

PEESE LIBRANY

. . . .

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Raisel Man. 27 Mis

Southern Branch
of the
University of California
Los Angeles

PA 6105 V24 V.5

This book is DUE on the last date stamped below JUL 22 1953

Form L-9-15m-8,'26

Digitized by the Internet Archive in 2008 with funding from Microsoft Corporation

*10.000

APULEII

OPERA OMNIA.

VOL. V.

APULEII

OPERA OMNIA

EX EDITIONE OUDENDORPIANA

CUM NOTIS ET INTERPRETATIONE

IN USUM DELPHINI

VARIIS LECTIONIBUS

NOTIS VARIORUM

RECENSU EDITIONUM ET CODICUM

EI

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

ACCURATE RECENSITA.

75328

VOLUMEN QUINTUM

F

LONDINI:

CURANTE ET IMPRIMENTE A. J. VALPY, A. M.

1825.

tendis?' Pric.

Talis aspectus atrocitate perterrita, somno funesto pavens excussa sum] Theocritus, vel, si mavis, Moschus: 'H δ' άπδ μέν στρωτών λεγέων θόρε δειμαίνουσα, Παλλομένη κραδίην το γάρ ώς υπαρ είδεν Ενειρον. Properties Cynthiam suam naufragantem somnians: 'Jamque ego conabar summo me mittere saxo. Cum milii discussit talia visa metus.' Seneca Troad. 'Mihi gelidus horror ac tremor somnum exentit:' et Here, Citeo: 'Hinc menin pectus timor, Altrix, lacessit, hine rapit somnos pavor.' Philostratus 1. 13. Πηδήσεται ή καρδία, θαμα εκθρώσκοντος τοῦ ὕπνου. δ δη μαλιστα περί τους ερώντας φασι γενέσθαι. Idem.

B, animo esto me hercules In Ed. Vie. et marg. Bas. pr. est mi hercules. In ceteris primis, item Beroaldi, Junt. pr. Vulc. me hercules, quod non recte Stewechius damnat eo nomine, quod feminæ non juraverint per Herculis, a cujus sacris mulieres abstinebantur, nomen, et de quo agit Gellins lib. x1. cap. 6. atque ibidem notæ. Nam hune Veterum morem non observavit Appuleius. Lib. 11. pag. 21. mulier ait : 'Et Herenles! ob sedulum istud ministerium.' Lib. v. pag. 91. 'Sic est, Hercules!' et alibi. Nihilominus verissima eius est emendatio. Et minus bene Aldus, Junt. post. Coliv. Colv. Merc. dederant, mea herilis, quum Mss. ad unum omnes, quod sciam, præbeant mi herilis: nt pag. 187. loco a viris doctis citato. Et sic mi pro mea supra pag. 81. 'mi parens.' Lib. v. pag. 99. 'mi soror.' Lib. vIII. p. 158. 'mi conjunx.' Plura vide apud Voss. de Anal, lib. 1v. c. S. Broukh, et Vulp. ad Tibull. lib. t. 6. 63. ubi Scaliger edidit, 'mi dulcis anus,' sed contra Mss. O. Merito igitur hoc recepere Wow, et seqq. Sed male idem Stewechins pro esto contra Mss. reponit es. Adi ad lib. 11. p. 27. 'Bono aninio esto.' Vir doctus adscripsit Ed.

Vic. margini: 'In textu antiquo scriptum erat mea herilis, et capitur pro domina.' Unde apud quemdam Poëtam Christianum legimus, 'famulæ comitantur herilem.' Et in Epigrammate, quod est in calce bibluæ, quæ in sacratio templi divi Pauli Apost. extra muros servatur, legitur hic versus literis aureis perscriptus: 'Hune Carolum regem terræ dilexit herilem.' i. dominum. Oud.

Nec vanis somniorum figmentis terreure]- Apud Euripidem: Ψευδείς δνειροι χαίρετ', οὐδὲν ἦτ' άρα. et proprie hic ranis. Lucanus: 'Ecquid (ait) vani terrenur imagine visus?' Propertius: 'Si non vana canunt mea somnia.' Quintilianus x. Declam. 'Non fictus aut fucatus habitus: nec, ut somniorum vanitate conspicitur.' Pric.

Eventus pronunciant] Conjecturam Gruteri lib. vii. Susp. cap. 14. confirmant Mss. Reg. Pith. prænunciant; cui non ita debuerat refragari Pricæus, pron. pro simplici positum esse scribens. Gr. προαγορεύουσι, πρόφασι. Vide statim ad prædicunt ; sed et ad lib. 1x. pag. 182. Arva sementis florentia pronunciari.' At Fux. pron. A denig. ad nunciant exsulant a Fux. Oud. Contrarios eventus nonnunquam pronunciant] Vide hie Elmenhorst, et adde Plinii lib. 1. Epist. 18. Pronunciant valet nunciant: nemo itaque in prænunciant mutet : supra lib. 1. ' Porro eadem literis Demeas mens pronunciat:' ubi et male porro nunciat substituunt. Isidorus Orig. xx. 10. de Pharo: 'Usus ejus, &c. ad pronuncianda vada, portusque introitus.' Pric.

Flere et vapulare, δc.] Ansonins Ephem. de Somniis: 'Sunt, qui et fletus et gaudia controversa Conjectent, varioque trahant eventa relatu.' Artemidorus lib. 11. cap. 65. Δακρύειν καὶ ὀδυνάσθαι καὶ ἐπὶ νεκρφ καὶ ἐπὶ ἄλλφ τινὶ, καὶ αὐτὸ τὸ λυπεῖσθαι χαρὰν ἐπί τινι καὶ ἡδονὴν ἐπὶ κατορθώματι ἐσομένην

προαγορεθει ὀρθῶς καὶ κατὰ λόγον. Auctor Queroli: 'Talia egomet etiam manifesta malo, quam tua somnia. Funus ad lætitiam spectat, lachrymæ ad risum pertinent, et mortnum nos ferebamus, manifestum est gandinm.' Astrampsychi Oneirocrit. Γελῶν καθ' ὕπνους δυσφόρους ἔξεις τρόπους, Κλαίων καθ' ὕπνους παγχαρής πάντως ἔση. Elmenh. Vide Suidam. Oud.

Et mellitis dulciolis, &c.] In Edd. Junt. pr. Ald. mellitiisque dulcioli: unde Elmenh, et Scriv. habere videntur mellitisque: dum a Flor. Ed. abest In Edd. Vicent. et Ms. copula. Pith, est, et mellitiis dulcioli. Hinc ille genitivus, qui et in Ed. Bas. sed in ceteris Mss. et Edd. dulciolis, deminutive a 'dulcia,' Græce πλακουντάρια. Quare nil mutem. Adi Glossas, et Pricæum. Idem. Dulciolis] Glossæ : ' Dulcium,' (melins dulciolum) ' πλακοῦντα.' Pric. Mellitus dulcioli] Lege mellitis dulciolis: et referatur ad cibaria, quæ mellita nominantur, a mellis conditura: de quibus apud Suctonium in Nerone, item apud Varronem, Macrob. Gell. est illud memoratissimum: 'bellaria ea maxime sunt mellita, quæ mellita non snut : dulcibus enim cum pepsi societas infida:' quo dicto significatur, cibaria melle concinnata non facere ad stomachum, neque satis conducere concoctioni, quam Græci vocant πέψιν. unde 'dyspepsia' Catoni, pro mala digestione. Beroald.

Voluptatem Veneream] Philo in de congressu erud. quær. gratia: Τὰς σωμάτων πρὸς σώματα μίξεις καὶ ὁμιλίας, ἡδονὴν τὸ τέλος ἐχούσας. Virgilius: 'Veneris nec præmia.' Servius: 'Voluptates:' supra lib. 1. 'Voluptatem Veneream.' Pric.

Tristitie] Colvii emendationem confirmant Mss. tantum non omnes, pro vulgari ante eum tristitiæ. Lib. 1x. p. 197. 'miraque tristitie deformis.' Gloss. 'Tristities, $\lambda \delta \pi \eta$.' Ita alibi diximus de 'materies,' 'mollities,'

'planities,' 'segnities,' 'fallacies.' Adi ad lib. v. p. 106. Vidit sensum Stewechins tristitia reponens, ut in Fux. Tristis Gnelf. pr. Cum pro animi male in eodem, Regio, Fux. et D'Orv. Longobardiæ scripturæ compendio. Oud.

Anxiatum iri] V. L. vel exatum. Unde Lipsius, delassatum. Alii aliter. Brant. Non ita inepte sic putat Colvins. Nam licet anxiatum in aliquot Mss, invenisse notuerit Beroaldus, primus tamen palam sic edidit, omisso ret: cum in Edd. prioribus esset vel axatum iri, non, ut in Marg. Ed. Bas. pr. est, vel laxatum iri. Omiserunt hinc omnes istud rel præter Bas, qui dedere vel auxiatum iri, uti exaratur in Reg. Guelf. ntroque. Oxon. Palat. D'Orv. rel axata iri Pith. et hinc patet ejus voculæ ratiouem adtente esse habendam, sive sumamus pro 'inprimis,' 'etiam maxime: ' vide ad l. 11. p. 21. 'vel ipsam parentem:' sive potius statuamus, corruptam esse syllabam participii. quo hic usus est Appuleius. Neque enim opinor, ab illo relictum esse anxiatum; quod recentioris est inventi. Pro eo dicebant Veteres angi. At Petrus Blesensis sec. XII. dixit Epist. xiv. 'Anxiahar ad mortem.' Si ergo rel retineamus, posset scribi. vel auctum iri : quo facit Fux. vexatum. Namque 'mœrore' et 'damno augeri' dixere Plaut. in Sticho 1, 1, 54. et Terent. in Heaut. 1v. 1. 13. Vel si corruptum putemus, Stewechii vestigiis insistentes, velut lancinatum iri: quod verbum crebro corruperunt, ut apud Plin. lib. x1. c. 34. 'aures lancinans:' ubi in Mss. aliquot lanians. Hardnin, inepte lacinians. Flor. l. 111. c. 21. § 26. 'Ritu ferarum inter manus lancinatum." Al. lacerantium. Alii laniatum. Adi Cl. Duker. Solin. c. 40. in f. 'eam lancinant universæ.' C. 45. 'calcibus morsuque lancinatus est.' Utrobique eadem confusio. Plura vide ad

lib. viii. p. 156. 'Multo dente lancinavit.' At perperam Auctori Corr. Elog, adfingit Triller, l. 1. Obs. p. 101. ubi recte 'pungens eloquentia' dicitur. Aut denique seguenda est lectio Florent. Cod. quam conjecit Lipsins, et expressit Valcan. delassatum, Nisi'enim fallor, alibi jam monni, lassum, fessum, defessum, defatigatum aliquem dici non solum labore, itinere, onere, sed et quibusvis malis, morbo, ægritudine, fame, æstu, et quæ sunt similia passim apud poëtas obvia. Vide et ad p. 87. 'tanta clade defessi.' Ceteræ conjecturæ nimis abeunt a Mss. Oud. Velaxatum iri] Legendam puto Anxiatum, quasi ab anxietate, sive ab angore ducto vocabulo. Quod si legas vexatum, Latinum id quoque verbum est, et quadrat. Beroald.

Prædicant] Reg. Fux. prædicabunt. Pal. Guelf. sec. prædicabant. D'Orv. Pith. prædicunt, sive, quod supra est, prænunciant, Vere, ut reor. ostenta et somnia prædicere dicuntur. Eadem confusio de Deo Socratis p. 646. 'Ut Flaminio anspicia periculum cladis prædicent,' vel prædicant. ac sæpe. Vide Drak, ad Liv. xxxv. 39, 57. Sed adi ad Obs. c. 87. ' Vates portendernnt:' quæ lectio ibi egregie confirmatur a Sidonio Apollon. Carm. vtt. 55. 'Quid rogo, bisseno mihi vulture Thusens haruspex Portendat.' Immo 'somnia canere' dicuntur Propertio I. 111. El. 4. 31. 'Si non vana canunt mea, Lygdame, semnia testor.' Oud.

Erocabo] Delectabo, mulcebo: vel lege Avocabo, pro eo quod est abducam amoveboque a tristitia, quam conceperat visione somniorum. Beroald. Ego te narrationibus lepidis anilibusque fabulis protinus avocabo] Simplicius in cap. 8. Epicteti: Ἱστορίαι καὶ μυθικὰ διηγήματα ἡμᾶς ψυχαγωγεῖ. Scholiastes Theocriti: Αὶ Νύμφαι τὸν «Τλαν ἐπὶ τῶν γονάτων ἀνέχουσαι παρε-

ψυχοῦντο, καὶ παρεμυθοῦντο ἱλαροῖς τισι λόγοις κλαίοντα. Seneca 111. 39. de Ira: 'Si vehementior crit,' (furor) 'ant pudorem illi, cui non resistat, incutiat, ant metum; si infirmior, qualis esse mulicrum solet, sermones inferet vel gratos vel novos, vel cupiditate cognoscendi avocabit.' Et bene hare anum loquentem Appuleins inducit. Tibullus: 'Assideat custos garrula semper anus: Hæc tibi fabellas referat,' &c. Pric.

Et incipit] Absunt hac a Cod. D'Orv, nec male. Nam supra jam dixit: 'Sic incipit.' Per Erant, &c. commune fabularum exordium, satis exprimitar initiam. Ceterum Regins, aliusque incertus in ora Ed. Vic. etiam incipiant hie librum v. Bene. Nam Fulgentias lib. 111. Myth. c. 6. ait, Appuleium Psyches fabulam enarrasse, ' pene duorum continentia librorum.' scil. lib. v. totius, ct sexti usque ad p. 125. Ed. Pric. Oud. Fabulis avocabo, et incipit, &c.] Lib. 1. 'Fabulam Græcam incipimus: ' et 1x. 'Fabulam bonam, &c. ad aures vestras adferre decrevi : et en occipio.' Pric.

Erant in quadam civit.] Hanc historiam seite et breviter recenset Falgentius Mythol. lib. 111. p. 206. (c. 6.) Est autem commune exordium fabularum fere omnium. Elmenh. tam ethicam, Psyches fabulam, ejusque tormenta et nuptias cum Cupidine elegantissime expressas vide in monumentis faberrine sculptis, collectisque a Cel. Montfauconio in Autiq. Expl. tom. 1. c. 3. 24, et 25. Oud. In quadam civitate Rex et Regina] Lib. v. 'Accedit quandam civitatem, in qua regnum maritus unius sororis ejns obtinebat.' Andreas Casariensis ad Apocalypseas illud : Kal κόψονται απ' αὐτης οἱ βασιλεῖς της γης. Τοὺς βασιλείς, τους άρχοντας ώς, περί της 'Ιερουσαλήμ' 'Ιδού, οί βασιλείς αὐτης συνήχθησαν. Sic ' Regem urbis' Phædrus in Apologis dixit: et urbis Iontonæ βασιλέα Diodorus in fragmentis. Pric.

PAG. 83 Quamvis grat. specie, idoneæ t. celebrari posse l. h. credebantur] Non primus Aldus ita [Vid. VV. LL.] interpunxit, sed jam primi Editores, item Beroald, &c. sed male. Si retineas Adjectivum, constructio erit, idoneæ posse, pro ut, vel quæ possint celebrari humano ore. Verum Mss. Florent, Reg. Fux. Oxon, D'Orv. aliique, cum Ed. Floridi exhibent idonee; quod placebat ctiam G. Vossio. Bene et sensu facillimo; sive credebantur posse apte et convenienter celebrari per homines. In Flor. n. 16. 'ad innitendum idonee.' Salmasius margini adlevit idoneo, forsan e Pith, Cod. Non autem capio, quomodo hunc locum intellexerint Vulc. et Elmenh, edentes inidonee, et Scriver. inidoneæ. In Pal. credebatur. Ond.

Puellæ junioris] Pal. minoris. Elmenh. Atque sic edidit Scriverius. Et recte. Opponitur enim 'majoribus natu.' Sie lib. x. p. 213, in duobus Mss. 'minorem incoram sui fu-Vulgo, juniorem. nerari.' varietas in Florid, n. 1. 'discipuli minores.' Atque ita passim apud alios. Ovid. Ep. v. 101. 'minor Atrides.' Fabr. Inscript. pag. 371. ac sæpissime hæ voces confundantur. Adi Drak, ad Liv, lib. vi. c. 27, et 34. 'Nuptæ Sulpicio major, minor C. Licinio.' Plura vide ad Sueton. Calig. cap. I. 'minoris Antoniæ filius.' Sic et 'minimus,' at David in S. L. Ovid. lib. vi. Met. 300. ac crebro. Ms. Sangerm. et alii in Colum, lib. VII. c. 9. § 10. 'Matricum et minorum.' Vulgo, juniorum. Oud.

Pulchritudo nec exprimi] Petron. 'Nulla vox est, quæ formam ejus possit comprehendere. Nam quicquid dixero, minus erit.' Elmenh.

Sermonis humani penuria] In de Deo

Socratis: 'Cum Plato, &c. frequentissime prædicet hunc, &c. non posse penuria sernionis humani quavis oratione vel modice comprehendi.' Infra lib. XI. 'Ejus mirandam speciem ad vos referre connitar, si tamen mihi disserendi,' (fors: edisserendi) 'facultatem tribuerit paupertas oris humani.' Xenophon Memorab. 111. Καὶ εἰπόντος, ὅτι κρεῖττον εἵη τοῦ λόγου τὸ τῆς γυναικὸς κάλλος. Pric.

Multi civium et advenæ] Eadem quæ Act. 17. 21. oppositio. Idem.

Inaccessæ formositatis admiratione stupidi] Exprimitur quod Esdræ 4. 19. Είς αὐτὴν ἐκκέχηναν, καὶ χάσκοντες τὸ στόμα αὐτὴν ἐθεώρουν. et ibidem: Ο βασιλεύς χάσκων τὸ στόμα, ἐθεώρει αὐτήν. Vide et 111. Esdræ 4, 19. Servins ad Æn. vi. 'Serenus dixit Gorgonas puellas fuisse unius' (legendum forsan nimiæ) 'pulchritudinis: quas cum vidissent adolescentes, stupore torpebant.' Virgilius de Camilla: 'Illam omnis tectis agnisque effusa juventus, Turbaque miratur juvenum, et prospectat euntem, Attonitis inhians animis:' ubi Servius: 'Stupore quodam in ore patefacto.' 'Vultum inhiatione mirari' Trebellius in Galieno dixit. 'Inaccessæ,' est 'inaccessibilis;' teste Servio ad Geo. 111. Virgil. v11. 'Inaccessos lucos:' ubi idem Servins: 'Inaccessibiles, inaccedendos: sic ἀπρόσιτον άρετην Gregorius Nyssenus dixit. Id.

Admoventes oribus suis dexteram] Lucianus de Saltatione: Καὶ Ἰνδοὶ ἐπειδὰν ἔωθεν ἀναστάντες προσεύχωνται τὸν ἥλιον, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς τὴν χεῖρα κύσαντες ἡγούμεθα ἐντελῆ ἡμῶν εἶναι τὴν εὐχὴν, &c. Plura de hoc ritn ante nos alii. Colv. Vide quæ dixi ad Minutium (c. 27.) Elmenh. Heliod. lib. Ix. p. 453. Vide ad Hesych. v. Ἰντίχειρες. Soping. Heum. in Misc. Nov. Lips. vol. v1. p. 483. Oud. Et admoventes oribus suis dextram] Vide Lipsium Elect. 11. 6. Pythæum Ad-

versar. 1.7. Pric.

Ut ipsam prorsus Deam Venerem, &c.] Terent. 11. 2. Ennuch. 'Hæc superat ipsam Thaidem:' ubi Donatus: ''ipsam' addidit, quasi nimiæ pulchritudinis.' Idem.

Jum Numinis sui passim tributa venia, in mediis populi catibus conversari] Germanicus de Astrea: 'Mediis te lata ferebas Sublimem populis, nec dedignata subire Tecta hominum.' Vide quæ a Viro maximo, et post illum, a nobis ad Act. 14. 21. adnotata. Tributu venia, id est, grutia: sic in Apologia: 'Mihi hanc veniam tribueret.' Vox conrersari occurrit et in lib. 1x. § 1. ff. de Offic. Proconsul. et in lib. 111. § 2. de administr. et peric. tut. &c. In veteri Onomastico: 'Conversor, διατρίβω.' Idem.

Novo calestium stellarum germine] Lib. vi. pag. 122. 'Cœlestium sidernm chornm :' et x1. pag. 244. 'Siderun cœlestium stirpem.' Non autem putem adeo de nihilo esse Bertini codicis scripturam. Conjicio enim, reliquisse Appuleium sphærarum, id est, globorum, cujus glossa sit stellarum. Globum seu σφαίραν describit Cicero de Nat. Deorum lib. 11. cap. 18. Sic vero non solum dicitur Sol Melæ lib. 1. cap. 18. Silio lib. 1. 258. Harpocrat. in v. 'Αναξάγορας, sed et quævis stella. Consule Cel. P. Burmann, ad Val. Flace. lib. v. 46. ' Pleiadumque globos et agentes noctibus Arctos.' 'Astra suo nisu conglobata' Cicer. ibid. c. 46. Amat etiam Appuleius ipsas Græcas voces efferre. Sic vidimus lib. 11. pag. 25. 'Embammatum pastu.' Lib. x1. pag. 245, 'veste cataclista,' p. 252, 'Deæ penetrali fontem petitum spondeo ligat:' uti scribendum videbimus. De Deo Socratis p. 679. Ed. Fl. 'ad citimam Lunæ helicen.' Sic enim et ibi legendum. Alibi sæpius 'machæra,' 'teleta,' aliaque, quæ dudum ohservarunt viri docti, et congessit T. Sellius cap. 15. Observ. In Florent. est nova. Ond.

Venerem aliam] Fulgentins: 'juniorem esse tam magnificæ figuræ, ut crederetur Venus esse terrestris.' Rufinus in Antholog. libro vii. Epigr. 125. Κάλλος έχεις Κύπριδος, Πειθοῦς στόμα, σῶμα καὶ ἄκμὴν Εἰαρινῶν 'Ωρῶν, φθέγμα δὲ Καλλιόπης, Νοῦν καὶ σωφροσύνην Θέμιδος, καὶ χέρας 'Αθήνης' Σὺν σοὶ δὰ Χάριτες τέσσαρές εἰσι, φίλη. Elmenh. 'Veneris virginis' meminit Auctor etiam lib. x. pag. 233. Adde Cel. D'Orvill. ad Charit. lib. 1, pag. 1. Ἡν γὰρ τὸ κάλλος, &c. αὐτῆς 'Αφροδίτης παρθένον. Oud.

Immensum procedit indies opinio] Fux. Gnelf. sec. Palat. et Oxon. probante Pricæo, in inmensum. Suet. Tib. c. 34. 'in inmensum exarsisse,' Sall. B. Jug. cap. 48. 'Collis in inmensum pertinens:' ubi in nonnullis non adparere in, monent eruditi interpretes. Sient variant libri lib. x. pag. 220. 'in inmensum damni procedentem querelam.' De Doctr. Plat. l. 11. p. 627. 'in inmensum augeri.' Adde Bunemann, ad Lact. lib. vir. cap. 16. 'exercitibus in inmensum auctis.' Ac facillime potuit elidi præpositio ob eamdem sequentis vocis præpositionem; quod notavit Drakenb, ad Liv. lib. xx1, 33, 4 in inmensum altitudinis dejecit:' ac monuimus etiam ad l. 1. pag. 7. 'in infimum dejectus.' Immo librarii vetustiores solebant repetitionem ejusdem syllabæ fere omittere. Nihilominus, quia in hisce et similibus, ut 'æternum,' 'sublime,' aliquoties subintelligitur præpositio, et sequitur in dies, nolui τὸ in hic inculcare. Consule omnino N. Heins, ad Lactant, Phœnic. vs. 103, 'Creverit inmensum subito cum tempore certo:' quod male Bunemann, mutat in Crescit in i. Idem. Sic immensum indies procedit opinio] 'Απηλθεν ή ἀκοὴ αὐτης, ut Matth. IV. 14. ubi et Vetus, opinio ejus. Pro immensum lege in immensum cum Codice Oxon. Infra lib. x. 'Video in

immensum damni querelam procedentem.' Pric.

Fama porrecta pervag.] Bert. projecta, quod alii interpretantur, extensa. Elmenh. Seu protensa, Sic'manus projectæ,' de quibus vide Munk. ad Hygini Astron. lib. 111. cap. 5. 'hasta.' Vide Lamb. et alios ad Nep. Chabr. cap. 1. 'Venter.' Sueton. Ner. cap. 50. Passini Geographi loca dieunt projecta. Cic. in Verr. Iv. cap. 10. 53. 'projecta in altum urbs.' Mela 1. 7. 'Promontoria vaste projecta in altum.' Sen. de Cons. Sap. cap. 3. Plura vide ad Lucan, lib. 1x. 492. 'Sub nimio projecta die ora:' ubi eadem, ut sæpe, confusio. Hic nihil mutatum velim. Fama quasi de manu in manuni tradita et porrecta dimanat in populos, et pervagatur gentes, non vero pro-Heinsius prætulit perrecta. Oud. Sic insulas jam proximas, &c. provinciasque plurimas fama porrecta pervagatur] Aperte ex his Taciti de Caractaco: 'Unde fama ejus evecta Insulas, et proximas Provincias pervagata.' Annal. x11. Idem Annal. xi. de Italo Cherusco: 'Jamque ad proximos, jam longins clarescere.' Nicephorus Gregoras ad Andronicum seniorem: Τὸ σὸν κλέος, καθάπερ ἐπὶ νηδς της φήμης όχούμενον, &c. διὰ πάσης γηs έρχεται. Isidorus Orig. v. 27. ' Fama dicta, quia fando et loquendo pervagatur.' Infra hic lib. v. 'Latiusque fama porrecta,' &c. Glossæ: 'Pervagatur, περιρέμβεται.' Pric.

Altissimis maris meatibus] Hoc non capio. Melius certe foret altissimi. Ovid. Ep. x. 28. 'atque ita late Æquora prospectn metior alta meo.' Sed opinor omnino rescribendum esse: latissimis maris meatibus. Eodem errore, quo supra in contrarium peccabatur, 'latiorem fenestram' pro altiorem: pag. 71. Vide et Comm. ad Melam. 1. 2. ad Liv. v. 37. 'præalto defluens alveo.' 'Latum mare' passim dicitur, ut Græce τὰ μήκιστα

πελάγη Æliano lib. 11. An. 1. Ovid. Ep. 11. 122. 'Qua pateant oculis æquora lata meis.' Ep. vii. 56. 'Multa tamen latus tristia pontus habet.' Confer viros doctos ad Val. Flace. lib. 1. 585. ' Hinc in terras, latumque profundum.' Oud. Jam multi mortalium longis itineribus atque altissimis maris meatibus ad seculi specimen gloriosum contendebant] Auctor de Viris illustr. 'Virginem pulcherrimam, ad cujus aspectum concurrebatur.' Plinius lib. 11. Epist. 3. 'Gaditanum quendam, &c. ad visendum ' (Livium) 'ab ultimo terrarum orbe venisse.' Eunapius de Magno Sophista: Πάντες έπλεον, καὶ παρ' αὐτὸν ἐφοίτουν. carpentis et navibus nempe, quod ipsum heic Appuleius. Specimen heic, formositatis intellige : sic Cicero Q. Scævolam 'temperantiæ prudentiæque specimen' appellavit : de Nat. Deorum 111. Valerius Maximus vi. 9. de Fabio Maximo: 'Nil eodem sene ornatius aut speciosius illo seculo nostra civitas habuit.' Notentur nec non illa, ' mortalium multi.' Poterat simpliciter multi, ant multi homines: at sexui non tantum consulere, sed et emphasi voluit. Fronto Gellii verbis XIII. 27. 'Multorum hominum appellatio intra modicum quoque numerum cohiberi atque includi potest: multi autem mortales nescio quo pacto, et quodam sensu ineuarrabili, omne fere genus hominum, et ætatum, et sexus comprehendunt.' Ita est. doctissime et significantissime passim se explicat hipes Asinus noster: ubi male feriati homines inscitia Antiquitatis non tantum absone loqui cum, sed et rudere existimant. Pric.

Paphum nemo, Cnidum nemo] D'Orv. Palat. Guelf. sec. Oxon. et Edd. Vicent. Ber. Junt. utraque, et Aldi dant Paphon, Cnidon vel Gnidon, Græca terminatione, et poëtico more. Quare ita reposui, uti ubivis e Mss. restituerunt viri docti, quamvis innumera etiam nunc suis locis instau-

randa supersint. Exsulant due priine voces a Ms. Regio, Fux. et Pith. in ano Cudon. Oud.

Ac ne ipsa, &c.] Male Vicent. Junt. at. Dein quidam Ed. Bas. sec. Quidem abest a Codd. D'Orv. Pith. Sic alibi in D'Orv. codice ne ipse, et similia. Vide ad lib. 1. pag. 17. Porro sacra inserunt itidem Edd. Juntinæ, et Colin. sed seq. versu 'sacra Deæ.' Effectum hoc forsan et intrusum e corrupta lectione vocis Cythera. Nam in D'Orvill. est Cytharea, in Palat. Pith. Cithara, Oxon. Cytherea, Guelf.

sec. Citiaru. Idem. Navigabant] Vide Sciopp. lib. 111. Susp. Lect. Ep. 20. Milii non placet. Respexisse Auctor videtur Plinium lib. xxxvi. cap. 5. 'Venus, quam ut viderent, multi navigaverunt Gnidon.' Sed observa, hic 70 nemo etiam jungi verbo plurali, quia vel sic de pluribus agi liquet; ac ride inscitiam Th. Bentleii, qui Latinum non esse putavit, quod e Mss. reposui in Cæs. lib. 1. B. Civ. c. 69. 'Nemo erat adeo tardus, quin, &c. occurrendum putarent.' Cap. 79. 'Nulli licebat, quin exciperentur.' Vell. lib. 1. cap. 16. 'Nemo memoria dignus alter ab altero videri nequiverint.' Adi Burm. in præf. et de similibus supra ad lib. 111. pag. 47. Idem. Paphum nemo, Gnidum nemo, ac ne ipsa quidem Cythera ad conspectum Deæ Veneris navigabant, &c.] Apud Catullum: 'Domum conventu tota frequentat Thessalia, oppletur lætanti regia cœtu, &c. Deseritur Scyrus, linguunt Phthiotica Tempe, Grajugenumque domos, et mænia Larissæa : Pharsaliam coëunt, Pharsalia tecta frequentant, Rura colit nemo.' Hieronymus in Epist. ad Lætum: 'Auratum squalet Capitolium, fuligine et aranearum telis omnia Romæ templa cooperta sunt, &c. et inundans populus ante delubra semirata carrit ad Martyrum tumulos,' Et post: 'Solitudinem patitur et in Urbe Gentili.

tas: Dii quondam Nationum, cum bubonibus et noctuis in solis culminibus remanserunt.' Pric. Cythera] 'Insula quæ numero tantum plurali dicitur.' Servius ad Æneid, 1. Idem.

Sacra deæ deferuntur] Die Pal. Pith. Guelf. pr. et Oxon, a m. pr. Errat vero Colvins, et per eum Wower, deseruntur, quasi ex Aldino, hic legentes, unde dimanavit in reliquas Editiones; cum Aldus non hic, sed inferius ita ediderit. At in Bas. sec. Colv. et Vulc. Edd. est deferuntur. Verum Reg. Fux. Pith, Oxon. D'Orv. Guelf. pr. præferuntur. In ceteris, et Edd. prioribus proferuntur, sive differuntur, procrastinantur: ut sæpissime. Vide Beroald, et Sciopp. Liv. l. 111. c. 20. 'Ut inpediendæ rei nulla spes erat, de proferenda cum exercitu agere.' Suet. Cres. cap. 81. 'periculum non proferretur.' Passim 'proferre diem' et 'dies prolatus.' Tum in Palat. Guelf. pr. reformantur. D'Orleans ad Tacit. Ann. lib. 1. pag. 54. difformantur. Ond. Sacra Dea deseruntur | Properties: 'At nunc desertis cessant sacraria lucis.' Idem 11. 6. ' Velavit aranca fanum, Et mala desertos occupat herba Deos.' Catullus supra adductus: 'Deseritur Sevrus.' Seneca xcvi, Epist, 'Liberalia professi sine ulla frequentia desertis angulis præsident.' Pric.

Perferuntur] D'Orv. Pith, Fux. Guelf. bini, Edd. Rom. Vicent. Colin. Deseruntur Junt. post. et Vulc. Adi Pric. et notas ad Nepot. in V. Timol. cap. 3. § 2. 'fana deserta.' Vide Burm, ad Virg. Æn. 11. 713. 'templum desertæ Cereris.' Alibi: 'desertis cessant sacraria lucis.' Sed ceteri Mss. et Edd. proferuntur: unde recte emendarunt Schickerad, qui etiam legebat, sacra deseruntur, Salm. Wow, et Sciopp, proteruntur. Non enim est illud in Bertino, ut ait Elmenh. Sine dubio lusit Auctor in adfinitate verborum : s. proferuntur, p, proteruntur: ut in 'sero' et 'serio,'

'ingerens' et 'inferens,' plurimisque similibus. Vide ad l. 111. pag. 62, v. pag. 92. et alibi. Oud.

Incoronata simulachra | Quintilianus Declamatione cccxxi. ' Vencnum inter Larcs suos, inter sacra mensæ, coronatis pariter, quos colebamus, Diis immortalibus, venenum aliquis hilaris hilari dedit.' Noster lib. 111. supra: 'Eponæ Deæ simulachrum residens ædiculæ, quod accurate corollis roseis equidem recentibus fuerat ornatum.' Plantus Anlularia: ' Nunc tusculum emi, et hasce coronas floreas. Hæc imponentur in foco nostro Lari.' Colv. Incoronata simulacra] Enripides Hippol. 'Αστέφανοι δὲ Κόρας ἀνάπαυλαι Λατοῦς βαθεῖαν ἀνὰ γλόαν. Jupiter apud Lucianum in Bis accusato 'Αστεφάνωτοι ναοί ήμιν ξσονται. Pric.

Et aræ viduæ frigido cinere fædatæ]
Ibidem Jupiter: "Ασπονδοι οί κρατῆρες, ψυχροι δὲ οί βωμοί. Idem apud cundem Lucianum in Icaro Menippo: Ψυχροτέρους ἄν μου τοὺς βωμοὺς ἴδοις τῶν Πλότωνος νόμων, ἡ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν. Contra apud Avienum, 'Junone calent hic aræ Præside semper.' Id.

Puellæ supplicatur, ct in humanisvultibus, &c.] Vide ad Act. Apost. xiv. 13. notata, Idem.

Et in matutino progressu virginis, &c.] Apud Catullum: 'Mihi floridis corollis redimita domus erat, Linquendum ubi esset orto Sole cubiculum.' Posidonius de Athenione quodam apud Athenænm: Πολλοὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντες ἀνέμενον αὐτοῦ τὴν πρόοδον. Idem.

PAG. 84 Veneris absentis numen propitiatur] Vulgatum ante: Veneris absentis nomen, quod fortassis haud rejiciendum. Colv. Post editum contextum scilicet Colvius vidit, se temere nomen mutasse, cum præcederent, Deæ t. numina. Hinc enim futilis oriretur repetitio, nt bene ex Pricæo monuit Floridus. Cum illo igitur revocavi 70 nomen, quod habent

Edd. priores et Mss. O. nisi forsan excipias Florentinos. Psyche mane incedens vocabatur a populo Venus, eoque nomine colebatur Venus absens, sed Psyche præsens. Statim rursus jungit, ' nomen meum cælo conditum profanatur, ac communi numinis piamento.' pag. 87. 'Sentio, me solo nomine Veneris perisse.' Lib. v. pag. 107. Venus Psychen vocat mei nominis æmulam.' De Mundo pag. 738. 'Jovem ad nos potentiam sui nominis tendere.' Male igitur 70 numen hie reponi Stewechins etiam volnit ad Arnobium pag. 91. Adi me de nomine potius, quam numine, quæ ubivis confundunt librarii et viri docti, ad Lucan. lib. 1. 405. ' Quaque sub Herenleo sacratus nomine portus.' Contra numen per illos in nomen abiit pag. 105. 'numine salutari:' et sæpe. Vide ad Liv. lib. vir. 30, ' nutum numenque vestrum.' Snet. Calig. cap. 24, 'per numen Drusilla,' Oud, Veneris absentis Numen propitiatur] Non dubito rectins esse nomen, quod in vet. edit. Vicent, et Cod. Oxon. legitur : imo præcessit vox numina, quæ hic frigide geminaretur. Pric.

Floribus certis Lege sertis, flores enim serti dicuntur, in coronamentis Luc. 'Accipiunt sertas contexti. nardo florente coronas:' et, ut auctor est Plinius, ' cum ex floribus fierent serta, a serendo serviæ appellabantur.' Apad priscos coronæ fuerunt partim pactiles, partim sutiles dictæ: summa auctoritas pactili coronæ habita est: sutiles, in comis solennes extiterunt. Serti flores dicuntur quasi juncti, contextique: nam screre apud Antiquos jungere est: unde fruges seri dicuntur, quia terræ jungnntur: et sertorem pro assertore dixerunt, quod serendo, id est, competendo aliquem serat in libertatem, id est, jungat: hinc serilla quoque navigia appellari autumat Verrius Flaccus, quæ sparto ae lino condensantur, a conserendo et contexendo dicta. Beroald. Floribus sertis et solutis, &c.] Servius ad Æneid. 1. 'Sertum et serta cum nihil adjicitur dicimus, &c. si autem sertos dixero, adjicio, flores.' Pric.

Adprecantur] Antiqui flores frugum in illos ĵactabant, quos cohonestare concupiebant. Vide Suidam in Περιαγειρόμενοι, auctorem Etymologici in Πάληξ, et annotata ad Minutium Fel. pag. 70. Elmenh.

Vehementes inc. animos] Adverbium, non adjectivum, hic habet loenm. Nec enim dicit animos Veneris fuisse vehementes, antequam incendebantur, sed eos vehementer incensos. Quamquam igitur Mss. D'Orv. et Guelf. pr. ac Pith. quoque cum Edd, Bas. sec. Colv. Wow. Pric. præferant vehementes, ego vulgarem lectionem secutus sum. Oud. Veræ Veneris vehementer animos incendit | Propertins: ' Præ se formosis invidiosa Dea est.' Servius ad Eclogam x, de Erynoma: 'Hæc cum esset nimiæ castitatis, et hoc' (lege, et per hoc) 'a Minerva ac Diana diligeretur, Veneri esse capit

invisa.' Pric.

Et impatiens indignationis, capite quassanti fremens altius, sic secum disserit] 'Stetit acri tiva dolore, Tum quassans caput, hac effudit pectore dicta.' Tò disserit forsan irreptitium est. Virgilius (ex quo hunc locum delineasse Appuleius videtur): 'Cum Juno æterunm servans sub pectore vulnus Hac secum:' supra heic lib. 111. 'Ac tunc sic tacitus mecum:' et vi. 'Et ipse mecum,' &c. Terentius: 'Egomet continuo mecum.' Donatus: 'Deest, volvebam, cogitabam,' &c. Idem.

Rerum naturæ parens] Perperam in Palat. Edd. Vicent. Junt. pr. Aldi, natura. 'Venns parens naturæ rerum.' Vell. lib. 11. cap. 66. 'Rerum naturæ corpus.' Plin. 1v. 12. Solin. pag. 26. et passim. Adi Miscell.

Obs. vol. vii. pag. 274. et infra ad lib. xi. pag. 241. 'Rerum naturæ parens, elementorum omnium domina, seculorum progenies initialis:' ubi vulgo quoque sic peccatur. Oud. Origo initialis] Videsis quæ olim p. 153. ad Apologiam adnotata. Pric.

En orbis totius alma Venus] Nota, voci almæ Genitivum junctum pro 'altrice,' 'alumnatrice.' Sed non inepte dat Ed. Bas. pr. anima: quæ vox egregie convenit præcedentibus. Lib. x1. etiam Venerem adpellat, 'matrem siderum, parentem temporum, et orbis totius dominam.' Oud. Orbis totius alma Venus] De cadem infra x1. 'Matrem siderum, parentem temporum, orbisque totius Dominam.' Alma, i. e. 'altrix,' 'alumna.' Vid. ibidem pag. 74. dicta. Pric.

Cum mortali puella partiario majestatis honore tractor] Chrysostomus Homil. 1. in Philemonem: Ἐξ ἴσου τεμῶντες ἄνθρωπον τῷ θεῷ, τὸν θεὸν ὑβρίζουσι. Latona apud Ovidium indignabunda: 'En ego vestra parens, vobis animosa creatis, Et nisi Junoni nulli cessura Dearum, An Dea sim dubitor, perque omnia secula cultis Arceor, o nati, nisi vos succurritis, aris.' Idem.

Et nomen meum cælo conditum terrenis sordibus profanatur] Scriptor Sapient. de Idololatris XIV. 21. Τδ ακοινώνητον όνομα λίθοις και ξύλοις περιέθησαν. Ιdem.

Circumferet puella moritura] Primum in Flor. est circumfere, in Regio, Fux. Palatin. Oxon. Guelf. sec. circumfere puellam morituram, in pr. Guelf. circumfere, ut illa pendeant quoque a 'sustinebo' sive patiar. Cogitavi aliquando, totam periodum ab Auctore in Infinitivo per indignationem mirabundam fuisse expressam, hoc modo: incertum me sustinere, et im. m. circumferre puellam m. de qua locutione vide ad Hirt. B. Afric. cap. 57. 'Usu venisse hoc civi Ro-

mano!' Sed vulgaris lectio quum sit clarissima, nihil muto. Dein ex vestigiis Bert. Cod. Th. Sellins Observ. cap. 15. legebat morsima, Græca voce μορσίμη, quæ non solum significat 'fatalem,' sed et θνητόν, 'mortalem.' Vide H. Steph. Lexicon. Mihi ejus codicis auctoritas hic tanti non est, ut quid inde extricari curem. Nam morticina Scioppii nullins assis est. Moritura est mortalis; quæ certo morietur, nec effugiet mortem. Horat. lib. 1. O. xxv111. 4. 'nec quidquanı tibi prodest Aërias tentasse domos, animoque rotundum Percurrisse polum, morituro.' Lib. II. Od. III. 4. 'Moriture Delli.' Lucan. lib. 11. 524. 'In medios belli non ire furores jamdudum, moriture, paras.' Sæpe etiam significat morti destinatum, vel brevi ob senectutem vel præ vi, vel sponte certo moriturum. Inf. lib. vit. p. 151. 'Qui morituris auxilium salutare denegarint.' Lib. 1x. pag. 194. 'jugulare moriturum gestiebat.' Lib. x. pag. 211. 'Cui morituram prorsus servabis uxorem.' Flor. lib. 11. cap. 18. § 13. Intellectum ab Imperatore consilium: itaque non est permissa pugna morituris.' Suet. in Claud. cap. 21. 'Ave Imperator: morituri te salutant:' ubi me vide. Manil. lib. v. 551. 'Adstrinxere pedes scopulis injectaque vincla, Et cruce virginea moritura puella pependit.' Audacter primum versum ejicit Bentleius, quia præcedit, 'per d. panduntur brachia cautes ;' sed ideo optime sequitur, 'et injecta vincla adstrinxere pedes scopulis.' Male post scopulis ponitur vulgo distinctio, quæ decepit nonnihil Bentleium. Pedes autem Andromedæ æque sunt adligati scopulo, ac manus, ut solent esse cruci adfixis. At quæ est 'crux virginea?' Vitiosum id epitheton reor. Sed hæc έν παρόδω. Mart. lib. 111. Ep. 76. 'Arrigis ad vetulas, fastidis, Basse, puellas: Nec formosa tibi, sed mo-

ritura placet.' Talis est morticina Plauto. Oud.

Usurpavit] Juntis, quos secutus est Aldus, debetur 70 usurpahit, et Mss. Florent. Sed Reg. Fnx. Pith. Guelferb. pr. a m. s. Palat. D'Orv. Edd. pp. Ber. Colin. et Bas. habent usurpavit: quod hoc loco possit quoque corruptum esse ex usurparit vel usurpaverit. In Guelf. sec. usurpant. Idem. Sed non adeo gaudens ista, quæcunque est, meos honores usurpabit] ' Largis hæc gandia faxo Compenset lacrymis.' Apud Heliodorum lib. 1v. Οἰμώξει, έφη Θεαγένης, δστις πυτ' ἐστίν. 'Non gaudens' Græcum est. Aristænetus 1. 5. Την έμην εύνην ούποτε χαίρουσα καθυβρίσει. Lucianus Gallo: 'Αφ' έσπέρας εὐθὺς ήδη κέκραγεν, ἀλλ' ούτε χαίρων γε. et in Jove Tragædo: Πλην οὐ χαρήσουσί γε οἱ τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Julianus in Cæsaribus: 'Αλλ' ού γαρήσουσιν οί τούτων αίτιοι. Infra heic lib. vii. 'Sed non lætaberis cladibus meis homicida.' Charon apud Virgilium: 'Nec vero Alcidem me sum lætatus enntem Accepisse lacu:' ubi Servius: 'Non lætatus, propter supplicium suum.' Pric. Usurpabit] Glossarium: 'Usurpatio, εξιδιοποίησις, ὑφάρπασις.' Idem.

Jam faxo hujus etiam ipsius illicitæ formositatis paniteat] Minantis formula. Infra lib. v. 'Jam faxo, &c. lusus hujus pæniteat.' Petronius: ' Jam faxo sciatis non viduæ hanc Insulam esse.' Supra lib. 1. 'Faxo eum sero, immo statim, immo jam nunc, ut, &c. curiositatis pœniteat :' adde Claudianum supra adductum. In vet. Onomastico: ' Faxo, ποιήσω.' Verum est, voluntarium cuiquam non esse quali forma nascatur, eoque in ea cansa rem non esse, ut rationem pænitendi capiat: quam eleganter tamen festiveque adeo ea voce heic Appuleius usus sit, disce vel ex Auli Gellii xvII. 1. Illicitæ est, nimiæ, mortali non congruæ:' enjus vocis concinnitatem ac Veneres cum non caperent Lipsius Colviusque, exemplo pessimo legi illiciæ voluerunt. Idem.

Flammis et sagittis armatus Zeno Sermone, de Spe, Fide, et Charitate p. 261. eleganter solens suo more: Est et alius amor,' &c. Tzetzes Chiliad. Hist. 12. 'Ωραΐον νέον μείрака к. A. Elmenh. Puerum suum pinnatum illum, qui, &c. flammis et sagittis armatus, &c.] Ovid, ad Eund, de P. 111. 3. 'Sic habeas ferientes cuncta sagittas, Sic nunquam rapido lampades igne vacent.' Senec. Hippol. 'Nulla pax isti puero per orbem: Spargit effusas agilis sagittas.' Horat. Ferus et Cupido, Semper ardentes acuens sagittas Cote cruenta.' Pric.

Omnium matrimonia corrumpens]
Moschus: Πτερδεις ὅσον ὅρνις ἐφίπταται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις. De eodem lib. vi. 'Quotidianis fabulis ob adulteria cunctasque corruptelas infamatum.' Glossarinm: 'Domicorruptor, οἰκοφθόρος.' Et bene hic, discurrens. Zeno Veronensis de Impudicitia: 'Discurrit, &c. per popudiss'. Cyprianns Epist. 55. de Felicissimo: 'Matrimoniorum multorum depopulator atque corruptor.' Idem.

Et nihil prorsus boni facit] Id est, omnia mala. De eodem Zeno Veronensis: 'Occasionem ullam profsus nocendi non præterit:' et Seneca: 'Ille ferocem jussit Achillem Pulsare lyram, fregit Danaos, Fregit Atridem, regna evertit, Priami claras dirnit urbes.' Ad Appuleii phrasin Aristophanes: Οὐ γάρ ποθ' ύγιες οὐδεν εξελήλυθε Δράσουσ'. Plant. Bacchid. 'Nec boni ingenii quidquam in his inest, Nisi ut improbis artibus se teneant.' Lactant. III. 17. 'Nec boni quicquam faciendum putabit.' Seneca Epist. LXXVI. 'Nihil boni negotii habere quod agat.' Idem.

Hunc, quanquam genuina licentia procacem, verbis quoque insuper stimulat] Infra lib. 1x. 'At-illa præter genui-

nam nequitiam, contumelia etiam, quamvis justa, altius commota atque exasperata,' &c. et viii. de canibus : 'Præter genninam ferocitatem, tumultu suorum exasperati.' Livius lib. xxiv. 'Hunc natura et moribus immitem ferunque, insuper Dux ipse efferavit.' Non abit Taciti illud iii. Histor. 'Super insitam pervicaciam secundis ferox.' Æneid. vii. 'Quam Juno his acuit dictis.' Servius: 'Irritavit et instigavit insaniam.' Glossæ: 'Stimulat, παροξύνει, ἐπείγει.' Idem.

Perducit ad illam civitatem] Lib. 1x. 'Perducit ad illud suum grabatulum :' et 111. 'Ad illud superius cubiculum me perducit.' Idem.

Prolata fabula] Sic legas in Edd. Wow. Elmenh. Scriv. et Pric. ut margini adleverat Groslotius, Salm. G. Vossins, ac solet proferri de sermone usurpari. Vide ad lib. t. p. 11. 'proferens vera.' Sed tamen Mss. cum Edd. ceteris habent perlata: quod hic significare videtur 'ad finem usque prolata tota illa fabula.' Lib. vII. p. 134. 139. 'Sic ille advocatus nostram causam pertulerat:' ubi vulgo quoque prot. Lib. x. pag. 215. 'Hæc verberone illo perferente.' pag. 216. 'Hac ad ordinem pertulit.' In Ms. forsan ibi melins protulit. De vi verbi perferre dicam plura ad lib. vi. pag. 115. 'partum perferre:' et pag. 122. 'pertulit legationem.' Oud.

Fremens indign.] Vide Heins. et Burm. ad Ovid. Met. 1. 199. 'Confremuere omnes:' ubi eadem, ut passim, est confusio. Adi Drak. ad Sil. lib. xv11. 259. Sic in Juvenali Sat. x. vs. 73. 'Sed quid Turba Remi? Sequitur Fortunam, nt semper, et odit Damnatos:' ubi in Mss. aliis est tremens, aliis fremens. Bene utrumque, si post turba distinguas. Sic in Seneca Ep. xx1v. 'turba carnificam circa te frementem:' e Mss. O. non frementium. In seditione fremere quoque est obvium. Adi ad Valer. Max.

lib. vi. cap. 2. Ex. 3. Malim ibi tamen cum Heinsio ad Ovidii F. 111. 131. Turba Remens quam plebem Remi vocant Martial, lib. x. Ep. 76. et Prudent, lib. 11, in Symm. Nec mutarem fremit in tremit, apud Valer. Flace, lib. v. 520, quem sie corrigo: 'Talibus oranti, in vultu gravis ille minaci Jam dudum fremit, et furiis ignescit opertis.' Vulgo, orantem v. Idem. Gemens ac fremens indignatione] Chrysologus Serm. 51. 'Gemens, et tremens, et ejulans.' Livius de indignante Hannibale: 'Frendens, fremens, gemensque.' Pric.

Per ego te, inquit, maternæ charitatis fædera [deprecor] per, §c.] Vide Gruter. Suspic, lib. vii. cap. 14. Elmenh. Docebit ille errare Stewechium hic, et lib. vi. init. Constructio est, ego deprecor te per m. c. fædera, per dexteram, more illis formulis solito. Adde Ind. Elmenh. et omnino Celeb. Drakenb. ad Silium. lib. v. 82. 'Iliacas per, te, flammas, Tarpeiaque saxa Oramus:' ac me ad Lucan. lib. x. 370. 'Per, te, quod fecimus una, Perdidimusque nefas, ades,' Oud.

Per tuæ sagittæ dulcia vulnera] Lib. 11. 'Ubi primam sagittam sævi Cupidinis in ima præcordia mea delapsam excepi.' Xenophon Memorabilium lib. 1. fol. 724. Ω μωρέ, τοὺς δέ καλούς οὐκ οἴει φιλοῦντας ἐνιέναι τι. 8. τι σὺ οὐχ δρας; οὐκ οἶσθ' ὅτι τοῦτο τὸ θηρίου, δ καλουσι καλόν καὶ ωραΐον, τοσούτω δεινότερόν έστι των φαλαγγίων, δσω έκεῖνα μὲν άψάμενα, τοῦτο δὲ οὐδ' ἄπτόμενον, έάν τις αὐτὸ θεᾶται, ἐνίησί τι καὶ πάνυ πόρρωθεν τοιοῦτον, ώστε μαίνεσθαι ποιείν; ίσως δε καὶ οί Ερωτες τοξόται διά τοῦτο καλοῦνται, ὅτι καὶ πόδρωθεν οἱ καλοί τιτρώσκουσιν. Vide Alexandrum Aphrodisæum Probl. lib. 1. cap. 87. Elmenh.

PAG. 85 Vindictam tuæ parenti, sed plenam tribue] 'Egregiam vero laudem et spolia ampla refertis Tuque puerque tuus: magnum et memorabile nomen, Una dolo Divum si fæmina vieta duorum est.' Pric.

Et pulchritudinem c. reverenter vindical Præpositionem Appuleio restitni anctoritate Mss. omnium, et Edd. Veterum, quæ excidit a Bas. sec. nec adverterunt Interpretes, nisi quod cum Roaldo Pricæus probam esse docuerint lectionem, Auctori nostro frequentem. Lib. r. pag. 7. 11. 39. 111. 45. viii. 162. ubi vulgo quoque abest. Sed vide ibidem Pric. In Flor. n. 7. 'in sacrilegium vindicaturus.' Atque ita passim optimi quique. Cæs. lib. 111. B. G. cap. 16. 'In quos gravius Cæsar vindicandum statuit.' Flor. lib. 11. 6. in f. 'clades in Africam vindicare.' Gell. lib. vii. 15. 'in fures vindicatum.' Septim. de B. Troj. lib. 111. cap. 11. in f. ' in auctorem tanti luctus vindicasset.' iv. 21. 'in anctorem paternæ eædis vindicatum est.' Adde Muncker, ad Fulgent, in fine, et Passerat, ac Broukh, ad Propert, lib. iv. 11, 20, 'In mea sortita vindicet ossa pila.' Male ergo in Palat. in pulchritudine. Ac restituendum id monostichis de moribus e Ms. Petay, in Catal. Burm. t. r. p. 572. 'te vindicat invidus in se.' Vulgo, desævitque, quod est 'sævire desinit,' contra mentem poëtæ. Oud. Pulchritudinem contumacem reverenter vindical De Eadem Achilles Tatius in Rhodopes et Enthynici fabula : Παραστησαμένη τον υίον τον τοξότην Τέκνον, (είπεν,) ζεύγος τούτο δράς αναφρόδιτον και έχθρον ήμων, και των ήμετέρων μυστηρίων; ή παρθένος κα**l** θρασύτερον ωμοσεν καθ' έμοῦ. 'Ορας δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἔλαφον τρέχοντας; ἄρξαι καὶ σὺ τῆς θήρας, ἀπὸ πρώτης τῆς τολμηρας κόρης, &c. Vicent. edit. et Ms. Oxon. In pulchritudinem, &c. hand dubie rectins: sic sæpe 'in aliquem vindicare' Appuleius noster. Pric.

Idque unum, et præ omnibus unicum volens effice] 'Hune mihi da proprium fili dilecte laborem, Hanc operam, ne noster honos infractave cedat Fama loco: 'et nota, unum et unicum. Gellins xviii. 4. 'Cum ille se unum et unicum lectorem enarratoremque Sallustii diceret.' Catullus: 'Quem nemo gravius nec acetbins urget, Quam modo qui me unum atque unicum amicum habuit.' Volcus hic, ut supra iii. 'Magnis suis artibus reformatur volcus.' Horatius: 'Lauro cinge volcus Melpomene comam.' Locutio Gracanica est. Idem.

Virgo ista amore tencatur flograntissimo hominis extremi] Apud Quintilianum Declam. xv. 'Pauper sit, et amet quamcunque merctricem, et amare non desinat.' Idem.

Et ipsius incolumitatis Fortuna damnavit] Id est, sauitatis. Gloss. ' 'Pῶσις, Incolumitas, sanitas.' Item, ' 'Υγίεια, salus, incolumitas.' Onomast. vetus: ' Incolumitas, ὑγίεια.' Iterum Glossarium: ' Εὐεξία σώματος, Incolumitas:' sic δλοκληρίον Act. 3. 16. quam versio vulgata ' integram sanitatem,' Interpres vetus Irenæi ' incolumitatem' vertit. Idem.

Tamque infirmi] Bert. infimi, Elmenh. Veram hanc esse emendationem, patet e Nostri lib. v. pag. 101. ' Parentis meæ Veneris præceptorum immemor, quæ te, miseri extremique hominis devinctam capidine, infimo matrimonio addici jusserat.' Confirmant eam quoque Guelf. pr. et Pith, ac bene receperant Pric. et Floridus, Corruperunt locum librarii nescientes, tum etiam jungi Superlativo. Sed adi Sciopp. in Susp. Barth. ad G. Briton, lib. x. 136. 'tam summa.' G. J. Voss. de Constr. c. 17. et me ad Cæs. lib. 1. c. 43. 'munera tam amplissima.' Lib. 111. cap. 2. 'legionem, neque tam plenissimam?' Oud. Tamque infimi] Ita bene ex Mss. Wowerins: antea, infirmi. In Eunncho Terent. 111. 2. 'Tace tu, quem ego esse infra infimos omnes puto.' Pric.

Osculis hiantibus] Oculis Pith. Minus bene Sciopp. in Susp. vibrantibus

probat. Sequitur mox, 'vibrantium fluctuum.' Sunt autem 'hiantia oscula,' probe Venerea, petulca scil. et patula, nt ait lib. v. p. 103. et sæpius. Immo sic lib. 111. p. 56. 'hiantibus osculis, et fragrantibus papillis.' Vide et Pric. Oud. Et osculis hiantibus] Amicus A. Gellii, οὐκ ἄμουσος adolescens: 'Dum semiliulco snavio Meum puellum suavior,' &c. Αρπα Lucianum in Meretric. Dial. 'Εφίλουν με, &c. οὐκ αὐτὰ μόνον προσαριόζουσαι τὰ χείλη, ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα ὑπανοίγουσαι. Pric.

Pressule saviuta] Lib. 11. ' me presse deosculata'. Elmenh. Sic Martiali lib. v1. Ep. 34. ' Basia da nobis, Diadumene, pressa: ' quo loco minus bene aliquando spissa conjecit N. Heinsius. Sed vide ipsum Advers. lib. 1v. cap. 8. et p. 191. Oud.

Plantisque roseis vibr. fluctuum summum rorem calcavit] Eodem modo Epigram. Græcorum lib. vt. vetus poëtria Myro: Νύμφαι άμαδρύαδες, ποταμοῦ κόραι αὶ τάδε βένθη 'Αμβρόσια ροδείοις στείβετε πόσσιν ἀεί. Colv. Vibrantium fluctuum, γc.] Qui in levem vibrantur undam, ut supra lib. 11. locutus. Pric. Summum rorem calcavit] Prudentius: 'Ambulat per stagna Ponti, summa calcat fluctuum.' Florent. et Oxon. Mss. summo rore calcato, ecce jam, γc. et post, sudo vertice. Idem.

Maris udo resedit vertice] Male hic verticem exponunt per superficiem maris: quod idem foret ac 'summus ros.' Sed ait Appuleius, Venerem celerrime pervenisse ad maris fundum, et Aulam scilicet Deorum Marinorum, quos inde evocavit, ut secum itent ad patrem, Oceanum. Sic Thetis sedet apud Nereum patrem ἐν βένθεσσιν άλθs in Homero II. A. vs. 358. sive 'tepidis antris,' Ovid. lib. II. Metam. vs. 269. ubi vide. Unde illis adsignant ibi poëtæ 'thalamos 'immo Noster lib. v. pag. 106. docet, Venerem in profundo fuisse, ubi Ga-

via, ut ei indicaret Capidinis furtum, 'demergit sese propere ad Oceani profundum gremium. Ibi Venerem lavantem invenit.' Ut antem vertex, sic fastigium pro profunditatis ima parte alibi sumitur. Vide operose de talibus nos agentes in Misc. Obs. vol. v. pag. 65. ad Avieni Descript. Orb. vs. 19. Eodem modo altum sumitur de profundissima valle. v. pag. 97. 'de scopulo licentiosa cam temeritate prosiliant in altum.' Confer finem lib. IV. et p. 106. sic 'alta vallis' Tibullo lib. 1. 4. 43. 11. 3. 19. Ceterum Mss. mci omnes præbent sudo: unde magis adparet intelligi maris fundum. Non adeo quod finxerit, domum marinorum Deorum infra aquas esse siccam, sed subudam, sive puram et serenam: qualis dicitur ' sudus aër,' &c. Gramm, ad Virg. G. IV. 76. 'ver sudum.' Valer. Flace. lib. 11. 115, de Venere: 'Cum Dea se piceo per sudum turbida nimbo Præcipitat.' Martian, Cap. lib. 1. pag. 11. 'Aëria temperies, sudis tractibus renidebat." Auson. Mos. vs. 12, ' Purjor hic campis aër: Phæbusque sereno Lumine purpureum reserat jam sudus Olympum.' Ita 'sudæ nubes' opponuntur gravidis, et plenis aqua, de Deo Socratis p. 681. Ed. Flor. Oud.

Statim quasi pr. præcepit] In Flor. Palat. Guelferb. Fux. Oxon. D'Orvill. est, et statim. Forsan, en! statim, creberrima confusione. Vide ad lib. Tum percepit D'Orv. 11. pag. 31. Sed praceperit item Reg. Pith. Palat. Guelferb. et Edd. Rom. Vicent. Beroald, Junt. Ald, Colin, quod probo, minus recte mutatum a Basil. quamquam præceperit, e conjectura, et sententiæ ductu se primum corrigere putet Barth, lib. xxv. Advers. cap. 13. Lib. v. p. 106. 'Quasi de merte parentum quidquam comperisset:' et creberrime, ut apud alios. Idem.

N. moratur marinum obsequium] Ox-

on. Guelf. pr. moratus. Barth. ad Claud. Cons. Prob. et Olybr. 104. 'Quem poscunt, tetigere locum:' legi jubet moratura. Quod, quid sibi velit, non percipio. 'Non moratur' significat, 'hand differt præceptum, sed exsequitur statim. Consule Heins. ad Ovidii Metam, lib. 111, 193, Sidon. Apollin. Carm. x1. 93. 'Sed quid vota moror?' Unde fit, ut sæpe inveniatur pro impedire, de quo vide ad Frontin. lib. 11. 3, 23. 'ne quis non locus ejus victoriam moraretur.' ' Marinum obsequium,' sunt ipsi Dii marini obsequentes, nec morantes ejus mandatum; nti arbitrium, pro arbitris, ministerium, pro ministris, et similia innumera. Vide ad lib. 1. p. 11. Idem. Et ipsum quod incipit velle, statim, quasi pridem præcepit, non moratur marinum obsequium] Senec. Herc. Œt. 'Vincere quod parat, Jam victum est.' Q. Curtius de Alexandri militibus: 'His animis Regem andierunt, ut jam cepisse verticem viderentur.' Xenoplion παιδ. 2. Πιθανοί ούτως, ώστε πρίν είδέναι το προσταττόμενον, πρότερον πείθυνται. De Deo vero Clemens quod de Dea falsa Madaurensis noster: "Επεται τῷ χαρίσασθαι, μόνον τό βουληθήναι αὐτόν τὴν χάριν πεπληρῶσθαι. τὸ γὰρ μέλλον τοῦ χρόνου, τῆ δυνάμει του θελήματος προλαμβάνεται. Pædag. 1. 6. Pric.

Portunus] Palat. Guelf. sec. Portumus. Edd. Elmenh, et Scriv. Portumnus. Perperam. Neque etiam solum optimi Codd, ubique scriptum exhibent Portunus, Virgilii v. Æn. 241. Cicer. n. de Nat. Deor. cap. 26. Ovid. vi. Fast. 548. Arnob. lib. III. pag. 113. Auson. Eclogar, de agonibus, ubi pag. 565. Ed. Toll. cum Vineto legendum e vetustissimis membranis: 'Isthmia Portuno bimaris dicat Acroeorinthos.' Lactant. lib. 1. cap. 21. 'Melicertes ejus filius Palæmon atque Portunus.' Sic enim veterrimus Cod. Bonon. Vulgo, Portumnus, et pejus Bunem, Ed. Portunnus. Neque aliter præbent Mss. Festi a me visi; uti nec dubito de Varronianis lib. v. Ling. Latin. pag. 48. Ed. Dordr. Verum etiam Inscr. Gruteri pag. 95. IANO. PORTVNO. MARTI, ut observavit jam N. Heinsins ad Ovidium. Item in Kalendariis vetustis, apud Gruter, pag. 134. Salengr. t. III. pag. 875. Murator. pag. 150. Tab. B. PORTVNO. AD. PON-TEM. ÆMILI VEL ÆMILIVM. Rursus apud Murat. pag. 102. N. 4. PORTY-NALIA. Nam quæ ibidem adfert alia, nec non Gudins pag. 59. &c. (Vide tamen Vnlp. in Vet. Lat. lib. x1. cap. 2.) ex Ligorio, citata quoque a Clar. Gorio in Mus. Etrusco t. 1. pag. 58. in anibus PORTYMNO legitur, sublestæ sunt fidei, ac minus bene Gorius PORTVMNVM quasi e monumentis idoneis exhibet. Notissimum vero est, vulgo Portunum et Palæmona cumdem haberi. Verum cum Auctor noster eum describat, 'barba cærula hispidum,' quæ puero Palæmoni non convenit, interque Portunum et Palæmona interserat Neptuni uxorem Salaciam, abunde patet, per Portunum designari ipsum Neptunum, ut monuit Floridus; sed quam observationem sublegisse videtur Grotio ad Martian. Cap. lib. 1. pag. 2. 'Idque etiam Diti propositum atque Portuno:' cui idem lib. v. adtribuit anoque tridentem, Neptuni sceptrum, sicut et Neptunus et Taras tridentigeri sæpe insident delphino in nummis, apud Du Choulium et Begerum. Nevtunum, Portunum, Palamona, enmdem facit Ausonius citato loco. Sed vide Grot. Oud. Adsunt Nerei filiæ chorum canentes, et Portunus, &c.] Simillimum apparatum comitatumque babemus apud Lucianum in Dial. Noti Zephyrique. Pric.

Carulis barbis] D'Orv. carulus. Edd. Basil. caruleis. Sed vide ad lib. 11. pag. 26. 'carulos flosculos.' Eleganter vero tribuit uni Portuno barbas ob magnitudinem. Consule om-

nino Erhard. et Burmann. ad Petron. cap. 99. 'barbis horrentibus nauta;' aliosque. Hispidis Pith. Oud.

Sola] Corrige Salacia. Error literæ minutulus quidem, verum sententiæ disparllitas maxima. Salaciam autem finxit antiquitas esse Neptuni uxorem, quam inferiorem aqua maris esse dixerunt. Venilia quoque Neptuno adjuncta est, et, ut interpretatio fabulosæ theologiæ demonstrat, Venilia nuda est ex eo dicta, quod ad littus veniat: sicut Salacia quod in salum redeat: anctor divus August. in vii. de Civitate Dei, qui in quarto quoque sic scribit: 'Quid est quod mare Neptuno tribuitur, terra Plutoni? et ne ipsi quoque sine conjugibus remanerent, additur Neptuno Salacia, Plutoni Proserpina, inferiorem maris partem Salacia tenet, terræ inferiorem Proserpina.' M. Varro Salaciæ Veniliæque breviter commeminit his verbis: 'Salacia Neptuni a salo, Venilia a veniendo.' Beroald.

Auriga parculus delphini] Parvulum dicit, quoniam puer admodum Deus maris factus est. Claudianus de nuptiis Honorii et Mariæ v. 156. 'frenatque rosis delphina Palæmon.' Elmenh. Stat. lib. 1. Theb. vs. 121. 'curvo delphine vagantem Arripuit frenis, gremioque Palamona pressit.' Talis Palæmon, non Cupido insidet delphino in gemma apud Middleton. in Mon. Ant. Tab. viii. N. 5. pag. 107. item in gemma Gorlæi dactyl. t. II. pag. 567, a dextra habens Thetidem, item delphino insidentem, ut opinor: eo pertinet Silius lib. xiv. 570. 'curvum per cærula piscem, Nereis humenti moderatur roscida freno:' ubi male pristem quidam substituere sunt conati. Forsan huc quoque pertinent nummi gentis Lucretiæ, in quorum una parte barbatus cum fuscina Neptunus, in altera puer alatus frenans delphinum, quo insidet, non secus atque in nummis gentis Cordiæ; forsan in memoriam alienjus mirificæ ereptionis e naufragio, et saintis in portu receptæ. Verum alii capiunt puerum eum Cupidinem. Certe Amores solent etiam per mare Thetidem, ut in Monumento Papenbr. pag. 56. et Venerem comitari, ut apud Claudianum cit. loco, et Sidon. Apollin. c. 11. 41. 'Pone subit turmis flagrantibus agmen Amorum. Hic cohibet delphina rosis, viridique invenco, Hic rectus spretis pendet per cornua frenis.' Quem locum si bene conferas cum Claudiani verbis, patebit, horum Amorum maritimorum esse unum, puerum illum l'alæmona, cni etiam alæ potuerunt adscribi, non secus ac Nymphis, aliisque Deis Deabnsque aquatilibus. Vide Montf. Autiq. ill. t. 1. p. 75. N. 10. Certe non est Cupido, neque Arion, puer tibia canens, et curru insidens a duobus delphinibus tracto, in Gemma Wildiana N. 60. sed vel Palæmo, vel puer quis ab iis amatus : de quo Statius canit lib. 1. Silv. 3. 27. 'Audaci junctos delphinas ephebo:' ac Gell. lib. vii. cap. 8. Qualisque puer est in Iascusium nummis. Vide omnino Ælianum lib. vr. Anim. cap. 15. et Polluc. lib. 1x. § 84. Oud. Auriga parculus delphini Palæmon] Gellius vit. 8. 'Delphini amantis, et pueri non abhorrentis consuetudines, lusus, gestationes, aurigationes.' Pric.

Maria persultantes | Mare Palat. persulcantes etiam in Oxon. Palat. D'Orvill. ut sane 'sulcare mare,' &c. crebro dicitur. Adi ad Lucan. lib. v. vs. 503. Claudianns in hac Veneris pompa, de Nuptiis Honorii, vs. 148. 'jam quarto Paphias tractu sulcabat arenas.' Et sic Auctor ait de Mundo pag. 730. 'fontes, fluminum sulcantes vias:' ubi male Edd. Vett. saltantes. At hoc loco persulture recte defendunt Colv. Elmenh. et Pric. eoque magis designatur lætitia, et chorus saltantum Tritonum. Auson. Mos. 173. 'Insultantque vadis:' et vs. 181. 'Tune insultantes sua per freta ludere Nymphas:' prosultantes in Ed. Bas. pr. Oud. Maria persultantes] Oxon. et alius Ms. persulcantes: at placet posita lectio. Lucretius: 'Inde fere pecudes persultant pabula læta:' sic Philo lib. de plantat. Noë, navem τοις κύμασιν επιτρέχειν dixit. Vide Colvii notas. Pric. Persultantes] Quid si legas persulcantes, quasi sulco quodam atque vestigio inter natandum signantes, potest tamen persultantes legi: utraque enim lectio proba est, utraque recipitur. Beroald.

Tritonum catervæ] Scholinstes Lycophronis, Diodor. Sic. lib. iv. Elmenh.

Conchu sonaci] Ovid. Metamorph. l. 1. vs. 331. Nonnus Dionysiac. lib. xxxvi. Turnebus Adversar. l. 11. c. 21. Elmenh. Oxon. D'Orv. Guelf. pr. sonanti. Male, quamvis eadem sit varietas in Ovidii loco vs. 333. 'Conchæque sonaci Inspirare jubet :' ubi vide N. Heinsium, et infra ad I. vi. p. 121. 'sonacibus oblatrans faucibus.' Lib. viii. p. 155. 'Aper dentium adtritu sonaci spumeus.' In Pith. hec circa. Guelf. pr. leviter. Oud. Concha sonaci] Inter genera concharum, quæ multifaria sunt, conchæ quædam memorantur ad buccinam recurvæ, ut docct Plin. his tritones buccinant. De hoc concharum genere sic scribit Ovid, 'cava buccina sumitur illi Tortilis, in latum quæ turbine crescit ab imo.' Nos quoque tales curiose sumus contemplati, figura videlicet turbinatiore: videtur antem imitatus esse ingeniosissimum poëtam sic scribentem in primo Metamorph, 'Cœruleum Tritona vocat, conchaque sonaci Inspirare jubet:' quidam codices Nasoniani non sonaci habent, sed sonanti: vernm hoc elegantins, tersins, nitidius est. Beroald. Hie concha sonaci leviter buccinat | Virgilins: 'Cava dum personat æquora concha,' Pric.

Serico tegmine flagrantia solis ob-

sistit inimici] Latinus Pacatus Panegyrico: 'Illos tenero perlucentes amietu, et vix leve carbasum vitandi Solis tolerantes.' Nam sie ibi legimus, vel vitando Soli. Nec potest ferri, quod vulgatum e-t, vitando Sole. Etiam legendum in Pauegyrico innominati auctoris Constantino Imp. dicto: 'Quales amorna Gracia et deliciæ Orientis educunt, vix leve pallium et sericos sinns vitandi Solis tolerantes.' Colv. Sericum tegmen, Veneri Marinæ supra caput fluens, videri potest apud Monfauc. Antiq. t. 1. l. m. c. 17. At hie tamen umbella designatur, lata a Tritone, ut bene explicat Beroaldus. In Ed. Vicent. et Marg. Bas. pr. est obstitit. Tum Edd. Basil, dant inimicis, sine sensu, nisi inde facere velis inimici scilicet: ut sint have verba pro glossa. Certe inimici deest Oxon. Palat. ntrique Guelferbytano, et Par. nec, si abesset ea vox, desiderares. Oud. Solis inimici] Sol inimicus est diis aquaticis, cujus flagrantia infestantur, ideoque Tritounm unus serico tegmine ardorem Solis defendebat; sicut in usu priscorum fuerunt umbellæ, quibus Soli obsistebant. Beroald.

Alius sub oculis Dominæ speculum prægerit] Seneca Epist. xcv. 'Vetemus lintea et strigiles Jovi ferre, et speculum tenere Junoni.' Infra lib. x1. 'Aliæque, nitentibus speculis pone tergum reversis, venienti Deæ obvium commonstrarent obsequium.' Oxon. melius, prægerit: sic x1. 'divinas effigies progerebant:' et v1. 'sinu nucleos progestaus.' Pric.

Currus bijuges alii subnatant] Edd. Vett. usque ad Basil. sec. dant biges, et pejus nonnullæ, cujus biges. Sed recte, ut est in Mss. bijuges emendavit Beroaldus; et sic 'quadrijuges, sejuges currus' in Flor. N. 16. ubi vide. 'Bijuges fasces' Claud. de Prob. et Olybr. Cons. vs. 233. 'bijuge curriculum' in Suct. Calig. c.

19. Quærifur vero, an Anctor duos Tritones, qui currum tralunt, intelligat, an vero Tritonas, sub et circa currum ab duobus equis marinis, ut est in aliquot monumentis, tractum natantes. Si prius significarit, clarior videtur lectio Cod, Florent. curru, quo subnatare dicuntur bijuges Tritones, quia illis est altior. Sic Sil. 1. xiv. 483. 'pars subnatat unda Membrorum, pars exstat aquis.' Ipsi vero Tritones recte bijuges dicuntur, ut passim 'equi bijugi,' 'quadrijugi,' 'sexjugi,' &c. dicuntur. Gloss. 'Bijugi, δίζυγοι.' Alterum sensum expressisse per glossam videtur Cod. Fulv. librarius, subragantur. Verum Tritones duo ferunt etiam Venerem in concha sedentem and Lucianum, inter alia citatum ab elegantissimo Broukh, ad Tibull. l. 111. El. 3. 34. 'Concha Cypria vecta tua.' Ceterum totum hunc Veneris comitatum vide quoque apud Beger, in Spicil. Antiq. p. 28. Oud. Biges | Bigas significat : sic enim appellantur equi duo juncti. Quidam codices habent currus bijuges: qua lectio purior est et usitation, codem tamen intellectu. Beroald.

Perspicua pulchritudine] Me auctore, scripseris, pracipua. Wower. Perperam ita mutavit Wowerins, quod contra Mss. et Edd. priores male retentum in Edd. Elmenh. et Pricai, ipso hic refragante. 'Perspienum' Nostro aliquoties dicitur, nt aliis, pro 'conspicuo.' Adi Salmis. ad Solin, p. 543. l. H. p. 25, 'In aperto et perspicuo:' ubi erravit Pricæns, legens conspieno. L. XI. p. 254. 'perspicaa evidentique magni numinis dignatione:' ubi in multis præcipua, al. prospicua; ati hic in Oxon. In Pith. non est sibi, prave. Oud. Perspicua pulchritudine | Mittat Wowerius in præcipna, me neutiquam adprobante. 'Perspicunm' enim et Firmicus et alii Scriptores pro 'conspiene ' ponunt. Pric.

Sed ut simulacrum, &c. mirantur omnes] Auctor Dialogi de Oratoribus, de Basso, quamvis insigni Poëta: 'Si quis' (eum) 'requirit, et semel vidit, transit, et contentus est, ut si picturam aliquam vel statuam vidisset.' Idem.

Olim duæ sorores, &c.] Oxon. Enim d. s. ut supra hoe lib. 'Enim vos bonæ frugi latrones.' Idem.

Quarum temperatam formositatem nulli diffamarunt populi] Id est, 'prædicarunt:' 1 Esdræ iv. 12. 'Quomodo non præcellit Rex qui sic diffamatur?' Scholiastes vetus Horatii de Sappho: 'Diffamatur tribas fuisse.' Glossarium: 'Διαφημίζω, diffamo:' supra hic, 'Diffamas incendio repentino domum possideri.' De 'stata forma,' vel 'formositate temperata,' vide v. 11. A. Gellium. Idem.

Virgo vidual Puto legendum, viro. Elmenh. Vulgatam lectionem satis commode exponere possumus. Qnod Psyche, licet virgo, tamen nt vidua, antequam nupta, ut ait in Apolog. domi resideret, et nemo eam accederet: ut luserit Auctor in hac conjunctione virgo vidua. Sic 'puella virgo' l. v11. p. 140. passimque mulieres dienntur viduæ, quarum absunt mariti, non poëtis solum, sed et aliis, ut Justino l. 11. c. 4. Magis tamen hie placet mihi Elmenhorstii conjectura viro, quam et recepit Scriverius. Solent hæ voces confundi, ut 1. vii. p. 146. 'sive scitula mulier, sive virgo nubilis :' ubi male Edd. Vett. viro. Oud. Virgo vidua, &c.] Ut in Apologia, 'Vidua antequam nupta.' Pric.

Domi residens] Supra: 'Sic nobis otiosa domi residens, lusitabis.' Elmenh.

PAG. 86 Animi saucia] Reg. Fux. Oxon. Palat. Guelf. sec. an. audacia. Corruptissime, forsan pro anxia. Sed nil muta. De Genitivo hnic voci juncto adi ad l. 11. p. 31. 'saucius inguinum.' Ac dicitur saucius quis æque animo ac corpore. Hinc'amore'

et 'igne saucius;' item 'animus saucius' Ovidio, Ciceroni, &c. Septim. sive Dict. Cret. de B. Troj. 111. 3. 'Animi jactatione saucius.' Flor. l. 111. 23. § 4. sic junxit 'ægram sauciamque remp.' Oud. Ægra corporis, animi saucia] Πρὸς τῷ σώματι καὶ τὸν νοῦν μαραινομένη. nt 1. 10. apınd Aristenetum. Ovidius Trist. v. 14. 'Æger enim traxi contagia corpore mentis, Libera tormento pars milii ne qua vacet.' Pric.

Iræ superum metuens] Errat Pricæus, τδ iræ capiens dandi casu, cum sit Genitivus. Vide ad l. 1. p. 7. 'captivitatis metuens.' Oud. Iræ Deum metuens] Iræ heie dandi casu intellige: vide supra ad p. 23. notata. Pric.

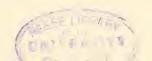
Et tanto numine precibus, &c. petit maritum] Pricæns conjecit a tanto. Sed hoe non videntur librarii corrupturi fuisse. In Palat. est, et t. numine et prec. Malim legere, Et tanta numina pr. Sie simul vitabitur Ablativorum concursus. 'Petere' enim orandi sensu nonnumquam habet duos Accusativos. Vide Muncker, ad Fulgent, pag. 63, et Heins, ac Burm. ad Ovidii l. vii. Met. 296. 'Petit hoc Æetida munus.' L. xiv. 787. 'Hos petit auxilium.' Numina de uno Deo poëtice creberrime occurrit. Adi modo Drakenb. ad Silium l. 1. 93. 'Hennææ numina divæ.' Immo ipse Auctor de Venere jam dixerat p. 83. 'Deæ tantæ numina placentur.' Sic et 'vana Junonis numina.' Serv. et Burm, ad Virg. I. Æn. vs. 7. ' Quo numine læso Quidve dolens regina Denm.' Item 'Cupidinis numina' 1. 665. 11. 232, 'Palladis numina.' Oud. Et tanto numine, &c.] Divinaveram, (quod et alium fecisse video) Et a t. n. Pric.

V. ingratæ] Pricæus expouit 'tristi.' Mihi magis adridet Beroaldi explicatio, 'inamabili, nulli gratæ,' passivo sensu, ut 'ignarus' pro nou notus, et similia Adjectiva, autivam et passivam significationem obtinentia. Nam licet esset formosissima, nemo illam sibi cupiebat uxorem nimiæ pulchritudinis respectu. Vide pag. præced. Virginis Fux. Oud. Ingratæ virgini, &c.] Inamabili (inquit Beroaldus) et nulli gratæ: quippe quæ a nemine expeteretur: quam parum apte id dixerit, præcedentia monstrant: dicemus potius masta: Servius ad Æneid. v1. 'Ingrato, tristi: ut gratum, lætum dicimus:' supra de Ladem, ' Destet solitudinem suam:' at hoe, dum quid certius promatur. Pric. Ingrata] Inamabili, et nulli gratæ: utpote quæ a nemine expeteretur. Beroald.

Propter Milesiæ conditorem Græcum scilicet, qui in Ioniam et Miletum primus intulit Apollinis cultum, et oraculum. Is sensus erit hujus loci, si sit sanus. Verum mihi hæc verba meri glossematis sunt suspecta, et ab librario margini adsuta. Quis enim Milesia usus est umquam pro urbe Mileto, vel etiam absolute pro terra sen regione Milesia. Nam conditor non tantum dicitur urbis, civitatis, sed et terræ, insulæ. Vide Cuper. et Wessel. &c. citatos ad Vellei. lib. 1. c. 2. Suet. in Aug. c. 98. ' quasi conditorem insulæ;' uti et de conditore Mileti ad Vellei, 1, 4, ac Steph. Byzant. Oud. Apollo, quanquam Græcus, &c. sic Latina sorterespondit | E converso in Floridis : ' Persius, quamvis, &c. optime Latine possit, tamen hodie nobis ac vobis Atticissabit.' Pric.

Desiste puellam] Fux. subsiste. Roaldus. Sic quoque Reg. Pal. Oxon. Guelf. bini, Par. d'Orvill. vel susiste. Rara est locutio desistere cum Accusativo, pro simplici sistere: quo usus est mox, 'scopulo me sistite.' Lib. v. p. 92. 'Sorores huc mihi sistat,' vel, si mavis, pro destituere, sistere ibi, ubi sola relinquatur, ut statim: 'itur ad constitutum scopulum montis, cuius in summo cacumine statutan puellam deserunt:' vel, ut ait Fulgent. ' solam dimittunt.' Sed nec subsistere cum Accusativo eo sensu occurrit, at quidem sustinendi et inhibendi significatione. Quid si scripsit Auctor, Montis in excelsi scopulosis siste puellam? Amat in topographicis Appuleius, optimorum more, adhibere Adjectiva pluralia cum Genitivo. Vide Pric. ad pag. 1. 'Ardua montium,' &c. Et cum singulari, 'Ossæ ardua,' de Mundo pag. 706. Ed. Flor. Passim apud Livium occurrunt 'obliqua tumnli,' 'eminentia rupis,' 'infima clivi:' et quæ sunt similia, plena manu congesta per Drakenb. ad Liv. lib. xxxvir. c. 58. 'Ab ultimis Orientis.' Ovid. viii. 692. 'Et in ardna montis Ire simul.' Lucan, lib. 11. 421. ' Dexteriora petens montis declivia.' Et crebro apud omnes. Immo Nostro supra pag. 67. 'montis hujus per obliqua devexa.' In fine bujus libri: 'per devexa excelsæ rnpis.' In Pith. speret, Tum maritali st. Guelf. pr. mariuli sec. Oud. Montis in excelsi, &c.] Ediderunt Pithœus lib. 1. pag. 8. et Scalig. p. 230. Versu primo ne siste correxerat Opitius. Dis siste Heinsins. Sed nulla mutatione opus est: et desistere hic pro simplici sistere positum esse, monet Coler. ad Sallust. p. 419. sic in oratione Gracchi apud Gell. lib. x. cap. 3. 'palus destitutus est in foro:' ubi in aliis defixus: sed destitutus est statutus: qui 'stipes desertus 'dicitur Tibullo lib. 1. El. 1. 15. &c. quia tamen hic in Mss. susiste vel subsiste legebatur, Cl. Ondendorp. conjiciebat, Montis in excelsi scopulosis siste puellam: ut 'scopulosa montis' dicantur, quomodo 'ardua montis' Ovid. vIII. Met. 692. &c. Burm. ad Anthol. Lat. t. II. p. 619. Montis in excelsi scopulo desiste puellam] Seneca de seipso: 'Infigar scopulo.' Oxon. subsiste p. ita et Codex Fuxensis. Pric.

Ornatam mundo funerei thalami] Achilles Tatius de Andromeda: Δέδε-

ται μέν τον θάνατον έκδεχομένη εστηκε δέ νυμφικώς έστολισμένη. Mundo] Mindum ornatum muliebrem vocant, de ono supra. Sensus est oraculi: Ornetur, inquit, Psyche non ornatu felicium nuptiarum, sed mundo connubii funcbris et infortunati, tanguam virum habitura sit ferum, sævnmque ac funereum: hic autem Cupido significatur, qui stirpe non mortali, sed divina procreatus, furit bacchabundus per pectora medullasque mortalinm: qui veneno viperco et dulci melle conditus, gustu dulcedinem propinat, amarum autem venenatumque virus ad satietatem usque aggerit. Beroald.

Sævum atque ferum, vipereumque malum] Primo non recte hic Sopingins scavum, quod in Beroaldi legitur notis, emendandum esse margini adlevit. Nam Cupido, inmitis dominus, passim audit 'savus Dens.' Adi notas ad Tibull, lib. 111. El. 4, 74. Catal. t. t. p. 642. Dein Barthius ad Statium lib. 1. Silv. 1. 59. emendare se gloriatur vipereum, atque malum: qua sane vocis atque repetitione versiculus foret ineptus, et sensus frigidissimus. Ita volnit vero Barthins, quia sequantur qui et quem: unde contra librarius Cod. D'Orvilliani ntrobique reposuit quod. Sed perverse et inscite. Nam malum vocatur pessimus Cupido, nt 'scelus' pro 'scelesto,' et similia centena. Terentius : 'Ubi illic scelus est, qui me perdidit?' Martialis: 'Non vitiosus homo es, Zoile, sed vitium.' Supra p. 72. 'Senile illud facinus:' pro facinorosa ann. Oud.

Pinnis volitans] Ita rescripsi, eum Pithœo et Burm. in Catal. t. t. p. 619. jubentibus omnibus Mss. et Editionibus ante Colvium, in cujus Editionem inrepsit, et hinc propagatum est in Vulc. aliasque, pennas. Intelligit alas, quæ vocantur pinnæ; ut sæpe in hac historia. Lib. v. 102. 'Dei volatilis pinnæ roscidæ.' p. 104. ' pin-

nis in altum se proripuit.' Lib. vi. p. 119. 'propansis utrimque pinnis.' Lib. x. p. 233. 234. 'pinnula Mercurii et Cupidiuum.' Vide et Eryc. Putean. Cent. i. Ep. 29. Hinc 'puer pinnatus,' et 'Cupido pinnatus' lib. iii. et supra p. 84. Perpetua vero in Mss. est varietas. Pinnas jam præfero etiam in Lucan. lib. ix. 660. 730. quibus locis vide. Æthere Fux. Idem.

Singula debilitat | Sacula Heinsins conjecerat. Burm. Joris] Antiquus hic nominativus forsan etiam restituendus est Solino p. 9. ' Quod ibi co dimicante creduntur pluvisse saxa.' Sic Salmas, edidit post Aldum, et est in Mss. nonnullis. Pro ibi alii dederunt a Jove. In plerisque et optimis Codd, exaratur Jori, et in antiquissimo Leid. creditur. Hinc lego: Jovis e. d. creditur p. s. Mart. Cap. p. 206. in eadem re: 'saxis ferunt pluisse ' (in Leid. qu. pluvisse) ' colum.' Idem dixit pag. 118. ut e Mss. legendum : 'nisi forte de Deo dicatur aliquod, &c. quia notum est, qui pluat.' Vulgo, de co et quod. Ond.

Fluminaque horrescunt] Quum horresco hie sensu timendi ac metuendi ponatur, non commode illi jungitur Ablativus quo præcedens, sed præstat Accusativus. Quare cum Sciiverio amplector emendationem Barthii, confirmatam a Guelf, primo, quem, dicto ad Stat. loco, nec non N. Heinsii ad Sabini Epist, Par. vs. 35. 'Imperat ille Deis: quum vult, in cornua Tanri, Quum vult, in pennas destruit ille Jovem.' Oud. Fluminaque horrescunt] Lege Flumina quem horr. Pithæns. Recte: et sic Seriverins. Recte Ondendorpins rejiciehat Barthii emendationem in vs. 2. ripereum, atque malam. Burm. Fluminaque horrescunt] Lib. v. de Eodem : 'Dei, qui et ipsas aquas nrere consuevit.' Pric.

Affatu] Colvii conjecturam typis expresserunt Vulcan, ac Scriverius.

Cic. de Leg. lib. 11, c. 8. 'Fatidicorum et vatum effata.' Et ita Heins. Sed affatu hie Mss. O. retinent, etiam Florent. Nam errat Elmenhorst, si fides Lin lenbrogii Excerptis. Nec quidquam est mutandum. Deus enim regem alloquio, et monitione dignatus erat. Hoc autem est affatus passim Nostro, aliisque; et nonnumquam in effatus corruptum: ut lib. XI. p. 248. 'Sacerdos sie affator:' ubi Colv. quoque effatur invexit. Apud Sil, lib, xvii. 341. 'ora solvere ad affatus:' ubi de Jove sequitur vs. 341. 'Sic ore effatus amico est:' nbi contra placebat Heinsio adfatus. Ond.

Piger tristisque] Vulcanius et Seriverius Lipsii conjecturam in contextum admiserunt. Nollem factum; cum pigens nusquam, quod scio, reperiatur. Pigeret tamen est in Oxon. et e Florent, ad Vulc. Ed. nihd notavit Lindenbr. Sed recte piger dicitur rex, quia oh mostitiam tarde revertit domum, triste vaticumm vel sie satis cito uxori relaturus. Solent etiam mæsti pigrius incedere, ut contra, qui la tatur, alacer curvit. Idem. Affatu sanetæ valicinationis accepto, piger tristisque retro domum pergit] Vide ad Matth, 19, 22, affata et piger habet et Oxon. Ms. et vetus Vicent. editio. Pric.

Præcepta sortis enodut] Supra lib.
11. 'fata enodare.' Lindenbr. Ibi pag.
23. non enodare, sed donare vidimus esse legendum. Sed adi Pric. et Heins, ad Phædr. lib. 111. F. 10. 47. 'Dannanda perscrutatus crimina:' ubi Heins. enodanda, Burm. donanda conjecerunt. Fortis Gueli. pr. Oud. Præcepta sortis enodat] Hoc sensu λύειν συνδέσμουν Danielis 5. In veteri Onomastico: 'Enodo, διαλύω.' Apud Senecam Œdipo: 'Nodosa sortis verha, et implexos dolos.' Pric.

Moretur, fletur, lamentatur] Apud Quintilianum Declam. 315. 'Moriendum est: quid tibi præstare infelix pater possum? cum duceris, flebo, plangam.' Et nota impersonalia ista. Terent. Adelph. 'Ignotum est, tacitum est, creditum est:' ubi Donatus: 'Honestius impersonaliter, quam, ignovimns,' &c. Idem. Fletur] Terent. Andr. 'In ignem posita est, fletur.' Donatus: 'Bene impersonaliter, fletur: extrema enim mortuorum omnes ad lacrymas commovent.' Idem.

Urgent tetri effectus] Vitiose in Edd. primis, ut et in Colin. et M. Bas, pr. edebatur urget tetri: lune Veneti fecere urgent tetri, quod secuti sunt plerique. At Beroaldus urget teter: quod expressere Junt. post. Bas, pr. Elmenh, Scriv. Flor, sive urguet. Et recte. Sie enim præter citatos jam Codd. præbent Palat. Oxon, D'Orv. Fux. Pith. Guelf. Oud. Diræ sortis jam urgent tetri effectus] Oxon, et duo alii Mss. urget teter effeetus, Ammianus lib. xvii. 'Urgens cheetus intepuit.' Pric. Tetri effectus | Lego, teter effectus, ne solwersmo er imparilitate dehonestetur oratio. Teter autem effectus accipitur pro impio, ciudeli, et evitabili. Lucretius 'absinthia tetra' dixit, amara intelligi volens. Berould.

Feralium nuptiarum, &c.] Lib. 11. 'Feralium nuptiarum scæna.' Pric.

Toda tumen atræ fuliginis cinerem arcessit | Ex Bert. lectione, einerem arescit Modius fingebat, in cinerem arescit. At durissima est catachresis, lumen arescit in cinerem. Conjectura Floridi, quam, suo more, audacter in contextum recepit, vitiose tamen pro marcescit scribens marcessit, magis milii æque ac Wasseo placeret, ntpote qua omnes servantur litteræ, et passim 'ignis,' 'lux languere' dicuntur, et nonnihil juvat D'Orv. scriptura nuere arcessit. Vernm nihil mutandum censeo. Arcessit est contrahit, admittit fuliginosum einerem: ut docnimus ad lib. r. p. 2. ' stilo, quem arcessimus.' Lib. vt. pag. 139.

' mortis tenebras arcessere.' Quod alibi dicitur 'mortem arcessere,' nt Mclæ lib. 111. 7. Luc. vtt. 252, Tib. 1. 11. 33. ibique Gebh. de Phil. Mor. p. 622. &c. Xenoph. lib. vii. Cyrop. ρ. 191. Πίτταν καὶ στυππεῖον, & παρακαλεί πολλήν φλόγα. Optimus linjus loci interpres ex parte est Propertius lib. 1v. 3. 13. 'Quæ mihi deductæ fax omen prætulit, illa Traxit ab everso lumina nigra rogo.' Corrigendus quoque Arnob. lib. 1. p. 22. ' Unde ignibus solis genitalis fervor arcessitur,' vel adsciscitur. Vulgo, udscitur, Oud. Jam tædæ lumen atræ fuliginis cinerem arcessit, &c.] In veteri Epigramm. "Αρτι μέν έν θαλάμοις Νικιππίδος ήδὺς ἐπήχει Λωτὸς, καὶ γαμικοῖς ύμνος έχαιρε κρότοις Θρηνος δ' είς 'Γμέναιον ἐκώμασεν, ἡ δὲ τάλαινα Οὔπω πάντα γυνη, και νεκύς εβλέπετο. Bion de Veneris planetu super Adoni: "Εσβεσε λαμπάδα πῶσαν ἐπὶ φλιαίς 'Υμέναιος, Καλ στέφος έξεπέτασσε γαμήλιον, οὐκέτι δ' 'Υμάν, 'Υμάν οὐκέτ' ἀειδόμενον μέλος, ἄδεται δ' αΐ, αἴ. Heliodorus II. Τὸν 'Υμέναιον άδόμενον έτι διεδέχετο θρήνος, και ἀπό τῶν παστάδων ἐπὶ τὸ μνημα παρεπέμπετο, και δάδες αι το γαμήλιον έκλάμψασαι φως, αδται καl το ¿πικήδιον πυρκαΐαν έξηπτον. Apud Propertium: ' Quæ mihi deductæ fax omen prætulit, illa Traxit ab everso lumina nigra foco:' et Ovidius: ' Nostraque plorantes video super ora parentes: Et face pro thalami fax mihi mortis adest.' Vox modum non est in Oxon. nec Fuxensi Ms. In alio non arcessit, sed arescit legitur. Pric.

Tibiæ zygiæ] Gigiæ exaratur in Mss. Reg. Fux. Pith. Guelf. Oxon. D'Orv. item Edd. primis, Junt. pr. Bas. unde Sopingius quoque conjecit Gygiæ a Gyge, Lydorum Rege, quod excusum est in Ed. Beroaldina: vel Phrygiæ, quod et in mentem venit Meursio in Spicil. ad Theocr. Id. xx. p. 144. Vernm tibiarum quidem funebrium origo debetur Lydis vel Phrygibus, ut hoc ipso loco docet

Auctor, et Colv. ad Florid. N. 3. Modius lib. 1. Misc. cap. 13. at inde non sequitur hic ita legendum. Contra potius primo loco debet mentio fieri læti cantus, et nuptialis; sed qui 'mutatur in querolum,' sicut subditur, cantus lætus Hymenæi lugubri finitur ululatu.' Alioquin incpte et sine sensu verbum mutari adhibuisset, cum effundit querulum, vel simile ipsi dicendum esset. Eadem 1atio est, cur non admitti possit aliorum conjectura gigrinæ vel gingrinæ; quod est genus tibiæ lugubris et exiguæ, de qua adi notas ad Festum. Verissime emendatum censeo a Beroaldo, zygiæ. Creberrime enim Z et G in Mss. confundantur. Ad hæc sic videtur esse in Pal. Bert. Florent. ac bene ceteri Edd. sunt secuti, sive socialis et conjugalis: quomodo hinc Dii omnes, nuptiarum præsides, 66you sunt vocati : quorum pleni sunt Veterum libri. Vide ad Hesvch, et ad lib. vr. p. 112. 'Juno, quam Oriens Zygiam adpellat.' Adposite Ovidius Ep. x11. vs. 139. 'Tibiaque cffundit socialia carmina nobis, At mihi funesta flebiliora tuba.' Porro quid velit Barthius lib. vi. Advers. cap. 13. legens lygio, a sono videlicet conjugii, non capio. Forsan voluit augius, Ond.

In q. Lydii modum | In Floridis (N. 1.) 'sive to velles Æolium simplex, sen Asium varium, sen Lydium querulum.' Plato de Rep. lib. 111. fol. 398. Τίνες οὐν θρηνώδεις άρμονίαι; λέγε μοι. σὰ γὰρ Μουσικός. μιξολυδιστί, έφη, καὶ συντονολυδιστί. Elmenh. Lydii modum est, nt videtur, in Reg. Flor. et Edd. Vett. item Elmenh. et Scriv. At Lydium modum edidere Wower. Pric. Flor. citatque Barth. lib. vi. Advers. cap. 13. In Ms. D'Orv. est ludimodum. Guelf. sec. lidimodum. Pal. lectionem Lydium cantum firmare quis posset e lib. x. p. 235. 'Jam tibiæ multiforatiles cantus Lydios dulciter consonant.'

Sed nullum mihi est dubium, quin simpliciter sit legendum Lydium, cum Fux. Bert. Pith. Oxon. et Guelf. pr. vocesque modum et cantum esse subdititias, et glossatoris. Præterquam enim, quod hic e præcedentibus posset subintelligi sonum, Auctor cum aliis solet modorum genera adpellare substantivo expresso, ut in Florid. loco, per Elmenh. citato, item lib. x. p. 234. 'Tibicen Dorium canebat bellicosum:' nbi vide Comment, item in Elmenh, Indice. Adde Athen. lib. xiv. Deipnos, p. 635. Ed. Cas. Etym. M. V. 'Aoidris. De Lydio querulo et Dorio bellicoso consule omnino Plutarch. in Mus. tom. 11. p. 1136. et Salm. ad Solin. p. 81. Oud.

Cantusque lætus Hymenæi] Dio Tharsiaca 1. fol. 410. 'Τμέναιος ἴδιών τι μέλος έστην ἀρχαῖον ἐπη τῶν γαμούντων. Vide omnino Tzetzen Chiliad. 13. Histor, Elmenh.

Lugubri finitur ululatu] Achilles Tatins lib. 1. p. 49. Τάφος μέν σοι, τέκνον, δ θάλαμος, γάμος δ' δ θάνατος, θρῆνος δ ὑμέναιος, δ δὲ κωκυτὺς τῶν γάμων οὖτος ἀδαί. Idem. Vide Manil. lib. v. vs. 541. &c. Oud.

Nuptura deterget l. ipso suo fl.] In Palat. nuptat. Oxon. Guelf. pr. nupta: nt sumatur sensu proprio, sen Placet magis vulgatum. Tum deteget prave est in Pith. D'Orv. Dein Edd. Vicent. Colin. ipsa, et suo deest Ed. Beroald. Ceterum in Fux. est detergit. Sed notandum est, Auctorem cum optimis quibusque prætulisse secundam conjugationem in hoc verbo, ut Apol. p. 5. Ed. Pric. ' Omnem gratiam corpore deterget.' Adi Giphan, Ind. Lucret. Comm. ad Horat. 1. 7. 15. 'Albus ut obscuro deterget nubila cœlo Sæpe Notus.' Et sie Silius semper, ut lib. vii. 533. Detergere situm ferro.' Lib. xiv. 382. 'Detergent remos.' Quod e Colon. Ms. restituendum lib. vii. 344. ' cruorem Tergo detergent.'

Vulgo u. Hine nequaquam recipiendam censeo Heinsii conjecturam lib. 1.62. 'demergere fædera ponto:' scribentis detergere. Immo nec placet, quod contra Mss. O. reponant in Livio lib. xxxvi. 44. 'ab utroque Dixisset, latere remos detergunt.' ni fallor, Livius detergent. Sed rectum est, quod dant Mss. distringunt, sive diffringunt, dissecant; vel, si vis, destringunt : sive abradunt. Adi Cuper, Ohs, lib, 1v. cap. 5. Drak, ad Liv. lib. viii. cap. 7. Sie apnd Senec. Ep. 47. 'Alius sputa detergit :' ex Mss. tribus Leidd, scribendum deterget. Claudian. 1. in Entrop. vs. 268, 'dum talia fatur, ineptas Detergit lacrymas.' Mss. dun Leidd. deterget. Lib. 11. 375. ' teneros detergunt stamine fletus.' Leidd. tres, detergent. In Cons. Malhi Theod. vs. 191. 'fædo detergis secula vietu:' vetustiss. Cod. deterges. Hinc dubito, an recipiendum tergeret in tertia conjugatione apud enmdem Praf. lib, 1. in Rufin. ' sanguineis tangeret astra jubis.' Certe non apud Lucan. lib. v. 642. 'Nubila tanguntur velis:' ubi Cortius, Heinsium quasi sequens, legit terguntur, bene depexus a Burmanno, licet sciam, tergit et terget, tergunt et tergent, indifferenter in Mss. occurrere, ut Ovid. Ep. XXI. 166. Vide Heins, ad Virg. vii. Æn. Sed velim mihi ostendi tergat et tergere vel tergi apud Poëtam. Semper etiam dicitur 'abstergeri, 'pertergeri,' ut e Mss. multis reddendum quoque Valerio Max. l. 11. c. 4. 'spongia sua corpora pertergeri.' Idem.

Sic affectæ domus triste fatum cunctu civitus congemebut] Τὰ γὰρ τῶν βασιλέων παθήματα Ἰσασι πάντες ὧν ἐπιστροφή τις, &c. ut est apud Euripidem. Τγτταυς: Τὸν δ' ὀλοφύρονται μὲν ὅμως νέοι ἤδε γέροντες, ᾿Αργαλέω τε πόθω πᾶσα κέκηδε πόλις. Pric.

Luctuque publico confestim congruens edicitur justitium] Sidonius II. 8. 'Decessit nudius tertius non absque justitio matrona Philimatia.' Ammianus lib. xrx. 'Indicto justitio juvenis, &c. lugebatur.' Fronto apud Fulgent. Planciadem: 'Denique plebi justitium indicitur.' Lucanus: 'Ferale per urbem Justitium, latuit plebeio tectus amictu Omnis honos.' Ovidius ad Liviam, ubi de Druso mortuo: 'Urbs gemit, et vultum miserabilis induit uunm, Gentibus adversis forma sit illa precor, &c. Jura silent, mutæque tacent sine vindice leges, Aspicitur toto purpura nulla foro.' Idem.

Misellam Psychen] Rom. et Bert. Milesiam. Elmenh. Sic et Vicent. cum Cod. Pith. Hinc et necess. Milesia, oraculi scilicet, conjeccat Beroaldus. Nam sane nusquam dixit Auctor puellam fuisse Milesiam; et Latine non debuerat tum respondisse Apollo Milesius. At idem misellam bene reposuit : ut dant ceteri Mss. Passim Psychen ita vocat Auctor, ut lib. v. 91. 105. vi. 123. Parenti vitiose in Edd. Ber. Bas. pr. Flagitabut Pith. Oud. Misellam Psychen ad destinatam pænam efflagitabat] Infra lib. vit. ' Destinatam sectionem meam flagitat.' Pric. Milesiam | Legendum videtur misellam, quod epitheton Psychæ cum primis convenit: vel lege, necessitas Milesia, ut ad sortem oraculi Milesii referatur: necessitati autem, quam nec Dens quidem superat. parendum esse, præcipiunt Plato et Plotinus. Parcas ανάγκης, id est, Necessitatis filias dixere: proverbium Græcum est, dignum scitu memoratuque, ἀνάγκην οὐδὲ θεοὶ μάχονται, id est, adversus necessitatem nec Dii quidem pugnant. Beroald.

PAG. 87 Virum producitur funus] Prave Oxon. Guelf, ambo, perdacitur. De 'vivo funere' vide hic Pricæum, et Comment. ad Curt. lib. v. c. 12. 'digredientem velut a rogo intueretur.' Quæ ibi Mss. lectio nequaquam est mutanda, cum Acidalio et Trillero lib. 1. Obs. c. 12. in 'a tergo,' 'a rege,' 'vultu rigno:' quod non est Latinum, nec continet malum omen, Curtii scopum. Oud. Toto prosequente populo rirum funus producitur] Lib. VIII. 'Funus, toto feralem pompam prosequente populo deducitur ad sepulturam: et ix. Frequente prosequente comitatu tradunt sepulturæ.' Vivum funus elegantissime. Cyprianus de se ad bestiarum pugnam objicientibus: 'Viventes in ultroneum funns ornantur.' Manilius de Andromeda (ut et Psyche) rupi affigenda: 'Virginis et vivæ rapitur sine funere funus.' Rutilius Numatianus: ' Perditus hic vivo funere civis erat.' Apud Quintilianum 1x. Declam. 'Sonabant clangore ferali tubæ, illatisque Libitinæ toris ducebatur funus ante mortem:' et Senecam Controvers. vii. 4. 'viva cadavera.' Supra hie lib. 1. 'Semimortuns, immo ipse milii supervivens et postumus.' Pric.

Comitatur non nuptias, sed exequias suus] Seneca Controvers, v. 6. 'Versæ sunt in exequias nuptiæ, genialisque lectus mutatus est in funebrem.' Tacitus de Poppæa Annal. xiv. 'Huic primus nuptiarum dies loco funeris fuit.' Noster Florid. 111. de Philemonc: 'Comædiam ejus prins ad funebrem facem, quam ad nuptialem venisse.' Idem.

Dum mæsti parentes, &c. nefarium facinus perficere contantur, &c.] Lib. v. 'Jam tum facinori manus admovens, adhuc incerta consilii titubat, multisque calamitatis suæ distrahitur affectibus.' Idem. Tanto malo perciti? Contra lib. v. 'Tanto bono percita.' Idem.

Quid infelicem senectum fletu diutino erneiatis] Non vos, sed senectum vestram. Terent. v. 3. Andr. 'Cur meam senectutem hujus sollicito amentia?' ubi Donatus: 'Non, me, sed meam senectutem: quod plus est et miserabilius.' Idem.

Quid spiritum vestrum, qui magis

meus est, crebris tjulatibus fatigatis] Paulus Act. 21. 13. Τι ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; quo loco adnotata consule. Æneid. 1v. 'Desine meque tuis incendere, teque querelis.' In Ennucho Terent. 1. 2. 'Ne crucia te obsecro, anime mi:' ubi Donatus: 'Eo gestu dictum, quasi in co etiam ipsa crucietur.' Seneca Epist. ctv. de Paulina sua: 'Cum sciam spiritum illius in meo verti.' Idem.

In vestris oculis] Perperam in exsulat ab Ed. Floridi, pag. 83. 'in humanis vultibus Dew nomina placantur.' Et passim. Vide ad Flor. lib. 11. 8. 13. 111. 7. 'In Cassio summ animum perdidisset.' Ovid. 11. Met. 362. 'nostrum laniatur in arbore corpus.' Oud.

Quid caniciem scinditis? quid pectora, &c. tunditis] 'Pectora quid pugnis fædatis, et unguibus ora?' Lucianus in Meretric. dialog. 'Εσπαράττη τὰς κόμας, καl τὰ στέρνα ἐτύπτετο. Pric.

Gens et populi] Vulgatum ante Elmenhorstium gens posset firmari ex Avieno Descr. Orb. vs. 1333, 'multæ denique gentis Absolvam populos.' Sed rectins Elmenh, e Mss. quibus tum aliorum, tum mei, Pith. D'Orv. Oxon. Guelf. uterque, Par. Flor. consentiunt, ceterique Editores prætulerunt gentes. In Oxon. et gentes et p. Non male. Perperam enim Cl. Withovius in Encen. p. 63. negavit, gentes et populos, minores gentium partes, jungi. Sic enim copulantur Ciceroni de Leg. lib. 11. c. 13. pro Marc. c. 2. Justino lib. vii. 1. viii. 6. Lucano sæpe. Vide ad lib. v1. 442. 'Tot populis, tot surdas gentibus aures.' Lib. x. 31. 'Percuteret pariter populos, et sidus iniquum Gentibus.' Ad hæc in Guelf. pr. a m. s. exaratur, et g. et p. Ond.

Tunc dolere, tunc flere, &c. debuistis] Hannibal apud Livium: 'Tunc flere decuit cum adempta nobis arma,' &c. Curtius lib. vii. 'Tunc demens lacrymare debueras, cum equo calcaria subderes.' Pric.

Sentio et video] Catullus: 'Sed facere, ut quivis sentiat et videat,' Idem,

Ducite me, et cui sors addixit scopulo sistite] 'Nulla mora est, sequor, et qua ducitis, adsum.' Macaria virgo apud Euripidem: 'Ηγείσθ' ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε, Καὶ στεμματοῦτε, καὶ κατάργεσθε, &c. Idem.

Festino felices istas nuptias obire] Sic in lib. vi. ff. de appell. de damnato: 'Perire festinans.' Apprime ad hune locum faciunt Pacati in Panægyrico ista: 'Magno peetoribus humanis, atque adeo maximo lux amori, interitus horrori est : sed quatenus aut ista optari potest, aut ille vitari; at, si ultima supra caput steterit hora, et venerit dies nunquam reversurus, ac se confessa mors fuerit, non timentur extrema cum certa sunt. Hine reorum usque ad damnationem metus, postea attonitus stupor, et ex desperatione securitas: et ad locum supplicii voluntaria, carnifice non trahente, properatio.' Idem.

Quid detrecto v.] Mss. D'Orv. Oxon. Guelf. pr. detracto, ut passim est in libris veteribus, uti contracto, et similia, de quibus alibi. Vide et Drak, ad Liv. l. xxvvv. 15. Wass, ad Sallust. B. Jug. c. 57. 'Bonos detractant.' Pal. detecto. Edd. Junt. pr. Ald. trecto. Oud. Quid differo? quid detrecto? §c.] Apud Senecam Octavia: 'Quid jam frustra miseranda moror? Rapite ad lethum.' Pric.

Sie profuta virgo, conticuit] Lib. III. 'Sie profutus accusator, &c. vocem repressit.' Idem.

Tædasque nuptiales] Restitui quod est in Mss. O. et Edd. præterquam Wow. Elmenh. Pric. Flor. e conjectura Scioppii. Mihi legendum videtur: deserunt, tædas quoque nuptiales, quibus præluxerant (Oxon. luxerant) ibidem, &c. relinquentes. Sic omnia

placidissime procedunt. Quoque millies abiisse in que, ubivis notarunt ducti Interpretes, et aliquoties ego ad Sucton. Prælusevant Guelf. sec. Oud.

Dejectis capitibus domuitionem parantl Doctorum virorum egregiam restitutionem confirmant plane membranæ D'Orv. Neque opus esse, ut post tædus ejiciamus que, enm Scioppio, vel deleamus ita, cum Schotto et Ed. Scriverii, patet ex ante dietis, et restitutione rov que in quoque. Edd. ante Wowerium carentes rois choragio itaque perf. itemque Elmenh. Scriv. Flor, non habent quoque que post dejectis. Sed agnoscit etiam Para-anus, omissis quamlihet prioribus tribus vocibus. Ald. deictis. De choragio autem, sive apparatu scenico propric, consule etiam I, 11, p. 34, 'momento choragii funebris.' Mnnck. ad Fulg. Myth. l. 111. c. 6. ubi legitur jamque. Barth. Advers. l. xxxvi. c. 13. Philandr. ad Vitruy, l. v. c. 9. Domutionem male in Palat. Idem.

Clude defessi] Putat Pricæus, legendum clude fessi; quia simplex fessus ita sæpe occurrit; ejusque exemplis innumera posseut addi. Sed si simplex, enr igitur non compositum? quim de nibil nisi significationem angeat. Vide ad pag. 82. 'tristitic animi damnisque ceteris delassatum iri.' Septim de B. Troj. 11. 31. 'pernicie defessi exercitus anxius.' Idem.

Abstrusi tenebris] Bert. absconsi. In luctu domi se continebant. Plin. l. 1x. Epist. 13. ad Quadratum: 'Mitto ad Anteiam: rogo, ut veniat, quia me recens adluc luctus limine contineret.' Elmenh. Ibi vide plura. Bert. Cod. lectio est glossa. Adi Cl. Arntzen. ad Plin. Paneg. c. 45. 'honos otio aut situ abstrusos.' Et passim. Corrigeudus Vitruv. l. 111. c. 2. 'Valvarum adspectus obstruitur columnarum crebritate.' Lege e Mss. duobus, Voss. Franek. abstruditur. Sic 'terra,' 'yeritas abstrusa,' &c. Oud.

Et miseri quidem parentes ejus, &c. clausæ domus abstrusi tenebris, &c.] In fragmentis Petronianis: 'Orbique parentes, &c. Afflicti vitam in tenebris luctuque trahebant.' Ovidius Remed. Amor. 11. 'Nec sit tua janna elausa, Nec tenebris vultus flebilis abde tuos.' Seneca Epist. exiii. de Alexandro: 'Modo occiso amico, modo amisso, jacebat in tenebris, &c. mœrens.' Infra lib. vin. de Charite: 'Tenebris imis abscondita, jam cum Ince transegerat.' Sallustius Jugurtl:. 'Cæteri clausi in tenebris cum mocrore et luctu morte graviorem vitam exigunt.' Apud Quintilianum x11, Declam. 'Fletus inde, et desperatio. et lucis odium :' et Nostrum de Thrasyllo: 'Valvis super se diligenter obseratis, inedia statuit elidere sua sententia damnatum spiritum.' Pric. Tanta clade defessi] Sie 'calamitatum lassitudinem? Quintilianus in Declamationibus dixit. In Nostro clade fessi legendum videtur: τδ de ex mediæ vocis fine irrepsisse credo. Seneca Thyeste: 'Malisque fessos gravibus,' &c. Claudianus : ' Et quamvis gemina fessum jam clade fugarit.' Nec aliter supe Tacitus, quo frequentius Noster neminem imitatur. Virgilius I. 'Fessi rerum:' nbi Servius: 'Dicimus, fessus animo, et, fessus corpore (quod magis proprium est): et, fessus rerum a fortuna venientium: repone, Dicimus, fessus corpore, et fessus animo, (quod magis proprium est,) &c. Idem ad Æneid. viii. 'Corpore fatigatum dicimus, animo vero fessum,' &c. Onomast. vetus excellentissimum: 'Fessus, ἀπειρηκωs.' Idem.

PAG. SS In ipso scop. rertice deflentem] Ipso abest a Palat. Et nescio quid elegantice hic vel virium habeat. Forsan ex alia voce est corruptum. Dein Sopingius conjecit vertice se defil. Ac sane nusquam utitur Auctor verbo deflere, nisi juncto Accusativo casu. Sed alii tamen adhibuerunt

neutraliter pro valde flere; uti hie sumi posset. Justin. l. xviii. c. 1. 'Tunc detlens ipsa lugubri voce Acerbam ciet.' Sic leg. e Mss. Septim. de B. Troj. l. 111. c. 9. 'Tum apud Trojam circa Sarpedonis cadaver cunctis deflentibus, ac præcipue feminis:' et alibi. Confer Wopkens. in Miscell. Obs. Nov. vol. 1. t. 11. p. 53. Alia quoque verba nentraliter posita vide ad l. 1. p. 14. ' Lum vitalis color turbaverat.' Verum adtentius locum consideranti succurrit, Psychen induci a Nostro, ut lacrimosam quidem ante ipsam feralium nuptiarum exsecutionem, sed dein luctus fletusque inhibentem. Hinc unice milii placet Codicum Palatini et Guelf. see. scriptura, in ipso scopuli certice defluentem, id est, liquentem, deficientem, ac delabentem, exanimis instar. Quo facit, quod sequitur, 'sensim levatam.' Passim in defects virium 'corpus ad,' vel 'in terram defluere ' dicitur, Et de hoc verbo consule Drak, ad Liv. l. XLL. 15. 'jecur defluxisse.' Abest deflentem a Fux. Oud.

Melliter spir. Zephyri] Simile quid accidit Iolæ, cum se præcipitem daret de muro Œchaliæ, ut Plutarchus ex Nicia Maleote in Parallelis fol. 308. notat. Elmenh. T. 11. Ex. 13. Ad oram hæc adleverat Lindenbrogius. Addit ibidem Plutarchus Clusiam ex Theophilo. Vide ad Ovid. Ep. xv. 177. Oud.

Vibratis] Flor. vibrantis. Elmenh. Item D'Orvill. ex more librariorum, ubivis n inserentium. Markland. ad Stat. Silv. l. v. c. 2. vs. 102. mallet libratis. Pravo sane judicio. Passim vibrari Noster cum aliis dicit ea, quæ celeri motu quassantur. Levatam Oxon. Guelf. pr. lerata. Corrupte. Val. Flacc. vi. 748. 'Ille super socias clementi turbine gentes Erigitur.' Oud.

Per devexa excelsæ vallis subditæ] Floridi notatur interpretatio; et recte. Nam ut 'altitudo,' 'fastigium,' 'vertex,' de profunditate sumatur, de quibus dixi ad p. 85. et Cæsar etiam scripserit lib. 1. B. Civ. c. 6. 'transcendere valles,' (ubi vide) quia iis semper continui sunt montes, non inde tamen sequitur, 'excelsum' etiam pro 'profundo' poni. Præterea quid erit 'excelsa vallis subdita?' Corruptum hoc sine dubio. Sed bene sit librariis Codd. Florent. Bemb. Regii, Fux. Guelf, ntriusque, et Paræani, qui lectionem unice veram servarunt: per derexa rupis excelsa, vallis subditæ fl. c. gremio d. Fulg. 1. III. Myth. c. 6. 'puella per montis declivia Zephyri flantis leni vectura delapsa.' Infra l. vi. p. 118. 'insistentem celsissimæ illi rupi montis ardni verticem.' Psyche leniter, 'per devexa rupis altæ' delapsa est in ' gremium cespitis, florentis in valle,' quæ ei rupi erat subjecta sen subjacens. Vel potius construe: 'in greminm subditte vallis cespitis florentis,' sive quæ prædita et vestita erat florenti cespite. In Guelf. pr. devexa. Forsan quoque olim fuerat, florentisce cesp. pro florentisque. Elegantins certe clariusque ita scriptum fuisset. L. v. ait pag. 101. 'super ripam florentem herbis exposuit.' Fux. subitæ. Idem. Florentis cespitis gremio leniter delapsam reclinat | Seneca cap. 32. ad Polybium de Nerone: 'In præceps' (me) 'enntem, divinæ manus usus moderatione, deposuit:' id est, 'leniter reclinavit.' Curtius lib. viii. de Bucephalo: 'Multis vulneribus confossus deficiensque procubnit, positomagis Rege quam excusso.' Quintilianus xvII. Declam. 'Strictos circa collum laqueos aut nexus aut ipsius corporis ruina decepit: rotatos per abrupta mollis jactus explicuit.' Virgilius, ubi de Turno se in flumen projiciente: 'Ille suo cum gurgite flavo Accepit venientem, et mollibus extulit undis.' Seneca Præfat. lib. III. Naturalium : 'Nune cum maxime Deus alia exaltat, alia submittit: uec molliter ponit, sed ex fastigio suo, nullas habitura reliquias, iactat.' Pric.

METAMORPH. LIB. V.

Hic quintus liber continet Psyches domicilium, Capidinis amorem, sororum Psyches visitationem: earundem subsequitur invidia, cajus impulsu Psyche crednia, maritum Cupidinem vulnusculo percutit: ex quo devoluta e culmine beatitatis, fit ærumnosa, quam Venus infesta atrociter exagitat. Tandem, post multiplices exhaustas ærumnas, fit conjunx sui Cupidinis. Nuptiæ celebrantur in cælo inter cælicolas. Beroald.

In ipso toro roscidi graminis suave recubans, §c.] Ovidius: 'Proque toro, terræ, non semper gramen habenti, Incubat.' Virgilius: 'Viridante toro consederat herbæ:' nbi Servius: 'Verbum de verbo: nam torus a tortis herbis dictus est.' Pric.

Dulce conquierit] Zeno Veronensis Serm. Attende tibi: 'Fæcundi cespitis viridantes et herbidi tori, &c. in quibus dulces et salubres sonni nullis curarum morsibus effugantur.' Claudianus: 'Heic mollis panditur herba, Sollicitum curis non abruptura soporem.' Philostratus 1. 4. de Apollonii matre: Εἰς ὕπνον ἀπήχθη κλιθεῖσα ἐν τῆ κόᾳ. Idem.

Lucum proceris et vastis arboribus consitum] Lib. viii. 'Pervenimus nemus quoddam proceris arboribus consitum.' Idem.

Fontem vitreo latice placidum] In Regio, Guelf. pr. Edd. Ber. Bas. sec. Colv. Vulc. Wow. Pric. est placidum; dubitatque Pricaus, quid præferat, proferens ex lib. 1. p. 14. 'In speciem placidæ paludis ignavus ibat.' Sed locus is nou magis line pertinet,

quam ille Virgil. Ecl. 11. 26. ab Elmenhorstio citatus. Placidum bene dicitur æquor et flumen, eum aquis inmotum stat, sieut et palus, vel leniter fluit. Vide Cerdam ad l. Virg. locum, et passim poëtas. Neutrum convenit fonti scatulienti, et in receptaculo limpidissimas aquas ostentanti. Ad hæe præcedit placido. Verissima igitur est lectio a ceteris Mss. et Edd. confirmata, perlucidum, sive 'vitro æmulum in colorem,' ut ait Auctor lib. r. pag. 14. probata quoque ab N. Heinsio ad Ovid. Epist. xv. 157. 'Est nitidus, vitreogne magis perlucidus amni Fons.' Sil. lib. iv. 87. xiv. 228. 'Et perlucentem splendenti gurgite Achaten.' Sen. de Trang. An. cap. 1. 'perlucentes ad imum aquas:' et ad Marc. c. 17. 'fontem perlucidi ad imum stagni:' ac crebro poëtæ aquæ puræ dant splendorem, pro rei natura. Graci aiunt et διαυγές et διαφανές ύδωρ. Sed et Auctor ipse lib. 1x. pag. 179. 'Vas aquæ perlucidæ, de proximo fonte petitæ.' Horat. lib. 1. O. 18. f. sed in alia re: 'Vitro perlucidior.' Scribi solet in Codd. plucidum. Hinc, non animadversa lineola, fecit librarins placidum. In Ed. Bas. est placitum. Sed male. Non enim mens Anctoris adhue est dicere, quid plaenerit Psychæ, sed simpliciter loci topographiam elegantem depingere. Millies placidum et placitum confundi, quis ignorat? Perlucide Guelf. sec. Oud.

Medio luci meditullio] Sic habent Mss. O. Prima vox suspecta tamen est, nec injuria, Pricaeo. Quid si hic potius, quam supra, scripserit Auctor, in ipso: ut lib. vti. pag. 146. 'Oneris in ipso meditullio: 'ubi ipso exsulat a nonnullis. Lib. x, pag. 231. quæ citavit Pricæns, item lib. 111. in f. 'in ipso fere meditullio pilæ.' Lib. xi. pag. 256. 'In ipso a dis sacræ meditullio.' Ac crebro τà in ipso inculcat Auctor. Nihil temere tamen mutes. Idem. Fontem vitreo latice perlucidum medio luci meditullio] Ovidius : 'Stat vetus, et multos incædna sylva per annos, &c. Fons sacer in medio:' quæ vox postrema fortasse ex Appuleio expungenda: infra enim vii. 'oneris in ipso meditullio:' et x. 'in ipso scænæ meditullio' dixit. An vero 'medium meditullium' est quod supra lib. 11. 'libratam loci medietatem' vocat? Perlucidum est et in Oxon. Cod. et Vicentia edito libro: sic infra 1x. 'Vas aquæ perlucidæ:' in aliis placidum; ut supra lib, i. 'Fluvins in speciem paludis placidæ ignavus.' Pric.

Jam scies | Scires ediderunt Seriv. Pric. et Flor. ex emendatione Piccarti Per. Crit. cap. 8. et Gruteri lib. viii. Susp. c. 2. Ovid. lib. i. Met. 162. 'Scires e sanguine natos.' v. 23. 'Scires a Pallade doctam.' Vell. lib. 11. c. 80. 'Scires, quid interesset inter duces.' Petron. c. 91. 'Scires non libenter servire:' ubi vide Erhard, et Burm, ac supra landatos, Lib. IV. pag. 73. Cerneres. Verum nullus codex favet. Sed Oxon, Guelf, Reg. Fnx. Pal. D'Orv. Par. præbeut sciens, et in iisdem est se pro te, probante Pricæo. Sed tunc deficit verbum. Durissimum enim hic videtur erat subintelligi. Malim hinc cum viro docto ad Marg. Ed. Junt. post, emendare, jam scias, sive scire possis. Flor. lib. 11. cap. 16. 'Quantas opes cremaverit, hinc scias.' Et sæpissime in his vel præsens vel imperfectum Subjunctivi ponitur, pro quo tamen et Auctor noster non sprevit forsan Indicativi futurum. Adi, quæ diximus ad lib. 11. pag. 23. 'Credes,' &c. uti pro credas vel crederes est in Mss. et Edd. O. Cave tamen, ne vulgatum defendas loco lib. 111. p. 53. 'Jam scies omnem domus nostræ statum.' Ille enim ad hanc formularem locationem non pertinet. Crebro hoc jam scies est apud Minuc. Fel. nt c. 17. 33. Ceterum derersorium rursus edidi pro die. Oud. Jam seires ab introitu primo Dei cujuspiam luculentum et amænum videre te dirersorium] Ita plerique editi : in nonnullis scics : optime Oxon. Ms. Jam sciens, &c. (Psyche scilicet) videre se diversorium. Virgil. Æneid, 1. 'Nympharum domus,' &c. nhi Servins: 'Talis locus est ut credatur domus esse Nympharum." Pric.

Laquearia citro et chore c. cavata] Nequaquam quid est mutandum contra Mes. De 'argenteo cælamine' statim sequitur. Intelligit tecta ex citro et ebore in curvitatem formata. sive convexitatem, at in templis et palatiis (Luc. x. 12.) sen cameram citream et eburneam arcuatam. Quomodo 'spelincarum concava' Ciceroni de Nat. Deor. lib. 11. c. 39. et 'saxa concava' Virgilio lib. v. Aln. vs. 677. ac 'concavum palati' Lactant. de Opif. Dei c. 10. quod aliis 'antrum' et 'camera palati,' Vide Bunem, ad § 17. ut contra aliquando convexum dicitur pro concavo; de quo ad Lucan, lib. 1x. 502. Virg. Æn. x. 515. 'convexo in tramite silvæ.' Proprie lib. 11. pag. 33. 'Succinum mire cavatum in lapides.' In Guelf. pr. citro debore curioso. Ox. a m. pr. citro de cho. Ond. Summa laquearia citro et ebore cavata subeunt aureæ columnæ] Ovid. de Solis regia: 'Sublimibus alta columnis, Clara micante auro:' et statim: 'Cujus ebur nitidum fastigia summa tegebat.' Propertius: 'Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis. Nec camera auratas inter eburna trabes."

Nec ebore domus ista, sed et citro eavata. Cant. Cantic. 1. 16. 'Tigna domorum nostrarum cedrina, laquearia nostra cypressina.' 1 Reg. vi. 18. 'Ωκοδόμησε τοὺς τείχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κεδρίνων, ἀπό τοῦ ἐδάφους, &c. ἕως τῶν δοκῶν. Pric.

Bestiis et id genus pecudibus occurrentibus ob os introcuntium] Firmicus viii. 10. 'Erit quoque vinearum amator et cultor, &c. vel qui buxeas arbores tondens, in belluas fingat.' Idem.

PAG. 89 Mirus prorsum magnæ artis homo, imo semideus, vel certe Deus] Certo certius voces illæ uncis a Wowerio jam et Pric. inclusæ, magnæ artis, pessime line irrepserunt ex seq. versu, 'magnæ artis subtilitate:' ac vere ejiciendas eas monnit Grnter. lib. viii. Susp. cap. 2. e conjectura, non vero Pal. Cod. Nam ad marginem Ed. Colv. ipse Gruterus notavit, non has voces, sed certe illic deesse, sicuti và rel certe Deus desiderantur in Cod. Par. Ac sane non minus niihi sunt suspectæ. Nam nusquam certe sic adhibet Auctor pro 'revera,' sed 'saltem:' unde, si sanæ sint, certe sunt transponendæ: immo Deus, vel certe semideus; quod et in mentem venit Cl. Wasseo, et emendavit Ampl. ac Consultissimus Senator, Paauwius in Observ. Jur. p. 89. Vide ad lib. vi. p. 111. 'ira mitigetur, vel certe vires leniantur.' Ceterum magnæ artis jam desunt quoque Edd. Scriv. et Floridi. Magna notatur ab anonymo, f. Tollio, esse in Ms. Prorsus est in Mss. Palat. Oxon, D'Orv. Oud. Mirus prorsum, &c. homo, &c.] Propertius: 'Quicunque ille fuit primus qui protulit enses, Nonne putas miras hunc habnisse manus?' Pric.

Imo semideus, vel certe Deus, qui magnæ artis subtilitate, &c.] Theocritus de textilibus: 'Ως χαρίεντα! θεῶν περονάματα φάσεις. Apnd Scriptorem ad Hebræos: Πόλις ἢς τεχνίτης καὶ δημιουργός ὁ θεός. Eustathius

Έρωτ. ι. 'Απάνθ' 'Ηφαιστος έχαλκούργησε, και Δαιδάλου χείρ ἐτεχνούργησεν. Theodoretus IV. περί Προνοίας Οίκίαν δρώντες ίκανως μάλα γεγενημένην, καί στερβας κρηπίδος ερερεισμένην, εδρός τε και μήκος έχουσαν, και ύψος την πρός ταῦτα διασώζον ἀναλογίαν, &c. καὶ τὰ άλλα όσα τὰς τοιμύτας οἰκίας λαμπρύνειν φιλεί, εύθύς τον τεχνίτην θαυμάζομεν, καί τον ου παρόντα ζωγραφούμεν τη διανοία, και είς την έκείνου τέχνην πασαν έκείνης της ευπρεπείας την ευμορφίαν αναφέρομεν. Εt post: Έκ μεγέθους και καλλυνής κτισμάτων αναλόγως του νενεσιουργόν θεωρούμεν λογιζόμεθα γάρ δρθώς και δικαίως, εἰ τηλικοῦτον τῶν ποιημάτων το μέγεθος, πηλίκος, δ ποιη-Ths, &c. Idem.

Tantum efferavit argentum] Primo pro tantum in Ed. Vet. est tumen: unde G. Vossius conjecit tam sive adco. Sed tantum præstat, sive totos parietes argenteo cælamine tectos. Tum efferavit constanter retinent Mss. et Edd. primæ ac Junt. pr. nisi quod effctavit sit in Oxon. et Guelf. pr. a m. pr. Nam a sec. m. illic exaratur effocavit, cum gl. cracuavit. Male Beroaldus, qui vulgare recte exponit, varias ferarum expressit formas,' e conjectura supposuit τδ effigiavit, segq. Aldo, Junt. post. Colin. Bas. Wow. Pricao, quos pluresque bene confutavit N. Heinsins, ne alios nominem, ad Valer. Flace. lib. II. vs. 661. Atque ita Stat. lib. III. Achill. 19. 'raptum Superis Mars efferat aurum.' Atque ita feræ figuram indutus dicitur έκθηριώσας αὐτύν Longo Past. lib. 1. pag. 14. Ed. M. Tandem perperam Lipsii conjecturam recepere contra O. Mss. et Edd. Vett. Colvius, Vulcan. Elmenh. Scriv. Nihil est 'efferare argumentum cælamine.' Quin et argumentum dicitur opus, in qua historici vel fabulosi aliquid cælatum vel intextum est: ut patet notis ad Propert, lib. 111. 7. 13. Hic ait simpliciter, argenteos parietes, bestiis et id genus pecudibus in-

signitos, earnmque picturis variegatos, ut dicit lib. x1. fuisse, Oud. Tantum efferavit argentum] Efferavit, in speciem ferarum formavit. Vide Firmicum paulo supra adductum. Scripturam hanc habet et Oxon. Ms. cum edito Vicentiæ libro: prætulerim tamen cum Beroaldo efficiavit, coque id magis, quia vox 'artis' præcessit: sic 'statuas et imagines variis artibus effigiare,' in Apologia dixit. In vet. Onomastico: 'Effigio, εlκονίζω.' Pro argentum Lipsius argumentum, multum Colvio laudante: cum tamen heic præcesserit, 'parietes omnes argenteo calamine conteguntur:' et l. 11. in non dissimili descriptione occurrat, 'vitrum fabre sigillatum, erystallum impunctum, argentum clarum, et aurum fulgurans, et succinum mire cavatum,' &c. Pric. Efferavit] Lego effigiavit : hac enim purior mundiorque lectio est, ut effigiarit exponas, variis figuris simulaerisque effinxit argentum, ad ornamentum diversorii. Quod si legas efferarit, expone, in feras et ferarum imagines effinxit. Quod vero ait: 'homo, immo semideus vel certe Deus,' amplificatio est, qua per incrementum decenter crescit oratio. Berould.

Lap. pretioso cæsim diminuto] Eleganter et erudite Casanbonns ad Sueton, lib. 1, fol. 29, Elmenh. De Lithostrotis hic vario marmorum colore picturatis, sive sectilibus, quæ a tessellatis there diversa, adi etiam Pric. et Comm. ad Sueton. Cæs. c. 46, et talium pavimentorum egregia monumenta apud Montf. Supplem. Antig. illustr. t. 1. pag. 71. 11. 39. 1v. 148. &c. &c. In Pal. et Pith. Cod. quoque deminuto. Male. Adi ad Suet. Cas. eap. 5. Oud. Pavimenta ipsa lapide pretioso cæsim diminuto, &c.] Philostratus 11. 11. de Solis apud Brachmanas Templo: Τὸ δὲ ἔδος αὐτὸ μαργαρίτιδος σύγκειται ξυμβολικόν τρόπον. Glossarium: 'Ψήφωσις, pavimentum.'

In alio: 'Pavimentum, ψηφολογητον εδαφος.' Ennius: 'Pavimento, atque emblemate vermiculato.' 'Cæsim diminuto,' est 'minutim eæso.' Gellius xvii. 8. 'In olla una lentis Ægyptiæ, et encurbitæ inibi minutim eæsæ.' Pric.

In varia picturæ genera discriminantur] Isidorus Orig. XIX. 11. 'Lithostrota sunt elaborata arte pictura, parvulis crustis ac tessellis tinctis in varios colores.' Seneca Epist. LXXXVI. 'Nisi Alexandrina marmora Numidicis erustis distincta sint; nisi illis undique operosa, et in picturæ modnin variata circumlitio prætexatur.' Cassiodorus 1. 6. ubi de marmorariis: 'De arte veniat quod vincat naturam: discolora crusta marmorum gratissima pieturarum varietate texantur.' Statius in Vopisci Tiburtino: 'Solum, varias ubi pieta per artes Gaudet humus, subcrantque novis asarota figuris.' Idem.

Iterum ac sæpius beatos] Quintilianns Declam. XIII. 'Iterum ac sæpius,' (Judices) 'admonco,' &c. Synesius in de Providentia: Αδθίς τε καl πολλάκις εἰρῆσθαι ἄξιον. Idem,

Super gemmas et m. calcant] Tuto hune locum transilinnt Interpretes, ut sanum. Sed quæro, quis Latine dixerit, 'super gemmas' pro 'eas pedibus premere?' Quum id verbum sit mere activum, et 'calcare gemmas' sit dicendum; ut fit in omnibus exemplis a Pricæo, et Piccarto Peric. Cr. cap. 8. prolatis. Nec seeus usus est Auctor semper : qui et pag. 94. ait in eadem hac fabula: 'jacent monilia, splendicant gemmæ, quantum passim calcatur aurum:' et lib. xt. p. 258. 'Calcas Tartarum.' Ad hæc an ille quæso toties beatus est, qui semel vel bis aut aliquando monilia calcat? Lege tu meo periculo, qui semper gemmas et mon. calcant: ut diserte exaratur in Cod. Oxon, si fides Excerptis Gronovianis. Certe sic libri sui margini e

conjectura quoque adlevisse video Cl. Burmannum. Calcantur Pith. Oud. Qui super gemmas et monilia calcant] Statins ubi supra: ' Dum vagor aspectu, vultusque per omnia duco, Calcabam necopinus opes.' Lucanus de Cleopatræ palatio: 'Totaque effusus in anla Calcabatur onyx.' Martial. ' Calcatusque tuo sub pede lucet onyx.' Seneca de Tranquill. cap. 1. ' Jam domus etiam qua calcantur pretiosa.' Idem in de Ira III. 35. 'Qui nolunt domi nisi auro pretiosa calcare.' Iterum Epist. xvi. 'Ut terram marmoribus abscondas, et non tantum haberi tibi liceat, sed et calcare divitias:' et Epist. LXXXVI. ' Eo deliciarum pervenimus, ut nisi gemmas calcare nolimus.' Pric.

Domus sine pretio pretiosæ: Id est, supra omne pretium pretiosæ: sic 'auri damno pretiosum' infra lib. vt. Virgilius: 'Ignotum argenti pondus et auri:' ubi Servius: 'Aut quod ignorabat Dido: vel ad magnitudinem pertinet: tantum quantum nullus novit.' Idem.

Totique parietes solidati massis aureis, splendore proprio coruscant] Philostratus ubi supra : Oi δè τοῦ ίεροῦ τοίχοι πυρσοίς λίθοις ύπαστράπτει χρυσδς, αὐγην ἐκδιδούς ἐοικυῖαν ἀκτίνι, Joseplius viii. 5. de Hierosolymitano templo: Τοὺς δὲ τοίχους κεδρίνοις ἀναλαβών σανίσι, χρυσόν αὐτοῖς ἐντετόρνευσεν, ώστε στίλβειν άπαντα τον ναόν. Ρίιnins Proœmio libri III. 'Alibi divitiis foditur, quærente vita aurum, &c. alibi delieiis, gemmis, et parietum digitorumque pigmentis:' et ibidem cap. 3. 'In parietes quoque, qui jam et ipsi tanquam vasa inaurantur.' In vet. Onomast. 'Solido, στεβρόω.' ntitur Gellius 11. 1. et Annal. xv. C. Tacitus. Idem.

Diem suum sibi domus faciat, l. sole nol.] Apprime huc facit Lucani locus lib. 111. 410. 'non ulli frondem præbentibus auræ Arboribus suus horror inest:' ubi vide. Oud. Ut diem suum sibi domus facial] Homerus Odyss. Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλήος, "Ωστε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν, ἡὲ σελήνης. Firmicus de Luna: 'Per noctem lucens hominibus, alterum pene diem facit.' Pric.

Liett Sole nolente] Corippus Africanus: 'Ædibus in mediis miro constructa paratu Extabat sedes, aura gemmisque superba: Lumen habens sine Sole suum.' Malmesberiensis lib. 1v. 'Nos parum putamus actum, &c. nisi multicoloribus parietes picturis reniteant, et Solem ad lacunar sollicitent:' vide Apocal. 21. 23. et 22. 5. Idem. Liett Sole nolente] In Seneeæ Hippolito: 'Etiam die nolente discutiam tibi Tenebras.' Idem.

Ipsæ valvæ fulgurant] Lindenbrogius ex corrupta Florent. Cod. scriptura ralueæ conjecit balneæ, quod quia et in Palat, reperiebatur, avide arripuit Elmenh. et ex co Scriv. confirmatumque ab Oxon, recepit quoque Floridus, falso scribens, adstructum id esse a Pricæo. Quin ego, licet sic quoque habeant Regius et Par. et Guelf. pr. balneæ opinor lectionem esse corruptam. Nec mirum foret, balneas fulgurasse, in quibus Veteres tantum ponebant luxum, magisque exornahant, quam cubicula. At vocula ipsæ, si hic idoneum habebit sensum, debet designare aliquid præcedentibus minus; nec tantum interiora domus membra ah ipso usque introitu adeo esse exornata, sed et extrinseens porticus; immo ipsas valvas. Quare omnino eam vocem cum D'Orv. Par. Bert, aliisque retinendam contendo. Fores autem templorum et magnificarum ædium sic exornari solitas, nemo nescit. Lucan. l. x. 120. 'Et subfecta manu foribus testudinis Indæ Terga sedent, crebro maculas distincta zmaragdo:' nbi vide, et Servium ad Virg. Æn. vii. 791. ex Cicerone proferentem: 'Argumenta crant in valvis,' In Pith. figurant. Oud. Valræ] Oxon. Palat. et Fuxensis Ms. balnew. Vide Senec. Epist. LXXXVI. Pric.

Nec secius opes cæteræ majestati domus respondent] 'In quameunque domus advertas lumina partem, Immensæ spectantur opes.' Idem.

Ut equidem recte videatur ad conversationem humanam magno Jovi fabricatum, &c. palatium] Lucianus in de Imaginibus : Kal εὶ οἰκίαν ἐπαινῆ καλήν, καλ άριστα κατεσκευασμένην, είποις άν Ζηνός που τοιήδε γ' 'Ολυμπίου ένδυθεν αὐλή. Egesippus v. 43. de Hierosolymitano templo: 'Quia tantum non nisi summi Dei erederetur domicilium esse.' Idem. Ad humanam conversationem] L. IV. de Venere: 'Jam Numinis sui passim tributa venia in mediis conversari populi cœtibus.' Vide Act. 14, 11, et notata ibi. Iu Graveo Danielis: Οί θεολ, ων νύκ έστιν ή κατοικία μετά πάσης σαρκός. Idem.

Propius accessit] Oxon. prius, non male, quia sequitur mox: nee tamen alterum illud rejicio. Flor. iv. 'Propius accessit, nt incognosceret:' et Miles. 1. 'Dubia mente propius accessi.' Idem.

Intra limen sese facit] Nil muta, quod perperam fecit Vulcan. Vide Pric. et Sciopp, ad lib. x. p. 235. Ed. pr. 'Facere se' est ire, e Græco ποιείν έαυτόν. Adi omnino Salmas, ad Tertull, Pall. p. 160, ad Flor, lib. IV. 2. 81. Casaub. ad Sueton. Aug. c. 16. Jucit conjecit quoque Groslot. Oud. Intra limen sese facit | Ita et Oxon. et Vicentina editio. Colvius, sese agit : quod et poterat ex his Virgilii fulcire: ' Æneas se matutinus agebat:' et, 'Is enim se primus agebat:' ubi Servius: 'Incedebat: sermo tractus a ratione physica: nam agitur corpus animi indicio.' Item vi. 'Ecce gubernator sese Palinnrus agebat :' ubi Servins: 'Sese agere, est, sine negotio incedere:' quæ sana non dubito esse, an sint recta, dubito. Ex his Virgilii, inquam, suam poterat conjecturam adstruere: ego lectioni alteri tamen adhærendum puto: quia et fide Manuscriptorum nititur: quia infra lib. x. Noster: 'Ut primum ante Judicis conspectum facta est,' &c. et quia Act. 5. 34. plane similem locutionem video: quo loco etiam Latinus Interpres verbo faciendi utitur. Pric.

Perlectante studio] Pal. prolectante. Wow. Item Flor. Oxon. Fux. Guelf. Pith. cum Ed. Rom. et notula Beroaldi, Groslotii, atque Edd. Colvium sequentibus. Perlectante in cetetis, male. Adi N. Heins. ad Ovidii Fast. lib. iv. 433. 'Præda puellares animos prolectat inanis, Et non sentitur sedulitate labor.' Oud.

Miratur singula Atqui nondum viderat. Hine suspice bonitatem Ed. Junt. poster, quæ sola nobis veram servavit lectionem, rimatur, i. e. adtente contemplatur, quod plane est Appuleianum: ut hoe lib. pag. 103. ' Quæ dum satis curiose rimatur atque pertractat.' Lib. II. p. 37. 'Admoto lumine, revelataque ejus facie rimabar singula.' Lib. 111. pag. 61. 'rimatus frondosum fustem cunctis vastiorem.' Lib. IV. p. 39. 'rimatus angulum.' Lib. viii. p. 155. 'quem primum insiliat, cunctabunda rimatur.' Lib. x. p. 221, 'Per quam modicam cavernulam rimantur me.' Qui locus juvat admodum viri doctiss. conjecturam in Petron. c. 140. 'dum frater sororis suæ automata per clostellum miratur:' legentis quoque rimatur. Ut verum tamen fatear, miratur ibi retineo pro 'mirabundus ad-Signt sane in rimatur hoc spexit.' verbum non mutandum est cum Bentleio in Manilio lib. 1, 735, de Phaëthonte: 'Dum nova miratur propins spectacula mundi.' Phaëthon enim non inquirebat illa aut contemplabatur adeuratins; sed dum prætervellebatur signa, propius (seil. quam consueverat in terris degens) mirabatur tanta spectacula. Sie ex ipsa Bentleii emendatione vs. 714, ' Dum nova

per cæcam mirantur lumina noctem, Inquiruntque sacras humano pectore caussas.' Commentarii Appuleii mentis vice fungi potest Silius lib. XII. 66. 'Lustrat inops animi, rimaturque omnia circum.' Eadem constructione, qua Virgilio G. 1. 384. 'Asia circum rimantur prata:' ubi vide Burm. Solin. p. 17. 'Dum rimatur, quænam insideret loca:' et ibi in Mss. 2. miratur. p. 20. 'si veram rimere.' Ex dictis jam adparet, nihil novari debuisse, ut monui, lih. II. p. 23. ' Dum hæc identidem rimabundus eximie delector.' Idem. Prolectante studio pulcherrimæ visionis, miratur singula] Æneid. viii. 'Oculos per singula volvit Miraturque:' ibid. 'Miratur, facilesque oculos fert omnia circum:' et 1. 'Obtutuque hæret defixns in uno:' ubi Servius: 'In unoquoque: hoc est, singula miratur.' Calpurnius Siculus: 'Sic undique fulgor Percussit, stabam defixus, et ore patenti: Cunctaque mirabar.' Achilles Tatius lib. v. Έγὼ δε μερίζων τους δφθαλμούς, &c. θεατής άκδρεστος ήμην, και το κάλλος δλως οὐκ εξήρκουν ίδειν, τὰ μεν εβλεπον, τά δ' έμελλον, τὰ δὲ ἐπειγόμην ίδεῖν, τὰ δὲ οὐκ ήθελον παρελθεῖν, ἐκράτει τὴν θέαν τὰ δρώμενα, εἶλκε τὰ προσδοκώμενα. Pric. Prolectante Alliciente. Ber.

Horrea sublimi fabrica p.] Hoc sensu forsan Rutil. Itin. vs. 149. 'Interea Latiis consurgant horrea sulcis.' i. e. in altum ædificata, ut frumenta sulcis nata iis recondantur. Magis tamen adridet D'Orvillii mei conjectura, hordea, in Misc. Obs. v. 111. p. 369. Consule Burm. Oud.

Nec est quidquam, quod ibi non est] Supra (lib. 11. pag. 33.) 'Et quidquid fieri non potest, ibi est.' Elmenh. Nec est quidquam quod ibi non est] Quidquam quod ars nlla luxuriæ elaboravit: ut Seneca Epist. xvi. locutus. Pric.

Offert se vox quædam, &c.] In de Deo Socratis: 'Socrates non vocem sibi, sed vocem quampiam oblatam dixit; quo additamento profecto intelligas non usitatam vocem nec humanam significare: quæ si foret, frustra, quæpiam: quin potius, aut vox, aut certe cujuspiam vox diceretur, &c. qui vero vocem dicit se quampiam andivisse, aut nescit unde ea orta sit, ant in ipsa aliquid addubitat, aut eam quiddam insolitum et arcannm demonstrat habuisse.' Idem.

Corporis sui nuda] 'Aσώματος. Infra: 'Voces informes audiens.' Elmenh. Virg. lib. vi. Æn. 292. 'tennes sine corpore vitas.' Passim Echo vocatur 'vox sine corpore.' Oud. Quid, inquam, Domina, tantis obstupescis opibus] Calpurnius uhi supra: 'Quid te stupefactum, rustice, dixit Ad tantas miraris opes?' Pric.

Tua sunt hæc omnia] Supra lib. 11.
'Tua sunt, &c. cuncta quæ vides:'
quo loco aduotata confer. Arrianus
11. 17. in Epictetum: Έρχου εἰς τὰ σὰ,
&c. σά ἐστι ταῦτα τὰ κτήματα. Idem.

Prohinc cubiculo te refer] Edd. Ald. Junt. post. Coliu. proin, ex Beroaldi conjectura. Sed vide ad lib. 111. p. 51. 'prohinc ep. vadim. differamus.' Inepte porro Floridus interpretatur. 'redi in cubiculum,' quod nondum intraverat Psyche. Referre, si sanum est, idem hic modo est quod 'ferre,' 'conferre se :' ut sæpe vidimus re in compositis quasi otiose poni: unde et sæpissime abiit in deferre. Sed præfero hic scripturam Mediceam, offer, sive infer te: ut lib. 1. in f. et alibi ait cum optimis scriptoribus. 'Offerre se alicui' est occurrere, vel se alicui tradere. Supra: 'obfert se ei vox.' Horat. lib. 1. Epist. 1. 68. 'Nunc te melioribus obfer.' Liv. lib. 11. cap. 60. 'Concordiæ ducis exercitusque non ausi obferre se.' Passim: 'obferre se periculo,' 'invidiæ,' &c. Oud. Lectulo lassitudinem refore] Lib. I. 'Lectulo' (illum) 'refoveo, cibo satio,' &c. Pric.

Lavacrum pete] Veteres ante cænam

plerumque balneas petebant. Quod ex hoc Nostro non uno in loco est observare, ut supra lib. 11. lib. 111. lib. 112. lib. 113. lib. 114. lib. 115. lib. 114. lib. 115. lib. 115.

Sedulo præministrabimus] Sic lib. 11. et v1. 'sedulum ministerium.' Pric.

Nec corporis curatæ tibi r. e. morabuntur] Wowerii conjecturam, nec corporis cura te, nec r. in contextum receperunt tacitl Elmenh, Scriv. Pric. et Flor. nt 'cura corporis' (quomodo etiam Scioppins volebat) ponatur pro 'iis, quæ ad curandum seu lavandum corpus pertinent,' Vercor ego, ut ullum produci possit exemplum; et tibi andacissime in nec mutatur contra Mss. O. Nam Flor. Fux. Oxon. Reg. D'Orv. Guelf. pr. aliique exhibent, nec corporis curatæ, vel pro more, curate tibi r. c. morabuntur. Bert. nec corporis cura tibi r. e. m. Pal, Guelf, sec. nec corporis curate cibi regales morabuntur, sine τφ epulis. Unde patet, corporis bene defensum esse a Colvio contra Beroaldum et Bas. corpus reponentes, et perperam hinc in eum insurrexisse Scioppium; quem ideo notavit etiam N. Heinsius ad Ovid. lib. mt. ex P. El. 1. 142. Probavit quoque hanc locutionem, corporis curata, summus Vossius de Constr. c. 33. Neque ejus filius Gerardus pro glossemate suspectum τδ corporis habere debuerat. Genitivum hunc sæpissime a Nostro jungi quoque participiis passivis, latius videbimus ad lib. viii. init. 'morum inprobatus:' uti sæpissime Genitivum præ alio casn amat. Sensus Auctoris sine dubio est, cum tu curata es, sive curaveris somno et lavatione corpus,

præsto erunt epulæ. Hinc Psyche obediens, 'somno et lavacro fatigationem diluit.' Sic p. 98. ' balnearum fontibus curatas triclinio oblectat.' Adde Serv. ad Georg. IV. 187, 'corpora curant.' Nec temere mutem, curatæ tibi morabuntur. Nam alioquin facilis esset emendatio, sequendo Pal. Cod. vestigia, et subintelligendo te hand ineleganter, curatam cibi r. morabuntur: et probabilior Heinsiana d. 1. curatum reg. epulæ m. Sed videtur Anctor morabuntur sumsisse passive, sive differentur tibi, ulterius protrahentur. Ita moratus passive apud Silium lib. xv. 486. 'tennitque moratas A cæde, ut Libyeus ductor providerat, iras.' Immo Vitruv. lib. v. c. 2. 'Ut vox ab imis morata, prinsquam in aëra elata dissipatur, auribus crit intellecta,' Sic lege e Mss. Vossianis et Franck. Vulgo, iis, aëre, dissipetur. Quidquid hujus loci sit, restitut priseam lectionem. Oud. Nec corporis cura, &c.] Id est, lavatio, balneatio. Infra heic, 'Baluearum vaporosis fontibus curatas:' et 1. 'Lavacro trado, &c. probe curatum ad hospitium perduco.' Ita Plautus intelligendus: 'Ut lassus veni de via Me volo curare.' Servius (quem et Beroaldum adduxisse video) ad IV. Georg. 'Curare corpus, si de hominibus dicimus, et cibo et lavacro intelligimus, vel alterntro,' &c. at, hic posterius intelligendum, nam et epulæ speciatim additæ. Pric. Nec corporis curatæ] Quid si legas, corpus curatæ, hoc intellectu: ubi curaveris corpus lavacro et balneis, præsto tibi erunt regales epulæ paratæ. Annotandum est, quod 'corpus curare' hic accipitur pro lavacro et balneis refovere : alias 'curare corpus' est, cibo reficere. Servius, enarrans illud Virgilianum ex 1v. Georg. 'tum tecta petunt, tum corpora curant,' sic exponit: 'Sane curare corpus, si de hominibus dicimus, et cibo et lavacro intelligimus, ant alterutro; si de apibus, tantum eibos accipimus:' apud Livium et historicos fere semper 'enrare corpus' ad cibum refertur. Sidonius: 'Archimagirus,' inquit, 'adventans, qui tempus instale curandi corpora moneret:' hine illud quoque memoratissimum: 'Quid est quod tu habitior sis quam equus tuus? quoniam, inquit, ego me curo. Statins servus equum meum curat.' Cato boves 'enratiores' dixit, pro pinguiores, habitioresque, Beroald. Regales epulæ] Virgil, vi. 'Epulæque aute ora paratæ Regifico luxu.' Idem 1. 'Regales mensas.' Ibidem: 'Postquam prima quies epulis,' &c. ubi Servius: 'Propter regalem affluentiam:' ad alium tamen ejusdem libri locum sic idem Servius: 'Quidam dapes Regnm volunt esse, epulas privatorum:' quæ, solens tacito Auctoris nomine, habet et xx. 2. Isidorus. In Veterum Catalectis: 'Regales dapibus gravare mensas:' et iv. 8. Isidori 'regales cibi.' Ammianus Marcellinus: 'Epulas curantes profusas, adeo ut corum convivia regales mensas superent,' Pric.

PAG. 90 Monitusque voces informes audiens, ct, &c. diluit] Hand quidem sensu careus, sed durissima et inelegans est locutio, monitus voces informes, sive monitus capias Genitivo casu, sive Accusativo plur, per adpositionem; nt videtur cepisse Floridus interpretatus, parensque illis monitis, quæ erant voces incorporeæ. Quare vel legendum erit eum Groslotio, et alio viro docto ad marg. Ed. Colv. item Salm. ac Burmanno, m. vocis informis, vel, quia statim et videtur abundare, utpote minus illie conveniente polysyndeto, scribendum potins : monitusque et roces inf. audiens, prius &c. uti divinasse quoque video eruditum, sed præmature raptum juvenem, Is. Tonssaintium in Conjecturis ad Lactant. de Mort. Persec. per amicum ejus Is. Cahai editis. Ceterum minus bene Celeb. Burmannus reponi

etiam voluit monitisque; licet ipse docuerit, audire obediendi sensu etiam quarto casu comitari, ad Ovid. lib. v. Met. 382. 'Audiat arcum.' Adde me ad Lucan, 111, 593, ' carinæ Audivere manum.' Passim, 'te audi,' ' si me audies.' Ab Anctore amari substantiva quartæ declinationis alibi monni, et sæpe dixit monitu, licet et monitis aliquoties utatur. V. imormes Guelf. see. Palat. Oud. Fatig, diluit] Mss. omnino omnes, et Edd. Vett. addunt sui, quæ vocula demum excidit ex Ed. Bas, sec. Colv. &c. et perperam etiam post Roaldi et Elmenhorstii admonitiones est neglecta, cum tamen hie Genitivus pronominis possessivi Auctori nostro sit frequentissimus. Lib. 1. init. 'Mei prosapia.' p. 15. 'sine fatigatione sui.' p. 37. lib. 11, 'sui fiducia.' Lib. x1, p. 245, ' media sui patore.' Flor. N. 3. ' In primordio sni.' de Mundo p. 736. 'sni natura.' Sie et 'nostri similitudo 'lib. vitt. p. 156, 'noxa nostri' lib. 1x. p. 194. Atque ita alii passim. Vide me ad Cas. lib. 1. B. G. c. 4. 'sui familiam:' ad Sucton. Cas. c. 30, 'Adventu sui.' Nec secus Mss. et Art. Ed. apud Septim. de B. Troj. lib. 1. c. 23. 'Consultorem sui.' 111. 24. 'servitium sui.' Mss. aliquot Luc, lib, 1x. 29. 'Nil caussa fecit in armis Ipse sui.' Sapissime Solino, ut in f. 'nuncopationem sui:' uti habent Mss. quoque mei septem. Idem. Lavaero fatigationem diluit] Supra lib. 1. ' Hospitem nostrum produe ad proximas balneas: satis arduo et prolixo itinere fatigatus est.' Aristophanes Ranis: Έγω μέν οδν είς τὸ βαλανείον βούλομαι, Υπό των κόπων γάρ τω νεφρώ βουβωνιώ. Lexiplianes Lucianeus: Χαίρω μετά κάματον άπολουδμένος. Clemens Pædag. 111. 9. Λούειν δεί, &c. τὸ σῶμα διὰ τὴν ἄσην την αὐτῶ ἐπιφυομένην οὐ μην, ἀλλ' ἔσθ' ότε καὶ ὑπεκλύειν τοὺς καμάτους. Plautus Truenl. ' Præ lassitudine opus est ut lavem.' In Ejusdem Merca-

1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

tore: 'Nunquam ædepol omnes balneæ hane mihi lassitudinem eximent :' adde tertium Ejusdem locum paulo supra adductum. Oxoniensis, Fuxensis, Palat, et multi alii Mss. fatigationem sui diluit. Pric.

Visoque statim proximo semirotundo suggestum propter, instrumentum c.r. r. s c. libens accumbit] Illustrat hunc locum Belgicæ lumen Lipsius cent. 1. Epist. 65, ad Bonavent, Vulcanium, Legit autem et distinguit hoc modo: Visaque statim proximo semirotundo suggesto propter, instrumentum canatorium rata. Quibus verbis sigma significari vult, quod erat non bielinium, ut ipse aliquando (quod fatetur,) sed falso putavit lib. 111. Antiq. lectio. Non etiam diæta ant cænatio tota, ut Cælius, non mensa ipsa, ut Brodæns (pro quo tamen stat acriter Joannes Savaro ad Sidon, Apoll, lib. 11. Ep. 2) sed erat ex mente Lipsii certa in cænatione pars seorsim erecta et exstructa ad recipiendum lectum, idque hemicycli ant lunata forma, qua littera illa Græca passim in lapidibus et priscis libris. Suggestum, inquit, quoddam ligneum, sive qua meliore materia semirotundum, in quo perpetuus unus lectus, ad sex septem convivas recipiendos. Quod velut dimidiatum triclinium repertum inferiore avo ad facilem et magis aptum usum. Hæe Lips, quem fusius hae de re vide epistola, quam dixi. Brant. Valgo Interpretes semirotundum substantive captunt, pro hemicuclo sive stibadio et accubitu, sigmate et lunari lecto, (omnia enim hæc nomina unum idemque designare, dudum viri docti satis docuerunt,) et suggestum pro mensa. Sed velim dent mihi tam hujus quam illius ullum simile exemplum. Suggestus de loco non dicitur, nisi is, in quo cumbimus, sedemns, vel stamus, non ad quem illa finnt. Quare omnino recipiendam duco lectionem suggestu, quæ est non solum in Flor, sed et D'Orv.

Oxon. Pith. Guelf. Reg. Fux. Pal. ut plane pro lecto accubitorio ponitur apud Senecam de Vita Beata c. 11. ' Vide hos eosdem e suggestu rosæ exspectantes popinam suam:' ubi Gronovins, nec non Salmas, ad Tertull. Pall. p. 329. hie legunt suggestu; ut ex eornm argumentatione colligi debet. Salm. sem. suggestu, propter instr. canatorium, rata ref. suo c. Et per 'semirotundum suggestum' solum satis intelligitur instrumentum cœnatorium, non minus quam sola voce 'triclinii,' 'lecti,' 'tori,' et similium sexcenties. Meaque sententiæ confirmandæ aptissimus est locus linjus 1. p. 98. 'lassitudine viæ sedilibus refotas, et baluearum fontibus curatas, pulcherrimo triclinio, mirisque edulibus oblectat.' Perpende qua so utrumque locum. Verum hae lectione admissa, et propter tum adverbialiter sumta pro prope, de quo vide ad lib. iv. p. 65. ' propter insistens;' abundabit τδ proximo. Bene igitur sit egregio Cod. D'Orv. istam vocem non agnoscenti. Alioquin etiam pro propter, emendatio foret facillima propere, distinctione post suggestum posita. Eligat lector. Mihi præponderat vetusti sane Codicis auctoritas præ conjectura, utut blandien-Frustra vero Lipsius reponebat suggesto, quamvis neutro usus sit Cicero lib. 1. de Div. c. 54. 'illud suggestum, in quo canssam dixerat, adscendenti:' aliique. Vide ad Flor. lib. 1. c. 11. ' De snggestn fori:' ubi etiam Mss. duo Leidd, suggesto, Nam, nt sæpe dixi, quarta declinatio Auctori est in deliciis. Lib. 111. Met. pag. 44. 'sublimi suggestu residere.' Infra pag. 92. 'de tanto fortunarum suggestn.' Lib. x1. p. 251. 'Indidem de sublimi suggestu.' De Deo Socratis pag. 671. ' usque ad regni nntabilem suggestum et pendulum tribunal evectus est.' Ceterum semirotundum vitiose est in D'Orv. Oud, Canatorum] Lego canatorium:

nam instrumentum cœnatorinm dicimus, quod ad cœnam instruendam est accommodatum: et ita instrumenti cœnatorii appellatione continebitur omnis cœnaticus apparatus, sicut de instrumento rustico, et instrumento histrionico, pro apparatu, crebra mentio est. Beroald.

Eduliorumque] Interpretum nemo de ulla varietate Mss. vel Edd. monet: cum tamen in nulla Ed. ante Colv. vel Bas. sec. ita legatur, sed edulium; ut et in D'Orv. Guelf. atque Oxon. Mss. a Nominativo singulari edule. Et sic semper hoc nomen expressit Auctor, ut lib. 1. in f. 'edulium caritate.' Lib. h. pag. 98. ' beatis edulibus atque tucetis.' Lib. x. p. 219. 'mellita edulia.' 222. 'Omne genus edulium solidorum fercula.' Et sic Mss. et Edd. quædam Solin. c. 28. ' Hoc aluntur, hoc illis edule est :' pro dulce. Male Salm. uguntur. Apud Fulgent, quidem legitur vulgo Expos. Serm. Ant. ' Edulium, ab edendo dicitur prægustativa comestio. Apuleius Asino aureo: Edulibus opipare excepta.' Sed ibi vel edulia vel eduliis cum Edd. VV. legendum docet ratio. At hæc verba junctim nusquam sunt in Appuleio, sed pag. 93. 'lautitiis eas opipare refecit:' vel pertinent ad p. 98. quia in Voss. Cod. additur beato. Apud Gell, quoque lib. vii. 16. 'edulium genera:' sed lib. xix. 9. 'nbi eduliis finis.' In Suet. Cal. cap. 40. optimi Codd. habent edulibus pro eduliis. Si quis tamen præferat eduliorum, æstimet Genitivum sic formatum, ut 'vectigaliorum,' a 'vectigalia.' Vide ad Suet. Tib. cap. 49. In D'Orv. est, eduliumque variarum. Ond. Nullo serviente, sed tantum spiritu quodam impulsa subministrantur] Lucianus ver. hist. 11. animarum in fortunatis Insulis convivia describens: Διακονούνται, καί διαφέρουσιν εκαστα οί άνεμοι, Glossarium: ' Πνεθμα ἀνέμου, flatus, spiritus.' Onomast. ' Spiritus, πνοή, πνεθμα.' Pric.

Verba audiebat excidentia | Participium hoc desideratur in Ms. Oxon. et Ed. Vicent. Perperam; nec recte Ill. Heins. ad Ovid. Fast. lib. v. vs. 360. 'Accidere in mensas ut rosa missa solet,' conjecit accidentia. Nam id sequitur mox, 'sonus aures ejus accidit:' nbi vide. Sed et Virgilius, quem perpetuo imitatur Appuleius, non solum ait lib. v1. Æn. 687. ' vox excidit ore:' quod huc non pertinet, sed et plane sic usus est de voce informi per aërem missa, lib. 1x. Æn. vs. 111. 'Visus ab Aurora cœlum transcurrere nimbus Idmique chori: tum vox horrenda per auras Excidit, et Troum Rutulorumque agmina complet.' Oud. Nec quidquamilla tamen ridere poterat, sed verba tantum audicbat excidential Vide ad Act. 9. 7. adnotata: Thexcidentia non est in Oxon. Ms. nec veteri Vicent. editione. Pric.

Opimas dapes] Arnobius vii. 'Pinguibusque se dapibus atque opimis interficient cibis:' (fortasse infercient legend.) Glossæ: 'Dapes, πολυτελη δείπνα.' Idem.

Cithara pulsavit] Fux. citharam. Roald. Suffragante Oxon. e Coll. Gronoviana; ut tacite, ex præcepto Pricæi, edidit Floridus. Et vere, ut puto. Nec enim Latinos opinor dixisse, 'pulsare cithara:' per ell. vocis chordas, ut nos, op de cyter slaan, vel, ut dicitur 'sonare cithara' apud Phædr. F. 55. ubi vide Scheff, aliosque. Auson. Per. 8. Odyss. 'citharam jubet pulsare Demodocum:' et passim. Vulgo tamen erat apud Valer. Flacc. lib. v. in f. 'cithara pulsator Apollo.' Sed Heinsius correxit citharæ, ex conjectura tamen, ut videtur. Oud. Alius cithura pulsavit] Lege cum Fuxensi Ms. citharam. Congrue hoc autem post 'dapes opimas.' Maximus Tyrius: 'Αοιδοῦ πρὸς κιθάραν μινυρίζοντος καιρός (έστιν) έπειδάν πλήθωσιν αἱ τράπεζαι Σίτου καὶ κρειών, μέθυ δὲ κρητήρος ἀφύσσων Οίνοχόος προχέεσσι. Dissert. 37. Pric.

Que videbantur nec ipsa] Bert. nec ipse. Elmenh. Qui sic edidit. Quasi cithara visa fnisset, non vero eam pulsans. Nec enim subaudiri posse non aute verbum puto. Scriverius expressit, qui videbotur nec ipse. Sed Auctor sine dubio indicare voluit, non solum visos non esse cos, qui hic ministerium præstabant, sed etiam ne instrumenta quidem, quibus id peragebant. Optime rursus veram lectionem servarunt Pith. et D'Orv. Cod. quæ non videbatur, nec ipse, i. e. nec cithara, nec citharædus. Similia eleganter de cymbalorum sonitu andito, nec viso, vide apud Melam lib. 1. c. 13. 111. c. 9. Long. lib. 11. Past. p. 57. Ed. Moll. Των δέ αίγων ήγειτο σύριγγος ήχος ήδιστος, και τον συρίττοντα έβλεπεν οὐδείς. Sil. l. xvII. 43. 'Nulla pulsa manu sonuerunt tympana divæ.' At illa tamen videbantur. Videbantur nihil est nisi vitium Ed. Basil. sec. Oud.

Cum modulatæ multitudinis conferta vox aures ejus affertur] Tunc in modum multitudinis exaratur in Regio, Guelf. utroque, Oxon, et Par, non vero Ed. Vicent, ut ait Pricaus. Hinc emendandum puto, Tune modulata in modum multitudinis confertæ vox. Nam mere est Appuleianum illud in modum multit. Vide ad lib. 11. p. 40. 'In exanimis modum.' Lib. x. pag. 233. 'in modom Paridis indusiatus adolescens.' Lib. xt. p. 240. 'in modum speculi lumen emicabat.' pag. 255. 'In modum rotæ tortnosis apicibus,' 'Modulata vox multitudinis,' ut sæpe 'modulata cantica,' 'carmina.' Suet. Calig. c. 16. 'modulatum pnerorum et pnellarum carmen.' Præteritum tempus alioquin huc non quadrat: unde modulantis nimis calide conjecit Roaldus. Recte autem dicitur multitudo conferta, sive densa, spissa: ut occurrit millies, et Nostro 'conferta manus' lib. IV. pag. 76. 'confertus gradus,' 'confertum ves-

tigium' lib. v. p. 97. Vide plura ad lib. viii. p. 164. 'inter conferta jumenta.' Non vero Latinum est conferta vox. Tum scribendum fuisset conserta, sive mixta; ut docebimus ad lib. 1x. p. 184. 'clamore conserto:' ut e Mss. legendum. In Palat. Guelf. sec. hic confecta. Dein auribus etiam Palat. Oxon. Par. D'Orv. male; quod forsan natum ex Accusativi prisca terminatione auris. Consule notata ad lib. 1x. pag. 187. 'Aniculæ sermo talis meas adf.' (vel defertur) ' aures.' Idem. Tunc modulatæ multitudinis conferta vox, &c.] Interpres vetus xxiii. 42. Ezechielis: 'Et vox multitudinis exultantis in ea: ' ubi Grotius: 'Omnia hymnis Deorum perstrepebant.' Palat. Fuxensis, Oxon. Mss. Tunc in modum multitudinis, &c. ita et Vicentina editio. Pric.

Hominum nemo] Est, qui ad marginem exemplaris mei Junt. corrigat, omnino vel omnium. Vide ad Liv. lib. x. c. 26. Sed perperam. Terent. Eun. 1v. 6. 19. 'Nemo est hominum, qui vivat.' Infra de Deo Socrat. p. 681. 'Nemini hominum visibilia:' uti est in Mss. Vulgo, nulli. Oud. Quamcis hominum nemo pareret] I. appareret. Glossarium: 'Paret, πείθεται, &c. φαίνεται.' In Distichis Catonis nonien præferentibus: 'Temporibus peccata latent, sed tempore parent.' Pric.

Chorus tamen esse pateret] Oxon. Guelf. pr. quorum. Bas. sec. Fux. Guelf. sec. chorum cum Edd. Wow. et Pric. sine necessitate. Pareret Guelf. sec. Negligenter Roaldus hunc locum ita proposuit, quasi in Fux. et Bas. sec. esset, chorum t. c. putares. Quæ omnia exsulant a Cod. D'Orv. tamen a Palat. Non male. Vide omnino ad lib. 111. p. 60. Oud.

Vespera suadente] Hom. II. η. νυκτὶ πιθέσθαι. Elmenh.

Provecta nocte, et clemens q. sonus] Olim Gruter. lib. viii. Susp. cap. 2. ot Sciopp. lib. ii. Susp. Lect. Ep. 18. conjecerant: j. provecta nox. Et el. quo temporis sensu supe poni et constat, et alibi notavimus pluribus. Vide ad lib. vitt. p. 155. in f. Adde Cl. Abresch. Lect. Aristæn. pag. 51. Vel etiam subodoratus est Scioppius legi posse en. Quod non inprobatem, si hic de re visa, non audito sono inviso, ageretur. Ad hæe et non comparet quoque in Codd. Flor. Reg. Fux. Pith. Gnelf. Pal. D'Orv. Edd. Junt. post. Vulc. et seqq. Demens inepte Pal. Ed. Juntin. post. Quidem Pith. Oud.

Aures rius accidit | Accidit videtur esse in Florent, ut cum Gifanio, Colv. Vulc. Wow, Elm. et Pric. ediderunt. Vide etiam Heins, ad Valer, Flace, 11, 452, Drakenb, ad Liv. lib. XL, c. 32. Epit. Lv. Et sie Græce προσπίπτειν άκοαιs, ut Herodian. lib. IV. c. 5. et alii. Verum tamen cum ceteri Mss, et Edd, habeant accedit, quod revocarunt Scriv. et Florid, non ansim id damnare: præsertim eum variare orationem sit elegantius multo. Habuimus enim jam excidere, item adferri, ut lib. 1x. p. 187. 'deferri aures.' Quidni ergo nune non potnit adhibnisse accedere, sive ad aures venire, ut supe dicitur, et Valer. Flaceo 11, 453. Ac fere semper Mss. in iis locis, in quibus lectionis certitudo non patet ex lege metrica, variant, ut apud Cicer. cap. 2. in Vatin. ' Verbum ad aures tuas accidit.' Ms. Voss. et alii accedit. Vide Passer. Infra de Deo Socrat. p. 696. 'Vox sibi divinitus ea accidebat.' In aliis Mss. accedebat. Vnlgo aliter legebatur. Male. In Attii loco ex Non. v. Eliminare p. 38, 292, Ed. Merc. scrib. simulac nota v. a. auris accidit. Clemens quidam sonus aures ejus accidit] ' Mollior anra Venerat, exili murmure dulce fremens. Delia non aliter secreta silentia noctis Submissa ac tenni rumpere voce solet. Non aliter teneris collum complexa lacertis, Anribus admotis condita

verba dare.' Oxon. et Vicent, accedit: at vide Colvii notas. Pric.

Virginitatis suce metuens] MI 53. D'Orv. Palat, Bert, Guelf, sec. sane præbent virginitatis s. ut Wowerius et Elmenh. cum Scriv. et Pric. rescripserunt. Sed perperam omnino. Alind est metuens rirginitatis sive rirginitatem, alind virginitati, uti diversum est 'metuens mili et amico,' et metuens inimici 'vel inimicum. Timemus hunc, de illo solliciti sumus, ne mali quid patiatur, nt lib. v. p. 101. et luc Psyche, ne sibi virginitas periret. Quod bene advertit, monuitque III. N. Heins, ad lib. 1. Ovid. Met. 323. ' metuentior ulla Deorum.' Vide nos quoque ad lib. r. p. 7. ' captivitatis metnens,' Virg. G. t. 195. 'metuensque inopi formiea senectar.' Oud.

Pro tanta solitudine Hoc est, pro ratione et modo solitudinis: ut lib. v. p. 115. 'pro cetera morum temeritate: 'uhi in Ms. præ: quod hic pra feram, sive proper. Plura ad lib. 1x. p. 187. 'pro' vel 'præ morum acritudine.' Crebra quoque in his confusio. Adi Drak. ad Liv. vt. c. 40. 'præ indignitate terum.' Id.

Paret et horrescit] Ambrosius in Lucam cap. 2. 'Trepidare virginnin est, et ad omnes viri ingressus pavere, omnes viri adfatus vereri.' Elmenh.

Et quovis malo plus timet quod ignorat] In Epistolis Ovidianis: 'Quid timeam ignoro, timeo tamen omnia demens.' Fulgentius in de Virg. Continent. 'Timor, juste amputatis et manibus et oculis et auribus pingitur, quod nec quod videt sentiat, nec quod audit seiat, nec quod gerat novit.' Ita expurgandus locus ille, qui vulgo corruptissimus. Pacatus in Panagyrico: 'Ita multiplici circumventus metu, quasi parum habeam timere quod video, quod timeam: ' nbi Lips. (Epistol. quæst. IV. 6.) ' cogito quod timeam.' Quintilianus II. Doclam. 'Gravius necesse est expavescant, quibus de solitudine sua non renunciant oculi : et cujus conclusus animus non exit in visus, non habet unde timori suo par sit.' Scriptor Sapientiæ, de Ægyptiis spissa caligine obsessis: 'Εκδειματούμενοι τῆς μὴ θεωρουμένης ἐκείνης ὑψεως. Oxon. heic, ignoratur. Pric.

Ignobilis maritus] Ignotus. Glossie: 'Ignobilis, ἄγνωστος,' &c. e converso 2. 'nobilissimi' (i. notissimi) 'juvenes.' Idem.

Incenderat] Corrige, inscenderat, significat enim, maritum ascendisse in thorum genialem: sic enim dicitur lectus muptialis. Beroald.

L'xorem sibi Psychen fecerat] Hieronymus in Oseam tom. v. cap. 11. 'Homo cum uxorem acceperat, de virgine mulierem facit, id est, non virginem.' Philo de Cherubin fol. 75. ανθρώπω μέν γαρ έπι γενέσει τεκνων σύνοδος τὰς παρθένους γυναϊκας ἀποφαίrer. Fulgentius ad Probam Ilp. 3. 'In opere corporalium nuptiarum virginitas carnis amittitur, ut ad carnis fecunditatem veniatur.' Elmenh. l'assim την γυναϊκα ποιείν, et ' mulierem facere' idem est, quod ' virginitatem interficere.' Oud. Et uxorem sibi Psychen fecerat] Ovid, vii. Met. 'Illic et gelidi conjunx Actwa tyranni. Et genetrix facta est.' Martialis: 'Et quæ te faciet prima puella virum.' Isidorus l'elusiota iii. 213. Την παρθένον δ άνηρ συναπτόμενος, γυvalka, &c. noiel. Aprid Theocritium puella imminuta: Παρθένος ένθα βέβηκα, γυνη δ' είς οἶκον ἀφέρψω. Terent. IV. 3. Eunuch. 'Ut illi, &c. in oculos involem venefico.' Donatus: 'Ex virginibus mulieres facienti.' Julius Proculus apud Vopiscum: 'Centum ex Sarmatia virgines cepi, ex his una nocte decem inivi: omnes tamen, quod in me erat, mulieres intra 15. dies reddidi.' (i. feci.) Solinus de Milone: 'Ictu pudæ manus taurum victimam fecit:' sic infra hic 1, viii,

' cadaver facere.' Pric.

Ante lucis exortum propere discesserat] Lib. x. (etiam simili argumento) 'Operosa et pervigili nocte transacta, vitata lucis conscientia facessit mulier.' Parthenius de Periandri matre: Είσερχεται παρά τον παίδα, καλ πρίν ή περιφαίνειν έω, λαθραίως έξεισιν. Apud Plantum Jupiter post Alemenæ concubitum: 'Cur me tenes? Tempu 'st, exire ex Urbe prinsquam luciscat volo.' Judic. 14. 25. Kal έγιωσαν αὐτην, καὶ ἀνέπαιξαν αὐτη ὅλην την νύκτα έως το πρωί, και εξαπέστειλαν αὐτὴν άμα τὸ ἀναβαίνειν τὸν ὅρθρον. Ante lucis cxottum] Gloss. 'Πρός Τρθρον, ante lucem.' Alind Glossatium: ' Πρδ διαφαύματος, ante lucem.' Idem.

Noram nuptam interfectæ virginita. tis curant | In colluctatione Venerea (scrobem scilicet virginalem effodientibus sponsis) scinditur hymen sen membranula illa, qua puellis menses effluunt, unde et sangninem largum emittant, quod pro indicio certæ et incorruptæ virginitatis etiam in veteri instrumento habitum, ut patet ex Deuteron, cap. 22. D. Augustinus de Peccato Originali ad Pelag, et Cælestinum lib. 11. c. 35. 'Non virginitatis integritas ad concupiscendos fætus vi turbidi vitiaretur ardoris, et co modo non esset dolor et cruor virginis concumbentis.' In Regno Fessano etiam nunc sponsum et sponsam ante nuptialem festivitatem includunt cubiculo, qui tum restincto omni pudore una volutantur, linteoque substrato coënnt, quod deinde cruore infectum tamquam virginitatis signum a vetula convivis cum magna lætitia et applausu monstratur. Verum medicorum filii varie hac de re disputant, inter quos adeundi Valesins de sacra Philosoph. c. 25. Realdus Columbus lib. xv. De iis quæ raro in anatome contingunt : et excellentissimus Doctor Rodericus de Castro in Medico-polit. lib. IV. c. 12.

Elmenh. De interfecta virginitate vide omnino Pricæum. Tertull, de Pudic. cap. 4. 'pudicitia trucidatur.' Sic 'conficere,' 'peragere virginem,' et similia in hac re dicuntur, quo male tralit Donatus etiam Terent. Eun. v. 4, 6. Confer Comm. ad Sueton. Ner. cap. 29. 'Conficeretur a Doryphoro.' Fabrett. Inscript. pag. 699, ' Quo cecidit nostræ virginitatis honos.' Contra de virilitate Petron. c. 125. 'Funerata est illa pars corporis, qua quondam Achilles eram.' Et illic adi Comm. De verbo 'interficere' pro exstinguere, perdere res inanimas, latius agam ad libr. de Deo Socratis p. 692. p. m. 761. 'interfectis Sapientiæ officiis.' Errat igitur vir doctus, qui ad exemplaris sui marginem adleverat interceptæ, licet alibi non damnarem. Nam 'rapta virginitas,' et 'spolium virginitatis' dixit Ovid. lib. viii. Met. 850. Ep. v. 140. xvii. 44. De verbo 'intercipere' adi ad Nep. Iphicrat. cap. 2. ' moram Lacedæmoniorum interceperat.' Sed Capido Psyches virginitatem non rapuerat, ut prædo, sed justam sibi uxorem fecerat, Oud. Interfectæ virginitatis] Sic ' virginitatem morituram' Hieronymus in Hilarionis vita. Zeno Veronensis Serm. de Continentia: 'Pretiosæ virginitatis dulcis occisio.' Tertullianus in de Pallio: 'Occisa in publico castitatis.' Idem in de Spectaculis: 'Illæ pudoris sui interemptrices,' &c. et in de Pudicitia: 'Sicut nec de locis refert, in cubiculis an in curribus pudicitia trucidetur.' Longus ποιμεν. 3. Χλόη δὲ συμπαλαίουσά σοι ταύτην την πάλην, οἰμώξει καὶ κλαύσεται καὶ αἴματι κείσεται πολλώ, καθάπερ πεφονευμένη. Nec male interfecta, extincta, apa. νισθείσης exponas. Tertull. Apologet. 'Quotidie lux interfecta resplendet:' sic in Meleagro Aceins 'torrem interfectum:' et Plautus 'usum ædium interemptum, interfectum' dixere. Augustin. Confess. v. 31. 'indigentiam satietate occidi:' et supra lib. 111. Noster, 'lorum interire.' Pric,

Hac diutino tempore sic agebantur] Petronius: 'Dum hac magno tempore sic aguntur,' &c. Idem.

Ut est natura redditum] Mira hwc est locatio pro a natura comparatum, sive ut fit, vel ut fert natura. Verum in Oxon. Cod. exaratur, ut est natura rerum. Quod certe multo est melius. Auson. Grat. Act. pag. 733. 'Si rerum natura pateretur.' Non tamen hanc Appuleii manum puto, sed altius sedere vulnus. Nam et sequentia videntur esse ulcerata. Oud. Ut est natura redditum] Oxon. natura rerum: et statim, delectationem ei commendurat. Pric.

Novitas p. a. consuetudinem delectationem eius commendarat] In Mss. Reg. Fux. Guelf. pr. Pal. Oxon. Par. et Inc. ei, ut edidit Pricaus. Commendavit D'Orv. Placet omnino ei, sc. Psychæ, Forsan scripsit Auctor: Atque, ut est natura, (sive, ut alibi dicit, ut res est) rei iteratæ novitas per adsiduam consuetudinem ei se commendarat: vel etiam interponendo delectutione. De verbo iterare adi ad. p. 92. 'saspe iteravit:' ut legit Heinsius. Concubitum voce re designari, quivis videt, et obvium nemo nescit, nec illud Ausonii: 'Imperium, litem, Venerem cur una notat res?" Sed hæ non nisi conjecturæ sunt, quibus ipse parum tribuere solitus sum. Commendaret Pith. Oud.

Mærore consenescebant] Minus bene Wow, et Pric. ediderunt animi cons. Saltem, si Palatinum Cod. sequi necesse duxissent, etiam simplex verbum exprimere debuerant, quo in Floridis et de Mundo usus est Auctor. At nusquam ille luctum et mærorem jungens addit animi. Sic lib. 1. pag. 5. 'luctu et mærore diutino deformata.' Apol. pag. 559. 'te cum tuo luctu et mærore deseruit,' &c. Si quis tamen retinere veht unimi.

construat cum verbo senescebant: ut passim Auctor 'anxius animi,' 'furens animi,' 'confirmatus animi,' 'suspensus animi.' (Adi supra ad lib. 11. pag. 28. 'recreabas animi.' et ad Cæs. lib. v11. B. G. cap. 80.) et conferat cum lib. v111. pag. 157. 'Luctu ac mærore carpebat animum.' Sed omnia illa exempla sunt singularis numeri. Atque opinor potius librarium pro con scripsisse a, vel ita ejus manum fuisse exceptam. Illa enim crebro variari solent. Vide ad pag. 97. 102. Idem.

PAG. 91 Præter oculos et manibus et auribus sentiebatur] Flor. a. nihit s. Elmenh. Sive tangi et audiri poterat, non vero videri, ut bene explicuere Beroaldus et alii. Non capio, quod Elmenh, et Scriv, e Florent, edidere, aur. nihil sentiebatur, licet sic lectum fuerit in D'Orv. a m. pr. In Mss. Palat. Guelf. et Oxon. quoque legitur, a. ille nihil sent. Par. et nihil auribus nihil sent. Reg. Fux. præter oculis ac manibus, &c. ille nihil. in Pith. aur, hiis nihil. An scripsit Auctor vigili, sive a vigilante, nec dormiente Psyche ille maritus sentiebatur? Tale quid sane latere opinor. Oculus in Guelf. sec. Oud. Numque præter oculos, et manibus et auribus sentiebatur] Idem Codex, ille nihil sentiebatur: moleste, nec otiose minus. Sensus est : Et manibus et auribus sentiebatur Cupido, non item (vel exceptis) oculis, id enim heic valet præter. Gellins vi. 17. 'Urbe, præter arcem incensa.' Idem xvii. 21. 'Tum Galli Romam præter Capitolium ceperunt:' et v. 17. 'Urbem præter Capitolium captam esse.' Pric. Præter oculos] Sentiebatur enim tactu corporali, sed oculis minime poterat videri. Beroald.

Fort, scævior] Perperam Vulcanius hic quoque contra Mss. et sanum sensum inculcarat scævior. Dicitur quidem scæva Fortuna, cum agitur de malo omine, vel de Fortunæ nutu

oculisque, nt aliquoties supra, sed quando simpliciter ut iniqua describitur, sæva rectissime se habet. Sic statim pag. 94. 'sæva et iniqua Fortuna.' Lib. vi. pag. 119. 'nutum Fortunæ sævientis expiare.' pag. 128. 'Tu, Fortuna durior, sævire jam desiste.' Lib. vit. p. 134. 'savissimus Fortunæ impetus:' nbi male rursus Colv. aliique seur. ibid. 'de Fortunæ sævitate conqueror.' pag. 143. ' Fortuna sæva me cruciatibus tradidit.' Vide ibi Pric. lib. viii. p. 169. 'Sed illa Fortuna mea sævissima:' nbi rursus Vulc. Scriv. alii scav. Lib. x. pag. 212. 'fortunæ sævientis procella.' Lib. xt. pag. 247. 'Adluctantem mihi sævissimam Fortunam superaram.' Oud. Tuumque vestigium requirentes] Lib. vi. 'Venns anxia disquisitione vestigium tuum, &c. requirit.' Pric.

Adiere] Legendum est, aderunt. Beroald.

Diem t. lucrimis et pl. consumit] Cum inserunt membranæ D'Orvillianæ. Simul diem et lacrymas consumit. Perdit enim et consumit lacrimas, qui eas nequidquam effundit. Ovid. lib. 11. Met. 575. 'Tempora cum blandis consumsit inania verbis.' Adi Burin. Sec. ad Catal. t. 1. pag. 111. 'tacitos consumere fletus.' Mallet tamen quis, quia præcedit cum, si per Mss. liceret, in lacrimis: ut Cicero ait 'consumere ætatem in studio,' et alia. Vide ad lib. 11. pag. 38. ' mæstus in lacrimis.' Præcessit, 'simul cum nocte.' Oud. Diem totum lacrymis et plangoribus misellu consumit] Lib. viii. 'Dies totos totasque noctes insumebat luctuoso desiderio:' ubi notata vide. Pric.

Et humanæ conversationis colloquio viduata, δc .] Jacentem locum eriges, si legeris mecum, at humanæ c. Septa (inquit) beato quidem (h. e. bonis omnibus affluente) carcere: at maxima (cæterorum omnium condimento) jucunditate humanæ conversationis

viduata. Cicero in libello de Amicit. appositissime: 'Atque hoc' (quam necessaria res nempe sit societas) 'maxime indicaretur, si quid tale posset contingere, ut aliquis nos Dens ex hac hominum frequentia tolleret, et in solitudine aspiam collocaret: atque ibi suppeditans omnium rerum quas Natura desiderat abundantiam, et copiam; hominis omnino aspiciendi potestatem eriperet : quis tam ferreus esset qui eam vitam ferre posset? cuique non auferret fructum voluptatum omnium solitudo?' Idem 1. Offic. 'Si contigerit ea vita sapienti, ut omnium rerum affluentibus copiis ditetur; quamvis omnia quæ cognitione digna sunt summo otio secum ipse consideret, et contempletur, tamen si solitudo tanta sit ut hominem videre non possit, e vita excedat.' Idem. Humanæ conversationis colloquio riduata) Seneca Epist. viii. 'Quomodo solitudo in odio est, ita in dulcedine appetitio societatis.' Cicero citato de Amicitia libro: 'Natura solitarium nihil amat, semperque ad aliquod tanquam adminiculum nititur.' Idem.

Nec lavacro, nec cibo, nec ulla denique refectione recreata, §c.] Lib. VIII. 'Vos antem (inquit) de cibo vel poculo, vel omnino ulla refectione cogitatis?' Idem.

Beati carceris custodia] In D'Orv. Pith, quoque est bini. At nesciebat adhuc Psyche, eam domnm esse divinam. Neque huc convenire existimo carceris landes; quod, deceptus vulgari lectione putabat Pricarus, et hine mox pro et conjiciebat at. Psyche sola destituta queritur, se inclusam carcere, quo nemo accedit, ita ut humana conversatione sit privata; et jam ne snas quidem sorores sibi conspicere, easque consolari licere. Littera v abiit rursus in b, legendumque inrii, vel arii, vel derii, cum Ill. Heins, ad Ovid. Epist. xvii. 178, ubi vide, et ad Front. lib. 11. cap. 5. § 17. lib. vi. pag. 120. 'deviis abditum locis.' In Flor. N. 17. 'avii fluvii:' quod quidam male mutare conantur. Solin. cap. 31. 'in aviæ solitudinis secretum.' Aliter 'iter invium,' Έβα-τον, ἀνδδευτον, in Glossis. Drakenb. ad Liv. lib. XXXIII. 2. 'per invias atque ignotas rupes.' Oud.

Decessit ad somnum | Pricasus malebat recessit, ex lib. 1x. pag. 195. 'snadebat maritum temporius quicti recedere:' vel ibi leg. dicedere; nti sane est in Mss, et Edd, etiam ipsius. Et recte. Est enim hie simplex pro composito, ut ' decedere vita, &c. Virgil. Ecl. vitt. 89. 'nec seræ meminit decedere nocti:' al. cedere; nt vidimus ad Sucton, lib. x. pag. 225. 'Cœnati e triclinio domini decesseramus:' scil, in enbiculum; ubi alii rec. al. disc. ut variatur passim. Els υπνον χωρείν dixit Longus in Pastor. lib. III. pag. 75. Ond. ubertim decessit ad somnum] Nullo cibo refecta. Plutarch. Consolat. ad Uxorem: 'Αμέλειαι σώματος επονται τῷ κακῷ τούτφ, (mæstitia-) καὶ διαβολαί πρός άλειμμα, καί λουτρόν, καί την άλλην δίαιταν. Pro decessit forsan recessit scribendum. Infra lib. 1x. ' Snadebat maritum temporius quieti recedere :' nisi locus ille ex hoc loco emendandus. Pric.

Lectum accubans] In Mss. Oxon. Guelf. et Palat. est accumbens. Minus bene, ut opinor. Jacuisse statim in lecto videtur Cupido e seqq. accumbere vero potius ille dicitur, qui lecti spondæ superincumbit: ut passim ait Auctor, 'accumbere mensam,' 'cœnam,' ut lib. 11. pag. 28. Iv. 68. vi. 125. viii. 158. Ix. pag. 192. x. pag. 123. Eadem confusio in Flor. N. 16. 'jacebatque incumbens toro, similis cogitanti:' ubi male Edd. Veit. incubans. De accubare plura ad p. 101. Oud.

Hoccine mihi pollicebare Psyche mea] Æneid, iv. 'Hoc illud germana foit?' ubi Servius: 'Allocutio per conquestionem.' Æneid. x1. 'Non hæe, o Palla, dederas promissa parenti.' Catullus: 'At non hæe quondam blanda promissa dedisti Voce mihi: non hoc miserum sperare jubebas.' 'Hoccine pollicebare?' (inquit). Donatus ad 11. 3. Andr. 'Pollicitatio et promissio candem vim habeut, at pollicitatio majotis asseverationis est.' Pric.

Et perfida] Corrige perdia, perdius enim, perdia, perdium, dicitur per totum diem pertinax et permanens: sient 'pernox,' per totam noctem perseverans: unde et 'luna pernox' in plenilunio dicta est, tota nocte collucens. A. Gellius in secundo: 'Socrates,' inquit, 'perdius et pernox hisdem in vestigiis stabat.' Nune Psyche accusatur a marito, quod dies totos noctesque lachrymis eruciatibusque consumat. Beroald.

Desinis cruciatus] Cruciatus exhibent Edd. omnes præter Elmenh. et Flor, quod non capio genitivo, de quo vide ad Hor. lib. 11. O. 9, 17, ct ad Sil. Ital. lib. x. 81. 'desinit iræ:' sed accusative plur, ut apud Cas, lib. 1. B. G. cap. 31, 'exempla cruciatusque edere:' ubi vide. 'Nam Noster semper cum illo casu jungit, ut statim, 'lugubres voces desinite.' Alibi, 'desinere emtionem.' Immo Mss. Flor. Reg. Fux. Gnelf. pr. Oxen. Palat. D'Orv. dant cruciatum; quod sequor, male a Brantio tentatum. Nam cruciare sæpe dicitur de eo, qui se ipse tristitia et ægritudine adfligit apud Terentium, alio-que. L. v. pag. 105. 'Luctum desine.' Oud.

Age jam nuncut roles, &c.] Horatius ad librum suum: 'Fuge quo discedere gestis, Non erit emisso reditus tibi.' Pric.

Et animo tuo damnosa poscenti pareto] Apud Ovidium Metamorph. vii. 'Procrin habe, dixit: quod, si mihi provida mens est, Non habuisse voles.' Vide quæ ex Seneca, Philone, Simplicio, et aliis notavimus in hanc mentem ad Matth. vi. S. Idem.

Memineris meæ seriæ monitionis eum eæperis sero pænitere] Propertius: 'Quod si tu monitis tardas adverteris aures, Heu referes quanto verba dolore mea.' Sirachides XII. 12. Μὴ καθίσης αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου, μήποτε ζητήση τὴν καθέδραν σου καὶ ἐπ ἐσχάτψ ἐπιγνώση τοὺς λόγους μου, καὶ ἐπὶ τῶν ἡημάτων μου κατανυγήση. Nota et loci paronomasiam: sic III. 'Mihi sero quidem, serio tamen subvenit ad auxilium vile decurrere;' et in Floridis: 'Serum fortasse an, sed serium.' Idem.

Et dum se morituram comminatur] Jocasta apud Statium: 'Annuite, aut natum complexa superstite bello Heic moriar.' Curtins lib. x. 'Lugubrem totis eastris edidere clamorem, denunciantes se morituros, si Rex irasci perseveraret.' Apud Ovidium 1x. Metam. 'Et, si rejicerer, potui moritura videti.' Infra hie lib. 1x. 'Nam sibi statutam decretamque mortem proximare, ni cupito maturins potiatur:' ad quem locum plura notamus. Idem,

Ora conferat] Prave Edd. Ber. Bas. pr. consevat. Sie lib. 111. in f. et sæpe, 'capita conferre.' Sermonem conserimus in allocatione, non ora. 'Conserimus sermonem' in colloquio. Vide ad pag. 96. 98. Mox eas abest a Fux. in quo et darc. Oud.

PAG. 92 Identidem monuit, ac sape terruit Eleganter sape iterarit conjecit Ill. Heinsins ad Ovid. Met. lib. iv. 748. 'seminaque ex illis iterant:' de quo verbo, quod sæpins adhibet Auctor, ut patet ex Indice, vide eum, et Cel. Burm, ad Ovid. Ep. xvIII. 135. et supra pag. 90. pro redditum leg. rei iterotæ forsan. E quibus liquet errare Schefferum ad Justin. lib. v. cap. 7. ' Perpeti nocte fortunam publicam questibus iterant,' legentem onerant. Nam ' fortunam questibus iterare' est 'sæpe de fortuna queri.' Hic tamen terruit potest explicari pro absterruit; 'cavenda censuit;' ut lib. hoc pag. 104. 'Hæc tibi idemtidem cavenda censebam, hæc benevole monebam.' Idem. Sed identidem monuit, &c.] Gellius xIV. 1. 'Atque identidem commonebat,' &c. Pric.

De tantofortunarum suggestu pessum dejiciat] Infra hoc lib. 'Nisi eam de tantis opibus pessum dejecero.' Idem.

Prius, inquit, centies moriar quam isto tuo dulcissimo connubio carcam] Terentins: 'Animum potius relinquam quam illum deseram.' Idem.

Et efflictim te] A Pal. Finx. Guelf. ntroque, et Oxon. exsulat copula. Bert. et D'Orvill. afflictim. Edd. ante Beroald. efflictum. Sed vide ad pag. 53. lib. 111. 'efflictim deperit.' Ceterum non inepte Edd. Ber. et Bas. pr. iterant te: te, quia, &c. Ond. Efflictum] Legendum est efflictim: quod adverbium est, significans vehementer et enixe. Beroald.

Diligo atque ut meum spiritum] Samuel. 1. cap. 18. 'Dilexit eum tamquam animam suam.' Elmenh. Mss. et Edd. ante Wower. uti et Ed. Elmenh. præbent, diligo atque ut (Guelf. pr. ne) meum spiritum. Postposuere ceteri verbum diligo, quod plane abest ab Ms. D'Orvill. Latere quid videtur. Gruter. lib. v111. Susp. cap. 2. conjiciebat, diligoque æque ut m. Cur non tum, et æque ut vel ac? Oud. Atque ut meum spiritum diligo] Lib. 1v. 'Quid spiritum vestrum, qui magis meus est, &c. fatigatis?' Pric.

Nec i. Cupidini comparo] I. e. multum præsero. Lib. v11. pag. 135. 'Nescio an ulli præsentium comparandum: quia cunctos præstabat. Cæs. lib. 1. B. G. cap. 31. 'Nec conferendum esse Gallicum cum Germanorum agro: quia Gallicus multo melior. Prave illic tentant locum. Similia vide apud Burm. ad Ovidii Epist. 111. 51. Adde Pricæum. Oud. Nec ipsi Cupidini comparo] Id est, ipsi Cupidini præfero. Firmiens Mathes. 111. 8. 'Faciet philologos, aut

laboriosarum literarum peritos, et qui naturam suam nolint cæteris hominibus comparare.' Horatius: 'Nil ego contulerim jucundo sanus amico:' pro, omnibus jucundum amicum prætulero. Basilius Magnus: Τῷ βἰφ οὐδεμίαν πρός τοὺς ἄλλους ἐπιδέχεται σύγκρισιν. i. probitate, et vitæ integritate alios antecellit: simile lib. 111. 'Me nullam aliam Fotidi meæ præmalle:' ubi adnotata vide. Pric.

Imprimens oscula suasoria] Vide notas nostras ad Minut. Felicem. Elmenh. Imprimens oscula suasoria] Ovid. Metam. x. 'Sic nit, et mediis interserit oscula verbis:' ita in Suctonii Domitiano 'persuasoriæ assertiones,' ubi vereor ut recte Vir doctissimus Cressolius perfusorias substituat: hoc est, sine fide, summis labiis prominentes. Pric.

Ingerens verba mulc. et jungens membra cohibentia] D'Orvill. Fux. Pith. Guelf. ambo, Palat, ingerens membra c. Oxon. inferens m. ut ait Pric. Sed ex Gronov, Coll, inserens. Unde legendum suspicor, et inserens verba m. et inserens membra. Vehementer enim amat captatone Auctor tales paronomasias. Vide ad lib. IV. p. 83. 'Sacra proferuntur, pulvinaria deternntur.' pag. 94. 'Sic se gerebat ferebatque.' In Flor. N. 3. 'cccinit et cecidit.' Item 'plaudere,' 'plangere,' et passim in Adject. 'scæva,' 'sæva;' 'parva,' 'prava,' &c. Scripsi antem inferens: quia dubito, an 'ingerere verba' umquam occurrat in bonam partem pro 'blanditias dicere.' Certe plerumque in malam, sive querelas, convicia jacere. Liv. lib. x1.1. cap. 10. 'Ingessit probra Junio.' Sed consule modo notas ad Lucan. lib. v. 681. ' Et non ingratas ingessit turba querelas.' At crebro 'inferre sermonem,' 'caussam,' &c. de quo egi ad Cæsarem. Elegantissime antem dicitur inserens, dam intelligit per ' membra ' linguam, ut et bracbia pedesque eins collum pedesque cobi-

bentes 'amplexibus tenacissimis,' ut ait lib. 1x. pag. 271. Interpres sit Ovidius lib. 111. Am. 7. 9. 'Subjecit brachia collo, &c. Osculaque inseruit cupidæ luctantia linguæ, Lascivum femori substituitque femur.' Minus decore per ' membra cohibentia,' seu, ut frustra vel sic conjiciebat, conniventia, Sopingius intelligebat virginal solum. At tum potius membrum dixisset Auctor. Oud. Et jungens membra cohibential Lucilius apud Nonnium: 'Tuni latu' componit lateri, et cum pectore pectus.' Apud Euripidem ad Menelaum Helena: Περί δὲ γυῖα χείρας ἔβαλον, Ἡδονὰν ὡς λάβω "Ω πόσις, & φιλτάτη πρόσοψις. Oxon. inferens m. cohibentia: non male, cum præcesserit ingerens: et amet mapnxhoeis Noster, nec a priore tamen lectione recedimus. Scriptor de bono Pudicitiæ: 'Hinc illud dicit,' (Apostolus,) ' membra Christi membris meretricis non esse jungenda.' Pric.

Hic etiam blanditiis adstruit | Receperunt vulgo Colvianam lectionem his, quæ esse videtur in Flor. Hoc Pith. cum in prioribus Edd. vulgo præter Bas. pr. in qua hinc, legatur hic. Putem id pro solito more esse loco τοῦ hæc, uti non solum exstat in Fux, sed et Oxon. Guelferb. utroque, et D'Orv. item Ald. et Junt. post. Adstruit blanditiis, quas jam fecerat hæc, scil. verba, sive addit, jungit, uti boc verbum passim adhibetur. Vide me ad Frontini præfationem, Vell. 1. 17. 31. 53. Plin. l. III. Ep. 2. 'dignitati ejus aliquid adstruere.' Minuc. Fel. cap. 11, 'aniles fabulas adstruunt, et annectunt.' Supra lib. 11. pag. 32. 'Ad cujus noctis exemplar similes adstruximus alias plusculas.' L. xt. p. 239. 'Ad istum modum fusis precibus et adstructis miseris lamentationibus.' Mox blandis his pro blanditiis in Palat, et Guelf. sec. Oud. His etiam blanditiis adstruit] Oxon. Hæc etiam, &c. blanditiis uxoriis intellige, ut initio vi. locutus. Pric.

Mellite, mi marite] Prave primum mi exciderat e Bas. priori, bene restitutum ab Elmenh, consentientibus Mss. O. et Edd. Vett. nisi quod seenudum mi desit D'Orvill. libro. Quare malim, mellite mi, mi marite, licet alio ordine dent Mss. et Aldus quoque. Nam male Roaldus mi mi junctim, quasi ex Fux. et Ed. Aldi eitavit. Sic melius adparet caussa, our semel exciderit. Apprime huc quadrat illud Martialis lib. x. Ep. 68. 'Κύριε μοῦ, μέλι μοῦ, ψυχή μοῦ congeris usque:' ut egregie emendavit J. F. Gronov. lib. IV. Obs. cap. 22. Oud. Mellite mi marite] Mss. et principes editiones, Mi mellite, mi marite. Bene sane, bene: Apud Terentium Heeyr. IV. 2. illa: 'Mi Pamphile,' &c. ubi Donatus : 'Principium hoc est aliquid precantis fæminæ: a blandimentis ergo incipit, ut libenter audiat.' Pric.

Twe Psyches dulcis anima] Plantus: 'Anima est amica amanti.' Elmenh. Ms. D'Orv. Pith. Fux. Guelf. Psyche hic et pag. 97. fors pro Psychæ. Vide ad lib. 11. pag. 23. 'illecebris Pamphilæ.' Sed pag. 24. 'a cautela Pamphiles:' et hic p. 107. 'Psyches nomine.' Oud. Tuæ Psyches dulcis anima] Zωή καὶ ψυχή. ut apud Juvenalem Sat. vi. ubi Scholia: 'Quibus sermonibus Græcæ mulieres in concubitu blandiri solent.' Bene et dulcis. Servius ad Æneid. iv. 'Amantes amores suos sna dulcia dicunt.' Pric.

Vi ac potestate veneris usurus] Inhac Pith. riet Fix. Usurus mordicus retentum a Mss. mihi hic nullum sensum, nisi obscurissimum et longissime petitum, habere videtur. Quare recte suspectum etiam fuit Pricæo, qui e lib. viii. 'Promissioni obpressus succubuit,' legit, vi ac potestati oppressus. Verum quis umquam vi in Dativo singulari dixit? Præterea nimis abeunt a vulgatæ scripturæ lit-

teris, et vox oppressus significans inproviso deceptum, nimis vehemens est. Ego unice veram existimo alteram Brantii conjecturam, ursus, incitus s. Passim 'vis urguere' dicitur. Snet. Cas. cap. 27. 'Luxuria vis urgueret.' Estque id verbum in amoris negotio et voluptatis Venereæ vi frequens, et quidem de inritis. Adposite satis Ovid. lib. 1. Am. 11. 17. 'Acrius invitos multoque ferocius urguet:' ubi cave, cum viro docto mutes in urit. Contra sic restitue Tibullo e Ms. Corvini, aliisque, lib. III. 9. 7. 'Desine dissimulare. Deus crudeliter urguet, Quos videt invitos succubnisse sibi.' Vulgo urit. Adi de ca verhorum istorum commutatione me ad finem Lucani lib. v. Simile mendum, ursura pro usara reponens, sustulit e Tacito Heinsins, adplandente Burmanno ad Valer. Flace, lib. vii. 93. Vir doctus ad marg. Ed. Colv. conject ctiam victus. Ond. Vi ac potestate Veneris usurus, invitus succubuit maritus] Verbis nempe, et osculis suasoriis, sed præcipue membris cohibentibus demulctus. Virgilius de Venere pro tilio arma a Vulcano orante, viii. 357. 'Dixerat, et niveis hine atque hine Diva lacertis Cunetantem amplexu molli fovet: ille repente Accepit solitam flammain, notusque medullas Intravit calor, et labefacta per ossa encurrit.' Vocem usurus suspectam habeo: est qui victus, vel ursus proponit. Terent. 11. 2. Hec. 'Patrio animo victus,' &c. ubi Donatus : ' Bene vietus, quia non ratione facit.' Remotins ego, at certius forsan oppressus scribo, oppressus (inquit) potestati Veneris (sie legendum enim) succubuit. Infra lib. viii. de Thrasvllo: 'Promissioni fallaciosæ mulieris oppressus succubuit.' Firmieus 1. 3. de Socrate : 'Severæ animadvertentium potestati sucenbnit.' Pric. Invitus succubuit] Lib. viii. 'Invita quidem, verum religiosæ necessitati succumbens.' Idem.

Et cuncta se facturum spopondit] De Boecho Sallustins: 'Sarpins fatigatus lenitur, et ex voluntate Syllæ omnia se facturum pollicetur.' Infra luce ipso libro: 'His verbis, et amplexibus mollibus decantatus maritus, &c. facturum spopondit.' Idem.

De mouibus uxoris evanuit] Infra de Eodem: 'Ex oeulis et manibus, &c. conjugis tacitus avolavit.' Idem.

Festinantes adveniunt] Reg. Fux. Palat. et Ed. Vicent. festinanter; quod temere adripuit Colvius. Sæpissime jam monitum, Adjectiva præadverhiis amari a Nostro. Alibi, 'festinus adcurrit.' Mox, 'lætæ succedite:' 'tacitus avolavit.' Lib. vt. pag. 113. 'lætæ subvolant.' Lib. vt. pag. 139. 'libentes accedunt.' Et sexcenties. Oud.

Plangebant ubera] Pal. Guelf. sec. pangebant. Oxon. et l'ar. percuticbant, ex interpretis glossemate; pro quo et dixit pulsabant ubera. Vide Elmenh. ad lib. viii. p. 253. Edd. Juntina et Aldi dant, plangebant ubera, et. Verissimum existimo, quod habent Florentinæ membranæ, ubertim, quod jam majorem luctum indicat. 'Plangere pectora,' 'ubera ' crebro dici pro 'ferue, nemo nescit, et homo lugens plangi, cum se sive pectora sua plangit: sed etiam plangere per ellipsin reciproci pronominis, ut in quam plurimis fit verbis, codem sensu adhibetur. Vide Burnt ad Virg. G. 1.321. 'Nune nemora ingenti vento, none litora plangunt.' Lucan. lib. 1x. 68. 'plenas plangemus ad urnas,' vs. 173, 'geminato verbere plangunt:' unde non facile recesserim a Mss. Ovidii l. viii. Met. 527. ' Plangebaut matres Calydonides Lveninæ.' Manil, lib. v. 558. 'Aleyones pennis planxere volantes.' Immo Noster absolute usurpavit quoque lib. viii. pag. 238. 'Clamare, plangere.' In Flor. n. 16. 'dolere, plaugere.' Dein adverbio ubertim usus est etiam lib. 111. init. 'Ubertim flebam.'

Supra, 'Psyche flens ubertim.' Lib. viit. 'Ubertim lacrimans.' Lib. x. 'Ubertim adlacrimans.' Atque ita Sucton. Cæs. cap. 83. 'Ubertim flere.' Item Catull. Claud. aliique. Cicer. Phil. xi, 31. 'fleret uberius.' Id.

Sonum resulturent] Sen resultare facerent. Vide omnino Acidalium ad Plantl Stich. cap. 4. nisi parili sonu scripscrit. Virg. Æn. v. 150. 'pulsati colles clamore resultant: et passim. Idem. Deflebant oculos, et plangebant ubera, quoad crebris carum ululatibus saxa cautesque parilem sonum resulturent] Virgilius: 'Consonat omne nemns strepitu, collesque resultant.' Cicero pro Archia: 'Sava atque solitudines voci respondent.' Philoctetes apud Sophoclem: "A Acμένες, ω πρόβλητες, Ν. . ΤΩ καταββώγες πέτραι, Οι έργ' ὁ παις μ' έδρασε! Cicero 11. de Fimbus : 'Turpe putandum est, non dico dolere, (nam id quidem est interdam necesse,) sed saxum illad Lemnium clamore Philoctetuo funestare: Quod ejulatu, questu, gemitu, fremitibus Resonando multum flebiles voces refert.' Bion: "Ωρεα πάντα λέγοντι, καl αί δρύες, Αί τον "Αδωνιν' Καὶ ποταμοί κλαίοντι τὰ πένθεα τας 'Αφροδίτας. Scriptor tertii Maccabaici: "Ωστε καὶ τοὺς παρακειμένους αὐλῶνας συνηχήσαντας ἀκατάσχετον οίμωγην ποιήσαι. Oxon. heic, percuticbant ubera. Pric.

Jamque nomine proprio sororem, &c. ciebant] Lib. 11. 'Me nomine ciere non prins desierunt,' &c. Lib. v11. 'Milites, snosque famulos nominatum cientes:' et v111. 'Clamore nominatum cientes illum juvenem.' Idem.

Per prona delapsæ] Lib. 1v. 'Perque prona delapsus evomebat undas argenteas,' Idem.

Amens ac tropida] Lib. viii. 'Amens, et vecordia percita.' Idem.

Quam lugetis adsum] 'Quam quæritis adsum.' Idem.

Lacrymis madentes genus] Seneca Octav. vs. 681. 'Cur genæ fletn ma-

dent?' Elmenh.

Quam plangebatis] A multo tempore, et co momento, quo in scopulum deducta sum, buc usque scilicet. Non opus ergo est, ut cum Grutero lib. viti. Susp. cap. 2. fingamus novam vocem plangitatis. Ceterum 'plangere aliquem' significat 'plangere se,' sen lugere ob aliquem; atque ita apud Propert. lib. 11. El. 19. 36, but me Demissis plangas, pectore nuda, comis:' ubi non male in Mss. aliquot dimissis, sen dissolutis, diffusis. Lucan. lib. vii. 44. viii. 833. Et quem tu plangens hominem testaris Osirim.' Adde Pomp. Melam lib. 1. cap. 9. Auson. Parent. x. Mormora quem primis meditantem absolvere verbis, Indolis nt plenæ planximus exequiis.' Oud.

PAG. 93 Præcepti maritalis] Wowerins et Sciopp. e Fulvii libro, præceptis maritalibus. Elmenh. Ediderunt sie quoque Seriv. et Prie. ac consentint Codd. D'Orvill. ac Puthæanus, item Guelf. pr. in pecptis. Sed mihi obscura durissimaque videtur locutio. Secura Psyche, Cupidinem præcepisse Zephyro id, quod sibi promiserat, se jussurum illum elementi vectura, sibi stiturum sorores, admonet jam enm illius præcepti. Nec mora, &c. Oud.

Festinantibus saviis sese perfruuntur]
Rursus sabiis Pith. Fux. Pal. D'Orv.
suariis Ed. Seriv. Insolens autem videtur locutio perfrui sese amplexibus et
saviis pro jucunde et mutuo sese potiri inter amplexus et savia, idemque
diceretur, si pronomen hine abesset.
Adi ad Valer. Flace. lib. 1v. vs. 38.
'Talibus orantem dictis, visuque fruentem.' An sese pendet a festinantibus: ut basia dicantur festinare sese.
Vix puto, licet Nostro sæpius festinare recipiat arcusativum. Vide ad
lib. tv. p. 66. Idem.

Prolectante gaudio] Infra lib. VIII.

'Et quas in primo mœrore lacrymas
non habebat, jam scilicet crescente

Delph. et Var. Clas. Apul. 6 X

gandio reddere.' Pric.

Sed et tectum et larem nostrum | Dele glossema et tectum ex Bertino. Elmen4. Festinanter nimis sua collatione usus videtur vir doctus. A Bertino solum abest 70 et ante Larem. Ac prius nequaquam est glossa. 'Succedere tecto' prins quis debet, quam 'Laribus.' Ultimumque plus significat, ac majorem familiaritatem; quum non tecto solum, sed et penetralibus recipimus. 'Succedere tecto' et 'tectum' sæpe dicitur. Vide Pric. Heins, ad Ovid. lib, xIII. Met. 64. Drak, ad Liv. lib. xxxviii. 9. et me ad Cas, lib. 11. B. G. c. 6. ' portas succedunt.' Oud. Tectum et Larem nostrum lætæ succedite] Ex his Didonis ad Trojanos Æneid, 1. 'Quare agite o juvenes, tectis succedite nostris.' Succedere, etiam in subeundi significatu, recte et dativo et accusativo jungi docet Servius ad v. Eclog, Virgilii. Pric.

Summas opes domus aurea, locumque servientium pop. familiam auribus earum] Præ defectu verbi olim tam varia [v. VV. LL.] effinxere viri litterati, in his J. Isac. Pontan. Anal. lib, 111. c. 10. pro summas rescribere tentans summut, sive censet, æstimat. Pessime omnium rescripsit Vulcanius: s. o. p. a. locumque et servientium p. f. a, ingerens lavacro p. Quid sit interpolare, urere et secare, nescio, si lioc non est. Optime ex Mss. Palat. Bert. Fulv. Fux. Flor. quibus accedunt Reg. Pith. Oxon. D'Orv. Guelferb. emendarunt viri docti, ut edidimus cum Wow. Scriv. Pric. Flor. nisi quod in septem posterioribus exaretur locumque, et in plerisque demonstrat ponatur ante auribus earum. Non opus antem est ut primo κειμένφ addas oculis vel simile; licet alioquin e corrupta voce locumque talem quamdam præcessisse facile conjicias. Sed satis hoe declarat dicens, opes (Pith. opus) domus demonstrat. Sed quia non ita fieri id poterat, ostendendo voces

famulas, ideo addidit hie Anctor auribus. Et, quod ingerit Elmenh, quoque post vocumque, non est in ullo scripto, nec debet. Voces ipsæ servientes ut famulæ bene dicuntur. Oud. Sie allocuta, &c.] Et hæc ex his ejusdem Virgil. loci: 'Sic memorat, simul Ænean in regia ducit Tecta.' Pric. Locumque] Subscribe verbum Ostendit, ne trunca et defectu verbi claudicans orationis structura sit. Beroald.

Populosam familium] Fux. copiosam p. sed glossa est verbi populosam. Roald. Quod et patet e Regio copiosam al. populosam. Guelf. pr. populos f. demonstratque. Palat. Guelf. sec. populos uc fam. Oxon. populos atque familiam. Sed alibi Noster dicit 'populosam plateam,' 'civitatem,' &c. et de hac voce adi Wass. ad lib. viii. p. 156. ac Bentlei, ad Manil. lib. ii. 224. 'scopulosus in undis Cancer.' Dein pulcherrime Pith. Oud.

Inhumanæ mensæ 1.] Codd. D'Orv. Palat. humane, prave. Vulgatum jam optime explicuere Beroaldus et Grnter, pro divina et cœlesti. Consule et Pricænm, Burm. ad Petronii locum, et Juret, ad Symmach, lib. 1. Ep. 26. Tollium ad Auson, Par. cap. 39. Sic Sueton. Calig. cap. 52, 'Vestitu non humano est usus.' Et sic 'eibi humani,' non quibus utuntur homines, sed carnis humanæ, Flor. 111. 5, 10. Elmenhorstius ita capit quoque locum lib. x1. p. 248. 'vultu geniali et hercules inhumano.' Sed ibi vide. Idem. Inhumanæ mensæ] Cœlestis: sie infra lib. x1. 'Inhumanus aspectus:' et lib. de Deo Socratis, 'cœlestis et inhumana sententia.' Pric. Inhumana Non humana, ac per hoc divinæ cælestisque mensæ, alias 'inhumanus,' crudelis dicitur, et inamabilis. Beroald.

Præcordiis penitus nutrirent invidiam] Sie Oxon. et Vicent, malim tamen penitis. Pric.

Satis serupulose eurioseque] Ab Ox.

on, abest satis, ut et curioseque, sicut etiam a Fuxensi, et ultima vox a Guelf, pr. quam vocem editores, Wowerium secuti, uncis inclusere. Male. Synonymis enim gaudet Auctor: ut vidimus ad lib. 1. p. 13. 'Curiose sedulo.' Sæpe 'nudus et intectus.' Lib. vii. pag. 133. 'eæcam et exoculatam.' Lib. viii, p. 153, 'inermes et inmuniti.' Lib. 1x. 'incensi et inflammati.' Lib. x. 'sola et sine ullo comite.' Lib. 1x. p. 253. 'perspicna evidensque.' Adde Wopkens. Misc. Obs. vol. viii. p. 79. Non exsulat a Pith. Oud. Scrumlose curioseque percontari non desinunt] Gloss. ' Πολυπραγμονώ, sciscito, percontor.' Infra lib. viii. 'Percontatur anxie.' Pric.

Quisve vel qualis] Desnut Mss. Palatin. Guelf. pr. et Oxon. uncis inclusa a Wowerio, et Pric. Vel qualis uncis circumscripsere Elmenh. et Scriv. nullo, ut opinor, merito. Intelligit, ex qua gente, familia, quo habitu et forma sit maritus. Forte, vel cujatis. Vide ad lib. 1. pag. 4. 'Quis sim et cujatis.' Oud.

Ipsius sit maritus] In iisdem et Guelf, sec. est ejus. Si Mss, addicerent, mallem eum Prieæo ipsus. Cincius apud Gell, lib. xvi. cap. 4. 'Nisi ipsus eo die ibi sit.' Auson, præf. in Bissulam: 'Compedes ipsus ut gestet faber.' In Dativo ipso occurrit lib. x. pag. 217. 'Ne ipso quidem succubuit igni:' ut ista, isto. Vide ad lib. 111. p. 56. lib. v. p. 109. Idem. Quisre, vel qualis ipsius sit maritus] Libentius ipsus legerim, expende proxime præcedentia: ac illa, quisre, vel qualis, nou a Palat, tantum, sed et Ms. Oxon, absunt. Pric.

Ullo pacto] Etiam hae mule absunt a Palatino. Elmenh. Item ab Oxon. Guelf. sec. et Par. ac Scriverius parenthesios siguis circumsignavit. Sed genuina sine dubio sunt. In Regio, Fux. et D'Orvill. est nullo, ut adhibuerit duo negativa. Sic lib. v.t. pag.

148. in quibusdam: neque nullo modo. Lib. 1x. pag. 202. 'nec noluit.' Sie iu Plinii Mss. O. lib. xt. cap. 37. 'Nec in nullo ante Veneris usum.' Vulgo ullo. Septini. de B. Troj. lib. IV. cap. 18. 'neque se neque Æneam nequisse pati:' ubi al. nequirisse, al. quivisse. Vide omnino Heins, ad Virg. Ecl. v. 25. Serv. ad Æn. 11. 247. Græv. ad Cicer. lib. 11. in Verr. cap. 21. Drak, ad Liv. lib. xLIII, c. 13. me ad Cas. lib. v. B. G. cap. 4. ' neque nulla omnino navis.' Nisi ubique lusum librariorum statuamus. Oud. Ullo pacto | Et hac ab jisdem Codd. absunt; an recte nescio, Infra lib. vi. ' Redire nullo pacto poteris.' Pric.

Pectoris arcanis exigit | Bert. arcana. Elmenh. Quod placuit olim Scioppio lib. 11. Susp. Lect. Ep. 10. In Reg. Fux. exigit arcani. D'Orv. arcanis pectoris. Si arcana valeret, exuit rectius diceretur. Nam pectoris arcana sunt 'secreta pectoris' lib. x1. ut bene advertit Pricæns. Vide de verbo hoe 'exigere' Burm, ad Ovid, Epist, 11. 124. et Comm. tum aliorum, tum meos ad Suet. Aug. cap. 94. Minuc. Fel. cap. 27. ' Dæmones tormentis verborum et orationis incendiis de corporibus exiguntur.' Isid. lib. x11. cap. 4. 'infusa pestis per venas discurrit et animam exigit.' Sie Mss. Vulgo exstinguit. Ond.

Et commodum] Sie bene Mss. Florentin. D'Oiv. et Edd. Elmenli. Scriv. Flor. quomodo jam legendum vidit Stewechius, sed citra necessitatem copulam delens ante speciosum. In Palat. Gueli. sec. comm. et. Vernm, si mox inumbrante legas, commode abesse potest copula, uti deest reliquis Mss. et Edd. Idem.

Genas inumbrantem] Edd. Ald. Junt. utr. et Colin. inumbrante, ut ad barbitio referatur: quando certe copula ante commodum debet abesse. Sic Claudian. Cons. Pr. et Olyb. vs. 9. Ante genas dulces quam flos juvenilisinumbrat.' Sil. Ital. 1. 403. 'Tum

frontem Chremes intonsam umbrante capillo Septus.' Flor. N. 15. 'coma cervicem obumbrat.' Verum nil muta contra Msstos. Ipse juvenis bene dicitur 'inumbrare genas lanngine barbæ.' Ovid. Met. 1x. 398. 'Pene pner, dubiaque tegens lanugine malas.' Infra pag. 98. 'Adolescens florenti lanugine barbam instruens.' De umbra vero barbæ, crinium, &c. egerunt multi. Tum ac mont. D'Orv. Fux. a m. Pith. Idem. Commodum lanoso barbitio genas inumbrantem] Glossæ: ''Αρχιγένειος, lanuginosus.' Ovid. Metam. 1. 'Pene puer, dubiaque tegens lanugine malas:' et xiii. 'Signarat dubias tenera lanugine malas.' Paenvius; 'Nunc primum opacat flore lanugo genas.' Inumbrantem, ut apud Euripidem Phænissis; 'Επεί δε τέκνων γένυς εμών σκιάζεται, &c. Pric. Lanostim] Emendo, lanoso: ut junctim legas, lanoso barbitio: hoc intellectu, quod erat juvenis prima barbæ lanngine et flore genas vestiens: id enim, lanosum barbitium signiticat. Alibi barbitium quoque pro barba decenter usurpat: 'Hircino,' inquit, 'barbitio philosophum mentiebatur.' Idem.

Sermonis præcedentis labe] Proced. bene edidere Vulcan. Wower. &c. exstatque in Mss. Flor. Oxon. Pith. Pal. D'Orv. sive increscentis, ut lib. xv. pag. 83. 'Inmensum precedit in dies opinio.' Lib. x. pag. 220. 'Silentio procedens simultas.' Lib. x. p. 220. 'procedens querela.' Paullo post: 'procedens econsuctudine.' Eadem confusio lib. v111. in f. 'processit O tantum.' Tum in Oxon. a m. pr. est labile. Pro auro facto in al. a. farcto. Oud. Auro facto] Goldplute: sic in Glossario, 'Aργυροῦν σκεῦος, argentum factum.' Pric.

Gemmosisque moni/ibus] Claudianns: Luxurient tumido gemmata monilia collo.' Idem.

Sorores egregiæ] Egregiæ significat pessimas pro creberrima ironia, qua utilir Appuleius. Vide ad lib. 1. pag. 6. et lib. vii. pag. 150. Et sic 'bona Meroë' ibid. Ita lib. IX. pag. 181. 'nee quidquam suspicatus acer ille et egregius maritus.' Namque inprimis hane vocem in ironia adhibet, ut lib. 11. pag. 40. 'Uxor egregia capit andaciam et mente sacrilega,' &c. Lib. 1x. p. 292. 'Uxor egregia, diras devotiones in eum inprecata.' Lib. x. p. 228. 'Tunc illa uxor egregia, libidinosæ Furiæ stimulis efferata.' Et sie multis aliis locis ex Vug. Æn. vi. 523. Immo de his ipsis sororibus hoe libro pag. 101. 'sed illa quidem consiliatrices egregiæ tuæ,' &c. Eumdem errorem puto commissum ab Arnobii librariis lih. 1. pag. 20. 'Transgredimur Opis soboles regias,' &e. immo ironice egregias. Pio redeuntes in Oxon, redeunt habes, Oud,

Invidia felle] Ovid. lib. 11. Metam. de invidia: 'Pectora felle virent,' Elmenh. Invidia felle flagrantes] Έν χολῆ πικρίας ὅντα: 11 Act. 8. 23. Pric.

En orba, sava et iniqua fortuna] Plinius lib. 11. c. 7. 'Tota mundo et locis omnibus, omnibusque horis oninium vocibus l'ortuna sola invocatur, et una nominatur, una accusatur, una agitur rea, una cogitatur, sola laudatur, sola arguitur, et cum convitiis colitur, a plerisque vero et cæca est astimata, vaga, inconstans, incerta, varia, indignorumque fautrix.' Elmenh. Vocem orba suspectam habuit Ill. Heinsins, et conjecit, acerba, rea, torva; Rea etiam Heins. in Not. Ms. ad Juven. x. vs. ult. 'nos te, Nos facinius, Fortuna, Deam, cœloque locamus.' In alia schedula conjecit Heins. Heu torra et sara, vel scara, aut, En dura ex lib. vr. pag. 128. Ed. Prie, quarum vocum tamen nullam persuadere potnisse videtur summo Gravio. Vide Epist. Syll. tom. 1v. p. 214, 215, 220. Nam rea nihili luc est, et acerba, torva, eadem snut, quæ sæva et iniqua. Aliquando conjeci

surda, ex descriptione Tabulæ Cebetis pag. 15. Ed. Gron. οὐ μόνον τύφλη, άλλά καὶ μαινομένη καὶ κωφή. Vernin recte examinatus ille locus patebit et ipse esse corruptus. Nam eins naturam declarari subditor pag. 17. "Ότι έπλ στρογγύλου λίθου εστηκεν, &c. Inde non liquet esse κωφήν, ' surdam,' sed κουφήν sive 'levem,' et, ut pergit, υὐκ ἀσφαλη, οὐδὲ βέβαιαν. Adde pag. 59. &c. ubi apparebit, non surdam ab co esse descriptam. Hinc divinavi glabra, sive pro calva sumas, sive pro lævi. Vide ad p. 94. 'eucurbita glabriorem:' vel bruta, ex Pacavio apad Auctorem ad Herenn, lib. 11, cap. 23. 'Fortunam insanam esse et ciecam et brutam perhibent philosophi,' &c. Vide totum locum. At nunc nihil omnino novatum velim. Præcipuum Fortuna characterem malum ewcitatem omittere non debuit Auctor. Sient bene in simili re lib. vii. pag. 133. ait 'ca-cam, et exoculatam esse Fortunani:' et lib. viti. pag. 169. 'Fortuna savissima carcos detorsit oculos.' Eoque sensu recte orba capitur a Beroaldo, ahisque, Fateor rarius quidem occurrere vocem orbum pro cæco, sine addito 'lumine,' 'oculis,' vel simili, quo pateat, talem orbum sive privatum esse, ut proprie significat, visu. Verum id fecit Auctor ad imitationem Græcorum, qui voce πηρός, signante 'mutilum,' usi sunt, vel addito The oder, ant simili. vel etiam absolute, ut Manetho lib. ν. vs. 255. Εί δ' ἄμφω κατίδοι, ταχινόν και πηρου έθηκεν. nbi Clar. D'Orvillius mens legit, κατίδοι τ' άλαόν. Anthol. lib. 1. cap. 31. Up. 2. πηρος, άπαις, &c. nbi tertio versu malim τριποθήτου. Suid. 'Οφθαλμία, πήρωσις. Gloss. Phil. Πηρός, cæens, orbus, et Gl. Lat. Orlins, πηρός, δρφανός, τυφλός.' Immo quidam orbum proprie cæcum innuere putat, quasi δρφδν seu δρφνδν, tenebricosum. Vide Voss. Etym. quo facit Festus, 'Orbam' dicens, 'quæ personam caram, quasi oculos et lumen,

amisit.' Isidorns lib. x. 'Orbus, qui liberos non habet, quasi oculis amissis.' Confer Rigalt, ad Artemid. lib. 1. cap. 28. et Comment. ad Auson. Parent. cap. 4. 26. Sie et vacuus simpliciter de vultu et facie oculis orbata. Confer l'ric, ad lib. v.111. pag. 161. 'Attolle vacuam faciem.' Immo pag. 161. orbitatem clare Appuleius pro cacitate posuit. Mos minus recte cum Ms. Bert. Sopingius voluit scara, et temere ediderunt Elmenhorst, ae Scriver. Vide ad pag. 91. 'Fortuna savior.' Oud.

PAG. 91 Maritis advenis ancille | Sic apud Virgilium Andromacha: 'qui deinde seentus-Ledwam Hermionem, Lacedemoniosque Hymenaos, Me famulo, famulanque Heleno transmisit habendam,' Cole. Non possnin, quin elegantem adscribam Divi Augustini locum Confessio, Lib. IX. c. 9. ubi mater ejus alias matronas admonere solet : 'Ex quo illas tabulas, que matrimoniales vocantur, recitari audissent, tanquam instrumenta, quibus ancilla factæ essent, deputare debere, proinde memores conditionis superbire adversus dominos non oportere.' Brant.

Deditæ] Milesiarum scriptorem, Juris Romani et Latini peritum, fuisse testantur non solum voces, sed et formulæ antiquoium prudentium, quibus ille et multis utitur, et ad rem perquam accommodate: quare suspicatus sum eundem et lioc loco inibi fuisse, et seripsisse, addicta, vel, quod propius vero, dedititiæ. Servorum manumissorum triplex olim conditio, ut meministi. Nam ant cives Romani fiebaut, aut Latini, ant Dedititii. Horum pessimam conditionem fuisse qui nescit, videat Institutiones Ulpiani, Caii, Theophili, et Livium lib. vIII. Andream Alciatum lib. 1. Parer. cap. 15. Angeli Politiani Miscellanea, et alios. Stewech. Quasi vero deditæ, sen in possessionem et dominium traditæ, non satis

exprimeret rem. Atqui sæpe 'deditus' pro dedititio occurrit. Vide Drakenb. ad Liv. lib. viii. c. 13. 5 15. 'Vultis crudeliter consulere in deditos.' Neque ad manumissionem, sed servilem respicitur conditionem, qua quis deditur vel venditione, vel alio modo in alienam servitutem. Oud. En orba et sava et iniqua Fortuna: hoccine tibi complacuit, ut utroque parente prognatæ diversam sortem sustincremus? et nos quidem qua natu majores, maritis advenis ancillæ deditæ, &c.] Contextus pluscula adscripsimus, ut cum his Seneew conferantur: 'Hæc' (mors) ' ubi res fortuna male divisit, et æquo jure genitos alium alii denavit, exæquat omnia.' Consolat. ad Marc. cap. 20. Pincianus, et post eum Lipsius, aliis supponunt: nimirum rebus, ego nil mutandam contendo. De 'rebus' antea locutus, de 'personis' subjungit: 'donare' ergo ibi est 'addicere:' in hoc Appuleii loco 'dedere.' Loquitur Seneca de servitute, non ex natura re, sed ex jure gentium orta. Cyprianns ad Demetrianum; 'Ipse de servo tuo exigis servitutem, &c. et cum sit vobis eadem sors nascendi. conditio una moriendi, &c. æquali jure, et pari lege vel veniatur in istum mundum, vel de mundo postmodum recedatur, tamen nisi tibi pro arbitrio tuo serviatur,' &c. Adde, quod et homines exæquare Mors satis recte dicitur, res vero nequaquam. Plinius xix, 4. 'Mors certe æquabit quos pecunia separaverit.' In Trinummo Plantina: 'Nos homunculi, Qui cum salillum animæ extemplo amisimus, Æque' (lege æquo) mendicus atque ille opulentissimus Censu censetur ad Acherontem mortuus.' Adverte et ad illa Appuleii ' utroque parente prognatæ:' annon id ipsum volunt quod Senecæ ea, 'æquo jure genitos?' Oxon, hic non prognatæ, sed progenitæ legit. Pric. Maritis advenis ancilla dedita | Augus. tinns Confess, 11t. 9. 'Ex quo illas tabulas quæ matrimoniales vocantut, recitari audissent, tanquam instrumenta quilms ancille factæ essent,' &c. Scriptor de bono Pudicitia in Cypriani operibus: 'Virginitas quid alind est quam soluta libertas? maritum non habet Dominum.' Vide 1. Petr. 3. 6. Medea apud Euripidem: "Ας πρώτα μεν δεί χρημάτων ύπερβυλή Πόσιν πρίασθαι, δεσπότην δὲ σώματος Λαβείν. Quod inter antiquiores Romanos ne fieret, coemptione cavebatur. Isidorus IV. 29. Ocig. 'Antiquus nuptiarum erat ritus, quod se maritus et uxor invicem emebant, ne videretur ancilla uxor.' Idem.

Extorres et lare] Libet hie notare locum Tertulliani, et, si potest, si debet, emendare. De l'ræscriptione advers. Haret. 'Plerique nec ecclesias habent, sine matre, sine Deo, orba fide extorres quasi late vagantur: ' ubi legerim, extorres quasi Larc vagantur. Sed fortassis late vagantur etiam de lata fuga intelligendum, de qua Marcianus L. V. D. de interd. et releg. Sed hac alterius loci. Colv. Sie 'extorres aris et focis' Flor. lib. III. c. 13. ubi vide. 'Extorres Penatibus' Liv. lib. v. c. 30. vm. 4. Et passim 'agro,' 'domo,' 'oppido.' patria,' 'regno.' De loco Tertulliani vide Pric. contra Colv. Oud. Extorres et Lare et ipsa patria degamus] Apud Sophoelem illa: "Οταν είς ήβην έξικώμεθ' εύφρονες, Ωθούμεθ' έξω, καί διεμπολούμεθα. Afferuntur heic (idque data opera) a Colvio Tertulliani ista: Plerique nec Ecclesias habent, sine matre, sine Deo, orba fide, extorres quasi, late vagantur:' in quihus censet legendum, extorres quasi Lure, vagantur: putatque sapientissimum Scriptorem illum se aliquo beneficio obstrinxisse. Ego infeliciter eum operam posnisse, beneque se habentem locum vulnere deformasse puto. Lucanus: 'Lateque vagatur Ensis, et a nullo revocatum est pectore fer-

rum.' Hoc aliis scriptoribus ' passim vagari' dicitur. Virgil. 'Quæ passim tota regione vagantur.' Servius ad Ejusilem Æn. iv. 'Ante inventum a Cerere frumentum, passim homines sine lege vagabantur: ' et ad Æneid. viii.illa: 'Armenta videbant.' 'Quæ post morten Caci passim, &c. vagabantur,' Prudentius: 'Capta passim vagus cirat in Urbe.' Infra lib. x1. 'Inter has oblectationes Indicras quæ passim vagabantur,' &c. Glossarium: 'Vage, passim, σποράδην.' Tibullus: 'Passimque vagantes Dulce sonant tenni gutture carmen aves,' Pric.

Fatu satiante] D'Orvill. sofiante. Pal. Guelf. sec. sautrante. Ed. Bas. pr. satiente. Vitiose. Neque opus est quidquam mutari, ut suspicabatur Colvins. Feetus dicitur satiare mulierem, eum sæpe peperit, et jam liberorum satura est, sive 'visceribus lassis, partuque exhansta,' ut ait Lucan, lib. 11. 340, nbi vide. Sicut et omnia, quæ tædium et ægrimoniam adferunt, 'satiare' quem dicuntur. Adi Gebhard, ad Tibull, lib. 11. El. I. 51. 'Agricola adsiduo primum satiatus aratro,' Oud, Hæc autem novissima, quam fadu satiante postremus partus effudit, &c.] Appositum e Virgilio loeum præripnit Beroaldus: at non Philonis istum in de Abrahamo: Πρεσβίτερος και πρώτος έστω και λεγέσθω δ ἀστείος. νεώτερυς δὲ καὶ ἔσχατυς πας άφρων. Pric.

Et Deo marito potita] Oxon, et alius Ms. potita sit; et poscit quidem imperfecta pendensque oratio. Idem.

Quæ nec uti recte tanta bonorum copia norit] Male hæe absunt ab Oxonieusi. Terentius de divitiis, amicis, &c. 'Atque hæe perinde sunt ut illius animns qui ea possidet: Qui nti scit, ci bona: illi, qui non utitur recte, mala.' Infra lib. 1x. 'Poteus, et dives, et juvenis, et prosapiæ majorum gloria male utens.' Apud Quintilianum ille 1x. Declam. 'Non ego æs alienum luxuria contraxi: nee profusus in vitia, fortuna nostra male usus sum.' Plato: Οὐκ ὀρθῶς δωρεῷ κατακέχρηται. Donatus ad ea Phormionis: 'Regem me esse oportuit. Ostendit pauperum affectiones, qui se solos uti divitiis seire aiunt, si eas haberent.' Idem.

Vidisti soror, quanta in domo jacent et qualia monilia] 'Quanta et qualia,' ut apud Virgdium: 'Nam qualis quantusque.' Totum hoe κείμενον abest ab Oxon. Ms. Idem.

Splendicant] Splenditant Reg. Fux. Pith. et Guelf. ambo, et Ed. Vic. splendidant Pal. Oxon. splenditent Edd. Jont. Colin. Sed cetera omnua efferuntur Indicativo modo, et ut a 'mordeo,' 'morsico,' a 'candeo,' 'candico,' de quibus lib. II. pag. 27. sic a 'splendeo,' 'splendico.' Contra pro cantitant lib. vi. pag. 113. in aliis canticant. Oud.

Quantum præteren passim enleatur aurum] Vide supra notata, Pric.

Fortassis tamen] Si tamen hie bene intelligere velimus, sensu erit supplendum: immo licet nunc fehcissima vivat, tamen etiam Dea fiet fortassis. Certe ita malim, quam per tandem explicare cum Piccarto, vel cum codem in cam mutare, Peric. Crit. c. 8. licet same has voces inter se commutatæ sint. Nimis enim friget is sensus. Edidit Seriverius fortassis an. de quo videndum. Voce fortasseau bis utitur Auctor in Apologia, et de Deo Socratis p. 672, atque ita edidit Elmenhorst, in Flor, n. 17. in f. sed sine Mss. aut Edd. auctoritate. Vide etiam ad Gell. lib. vii. e. 3. xi. e. 9. xvii. e. 5. in f. Paræi Lexic. Crit. p. 498. et Elmenh. Indie. Oud.

Procedente consuetudine, et affectione roborata, &c.] Seneca in de Tranquillitate, &c. 'Longa conversatio amorem inducit.' Lucretius: 'Consuetudo concinnat amorem.' Scriptor de Hierosolymitano excidio, 1. 23.

'Usu et consuetudine amoris ignieulus adolescenti obrepsit.' Ovidius: 'Fac tibi consuescat, nil consuetudine majus.' Fulgentius Mythol. 20. Amantur quædam speciei venustate, quædam etiam lenocinante consuetudine.' Achilles Tatius lib. 1. Τὸ σύνηθες της κοινωνίας είς χάριν αίδεσιμώτερον, εί γάρ τὰ άγρια τῶν θηρίων συνηθεία τιθασσεύονται, πολύ μάλλον ταύτη και γυνή μαλαχθείη. Oxon. nt in affect, robor, Ryborata antem in hujusmodi argumento significanter dixit. Ovidins: 'Amor vires sibi colligit usu; Si bene nutrieris, tempore firmus erit: 'et alibi: 'Mora dat vires, teneras mora percognit uvas: Et validas segetes, quod fuit herba, facit.' Pric.

Gerebat, ferebatque Ait N. Heinsins ad Ovid. Met, lib. v. vs. 348, Appuleium hic inepte ταυτολυγείν: quapropter legi voluit efferebatque. Verum errare virum doctissimum puto, et captatam esse a Nostro paronomasiam, ipsi frequentem. Statim 'plandebat, gandebat.' Vide ad p. 92. 'Inferens verba, et inserens membra.' De verbo 'ferre' li. sensii consule notas ad Sueton, Vesp. cap. 23. 'Ingenuum se et Lachetem mutato nomine emperat ferre.' Virg. Æn. x1. 779, 'captivo se ferret in auro.' Schwartz, ad Mamertini Genethl. cap. 7. 'Sie vos fertis, quasi ambo inniores.' Oud.

Deam spirat] Ammianus lib. XXII.

'Julianus prosperis elatus, ultra homines jam spirabat.' Hoe Sophoeli in Ajace, μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖν.

Sosiphani ἴσ' οὐρωνῷ φρονεῖν. Seriptori Maceabaicorum 11. 9. 12. φρονεῖν ἀσίθεα. Pric.

Seniorem] Senes contemmuntur passim a juvenculis. Menander: Πικρόν έστι θρέμμα γέρων έν οἰκία μένων. Elmenli.

Cncurbitu glabriorem] Lucianus Judicio vocalium: 'Ακούετε τοῦ θῆτα κρούοντος καὶ κεφαλῆς τὰς τρίχας τίλ-

λοντος έπὶ τῷ της κολοκύνθης ἐστερησθαι, ubi allusio ad hoc proverbium manifesta. Colv. Sie Fulgentius de Prisco Sermone hunc locum laudat. Bert. et Florentini: calviorem, et q. p. misilliorem legant. Elmenh. Ut non negem glabrum de calvo dici, dicique posse, et Fulgentium ita citasse, nequaquam tamen ita ab Appuleio relietum censeo: quidquid contra inferant Beroald, Stewechius, Nam primo constat, Fulgentium ex memoria hunc locum citasse, atque hinc graviter errasse. Is enim intelligit 'mollem, levem et inberbem.' Nam invertens quoque omnia Appuleii verba eitat: 'dein quovis pnero pumiliorem, et cuenrbita glabriorem. Pumilios dicunt molles atque enerves; glabrum vero levem et inberbem:' enm Anctor noster calcum velit præ sola senectute. Dein Mss. plerique et optimi, Flor. Bert. Pith. Guelf. ambo, Oxon. Reg. Fix. Pal. et Edd. usque ad Colv. præbent calriorem. Nam prave Colvins tacite glubriorem in textum intrusit; quantivis confirmatum a D'Orvilliano. Glaber Nostro, aliisque, non est calvus, sed lævis, mollis, delicatus. Vide Indic. Gudium et Burm, ad Phædr, F. 63, ut et N. Heins, ad Valer, Flace, lib, 111. 234. Accedo itaque Pricæo; et calriorem præfero. Oud. Cucurbita glubriorem] Probabilem lectionem istam facit auctoritas Fulgentii, et Plauti locus Trinummo, ubi in ovinm vituperio: 'Tam glabræ quam hæc est manus:' at glabrum, ubi de hominibus, sensu diverso ponitur. Glossæ: ' 'Aβρòs, glaber, delicatus.' heic de Capidine: 'Corpus glabellum atque Inculentum, et quale peperisse Venerem non pæniteret:' haud cunctanter itaque calviorem præfero, quod et editio vetus Vicentina adstruit, et Oxoniensis Ms, cum Codice Florentino. Pric. Cucurbita calviorem | Fulgentius Placiades, hunc ex Apuleio locum citans, legit, cucurbita glabriorem, et quovis puero pumiliorem, qua sane lectio nitidior est, ut exponas glabriorem pro depilatiorem, entisque nitidioris : glabrum enim depilatum dicimus, et levem: tales sunt senes, calvi scilicet, et omni capillitio depopulati, instar cucurbitarum, quæ (ut nemo non videt) glabræ sunt, et lævore polituraque lubricæ. Plautus in Aulularia: 'Tu gallum, si sapis, glabriorem reddes, quam volsus ludius est :' glabreta Columellæ dicuntur loca denudata arboribus, et herbis viduata. Glabrescere est glabrum fieri: idem Columella. 'Herbæ etiam ungulis atteruntur, atque ita glabrescit et fit idonea frumentis area: ' ' quadrupedum,' ut inquit Plin. 'dorsa pilosa sunt, venties glabri.' Beroald.

Quovis puero pumiliorem. Cum cuncta domum serris et cat. obdita c.] Mss. omnes, si excipias D'Orvillianum, et manum secundam Guelf, pr. et Edd. primæ cum Junt. pr. et Colin. habent pusilliorem Par. puciliorem: ac præfert rursus Pricæus. Sic 'homines pusillos' ait Juven. Sat. xv. vs. 70. Hic tamen non displicet Fulgentiana lectio per Beroaldum, quem et vide ad Suetonii Tib. c. 61. Junt. post. Bas. &c. recepta; ut nanum et incurvum vel distortum maritum intelligat, de quo vide Comm. ad Suet. Aug. c. 80. ' pumilos et distortos, ut ludibria naturæ.' Clar. Wasse inter alia adscripsit: 'An puero pueriliorem, vel pumilo pumiliorem?' Acute. In Livii Epitome binulo, pro quo pumilo conjicit Stewech. stare negnit. Nam enm tum annos habuisse plures patet ex Epit. Lv. Adi Comment. Ceterum decepit in seqq. Stewechium vitiosa Ed. Bas, pr. scriptura, cum cuncta domum obdita: quamvis cum inserat quoque Ed. Vicent. Sed Mss. et Edd. ceteræ recte exhibent simpliciter, cunctum domum obditum. Alioquin et cuncta domus obdita legi posset, ut sæpe. Vide Wopkens, in Misc, ad Septim. de B. Tr. vi. 8. 'Cuncta domus fortunarumque edoctus.' Oud. Et quovis puero pumiliorem] Ita et Fulgentius: Vicentini, ac Mss. quos dixi, scripturam ego recipiendam arbitror: est ea pusilliorem. Pric.

Seris et catenis] Fertis D'Orv. servis Pith. serris Edd. Vicent. Ber. Bas. pr. Male. Proprie autem seræ et obices, catenæque et pessuli obduntur domui et foribus; non domus et fores obduntur seris pessulisque. Sed et sie Plautus dixit Cas. v. 2. 17. 'Forem obdo,' Oud.

Articulari etiam morbo complicatum] Ante To etiam inscrit D'Orv. na. Guelf. sec. Oxon. Fux. carent \(\tau \widetilde{\omega} \) etiam. Ill. autem Heinsius ad Ovid. lib. 1. Met. 573. vult scribi conflictatum. Non persuadet. Solent homines in acerrimo præsertim podagræ dolore fieri membris contortis, et, ut sæpe dicitur, duplicatis; quæ vox in complicatum a librariis est mutata nonnumquam. Adi Socerum meum ad Val. Max. v. 1. Ext. 1. 'Corpus frigore duplicatum.' Vide et seqq. Virgilius de angue dissecto ait lib. v. 250. ' Nexantem nodos, seque in sua membra plicantem.' Hinc tales evadunt curvi, nt subdit. Per hac Guelf, pr. a m. sec. Idem. Articulari morbo complicatum] Glossæ: ' 'Αρθριτικός, articularius.' Cassiodorus x. 29, 'Limosæ podagræ inundatione complutus:' pro quo substituunt Viri docti completus: in margine varians lectio complectus additur: unde facili correctione complicatus (ut in Appuleio) scribo. Pric.

Rarissime Vencrem meam recolentem]
Egroti inepti sunt ad Veneris sacra celebranda. Achilles Tatius de Clitoph, et Leucip. amorib. lib. vi. pag. 134. Νόσος γάρ μοι ἐξαίφνης ἐπέπεσεν. οἶσθα δ' ὅτι ὑγείας χωρὶς οὐδόν ἐστιν ᾿Αφροδίτη. Elmenh. In Oxon. etiam Fux. Pal. et Gnelf. pr. est rarissimo. Et vere, ut puto, ut contra sæpissime 'adsiduo.' Certe notandum. Siç

'proximo' lib. t. p. 3. ubi vide: 'matutino' p. 99. lib. vti. p.: 148. lib. 1x. 179, 199, 'dubio' lib. 18, pag. 178. 'insperato' lib. 1x. p. 204, 'repentino' Flor. N. 16, et de Mundo pag. 727. ut illic est legendum. ' Meritissimo' in Flor. N. 17. sive lib. 111. in f. ubi vide Colvinm. Alibi 'arcano,' 'æterno,' 'longissimo,' et similia. Vide quæ landavi ad Cæs, lib. 11. B. G. eap. 4. 33. 1. Bell. Civ. cap. 19. Voss, de Anal. lib. iv. p. 218. 'Recolere antem meam Venerem non est arare fundum meum,' ut interpretatur Floridus. Numquam enim Veuns ponitur pro illa corporis parte, sed peragere et frequentare coitum menm. Sive meeum. Vide ad l. vii. p. 143. 'Ob Venerem pasti satianter.' Lib. 111. p. 56. 1x. p. 193. ' Miscehatur in Venerem.' Ac passim apud alios. Virg. G. 11. 329. 'Venerem repetunt armenta.' Plin. lib. x. 33. 'Venerem pati feminarum vice.' Solin. p. 17. 'Venerem sustinere.' Tib. 1. 9. 76. 'Venerem jungere.' Oud, Ac, per hoc, rarissime Venerem meam recolentem] 'Amoris languidi desidia volentes meos amplexus discruciantem:' ut infra lib. ix. loquitur. Juvenalis de senibus agens : ' Coitus jam longa oblivia, vel si Coneris, jacet exiguns cum ramice nervus, Et, quamvis tota palpetur nocte, jacebit.' Pric.

Duratos in lapidem digitos] Persius Sat. v. 'enni lapidosa chiragra Fregerit articulos:' ubi vide Casanbonum. Elmenh. Detortos et duratos in lapidem digitos ejus perfricuns] Seneca Epist. xcv. 'Decolor vultus, &c. et retorti digiti articulis obrigescentibus: 'id est, (ut hic Appuleius noster) 'in tapidem duratis.' Cassiodorus ubi supra: 'Petit' (arthritis) 'concavas lacunas, ubi palustri statione pigrescens, saxa perficit de liquore : et quæ ad decorem inflexionis Natura laxaverat, in turpissimum rigorem soliditate peregrina constringit.' Philostratus de Polemone Sophista: Λιθιώντων αὐτῷ τῶν ἄρθρων, παρεκελεύετο ἰατροῖς ὀρύττειν καὶ τέμνειν τὰς Πολέμωνος λιθοτομίας. Pric. Duratos in lapidem] Lib. 11. 'Et lapides quos offenderam, de homine duratos.' Idem.

Fomentis olidis] Teste enim Horatio lib. 1. Epist. 11. 51. 'juvat illum sie domus et res, Ut lippum pietæ tabulæ, fomenta podagrum.' Sie enim lego auctoritate Ms. fragmenti vetustissimi, quod vidi; ut bene conjecit Cel. Bentleins, quem vide. Podagre est podagriens. Vulgo podagram. Ond. Fomentis, &c.] Scholiastes Vetus Horatii ad Epist. lib. 1. 'Fomenta podagram juvant,' (fo. levant:) 'non sanant.' Seneca, cur bomes viris, &c. 'Cujus pedes inter fomenta subinde mutata tepuerunt.' Pric.

Pannis s. e. f. cataplasmatis | Imitatus hune locum Sidonius Epistolarum lib. 111. 'Taceo chiragricas manus unctis cataplasmatum pannis, tamquam cæstibus, involutas.' Colv. Flor. et Rom, cataplasmatibus, Elmenh, Accedunt Reg. Pith. Guelferbytani, Palat. Oxon. Par. D'Orvill. Edd. Vicent. Ber. Colin. Bas. pr. mutaruntque primi, ut videtur, Juntæ. Nec temere rursus quid mutes: nisi constaret, omnes Msstos ibus prabere. Nam alioquin omnia illa tertiæ declinationis pluralia ata in tertio sextove casa declinarunt, ut nomina secundæ conjugationis, ut 'aromatis' lib. 111. pag. 54. ubi vide Ber. lib. x1. p. 250. Flor. N. 19. quod et ex Mss. omnibus restituendum Martiano Capella pag. 37. coll. cum p. 46. Male primo loco vulgo aromatibus editur, 'Torenmatis' Flor. N. 7. 'Emblematis' Cicer. Iv. Verr. 17. 'Hypomnematis' lib. XVI. ad Fam. Ep. 21. Vide Manut. Peripetasmatis' lib. 1v. in Verr. c. 12. Immo hoc ipsum 'cataplasmatis' apud Catonem occurrit, et in Mss. Celsi p. 409, aliaque, de quibus vide Voss. lib. 11. Anal. cap. 15. Gro-

nov. ad Gell. lib. 1, c. 2, Immo et nt sec. declin, formarunt in Genit. plurali non minus ac 'vectigaliorum,' de quibns vide ad Suet. Tib. cap. 49. Poematorum optimi Codd. Voss. 2. et Franck, apud Vitrny, lib. v. in præf. lidem ut et Cotton, lib. x. cap. 1. ' Erismatorum fulturis.' Ac vere. Nam idem etiam in vulgatis lib. 1x. c. 7. ait, 'analemmatorum descriptiones,' et ' parapegmatorum disciplinas,' Hue facit Servins ad Virg. G. 111, 298. 'turpesque podagras aiens respicit curam; qua sine pannis et medicaminibus sordidis non fit.' Sil. 1. 975. 'corpora fæda podagra.' Ond. Et pannis sordidis, et fatidis cataplasmatis] Virgilius 111. Georg. 'Turpesque podagras:' ubi Servius: 'Respexit ad curam, quæ sine pannis et medicaminibus sordidis non fit.' Apud Stobæmm Epictetus: qui quia non adest Græens, pro tempore Latine loquetur : 'Corpus, omnium sordidissimum molestissimumque, curamus ac diligimus: quod si quinque tantum diebus vicini corpus curandum esset, molestiam ferre eam non possemus: quam grave esset, mane cum surrexeris, alienos dentes fricare, et illas corporis partes purgare, quæ ad naturæ necessitates fabricatæ sunt!' In Eundem 111. 16. Arrianus: Σοῦ τίς ἀνάσχοιτο τῶν γραῶν έρωντος, καὶ των γερόντων, καὶ ἐκείνας απυμύττοντος, καὶ πλύνοντος; Oxon. cum Fuxensi Ms. et Vicentiæ edito, cataplasmatibus. Pric.

Manus, &c. adurens] Atterens. Plinius lib. XXVIII. 'Femina equitatu atteri adurique notum est.' Idem.

Medicæ l. p.] D'Orvill. medica et l. Edd. Ber. Junt. pr. Bas. modice, vitiose. Medici etiam Guelferb. sec. Ed. Junt. post. sed interpolate. Nam et mulieres quædam erant medicæ. Nec enim necessitatem ullam video, cur medica semper obstetricem deheret notare in Inscript. ut censent Cangius, Bartholinus, Fabrett. Inscr.

p. 540. Gorius t. 1, Insc. Etrusc. pag. 401. Adde illis, quas protulerunt, Muratorianam pag. 958. 6. Alioquin eleganter posset legi, medicam personam, sive p. medentis. Vide ad lib. 1. p. 16. 'habitu mendico:' et alibi. Passim 'ars medica,' Vide Burm. ad Phædr. F. 14. Oud. Nec uxoris officiusam faciem, sed medica laboriosam personam sustinens] Vana querela: cum, ut semper alias, ita maxime decumbenti marito sedulitatem ac assiduitatem suam uxor approbare debeat. Clemens στρωμ. β. Αί σωματικαί νόσοι μάλιστα τον γάμον αναγκαίον δεικνύουσι. ή γάρ της γυναικός κηδεμυνία, καὶ τῆς παραμονῆς ἡ ἐκτένεια, τὰς έκ των άλλων οίκείων και φίλων ξοικεν ύπερτίθεσθαι προσκαρτερήσεις, δοφ τή συμπαθεία διαφέρειν καλ προσεδρεύειν μάλιστα πάντων προαιρείται. Demosthenes in Newram: Πλείστου άξία έστι γυνή εν ταις νόσοις παρούσα ανθρώπω κάμνοντι. Hieronymus de Paulæ filia Enstochio: 'Assidere lectulo, flabellum tenere, sustentare caput, pulvillum supponere, fricare pedes, manu stomachum confovere, mollia strata componere, aquam calidam temperare, mappulam apponere, omnium ancillarum prævenire officia,' Domitii Tuili uxore viii. 19. nius: 'Parum decore secuta matrimonium videbatur divitis senis, ita perditi morbo, ut esse tædio posset uxori quam juvenis sanusque duxisset. Quippe omnibus membris extortus et fractus, tantas opes solis oculis obibat: ac ne in lectulo quidem nisi ab aliis movebatur, &c. Vivebat tamen, et vivere volebat, sustentante maxime uxore, quæ culpam inchoati matrimonii in gloriam perseverantia verterat.' Non uxoris faciem, sed medica personam sustinens, valet, Non tantum u.f. sed et, &c. similia Artemidori illa: Τὰ γυναικός, καὶ τὰ θυγατρός έργα παρέχουσα. Pric.

Collapsam indigne] Frustra hæc defendere conautur viri docti. 'Collapsa indigne Fortuna' est miserrima et ærumnabilis, ut lib. xt. pag. 239. 'Tu fortunam collapsam affirma.' Hæc vero beata erat, ut additur; quare omnino legendum existimo, collapsam vel collatam indigna, sive quæ obtigit inmeritæ, partim cum Lipsio et Menrsio, Crit. Arnob. 111. S. partim cum Pricæo, Modioque, ut et Grævio, Heinsiogne in Epist. Syll. t. iv. p. 214. et ad Ovid, lib, i. ex P. 2. 11. ex lib. vii. p. 133. 'Fortunam, quæ semper suas opes ad malos et indignos conferat.' In Palat, Guelf. sec. est complassam. Variant aliquoties collatus et collapsus. Vide ad Lnc. lib. 11. 58. Minus bene Vulc. Ed. collectam. Ond. Tam beatam fortunam collapsam indigne | Scribendum indignæ. Infra lib. vm. 'Exoculatam esse Fortunam, quæ semper snas opes ad malos et indignos conferat:' ad quem locum notata vide, pracipue ex Herodiano et D. Halicarnassensi. Pric.

PAG. 95 In vita projecerit] B. M. invita. Putean. Certissima est have lectio Mss. et Edd. Vett. qua prave in Ed. Colv. et aliorum est separata in duas voces, quas, nescio quo sensu, Sopingius conatus est defendere, scribens, ' $\ell\nu$ $\beta\ell\varphi$. Sie enim amant loqui.' Bene unam esse vocem monit Gruterus in Suspic. Malevolentiam sororis exaggerant illæ per singulas voces. Sane efficacissime. Oud.

Præsentianostragravata] Legendum esse enm Priewo, J. F. Gronovio ad Senec. Thyest. 108. 'jam tuum mæstæ pedem Terræ gravantur,' item Burmanno ad Snetonii Calig. c. 38. censeo: præsentiam nostran: uti et iidem Mss. Flor. in Apol. legunt p. 304. Ed. Pr. 'falsas vituperationes gravari.' Adi ad Sueton. Tib. c. 50. 'matrem Liviam gravata:' ad Front. lib. 111. cap. 6. § 2. 'gravari belli incommoda.' Solin. cap. 27. 'earnes justo amplins devoratas eum gravantur.' Sie enim leg. ut inferius eodem capite p. 39. 'nec cognitionem gra-

vetur:' ubi vide Salm. Et sie tres Leidd. Idem. Præsentia nostra gravata] Sie editi omnes: sie Cod. Oxon. Repono, præsentiam nostram gravata. Ita, 'gravari aspectum alicujus' apud Tacitum Annal. 111. Servius ad Æn. x. 'Gravaris, negas, graviter fers: et hac elocutione non nisi per accusativum utimur: ut, gravor adventum tuum, gravor præsentiam tuam.' Sie, 'falsam vituperationem gravari' Noster, ut olim ad Apologiam restituimus. Pric.

Nec sum mulier, nec o, spiro] Ubivis in hac exsecratione malim subjunctivum, adeoque hie legere sim et spirem, utiedidit Scriverius : nisi quis præsens Indicativi velit positum pro Futuro: uti et Belgice tali in re loquimur : Ik ben geen vrome. Adi Clot, et Heins, ad Ovid, Metam, lib. m. vs. 271. 'Nec sim Saturnia, si non Ab Jove mersa suo Stygias penetrarit ad undas.' Dansq. et Drak. ad Sil, lib. 1x. 111. 'Non sun equidem Sulmone satus, &c. fatearque nepotem Pergameo indiguum Solimo, si evadere detur.' Alia ratio est in Petronio cap. SI. 'Nam aut vir ego non sum, ant noxio sanguine parentabo injuriæ meæ.' In Guelf. pr. nec omnia spero. Ond.

l'essum de tantis opibus dejecero] P. dein t. Pith. Vox opibus exsulat a Guelf, sec. et Palat. In Par. exaratur, pessunde de tantis o. dejecto. Au dejecto est frequentativum? An voluit librarius, pessundem t. o. dejectam? Sed vulgata bene se habet, ut p. 92. 'de tanto suggestu pessum dejiciat,' Idem. Nec sum mulier, nec omnino spiro, nisi eam pessum, &c. dejecero] April Ovid. Metam. VII. ' Nec sim Saturnia, si non Ab Jove mersa suo Stygias penetrabit ad undas.' Menæclimo Plautina: 'Non hercle is sum qui sum, nisi hanc injuriam Meque ultus pulchre fuero,' Alius apud Petronium: 'Aut ego vir liberque non sum, aut noxio sanguine parentabo injuriæ meæ.' Pric.

Inacuit n. cont.] Pith. matuit. Non improbavit hanc conjecturam Pricaus, quae mili ineptissima videtur. Non potest dubitare, an sorori innotuerit contumelia, quam una erat passa, sed an eam satis graviter ferret, et ista in ejus pectore amaritudinem ereaverit, et bilem commoverit. Vide J. F. Gronov. lib. 11. cap. 21. ct viros doctos ad Quinetil. Decl. viii. cap. 1. Sic hoc libro pag. 108. dixit 'acidas' et 'amaras muptias,' quas explicat Barthins lib. xxi. Advers, cap. 7. Oud.

Consilium validum] Pessime Pricæns e Planto hic mavult calidum. At calida consilia non bona sunt, nce inde optatum acciperent fructum. l'alidum hie unice verum est. Adi ad lib. r. pag. 19. ubi recte 'calido consilio.' Statim in Palat, et Guelf. utroque elegantior verborum est ordo, requiramus amba. Idem. Ac, si tibi ctiam, &c. inacuit nostra contumelia, consilium validum ambæ requiramus] Post verba, Ac, si tibi etiam, subintellige, ut mihi. Virgilius viii. ' Quos illi bello profugos egere superbo:' ubi Servius: 'Sicut et vos: et movet conciliationem sententia ex fortunæ similitudine.' 'Inacuit' ab 'inacesco' sume: est autem qui (nec male) innotuit conjectavit. Pric. Consilium vulidum ambæ requiramus? ' Secede mecum te rogo, et rerum statum Dubium ac minacem juncta consilia explicent.' Pro validum (quod tamen et Ms. Oxon, et veteres editiones agnoscunt) malebam calidum scribi. In Epidico Plautina: ' Reperiamus aliquid calidi conducibilis consilii :' quibus vide quam heic similia: 'Consilium calidum requiramus:' confer quie et supra ad pag. 19. adnotata. Terentius ' celere consilium dixit. P. Syrus : 'Iratus etiam facinus consilium putat.' Idem.

Quod ipsæ vidimus, quæ vidisse pænituit] Ovid. lib. 11. Metam. 'Sed videt ingratos, intabescitque videndo Successus hominum.' Elmenh.

Nec enim beuti sunt quorum divitias nemo norit] Seneca Epist, xety. 'Ivritamentum est onnium in quæ insanimus admirator et conscius,' Idem de Natura loquens cap. 32. de beata vita: 'Curiosum nobis ingenium dedit, et artis sibi ac pulchritudinis suæ conscia spectatores nos tantis rerum speculis gennit, perditura fructum sui, si tam magna, tam clara, &c. solitudini ostenderit.' Pric.

Sciet, se non anc. sed sorores habere m.] Quidam, Sciet, sorores. Colvins. Quinam sint illi, hand scio. At Scriverius edidit, ut conjecit quoque Piceart, cap. 8. Per. Crit. Scint. Bene, si ita esset in Mss. Nunc nihil muto: præsertim cum sciet efficacius videatur, ac minacius præ certo malo, quod ci obventurum sit. In præsenti Liv. lib. 1. 12. 'Jam sciunt longe alind esse virgines rapere:' quo loco sciant leg. hic conjecerat Burm. Oud. Sciet se non ancillas, sed sorores majores habere] Lib. vt. 'Tandem ancilla nequissima Dominam habere te scire corpisti?' Plinius Panargyrico: 'Discat igitur Ægyptus credatque experimento, non alimenta se nobis, sed tributa præstare: sciat se esse populo Romano necessariam, et tamen serviat.' Pric.

L. p. nostros, sed p. sobrios] E Fulviano conjici posset legendum scilicet, nt sæpe in Appuleio: nisi mallem sed explicare pro 'sed et,' 'immo vero.' Quo sensu sæpe 'quidem' in præcedentibus intruserunt librarii: ut Vulcan. de Phil. Mor. pag. 616. ' Nec plane, &c. Sed medie morati.' Consule Cort. ad Sallust. B. Catil. cap. 52. 'Res aspera est; sed vos non timetis eam.' Oud. Lares pauperes nostros, sed plane sobrios] In Pœnulo Plantina: 'Quanquam sumus pauperculi, Est domi quod edimus, ne nos tam contemptim proteras.' Hieronymus: 'Etsi pauper sum, tamen frontem meam tueor, et fidem novi.' Pric.

Proinde ut merebantur | Proinde certe exaratur in Bert. Palat. Guelf. pr. Oxon. D'Orv. hic et p. 106. ' proinde ut merebatur:' ubi sic quoque edidit Scriver. hic cum ceteris perinde retinens. Sed in Flor. N. 18. ' Proinde habetote, ut si in curia andiatis.' De Deo Socratis init. ' Proinde ut dignitas postulabat.' p. 674. 'proinde ut est tributa potestas.' p. 681. 'proinde ut nos :' ubi in Edd. aliquot etiam perinde, p. 698. 'proinde ut res est.' Et illic variant. Immo in Apol. p. 76. Ed. Cas. 'perinde ut loculi suppetebant.' edidit quoque Elmenh. At Varro quoque 1, xviii. de Ling. Lat. ' proinde ut nihil intersit, utemur indiseriminatim:' apud Non. v. 'Indiscriminatim' pag. 127. Ed. Merc. De v. Pop. R. lib. 1. ' proinde ut non reges nostri soliti sint habere.' In Ταφή Μενίππου ' proinde ut in arato porcas reddit:' ut optime habet quoque Ms. in Non. v. 'Porcas,' p. 152. Plant. in Amphitr. apud Non. v. 'Antumare' p. 237. 'proinde ut factum esse autumo.' Et passim. Vide Ind. Parwi, et Gellinin. Sic et 'proinde ac.' Vide ad Liv. lib. 11. cap. 58. ad Cæs. lib. 111. B. Civ. cap. 1. Sed lib. 11. pag. 28. ' perinde ac si, &c. Sæpe etiam proinde legitur in Mss. ubi certo perinde sensus flagitat. Adi Drak, ad Liv. lib. xxvii, cap. S. Ceterum in Par. Reg. Fux. Oxon. Guelf. utroque est merebant. Ond. Et perinde ut merebantur ora lucerantes] Infra heic: 'Et perinde ut merebantur, laceratis visceribus,' &c. Pric.

Descrentes] Junt. pr. habet deterentes. Vulcan. Ed. sec. sive 1600. jam receperat Colvianum descrentes, et post Elmenh. ceteri. Vide ad p. 101. Sed admodum dubito, an deterrentes, quod cum Edd. Vicent. Junt. post. et aliis servant Mss. O.

vel per unicum τ , mutari mereatur. Voce raptim, illa cita parentium desertio satis exprimitur. Videntur juugenda red. dolore deterrentes, pro valde et velhementer terrentes; ut de in compositis passim auget verbi vim. In multis Livii Mstis lib. vii. cap. 34. 'Consuli deterrito animi.' Vulgo, territo. Oud.

Dolum scelestum, imo vero parricidium struentes contra sororem] Isidorus v. 26. 'Parricidit actio non solum in enm dabatur, qui potentem, &c. interemisset, sed et in enm qui fratrem occiderat.' Jam 'fratris sororisque' eadem necessitudo est. Pric.

PAG. 96 Magnis conatibns, &c.] Lib. vi. 'Nec magno conato res indiget.' Idem.

Neque omnino sermonem conferas] Videtur Pricaus voluisse, conserus, uti p. 98. in Bert, est ' sermones conserentes.' At aliud potest esse 'conserere sermonem,' alind 'conferre.' Prins dicitur, cum idem solus, vel plures loquuntur, et sermonem ex sermone serunt, non respondente alio. At 'conferre sermonem' dicitur de colloquio, quod hie Psychæ vetat Cupido, ne rogantibus illis quidquam respondeat. Vide p. 91. ubi rursus male quidam conscrat. Uti hic, sie 1. viii. p. 158. ' Neve sermonem conferas:' ubi rursus pravo judicio Pricons cum Scriverio mavult conseras, Cie. l. 11. de Inv. c. 4. 'Cum hoc in via sermonem contulit.' Lib. 11. de Off. cap. 11. 'Quibuscum familiares possis conferre sermones.' Sic 'nutus conferre loquaces 'Tib. 1. 2. 21. Oud. Neque omnino sermonem conseras] Vide ad ipsum libri i, initium notata. Pric.

Infantilis uterus] Vulgo, infantulus. Male. Elmenh. Non id adeo malum adjective sunitum, si idonei Mss. addicerent. Consule Heins. Advers. p. 76. et ad Ovid. Epist. Ix. 86. 'Infantem cunis involuisse manum.' Et Gronov, ex Oxon. enotavit infantil-

lus; sed Pricæus infantilis, sie quoque e Glossis legens, quomodo Ms. Reg. Virg. A.n. 11. 683. 'molles-comas exponit infantiles.' Et sane Flor. Pith. Guelf. pr. item D'Orv. a m. pr. exhibent, nti et edidere Seriv. ac Florid. Justin. lib. xv11. in f. 'Infantilibus blandimentis.' Ac talia derivata in ilis amat Auctor. In Regio, Fux. est infantibus uter. Oud.

Familiam nostram propagabimus] Familiam stirpem intellige. Glossarium: 'Familia, οἰκετεία, γένος.' et bene hie propagabimus. Glossæ: 'Γένους 'ἐπίδοσις, propagatio.' Idem. Infantulus uterus] Lege cum Cod. Oxon. infantilis. Onomast. vet. 'Infantile, νηπιαχώδες.' Pric.

Futuri pignoris gloria gestiebat] Pacatus in Panægyrico: 'Fugitiva successum repentinorum voluptas, ut occupat, sic relinquit: felicitas longior est exspectare securum: scribe mecum, exspectare secuturum. Plinius in Epistolis: 'Rerum quas assequi cupis, præsumptio ipsa jucunda est.' Idem.

Crescentes dies, et menses excuntes anxia numerut] Nimirum 'Incusat spes ægra moras, longique videntur Stare dies, segnemque rotam non volvere Phæbe.' Themistius Orat. XII. Γεγηθυΐα πρὸς τὴν ἐλπίδα, πλέον πρὸς τὴν μέλλησιν ἀνιᾳ. Idem.

Sarcinæ nescia rudimenta] Pith. sarcitiæ. Oxon. Fux. Guelf. pr. semet nescie rudimento. Rectum illud neseie sive nescia, quod præbent etiam D'Orv. Guelf. sec. et Palat. in quibus et duobus rudimento. De 'nescio' et 'inscio' pro ignoto vide Pric. et ad pag. 105. item ad lib. viii. p. 161. 'dolore nescio:' nec non Commi, ad Gell. lib. 1x. cap. 12. Arnob. lib. 1. pag. 25. 'Incomperta vobis et nes-Lib. IV. pag. 132. 'Cum esset vobis nescium.' Ond. Sarcinæ nescia rudimental Id est, quæ nescinntur. Vide 1x. 12. A. Gellium: apud quem ctiam Planti versiculum inter voces nescitur et ignarus repone: nimirum paulo altius quam in excusis occurrit. Pric.

De brevi punctulo] Τῷ κέντρφ Sotada, et noctipuga Festo, si vere emendavit Salmas, ad Solin, pag. 50. In Mss. ibi noctitugam, noctinugam, Vulgo, noctilucam. Sed hie non instrumentum, verum actionem Cupidinisignificat, ut lib. vi. pag. 123. Psychen innoxio punctulo suæ sagittæ suscitat. Pro punctulis in Mss. optimis Solini pag. 26. punctillis. Ond.

Pestes illa, teterrimaque furia] B. M. deterrimaque F. Putean. Item Fux. Palat. pestes illæ teterrimæ F. In Cod. Zabar. quoque deterrimæque, probante Ferrario lib. t. Elect. c. 19. At nihil ego hie mutari velim contra reliquos codices: præsertim cum dicat, eas 'anhelare vinereum virus.' Nam proprie venenum dicitur 'tetrum.' Consule Gebhard, ac Broukh, ad Propert, lib. n. El. xm. 70. Alibi Anetor 'teterrimum os,' 'teterrimam faciem,' 'teterrimum amorem,' &c. ait. Ac passim de pessimis hominibus occurrit. Adi Cl. Græv. ad Cicer. 111. in Verr. cap. 34. Drakenb. ad Liv. lib. IV. cap. 3. ' decemviros teterrimos mortalinm:' ubi eadem confusio; uti et infra lib. 1x. p. 201. 'teterrimæ formidinis:' nec non de Philos. Mor. pag. 597. 'ingenium teterrimum pessimumque: 'pag. 611. 'Amor teterrinns.' Oud.

Anhelantes vipereum virus] Auctor ad Herennium: 'Spumans ex ore scelus, anhelans ex infirmo pectore crudelitatem.' Vide ad Act. 1x. 1. notata. Pric.

Momentarius maritus] Quem Fulgentius, hanc fabulam enavraus, 'mansionarium' vocat. Idem.

Aciem direxit] Lib. 111. 'dirigitur præliaris acies.' Elmenh.

Classicum personavit] Ed. Vicent. personuit. Metnit scil. editor, ut sonavit bene Latinum esset. Sed adi G. J. Voss. de Analog. l. 111. pag. 85.

N. Heins, ad Ovidii Ibid. vs. 128. Bentlei. ad Horat. lib. 1. S. 8. 44. Hoc ipsum apud Prudent. Præf. περί στεφανῶν vs. 34. 'juvabit ore personasse Christum.' Ond. Castra commovit, et aciem direxit, et elassicum personavit] 'Υστερολογία. Sonat tuba enim antequam castra commoveantur, et acies dirigatur. Pollux 1. 10. 'Υπεσημήναντο οἱ σαλπιγκταὶ τὸ εἰς ἔφοδον. Vide et 1 Cor. XIV. 8. Pric.

Thi nostrique miserere] Apud Virgilium: 'Natique patrisque Alma precor miserere.' Idem.

Religiosaque continentia] 'Ut te contineas a prodendis arcanis,' explicat Beroaldus. 'Silentio' interpretatur Floridus. Sed vercor, ut Latinum sit continentia pro taciturnitate. Prius malim. Conceditur quidem loqui; sed vetatur mariti faciem et habitum aperire. Alioquin rectius conticentiam dixisset, ut est' obticentia,' 'reticentia.' Nunc proprie loquitur, ut intus contineat, nee ore elabi patiatur tacenda. A Cod. D'Orvill. ahest copula. Ond.

Post internecinum odium | Male Edd. Junt. et Ald. retinnere prius, quod in Edd, primis expressum jam correxerat Beroaldus. Dein internocuum est in Par. internocinum in Guelf. pr. D'Orv. internecuum in Pal. Guelf. sec. internecivum in Flor. Pith. Fnx. et Edd. multis, etiam Elm. et Scriv. internocivum Edd. pp. cum Junt. utraque. Male. Per v, an per n vox hæc debeat scribi, nondum constat. Variatur semper. Vide ad Cæsar, et Drak, ad Liv. lib. 1x. cap. 15. ' perinde ac si internecivo bello certasset.' Idem. Quas tibi, &c. sorores appellare non licet, &c.] Tàs οὐκέτι ἀξίας κληθηναι άδελφάς σου. Vide ad Luc. xv. 21. dicta. Pric. Post internecina odia] Sic 'internecina odia'libro vi. Justinus, Idem.

PAG. 97 More Sirenum] Prapositionem addunt [vid. VV. LL.] etiam

Oxon, Pith, Fux. Guelf, uterque, Palat. D'Orv. Edd. Vicent. Juntina, Aldi, et Margo Ed. Bas. pr. Ac satis defendi potest, per frequentem hujus præpositionis quasi pleonasmum, et Græcum lognendi modum. Sic plane Ælian, lib. 111. Anim, cap. 18. εν νόμω των έχθύων, more piscinm. Lib. x. pag. 214. 'More majorum judicio reddito:' in Ms. in more. Sed ibi nibil mutandum est. Hie vero cum Elmenh. Seriv. et Pricaeo prafero in morem: quia Auctor solet præs positionem in Ablativo jungere, quando significare debet rei caussam vel instrumentum, sed Accusativo, cum indicat modum, similitudinem, vel quantitatera. Adi omnino notarum Indicem, Liv. lib. xxxviii, 17. Quatientium scuta in patrium quemdam morem.' Horat. lib. 1. O. 36. IV. 1. 'In morem Salium,' Virg. G. I. 245. 'in morem fluminis.' Æn. v111. 18. 'in morem stagni.' Sil. Ital. 1. xiv. vs. 631. 'In morem pecudum effudere cubilibus atris Inlaudatam animam.' Passim in Mss. Appuleianis omissa est littera m, sive ejus nota -. D'Orv. habet in monte. Ed. Bas. pt. amore. Ond. Cum more Strenum] Oxon. In more Sirenum : lege, in morem S. Pric.

Singultu lacrymoso] Ovidius Eleg. ad Liviam: 'Singultu medios impediente sonos.' Idem Remed. II, 'Ruptaque singultu verba loquentis erant.' Horatius: 'Singultim panea locutus.' Scholiastes: 'Cum intervallo: interruptis verbis.' Idem.

Sermonem incertuns] Pal. sermone. Edd. Junt. quoque et Colin. insertans. Perperam. D'Orv. sermonem incerta; quod facile noto Gracismo propugnari posset. Sed verbum incertare adhibitum etiam est a Pacuvio et Plauto et Nostro ipso lib. x1. pag. 250. 'cursus spatio prospectum sui nobis incertat.' Lib. v111. pag. 162. 'Balbutiens incerto sermone.' Frustra igitur conjecit Burm. in margine

libri, inceptans. Ond. Sermonem incertans] In Senecæ Apocol. 'Quid nunc profatu vocis incerto sonas?' Supra lib. 1. 'Incerta verborum salebra balbutire.' Pric.

Parciloquii mei] Mss. Reg. Fux. Pith Guelf, ambo, Pal. Oxon. Par. D'Orv. cum Edd. Vicent. Junt. pr. Ald. et marg. Bas. pr. præbent, parciloquio meo. Quasi legissent illi pependisti, ut 'documenta' illa præcipue consistant in prægnatione Psyches, ac promissis futuræ divinæ sobolis p. præc. Sed nil temere muto: cum vulgaris lectio sit clarissima, et orationis nexui ac serici adprime conveniens. Documento ctiam in Oxon. Oud. Jamdudung fidei atque parciloquii mei perpendisti documenta] Apud Livium lib. xxxII. 'Volt sibi quisque credi: et habita fides ipsam plerumque obligat fidem,' Oxon, et Vicent. editus, parciloquio meo. Pric.

Sacrosanctæ imaginis tuæ] · Sacrum' (inquit Jun, Philarg, ad Georg. 11.) · dici volunt, quod sit cum religione: sanctum, quod cum amere: ' ergo 'sacrosancta imago' heie, quam et amore et reverentia prosequor. Idem.

Redde saltem, &c.] De usu et vi particulæ istins vide x11. 14. A. Gellium. Servium ad Æn. IV. Donatum ad 11. I. Andriæ: et 11. 2. Adelph. Idem.

Sic in hoc saltem p. cognoscam, &c.] Face ex Colv. conjectura pro saltem solus recepit Vulcan. Ed. sec. 1600. forsan quia non multo ante præcessit saltem. At non modo hac lectio face pro fac hand confirmatur ab ullo codice, sed et menti Anctoris est contraria. Non enim Psyche vult, nt Cupido faciat, se cognoscere ipsius faciem in parvulo, sed precatur sollemni votorum particula sic cum Subjunctivo, ut sorores videat, per infantem, quem utero gestabat, et in quo aliquando se cognituram vovet ejus faciem. Porro Pricæns malebat recognoscam ex lib. x. pag. 211. 'Illius'

(patris) 'recognoscam imaginem in tua facie:' quomodo et legendum lib. viii. pag. 161. 'In vacua facie vindictam recognosce.' Vernm Psyche non cognoverat imaginem mariti; igitur non in filio 'recognoscere,' sed 'cognoscere,' debebat. Quin etiani sic loquutus est Ovidius lib. IV. Mct. 290. 'Facies, in qua materque paterque Cognosci possent:' ubi vide etiam Burmann. Oud. Sie in hoe salten parvulo cognoscam faciem tuam] Non displiceat recognoscam: infra lib. x. noverca ad privignum: 'Illins' (patris tni) 'recognoscens imaginem in tna facie,' &c. Pric.

Precibus erogatus] Male Oxon. recreatus, Reg. Fux. Guelf. pr. et Pal. rogatus. Bene explicnit Beroaldus rogando exoratus, sive evictus. E, nt passim in Compositione, anget vim. Aliis etiam in usu est erogitare, pro exacte perrogare. Oud.

Devotæ dicatæque Psyches | Dictareque Pith. Caraque exhibent sc. Flor. quoque, Reg. Fux. D'Orv. in marg. habens dicatæque, nec dubito de Bemb. et Mang, at post Wowerium ediderunt omnes. Dicataque sine dubio e glossa τοῦ devotæ irrepserat: quare conjicere possis, et illud caraque modo e varia lectione vel correctoris manu esse natum; ac nentram vocem relictam ab Auctore. Certe non agnoscunt eam Palat. Guelferbytani, et Oxon. lib. x1. tamen pag. 245. 'dicati Serapi tibicines.' Psuche pro Psychærursus in D'Orvill, Fux. Pith. Guelf. ntroque. Idem. Tibi derotæ charæque Psyches animam gaudio recrea] Τὰ σπλάγχνα ἀνάπαυσύν μου' nt Paulus ad Philemonem locutus, in quibusdam est dicatæque: in Oxon. nec hoc nec illud. Pric.

Nocturnæ tenebræ] Lib. 111. 'Nocturnas tenebras causahatur sibi obsistere,' Idem.

Teneo te] Cantic. 111. 4. 'Inveni eum quem diligit anima mea: tenni eum, nec dimittam,' &c. Idem.

Delph. et Var. Clus.

Amplexibus mollibus, &c.] Palat. mollitis, male. Virgilius: (ex quo Noster) 'Niveis hinc atque hinc Diva lacertis Cunctantem amplexu molli fovet.' Idem.

Jugum sororium consponsæ factionis, &c.] Apud Achillem Tatium: *Ω ζεῦ-γος κατ' ἐμοῦ γοἡτων, ἀνδρὸς καὶ γυναι-κός! Festus Pomp. 'Consponsor, conjurator,' translatio a re connubiali ducta. Idem: 'Consponsos Antiqui dicebant mutua fide colligatos.' Idem.

Venti screntis opportæ præsentiam] Sic infra lib. x1. pag. 211. 'Tutus prosperitate ventorum ferentium.' Senec. de beat. vita cap. 22. 'sic illum afficiunt divitiæ et exhilarant, ut navigantem secundus et ferens ventus.' Homer. Odyss. Η. ὑμετέρη ἐπέλασσε φέρων άνεμός τε καὶ ίδωρ. Et Odyss. I. 'Ιλίοθέν με φέρων άνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν. Virg. II. Æneid. 'Fieret vento mora ne qua ferenti.' Et IV. Æn. 'Expectet facilemque fugam, ventosque ferentes.' Sciopp. in Symb. Ac passim. Oud. Venti ferentis] Suidas: Φορδς, δξυτόνως, δ έπιτήδειος άνεμος. Æneid. IV. ' Ventosque ferentes :' ubi Servius : ' Propitios, prosperos.' Clemens in Protreptico, ad Ulyssem de Scylla: "Eaσον αὐτὴν ἐπινέμεσθαι τοὺς νεκροὺς, πνεῦμά σε οὐράνιον βοηθεῖ πάριθι τὴν ἡδονὴν, Interpres falsa lectione inductus, 'tibi opem fert divinus spiritus:' at πνεθμα οδοιον scribendum. Pric.

Zephyrus, &c. susceptas eas gremio spirantis wuræ, solo reddidit] Supra fine iv. 'Psychen, &c. mitis aura molliter spiranti Zephyri, &c. florentis cespitis gremio leniter delapsam reclinat.' Idem.

Illæ incontatæ statim] In Palat. est incunctante, Pith. incontate. in Oxon. incantate, nt in Guelf, pr. cum glossa: Ironice loquitur. Par. in charitate. D'Orv. Guelf. sec. incunctatæ, ut passim. Incontanter edidere Elmenh. Scriv. Flor. ut duo ejusdem sensus

adverbia jungantur, de quibus vide ad lib. 1. pag. 13. de voce incontanter ad lib. 111. pag. 54. Sed nihil mutandum videtur. Non enim significat hic 'non moratæ,' ut explicant interpretes, sed ante fores non præstolatæ, nec rogantes, an intus esset Psyche, sibique aditum permitteret, ut honestas jubebat, penetraut domum, quæ verba bene advertenda. 'Incontari' dicitur, ut 'percontari,' 'præcontari,' &c. γρ. incontatu, vir doctus ad oram Ed. Colv. Illæ abest Palat. Guelf. sec. Oud.

Confecto vestigio] Quinam edillerint confecto, nescio; sed ita exaratur in Palat. Guelf. sec. et Par. Conserto cum Vulc. Ed. sec. ediderunt quoque Lugdunenses, item Pric. estque in Mss. D'Orvill. Pith. Ed. Vicent. cum M. Bas. pr. habet conforto, forte pro confarto. Sed rectum est conferto, ut in Flor. Reg. Fux. aliisque, et Edd. Vett. Vide ad pag. 90. Ed. Pric. Idem.

Domum penetrant] Lib. 111. 'Cum penetraverint Larem quempiam.'
Pric.

Complexæque suam prædam] Ut quidem opinabantur eam. Infra lib. 1x. 'Opulentam prædam jam tenebat animo.' Idem.

Sorores nomine mentientes Vir doctus ad marg. Ed. Junt. post. legebat sororem, Psychen nempe, eamque 'sororis nomine' falso adpellantes. Alius rectius emendabat, sororis nomen ementientes; ac Pricæns, sororum nomen ementientes. Eum vide. Non opus autem esse, ut sororis mutetur in sororum, patet ex iis, quæ notavimus ad lib. 11. pag. 26. 'Cærulos columbarum colli flosculos.' Unaquæque ementiebatur nomen sororis. Compositum 'ementiri' aliquoties adhibuit Noster. Vide ad lib. IV. pag. 66. 'Ementita lassitudine.' Oud. So. rores nomine mentientes] Sic excusus etiam Vicentiæ liber, et Ms. Oxoniensis: avebam tamen reponere sorqrum nomen ementientes: sic infra heic, 'mariti mentito nomine:' et viii. 'Amici fidelissimi personam mentiebatur.' Gellius 1. 2. 'Sanctissima disciplinae nomen ementiri' dixit. Corrige Auctorem de Viris Illustribus, apud quem mendum simile delitescit: 'Gentilitas ejus Manlii cognomine juravit, ne quis postea Capitolinus vocaretur:' scribe, G. e. cognome ejuravit, ne quis, &c. sublata etiam voce Manlii, qua nt voû ejus interpretamentum importune illapsa. Pric.

Thesaurumque penitus abd. fraudis]
Plantus sic alibi, 'thesaurum stupri.'
Colv. Thesaurumque penitus abditæ
fraudis læto rultu tegentes] In versu
Græco: Θησαυρός έστι τῶν κακῶν κακὴ
γυνή. Pric.

Sic adulant] Oxon. D'Orv. Palat. adulantur: quod prave amplectitur Pricans, prins frustra adpellant auguratus. Nam præterquam, quod amet activa præ deponentibus Auctor, de quo vide ad lib. 1. pag. 17. et alibi, Beroaldus jam docuerat, aliis adulare in usu foisse. Adde Vinctum ad Auson, Grat, Act, pag, 704, Ed. Toll, Comm. ad Cic. 1. de Offic. cap. 26. Fabrum in Thes. Avien. Descr. Orb. 338. ' loca flumine adulat.' Oud. Sic adulant | Fortasse appellant scribendum, quæ vox insidianti congrua, Infra hic de Iisdem ad Eandem: ' Hoc astu puellam appellant.' Lectio potest vera esse adulant, nam et contemplo, et id genus alia usurpavit. Vide Beroaldum: at in Oxon. Ms. clare adulantur legitur. Pric. Adulantur] Blandiuntur. Veteres adulat dicebant, quod nunc dicimus adulatur. Luc. ' Longe alio pacto gannitu vocis adulant.' M. Tull, in II. Tusculana in carmine Æschyli: 'Snblime advolans pinnata canda nostro adulat sanguinem:' verbum compositum est ex accedendo et ludendo. Beroald.

Non ita ut pridem parvula] Oxon. non pridie parvula; unde Pricæus con-

jecit, nonut pridie p. Et sane in Regio, Fux. Guelf, sec. clare est, non ita ut pridie parv. Nihilominus male. Immo pessime, me hercules. Nam pridie præcedentem modo diem significat, adeoque sensus ipse docet. hoc ineptum esse. Per aliquot menses abfuerant sorores, ex quo primum eam inviserant. Interea uterns creverat. Pro parvula antem Gruterus lib. viii. Susp. cap. 5. divinabat, puera, puerula, pupula. Perperam. Nam parvula denotat puellam, cui obponitur mater sen gravida; nt in Theocrito per Pricæum in Addendis citato: Γυνή μήτηρ τοκέων τροφός, οὐκέτι κώρη. Parri sunt admodum pueri. Adi, quos landat Burmann, ad Ovid, Fast, 11, 385, et ad Calpurn, Ecl. 11, 30. 'Ille etiam parvo hoc dixit mihi non leve carmen,' Septim. de B. Troj. cap. 1. 'Plisthenes, iis admodum parvis, ipse agens in primis aunis, vita functus:' sc. Plisthenis filiis parvis. Male vulgo parrus. Sed alterum in Cod. Periz. et Ed. Art. Vide Wopkens, Mise, Nov. Obs. v. 1. tom. I. pag. 2. Oud. Non ita ut pridem parvula] Paulus ad Philemonem de Onesimo: οὐκ ἔτι ὡς δοῦλον. Oxon. Non pridie parvula: unde legendum conjicio, non, ut pridie parrula. Pric.

PAG. 98 Ipsa jam mater es | Sopingins conjecit, admodum mater es, quasi dicas, tantum non mater es. Nam mater, pro ea, quæ gravida est, videtur duriuscule dictum: nisi ita sumatur, ut 'gener,' 'maritus,' 'uxor,' &c. qui certo futuri sunt, utpote sponsalibus jam peractis, de quibus vide viros doctos ad Ovidinm, et infra lib. vii. p. 140. Ac certe mater sæpe sumitur simpliciter de nupta matrona, quæ pariendi spem habet. Adi Heinsium ad Ovidii Epist. VIII. 66. 'Tantalides matres apta rapina sumus,' Posset es deleri. Oud. Psyche, non ita ut pridem, parvula, et ipsa jam mater es] Apud Theocritum : Fuνὴ μήτηρ, τοκέων τροφὸς, οὐκέτι κώρη. Quomodo mater autem quæ necdum pepercrat? solvent hunc nodum autem ista A. Gellii: 'Idonei voenm antiquarum enarratores tradiderunt, matronam dictam esse proprie quæ in matrimonium cum viro convenisset, quod in eo matrimonio maneret, etiamsi sibi liberi nondum nati forent: dictamque ita esse a matris nomine non adepto jam, sed cum spe et omine mox adipiscendi: unde ipsum quoque matrimonium dictur.' An vero muter, gravida quævis abusive appellari potest? Pric.

Geris in ista perula] Perula. Ita omnes Mssti, et editi, quod Linsius perperam innovat in arcula. Vide Notas ad Arnobium lib. 111. fol. 70. Elmenh. Item Beroald. Δεικτικώς seilicet monstrant digito ventrem, sive saecum 'sarcinæ,' vel 'oneris,' quibus vocibus passim tanı a Nostro. quam aliis foctum designari scimus; Belg. het pakje. Ac perperam Vulcan. Ed. see. arcula reposuit, et frustra Sopingius malebat ex ista Bas. corrupta lectione, in isto parculo, sive nascituro infante. Palat. Fux. Guelf. ambo, in ista geris p. Oud. In ista perula] In intero et ventre, qui viceni peræ præbet, receptaculumque est fætus concepti : pera, cujus diminntivum est perula, gestamen est Cynieæ familiæ: id enim Diogeni et Antistheni Cynicis philosophis pera est et baculus, quod regibus diadema, quod imperatoribus paludamentum, quod pontificibus galerus. Crates villas ornatissimas una perula mutavit, et supellectilem Cymcam, hoc est, baculum et peram ultro divitiis abjectis appetivit. Beroald.

Quantis gaudiis totam domum nostram hilarabis] Sic 'domum nuptiarum gaudiis hilarare'lib. 1. dixit. Pric.

Infantis aurei Infantis aurei certissima est lectio, quam servavit etiam Regius, Bert. aliique cum Edd. Aldi, Junt. post. Colin. Nam ceteræ veterum, item Mss. Flor. Pith. Guelf. D'Orv. Palat. Oxon. a m. pr. in tantis aureis vel aurei, sine ullo sensu exhibent. 'Saturnus aureus,' 'Venus aurea,' Virgil. lib. 11. Georg. in f. Æneid. lib. x. 16. Sed adi Heins. ad Theoer. Id. xii. 16. Broukhus. ad Tib. 1. 7. 64. 'iras aurea vincit anus:' et quæ notata sunt ad Inscriptionem 'Asinus aureus.' pag. 102. 'capitis aurei cæsariem.' Oud.

Pautlatim sororis invadunt animum] In Ed. Junt. post. legas, p. in sor. inradunt animum. Certe id verbum hoe sensu passim cum præpositione repetita occurrit apud optimos quosque. Vide Nonium hac v. pag. 323. Ed. Merc. Manut. ad Cic. lib. xvi. ad f. 12. et Nizolium: item Cort. ad Sallust, B. Jug. cap. 32. 'in animos eorum veluti tabes invaserat.' Drakenb, ad Livinm lib. 11. 47. \$6. 'Globus invenum in insum Consulem invadit.' Verum Noster, qui multus est in verbo invadere, nusquam utitur co, præpositionem iterans, sieuti nec solet in aliis verbis. Uti hic, ita fere lib. 11. pag. 23. 'Serit blanditias, invadit spiritum.' In fine tamen lib. de Philos. Mor. 'adoptatus imperium invaserit.' Mss. duo ostentant, in imperium. Idem.

Lassitudine viæ sedilibus refotas] Non male Pricæus conjecit legendum, a lass, quod nimis temere Floridus tacitus in contextum inseruit. Nam ulcus alibi latet. Nusquam Auctor d.xit reforere aliquem a lassitudine, sed ipsam lassitudinem: unde verosimillimum, et hic scripsisse refota. Sic lib. 11. pag. 32. 'poculis interdum lassitudinem refoventes.' Hoc ipso libro pag. 89, 'lectulo lassitudinem refove, et ex arbitrio lavacrum pete.' Lib. 1x. pag. 178. 'mollitie cubiculi refota lassitudine.' Licet alii ament dicere 'refovere hominem,' 'vires.' 'urbem,' &c. Vide Vell. 1. 15. Tacit. lib. xII. Ann. 66. Suet. Cæs. cap. 35. Sil. lib. xvii. 422. et plures. Quod

verbum restitue e Ms. Periz. et Ed. Artop. Septimio de B. Tr. 111. 22. 'Refovit spiritum.' Alii revolvit, revocat. Idem. Eas lassitudine via sedilibus refotas] Nonne melins, Eas a lassitudine v.? Pric.

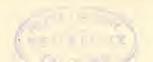
Et balnearum vaporosis fontibus curatas] Ms. vapore roseis fontibus. Sciopp. in Symbola. Fulviano Codici accedunt Guelferb. pr. Oxon, Reg. Fux. D'Orvill. Inc. rapore roseis f. Palat. Guelf. sec. rapore rasis f. Hinc puto, voculam et ex sede sua naturali elapsam, huc esse reducendam, legendumque: statimque cas, lassitudine r. s. refota, balnearum vapore, et roseis fontibus curatas : nisi quis malit et ambrosiis fontibus, sive inhumanis, divinis, ac suavissimis. Sæpins ' rosens' et 'ambrosius' sunt confusa. De eo latins agam ad lib. x. pag. 226. 1abiasque modicas ambrosio rore purpurantes.' Inepte vero Linsins ad oram Ed. Colv. et Barth, ad Statii Theh, lib. v. 174. conjectrunt fotibus: nt respondeat quasi præcedenti refotas. Balueas has 'fontes' vocat, quia non humana arte erant facta, sed per se et divinitus, ac perennes purissimæque erant. Si ea vox mutanda esset, tune saltem præstitisset fomitibus. Ond.

Pulcherrimo triclinio] Abest vox pulch. a Guelf. sec. ac Palat, sed in Mss. D'Orv. Fux. Pith. Guelf. pr. Oxon. et Edd. Vett. usque ad Colv. et Bas. sec. exstat, curutas pulcherrime, triclinio. Et certe supra 'lavacrum pulcherrimum' dixit. Sed malim cum ceteris scriptis, quod nunc vulgo editur. Beroaldus etiam distinxit post curatas. Idem. Et balnearum vaporosis fontibus curatas, pulcherrimo triclinio, &c.] Oxon. sic legit et interpungit: E. b. vapore roseis fontibus curatas pulcherrime, triclinio, &c. quæ non conor defendere. Pric.

Mirisque illis, &c. eduliis atque tucetis, &c.] Seneca Epist. x11. 'Cum vino, et illis funereis epulis sepelisset se.' Idem.

Tibias agere, sonatur] Recepit Vulcan. Ed. sec. conjecturam Scaligeri [vid. VV. LL.] ad lib. v. Manilii vs. 326. ' Et quodeumque manu loquitur flatique movetur: uti etiam Junius. et dein Ad. Heringa Observ. c. 9. volunt lib. 1v. 155. 'Et graciles nervos et nervis insita verba, Jugentenique somum:' ubi in Mss. ingentemque, ac forsan legendum, ventosumque sonum, i. e. flatu motum. Nam recte Salmasius ad Solinum p. 87. ostendit, de omnibus tibiis jugere nequaquam esse verum. Certe de talibus hic non agi tibiis, quæ jugere dicuntur, quod ex milvorum pinnis, quorum jugitus, ut in Glossis, est proprins, factæ sunt, Ill, vero Heinsins divinavit, indigna sane tanto viro conjectura, flari, ad Ovid. lib. v. Fast. 703. 'Inflatam sentit habere somm.' Nimium enim recedit a Mss. neque id a librariis mutatum fuisset in agere. Sed egregie vulgatum defendit summus J. Fr. Gronovius in Diatr. Stat. pag. 227. docens agere proprie dici de tibiis, quia inter scenicas actiones non tantum semper sunt tibiæ, sed et quia scenici ad tibiarum modos saltabant, quibus leges et instructus quasi dabant tibiæ. Ut ergo ipsa cithara dicitur loqui, et chorus canere, sic tibiæ bene agere dicuntur, nempe modos. In Inscriptionibus Comædiarum Terentii: 'modos egit tibiis:' et 'acta tibis.' Sic ' signum datur tubis,' sed et ipsæ 'tnbæ dant signum' apnd Poëtas. Vide ad Lucan, lib. IV. 186. Ovid. x. Met. 651. 'Signa tubæ dederant.' Et ita passim ipsa signa, ct tubæ dienntur canere. Quid multa? Lib. x. p. 235. 'Tibiæ cantus Lydios consonant.' Virgil. lib. v. Æu. 112. 'Et tuba commissos medio canit aggere ludos.' Quare Mss. O. jubentibus, et sensu sano, prorsus 76 agere retinendum censeo. Oud.

Quæ nullo præsente cuncta] Exsulat quæ a Bertin. Quæ cuncta nullo præ-

sente, est in Reg. Fux. Guelf. sec. et Ed. Junt. post. Quæ cuncta præs. nullo in Edd. Elm. Scriv. Flor. forsan præeunte Ms. Florentino. Illud cuncta me offendit. An concita vel incita, sive inpulsa et mota ad sonos reddendos? Vide pag. 90. Prudent. Cathemer. cap. 3. 93. 'Pulsat et incita quod resonam Lingua sub ore latens caveam.' Ovid. 111. f.'764. 'Femineos thyrso concitat ille choros.' Idem.

Animos a. remulcebant] Ms. D'Orv. demulcebant. Frustra. Stat. lib. viii. Theb. 92. 'minas stimulataque corda remulce.' Plura de hoe verbo dicam ad Flor. lib. 1. N. 3. 'Remulsis autiis et promulsis capronis:' ut illic legendum docebo. Idem.

Scelestarum feminarum nequitia | Pricæus non intellexit mentem Scioppii, putans enm voluisse strigarum feminarum, deleto to scelestarum: quod foret incptum. Strigarum loco τοῦ femin. in contextum receperant Elmenh. Scriv. Flor. Mihi tamen istud strigarum videtur esse glossa ex vulgari Italico sermone de veneficis sumta. Nam ceteri Mss. O. servant vulgatum, nisi quod absit hoc et illud a Guelf. pr. et passim tales mulieres 'feminas seelestas' vocat Auctor. Adi ad lib. 11. pag. 39. In nefariam scelestamque istam feminam vindicate:' ubi itidem intelligitur, ut hic, venefica. Veteribus non 'striga' vocatur talis mulier, sed 'strix,' cujus Accus. sing. Græca forma est etiam 'striga,' et plur. 'strigas.' Caper Gramm, de verbis dubiis pag. 2250. Striges, non strige. Nihili itaque sunt, quæ pro Nominativo 'striga' disputat Burmann, post Kenchenium ad Petron, cap. 64, 'Scilicet jam strigæ puernm involaverunt:' quas striges appellat idem cap. 131. Idem. Scelestarum faminarum, &c.] In Ms. quodam strivarum: unde Sciopp. strigarum, i. veneficarum : at in Oxon. et vett. editis est scelestarum, quæ lectio sincerissima est. Supra: 'Ne illas scelestas fæminas, &c. nec andias, vel videas:' ut omittam, strigarum fæminarum quam illepide dici. Pric. Notalium] Lege natalium: quærebant enim, quibus natalibus ortus esset maritus Psyches, et qua sceta propagatus: namque a 'secta' sectaculu derivatur, quasi sequela quædam et propagatio natalium. Beroald.

Magnis pecuniis negotiantem] Supra 1. 1. 'Negotiator magnarius. Pric.

Jam medium cursum ætatis agere] Hesychius: Μεσῆλιξ, ἀπὸ τῶν τεσσαράκοντα ἔως πεντήκοντα. Ammonius, ubi de ætatum discriminibus: Είτα νεανίσκος, είτα νεανίας, είτα ἀνηρ μέσος, &c. Vide olim pag. 195. ad Apologiam notata. Idem.

Interspersum rara canicie] Hesychius: Μεσαιπόλιος, οὐ σφόδρα πεπολιωμένος, ἀλλὰ μέσος, οὔπω γέρων. et bene interspersum. Virgilius v. 'Temporibus geminis canehat sparsa senectus.' Propertius: 'Sparserit et nigras alba senecta comas.' Idem.

Fraudium pedicam] Mss. Florent, Edd. Elm. Scriv. Flor. fraudum. Sil. Ital, lib. v1. 479. 'At non Karthago, fraudum domus.' Lib. xIII. 738. '() fraudum genitor.' Gell. lib. x1v. 2. 'plenumque esse perfidiarum et fraudum ostendebatur.' Auson. in Grat. Act. pag. 731. Ed. Toll. 'Ardebant stirpes fraudum veterum.' Sed in Voss. recent. fraudium. Cic. lib. 111. de Off. cap. 18. 'Qui fons est fraudum :' ubi tamen e Mss. plurimis a Manutio usque, et nunc fraudium legunt; sicut et infra constant Mss. pag. 100. 'Destrictis gladiis fraudium:' et lib. vii. p. 155. ' Nactus fraudium obportunum decipulum.' Item Ms. Serv. ad Æn. 11. 16. Verum lib. x. p. 214. ' nescius fraudium pessimæ mulieris:' variant unus et alter Codd. nt et pag. 230. 'laqueis frandium pessimarum,' Ego fraudium præfero. Oud.

Ad destinatam, &c.] Glossæ: ' Ad destinata, προς τὰ ἀφορισθέντα.' Pric.

Sermones conferentes] In Reg. Fux. Guelf. pr. Pal. Oxon. D'Orvill. est sermonem. Bene. Sciopp. in Susp. lib. I. Ep. 10. amplexus erat conserentes: quod mili hic videtur præstare. Nam ipsæ solæ serebant sermonem, sciscitari occipientes. Vide ad lib. I. init. 'Varias fabulas conseram:' item p. 96. Arnob. l. v. p. 156. 'altercabilem conseruisse sermonem.' Oud.

Unde natalium sectacula proveniret] Locus hic sane est vexatissimus. Natalium primus correxit Beroaldus; cum in Edd. prioribus exhiberetur notalium vel noctalium, quod est etiam in Palat. præmissa etiam voce tanta, quam ibidem agnoscit quoque Guelf. sec. et in Ed. Bas. pr. Idem vero sectacula capiebat in Abl. ' qua secta esset propagatus.' At Scioppins sequens fere Colvium, notacula legentem, sumit in Nominat. sing, ad Priap. c. 66. Wowerii, sive Pontani ad Macrob. l. v. Sat. c. 6. conjecturam secta cuja in Ablat. receperant Valc. Ed. sec. et Elmenh. non inprobante Pricæo: quo facit et Anson, in Præf. 'ego nomine eodem Qui sim, qua secta, stirpe, Lare, et patria.' In Bas. pr. est spectacula. Guelf. pr. sceptacula. Par. et Oxon. Septacula, et in marg. cæptucula. Hinc Cl. Wasse conjecit, conceptacula provenirent. Nam in plurali, quasi sectacula essent dicta a Nom. 'sectaculum,' verbum expresserunt Ms. Fulv. Reg. Pith. Pal. Fax. D'Orv. Edd. Bas. Vulc. pr. Wow, ac Pric. et Florid. Voce antem ea proprie usus est Auctor lib. vi. pag. 118. ' undæ conceptaculo vallis inclusæ.' Lib. vii. p. 146. pluviæ pridianæ recens conceptaenlum.' Adscripserat antem Wassens locum de Dogm. Plat. init. Sunt, qui Platonem augustiore conceptu prosatum dicant.' Plin. lib. xi. N. H. cap. 37. 'Superbia aliubi

conceptaculum, sed hie sedem habet.' IV. 12. 'gelidisque Aquilonis conceptaculis.' Gell. lib. xvIII. c. 11. ' Arteria, conceptaculum spiritus naturalis.' At tunc rectius dixisset. quo natalium conceptaculo provenerit; quo tempore ultimum verbum ediderunt Vulc. Ed. sec. et Elmenh. ut de filio lib. x. p. 210. ' quem tibi quoque provenisse cuperes vel talem.' De Phil. Mor. p. 626. 'Ut talibus observationum remediis et proventibus suboles natura discrepante confecta.' Accedo adhuc Beroaldo, construens unde proveniret (sic enim Florent. et Oxon. cum Edd. plerisque) natalium sectacula, sive serie, id est, unde genus duceret. Nam ipsa ' sectacula natalium,' seu ' longi natales,' ut ait de Deo Socratis p. 701, sive stemmatum series durissime ' provenire' dicuntur. Idem. Occipiunt sciscitari qualis ei maritus, et unde natalium sectacula proveniret] Ita Beroaldus malnit, nec aliter in Oxon. est. Colvins natalium notacula: infeliciter. Wowcrius et Pontanus. unde natalium, secta cuja p. quæ conjectura cæteris antecellit longe. Prudentius in pugna Concord. et Discord. 'Circumstat propere strictis mucronibus omnis Legio virtutum, exquirens fervente tumultu Et genus et nomen, patriam, sectamque,' &c. Ovid. Metamorph. 1. 'Nec non et cujus, et unde, Quove sit armento, veri quasi nescia quærit.' Servius ad Eclog. 111. 'Antiqui dicebant, sicut meus, mea, meum, sic cujus, cuja, cujum.' Bene autem curiosas et invidas istas sciseitari dicit. Donatus ad Eunuchum: 'Sciscitari, est occulta magis et secretiora rimari, et cognoscere velle.' Pric.

Altercantes] Ex VV. Edd. scriptura altercantes, male Stewech. supra alternantes faciebat. Altricantes est et in Edd. Vicent. Ber. Colin. Bas. Sed recte altercantur exhibnere Wow. Pric. Flor. quod confirmant quoque

Oxon. Guelf, ambo, D'Orv. nti et Reg. Fux. in quo altricantur. Forsan dederat Auctor altercant: ex quo variæ illæ lectiones sunt natæ. Vide ad lib. v1. pag. 126. 'Dum secum altercantur de mea nece.' Oud.

Monstruoso] Monstruoso, quod Elmenh. Seriv. et Florid. ediderunt, propugnant Mss. Fulv. Flor. Pith. Fux. Guelf. ambo, Pal. Oxon. D'Orv. aliorumque scriptorum loca, ut Gellii 111, 16. Mart. Cap. p. 217. Arnob. lib. vt. p. 210. Solini p. 4. cap. 1. 'monstruosa fœcunditate,' ut est in Mss. O. et Ed. Salm. sed idem cap. 9. pag. 19. edidit, 'monstrosi exercitus.' Verum et illic vidi in Mss. octo, monstruoso. et c. 30. p. 40. ' monstrosæ facies.' Mss. octo, monstruosæ. C. 56. Mss. novem, monstruosa gens. Sic et 'dorsnosus' Solino et Ammiano, 'saxuosus' Siculo Flacco de condition. Agr. pag. 5. 11. et passim Mss. in Nostro. Sed et contra, ut lib. vir. p. 147. Vide quæ de hac terminatione disputavi ad Sueton. Tiber. cap. 43. 'monstrosi concubitus.' pag. 101. 'hirtuosus' et 'hirtosus:' et intra l. 1x. p. 205. 'portentosi cruoris.' Vide etiam Henm. ad Min. Fel. c. 20. in Misc. Nov. Lips. vol. v11. p. 443. Idem.

Neç in sermone isto tantillum morata]
'In alium sermonem intentionem earum derivans,' ut lib. 1. loquitur. Idem. Candenti canicie lucidus] Eunapius de coma sua in Proæresii vita: Διὰ πλῆθος πολιῶν τριχῶν ἀφριζούση θαλάσση προσεμφερής, καὶ ὑπαργυρίζουσα. Pric.

PAG. 99 Mendacium, &c. confingere] Florent. Pith. Fux. Guelf. ambo, Oxon. Palat. D'Orv. dant mendacio: nec tanien Scioppii commentum et constructio placet. Vel igitur legendum, mendacia, vel mendacio istu pes. cum Salmasio, aliisque, vel orta est scriptura ex pronunciatione mendaciom, ut sæpissime. pag. 100. 'non videntur mihi mendacium fingere.'

Et passim. Oud. Quorum utrum rerum est] Probo Rittershusii conjecturam, Q. utrum utrum est. Valer.
Maximus de Socrate lib. v11. 'Ab
adolescentulo quodam consultus utrum uxorem duceret, au se omnino'
(malim omni) 'matrimonio abstineret: respondit, utrum utrum fecisset, acturum pœnitentiam.' Cicero
de Nat. D. 11. 'Quorum utrumvis
sit, sequitur, mundum Natura administrari:' unde scinus an et illic seribendum? Q. utrum utrum sit. Pric.

Opibus i. exterminanda] Palat. extimanda. Quod forsan arriperet antiquarius, sibi fingens, nti ab iutimus formatqun est intimure, sic ab 'extimus,' dici potuisse 'extimare.' Sed lib. 11. p. 37. 'Cubiculo protinus exterminatur.' Lib. 1x. p. 202., 'frugalitate spoliatum ipsis ctiam glelmlis exterminare gestiebat.' Et sie optimi quique, Oud.

Si divini puelli, q. a. hæc mater crit] Male rursus hic in Edd. Ber. Col. Bas. Verbum desideratur in Ed. Vicent. Erit est in Edd. Junt. Ald. Colv. Vulc. Wow. Pric. Aderit vel adicrit Mss. Reg. Fux. Guelf. duo, Pal. Oxon. D'Orv. Inc. &c. Sed audicrit verissime Florent. Pith. Bert. It observarat Modins, et jam Edd. Rom. Beroaldi, et Bas. pr. cum Elm. Scriv. Flor. Adi ad lib. 11. pag. 26. Ornata non possit audire.' Idem.

Laqueo nexili, δc.] Sic πλεκταϊς ἀρτάναις Sophucles in Antigone. Infra VIII. 'Sibi laqueum nectit.' Pric.

Quam concolores f.] Male quam exsulat a Ms. Oxon. Edd. Junt. et Aldi. Sæpe τὸ quam positivi Intentionem auget. Adi ad lib. 111, p. 46. 'In eodem colorales.' Guelf. pr. corolares cum gl. conclusiones. D'Orv. Pith. coloris. Par. cum coloribus. Tum Pith. fallaciam. D'Orv. fallaciam detexamus. Oud. Exordio sermonis hujus quam concolores fallucias adtexamus] Oxon. E. s. hujus colorales f. a. Onomast. vet. 'Coloro, σχηματοποιῶ.' Pric.

Nocte turbatis vigiliis perditæ] Perditæ habent, quantum seio, Mss. O. et VV. Edd. usque ad A. 1600. quod capit Pricæus eo sensu, quo 'fame perditus' lib. IV. &c. Malim ego exponere 'vesanæ,' quales sunt homines pravi perditique. Vide ad lib. IV. p. 70 .- ' Perdita securitate.' At Gruter, lib. viii. Suspic. c. 9. conjecit perdita, ut tacite edidit Wower. et hine in Pricai Editionem inrepsit. Sed id huic loco non videtur convenire. Nam 'perdere noctem' est sine fructu peragere, ut 'perdere annos,' 'tempus in somnum : ' de qua elegantia vide ad Lucan, 111, 742, 1v. 280. 483, v1, 54, x. 506. Atque ita emendandus Lactantius e veterrimo Cod. Bonon, quem temere sprevit Bunemannus, lib. 111. cap. 16. 'Omnem snam vitam, &c. in cloquendo perdant.' Vulgo peragant. Hic vero si quid mutandum est, omnino probem Lipsianam conjecturam, in Guelf. pr. quoque a manu correctrice repositam, a Vulcanio in Ed. sec. Elmenh. Scriv. et Flor. expressam, percitæ, scil. per Furias turbatis vigiliis, quibus agitabantur, ut passim 'ira percitus,' de quo vide ad Liv. lib. v1.38. Septim, de B. Tr. 1. 11. Apud Nostrum lib. IV. p. 65. 'rabie perciti.' Lib. viii. p. 156. 'vecordia percita:' pag. 158. 'percitæ mentis resideret furor.' Lib. xr. pag. 261. 'ad instar insaniæ percitum.' Martian. Cap. lib. v. init. de Silvano, tubæ sonitu adtonito: 'Percitus ac trepidans dextram tendebat inermem Deliacos poscens arens, atque Herculis arma.' Sic enim illic e Msstorum vestigiis legendum duco. Vulgo ineptissime, Bellaque composcens. Legendum sic in Solino c. 32. p. 44. 'Audacia usque eo perciti.' In Mss. enim optimis pergit. Male Salm. perditi, al. præditi. Alio sensu 'prætervecti percitis curribus,' ut e Mss. leg. Solino c. 30. p. 41. Oud.

Soliti venti præsidio vehementer devo-

lant | Quid si legas rehentis? Florid. Adscripserat ita vir doctus ad oram Ed. Colvii, quæ servatur Parisiis, Salmasius adlevit margini, solito v. p. rehentes, pro rectæ scilicet. Solito est itidem in Par. Ms. et probarunt Scriv. Pric. Florid, ut infra p. 101, 'flatus alitis inpulsu solito.' Quod si recipiamus, rehementer pertinebit ad vecordem earum audaciam, ut pag. 97. 'licentiosa temeritate prosiliunt in altum.' Verum illic hoc agebant jam ante, quam eas susceperat Zephyrus. Hic non poterant vehementius devolare, quam velicbat eas ventus. Quare cum aliis in ista voce latere mendam suspicor. Vir doctus in marg. Ed. Junt. adposnit clementer. In D'Orvill, Pith. Codd. est vehementi: unde reor scribendum elementi, nec mutandum esse soliti, uti pag. 93. statim clementissimis flatibus, innoxia vectura deportat illas:' de Deo Socratis p. 693. ' elementia ventorum.' Hinc et 'clementer navigare' in Florid, n. 15. Et sie apud Claudian, Cons. Prob. et Olybr. vs. 273. 'liquidi clementior aura Favoni.' Sed vide Burmann, ad Valer, Flace, lib. vt. 747. 'clementi turbine.' Oud. Soliti venti præsidio, &c.] Prætulerim solito: infra de iisdem: Flatus alitis impulsu solito super scopulum porrectæ.' Pric.

Lacrymisque pressura palpebrarum coactis] Virgilius: 'Dolis, lacrymisque coactis: ' ubi Servius: ' Coactis. expressis.' Ovidius: 'Quinetiam discant oculi lacrymare, coacti.' 'Vexare oculos humore coacto' Juvenalis Propertins: 'Fletum invitis dixit. ducere luminibus.' In Enuncho Terentii: 'Hæc verba mehercule una falsa lacrymula, Quam oculos terendo misere vix vi expresserit, Restingnet.' Xenophon: Επεσπάσατο έμπληθηναι δακρύων τὰ όμματα. Enripides Helena: Ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῷ τρόπφ. Aristænetus 1. 9. Δάκρυον ύποκρίσεως αποματτομένη, των μάτην

πρός αὐτῆς ὑποθλιβομένων βλεφάρων. Siraclides XXII. 24. 'Ο νύσσων ὀφθαλμὸν, κατάξει δάκρυα. Idem.

Tu quidem felix, et ipsa tanti mali ignorantia beata] Apud Senecam: 'In malis unum hoc tuis Bonum est, Thyesta, mala quod ignoras tua.' Plutarch. Consolat. ad Apoll. Μετ' ἀγνοίας τῶν οἰκείων κακῶν ὁ βίος ἀλυπάτατος. Terentius: 'Nos omnes quibus est alicunde objectus labos, Omne quod est interea tempus priusquam id rescitum est, lucro est.' In Mimis veteribus: 'Bene dormit qui non sentit quam male dormiat.' Ibidem: 'Miseriam nescire propriam sine periculo est vivere.' Idem.

Sedes incuriosa periculi tui] 'Nec quæ circumstant te deinde pericula cernis.' Seneca in de Vita beata, ex persona Socratis: 'Hoc vos nec intelligitis, et alienum fortunæ vestræ vultum geritis: sicut plurimi, quibus in Circo aut theatro desidentibus jam funesta domus est, nec malum aununciatum.' Idem.

Sedes incuriosa periculi tui: nos autem, &c.] Fadilla ad Commodum fratrem apud Herodianum: Σὸ μὲν, &c. μένων ἐπ' ἡσυχία, τῶν πραττομένων ἀγνοία ἐσχάτφ καθέστηκας κινδύνφ' ἡμεῖς δὲ τὸ σὸν γένος ὅσον οὐδέπω ἀπολλύμεθα. Idem.

Pervigili cura rebus tuis excubamus] Lib. 1x. 'Qui meæ tutelæ pervigiles excubias agitaverant.' Idem.

Pro vero comperimus] 'Pro vero obtinere' initio Apologiæ dixit. Idem. Sociæ scilicet doloris casusque tui] Theophylact. ad 1. Cor. 12. 16. 'Η ἀκριβής ἕνωσις κοινὰς ποιεῖ τε τὰς συμφορὰς, καὶ τὰς εὐδοκιμήσεις. Idem.

Inmanem colubrum] Non est in Mss. colubram, ut scribit Cel. Burmannus ad Ovid. lib. Iv. Met. vs. 474. 'rejecit ab ore colubras:' sed tantunmodo in Edd. Beroaldo prioribus, ut et Juntinis: ut Lucano lib. Ix. 634. 'subrectæ fronte colubræ:' aliisque. Adi Bentl. ad Horat. l. 1.

Od. 17. 8. 'Nec virides metuunt colubras:' ubi colubros tamen est in Mss. a me visis, sed recentioribus. Verum masculinum genus hic præferendum videtur: quia agitur ut de viro, et sequitur, 'cum' et 'te saginaturum et devoraturum:' licet et illic aliquid turbetur. Vide et Arnob. lib. v11. p. 251. Serv. ad Æn. 11. 470. Oud.

Multis modis voluminibus] Male Roaldus probat multimodis, quod non in Fux. est, sed in Ed. Bas. pr. ac pejus in sec. multis modis. Gyros serpentinos vocat nodos. Adi omuino Gruterum I. c. et N. Heinsium ad Ovidii Ep. 1x. 86. lib. 1v. Met. 490. ' Nexaque vipereis distendis brachia nodis.' Virg. Æn. 11. 218. 'divellere nodos.' Lucan, lib. vt. 490, 'Inque pruinoso coluber distenditur arvo, Viperei coëunt abrupto corpore nodi.' Infra pag. 101. 'noxii serpentis nodum cervicis et capitis abscide.' Lib. x1. p. 246. Contorto nodulo supersedebat aspis:' ubi etiam in Ms. modulo. Idem. Immanem colubrum multinodis roluminibus serpentem, &c.] Sic uvpiéλικτον όφιν Eunapius apud Suidam dixit: et 'cerastarum sinnosa volumina' Avienus in Periegesi. Pric.

Veneno colla saginantem hiantemque inglurie] Sanguinantem. Bert. saginantem. Pontan. lib. 1. Aual. 8, conjicichat saniantem. Sed optime e Virgilio lib. 11. Æn. 207, 'jubæque Sanguineæ exsuperant nndas:' hune locum defendit Pricæus. 'Sanguinare' est neutrum. 'Colla' adeoque per Græcismum æque dicitur pro circum colla. Lib. vt. pag. 118. 'longa colla porrecti dracones.' De verbo rariore 'sanguinare,' vide quos laudat Burm. ad Quinctil. Decl. x. c. 8. 'sanguinavere planctibus lacerti.' Idem cap. 9. 18. dixit 'Sanguinantes lacertos.' Bene vero que cum Scioppio restituit Wow, et segg, exsulaus ante eos in editis, sed comparens et in Mss. Flor. Palat. Oxon. D'Orv. Reg.

Fux. Guelf. utroque, aliisque. Oud. Veneno noxio colla sanguinantem] Pontanus Analect. 1. 8. saniantem, affectatissime. Sciopp. ex Ms. quodam saginantem. Utraque manu amplectimur nos positam lectionem, non tantum a vetustis editionibus, sed et Cod. Oxonien'si firmatam. Glossæ: ' Αίμάττω, cruento, sanguino.' In veteri et instructissimo Onomastico: ' Sanguinare, αίμάσσεσθαι.' Æneid. 11. 'Immensis orbibus angues, Pectora quorum inter fluctus arrecta, jubæque Sanguinem exuperant undas:' nbi Servius: 'Jubæ sanguinei coloris: qui locus omnem hic controversiam dirimit.' Pric. Hiantemque ingluvie profunda] Virgilius, itidem de angue, Georg. III. 'Piscibus atram Improbus ingluviem, ranisque loquacibns explet.' Servins: 'Ingluviem, ventris eapacitatem:' quæ forsan minus vera expositio. Glossæ Vindocinenses Ms. 'Ingluvies, gulæ spatium, vel gutturis.' Glossarium Stephani: 'Ingluvies, τράχηλος,' &c. Avienus, citato jam loco, de Cerastis: Immodice late patet oris hiatus Quippe feris, antro panduntur guttura vasto.' Jam et 'ingluviem' ab inglutiendo, (quod gula, non ventre fit) formari, quis est qui neseit? ut omittam, vel ex voce hiantem patere, sie ingluviem aecipiendam. Idem.

Tecum noctibus latenter acquiescere] Arnobius lib. v. 'In draconis terribilem formam migrat, ingentibus spiris pavefactam colligat virginem: et sub obtentu fero' (malim feri) 'mollissimis luditatque adulatur amplexibus.' Idem.

Sortis Pythicæ] Guelf. pr. Psytiche. D'Orv. et Ed. Vicent. Psyticæ. Oxon. Guelf. sec. Pal. Psychæ, vel Psyche. Scriverius edidit Pythiæ: quod amplecterer, si vel unus suffragaretur codex: quia poëtico Milesiarum stylo est convenientius: atque usi etiam sunt Cicero l. 1. Div. c. 1. 'sine Pythio oraculo:' et Livius, varian-

tibus tamen illic aliquotics Codd. nt ille utrumque adhibuerit. Adi Drakenb. ad lib. v. 15. in f. 'Oraculi Pythici:' sicut Valerio Max. l. 1. 8. 10. vitt. 15. in f. 'Pythiea divinatio, cortina.' Verum dubito, an Oraculum Milesium, quod responsum dederat l. iv. in f. etiam Pythium dici queat. Quid si cum Mss. legamus, recordare sortis, Psyche? At Apollinis Pythii templum Athenis quoque. Vide ad Thueyd. l. vi. § 54. Oud.

Quæ te trucis b.] Quæ abest a Bertin. te a Palat. Utrumque a Pith. Pertrucis Elmenhorstii fide, cum illo edidere Seriv. et Flor. Et bene. Vide ad l. 11. p. 40. 'poculo pernoxio.' Si modo sic sit in Florent. Nam in mea Lindenbrogii collatione per non ad trucis, sed ad multi refertur, ut fnerit 'pernulti coloni.' Id quod verisimilius videtur. Pro esse clam. in Guelf. pr. conclum. Idem. Et accolæ plurimi] Glossarium: 'Accolæ, λκρογείτονες.' Pric.

Videre eum vespera r.] Flor. viderunt. Elmenh. Accedunt D'Orv. Pith. Fux. et Oxon. Bene. Sed male in Oxon. cam bestiam r. Ex glossa id natum. Gnelf. pr. viderunt cum bestia r. Neque eam, quod et ostentat Palat. recipiendum, licet præcedat bestiæ: quia respicit ad colubrum vel maritum. De hoe loquendi modo dixi ad l. 1v. p. 75. Vespera pro vesperi amari a Nostro vidinus ad l. 1. Oud.

Redeuntem e postu] Oxon, de pastu. Quod perinde. Virg. 1, G. 38. 'E pastu decedens agmine magno.' 1v. 184. 'Vesper ubi e pastu tandem decedere campis Admonuit:' item vs. 434. Intelligit eum cibo per rura comparato et comeso ad satietatem reversum. Solin. p. 41. 'ad pastum exire.' p. 104. 'Vago pastu lasciviunt capellæ.' Arnob. l. vii. p. 226, 'peeudes pastibus incubare:' ubi pro ipsis pascnis sumi potest, ut apud Tacit. l. iv. Ann. c. 25. et Solin. c. 22. 'ut pecua nisi interdum a pas-

cuis arceantur, ad periculum agat satias.' Sic enim leg. e Mss. omnibus. Vulgo, pascuis et in per. C. 29. 'si reeta ad pastus ora dirigant.' Sic Mss. non pastum. Ceterum maxime hic locus vindicare potest Silium a conjectura N. Heinsii l. vt. vs. 161. de serpente ad Bagradam: 'lateque repletus et asper Vastatis gregibus, nigro ructabat in antro. Isque ubi ferventi concepta incendia pastu Gurgite mulcebat rapido et spumantibus undis,' Atque hinc corrigo Valer. Flacc. I. vii. 550. 'Eveat Hæmonio messis memoranda colono: Tuque tno pastum Graium da, nata, draconi. Ipsius adspectu pereant.' Vulgo, tuum parti draconem. Graci a dracone, per Medeam pasci solito, comedendi elegantissime 'Grains pastus' dicuntur. Metaphorice Arnob. lib. 1. p. 30. morbi, depascentis humanos artus, vim 'intra unius verbi moram' (de Christo lognitur) 'continnato frenavit a pastu:' ubi vide Herald, Idem de sacrificiis l. viii. p. 213. Idem. Videre eum vespera redeuntem e pastu] Oxon. Viderunt eam bestiam redeuntem, &c. et post, vadum innatantem. Pric.

Pr. fluminis vadis innatantem] In Ed. Vicent. est proximisque. D'Orv. innatentem, vitiose. Sed adtentionem meretur scriptura Cod. Oxon. vadum, Guelf. pr. vadem. Nam solet Auctor verbis per 'ad,' 'in,' 'per,' compositis jungere Accusativum casum, quod sæpe monendum habui. Immo plane codem modo l. 1. p. 7. 'Senex ille dolium innatans vini sui.' Virg. lib. 11. G. 451. 'undam levis innatat alnus.' Sed tamen l. 11. p. 40. 'Me post Lethæa pocula jam Stygiis paludibus innatantem.' Oud.

Alimoniarum obsequiis] Oxon. alimoniorum. Aliquoties hæc confunduntur. Vide Comment. ad Suet. Calig. c. 41. Sed l. 11. p. 21. 'alimoniarum socia fui.' L. v1. p. 112. 'Alimonia tua gloriatur.' In Apol. p.

535. Ed. Pr. 1 ob xiv. annorum longas alimonias.' Idem. Nec diu blandis alimoniarum obsequiis te saginaturum omnes uffirmant, ce.] Philostratus de Lamiis: Kal ἀφροδισίων μέν, σαρ. κῶν δὲ, (melins τε) καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων έρωσι, και πάλλουσι τοις άφροδισίοις υθς αν εθέλωσι δαίσασθαι. et post: Δακρύοντι εώκει το φάντασμα, καὶ εδείτο μη βασανίζειν αυτό, μηδ' άναγκάζειν όμο. λογείν δ, τι είη, ἐπικειμένου δὲ, (τοῦ ᾿Απολλωνίου) και μη ἀνέντυς, ξμπουσά τε είναι έφη, και πιαίνειν ήδυναις του Μένιππον είς βρώσιν τοῦ σώματος. Apocal. 12.4. Καί δ δράκων ξστηκέν ενώπιον της γυναικός της μελλούσης τεκείν ίνα, ύταν τέκη, τον τέκνον αὐτης καταφάγη. fructu hic, nt aprid Lucam 1. 42. καρπός κοιλίας. Peic.

Pragnationem tuam pl. maturaverit ut.] Palat. Guelf. ambo, et Oxon. pragnatione in tua. D'Orv. Fix. pragnatione ista tua: quasi maturare neutraliter pro maturescere esset positum. Sed vide ad lib. 1. p. 14. et monitum menm ad pag. 97. 'in morem S.' Istam tamen recepi: cum id pronomen, δεωκτώς positum, plane sapiat Appuleianum stylum. p. 98. 'Quantum boni geris nobis in ista perula.' pag. 101. 'ennetis istis teenm relatis.' Et passim. Devoratur in Pith. Oud.

At hic jam tua est existimatio Ad hoc est in Fulv. Pith. et Pal. Ad hac Guelf, nterque, Oxon, et Ed. Scriv. probante Pricao; ut sit pro præterea. Sed tum malim ad hoc. Vide ad Sueton, Aug. cap. 25, et infra ad l. x. p. 213, 'Ad hoc uxoris mentitæ lamentationibus.' Quod in Ed. Elmenh. est at hæc, nusquam deprehendi. Ad hic Ed. Bas. pr. Sed præstat hie eum Florent, nihil mutare. Seusus est: Cum igitur hæc ita sint, hoc ergo in statu, et hac rerum conditione cum tu verseris: nt passim occurrit, et plus semel in Appuleio. Vide ad lib. x. pag. 212. 'Hic non adeo mentiebatur.' In Pal. extimatio. Adi Comm. ad

Liv. l. XXXIV. c. 2. 'Utrum e rep. sit, nec ne, vestra existimatio est:' et Stew. ad lib. vti. p. 139. Desunt antem hac omnia in D'Orv. usque ad sororibus. Oxon. pro sor. Idem. At hic jam tua existimatio est, utrum, §c.] Infra lib. vti., 'Hanc ex animo quidem meo conducibilem sententiam protuli: sed vos vestrorum estis consiliorum rerumque Domini.' In quibusdam heic, Ad hoc. Oxon. Ad hac: bene. Gloss. 'Ad hac, ênl τούτοιs.' Pric.

PAG. 100 An sævissime bestiæ sepeliri visceribus] Autonimus IV. 13. Οσος αριθμός (ζώων) καταναλίσκεται, και ούτωσι πως θάπτεται έν τοίς των τρεφομένων σώμασι! Tertullianus in Apolugetico: 'Sutfocatis et morticinis abstinemus, ne quo sanguine contaminemur vel intra viscera sepulto.' Sidouins de Thyeste: 'Fratris crimine qui miser voratis Vivum pignoribus fuit sepulchrum: at 'bestiæ visceribus sepeliri,' peculiari quadam elegantia dictum. Eustathins ad Homernm: Τυμβεύεσθαί τις λέγεται καί είς θηρίων γαστέρας, εί καταφάγωσιν αὐτόν. Ignatius ad Romanos : Μάλλον κολακεύσατε τὰ θηρία, Ίνα μοι τάφος γένωνται. Apud Achillem Tatinm III. Είς ήμας ίχθυς αναλωσάτω, μία γαστήρ χωρησάτω, Ίνα ἐν ἰχθῦσι κοινή ταφῶμεν. De vulture Ennius : 'Hen quam erudeli condebat membra sepulchro! Idem.

Nostrum officium f.] Tò officium dele ex Aldo et Florentino. Elmenh. Miror, Vulcanium in Ed. sec. hoc substantivum insernisse, sequente Scriverio: cum neque in ullo Msto, neque Edito alio compareat: ac nemo nesciat, millies id subintelligi; immo sæpissime elegantius omitti, licet sciam legi apud Cæsarem, plene loqui solitum, l v. B. G. c. 25. 'Ego certe meum Reip. atque Imperatori officium præstitero.' Oud.

Animi tenetla] Supra: 'si id tole-

animi tni teneritudine non potes.' Elmenh. Simplex, et animi tenella] 'Ακακος. Rom. 16. 18. supra hic de Eadem: 'Pro genuina simplicitate, proque animi tui teneritudine.' Pric.

Prorsus omnium mariti monitionum, &c.] Oxon. quod rursum omnium, &c. scripserim, Rursus omnium, &c. Idem.

Et in profundum calamitatis se præcipitavit] Lib. viii. 'In profundam ruinam cupidinis, &c. se præcipitavit:' ubi dieta vide, Idem.

Tertiata verba] Notat Servius Catonem dicere: 'Tertiato et quartato verba dicere præ metu.' Quod num in Servio vulgari, an in loco ex Schedis eruditssimi Danielis aliis laudato haheam, non memini. Colv. Ex Schedis Danielis ad Virg. Æn. 111. 314. 'raris turbatus vocibus bisco.' Qud.

Semianimi vocel Flor. semihianti. Elmenh. Qui cum Scriverio sic edidit rectissime : nec de co dubitare debuerat Pricæus, quem vide. Juvat Virgilins, et Codd. Pal. Guelf. sec. scriptura, semiante, Pith. semianti, Fux. scmiati, Guelf. pr. seminante. Lib. x. p. 231. 'Semibiantes labias,' et 'semiadopertos oculos' alibi ait. Gell, l. x1x. c. 11. 'Semihulco savio menm puellum snavior.' Oud. Semianimi rocel In Florent. Cod. non male semihiante: infra lib, x. 'Semihiantes adhuc compressit labias:' et Floridis: 'Semiliantibus in conatu labellis: at forsan semianimem rocem hic appellat quam supra lib, 111. 'tennem ac diminutam admodum.'

Sic ad illus ait] Tò ait credam vix unquam non esse malæ manns interpolamentum: lib. vi. 'Confusisque in unnor grumnlum, sic ad illam. Videris mihi,' &c. cedem libro: 'Atque sic ad illum: Licet tu,' &c. lib. r. 'Et ad illum: Næ merito (inquam),' &c. mendum simile lib. tv. pag. \$4. sustnlimus. Idem.

Vel omnino cujatis sit, novi] Lib. 1.

' Sed, ut prins noritis quis sim, et cujatis,' &c. Idem.

Marito] Lege maritum. Consentio, inquit, maritum meum esse bestiam aliquam, prout vos recte asseritis. Beroald.

Malunque grande de vultus curiositate præminatur] De curiosa vultus inspectione: sic 11. 'curiosus obtutus,' 1v. 'curiosus aspectus:' et 1. 'curiose arbitrari.' 'Malum grande' est quod Plauto non semel 'magnum malum.' Olympias Alexandri mater, de Junone: 'Malum mihi prorsum illa magnum dabit,' &c. (apud Gellium x111. 4.)itaet Terentius v. 4. Eunuchi. Pric.

Si quam salutarem opem perielitauti sorori potestis adferre, jam nune subsistitel Apud Virgilium: 'Tu pro germano, si quid præsentins audes, Perge.' Idem. Incuria sequens prioris providentiæ beneficia corrumpit] Cyprianus in de bono Patientiæ : 'Perennt præterita, dum quæ cæperant, desinunt esse perfecta.' Servius ad 11. Virgilii Eclogam: 'Tolerabilius est non incipere aliquid, quam inceptum deserere.' Salvianus III. de Avaritia: 'Laudari anteactæ ætatis prudentia non merebitur, nisi bono fine clandatur.' Isidorus l'elusiota: 'H · δαθυμία τους προγεγενημένους πόνους, καν λαμπροί είεν, σβέσει. Arrianus IV. 3. in Epictetum: Μικρον αν απονυστάξης, ἀπηλθε πάντα τὰ μεχρί νῦν συνειληγμένα. Idem.

Nuctæ, &c. nudatum sororis animum] Claudianus: 'Et Veneri mentis penetralia nudant.' Idem.

Omissis tectæ machinæ latibulis, districtis gludiis fraudium, &c.] Sic 'clandestinæ proditionis cuniculis,' 'apertæ simultatis machinas' Sidonius 11.
13. opponit: quibus similia heic infra lib. vi. 'Rejecto velamento ad promptum' (id est, manifestum) 'exitium compelli.' 'Gladii fraudium' hic, fraudulenti sermones, acumen gladiorum exæquantes. In versiculis Phocyllidi adscriptis: "Οπλον τοι λόγος

ανδρί τομώτερον έστι σιδήρου. Idem.

Simplicis puelle, &c. cogitutiones invadunt] Διὰ τὴν χρηστολογίαν τὴν τῆς ἀκάκης καρδίαν ἀπατῶσι. Rom. 16. 18. Idem.

Quoniam nos originis nexus, &c.] Æneid. tv. 'O luce magis dilecta sorori:' ubi Servius: 'Per nomen necessitudinis ostendit se quæ sunt utilia snadere.' Idem.

PAG. 101 Periculum quidem nullum] Sic vere dat Oxon. Guelf. pr. cum Edd. Aldi, Colin. Wowerii, et seqq. quod mentem Auctoris postulare, recte monuit Gruter. lib. viii. Susp. c. 9. Nam in ceteris Edd. et Mss. plerisque circumferebatur ullum. Oud.

Viam, quæ s. deducit iter ad sulutem] Perducit edidit Scriver. Cave vero, ne cum Modio et Grutero deleas 78 iter, ut fecere Vulcan, et Scriver, Falsum est enim Palatino To iter deesse. Is habet cum Guelf. sec. deducit, iterque. Quanquam enim 'via' passim dicitur 'ferre' et 'ducere,' non segnitur hine, hand rectum esse quoque via deducit iter; quoniam per riam instituitur iter, ut recte jam observavit Floridus, et 'iter viæ' ex. Lucretio adtulit Elmenh. in Ind. Immo et sie dixit Noster lib. 11. p. 29. 'maris et viæ iter:' nbi vide. Hinc a JCtis ria et iter, bene secreta sunt. Consule Dissertationem Amplissimi viri, et natalium, publicique muneris splendorem, sua virtute et litterarum scientia inlustrantis, G. Meermanni de Rebus Mancipi. Quid? nonne apud Horat. lib. II. O. 2. 22. 'negata tentat iter via?' J. Capitolin. in M. Anton. c. 14. 'via, postquam iter ingressi sunt, periit.' Ed. Bas. pr. corrupte vitam. Idem. Viam quæ sola deducit iter ad salutem. diu diuque cogitatam, &c.] In Nubibus Aristophanis "Ολην την νύκτα φροντίζων, όδοῦ Μίαν εξρον ἀτραπόν δαιμονίως ύπερφυα. Ælianus apud Suidam: Καταδαρθέντι οἱ τῶν τις ἱερέων ἐδόκει λέγειν, μίαν είναι σωτηρίας δόδν, &c. Helena apud Euripidem: Μι ἐστlν ἐλπls τρ μόνη σωθείμεν ἄν. Virgil. 'Ea visa salus morientibus una.' Catullus: 'Una salus hæc est: hoc est tibi pervincendum.' Catu ut. 6. A. Gellii: 'Alia, nisi hæc, salutis via nulla est.' Pric.

Novaculam præacutam] Isidorus xx. 13. 'Novacula ferrum subtile, satisque acutum.' Idem.

Ad pulsum et. palmulæ lenientis exasperatam] Flor. adpulsu. Recte. Elmenh. Adde Reg. Pal. Guelf. Pith. et Oxon. nisi quod in eo et Guelf. pr. sit a pulsu, ut variatur in Martiano Cap. p. 5. ' canora modulatio meliço quodam crepitabat appulsu.' Veram antem scripturam, adpulsu, recte probavit quoque Pricæns, et cum Elmenh. recepit Scriv. et Flor. Idem error olim in vulgatis erat lib. vi. p. 114. 'Accepturus savium blandientis adpulsu linguæ longe mellitum.' Martian. Cap. lib. 1. p. 18. 'Quod tamen si adpulsu enjusque luminis tangeretur.' Sic lege e Mss. Vulgo, quo et cujusdam: et in uno Ms. ad pulsum. Deceptus Beroaldus vulgari lectione ad pulsum (Ed. ejus pulsam) exponit: Ita cote exasperatam seu acutam redditam, ut minima manus inpulsione secet vitalia. Qui sensus nequaquam ex his verbis elici potest. Et quid quæso tunc significabit lenientis? Nec melius Floridus per 'palmulam lenientem' intelligit cotem, palmulæ figura, lævem. Nam sine dubio Auctor intelligit manum Psyches. Passim pro manu æque ac Fulgentius. dixit palmulam, pro 'manibus palmulas.' Lib. 11. p. 15. 'floridis palmulis rotabat:' 32. 'glabellum feminal rosea palmula ohumbrans:' ubi et vide. Lib. viii. p. 159. 'decora brachia sævientibus palmulis converberat.' Lib. xi. p. 245. 'porrecta palmula:' ac sæpius. Solemus vero acutissima cultra ante usum manu leni levigare, ne pulvis vel sordes quid officiant. Captavit autem Auctor Oxumoron in verbis 'lenientis exasperatam,' Nostro frequens. Adi ad lib. v11. p. 138. 'centunculo divite.' In Pith. lamentis. Oud. Ad pulsum etiam lenientis palmulæ exasperatam] In Palat. Florent. et aliis Mss. appulsu palmulæ, &c. quæ lectio purior: sic infra lib. v1. 'suavium blandientis linguæ appulsu mellitum.' Pric.

Lucernamque concinnem, completam oleo, cl. lumine præmicantem Abest que ab Ed. Bas. pr. contra completamque in Palat. Male. Sed placet, quod est in Fulv. concinne. Nam eo adludit et D'Orv. continue. In Pith. est continuem. Auctor nusquam eam vocem usurpavit in tertia Declin, sed secunda, ut lib. 11. p. 30. in Apol. p. 436. Ed. Flor. in Floridis N. 23. 'eorpus tam concinnum.' Nec seeus alii. Est autem adverbium concinne optimis quibusvis in usu, Ciceroni quoque pro Rosc. Com. c. 17. pro apte, nitide, nec superflue. Dein in D'Orv. exaratur sumine. Quod est pinguedo porcina. Atqui non ea, sed oleo complendam esse dixerat. Oculo in Pith. Oud. Lucernamque concinnem] Id est, aptam, mediocrem. In Floridis: 'Corpus tam concinnum est, ut neque oppido parvum, neque nimis grande sit, sed quantum satis sit ad usum decoremque.' Onom. vet. 'Concinnus, εὐθήμων.' Pric. Claro lumine præmicantem] Lib. XI. ' Video præmicantis Lunæ candore nimio completum orbein.' Idem.

Claudentis auleæ tegmine] Miror, Ald. Junt. post. Colin. Colv. Vulc. aliosque secutos esse Beroaldum, e conjectura reponentem auleæ; cum ea vox hoc genere non sit Latina. (Nam et apud Curt. lib. viii. cap. 5. e Mss. rescribendum est, 'post aulæa, quæ lectis obduxerat,' pro aulæam et lectos.) Nec tali sub velo bene recondita fuisset lucerna. Tabulæ etiam est in Reg. D'Orv. Oxon. Par, Guelf. pr. Inc. quod natum e

cerebro librarii non capientis veram Appulei, manum. Aulæ e Wowerii conjectura minus bene quoque recepere Pricæns et Florid, quæ vox recte quidem pro olla, ut apud Gellium lib. xvit. c. 8. 'Anla lentis et oleum in aulam indere:' ubi vide: et 'aula,' 'aular,' 'aulicoquus,' apud Plautum, Varronem, Festum. Sed si aulam probarnut pro olla, cur ergo nou, nt ab olla, ollula apud Varronem, agnovernut ab aula, aulula? Quum tamen hinc nomen sit Planti aulularia, et aululæ servetnr a Florent, Pith, et Mss. Becich. Epist. 74, Edd. pp. item Junt. pr. Merito igitur Elmenh, et Scriver, revocarunt aululæ. De utroque usn Tâv au et o, in multis vocibus, ut 'candex,' 'codex,' 'canlis,' 'colis,' 'collis,' 'cantes,' 'cotes,' ' Claudius,' ' Clodins,' ' Faustulus,' ' Fostlus,' 'plaudo,' 'plodo,' 'plaustrum,' ' plostrum,' ' Plantins,' ' Plotins,' 'saurex,' 'sorex,' &c. vide Pricæum ad lib. IV. p. 67. VI. p. 127. Comm. ad nummos gentis Pompeiæ, Heins, ad Ovid. Met. lib. x11, 430. Burm. ad Suet. Ill. Gram. c. 10. me ad Lucan, vii. 139. Hirt. B. Afr. c. 21. Hine sæpissime 'anspicium' in 'hospitinm,' ac vice versa, mutarunt librarii. Vide Drak, ad Liv. lib. xxi. c. 2. In Gemma Wild. 175, 'Fostus' Sulla, pro 'Fanstus.' De 'cote' et 'caute' erit aliquid monendum infra lib. vt. p. 118. 'cotibus cavatis.' Oud. Claudentis aulæ tegmine] Id est, ollæ. In Oxon, tamen et tribus aliis Mss. tabulæ exaratum, Pric. Aululæ Lego anlaw, ut sit sensus : lucernæ lumen occultandum esse, contegendumque tegumento aulææ undique sepientis: 'aulwam' enim fæminino genere sic dicimus, nt 'anlæum' nentro. Quintus Curtins: 'Nec quicquam eorum quæ invicem jactata erant rex ignorabat, cum post aulæam, quæ lectos obduxerat, staret.' Sunt autem aulæa, panni et vela picturata, et versicolore textura spectabilia, quæ Græcis quidem vocabulis, sed apud Latinos usitatissimis, ' peripetasmata' et 'peristromata' nominantur. Aulan antem dicta esse tradunt ab aula Attali regis, in qua primum inventa sint, postquam is populum Romanum scripsit hæredem: hine Attalica a Propertio cognominata, illo versu: 'Nobilis aulais porticus Attalicis.' Plin, auctor est, Attalum regem primum invenisse aurum vestibus intexere: 'unde,' inquit, 'est nomen Attalicis.' Anlara purpureo colore distincta, et simulachris hominum intexta fuisse, testis est Poeta, cum ait: 'Purpurea intexti tollant aulæa Britanni,' Berould.

Sulcatos intraliens gressus] Sie infra x1. 'sulcos viperarum' dixit. Lucanus: 'Et contentus humum cauda sulcare paræas.' Pric.

Cubile s. conscenderit] Edd. Vic. Junt. pr. et Marg. Bas. pr. concederit, ex omissione n seu lineolæ. Supra p. 90. 'torum inscenderat:' et millies. Alta enim Veterum cubilia. Adi Bronkh. ad Tibull. 1. 2. 29. 'Illa docet fortim molli descendere lecto.' Oud. Cubile solitum, &c.] Ita, δράκουσος φωλεώδη χειὰν, Flutarchus in de Cracul. defect. et κοίτην συνήθη Ælianus vt. 47. de Animal. Pric.

Porrectus] Ed. Beroald, prorectus. Bas. pr. protectus. Unde quis metuens, ne porrectus tantum de mortuo et extenso dicatur, (vide ad Liv. lib. vii. c. 10.) emendare conarctur projectus. Solent enim hæ voces permutari. Vide ad lib. iv. pag. 83. ad Virg. Æn. ix. 589. Et ita dicitur is, qui se in solo, patuloque satis loco stravit. Hinc 'media projectus in herba' Virgilio, aliisque. Sed satis sana est lectio vulgata. Lib. x. in f. 'In medio arenæ gremio lassum corpus porrectus refoveo.' Oud.

Altum suporem flure caperit] Virgil.

'Toto proflabat pectore somnum.'
Theocritus: "Υπνον βαρὺν ἐκφυσῶντος.
'Altum soporem,' nt apud Ovid.

Metam. vii. 'Adhuc Regem sopor altus habebat:' et infra hic: 'In altum soporem descenderat.' Pric.

Pensilem gradum] Lib. 1v. 'lenem g. et obnixum tolerans.' Elmenh. Vide Pric. et N. Heins. Advers. lib. 11. c. 1. Oud. Pensilem gradum, &c.] Quem supra lib. 111. 'vestigium suspensum' dixit: quo loco aduotata vide. Pric.

Minuens? Floridus interpretatur ' placide sustinens:' sed hoe non exprimit verbum minuens. Sine dubio Appuleius vult, eam ut tacite, sic lente suspensos pedes movere, ut tanto securius inaudita lucernam promat. Nec tamen placet Heinsii conjectura d. loco in Add. pag. 767, movens vel commorens. In Oxon. a m. pr. et Guelf, pr. est in via eris. Videtur 'minuens gressum' significare procedens; quo fit, ut sensim minores gressus debeant fieri. Nam ex. gr. qui ex lecto ad fenestram iturus facere debet x. gradus, minuit eos paulatim, quo magis ad eam adpropinquat. Hanc unice fuisse mentem Appuleii contendo. Oud. Paulatim minuens] Lib. II. 'Relictum paululatim labellis minuens,' Pric.

Dextra sursum clata] Gestus ferituri. Virgilius v. 'Ostendit dextram insurgens Entellus, et alte Extulit.' Idem x. 'Strymonio dextram fulgenti diripit ense Elatam in jugulum:' ubi Servins: 'Jugulo suo vulnus minantem.' Sirachides XLVII. 4. de Davide: Έν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα ἐν λίθω σφενδόνης, &c. Hesychius in δρεξάσθω. 'Ο τύπτων την χείρα έκτείνει. Egesippus 1. 45. de Herode: 'Levavit' (melins elevavit) 'dextram, empiens sese ferire.' Idem 11. 18. 'Elevavit dextram, ac, formidabilem cunctis, subjiciens sibi mortem, proprio victor se mucrone transfixit.' Ammianus lib. xxvi. 'Elata prospere' (scribe propere) 'dextra ut Princeps fiducia plenus, increpate quosdam ut seditiosos,' &c. Vide et Latinum Josuæ

viii. 26. Interpretem. Idem.

Nodum cervicis ct capitis abscinde] Ovid. Metam. 1. 'Falcato vulnerat ense Qua collo est confine caput.' Hesyelius: Σὸν ἐχμωτης σὸν ἀρμολογη τοῦ τραχήλου καὶ τῆς κεφαλῆς, &c. deformatum monstrosissime locum ita pristing suge formæ restitue: Zuveoxμφ' τη συναρμολογή, &c. Seneca, quem statim adducemus, 'commissuram' vocavit: respexit autem Hesychius Homeri ista ex Hiad. ξ. Τον δ' έβαλεν κεφαλής τε και αὐχένος έν συνεοχμώ, Νείατον ἀστράγαλον ἀπὸ δ' άμφω κέρσε τένοντε. nbi τένοντες 'nodus' Appuleio nostro: id est, nervi cervicis. Glossarium: 'Cervix, 76νων.' Præsectis his nervis evitatur animal. Odyss. γ. Πέλεκυς δ' επέκοψε τένοντας Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοδς μένος. Apud Suidam quis e Veteribus: 'O ταύρος, &c. διακοπείς τους τένοντας, &c. ήσυχη κατηνέχθη. Seneca: 'Magnarum virium animalia humanæ manus ictus impellit: tenui ferro commissura cervicis abrumpitur: et cum articulus ille, qui caput collumque committit, incisus est, tanta illa moles corrnit.' Idem.

Cunctisque istis sociis lecum relatis] Primum que deest Fux. At 7d istis auctoribus Mss. tantum non omnibus, et Edd. Vett. cum Scriverio reposui. Exciderat id vocabulum ex Ed. Colv. Dein ocius videtur esse in Florent, ut conjecere Stewech. et Colv. quod hine recepere omnes. Sed in ceteris Mss. Edd. pp. est sociis, qua voce ridicule Beroaldus, forsan et D'Orleans ad Tacit. I. Ann. p. 85. 'famulitium' intelligit, nec tactile, nec visibile, cum opes innuat, socias seenm anferendas. Ita enim placnit Scioppio lib. 1. Susp. Ep. 10. Quomodo et apud Vegetium dant Mssti lib. II. c. 7. 'Colligatos secum fasces pertrahunt socios:' nisi et illic ocius reponendum, anod bic servo. Vide ad lib. vi. p. 119. 'ut abiret hine ocius:' S ex præcedenti istis adhæsit voci

ocius. Qua non intellecta, opibus dederunt librarii Oxon, et Par, ut pag. 99. 'opibus istis exterminanda est.' Sed malim tum cum alio viro docto gazis vel copiis: quod cum sociis etiam confunditur apud Cæsar, lib. vii. B. G. cap. 54. Pessime in Elmenh. et Floridi Edd. additur rebus. Sed jacentes illas quascumque divitias quasi digito demonstrans vocat 'omnia ista, ταῦτα πάντα.' Lib. 11. pag. 3. 'Omnibus istis cibariis vasculis raptim remotis.' Paullo aute : 'omnique isto adparatu.' De vocula iste vide ad pag. 99. Oud. Cunctisque ocyus tecum relatis] Rom. et Vicent. (editt. principes) Cunctisque istis sociis t, r. Oxon, Ms. Cunctisque istis opibus t. r. quod sensum non inconciunum efficit. Pric. Istis sociis] Famulitium intelligit, neque tactile neque visibile, quod Psychæ ancillabatur, præstoque erat. Beroald.

Hominem jungemus | Palat. jugemus. Ceterum optime observat Beroaldus, hominem dici de femina, probatque Cic. loco lib. Iv. ad F. 5. 'Quoniam homo nata erat:' quæ pessime in hoc modo corrumpit Lindenbr. in Gudian. Epist, pag. 286. Adi Ciof. et Burm. ad Ovid. Met. xiii. 404. de Hecuba: Perdidit infelix hominis post omnia formam.' Guelf. pr. hominum. Oud. Hominem tel Appellatione hominis mas et fæmina continetur. Ser. Sulpitins epistola ad Ciceronem: 'Paueis post annis tamen ei moriendum fuit, quoniam homo nata fuerat.' Il-Ind Satyrographi quis ignorat? 'elames licet et mare cœlo Confundas, homo sum.' Beroald.

Tali verborum incendio, &c.] Jacobns 3. 6. 'Η γλώσσα πῦρ. Pric.

Flatus alitis] D'Orv. flatu. Junt. pr. flatis halilis. Ald. fl. halitis. Nil muta. 'Flatus ales' est 'volucer ventus,' et 'Auster ales,' ut apud Virgilium. Alas enim passim ventis adscribi a Veteribus, quis nescit? quamquam hic pro celeri simpliciter

sumi posset, ut 'currus,' 'passus,' 'imago,' 'jaculum ales,' et similia passim apud poëtas. Unde et corrigendus ex optimo Leid, pr. Solimus cap. 30. p. 41. 'in saliendo ita nisus habent alites.' Vulgo inepte, alitis. Alioquin conjici possit flantis halitus; quæ utraque vox hac in re supra quoque occurrit. Sed elegantius est, quod vulgatur. Oud.

Relicta sola, nisi quod infestis Furiis agitata sola non est] Scriptor de bono Pudicitiæ in Cypriani operibus: 'Joseph in imum carceris truditur, sed sola non est in carcere pudicitia.' Vide Joh. 16, 32. Pric.

Similiter marendo] In Oxon, Guelf. pr. similius. D'Orv. similes. E Florentino nihil varietatis adnotatur. Sed in reliquis Mss. et Edd. Vett. usque ad Bas. sec. vel Colv. ubi primum prave innovatur, exstat simile. Verissime. Per adjectivum pro adverbio, quod crebro et præsertim apud poëtas occurrere, notum est. Vide Grammaticos, et Voss. de Constr. c. 61. N. Heins, ad Claud. Prob. et Olyb. Cons. vs. 120. Falsteri Supplem, L. Lat. in v. 'Volabile.' Stat. Theb. lib. vii. 426. 'Flebile gavisæ.' Sic in Auson. Ep. 4. 'olidum fumans:' nti est in Mss. et Edd. Vett. Olini illie inepte nunc eireumfertur. Epist. xxv. 26. 'Obnixum taces.' Epist. xxi. 'magnum sonorns.' Sic lege e Ms. Inprimis vero cum Cuninghamo in Bentlei, pag. 360, et ex optimo ac vetustissimo Cod. Leidensi hinc emenda Horat. lib. 1. O. 3. 21. 'Abscidit Oceano dissociabile terras.' Appuleius autem mire amat eum loquendi modum. Sie lib. 11. pag. 25. ' Quie dulce condiens et ollam et lectulum suave quatere novi.' Lib. v. init. 'snave recubans, et dulce conquievit.' Lib. h. p. 107. 'Irata solidum.' Lib. vi. pag. 118. 'subridens amarım.' Lib. x. pag. 235. 'pectora suave mulcentibus:' et paullo post: ' mite conniventibus, acre comminantibus pupillis.' Inde corrigendus quoque locus lib. vitt. p. 157. 'Fratrem denique addito nomine, lugubre ciere:' nbi male vulgo lugubriter, e Priewi conjectura, in aliis lugubri. Forsan etiam lib. 1x. p. 184, 'machinas simile circumrotari: 'et x. pag. 235. scrib. 'alacre demonstrabat.' Sed ibi vide. Oud. Æstu pelagi similiter mærendo fluctuat] Medea apud Senecam: 'Auceps astus incertam rapit, Ut sæva rapidi bella cum venti gerunt, Utrinque fluctus maria discordes agunt, Dubiumque pelagus fervit : hand aliter meum Cor fluctuat.' Vide supra sub initium 1. 1v. notata. Pric.

Statuto consilio] Lib. vii. 'Statuto consilio latronum.' Elmenh.

Jam tum facinorosas Oxon. facinorum. Sed Reg. quoque, Guelf. Pith. facinori, ut omnes edidere, post Wower, ct vere. Sed suas cnm Fux. debuissent addere. Nam hine natum est istud facinorosas, quod cum reliquis Mss. et Edd. servat quoque Florent, in quo item tamen pro tum, sive in. ut in Pith. ct Fux. et alijs. Lib. x. p. 231. 'longe lateque cruentas suas manus porrigit.' Oud. Jam tum facinori manus admovens, adhuc incerta consilii titubat] Apud Quintilianum Declam. 1. (ctiam in homicidii argumento) ' Quem etiamsi nullæ fallerent tenebræ, metus, et conscientia, magni sceleris testes, incertum fecissent.' Pric.

PAG. 102 Et, quod est ultimum, &c.] Lib. vii. 'Quodque est cunctis extremius,' &c. Idem.

Corpore odit bestiam] Fux. tempore. Roald. Item Dorv. Pith. hand infrequenti permutatione. Vide ad Lucan. lib. vii. 406. In Palat. Guelf. sec. odit diligit bestiam, sine τφ maritum. Contra auctius dant Oxon. Guelf. pr. odit serpentem bestiam, d. m. quod placet. Suet. Tib. cap. 72. 'serpentem draconem.' Adi Sanctium in Min. lib. iv. cap. 4. v. 'An-

gnis.' Oud.

Vespera noctem trahente In D'Orv. et Pith. nocte. A Palat. Guelf. sec. abest participium cum duobus segg. nominibus. Pricans mallet reponere intrahente, ut lib. x1. pag. 256. 'Sol curvatus intrahebat vesperam.' illic quoque in Florent. est trahebat. Immo Ovidius ait lib. 1. Met. vs. 219. traherent cum sera crepuscula noctem.' Contra Lucanus lib. vi. 335. 'Et per summa poli Phobum trahit altior æstas.' Idem. In eodem corpore odit bestiam Oxon. odit serpentem bestiam: sic 'bestiam proserpentem' alicubi memini Plantum dixisse. Pric. Vespera, &c. jam noctem trahente] Reposnerim intrahente: supra hoc libro: 'Sulcatos intrahens gressus.' Alius: 'Et Sol curvatus intrahebat vesperam.' Idem.

Nox aderat] In fabula Saturni genitalia patris demessuri Hesiodus: (ex quo hanc suæ particulam effinxit Appulcius noster:) ⁷Ηλθε δὲ Νύκτ' ἐπάγων μέγας Οὐρανός. Idem.

Et maritus aderat] Elegantius multo Fuxensis Codex, et maritus advenerat. Idem.

Altum soporem descenderat] Colvins legit, altum in s. Mihi vulgata non displicet. Brant. Atqui Latina non est. Descendere enim cum habet secum rem Acensativo casu positam, illa non significat id, in quod aliquis delabitur, vel se demittit, sed de quo: ut 'descendere montem.' Vide Burm. et me ad Suet. Cæs. cap. 37. et sic Drakenb. legit in Silio lib. xIV. 600. descendere fauces Abnuerant siccas jussorum alimenta ciborum:' ubi tamen sicca non temere putem mutandum, quæ prohibuerant, ne alimenta potnerint in ventrem descendere, Quidquid sit, 'descendere soporem,' esset evigilare, e sopore demitti. Quapropter, si verbum descenderat hie retinendum, necessario addenda est præpositio post altum, cam Colvio. Sic enim ille rectius conjecit, quam

quod Vulcan. Ed. sec. Wower. Elmenh. et ceteri tacite ediderunt, in altum s. quomodo tamen, nisi fallant excerpta, videtur exarari in Florent. Nam ceteri Mss. et Edd. non agnoscunt 70 in. Et sane maxime milii arridet Fulgentianum lib. 111. cap. 6. Myth, extenderut. Diserte enim is videtur hic, ut sæpe, ipsam Appuleii locutionem arripuisse; ac longum dormivisse Cupido per sequentia omnia narratur. 'Extendere' autem de temporis spatio occurrit sæpissime. Confer quæ congessere Heins, et Burm, ad Virgil. Æneid. lib. vr. 807. 'virtute extendere vitam.' Ovid. lib. 1. Met. 663. ' Æternum nostros luctus extendit in ævum.' Vellei, lib. 1, 11. 'extentum vitæ spatium.' hine emendandum reor difficillimum Silii locum lib. 11. 69. ' Venatu et silvis primos defenderat annos.' Olim conject depend. Sed legendum extenderat, docet ipse Anetor vs. 103. ' venatu extendere vitam Abnuit.' Oud.

Primisque Veneris praliis velitalus, in altum soporem descenderat] Ex his Virgilii: 'Optatos dedit amplexus, placitumque petivit Conjugis infusus gremio per membra soporem.' Supra lib. III. 'Jamque luminibus meis vigilia' (libidinosa) 'marcidis infusus sopor, etiam in altum diem nos attimit.' Pric.

Psyche, corporis et animi alioquin infirma] Lib. 1v. 'Psyche, &c. agra corporis, animi saucia.' Idem.

Fati tamen sævitia subministrante, viribus roboratur] Metamorph. viii.

Faciente Cupidine vires. Oxon, Furi tamen, &c. ex quibus aliquid extricare possem, si indulgere conjecturis vellem. Post vocem subministrante puto vires subandiendum. Idem.

Arrepta novacula] Hesiodus ubi supra: $\Delta \epsilon \xi \iota \tau \epsilon \rho \eta \delta \delta \pi \epsilon \lambda \omega \rho \iota \rho \nu \epsilon \lambda \lambda \alpha \beta \epsilon \nu \omega \rho \tau \eta \nu$, Μακρήν, καρχαρόδοντα. Idem.

Sexum audacia mutarit] Lib. vi.

Capta supra sexum audacia.' Idem.
Tori secreta] Gellius 1x, 10, 'con-

cubii secretum' dixit. Quintilianus Declam. 1. 'Secretum nuptiarum, et matrimonialis Tectuli solitudinem.' Ibidem de eodem: 'Servuli longius quiescunt, et præstatur Genio loci grande secretum.' Idem.

Formose cubantem] Decoro corporis situ dormientem. Florid. 111. de Philemone mortuo: 'Jacebat incumbeus toro, similis cogitanti, &c. stetere qui introierant, perculsi tam inopiuæ rei, tam formosæ mortis miraculo.' Idem.

Hilaratum] Hilarare frequentatum olim Rom, scriptoribus fuisse non solum hoc loco testatus Apuleius, et alibi Cicero. Quin et Livius Ægystho latare active protulit. Stewech. Pag. 98. 'Quantis gaudiis domum hilarabis:' et alibi. Oud.

Et acuminis sacrilegi novacula pranitebat] Lipsianam conjecturam [vid. VV. LL.] textui intrusere Vulcan. Wow, et seqq. Immo et videtur ea confirmari Mss. Florent, et Bertin. Nihil enim varietatis ex illis Codd, est adnotatum. Verum vulgatam ante lectionem, a ceteris membranis servatam, quam ineptam pronunciat Elmenhorstius, bene defendit Pricæus. Immo ipsum Lipsium conjecturæ pœnituit. Nam Colvianæ Editioni novacula prænit. adscripsit: 'Recte.' Et, quæso, quomodo poterat novaculam pœnitere acuminis, qua nihil mali fecerat, nee Cupidinem læserat, quæque statim timore flagitii manu Psyches elapsa est? Sed, uti lumen lucernæ adspectn Cupidinis hilaratum increbrnit, sic novacula, quæ erat acumine sacrilego, ut bene exponit Pricaus, pranituit, sive validius splendorem emisit. De verbo 'prænitere' adi Heins. ad Vellei. lib. 11. cap. 59. 'de cujus origine, etiamsi prænitente, pauca dicenda sunt.' Sic enim est legendum, vel praniteut. In Msto est prævenit et. Frequenter hoc composito usus est Martianus Capella, cui etiam lib. 1. pag. 7. e Mss. plurimis restituendum: 'Lactei fluminis

prænitens unda.' Vulgo, renitens. p. 17. 'electro alius prænitebat.' p. 18. 'lacteo quodam calummate prænitebat.' Ita scribe e Mss. Leid. cum Grotio, non galumnate, In Guelf, pr. sacrilegii. Idem. Et acuminis sacrilegi novaculam pænitebat] Lectionem istam oggessit Lipsius: quem et acuminis sui pænitere oportuit. Oxon, Ms. et omnes veteres editiones habent novacula prænitebat. Aspectu talis (inquit) corporis, non lucernæ tantum lumen increbuit, sed et prænituit novacula: id est, splendore plusquam proprio præmicuit. 'Sacrilegi acuminis novacula,' aut hypallage est, pro, 'novaculæ sacrilegum acumen:' aut ea forma dictum qua ' liomo multæ prudentiæ,' et id genus multa. Pric.

Decedit in imos poplites | Decedit est in Mss. plerisque, et Edd. usque ad Wow. nisi quod Vulc. sec. det discedit: nec e Flor. varietatis quid est notatum. Descendit Oxon. glossa scilicet vov desedit, nt enm vulgatis jam habet quoque bene Pith. Fux. Guelf. ambo, D'Orv. nisi malis desidit. Crebra hac est confusio. Vide ad Luc. 111. 630. Val. Flace. vii. 55. Liv. lib. XXXII. 9. XLII. 16. et alibi. Infra quoque lib. viii. p. 155. 'Quadrupes residens.' Decidit magis notaret, eani toto corpore prolapsam esse, quam succubuisse in poplites: cui imagini desedit vel desidit melius convenit. Oud. Marcido pallore defecta tremensque, desedit in imos poplites | ' Palluit. et subito sine sanguine frigida sedit. Stesichorus de iis qui Helenam lapidibus obruturi erant: "Αμα τώ την δψιν ίδειν, ἀφείναι ἐπὶ τὴν γῆν τοὺς λίθους. Petronius: 'Gyton mirabili forma exarmaverat nautas.' Oxon. descendit in imos p. 'In imos poplites' hic, ut infra lib. vii. 'Totum corporis pondus in postremos poplites recello.' Pric.

Nisi ferrum timore tanti flagitii, &c.] Hieronymus in Epistola de muliere septies icta: 'Quasi ferrum ream timeret attingere, circa cervicem torpet innoxium.' Ovidius 111. Fast. 'Amne jubet mergi geminos, scelus unda refugit: In sicca pueri destituuntur humo.' Idem.

Manibus temerariis delapsum evolasset] Pater filium deferens libro 1. Heliodori: Ξιφήρης νύκτωρ ἐπῆλθε, καὶ παρὰ τοσοῦτον γέγονε (scripserim οὐ γέγονε) πατραλοίας, παρ' ὕσον ἀντέσχεν ἡ Τύχη, ἀπροσδοκήτφ φόβφ τὸ ξίφος τῶν τούτου χειρῶν ἐκπεσεῖν παρασκευάσασα. Idem.

Lassa, salute defecta] Falsum est, in Flor. et Rom. exhiberi, lassa, saluteque d. Copula ibi non comparet, uti nec in ceteris Mss. et Edd, ante Vulcan, pr. ubi, uti et Wow. Pric. inseritur, l. et salute. Nihilominus istud que, quasi e Ms. ediderunt enm Elmenh. Scriverius et Flor. Habent tantummodo veteres, lassa salute defecta, vel lapsa salute, ut est in Oxon. Par. Guelf. pr. Palatin. pro perpetuo librariorum errore. Videtur nil temere mutandum, sed distinguendum; jamque lassa salute, defecta. Sæpins enim Auctor voce defectus sic absolute usus est. Lib. 1. pag. 20. 'Ac nequidquam defectum, jam incerta verborum salebra balbutire.' Infra pag, 104, 'sauciam Psychen atque defectam:' ac passim plurimis locis, quæ partim, uti et innumera aliorum auctorum, videre est in nota Ill. N. Heinsii ad Ovidii Fast, lib. 111, 674. 'Quod sibi defectis illa tulisset opem.' 'Lassa salus' est languida, quales esse solent defessi. Claudian. lib. 1. in Rufin. vs. 71. 'lassa vestigia venti.' Sed adi omnino Comment, ad Lucan, lib. 1. in fine: 'lasso jacuit deserta furore.' Quia vero præcedit, 'impos animi, marcido pallore defecta,' conjicere quis posset, et hic deserta legendum. Vide ibidem, et ad Phædr. lib. Iv. F. 4. Ego nil muto. Oud. Lassa et salute defecta] Oxon, Lapsa salute d. Glossæ: ''Amoκαμοῦσα, lassa, defessa, defracta: pro defracta, puto defecta scribendum. In vet. Onomast. ' Defectus, δύσθυμος.' Pric.

Recreatur animi] Oxon. Fux. Guelf. sec. recreantur. Pith. recreatum. Reg rec. cum, ut supra. Auctius vero habet D'Orvill. recreutur, animique sese angebut, facti panitens. Certe hic pauitentiæ l'syches melior est locus, quam supra novaculæ. 'Angere se' et 'angi ' frequens est Nostro. Vide Indicem. Item angi animi æque dici atque unimo, etiam a Cicerone, vel Lexica docent. Panitens autem et Ciceronem et alios dixisse, manifestum fit iisdem Lexicis. Hoc ipsum 'facti pænitens' est apud Sueton. Vitell. cap. 15. Neque tentare id debuerant viri docti in Auson. Epist. xvii. 'Sat est unius erroris, quod aliquid corum, me pœnitente, vulgatum est.' Idem enim in Grat. Act. pag. 729. Ed. Toll. 'At to numquam pænitenda fecisti, et semper veniam pænitentibus obtulisti.' Verum rectius hæc, si Appuleiana sunt, insererentur post desedit in imos poplites, animique sese angebat, facti panitens, et ferrum quærit abscondere, sed in suo pectore. Ond.

Ambrosia temulentam] Sive ebriam: ut aliis dicitur, etiam in S. L. ambrosiæ succo et liquore (de quo ad pag. 98.) ut bene explicaerunt interpretes. 'Ambrosias comas' ainnt Virg. 1. Æn. 104. Sil. x11. 245. xv. 24. Perperam ergo in Pal. Pith. Guelf. genilem c. ambrosiam, et apud Bocatium lib. 1x. de Genealog. Deorum cap. 4. ambrosium temulentium. Ed. Vicent. temulenter. Fux. tumulentam. Idem. Videt capitis aurei genialem casariem, &c. genasque purpurcas pererrantes crinium globos] Propertius: 'Vidi ad frontem sparsos errare capillos.' Pric.

Cervices lacteas] Æneid, x1. 'Fusos cervix cui lactea crines Accipit.'
Idem,

Alios antependulos, alios retropendulos] Palat. ntrobique, aliquos. Male. Per 'autependulos crines,' quos et dixit sic Auctor lib. 11. p. 36. intelligit 'capronas' in fronte, et 'antias,' circa genas et aures pendentes. Nam male Beroaldus 'capronas et antias,' censet easdem cum multis eruditis, de quibus agam ad Flor. N. 3. et monui quædam ad Suet. Cæs. c. 45. Oud. Antependulos Hos capillos Antiqui 'antias' appellaverunt, qui in frontem demissi sunt, alio nomine 'capronei' nommantur, quasi a capite proni. Appuleius in Floridis: 'Jam primum,' inquit, 'erines cins præmulsis antiis, præmulsis caproneis anteventuli et propenduli.' Beroald.

Quorum splendore nimio fulgurante, &c.] Male doctiss. Ursinns splendore minio. Infra lib. x1. 'Video candore nimio Lunæ præmicantem orbem:' et 1x. 'Demonstrat ei novitate nimia candentes aureos.' Pric.

Candicant] Oxon. Guelf. pr. candidant. Idem error in Flor. N. 3. et in aliquot Mss. et Ed. Ald. Solini p. 12. 'notis candicantibus.' p. 30. 'dentes candicant ad eburnam claritatem.' p. 46. 'limite candicante.' Sic et ibi bene Ald. Male d reposuit Salmas. Ex meis ibi solus habet Huls. cum Ed. Camert. cap. 49. nivibus candicantem. Ibi quoque Mss. duo cum Ed. Salm, candidantem. Cap. 53. p. 61. 'candicant orbiculi:' et ibi Mss. quatuor d. Prave. Item Mart. Cap, lib. vii. init. 'radio candicat.' Oud. Aliis Corrige alis: alas enim quiescentes et immotas in Cupidine sopito fuisse significat: eum tantum plumulæ illæ teneriores molliaresque tremore quodam agitarentur. Beroald.

PAG. 103 Corpus glabellum ac luculentum] Gruterus lib. VIII. Susp. c. 9. vult suculentum. Id si in Mss. esset, non damnarem. Sed haud minus bonum est luculentum. Passim hoc de egregia forma occurrit. Lib. 11. p. 22. 'Signum perfecte luculentum.' pag. 36. 'luculentam proferens faciem.' Et ita lib. 1v. p. 80. 'faciem illam luculentam verberare.' Et ut hie, de Mercurio lib. x. p. 233. 'Adest luculentus puer nudus.' Nec secus alii. Terent. Heaut. 1v. 2. 12. 'Et quidem hercle forma luculenta.' Tum qualem Fins. Oud. Cæterum corpus glabellum] De Apolline Florid. 11. 'Genis gratus, et corpore glabellus.' Pric.

Non pæniteret] Sie primus edidit taeite Wower. Autea vulgabatur, non pænitet. Sed pæniteret est in Palat. Pith. Fux. Guelf. Oxon. D'Orvill. quod præfero. Nondum enim seire fingitur esse Cupidinem, sed tam formosum puerum, ut mercretur Cupido esse. Oud. Et quale peperisse Venerem non pæniteret] Infra lib. x. 'Filium, &c. quem tibi quoque provenisse enperes, vel talem.' Pæniteret heie, ut snpra, elegantissime. Vide xvii. 1. A. Gellium. Pric.

Arcus, et pharetra, et sagittæ, magni Dei propitia tela] Notat ex Alpheno Agellius lib. vi. cap. 5. Noct. Attic. Veteres 'novum novitium' dixisse, et 'proprium propitium.' Ita hic acceperim ego, sed cum poëta nescio quo 'magis andiendum quam auscultandum censeo.' Brant. Sagitta Fux. propritia adscripsit Lipsins; propria vir doctus nescio quis. Cert benevola, ut alii exponunt, hic locum habere nequit. Potius interpretarcris blanda, vel prona et facilia ad suum opus. In Flor. N. 17. 'Infesta rabies, propitia voluptas.' Oud.

Depromit un. de pharetra sag.] Edidit Scriverius, nescio qua de caussa, e pharetra. Lib. 111. p. 57. 'Arcula quadam reclusa, pysidas plusculas inde vel indidem depromit.' Sic et 'deripere,' 'detrahere,' 'dejicere,' cum præp. de aliquoties junguntur. Sæpins tamen 'depromere' sine præpositione occurrit. Idem.

Puncto pollicis | Melius fortasse legas punctu. Florid. Atqui videtur sumsisse, pro extimo pollicis articulo parvulo, qui est quasi punetum, non vero pro punctione et tactu, sive pungendi actu; ut apud Phædr. F. 84. sicut et sagittæ, spinæ, &c. summa acies dicitur 'punctum.' Infra lib. vii. p. 145. 'spinas acerrimas et puncto venenato virosas:' ut est in nonnullis Mss. Auson. in Cupid, Crucif. 76. ' stilus ut tenuis sub acumine puncti Eliciat tenerum, de quo rosa nata, ernorem:' punctu in Oxon. Idem. Puncto pollicis, &c.] Glossæ: ' Νυγμή, punctum, punctio.' Pric.

Ut per summam cutim voraverint parvulæ sanguinis rosei guttæ] In Epistolis Ovidianis: 'Summa leviter districta sagitta l'ectora.' Prudentins : ' Summo tenus extima tactu Læsa cutis, tenuem signavit sanguine rivum.' Virgilius x11. 'Et summum degustat vulnere corpus: ubi Servins: 'Leviter tangit: id est, stringit, propter exiguitatem sanguinis.' Seneca cap. 3. ad Helviam: 'Non summam cutim rupit,' (vulnus tnum,) 'pectus et viscera ipsa divisit:' 'roraverint,' nt apnd Aldhelmum 'ritu rorantis rivi ernorem,' &c. et 'sanguinis rorantes maculæ ' apud Hegesippum. Idem.

Sic ignara Psyche sponte in Amoris incidit amorem] Vide ex parva punctura quantus animi æstus obortus. Theocritus: Τον κλέπταν ποτ' Ερωτα κακά κέντασε μέλισσα, Κηρίον έκ σιμβλών συλεύμενον, ἄκρα δὲ χειρών Δάκτυλα πάντ' ὑπένυξεν ὁ δ' ἄλγεε, καὶ γέρ' εφύσση. Καὶ τὰν γᾶν ἐπάταξε, καὶ άλατο τὰ δ' Αφροδίτα Δείξεν τὰν ὀδύναν, καλ μέμφετο όττι γε τυτθον Θηρίον έντλ μέλισσα, καὶ άλίκα τραύματα ποιεί! Χά μάτηρ γελάσασα τί δ'; οὐκ ἴσον έσσι μελίσσαις; Χώ τυτθός μεν έης, τὰ δέ τραύματα άλίκα ποιείς! Ovid. Met. x. ' Primaque cupidine tacta, Quod facit ignorans, amat, et non sentit amorem.' Idem.

Patulis ac petulantibus saviis] Ed. Vulc. sec. dedit petilis. Sed male. Patulis verissime habent Mss. O. et Edd. Vett. aliwque, 'sive petulcis et hiautibus osculis,' ut lib. Iv. pag. 85. nbi vide. Sabiis in Pal. labiis D'Orv. suaviis Edd. Colv. Vulc. Wow. Elm. Seriv. Male. Oud. Prona in eum efflictim inhians, patulis ac petulantibus suaviis, &c.] Lib. II. 'Pronns in eam, &c. mellitissinnum illud suavinm impressi.' Pric.

De somni mensura metuebat] Ne brevior esset somnus ejus, et per hoc longiorem illa saviandi copiam amitteret: ant, cum non suaviari illum non posset, a suaviis tamen ne evigilaret, timebat. Apud Longum ποιμέν.

1. 'Οκνῶ μὲν, καὶ φιλήσας αὐτὴν ἀφυπνήσω. Idem.

Bono tanto percita] Eximium voluptatis cruciatum sustinere nequiens: ut supra lib. 11. locutus, Idem.

Et ipsa] Huc quadrant 'petulantia lumina lychni' Auson, de Cup, Crucif. vs. 78, Oud.

Evonuit, &c.] Fulgeotius: 'Cum altum soporem maritus extenderet, illa ferro armata, lucernaque modii custodia eruta, Cupidine cognito, dum immodesto amoris torretur affectu, scintillantis olei desputamento maritum succendit.' Elmenh. Evonuit, &c.] Persius: 'Pinguem nebulam vonuere lucernæ.' Pric.

Lucerna, Amoris vile ministerium] Lucernam illa apınd Aristophanem alloquens: Ἐν τοῖσιδωματίοισιν 'Αφροδίτης τρόπων Πειρωμέναισι πλησίον παραστατεῖς, Χορδουμένων τε σωμάτων ἐπιστάτην 'Οφθαλμὸν οὐδείς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων' Μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀποβήτους μύχους Λάμπεις, ἀφαύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα. In Græcis Paræmiis tamen: Χαῖρε φίλον φῶς. Γραῦς ἐθέλουσα ἀπολασταίνειν γυμνὴ, ἵνα μὴ τὴν ῥακίωσιν τοῦ σώματος ἐλέγχη, τοῦτο εἶπε. Idem.

Psyche statim resurgentis ejus crure dextro ambabus manibus arrepto, sublimis evectionis appendix miseranda, &c.] Scylla apud Ovidium ad Minoëm Metamorphos. viii. 'Insequar invitum, puppimque amplexa tenebat: Per freta longa trahar: vix dixerat, insilit undis, Consequiturque rates faciente Cupidine vires: Gnossiacæque hæret comes indivulsa carinæ. 'Appendix' (inquit) 'miseranda.' Infra lib. viii. 'Seque in præaltissimum puteum, appendicem parvulum trahens, præcipitat.' Non ergo insipidus ille qui appendio volebat? Idem.

Extrema consequia] Gruter. consequa. Quod placet, Elmenh. Lib. 111. Susp. c. 14. Atque sic cdidere Wow. Elmenh. Pricæus. Sed male, ultimoque invito, ac citante lib. x. p. 224. 'Carpentis, quæ frustra novissimis trahebantur consequiis:' ubi vide Beroald. Vocat, ut est in Mss. et Edd. Vett. consequia Psychen sequentem quasi pedisequam, et tanquam Cupidinis consequentiam: uti 'servitia' et 'ministeria' passim pro servis et ministris. Oud. Penduli comitutus extrema consegua] Debemus (et ntinam id minus) Grutero istud. Bene in aliis consequia. Infra x. ' Novissimis trahebantur consequiis.' Pric.

PAG. 104 Derinctam cupidine] D'Orvill. Oxon. Guelf. sec. Pal. Ed. Bas. pr. devictam, ut erratur passim. Vide Burm. ad Æn. VIII. 394. 'devinctus amore:' et pejus Edd. Ber. Bas. pr. cupidinem: quæ vitiosa lectio Stewechium adegit ad otiosam frigidamque conjecturam. Oud.

Adrolari tibi] Mihi in mentem venit suspicari, ab Auctore ipso dictum fuisse, adulari tibi: quomodo Poëtam tragicum locutum, fragmentum testatur apud Cic. itidem in versibus Ennii crat Eloqueret pro Eloqueretur. Similiter apud Nonium dicitur in membranis Ulcisco pro Ulciscor, in verbo 'Exanclari:' et Apul. II. Florid. 'Hesternum illi imbrem lachrymas auspicasse.' Consulendus Nonius Cap. De contrariis generibus ver-

Jam paulo ante iisdem illis verbis mendosum est devictam cupidinem. Non displiceret dignam cupidine. Nam solere Antiquos exarare deicnam pro dignam alibi docui. Steweek. Non opus fuerat Stewechio tam aliena constipasse, ut probaret adulare ab Appuleio usurpari potuisse. Ipsum hoc in eo jam vidimus, aliisque ad pag. 97. 'Sic adulant.' Verum istud et huc contra Mss. O. et dignitatem Dei atque ipsum fabulæ argumentum velle intrudere, est mera innovandi et antiquata verba ubivis inculcandi prurigo. Oud.

Sed hic feci leriter] Vide Gruterum lib. vin. Suspicionum c. 9. Elmenh. Conjectrat is scilicet olim nequiter. Sed bene mutavit sententiam. Potest autem hic facile tolerari, et defendi hoc loco. Quia tamen in Regio est hæc, et in Flor. Pal. Oxon. Fux. Pith. D'Orv. Ed. Junt. post. hoc, istud admisi. Nil notatum e Guelf. Oud.

Præclarus ille] Sic Plantus Persa: 'Videsis: ego ille doctus leno pæne in fontem decidi.' Colv. Ipse me telo meo percussi] 'Patior telis vulnera facta meis.' Tale illud : Τοῖς αὐτῶν πτεροίς άλισκόμεθα. Tibullus: 'Eheu nunc premor arte mea.' Pric.

Caput excideres | Pal. excidere. Pith. excidens, al. exscinderes, teste Pricao. Ego enim nullum Cod, vel editionem vidi, sic exhibentem, sed excinderes Guelf. pr. Est autem varietas creberrima. Vide quos laudavi ad Cæs. lib. vii. B. G. cap. 50. 'portas excidere.' Septim. de B. Troj. lib. 11. cap. 16. 'Urbes excidit.' Sic Mss. a me visi. al. exscindit. Idem sæpe excidere pro 'abscidere' vel 'discidere' utitur, ut lib. 11. cap. 49. ' bifariam excisam hostiam.' Lib. III. cap. 15. 'excisis manibus.' Cap. 18. 'Non columbam se, verum id, quo religata est, sagitta excisurum promittit:' ubi cave, ne cum aliis Mss. legas excussurum. Idem ait, 'exsecure nervos,' 'aures,' lib. III. c. 7. v. 12. Oud. Caput excideres meum] In nonnullis male exscinderes. In vetere Onomastico: 'Excido, ἐκτέμνω.' Florid. IV. Noster: 'Lingua excidenda est.'

Hact. i. s. c. c. hacb. te monebam] Sic lego. Sciopp. in Symb. Bis hac legas quoque in Mss. Flor. Reg. Fux. Guelf, pr. D'Orvill, Oxon, et Edd. Elm. Scriv, Flor. hoc Pith. Ald. In ceteris hic. Dein te monebam ediderunt ex Scioppii conjectura Scriv. et Florid. Sed Mss. quod sciam, omnes cum reliquis Edd. servant remonebam, sive 'iterumque iterumque monebam:' ut est apud Virgil. Sic 'referre' pro iterum ferre apud Cæs. lib. v. B. G. cap. 49. ubi vide. 'Rememinisse,' 'rememorare' apud Tertullianum et alios. Removebam Guelf. pr. Quia tamen hic pra cedit ' idemtidem,' et 'remonere' nusquam alibi occurrit, nec etiam junctum sibi casum, ut præcedens 'tibi cavenda censebam,' secum habet contra Appulcii morem, fateor me proniorem esse in Scioppii emendationem; si modo Mss. quidam addicerent. Supra sensebam D'Orv. Oud.

Actutum] Bert. et Palat. ad nutum. Elmenh. Ne audias. Adverbium hoc Terentius, Livius, Virgilius, Ausonius, alii cum Nostro sæpius adhibent. L. vt. p. 181. 'Daturum scilicet actutum contumaciæ pænas.' Eleganter quoque in minis, ut hic, Ovid. Epist. x11. 207. 'Quos equidem actntum. Sed quid prædicere pænam Adtinet?' Oud.

Et cum termino sermonis pinnis in altum se proripuit | Virgilius: 'Dixit. et in sylvas pinnis ablata refugit. Idem: 'Hæc ubi dicta dedit, lacrymantem, et multa parantem Dicere, deseruit: tenuesque recessit in auras:' ubi Servius: (ad Appuleii sensum non inconcinne :) 'Non metu, nec enim minantibus convenit: sed ne posset rogatu placari.' Pric. Pinnis

in altum se proripuit] 'Nec sese dedit in conspectum corde cupitus.' Idem.

Quantum visu poterat] Hwe non sunt in Palat. Elmenh. Immo deest modo visu, nti in Oxon. et Gnelf. in quorum primo est quanto pot. in altero tantum quantum. Nihilominus uncis temere liwe inclusere Elmenh. et Scriv. ac Soping. male nisu conjecit: quod evincunt loca mox per Gruterum prolata, et Epist. Phæd. x. 28. &c. Visi pro videri, est in Pith. Salm. ex illo adnotavit nisi. Oud. Quantum visu poterat, &c.] Male hæe aberant a Cod. Palatino: supra lib. 111. 'Quantum extensis primoribus pedibus adniti poteram.' Pric.

Volatus mariti suscipiens] Ita Ber-Vulgo, prosp. Sciopp. in Symb. et Susp. 11, 18. Proprie scilicet seu sursum adspiciens. Hinc crebro 'suspicere cœlum.' De Deo Socratis p. 667. Suspicientes miris fulgoribus variata cwlamina.' Ovid. l. v. Met. 296. 'Musa loquebatur. Pinnæ sonuere per auras; Voxque salutantum ramis veniebat ab altis. Suspicit,' &c. Nibilominus tanti mihi non esse videtur eius codicis auctoritas, ut ideo alterum prospiciens damnem: ut ratio longinquitatis habeatur, quo sensu id compositum sexceptics obvium est. Immo etiam ex humiliore loco ad superius, nt hic, occurrit annd Nostrum I. vi. init. ' Prospecto templo quodam io ardni montis vertice:' ibi æque deberet legi susp. Oud.

Remigio pluma; captu maritum p. s. f. alienum] Nequeo quin in perpetuum orbatus co, quod oculis his, quod hoc corde carius habebam, subnectam, quæ dissidium illud primum ideoque acerbissimum depingant. Ovidius lib. 11. Metamorph. de Halcyone: 'Ubi terra recessit Longius, atque oculi nequeunt cognoscere vultum, Dum licet, insequitur fugientem lumine pinum. Hæc quoque ut haud licuit spatio summota videri, Vela tameu

spectat summo fluitantia malo. Ut neque vela videt, vacuum petit auxia lectum.' Item Epistola Hypsipyles ad Jasonem: 'Perlacrymas specto, cupidaque faventia menti Longins assucto lumina nostra vident.' Iterum Epistola Laodamiae ad Protesilanni: 'Incubuit Boreas, arreptaque vela tetendit; Jamque mens longe Protesilans crat. Dum potni spectare virum, spectare juvabat; Sumque tuos oculos usque secuta meis. Ut te non poteram, poteram tua vela videre: Vela din vultus detinuere meos. At postquam nec te, nec vela fugacia vidi, Et quod spectarem, nil nisi pontus erat; Lux quoque tecum abiit, tenebrisque exsanguis obortis, Succiduo dicor procubuisse genu.' Sed et non inepte Sulpicius Severus Epistola II. 'Subito mibi in sublime sublatus eripitur; donec emensa aëris istius vastitate (cnm tamen rapida nube subvectum acie sequeremur oculorum) patenti colo receptus videri ultra non potuit.' Grut. Susp. lib. viii. cap. 12. Captu alienum cum Edd. pp. ct Beroaldo jungebat Casaubonns, sed pessime. Non enim sperare poterat Psyche, se capturam amplins Cupidinem, quem ambabus manibus arreptum tenere non potuerat. Eo tamen et redit Sopingii conjectura, captura. In Codd. Palat. est captum; quomodo conjecerat Lindenbrogius, sive susceptum. Sed certissima est scriptura Codd, quos vel citarunt viri docti, vel vidit, sed perverso judicio sprevit, Beroaldus, remigio plumæ raptum, iisque consentiunt Reg. Fux. D'Orv. Oxon. Bemb. Mang. Guelf. Pith. et Ed. Junt. post. cum J. Isac. Pontano Anal. l. 111. c. 10. uti ex Wowerii tempore recte ediderunt viri docti. Est et, qui aptum conjiciat. Raptum est abreptum, ut sæpissime simplicia pro compositis usurpantur. P. 100. 'Rapitur verborum tam tristium formidine:' et alibi. De ' remigio alarum,' quomodo

etiam loquitur Auctor in Flor. N. 2. consule præter Nostri commentatores, La Cerdam ad Virgilii Georg. 1. tv. 59. et quos laudavit magnus Hemsterh, ad Lucian, in Tim, c. 40, p. 151. Τη είρεσία των πτερών. Ceteruni notandum, hic plumum adhiberi de alis, quod negabat Bentleius ad Horatium Art. Poët. vs. 2. Quin et lib. vi. pag. 122. 'Amor in pinnas se dedit :' in Oxon, scribitur plumas. Atque hine omnino firmari posset emendatio Broukhusii et aliorum in Propert, lib. 1. El. 20. 26. 'Hunc super et Zethes, hunc super et Calais, Oscula suspensis instabant carpere plumis, Oscula et alterna ferre supina fuga:' probante etiam Cl. Cannegietero ad Aviani Fab. xv. 11. Is, Vossius ibi volebat, plantis. Sed Mstorum lectio illic est palmis; quod non fuerat mutandum. Palmæ enim sunt alæ, seu remigium. Sie in Flor. N. XII. Intimis plumulis, exterioribus palmulis:' ubi male parmulis, pinnulis substituunt Lipsius, Salmas, alii. I'almulæ sunt ταρσοί, quæ vox significat 'pinnas' in ala, 'remos' in navi, (vide D'Orv. ad Charit. p. 102. et Minuc. Felic. c. 29.) 'digitos' in manu, quia hæc expansa, seu ' patula et porrecta,' ut ait Gell. l. vi. c. 6. eamdem fere speciem præferunt. Adi Suidam, et Steph. in Thes. p. 1311. Ælian. l. 11. Anim. c. 1. ταρσφ των πτερών. De remis Catull. c. 4. 4. 'sive palmulis Opus foret volare, sive linteo:' et vs. 17. 'Tuo inbuisse palmulas in æquore.' Virg. l. v. Æn. 163. 'lævas stringat, sine, palmula cautes.' Adde et Festum in hac voce. Quin et partesgubernaculorum pinnas vocarunt, teste Nonio cap. 2. in v. Bipennes.' Propertii locum imitatus est Apollinaris Sidonius Carm. x1. 56. de Cupidine, matri oscula ferente, et in margine ejus manus pendente: 'Cernuns, et lævæ pendens in margine palmæ, Libratos per inane pedes adverberat alis, Oscula sic

matris carpens.' Oud. Ubi remigio plumæ raptum maritum proceritas spatii fecerat alienum, &c.] In plerisque captu maritum, &c. quod sic ad oram libri sui exposnit Casanbonus: 'alienum captu, id est, qui capi non posset:' nos illud raptum probamus, remigio plumæ nempe. 'Alienum fecerat' heic, ut infra viti. 'Lancea mali Thrasylli me tibi alienum fecit.' Remigium plumæ,' ut apud Lucianum ή των πτερών είρεσία et Nostrum 1. Florid. 'pennarum remigium.' Vide Elmenhorstium. Pric. Captu] Remigium, inquit, alarum cum in altum Cupidinem sustulisset, alienum fecerat a captione, ne iterum manibus Psyches prehendi posset. Dixit autem remigio plumæ, ex Virgiliana translatione, qui canit in vi. ' Remiginm alarum, posuitque immania templa.' Captu dixit, quasi captione, prensioneque: quidam legunt raptum, sed prior lectio venustior. Beroald.

In honorem] Ed. Junt. pr. in odorem. Inepte. Ceterum notandum hie, Latinitatis jam depravatæ esse locutionem, cum aurei ævi scriptores dixerint honoris ergo, vel simili modo. Alii etiam in honore, ut exaratur hic in Ms. Pithæi. Vide Duker. ad Flor. lib. 111. cap. 20. § 8. et vulgo apud Isidor, lib. xv. Orig. cap. 3. Vernm Cl. Wopkens, vult tantum non semper legi per Accusativum, et librariorum culpa, si non ubique, certe plerisque locis deesse litteram m, in Misc. Observ. Nov. v. 1. t. 11. p. 90. ad Septim. de B. Tr. lib. v. c. 13. ubi etiam Periz. dat honorem: uti et aliis locis. Sient et Mss. variant passim in Solino, sed optimi plerumque præbent, in honorem, ut p. 2. bis. p. 10. Adi et Struchtm. in Anim. p. 121. Opponi posset inscriptio lapidea apud Fabrett, p. 202. IN HONORE MEMORIÆ, et Append. ad Marm. Oxon. p. 62. IN HONORE S. TRINITATIS: nisi et sciremus, lapidarios sæpe omisisse ultimum M, præsertim se-

quente eadem littera. Apud Horat. lib. 1. O. 7. necessario legendum est, plurimus in Junonis honore, sed ibi jungendum cum plurimus: uti sexcenties quis dicitur 'multus,' 'totus esse in aliqua re.' Sed alias plura de hoc loco. Oud. Per proximi fluminis marginem præcipitem se dedit: sed mitis fluvius, &c. cam innoxio volumine super ripam exposnit] Virgilius de Turno: 'Tum demum præceps saltu sese omnibus armis In flavium dedit : ille sno cum gurgite flavo Accepit venientem. et mollibus extulit undis.' Ovidius supra adductus: 'Anme jubet mergi geminos: scelus unda refugit: In sicca pueri destituuntur humo.' Pric. In honorem Dei qui et ipsus aquas urere consuccit] In Epist. Philostrati: Kal αύτο ύπο έρωτος το ύδωρ καίεται. Idem. Super ripam, &c. exposuit] Justinus de Gargoris filio (codemque nepote) in Oceanum projecto: 'Velut nave, non fluctu veheretur, leni salo in littore exponitur.' Idem.

Juxta supercilium amnis] Sic 'Istri supercilia' Ammianus lib. xxII. et lib. xxII. 'supercilia Rheni:'infra hic lib. vII. 'ripæ supercilium.' Tobiæ veterem Interpretem xI. 5. 'supercilium montis.' Pollux II. 4. Kal δφρύας καλοῦσι τὰ τῆς γῆς ἀνέχοντα. Idem.

Complexus hic humo Cannam D.] Hæc in Guelf, pr. qui a m. pr. non habet complexus. Homo etiam in Palat. Deest Oxon, unde eam vocem delebat Pricæns, legens sic, sedens sc. juxta supercilium amnis et incuriose, landatque Burm. ad Petron. n. 687. Certe satis otiosa est vox humo, ac latere alind quid videtur; sive ad Cannam, sive Pana pertinens. Vir doctus ad marg. Ed. Junt. post. adlevit, sinu. At non mihi satisfacit. An hic domi, ubi Deæ Cannæ sedes erat ad ripam fluvii? Cogitavi et humidam, sed veram hand puto conjecturam. Cavam D'Orv. Canam Pith. Guelf. pr. cum glossa senilem. Ond.

Complexus hic humo Cannam Deam] Oxon. Complexus hic Cannam Deam: bene, nisi quod sic loco τοῦ hic reponendum. Sedebat juxta supercilium amnis: sic Cannam D. complexus, i. 'incuriose,' Horatius 'sic temere' dixit. Pric. Cannam Deam | Virgilius: 'Est mihi disparibus septem compaeta cicutis Fistula.' Servius: 'Inæqualibus cannis.' Glossæ: 'Canna, συρίγγιον έκ καλάμων.' Isidorus x vii. 7. 'Arundo dicta quod cito arescat: hanc Veteres cannam vocaverunt.' Scholiastes vetus Horatii ad Art. Poet, 'Arundo canna est.' Glossarinm; 'Κάλαμος δι' ου γράφομεν, Canna.' Idem.

Recincre] Retinere Ald. Roald. Sic et Oxon, Pith, D'Orv. et Edd, Rom. Vicent, Ber. Junt. pr. Sed bene jam Beroaldus monuit recinere legendum esse, sive canendo voces omnimodas reddere, non retinere. In Guelf. sec. receinere, in pr. rectinere. Eumdem errorem optime viri docti sustulerunt de Deo Socratis p. 695. Ed. Flor. 'quam increpitu indignatum Amorem recinendo placasset:' ubi vulgo erat retinendum. Ond. Retinere] Commodior lectio est recinere, canna enim fistularis recinit, hoc est, canendo reddit voces omnimodas. 'Ad marem recanunt,' dixit Plin. de perdicibus scribens. Beroald. Eamque voculas omnimodas edocens recinere] Servius ad Eclog. vIII. 'Pan fistula canere primum invenit: quia calamos in usum cantilenæ adducens, inertes esse non passus est.' Oxon. cod. et antiquitus editi, retinere. Pric.

Tondentes] Lucret. lib. 11. vs. 317. 'Nam sæpe in colli tondentes pabula læta Lanigeræ reptant pecudes.' Elmenh.

Hirtuosus D.] Hircosus Pith. Guelf. sec. Vulgo receperunt hircosus ob hircina Panos cornua et pedes. Verum nullum vidi locum, quo ea vox non in malam ponatur partem, profectido vel libidinoso. Vide Comm.

ad Plaut. Merc. III. 3, 14, ad Sueton. Tiber, cap. 45. In Oxon, Pith, Guelf. pr. et D'Orv. quoque est hircuosus. In Reg. Fux. et Edd. Vett. item Colv. Vulc. est hirtugsus, quod sive hirtosus non temere spernendum videtur, sive admodum hirtus et hispidus ac δασύς. Ab 'hirto,' 'hirtosus,' ut ab 'ebrio,' cbriosus,' et innumera. De scriptura uo vide ad p. 98. Barthius lib. XXXIV. Advers. c. 15. ait in membranis esse hircicosus: unde effingit vocem, Auctore, ut existimat, non indignam, hircicrus: Quomodo scilicet 'hircipedem' Pana adpellat Martian. Cap. lib. 1x. p. 307. Oud.

Permulect verbis lenientibus] 'Palpantibus verbis doloris stimulum obtundere' infra viii. vocat. Pric-

Pag. 105 Sum quidem rusticanus et opilio] Ipse de scipso apud Lucianum in Bis accus. Μέχρι τοῦ πλαγίον καλάμον και τῆς σύριγγος ἐγὼ σοφὸς, τὰ δ' ἄλλα, αἰπόλος. In veteri Onomastico: 'Rusticanus, ἀγροῖκος.' sic in I. ult. ff. de doli mali et met. except. 'rusticanus homo.' Idem.

Senectutis prolixæ beneficio] Ovid. Metam, vi. 29, 'Seris venit usus ab annis,' Elmenh. Sed senectutis prolixæ beneficio multis experimentis instructus] 'Mihi multa vetustas Scire dedit.' 'Multa Tempore tam longo vidi, multa auribus hausi.' De seipso D. Basilius: Τὸ ἡλικίας οῦτως ἔχειν, καὶ τὸ διὰ πολλών ήδη γεγυμνασθαι πραγμάτων, &c. έμπειρόν με των ανθρωπίνων πεποίηκεν. et lib. 1x, apud Nicephorum Gregoram ille senior Andronicus: Tô μακρφ χρόνφ μάλα πλείστην πειραν ξυνειλοχώς καὶ προσθείς έμαντώ. Idem Gregoras lib. vt. de Muzalone: Διά, &c. γήρας, μακράν καὶ ποικίλην έμπειρίαν πραγμάτων μετά φρονήσεως έχων. et lib. xt. de Alexio Philanthropeno: Έκ τοῦ γήρως ἔσχε λαμπρὰν τὴν πολυπειρίαν. Noster (in de Deo Socratis,) de Nestore: 'Experimentis cautus, senecta venerabilis.' Isidorus Orig. viii. 11. de Dæmonibus : 'Inest illis

cognitio rerum plusquam infirmitati humanæ, partim subtilioris sensus acumine, partim experientia longissimæ vitæ.' Suidas: Γέρων αλώπηξ οὐκ άλίσκεται πάγη, έπλ των διά του χρόνου πλήθος έμπείρων. Isocrates in Nicocle ait, τους την φύσιν καταδεεστέρους (tales plerumque senes) ταις εμπειρίαις πολύ τῶν ἄλλων προέχειν. Virgil. VIII. 'Retinet longævus aruspex:' ubi Servius: 'Argumento ætatis vult doctum videri.' Sophocles: Γήρας διδάσκει πάντα, και χρόνου τριβή. Jobi 12. 12. Έν πολλφ χρόνφ σοφία, έν δέ πολλφ βίφ ἐπιστήμη. Plutarchus in de lib. educ. 'Ο χρόνος τ' άλλα πάνθ' άφαι. ρών, τῷ γήρα προστίθησιν ἐπιστήμην. Antiphanes: Σοφόν γέ τι πρός τό βουλεύειν έχει Τὸ γήρας, ώς δη πόλλ' ίδὸν καl μαθόν. Jocasta apud Euripidem: Οὐκ ἄπαντα τῷ γήρα κακὰ, Ἐτεοκλέες, πρόσεστιν, άλλ' ήμπειρία Έχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. sic γήρως έμπειρία v. 10. apud Josephum. Anicula apud Heliodorum: Πείραν έχω σοῦ μᾶλλον της 'Αφροδίτης. ή πολιά θρίξ ην δράς, αύτη πολλοίς τοιούτοις ένήθλησεν. Pric. Multis experimentis instructus] Παλαιά τε πολλά τε είδώς. Sirachides xxv. 8. 'Corona senum multa peritia.' Plinius Epist. 1. 5. de Maurico: Gravis, prudens, multis experimentis eruditus.' Appuleius (supra adductus) de Nestore : 'Experimentis cautus.' Idem.

Si recte conjecto, quod profecto prudentes viri divinationem autumant, &c.]
Terentius Hecyra: 'Plane hie divinat:' nbi Donatus:' Nota, divinat de præterito dictum: unde proverbium: Aiunt divinare sapientem: quia qui verum dicit, divinus est.' Nepos in vita Attici, de Ciceronis ad Eundem Epistolis agens: 'Sic omnia de studiis Principum, vitiis Ducum, æmulationibus Reipublicæ perscripta sunt, ut nihil in his non appareat: et facile existimari possit Prudentiam quodammodo esse Divinationem.' Id.

Suspiritul Est quidem in Pal, Bert.

Edd. Rom. Vicent. Junt. pr. Aldi, Colin. Bas. pr. &c. suspiratu. Sed Reg. quoque, Oxon. D'Orv. Guelf. et plures cum Beroald. Junt. post. dant, quod prætuli cum Colv. Vulc. Wow. Pricæo. Consule Comm. ad l. 1. p. 5. 'Cruciabilem suspiritum.' Oud.

Et ipsis marentibus oculis] D'Orv. ct in ipsis m. Pric. mavult, ct istis. Alius, ex ipsis. Mox in Edd. Junt. et Aldi est mentibus. Quare optime conjecisse puto virum doctum ad marginem Ed. Junt. post. et Pricæum, marcentibus: uti bis de oculis amatoriis dixit Auctor lib. 111. p. 52. oculos udos, tremulos, et prona libidine marcidos.' Vide et p. 56. item lib. x. p. 210. 'Pallor deformis, marcentes oculi, lassa genna, et suspiritus vehementior.' Martian. Cap. lib, vii. init. 'Marcidulis poëta luminibus.' Idem. Ab isto titubante et sapius vacillante vestigio, deque nimio pallore corporis, et assiduo suspiritu, imo et ipsis marentibus oculis tuis, amore nimio laboras] Si reete conjecto, pro ipsis, istis, et pro mærentibus, marcentibus reponendum: supra lib. 11. 'Oculos udos, et tremulos, et prona libidine marcidos.' Infra lib, x. 'Jam eætera salutis vultusque detrimenta ægris amantibus convenire nemo est qui nesciat: pallor deformis, marcentes oculi, lapsa genna, quies turbida, et suspiritus cruciatus tarditate vehementior.' Pric. Deque pallore nimio] Ovidius: 'Palles, facit hune Amor ipse colorem.' Vide plura ad citatum libri x. locum. Idem.

Accersito genere] Bert. arcessito. Elmenh. Ut bene edi curavit Scriver. Vide ad p. 2. Te additur quoque in Flor. Fux. Pith. Guelf. scc. Pal. Oxon. D'Orv. et Edd. ante Bas. sec. e qua vitio operarum elapsum hoc pronomen modo esse videtur. Præcedit jam tamen te, ubi exsulat a Guelf. pr. Scilicet te hie scriptum est pro tæ, nota variæ lectionis arcessito vel arcessitæ; quod genus et casum

hic præfero cum Barthio Advers. lib. xx. 15. Est vir doctus, qui conjiciat, arcessitio g. quomodo inportatitio restituimus Cæsari. Oud. Nec te, &c. ullo mortis accersito genere perimas (Nec mortis maturatæ festinas tenebras accersito: 'ut infra lib. v1. loquitur. Pric.

Luctum desine, et pone mærorem] Οδ γάρ τις πρηξις πέλεται κρυεροίο γόοιο. Idem.

Pone marorem, precibusque potius, &c. Deorum maximum percole] Apud Terentium 111. 2. Adelph. 'Lacrymas mitte, ac potius quod ad honorem opus est, porro consule.' In Senecæ Hippolito, post ea, ' Sepone questus, non levat miseros dolor :' sequitur: 'Agreste placa virginis Numen Dea.' Horatius: 'Desine mollium Tandem querelarum, et potins nova Cantemus Augusti trophæa Cæsaris.' Idem. Precibusque potius, &c.] Virgilius 111. 'Junonis magnæ primum prece Numen adora :' et viii. 'Junoni fer rite preces, irasque minasque Supplicibus supera votis.' Idem. Deorumque maximum, &c.] De eodem apud Festum Ennius: 'Dens qui multo est maxumus.' Idem.

Adolescentulum delicatum blandis obsequiis promercre] 'Blanditiis leni,' ut infra lib. vi. loquitur. Chrysus apud Petronium: 'Rescribe blandius Dominæ, aninumque ejus candida humanitate restitue.' Idem.

Numine salutari] Adde D'Orv. Palat. Pith. Fux. Guelf. sec. Edd. pp. Ber. et Bas. pr. pro perpetua variatione, de qua supra, et alibi. Bene Beroaldinam emendationem secuti sunt interpretes et Edd. Nec enim, credo, quis per nomen intelligi volet Cupidinem: cum per numen sit capiendus Pau, salutaria illi monens. Pro pergit in Palat. Guelf. sec. prodit. Oud. Nomine salutari] Lego numine. Psyche enim, cum adorasset numen Panos salutare et propitium, ire perrexit. Beroald. Pergit ire] A.

Gellins XIV. 2. 'A subsciliis pergo ire ad Phavorinum.' Terent. Phorm. 'Domum ire pergam:' nbi Donatus: 'Hoc nos ἐλλειπτικῶς dicimus, Domum pergam.' Pric.

Sed antequam multum viæ] Florentinis membranis accedunt Pithæanæ. Vulgata lectio abest a sensu communi. Quare lego cum J. F. Gronovio ad Gell. lib. 111. c. 10. 'Sed quum aliquam multum viæ.' Vide ad lib. 1. p. 17. 'post aliquam multum temporis.' To quum excidit per quam. Quare alias conjecturas, quæ facile fieri possent, non admittimus. Oud.

Laboranti restigio] Non Colv. sed Vulcan. Ed. sec. exhibuit labanti. [Vid. VV. LL.] Prave. Nec tamen recte Pricans exposnit festinanti. Est enim titubans et vacillans, quæ præcedunt, sen labascens et 'labans;' cum quo aliquoties confunditur; ut in Lucan, lib. vii. 521. 'Ne frons sibi prima labaret:' et Livio sæpins. Vide Drak, ad lib, xx11. c. 61. De 'laborare' adi Duker, ad Flor, lib. 1. c. 12. 'laborat fides annalium.' Burm. ad Petron. c. 115. 'laborat carmen in fine.' In prœlio sexcenties 'labo. rare' dicuntur milites fatigati, pressi, et nutantes in fugam. Idem. boranti vestigio] Inepte Colvins labascenti vestigio: 'laborans vestigium' hic vocat quod vt. 'festinans vestigium.' Pric.

Tramite jam delabante] Exponunt tramite declivi. Sed quis umquam tramitem proclivem vocavit delabentem? Et quid volet illa vocula jam? Posset quidem intelligi, 'vestigium jam delabens per inscium tramitem.' Verum non ita solet Auctor. Vix dubium mihi est, quin vera sit ingeniosissima Barthii conjectura, non tam ad Statii Theb. 1. 343. jubare delabente, vel jubare jam del. quam ad vers. 559. jam die labente, licet et jubare del. se satis probet, i. e. Sole jam occidente, ut sæpe Appul. lib. 1v. init. p. 65. 'jam prono jubare.' Sed altera

correctio multo est simplicior. Vide tamen, num labi dies de vespere dicatur. Idem. Inscio quodam tramite, &c.] Id est, ignoto, sie infra vii. 'obliquam ignaramque' (i. ignotam) 'viam:' ad quem locum notata confer. Pric.

Nuntiari præsentiam suam] Ex ritu antiquo Romanorum, quem explicat dilucide in Quo-stionib. Roman. Plutarchus, Tibullus: 'Tunc veniam subito: nec quisquam nuntiet aute: Sed videar cælo missus adesse tibi.' D. Ambrosius de Obitu Valentiniani: 'Atque utinam adventum ipsius nullus prævenisset nuntius!' Colv.

Alternis amplexibus mutuæ salutationis] Non quidem plane damno vulgatum. Sic enim et 'mutua salutatio' lib, vii. init. ubi vide Pricæum. Quia tamen præter Fux. Fulv. Flor. etiam Mss. Palat. D'Orv. Par. et Ed. Junt. post. præbeant, mutuis a. alternæ s. iis auscultandum duxi, et sic edidi. Sape Nostro 'mutni nexus.' Vide ad lib. 1. p. 1. 'Mutua oscula' lib. IV. init, Oud, Alternis amplexibus mutuæ salutationis, &c.] Lib. vii. 'Sic mutuæ salutationis officium indicabat.' Est qui ex veteri libro mutuis amplexibus alternæ salutationis mavult, non advertens hypallagen. Pric.

Percontanti causas adventus sni] Lib.
1. 'Percontatur, &c. causas etiam peregrinationis meæ.' Idem.

Infit] Pal. et Flor. incipit. Elmenhorstius. Neque id mutatum oportuerat ex mera Colvii conjectura, ut contra Mss. O. et Edd. Vett. egerunt Vulcan. Ed. sec. Elm. Scriv. Flor. Non minus $\tau \hat{\varphi}$ incipit utirur, quam $\tau \hat{\varphi}$ infit. Lib. VI. p. 119. 'ob os puellæ prævolans, incipit.' Lib. VII. p. 151. 'tunsis uberibus incipit :' ubi frustra Pricæus quoque vult infit. Lib. IX. 188. 'Sic anus incipit:' et alibi: uti aliquoties 'incipiunt.' Oud.

Utræque placuerat] In Colviana conjectura non cohæret orationis nexus, nisi volnerit, ut utique. Quare miror utique expressum a Vulc. Ed. sec. Elm. Scriv. Utræque est in Ed. Bas. sec. Sed nil muto. Utæque placuerut significat, ut convenerat inter nos; utæque mihi ac vobis placebat. Utique tamen in Florentino legi videtur. Nihil enim notatum a Lindenbrogio. Idem.

Conscio lumine] Oxon. consilio lumine, quasi pro luminis; nt pag. 101. 'de luminis consilio mutnare:' ubi in codem Cod. lumine. Sed vulgatum hic est elegantius. Vide pag. 103. Stat. lib. vt. Theb. 547. 'moritur prope consclus ignis.' Ut passim res inanimæ, sed præsentes, consciæ dicuntur, sexcentis locis. Idem.

Et nimia voluptatis copia, &c. laborarem inopia] Apud Quintilianum XII. Declam. 'Ipsa nimia cupiditate nocet abundantia.' Supra lib. IV. 'Opulentiæ nimiæ nimio ad extremas incitas redacti.' Pric.

Cusu scilicet pessimo, &c.] Lib. III. 'Quod me, pessima scilicet sorte conantem,' &c. Idem.

Rebullivit] Tacite Wower, et Pricæus ediderunt ebullivit: sed contra O. Mstorum auctoritatem. Ac solet Apuleius, cum aliis, hac præpositione re sæpissime uti in compositis; licet non significet ullam iterationem. Sic in 'residere,' 'renunciare,' 'respergere,' 'revellere,' &c. Vide Indicem notarum. Immo ita statim, 'somno recussus:' quod item male tentat Stewechius; nt patet ex dictis ad lib. 111. init. 'securæ quieti revulsum.' Pith. rebullitum. Guelf. pr. a m. pr. rebulivere. Ond.

PAG. 106 Recussus somno] Lib. 1v. Repente somno recussa.' Elmenh.

Ob istud tam d. facinus] Seqq. Edd. hanc lectionem receperunt, et suffragari videntur membranæ Florent. Ubi est in Pith. Abi in Oxon. Fux. Guelf. D'Orv. Inc. Schottus dicto l. conjecit, hui, tam d. fac. scil. ausa ess Et sane sic Venus indignans filio

ait pag. 107. 'Honesta, inquit, hac et natalibus congruentia:' scil. facis. Sed vel sic istud excludi non merebatur, pro quo illud in Ed. Vulc. sec. Nec tam abrupte sequeretur confestim, &c. Præterea, si verbum velimus subintelligi, non opus erit ulla mutatione, ubi istud t. d. facinus (sc. ausa es) confestim divorte, pro quandoquidem. Sed acquiesco $\tau \hat{\varphi}$ ob. In Oxon. supra tua. Idem.

Tibique res tuas habeto] Formula solemnis divortii. Matthæns Monachus in Quæstionibus matrimonialibus f. 507. εί γὰρ και πάλαι τοῖς ἀνθρώποις έξην, και έκ των παλαιών νόμων, και έξ έθους μακρού, αναιτίως λύειν τὰ συνοικέσια, ώστε λέγειν τον άνδρα τῷ δμοζύγω ΓΥΝΑΙ ΠΡΑΤΤΕ ΤΑ ΣΑ. καὶ ταύτην έκείνω· ΑΝΕΡ ΠΡΑΤΤΕ ΤΑ ΣΑ, καθά δή και τοις των Εβραίων ανδράσι πάλαι νενομοθέτητο βιβλίον πέμπειν αποστασίου τῆ γυναικί ἀλλὰ τὸ νῦν είναι τοῦτο παρὰ Χριστιανοίς ανήρηται. Vide Zonaram in Can, Concil. Trull, 87, et Brissonium de formulis lib. viti. pag. 725. Elmenh.

Sororem t. et nomen, &c. conjugabo] Varie hoc exponit Beroaldus. Sed quomodocumque capias, videtur mihi corruptum esse τδ et, legendumque vel cum Lipsio ad marg. Ed. Colv. in nomen, sive ut gerat tuum Psyches, aut etiam uxoris meæ nomen. Sic passim 'adoptare,' 'adsciscere in suum nomen;' vel et nomine, sive etiam nomine eodem. Oud.

Quo tu censeris] Arnob. l. v. p. 188.

Qui censentur his nominibus.' Idem. Et nomen quo tu censeris, &c.] Vide Beroaldum. Pric. Nomen quo tu censeris] Quasi dicat: Tu diceris Psyche, quod anima sonat, illa mihi ent anima et vita. Plantus ait, 'amicam animam esse amanti:' vel, sicut tu nomine uxoris et matrisfamilias censeris, hoc est, in pretio es apud me; eodem hoc nomine sororem tuam mihi copulabo, ut illa mihi sit uxor, et materfamilias. Vel expone, Nomina-

tim te nuncupavit, ad differentiam alterius sororis. Beroald.

Confestim arra atque his nuptiis conjugabo] A Mss. Reg. Fix. et Oxon. exsulant hac, jam mihi conf. arra atque. A Guelferb, sec. absunt, confestim arra atque, a Guelf. pr. arra atque. To his exclusit Wower, nt scilicet vulgatum retineret. Et sic Ed. Pric. In Ms. D'Orvill. est ac hiis. Bertin, c. arreathiis n. Pith. c. arreat his n. Vocem confestim adhibuit jam Capido, et his nullius est sensus. Quare omnino accedo Mercero ad Taciti lib. IV. Ann. cap. 16. 'omissa confarreandiconsuetudine:' ubi vide, et hic Pricanni. Immo in contextum confarreutis n. jam recepit Scriverius. Nam et Auctor noster ipse sic locutus est lib. x. pag. 232. 'Talis mulieris matrimonium confarreaturus.' Ceterum in Palat, est nubtiis. Oud. Arra atque nuptiis conjugabo] Mercerus ad Tacitum 'confarreatis nuptiis.' Glossarinm Isidori dictum: ' Confarreatus, consociatus.' Glossarinm ab H. Stephano editnm: 'Confarreatus, συμβιώσεως χάριν ζευχθείς." Oxon. Et nomen q. t. censeris aiebat, his nuptiis conjugabo. Pric.

Reconcinnato mendacio fallens maritum] Lib. IX. 'Confictis observationibus vanis, fallens maritum.' Idem.

Et quamvis alio vento flante] Nec

inepte alieno scribas. Idem.

İnhians, dicens] Nota participia ασύνδετα, et respice ad lib. 111. pag. 45. 'spirantes, palpitantes.' Oud. Accipe me, dicens, &c. sultu se maximo præcipitem dedit] Apud Ovid. Art. 111. 'Accipe me, Capaneu; cineres miscebimus, inquit Iphias, in medios desiluitque rogos.' Pric.

Laceratis visceribus suis] Laceratis ob altitudinem præcipitii. Firmicus 1. 3. 'Per præcipitia projectum corpus flebili laceratione dispersit.' Et v1. 19. 'Ipsos vero ex altis dejectos locis misera laceratione præcipitat.'

Idem.

Nec vindictæ sequentis pæna tardavit] Nec 'scelestam Deseruit pede pæna el au do.' Idem.

Circuibat, at ille] To at delendum. Sciopp. in Symb. Sic etiam Gruter. lib. v111. Susp. cap. 12. et edidere Wow. Pricæus, ac Flor. Contra Elmenh. Scriv. secuti sunt Colvii conjecturam interdum pro interea. Dum tamen Elmenhorstins et at quoque omisit, quæ particula ab omnibus Mss. retenta ejici non debnerat. Sed vel interdum, vel nna voce interimdum, nt 'adhucdum,' 'nondum,' et similia, legendum; quo modo clare est in Oxon. Oud.

Vulnere lucernæ] Sic 'vulnus venantum' apud Virg. initio duodecimi: et paulo post, 'nostrum vulnus:' quod nos scilicet intulimus. Vide Gellium XII, 9. in fine. Pric.

PAG. 107 V. lavantem natuntemauc propter ads.] Pal. Veneri lavanti natuntique. Male. Elmenh. Nec secus est in Regio ac D'Orvill. et utroque Guelf. Neque adeo male. Pertinent enim ad 'adsistens indicat,' et 'propter' sine casu adverbialiter commode sumi potest, ut passim apud Nostrum aliosque. Vide ad lib. IV. pag. 65. Nihilominus malim ceteris Codicibus et Edd. acquiescere: quia alibi Accusativum to propter jungens, verbi casum subintelligit. Adi lib. II. pag. 36, ' quam propter adsistens inquit,' sc. ei. In Pith. est natamque. In Fux. D'Orv. vitiose est per. Oud.

Dubium salutis jacere] Ovidins: 'Hic ego sum vitæ dubius.' Pric.

Ac per hoc non voluptas illa] Ulla conjecit Gruterus vel hilara, Suspic. lib. viii. cap. 12. Ulla confirmatur a Flor. Fux. Pal. D'Orv. Gnelf. Oxon. Pith. et bene jam Wower. ac seqq. ediderunt. Minus bene vero vulgo plene distinguitur ante τδ ac. Nam pendent æque ac præcedentia a τφ quod; erratque vir doctus conjicieus, ac si. Pith. voluptatis. Guelf. pr. per hæc. Oud.

Nuptiæ conjugales] Vide Dionem Orat. v11. de Venat. f. 107. Elmenh.

Gluries] Lego cluvies, quod ad sordes et dehonestamenta referendum est. Beroald.

Sq. federum insuave f.] Istud riscerum, [vid. VV. LL.] est in sola Ed. Vulc. sec. and non capio. Faderum, inepte tentatum a Stewechio, bene in Mss. O. et Edd. sive conjunctionum et matrimoniorum: ut passim apud poëtas aliosque; ac Lexica jam notarunt. Martian. Capell. lib. vt. init. de Minerva: ' Hine de patre ferunt sine matris fædere natam, Provida consilium quod nescit curia matrum.' Sic lege e Mss. cunctis (Vulgo, consilii.) et construe: 'Quod provida curia nescit consilium matrum;' ut patet ex segg. Grotius hie Capellæ mentem non adsecutus est. Dein Palat, insoare. Oud.

Hie illa, &c.] Sie placuit Grutero lib. viii. Susp. cap. 12. sed hac dant Mss. Reg. Fux. Pith. Guelf. Oxon. D'Orv. Edd. Junt. post. Elm. Scriv. quod jam sæpissime vidinus abiisse in hic, in vulgaribus Appuleii exemplaribus. Eleganter autem avis dicitur curiosa: quod se rebus inmisceat alienis, et sit delator. Vide ad lib. 1. pag. 2. 'non quidem curiosum, sed qui velim seire vel cuncta.' Idem.

Illa verbosa et satis curiosa avis] 'Loquacitatem' bene 'curiositati' junxit. Donatus ad Hecyram: 'Curiositas signum est loquacitatis.' Plutarchus in περὶ ἀδολεσχ. Τῷ δὲ ἀδολεστχία καὶ ἡ περιεργία (κακὸν οὐκ ἔλαυτον) πρόσεστι πολλὰ χὰρ ἀκούειν θέλουσιν, ἴνα πολλὰ λέγειν ἔχωσιν. Paulus 1.5. ad Timoth. φλύαροι καὶ περιέργοι. Pric, ad Timoth. φλύαροι καὶ περιέργοι.

In auribus Veneris ganniebat] Malim, si per Mss. liceret, in auris, sive aures, ut apud Persium Sat. v. 96. 'Secretam gannit in aurem:' ut est quoque in quatuor Mss. a me visis, non garrit. Vide ad lib. 111. pag. 56. Terent. Phorm. v. 8. 41. 'Ei quod ad aurem obganniat:' quod imitatus est Noster lib. 11. p. 21. 'Incertum quid-

nam in aurem mulieris obganniit.' Post Veneris in Guelf, pr. fuerat latenter, sed deletum. Oud.

Filium laccrans existimationem | Filii, si in Florentinis sit membranis, nen rursus moveo id, quod ex Vulcan. Ed. sec. receptum est jam vulgo, ut apud Suet. in Cas. c. 79. 'carminibus laceratam existimationem suam:' ae sæpe. Sed filium constantissime est in ceteris Mss. et Edd. prioribus. Hinc Gruterus lib. viii. Susp. c. 12. conjiciebat filii unici, ex p. 108. At Isac. Pontanus Anal. lib. 111. c. 10. cum Stewechio mox divinarunt, filii inlacerans; et sic edidit Scriverius. Quæro exemplum. Interim amplector ego lectionem Mss. Fulv. et D'Orvill, filium lac. existimatione. Auson. Idyll. xv. 46. 'Vitam parcus agas: avidi lacerabere fama.' Frequens est 'lacerare aliquem contumeliis,' ' probris,' 'rabie,' &c. Idem.

Irata solidum] Soundly angry. Hesychius: 'Υπέρχολος, ὑπερβαλλόντως ὀργιζόμενος. Clamor ira comes et pedissequus. Vide ad Matth. 12. 19. notata. Pric. Solidum exclamat] Solida voce, firma, magna, durabili: nomen pro adverbio: sic Virg. 'torvumque repente Clamat.' Beroald.

Ille bonus filius meus] Amare: sic in Apologia: 'Hascine gratias bonus filius matri rependis?' Venus ista ad Psychen infra lib. v1. 'Ego te excipiam nt honam nurum condecet.' Vide supra ad lib. 1. pag. 6. notata. Pric.

Quæ sola mihi servis amanter, nomen ejus] Desunt hæc Oxon. Fux. Gnelf. utrique, ac Par. In D'Orv. est amat. Lib. 1. p. 18. 'Amanter agnitum invadit.' Lib. 11. p. 24. 'satis amanter cooperuit.' Lib. 11. pag. 50. 'Deus auctorem comitabitur amanter.' Lib. x. pag. 233. 'laciniam ventus satis amanter reflabat.' Oud. Prome, &c. nomen illius quæ puerum, &c. intestem sollicitavit] Procopins: Al τῶν γνναικῶν ἀμαρτάδες οὐκ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Γενται μόνον, ἀλλὰ καὶ παίδων ἄπτονται μᾶλλον.

Pric. Qua sola mihi servis amanter] Male hac absunt ab Oxoniensi: supra lib. 11. 'Me, &c. satis amanter cooperuit.' Idem.

De Dearum numero] Herarum Flor. Reg. Fux. Orarum Guelf. pr. Sed Horarum quoque Pith. Guelf. sec. Oxon, et D'Orvill, a m, pr. ut verissime emendarunt viri docti. Putidum istud Dearum, quasi reliquæ non essent Dea, unde inrepserit, nisi ex marginali nasutuli cujusdam glossa, vel scriptura orarum, excogitare nequeo. Mentione de Horis Deabus plena sunt poëtarum monumenta. Vide et lib. vt. pag. 125. Artemid. Oneiroer, lib. 11. c. 49. Per eas quoque jurabant. Hinc Aristæn. 1. Ep. 11. κάλλος γε καλόν νη τὰς φίλας "Ωρας. ubi Abresch, landat Casaub, ad Athen, lib. 11. Anim. c. 18. Notanda vero elegans variatio particularum sire, seu, vel. De priore sire, seu adi Drak, ad Liv. lib. x. cap. 14. Altera seu, rel pro sen, non ita frequens est, in usu tamen fuit. Adi Duker, ad Flor. lib. IV. c. 2. § 79. Ac restituendum id de Deo Socratis pag. 672. Ed. Flor. 'Vel ut pastor, vel equiso, vel bubsequa seu balantium, vel hinnientum, vel mugientium greges.' Sie enim Edd. Vett. et Mss. Fulv. Harl, aliique. Veget, lib. IV. cap. 1. 'Circumfuso mari sive paludibus, vel fluminibus.' Septim. de B. Tr. lib. v1. cap. 10. 'Sive supra modum, &c. præceps ierit, vel, &c. circumventa interierit.' Atque ita Græci, Ælian. lib. v. Anim. cap. 3. 'EAN ΤΕ ήμερον ζωον, *Η ἄγριον. Aliquando contra præcedit vel vel aut, et sequitur sire. Vitruv. lib. v. c. 7. 'Cum ant fabularum mutationes sunt futuræ, seu Deorum adventus.' Lib. viii. c. 7. 'Aut fistulis plumbeis, seu tubulis fictilibus.' Male igitur Muret. et Acidal. tentant Auctorem de Corr. Eloq. cap. 5. 'Vel in judicio, sive in senatu:' primo loco sire etiam reponentes. Atque binc egregie confirmatur emendatio Cl. Drakenborchii, quam verissimam censeo, in Livio lib. XXII. cap. 49. 'Ne aut reus iterum e consulatu, sive accusator collegæ exsistam.' Ond.

Nec loquax illa conticuit avis] De qua supra Venus, 'quæ sola mihi amanter servis.' Donatus ad 1. 2. Hecyræ: 'Servile vitium est tacere uon posse.' Pric. Loquar] Corrigo, loquax: gavia enim avis loquax merito nominatur, quam et superius verbosam appellavit, quæ Veneri caneta denarravit. Tales, lingulacæ, loquutuleiæ, blateratrices, eleganter dicuntur. Beroald.

Puellam (si p. m. p. n. dicitur) efflicte cupere] Tacite efflictim e Fulv. et Pal. reposuit Wow, et segg, si Elmenh. excipias. Vide ad lib. 111. p. 53, 'Efflictim deperit.' Vernm tamen Mss. Flor, Reg. Fux, Pith, Guelf. Oxon. cum Edd, Vett. servant efflicte, et D'Orv. afflicte. Citatur e Symmachi I. 1. Ep. 90, 'efflicte diligere.' Sed ibi non invenias. Paullo ante præfero puellæ e Flor. Pith. et Oxon. Sic magis ex decoro parcit Cupidini, dicens modo, enm 'puellæ bene velle,' ut passim apud Cic. et alios, 'tibi maxime cupio;' non plane illam amare, sen relle: de quo vide Bronkh. ad Tib. t. 10, 5, lib. x. pag. 225. Hinc respondet Venus : 'Immo scio, puellam illam vere diligit.' In Pal. et Oxon, Guelf, capere. Ond.

Vel maxime] Reg. Fux. Guelf. ambo, Pal. Oxon. D'Orv. permaxime. Pith. et max. Sed alterum videtur significantius elegantiusque. Vide Drak. ad Liv. lib. xxxv1. 41. 'Cujus eo tempore vel maxima apud regem anctoritas erat.' Sic sæpe 'vel inprimis,' 'vel plurimum.' Idem.

Nimirum illud incrementum l. m. putavit] Miror, Scriverium in contextum recepisse conjecturam Elmenh. Nam præterquam quod hic aurei vox non conveniat, utpote nisi laudis ergo adhiberi solita, non dubitabat de re,

quam dicit Venus, sed certo quasi sibi persuadebat, a filiolo se lenam existimari. Sæpius τῷ nimirum in indignationibus, vel gravi affectu utitur Auctor. lib. IV. pag. 81. ' Nimirum tanto compendio defrandare juvenes meos destinas?' Venus ipsa eodem libro p. 84. 'Nimirum vicariæ venerationis incertum sustinebo.' Lib. XI. p. 261. 'Nimirum perperam in me consuluerunt.' Dein male quoque Sopingius divinavit excrementum. Nam retrimentum, quod in quibusdam libris esse scribit Wowerius, ego nusquam reperi. Nec quidquam est mutandum. Egregie incrementum illud, vel potius cum Palat, istud, Græce vertas per τοῦτο τὸ θρέμμα, nt docnit Turnebus lib. xvi. Advers. cap. 13. ex Virgil. Ecl. 1v. 49. ubi Saloninus dicitnr ' magnum Jovis incrementum.' pra p. 96. 'uteri incrementum.' Ovid. lib. tir. Met. 103. 'dentes, populi incrementa futuri.' Ceterum illud desideratur in Reg. Fux. id Guelf. pr. a m. pr. putat Ed. Scriv. Idem.

Hic queritans] Primo in Pith. est hoc. D'Orv. nec. Scribendum scilicet rursus erat hac cum Reg. Fux. Pal. Edd. Junt. post. Scriv. Pessime vero in Edd. aliquot est quæritans, pro queritans, sive identidem querens. Sed unice verum est quiritans, ut jam a Colv. et segg. non solum, sed et a Junt. post. expressum est, consentientibus etiam Mss. Bert. Pith. Pal. D'Orv. Flor. Vide Ind. et Stewech. ad lib. vII. p. 142. Colv. ad lib. vII. pag. 156. 'Insana voce casum mariti quiritans:' ubi plura. Nam passim in Nostro querit et quirit confundun-Non inepte vero Beroaldus, aliique inter quer. et quir. sic distinguunt, ut prius significet continuam querelam, alterum querelam cum imploratione opis quasi Quiritium. Id. Queritans] Id est, vehementer delamentata. Quod si legas Quiritans, expones, valde vociferans: 'quiritare' enim est Quirites ciere, et Quiritium fidem clamando implorare: unde quiritare pro vociferari et clamare usurpatur: auctores M. Varro et Diomedes. 'Lex fuerat proquiritata,' dixit Sidonius, pro eo quod est promulgata, et præconis boatu denunciata, publicataque. Berould.

Emergit a mari] Mss. Flor. Fux. Pith. Oxon. Edd. Junt. post. Elm. Scriv. Flor. e mari. sc. e profundo maris gremio, ut est p. præc. Quare id nunc malo. A mari tantum significat ab ea parte, qua est mare, ut statim 'a foribus boans.' Vide ad Cæs. lib. 11. B. G. cap. 24. 'a porta conspexere.' Drak. ad Liv. xxxviii. 32. 'navibus a mari fines eorom vastati:' ubi eadem confusio. Oud.

Jam inde a foribus boans] Pollux Onomast. II. 4. Τῶν τῆς γλώττης ἔργων ὀνόματα, βοᾶν, ἐκβοᾶν, &c. Boare ab ipsis foribus, indignantium est: simile ix. 'Introëuntem maritum aspero sermone accipit.' Pric.

PAG. 108 Honesta hac, et nostris natalibus, &c. congruentia? &c.] Donatus ad IV. 1. Andr. 'Ab interrogatione incipiunt qui nimis irascuntur.' Idem.

Ut primum quidem, &c. verum etiam] Contextus orationis non satis concinnus videri possit; et deesse non solum, vel simile quid. Colv. Non id video. Nam verum ponitnr pro dein. Immo sæpe primum occurrit, licet nihil sequatur aliud. Vide Fabric. ad Cic. lib. 1. de Offic. c. 13. Duker. ad Flor. lib. 11. c. 18. me ad Frontin. lib. 1. c. 5. § 16. Oud.

Inimicam meam cruciares, &c. tol. inimicam] M. pollueres. Putean. Sic etiam Oxon. Guelf. et Par. cum Pal. ut edidit Wow. et Pric. qui tamen malit cruciares: quod est in optimis libris Flor. Reg. Fux. Bemb. D'Orv. Verum sordidis vox docet, pollueres verum esse: nec tamen damnarem alterum. Nam Bertin. habet diserte cruciaresque. Et hoc excidisse, ut credam, faciunt Codd. Palat. Guelf. anibo, Par. a quibus omnia post pol-

lueres, usque ad sed utique, exsulant. Utrumque ergo pollueres cruciaresque, ex præcepto Veneris lib. IV. p. 85. ' Virgo ista,' et quæ sequuntur. Ineptissimum est istud Stewechii mimicam. In Ed. Beroald. inimicam me meam. A Guelf. abest quoque meam. Oud. Tue parentis, imo Dominæ] Hieronymus ad Gaudentiam, de filiolæ institutione: 'Amet' (matrem) 'ut parentem, subjiciatur ut Dominæ.' Lactantius IV. 3. 'Dominum eundem esse qui sit pater, etiam Juris civilis ratio demonstrat : quis enim poterit filios educare, nisi habeat in eos do. minii potestatem?' Pric. Nec sordidis amoribus inimicam meam pollueres] Ita et Oxoniensis Codex: præfero autem quod in editis permultis, cruciares: sensus est: Nec non tantum (quod meministi nie contendisse a te,) inimicam meam sordidis amoribus non cruciasti: verum etiam, &c. Idem. Per, &c. ora populorum rumoribus conviciisque, &c. male audire] Infra lib. viii. 'Hac infamia consternati, quæ per ora populi facile dilapsa, merito invisos ac detestabiles eos cunctis effecerat,' &c. Idem. rum etiam hoc ætatis puer, tuis licentiosis et immaturis jungeres amplexibus] In Apologia: 'Inter scorta et pocula pner hoc ævi, &c. agitat.' Inf. l. IX. ille: 'Tu autem, tam mollis, ac tener, et admodum puer, &c. ætatis flore mulieres adpetis? &c. et intempestivum tibi nomen adulteri vindicas?' Idem.

Inamabilis] Post reliqua hoc additum pro gravissimo convicio. Vide 11. 6. A. Gellium, Idem.

Generosum] An pro generabili, generatore? Suadent sequentia: 'Nec me per ætatem posse concipere.' Wasse. Illa suadent, ut credamus, Venerem voluisse arrogantiam fili frenare, minando ei, non 'solum' illum mansurum Veneris prolem; sed et accepturum fratres, quibus melius sua mandata committeret, ipsumque aperneret. Hæret tamen hic mihi

aqua. Oud.

Nec me per ætatem posse concipere]
De liberis Hesiodus: Γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας. Pric.

Eique donaturum istas pinnulas et arcum, &c.] Ipsa Eadem de Eodem apud Lucianum in Deorum Dialogis: Πολλάκις ἡπείλησα, εἰ μὴ παύσηται τοιαῦτα, &c. κλάσειν μὲν αὐτοῦ τὰ τόξα καὶ τὴν φάρετραν, περιαιρήσειν δὲ καὶ τὰ πτερά. Idem.

Quam tibi dederam] Quod oculis subjicit Gorlæi gemma apud Drakeub, ad Sil. Ital. lib. vii. 453, 'omnia parvis Si mea tela dedi blando medicata veneno.' Oud. Et omnem meam supellectilem, quam tibi non ad hos usus dederam]. Ut me nempe, præter cætera morum tuorum dedecora, telis vulnerares tuis: etiam Ovidius ad lascivientem Deum istum III. 3. de Ponto: 'Discipulo perii solus ab ipse meo. Dum damus arma tibi, dum te lascive docemus, Hæc de discipulo dona magister habet.' Notetur formula loquendi, 'non ad hos usus.' Ovid. Metam. v. 'Non hos adhibendus ad usus.' Virgilius: 'Ensemque recludit Dardanium, non hos quæsitum munus in usus.' Manilius de Andromeda: 'Induiturque sinus, non liæc in vota paratos.' Porcius Latro in Catilinam: 'Reminiscere, reminiscere ferrum illud scelestum, atque illas nefarias faces, &c. non ad oppugnandam Urbem, neque ad eam concremandam tibi datas fuisse: sed potius ad salutem civium, dignitatem imperii, libertatisque nostræ defensionem.' Pric. Quam tibi non ad hos usus dederam] Supra lib. 11. 'Gladium, quem, &c. ad hos usus extuleram. Idem.

Prima pueritia instructus es] Inductus retineo ex Jurisconsultis et Ammiano. Brant. Tua ille cum Scriv. et Flor. addidit. De 'prima pueritia' vide ad lib. 111. p. 48. 'parvuli lujus in primis annis destituti.' Dein inductus habent et Oxon. Pith. Par. Reg. et Edd. ante Bas. indulus D'Orv. Guelf. sec. et Pal. Sed unice verum est inductus, είσαχθειs Græce, de quo se acturum ad Jamblichum hic notavit Sopingius. Consule Beroald. Pric. Sciopp. et quæ nos congessimus ad Sueton. Vit. Persii: 'a quo inductus est in Philosophiam:' nti e Mss. legendum docui. Revocavi igitur inductus: licet nihil notatum invenerim e Flor. Post vocem pueritia hie rursus magna est lacuna in Guelf, pr. usque ad lib. vi. p. 129. 'potest in asino meo:' elapsis aliquot foliis.' Oud. Male prima pueritia instructus cs] Oxon. et plures alii Mss. inductus es: nec aliter antiquissimæ editiones. Gellins xvt. 8. 'Cum in disciplinas dialecticas induci, &c. vellemus.' 1. gradatim, § 4. in hune modum. ff. de muner, et honor. 'Eos qui primis literis pueros inducunt.' Socrates Histor, Eccles. 111. 21. 'Ως έθος τοις σοφισταίς ποιείν έν τη νέων είσαγωγή. 'Prima pueritia' est quam Gellius x. 19. 'primorem pueritiam' vocat. Pric.

Et acutas manus habebas] Bene Barthins I. xxt. Advers. c. 7. et, illo non nominate, Floridus exponunt 'petulantes,' et δξέι κέντρφ armatas; nisi malis vertere per δξύχειρα; nti Mercurium vocat Lucianus ob furandi artem. Sed et sie quisque dici potest manuum celeritate præditus, ut et acutus sumitur. Vide Pric, et adi Clar. Hemsterh. ad Lucian. Dialog. D. vii. p. 221, tom, i. Oud. Acutas manus habes] Quænam ant enjusmodi sunt 'acutæ manus?' num 'agiles?' nt 'motus aentus' apud Statium: et 'aenti ungues' apud Juvenalem: an quales ' immansnetas ' Propertins vocat? 'In me mansuetas non habet illa manus:' et alibi, 'audaces manus.' 'Nen timeam audaces in mea membra manus.' An vero 'acutæ manus' metonymice pro 'acutis telis ' quæ manu spargit? Psalmista 45. 6. τὰ βέλη σου ἡκονημένα. Pric.

Majores tuos irreverenter pulsasti toties] 'Crudelis mater magis, an puer improbus iste? Improbus iste puer, crudelis tu quoque mater.' Idem.

Parricida denudas quotidie | Arride ret magis defrudas. Colv. Nec seens conjecit Meurs. lib. IV. Exerc. Crit. cap. 17. lib. v. Crit. Arn. 13. Perperain. Agitur enim de pulsatione et verberibns, ad quæ denudandi erant vapulaturi; uti hene advertit Pricœus. Pro despoliare est apud Ciceron. lib. x11. Fam. Ep. 15. 'Civibus erudelissime denudatis, et divenditis.' In Oxon. parricidiam, Pith. parricidam. Forte inserendum tu. Ond. Et ipsam matrem tuam, me inquam, &c. denudas quotidie, et percussisti sapius] Seneca Octav. 1 Timende matri teliger sæve pner.' Venus ista de Eodem apud Moschum: Kal χρύσεον περί νώτα φαρέτριον ένδοθι δ' έντί Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κἡμὲ τιτρώτκει nec non apud Lucianum: 'Υβριστής έστιν, έμε γοῦν αὐτοῦ τὴν μητέρα οία δέδρακεν! άρτι μέν είς την Ίδην κατάγων 'Αγχίσου ένεκα, &c. ἄρτι δ' ές του Λίβανου, έπι το 'Ασσύριου έκεινο μειράκιον, &c. Colvins defrudas importune : agitur hic de pulsatione et verberibus, quibus denudatio pravia. Pric. Me inquam, &c.] Cicero in pro Cælio: 'Me ipsum, me inquain quondam pene ille decepit.' Idem.

Et quasi viduam utique contemnis] Terent. Heaut. Act. v. Scen. 1. 'Qui sibi me pro deridiculo ac delectamento putat. Non, ita me Dii ameut, auderet hæc facere viduæ mulieri, Quæ in me fecit.' Petronius: 'Ne mercedem cellæ daretis, fugere nocte in publicum voluisti, sed non impune. Jam enim faxo, sciatis, non viduæ hane insulam esse, sed M. Manitii.' Elmenh. Conferendus est elegantissimus locus Apollon. Rhod. 111. 90. &c. de Cupidine. Oud.

Puellus propinare] Pro παραδιδόναι. Vide Suid. in v. Προπεπωκότες, et Comm. ad Ter. Euu. v. 9. 57. 'Hune comedendum et ebibendum vobis propino.' Barthius ad G. Briton. Phil. lib. 11. 481. 'Themaque prolixum res gesta propinat.' Durius tamen hoc loco videtur; ac malim, propitiare, sive propitias et faventes Marti reddere. Sic Fotidi ait Lucius lib. 11. p. 27. 'Jam dudum perii, nisi tu propitiaris.' Ac passim propitiare pro placare, utitur Noster. Vide Indic. et alibi, 'propitia voluptas.' Idem.

Sed faxo] Flor. Sed jam f. Elmenh. Sic etiam Palat. Fux. Oxon. D'Orv. et Edd. Junt. post. eum Seriver. Verissime, et quasi ex formula minantis, se ex continenti pœnas inflicturam. Nam alioquin et sine hoc temporis adverbio occurrit. Lib. 1. in f. 'Jam enim faxo, seias,' Lib. vi. p. 124. 'Jam faxo nuptias non impares.' Petron. c. 95, 'Jam enim faxo, sciatis:'ubi et vide. Ethcacissime lib. 1. p. 9. 'Faxo enim sero, immo statim, immo jam nune.' Plura dixi ad lib. 1v. p. 81. 'Quod si pergisulterius, jam faxo, lacrimis,' &c. Oud. Sed faxo to lusus hujus pæniteut] ' At non impune feremus, Quæque inhonoratæ, non et dicemur inultæ.' Pric.

Stellionem istum] Glossæ: ' Κακοῦργοs, maleficus, stellio:' sic enim, non stellionatus, legendum. Idem.

Hujus ipsius luxuriam] In Palat. Guelf. sec. male est hujusmodi. Hinc tamen puto tacite Elmenh, dedisse hujuscemodi l. Agitur vero de luxurie Cupidinis. Scriv. plus innovavit, ediditque: hujuscemodi luxuriem sæpius offendi. Pro eo verbo autem ineptissime in Palat. peccavi. Ond. Irrisui habita quid agam? quo me conferam? &c. petamne auxilium ab inimica mea Sobrietate, quam, &c. sæpius offendi? an rusticæ, &c.] Dido apud Virgilium: 'En quid agam? rursus ne procos invisa priores Experiar?' Ariadue apud Catullum: 'Nam quo me referam? quali spe perdita nitar?

Idmoneas ne petam montes, a gurgite lato Discernens Pontum truculentum ubi dividit æquor? An patris auxilium sperem, quem næ ipsa reliqui?' ubi in primo versiculo pro nam legerim nunc, quomodo in Appuleio nostro: et pro perdita, prodita: infra ibidem enim, 'Justam a Divis exposcam prodita muletam.' Pric.

Nec tamen v. solatium tantum spernendum est | Unde unde verissime restituerunt viri docti a Wow. usque: uti exhibent ctiam Guelf. sec. Reg. Fux. Oxon. Inc. cum Ed. Junt. post. Unde semel quoque in D'Orv. Pith. quod est vestigium veræ lectionis et fons vitii; male placens Roaldo. Nisi potius voluerit duplicari, et sit vitium typographicum. Adi et Comment. ad Sueton. Claud. c. 17. 'velletque triumphi decus unde unde acquirere.' Similia sunt 'qua qua' et ' quantulum quantulum:' de quibus vide ad lib. 11. p. 22. et lib. 1x. p. 202. Ceterum in Pal. Guelf. sec. corrupte me t. &c. sperandum. In Bertin. sed tamen. Pith. prorsus mihi. Oud. Nec tamen vindictæ solatium tantum spernendum est] Percommode Palat. et Florent. Mss. solatium undeunde spernendum: vindictæ (inquit) ex quaennque plaga flans aura recreabit me. Juno apud Virgilium: 'Quod si mea Numina non sint Magna satis, dubitem hand equidem implorare quod usquamest:' ubi Servins: 'Ae si diceret,' (ut hic Venus) ' etiam humilia.' In veteri locupletissimo Onomastico: 'Undeunde, δπόθεν οδν.' Terent. Andr. Iv. 'Ubi-ubi erit:' ad quæ Donatus: 'In prima parte vim suam tenet, in posteriore productionem: quemadmodum ut-ut, quaqua, undennde? De 'vindictæ solatio' abunde ad p. 39. diximus. Pric.

PAG. 109 Pharetram explicet] Fulvius, expilet. Recte. Elmenh. Idem in mentem venit Piccarto Peric. Crit. cap. 8. Uti passim apud optimos quosque pro despoliare occurrit, 'cx-

pilare templa,' 'thesauros,' 'armaria.' &c. Nihilominus hand sustinni cum Edd. Wow. posterioribus id in textum recipere, quia explicet servant mordicus Mss. O. et explicat Beroaldus, 'relaxet, resolvat, ut fluxura fiat sagittarum.' Et sane non vult Venus, at Sobrietas pharetram sagittis spoliet; sed ut ea aperta, vel exenssa, sagittarum retundat aciem et mucronem: sibique respondent pharetram explicet, et arcum eno. det.' Ut in glossis 'εὐλυτῶ, explico, enodo.' 'Explicare' tamen dissolvendi sensu in malam partem an alibi dicatur, dubito. Ampliandum de hoc loco, quem tamen sanum fere pronunciem. Oud.

Arcum enodet] Vulgo, denodet. Enodet scilicet estin Palat. uti et Oxon. Fux. D'Orv. ac Guelf. sec. quod miror, Pricæo non magis potuisse placere. Cum denodare nusquam occurrat, et elegantius vice versa ex et de adhibuerit Auctor, cum Florido ego recepi. 'Enodare laqueos' Gellius, et metaphorice Noster supra, 'enodare præcepta sortis,' lib. tv. p. 86. et alii sæpins. Oud. Arcum denotel] Oxon. enodet; pro qua alteram non mitto lectionem. Pric.

Et ipsum corpus ejus acrioribus remediis coërceat] Quad Paulo το σωμα δουλαγωγεῦν καὶ ὑπωπιάζειν. Idem.

Istis manibus, &c.] Istis δεικτικώς. Vide ad Act. Apost. xx. 34. notata. Idem.

Aureo nitore perstrinxi] Hæc Beroaldus exponit, 'aureo vinculo nodavi,' frigide et falso. Ill. Heinsius ingeniose suo more emendabat: Arabo nidore perunxi: ad Ovidii Ep. xv. vs. 76. 'Non Arabo noster rore capillus olet.' Vide Comment. ad l. 11. p. 26. 'Capillum gnttis Arabicis obunctum.' 'Nidor' etiam pro odore rei non ustæ, sæpe in Nostro. Hinc 'mellitus corporis nidor' l. viii. p. 168. Verum licet sic optime esset locutus Auctor, hic tamen nihil con-

tra Mss. mutandum censeo. Nam 'aureus nitor' debet capi de fulvo colore, quo capillos inbuit Venus. Passim enim 'nitere' de auro dicitur. Consule Comm. Heins, et Burm. ad Ovid. l.b. x. Met. 617, 667. Bentlei. ad Manil. I. 1. 737, apprimeque huc faciunt Valer, Flace, lib. vt. 710. 'Et gravidæ maduere comæ, quas flore Sabieo Nutrierat, liquidoque parens signaverat auro:' et Stat. v. Theb. 227. ' quas finxerat auro Ipsa comas.' Quibus locis adeundi sunt interpretes. Unde patet, simul 'nitorem' dici ob delibutos liquido quasi auro capillos, tali unguento splendentes. Nemo chim nescit, unguentatas res vocari 'nitidas' et 'nitere.' Cic. 11. Catil. c. 5. ' qui nitent unguentis.' Mela l. 111. c. 9. 'Est locus, quo perfusa corpora quasi peruncta nitent.' Ovid. 111. Art. 413. 'Nec coma vos fallat liquida nitidissima nardo.' Adde Broukh, ad Tihull. 11. 5. 7. 'Sed nitidus pulcherque veni.' Hinc ob uncta athletarum corpora 'palæstra' vocatur 'nitida' Horatio aliisque. Aliquando cogitavi de 'aureo crinali,' quo distinetos capillos gerebat Cupido, teste Ovidio ex Ponto lib. 111. El. 3. 15. 'Nec torquem collo, nec habens crinale capillis, Nec bene dispositas comtus, ut ante, comas.' Sed ci non convenit perstrinxi, quod est levi, placide tetigi, finxique capillos. Sil. lib. iv. 352. 'Perstringit tacitas gemmanti gurgite ripas: et sæne. In Oxon. prostr. Oud.

Meo gremio nectarei fontis infeci] Pricæns ait esse hypallagen pro 'fonte gremii;' quo videtur intellexisse 'mammarum lac.' Sed an is fons gremii dici possit, dubito. Ill. Heinsius ibidem egit, mei gremii nectareo fotu refeci, pinnas lassas scil. a volando; unde sæpe Noster 'refota lassitudine,' de quo vide ad l. v. p. 98. Mart. Cap. l. 1. p. 13. 'Uxoris fotibus repigratus.' Refeci, ut l. v1. p.

123. 'refectisque pinnis aliquanta quiete.' Non ausim tamen ego tam multa contra Mss. inmutare. Pal. modo gr. nectari. In Ed. Vet. nectari in f. i. Junt. post. nectari f. infici. In Guelf. sec. etiam nectari. Quæ nihil sunt. Nisi exciderit guttis, vel aliud quid, putem cum summo Vossio de Constr. cap. 30. construendum esse infeci fontis, ut Genitivus sit pro Ablativo, frequenter per Nostrum amatus, sive inplevi, dum sæpe jacebat meo gremio. Idem. Meo gremio nectarei fontis] Hypallage, qualis vi. Venus terrenis remediis inquisitionis abnuens.' Pric.

Forus sese proripit] Pal. præripit cum Guelf. sec. Ed. Floridi prorupit : quod unde habeat, nescio. Eorum autem est frequens confusio. Vulgata recte se habet. Lib. 1v. p. 61, 'cursu me concito proripio.' pag. 79. 'concito se gradu proripiunt.' Lib. vi. p. 127. 'Meque quadrupedi cursu proripio.' Lib. vIII. p. 161. 'cursu furioso proripit se:' et passim. Vide Indicem, pluraque ad Cæs. l. I. B. Civ. c. 80. 'Subito se proripiunt.' Se etiam in Oxon. Dein infesta stomachabiles Venera Guelf, sec. Oud. Sic effata, foras sese proripit infesta] Iliad. XXII. 'Ως φαμένη, μεγάροιο διέσσυτο μαινάδι ίση, Παλλομένη κραδίην. De Petro Nonnus in Joh. xx. 3. Εμπ. νοος οιστρηθέντι ποδών διφήτορι ταρσφ 'Ανθορεν έκ μεγάροιο. Achilles Tatius 11. Ταῦθ ἄμα λέγουσα, ἀνεπήδησεν έξω. Pric.

Et stomachata biles Venereas] Pal. caret τφ et. In eodem et Par. stomacha. Pal. Veneram. Pith. bilem Veneriam. D'Orv. et Edd. Vett. Venerias. Intelligit biles, quales decebant Venerem, ut Deam, vel proprie Veneri erant, ut vehementi, inpotentique feminini sexus Deæ. Nec temere quid innovandum opinor. F. Venerea, adscripsit G. Vossius: quod non capio. Ceterum hæc verba Pricæus collocavit post effata. Oud. Stomachata hi-

les Venereus] 'Fæmineæ ardentem curaque iræque coquebant.' Pric.

Comitantur] Aliorum Codd. qui habent continuantur, accedunt Reg. Pith. Pal. Guelf. Oxon. Inc. nti confidenter reposui cum Mercero ad Nonium pag. 93. (ubi olim in Edd. et Ms. Voss. etiam active est continuare) deponentialiter. Nam licet continuare posset firmari ex notatis ad l. I. p. 17. deprehendi tamen, ubique in hoc verbo, Appulcii deliciis, plures et meliores Mss. præferre deponens, ut loco l. vi. p. 121. item l. xi. p. 242. in Imperativo: 'Continuare pompam.' Vide et lib. x. p. 234. Atque sic 'continuatus' pro 'continuo occurrens,' l. vii. p. 149. ex emendatione Merceri ibidem, N. Heins, ad Ovid. Met. l. xIV. vs. 239. Ac lib. x1. p. 255, ' Eum cubiculo suo commodum prodeuntem continuatus saluto.' Oud.

Vultu tumido] Pith. Fux. timido. Citra necessitatem Pricaus hic et l. 1x. p. 191. 'Vultu turgido, subductisque superciliis iratus:' malebat turbido. Nam, uti illud iu Mss. inventum nemo sanus damnaret, ita hoc æque bonum esse, et præ gravi ira vel veliementiore affectu commotos dici 'tumidos,' 'tumere,' et 'turgescere,' docent Comment. ad Liv. 1. XXXIII. c. 11. Min. Fel. c. 14. Triller. Obs. l. 1. c. 1. Bouhier. ad Petron. Carm. de B. Civ, 115. Et de vultu Ovid. Epist. vIII. 57. 'Ora mihi pariter cum mente tumescunt.' Sil. lib. 11. 626. 'atros insibilat ore tumores.' Idem.

Quæsirere] D'Orv. Pith. Fux. Gnelf. Pal. Oxon. Ed. Beroaldi, quæsiere. Ac placet. Vide me ad Cæs. lib. 1. B. G. cap. 32. Septim. de B. Tr. lib. 11. cap. 52. 'Rex Patroclum quæsiit.' Lib. 111. c. 2. 'Ad postremum quæsiit.' ubi al. rogat, petit. Frustra. Id. Quæsiere cur truci supercilio tantam venustatem micantism oculorum coèrceret] 'Quæ causa indigna serenos Fæser

daret vultus.' In Epistolis Philostrati: "Ανθος έστι γυναικός ή τοῦ προσώπου γαλήνη μη οδν τραχεία γίνου, μηδέ φοβερά μηδέ ἀποστεφάνου τὸ κάλλος, μηδέ άφαιρου βόδων σεαυτήν, & ταίς καλαίς ύμιν έν τοις υμμασι φύεται. Ibidem : Έχθές σε δργιζομένην κατέλαβον, καὶ έδοξα άλλην βλέπειν τούτου δὲ αἴτιον ή του θυμού ξκατασις, ακριβώς σοι συγχέουσα την τοῦ προσώπου χάριν. Iteτιιιι: Οὐ πρέπει οὐδὲ ἡλίος τοῦ προσώπου νεφέλην προβάλλεσθαι. τίς ή κατήφεια αύτη; τίς ή νύξ; τί το στυγνον σκό. τος τούτο; μειδίασον, &c. απόδος ήμεν την των διμμάτων ημέραν. Aristanetus 1.17. Μή σκυθρώπαζε, καλή γε οδσα, μηδέ τὰς ὀφρῦς ἄναγε· εἰ γὰρ φοβερὰ γένοιο, ήττον καλή έση. 'Micantes oculi' heie, ut supra 11. et 111. libb. Præ rultu tumido milii vultu turbido place-Paeuvius : 'Caperata fronte, vultu turbido.' Infra lib. 1x. 'Dum Barbarus vultu turbido iratus incedit:' ad quem locum plura. Gellius X1.7. 'vultum turbatum' dixit. Pric. Venustatem micantium oculorum] Ex hoc loco Ammianus lib. xxv. de Juliano loquens : 'Venustate micantium oenlorum flagrans:' et bene heie venustatem : supra lib. 111. 'Frontem tuam assidua venustate lætabit.' Idem.

Isto modo pectori] D'Orv. Pal. Edd. Junt. post. Wow. Pric. isti. Sed isto ἀρχαϊκῶς videtur prætulisse Auctor. Lib. vi. p. 120. 'laborique isto succumbis.' L. vii. p. 150. 'isto asino demere.' L. xi. p. 249. 'Vultum, candido isto habitu congruentem.' Adde Voss. de Anal. l. iv. c. 6. et quæ supra disputavi l. iii. p. 56. 'Nocti istæ.' Oud.

Perpetrare venitis] Perpetrare est in Edd. Ber. Bas. Colv. Vulc. Elm. Scriv. Flor. de quo Infinitivo post verbum venio, adi Burm. ad Val. Flace. lib. vi. 646. 'Venistis saturare caues.' Virg. Æn. 1. 528. 'populare penates Venimus.' Verum pessime hoc loco. Nou enim intellex.

erunt interpretes mentem Auctoris. qui hoc verbum referunt ad Junonem et Cererem, in quibus etiam Pricaus, ideo legens volentia, sive grata mihi, ae Marklandus substituens volentium, sive rem gratam, e Solino, ad Stat. lib. 11. Silv. 3. 19. Dieit Appuleius: Venitis opportune meo pectori perpetraturæ (sie enim Mss. quoque D'Orv. Pith. Pal. Guelf. Oxon. et alii cum Edd. primis, Ald. Junt. utraque, Colin. Wow. Pric.) violentiam. Quod etiam margini adscripsit Salm. Neque opus est, ut cum Cl. Wasseo substituas perpetraturo. Elegans est dietio, meo perpetraturæ violentiam pectori: uti in illis, 'mea defunctæ ossa,' 'meum solius peccatum,' et iunumera similia, de quibus adi Grammaticos, et Heins, ad Ovid, Epist, v. 45, 'nostros vidisti flentis ocellos.' Sueton, Vesp. c. 5. cipsos adenmbentis pedes.' Immo et Noster sic ait lib. 1x. p. 187. 'tuos volentis amplexus.' Intelligit vero violentiam, qua prie nimio futore verberasset vel nimis eastigasset filium, vel aliud quid violentins egisset, cujus forsan ipsam ponituisset; nisi consilium opportune darent Juno Cercsque. Idem. Opportune, inquit, ardenti prorsus isti meo pectori violentium scilicet perpetraturæ renitis] Lectionis istius, quæ impune per omnes editos discurrit, sensum ego nullum perspicio, si ' pectori violentiam perpetraturæ' (aut, nt in quibusdam est, perpetrare) 'veniebant,' quomodo' 'opportune?' nemo qui malo dando venit, tempestive adest: ut omittam loquendi modum satis absonum, 'violentiam pectori perpetrare.' Tentabam sic mederi, pectori volentia s. p. v. 'Volentia, grata, jucunda, vel, quæ placeant mihi: ita Sallustius apud Nonium (a quo tot locutiones desumit Noster) 'volentia plebi facturus:' et bene huic sensui subsequentia congruunt. At (inquies) quis sie usus 'perpetrandi' verbo? Noster supra hoc libro : ' Quo protinus perpetrato,' &c. et Scriptor significantissimæ Latinitatis Aulus Gellins: qui 'pacificationem perpetrare' (id est, facere) vii. 11. dixit. Festus: 'Perpetrat, per-

agit, perficit,' &c. Pric.

Fact. latuerint] Vulgo, factum latuerit. Elmenh. Ita scilicet, vel latuerint, erat in Edd. Junt. pr. Ald. Colin. Colv. &c. etiam Pricai. Factum latuerunt Edd. Bas. Sed facta est in Mss. O. et Edd. pp. Ber. et Junt. post, fata Oxon, a m. pr. latuerunt dant quoque Reg. Fux. Oxon. Pal. Edd. primæ, Ber. et Junt. post. quod præfero. Deas enim hoc scire, ipsa Dea merito sibi persuadebat, tantumque negotium cælestibus hand posse ignotum esse statuebat. Oud. Nec enim vos, &c. famosa fabula, &c. latuerit] Q. d. 'Omnibus in triviis vulgatur fabula passim.' Pric. Domus mea famosa fabula | Plantus : ' Me miserum famosum facit flagitiis suis.' Gloss. ' Κακόφημος, famosus.' ' Κακοφημία, famositas:' et in alio: ' Famosns, ἄτιμος.' Idem. Et non dicendi filii mei, &c.] Ob mores depravatos. Glossarium: ' Αφατος, δ μή λεκτός, nefandus:' et, ''Αλεκτος, infimus, indicendus:' frustra ergo exquisitissimæ doctrinæ Vir P. Faber dicenda reponebat. Senex Terentianus: 'Ego te meum dici tantisper volo, Dum quod te dignum est facis.' Scriptor Maccabaicorum : Τοῦ ἀσεβοῦς, καὶ οὐκ άρχιερέως Ιασονος, supra hoc ipso libro: 'Illas scelestas fæminas, quas tibi post internecinum odium, et calcata sanguinis fædera, sorores appellare non licet.' Idem.

Tunc illæ gnaræ] Rom. ignaræ. Elmenh. Non tantum Ed. Rom. sed et Vic. Bas. Vulc. Wow. &c. immo et Mss. O. habent ign. Verum quum statim ipsæ, per Venerem nondum edoctæ, narrent tamen cuncta, Beroaldus jam emendavit gnaræ, sequentibus Aldo, Junt. Colin. Florido. At Pricæns conjecit, non ignaræ. In Cod. D'Orv. est ignorare. Quid si hic quoque legas gnarures? Auson, Epist, xx11, ad Paullinum vs. 18. 'Arator gnaruris.' Adi ad lib. 1. p. 15. ' ignaruri relata.' Oud. Tunc illæ, ignaræ quæ gesta sunt, &c.] Infra lib. 1x. ' Maritus ignarus rerum, &c. hospitium repetit:' loci tamen qui præ manibus sententiæ magis congruit gnaræ, vel non ignaræ: quod et video Beroaldum monnisse. Firmatur lectio talis ab his supra, ' Utcunque casus ejus non inscius,' &c. Pric.

Patpare Veneris iram, &c.] Lib. VIII. 'Verbis palpantibus stimulum doloris obtundere.' Onomast, vetus:

' Palpum, θωπεία.' Idem.

Quid tale Domina deliquit trus filius, ut, &c.] Servius ad Æncid. x. 'Quæritur quid tantum iste commiserat. ut sie Alneas sa viret.' Idem.

Animo pervicaci] Fulviano accedunt Pith, et D'Orv. Sed vide Pricæum, et me ad Front. lib. 11. 3. 17. 'quorum pervicacia fidebat.' Lib. viii. p. 157. 'Instantia pervicaci.' Immo et in M. P. at hic lib. vii. pag. 149. 'Fortuna meis casibus pervicax.' De Deo Socr. p. 670. 'Pervicaci audacia, pertinaci spe.' Nec secus alii. Ter. in Hec. IV. 1. 17. ' pervicaci animo.' 32. ' Adcone me pervicacem censes?' Liv. lib. 1x. 34. 'Pervicacia tua et superbia coëgit me loqui: nbi vide Drakenb. Oud. Animo pervicaci] Ita melius quam pertinaci. In veteri Tragædia; 'Sed pervico Ajax animo et indomabili.' Pric.

Quod autem, oramus, isti crimen] Que in D'Orv. Oramus præbent Flor. Reg. Bert. Fix. et Edd. Vett. cum Elm. et Flor. ut oramus non significet veras preces, Deabus haud convenientes; sed formula sit vehementer rogantium, ut passim: 'Quid. quæso, fecit, quid, oro, peccavit:' mutarintque librarii in damus ob sequentem casum isti: unde istius et istic aliorum natum. Ultimum conjecit quoque Menrsius Crit. Arnob. vi. 4. Verum Dativus ille pro Genitivo est. Nam sensus: Quod illi est crimen, seu quod crimen habet, quid peccavit? Quare non temere cum reliquis istud damus, agnitum quoque a Guelf. sec. D'Orv. Fux. Oxon. Inc. admiserim, licet etiam lib. viii. p. 156. occurrat: ' culpam manus mentiens, bestiæ dabat.' Alioquin non solet dici 'dare crimen, vitium alicui,' sed crimini, vitio. Consule Drak. ad Liv. lib. vii. c. 4. Criminique el tribunus inter cetera dabat.' Oud. Quod autem damus illi crimen, si puellæ lepidæ libenter arrisit] Martialis: ' Quod, (rogo,) quod scelus est mollem spectare ministrum?' Apud Quintilianum Declam. cclx. 'Quid est igitur? amavit ille meretricem, et intra concessos adolescentiæ Insus (licet aliud parentibus videatur) Natura tamen datos, forsitan minus tenuerit cupiditatum frænos? &c. Et quomodo crimen istud hoc tempore est?' 'Puellæ lepidæ' heic, ut vi. de Eadem: 'Amoris uxori, puellæ lepidie periclitanti,' &c. ' Alicui crimen dare,' ut infra lib. vir. ' Culpam manus suæ mentiens bestiæ dabat.' Pric.

Eum masculum et juvenem essel Ipsum ju. Fux. Negligenter Elmenhorstius collatione sua usus est, vel præ festinatione in scribendo aberravit, alteram pro altera voce scribens. Non enim juvenem deest Florent. Cod. sed esse, bene ab ipso hinc et Scriv. uncis inclusum. Nihilominus hine deceptus Priezeus, et quod sequuntur, jam quot sit annorum oblita es, itidem et jurenem deleri voluit. At recte advertit Floridus, non 'seni' obponi juyenem, scd ' puero:' unde subjungitur: 'An puer tibi semper videtur?' Maxime conducit ad amores excusandos, quod sit juvenis. Nam licet masculus foret, at senex jam, et Japeto antiquior, in illo 'turpe fuisset Amor:' ac 'turpe

senex miles,' ut canit Ovidins. Dein jum abest a Fux. Oud. An ignoras cum masculum et juvenem esse] Apud Terentium ille: 'Male judicas: Non est flagitium mili crede adolescentulum Scortari.' Alius apud Plautum: 'Meo filio non sum iratus: Nequete tuo est æquum esse iratum: si amant, sapienter faciunt.' In Senece Controversiis 11. 4. 'Amat meretricem? solet fieri, adolescens est.' Pric.

Vel certe jam quot sit annorum oblita es] Lucianus de puero isto: 'Αρχαιό-τερος τοῦ 'Ιαπετοῦ. ergo optime in præcedentibus et jurenem. Florentinus nescit. Idem.

An, quod ætatem portat bellule, puer tibi semper videtur] Jupiter ad Eundem eodem Luciani loco: Διότι μη πώγωνα μηδέ πολιᾶς ἔφυσας, διὰ ταῦτα καὶ βρέφος ἀξιοῖς νομίζεσθαι. Idem.

Filii tui lusus semper explorabis curiose] ' Indulge veniam puero.' Idem.

Amores revinces] Sive condemnabis, ut hand male exponent Interpretes. Ut passim 'revincere crimen,' et aliquoties apud Nostrum. Notabilis tamen est lectio Cod. D'Orv. remetes, sive resecabis quasi et inhibebis luxuriantes ejus amores. Fateor quidem remetere nusquam nunc legi: sed plura sunt &παξ νῦν λεγόμενα in Appuleio; et amat præpositionem re verbis jungere Auctor, pro de, &c. Ond.

Tuas artes in f. filio reprehendes] Cic. Orat. v. in Verrem: 'Omnia quæ viudicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt. Etenim non modo accusator, sed ne objurgator quidem ferendus is est, qui quod in alio vitinm reprehendit, in co ipse reprehenditur.' Ambiosins Epist. LXVII. 'se magis ipse condemnat, qui in alio damnat, quod ipse committii.' Bernhardus ad Guilhel. Abbatem fol. 991. 'Humanitatis est, in quo sibi quisque indulget, aliis non vehementer irasci.' Elmenh. Et tuas

artes, &c. in f. filio reprehendes] Maximian. 'Quis suam in alterins condemnet crimine vitam?' Vide quae in hanc mentem ad Rom. 2. 2. vir maximus H. Grotius. Pric.

Passim cupidines populis disseminantem] Zeno Veronensis de Impudicitia loquens: 4 Discurrit, &c. per populos, Idem.

PAG. 110 P. præcludas officinam] Non cepit hune locum Pricæns putans, ex præcedentibus liquere, hic oportere scribi recludas. Sensus est: Si præcludas tuæ domni officinam muliebris consuetudinis, et furti earum, quæ ceteris, et omnibns passim populis est publica. Oud. Et vitiorum muliebrium publicam præcludas officinam] Hæc est communis lectio, sed ineptissima: scribe, recludas officinam: expende præcedentia. Pric.

Patrocinio gratioso] Glorioso non est nisi in Fux. et Ed. Ald. generoso vidi in nullo. Nec gratioso junxerim τῷ Cupidini, vulgari significatione pro eo, qui facile gratiam et favorem adquirit, passive; sed active patrocinio gratioso, sive officioso, nt interpretatur Floridus, sen ambitioso, quo gratiam et favorem Cupidinis, licet absentis, mereri nitebantur. Est enim. ut ait Gellius lib. 1x. c. 12. 'Gratiosus et qui adhibet gratias, et qui admittit.' Sic Cie. lib. 11. ad Fam. 6. ' Suffragatio gratiosa.' Oud. Sic illæ, metu sagittarum, patrocinio gratioso Cupidini, &c. blandiebantur] Supra heie: 'Sed mitis fluvius, in honorem Dei scilicet, qui et ipsas aquas urere consuevit, metnens sibi, confestim eam innoxio volumine super ripam, &c. exposuit.' Pric.

Prærersis illis] Neque hunc locum ceperunt interpretes, quorum Beroaldus exponit 'posthabitis et quasi relictis,' vel, nt cum Bas. edidit, perversis seu abeuntibus alio itinere, immo Stewechius conjecit eo sensu fere reversis. In Guelf. sec. prævessis. In Oxon. est prærexis; unde conjicere quis posset prærectis, sive prætervectis illis et ita post tergum relictis, de quo vide ad Sueton. Cæs. c. 37. Sed idem significat præversis, haar roorby gegaan hebbende. Ut in illo Virgilii lib. 1. Æn. 317. 'volnerique fuga prævertitur Eurum.' XII. 345. 'equo prævertere ventos:' et alibi. Plura de hoc verbo dicemus infra. Oud. Perversis illis] Janone et Cerere jam conversis in aliud iter, atque abeuntibus. Vel expone 'perversis,' posthabitis, et quasi relictis Deabus, Venus ad undas, unde orta est, flexit iter, mariagne sulcavit. Beroald. Venus indignata ridicule tractari suas injurias, &c. concito gradu pelago riam capessit] 'Multa gemens, et se pelago Dea condidit alto.' 'Vertit se, et indignans abiit:' ut IV. Reg. 5. 13. Naämanus. Ælianus Var. x11. 57. de Menecrate: Έξαναστάς ἀπιών ώχετο, καὶ ἔλεγεν ὑβρίσθαι. ' ridicule tractari, &c. est, 'ridiculos in suas injurias jocos construi,' ut infra lib. vIII. locutus: sic alibi codem libro, 'ridicule landare.' Pric. Pelago viam capessit Lib. 1x. 'Retro qua veneramus, viam capessit.' Idem.

METAMORPH. LIB. VI.

Post anxiam disquisitionem, post Cereris snasionem, post Junonis refragationem, Psyche ultronea Veneri sese offert. Veneris ascensus in cœlum et nominum imploratio describitur, ejusque in Psychen jussa imperiosissima memorantur; nt seiheet acervum omnifariæ frug s granis sejugatis disponeret: ut floccum velleris pretiosi quasitum afferret, nt liquorem Stygium urnula deferret, nt Proserpine pyxidem formositate repletam referret : quibus omnibus divino adminiculo confectis, unbit Psyche in concilio Deorum Cupidini suo, celebranturque in cœlo nuptia, ex quo matrimonio nascitur Voluptas, Beroald.

Mariti restigationibus | Alii, investig. Elmenh. Præpositionem seil, addunt Palat. et Guelf. ser. Sed cum optimis quibusque amavit Auctor simplex vestigare, ejusque derivata. Ita ' vestigare' lib. vii, p. 135, ubi frustra 78 in inculcare conatur Stewechius, Lib. x. p. 220. 'damni vestigabant renm.' De Deo Socratis init, ae sæpissime lib. viii. p. 154. 'prospectu vestigatorum :' ubi vide Prieæum, et Glossas. Aliquoties hic illic librarii istud in intruserunt. Adi Comm. ad Liv. lib. XXXIX. c. 51, 'Quod vestigari volunt.' Sape in Plinio, et sie antiquissimus Ms. Leid. lib. 11. cap. 66. 'nec argumentis hoc vestigandum,' Boëth, lib. 111. de Phil. Prosa 1x. 'Beatitudo nullo modo investiganda.' In antiq. Ms. Leid. restiganda. Et sie Edd. Vett. Cic. lib. 1. de Off. c. 6. Artes in veri vestigatione versautur.' Sed investig. Mss. plures, et c. 9. Oud. Mariti restigationibus inquieta] Virgilins: 'Vestigatque virum.' Servins: 'Inquirit: translatio a canibus,' Pric.

Animo tanto cupidior] F. nimio tanto. Brant. Ita certe Noster sæpius loquitur, nt in Apol. 'multo tanto vanius.' Lib. v11. Met. p. 142. 'multo tanto pluribus.' Lib. x. p. 225. 'multo tanto inpensius.' Flor. N. 18. 'multo tanto præstat.' Sic 'nimium quantum' Terent. Phorm. 1v. 3. 38. Vernm nihil hie variant Mss. et Appuleins animo videtur expresse addidisse, ut opponatur $\tau \hat{\varphi}$ inquieta corpore. Vide etiam ail pag. 125. 'Animo promtiores.' Quidam jungunt inquieta animo. Ond.

Cupidior, ct ir. l. si non u. b. l. certe s. p. propitiare] Copula et hoc loco plane παρέλκει. Nec enim sequitur Adjectivum, quo jungatur τφ cupidior, ut parata, vel simile. Quare vel explicari debet et licet pro etiansi, vel transponi ante animo; vel potins deleri auctoritate Mss. Oxon. Pith. Palat. D'Orv. et Ed. Junt. post. Pro iratus est in Guelf. ira tamen. Minus bene Meursius, ut constructionem inveniret lib. IV. Exerc. Crit. cap. 17. legebat certa. Verum certe in ¿mavopθώσει passim adhibet Auctor. Vide ad lib. 111. p. 49. 'Et certe lætitia delihuti.' p. 55. ' Certe eam reformatam videam.' Lib. hoc pag. 130. ' Certe utennique mors ei erat destinata.' Ac sie præcedentibus rois si non. Lib. v. p. 96. 'Et si id tolerare non poteris, &c. certe de marito nil audias.' Lib. 1x. p. 197. 'Vel si id nequiverit, certe Larva vel numine inmisso violari spiritum.' De Deo Socratis pag. 686. 'Si non apud omnes, &c. at certe penes cunctos,' &c. Accedit lib. x. pag. 131. 'minus quidem quam merebatur, sed quod dignus cruciatus excogitari non poterat, certe bestiis laniandam objecit.' Pro si non in Palat. Fux. Pith, sine. Idem.

Uxoris blanditiis | Lego, uxoriis. Elmenh. Sic jam Beroaldus in notis, et Meursins d. l. item Barth, lib. vi. Advers. c. 13. Piccart. Peric. Crit. cap. 9. etiam emendarunt, ut bene cum Elmenh. edidere Scriv. et Flor. Ita 'dos, res uxoria,' &c. apud Nostrum, et alios. Passim casus iis et ium abiere in Genitivum substantivorum, ut 'regiis' in 'regis,' gladiatorium 'in 'gladiatorum,' et similia. Sæpe hoc post alios monui hic et in Suctonio. Oud. Uxoriis blanditiis lenire] Seneca Octav. 'Tu modo blando vince obseguio Pacata virum.' Interpres vetus Judic. xiv. 15. 'Blandire viro tuo.' Vide et ibidem XIX. 3. Supra hie lib. v. in codem argum. isto: 'Adolescentulum delicatum blandis obseguiis promerere.' Bene et leuire: sic, 'forminea lenitate ad veritatis humanitatisque viam maritum reducere,' lib. xiv. Ammian. Marcellinus: eni simile φιλανδρία σώφρονι (βιαστικώ καὶ δικαίω φαρμάκω) τὸν γήμαντα ἐπάγεσθαι. Pædag. 111. 11. apud Clementem Alexandrinum. Pric.

Certe servilibus precibus, &c.] Id est, saltem s. p. cupida uxoriis blanditiis maritum lenire, saltem servilibus p. p. Meursius certa, minus recte re-

nonebat. Idem.

Prospecto Templo] Cereris nempe. Æn. 11. 'Est urbe egressis tumulus, templumque vetustum Desertæ Cereris,' Idem.

Unde autem scio? &c.] Supra lib. 1. 'Unde autem (inquit) scio an?' &c. Infra lib. 1x. 'Unde autem tu stultule asine, &c. scire potnisti?' &c. et x. 'Unde enim scio an?' &c. Quintilianus Declam. cccxx1. 'Et unde scio an exhausta potione statim concidat?' Arnobius lib. v1. 'Et unde novissime scitis an simulachra hæe?' &c. Seneca Epist. xv11. 'Unde enim

scis an jam uimis habes?' Ita et Latinus Interpres 1. Cor. 7. 16. et Augustinus Confessionum x. 18. et 37. Idem.

Gressum, quem defectum ass. laboribus spes incitabat, &c.] Ut hac lectio defendi possit, præfero tamen scripturam Cod. D'Orv. qua. Dirigit gressum scilicet eo, qua, &c. Virgil. Æn. 1. 405. 'Qua te via ducit, dirige gressum.' Adi me ad Cæs. lib. 11. c. 8. 'Ut si qua opus esset, subsidio duci possent.' Arnob. lib. v. p. 176. 'qua iret ac pergeret, inscitia itineris nesciebat: ' immo supra lib. 111, pag. 55. 'qua nidor ducebat exuviarum, veniunt.' Posset etiam reponi defectam. Nam frustra Pricæns, quia pag. 112. sequitur, 'in tantis exantlatis laboribus defessam,' hic quoque defessum, vel illie defectam scribendum opinabatur. Uti utrumque recte dicitur, sic elegantius variaverit orationem Appuleius. 'Defectus' enim de fatigato sæpissime ponitur. Vide ad lib. iv. p. 102. 'lassa salute, defecta.' Quinctil. Decl. XIII. cap. 2. 'defectaque labore senectus:' atque illic Burmann, eni concinunt Schedæ Bibl. ineditæ. Sic et lib. 1x. p. 184. 'jamque maxima diei parte tr. defectum alioquin me, nexu machinæ liberatum,' &c. pessime Wow. substituit defessum. Contra p. 112. et lib. vii. pag. 145. ' defesso mihi ferebat auxilium.' Pricæns malnit defecto. In talibus standum est a Msstis. Oud. Dirigit citatum gradum] Lib. IX. 'Rapidum dirigit gressum:' et vii. 'Dirigit gressum ad suam patriam.' Pric. Quem defectum prorsus assiduis laboribus spes incitabat et votum] Hieronymus in vita Pauli de Antonio: ' Neque vero gressus sequebantur animum, sed quamvis corpus inane jejuniis seniles etiam anni fregerant, tamen animo vincebat ætatem.' Svmeon Metaphrastes de Joanne Euangelista: Ἐπιβάς (ἵππου) ήλαυνεν όλαις ήνίαις, το τοῦ Ιππου τάχος προς την αὐτοῦ σπουδην ήττον είναι διόμενος. Pro defectum ussiduis laboribus, malim defessum scribi: infra heic: 'In tantis exantlatis laboribus defessam:' nisi ex isto ille locus corrigendus. Idem.

Pulvinaribus sese proximam intulil]
Forte, proximans. Elmenh. Uti pag.
112. 'sacratis foribus proximat.' Plura vide de hoc verbo ad fin. lib. 11. 'januam proximamus.' Hic tamen nihil mutundum censeo. 'Intulit se proximam' significat proxime accessit. Sic lib. viii. p. 171. 'Præsepio me proximum deligant.' Ita enim est in Mss. et Edd. Vett. Vulgo nunc proximo, quod est Wow. Ond.

Spicas, &c. flexibiles in corona) Flexibiles habent Mss. plerique, et Edd. usque ad Elmenh, præter Junt, post. quæ jam expressit id, quod in Flor. Oxon. Fulv. Codd. habetur, ut et Par. Inc. flexiles: quod et mihi præplacet; licet flexibilis etiam aprid Cic. Ovid. et alios inveniatur. Nulla vero caussa est, cur a Mss. recedentes legamus plexiles vel plectiles cum Pricæo, nec non Heinsio ad Ovid. Met. lib. XIII. 894. 'Incinetus juvenis flexis nova cornua cannis: ' de quo et adi Comm. ad Gell. lib. xviit. cap. 2. 'coronam e lauro plexam: 'et Harduin. ad Plin. lib. xx1. c. 3. Flexilis enim satis habet, quo se tucatur. 'Flexile cornu' Ovidio. Val. Flacc. v. 589. ' multa spirat coma flexilis aura.' Auson. Cent. ex Æn. v. 'Flexilis obtorti per collum circulus auri.' Immo in quatuor vetustissimis Solini libris cap. 52. p. 56. inveni flexilitate pro flexibilitate. Sed 'flexibiles libros' ait p. 57. Sic et 'nexilis' lib. v. p. 99. &c. Vide et ad lib. viii. p. 168. Vox spicas deest Palat. Idem. Flexiles in corona] Ita excudi debuit, ut et in Oxon. legitur, non flexibiles : at fortasse non flexibiles sed plectiles scribendum: sic 'plectilem corollam' Plantus Bacchid, dixit. Onomasticon vetus: 'l'lectilis, πλεκτός.' Pric.

Et operæ messoriæ modus omnis] Tot

codicibus optimis accedunt Oxon, et Guelf. cum Ed. Junt. post, ut edidere Wow, Elm. Seriv. Pric. Flor. et sine dubio volnit Vulcan, Ed. sec. in qua vitiose munus omnis. Ae frustra huic voci refragatur Gruter, lib. vi. Susp. c. 3. modus retinens pro copia, ut passim occurrit. Verum quid erit hic 'operæ messoriæ copia?' Non enim 'opera' significat instrumenta; recte igitur mundus operæ, sive instrumenta, quæcumque pertinent ad messorum opus et actiones. Immo Gudins ad Phædr. lib. 1v. f. 4. putat Auctorem imitatum esse Plantum e Mercatore, ut legit 1. 1. 65. 'multo opere in mundo rustico se exercitum.' Sed malim ibi cum aliis jungere opere inmundo. Ut hic vero, ita et supra lib. 1v. p. 81. 'minudo nuptiali ornabat,' corruptum fuit in modo: ubi vide; item Sanctium in Min. lib. IV. c. 15. Pro et vitiose in Ms. D'Orv. est in. Abest a Guelf. m. pr. Oud. Et operæ messoriæ mundis omnis: sed cuncta passim jacentia, et incuria confusa] ' Dispersa jacchant Sarculaque, rastrique, graves, longique ligones.' Scholiastes ad Nubes Aristoplianis: 'Ο αὐτῶν (ἀγροίκων) οίκος πυρών και δερμάτων μεστός ών, οὐδεμίαν έχει, &c. εὐθεσίαν, άλλ' άλλο άλλαχη κείται, ώς έτυχε. Pric.

Æstu, laborantium manibus projecta] Virgilius: 'Rapido fessis messoribus æstu.' Claudianus: 'Et cum se rapido forsan projecerit æstu.' Idem.

PAO. 111 Rata scilicet nullius Dei fana et cerimonias negligere se debere] Propertius: 'Nullas illa suis contemnet fletibus aras.' Iolans apud Euripidem: Ποῖ τρεψόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν; Ποῖον δὲ γαίας ἔρκος οὐκ ἀφίγμεθα. Idem.

Ain] Elegantins est Ah, tanquam dolenter hoc pronunciet Ceres. Ber.

Tuum vestigium, &c. requirit] Plant. Cistell. 'Vestigium heic requiro, Qua aufugit quædam nescio quo mihi.' Pric. Teque ad extremum supplicium expetit] Catullus: 'Supplicium seevis exposecus anxia factis.' Idem.

Es totis, &c. viribus, &c.] Ita sæpe Appuleius: vide quæ olim ad Apolog. pag. 156. [514. Ed. Flor.] notata. Idem.

Ultionem flagitat] Malim ex Bertin. fatigat. Sciopp. in Symb. et Susp. Lect. lib. IV. Ep. 14. Pro deposeit ex Virgil. 'Martemque fatigat.' Sed alind est 'fatigare Deos,' quod sæpissime de precibus occurrit. Alind 'fatigare aliquid.' Sed 'flagitare ultionem' est omni conatu petere, exigere. Val. Flace. 11. 363. 'Tune flagitat iras In populos Astræa Jovem.' Sil. Ital. 11. 41. Promissa piacula turmas Flagitat.' Ac passim. Corrig. est Mart. Capella lib. 1, p. 23, ut est in Mss. quinque Bib. Leid. ' Et robur thalamos flagitat additum.' Vulgo, thalamo. Ond.

Pedes ejus advoluta] D'Orv. pedibus; ut solent alii scriptores. Sed Appuleium amare casum præpositionis ipsum in talibus exprimere, sæpins vidimus. Adi modo ad lib. 1. p. 16. 'Adsidebat pedes uxor.' In Apol. 'ante pedes nostros advolutus.' Idem.

Uberi fletu rigans] Ovid. lib. 11. Metam, 'ter fletibus ora rigavit.' Valer. Flaccus lib. IV. 'genas lachrymis rigat.' Seneca Troade vs. 409. ' Esfuso genas sletu rigatis.' Elmenh. Lucan, lib. IV. 180. 'Arma rigant lacrimis, singultibus oscula rumpunt.' Infra lib. x. p. 214. 'Ora sua recentibus adhue rigans lacrimis.' Sed hine tamen non licet vultum lacrimis madentem vocare 'vultum riguum' vel 'irriguum,' ut censet Triller. lib. I. Obs. c. 20. Vox ea convenit pratis, hortis, pascuis lætis, ac præ humore fertilibus. Ceterum in Flor. pr. est ubera. Sed eo situ, quo hic jacebat Psyche, nec sua nec Deæ ubera poterat fletu rigare. In Oxon. ubere. Non male; sed i in Ablativo usus est quoque in Apol. p. 540. Ed. Flor. 'in solo uberi.' Fletu exsulat a Fux. Idem. Uberi fletu rigans Deæ vestigia] Arnobius: 'Spirantia hæc signa quorum plantas et genua contingitis.' Pric.

Humunque verrens crinibus] Hoc faciebant in magnis calamitatibus, ut dixi ad Arnobium. Elmenh. Et cui non dictus Hylas? Adi Comm. ad Liv. lib. 111. c. 7. 'stratæ passim matres, evinibus templa verrentes.' Ad Silium Ital. lib. vi. 560. 'Ast aliæ, lacevis canentes crinibus, alta Verrunt tecta Deum.' Oud. Humunque verrens crinibus suis] Clandianus: 'Numinibus votisque vacas, et supplice crine Verris humum.' Arnobius t. 'Cum Deorum ante ora prostrati, limina ipsa osculis everrerent.' Pric.

Rogo te frugiferam t. dextram i. deprecor | Ex corrupta Ed. Vet. scriptura rego Basilcenses Ed. utraque refluxerant rogo; ac Stewech, putans per ego esse marginalem glossam, conjecit, per te, per fr. ad finem lib. iv. Sed verissime Mss. et Ed. Vicent. ac Beroald, cum seqq, exhibent per ego te fr. solita in precum initio trajectione: ut late vidimus illo loco pag. 84. Ed. Pric. 'Per ego te feedera deprecor.' Sic mallem quoque lib, Ix, p. 193. 'Juro per ego istam sanctam Cererem.' Dein Pal. et Oxon, a m. pr. dexteram tuam. In ceteris etiam, et Edd. Vett. ac Seriv. dexteram, ut edidi. In Fux. est, per ego fr. t. dexteram deprecor. Oud. Rego] Lege, Per ego, precatur enim Psyche Cererem Deam, per frugife. ram dextram, et eætera omnia ad numen Cereris pertinentia. Beroald.

Per tacita sacra cistarum] Non Bacchi tantum et aliorum, [vid. VV. LL.] sed et Cereris, de qua hic agitur, mysteria cistis inclusa. Adi Arnob. lib. v. pag. 175. in sacris Eleusinis, 'jejunavi atque ebibi cyceonem, ex cista sumsi, et in calathum misi,' &c. item Pamelium de Nummis Cisto-

phoris \$ 3. Sed hac nihil faciunt ad stabiliendam vocem secreta, quæ posset videri satis inclusa esse voci tacita, ut Val. Flace. 11. 277. s plenas tacita formidine cistas.' Et certe sacra defendunt tum Ms. Regins, tum Ovidius de Cereris sacris lib. x. Met. 436. 'arcanaque sacra frequentant.' Epist. 11. 42. ' Et per tædderæ mystica sacra Dew.' Horat. lih. 11. O. 2. 26, 'Cereris sacrum arcanæ,' Tibull. de Baccho lib. 1. S. 48. 'Et levis occultis conscia cista sacris.' Atque ita citat Ez. Spanhem, ad Callini. pag. 658. nec sacra mutat Wass. Sed tamen Mss. ceteri omnes, uti et Edd. ante Bas, habent scereta, ac convenientins Appulciano stylo. Vide ad lib. III. pag. 53. 'Arcana domus secreta.' Lib. 1v. init. 'Opaca secreta.' Lib. viii. p. 158, 'Tacita pectoris sui secreta.' Lib. x. p. 227. 'Tacitum secretum apernit.' Confer quæ dixi etiam ad Cæs. lib. t. B. G. 31. 'In occulto secreto.' Oud. Per tacita sacra cistarum] Melins in Fuxensi et aliis, secreta : sic 'tacitum' (i. tacen. dum) 'secretum' infra lib. x. Pric.

Et per fam. tuorum draconum, &c.]
Ovid. v. Metamorph. vs. 642. Elmenh.
Demencula, &c. remeacula] Lib. x.
'Candidum quod cœlo demeat, cœrulum quod mari remeat.' Onomast.
vetus: 'Demeaculum, κατωπορεία.'

Pric.

Elcusis Atticæ sacrarium] Reg. E-leus hiis. Pal. Guelf. Ovon. Par. Finx. Eleus in his, vel hiis. Sed vere Bertin. Pith. D'Orvill. Edd. Vulc. Wow. Elm. Seriv. Pric. Elcusinis in Genitivo, quod nescio cur spreverit Floridus, recoquens Elcusis. Alterum Elcusin est passim apud Poëtas. Consulc omnino Heinsium et Burm. ad Ovidii Epist. Iv. 67. 'inita est Cerealis Eleusin:' item Serv. ad Virg. Georg. 1. 162. Vox autem sacrarium decst Guelf. immo illa et seq. miserandæ requiruntur in Reg. Fux. Pal. Oxon. Par. Unde fuit cum conjice-

rem, Eleusin, rus Atticæ. Sed dictis acquiesco. Secrurum Pith. Oud.

Miserandæ Psyches animæ, &c. subsiste] 'Miserere laborum Tantorum, miserere animæ non digna ferentis.' Pric.

Inter istam spicarum congeriem patere, &c. delitescam] Plutarchus in Amator. narrat. 'Απέκρυψαν αυτήν οι γεωργοί εν τῷ σίτφ, καὶ οῦτω παρῆξαν μὲν οὶ διάκοντες. Idem.

Ira spatio temporis mitigetur] Abest ira a Palat. inspiratio incpte in utraque Ed. Junt. Quia vero supe absolute spatio dicitur, hinc quoque Pricæns in Add. et ad lib, 1x. pag. 534. 'quoad spatio fervens mariti animus sedaretur,' ejici volnit 78 temporis. Quare miror, eum lib. 1x. pag. 522. pro spatio aliquando prætulisse diei spatio. Sed de illo loco in Add. mutavit sententiam. Mss. in his rursus sunt sequendi. Isti vero hic servant omnes temporis; ac 'spatium temporis' sæpe jungitur. Cic. pro Arch. cap. 1. 'Spatium præteriti temporis.' Veget, lib. 11. cap. 18. 'Intra breve temporis spatium.' Immo Noster lib. vii. pag. 136. 'Opes exigno temporis amisi spatio.' pag. 138. 'Brevi temporis spatio.' Adposite Liv. lib. viii. c. 32. 'Ut iræ snæ spatinm, et consilio tempus daretur:' ubi similia vide in Clar. Drakenb. nota. Oud. Quond tanta Dea saviens ira spatio temporis mitigetur] To temporis exturbandum dixerim e loco nullo jure occupato. Seneca III. 39. de Ira: 'Primam iram non audebimus oratione mulcere, &c. dabimus illi spatium,' &c. Claudianus: 'Spatio debilitatur amor.' Infra hie lib. 1x. 'Nec saltem spatio, &c. pecuniæ cupido leniebatur:' et ibidem: 'Qnoad spatio fervens mariti sedaretur animus :' ad quem locum notam vide. Pric.

Vel certe meæ vires] Male hic quoque, nt alibi, nbi hæ voces vel certe sic junctæ occurrunt, Elmenhorst. et Scriver. τὸ vel uncis inclusere. Vide lib. 111. p. 52. 'vel certe adversus.' Lib. v. pag. 89. 'Dens vel certe semideus.' Lib. v111. pag. 164. 'lupi strepitu, vel certe n. luce deterriti.' pag. 173. 'Fatigati, vel certe suo laniatu satiati:' et alibi. Sueton. Tib. cap. 25. 'successionem, vel certe societatem.' Veget. Prol. lib. 111. 'Virtute sola, vel certe felicitate.' De roîs et certe vidimus ad lib. 111. pag. 49. Alibi vel immo. Tum meæ res est in Palat. Guelferb. et Oxon. a m. pr. Ond.

Cum qua ctiam antiquum fædus amicitiæ colo] Lib. Iv. 'Qui jus amicitiæ summum cum illo Demochare colebat.' Oxon, anctum fædus: hand bene. Servius ad Æneid. x1. 'Firmiores sunt antiquiores amicitiæ.' Pric.

Malam gr. subire nequeol Sive animum inducere non possum, at malam gratiam ineam a cognata mea, et bona præterea femina. In Reg. Fux. est nequeo subire. Si neque scriberetur statim post sed, subintelligi posset ex præcedenti cupio. Gruterus in Suspic. lib. x. sive lib. 1. ineditarum in Biblioth, Remonstrantium Amst. cap. 3. suspicatus est, substitui posse, s. metuo. Hand inepte. Nec vere tamen. Vide Misc. Nov. Lips. v. 111. p. 3. pag. 487. Oud. Bonæ præterea fæminæ malam gratiam subire nequeo] 'Bona fæmina,' nt apud Ciceronem Philipp. 111. 'Tuæ uxoris, house fæminæ,' &c. et Ennium: 'TarquinI corpus bona fæmina lavit et unxit.' 'Mala gratia,' nt apud Catonem: 'Utrubi bona, utrubi mala gratia capiatur,' &c. et Senecam Controvers. 1. 5. 'Volo tibi malam gratiam cum sponso tuo facere.' Pric.

Discede itaque istis ædibus] Oxon.

D. istis pedibus: supra: 'Psyche pedes ejus advoluta,' &c. Istis δεικτικῶς dixit. Idem.

PAG. 112 Optimi consule] Lib. VIII.
'Boni, &c. et optimi consules,' &c.
Idem. Optimi consule] Accipe judi-

caque in bonam partem: proverbialis locutio. Quintilianus in primo: 'fit enim consul a consulendo, vel a judicando: nam et hoc consulere Veteres vocaverunt: unde adhue remanet illud, Rogat honi consulas, id est, bonum judices:' in carmine obsecuno: 'Consule poma boni:' apud Columellam, 'Ut boni consultat.' Beroald.

Inter subsitæ convallis sublucidum lucuml Multum luci olim Diis Deabusque sacri erant. Plantus Aulularia: 'Vide fides etiam atque etiam, nunc salvam ut aulam abs te auferam. Tuæ fidei concredidi aurum. In tuo luco et fauo modo est situm.' Seneca Epistola XLI. 'Si tibi occurrat vetustis arboribus, et solitam altitudinem egressis frequens lucus, et conspectum cæli densitate ramorum aliorum alios protegentium submovens; illa proceritas silvæ, et secretum loci, et admiratio umbræ in aperto tam densæ atque continuæ fidem tibi numinis facit.' Plinius landatione Trajani: Atque inter hæe pia mente adire lucos, et occursare numinibus.' multum: quia non omnes sacri, sed illi duntaxat, qui non cædebantur. Ad quod discrimen Festus: 'Conlueare dicebant, cum profanæ silvæ rami deciderentur officientes lumini.' Quod et Seneca indicat, cum ait, 'vetustis arboribus frequens,' &c. Ovidins lib. vttt. Metamorph. 'Ille etiam Cereale nemus violasse securi Dicitur, et lucos ferro temerasse vetustos.' Colv. Errat Colvins scribens, lucos non semper Deo sacros fuisse. Immo vero lucus nunquam dicitur de profana silva vel nemore. Neque enim quævis silva est lucus, nt posset sumi in Virg. Æn. x1. 456. sed quivis lucus est silva vel ejus pars, Deo cuidam vel Diis sacra. Hinc recte Cel. Drakenb, non admittit virorum eruditorum correctionem in Livio lib. XXI. cap. 48. 'In loca altiora collesque inpeditiores equiti castra movet :' nbi, quia in Mss. est locosque, corrigebant lucosque: sed in aliis verius sultus. Vulgo etiam Plinio lucus pro quavis silva videtur sumi lib. XII. c. 7. 'Est etiamnum in India piperis grani simile, quod vocatur, Garyouhyllon grandins fragiliusque. Tradnut in Indico luco id gigni.' Sed Mss. vnlgares habent in India. Chifflet, Voss. pr. Leid. pr. vetustissimi, in Indicato, et correctum a m. sec. in indico loco. Sed potius emendassent, in Indica lacu, vel, ut unice scribendum puto, in Indica loto, sive arbore, sive fructu vel herba; nti et 'in spina,' vel 'spinis,' quomodo Mss. habent, gigni pergit Plinius. Sed apud Solin, cap. 27. ponitur pro vulgari silva: 'latifundium, quaeumque lucis opacum est, varium implevit simiarum genus:' et cap. 30. 'Æthiopia lucis nitet, qui maxime virent hieme:' ubi Plin. lib. vr. 30. ait, 'silvæ virent hebeno:' et cap. 33, pag. 45. coll, cum Plin, lib, xtt. 14, ut et pag. 46, 'in excellentissimis lucis:' ac bis pag. 47. ubi Solinum hine carpit Salm, Item pag. 57. Tum malim intra. Templum erat in luco; quod non videt inter lucos, sed intra unum lucum. Vide Cæs, lib. 111. B. Civ. cap. 44. item lib. viii. pag. 179. Heins, ad Claud. 1. Rufin. 81. Drak. ad Liv. lib. v. cap. 27. 2. Colum. lib. IX. c. 14. 'papilionesque enecentur, qui plerumque intra alvos morantes,' &c. Sic Ms. Sangerm. non inter. Solin. cap. 32. pag. 44. 'intra aquas snos servinnt.' Sed ibi Mss. et Ed. Cam. inter aquas, sive in aquis, ut passim. Vide Duker, ad Flor, 11. 6. 41. 'diversa terrarum;' me ad Cæs. lib. 1. B. G. 36. Pro subsitæ, quod non temere ansim proscribere, compositum quippe, sient 'dissitus,' 'obsitus,' lu D'Orv. est subsistæ, Palat. Pith. Guelf. et marg. Ed. Bas. pr. subsiste. Hand male in Bert. subditæ, ut in fine lib. 1v. 'Per devexa excelsæ rupis vallis subditæ gremio.' Ovid. lib. 1. Metam. 62. 'radiis juga subdita matutinis :' idque Salmasius margini aillevit. Oud. Inter subsitæ convallis sublucidum lucum prospicit fanum] Apposita Glossarii illa: ' Ίερδυ ἐν άλσει, fanun.' Ovidins Metamorph. vII. 'Templa Deum Matri, quæ quondam clarus Echion Fecerat ex voto nemorosis abdita sylvis.' Ait 'sublucidum lucum.' Glossarium: 'Υποσκοτεινός, obscurus, subluculus:' crediderim, ut in Appuleio nostro, sublucidum reponendum. 'Convallis subsita' est fere qualem Virgilius 'depressam' vocavit. Hesychius: Καθ. ήμενον, τό κοίλον και δμαλόν χωρίον, καl πεδίον, at in Bertin. Ms. subditæ exaratur: sic 'vallem subditam'ıv. ipso fine habemus. Pric.

Fanum sollerti fabri constructum] Vide rursus, quantas turbas ciere potnerit typothetarum error. Nullum enim mihi est dubium, quin in Colvii editionem hinc irrepserit fabri constructum, pro fabrica structum, quod est in Mss. et Edd. prioribus. Ex Colvii Ed. defluxit in marg. Bas. Ed. et primam Vulcanii, &c. unde Lipsius conjecit, s. fabro, vel una voce solertifabre. Sed Vulcan. in Ed. sec. cum Rittershusio ca addens, retiunit con, et edidit fabrica constructum. Falso etiam Elmenhorst, tradit, in Florent, esse instructum. Nam Lindenbrogius, enjus excerptis usus est, notavit ibi esse structum. In Bertin. scribitur fabrica structum: unde instr. refingi possit, ut lib, x. pag. 232. 'mons sublimi instructus fabrica.' Manil, lib. v. 286. 'Instructu simili componitur ordo.' Plura de hoc composito vide ad Hirt. lib. viii. B. G. cap. 41. 'Aggeres' vel 'aggerem instruere copit:' ad Sueton. Tib. cap. 30. Salm. ad Solin. cap. 1. 'instruere mænia.' Hinc 'instructores.' Adi Scriv. ad Veget. lib. II. cap. 11. Verum Auctor noster sæpius adhibuit simplex, ut bene Wow, et seqq. edidere lib. IV. pag. 67. 'vice structi parietis.' Alibi 'parrieidium,' 'choragium,' 'voluptatem struere :' et pag. 121. 'telam struentes :' ubi alii etiam in addidernut. Lib. x1. pag. 250. 'simili structu pompæ :' in Mss. quibusdam. Pro solerti in Palat. est soluti. Oud.

Adire Dea veniam Scio, 'adire Deos,' 'templa,' passim dici pro ire in templa ad Deos precatum, eosque et eorum veniam ambire. Burm. ad Virg. Æn. 1v. 56. 'delubra adeunt, pacemque per aras Exquirunt.' Sed 'adire veniam Deæ' co sensu occurrere, vel Latinum esse, valde dubito. Barthius lib. XXI. Advers. cap. 7. subintelligit petitum. Sed ita quidvis explicari potest. Suspicor ego, scriptum ab Auctore adorare pro simplici orare vel valde orare. Apposite sane sic dixit Livius lib. vr. cap. 12. 'hostiaque cæsa pacem Deum adorasset:' ubi vide Comment, et ita apud eumdem lib. xxxvIII. cap. 43. pro quos adorent, in uno Cod. exavatur q. adirent. Idem. Sed adire cujuscunque Dei veniam] Ita ' Deos prece adire' apud Propertium. Virgil. Principio delubra adeunt:' ubi Servius: 'Adeunt proprie dixit: ad majores enim qui accedit, adit.' Terent. 11. 1. Phorm. 'Sed quid cessas hominem adire?' Donatus: 'Bene adire, quasi terribilem.' Pric.

Foribus] Glossæ: 'Θύραι ίεροῦ, fores, singulare non habet.' Idem.

Dona speciosa] Flor, pretiosa, Elmenh. Qui sic edidit cum Scriverio et Florido. Sed non in Flor, ita legitur, at in Palat. Guelf. Pith. et Oxon. Verum pretiosa est indubia glossa veræ scripturæ speciosa, servatæ a Reg. Flor. Bertin. D'Orvill. sive pulcherrima, adeoque pretiosa; ut passim ea voce utitur Appuleius. Lib. Iv. p. 72. 'præter ceteram speciosi muneris supellectilem:' ubi latius de ea egi. Oud. Videt dona speciosa] Servius ad Æneid. III. 'Sciendum

inter sacratas res etiam dona esse: complures Mss. habent pretiosa. Lactantius vi. 25. 'Etiam apud istos qui nullo modo rationem divinitatis intelligunt, donum est quicquid auro argentove fabricatur: item quicquid purpura et serico texitur.' Pric.

Lacinias auro litteratas, ramis arborum, &c.] Inscribebatur donariis utensilibusque sacris nomen Dei Deæve, cui data, dicata. Ad quem ritum respexit Plantus Rudente: 'Ut comprehendar cum sacra urna Venerea. Nempe optimo me jure in vinclis enicet Magistratus; si quis me hanc habere viderit. Nam hæc litterata est: ab se cantat, cuja sit.' Sed postremum versum malo legere: Nam hac litterata est: capse cantat, cuja sit. Colvins. Exponunt vestes anreis litteris intextas, vel ornatas, de quibus adite Comm. cum aliorum, tum Dav. Durandi ad Plin. lib. xxxv. cap. 9. 'Opes quoque tantas acquisiit' (sic Mss. 3. Leidd. vetustissimi,) ' ut in ostentationem earum Olympiæ anreis litteris in palliorum tesseris insertum' (sie Mss. iidem) 'nomen suum ostentaret.' F. sustentaret. Et sane laciniarum voce de vestibus sæpe usus est Appuleius, easque inter votiva donaria fuisse aliunde patet. Verum quis credat, eas vestes votivas, et donativas 'ramis arborum et templi postibus adfixas:' ubi necessario brevi consumi, discerpi, atque exedi aëris iniquitate debuissent; cum tamen curabant vulgo, ut ea dona, quantum posset, manerent æterna, et ad posteritatis memoriam servarentur: quare et suum nomen dedicatores adscribebant; ut ex hoc et innumeris locis patet. Hinc magis mihi adridet lectio, quam Wowerius in Variis lectionibus ait esse in Fulv. laminas: quomodo habuimus l. 111. p. 54. 'Ignorabiliter laminas litteratas,' Potuitque Auctor intelligere clypeos votivos æneos, per artem έμπαιστικήν aureis litteris inscriptos, de qua videte ad Suct. Aug. cap. 7. et Petron. cap. 32. ac de clypcis illis Sponium in Miscell, et Comm. ad Plinii lib. xxxv. Immo fors ante oculum habnit Virgilii verba lib. 111. Æn. 286. 'Ære cavo clypenm, magni gestamen Abantis, Postibus adversis figo, et rem carmine signo.' Vel alias quascumque æneas tabulas. Vellei. lib. 11. cap. 25. 'Inscriptio templi adfixa posti, et tabula ærea intra ædem.' Oud. Postibusque suffixus] Ibidem Servins: 'Figi dona dicuntur.' Pric.

Cum gratia facti] Eŭxapis. Elmenh. Nota factum pro præstito beneficio, et inpetrato voto. Oud. Quæ cum gratia facti, &c.] Justinus lib. xxiv. de templo Delphico: 'Multa ibi opulenta Regum populorumque visuntur minera: quæque magnificentia sui reddentium vota gratam voluntatem, &c. manifestant.' Ovid. Amor. 11. ad Isidem: 'Ipse feram aute tuos minera tota pedes. Adjiciam titulum: servata naso corinna.' Virgilius: 'Ære cavo elypeum magni gestamen Abantis Postibus adversis figo, et rem carmine signo.' Pric.

Genu nixa, manibus aram tepentem amplexa] Plantus Rudente: 'Venus alma ambæ ted obsecramus, Aram amplexantes hanc tuam lacrymantes, genibus nixæ.' B. Ambrosius ad Marcellinum: 'Nec altaria tenebo, vitam obsecrans.' Colv. Ad aram confugere solebant supplices et noxam promeriti. Lucianus Jove Tragædo pag. 469. & Τιμόκλεις συ γάρ ωσπερ οί ύπό τινων βιαζόμενοι έπλ τούς βωμούς ήμεν καταπέφευγας. Ambrosins ad Marcellinam Epist. XXXIII. 'Nec altaria tenebo, vitam obsecrans. Sed pro altaribus gratius immolahor.' Vide Codic, Theodos, libr. 1x. Titul. 43. 'Edictum reginm' de his, qui ad Ecelesiam confugiunt, tom. 1. Concil. Roman, fol. 715. Elmenh. Vide ad Æn. lib. IV. 219. vi. 124. Brisson, de Form, p. 4. et quos non? Fux. Edd. Ber. Bas. pr. repentem. Pith. repente. Ineptc et frequenti errore. Ovid. lib. 1x. Met. 770. 'passis aram complexa capillis.' Vide ad lib. 11. pag. 40. 'torum tepentem.' Bene ait Beroald. 'adhue sacrificio calentem.' In Oxon. amplexam. Pith. amplexans, bene, ut apud Plantum et Ciceronem. Vide et Non. pag. 470. Ed. Merc. Infra eadem varietas p. 122. Oud. Manibus aram, &c. amplexa] Scholiastes Sophoclis ad Œdip. Colon. Προστάτης, δ ίκέτης δ προσεστηκώς τω βωμώ. Servins ad Æneid. IV. ex Varrone: 'Aras Veteres ansas dicebant, &c. necesse enim erat a sacrificantibus teneri: quod ni fieret, Diis sacrificatio grata non esset: et ad vi. 'Rogabant Deos, ararum ansas tenentes.' Pric.

Detersis aute lacrymis Fux. manibus: οὐδὲν δρίζω. Roald. Nam lacrymantes nefas ad sacra accedere. Tertullian, Apologet. cap. 9. Brant. Is locus, ubi agitur de infantibus, 'ne lacrymantes inmolarentur,' huc nequaquam pertinet. Nec verum est, non licuisse lacrymantibus ad sacra accedere. Id enim fiebat semper a mulieribus in grandi periculo, et extraordinaria calamitate. Quin et ipsa hæc Psyche Cereris pedes advoluta, 'uberi fletu rigavit Deæ vestigia, humumque verrit crinibus suis,' pag. præc. ac lib. x1. p. 238. Deam lacrimoso vultu sic adprecabar.' At forsan hic tale quid ut de Cerere innuitur. Nam etiam in Regio est manibus. Me andacior conjiceret, detersa ante crinibus, vel potius, detersis crine manubriis, sive ansis et λαβαίς. Manubria vasis vinarii sic dixit Cicero lib. 1v. in Verr. cap. 27. Liv. lib. xxvi. 9. 'Crinibus passis aras verrentes.' Oad. Detersis ante lacrymis] Suidas in ἀπεμορξάμην. Παρέπεται τοις δάκρυσιν, απομάττεσθαι. Pric. Detersis ante lacrymis, sic apprecatur] Lib. x1. 'Deam lacrymoso vultu sic apprecabar.' Idem.

Sive tu Sami] Pausanias lib. vII. p. 403. Elmenh.

Quæ querulo partu] Reg. Fux. Pith. Guelf. et Palat. Oxon. D'Orv. habent querula vel querola, sine $\tau \hat{\varphi}$ quæ. Ed. item Vicent. querula. In Bertin. est vagitu partuque. Latet aliquid. Salmas. ad M. Ed. Colv. conjecit, quæ sola partu. Non male. Videtur ipsa Samos dici querula, cum ipsa se. terra e suo gremio pepererit Junonem ad amnem Parthenium sen Imbrasum. Adi Spanhem. ad Callim. H. in Delum vs. 48. Tunc et positum erit pro etiam. Oud.

Sive celsæ Carthaginis] Auctor Manuscriptus in vita Terentii: 'Natus in excelsis tectis Carthaginis altæ:' et Virgil. l. iv. 'Tu nunc Carthaginis altæ Fundamenta quatis.' Elmenh.

Quæ te virginem vectura leonis calo commeantem] Petrus Faber Semest. l. 111. c. 2. Lips. Epist. Quæst. Epist. XXII. Elmenh. In Flor. pro Var. Lect. rectura. Scd Pænam Junonem vectura leonis insignem vide eleganter depictam in A. Ortelii Theatro orbis ad Africæ Tabulau. 'Sarranam' vocat Silius lib. vi. 46s. a Tyro, ubi vide Drak. 'Pænam' Minut. cap. 25. 'Bonam' Virgil. 1. Æn. 735. Passim alii 'Cælestem;' unde et in Inscript. 'Bona Dea Cælestis.' Consule Spon, Misc. p. 93. Fabrett. Inscript. p. 667. Vecturam Pith. Oud.

N. t. ct reginam Dearum] Regium Junt. post. 'Regia Juno' passim dicitur poëtis. Vide Heins. ad Ovid. Met. v1. 332. Sed 'regia Dearum' vix Latinum. Regina sapissime vocatur. Immo Romæ nomine 'Junonis Reginæ' colebatur ædem habens in Regione 13. Adi Liv. lib. v. 22. 23. Val. Max. J. Obs. Vict. &c. Hinc et ei tribnitur ut Jovi fulmen. Vide Cuper. Harpoc. pag. 101. me ad J. Obseq. cap. 116. Ovid. Met. 111. 263. 'Si me gemmantia dextra Sceptra

tenere decet, si sum regina, Jovisque Et soror et conjux.' Fulg. lib. 11. Myth. 3. Oud.

Inclytis Argivorum præsides mænibus] Pansanias l. 11. fol. 114. et 115. Elmenh. Desunt hæc verba in Pal. Oxon. Par. Guelf. unde jam uncinis incluserunt Elmenhorst. et Scriverius. Qua de caussa, non percipio. His verbis declarat Auctor, se innuere 'Junonem Argivam,' ut millies. Argi enim, ubi præcipne colebatur, erant ad ripas Inachi. Hinc Callimachus quoque H. in Delon vs. 74. 'Επέι λάχεν 'Ίναχον "Βρη. ubi consule Spanhemium. Iu Palat, regina. Oud.

Zygiam veneratur] Lipsius, Groslotius, nec non vir doctus in Hist. Crit. Reip. Litt. tom. IV. p. 14. confundens Astarten Venerem cum Junone Syria, sive Tyria et Cælesti, de qua supra, hic legunt Syriam, quia Oriens totus non videtur posse dici, ca Græca voce uti; quare ctiam Floridus per Orientem intelligit Græciæ populos ad Orientem Italiae sitos. nullus dubito, quin innuat Auctor veros Orientales, qui eo tempore, jam inde ab Alexandri M. expeditione, et divisis inter ipsius duces Orientis regnis, passim Græca in scriptis utebantur liugua. Syriæ vero epitheton hic plane otiosum et ineptum est. Psyche, virgo puella, nubere cupiens et gravida, optime invocat Deam Junonem, non solum ut olim puellam etiam et virginem, sed et jam nuptam, præsidemque sacrorum maritorum et pronubam, Jugamque, ut passim Græcis et Latinis quoque vocatur, et pueris quoque notum est, immo et Lucinam, Sospitamque. cuncta huic loco adprime quadrant. De 'Junone Zygia' seu 'Jugali' vide, si vis, plura apud Schikeradum, Barth. lib. vi. Advers. c. 13. Comm. ad Hesych. et Gesner. ac Schrader. ad Musæum vs. 275. οὐ Ζυγίην "Ηρην. Serv. ad Virg. Æn. Iv. 16. In Oxon. a m. pr. est ziziam, in Pal. Guelf. de more

Zigia. Nimis temere Syriam in contextum recepit Vulcan. Ed. sec. Id.

Sis meis casibus sospita] Emendandus Capella lib. 1. 'Junonis vero Sospitæ genius accitus ex nona.' Male vulgo, Junonis vero hospitæ. Colvius. Sic etiam Grotins pag. 16, me hand annuente. At hie D'Orv. si. Pricæns malebat adsis. Scio, sæpe adjutores Deos dici adesse. Sic eo composito hic non opus est. Ait: Ostende te esse Junonem Sospitam, unhi sis sospita, ut aliis esse soles. Et patet ex hoc loco, reete a Latinis dici 'Sospitam' Junouem, quæ olim et præsertim Lanuvinis dicebatur 'Sispita.' Vide quos de hac Orthographia landant Dausq. et Drak. ad Sil. lib. x111. 361. Liv. lib. v111. 11. uti et Fabrett, Inser. pag. 698. Oud. Sis meis extremis casibus Juno sospita] Sie ad Lunam x1. 'Meis jam nunc extremis ærumnis subsiste:' et infra heic: 'Vos Superi,' &c. Pro sis heic malim adsis. Luna citato libri xt. loco: 'Adsum tuis commota Luci precibus.' Pric.

Meque in t. exanclatis t. defissam] Pleonasmus ille præpositionis in Nostro, et Arnobio, cunctisque Afris, sed et aliis est frequentissimus. Monitum sæpe. Pal. Bertin. Pith. Fux. Guelf. et Edd. Vett. exanclatis, nt supra. In D'Orvill. et Flor. Codd. exanhelatis. Vide ad lib. 1, p. 10. 'ærumnas exantlasti.' Tum Ed. Vicent. defensam. Bas. pr. defisam. Vitiose. Pricæus malebat defectam. Sed nil contra scriptos novandum docui jam ad p. 110. Oud.

Soles pragnantibus periclitantibus s.] Plutarchus in Quæst. Rom. fol. 282. et Symp. lib. 111. fol. 658. Λέγεται τὴν σελήνην πρὸς εὐτοκίαν συνεργεῖν, ὅταν ἢ διχόμηνος, ἀνέσει τὰν ὑγρῶν μαλθακατέρας παρέχουσα τὰς ἀδῖνας, ὅθεν οἶμαι καὶ τὴν "Αρτεμιν λοχείαν καὶ Εἰλείθυιαν, οἰκ οὖσαν ἐτέραν ἢ τὴν σελήνην, ὀνομάσθαι. Vide notas nostras ad Arnob. lib. 111. fol. 71. Elmenh. Non placent nanti-

bus, tantibus. An pragnatibus? Wass. Nee mihi istarum syllabarum collisio placet, et praguus, pragnatis supe in Plantinis reperiri Codd. et Edd. jam lexica monnerunt. Primam vocem, sive dedita opera, sive casu hunc locum citans Brissonius de Form. p. m. 55. omisit. Mallem, abesset vox periclitantibus, quæ alterius varia Leetio esse videtur, et hinc in textum inlapsa, ut factum est creberrime. Certe versu proximo praecessit periculi. Oud. Quod scium, &c.] Casaub. ad oram libri sui: A ce que j'entends: nos paulo aliter accipimus. Vide supra ad lib. 11. p. 33. notata. Pric.

Cum tota sui Nunainis augusta dignitate] Σὸν πάση μεγαλειότητι αὐτῆς: Act. 19. 27. Virgilius viii. de Ænea: 'Tanto lætus honore.' Servius: 'Quod manifeste viderat matrem, et pleuam Numinis sui.' Idem.

Inquit Psyche | Nomen Psyche primus tacite reposnit Colv. vel Bas. sec. Ed. cum Beroaldus notaverat in Mss. nonnullis ita esse loco tav per fidem. Verum nec Ceres eam allocuta erat suo nomine, nec ullus Codex id nune ostentat, sed cum prioribus editis præhent per fidem; pro quo Sealiger conjecit præsidem. Verum ea correctione nequaquam est opus. Vel enim per fulem potest significare, si per fidem liceret; ut capit Pricaus, prolato ex lib. 111. p. 51. 'Quam vellem, parens, jussis tuis obsequium commodare, si per fidem liceret.' Sive potius est jusjurandum per ipsam Deam Fidem, pro quo homines solent dicere 'medius fidius.' Si quis utrumque, per fidem Psyche, propuguare velit, non valde me opponam. Oud.

Nutum meum precibus tuis accommodare] Par. Cod. nurum meam. Ab Oxon. a m. pr. abest tuis, in D'Orvill. tui. Pricæo placebat delere $\tau \delta$ ac in verbo, ut lib. x. p. 223. 'Verbis nutum commodarem.' Sie et lib. 111. p. 51. 'jussis tuis obsequium commodare.' Lib. v11. p. 149. 'cursui me

commodabam:' in nonnullis est accomm. At hie Mss. O. retinent præpositionem, et Nostro aliquoties accommodure est admovere, et sic adjuvare. Infra pag. 121. 'manum paullisper adcommodes.' Lib. 1x. p. 180. ' Quin mihi manum tantisper adcommodas.' Idem. Quam rellem (inquit) Psyche nutum meum, &c. accommodare] Reponamus ex Florent. Palat. et Oxon. Mss. Q. v. i. per fidem nutum mcum, &c. Supra lib. III. 'Quam vellem, parens, jussis this obsequium commodare, si per fidem liceret.' Pric. Per fidem] Jusjurandum est per Deam Fidem cui Numa Pompilius solenne instituit, ut cujus sacrario flamines manu ad digitos usque involuta rem divinam faciebant, significantes, fidem tutandam, sedemque ejus etiam in dextris sacratam esse. Apud anctores frequens est ista locutio, 'Vestram imploro fidem,' pro auxilium. Quidam codices habent non per fidem, sed Psuche: tanquam Juno nuncupatim Psychen appellet, ut sit vocativi casus o Psyche. Beroald. Nutum meum precibus tuis accommodare | Melius commodare: sic infra x. 'Verbis nutum commodare.' Pric.

Veneris nurus meæ] Non comparet vox Veneris in D'Orv. et forsan, ex explicatione marginali vel superlineari in textum incepsit. Nam sic supra Ceres non nominata Venere ait p. 111. 'Sed cognatæ meæ, cum qua etiam fœdus amicitiæ colo,' &c. In Ed. Bas. pr. mca vitiose. Oud. N. meæ, quam filiæ semper dilexi loco] Omnino restituendum nurus meæ; neque sejungenda ea verba a præcedentibus. Postea gemino, quam in filiæ semper dilexi loco. Terentius Andria (1.5.57.) 'Si te in germani fratris dilexi loco:' nisi forte verius sit, utrobique auctores ipsos dedisse in locum. Stewech. Errat vero Stewechius, hic et in Terentio aliquid novare studens. Loco et in loco pro instar

habere dicitur utrumque, ut 'numero' et 'in numero' habere, de quo vide me ad Cæs. l. v1. c. 6. 'hostium numero se habiturum.' Sic 'in beneficii loco,' &c. Cic. lib. 11. in Verr. c. 2. 111. 81. &c. 'In proœmii loco' 11. de Inv. c. 49. e Mss. Solin. p. 48. 'habetur in loco principe:' nt est in Mss. meis quinque optimis, et Edd. Ald, Salm. Ab aliis in abest, et principis prave dedit Aldus. 'Meriti loco,' 'landum loco,' &c. illustrarunt Heins. et Burm, ad Valer. Flace, lib. v. 493. Oud. Nurus meæ, quam filiæ loco semper dilexi] De soern sua apud Aristænetum 11. 8. ille: Αύτη με κηδεστήν έξ εὐνοίας παΐδα καλεί. Pric.

Legibus, quæ servos ulienos Ut Fabia de Plagiariis lib. v. D. ad L. Fab. de plagiar, et injuriarum etiam lib. xxv. D. de injuriis. Colv. Lib. v. digestorum de fugitivis. Elmenh. Vide lib. 1. et tot. tit. D. de servis fugitivis. Brant, Profugos] Ms. Fulv. perfugas. Sciopp. in Symb. Item Palat. Oxon. Guelf. aliique, et Ed. Junt. post. perfugas, solenni permutatione. Vide me ad Cæs, lib. v. B. G. cap. 45, Sed 'perfugæ' sunt transientes alı suis ad hostem, 'profugi' sunt quoquo modo 'fugitivi,' in his 'servi,' unde illi sæpe junguntur, neque hic perfugæ vox habet locum. Adi Comm. ad Liv. lib. XXII. cap. 22. lib. XXX. cap. 43. ' perfugas, fugitivos, captivorum IV. milia tradiderunt.' In Fux. profugas. Ond. Tum etiam legibus quæ servos alienos profugos, &c. vetant suscipi] Corippus Africanus : 'Profugis damus ostia servis? Legibus hoc nostris non convenit.' Pric.

PAG. 113 Indipisci] Infra 1x. 'Vestiginm adulteri posse se indipisci,' Excerpt. e Gloss. vet. 'Indipisci, ἐπιστυχεῖν.' Idem.

Jam quæ possunt alia meis ærumnis tentari subsidia, &c.] Æn. x11. 'Jam quid ego? ant quæ jam spondet fortuna salutem?' Idem. Cui nee Dearum quidem, &c. potuere suffrugia prodesse] Concepta ex Virgilii hisce: 'Hen quæ nunc tellus, (inquit) quæ me æquora possunt Accipere? aut quid jam misero mihi denique restat? Cui neque apud Danaos usquam locus.' Idem. Cui nec Dearum quidem, quanquam volentium, &c.] Inscriptio vetus Hispaniensis: 'Nec Hercules, quem Gades colunt: nec Bellona, quam Camertes adorant: nec Dii omnes Romani eripere me a morte potucre.' Idem.

Quo rursum itaque, &c.] Quorsum conjecit Groslot, et Salmas, atque edidere Vulc. Ed. sec. Elmenh. Scriv. et probavit quoque Pricaus, ut pag. 121. lib. viii. pag. 154. lib. ix. pag. 205, et alibi. Sed non video caussam, cur a Mss. et Edd. Vett. quo rursum servantibus recedamus. Sensum enim fundunt bonum: ' Quo itaque vestiginm porrigam rursum.' Pro itaque in D'Orv. Pith. utique. In Pal. est infraque. Oud. Tantis laqueis inclusa] Lib. viii. 'longe pejores inhæsimus laqueos.' Elmenh. Quo rursum, &c. tantis laqueis inclusa restigium porrigum] Vetus Tragicus apud Ciceronem 111. de Orat. 'Quo nunc me vortam? quod iter iucipiam ingredi?' apud Eundem Tuscul, 111. ' Quid petam præsidii, aut exequar? quove nunc auxilio aut fuga Freta sim? Quo accedam? quo applicem? Præ illis quo rursum, placet quorsum a Mercero substitutum: infra hic: 'Quorsum istam festinanti vestigio lucubratis viam?' Pric.

Oculos eff. quin ig. masc. tandem sumis animum] Ex Ms. Bertino tacite Elmenl. cum Scriv. et Florido tandem posuit ante $\tau \delta$ effugiam, quo perit totius hujus dictionis elegantia. Infra pag. 127. rursus: 'Qnin igitur masculum tandem sumis animum.' Aliquoties junguntur quin tandem. Proquin in D'Orv. est quibus, et auctius etiam præbet cum Incerto sumis arti-

bus unimum: item Reg. Fux. summis actibus. An scripsit Auctor artubus sive membris et corpore quamvis defesso? Oud. Quibusque tectis, rel etiam tenebris abscondita, magnæ Veneris inevitabiles oculos effugiam | Terent. 1. 4. Phorm. ' Quod ejus remedium inveniam iracundiæ?' ubi Donatus : ' Plus est quam si diceret, nullum.' Psalmista 138. 7. ' Quo ibo a spiritu tuo? et quo a facie tua fugiam?' et post: 'Et dixi, forsan tenebræ conculcabunt me, et nox illuminatio mea, &c. Quia tenebræ non obscurabuntur a Te, et nox sicut dies illuminabitur.' Theodoretus Serm. VIII. περί προνοίας. Οὐκ ἐπέχουσιν ἐκεῖνον τὸν ὀφθαλμὸν & Βούλεται θεωρείν, ὔοοφοι, καὶ τοίχος, καὶ θύραι κεκλεισμέναι οὐδὲ τῆς νυκτὸς τὸ ζοφῶδες εμπόδιον τη θεωρία γίνεται. Minucins in Octavio: 'Tenebris interest, interest cogitationibus nostris.' Pric.

Quin igitur masculum sumis animum] Catullus: 'Quin to animum affirmas?' Ovidius: 'Quin animum firmas, teque ipsa recolligis?' infra hoc libro: 'Quin igitur masculum tandem sumis animum?' Idem.

Et ultroneam te Dominæ tuæ reddis] Ad Bessum Cobares apud Curtium lib. vii. 'Quin, &c. occupas gratiam, dedisque te? utcunque cesserit, meliorem fortunam deditus quam victus habiturus.' Idem.

Et vel sera modestia savientes ejus impetus mitigas] Petronius: 'Savi quoque implacabiles que Domini crudelitatem impedinnt suam: si quando pænitentia fugitivos reduxit: et dediticiis hostibus parcimus,' Idem.

Principium futuræ secum meditabatur defensionis] Apud Terentium ille: 'Quam ego nunc totus displiceo mihi! Quam pudet! neque quod principium incipiam ad placandum seio:'adde quæ ad Luc. 15. 18. adnotavimus. Idem.

Terrenis remediis inquisitionibus abnuens] Quia ante Wower, vulgo

edebatur inquisitionibus, ut est in Pith. Vulcanius aliquando conjecit remediis e glossa inrepsisse, pag. 115. in plur. 'circa tuas inquisitiones.' pag. 135. 'inquisitionibus commilitonum:' ubi male in sing. Edd. recentiores, sed inquisitionis cum ceteris Mss. habent Oxon, Reg. D'Orv. et Ed. Junt. post. detrectabat terrena remedia 'inquisitionis,' quæ propria in hac re est vox, ut docent Comm. ad Sueton. Cæs. cap. 1. 'seque ab inquisitoribus redimeret.' Utitur To abnuere sic Auctor quoque in Apol. pag. 524. 'Contumeliis abnuit.' Nec non de Deo Socratis p. 639, uti partim e Mss. partim ex ingenio legendum censeo: ' Cum Aulide desidibus, et obsessis ab ventis, ac tædio abnuentibus difficultati belli.' Eodem sensu etiam abnuere absolute ponitur. Vide Wonkens, in Misc. Nov. Observ. ad Septimium lib. 111. de B. Troj. cap. 13. ' neque multo post ex alia ' (alio latere in Periz. e glossa) 'abnuentibus barbaris. ac sinc ulla difficultate versis.' Oud.

Jubet construi currum] Non fieri sive confici nunc currum jubet Venus. Eum enim jam habebat ex Vulcani munere, ut addit Auctor. Quare, si sana est vulgata lectio, fingendum erit, dissolutum nune jacuisse currum, demtis ei rotis, axe, temone, &c. et jussisse Venerem, eum denno construi. Quod tamen non temere admittendum videtur. Malim itaque legere instrui, sive ornari ac præparari ad Deæ receptum et vecturam. Sic alind est 'construere domum,' 'navem,' aliud 'instruere eas,' Quod quivis sentit. Ad hæc ista composita passim confundantar in Mss. Vide me ad Cæs. lib. 1. B. G. 43. Drak. ad Liv. lib. 111. 59. et alibi. Idem.

Vulcanus] Istud artifex, quod Elmenhorstius quasi textus ipsius lectionem proposuit, non displiceret, si in Mss. fide dignis reperiretur. Est enim Deus 'faber,' ut sæpe vocatur, cujus duras igne vel 'arte manus' ait Ovid. lib. 11. Art. 568. et passim fabrilia illi adscribuntur opera et έργα. Quæ vox etiam restituenda Ausonio Perioch, x1x. 11. 'Achilles armis cælestibus opere Vulcani et munere matris instruitur.' Vulgo legas ope. Val. Flacc. v. 432. 'Anrea quin ctiam præsaga Mulciber arte Vellera...cælarat.' Adde vs. 456. Ac dicitur ' Vulcanus artifex,' ut ' doctor,' 'lector,' 'pictor artifex,' &c. de quibus vide Savar. ad Apollin. Sidon. lib. 1v. Ep. 1. Quin eidem lib. vii. Ep. 14. 'Deus artifex,' nec non Nostro de Hahit, doctr. Plat. pag. 572. Ed. Flor. Verum cum præter tot aliorum Codd. etiam aurifex habeant Reg. Oxon, Guelf, Par. D'Orv. et Ed. Junt. poster, non potni non illud admittere, sive 'artifex auri,' ut est apud Manil, lib. v. 506, et Ælian, lib. 1. Anim. c. 57. Nam Vulcanus opera sua præcipue aurea faciebat ipse, utpote in Deorum Dearumque et Heroum munus. Sicut et hunc currum fuisse aureum patet e Vide et ad Ovid, lib, 11. Met. vs. 107. quamvis eburnum currum Veneri det Ovid. Ep. xv. Her. 91. Est autem vox 'aurifex ' Plauto, Ciceroni, aliis usurpata. Fnit, cum crederem cum Cl. Wasseo, Vulcanus e glossa esse intrusum; sed cum vox aurifex per se non satis ostendat, sicut, 'ignipotens,' 'Mulciber,' et aliæ, Vulcanum significari, omnino id nomen proprium quoque hic retinendum arbitror. Oud. Currum quem ei Vulcanus subtili fabrica studiose poliverat] Æneid, XII, 'Ensem, quem Dauno ignipotens Deus ipse parenti Fecerat:' nbi Servius: 'Ac si diceret: non per ministros.' Oxoniensis hic. et plures alii Mss. Quem ei Vulcanus aurifex: et nota, 'studiose poliverat.' Virgil, scutum describens, de eodem artifice: 'Et lapsa ancilia cœlo Extuderat:' ubi Servius: 'Extuderat, studiose fecerat.' Pric.

Ante thulami rudimentum nuptiale munus] Signate. Nam pro virginitate deposita novæ nuptæ a novo marito munera dabantur. Juvenalis Sat. vt. vs. 203. 'nee illud, Quod prima pro nocte datur, cum lance beata Dacius et scripto radiat Germanicus auro.' Etmenh. Id jam Beroaldus monue. rat; et ex eo Floridus. Sed errant. Intelligitur hie donatio ante nuptias, nt apud Cicer, pro Cluent, cap. 9. non vero, quod hodie dicitur Morgengure, Grace ανακαλυπτήρια. Vide tu Briss, de Ritu Nuptiarum in f. et ejus Comment. Trekell. Oud. Ante thalamirudimentum] Lib. vit. 'Post, &c. rudimenta Veneris:' et 1x. ' Amori rudi litabant,' Pric. Ante thalami rudimentum Primum concubium conjugalem decenter et verecunde significat. Beroald. Nuptiale munus] Apnd Juvenalem de nuptialibus muneribus mentio fit illo versu: ' nec illud, Quod prima pro nocte datur, cum lance beata Dacicus et sculpto radiat Germanicus auro.' Vulcanus currum hunc Veneri dono dederat pro munere nuptiali, post primos concubitus maritales: nam enm virginitas uxoris omnibus maritis acceptissima sit, pro ea crepta, quæ reddi nequit, munus repetitur, tanquam præmium sit devirginatæ puellæ, eni nihil virginitatis flore est pretiosins. Idem.

Limæ tenuantis detrimento] De lectionis limæ veritate quis dubitare possit? nti et habent eam Mss. tantum non omnes, et jam Ed. Junt. post, cum marg. Bas. sec. In Pal. est linire, in Oxon. luen, sed in marg. limæ. De ea vide Pric. et Comm. ad Cicer. lib. III. ad F. Ep. 8. virosque doctos ad Plin. lib. v. Ep. 11. Opus jam non splendescit lima, sed adteritur:' ubi itidem in Ms. luna. Pith. tenuitatis. Oud. Lunæ detrimento] Significat currum Veneris arcnatum fuisse, et ad effigiem Lunæ corniculatæ figuratum. Luna enim in cornua tennatur, sentire quod videtur detrimentum: cum vero pervenerit ad orbiculatam rotunditatem, pleno orbe nihil patitur dispendii. Scite autem dixit, 'auri damno pretiosum.' Nam cum anrum in effigie currus corniculata deesset, prout fabrica talis deposeit, dannum auri fieri in vehiculo dicebatur, idque ex tali detrimento fiebat vennstius. Berould. Limæ tenuantis detrimento conspicuuml Id est, eo vel nomine pluris æstimandum. Plinius xxxttt. 11. ' Jam vero et mensas repositoriis imponimus, et ad sustinenda obsonia interradimus latera: et interest quamplurimum lima perdiderit.' Glossarium: ' Detrimentum, ἀπότριμμα.' quod in vet. Onomastico: 'Retrimentum, διάτριμμα.' et ibidem : ' Rasamentum, βίνημα.' bene et 'limæ tenuantis.' Scholiastes vetus Horatii ad Epist. 1. 14. 'Limat, attenuat, diminnit.' Pric. Ipsius auri] Ovidins de Solis curru: 'Aurens axis erat, temo aureus, aurea summæ Curvatura rotæ.' Idem.

Ante cub. d. stabulant] Imitatus est Auctor Virgilium lib. vi. Æn. 286. 'Centauri in foribus stabulant.' Oud. Stabulant] In codem veteri Onomastico: 'Stabulo, αὐλίζομαι.' Pric.

Candidæ columbæ] Artemidorus lib.
11. c. 20. σημαίνουσι καὶ περιστεραὶ καὶ τὴν ἐν τοῖς πρασσομένοις ἐπαφροδισίαν διὰ τὸ ἀνακεῖσθαι τῆ ᾿Αφροδίτη, Lact. ad Statii Thebaid, pag. 130. 166, et 416. Elmenh.

Picta colla torquentes] Passeratins ad Propertium p. 622. lib. IV. Eleg. 5. legit torquatæ. Elmenh. Ut solent incedentes columbæ colla torquere. Neque debuerat Passeratius, quia sæpe leguntur columbæ collum quasi torque ornatæ, hic etiam contra Mss. O. id inculcare ad Propertii illa: 'cape torquatæ, Venus o Regina, columbæ.' Idem satis docet vox picta. 'Torquere collum,' 'cervicem' recte dici, docuit Pricæus. Oud. Picta colla torquentes] Male ad

Propertium Passeratius torquatæ seribit: supra lib. 11. 'Cervicem intorsit;' quo loco adnotata consule. De pietis collis columbarum vide et supra ad lib. t. p. 26. notata. Pric.

Jugum gemmeum subeunt | Quia quatuor erant columbæ, Sopingius margini adlevit, geminum; at tune uon 'bijugæ' erant, sed 'quadrijugæ,' uni currui junctæ. Quin immo in curribus Deorum juga finguntur 'gemmata.' Adposite de Solis curru Ovid. lib. 11. Met. 105, 'Vulcania munera currus Aureus axis erat, &c. Per juga chrysolithi, positæque ex ordine gemmæ.' Ceterum de Veneris columbis omnia satis sunt pervulgata. Sed adprime line quadrat locus Claudiani de nuptiis Palladii et Celerinæ, vs. 103. 'Floribus exstruitur enrrus: juga floribus halant, Florea purpureas adnectunt frena columbas. Undique concurrent volucres, quæcumque frementeni Permulcent Athesim cantu.' Oud. Jugum gemmeum subeunt] 'Quatuor Dea magna columbas Curribus admovit, frenisque coërcuit ora: Et medium coli terraque per aera vecta est.' Pric.

Susceptaque Domina lætæ subvolant] Ovidius Metamorph, vii. de Eadem ista: 'Perque leves auras junctis invecta quadrigis, Litus adit Laurens.' Idem.

Passeres | Vide Calium Rhodiginum Antiq. Lect. lib. xiv. c. 6. Elmenh. Munker, ad Fulg. l. 11. Myth. c. 4. Oud.

Canticant | Palat. canditant: sed cantitant diserte Florent. Pith. Fux. Guelf. Oxon. et Ed. Junt. post. ut jam restituit Wower, et segg. C et T in talibus aliquoties confunduntur. Adi ad lib. v. p. 94. Cantitare vero optimis scriptoribus est in usu. Apud Servium de Metris p. 1819. 'Thracicum nefas enarrat cantitans Hirundo:' ubi in vetustissimo Cod. Vossiano inveni renarrat cantulans. Prius ren, est verissimum. Mox in Palat. Deæ currum. Idem.

Adrentum dea pranuntiant | Sic Bertinus. Alii, pronunt. Elmenh. Receperunt etiam hanc lectionem Scriver. et Florid, ac præfero etiam hie loci, licet Mss. ceteri servent pro, sicut perpetua in his est confusio: ut apud Hirt, B. Afric, c. 42, 'Antecedere ac suum adventum prænunciare.' Terent. Phorm. v. 2.12, 'Abi, prænnncia hanc futuram.' Mox de præcone rectius locum obtinet pronunciante Mercurio. Oud. Et catera qua dulce cantitant aves melleis modulis suave resonantes, adventum Dea pronunciant] Lib. x1. de hac Dea ipsa : 'Ut canoræ etiam aviculæ, &c. concentus snaves adsonarent: matrem siderum, parentem temporum, orbisque totius Dominam blando mulcentes affamine. Pric. Melleis modulis Supra lib. v. 'Mellita cantus dulcedine.' Idem.

Cedunt nubes | Hand unius assis est et vana conjectura Pricæi, discedunt. Explicat Nostrum Lucretius lib. 1. init. unde sua hausit Appuleius: 'Te, dea, te fugiunt venti, te nubila cæli.' Quod bene advertit Scioppius in Susp. Lect. lib. IV. Ep. 14. Oud. Cedunt nubes, et calum panditur] Malebam discedunt nubes. Virgilius: 'Video medium discedere cælum:' at cedere forsan pro discedere: ut 'cernere' pro 'decernere' apud Virgilium eundem. Bene autem post nubium discessionem ait cœlum pandi. Virgil. Georg. III. ' Quem super ingens Porta tonat cœli.' Servins : 'Aër nubibus plenus, per quem iter in cælum est.' Pric.

Æther cum gaudio suscepit Deam] Claudianus: 'Quam lætus post bella Jovem susceperit æther,' &c. 'cum gaudio' hie, ut infra: 'Acceptain cum gaudio plenam urnulam, &c. retulit.' 'Summum æthera' autem dixit exemplo Virgilii, qui proprium et perpetuum id ætheri epitheton dedit, ut docet nos Servius Fuldens, ad Æneid. I. Idem.

Obrias aquilas] Ingenium ostentare volens Pricæus ait: 'non inscite scribas, σbuncas.' Sed accipitres non minus obuncæ, quam aquilæ, et utræque aves rapaces, quas sibi obvias fore haud pertimescit avicularum cohors. De 'obunca aquila,' &c. vide N. Heins. ad Virg. Æn. xt. 753. et alibi. Oud. Obvias aquilas] Obvia quidem lectionis istius mens est: non inscite tamen κατὰ μετωνυμίαν obuncas scribas. Florid. ι. de Aquila: 'vel unguibus obuncet.' Pric.

PAG. 114 Magnæ Veneris canora familia] Catullus: 'Et canoras non tacere Dione jussit alites.' Idem.

Carulum superc.] Evidens documentum rei constitutæ apud Jovem, nutu firmare vel motu concutere ac tremefacere cœlum. Vide notas ad Arnobium lib. 1v. fol. 87. Elmenh. Nec renuit Jovis carnlum supercilium 'Annuit invicto coelestum numine rector.' Æneid. 1. 'Coli quibus annuis arcem.' Servius: 'Nutu semper promittit aliquid Jupiter.' Et quia præ manibus renuendi vox, adducamus Taeiti locum. Annal, xv. habet hæe de Fenio Rufo: 'Subrio Flavio adsistenti, annuentique an inter ipsam cognitionem destringeret gladium, eædemque Neronis patraret, retinuit, infregitque impetum:' quo loco optime Faërnus renuit, infregitque impetum. Gloss. 'Renuit. avaνεύει.' Pric.

Ovans, &c.] Id est, 'inovante gradu,' ut infra x1. loquitur. Idem.

Frater Arcadi] Alii, Arcadis. Alii, Arcas. Elmenh. Quinam habcant, et quo sensu Arcadis, neseio. Sed Arcadi, quod est in aliquot Mss. et Edd. ante Wow. posset vocativus esse ab 'Arcadins.' Sed sanius Arcas exaratur etiam in Reg. Fux. Pith. Guelf. D'Orv. Oxon. et aliis, ut passim Mercurius vocatur. Adi Gronov. et Tollium ad Ausonii Idyll. viii. 21. 'non Cynthia, non celer Arcas Finitimus terris:' ut clare exstat in antiquis-

simo Cod. Voss. Oud.

Sororem tuam Venerem sine Mercurii præsentia] Cave, ne credas propria nomina hic esse otiosa, vel e glossis nata. Hahent enim vim emphaticam: quia sine blandimentis verborum sive Mercurii nihil pollet Venus. Vide Becichem. Ep. 74. Minus bene ad communem Mercurium seu κοινδν Έρμην loc refert Spanhem. ad Callin. H. in Dian, vs. 70. Idem.

Tuo præconio præmium investigationis p. edicere] Plantus Mercatore: 'Certum est præconum jubere jam quantum est conducier: Qui illam investigent, inveniant.' Ulpianus: 'si tibi indicium dedero, ut fugitivum meum indices, vel furem rerum mearum, non poterit repeti, quod datum est.' Lib. IV. de cond. ob turp. cau. Petronius: 'Puer in balnco paullo ante aberravit annorum circiter sedecim, mollis, formosus, nomine Giton. Si quis eum reddere aut commonstrare volucrit, accipiet nummos mille.' Curius Fortunatianus J. C. Rhetoricæ lib. 1. 'Cujus servus fugerat, libello proposito, vel per præconem nuntians, dixit, daturum se denarios mille ei, qui ad se servum perduxisset.' Sed de hoc plura apud Juriseonsultorum maximum Cujacium Observation. lib. x1. Colv.

Indicia, quibus possit cognosci, man. designes] Pith. qui possit agnosci. Ms. Par. Fux. Guelf. i. quæ possint agnosci. Palat. D'Orvill. i. quæ possunt agnoscere. Ed. Junt. post. i. qui posse agnosci. An fuit, indicia, quæ possint agnoscere, seil. homines? An qui sive quis possit agnosei? Prius Salm. ad marg. Ed. Colv. Ultimum, quis vel queis allevit etiam exemplari suo Wassens. Agnosci certe malim, ereberrime cum cogn. confusum. Vide Drak. ad Liv. lib. v. c. 36. Quamquam seiam, cognosci etiam pro agnosci sumi posse. Vide ad lib. 1. p. 4. Oud.

Et simul dicens] Sic constanter dant

scripti. Ab Auctore tamen relictum puto, Ea s. d. vel, Hac simul dicens; nt jam vidit Pricæns, et sæpins in Nostro occurrit. Adi ipsum: nisi cum Florido Græcum statuas kal aµa λέγων. Vide et Eruditiss, juvenem, G. Keen, in Disp. Inaug. p. 35. Pro ubi in Pith, ut. Idem. Et simul dicens | Sic editi, sic Ms, ille : andebam tamen præferre, Hæc simul dicens. lib. II. 'Hæc simul dicens, inscenso grabatulo,' &c. et post: ' Hæc simul dicens, respexit ancillam.' Macrob. II. 14. Saturnal. 'Simul hæc dicens, amygdalam de lance tulit.' Graci (a quibus Latini) άμα λέγων ταθτα. Pric.

Per omnium ora populorum] Lib. t. 'Quod ibidem passim per ora populi sermo jactetur.' Lib. vitt. 'Quœ per ora populi facile delapsa.' El-

menh.

A fuga retrahere, &c.] 'Retrahere' proprie de fugitivis dictum: quo Terentius respiciens, 'argentum fugitivum retrahere' Heautout. IV. 2. dixit. Pric.

Retro metas Murtias] Propertius lib. Iv. (lib. III. 22. 21.) 'Quas si quis mihi rettulerit, donabitur auro. Quis pro divitiis ligna retenta velit? I puer, et citus hæc aliqua propone columna, Et dominum Esquiliis scribe habitare tuum.' De metis Murtiis ad hunc locum Tertulliani alium de Spectaculis cap. 8. etiam notaveramus: quem reperies apud principem virum Jos. Scaligerum Castigat. in Fest. Colv.

Indicinæ nomine] Sic recte Flor. 1. In altero est, indicii viæque n. Vulgo, indicii n. Vide Indicem. Elmenh. Ibi male indicinam exponit præmium pro ipso indicio, quod jam mounit Floridus. Adi Comm. ad Petron. cap. 97. Veræ huic lectioni, quam bene Scriv. et Flor. receperunt, accedunt Palatin. Guelf. indicirie. Pith. indiciniæ. Oxon. et D'Orv. indicive. Ita 'caussidicina,' 'juridicina,' &c. de quibus consule Juretum ad Symma-

chum lib. v. Ep. 73. 'Furatrina' infra pag. 118. ibique Colv. Sic et 'prædæ,' 'nauli nomine,' de quibus vide ad Hirt. B. Gall. lib. viii. c. 4. ad Suet. Cæs. cap. 48. Oud.

Savia suavia] Sic apud Moschum Amore fugitivo: 'Α Κύπρις τον Έρωτα τον υίξα μακρον έβωστρει' Είτις ἐνλ τριόδοισι πλανώμενον είδεν Έρωτα, Δραπετίδας έμός έστιν' ὁ μανυτὰς γέρας έξες Μισθός τοι το φίλαμα το Κύπριδος. 'Voce Venus natum ingenti clamore vocabat. Si quis oberrantem in triviis vidisset Amorem, Hic fugiens meus est: feret index præmia: merces Saviolum tibi erit Veneris.' Colc. Savia] Servius ad Æneid. 1. 'Osculum religionis est, suavium voluptatis.' Pric.

Adpulsu lingua Vulgo, ad lingua pulsum. Veteres lascivientes in osculando linguas solebant transmittere, morsinnculis ludentes, salivasque alternatim miscentes. Lib. 11. 'jam patentis oris inhalitu cinnameo, et occursantis linguæ allisu nectareo, prona cupidine allubescente,' &c. Petronius, sive alius quis author in Catalectis veterum Poëtarum pag. 204. 'Felix, si qua tuum corrodit fæmina collum. Felix, quæ labris livida labra facit. Quæque puella tuo cum pectore pectora ponit, Et linguam tenero lassat in ore suam.' Plantus Asinaria, Scena, Perfidiæ laudes. 'Fac proserpentem bestiam me, duplicem ut habeam linguam.' Et in Pseudolo, Scena, Si ex te tacente, &c. 'Jocus, ludus, sermo suavis, suaviatio, Compressiones arctæ amantum corporum, Teneris labellis molles morsiunculæ.' Vide Achillem Statium pag. 59. lib. 11. Elmenh. Et unum blandientis appulsu linguæ longe mellitum] Ovidius: 'Osculaque inseruit cupida luctantia lingua.' Idem: 'Improba tum vero jungentes oscula vidi. Illa mihi lingua nexa fuisse liquet.' Et post: 'Quod tota labellis Lingua tna est

nostris, nostra recepta tuis.' Vide Pollucem 11. 4. Hesychium et Suidam in καταγλωττίζειν et κατεγλωττισμένον: et hoc loco Elmenhorstium. 'Appulsum linguæ,' ut supra lib. v. 'appulsu palmulæ.' Pric. Adpulsum] Adpulsionem, vibrationemque et ferruminationem linguæ cum lingua, labelli cum labello: quod suaviolum est dulci duleius ambrosia: quod genus basiationis intelligi voluit Plautus, cum ait: ' Fac me proserpentem bestiam : duplicem ut habeam linguam.' Alias appulsus est, pecorum accessus ad aquam, ut apud jurisconsultos. Beroald.

Contationem] D'Orv. Pal. Guelf. et Ed. Seriv. cunctationem, pro variatione perpetua: ut sexcenties observatum est. Videntur tamen Veteres contari de inquisitioue, cunctari de mora magis amasse. Unde 'Cunctator' Fabius, licet analogice et contari de mora inquisitioni et deliberationi necessaria usurpari possit. Oud.

Jamque forcs ejus Dominæ proximanti, &c.] Tò ejus exturbandum videtur. Pric.

Una de famulatione Veneris, nomine C.] Non modo Pal. sed et Florent. item Reg. D'Orv. Guelf. dant famulitione. Eadem est confusio lib. 11. pag. 21. 'frequenti famulatione.' In Palat. et Guelf. tantum scribitur, occurrit d. f. Ven. Consuctudo. Aliorum stylo haud male. Sed aliter solet Appuleius. Vide ad lib. viii. init. 'unus de famulai.' Oud. De famulatione Veneris] Onomasticon vetus: 'Famulatio, θεραπεία,' Pric.

PAG. 115 Tandem ancilla nequissima Dominam habere te scire cæpisti] Agrippa Rex apud Philonem: Κάγω τίς εἶμι τῶν εἶδότων ὅτι δεσπότην ἔχω καὶ Κύριον. Ad sensum loci allegoricum D. Petrus: ξΩ τις ἥττηται, τούτφ καὶ δεδούλωται. Idem.

Quod meas potissimum manus incidisti] Sic είς χείρας έμπίπτειν Hebr. 10. 31. et in Historia Susannæ com. 23. Idem.

Inter Orci cancros jam ipsos adhæsisti] Intus exstat in D'Orvill. et aliquoties cum Accusativo construitur. Vide ad Liv. lib. xxiv. 10. xxvii. 11. 'intus cellam.' Sed inter hie majorem constringendi et augendi vim habet quam intus. Ceterum pro inter Orci cancros Schottus lib. 1. Observ. cap. to, ridicule substituebat Dirce tauros; quia alibi sic anum asino pendentem vocat Dircen ad similitudinem Dirces antiquæ. Non melius Dausqueins in Epist. Syll. Burm. tom. 11. pag. 156. conjecit, inter Orci caucos, ut 'caucus,' sive poculum, hic sumatur de urna Æaci. Incpte. Neque etiam opus est, ut cancros e Glossis hie exponamus 'forcipes,' sed cum Beroaldo, Cœlio Rhodig, lib. v. Ant. Lect. in f. 'caneellos,' sive septa. Deminutivum id enim a 'eaneris,' quibus continebatur ita Psyche, ut inde remeare non posset. Vide oinnino Festum v. 'Caneri,' ubi Scaliger recte excitat Nostri locum. Hirt. B. Afric. cap. 15. 'intra cancellos conjecti pugnare cogebantur.' Alibi cum aliis solet dicere, 'inter medias Orci fauces.' Vide Elmenh. ad lib. vir. pag. 137. vel ' medias Orci manus,' ut lib. vii. pag. 148. Habesisti corrupte etiam in Pith. Guelf. Oxon. a m. pr. hes isti Palat. ipsas kes isti Fux. Forte obhæsisti. Vide ad pag. 117. Ceterum Orci vox pro Plutone restituenda est epigrammati in Catal. Pith. lib. 111. p. 89. Ed. Par. 'Quantum ingens Orci, quantum Jovis alta potestas, Tantus in orbe fui, terram pontumque subegi.' Vulgo, orbis, et mare truns pro terram. Oud. Inter Orci cancros jam ipsos inhæsisti] 'In Proserpiuæ peculio, et familia Orci jam potes numerari: 'ut supra lib. 111. locutus. In Glossis Isidori, 'Cancer, forceps.' Pric.

Audaciter in capillos ejus immissa

manu] Infra heic: 'His editis, involat in eam, &c. capilloque discisso,' &c. In Eunucho Terentii: 'Vix me contineo quin involem in capillum:' ubi Donatus: 'Minæ sunt istæ fæminarum, in se et in alios unguibus sævientium.' Aristænetus 11. 7. Ζηλοτυποῦσα τὴν παιδίσκην, τῆς κόμης ἐξεῖλκεν. Propertius 11. 7. 'Το vero nostros andax invade capillos.' Idem 111. 16. 'Neu timeam audaces in mea membra manus.' Idem.

Truhebat eam] Ad Venerem nempe. Æncid. 11. 'Manus juvenem interca post terga revinctum Pastores magno ad Regem clamore trahebant.' Scrvius: 'Cum festinatione adducebant.' Vide ad Act. 8. 3. adnotata. Idem.

Nequaquam renitentem] Vide supra pag. 135. dicta. Idem.

Latissimum cachinnum] De iratornm risu adi Bourdelot, ad Petron. cap. 18. Latissimum, quod verissime conjecit Stewech, ad lib. 1. pag. 2. 'exserto cachinno,' confirmatur a Regio, Fux. et Oxon. e Coll. Gronov. et bene receperunt Editores Colvio posteriores. Adi Pric. ad lib. x. p. 221. ut πλατὐs γέλως pro πολὺs Attice, Vide ad Herodiani fragmenta. Sic 'latæ pecuniæ' pro amplis in Flor. N. 15. At recte lib. vii. pag. 140. occurrit 'lætissimo risu gestire:' ubi non convenit lat. quod nonnulli reponant. Oud.

Furenter irati] M. frequenter. Putean. Sic etiam Pal. Oxon. Guelf. Par. Inc. perperam quidem, sed ex qua lectione patet, aliud hic olim fuisse lectum quant furenter; quod sine varietate Mstorum nemini posset suspectum fieti. Verum in D'Orv. est ferventer, egregic. Creberrime iram igni comparari, nemo nescit. Vide Sen. de Ira, Gell. lib. 1. 26. infra de Dogm. Plat. lib. 1. in f. et sexcenties. Hoc ipso verbo utuntur Ovid. lib. 11. Met. 602. 'Tumida fervebat ab ira.' L. v111. 466. 'fervens ira.'

Horat. 1. 13. 'fervens bile jecur:' et O. xvi. 'pectoris fervor.' Sen. Herc. Fur. 946. 'Iraque totus fervet.' Lucan, l. iv. 242, 'Fervet, et a trepido vix abstinct ira magistro.' Sil. l. xv. 809. 'Ferventemque ira mortis.' Virg. Æn. 1x. 736. 'fervidus ira.' Vide Isidor, l. x. v. 'Fervidus,' Infra l. 1x. p. 194. de irato: 'Fervet mariti animus.' Passim apud Arnob. Consule J. F. Gron. lib. 11. Obs. cap. 15. Oud. Latissimum cachinnum extollit, et qualem solent furenter irati] Mamertinus in Panægyrico: 'Quis nescit aliorum Imperatorum hilarem diritatem cachinnantemque sævitiam?' γέλωτι ύβριστικώς χαίρειν dixit Xenophon παιδ. 8. Petronius: 'Invenit me eum fratre Indentem : risu itaque plausuque cellam implevit, &c. nec se solum intra verba continuit : sed lorum de pera solvit, et me cœpit non perfunctorie verberarc,' Oxon, heic frequenter trati: melior vulgata lectio. Cicero 1. 15. ad Atticum: 'Eum pueri aignt furenter irasci.' Pric.

Caputque quatiens] Homerns: Κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων. Petronius: 'Iratum caput commovens.' Idem.

Et scalpens aurem, δc.] Heliodorus 11. Την παρειάν ύπο το οὖς ἐπικνῶσα, &c. Idem.

Sed esto secura] Amare, ut viii. 'Quiesce secure.' Idem.

Excipiam te] D'Orv. exepiam. Reg. Fux. excipio. Acidalius ridicule distinguens inter accipere et excipere, scribi hic vult eccipiam, ad Vellei. I. 11. c. 77. 'Cnm Antonium cœna exciperet.' ubi vide Burm. et ad Petron. c. 100. 'Quam bene exsulem exciperet, sive tractaret, et acciperet.' Infra p. 122. 'Quæ te comiter excipiet.' Promische enim hæccomposita eo sensu sumuntur. Virgil. G. 11. 335. 'Exciperet cœli indulgentia terras:' sive cælum indulgenter exciperet, sen tractaret et habe-

ret eas. Neque quidquam mutandum censeo. Oud. Excipiam te ut bonam nurum condecet | Apud Terent. Adelph. Ego te exercebo hodie ut dignus es, silicernium.' Lucianus Lapith. Abριον άμυνουμαι ύμας δυ τινα καλ χρη τρόπον. Apud Petronium illa: 'Si quis Deus manibus meis Gytona imponeret, quam bene exulem exciperem!' Pric. Ut bonam nurum condecet] Terent. Hecyra 11. f. 'Uno animo omnes socrus oderunt nurus.' Donatus ad ejusdem Fabulæ iv. 3. 'Sententiose dixit, tune congruere et concordare inter se mulieres posse, cum et illa esse desierit soerns, et illa unrus: hæc enim inter illas est discordiosa conjunctio.' Idem.

Sollicitudo atque Tristitics | Bene attribuit Domina Veneri has ancillas non bonas. Quia, ut ille ait, 'Res est solliciti plena timoris Amor.' Boëthins lib. 111. Metr. 7. de Consolat. Philosoph, ' Habet omnis hoc voluptas, Stimulis agit furentes. Apiumque par volantum, Ubi grata mella fudit, Fugit, et nimis tenaci Ferit icta corda morsu.' Elmenh. Ubi sunt Sollicitudo atque Tristities, ancilla mea? Supra lib. 1v. 'In voluptatem veneream convenire, tristitic animi, languore corporis, damnisque cateris delassatum iri prædicant.' tins : ' Primum Veneris dulcedinis in cor Stillavit gutta, et successit frigida cura.' In versu Græco: 'Ως πολλά διά τὰς ήδονὰς λυπουμεθα! Pric.

Tormentis exeruciatam] Lib. vtt. 'Tormentis vexatum plurihus, et pene ad ultimam mortem exearnificatum.' Idem.

Et ecce (inquit) turgidi ventris sui lenocinio commoret miserationem] Quasi diceret: cum vel ex hoc ipso justior mihi excandescendi ratio. Juno ad Calisthum apud Ovid. 11. Metamorph. 'Scilicet hoc etiam restabat, adultera, dixit, Ut focunda fores, fieretque injuria partu Nota, Jovisque mei testatum dedecus esset.' Idem.

Unde me præclara sobole aviam beatam scilicet faciat] Virgilius: 'Et pulchra faciat te prole parentem.' Idem.

In ipso atatis mea flore, &c.] Virgil. Eclog. x. 'Heic ipso teenm consumerer avo.' Servins: 'Ipso flore atatis.' Idem ad IV. Æncid. 'Sciendum inter homines et herbas esse reciprocam translationem: sic enim pubentem herbam dicimus, quemadmodum, florem a tatis.' Idem.

Et vilis ancillæ filius nepos Veneris audiet] Indignanter. Tacitus Annal. xiii. nbi de Nerone amore Actes incapistrato: 'Sed Agrippina libertam æmulam, nurum ancillam, &c. muliebriter fremere:' et nota hic, non, meus nepos, sed Veneris: quod iratæ congrunm magis: apud Virgilium Juno stomachabnuda: 'Uhi heic Juno?' ad quæ Servins: 'Melins, quam si 'ego' dixisset.' Idem.

Putre non consentiente | Tertullianus lib. 11. ad Uxorem cap. 9. ' Nam nec in terris filii sine consensu patrum rite et jure nubent,' Codex canon. Græc. 54. Elmenh. Et patre non consentiente factæ | Donatus ad Terentii Andriam: 'Summa nuptiarum potestas in patre puellæ est:' et ad 1, 2. Phorm, 'Filius familiæ non tam ducit uxorem quam a patre accipit.' Æneid. x1. 'Alma tibi hanc nemorum cultrix Latonia virgo Ipse pater famulam voveo:' ubi Servius : ' Bene ipse pater, quia auctoramenti potestatem nisi patres non habent.' Tacitus xiii. Annali: 'Sed ubi mulier vacua fuit, nectere moras, adversam patris voluntatem cansari.' Pric.

Legitimæ non possunt videri] Hero apud Musæum: 'Αμφοδον οὐ δυνάμεσθα γάμοις δσίοισι πελάσσαι, Οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσιν ἐπεὐαδεν. Evaristus ad Africanos Episcopos: 'Aliter legitinum non sit conjugium, nisi ab his qui super ipsam fæminam dominationem habere videntur.' Vide quæ ad Matth. XXVIII, 30. illustr. H. Grotius. Idem.

Partum omnino proferre] Regius, Gnelf. et Palat. Inc. cum Edd. Beroaldi, Colin. et Bas. pr. ostentant perferre. Quæ lectio nequaquam est spernenda. Significat enim ea, ad justam maturitatem ferre, ut aliquoties annd Plinium. Adi Salmas, ad Solin, p. 21, et Harduinum ad l. vii. c. 11. 'Sed ubi paullulum temporis inter duo conceptus intercessit, utrumque perfertur, ut in Hercule et Iphicle, fratre ejus, adparuit.' Sie enim e Mss. etiam Leidd, locus legendus. Vide et cap. 13. Nec secus cum Cel. Burmanno seribendum, suadet auetoritas Cod. Neapolitani, in Nemes. Ecl. 111. 8. 23. 'Hunc pater omnipotens venturi providus ævi Pertulit, et justo produxit tempore partus.' Vulgo quoque protulit. Distincte Arnobius l. 111. p. 105. 'Aboriri; perferre, et præpropero partu septimanas edere feturas.' Eodem fere sensu, sed aliis in rebus, perferre Noster usus est, ut l. iv. p. 81. 'tota illa perlata fabula:' ubi vide. Infra p. 126. 'Cum primum sarcinas istas pertulerit.' De Mundo p. 723. ' Nec jugi perseverantia spiritus perferentes.' Plura vide ad Lucan, lib. v. 672, ' Pertulit unda:' ad Sil. I. v. 326. 'letalem pertulit ictum.' Non ausim tamen proscribere vulgarem lectionem proferre, sive eniti, et edere partum. Oud.

Hiseditis] Cur legendum crederem, his edictis, caussam dixi in Commentario ad Fl. Vegetium, Stewech. Nempe lib. III. c. 10. Favet ei D'Orv. et Oxon. scriptura, his dictis. Frustra tamen, et perpetuo librariorum crrore. Vide ad Liv. l. xxi. 62. ac sæpissime. L. I. p. 10. 'His editis, remoto grabatulo.' Supra p. 111. 'Editis precibus:' ac passim. Oud.

PAG. 116 Invadit in cam] Invadit hie est in nullo nee scripto, nee edito, quod sciam. Et apud Terent. 'involare in oculos, in capillum.' Afranius in Privigno apud Nonium v. 'Frigit,' pag. 308. 'Occasionem carta mulier involat In collum.' Sic Mss. vel cartha. Ed. Gothofr. Occasione certa. Legendum puto: O. nacta. At Codd. Flor. (crrat enim Elmenh.) Fux. D'Orv. Pith. Oxon. Par. item Edd. Vicent. Junt. utraque, Aldi non agnoscunt hic præpositionem. Et recte, ut opinor. Vide ad lib. 11. in f. 'Latrones involo.' Idem.

Capilloque discisso, et capite conquassato, &c.] Cætera hæc sic recte videntur habitura, si rescribas : capilloque discusso. Quod vero sequitur, et capite conquassato, prioris interpretationem continet. Observavi non semel conjunctivam particulam et idem valere, quod 'id est.' In Pandectis obvia exempla; itidem apud Virgil. Itidem accipiunt illud Divi Hieronymi: 'De scammate et loco certaminis egicdiens.' Plantus: 'Annos natus sexaginta, et senex.' Consulendus Laurentius Valla lib. 11. Itidem conjunctionem encliticam que interpretabar apud Virgil, IV. Æneid. 'Oceani finem juxta, Solemque cadentem.' Iterum libro viti. Eneid. 'Attulit et nobis aliquando optantibus ætas Auxilium, adventumque Dei.' Extat apud Censorinum de die Natali cap. 24. pars plebisciti de prætore Urbano. Ea vulgo sie vulgatur : 'Duos lictores apud se habeto. Isque supremum ad Solis occasum jus inter cives dicito.' Ea in vetustissimis membranis Colon, hoc modo perseripta: Duos lictores apud se habeto. Isque supreman ad Solem occasum jusque c. d. Unde faciebani: Usque supremam, Solemque occasum jus inter cires dicito. Vel si sie magis placet: Isque ad supremam, Solemque occusum. Præmisit quippe Censorinus: 'plurimi supremam post occasum Solis existimant.' Stewech. Et et que sæpe exegeticam vim habere, certum est. Vide Drak. ad Liv. l. vi. c. 16. in f. Sed tamen hic loci nequaquam. At Stewechins hujus præcepti memor

esse debuerat ipse lib. vii. p. 138. 'contorta' et 'vituperanti nare.' Duo hie diversa designantur, laceratio crinium, et capitis concussatio. 'Discisso' enim valet lacerato, distracto, et evulso. Tibull, lib. 1. El, x. 53. 'Sed Veneris nune bella calent, seissosque capillos Femina, perfractas conqueriturque fores.' Male Fux. discusso. Ond. His editis, involat in eam, &c. capilloque discisso, &c. graviter affligit] Ovidins ubi supra: 'Dixit, et arreptam prensis a fronte capillis Stravit humi.' Chrysostomus Homil, 15. in Epist, ad Ephes, Els 70σουτό τινες (Dominae) ατοπίας ήκουσιν, ως αποκαλύπτειν την κεφαλήν, και από τριχών σύρειν τὰς θεραπαινίδας. Ο κοιι. et alii Mss. involut eam. Pric. Et capite conquassato] In Apologetico: 'Fronte et occipitio conquassatus.' Idem.

Frumento et hordeo et milio, &c.] A Palat. vox frumento alrest. Elmenh. Item a Guelf. Hine Wow, et segg. illas voces uncis incluserunt. Stewcch. ad l. vit. p. 353. citat frumenti. Mirum, enm lanc locum non advocasse in probationem significationis τοῦ et pro 'id est,' quia hordeum et cetera sunt frumenti species. Sed dubinm mihi hand est, quin Appuleius hie sumserit 'framentum' pro 'tritico,' alioquin hic omisso: Idque jam aliquo modo advertit Beroaldus. Huc facit locus Hieronymi Epist. exxxiii. ad Marcell. 'Plures hordeaceis panibus pascit, frumentaceis panciores.' Atque ita 'frumentum' solent capere scriptores Latini, cum agunt de re frumentaria, cujus vice in pænam 'hordenm' sæpe dabatur militantibus. In Pith. legas, ordeo, milio, paparere. Ond. Et accepto frumento, et hordeo, et millio, et papavere, et cicere, et lente, et faba, commixtisque acervatim, &c.] Philo in de Ling. confus. Μίξις σωμάτων διαφερόντων έστλν ούκ εν κόσμω παράθεσις. ώσπερ αν εί τις σωρόν ποιήσειε κριθάς και πυρούς, καί

ορόβους, καὶ ἄλλα τὰ εἴδη τῶν σπαρτῶν, εἰς ταυτὸν εἰσενεγκὼν, &c. Pric.

In unum Glomulum] In oinnibus meis Codd, est quoque grumulum: quod miror ab Edd, tam din exsulasse, eigne glomulum in nullo Msto nane comparens, nisi si in Fuxensi, esse substitutum; pro quo inepte Floridus cumulum conjecit, se ipse refellens. Vide Plin, lib, x1x, c. 6. 'Allium castellatim grumulis inponi.' Auct. B. Hisp, c. 21. grumum dieit. Salm, ad Solin, pag. 62. Hine Livins Poëta magnos fluctus vocavit 'multigramos,' teste Gellio lib. xix. cap. 7. Oud. Confusis in unum glomulum] Venus acervavit conglobavitque hac omnia confusanco acervo facto, et vix separabili, nt ita gravius torqueret fatigaretque Psychen in discernenda congerie: 'glomns' accipitur pro glomere, sive glomeratione, et quadam quasi acervatione. Plinins tradit in xxxvi. 'Si quis improperet intra labyrenthum sine glomere lini, exitum invenire non queat.' 'Glomus' in sacris appellatur ernstulum cubi figura, quod obsonii genus est: grumus vero dicitur agger, sive collectio terræ minor tumulo, a congerie dictus : hinc exgrumantes decentissimo vocabulo Varroniano dietæ cochleæ, quasi grumos ernentes, et ex grumis exilientes, accepto frumento et hordeo. Ex Pliniana distinctione, frumenti appellatione hordeum continetur: duo enim prima frugum genera facit Plinius: frumenta, ut triticum et hordeum: legumina, ut faba et cicer. Videtur Appuleius frumentum pro tritico posnisse, speciali quodam significatu: frumenta autem et fruges a fruendo dicta: frui est vesci, a frumine, quæ est summa pars gulæ, per frumen enim esculenta delabuntur. Hordeum vero antiquissimum in cibis, sient Atheniensium ritu, Menandro auctore, apparet: inde gladiatores hordearii appellati: polentam Græci ex hordeo præferunt :

panem hordeaceum Antiquis usitatum vita damnavit. Plin. hordeum inter genera frumenti numerat, aitque id ex omni frumento minime calamitosum esse, et frugum omnium mollissimum. Quæri solet, cur a Columella hordei genus hexastichum sit nominatum, et aliud quod distichum vocant: dicitur autem hexastichum id, cujus spicæ senos ordines habent: sicut distichon, quæ binos: Græce κρίθη hordeum, et κριθινδs hordeaceus. Berould.

Videris enim mihi] Ms. videris, inquit, mihi. Sciopp. in Symb. Sic et Pith. uti tacite edidere Wower, ac Pric. Utrumque exaratum est in D'Orv. videris enim inquit mihi. At multo elegantius subintelligitur verbum istud, ut jam vidimus ad lib. 11. p. 39. 'Senex ille:' et mox 'miseremini.' Sed et malim, si per Mss. aliquos liceret, præponere 70 enim, ut aliquoties, in allocationibus præsertim, solet fieri. Confer notata ad lib. IV. pag. 68. 'Enim vos.' &c. ac Comm. ad Liv. lib. xxxiv. cap. 32. ' Enim, ut jam ita sint hæc,' &c. Oud. Videris (inquit) mihi tam deformis ancilla, nullo alio, sed tantum sedulo ministerio amatores tuos promereril Lucretius: ' Nec divinitus interdum Venerisque sagittis, Deterior fit nunc uti forma fœmina ametur : Nam facit ipsa suis interdum fæmina factis. Ut facile insuescat vir secum degere vitam.' Pric. Sedulo ministerio Lib. 11. 'Ob sedulum istud ministerium:' lib. vii. 'Sedulum colendi frequentabam ministerium:' ibidem: 'Sednlum, &c. obibam culturæ sacrorum obsequium:' et v. 'Tibi sedulo præministrabimus.' Idem.

Passivam congeriem] Tertull. de Jejun. c. 2. 'Stationum, quæ et ipsæ suos quidem dies habeant, quartæ feriæ et sextæ, passive tamen currant neque sub lege præcepti.' Alibi 'passivos discipulos' vocat, quales occurrunt passim. Wass. Adi Beroaldum,

item Rittershus, ad Cassianum, et Colv. ad lib. 1x. p. 202. Canes transemutium viatorum passivis morsibus alumnatos:' quos seilicet passim sine ullo discrimine in viatores exercent. In aliis ibi passim, unde nempe derivatur. Vide Bronkhus, ad Tibull. lib. 11. 3. 41. 'Et passim semper amarunt,' Lib. xt. p. 240, 'Crines passive dispersi;' et illic turbatur. 'Passiva congeries' ergo est promiscua, indigesta, cujuscumque generis granis passim confusis; nec Vulcanius de lectionis veritate debuerat dubitare, adlito ad marginem, spursivam. In Palat, Guelferb, cong. pass. in D'Orvill. congeriam. Oud. cerne seminum istorum passivam congericm] Theodoretus Serm. IX. #epl Προνοίας Καν αναμίξαι θελήσης κέγχρον, και φακόν, και πυρούς, και κριθάς, πάλιν αὐτὰ διακρίνεις εὐμαρῶς, ὥσπερ ἐθέλοις. Glossæ: 'Διαχωρίζω, discrimino, discerno,' &c. Pric. Passiram congeriem] Indiscretam et confusaneam, vocabnlo a passim deducto: sie 'passiva Venus,' 'passiva libido,' apud Julium Firmicum usurpatur pro publica et communi ac promiscua: et 'passivi amatores' ab codem dicuntur, qui passim indifferenter fieminas omnes amant. Berould.

Opus expeditum adprobato mihi] Ex Planti loco Sopingias non minus temere et hic voluit expolitum, quam Elmenhorstins fide Cod. Pal. et ex Phædro delere vocem. Prudentius se cum J. Gulielmo lib. 11. Veris. cap. 8. gessit Colvius. 'Expeditum' est explicatum et bene dispositum. Sic 'expedire rationem' lib. 111. pag. 49. 'commeatus,' 'aditus,' 'rem,' et innumera passim. Vide ad Cæs. lib. vII. B. G. c. 78. Liv. lib. 1x. cap. 17. Hinc 'expedire' et 'explicare' confusa in Solino cap. 1. Prave etiam Fux. D'Orv. et Oxon. approbabo. Adi J. F. Gron, ad Senec. lib. vii. N. Q. cap. 16. 'Qnæ approbari opus suum, et fieri populare non putet posse:' et

quos laudat Drakenb. ad Liv. lib. 1v. 22. Oud.

Inconditæ moli] D'Orv. Cod. adstipulatur Fulviano, et hine conjecturæ Scioppianæ, dans incredito malo, nec non vulgata male intellecta lectio lib. vir. pag. 143. 'Furfures adponebat incretos, et sordidos, multoque lapide salebrosos.' Sed illic significat cribratos et a framentis ipsis separatos, ut passim 'incerno' idem est, quod cerno, discerno, διαλέγω, ut in Glossis. Vulgo quidem editur in Festo, Increta, indivisa; sed ibi Mss. 4. Leidd. cum aliis exhibent Inercta. Quod probo. Vide 'Eretum,' et Vossii Etymol, in verbo 'Cerno,' Contra reliquos igitur Mss, nihil hic temere mutandum. 'Incondita moles' enim recte dicitur indigesta et temere confusa. Qualis sæpe legitur 'incondita multitudo.' Confer N. Heins, ad Vellei, lib. 11. cap. 14. In Flor. N. 22. 'Turbatum et inconditum.' In Oxon. a m. pr. est more. Mox conpernata in Florent. Idem. Nec Psyche manus admolitur incondita illi ct inextricabili moli] Panægyristes ad Constantinum: 'Non est ratio conandi, cum non est spes ulla complendi.' Quintilianus vt. Declam. 'Labori incumbere oportet ubi effectus promittitur: stulta cura est quæ spem non habet.' Pric. Manus admolitur] Onomast. vetus: 'Admolior, ἐπιχειρω̂.' 'manus admoliri' supra etiam t. dixit. Idem.

Immanitate præcepti consternata silens obstupescit] Seneca Natural. quæst. 111. 27. 'In extrema perductis hoc unum solatium est, quod transit in stuporem metus: non vacat timere mirantibus.' Idem. Silens obstupescit] Virgil. x1. 'Obstupuere silentes.' Id.

Form, illa p. a. ruricola] Phædrus fab. lib. iv. rusticam vocat. Vide Aristotelem histor. animalium lib. i. cap. 38. Elmenh.

Certatim] Modins adscripsit, ni fallor, ex Bert. certa te. In Pith. est

certata. Hine Stewechianam lectionem proxime scribo: certa tune vel tum difficultatis tanta, laborisque miserta contubernalis magni Dei, socr. Nam vitiose vulgo distinguebatur post miserta; ut bene vidit quoque Priemus. 'Contubernalis magni Dei' est Psyche, conjuga Amoris, Deorum maximi, cujus laborem est miserta formica, tune certa tantæ difficultatis, et soerns Veneris sævitiam est exseerata. 'Certus' cum Genitivo, ut alii, sæpins junxit Auctor. Vide ad lib. IV. pag. 71. 'jam certus erroris.' Oud. Difficultatis tante, &c.] Laborantem a prava distinctione locum sic emenda: Difficultatis tanta, laborisque miserta contubernalis magni Dei, socrusque sævitium execrata, &c. Pric.

Terræ omniparentis] Columella præf. lib. 1. de re rust. 'Non prudentis est credere tellurem, quæ divinam et æternam juventam sortita, communis omnium parens dieta sit; quia cuncta peperit semper, et deinceps paritura sit, velut hominem consenuisse.' Elmenh. Terræ omniparentis agiles alumnæ] Virgilius: 'Terræ omniparentis alumnum:' etiam Artemidorus Oneirocrit. 1. 26. et 111. 6. formicas τῆς χῆς παίδας vocavit. Pric.

Contubernalis magni Dei] Lib. v. de Eodem: 'Precibusque potius Deorum maximum percole.' Idem.

Puellæ lepidæ, &c.] Vennstæ, speciosæ. Gloss. Lepidus, &c. χαρίειs, ώραῖος.' supra lib. v. 'Si puellæ lepidæ libenter adriserit.' Idem.

Ruunt aliæ, superque aliæ sepedum populorum undæ] Apollonius Argonaut. Iv. itidem de formicis: "Απληκτον μεμάασιν ἐπήτριμοι. Hesychins: "Επήτριμα, ἄλλα ἐπ' ἄλλοις, πυκυά. bene et ruunt. Servins ad Æn. Iv. 'Rnunt, cum impetu festinant.' Idem ad Æn. vIII. 'Ruebant: cum impetu veniebant: et hoc verbo more sno ostendit velocitatem.' Donatus ad III. 2. Adelph. 'Ruere, est toto corpore uti ad impellendum: quod faciunt, qui

ipsi præcipites alios prosternunt.' Seneca cap. 1. de Vita beata: 'Inde ista coacervatio aliorum supra' (lege super) 'alios ruentium:' supra beic lib. 1. 'Socratem superruo:' bene populorum etiam. Proverb. 30. 25. 'Formicæ populus infirmus :' sic, 'populos apum,' Virgilius IV. Georg. 'Undae' μεταφορικώς. Juvenalis: 'Nobis properantibus obstat Unda prior.' Scholiastes: 'Populi multitudo,' &c. sic 'inundantem populum' Hieronymus ad Lætum. Ammianus lib. xxvi. 'Undatim coëunte plebe.' Idem. Sepedum Id est, populosus numerus formicarum, instar undarum et fluctuum, undatim ruebant in auxilium Psyches. Virgilius: 'Mane salutatum plenis vomit ædibus undam.' 'Sepedes' autem eleganti vocabulo dicuntur, a numero pedam: formicis enim seni pedes sunt, sient insectis fere omnibus. Insecta vero sunt ea animalia, quæ Albertus Magnus anulata appellat, Aristoteles et Graci έντομα. Plinius in XI. 'Omnibus.' inquit, 'his seni pedes, plerique vermes duodenos habent, aliqua et centenos: numerus pedum impar nulli est.' Beroald.

Distributis dissilis que generibus Pricæana Ed. de more Wowerianam secuta distinctisque ostentat. Salm. etiam margini adlevit. Sed ea vox sine dubio e glossa in Palat. et Guelf. Codd. irrepsit. 'Dissitis' est a se remotis singulis granorum generibus, ut lib. v11. pag. 148. 'dissitis femoribus:' sive disjunctis, ubi itidem male turbatur. In Florid. princ. 'Neque longule dissita, neque proxime adsita.' Oud.

Sed initio noctis, &c.] Melius, Sic initio noctis: supra lib. 111. 'Sic noctis initio Pamphile vecors animi,' &c. et x. 'Sic necessarium sanguinis sui munus aggreditur.' Pric.

Vino madens] Suidas: Διάβροχος, οἰνωμένος. supra lib. 11. 'Compotores, vino madidi.' Idem.

Fragrans] Spirans, redolens. Ber. Nequissima] Quia in Oxon. a m. pr. exaratur fæmina, Pricæus utrumque retinendum putabat; quia sic alibi occurrit. Confer notata ad lib. 11. p. 38. 39. 'In nefariam scelestamque istam feminam:' et passim. Sed et lib. 1v. p. 71. 'Sic nequissima illa deprecatur:' quem locum adscripserat etiam Cl. Wasse. Istud opus desunt Fix. Oud. Non tuum, inquit, nequissima, &c.] Oxon. N.t.i. fæmina, fortasse utrumque inserendum. lib. 111. 'Nequissimam facinorosissimamque fæminam.' Pric.

Nec tuarum manuum istud opus] Tibullus: 'Humanum nec fuit istud opus.' Idem.

Illius, cui tuo, imo ipsius malo placuisti] Lib. viii. 'Oculi isti, quibus male placui:' ubi plura. Idem.

PAG. 117 Cibarii panis Id est, vilioris, sordidi, ut patet ex collatis, pag. 122. 'panem cibarium petitum esto:' et, 'cibario pane contenta,' Adde Davis, ad Ciceron, lib, v. Tusc. Disput. cap. 34. 'Cibarius in casa panis datus.' Oud. Frusto cibarii panis ei projecto] Post opus expeditum nempe. Chrysostomus Eclog. Homil. de Juramento: Πολλάκις τεχνίτης διωμόσατο τῷ μαθητή μὴ πρότερον αὐτὸν άφήσειν φαγείν καὶ πιείν, εως το δυθέν έργον άπαν ανύση, τοῦτο δὲ καὶ παιδαγωγός πολλάκις πρός νέον, και πρός θεράπαιναν ἐποίησε δέσποινα. ' Panis cibarins,' est, 'nec delicatus, qui servis ad cibum datur:' sunt verba Isidori Orig. xx. 2. Projecto, tanquam ad canem dixit, in majorem contumeliam, Pric.

Int. d. unici cubiculi custodia clausus]
Pricæum offendit vox unici, isque,
dum quid melius succurreret, corrigendum putavit muniti. Melior sane
magisque placita est conjectura N.
Heinsii ad Ovidii Epist. xvii. 178.
invii. Vide ad lib. v. p. 91. 'beati
carceris custodia septa:' ut vulgo
male editur. Nec tamen penitus pro-

scribere ausim istud unici, quod exponi potest ita, ut dicat, Cupidinem detentum fuisse, et coërcitum acriter in uno conclavi, neque illi licuisse ex eo in aliud transire. Oud.

Interioris domus unici cubiculi custodia clausus coercebatur acriter] In Eunuclio Terentii: 'Milii ne abscedam imperat, In interiorem partem ut maneam solus,' &c. 'Εν δόμων μυχοίς φυλάσσειν Menander apud Stobæum dixit: at quale hic 'unicum cubiculum' vix quisquam exposuerit: legamus, dum quid melius succurrerit, munitique cubiculi: supra lib. 1v. 'Parva, sed satis munita domuncula,' &c. infra lib. 1x. 'Mira custodela munitam domi suæ, &c. cohibebat.' Pric. Coërcebatur acriter | De codem lib. v. 'Et corpus ejus acrioribus remediis coërceat.' Glossæ: 'Coërcet, &c. κολάζει, τιμωρείται.' Idem.

Aurora commodum inequitante] Lib. 111. 'Commodum punicantibus phaleris Aurora roseum quatiens lacertum, cœlum inequitabat,' &c.

Fluvio præterluenti] Scribo, præterfluenti. Infra lib. viii. ' Hic cruorem præterfluentis aquæ rore diluere.' Colv. At praterluere dicitur forsan, ut 'adluere,' 'interluere,' 'proluere,' 'sublucre.' Vide ad Cæs. lib. 1. B. Civ. cap. 48. Et sic 'perluere' Sil. lib. xiv. 222. ' Nereida perbit unda.' Mart. Cap. lib. vr. p. 212. 'Hebrus inter d. barbaros fluens Ciconas perlnit:' ubi in uno Cod. perfluit, uti sæpe viri docti litteram f in hisce interserunt. Verum in Cod. D'Orv. ac Pithœano exaratum reperi præterruenti: quod inpense adridet. 'Ruere' de torrenti fluvio passim occur-Vide ad Valer. Flace. lib. 111. 102. ' amnem Spumantem nimbis fluctuque arbusta ruentem: 'et me in Miscell. Observ. A. 1734. ad Avieni Desc. Orb. vs. 337. 'Siris ruit.' Frequenter etiam ruere corruptum est in fluere. Adi ad Lucan. lib. 1v. 77. 'Spissatæque ruunt.' Sed et contra aliquando accidit: ut videre est ex Comm. ad Liv. lib. xxvII. c. 17. Oud.

Ripisque longis adtenditur] Male Elmenhorst. Modianam conjecturam accipit pro lectione Cod. Bert. qui, ut reliqui Mss. servat pertinaciter ripisque longis. Quare mallem, ne nimia fiat mutatio, rupibusque longis. Istæ autem voces sæpissime confunduntur. Vide ad Lucan, lib. 1, 397. Heins, ad Ovid, Met. lib. xi. 138. 'Perque jugum rupis labentibus obvius undis.' In Apol. 'præripia' vel 'prærupia' aut 'prærupta' pag. 9. Ed. Pric. et Gron. Obs. pag. 155. 'Adtenditur' autem est porrigitur, nt lib. x1, 'cælo manus adtendere.' Veget, lib. 1. cap. 23. 'illam partem debet adtendere, ad quam est profecturus exercitus: ' sive adnectitur, contiguus est. Lib. vii. pag. 143. 'mihi machinæ adtento.' Cogitavi aliquando, rupes per longas, ob seqq. 'cujus imi gurgites' ad 'fluvium' pertinentia. Idem.

Imi gurgites fontem despiciunt] Hoc non capio, quomodo gurgites imi possint despicere fontem; cum fons deheat esse altior gargitibus, et quidem Floridus exponit, 'extremæ voragines prospectant fontem.' Sed talis interpretatio contextu ipso ob-Primo videtur legendum scurior. summi. At vel sic altior est fons, ex quo descendunt gurgites, (ut p. 118. lib. IV. p. 67.) qui ideirco fontem despicere non possint. Prospicere usus est Auctor pro 'ex imo sursum adspicere,' e longinquo tamen, initio hujus libri. Suspicere contra pro 'despicere' lib. vii. p. 134, si locus est sanus. At despicere pro 'suspicere' nusquam; et profecto contra sensum esse communem videtur. Vide ad Sueton. Ner. cap. 19. et Haverkamp. ad Tertull. Apolog. init. ubi tamen dispicere erat præferendum, ut satis docet Heraldus. Vide et Misc. Obs. v. vII. pag. 280. Hic etiam dispic. Guelferb. Quo circa unice rescri-

bendam arbitror e Ms. D'Orvill. respiciunt, de quo composito adi ad lib. 1. p. 16. 'fenestras respicientes angiportum.' Sæpius hæc confusa. Hygin, Astron. 11, 18, 'Bellerophon despiciens ad terram.' Ms. Voss. respiciens. Nec male. Plant. Mil. 11. 4. 8. ' Respice ad lævam.' Mart. Capell. lib. vi. p. 204. 'promontorium respectans Austrum.' Unde optime Salmasius recepit Msstorum, in quibus et quatuor a me visi, lectionem in Solino pag. 10. 'domum respectat æquor.' Vulgo, spectat. At apud Septim. de B. Troj. lib. 11. cap. 47. 'Trojani ex muris respectantes nequidquam pro sociis ausi: 'omnino e Cod. Periz, leg. est desp. ut lib. 111. c. 13. 'Qui muris despectantes Trojani.' Addidi ibidem ausi ex eodem Cod. et cap. 45. 'nihil ultra audendum rati.' Contra nihil mutandum censeo in Horatio lib. 1. Ep. 1. 105. De te pendentis, te respicientis amici.' i. c. oculos in te detinentis: ubi Heins, et Bentleins contra Mss. O. intrudi volunt suspicientis. Apud Tacit. lib. xv. Ann. cap. 55. 'Solem inde respiciens, et cetera sidera vocans;' ubi in aliis despiciens: vide quomodo explicet J. Gronovius, certe non per suspicieus. Idem.

Oves ibi nitentes, aurique colore flaventes, §c.] Apud Ciceronem ex Tragædia veteri: 'Agnum inter pecudes aurea flavum coma.' Seneca de ariete Pelopis, in Thyeste: 'Hujus per omne corpus infusa coma Dependet auro.' Pric.

De coma vetleris] Valer. Argon. lib. VIII. 122. 'micat omnis ager, villisque comantem Sidereis totos pellem nunc fundit in artus, Nunc in colla refert.' Stat. Sylv. v. 183. 'Lanea cni Phrygii est coma fluminis.' Infra, 'lanosum aurum.' Wass. Adde Pricæum ad verba 'auri colore florentes:' cnjus notæ ibi male præfigitur flaventes, nt pag. 118. 'flaventis auri mollities.' Oud.

Fungatur] Peragit: fungi enim

agere est, defungi peragere, ut docet Agretius. Purior lectio est, si corrigas, functura: sient verbum illud habitatur, corrigo habitura: est enim sensus, Psyche libenter utroque perexit, non quidem obsequium injunctum peractura, sed requiem malorum habitura, inventuraque ex morte, quam subire destinaverat ex rupis præcipitio. Beroald.

Fluvialis rupis] Inde 'prærupia fluminis' (quæ nempe flumini prætenduntur) in Apologia. Pric.

Musicæ suavis nutricula, &c. Arundo] Scholiastes Horatii: 'Ripæ fluminum arundinum sylva decorantur, quæ a ventis agitata obscure sonant.' Idem.

Ærumnis exercita] Beda in de Orthographia: 'Exercitus laboribus, exercitatus studiis.' Idem.

Meas sanctas aquas polluas] In Dialogo ad Asclepium: 'Undæque divinæ non solum polluentur sanguine, sed,' &c. Idem.

Feras aditum] Lib. vitt. 'nulli contra nos aditum tulerunt.' Elmenh.

Quoad de solis flagrantia mutuato calore] Male Edd. Wower, et Pric. quod, ut Vulcanius margini adscripserat. Quoad est quamdiu, ut passim. De exsulat a Mss. Pal. Oxon. D'Orv. Fux. Guelf. Perperam, ut patet e lib. v. pag. 101. 'Opportunitatem de laminis consilio mutuare.' Lib. viii. pag. 160. 'de jussu dominæ.' Sæpe Noster cum aliis, Afris præsertim, de pleonastice utitur, sive pro per. Vide ad I. IV. p. 67. 'solatium de tam sera refectione tribues.' Tum D'Orvill. prave fragrantia. Guelf. flagrantiam. Tandem in Palatin, Oxon. D'Orvill. Fux. Guelf. est mutuata calorem: unde facillime confit mutuatæ, quod est in Ed. Junt. post. ut in citato loco pag. 101. et præferendum videtur ad nimium Ablativorum concursum vitandum. Alioquin a deponentibus solet Auctor formare participia passiva; immo et activum mutuare occurrit. Est et apud Plin. lib. 11, c. 9. 'mutuata ab co luce.' Oud.

Truci rabie solent efferri Lego, efferari. Lib. 1x. 'In suam perniciem advertit efferari.' Plinius: 'Fœmimæ sues in tantum efferantur, ut homines lacerent.' Elmenh. Qui sic edidit, testante etiam Barthio, ita in Ms. reperiri, ac præplacet Pricae, item Florido, nec non Wass, ad Sallust. B. Jug. cap. 94. quia in Codice Paræi est effero, nt lib. 1x. pag. 177. 'jumenta efferari simili rabie.' Nec ego admodum refragor. Lib. VIII. pag. 174. 'infandis unguibus efferantur.' Solet enim ita corrumpi hoc verbum. Solin. pag. 4. ' canes in rabiem efferabuntur.' In Mss. duobus prave efferentur. Sed p. 28. 'sævinnt rabie libidinis efferati.' Vox ultima abest a quinque Mss. melioribus, et Plinio VIII. 32. Recte. Agit de feris cervis. Hos ut dicat efferari, non opus est. pag. 37. 'serpens efferatur.' cap. 49. Genituræ cupidine adeo efferantur.' Rursus male Delrius et Mss. aliqui, efferuntur. Vide tamen quæ pro vulgata lectione citavi ad Suet. Calig. cap. 50. 'Vultum ex industria efferabat.' Sophocl. Elect. 629. ἐκφέρη πρὸς ὀργήν. Min. Fel. cap. 14. 'nt in exsecrationem et odium hominum plerique simpliciores efferuntur.' Al. efferantur. Vide Misc. Nov. Lips. vol. v11. pag. 269. Septim. de B. Tr. lib. vi. c. 15. ' dolore elatus multos custodum interficit.' Margini adlevit dein Wass. deleto efferari: Recte, f. tameo ecferri. De hac scriptura vide Cort. ad Plin. v. Ep. 6. Ed. Bas. pr. afferri. In Pal. rabiem. Ond. Truci rabie solent efferri] Lucilius: 'Studio atque odio illius efferor ira:' at melins P. Colvius, efferuri: infra lib. 1x. 'Efferari jam simili rabie;' et ibidem; 'In suam advertit perniciem efferari.' Glossarium: 'Efferatus, ηγριωμένος.' Pric.

Et nonnunquam venenutis morsibus in exitium sævire mortulium] Lib. v111. de lupis: 'Exitiumque infestissimarum pocudum ipsis jam humanis capitibus imminere.' De 'venenatis morsibus' sub initium libri 1x. dicemus. Idem.

Dum meridies Solis sedaverit vaporem] Melius, me judice, sed dum meridii Solis sedaverit vapor. Brant. Nihil muta. Sensus est: Postquam Solis vapor meridie sive per et post meridiem prono inhare (adi ad lib. iv. pag. 65.) sedatus est. Non enim sedatur, nisi cum adfuit meridies. Sic Phæbus occidens 'reducit noctem.' Virg. Æn. xt. in f. De similibus loquendi modis dixi ad Lucan. lib. IV. 68. 4 Incendere diem nubes oriente remotæ.' Quod simileve participium videtur deesse Livio lib. XXXIII. c. 7. 'Et jam juga montium detexerat nebula.' Ibi consule Dukerum. Oud.

Spiritus fluvialis] D'Orv. Cod. fluviales spes. Quod quid sit, nescio. 'Spiritus' est aura de fluvio veniens. Homer. Od. Ε. 470. Αύρη δ' έκ ποταμοῦ. Vide me ad Frontin. lib. 11. 2. 7. 'Volturnum amnem ingentes auras proflare:' et Cel. Burm. ad Lucan, vi. 369, et Calpurn, Ecl. iv. 4. 'Vicini spiritus amnis,' Omnino de 'spiritu fluvii,' 'maris,' &c. vide N. Heins. ad Virg. Æn. x. 291. 'Qua vada non spirant:' et Salm. ad Solin. cap. 22. 'insula adspiratur mari.' Hinc patet, male Hæmi tentari in Val. Flacco lib. 11. 515, 'Qualis ubi a gelidi Boreas convallibus Hebrl Tollitur.' De 'vallibus fluvii,' sive ad fluvium sitis, vide ad Lucan, in Cur. sec. lib. x. 130. In Pith. fluvius spiritus. Idem.

Quæ mecum simul unum fluentum bibit] Anacr. Ἡ γῆ μέλαινα πίνει, Πίνει δὲ δένδρε' αὐτὴν, Πίνει θάλασσα δ' αὕρας. Elmenh. Operose hæc illustrarınt Cerda ad Virg. G. Iv. 32. ʿ Inriguumque bibant violaria florem.' Achilles ad Tibull. lib. II. 1. 44. ʿTnnc bibit inriguas fertilis hortus aquas:' ac plures. In D'Orv. meum. Rectius foret me simul, de quo dicam ad Flor. II. 2. ʿ simul urbibus homines.' Oud.

Sub ista procerissima platano quæ mecum simul fluentum bibit] Lib.1. 'Hand longe radices platani lenis fluvius, &c. ibat:' ubi fusius. Pric.

Mitigata furia] Fulgent. Virg. contin. p. 166. 'ut primnm furiam animi ebrietas ducat.' Hygin. c. 107. 'furia accepta.' Wass. Ubi et in Fulg. lib. i. Myth. cap. 1. 'domini furiam evitantes.' Vide Munkerum, contra Barthium, negantem, furiam recte pro furore dici. Adde Ind. Elmenh. Nam de Eumenidum una, vel de homine furioso aliquoties occurrit. Sed pro furore optimi maluerum furias. Liv. lib. i. cap. 47. 'Muliebribus instinctus furiis.' Ovid. Art. lib. ii. 487. 'In furias agitantur equæ.' Oud.

Stirpibus connexum obhærescit] In D'Orv. et Ed. Junt. post, stipibus. Pal. convexis, sive incurvis. Oxon. etiam, Pith. Fux. Par. D'Orv. Edd. Vic. Ber. Bas. pr. connexis. Lucano lib. 111. 400. 'connexi rami' dicuntur. Sic hoc loco stirpes possent dici connexæ per lanam iis obhærentem, et sæpius. Nil tamen muto; nisi mallet quis adverbium connexim, quod tamen nescio, an alibi reperias. Dein Ms. Reg. Fux. Pith. Gnelferb. obhorrescit. Palatin. oborescit. Ed. Vicent. obhorescit. Ms. D'Orv. abhorrescit, quo confirmatur Flor, scriptura adh. quo composito sæpe utitur Auctor. Vide Indicem, et similiter lib. xt. pag. 240. 'Individuo nexu corona totis floribus. totisque constructa pomis adhærebat.' Cic. pro Domo cap. 5, ' Ne in hanc tantam materiem seditionis ista funesta fax adhæresceret:' quem locum vindicat Cel. Fred. Ott. Menke. nins a Grævii conjectura adol. in Misc. Nov. Lips. v. 1. tom. III. pag. 515. Plin. lib. xII. c. 17. ' Œsypum in pulverem' (sic Mss. i. e. pulveris modo. Vulgo deest τὸ in) 'madentibus villis adhærescere, atque ita ładanum depecti.' Lib. xxvi. 8. barbis caprarum adhærescens.' Nihilominus præfero ex plurimis Codd. cum Beroaldo et aliis ob, præpositionem Nostro amatam. Vide ad lib. 11. p. 39. et lib. 1v. p. 66. Et obhærere est apud plurimos. Vide ad Sueton. Tib. cap. 2. 'Obhærentem vado navem:' ubi eadem varietas. Senec. lib. 1. N. Q. cap. 16. 'caput merserat, inguinibusque alienis obhæserat.' Idem.

PAG. 118 Furatrina facili | Scribendum in Nonio: 'Moletrina a molendo, quod pistrinum dicimus, ut Furatrina.' Mendose enim legitur, Feratrina. Reperire etiam est hanc dictionem in lapidibus priscis, qui apud Aldum. Colv. Utitur Auctor l. vIII. ' furatrina conjugalis:' et lib. x. pag. 219. 'furatrinæ artificium.' Oud. Subridens amarum | Ammianus lib. XXVII. (ex Nostro, ut sæpicule:) 'Minutus suopte ingenio, et subamarum ridens.' Virgilius: 'Subridens mista Mezentius ira.' Hesychius: Σαρκάζων μετά πικρίας γελών. Infra hoe lib. 'Risu maligno salutant.' Cicero in de Orat. 'Et ridens, et stomachans.' Noster in Apologetico: 'Cum visu succensentem:' quo loco adnotata vide. Pric. Subridens amarum] E converso apud Catullum, 'Dulce ridentem.' Idem.

Fucti auctor] Glossæ: 'Αὐτουργός, auctor rei.' Idem.

Fontis atri fuscæ undæ] Hom. Il. I. vs. 14. ἄστε κρήνη μελάνυδρος. Elmenh.

Pauca Cocyti fluenta] Quasi ex compacto viri docti, nt Vulc. Elmenh. Scriv. Pric. Flor. Wass. vel receperunt, vel recipi jusserunt vocem rauca; nec ego melius quid comminisci possum, propius accedens lectioni Msstorum, et Edd. Vett. miro consensu servantium pauca. Passim poëtæ mari et fluminibus torrentibus dant 'raucum sonum,' et 'raucas aquas.' Vide Ovid. Ep. x. Her. 26. xviii. 26. Lucan. lib. v. 218. 'Pontus ranca gemit:' ac crebro aliis. Hoc ipsum in Virgilio lib. vi. Æn. 326. 'nec rauca fluenta,' Plura vide in

Vindiciis meis ad Avienum Misc. Obs. vol. v. t. 1. ad vs. 385. 'rauea vitam producit in unda.' In Guelf. defluente unda. Pro Cocyti in D'Orv. est concitæ. Palat. Fux. Guelferb. conciti. Supra vice roo inclusæ dat Florent. inclusa est. Oxon. Fux. inclusa. Ond. Pauca Cocyti fluenta] Rauca excusum volui, quomodo Lipsius emendaverat. Pric.

Indidem mihi de summi fontis penita scaturigine rorem rigentem ista confestim urnula deferto] Juvenal. v1. 'Si candida jusserit Io, Ibit ad Ægypti finem, calidaque petitas A Meroë portabit aquas.' Idem.

Perferto urnula] Rom. deferto u. Elmenh. Sie agit Elmenh. quasi perf. esset in Mss. Sed ibi nusquam legas, verum in Edd. Juntinis et Aldi. In ceteris def. At in D'Orv. Pith. est defers, in Reg. Fux. Gnelf. Pal. Oxon. deferes: ut Futurum sit tempus pro Imperativo, alibi etiam, ni fallor, sic obvium. Verum in omnibus mandatis Veneris hic utitur Auctor Imperativo. In Gnelf. istam d. urn. Urnulam Palat. Oud. Studiose gradum celerans] Ex his Virgilii: 'Illa gradum celeraus studio properabat anili.' Pric.

Cumulum] Scribe cum Colvio et Bertin. Cod. tumulum. Idem.

Vel illic inventura vitæ pessimæ finem] Hæc lectio profecta est a Beroaldo, et confirmata ab Mss. Flor. Reg. Fux. Pith. Bert. Par. atque elegantis Latinitatis; cum passim invenire pro acquirere, comparare occurrat; quare ei omnino videtur acquiescendum. Pricæus tamen cum in Edd. primis repererit in vitæ pessimæ (non, nt ait pessimum) finem, quod in contextu retinuit quoque Beroaldus, et in Oxon. Cod. sit, invitæ pessimo fine, conjecit: inventura pessimum finem, vel, peritura pessimo fine. At nequaquam satisfaciunt. D'Orv. concinit tamen Edd. primis, et Pal. Guelf. habent invitæ pessimæ, ac Pal.

fine. Propius illam scripturam divinavit J. Isacius Pontanus lib. II. Anal, cap. 15. 'invitæ vitæ perpessura finem.' At vita non est invita: sed 'invita remansisse in vita' dici potuisset de ea, ut est lib. viii. p. 156. Si quid novandum foret, quod non credo, mallem, invisæ vitæ positura finem. Sie Liv. lib. xxvI. c. 15. 'Invisæ hujus vitæ vindicta.' Virg. Æn. xi. 165, 'Quod vitam moror invisam.' Plura vide ad Lucan, lib. IV. 276. 'Invisa luce.' Dictum itaque foret 'ponere finem vitæ,' ut lib. IV. p. 71. 'dignum virtutibus vitæ terminum posuit:' pro quo alii etiam 'ponere vitam' dixernnt. Consule Comment. ad Nepot. Pausan. cap. ult. in fine. Sic 'poncre modum de fine.' Adi Burm. ad Virg. Æn. vii. 129. quod est etiam in Mss. nonnullis Horat. lib. III. O. 15. 2. Oud. Certe vel illic inventura vitæ pessimum finem] Veterrimæ editiones, Certe vel illic invitæ pessimum finem. Oxon. Ms. Certe vel illic invitæ pessimo fine: ex quibus facile est conjicere, aut, inventura pessimum finem: aut, peritura pessimo fine scribendum. Pric. Invitæ] Ut lectio planior sit, legere malim, Inventura vitæ finem : volebat Psyche ex rupe ardua se præcipitans, invenire vitæ finem ærnmnosæ scilicet, et infælicis : cum mors ærumnarum requies sit, et finis. Hinc illud Horatianum: 'moriar, mors ultima linea rerum est.' Beroald.

Fontes horridos evomebant] D'Orv. horridas. Edd. Wower. Pric. emorebat, typothetarum, ut opinor, errore. Uti 'eructare,' de quo vide me in Misc. Observ. vol. v. tom. 1. ad Avien. vs. 75. sic et 'evomere' passim de aqna usurpatur. Adi omnino notas ad Lucan. lib. iv. 460. 'cumque caveruæ Evomuere fretum.' Immo Noster ipse lib. iv. p. 67. 'Fons per prona delapsus evomebat undas argenteas.' Nec dissimiliter lib. v. pag, 103. 'lucerna evomuit stillam

olei.' Oud.

Foraminis laciniis editi\ Lacunis editi, ut emendarunt viri docti, confirmatur a D'Orv. Oxon. Pith. Guelf. Par. ut jam editum fuit in Junt. post. Laciniis, quæ vox huc non quadrat, videtur confecta a Beroaldo ex corrupto lacinus, ut est in Ed. Vicent. De eartim confusione late egi ad lib. 1. p. 6. 'laciniosa convalli.' Porro educti, quod e Flor, Cod, prætulit Elmenh, sequentibus de more Scriver, et Flor, nequaquam mihi se probat. Id potius est hominum, aquam e fonte extrahentium, quam ipsius fontis, qui editur terra, non educitur. Scilicet scriptum fuerat librariorum more edicti pro editi: hine alius fecit educti. Sed optime fontes dicuntur editi, quorum genitor est mons, ut in Auson. de Urb. cap. 13. 'Uti et inde fluvii eduntur.' Lucan, lib. 111. 257, 'quos non diversis fontibus edit Persis.' Curt. lib. vt. cap. 4. § 5. Rursus velut ex alio fonte conceptus editur.' Hinc corrigendus Solin. cap. 37. pag. 48. Tigris 'in Armeniæ regione caput tollit mire quam lucidum ' (Voss. liquidum) ' conspicuo fonte in loco editus, qui Elegos nominatur.' Vulgo, in loco edito: contra Plinium, qui ait in planitie. Ineptit enim Salm. Hinc Camers et Delr. in 1. hand edito. Sed, ut correxi, præbet Ms. Huls. et editos Voss. sec. Ibidem e Mss. duobus leg. Nam ab exordio, non nec, ut et ibi verum dicat Anctor. Alibi prodi dienntur. Sed et 'pari a monte,' ut Solino pag. 16. At vero etiam edi dicuntur flumina exeuntia in amnem, vel mare. Vide Burm, ad Val. Flace, lib. v. 457. 'Cum se sole satus patriis penetralibus edit.' Sed forte ibi leg. addit se e penetralibus in templum, Jasoni sc. et ceteris, qui jam in templo erant, vs. 404. &c. Neque enim colloquium sequens in platea, verum in templo est habitum. Idem.

Cotibus caratis] B. M. cautibus.

Putean. Adde Reg. Pal. Oxon. D'Orvill. Guelf. Pith. Quare Mstis obsequens ita edidi, licet cotes alias æque dicantur cautes quævis, ac lapides acuendi ferri usui inservientes. Uti passim au et o confundi, et in eadem voce adhiberi vidimus ad lib. v. pag. 101. et alibi, sic et variant Mss. in Cæs. lib. ur. B.G. c. 14. et Luc. lib. v11. 139. Sed vide Davis. ad Cic. lib. 1v. Tusc. Disp. cap. 14. 'e scrupulosis cotibus.' Atque ita minima mutatione apud Hygin, F. 89, pro ceto religatæ emendabis cote; ubi Clar. Valckenaer. in dissert. de Byrsa aliquando reponi volebat caute. Dextra lævaque, &c. sævi dracones, inconnivæ vigiliæ luminibus addictis] Epitomator Festi: 'Dracones ἀπὸ τοῦ δρακεῖν dicti, &c. qua ex causa incubantes eos thesauris custodiæ causa Antiqui finxerunt.' Draconem infantiæ Neronis custodem apud Tacitum Ann. x1. habemus : fluminis autem, ut hoc loco, enstodem, apud Euripidem Phænissis. Pric. Inconnivæ vigiliæ luminibus addictis] Hinc ἄϋπνοι δράκοντες 11. 14. Philostrati. Seneca de M. Regulo: 'Et in perpetuam vigiliam suspensa sunt lumina.' Idem.

Jamque et ipsæ semet muniebant vocales aquæ. Nam et] Morebant, quod ediderunt Wow. Scriv. Pric. confirmatur a margine Cod. Oxon. At mihi nequaquam se probare potest. Nihil miri, si se movent fluentes aquæ: sed cum vocales' dicat, adparet illi epitheto convenire debere verbum. In D'Orv. igitur cum sit, Jamque ipsæmet muniebant voc. undæ, posses cum nobilissimæ stirpis, et elegantissimi ingenii, raræque doctrinæ Juvene legere, ipsæmet monebant, ut vulgo infra, 'aquas præmonentes,' vel potius, ut jam olim divinavi in Misc. Obs. ipsæmet mugiebant. Quod egregie convenit 'rancis fluentis,' quæ sic audinnt pag. præc. ' Mugitus ' ita mari adscribitur ab Horatio

Ep. x. 19. 'Ionius ndo quum remugiens sinus Noto carinam ruperit.' Val. Flacc. lib. 11. 498. 'Monstri feri mugire sinus :' cum nota Cel. P. Burmanni, Senec. Hippol. 1025. 'En! totum mare inmugit.' Sil. Ital. lib. IV. 300. 'Inmugit Nerens.' Avien. Descr. Orb. 181. 'jugis ubique Mugitus pelago est.' Sed et de flumine Sil. lib. vi. 283. ' Erupit tristis fluvio mugitus, et imis Murmura fusa vadis.' Lib. viii. 631. 'fundoque imo mugivit anhelans Aufidus.' Quin hic 'tauriformis.' Horatio dicitur l. IV. O. 14. 25. ubi consulendus Torrentins. Stat. lib. vn. Theb. vs. 419, 'mngire potentem Inachon agricolæ narrant.' Atque ita 'ululare amnes 'dicuntur Val. Flace, lib. 11.537. Hnc etiam pertinent λίμνης μυκήματα vel ώρυώματα, nti viri docti recte corrigint in Æliano lib. xii. V. Hist. cap. 57. uhi vide, et Trillerum lib. iv. Obs. c. 1. Oud.

PAG. 119 Et, Quid facis? vide et. Quid agis? Care] Σύστοιχον est. Hinc istud Terent. in Eunncho: 'Vide quid agas:'nbi Donatus admonet id dici solere magna aggredientibns, Brant. In Regio, Fux. exaratur facies, and invat Gruteri conjecturam, in Suspic. ineditis legentis, ut vitetur battologia, facias. Vule Mise. Nov. Lips. vol. 111. P. 3. pag. 488. Sed quid facis, et quid agis? sic repetit Auctor p. 129. Nec sine ratione, ut disces ex Gellio l. xIII. c. 23. citato per Pric. Adde Wopkens. in Misc. Nov. Obs. t. 11. p. 28. Male vero, sed tamen e Ms. ut opinor, Bert. qui sic habet, tacite edidit Elmenh. cnm Scriv. et Flor, quid facis et vide. Ond. Quid fucis? vide: et, quid agis? &c.] Donatus ad 1. 3. Phorm. 'Perturbati est intercessoris dicere, Quid agis?' Arrianus 111. 22. in Epictetum: Ποῖ φέρεσθε; τί ποιείτε; Persius: 'Quo deinde insane ruis? quo? Quid tibi vis?' Plinius lib. 1x. Epist. 13. Quid audes? quo ruis? quibns te periculis objicis?' infra hic: 'Quid facis infelix puella? quid agis? cur ad Orcum
festinas?' nec de nihito heic post
Quid facis? etiam quid agis? additum. Gellius x111. 23. 'Atrocitatem
rci bis idem dicendo alio atque alio
verho auxit inculcavitque: duplexque
eadem compellatio admonitionem instantiorem facit.'Pric. Cave, et, Fuge,
et, Peribis] Servius ad Æneid. 11.
'Brevitas orationis in periculis congruit.' Hieronymus in Malchi vita:
'Vox per autrum sonat, &c. Exite
morituri: quid statis? quid moramini? exite.' Idem.

Mutata in lapidem Psyche] Φρενοβλαβης, και παρά των δεινών παράπλης, ut ix. Heliodorus locutus: supra hic lib. ix. 'Fixus in lapidem steti gelidus.' Idem.

Quamvis præsente corpore, sensibus tamen abcrat] Philode congressu erud. quær. causa: Τοίς σώμασι παρείναι, ταις διανοίαις ἀπολλάχθαι, είδώλων καί ανδριάντων μηδέν διαφέροντας. Suiclas: Παρών ἀποδημεί επίτων αίσθησιν έαυτοίς μηδεμίαν παρεχόντων. Terentins Prologo Andriæ: 'Adeste:' ubi Donatus: 'Non, ut absentibus dicit, quippe qui corporibus præsto erant : sed intenti estote.' Augustinus Confess. vi. 8. ex Alipii ad socios persona: 'Si corpus meum in Amphitheatrum traliitis, numquid et animum menm in illa spectacula potestis intendere? adero itaque absens,' &c. Idem.

Lachrymarum ctiam e. carchat solatio] Ovid. lib. ix. Met. 'est quædam flere voluptas. Expletur lacrymis egeriturque dolor.' Et Seneca: 'Omnis adversà fortuna habet in querelis levamentum.' Contrarium asserit Menander, cujus lepidissimos versus adscribam pag. 118. Sentent. Vett. Comic. Εἰ τὰ δάκρυ ἡμῦν τῶν κακῶν ἡν φάρμακον, 'Ael θ' ὁ κλαύσας τοῦ πονεῖν ἐπαύετο, 'Ηλλαττόμεσθ' ὰν δάκρυα δόντες χρυσίον. Νῦν δ' οὐ προσέχει τὰ πράγματ' οὐδ' ἀποβλέπει' Εἰς ταῦτα δέσποτ' ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὑδὸν, 'Εάν τε κλαίης, ἄν τε μὴ,

πορεύσεται. Τί οὖν πλέον ποιοῦμεν ; οὐθέν ή λύπη δ' έχει" Ωσπερ τὰ δένδρα καρπον τα δάκρυα. Elmenh. Lacrymarum etiam extremo solutio carebat | Infralib. 1x. 'Nec ullum verbum, ac ne tacitum quidem fletum tot malis circumventus senex quivit emittere.' Isidorus Pelusiota: Οί μεν μετρίως λυπούμενοι καλ δακρύειν ἰσχύουσιν, οἱ δὲ καταπληττόμενοι έπλ, &c. συμφοραίς, οὐδὲ δακρῦσαι δύνανται, τῆ τοῦ πάθους ὑπερβολῆ ἐαλωκότες, και παν δσον είχον ύγρον τη τοῦ πυρός ἀκμή δαπανήσαντες ἀχανεῖς γοῦν καὶ κατηφείς είσι, μήτε λόγον, μήτε δάκρυα προιέμενοι. Apud Quintilianum ille Declam. xvii. 'Fractæ malorum contentione mentes, &c. caligant: non querelas post hoc invenio, non verba, non lacrymas.' Ibidem 1. 'Miser post omnia etiam lacrymas perdidit.' Bene antem 'solatio laerymarum.' Euripides (Enomao : Εστι γάρ δη κάν κακοίσιν ήδουη Θνητοις όδυρμοι, δακρύων τ' ἐπιβροαί 'Αλγηδόνας δὲ ταῦτα κουφίζει φρενῶν, Καὶ καρδίας έλυσε τους άγαν πόνους. Pric.

Regalis avis illa] Cum Elmenh. Scriv. et Flor. prætuli τb ales, suffragantibus Mss. D'Orv. Fux. Gnelf. Oxon. et Ed. Junt. post. Virgil. l. 1. Æn. 394. 'Ætheria quos lapsa plaga Jovis ales aperto Turbabat cælo.' Plin. lib. x. c. 5. 'Aquila Jovis ales adscribitur.' Infra in Flor. N. 23. Adi omnino Cl. Burmann. ad Phædri F. 13. 'Nulla prior ales foret.' Oud. Supremi Jovis regalis ales] Virgil. Ceiri: 'Aquilis semper gaudet Deus ille coruscis.' Pric.

Propansis utrimque pinnis] D'Orv. pennis: ut variatur semper. Propansis hic Mss. O. sed in Flor. N. 23. 'Propassis utrimque pinnis:' ut illic legendum videbimus, et bene hic citat Pricæus. Adde Stephan. ad Saxon. Gramm. pag. 195. 'Propassis alis.' Oud. Propansis utrinque pennis] In Floridis, etiam de aquila loquens: 'Propassis utrinque pennis prælabitur.' Pric.

Deique numen in uxoris luboribus percolens] Tale illud x. 'Illius recognoscens imaginem in tua facie, merito te diligo.' Idem.

Alti culminis] Numinis Fux. cumis Pal. Cave, quid mutes. 'Culmen' de cælo cadem figura dixit, qua sæpe 'ara' pro eodem sumi solet. Sic legendum quoque e Mss. in Mart. Cap. l. v1. pag. 195. 'Cum cæli culmina Sol elatus illustrat.' Ed. Grot. culmine, Oud.

Diales vias] Quidam inepte, sidereales vias. Sed operam mihi non videor lusurus, si bic Arnobii locum, qui non alienus ab hoc loco, corruptum proponam, post emendem. L. 1. 'Alicuine mortalium Jupiter ille Capitolinus hujusmodi potestatem dedit? Curionem, aut pontificem maximum, quin immo Dialem (quod ejus est) isto jure donavit?' Scrmo ei de potestate sanitatis pristinæ restituendæ hominibus verbo dumtaxat : quam Christus habuit, quam ab illo Apostoli accipiebant. Lego, quin immo Dialem, quo Dius est, illo jure donavit. Cum Jovi attribui audis flaminem Dialem; Dium etiam esse illum iutelligis: hoc est, eum, a quo vita dari credebatur generi limmano. Festus: 'Dialis antem appellatur a Dio, a quo vita dari putabatur hominibus.' Debebat igitur flamen Dialis præcipne potestatem sanitati homines restituendi habere; quandoquidem Deus, enjus ille sacerdos, a quo illi nomen, talis audiebat. Colv. Adde Beroald, Salm. ad Solin. pag. 804. d. Viales Fux. Oud. Alti culminis diales vias deserit] 'Diales vias' istas sic in Floridis circumloquitur: ' Aquila cum se nubium tenus altissime sublimavit, evecta alis totum illud spatium qua pluitur et ningitur, ultra quod cacumen nec fulmini nec fulguri locus est: in ipso (ut ita dixerim) solo ætheris, et fastigio hiemis,' &c. Pric. Diales vias] Joviales et cœlestes. Græci 'Dia'

Jovem appellant: hine 'flamen dialis' dictus a Jove eni sacra facit: a die quoque 'dialis' deducitur. Hine scomma illud M. Tullii in consulem qui uno tantum die consulatum peregit. 'Solent,' inquit, 'esse flamines diales, modo consules diales habemus.' Inde 'sub dio' dicitur, quasi sub Jove, id est, cœlo, quod et sub divo dicitur: unde 'subdiales' dicta sive subdivales ambulationes, Plinio, quæ apertæ sunt, et ostentæ soli atque sub cœlo: est enim æthra splendor ætheris, Beroald.

Simplex, &c. et expers rerum talium] Supra lib. 111. 'Talium rerum expers et rudis.' Pric.

Sperasque] Sperasne. Vulgo, sperasque. Colvius. Stewech. videtur etiam volnisse, quæ speras, non sperasque. Cogitavi aliquando, que vel pro, quoque, hic poni, vel ex co corruptum esse, subintellectainterrogationis particula, an, ut fit millies, et mox. De que et quoque vide ad Liv. lib. v. c. 25. Misc. Obs. v. viii. p. 38. Infra l. vii. p. 134. et passim. Sed, cum in Mss. Flor. et Pith. videatur esse sperasne, ut post Colvium ediderunt reliqui, rectius ne retineas. Oud.

Diis ctiam, ipsique Jovi formidabiles aquas istas Stygias] 'Formidabiles 'per quas formidant pejerare. Virgilius: 'Stygiamque paludem, Dii cujus jurare timent et fallere numen.' Servius ad Ejusdem illa: 'Ipsa Deum pænas docuit,' &c. 'Fertur ab Orpheo, quod Dii pejerantes per Stygiam paludem, novem annorum spatio in Tartaro puniuntur:' unde Statius: 'Et Styx perjuria Divum Arguit.' Pric.

Vel fando comperisti] Virgil. 11. Æneid. 'Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures.' Elmenh.

Dejeratis per numina Deorum] D'Orv. digeratis. Oxon. deger. Corrupte. Deorum exsulat a D'Orv. Passim Dei numen et Deorum numina occurrunt. Vide Flor. 1, 13. Ovid. Ep. xvi. 128.

'Non sine consilio muninibusque Denm.' Adi quoque Drakenb. ad Sil. Ital. lib. 1. 93. Hine infra, 'divina numina:' ubi male inmutant, et plura dicam l. 1x. p. 186. Oud.

Deos per Stygis majestatem solere] Minut. 'Et ideo apud eos rex ipse Juppiter per torrentes ripas, et atram voraginem'jurat religiose.' Colv. Vide quæ dixi ad Minutium Felicem fol. 65. et Aristidem Orat. 1. in Neptunum, Senec. Herc. Fur. Ovidium Metam. lib. 1. 2. et 5. Elmenh. Oxon. Pal. Fux. Guelf. Edd. Elmenh. Flor. Stygiam. Male. Præcessit 'aquas Stygias,' ac plus est 'Stygis majestas,' quam Stygia. Ea enim modo ad Styga pertinet, non vero ipsius est Stygis. Rectins majestatem statuere posses abesse a D'Orvill. nt etiam hic numen intelligatur. Sed præplacet tamen vulgata. Oud.

Arreptam completamque festinanter] Silent hic omnes Interpretes; nisi quod Florid, in paraphrasi edat : ' Et statim captum inplevit.' At gnæso dicat mihi quis, unde pendeat hic Acensativus. Ego enim verbum invenire nequeo. Dein nimis cito hie dicitur completa urna, quam demum ut compleat, avolat mox aquila. Hinc puto virum doctum in margine exemplaris sui conjecisse, complexamque, se, unguibus passive. Atque ita sane exaratur in Guelf. Higtius conjecerat, eaque arrepta complexaque. Sed unum hoc idemque est, et manet difficultas casus. Quare cum in Florent. Oxon. ac Palatin. sit festinat, Fix. festinant, Pith. festinatius, puto relictum esse ab Auctore: arreptam completum aqua festinat: vel, si vis, festinat iter, ut 'festinare viam,' 'fugam,' et similia. Vide ad lib. 1v. p. 66. 'festinata fuga.' Frandi fuit librariis Supino junetus casus Accusativus, quem hic non ceperant. Vide Terent. Enn. 1v. 6: 15. v. 2. &c. sæ-Confer Sanctii Min. lib. 111. cap. 8. ibique Perizon. Ac sic plane

Nostro ipsi in Florid. N. 23. 'Eamque raptum festinabant:' ubi vide Comm. Idem.

Libratisque pinnarum nutantium molibus] Alii, vibratisque p. n. Male. Ovidius de Dædalo lib. viii. Metamorph. vs. 202. 'Geminas opifex libravit in alas Ipse suum corpus.' Elmenh. Adde Pricæum, et Drakenb. ad Sil. Ital, lib. xv. 429. ubi idem error vulgo: 'Aurata puerum rapiebat ad æthera penna Per nubes aquila, intexto librata volatn.' Eorumque exemplis adde Ovid. 11. Art. Am. 68. Inque novum timide corpora librat iter.' Plin. lib. x. c. 3. 'Aquila librat sese ex alto.' Virg. lib. 1v. G. 196. de apibus: 'sese per inania nubila librant.' De mutatione crebra verborum 'librare' et 'vibrare' vide ad Lucan, lib. 111, 433, 1v. 40. pro nutantium in Oxon. etiam, Guelf. et Par. est mutantium. Cave vero nut, mutes vel in micantium e Fux. vel in natantium, anod conject Ill. N. Heinsins ad Ovid. l. n. Art. Am. 45. Verum quidem est, 'nare' cum derivatis et compositis passim dici aves, ob similitudinem motus alarum, et brachiorum, ac pedum in natante homine. Vide Comm. Interpretum ad loca a me citata in Lucano lib. v. 554. 'pennæ confisa natanti.' Ital. lib. 111. 682. 'In Libyen niveis tranavit concolor alis:' ubi cum debeat describi avis nigra, similis columbæ Dodoneæ, quæ præcessit, viri docti corrigunt, furvis, nigris, piceis. Quid? si, Ibis tr. concolor alis, vel ales? In verbo natare corrigendus etiam Plinius lib. x1. cap. 11. 'Juxta vero terram volant in adverso flatu, vepribus hebetato:' ubi Mss. turba dat, hebetatis, evacuatis, evitatis, nt Dalecamp. et Harduinus de eo silens legunt. Sed Leid. pr. cum Cod. Hard. euquatis: unde commode refingas enatatis, vel enavigatis. Verum ne id buc intrudamus, vetat ipse Auctor per locum in Flor. N. 2. de aquila : 'nutu Delph. et Var. Clus. Apul.

clementi velificatas alas, quo libuit, advertens.' Audacter enim nimis Heinsins ibidem quoque natatu substituere conatur. Recte nutare dicuntur pinnæ moventium se volucrium; quomodo passim cristæ in galea Græce νεύειν, et Latine nuture describuntur, locis, quibus sæpe in Mss. micare est suppositum. Nisi quis malit nictantes cum Bentleio sic ad Callim, p. 437. legenti in Catulli Coma Beren, vs. 54. 'Unigera inpellens nutantibus aëra pennis:' nisi potins ex Nostri locis et ille defendatur. Adi Cl. Drakenb. ad Livium lib. 1v. cap. 38. 'Nutant circumspectantibus galeæ.' N. Heinsium ad Sil. lib. 1. 460. 'nutant fulgentes vertice cristæ.' L. 11. 398. 'niveæ tremplo nutamine pennæ.' Lib. xvII. 397. 'penna nutante.' Sic 'nutans lac' vel 'calathus' Calpurnii Ecl. 11. 78. ubi consulas Cel. Burmannum: et alia crebro, pro line illue vacillare. Noster plus semel ait 'nutanti capite.' Hinc insuper patet, non opus esse, ut cum eodem Heinsio, et Wasseo pro molibus legamus motibus, quia 'moveri' sæpe pro 'volare' poëtis in usu est. Ovid. lib. 11. Art. 65. 'monstratque moveri. Erudit infirmas ut sua mater aves,' Vide Burm. in Jov. Fulg. p. 248. et ad Luc. lib. 1. 587. 'Fulminis edoctus monitus, venasque calentes Fibrarum, et motus errantis in aëre pennæ:' quod et nune præfero cum Grævio Heinsiogue Ep. 368. &c. ex Plinii lib. 11. cap. 7. ' Ecce fulgurum monitus,' &c. Verum hoc loco ille motus jam exprimitur per 'untantes pinnas.' Ait antem pinnarum moles, ut exprimat istius aquilæ magnitudinem et pondus. Vide Græv. et Duker. ad Flor. lib. 1. 18. 11. 6. 6 50. Barth, ad Claud, I. Ruf. vs. 350. Burm. ad Valer. Flace. lib. vi. 104. ubi malim legere : 'molem bello lateque ferentem Undique falcatos deserta per æquora currus.' Bello pro in prœlio. Vulgo, belli. Burm. late 7 D

lateque. Sed et ipse Appuleius dixit lib. vII. p. 135. 'præter ceteram corporis molem:' et in Flor. N. 2. de aquila: 'nutu clemente tota mole corporis labitur.' Vide et ad lib. IX. p. 185. 'moles palearnm.' Utrumque junxit Alcimus Avit. lib. I. vs. 32. 'Elatæ in eælo volucres, motuque citato Pendentes secuere vias, et in aëre sudo Præpetibus librant membrorum pondera pennis.' In Guelferb. a m. pr. erat moribus. Oud.

Inter genas sævientium dentium et trisulca vibramina draconum] Recte satis explicuit hunc locum Beroaldus: 'inter dentes aculeatos, et trisulcas vibrantesque linguas draconum.' Sed tamen vulgarem lectionem se bene habere hand opinor; nisi statuamus hypallagen pro inter dentes genurum sævientium. Vernm vel sie scabra et frigida est lucutio, nec Appuleiana. Nullum mihi est dubium, quin særientium pertineat ad draconum; ut eos p. præc. dixerat 'sævos dracones.' Id vidit jam N. Heinsins ad Sil. lib. 1. 125. et ad Ovid, lib. v. Metam. vs. 450, at hie corrigens, inter gingirus særientium, cjecta voce dentium, illie vero, inter genuinos savientium. Ut passim 'gennini,' pro dentibus genuinis occurrunt. Vide ibid. Plinii Ind. et Gell. lib. 111. cap. 10. Catal. Burm, t. 1. p. 435. 'Fameque genuini crepant.' Gloss. 'Genuinum, δδόντα μυλίτην.' Sic lego, non μύλην. Vide in 'Molaris.' Optime deletam credo ab co vocem dentium, quo facit scriptura Codd. D'Orv. Pith. in quibus præponitur dentium sæv. Sed retineo inter genas, id est, maxillas. Crebro enim 'genæ' et 'malæ,' seu 'maxillæ' confundantur inter sese. Vide ad Sueton, Aug. cap. 99. Idem. Libratisque pinnarum nutantium molibus, &c. remigium dextra lævaque porrigens] Eodem Floridorum loco: 'Nutu clementi lævorsum vel dextrorsum tanta mole corporis labitur, velificatas alas quo libuit advertens, modico

candæ gubernaculo.' Libratis heic vox propria. Ovid. Amor. 11. 'Omnes quæ liquido libratis in aëre pennas.' Virgilius de apibns: 'Sese per inania nubila librans.' Pric.

Volentes aquas] Vellem, explicuisset nobis Elmenh, quomodo hunc locum intelligeret, cum rescripsit volentes; uti sane exaratur in Mss. D'Orv. Florent. Edd. Ber. Bas. pr. et Scriv. Si volnissent hauriri aquæ, non præminatæ essent, ut abiret, Sed et si nolnissent plane excipi, non potuisset eas haurire aquila. Quare patet satis, participium id esse corruptum. In Ed. Rom. molentes. Seribendum scilicet est riolentes. Rarior terminatio vocis 'violens' pro 'violentus,' frandi fuit librariis et editoribus. Sed egregie Stygiæ aquæ Horat. lib. 111. O. 30. convenit. 10. 'Violens Aufidus.' Mart. Cap. lib. 1. p. 7. 'inversa undarum, violensque rapiditas.' Virg. G. IV. 373. 'violentior effluit amnis.' Immo Ovid. ait lib. III. f. 812. ' Parcarum monitu Styx violenta trium.' Passim 'aquarum vis' vel 'vires' occurrunt. Est qui conjiciat monentes. Sed æque rocules e præc. substituas. At mea emendatione nihil certius puto. In Glossis etiam pro Violans, Blaios, leg. riolens. Uti in Mss. nonnullis Ser. Sammonici vs. 471. 'vehemens natura medelæ.' Sed diserte veterrimæ Vossii et Reg, membranæ habent violens. Alibi quoque in nonnullis Mss. ea vocis terminatio invenitur. Adi Burm, ad Lucan, lib. vii. 125. Quod in prosaicis scriptoribus obvium sibi non fuisse testatur Drakenb. ad Liv. lib. 1x. cap. 34. Hine ergo nunc discant saltem tirones. Oud.

Ut abiret innoxius, &c. commentus] Aquilam epicæni esse generis vocem, [v. not. Florid.] exempla deberent probare; certe hic durius foret, cum præcesserit 'ales illa.' Quapropter rectius subintelligit Beroaldus 'armiger Jovis.' Quod si placet, statui opor-

tet, hie quoque Auctorem mutasse genus, ut fecit alibi. Vide ad l. IV. p. 75. eperditorum,'sc. ursorum, cum proxime antecedat 'ferarum.' Innocunm' vero et 'innoxium' confundi poëtice, jam docuit Serv. ad Æn. lib. x. vs. 302. Sie infra lib. 1x. p. 205. 'Nec innoxius ei saltem regressus evenit.' Verum hic alind quid latere puto. Pro commentus in Bert. est commentusque: in Oxon, commentum. D'Orv. commeatus. Edd. Junt. Aldi, commenta, rectissime. Si quidem pro innoxius, legas hinc ocius, vel inde ocius: quo adverbio creberrime usus est Noster, sed aliquoties corrupto. Vide ad lib. 1. p. 8. lib. v. p. 101. 'cunctisque istis ocius tecum relatis.' Lib. 1x. p. 182. ' promerent ocius cantharum.' Lib. x. p. 213. ' Eodem ocius ab itinere regresso.' Et sic ociter. Vide ad lib. hujus p. 126. 'refectos ociter reducunt.' Verbum etiam seg. participium luic conjecturæ suffragatur. Idem. Præmonentes ? Præmonentes c conjectura Beroaldi, cui favet tamen Bertin, recepere plerique Editores, sed præminantes etiam præbent Pith. Edd. Vicent. Colin. Bas. pr. cum Brant, et Pric. quo facient Oxon. Pal. Guelf. Par. minantes. Atque sic alignoties loquitur Auctor, ut dicti viri docent, Quare id restitui. Nihilominus, quia in Reg. Fux. et D'Orv. est mirantes, Fulv. præmirantes, in Flor. potantes, amplius cogitavi, num scripscrit Appuleius bic perorantes. Ac tine monentes, supra posset habere locum. Idem. Et ut abiret innoxius præmonentes] Oxon. minantes. edit. Vicentina, praminantes: quod revocat et commode fulcit vir doctus hoc Isidori loco: 'Minator est monitor: sed monitor dicitur cum prænunciat bona: minator, cum adversa prænunciat.' Supra hic lib. v. 'Malumque grande de vultus (sni) curiositate præminatur.' Pric. Præminantes] Possumus etiam legere præmoventes, tanquam aquæ prius moverint

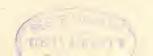
aquilam, ut abirct sine nocumento. Beroald.

Veneri citata retulit | Alii, cita. Elmenh. Si hæc sana lectio non crit capienda, quasi introvocata esset a Venere in cubiculum, postquam advenerat, ut canes ad Jovem apud Phædr. F. 74. 'citati non respondent:' nbi vide; sed cum Florido festinans; ut sit pro incitata, quomodo Cas. ait lib. 1v. B. G. c. 10. 'citatus fertur Rhenns.' Liv. lib. 1. cap. 57. 'Citatis equis:' et alii. Immo Noster sie fere in Flor. N. 10. nti et N. 9. 'citata curricula:' et lib. x. pag. 234. 'Citato et intorto genere.' Neque opus est, ut cum Pricæo rescribamus citatim; quamvis et hoc adverbio sit usus Hirtius B. Afric. c. 80. 'In com locum citatim contendit.' Si tamen Mss. plures Fulv. Cod. addicerent, præplaceret cita. In Oxon. Veneris: ut male crat in nonnullis p. 118. 'auri mollitiei congestim gremium Veneri reportat.' Oud. Citata] Neque male citatim scribas. Gloss. ' Κατὰ τάχος, citatim.' Pric.

Pag. 120 Majora atque pejora flagitia comminans] Σκληρότερα διαπειλησαμένη, ut 3. Maccabaico. Idem.

Renidens exitiabile] Ridens D'Orv. Guelf. Oxon. Par. Inc. ut p. 118. 'Subrideus amarum :' ubi vide Pric. Horat. lib. 111. O. 27. 'Perfidum Venus risit.' Sil. lib. 1. 398. 'Cui savum adridens.' Nihilominus cum aliis servo renidens; quod optime exprimit iratæ et despicientis risum, et aliquoties in ridens est corruptum, ut vidimus jam ad lib. 1. p. 29. Sic Tacito lib. IV. Ann. c. 60. 'Tiberius falsum renidens vultu.' Sil. Ital. lib. XIII. 375. 'Torvum et furiale renidens.' Oud. Renidens exitiabile] 'Scyllænm renidens,' Hieronymus (Turnebo corrigente) dixit. Contra apud Mamertinum Panægyristen, ' serenum renidens.' Fuxens. et Oxoniens. 'ridens exitiabile.' Pric.

Magna quædam mihi et alta prorsus

malefica] Primo verissime maga exstat uti in Bembino, sic in Pal. D'Orv. Par. et aliis forsan, ac Beroaldus olim legendum statuit; quomodo exhibuerunt etiam Edd. Junt. Ald. Col. et postliminio restituerunt Wow. Vulc. Ed. sec. &c. De confusione των magus et magnus adi ad lib. 111. p. 57. In Guelf. magna videris. A Reg. Fux. abest 70 quadam. Dein ct non comparet in Edd. Junt. et Aldi. Tandem pro alta, quod mordicus retinent Mss. et Edd. Vett. Vulcan. Ed. sec. expressit cata. Sed bene Wow, et seqq. alte reposnerunt, id est, πάνυ, omnino, valde. Confer Pric. Virg. Æu. v1. 145. ' alte vestiga oculis:' et quæ disputavi ad lib. 1v. p. 66. 'in altioris vindictæ vicem.' Vellei, lib. 11. c. 35. ' prænitentem altissime inluminarunt.' Adde Wopkens. Misc. Obs. vol. viii. p. 44. Malefitia Pith. Oud. Magna quædam | Si legis magna, copulabitur cum malefica. Sed dispice an purior lectio sit Maga: dicit enim Venus, sibi magam quandam videri Psychen, et maleficam primi nominis, quæ mandata ipsins impossibilia, nedum ditficilia factu, tam strenne exequnta sit. Beroald. Et alte prorsus malcfica] Ita bene Scaliger. lib. 1v. 'Meque in altions vindietæ vicem,' &c. lib. 1x. 'Altins commota atque exasperata.' et viii. ' Fortunam domus herilis altins miserantes.' Pric.

Sed adhuc istud, mea pupula, ministrare debebis] Plane hoc erat quod (ν. ἄπεγκτος) ἐπίπονα, καὶ τῶν ἐσχάτων κινδύνων ἐχόμενα ἐπιτάττειν Ælianus apud Suidam vocat. In vet. Onomast. ' Pupus, παιδάριον.' Glossarium: 'Παιδάριον, puellus, pupus:' et in alio, 'Πάλλαξ, pupa, pupula:' in Palat. tamen, pupilla. Idero.

Sume istam pyxidem, et dedit protinus usque ad, Sc. te dirige] Male vulgo, et dedit protinus, uncinis sepiunt; cum certo certins sume et te dirige sint copulanda. Hinc melius, dedit protinus, modo circumscribuntur a Basil. sec. Et dedit a Scriver. Optime vero, quod non advertit rite Elmenhorst. exaratur in Flor. Sume i. pyxidem protinus, et usque, &c. Verum tamen malin vel sic retinere, et uncis includere, et dedit protinus: quia alioquin nusquam legitur, pyxidem a Psyche fuisse acceptam. Sed, nt dixi, inserendum alterum et. Pro dirige in Palat. Pith. Fux. et D'Orvill. est diriget. Guelf. deriget. Orcis Pith. Oud.

Tunc conferens pyxidem Proserpina, &c. dicito] Ms. Tunc cum feres. Sciopp. in Symb. Probabilem admodum hanc lectionem, cum feres, faciunt Mss. Fix. Reg. D'Orvill, et forsan plures (non in Coll. Par.) cum Edd. Vett. usque ad Bas. sec. in quibus est conferes; nec non Latinitatis ratio, quæ me dubitare facit, an umquam 'conferre alicui,' pro tradere rem nuam usurpatum sit. Nam plura congesta recte dicuntur 'conferri alicui' vel 'ærario,' &c. ut Vell, lib. 1, c. 9, ubi male intulcrat volebat Lips. lib. 11. c. 39. Sueton, Aug. cap. 31. Adi Drak, ad Liv. lib. v. cap. 25. § S. Wopkens. Misc. Obs. v. vitt. p. 21. Atque ita sæpius Noster, non vero de re una, ut lib. 11. p. 30. 'Spolia populorum conferat mari.' Lib. vn. p. 133, 'Fortuna suas opes ad indignos conferat.' p. 134. 'Mille aureos conferebat arcæ.' Neque tamen istud, cum feres, admodum placet. An eam ferens? Ond.

Petit de te] Oxon. dat ad te: unde facere posses ab te. Pal. Reg. Fux. Guelf. a te; quomodo legi placebat Pric. Cave quid mutes. Frequens in lac præpositione est Auctor; ut solent Afri. Martian. Capell. lib. 11. p. 47. 'Poscit de Jove: supra lib. 11. p. 32. 'de me contendit.' Lib. vitt. p. 173. 'ponas de se suis manibus exposcere: ut maluit ipse Pric. D'Orvill. Pith. modicum mittas ei de tua f. Sic in Inscriptionibus, 'acci-

pere, 'comparare,' emere de aliquo.' Vide Saxii Dissert. ad Marmor. Murat. p. 439. Idem. Tum conferens pyxidem Proserpinæ, pctit de te, Venus, dicito, modicum de tua mittas ci formositate] Zeno Veronensis, Serm. de Continent. 'Ecce rursus ad lenocinia redis, colorem de pyxide mutuaris.' Lucianus de mulierum fucis, et formæ adulteriis: Καθάπερ ἐκ φαρμακοπώλου πυξίδων ὅχλος, ἀγγεῖα μεστὰ πολλῆς κακοδαιμονίας. Oxon. ad te. scribe, Petit a te. Pric.

Sed haud immaturius redito] Supra lib. 11. 'Sed, &c. cave regrediare maturius.' Idem.

Indidem delinatum | Delinatam, anod est in utraque Ed. Bas. non est nisi corruptela typothetarum, pro delinitam, quod legas in plerisque Mss. et Edd. Vett. At delitam exaraturquoque in Oxon, et Guelf, delictam in Palat. ' Delinitam ' dictum est a ' delinire' pro 'delinere,' unde et 'inlinitus,' ' oblinitus,' citantur e Plin, et Columella. Sed vide quæ de his similibusque disserui ad Suet. Oth. in fine. Hic omnino milii, nt Sciopp. et Pric. placet delibutam, ut diserte quoque exstat in D'Orv. et Pith. In Flor. N. 19. 'Jam os ipsius unguine odoro delibutum.' Auct. ad Herenu. lib. 111. c. 22. 'rubrica delibutam inducamus.' Phædr. F. 83, ' Unguento delibutus, vestitu adfluens.' Horat. Ep. 3. ' Hoc delibutis ulta donis.' Ad quos adi Gronov. Torrent. aliosque. Auson. Epist. xvII. ' Epistola velut succo nectaris delibuta.' Plus semel Nostro aliisque, 'gaudio delibutus.' Plin. lib. Iv. 12. ' delibuti serio luxu.' Vide Salm, ad Solin. p. 147. Immo verbo, 'unguentis delibnit,' usus est Solin. pag. 23. In Petronii cap. 110. nbi consulas et Burm. ignarum editæ hujus Roaldi notæ, legendum mihi videtur e marg. Cod. Tragur. sciteque naturæ lineamenta sequuta, claro et commodo sensu. Oud. Indidem delinitam] Fuxens. et

Oxon. delitam: alii (quod non improbo,) delibutam. Glossarium: 'Delibutus, κατάβρυτος.' Pric.

Et velamento rejecto ad promptum exitium sese compelli] 'Velamento rejecto,' est, palam, sine obliquis artibus: 'omissis tectæ machinæ latibulis, districtis gladiis fraudium,' ut lib. v. locutus. Contrarium κατασοφίζεσθαι: de quo ad Act. 7. 19. notata vide. Idem.

Pergit quampiam turrim] Velim, milii dari exemplum, ubi pergere civitatem occurrit. Nam alind est 'pergere iter' sive 'porrigere.' Istud, vel simile sobstantivum, in pergere semper intelligitur, cum quo Anctor semper cum aliis, nisi ubi sequitur proprium loci nomen, jungit præpositionem, ut 'pergere ad balneas,' 'ad Oceanum,' 'ad scopulum,' &c. et p. 121. ' perges ad ipsam Orci regiam.' Hinc judico, recte ab Elmenh. revocatam esse præpositionem, exsulantem ab Edd. Junt. utraque, Ald. Colv. Vulc. Wow. Pric. adstipulantibus præter priores, aliasque Edd. Mstis Flor. D'Orv. Pal. Bert. Oxon. Fux. Pith. Guelf. Attamen Codd, aliquot Mart, Capell, suffragantur Colv. in lib. 11. p. 36. Ed. Grot. ' Quo e terris illam in cælum pergere, inmortalemque factam:' ubi in non est in Mss. duobus, in uno ad. Vulgo vero prave verbum desideratur, Oud.

Recte atque pulcherrime] D'Orvill. Pith. recte ac p. Hinc lego, recta et. Certe recta, quod jam ad lib. 1. p. 12. 'Tu mihi ad Inferos festinanti,' occupavit Pric. verissimum reor. Lib. v. p. 97. 'recta de navibus scopulum petunt.' Lib. vIII. p. 161. 'recta monumentum mariti contendit:' ubi deest aliis: circa al. Lib. 1x. p. 206. 'Conato gradu recta festinat ad civitatem.' ubi in nonnullis etiam recte. Lib. x1. p. 258. 'recta patrium Larem revisurus contendo:' ubi Edd. Vett. recta via: in Apol. p. 500. 'domum

suam recta contendisse.' Ibid. 'perrexit recta ad Forum.' In Flor. N. 16. 'Recta de ejus auditorio exseanias eundum.' Idem.

Et, Qui te, inquit] Et cum Mss. plerisque, et Edd. ante Bas. recte Elmenh. Seriv. Flor. reposuit distincte a quid. Nam si Ecquid junctim legas, abundat inquit. Constructio autem est: prorupit, et inquit, quid te, o misella, &c, quidque succ. Ex qua repetitione τοῦ quid liquet etiam, non admittendam esse scripturam Bertin. quam præferebat Scioppius. Idem.

Quidque jam novissimo periculo, laborique isto temere succumbis] Scriptor ad Hebracos 10, 35, 37, Pric.

Inde nullo pacto retire poteris | Propert. 'Desine, Paule, meum fachrymis urgere sepulchrum: Panditur ad nutlas janua nigra preces. Cum semel infernas intrarunt funera leges, Non exorato stant adamante viæ.' Catullus: 'Qui nune it per iter tenebricosum, Illuc unde negant redire quenquam.' Seneca Here. Fur. vs. 860, 'Nemo ad id sero venit, unde nunquam, Cum semel venit, poterit reverti:' et Here. Œtæo vs. 1550. 'Vadis ad Lethen, Styginmque littus: Unde te nullæ referent carinæ.' Elmenh. Si spiritus corpore tuo semel fuerit sejugatus, ibis quidem profecto ad imum Tartarum, sed inde nullo pacto redire poteris] Seneca Here, Fur. 'Gradumque retro fleetere hand unquam sinunt Umbræ tenaces.' Idem Hippol. 'Non unquam amplins Convexa tetigit supera, qui versus semel Adiit silentem nocte perpetua domum:' et in Ludo de morte Claudii : ' Cyllenius illum obtorto collo trahit, Illuc unde negant redire quenquam.' Lucianus in Mort. Dialog. Οὐ θέμις ἀνελθεῖν τινα των απαξ την λήμνην διαπλευσάντων, καὶ ἐς τὸ ἔσω τοῦ στομίου παρελθόντων. nec alia Luc. 16. 26. sententia. Pric.

Mihi ausculta] Lib. viii. 'Expergite mi ausculta.' Idem.

Lacedæmon] D'Orv. Fux. Guelf. et

Palat. membranæ dant Lacedæmo, ut alibi; defendique posset. Non enim tantum Græca in åv, åvros, sæpe Latine efferuntur per o, onis, de quo vidimus ad lib. 1. p. 7. sed et Græca in åv, åvos, expresserunt Latini simpliciter per o. Vide ad Lucani lib. 1. 214. 'Rubico.' In aliquot Mss. et Ed. Cuningh. Horat. Ep. vi. vs. 5. 'Laco.' Oud.

Achaiæ nobilis civitas] Πόλις (ut Act. 21. 39.) οὐκ ἄσημος. Pric.

Quare Tanarum] Vide Pans. lib. 111. p. 212. Elmenh. Tanarum, Sc.] Virgil. Georg. 1v. 'Tanarias etiam fances, alta ostia Ditis:' nbi Servins: 'Tanarias Laconiae promontorinm est, circa finem Maleæ, nbi Inferorum dicitur esse descensus.' Pric.

Iter invium In Palatin. Guelf. est, iter inimum, vel inunum. Ad Statii Thebaid, lib. 1, vs. 97. 'Tænariæ portæ;' et lih. it. vs. 31. testatur Barth, in sno Cod. legi, iter iter inv. conjecit, iter retro inrium. Scilicet quia istud iter non videtur diei posse invium, per quod directo canali quis deveniat ad Orci regiani, Verum nee diei potest retro invium; cum sane retro sit pervinin, quo ad hauc lucem posset redire. Nam alioquin fatidica turris Psychæ non monstrasset hane viam. Quoeirea opinor, invium hoc loco capi oportere, ut Floridus bene exponit, pro infrequenti, insolito, quaque raro quis it, sive ario, cum qua voce sæpe confunditur. Vide me ad Frontin, lib. 11. 5, 17. ' Per invias regiones:' ubi vulgo, arias. Oud. Inibi spiraculum Ditis, et per portas hiantes monstratur iter invium] Ex his Virgilii: 'Hie specus horrendum, et sævi spiracula Ditis Monstrantur.' Bene autem per hiantes portas : πλατεία γαρ ή πύλη, και ή όδος εὐρύχωρος. Vide ad Matth. 7. 13. adnotata. Pric.

Cujus te limite transmeatam simul commiseris] Bene quidem transmeato, consentientibus Mss. pluribus, ut et Palat. Reg. D'Orv. Oxon. Fux. Pith. Guelf. rescripsere Wow. et sequen-

tes. Verum limite, pro limine, an recte fuerit substitutum, pluribus est disquirendum. Nam quod Pric. limitem exponit curvam et inviam viam, et hinc dicat patere, ab aliis male edi limine, atque ipse corrigat limiti, hand capio, quomodo quis dici possit, 'se committere limiti transmeato.' Non committimus enim nos itineri transmeato, sed transmeando. Flor. vero exponit cui, scilicet itineri, 'statim atque te credideris, supergressa aditum ejus,' Sed præterguam guod cam explicationem non patiantur verba reliqua, limes non est aditus, sed limen. Atque illud non solum vocatur domus aditus, sed cujuscumque loci et rei initium, porro quem ducens, sæpissime tamen corruptum in limes. Adi Comm. VV. DD. ad Ovid. 11. Am. vr. 1. Sil. Iv. 105. xvi. 230. Flor, lib. 111. c. 6. 'maris limen :' et Lucan, lib. 11, 106, 'limine vitæ;' et quæ dicam infra lib. x1. p. 253. 'infinitæ lucis limine constitutos.' Sic ergo et hic limine, quod servant Reg. Fux. Flor. Oxon, ni mea fallunt excerpta, posset exponi, ut 'cujus' non pertineat ad 'iter,' sed 'spiraculum.' Huc etiam referri posset Martial. lib. v1. 58. 'O quam pæne tibi Stygias ego raptus ad undas, Elysiæ vidi nubila fusca plagæ!' In Ms. enim D'Orv. est lumina, f. pro limina. Certe ea lenior esset medela, quam Is. Pontani ad Macrob. Somn. Scip. lib. 1. c. 11. 'nubila finstra:' aut N. Heins, in Advers, lib. 1, c. 3, 'nubila tesqua.' Quamquam nubila fusca, ego non temere moverim. Sie enim Sen, in Hippol. vs. 955. ait 'atra nubila.' Immo Ovid. lib. v. Met. 286. Fusca repurgato fugiebant nubila cælo.' Quin et apud Auson. Cupid. Crucif. vs. 50. in Inferno: ' Humida circum Nubila, &c. rutilæ fuscarent lampados ignem.' Unde et Plutonis 'fusca aula' Propert, lib. IV. El. XI. 3. quod contra Mss. O. non fuerat mutandum in furvæ. Quod

et liquet e Stat. lib. 11. Th. 55, de Infernorum aëre: 'Hac et tunc fusca volucer Deus obsitus umbra Exsilit ad Superos.' Festus e Varrone: 'Erebo creata fuscis crinibus Nox, Te invoco:' ubi tamen, cum Mss. tres dent furcis vel furtis, malim furvis. Vide ad Ovid, III. Met. 273. Tib. n. 1. 89. Sed e deverticulo ad Appul. revertamur, in quo sive limine sive limite legas, deest omnino vox, quæ conveniat τφ commiseris. Quapropter, cum in Bert, et Edd. Vett. sit transmeatum, et in D'Orv. exaretur, simul gnorimiseris, opinor emeudandum, cujus te limite transmeato riæ simul commiseris. Jam locus clarus est et elegans. 'Limite itineris invii,' sive lima et transversa semita 'transmeata,' simul ac 'commiseris te viæ, directo canale,' &c. Vocis ergo proprietatem servavit Auctor. Ut enim semita, sive arta et peditibus pervia via, differt a via lata et spatiosa; (vide ad Phædr. Prol. lib. 111. vs. 38.) sic limes est diversus a via. Adi omnino Liv. lib. xx11. e. 12. 'ac transversis limitibus in viam Latinam est egressus:' et Commi. lib. xxxt. 24. 'Intra portam extraque latæ sunt viæ; et extra limes in Academiæ gymnasium ferens.' Adde Ovid. Ep. xvIII. 133. Hinc metaphorice rectæ regiæque viæ opponit 'limitem' Sil. lib. vr11. 615. ' Nec famam lævo quærebat limite vitæ.' Lib. xv. 46. 'At si me comitere, puer, non limite duro Jam tibi decurrat concessi temporis ætas.' Licet alibi sæpins limes dicatur de omni eundi spatio et via, ac frustra corrigat Pric. loenm Ovid. 1, ex P. El. 3, 20. Consule Drak. ad Sil. lib. xvi. 338. Si vero quis omnino limine velit hic retinere, explicet ille per 'finem,' 'exitum,' ut in 'postliminio,' et in Inscript. Fabretti pag. 189. ubi dicitur de puella, annum, menses xi. et dies xx. nata: 'Annus erat natæ primus, mox deinde secundi Liminibus rapuit

me sibi Persephone.' Ceterum te post simul male repetitur in Ed. Flor. Oud. Crijus te limite transmeato simul commiseris, &c.] Malebam limiti transmeato: apte porro post vocem invium, addit limitem. Gloss. 'Limes, πλαγία δδόs.' adeo male a nonnullis limine edebatur. Pric.

PAG. 121 Canale directo perges ad ipsam Orci regiam] Ovid. 1. 4. de Ponto: 'Cernis ut e molli sanguis pulmone remissus Ad Stygias certo limite ducat aquas:' ubi forsan tranite scribendum: quod heic canali. Zeno Veronensis: 'Itineris vitæ tuæ rectum tibi tranitem demonstrare, qui te absque errore ullo ad ipsa cæli regna perducat:' i. e. ut hic Noster, canali directo. Idem.

Offas polentæ mulso concretas] Ante Ed. Vulc. sec. in vulgatis erat mulsa; atque ita exhibet Reg. quod explicat Beroald, aquam melle mixtam, sen hydromel. Ac sane ita legitur lib. 111. p. 55. 'libat et mulsa:' dictumque, ut calda absolute. Nihilominus præfero aliorum Codicum, ut Fulv. Flor. D'Orv. Pal. Fux. Pith. Guelf. Oxon. Par. et Edd. recentium lectionem mulso, i. e. melle, quod vino mixtum est. Ut aliquoties apud Cic. et Petron. cap. 36. 'Mulsum sumere,' C. 42. 'Mulsi pultarium.' Huic antem loco illustrando faciunt άλφιτα μελικράτφ rigata, et draconi data apud Æl. lib. x1. Anim. c. 16. 17. locusque Ovidii, quamvis in alia re, lib. v. Met. 510. 'Dulce dedit, tosta, quod coxerat ante, polenta:' ac præcipue Virg. lib. vt. Æn. 420. ubi Æneas Cerherum sopit, ei dans: 'Melle soporatam et medicatis frugibus offam.' Pro concretas vero in Guelf, concreatas, in Oxon. est concreptas. Sciopp. et Salm. Scriv. probavit, ediditque contritas: quod exstat item in Pith. nec Heins, ad dictum Ovidii locum displicuit, sed amplius conjicienti conditas; uti et ad sui exemplaris marginem adlevit Cl. Wass. addi-

to Tertull. loco de Spectac. c. 27. 'Nemo venenum temperat felle, sed conditis pulmentis et bene saporatis.' Utrumque est apud Nostrum lib. x. p. 244. 'Sapidissimis intrimentis succuum pulmenta condita.' Malim, contritas. Sic Colum. lib. 11. c. 11. 'Cicera fresa aqua maceratur, et ita mixta paleis subtritis pecori præbetur:' in Sangerm. et aliis, succretis. Alibi intrita, protrimenta. Plin. lib. ix. cap. 8. 'Intrita panis e vino.' Immo idem ait lib. xx. c. 13. 'Herba cum caseo in vino contrita,' i. e. polenta mulsea. Quid? quod alioquin hypallage est statuenda, ac potins dixisse debuit Auctor: Mulsum polentæ offa concretum, sive densatum, rigidum, conjunctum, conglutinatum, ut Serv. explicat Æn. vr. 737, uti passim hæc vox sumitur. 'Zonæ glacie concretæ,' et 'lac concretum' apud Virg. lib. 11. G. 236. 318. 111. 463. Ovid. lib. x11. Met. 436. Luc. lib. 111. 573. in Mss. plurimis, 'concreto sanguinc.' Mainert. Genethl. c. 9. 'Anhelitus hominum concreti rigore.' 'Concretum frigus' Sil. lib. 111. 518. Adde quæ notavi ad Sucton. Aug. c. 80. 'Callis plurifariam concretis.' De Deo Socr. p. 754. ut legendum suspicor: 'concreta corpora multo tanto subtiliore filo:' quibus forsan stabiliri posset Medicei Cod. lectio apud D'Orv. lib. xitt. Met. 110. 'Nec clypeus vasti concretus imagine mundi:' ubi vulgo est cælatus, ut sæpe. Vide Burm. ad Valer. Flace. 1. 402. Oud. Mulso concretas] In aliis contritas. Oxoniensis, concreptas: de quo amplius cogitandum. Pric. Mulsa] Potio est ex aqua et melle confecta, Græce vocatur hydromel, ab rei argumento, quæ præclaram utilitatem habet in cibo ægrotantium, in viribus recreandis, stomachoque mulcendo, ardore refrigerando: ut docet Plin. in xxII. et ut auctor est Hippocrates, scribens de regimine anctorum: 'Hydroniel, id

est, aqua mulsa omnibus temporibus morbi bibi potest in acutis ægritudinibus: duo sunt mulsæ genera, alterum scilicet subitæ ac recentis, alterum inveteratæ. Repentina fit melle despumato utilior, inveteratæ usum damnavere.' Invenio apud auctores, hunc potum bibendum esse alsiosis, item animi humilis et præparci, quos micropsychos appellant. Sunt autem alsiosi, qui frigore conflictantur, et algores ferre non possunt. M. Varro pecus caprinum alsiosum esse tradit. Frequens est apud Plin, dictio hac. in hoc significatu. Simpliciter autem dicitur mulsa, sicut et mulsum interdum adjectivum nomen est : ut 'aqua mulsa,' 'lac mulsum,' 'acetum mulsum.' Plin. 'lacte mulso' angeri ait iecur anserinum. Apud cundem mentio est 'aceti mulsi,' quod fit ex aceto et melle, quod Græci dicunt oxymel. Tradit Hippocrates, pleureticis potum oxymellis dandum esse hyeme quidem calidum, æstate vero frigidum. Pliu. in xIV. oxymellis confectionem docet. Enomel Palladio est quasi mulsum, ex vino scilicet et melle non despumato confectum: unde et nomen: apud eundem mentio est omphacomelis, quod fit ex succo uvæ semiacerbæ, et mellis mixtura. Græco vocabulo δμφακες dicuntur nvæ acerbæ, et cæteri fructus immaturi: inde Plin. omphacinum olenm et vinum quod fit ex uva immatura et olea drupa, sic enim vocatur, antequam cibo matura sit. Ber.

Ac in ipso ore duas ferre stipes] Ritus superstitiosus apud Veteres nummum mortuo in os imponere, Charonti portorium et naulum. Lucian. de luctu: Πρῶτα μὲν φέροντες ὀβολὸν ἐς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῆς ναυτιλίας γενησόμενον. Juv. Satyr. III. 'at ille Jam sedet in ripa, tetrumque novitius horret Porthmea: nec sperat cœnosi gurgitis alnum Infelix, nec habet quem porrigat ore trientem.' Colvius. Adi Pric. et

alios. Oud.

Continuareris cl. asinum | Continuareris cum plerisque Mss. in quibus Fux. Reg. D'Orv. Guelf. Oxon. retinet Stewech, ad l. xi. p. 385. Ed. Lugd. At mihi non est dubium, quin v solemni mutatione positum sit pro b, servato in Pith. Alioquin præferrem, quod habet quoque Ed. Junt. post. continuaris, cui favet Pal. contuarus. Sed Auctor amasse videtur hujus verbi deponens, quod bene jam Vulcan, Ed. sec. et seqq. expresserunt. Adi omnino ad lib. v. p. 109. 'Eam Ceres et Juno continuantur.' Idem. Claudum asinum, &c. cum agasone simili] Lexiphanes Lucianeus: Ο ἀστραβηλάτης ἐπέσπερχε, καὶ ἀσκωλιάζων αὐτός. Noster lib. 1x. ' Senex claudus, cui nostra tutela fuerat permissa, universa nos jumenta, &c. bibendi causa gregatim prominabat:' et xi. 'Asinum pinnis agglutinatis, cuidam debili' (id est, claudo) 'seni adambulantem,' Pric.

Decidenti sarcinæ fusticulos aliquos porrigas ei] Primo constanter Mss. et Edd. Vett. servant, decidenti sarcinæ, et p. ci. Quod facile defendas ex more Appuleii, aliquoties duos Dativos uni jungentes verbo, de quo dixi plura ad lib. 11. p. 41. 'Ceram auribus ei adplicant.' Certe decidente sarcina male reposuerunt B. Pius tom. 1. Thes. Crit. pag. 447. Colv. Vulc. Elm. ac Scriver, et ei omiserunt Wow. ac Pric. Immo Flor. nil monens edidit, decidentes sarcina. Si quid mutandum, malim dudum simpliciter rescribere: decidentis, pro decidentes. sarcinæ f. quomodo deinceps vidi, jam olim conjecisse Grut. in ined. Suspic. Vide Misc. Nov. Lips. V. 111. P. 111. p. 488. Ut vel sarcinæ sit Dativus reatus a 'decidere,' (nam et sic 'excidere' sæpe Dativum secum habet) vel sarcinæ fusticulos jungantur. Hi enim melius videntur 'decidere' dici, quam tota sarcina. Nescio vero, qui

Pius et Colv. hie sibi in animum potuerint inducere, legendum esse funiculos, eamque conjecturam in textum admittere Vulc. Wow. Elm. Seriv. Nam præterquam quod 'aliquot funiculis' non opus sit ad unam sarcinam ligandam, unde, quæso, Psyche istos funiculos sibi compararet? Lignorum gerulus cum esset hic asinus, optime decidere sarcinæ 'fusticuli,' sive parvi fustes dicuntur, quos et retinent omnes Mss. nisi quod in D'Orv. sit fasticulos: ex quo meliore jure faceres fasciculos, sive parvos 'lignorum fasces;' ut ait alibi Auctor. Potest enim una sarcina constare pluribus simul fascibus. Sed nihil hic innovare totins est. Aliquot tandem, quod in Edd. Vulcan. sec. Elmenh. Scriv. Flor. excuditur, in nullo est Ms. nec antiquiore Ed. sed aliquos. Pro sibi dicitur ei, ut mox 'orabit, ut enm intra navigium trahas:' et sæpe. Oud.

Nec mora] Lib. VII. 'Nec mora, nec contatio.' Infra hic: 'Nec mora, cum cæna, &c. affluens exhibetur.' Pric.

Charon] A Tibullo appellatur 'Stygiæ navita turpis aquæ.' Vide Virgilium lib. vi. Elmenh.

Subtili cymba] Futili dant Palatin. Guelf. et Ed. Junt. pr. quod præfert Prieæus sensu τοῦ ' exigua.' Melius exposuisset 'rimosam.' Id enim est futile:' nt documus ad lib. 1. p. 5. ' Futili,' al. sutili, ' centunculo faciem obtexit.' Et hoc ait Lucian. Dial. Mort. 22. Charontis τὸ σκαφίδιον καλ ύποσαθρόν έστι καλ διαρβρεί τὰ πολλά. Qnidquid igitur eligas, liquidum est, Auctorem respexisse illa Virg. lib. vi. Æn. 413. 'gemnit sub pondere cymba Sutilis, et multam accepit rimosa paludem:' ubi male Guellins præfert alterum contra Mss. eumque locum ob oculos habuit Prudent. Περί στεφανών cap. 11. vs. 79. 'rimosæ inponere cymbæ, &c. Quos nbi susceptos rapidum malesuta per

æquor Vexerit, et tumidis cæsa labarit aquis; Dissociata putrem laxent tabulata carinam.' Præfero tamen sutili, enm D'Orv. ad Charit. p. 437. qua voce usum puto Anetorem, ut lectorem doceret, sie antiquissimum genus navium fuisse 'sutarum.' Vide Plin, lib, xxiv, cap. 9, Gell, lib, xvii, cap. 3. Nullum enim navigium Charontis cymba antiquius. Plura de hac voce vide aprid N. Heins, all Virgil. Æn. x. 313. Scheff, de re Nav. lib. 1. cap. 3. Perperam vero in Ed. Flor. est ducit. Ond. Ad ulteriorem ripam sutili cumba deducit commeantes] Sutilium navicularum apud Gellium, Plinium, nec non alios mentio. Virgilius de hac ipsa candienla: 'Gemnit sub pondere cymba Sutilis, et multam accepit rimosa paludem:' prætulerim tamen Fuxensem libram, et ab Aldo editum, qui legunt futili: id est, exigna. Ipse apud Lucianum Charon ad Mercurium: Μικρον ήμιν, ως δράτε, το σκαφίδιον, &c. έστί. (In Dialog. Mort.) Apud Aristophanem Hercules ad Bacchum demeare ad Inferos volentem: Έν πλοιαρίφ τυνουτωτ σ' ανηρ γέρων Ναύτης διάξει. Scholiastes: Τηνουτώϊ, τοὺς δακτύλους καλ την παλάμην κοιλάνας φησίν άντι του, μικρώ, de 'ulteriore ripa' supra ad lib. 11. p. 30, dixi. Pric.

Ergo, &c. patietur] Parentheticum hoc ἐπιφώνημα est ipsius Appuleii, vel aniculæ hanc fabulam uarrantis. Priora eniun et sequentia loquitur turris fatidica. Contraria huic Sententia Hyg. Astron. lib. 11. cap. 15. 'Qnod cum facile a Deo non, ut homine, avaro iupetrasset.' Sic enim cum Munck. e Mss. est legendum. Oud. Ergo inter mortuos vivit avaritia] Petronius: 'Ergo amor etiam Deos tangit?' Pric.

Nec Charon ille, ditis et pater, tantus Deus] Ex nota Colvii [vid. VV. LL.] patet, enm a Charonte distinxisse 'Ditem patrem,' eumque secutum esse Beroaldi sententiam. Atqui

ille legebat, nec Charon ille, nec Ditis pater. Sed secundum nec exsulat a Colvii et sequentibus Edd. pro quo Flor. edidit ex sententia Pric. et quasi ex Ms. Oxon. et Ed. Vicent. et Ditis pater. Sed hand accurate satis egit Pric. Nam in illo Cod. et Ed. sicut etiam in Reg. Fux. D'Orv. Pal. Guelf. Edd. Rom. Ber. Colin. Bas. utraque exhibetur: Nec Charon ille, Ditis et pater. Quod non oportnerat mutari. Repetenda enim ἀπὸ κοινοῦ non. Male voces Charon atque et desiderantur in Edd. Junt. et Aldi. Neque opns videtur nec ant neque reponi; multo minus substitui, Charon Ditis portitor, cum J. F. Gronovio in ora Codicis, et Celeb. Collega, Tib. Hemsterh. ad Lucian. Dial. Mort. p. 16. Ed. in 12. et tom. 1. p. 423. Ed. Maj. Fefellit egregios viros, quod copula et exsulabat a vulgaribus Edd. Vide omnino Burm, ad Ovid, lib. III. Met. 492. me ad Luc. lib. 11. vs. 373. v. 311. Ex quibus patet, non fuisse mutandum in Ovid. Ep. 11. vs. 90. 'Nec te mea regia tanget, Fessaque Bistonia membra lavabis aqua:' ubi contra O. Mss. nunc editur fessare. In Flor. N. 16. 'Nescirem ac prædicarem? ingratus essem.' Sic Mss. et Edd. subintellecto τφ non. Vulgo, haud vel nec. Illic tamen non displicet aliorum conjectura : niscirem ac prædicarem, ingratus essem. Eodem modo explicanda foret Msstor, lectio in lib. de Dogm. Plat. p. 31. Ed. Colv. 'Et non solum nullam horum partem extra orbem relinqui, sed vim quidem ejus et extrinsecus inveniri.' Al. sed nihil; al. sed nevim. Qui certe sensus esse debet. Sunt enim ex Plat. Timæo: Mépos οὐδεν οὐδενός, οὐδὲ δύναμιν ἔξωθεν. Sed ad nostinm locum redeamus. Ditis bene in Nominativo efferri pro Dis, ut 'Quiritis' pro 'Quiris,' abunde docuerunt viri eruditi ad citatum a Colv. Petron, locum. Oud. Ditis et pater]

Nitidior lectio est si legas, Nec Ditis pater tantus Deus: ut Ditis sit casus rectus, et pro Plutone accipiatur: sicut enim Græce πλουτος dicitur, quasi, πλούτων, id est, divitiarum dator, quoniam divitiæ omnes ex terra, sic Latine 'Ditis' et 'Dis,' et 'Divis pater,' a divitiis nuncupatur: anctores Plato et M. Tul. Est ergo sensus: Nec Charon, nec Pluto maximus manium Deus, quicquam gratuito faciunt. Vel referatur ad solum Charonem, qui sine viatico et naulo non navat operam transvectionis. Apud Lucianum, in dialogo qui inscribitur Tyrannus, conqueritur Charon, quod per totam diem ne unum quidem obolum lucrifecerit, et ob id timet ne a Plutone castigetur: infra avarus nauta dicitur ab Appuleio anns: eundem Lucianus inducit vociferantem, ἀπόδος ὧ κατάρατε τὰ πορθμεία: id est, 'redde o sceleste naulum:' et nisi obolus detur, negat se vecturum cymba Menippum cynicum. Beroald.

Pauper moriens viaticum debet quærere] Plant. Ponulo: 'Facit illum heredem fratrem patruelem suum: Ipse abiit ad Acherontem sine viatico.' Colv. Plantus in Prologo Panuli: 'Ipse,' &c. Vide Etymol. magnum fol. 247. et Cælium Rhodig. Antiq. Lect. lib. x. cap. 1. Elmenh. ' Viaticum' hoc, sive 'naulum' et ' portorium,' Mæris vocat κατιτήριον sive του του νεκρού δβολον, pro descensu. Adeatur Doctiss. J. Piersonus. Oud. Et pauper moriens viaticum debet quærere? et, si æs forte præ manu non fuerit, nemo eum exspirare patietur] Apud Lucianum Menippus ad Charontem vecturæ ejus pretium flagitantem: 'Ο μὴ ἔχω πῶς αν λάβοις; Char. Σὰ δ' οὖκ ήδεις ώς κομίζειν δέον: Menipp. "Ηδειν μέν, οὐκ είχον δέ τί οδυ; έχρην διά τοῦτο μή ἀποθανεῖν; De paupere Juvenalis: 'Jam sedet in ripa, novitius horret Porthmea, nec sperat cænosi gurgitis alvenm Infelix, nec habet quem porrigat ore trientem.' 'Præ manu,' est 'in manu;' sic Terent. in Adelph. Pric.

Huic, &c. dabis nauli nomine de stipibus, &c. alteram] Vetus Interpres Jonæ 1. 3. 'Descendit in Joppen, et dedit naulum iis.' Glossæ: 'Ναῦλον, navis vectura, naulum.' Glossæ aliæ: 'Vectura, φόρετρον, ναῦλον.' in qua voce vide Hesych. et Suidam, nec non in δανάκη· ita enim, non δανάη, legendum. Antiphanes: Τεθνήξη, πλουτοῦσαν ἀφεὶς μεγάλην διαθήκην, Έκ πολλῶν ὀβολῶν μοῦνον ἐνεγκάμενος. adde Isid. Orig. VIII. 11. Scholiasten ad Sat. III. Juvenalis. Idem.

Sic tamen ut, S.c.] Eadem locutio etiam in lib. xv1. ff. ad leg. Cornel. de sicariis. Idem. Nec tu tamen illicita affectare pictate] Codd. Palat. et Bertin. adflictare. Oxoniensis, Fuxensis, et unus Fulvii scriptus, adflectare. Pric.

Pigrum flucntum] Ms. ut videtur. Flor, Edd. Vulc. sec. Elmenh. Scriv. Auentem. Sic lib. de Deo Socratis p. 54. Ed. Elmenh, 'Tantali vice, non quidem fluentem illum fugitivum captat.' Ita enim Mss. O. ac Sarisber. cum Edd. aliquot. Vulgo et ibi fluentum. Virg. G. 111, 28. 'magnumque fluentem Nilum : ' ubi Serv. magnum tamen adverbialiter sumit. Val. Flace, lib. v. 208. 'Veneranda fluentis Effigies te, Phasi, manet.' Sed Auentum sæpins in Nostro, ut p. 117. ' quæ mecum unum fluentum bibit:' et alibi. Atque ita Auson. Gloss. &c. Oud.

Tibi, &c. putres adtollens manus, &c. orabit] Ms. D'Orv. et Edd. omnes præter Elmenh. Scriv. Flor. putris in Accus. recte. Notanda autem est constructio, qua pronomen junxit τφ adtollens, non vero orabit, per speciem anacoluthi, de quo dixi ad lib. 1v. p. 65. 'Orare tibi' enim nusquam invenias. Sed 'orare tecum' et alii dixerunt. Adi ad Cæs. lib. 1. B. Civ. c. 22. Idem.

Adfectare pictate] Affectare in D'Orvill, ut habent vulgares Edd, præter Vulc. Ed. sec. et Elmenh. afficiare, quod ante Wow. jam conjecerat Ber. Elmenh, in Indice exponit 'summe cupere,' quod quid velit, nescio: cum debeat esse conjugationis passivæ Imperativus, adeoque recte frequentative adfectare. Probat vero Sciopp. in Susp. lib. 1v. 16. adflicture. Milii tamen, videnti, non solum in Fux, et Fulv, sed etiam in D'Orvill. Reg. Oxon. Pith. Palatin. Guelf. Inc. Par. et Ed. Junt. post. scribi afflectare, suspicio oborta est, nullum ex hisce omnibus veram esse Appuleii manum. Conjeci itaque in Imperativo adlectare, sive eave, ne capiaris et alliciaris illicita pietate. Quo frequentativo, præter alios, aliquoties usus est ipse Cicero. Similiter pag. 114. 'Nec tu filia quidquam contristare.' Uti hic adlecture depravatum est in udfect. ita contra accidisse vidimus lib. 1. p. 2. 'jentaculum pronus adfectat.' Idem. Affectare] Noli, inquit, affici moverique sympathia et pietate, quæ illicita et perinde damnosa tibi futura est: posses legere Afficiare, Beroald.

Manus paulisper accommodes] Sic 'manum commodare' Vell. Paterculus. Infra hic lib. 1x. 'Quin igitur præcingeris, mihique manum tantisper accommodas?' hoc sensu vetus Onomasticon: 'Commodo, συνοφελέω.' Pric.

Id tibi contingere fas] Abest tibi ab Oxon. Interpretatur vero Flor. 'hoc tangere;' sed præcessit telam. Quare explicandum id, ut manum accommodes, tibi obvenire fas non est. Lucan. lib. v. 528. 'Quibus hoc contingere templis, Aut potuit muris, nullo trepidare tumultu?' Vide Comment. Burm. ad Phædt. lib. Iv. F. 23. 9. 'Quid horum simile tibi contingit, rustica?' Oud.

Omittas] Palat. obmittas. Elmenh. Item Guelf. Verissime omittas exhi-

bent quoque Flor. Reg. D'Orv. Oxon. Par. Edd. Junt. post. Vulcan. Ed. sec. ac seqq. Neque opns est, ut cum Pric. amplius emendemus amittas; nisi statuamus co ex Longobardica scriptura litteræ a irrepsisse. Potius ex o fecerunt o, et inde com. Vide Drak, ad Liv. lib. x. cap. 19, et contra ad Front. lib. 1. 1. § 6. atque alibi. Nam 'omittere e manu' quid dicuntur, qui casu quodam interveniente id amittunt. Consule onmino acutissimum Burm, ad Phædri F. 13. 'Amisit ore casenm.' Septim, lib. v. c. 7. de B. Tr. 'Aquila raptum omittit.' Oud. Ut vel unam de manibus omittas offulam] Melius ita, quam in veteribus, committas: at amittas reponendum. Alexander apud Q. Curtium: 'Nolite, &c. maturos fructus per inertiam e manibus amittere.' Sic 'e manibus victoriam amittere,' apud Cyprianum in de dupl. martyr. et, 'manibus prædam amittere' in Plantino Milite. Videantur quæ ad Apolog. p. 88. olim notata. Pric.

Altera enim perdita, lux hæc tibi prorsus denegabitur] Vide Suidam in Τροφώνιος. Idem.

Canis namque pergrandis Roman. et Ald. pragrandis. Vide Virg. lib. vi. Æneid, vs. 417. Senec, Herc, Fur, vs. 782. Elmenh. In Edd. prioribus Bas. sec. editur prægrandis: quod magis placet Pric. ut melius ex lib. II. pag. 36. 'lucerna prægrandis.' Sic Mela lib. III. c. 6. 'prægrandia flumina.' Verum tamen in Mss. quantum scio. omnibus, excepto Gnelf. et Edd. Bas. secutis, est pergrandis; quod alibi quoque occurrit, sed hic illic variant etiam libri. Vide ad Sneton. Tiber. cap. 60. 'Locustam prægrandem.' Plant. Pers. Iv. 3, 23, ' unde tu pergrande lucrum facias:' ut illic est in Mss. O. vel pergrandem, ut habent Mss. Nonii v. Lucrum pag. 210. Ed. Merc. In nonnullis Edd. ntrobique, prægr. Ond. Canis namque pergrandis, &c. amplo capite præditus, &c.] Glossæ:

'Amplum, εὐμέγεθες.' Glossæ aliæ: ' 'Υπερμεγέθης, amplus.' In editionibus vetustis melius prægrandis. Onomasticon vetus: 'Prægrandis, περιπληθής.' supra hic lib. 11. ' prægrandis Incerna.' Pric.

Conantibus oblatrans faucibus] Conantibus, quod est in Mss. Fux. Reg. Gnelf. Oxon. Par. aliisque, et Edd. plurimis ante Vulc. sec. non displicebat Pric. sive 'conatu maximo hiantibus.' Mihi tamen durins, et obscnrius esse videtur. Quare ego sequor cum aliis Lipsianam correctionem. præsertim firmatam, ut videtur, a Flor. Passim cuim 'tonare' et 'intonare ore,' dicunt Poëtæ et Oratores. Vide ad Luc. lib. 1, 578. Imme Auctor ait lib. vii. p. 141. 'Tonantique sermone personni.' Magis locum habet 'hiantibus' in aviditate, quam in latratu et boatu. Sed in Ms. D'Orv. et Edd. Junt. atque Ald. habetur conatibus. Hinc forsan rectius emendabimus tonacibus, sive sonacibus. Certe sonax aliquoties adhibuit Confer notata ad lib. 1v. Auctor. p. 85. 'Concha sonaci buccinat.' Oud. Tonantibus oblatrans faucibus, mortuos. &c. territando] Columella vII. 12. ubi de Canibus: 'Villæ custos eligendus est amplissimi corporis, vasti latratus, canorique, ut prins auditu maleficum, deinde etiam conspectu terreat.' In Oxon. Ms. et principibus editionibus, non male, conantibus: nec inficete Colvins, sonantibus. lib. vII. 'Rudivi fortiter, tonantique clamore personui:' quæ etiam Lipsio favent, qui tonantibus emendavit. Beroaldus comantibus, infelicissime. Pric. Conantibus | Pro viribus, et conatu maximo hiantibus. Quid si legas comantibus? ut referas ad serpentes, quos habet pro capillis, qui vice capillorum et comæ colla fancesque obnubunt. Virg. Cui vates horrere vides jam colla colubris.' Beroald.

PAG. 122 Mortuos, &c. frustra territando] 'Æternum latrans exangues territat umbras.' Pric. Frustra territando] In de Deo Socratis: 'Inane terriculamentum.' Idem.

Servat vacuam Ditis domum] Vide Beroaldum. Idem.

Offulæ prædu] Sic loquitur etiam in Floridis, et eodem de Deo Socratis libello. Idem.

Quæ te comiter excipiet, ac benigne] Seneca Epist. XXI. 'Paratus erit istius domicilii custos, hospitalis, humanus, et te polenta excipiet.' Idem.

Prandium opipare] Vulgo exponunt laute. Sed Acidalius capit adjective ad Vellei. 1. 11. c. 77. 'cœna exciperet.' Adi ad l. 11. p. 33. 'Opipares citro et ebore nitentes lecti.' Oud. Ut et molliter assidere, &c. suadeat] In Equit. Aristophanis: 'Αλλ' ἐπαναίρου, Κᾶτα καθίζου μαλακῶς, 'να μὴ τρίβης, &c. Pric.

Panem sordidum petitu esto | Ineptiunt Edd. primæ, Junt. pr. Bas. sec. Vulcan, pr. exhibentes petitu pro petitione, aut, ut ridicule per hypallagen exponit Pric. pete esui. Quia vero in Edd. Ber. Ald. Col. Juntin. post. Basil. pr. erat petito esto, Vulc. Ed. sec. ejecit 70 esto, ut petito sit Imperativus. Sed ceterorum Mss. et Edd. Wower, ac sequentibus accedunt Flor. Oxon. Palat. Par. Reg. D'Orvill. Guelf. petitum esto, i. e. 'edito panem, quem petieras,' sensu clarissimo et facillimo. Consule omnino N. Heins, lib. 1. Advers. c. 13. ad illa Ovid. l. 111. Art. 757. ' Neve domi præsume dapes; sed desine citra Quam capis: et paullo, quam potes, esto minus.' Essem et similia vide ad l. IV. p. 79. Oud. Et punem sordidum petitum esto] 'Panis sordidus' idem qui supra hic 'cibarius panis.' Nonnius Marcellus: 'Cibarium, quod nunc aut de pane sordido, aut de alio indigno dicatur.' 'Panum sordidorum' meminit et l. v. Cod. Theodos, de annon, civic. In Plauti Asinaria: 'Sordido vitam oblectabas pane.' Suetonius de Nerone: 'Panem quidem sordidum oblatum aspernatus est.' Seneca Epist. xvIII. 'Pauis durus et sordidus:' sic άρτοι ρυπαροὶ I. 71. apud Artemidorum: contrarius in Colloquiis Græc. καθαρός άρτος: Romæ porro et Vicentiæ excusi petitu esto: quod si rectum, ἀρχαϊσμός suherit, et hypallage. archaismus, petitu pro petitui: ut I. 'primum ingressu stabulum:' et xI. 'isto habitu congruentem.' vide IV. 16. A. Gellium. hypallage, petitu esto, pro, pete esui. Pric.

Canis sævitiam offula reliqua redime] Isidorus Orig. xx. 2. 'Offa est proprie frustum dentium: '(lege edentium) 'nunc est'(melius et) 'latrantium: quia si in os eanis jacitur, satiatus illico compescitur.' Arnobius lib. v11. 'Latratorum et canum ritu, offis sævitias ponere.' De Cynico Lucianus: Δῆλος ῆν οὐκέτι εἰρήνην ἄξων, &c. εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς εὐμεγέθης, πρὸς δυ ἀποβλέψας, ἡμερότερος ἐγένετο. Idem.

Avaro nautæ] Sic quidem 'est in D'Orvill. Guelf. Oxon. ac forsan aliis. Sed in Flor. Pith. Fux. Reg. Pal. Edd. Junt. post. Elmenh. Scriv. Flor. navitæ, quod secutus sum; uti infra in O. Edd. 'residua navitæ reddita stipe;' ubi etiam D'Orv. nautæ, minns eleganter. Non enim poëtæ tantum, quorum omnia in Metamorphosi imitatur sequiturque Appuleius; sed et prosaici navitam pro contracto nauta adhibent, et in plur. navitas Gell. l. xvi. c. 19. Ond.

Data, quam reservaveras, stipe] Oxon. servaveris. Ed. Basil. pr. servaveras. Eleganter vero Edd. Junt. et Ald. habent stipem. Sæpissime enim substantivum, quod ordine præcedere debebat, jungitur post relativum eodem illi casu. Vide Cort. ad Cic. lib. Iv. ad F. 5. me ad Luc. l. III. 160. vII. 374. Credite, qui nunc est populus,' Infra lib. x. p. 253. 'Superveniunt, quos ibi reliqueram famulos:' ubi male in nonnullis famu-

li. In Flor. N. 9. 'Omnia quæ habebat, nihil eorum emerat.' Idem.

Recalcans priora vestigial Flor. et Fulv. liber, recolens, Elmenh. Recolens forsan ex Oxon. Wasse. Probat etiam vir doctus in Misc. Obs. vol. 11. p. 392. at damnat ibidem Burm. nec non hic loci Pric. ex l. 1x. p. 184. 'Reciproco gressu mea recalcans vestigia:' ubi profecto ea lectio est verissima, et nequaquam sollicitanda. Hic vero istud recolens legas quoque in Fux. D'Orvill. (in quo recoles) Guelf. Pith. ex Salm. nota, Oxon. a m. pr. Inc. et Palat. Verum exempla, quæ producuntur a viro docto. non evincunt, recolere vestigia probam esse locutionem. Nam illa, aliaque, quæ proferri possent, partim ad animum pertinent, partim instaurationem, vel integratam actionem festorum, sacrorum, &c. significant. Vide ibidem Burm, et ad Val. Flacc. 11. 395. ad Virg. lib. vi. Æn. 681. N. Heins, ad Ovid. Epist, v. 123. Claud. Cons. Prob. et Olyb. vs. 262. Propius accederet locus Phædri F. 18. ' Nemo libenter recolit, qui læsit, locum:' quod posses interpretari 'iterum adit:' et sic hoc loco repetens vestigia; sed multo signantins est recalcans, sive pedem calcemgue reponens iisdem, quibus ante institerat, vestigiis. Si relegens in Ms. foret exaratum, libenter amplecterer. Vide infra ad p. 126. 'relaturi tædia nostræ tarditatis.' Oud. Recalcans priora vestigia] Oxon, et duo alii Mss. recolens, &c. male; infra lib. 1x, 'Reciproco gressu mea recalcans vestigia.' Pric.

Ad istum calestium siderum redies chorum] Sie de mundo: 'Atque unus stellarum chorus ex diversis occasibus ortibusque.' Varro: 'Cum pictus aër fervidis late ignibus Cæli choreas astricas ostenderet.' Manil. Astron. l. 1. 'Et quinque adverso luctantia sidera mundo Exercent varias naturæ lege choreas.' C. Pedo Al-

binovanus: 'Quæsivere chori juvenem sic Hesperon illum, Quem nexum medio solvitin igne Venus.' Colv.

Observandum præcipue tibi censeo] Sic et alibi : 'Observandum cautela pressiore censeo,' Pric.

Turris illa vel propitia] Ex vetustarum ante Vulc. Ed. sec. ἐκδόσεων lectione vel fabricaudum conjecit Grut. belle, ut docent Misc. Nov. Lips. V. 111. P. 111. p. 491. Velut, quod est Colvii inventum, uncis inclusit Scriv. sed recte deleverunt Wow. Pric. ac Florid. Non enim comparet quoque in Reg. Fux. Guelf. Oxon. Pal. Par. D'Orvill, nec Ed. Junt. post. Dein perspicua etiam dat Reg. Fux. et Flor. pro var. lect. sed verius prospicua a m. pr. nec non Guelf. Oxon. Par. Inc. præbent, uti Pric. monitu edidit Flor. et jam olim prætulit Grut. citato libro. Vide ad l. I. pag. 16. 'Prospicue Demeas in me consuluit.' At apud Stat. lib. x11. Theb. vs. 15. 'Sic ubi prospicuæ scandentem lumina turris.' Mss. plurimi habent perspicuæ. Vide illic Barth. Variatur quoque in Melæ lib. III. cap. 2. 'Ex loco superiore veluti perspicua.' Nam Mss. duo, prospicua. Infra l. x1. p. 242. ' me tibi propitiam frequens adorabis:' in Var. Lect. Flor. perspicuam. Male profecto; nisi rescribas prospicuam. Sed absque necessitate. Utrumque vel prop. delevit quasi e Pith. Salm. Oud. Sic turris illa propitia Rectum proculdubio prospicua, ut in Oxon, et Florent, Mss. quibus prope accedit Palatinns, qui perspicua legit. Pric.

Formositatis divinæ abditum cures thesaurum] Scribe ex Oxon. et aliis Mss. abditum curiosius thesaurum, subaudi ex præcedeutibus, 'aperire,' vel 'inspicere velis.' Idem. Asinario debili] Lib. xi. 'Asinum pinnis agglutinatis, cuidam debili seni adambulantem.' Idem.'

Canis horrendi rabie] Horrenda ex-

aratur in Guelf. Pal. Oxon. Fux. et Ed. Junt. post, sed rectius cani suum jungetur epitheton. In D'Orv. est horrende: unde proclive est conjicere horrendæ; nisi supra, 'eanis præditus capite,' dixisset Auctor, et passim Cerberus describatur, ut mas. Verum tamen et feminino genere occurrit apud Ovid. 1, vii. Met. 408. 'Illud Echidna'æ memorant e dentibus ortum Esse canis:' ubi vide Commentarios. Passim quoque de canibus furialibus dicunt 'Stygias canes,' quas Furiarum comites, quam ipsas Furias malim nunc intelligere quoque in Lucan, lib. vt. 732, 'Stygiasque canes in luce superna Destituam: ubi vide, et ad Val. Flace. lib. 111. 228. 'Eumenidum canis:' item l. v1. 113, licet Graci et Parcas et Furias, Plutonis et Cocyti, &c. canes dixerint quoque. Adi Doctiss. Rulinken. Epist. Crit. 1. p. 59. Apoll. 111. 1216. 1v. 1667. Quomodo Iris Harpvias vocat μεγάλου Διός κύνας, Apoll. 11. 290. alii 'famulas.' Adi Burm. ad Val. Flacc. Iv. 520. Quin etiam Pytho serpens sæpe masculmi generis, in feminino etiam effertur, ut docent viri eruditi ad Ovid. 1 1. Met. 439. 'Incognita serpens.' In D'Orv. desideratur rabie. Oud.

Hospitæ sedile dedicatum | Delicatum rescribendum esse, jam olim vidit monuitque Beroald, ut ante Wower, dudum expressere Colin. et Junt. post. legiturque in Mss. omnibus, si Flor. forte exceperis. Delicatum enim non modo dicitur de rebus cibariis, sed et aliis pretiosis, mollibus, ad pompam vel ostentationem compositis. Adi Cuper. lib. 1. Obs. cap. 3. Suet. Vitell. cap. 10. 'delicatissima navigia.' Cic. l. 1. de Off. c. 40, 'delicatus sermo.' Infra lib. xt. 'delicati gestus.' Sed et de lecto l. 1x. p. 200. 'licet non delicato quietis subsidio.' L. x. p. 225. 'pulvillis pluma delicata.' In Pal. male hospiti. D'Orvill. sedili. Ald. sedila. Idem. Dedicatum | Purius est si legas Delicatum. Beroald.

Pertulit legationem | Margo Bas. Ed. sec. perculit. l'erperain vero Wower, sequente cum Pric, auctoritate Pal. et Fulv. ut puto, Codd. rescripsit protulit; accedente Guelf. sed invitis ceteris Mss. et Edd. Vide ad lib. IV. p. St. 'prolata fabula:' et ad Cas, lib. Iv. B. G. c. 27. 'Ad eos Imperatoris mandata perferret.' Item lib. vii. c. S. Suct. in Claud. cap. 37. ' ordinem rei gestæ perferre ad senatum:' ubi et vide. Cic. lib. 1x. ad F. Ep. 2. 6 loquitus ea sum, quæ pertulisse illum ad te existimo.' Septim. de B. Tr. lib. 1. c. 20. ' Falsas litteras tamquam ab Agamemnone ad Clytæmnestram perfert.' Oud.

Secreto] Ne scilicet videret Psyche, quid in pyxidem conderet Proserpina. Nam male Grut. cepit substantive, quasi secretum esset ipse divinæ formositatis thesaurus, Misc. Nov. Lips. vol. 111. p. 3. pag. 492. Idem.

PAG. 123 Adorata, &c.] Ita et Oxon. Ms. Pric.

Mente capitur temer. curiositate] Nihil contra Mss. muta. Mente ponitur abundanter, ut sape animo; quia ca res ad mentem proprie pertinet. Sic 'tristis animo,' idem est, quod simpliciter tristis. Duos autem Ablativos diverso sensu uni verbo jungi, probarunt sæpissime viri docti. Vide ad Ovid. Met. lib. x111. 216. ad Calpurn. Ecl. 1. 56. me ad Lucan. lib. 11. 213. et Suet. Tib. c. 62. ' Veneno interemtum fraude Livillæ:' ac supra sæpins, ut vel ex Indice notarum patebit. Lib. 1v. p. 78. 'poculis aureis vino mero libant.' Olim ita explicui illa quoque Lucani lib. vit. 681, ubi tamen nune e Mss. optimis præfero: 'Ore quis adverso demissum faucibus ensem Exspuerit moriens; animæ quis corruat ictu:' vel 'animam ictus.' Pessime vero Stewech. infercire conatur tamen, quæ particula multo elegantius subintelligitur. Consule notata ad lib. III. p. 60.

Quatnor antem hæ voces omissæ erant a m. pr. Cod. Oxon. Oud. Mente capitur temeraria curiositate] Est qui inante capitur, &c. legit: ego κατ' ἐναλλαγὴν mente pro mentis accipio: ant mentecupitur junctim legendum putarim. Pric.

Infernus somnus, ac vere Stygius] 'Alta quies, placidæque simillima morti.' Ovid. 'Sunt quoque quæ faciunt altos medicamina somnos, Vinctaque Lethæa lumina morte premunt.' Idem.

Cooperculo revelatus] Palat. Fux. cooperculo sine revelatus, pro quo in D'Ory. Fux. Oxon. Guelf. Pith. et Par. est quoque revelato. Verum cooperculum non est revelatum. Hoc enim non fuit tectum alio velo, sed relevatum et reclusum; et sic revelatus est sommis. Sic Ovid. Ep. XI. 73. 'Eripit infantem, mentitaque sacra revelat.' Sic 'os veste revelatum' eidem lib. vi. F. 619. ac passim noster Auctor, ut lib. 11. p. 36. 'corpus splendidis linteis coopertum revelat:' et p. 37. lib. 111. p. 49, ' permittite corpora necatorum revelari.' L. 1x. 'revelatis luminibus:' et passim. Dein contra Wow. mentem in ipsius et Pric. editione legitur: invadit eam crassa sop. nebula, cunctisque. ej. m. p. In Pith. et Ed. Flor. crassique s. nebula cunctis. In Edd. Vett. erat, crassi s. nebula. Cunctis, hiante periodo; pejusque in Elmenh, crassique s. nebula. Cunctis. Optime edidit Seriv, ut scribendum dein quoque monnit Pricæus, ac restitui, auctoribus Mss. Fulv. Flor. Reg. Fux. Guelf. Pith. Oxon. Par. Pal. D'Orv. invadit eam, crassaque s. ncbula cunctis ej. m. perf. Frequens est 'crassus' de aëre caliginoso. Vide Gronovii Obs. lib. III. cap. 7. et in Add. Virg. lib. II. Georg. vs. 309. de aëre: 'picea crassns caligine.' Oud. Soporis nebula perfunditur] Virg. 111. Æneid. 'fessos sopor irrigat artus.' Elmenh. Invadit eam crassa soporis nebula, cunctisque

ejus membris perfunditur] Ex Oxon, et aliis Mss. sic lege et interpunge: Invadit eam, crassaque soporis nebula cunctis m. e. p. Pric.

Jacebat immobilis, ct nihil aliud quam dormiens cadaver] Apud Quintilianum 11. Declam. 'To jaces, et in cadaveris similitudinem usque resoluta es.' Basilius in Epistolis : Τῷ βαθεῖ κάρφ κατακρατείσθαι, & c. εν θανάτφ ποιεί τους υΰτω καθεύδοντας, cui non dissimile illud in Simocattæ Epistolis : Τὸ πέρα καθεύδειν τοῦ πρέποντος, τοῖς τεθνηκόσι μαλλον ήπερ τοις ζώσιν άρμόδιον, Supra 1. 11. ' Me somnus profundus in imum barathrum repente demergit: ut ne Dens quidem ipse Delphicus facile discerneret duobus nobis jacentibus quis magis mortuus esset.' 'Cadaver dormiens' est ὀξύμωρον. sic 'vivum cadaver' Chrysologus paralyticum vocat: et 'spirans cadaver' Hieronymus in Epistolis dixit. Videamus nunc immobilis quam heic aptum vocabulum. Lactantius c. 18. de Opif. Dei: 'Corpus vigilante sensu licet jaceat immobile, non tamen quietum est.' Tertullianns c. 43. de Anima: Propone tibi corpus, &c. blanda quietis accessione prostratum, immobile situ: quale ante vitam jacuit, et quale post vitam jacebit.' Virgilius: 'Custode sepulto:' ubi Servius: 'Sine pulsu, sine motu.' Idem. mobilis, et nihil aliud quam dormiens cadarer] Nam 'immobilitas' proprie cadaverum. In Apologetico: 'Ritu cadaveris, unum et immobilem vultum possidet.' Plinins Epistolarum l. III. 'Extentus et immobilis, fidem peractæ mortis implevit.' Snidas: Φθορά έστι σωμάτων νέκρωσις, καί 'AKI-ΝΗΣΙΑ τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος, τῆς ψυχης από τούτου χωρισθείσης. Idem.

Per artissimam cubiculi fenestram] Finx. altiss. Et hoc rectum. Roald. Suffragantur Oxon. Pith. Guelf. Pal. D'Orv. Sed cave quid mutes. Altitudo fenestræ non poterat inpedire volucrem Cupidinem, quo minus ca evolaret, sed angustiæ, quæ majorem hic habent efficaciam ad ostendendam carceris securitatem, quo a matre inclusus erat Cupido. Passim hinc 'arta vincula,' et 'arta custodia' dicontur. Vide N. Heins, in Misc. Obs. vol. 1x. t. 11. p. 282. Voces vero 'altus' et 'artus' creberrime confunduntur. Adi Burm. et me ad Luc. lib. 111. 664. Heins. Advers. p. 86. et infra ad f. lib. viii. p. 175. In Oxon. est cubili. Ond. Refectisque pinnis aliquanta quiete, &c.] Supra lib. v. 'Vel certe vires meæ diutino labore fessæ, quietis intervallo leniautur.' Pric.

Psychen innoxio punctulo suæ sagittæ excitut] Simile apud Thueydidem: ἀναστήσας αὐτὸν ὥστε μὴ ἀδικῆσαι. vide ad Act. 12. 7. dieta. 'Innoxio punctulo' heic, ut in Cod. Theod. de cursu publ. &c. 'innocuo titillo.' Idem.

Provinciam, quæ t. m. m. p. manduta est, exsequere] Fux. libro accedunt Reg. D'Orv. Pal. Oxon. Scio, prorinciam passim de quovis munere dici: verum tamen talia solent addi verba, quæ propria sunt veræ administrandæ provinciæ, ut 'dare,' 'tradere,' 'capere,' 'suscipere,' et quæ sunt similia, ut de Mundo p. 739. Ed. Flor. 'Venatibus agendis provincias nacti.' De Deo Socratis p. 674. 'curant singula, proinde ut est corum cuique tributa provincia.' Sed 'exsequi,' 'agere provinciam,' nescio, an facile reperias. Neque enim juvat locus lib. 1x. p. 188. ' mira sagacitate commissæ provinciæ fidem tuebatur.' Manet enim et illic in metaphora veræ provinciæ. Quare suspectus est locus. Non ausim tamen credere, provinciam penitus delendum esse, sed forsan substituendum pro viribus, vel simile. Dein pro quidem tu, in Pith. inveni, quam tu ā. Fnitne spartam, cujus glossa irrepsit provinciam? Oud. Tu provinciam quæ tibi matris meæ præcepto mandata est, exequere gnaviter] Oxon. et Fuxensis Mss. Tu quod tibi m. m. p. mandatum est, e. g. Pric.

Catera egomet videro] In Colloquiis Græcis vett. 'Αμέριμνος ἔστω, ἐμοὶ μελήσει. Ælianus apud Suidam: 'Ο δὲ θεὸς λέγει ἐκείνους μὴ πολυπραγμονεῖν, αὐτῷ γὰρ εἶναι διὰ φροντίδος. Idem.

Amator levis in pinnas se dedit] Lenis Guelf. Frustra. Describitur levis ob agilitatem. Vide qua notavi ad lib. 111. p. 57. 'pinnis leviter fluctuantibus.' Richteri Observ. Crit. p. 69. Burm. ad Val. Flacc. lib. 1. vs. 389. 'Et levis Elis equis.' In plumas habet Oxon. de quibus adi lib. v. pag. 101. 'Pinnis se in altum proripuit:' et mox: 'remigio plumæ raptum maritum,' &c. Oud.

Amore peresus] Virg. lib. vi. Æneid. vs. 442. 'Hic quos durus amor crudeli tabe peredit.' Elmenh. Pal. Guelf. pessus. D'Orv. Pith. percussus. Prave. Vide Burm. ad Virg. Poëta enim passim non solum 'ignem,' quo nomine amor millies venit, 'cdere' cum compositis ainnt, sed et quibuscumque curis, quibus quis frangitur ac consumitur, 'esum' ac 'morsum' adscribunt. Vide ad Sil. Ital. lib. xiii. 679. lib. xvii. 345. 'Qui te mentis edunt morsus, da noscere conjux.' Catull. c. Lv. 31. 'Et multis languoribus peresus.' Oud.

Severitatem] Non solum Ed. Rom. sed Mss. et Edd. O. præter Flor. forsan, et Edd. Vule. sec. Elmenh. ac Scriv. exhibent sobrietatem. Si tamen plures Codd. addicerent severitati, non refragarer; quia Anctor L. præc. p. 108. Sobrietatem inducit, ut inimicam Veneris, sed tamen pro ancilla ad castigandum filium adhibendam. An potius ergo scripsit Anctor: repentinam scrvam vel servulam Sobrietatem? In Guelf. exaratur, repentinam sbodel sobrietatem. Idem.

Ad armile redit] Infra lib. 1x. p. 197. 'Tamen altius commota, atque exasperata, ad armillum revertit: et ad familiares feminarum artes accen-

ditur.' Proverbium hoc etiam apud Lucil. est lib. xxvIII. ' Hine ad me, hine licet anus rursum ad armillum.' Nota vini cupiditas anunm. Colvius. Fr. Donsa ad Lucil. lib. xxvIII. hic quoque legit ad armillum, quod, sive armile proverbialiter sumunt nonnulli, pro 'ad ingenium,' metaphora ab anu ejusque bibacitate desumta, præ vini cupidine subinde redenntis ad armillum, i. e. vasis genus, armo portari solitum, teste Festo. Armilum loco lib. ix. habent Mss. Beroald. vero exposuit de armamentario frandium et artium. Mihi non liquet. Placet tamen magis prior explicatio. Armilem exstat quoque in D'Orv. Fux. Guelf. et Oxon. Armilium edidit Seriverins, ut in Glossis, ' Armilinni, σκεύος.' Oud. Ad armile redit] Vocabulum est infrequens, parumque protritum, quod significare videtur repositorium fraudis et doli ; accipiturque pro instrumento et apparatu versutiarum vafriciarumque. Dicitur armile ab armis : arma autem dici instrumenta rerum omnium. testimonio Grammaticorum satis liquet: et auctoritate poëtarum indubitatum est, apud quos legitur: 'cerealiaque arma Expediunt.' Item: Dicendum et quæ sint duris agrestibus arma.' Item: 'Quærere conscius arma.' Ubi Servius exposuit arma, pro dolos et fraudes: Armilum vero vas vinarium significatur, ab eo dietum quod armo, id est, humero deportetur: auctores Nonius, Festus, M. Varro. Beroald.

Aliisque pernicibus cæli penetrato vertice] Avienus in Arat. 'Et cælum pernicibus intrat Diva alis.' Pric.

Perpressa Capidinis buccula] Pressa cum Elmenhorst, dat etiam Flor, unde rectins Scriv. edidit prensa, Vide ad lib. vi. p. 129. 'prenso loro.' Quod Wow. Pric. et Florid, exhibuerunt prehensa, firmatur Mss. D'Orvill. Oxon. Guelf. Par. et Ed. Junt. post. Præcisa in Ms. inc. Perpressa erat in

Edd. ceteris. Quare cum Reg. etiam ostentet pratensa, mihi unice placet Roaldi lectio, perprensa. Certe pressa locum hic habere nequit. Nam satis id exprimitur per sequens 'consaviat.' Mirifice huc facit Apoll. R. lib. 111. 128. ubi Venus Capidinem blandiendi gratia, Γναθμοΐο κατασχομένη προσέειπε. et vs. 149, Ἐπειρύσασα παρειάς Κύσε ποτισχομένη. Sueton. in Galb. c. 4. a Beroaldo citatus: 'Puero adhuc salutanti se inter æquales apprehensa buccula dixisse.' Estane id proprium ei, qui puero blanditur. Vide Burm, ad Suct. Ner. e. 34. 'Illa tractans lanuginem ejus.' In Pal. bocculu. Ond. Jupiter prehensa Capidinis buccula, manuque ad os suum relata, consuaviat] De eodem Eneid. 1. 'Oscula libavit natæ:' ubi Servius Fuldensis: 'Multi nolunt ita intelligi, ut summum osculum filiæ dederit: id est, non pressum, sed summa labella contingens: sed ita ainnt: libavit, id est, contigit: ut solemus, cum blandimentis quibusdam sinistram maxillam contingere puerorum. ae deinde ad os nostrum referre.' Sueton. August. ' Ejusque osculum delibatum digitis ad os suum retulisset.' Aristænetus 1. 22. Kal λάθρα την έαυτης πεφίληκε δεξιάν, ή προσήψατο τοῦ μειρακίου. Pric. Buccula Hoe nimirum specimen est amoris, affectusque paterni, bucculam apprendere et dissuaviari. Consimiliter apud Sueton. in Galba: 'Constat Augustum puero adhue salutanti se, inter æquales apprehensa buccula dixisse.' Est autem bucca, et per diminutionem buccula, oris pars: interdum ipsum os significat. De buccis Plin. in x1. et nos copiose annotavimus in Snetonii commentariis: hic buccula tam significari potest os ipsum, quam genæ sive mala: namque mos est, cum puerum blandimenti causa osculari volumus, ut bucculam illius apprendamus, et ad osculum nostrum referamus. Alio diverticulo significationis buccula dicitur vacca, alias accipitur pro parte cassidis et galeæ. Fulviæ M. Autonii altera bucca erat inflatior. Beroald.

PAG. 124 Concessu Deum] Concessum Pith. Perperam hæc tentavit Colv. Decretus Jovi honor dicitur concessu Deorum; quia illi communi decreto primum Jovi honorem concesserunt. Atque id substantivum nomen, pro 'concessione,' adhibuere sapins Cic. Cas. lib. vn. B. G. c. 20. aliique. Deum exsulat ali Oxon. Oud. Licet tu Domine fili nunquam mihi concessu Deum decretum servaris honorem] Virgil, Ceiri: 'Malus ille puer quem nee sua flectere mater Iratum potnit, quem nec pater atque avus idem, Jupiter.' In Senecæ Octavia: 'Invicta gerit tela Cupido, Queis exstinxit fulmina sæpe, Captumque cælo Jovem traxit.' Ibidem: 'Tu fulminantem sæpe domnisti Jovem.' Pric. Domine fili] Hieronymus contra Jovianum, de enjusvis νεογάμου filiola: ' Vocanda Domina, celebrandus Natalis ejus.' Idem.

Terrenæ libidinis fædaveris ensibus] Federaveris Pith. Guelf. Ad vocem casibus offendit etiam Beroald. conjecitque cassibus, sive laqueis et pedieis; Pric. etiam in Add. ferri utcumque lectionem posse scribens, hariolatus tamen est sordibus, ex lib. 1v. p. St. ' nomen meum cælo conditum terrenis sordibus profanatur.' Verum sordibus nimis recedit a vulgari scriptura, et vois facibus, vel cassibus, non convenit verbum fædare. Quare si quid mutandum est, malim labibus, sive maculis et sordibus. Sic 'inpudentiæ labes' lib. 1. p. 30. viii. p. 158. In Apol. pag. 409. ' tetra labes sordium.' De Deo Socratis p. 698. ' sine turpitudine, sine labe:' et propius Gellins lib. 11. c. 1. ' A voluptatum labe cavisse:' ac Minuc. Felix c. 26. 'spiritus a cælesti vigore terrenis labibus ac cupiditatibus degravati.' Immo sæpe vox labes de adul-

terio sumitur. Vide Senec. Hipp. vs. 667. Ovid. Epist. IV. 32. et omnino lib. 111. Am. El. v. 43. Livor et adverso maculæ sub pectore nigræ Pectus adulterii labe carere negant.' Hinc et labi Propert, lib. 1. 11. 15. 'Ut solet amoto labi custode puella.' Vide tamen, num casus hic exponi possit per varia et quasi fortuita genera; ut lib. v11. p. 134. in f. 'variis, sed inpigris casibus, fortissimum quemque obpetisse.' Lib. x. p. 230. ' pari easu mortis fuerat exstinctus.' Vellei, lib. 11. c. 30. 'Variis gravibusque easibus affecere Italiam:' ubi tamen Cel, Duk. ad Flor. lib. 11. c. 18. legit cladibus. Vide illis locis plura. Oud. Crebris terrenæ libidinis fædaveris casibus] Ferri utcunque potest hæc lectio, at malim sordibus. Venus lib. 1v. ' Et nomen menm cælo conditum terrenis sordibus profanatur:' ubi et dicinum vides mortali oppositum. Jam et sordibus quid aptius potest de libidinibus dici? Pric. Crebrisque terrenæ libidinis fædaveris casibus | Cyprianus de semicis : 'Exprimunt impudicam Venerem, adulterum Martem, Jovem illum sunm, &c. in terrenos amores cum ipsis suis fulminibus ardentem.' Arnobius lib. iv. 'Et tolerari forsitan maletractatio hæc posset, si eum saltem personis conjungeretis comparibus, et adulter a vobis immortalium constitueretur Dearum: in humanis vero corporibus quidnam quæso inerat pulchritudinis, quid decoris, quod incitare, quod flectere oculos posset, &c. Jovis?' Idem. Casibus Lego cassibus, nt casses exponas pedicas et laqueos, quibus amantes illaqueautur, quibus Jupiter se captum fædatumque a filio Cupidine quasi dolenter affirmat. Be-

Contraque leges, et ipsam Juliam, disciplinamque publicam, &c.] Lib. 1v. de Eodem isto: 'Contempta disciplina publica, &c. nocte discurrens, et omnium matrimonia corrumpens.' Pric.

In feras, in ares] Ovid. Met. vt. vs. 108. Nazianzenus in Carm. ad Nemesium. Tatianus contra Græcos f. 280. Primasius in Epist. Pauli ad Rom. c. 1. Achill. Tat. fib. 1. de Clitoph, et Lencip, amoribus. Notæ nostræ ad Arnob, lib. IV. f. 88. Elmenh. In aves et gregalia pecua serenos vultus meos sordide reformando] Idem ad Eundem apud Lucianum in Deorum dialogis: Ουτως έμοι έντρυφας, ώστε μηδέν έστιν δ μη πεποίηκάς με Σάτυρον, ταῦρον, χρυσόν, κύκνον, åετον, &c. Venus in iisdem dialogis de Eodem: Τον Δία πολύμορφον έπεδείκνυες, άλλάττων ές δ, τι άν σοι έπὶ τοῦ καιροῦ δοκή. Iterum ibidem de Eodem ad Jovem Juno: "Επη αὐτώ ένθα αν ήγηταί σου, και άλλάττη δαδίως ές δ, τι αν κελεύση. et de Jove ipso, in de Sacrificiis: "Αρτι μέν γιγνόμενος χρυσίον, άρτι δέ ταῦρος, ή κύκνος, ή ἀετός και δλως ποικιλώτερος αὐτοῦ Πρωτέως. Cyprianus ubi supra: ' Nunc in plumas oloris albescere, nunc aureo imbre definere, nunc in puerorum pubescentium raptus ministris avibus prositire.' Arnobius lib. 1. O digua et pretiosa dulcedo propter quam Jupiter maximus cygnus fieret, et taurns, et candidorum procreator ovorum!' 'Reformando' hic, ' mutando.' Glossæ: ' Μετατυπώ, deformo, reformo.' Pric.

Attamen modestia mea memor] Apud Petronium ille: 'Non ero tui similis.' Idem.

Quodque inter istas meas manus creveris] 'Istas' δεικτικώς. Vide ad Act. 20. 34. notata. Idem.

Dum tamen scias, &c.] Tertullianus Apologetico: 'Dum tamen sciatis,' &c. Idem.

Æmulos tuos carere] Intelligunt Beroald. et alii rivales tuos Cupidines, vel alios invidos, eamdem puellam expetentes, ut cavere sit metuere, vitare, ut lib. viii. p. 165. 'Quam caveremus cladem.' Ovid. lib. i. Art. Amat. 753. 'Cognatum fratremque

cave.' Mihi tamen videtur potius Jupiter de sese egisse, idque satis e sequentibus patere opinor. Non vero, ut cum l'ric. audacter reponere sustineam, amulos meos carere; sed ut Cupidinem moneat, eavendos quidem esse æmulos, se ipsum præcipue intelligens, et hine ne Psychen ipsi eripiat æmulus Jupiter, curet Cupido, ut pro line concessionis beneficio, procuret ipsi puellam, quæcumque præpollet pulchritudine. Verum tune forsan rectins crit, amulis tuis cavere, i. e. consulere, et prospicere, ut ibidem Ovid. vs. 84. 'Quique aliis eavit, non cavet ipse sibi.' Oud. Æmulos tuos cavere] Hæc quidem, utcunque ab aliis exposita, me non assegni fateor: si amulos meos amovere quis legerit, multo clarior sententia erit. Virgilius de Miseno: 'Cava dum personat æquora concha Demens:' ubi Servius: 'Improvidus: qui non consideravit etiam Deos in annulationem posse descendere.' Pric. Æmulos carere] An reliquos Cupidines rivales intelligit? an quoscunque eandem puellam expetentes? qui in amore utique cavendi sunt in tantum, ut nulli satis fidendum sit: hinc illud Nasonis saluberrimum documentum: 'Cognatum fratremque cave, fidumque sodalem: Quos credis fidos, effuge, tutus cris.' Æmulatio enim rivalitatis acerrima est, ut inquit Propertius: ' Nullæ sunt inimicitiæ, nisi amoris, acerbæ.' Beroald.

Pr. beneficii vicem per eam repensare] Steweeh. ad p. 378. Ed. Lugd. sive lib. x. p. 229. delet præpositionem per: ut eicem ponatur pro vice, de quo egi ad lib. 1. p. 9. ac 'repensare eam' construatur, sive Psyches loco comparare aliam puellam, quasi præmium pro hoc beneficio. Nam certe 'rependi præmium,' æque dicitur ac 'gratia' et 'beneficium.' Sed obstat tum junctim vicem eam; cum tamen eam non ad vicem, sed puellam foret referendum. Clarins

et elegantius tum dixisset Auctor in Ablativo ea, sient sæpe 'rependere aliquid aliqua re' occurrit, ut in Apol. p. 510. 'Tot incommoda virtutibus suis repensaret.' Vide Sil. lib. vi. 349. xiv. 628. Burm, ad Vell. lib. 11. 12. et quos landat vir doctus in Misc. Obs. vii. pag. 275. Quapropter nihil hic est mntandum. Per eam est idem ac comparatione, seu conciliatione istins puellæ tna, Oud. Et, si qua, &c. puella præpollet pulchritudine, præsentis beneficii vicem, per cam mihi te repensure debere] Fuit hoc, non dare, (mi Jupiter) sed tenerare beneficium: quod, eum vel extero factum, laudabile minus, in sunm, imo in filium suum patratum, quam illiberale consendum! Pric. Repensare debere] In vetere Onomastico: ' Repenso, αντεξισάζω.' Glossarium: 'Repensare, αντιστήσαι, αναδούναι" erediderim ἀντιδοῦναι scribendum. Idem.

Ac si qui, §c.] Hoc seusu in Glossario: 'Ac si quis, ἐὰν δέ τις.' ad veterem enim videtur hanc formulam alludi. Idem.

In pænam decem millium nummum concentum iri] Sic 'conveniri in crimen' Tertullianus cap. 24. Apologetici: et cap. 35. 'in sacrilegium conveniri.' Idem.

Completo cælesti theatro, pro sede sublimi sedens procerus Jupiter, sic enuncial] De Eodem Ovidius: 'Ergo ubi marmoreo Superi sedere recessu, Celsior ipse loco, sceptroque innixus eburno, Talibus inde modis ora indignantia solvit.' Procerus, eminens, sublimis: sic in veteri Onomastico non solum redditur εθμήκης, sed et ξέρχος. 'Sede sublimi sedens, ἐφ' ψηλοῦ βήματος καθήμενος.' Vide ad Act. 12. 21. notata: supra lib. 111. 'Sublimi suggestu magistratibus residentibus.' Idem.

Dei conscripti Musarum albo] Alvo de more est in Mss. Pal. Pith. Fux. Guelferb. D'Orv. Edd. primis, quod bene correxit J. Gulielm. hb. 111.

Veris. c. 13. Sed et jam ante illum Beroald, prolato Fulg. loco e Myth. lib. 1. p. 608. Ed. Stav. 'Tum illa: Una, inquit, sum e virginali Heliconiadum curia, Jovis albo conscripta.' Ac nota sunt alba senatorum, judicum, eorumque centuriarum. Quare facile eo allusionem potnit facere Auctor. Nihilominus commentum hic esse lectoris vel glossat, opinor, et adsentior Wow. Elmcuh. nec non Vulc. delenda hæc censentibus, sicut et Seriv. ae Pric. semilunulis circumduxerunt. Immo Lindenb. notavit, ea desiderari in Flor. Videtur enim Appuleins simpliciter mutuatus esse adlocutionem solitam P. Conscripti. quo ctiam respexit Horat, lib. 111. O. 111. vs. 53, de Romulo: 'Ducere nectaris Sucos, et adscribi quietis Ordinibus patiar Deorum.' Mart. Cap. Superum S. C.' Oud. Musarum alvo] Corrige, alho. Fulgentius consumiliter: 'Una,' inquit, 'e virginali sum Heliconiadenm curia Jovis albo conscripta.' Ubi corrigendum est Heliconiadum curia, quasi dicas, Una sum ex senatu Musarum, quæ in albo Jovis scriptæ sunt. De albo judicum, decurionum, pontificum, scripsimus affatim in Tranquilli commentariis. Illud adde, quod Græci tabulani hanc. quæ albi nomine significatur, λεθκωμα vocitant, nt testis est Julius Pollux : quod et 'pitacium' quoque dici videtur, nt in Alexandro Cæsare insinuat Ælins Lampridius: vulgo 'matrieula' nuncupatur: qua dictione quamvis protrita vernaculaque utuntur apud nostros et Vegetius, et inferioris notæ scriptores. Pitacinm vero in alio significatu accipitur apud Corn. Celsum, videlicet pro eo panno medico, qui modo præcordiis, modo capiti dolentis imponi solet, ad mitigandum cruciatum: 'pitimam' vocant, dictione quidem vulgari, quæ tamen ex Latino vocabulo inflexa esse videatur: in Decretis canonicis 30, quæstione secunda sic scriptum

est. Pitacium, quod nobis tua veneranda fraternitas obtulii, suscepimus.' Ubi 'pitacium' ponitur pro libello, sive charta epistolari: interpres a petendo 'pitacium' dici tradit: sed hæc barbarica est magis quam Latina: apud Laberium est tunicæ pictacium, pro velamento sive ornatu tunicæ, ut ego opinor, a pictura inclinato vocabulo. Sed ut domum repedemus: quod ait, Dei conscripti, allusit ad illud frequens in Orationibus, 'Patres conscripti.' Beroald.

Ad. istum, quod m. m. alumnatus sit, scitis omnes] In Oxon. a m. pr. satis. Nota sunt, quæ pro hac locutione scio, quod sit, loco Infinitivi, er contra eam, disputarint sape viri docti. Adi Comm. Burmanni ad Calp. Ecl. 111. 35. et Phædr. hb. v. F. 2. 'Scio quod sit virtuti non credendum tuæ:' nec non Drakenb. ad Liv. lib. 111. c. 52. 'Scituros, quod redigi in concordiam res nequeant.' Quibus tamen locis ille et J. F. Gron. malunt quam; ct certe si a Flor, Gnelf. Pith, et Pal. recesseris, Mss. ceteri et Edd. O. ante Vulc. Ed. sec. præbent quem: unde facile quam possit refingi. Dein in Mss. Guelf, Pith. Pal. et sec. Vulc. Ed. &c. est sit; in ceteris Mss. et Edd. prioribus sum, et in Flor. sim. Passive quidem alumnatus extulit Mart. Cap. lib. viii. p. 302. 'secretis sanctionibus alumnatæ:' et ipse auctor lib. 1x. p. 202. 'Canes viatorum morsibus alumnatos.' Lib. x. p. 227. 'Eamque prodidit vicinis alumnandam.' Verum etiam active usus est eo Appul. lib. viii. p. 164. 'Quos ad tutelæ præsidia fuerant alumnati.' Quapropter saltem sim reposui, et quam legendum conjiciens; nisi si forte restituenda ceterorum Mss. et Edd. lectio, quem sum, idoneum sensum præbens: Scitis, i. e. novistis adol. istum, quem educavi ego. Scil. Cupidinem. Oud. prima juventutis caloratos impetus, &c.] Quintilianus Declam. CCCXXII. 'Adolescens est, omnes cupiditates, omnes impetus in hac ætate facilius convalescunt:' infra hic lib. x. 'Caloris juvenilis impetu.' Fulgentius Mytholog. 111. 'caloratæ juventntis igniculum' dixit. 'Flagrantia juventntis incendia' Cyprianus. Claudianus: 'Calidæ rapuit te flamma juventæ:' pro cujus malim hujus scribi. Pric.

Ob adulteria cunctasque corruptelas infamatum] Firmicus vi. 17. Mathes. 'Faciet Iupanaribus deditos promiscno libidinum' (lege libidine) 'scorta sectari: ita ut ex hoc cum magna nota gravi pulsentur infamia.' In Actis Chrysanthii Martyris: 'Miserunt virum quendam turpissimum, et in scelere corruptionum opinatissimnm,' (i. infamatissimmm.) sic, 'famosum adulteriis et corruptelis,' in Claudio Suctonins. Lactantins vi. 19. 'Hine stupra, hine adulteria, hine omnes corruptelæ extiterunt.' Idem in de Ira Dei cap. 8. 'Libidine utuntur ad corruptelas et voluptates.' Cyprianus Epist, LxII, de Diaconis: ' Quomodo possunt, &c. continentiæ præesse, si ex ipsis incipiunt corruptelæ, &c. procedere?' In vet. Onomast. 'Corruptela, διαφθορά.' Idem.

Tollenda omnis occasio] Ἐκκόπτειν ἀφορμὴν Paulus ad Corinthios dixit: at heic 'occasionem' intellige, ant libidinandi, (Chrysostomus Homil. 15. in Epist. ad Ephes. de ancilla scortatrice: Ζεῦξον (αὐτὴν) ἀνδρὶ, (tu Domina ejus) περίελε τῆς πορνείας τὰς ὑποθέσεις.) aut, ut apud Paulum Eundem ad Timotheum, ἀφορμὴν λοιδορίας χάριν. Apud Senecam ille Controvers. It. 6. 'Uxorem mature duxi, semper diexi: quod ad omnem me tabulam tutum præstitit:' id est, omnem rumusculorum occasionem abstulit ac præcidit. Idem.

N. pedicis colliganda] Mss. Flor. Pith. Fux. Guelf. Oxon. et Ed. Junt, post. suffragantur Wow. et seqq. Edd. in $\tau \hat{\varphi}$ allig. Mihi magis placet Fulv.

et D'Orvill. Codd. scriptura, religandu. Vehementer enim Auctor amat particulam re in compositis. Vide ad lib. 1. p. 8. 'recidens.' Luc. lib. 11. 671. 'Religare catenis.' Septim. de B. Troj. lib. 111. c. 18. 'Id quo religata erat columba.' Adde Wopkens. Misc. Nov. Obs. v. 1. t. 11. p. 60. Oud. Et luxuria puerilis nuptialibus pedicis alliganda] Apud Aristænetum ille 11. 11. Έταίρας έρων, πρός άπαλλαγήν τοῦ πόθου, &c. συνεζύγην σώφρονι γαμετή. Herodianus de Severo: Ἡγάγετο αὐτῷ (filio sno) γυναῖκα, γάμω σωφρονίσαι θέλων. Plutarchus in de liber, educandis: Пеграτέον δὲ καὶ τυὺς τῶν ἡδονῶν ήττους, καὶ πρός τὰς ἐπιτιμήσεις δυσηκόυυς, γάμω καταζεύξαι δεσμός γάρ ούτος της νεότητος ἀσφαλέστατος. Ignatins in Damasceni l'arallelis: Τοις νεωτέροις επίτρε. ψον γαμείν, πρίν διαφθαρώσιν είς έταίρας. Clemens Constit. IV. 11. Σπουδάζετε ώρα γάμου ζευγνῦναι, καὶ συναλλάσσειν αὐτοὺς, Ίνα μὴ τῆς ἡλικίας ἐν ἀκμῆ ζεούσης έθη πορνοκόπα ἀποβή. Augustinus Confess. 11. 3. 'Jam pestilentiosum, et in posterum periculosum, sentiebat coërcere' (malim, censebat coërceri) 'termino conjugalis affectus, si resecari ad vivum non poterat.' Martialis: 'Legitimos esses cum vagus ante toros.' Hinc ista Panægyristæ ad Constantinum: 'Quo enim magis continentiam patris æquare potuisti, quam quod te ab ipso fine pueritiæ ilico matrimonii legibus tradidisti, ut primo adolescentiæ ingressu formares animum maritalem, nihil de vagis cupiditatibus, nihil de concessis ætati voluptatibus in hoc sacrum pectus admitteres.' Et Claudiani de Honorio: 'Hinc fuit ut primos in conjuge disceret ignes, Ordirique virum non luxuriante juventa, Sed cum lege tori casto cum fædere vellet.' Bene antem heic pedicis nuptialibus. Apud Achillem Tatium lib. 1. ille: Гашог ήδη σοι δίδωσιν δ πατήρ τλ γάρ ήδίκησας Ίνα πεδηθήs. Augustinus ubi supra: ⁴ Quia metus erat ne impediretur spes mea compede uxoria.² Paulus I. Cor. 7. 27. Δέδησαι γυναικί; μὴ ζήτει λύσιν. vide et Rom. 7. 2. Artemidorus II. 58. de crucifixione loquens: ² Ανδρί ὰγάμφ γάμον προσαγορεύει, διὰ τὴν δέσιν. Pric.

Puellam elegit] Quintilianns Declam. cccvi. 'Nusquam libertas tam necessaria quam in matrimonio est: ego eligam cum qua victurus sum,' &c. In Apologetico Noster de Pudentilla illum aliis procis præferente: 'Quæ electio tam gravis fæminæ,' &c. Idem.

Teneat 1 Id est, habeat: ita Scriptoribus mos enim hoc in argumento loqui. In Plant. Trucul. ille: 'Hand mansisti dum ego darem illam, tute sumpsisti tibi: Nunc habeas ut nactus :' vide et Trinum. 1. 2. In Ejusdem Bacchid. 'Illum exoptavit potius, habeat,' &c. In Anlularia: 'Ego quia sum tangere ausus, hand cansificor quin eam Ego habeam potissimum :' et in Cistellaria: 'Eo facetus, quia tibi alia est sponsa locuples Lemnia? Haheas.' Ovidius Metamorph. vii. 'Procrin habe dixit: quod, si mihi provida mens est, Non habnisse voles.' Vide ad 11. Oseæ D. Hieronymum, apud Terentium IV. 4. Adelph. 'Valeas, habeas illam quæ placet.' Donatus ad eandem fabulam: 'Haberi uxor dicitur.' Joh. 3. 29. 'Ο έχων νύμφην, νύμφιός έστιν. Idem.

Nec prosupiæ tantæ tuæ statuique de matrimonio mortali metuas] Idem ad filiam Cererem apud Ovidium in Plutonis fabula: 'Commune est pignus onusque Nata mihi tecum: sed si modo nomina rebus Addere vera placet, non hoc injuria factum, Verum amor est: neque erit nobis gener ille pudori.' Idem.

Jam faxo nuptias non impares] In amatoriis Græcorum Epistolis: Κυδίππην 'Ακοντίφ συνάπτων, οὐ μόλνβδον ἃν συνεπιμίξαις ἀργύρφ, ἀλλ' ἐκατέρωθεν δ γάμος χρυσοῦς ἔσται. Idem.

PAG. 125 Porrecto ambrosiæ poculo] Qui in cœlitum numerum cooptabantur, ambrosiam hanriebant, qua hausta, humana procul dabantur. Hellad. apud Phot. p. 866. Νέκταρ, οδ μέν έστι δυνατόν τοις θνητοις, τουτέστι τοις κτεινομένοις, μετασχείν. Tzetzes Chil. x. hist. 351. 'Η αμβροσία βρώσις θεών μυθογραφείται, 'Ως άβροσία οὖσά τις, οὐχὶ Βροτών δέ βρώσις. Mart. Capella de Nnpt. Philol. et Merc. ubi Philologia in cœlum sublimata Cyllenio copulatur: 'Tum illa: ut refectior eœlum sublimisque conscendas, hoc tibi accipe sorbillandum. At tune matri Apotheosi, quæ cum illa forte convenerat, etiam pridem libros, qui ex Philologiæ ore defluxerant, manu contingens, ac dinumerans consecrabat, auferens aliquam globosam animatamque rotunditatem sumit ac virgini porrigit hanriendam. Postquam rem dulcissimam comperit, totam incunctanter exhausit: Continuoque novo solidantur membra vigore, Et gracilenta perit macies, vis terrea cedit, Æternumque venit sine mortis legibus ævum. Verum diva cum immortalitatis eam poculum cerneret ebibisse, quo e terris illam in cœlum, immortalemque factam velut ænigmate redimiculi perdoceret.' Vide Proclum in Plat. Theolog. lib. 1v. c. 15. Elmenh. Porrecto, &c. poculo] Juvenal, XI. Plebeios calices, &c. Porriget incultus puer.' Horat. Epist. 1. 'Porrecta negantem Pocula.' Virgil. vIII. 'Et pocula porgite dextris.' Pric. Porrecto Ambrosiæ poculo, sume (inquit) Psyche, et immortalis esto] Apud Lucianum Jupiter de Ganymede, in Deorum Dialogis: "Απαγε αὐτὸν, ὧ Ἐρμῆ, καὶ πιόντα τῆς ἀθανασίας άγε οἰνοχοήσαντα ἡμῖν. Marcianus Capella: 'Ipsainque nupturam Deo convenire non posse, nisi Superum S. C. mortalis esse desineret.' Idem.

Istæ vobis erunt perpetuæ nuptiæ] Virgilins: 'Connubio jungam stabili, propriamque dicabo: nbi Servius: 'Dicendo connubio, ostendit legitimum: dicendo stabile, longam promititi concordiam: id est, quæ divortio careat.' Appuleins verbis continuo præcedentibus: 'Nec unquam digrediatur a tuo nexu Cupido.' Idem,

Accumbebat summum thorum maritus] 'Summum thorum' cape non cum Serv. 'altiorem' vel 'eminentiorem;' sed medium lectum, qui locus dignior novo sponso, et nuptæ novæ hic attribuitur, sienti semper in nuptialibus epulis fieri solet. Lib. vII. (p. 138.) 'summum pulvinar' vocat. Elmenh. Non medium lectum, sed primum medii lecti locum, si statuamus hic triclinium. Vide Comm. ad Horat. lib. 11. S. 8. 20. Fest. in v. Ordo sacerdot.' Gell. lib. x. c. 15. Cic. lib. 1x. ad Fam. Ep. 26. Liv. lib. XXXIX. 43. Virg. Æn. 11. init. coll. cum lib. 1. vs. 700, ubi se mediam locat Dido infra Æneam summum. Errat illic Serv. sed et hie cum Beroald. Elmenh. At si sigma sive stibadinm fuisse credimus, summus locus erit in dextro cornu primus, ut secundus locus, in sinistro primus. Adi Sirmond, ad Sidon. Apoll. lib. 1. Ep. 11. Oud. Accumbebat summum torum maritus] Horatius: 'Summus ego.' Scholiastes: 'Princeps, in summa parte lecti:' non ideo honoratiore tamen, quam hic sponsæ concessam putem. Pric. Accumbebat] Verbum proprium epulantium est. M. Tullius: ' Qni mihi accubantes in conviviis.' 'Recumbere summam torum' is dicitur, qui in summo, hoc est, honoratione loco discumbit: in hance sententiam Plant. in Sticho: 'Summates viri summi accumbent, ego infimatis infimus.' Horat. in 11. Sermonum: 'Summus ego, et prope me Viscus Thurinus, et infra, Si memini, Varius.' Contra qui in infimo mensæ loco accumbit, dicitur eleganter a Plauto 'imi subsellii vir.' Mendositas est tollenda de Plautinis codici-

bus, in quibus sie passim legitur: 'Seis tu me esse uni subselli virum.' Expunge illud uni, et in ejus locum succedaneam dictionem substitue Imi. Plantum Horatius opinor æmulatus, scripsit in Epistolis: 'et imi Derisor lecti.' Seneca quoque in suasoriis sie refert: 'Subinde interrogabat, qui ille vocaretur, qui in imo recumberet.' Salustius quoque in historiis scripsit hæc: ' Igitur discubuere Sertorius in medio, super eum Fabius senator, ex proscriptis in summo Antonius, et infra scriba Sertorii Verrius, et alter scriba Mœcenas in imo, medieus inter Tarquinium et denarium Perpenna:' hactenus Salust. Illud annotandum, quod non tam summus in mensa locus honoratior, quam medius fuit: ex quo il-Ind Virgilianum: 'Aurea composuit sponda, mediaque locavit:' et Salustius in Jugurtha: 'Dextra Adherbalem assedit, ne medius Jugurtha foret, quod apud Numidas honori ducitur.' Xenophon quoque refert in Pædia, Cyrum solitum in medio recumbere, jussis compransoribus sedere partim ad dextram, partim ad sinistram, ex quibus honoratior sedebat ad sinistram, quod hac insidiis magis subjecta sit quam dextra. Ber.

Psychen gremio suo complexus] Juvenal. 'Ingens Cæna, sed et gremio jacuit nova nupta mariti.' Cicero Philipp. 111. 'Cum in gremiis mimarum mentum mentemque deponeret.' Pric.

Cum sua Junone Jupiter] Lib. VIII. 'Cum suo Adone Venus Domina.' Idem.

Tori Dei] Tori vitiose est in sola Ed. Bas. sec. toti Dei sunt omnes, ut passiu. Vide ad lib. 111. p. 53. 'Totas artis manus.' Nec tamen ineptum est istud cæli, pro Diis, per metonymiam continentis pro contento. Ovid. lib. 1. Met. vs. 184. 'Injicere captivo brachia cælo.' Iufra lib. vi. p. 128. 'Cælum petens.' i. é. Deos

orans. Oud.

Necturis] Tzetz. Chil. x. hist. 351. Νέκταρ δὲ πόσιν τῶν θεῶν πάλιν φασὶν οἱ μῦθοι. Ἡμεῖς δὲ νέκταρ πῶν γλυκύ φαμεν ἐν παραχρήσει. Elmenh.

Quod vinum Deorum est] Putidissimum glossema statuit Pric, immo tacite hoe omiserunt Seriv, et Florid. Nee admodum refragor. Quid si tamen statuamus, aniculæ, deliræ, et 'temulentæ,' ut Auctori vocatur, hanc fabulam narrantis esse monitum, quo simplicem puellam Psychen simul de illius nectaris inter Deos usu erudire voluerit, simulque ostenderit, quam suave sibi videretur? Oud. Quod vinum Deorum est] Dele glossema putidissimum. Pric.

Jori quidem suns pocillator ille] Ejus munus non tantum præministrare pocula, sed etiam prælibare et sorbere aliquantulum, ut si quid novium vel impuratum, dematur, idque non solum in potn, sed etiam in cibis observatum; unde et prægustatores, quibus imperatores, reges, et principes etiam nune utuntur securitatis causa. Vide quæ Joh. Talantonius hae de re reconditarum rerum lib. 111. cap. 17. observat. Elmenh. D'Orv. Jovis, quæ vox exsulat a Pal. In eo pro suus est serrus. Vocem autem suus, male uncinis circumscripsere Elmenh. et Scriver. Proprius enim soli Jovi erat pocillator Ganymedes: quare iste soli Jovi. ceteris Liber ministrabat. Oud.

Floribus purpurabant omnia] Vix alibi. 'Frondens purpurat albo,' nescio quis. Buchanan. 'Et virgineus purpurat ora metus.' Furius Antias tamen apud Gell. lib. xviii. 11. 'Spiritus Enrorum viridis quum purpurat undas.' Wass. Primus locus est apud Colum. l. x. de Cultu Hort. vs. 101. ex scriptura Cod. Sangerm. al. auro: ubi errat Cl. Gesner. aieus patere ex Columella et sequioris ætatis scriptoribus, esse hoc verbum intransitivum. Ex Furii et Nostri

loco liquet contrarium. Nec alia scio loca, nisi demum Prudentii, quibns neutraliter ponatur, quæ Lexica jam notarnnt. In Columella ipso dubia est lectio, cum alii Cod. dent frondes. Oud.

Spargebant balsama] Lib. x1. 'Unguentis et geniali balsamo plateas conspergebant.' Pric.

Musæ quoque canora personabant] J. Gulielmii ad Planti Trin. cap. 4. emendationem non bono exemplo sibi subdole vindicavit Wow. Expresserat eam jam Vulcan, Ed. sec. et segg, dein editores; ac videtur sic exarari in Flor, ac Pith, unde Salm. sui libri oræ adlevit. In ceteris Mss. et Edd. est quoque, inepte; nisi quod nec hæc nec illa conspiciatur in Oxon. Quod non displicet, nt canora sit Accusativus pluralis pro adverbio, Nostro frequentissimus. Vide ad lib. 111. p. 62. 'crebra tundentes:' aliisque locis. Statim videbimus, num formosa quoque co casu dixerit. Ceterum egregie canentibus Musis jungit psallentem Apoll, ut Val. Flace. lib. v. 693. 'Tunc adsuetus adest Phlegræas reddere pugnas Musarum chorus, et citharæ pulsator Apollo: Fertque gravem Phrygius circum cratera minister:' ubi vide. Et sic in Pelei ac Thetidos nuptiis Lucian. in Dial. Deor. Marin. v. tom. I. p. 301. Ed. ult. "H $\tau \hat{\omega}$ 'A $\pi \delta \lambda$ λωνι κιθαρίζοντι, ή ταις Μούσαις άδούσαις προσεχόντων. De Musis, Gratiis, Horis junctis vide Grammium in Obs. Xenoph. pag. 84. &c. Inepte mox ciraram in Ed. Bas. pr. Oud. Musæ voce canora personabant, Apollo cantavit ad citharam | Homerns: Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμός έδεύετο δαιτός έΐσης, Οὐ μέν φόρμιγγος περικάλλεος, ην έχ' 'Απόλλων, Μουσάων θ', αξ άειδον αμειβόμεναι όπὶ καλη̂. Pric. Voce canora personabant | Gellins 1. 2. 'Aquis canoris et avibus personante.' Idem.

Suavi musicæ superingressa, &c.] Emendationi Wow. præivit Ed. Vulc. see, in qua editur suppari gressa, mendose, ut puto, pro gressu; atque ita reliqui Editores suppari gressu expresserunt. Quo facit nonnihil Ms. D'Orv. præbens superingressu. Nihilominus Pric. revocandam suasit aliam ceterorum Mss. et Edd. lectionem, superingressa: ex lib. x. p. 233. 'Super has introcessit alia:' ubi etiam de Venere sermo. Neque displicet Flor, et ita citat Cl. Gorius in Præf. ad Columb. Liv. Aug. lib. pag. 32. quasi hic quoque Appuleius monnisset, Venerem ingressam fnisse, postquam Musæ cantare inceperant, ac tune formose saltasse. Verum id est ineptissimum. Saltatio enim non post cantum, sed ad ejus numeros modosque fiebat olim, uti minc. Ac Diis omnibus simul ad cœnam nuptialem convenientibus, non poterat abesse Venns, enjus filii uuptiæ celebrarentur; quam etiam adlocutus jam fuerat Jupiter. Namque non leguntur rursus discessisse: nisi Venus fingatur recessisse, ut se unptiali habitu magis exornaret. Sed illa non solebat frequentare Deorum theatrum, nisi bene comta; uti patet ex pag. 120. Latinum hand est, quod conjecit Gilb. Gaulminns ad Enstath. de Ismen, et Ismenes Amor, pag. 25. supparigressa, sive quæ supparem musicæ gressum præbuit. Optime vero ' gressus subpar musicæ,' est saltatio ac motus pedum congruens modis numerisque canentium. De Adjectivo 'subpar,' et quidem cum Dativo vide N. Heins, ad Vellei, lib. 1. c. 17. 'Subpari ætate.' Cic. de Cl. Orat. cap. 7. ' Hnic ætati subpares.' Anson. Epist. 1. init. 'Pæne ætas quia nostra eadem, nam subparis ævi Sum tibi ego, et possum fratris habere vicem.' Sic legendum puto e veterrimo Codice, in quo, bona ætas. Vulgo ineptissime, Atque at. vs. 32. 'fatebor Subparis hæc ævi tempora grata mihi.' Ceterum Heins, ibidem vult legi gestu; quia in mannum, brachiorum, et laterum motu præcipuns saltandi decor apud Antiquos consistebat. Confer Rigalt. ad Artemid, Oneirocr. l. 1. e. 78. Bronkli. ad Tibull. lib. 1. 8. 38. 'Ille liquor docnit voces inflectere cantu, Movit et ad certos nescia membra modos:' et ipsum Heins, ad Ovid, lib. vr. Met. 308. et ad Remed. vs. 334. 'Fac saltet: nescit si qua movere mannm.' Huc respicit Auctor lib. x. pag. 235. 'Venus leviter fluctuante spinnla, et sensim annutante capite copit incedere, mollique tibiarum sono delicatis respondere gestibus; et nonnumquam saltare solis oculis:' ubi male reponit Pric. gressibus. Immo sic pag. 232. 'Incessu gestnosi:' nbi vide Pric. et me ad pag. 234. procedens inaffectata gesticulatione.' Verum tamen hic gressu non est mutandum contra Mss. Pedum enim ratio non minus habita est in saltn: ut millies occurrit, et de Venere Horat. lib. 1. O. 4. 5. 'Jam Cytherea choros ducit Venus, inminente Luna, Junctæque Nymphis Gratiæ decentes Alterno terram quatinnt pede.' Reposian, in Catal. vs. 68, de Ven. 'Inque modom vocis motus decentes Corpore læta dabat.' Porro Muse vitiose in Palat. Oud.

Formose saltarit] Adverbium id placuit Piccarto in Peric. Crit. cap. 9. et de more cum Elmenh, receperunt Scriv. ac Flor. firmavitque Heins. Propert. loco lib. 11. 2. 27. 'posito formose saltat Iaccho.' Sed formosa constanter exhibent Mss. et Edd. Vett. quod possemus capere quasi epitheton ipsius Veneris in Nominativo. Malim tamen credere, pluralem esse Accusativum pro adverbio formose, ut monni paullo ante ex Auctoris genio ad v. 'canora personare.' Sic ferme Auctor Copæ vs. 2. 'Crispum sub crotalo docta movere latus, Ebria famosa saltat lasciva taberna.' Boëth. lib. 11. Cons. Phil. pr. 1. uti est quoque in Ms. Leid. 'fortunam pernitiosa ludentem.' Idem. Venus suavi Musicæ suppari gressu formosa sultavit] Revocemus antiquam lectionem superingressa: infra lib. x. 'Super has introcessit alia, &c. gratia coloris ambrosci designans Venerem:' ubi forsan coloris rosei scribendum. Pric.

Scena ibi sic cone.] Male Vule. Ed. sec. quod et conjecit Gaulminus, contra Mss. et Edd. totamque linjus loci elegantiam et solitum Appuleii stylum reposnerat schema. Vide ad lib. 11. p. 39. 'venerabilis scenæ facie.' Lib. Iv. p. 77. 'Scenam, quam sponte sumserat, retinens.' Infra pag. 127. 'Spectaculi scena.' Var. Lect. Flor. unins dat cena. Porro ex Wower, conjectura, quam et G. Voss. margini adleverat, a seqq. receptum est ibi pro sibi, quod erat in prioribus, et plerisque Mss. etiam Florent. Sed ibi confirmat D'Orv. In Reg. Guelf, et Pal. scenas ibi s. concinnatas. Oxon, scemas ibi s. concinnatas, Non video tamen idoncam satis rationem. enr displiceat sibi. Venus saltatura ita sibi, sive suum in usum concinnaverat scenam, sive institui jusserat, nt Musæ canerent, &c. Paniseus fistulam inflaret, quamdiu ipsa saltaret. Oud.

Tibias inflaret Satyrus, et Paniscus ad fistulam diceret | Recte feeit Flor. quod defenderit vulgatum dic : sed male explicuit. 'Diccre ad fistulam' est canere carmen fistulæ sonis, non linguæ motu. Estque proprium dicere in levioribus ac lætis rebus, sive de Hymenwo, crebroque cum verbo ducere, quod hic in Oxon. est, confunditur. Adi N. Heins. ad Ovid. l. I. ex P. 2. 133, et Broukh, ad Tib. lib. 11. 1, 54. 'modulatus avena Carmen ut ornatos diceret aute Deos.' Adposite etiam Horat, lib. 1v. O. 12. 9. 'dicunt Custodes ovium carmina fistula.' Nemes. Ecl. 1. 63. 'dixisti carmen avena.' Verum alind quid latet. Nam non solum in Flor, sed

et D'Orv. Pal. Pith. Fux. Gnelf. Oxon. Par. exaratur inflarent et dicerent vel ducerent; ad hæc tibiæ non Sutyris, sed Musis sunt propriæ; unde Diod. Siculus in muptiis Cadmi et Harmoniæ lib. v. § 49. ait : 'Απόλλωνα μέν κιθαρίσαι, τὰς δὲ Μούσας αὐλησαι, et Horat, lib. 1. O. 'Si negne tibiam Enterpe collibet:' ac Cens. scribit de Nat. D. cap. 12. 'Non Apollini cithara, non Musis tibiæ, ceteraque id genus essent adtributa,' Hinc forsan legendum, distinguendumque : Ut Musæ quidem chorum canerent, tibias inflarent; Satyrus et Pan. ad fist. dicerent: vel adjecta copula distinctiva, canerent, aut tib. vel tibiasre infl. quod ultimum placuit N. Heins, ad Ovid, lib. vi. Fast, 701, de tibiæ inventore Marsya; 'Inventam Satyrus primum miratur; at usum Nescit, et inflatam sentit habere sonum.' Vulgaris tamen lectio nonnihil roborari posset ex Mart. Capella, qui Fanno dat tibiam lib. 1x. p. 307. Silvanum harundinis enodis tistula sibilatrix, rurestris Fannum tibia deenerunt.' Vide et Gron, lib. 1. Obs. c. 5. et Montf. Ant. tom. 1. Ceterum in Pal, desideratur vox Musæ, Idem. Paniscus] Diminutione vocum scriptorem istum ludere novum non est, neque ab istius stylo ad comicam levitatem sæpe accommodato alienum. Hinc est cur et Saturiscum diminuto vocabulo dixisse arbitrer a Satyro; proinde ut Paniscum appellavit, tamquam minutulum Panem. Infra octavo libro de Asino: 'De cibo,' inquit, 'vel poculo cogitatis:' fallor? an vernm est potulo. wech. Pro varia lectione in Flor. est Pan Deus, forsan ex lib. præc. ' Pan Dens rustions,' vel ex corrupta scriptura, qualis est D'Orv. Sed Satyros et Paniscos paniseus. junxere quoque Cic. et alii. Videad Suet. Tib. cap. 43. 'Paniscorum et Nympharum habitu.' Ex qua conjunctione patet quoque, Satyriscus hie non reponendum. Oud. Tibias inflarct Satyrus] Glossæ: 'Flat, flator, φυσậ, αὐλητής.' lege, Flat, φυσậ. Flator, αὐλητής. Pric. Ad fistulam diceret] Oxon. ducerent: et statim, Sicrite Psyche, &c. Idem.

Sic esse] Rite, sive legitime, et sacris imptiarum sollemnibus convenienter, præbent quoque Flor. Reg. Pith. Gnelf. Pal. D'Orv. Oxon. Edd. Jint. post. Elmenh. Scriv. et Flor. Miror ecce retentum a Pric. Mox mallem Cupidini, si per Mss. liceat, ut Cic. in Top. c. 4. 'Cum mulier viro in manum convenit.' Adi etiam Pricæum. Oud.

Convenit in manum Cupidinis] Lib. VIII. 'Modo ne in Thrasylli manum convenias.' Terentius Andr. 'Hanc mihi in manum dat.' Donatus: 'Confirmatæ sunt legitime nuptiæ per in manum conventionem.' Pric.

Et nascitur illis maturo partu filia, ξc.] Plutarchus in Parallelis: Ἐγκυμων κατέστη, και εἰς τὸν ὡρισμένον χρόνον ἐγέννησεν Αἰγίπανα. Horatius: 'Rite maturos aperire partus Leuis Elithya.' Phocas in Virgilii vita: 'Cum maturo premeretur pondere ventris:' supra lib. v. 'Cum prægnationem tuam plenus uterus maturaverit.' Idem..

Dolebam mehercules quod pugillares et stilum non habebam, qui tam bellam fabellam prænotarem] Plaut. Mil. 'Habes tabellas? vis rogare? habeo et stilum.' Ammian, Marcellin, lib. xxviii. 'Cum hæc eadem numerantes notarii prope triginta assistant cum thecis et pugillaribus:' supra lib. 11. 'De industria quodam tabulis prænotante.' Idem.

Adveniunt] Eveniunt est in Edd. vulgo ante Colv. qui edidit cum seqq. reveniunt, ex conjectura Stew. ad l. Iv. p. 79. 'cum latrones remeant:' ubi notandum illos remeasse, quos paullo ante dixeras, 'concito se gradu prorupisse.' Hic ergo de aliis sermo, qui priorum quidem socii, sed

nondum ab Lucio erant visi. Quare non ausim recipere quoque reveniunt, licet etiam Grosl. sic emendarit, nisi probetur e Mss. De eo verbo agam ad lib. vii. pag. 141. 'Civitatem revenimus.' In Mss. enim ceteris, ut docent eruditi, item Oxon, Pal. D'Orv. Ed. Junt. post. est adreniunt. Bene. Oud. Latrones reveniunt onusti] Livius lib. 1. 'In latrones præda onustos impetum facere:' infra hoc libro: 'Rapinis suis onusti coram deprehendant latrones." De fure Phædrus: 'Onustus sacrilegio cum discederet.' Pric. Eveniunt] Lege reveniunt, hoe est, redeunt domum, et repedant. Beroald.

Immo promptiores] Lege ex Ms. animo promptiores. Elmenh. In quonam Ms. ita inveniatur, neseio. Fides sit penes Elmenh. Ex Veteri Mss. et Edd. scriptura vera immo Soping. effingebat nimio; uti et fecisse monui Brant, ad hujus lib. init. 'animo tanto eupidior :' aut etiam, vel immo : quomodo Auctor loquitur se corrigens p. 197. 3. 208. 7. Ed. Colv. Quin etiam Gruter, intrusam per Colv. et segq. lectionem animo, denno mendæ suspectam habnit, et contra immo restituendum divinavit in Susp. Ined, sive Misc. Nov. Lips. v. 111. P. 3. p. 495. Et, ut opinor, rectissime, nonnulli tamen, immo promptiores: sive aliqui, sed non promiscui, at potins ex omnibus promtiores. Sic l. vit. p. 134. 'Quosdam, immo vero fortissimum quemque.' De Mundo p. 710. ' Quintus Phosphorus Junonia, immo Veneris stella censetur.' Quamvis igitur blandiatur admodum conjecturalis lectio animo, contra Mss. non est admittenda, sensum idoneum etiam præbente τŵ immo. Oud. dioque raptim tuburcinato] Glossæ: · Raptim, άρπαγίμως, ή μετ' άρπαγής.' tuburcinari, est δαρδάπτειν. Hesychiιιs: Δαρδάπτουσιν έσθίουσι, σπαράττουσι, μετά ταραγμοῦ ἐσθίουσι. lege. Δαοδάπτουσι λαύρως ἐσθίουσιν, &c. et post,

μετὰ σπαραγμοῦ ἐσθίουσι. Idem Hesychins: Δάψαι σπαράξαι, &c.καταφαγεῖν μετὰ σπαραγμοῦ, &c. vide et in δαρδάπτειν. infra heie, 'ferinis animis cœnam invadere' dicitur. Pric.

Me et equum, vectores rerum illarum futuros, fustibus exinde tundentes producunt in vium] Supra l. 111. 'Nos duos asinos et equum menni productos e stabulo, quantum possunt gravioribus sarcinis onerant, et donno, &c. minantes baculis exigunt:' optime bic Ms. Oxon. prodeunt in viam. Idem.

PAG. 126 Perducunt ad quamp. speluncam] Anctoritate Mss. Oxon. et D'Orv. sic confidenter rescripsi, ut snasit Pricæns; immo dudum ante jam edidit Scriv. ac dein quoque Flor. Ad finem enim viæ tune pervenerant. Quo sensu creberrime occurrere præpositionem per, ac sæpissime in pro corruptam esse, passim monuere viri eruditi. Vide et notarum Indicem, ac l. 11. p. 36. Oud. Producunt ad quampiam speluncam] Scribe cum Oxon. fidenter, perducunt. Pric.

Ne breviculo quidem tempore refectos, &c.] Lib. vii. 'Nee mihi misero statuta saltem cibaria pro tantis laboribus præstabantur:' nbi dicta confer. Idem.

Obiter reducunt] Adverbinm hoe in duas voces divisit Beroald, non capiens, quid sit obiter, sive 'e vestigio,' 'illico.' Quod est in plerisque Mss. et Edd. Vett. Adi Cl. Burm. ad Quinct. Declam. x. c. 16. ' Pessimus parentum, qui dum liberos suos sepeliunt flere contenti, ut obiter ab rogo siccis oculis revertantur.' Vide et hic Pric. Et sic obiter in Amm. Marc. legit Doct. Canneg. in Brittohurgo p. 24. Ob sæpe quidem in Nostro potes explicare per ad; sed tamen sensum quemdam obpositionis, et vultui nostro objectæ rei habet; ut patet ex notatis ad 1. 11. p. 39. 'Ob os corporis et pectori

ejus inponit.' Sic l. viii. p. 163, 'Ob iter illud jacere corpora.' Verum tamen præplacet hic mihi ociter: quod margini adleverat G. Vossius. et in Bemb. ac D'Orv. Codd. reperitur, ac plane Appuleii genium spirat. L. I. p. 17. 'Profer ociter, et hospitem produc' (f. perduc) 'ad balneas, satis arduo itinere fatigatum.' 11. p. 36. 'Ociter surrexit.' Obiter reducunt] Oxon. et alii Mss. imo et editiones antiquissimæ, obiter reducunt, quod a Beroaldo (queni secuti reliqui) perspectum minus, in duas voces dissiluit. Obiter hic, est 'similiter,' 'ut ante,' vel, 'e vestigio.' Glossæ: 'Obiter, δμοίως, εν τῷ αὐτῷ.' Glossæ aliæ: 'Έν τῷ αὐτῷ, Eodem, inibi, obiter.' Pric. Ob iter] Annotandum, ob iter hoc loco dici, quasi ad iter, sejunctim, ut duæ dictiones esse videantur. Alias obiter adverbium est, significatque inter eundum, incidenter, tali de causa: quæ particula Veteribus usitata, et Plinio frequens est. Beroald.

Tantaque festinatione trepidabant] Supra lib. 111. 'Me trepidatio simul et festinatio decepit.' Quintilianus XVII. Declam. 'Nec præcipiti, &c. trepidatione festinant.' Pric.

Unde crebris æque ingestis ictibus, &c. me ægre ad exurgendum compellunt] Lib. 1v. 'Certus atque obstinatus nullis verberibus ad ingrediundum exurgere.' Idem.

Et imus] Corrige, unus. Beroald.

Quid, quod et pessimo pede domum nostram accessit] Apud Plautum Rudente: 'Malam fortunam te in ædes adduxi meas:' contra apud Laërtium Xeniades de Diogene: 'Αγαθδς δαίμων εἰς τὴν οἰκίαν μου εἰσελήλυθε. Pric.

Sarcinas istas, quamquam invitus pertulerit] Lib. v. 'Nec immemor Zephyrus regalis edicti, quamvis invitus, susceptas eas, &c. solo reddidit:' et 1x. 'Apponebat propere mulier, quamvis invita.' Idem.

Protinus eum vulturiis gratissimum

pabulum futurum pracipitabo] Plaut. Rudente: 'Teque ambustulatum objiciam magnis avibus pabulum:' id est, rulturiis; supra hic lib. v. 'Alitibus bestiisque obvinn fereus pabulum, interiit.' Seneca Thebaide: ' Et in alta nemora pabulum misit feris Avidis, avibusque.' Idem Thyeste: 'Utrumne sævis pabulum alitibus jacent?' et ibidem : 'Avibus epulandos licet Ferisque triste pabulum sævis tradat.' De Ajace apud Sophoclem Menelaus: Ἐκβεβλημένος, Ορνισι φορβή παραλίοις γενήσεται. Βεne et gratissimum pabulum. Homerus: Οί δ' έπλ γαίη Κείατο γύπεσσιν πολύ φίλ. τεροι ή αλόχοισιν. Statins IX. Thebaidos: 'Ibitis æquoreis gratissima pabula monstris.' Idem.

Mitissimi homines | Fux. immitissimi homines. Roald. Vulgo, savissimi. Elmenh. Scilicet sarissimi invenit Elmenh, in Ed. Vulc. sec. Prave omnino. Sollemnis est Nostro ironia: ut bene monent Interpretes, quam non ceperunt etiam librarii isti, qui in addiderunt, ut est quoque in Pal. Guelf. Oxon. Unum corum 'benignum comitem ' vocat p. 130. Vide ad l. 1. p. 6. 'Bona uxor:' et sæpissime, ac præsertim l. vii. p. 150. ' Pastores modesti,' Oud. Dum secum mitissimi homines altercant de mea nece, jam et domum perveneramus] Infra heic: 'Dum sic meeum fustem quatiens benigmis jocatur comes, jam domus corum extremam loricam perveneramus.' Fuxensis et Oxon. immitissimi: at spissis Lucii nostri ironiis magis alterum congruit. Pvic.

Timor ungulas mihi alas fecerat] Virg. v. Æneid. 'pedibus timor addidit alas.' Elmenh. Vide Pric. et alios. Sil. Ital. lib. x11. 455. 'pennasque addente pudote Evolat.' Lib. xv1. 553. 'Sed enim sibi fecerat alas Concitns.' Oud. Timor mihi ungulas alas fecerat] Lib. v111. 'Sed illa pernicies non erat alacritatis mew, at formidinis indicium. Denique me-

cum sic reputabam, Pegasum inclytum illum metu magis volaticum fuisse, ac per hoc merito pinnatum proditum.' Pric.

Ac ne meæ quidem necis habita] D'Orvill. ac nocq. n. Fux. sed meq. n. Palat. Guelf. et Oxon, sed meæ q. necis, scriptura Pric. conjecturæ congrua, quam recte refellit Florid, male tamen cogitans de pluribus jumentis lassis, quæ non habebant. Certe de se suoque equo loquitur modo Auctor, latronesque nec equi pascendi curam habuisse, nec sui necem, quani erant comminati, peregisse jam præ recurrendi festinatione, Oud. Nulla salutis nostra cura, ac ne mea quidem necis habita] Imo habitam curam necis ejus et præcedentia et sequentia monstrant : unde conjeceram legendum, ut mew quidem n. h. post vidi in Oxoniensi looduvanov, sed mere q. n. h. Sententia loci clara est, nec dissimilis Taciti illa: 'Non esse curæ Diis securitatem nostram, esse ultionem.' 'Salutem' heic 'refectionem' intellige, ex qua salus: hinc infra x. 'refectioni se ac saluti redderct.' Vide ad Act. 27. 30. notata. Pric.

Actutum recurrunt] Qua fultus auctoritate Vulcan. Ed. sec. Elmenh. et Flor. sequentibus, ediderit actutum, reperire non potui. Per se proba quidem vox est, ut vidimus ad lib. v. p. 104. Dabunt actutum mihi nœnas.' Sed Mss. et Edd. ceteræ constanter habent dudum: unde Pric. volebat legere domum, vel transponere dudum vulnerati rem: quia non satis dispexit vim particulæ dudum; quæ, nti et jam dudum ponitur cum præsenti tempore, quando significat actionem jam inceptam, sed adline durantem. Vide Cicer. Cat. 1. 5. Lucan, lib. 1v. 545, v. 423, ' Modo,' ' quam primum' explicat Serv. ad Virgil. Æn. 11. 103. 'Jam dudum sumite pœnas:' nbi vide Burm. infra lib. x. p. 225. 'Jam dudum præstolantem offendimus.' Pith, accurrerunt. Ond. Comitilus adscitis qui vulnerati remanserant, dudum recurrunt]

Dudum recurrere' quid valeat, non dispicio: conabar ita locum constituere: C. a. qui dudum vulnerati remanserant, recurrunt: vel pro dudum, domum substituere: supra paulo: Quid, quod et pessimo pede domum nostram accessit?' Elmenhorstius, qua fultus auctoritate non video, actulum edidit. Pric.

Relaturi tadia u. a. nostræ tarditatis] Hæc verba interpretari omisit Beroald, desperans forte, se bene expliciturum. Florid, tamen reddidit per 'reportaturi fastidia n. tarditatis;' quibus patet, eum per tadia intellexisse onera, adline ibi relicta. præterquam, quod durissime ita locutus foret Auctor, non reliquerant ibi ceteras raptas res ob tarditatem asini, sed quod plures gestare non potuerat; ut patet e præcedentibus. Vulgatum tamen non magis intelligo, nec quid velit Cl. Wass, capio. Suspicor quidem, Auctoris mentem hanc esse; Latrones, relicto illic asino præ tædio ipsius tarditatis, solos abiisse, suis ipsos humeris adlaturos, non relaturos ea, quæ in spelunca adhucdum reliquerant: unde rapinis suis onusti mox revertuntur, et in Lucium antogientem cum puella incidunt pag. 129. Confer omnino Lucian, in Lucio pag. 591, t. m. Quid vero scripserit Auctor, nescio. Edd. Junt. Ald. est laturi, in Reg. Fux, Pith. Guelf. Bert. Pal. D'Orv. relatori tædio, quod ultimum et in Fulv. Oxon. aliisque esse, alii monuerunt. Conjeci aliquando: relicto me, tadio, ut ai. &c. vel præ altiore tædio: ut 'altins tadium' sit dictum, quo 'altior vindicta,' et similia: de quibus egi ad lib. 1v. p. 66. An me licto, præ tædio? An reliqua laturi, tadio? Sic vir d. ad M. Ed. Colv. An relato iis, sc. comitibus, vel relato unui tadio? sive narrato illi, nt ea probe custodiret illum necandum;

quo trahi possent sequentia. Quin quia in Oxon. est relectiori, et tædia servat idem in marg, uti et Florent. aliique, divinavi, num reliquerit Auctor, relecturi tædia, &c. sive repetituri et recalcaturi viam, quam cum tædio, ut aichant, præ nostra tarditate emensi erant. Certe relegere eo sensu est elegantissimum. Adi omnino N. Heins, Advers, pag. 236. Bentlei. ad Horat, lib. 1. Od. 31. 'atque iterare cursus Cogor relictos.' Valer. Flace. viii. 121. 'Relegant campos.' Et sic fere Ovid. lib. 1v. Met. 569. ' relegantque suos sermone labores,' Atque deducta hine metaphora explico cum Heinsio ad Ovid, Fast. 11. 550. Horatii locum Epod. II. in f. 'Omnem relegit idibus pecuniam.' Non 'collegit rursus,' sed 'renumeravit,' rursus ejus summam deduxit: hertelt en opgenoomen, wat hy had. Nam redegit, quod est in Mss. plurimis, etiam plerisque a me visis, ac plaeuit Gron. lib. 1. Obs. cap. 20. Bentleioque, qui tamen de Gron. tacet, non videtur ibi locum habere posse. Talis enim prenniæ redactio nequit uno die tieri. Sed ut ad Nostri locum redeam, viæ tædiu aliquoties usurpat; et ita 'tarditas' ac 'tædium pompa' apud Sucton, in Vespas. c. 12. Oud. Relaturi tædia, ut aiebant, nostræ tarditatis] Oxon. relectiori tædio, &c. Ms. alius: relatori tadio: subesse aliquid puto vulgato rectius. Pric.

Quid stas, Luci] In Guelf. Quid istas, L. in Pal. scribitur quid istas, σ Luci: ex quo tacite Elmenh. cnm Scriv. et Flor. videtur intrusisse τδ ο. quamque exclamationis vocalem nunc addit, nunc omittit Auctor, nti hic ceteri Mss. respunnt, qui recte, ut docet Pric. simplex stas præferunt quoque cum Beroald. et seqq. Edd. Restas placebat quoque Sopingio et Grut. Sed idem conjecit itidem: Quid hic stas. Adi Misc. Nov. Lips. vol. 111. p. 111. p. 496. Et adverbium

hoc omnino hic admittendum censeo. Nam discrete in D'Orvill, exaratur: Quid stas hic, Luci? In præfixis Beroald, notæ vocibus legitur, quod istas. Hinc fingi posset: Quo hic stas, Luci? Lucian, t. 11. p. 591. in hac re: Tí έτι μένεις ενταθθα; Ond. Quid stas, Lucil Melius ita Beroaldus, quam qui postea, restas et instas. Novins apud Nonnium: 'Quid stas? age, move te.' Horatins in Epistolis: ' Quid stas?' Infra hie l. xt. ' Quid stas o Luci?' In Menæchmo Plautino: 'Qnid statis? &c. jam sublimem raptum oportnit.' Terentius Eunuch, 'Quid stas?' ubi Donatus: 'Quasi sit causa properandi.' Hae autem cum sequentibus 'Vides istas rupinas,' &c. concepta (ni fallor) sunt ex Horatii hisce: 'Quid mori cessas? potes hac ab orno, l'endulum zona bene te secuta, Lædere collum.' Pric. Quod istas tuci] Lego, Quid stas Luci? Sermocinatio est, quam secum habet Lucius Appuleius. Berould.

Vel quid jam novissimum exspectas] Apnd Quintilianum ille Declam. 1x. 'Tota cogitatione in mortem intentus, exspectabam cruentum illum confectorem.' 'Novissimum,' pessimum, ultimum, rerum omnium extremum, supra lib. 1. 'Pol dignus es extrema sustinere, et, si quid est novissimo extremius.' Tacitus Annal. vt. de Caligula: 'A summa spe novissima exspectabat:' et apud Eundem x11. 'Novissima quidem exempla meritum.' Pric.

Et præacutas] De dubio roû silicis genere adi Comment. ad Ovid. l. 1x. Met. 223. ad lib. 1v. Trist. 6. 14. Oud.

In his præminentes silices] Alii, nescio qui, teste Pric. præminentes. Is præminentes defendit. Sed præterquam quod præ illico præcedat, apud idoneos Latinæ linguæ scriptores præminere, magis significat excellentiam seu præstantiam super alios,

quam exstantiam. Quare præfero prominentes, quod præter Fulv. et Fux, servarunt Oxon, Par, et Pal, et forsan Pith. cum Salm. Vide Burm. ad Valer, Flace, lib. vii. 30, ' Prominet, atque oculos longe tenet.' Drak. ad Liv. lib. xxxvii. 23. 'prominet in altum.' Veget. lib. v. c. 13. ' prominentibus vel latentibus scopulis:' ubi in Ms. proemin. Plin. lib. v. Ep. 6. 'Porticum latam et prominulam :' et inferins, 'valvis in viridia prominet et exit.' Immo Auctor noster crebro hoc utitur composito. Lib. 1. pag. 12. 'Tigillo, quod prominebat.' Lib. v. pag. 97. 'In more Siremun scopulo prominentes.' Hoe libro pag. 131. 'sola facie prominente:' ubi eadem varietas. Lib. 1x. pag. 195. ' Digitos, qui prominebant.' Lib. x. p. 233. 'pinnulæ prominebant.' Lib. x1. p. 216. 'Ejus orificium prominebat.' In D'Orvill. est vitiose, in has pram. scilicet. Idem. Praminentes silices | Mss. Oxon. et Fuxensis, prominentes: at antiquissimæ editiones præminentes: pro quo nonnulli præeminentes, quod eodem cadit. Tacitus Annal, xii. Cæteros peritia legum præminebat.' Idem de Vatinio quodam Annal, xv. Optimi enjusque criminatione eo usque valuit, nt gratia, pecunia, vi nocendi etiam malis præmineret:' ubi malos pro malis Pichena, quod in sensum eundem recidit : ego magis scribendum conjeci, hac sententia. Præminebat gratia, præminebat pecunia, at magis vi nocendi præminebat. Ammian. l. xv11. 'Ferocia pares, et numero præminentes:' sic 'labra præminentia' Eugraphius ad 11. 3. Eunuchi. Augustinus Confess, vi, 9. 'Ingressus ad cancellos plumbeos qui vico argentario desuper præeminent.' Pric.

Penetrantes, qua decideris] Pith. penetrante. In Pal. q. Fux. qm. Quaqua receperunt Vulc. Ed. sec. Elmenh. Scriv. et Flor. Vide ad lib. II. p. 22. Verum si silices penetrarent

corpus Lucii, videtur notius illis adfixus et hæsurus fuisse, quam ulterius decidisse. Quare cum Pric. et Wass. præfero Flor, Cod. marginalem leetionem, pene untequam decideris, non vero, penetrantes antequam dec. uti idem Pric. conjecit, probante Florido. Lib. v. p. 106. 'Nec tamen ad illum locum vel saltem mortua pervenire potnit. Nam per saxa cautium membris jactatis atque dissipatis et laceratis visceribus suis, alitibus bestiisque obvium fereus pabulum interiit.' Oud. Quæ le penetrantes qua decideris, membratim dissipabunt | Colvins, quaqua decideris, quod non improbo : est autem in Florentino, Q. te pene antequam decideris m. d. quæ vel ipsa, vel, quæ illi cognata, Q. te penetrantes autequam decideris m. d. est lectio, me judice, vulgatæ longe præferenda. Supra v. de sorore Psyches, quæ e scopulo se præcipitem dedit: 'Nec tamen ad illum locum vel saltem mortua pervenire potuit: nam per sava cantium membris jactatis atque dissipatis, &c. alitibus bestiisque obvinm ferens pabulum interiit.' Pric.

PAG. 127 Non vultum, &c. tantum asini, rerum corium non asini cr.] Si vulgaris hac lectio sana est, post rerum subintelligi debebit etiam; de qua ellipsi dixi quædam ad l. 1. p. 8. At multum præplacet scriptura Codd. Flor, Fux. Guelf. Oxon. Bert. Pal. et Edd. Elmenh. Seriv. Flor. hand agnoscentium primum non, clarissimo sensu. Magia tibi tantum circumdedit vultum, laboresque asini, non vero eins corium. In Palat. Guelf. et Oxon. est victum, qui circumdari nequit. Adi Pric. Tibi deest Pal. asinorum corium Oxon. a m. pr. Ista omnia verum corium non asini desideranturin D'Orv. Oud. Non vultum tibi tantum laboresque asini, &c.] In Oxon. Non victum tibi, &c. quæ lectio lenocinatur quidem: supra fine tertii: Præsentem casum tolerans, in asini

faciem fœna rodebam: 'nil tamen ausim mutare: nam et iv. de ursæ pellem subeunte: 'Vultu ferino se recondit:' et supra hoc ipso libro: 'Potest iu asino meo latere vel vultus hominis, vel facies Deornu.' Pric.

Hirnndinis tenue membranulum | Hirudinis, quod servavit Fux. Cod. ediderunt jam Vulc. Elmenh. Seriv. et placet Pric. quia hirundinis cutis non tenuior, quam aliarum avium. Verum non video rationem, nb quam Auctor sibi tribuat magis membranam hirudinis, palustris bestiolæ minimæ, quæ inter potandum gulæ illabi potest, ut docet Plin. l. xxiii. c. 1. § 27. et lib. VIII. c. 10. quam alterius, quæ saltem magis accedat ad asini magnitudinem. Hinc cum Grut. in Susp. Ined. sive Misc. Nov. Lips. vol. 111. t. 111. p. 502. altius ulcus hic latere censeo, mentemque Appulcii fuisse opinor, tam tenuem sibi esse cutem, nt non solum esset pervia silicibus acutis, sed etiam aculco vel toti capiti sangnisngæ βδέλλης seu hirudinis, penetrantis eam, ut ebibat sangninem; nec missuræ, nisi cruoris plenæ. Vide ad Plin, l. x1. c. 34. XXXII. 10. Horat. Art. P. vs. ult. Theory. Id. 11. 56. In Oxon. Ms. est h. tenuum memb. D'Orv. h. tenue umbranulum. Pith. t. umbraculum, Grut. conjecit, hirudini tenuc, et explicuit 'membranam, quæ vel ipsius hirudinis confessione tennior:' anod vix capio. Rectius exposuisset tenue et penetrabile etiam hirudini; quam perforare facile hirudo posset. Idem quoque longius discedens ab litterarum apicibus, audacissimam proposuit conjecturam, hirudinis stimulo memb. perrium dedit. Sensum Auctoris sine dubio vidit. Ipsis verbis certior medicina a Codd, exspectanda est. De nentro g. membranulum vide Pric. Circumdare vero corium alicui, pro aliquem corio circumdare, æque probum est. Vide quos landavi ad Hirt, I. viii. B. G. c. 7, et B. Afr. c.

38. 'oppido munitiones circumdate.' Infra 1. 1x. p. 193. 'Lacinias caveæ circumdatas.' Virg. lib. x. Æn. 483. de clipeo: 'Quem pellis toties obeat circumdata tauri.' Et sic alii quoque. Quare id verbum suspectum non esse debebat Grut. Ond. Sed hirundinis tenue membranulum circumdedit] In vet. Onomastico: 'Membranulum, μηνέγγιον.' Glossæ: ''τμὴν, membranum, membranium:' scribe membranulum: pro hirundinis alii hirudinis: quibus non illibenter accedo. Pric.

An custodium anus semimortuæ formidubis] Sophocles: "Η καὶ δοκεῖτε Τοῦ τυφλοῦ τιν' έντροπὴν ἡ φροντίδ' ἔξειν; Idem,

Finire poteris] Perperam elegans verbum mutaverat solus Vulc. Ed. sec. Finire est interficere. Gr. τελειοθν. Et sic in Mss. O. Atque hine in Gemmis: Fin. Marius, Pompeius, Cleopatra, Olympia. i. e. finitus vel finita: sive occisa. Adi etiam Pric. Comm. ad Val. Max. tib. 11. c. 6. § 6. 111, 2. § 6. Ext. 'spiritum finire.' Duk. ad Flor. l. 11. c. 15. 'Finita Carthago.' De V. Plat. pag. 581, et Fabri Thesaurum. Sic etiam finis absolute pro vitæ fine sive morte ponitur Vell. lib. n. c. 123. ' Nec quidquam de fine, si fata poscerent, recusans.' Luc. J. vii. 811. 'finemque sui sibi corpora debent? Atque ita Ms. Lactantii de Phæn. vs. 161. 'At fortunatæ sortis, filique volucrem, Cui de se nasci præstitit ipse Deus:' uti non male reposuit Heins. Vulgo fatique e glossa τοῦ finis. Adde Cl. Canneg. ad Treb. Poll. de 30. Tyr. c. 8. Oud. Pedis tui calce unica finire poteris] Donatus ad Phorm. 1. 2. 'Modo calces, non partes planta, sed percussiones pednin plagasque significat.' Finire Græcum est: sic Justinus lib. xxvII. de Soliemo: 'Equo præcipitatus finitur: 'et ' bestiis finiri,' Tertullianus in de Scorpiace. Pric.

Et alacri statim nisu lovum quo tueram destinatus abrumpo, meque quadrupedi cursu proripio Homerus: Δεσμόν ἀποβύθψας θείει πεδίοιο κροαίνων. Infrit hic lib. vii, ' Cervice ardua clata, lorum quo tenebar abrumpo, meque protinus pernici fuga: committo:' et ix. Protinusque vinculo quo fueram deligatus abrupto, cursu me totis pedibus proripio.' 'Lorum' bic est qui Polluci 1. 11. δεσμός επιφατνίδιος. Idem. Nisi] Lege nixu: hoc est, conatu et viribus. Beroald, Meque quadrupedi cursu proripio] Infra XI. 'Inclementi me cursu proripui.' Aldhelmus in de Virginit. 'Multimodas ferarum naturas quadrupedante cursu orbem lustrantes:' sic 'quadrupedantes cantherii' apud Plautum Casina. Pric.

Astutulæ anus milvinos oculos, \$\chi_c.\] Oculos insidiantes milii, me furtim observantes. Artemidorus in Onciroeriticis: "1εραξ φανερούς (malim φανερῶς) και διώσε χωρούντας (σημαίνει είκτῶνος λάθρα ἐπιθεμένους, verborum et temporishand parum heie trustra Beroaldus insumpsit.' Idem.

Capta super sexum, &c. audacia] Legi vult l'ric, semilis supra sexum, sive ultra, majore andacia, quam sexus muliebris et ætas permittere videtur, ut 'supra vices,' 'modum,' 'morem,' &c. Solin. p. 19, 'Forma supra hominem augustiore.' Sed et eo sensu super alibi poni videas. Vide Serv. ad Virgil. Æn. viii. 303. 'super omnia per ultra explicantem. Comm. ad Ovid. l. vi. Met. 927, viii. 678, Burm, et me ad Sucton, Claud, c. 25. 'super' vel 'supra numerum.' Variant quoque Mss. et Edd. apud Virg. iv. G. 231. 'Illis ira modum supra est: et l. xi. En. 510. comnia quando Est animus supra.' Septim. de B. Troj. l. IV. c. 20. 'Quum super modum gravaretur egregius dux.' L. vi. c. 10. 'supra modum dolore adfecta.' Certe eodem modo atrobique scribendum videtur; at malim supra. Temporis significatione sape super pro ultra ponitur, unde 'superesse,' 'superstes esse' et 'supervivere alicui,' ut l. r. p. 10. et hiuc in Inscriptionibus: 'Vivere super' et 'supra aliquem.' Consule Fabretti Inscript. cap. S. p. 551. In Par. et Oxon. Cod. est audacius, quasi fuisset audaci vi. Ond. Capta super sexum, &c. audacia] Infra station: 'Virili constantia sumuta.' Justiuns de Xerxe et Artemisia: 'Ut in viro muliebrem timorem, ita in muliere virilem audaciam cerneres.' Pro super lege supra: Scriptor de Excid. Hierosolymit, t. 12. ' Nec mediocris mulieri spiritus, ut maxima qua que auderet : atque supra formiuei sexus conditionem prælia disponeret.' Pric.

1c m. deducere ac revoc. contendit] F. reducere. Brant. Perperam. Non enim adhue processerat asinus. Tune anns eum loro prehendere nou potuisset, nee ab eo protinus calcibus in peti; sed dum se quadrupede eursu proripit, co ipso momento adprehendit lorum, tentans eum sistere, et ab alta pedum elevatione atque impetu, ut in fine pag, hujus, deducere humilem, mitem, et placidum, blaudis illum interim vocibus, ut revertatur ad se et locum priorem, alloquens. Male enim interpretatni Flor, reducere atque retrahere. In Fux. modo est ducere. Pro seq. ac malim cum Edd. Junt. et Aldi et. Oud. Lorum prehendit, ac me deducere ac revocare contendit Infra hie: ' Preuso loro, retrorsum me circumtorquet.' Pric.

Incussis in eam posteriorum pedum calcibus] 'Οπλάς δι' δπισθίων πυδών κινείν Simonides apud Suidam vocat. Infra hic lib. 1x. 'Ad tutelam salutis crebris calcibus velitatus,' Idem.

Applodo terræ] Vulgo, applaudo. Elmenh. Creberrime vocales au et o, in iisdem vocabulis fuisse adhibitas, ut ejusdem fere soni, sæpins monitum est. Quare vix est operæ pretinm, quidquam mutare. Quid tamen sequendi sunt codices, obtemperavi Elmenh, non minus ac Seriv, et Florid. Quippe ita invenias in Flor. Palat, Oxon. D'Orvill. Fux. Guelf. Inc. et Ed. Junt. post. Ad hæc 'adplodere' videntor amasse in graviore adlisione. Vide Pric. ad l. 1x. p. 206. 'Terræ gravifer adplodit.' 'Adplaudere' vero de leviore percussione, palpitatione, vel læta gesticulatione, ut p. seq. 'quadrupede cursu solum replaudens.' Adi ad Nemes. Ecl. 111. 33. Sed tamen lib. 1. pag. 5. 'dextra sæviente frontem replaudens.' Oud.

Tamen tenaciter lovo inharebut, ut) Fux. loro tamen tenaciter inhar. Sensus postulat ita scribi. Roald. Scilicet ita an Roal I, ne quis tamen jungat præcedenti prostrata. Alioquin eum non capio. Nisi insuper voluerit legi tam, ut est in Fux, enjus Cod. ordinem præbent etram Pal. Edd. Elmenh. Seriv. Flor. Pricans ait hie, non supra, at est in mea collatione, scribi tam, quod ci placet cum viro docto ad marg. Ed. Vie. ob seq. ut. Ob ordinis in Mss. variationem, malim ego cum D'Orv. tamen delere, nt sæpissime eam vocem post 'quamvis,' 'licet,' &c. ἐλλείπεω vidimus ad l. 111, p. 60. Præcessit jam bis 'nec tamen.' Adhae voenle 'ita,' 'tam,' &c. crebro omittuntur ante 70 ut. Respice que notavi ad lib. 1, p. 9. 'Viscera quatior, ut,' &c. Oud. Illa, quamvis humi prostrata, tamen tenaciter loro inharebat, &c.] Eneid. 1. 'Fertor equis, curruque haret resopinus inani, Lora teneus tamen: linic cervixque comæque tralmutur Per terram.' Pric.

I't me procurante, &c. sequeretur] In Mss. tantum non omnibus et Edd. Vett. legas, me procurrente. Quod explicari potest bene construendo, 'ut sequeretur, me procurrente,' sive dim procurrebam. Sed tamen præfero procurrentem, cum Wow. et seqq. nt diserte exstat quoque in D'Orv.

Pith. Fux. Guelf. At me ideireo contra illum ceterosque Codd. ex unico Pal. non excluderem, quod cum Wow. fecit Pric. Bas. typothetæ error inposuit Gulielmio. Oud. Tamen tenaciter loro inharebat, ut procurrentem (me) uliquantisper tractu sui sequeretur] Bene Oxon. Tam tenaciter, &c. Pro tractu sui, alii tractus vi malnut. Pric.

Sed frustra fletibus cassum tumultum commovebat] Virgil. 111. Æneid. 'Taha fundebat lacrymans, longosque ciebat Incassum fletus:' ubi et Servius: (satis commode ad aniculam istam) 'Et longos, et incassum: ut fœmineos affectus monstraret.' Glossarium: 'Frustra, pequicquam, cassum:' ubi malim incassum scribi. Onomasticon vetus: 'Incassum, φρούδωs.' Idem.

Quippe cum nullus afforet, qui suppetius ci ferre posset] In Pluto Aristophanis: Ποθεΐς τὸν οὐ παρόντα, καὶ μάτην καλεῖς, vide Judic. XVIII. 25. Id.

Illa v. capticia] Illa deest Pith. Capticia vel captitia legi videtur in plerisque Mss. certe Edd. primis, aliisque, quod defendit Beroald, similibus derivatis a participio hae forma. Ac vide me ad Cas. lib. IV. B. G. c. 2. 'Jumentis inportatitiis non ntuntur:' et alibi, ac Schott. Obs. lib. 1. cap. 10. Verum cum Auctor semper captivam vocat, malui parere auctoritati Cod. Flor, confirmatæ Mss. Oxon. Par. D'Orv. Guelf. et aliis, atque Edd. Bas. sec. Elmeult. Scriv. et Floridi. In D'Orvill. est virgo illac. Ond. Capticia] Dictio est eadem formula a 'capta' inclinata, qua ah 'empto' 'empticius,' a 'facto' 'facticius; ' significat captam, sive captivam: sicut 'empticius' emptum, 'facticius' factum. Varro in 111. de Re rustica: 'Hic aprım glans eum pascit empticia, facit pinguem, illic gratuita exilem.' Lucian. et Græci αλχμάλωτον dieunt capticiam. Berould.

Vocis exitu procurrens] Posses explicare 'vocis finem,' nt Cæs. lib. IV. B. G. c. 8, 'Exitus orationis.' Supra lib. III. et lib. IV. In et cum isto fine sermonis. Nihilominus place: admoduni doctorum virorum conjectura excitu, quam etiam probarunt Schegkius in Præm. c. 13. Soping, atque in textum recepere Elmenh, Scriv. Flor. ac firmant Pith. et Fux. ac nonnihil Oxon. excita. Guelferb. exari, Palat. exacu, et sic ad marg. Ed. Vic. e Ms. quoque correxit vir doctus. Nam temere inde, ut videtur, Wow, et Pric. tacite ediderunt, roce excita proc. sine copula. Recte ita lib. viii. p. 175. cantusque mulcentibus modulis excitus procurrit:' ubi vide. Nec inbibere te debet, lector, quod unsquam alibi hoc Substantivum excitus reperiatur. Quam plurima nomina quartæ declinationis, in us exenntia, in Nostro et aliis occurrunt απαξ λεγόμενα: ut et supra monui late ad lib. III. pag. 55. ' Eam in reformatu videam.' Oud. Exitul Cum fine clamoris anilis. Malim legere excitu, ut significet excitatione vocis, et inclamatione virginem procurrisse. Beroald.

Non tauro, sed asino dependentem directe aniculam] F. dierecta, sed Dircen præsertim, ut jamdin e Mss. legend. docuit Sciopp. Brant. Non capio istam Brant, conjecturam, nec magis ridiculam Schegkii in Præm. c. 13. lectionem die recti pro ad diem erecti. Ineptissimam quoque Pii lectionem dierectam ad Plaut. Mostell. 1. 1. 8. et vulgarem esse scripturam directe, vel Ed. Vicent. directa, certissimum est. Et quis dubitare possit de veritate vocis Dircen, quam ante omnes correctores jam nobis exhibuit Ed. Junt. post. ut bene monnit Schottus, et clarissime exaratur in Cod. Pith. et servarunt etiam Oxon. Inc. ac ferme etiam D'Orv. dieten, ac Pal, Guelf. ducem. Vide quoque Sciopp, in Corp. Epist. Burm. t. 11. pag. 52. Quin ex

hoc loco Cl. Gesner. in Luciani etiam Asino t. 11. p. 591. ubi dicitur anus Lucium prehendisse ek this oupas, et mox puella ίδουσα γραθν, δίκην κέρκου έξ δνου ήμμενην τολμάν τόλμημα γενναΐον, conject itidem legendum δίκην Alpens. Nec admodum refragor. Monendus tamen est Lector, Veterum neminem dixisse, Dircen Tauri caudæ fnisse adligatam, sed crinibus ad ejus os vel collum. Vide Hygin, F. S. Broukh, ad Propert, lib. 111, 14, 38, Quare non videtur Lucian, ex sua fictione anum tam bene, quam Appuleins, Dircæ potuisse comparare. Ceterum pro tauro in D'Orvill, est temeo, mirifice. Oud.

Sumtaque constantia virili] Flor. audacia. Elmenh. Accedit D'Orv. et sic edidere Wow, et Pric, id probans; quum tamen ipse ad lib. x. pag. 615. moneat, constantia sæpissime a Nostro poni pro 'audacia,' et 'inpudentia,' nt ibi sumitur. Mihi certe hic loci e glossa irrepsisse videtur; quia altera magis convenire videbatur verbo 'sumere.' Sed sape constantia non est nisi virtus animi, timori non obnoxii, et intrepida fortitudo. Adi Davis, et nie ad Cæs. lib. 1. B. G. c. 40. ' Quantum haberet boni in se constantia:' et ad lib. 111. c. 25. 'Constanter, et non timide.' Veget. lib. 1. c. 2. 'Constantiam ac fiduciam non habere comminns pugnandi.' Oud. Sumptaque audacia virili] Est in nonnullis constantia: ego positam lectionem amplector. Justinus lib. xxvii. 'Puer, &c. virilem audaciam sumit.' Sallustius de Sempronia: 'Multa sæpe virilis andaciæ facinora commiserat.' Supra heie, de cadem ista: 'Capta supra sexum, &c. andacia.' Pric.

Facinus audet pulcherrimum] Γενναίαν ἄμα και συνετήν βουλήν βουλεύεται ut vi. Anna Comnena locuta. Terent. II. 3. Heautont. 'Non fit sine periculo facinus magninn,' &c. Idem.

Placitis] Alii, placidis. Elmenh. Certe placidis est in Flor. Reg. Pith. Guelf. Pal. Oxon. (qui a m. pr. habet plagis) Pal. D'Orv. et Edd. Vulc. sec. Wow. ac Pric. placuitque magis Soping. nec raro invenias 'placidam vocem,' uti in f. hujus libri, 'placido sermone:' ubi eadem varietas, ut passim : quia sape utrumque adplicari sententiæ potest. Quia tamen facilius librarii crebriusque ex placitus fecere placidus; et hic optime 'placitos gaunitus' exponemus, ' qui mihi egregie placebant,' cum ceteris præfero placitis. Adi me ad lib. IX. pag. 198. 'placita quiete recreabar.' Ac sic reponendum quoque in Cent. Nupt. Aus. e Ms. Leid, p. 513. 'placitone etiam pugnabis amori:' uti in Virg. lib. tv. Æn. vs. 38. dudum correxernnt viri docti. Dein naviter Guelf. Oud.

PAG. 128 Sed et plagarum suasu, quæ me sæpicule commonebant] E converso lib. vii. 'Cæterum plagis non magnopere commovebar.' Commovebant heic (ut passim) Latine, et venustissime. Virgilius: 'Pendens in verbera, telo Admonuit bijuges:' apud Plautum ille: 'Ego vos commonefaciam monumentis bubulis: sic νουθετείν κονδύλοις in Vespis Aristophanes. In Cod. Theodos, de Curs. publ. &c. 'Placet ut omnino nullus in agitando fuste utatur, sed aut virga, ant certe flagro, cujus in enspide infixus brevis aculeus, pigrescentes artus innocuo titillo poterit admonere.' Pric.

Scalpendi dorsi mei simulatione] Ed. Junt. post. scabendi; quod e glossa ortum, et proverbiali locutione, 'mntuum muli scabunt;' quo titulo fuit Varronis opus, a Nouio sæpe citatum, ac vulgo in Aus. Techn. p. 176. Ed. Toll. 'mutuum muli scabant;' sed Mss. duo Leidd. quorum unus integerrimus et veuerandæ antiquitatis, habent scalpant, bene. Ac dixit quidem Horat. lib. 1. S. x. 71. 'digito caput scabere.' Sed alii maluerunt 'digito caput scalpere,' ut Juven. S.

1X. 133. Amm. Marcell. lib. xvII. c. 11. et Epigr. apud Schol. Luc. lib. vII. vs. 726. de quo vide illic, et Voss. lib. tv. Inst. Orat. p. 159. ac Scal. ad Aus. Epigr. 69. Supra p. 115. 'Venus caputque quatiens, et adscalpens aurem dexteram.' Lib. x. p. 217. 'modo hanc, modo illam partem scalpere capitis.' Oud.

Obligata cervice] Obligata non est, nisi sphalma typothetarum in Edd. Ber, et utraque Basil. Ita 'obliquare oculos,' ' caput' Ovid. lib. vit. Metam. vs. 411. Luc. lib. 1v. 726. Sed præter Fux. et Fulv. obliquatus a cerrice ostentant quoque Reg. Palat. Oxon. D'Orv. Inc. quod camdem prabens sententiam, sed constructionis magis elaboratæ, non ausim cum Pric. rejicere. Guelf. obliquata arcevice. ' A cervice ' est ab ea parte, qua est cervix. Virgil. Æn. x. 270. cristisque a vertice flamma Funditur.' Ovid. lib. 1x. Met. 33. ' tenuique a pectore varas In statione manus.' In Flor. N. 16. 'Articulum a crure defregerim.' De Deo Socratis p. 676. 'Servius Tullius flamma colluminetur a capite.' Plura vide apud Sueton, in Vesp. c. 5, 'a frutice: 'et supra ad lib. 1v. p. 78. 'A gloria non perivit.' Idem. Obliquata cervice] Oxon, et alius Ms. obliquatus a cervice: rectior sinc dubio vulgata lectio. Infra lib. 1x. 'Dum obliquata cervice per quandam fenestrulam, &c. prospicere gestio.' Pric.

Suspirans altius] Minus bene Mss. Oxon. D'Orvill. Pith. Fux. Guelf. cum Edd. Vic. Ber. Junt. Ald. Col. et Bas. exhibent spirans, quod est spiritus altiores sumens, elatior facta; minus obportuno hic sensu. 'Suspirare altius' sæpissime Noster cum aliis ait. Oud. Suspirans altius] Idem Oxon. et Vicentiæ editus spirans, minus recte. De Axa Calebi filia Josne 15. 18. 'Suspiravitque, ut sedebat in asino:' qui locus valde similis isti. Pric.

Calumque sollie, mitu petens] Perperam mutarunt viri docti, quia mitum crediderunt semper dici de gestu prono et demisso; sed et dicitur de obliquo, qualem hic exprimit egregic inclinatum supplicis et pendulum quasi a cervice caput. Dixi plura ad Snet. Vesp. e. 8. 'nutu adspernatus.' Sic 'numen capitum' Lucretio 1. 11. 632. 'Petens calum' enim est 'orans Deos.' Oud.

Open ferte) Secure retinuerunt luc posteriores Editores id, anod intrusum est a Vulc. Ed. sec. quodque si vel maxime unus et alter Ms. haberet, constare posset tamen, e glossa inrepsisse. At ita nullus Cod. nec prior Editio habet; sed constanter exaratur editurque, opem facite. Quod ex Graco fonte petitini et elegantissimum est: uti passim dicitur 'facere medelam? et 'medicinam alieni.' Consule Praschium ad Phædri F. vitt, 9, Plant. Pseud, iv. 1, 129, 'Faciam dona tibi.' Terent. Heant. IV. 6. 15. 'Faciam tibi boni aliquid,' Ms. Cas. Lib. 111. B. Civ. c. 36. ' Auxilium facere.' Immo Noster jam lib. v. p. 101. 'Quum primum illius morte salutem tibi feceris.' Sic et lib. x. p. 212. Smodo istud, modo illud caussie faciens:' et lib. viii. init. vulgo, 'Talem collegio suo nuncium fecit:' ubi vide tamen. Quare restitui rò facite. Idem.

Sevire desine] Lindenbr, Coll. nihil varietatis habet. Sed Oxon, Guelf. et Inc. præferunt desiste. Quod contra reliquos Mss. tamen præplacet cum Elmenh. Seriv. et Florid, Edd. quia desisto in se continet mutatæ mentis significationem; nt sæpe vidimus in Cæsare: ac sæpe confundirur cum altero desino. Vide Drak. ad Liv. lib. xxx. c. 3. Infinitivo autem jungitur aliquoties. Consule Broukh. ad Tibull. 1. 9. 71. 'Desistas lacrimare,' Gron. ad Plant. Cistell. 11. 3. 39. 'Destiti instare,' Idem. Vos Superi, tandem meis supremis periculis

opem ferte, et tu Fortuna durior jam sævire desine: sat tibi miseris istis cruciatibus litatum est] Infra lib. x1. 'Tu meis jam inme extremis ærunnis subsiste: tu fortunam collapsam adfirma: tu sa vis exantlatis casibus pausam pacemique tribue: sit satis laborum, sit satis periculorum,' ad quem locum plura. Pric. Et tu Fortuna durior, jam sa vive desine] Ex illis Virgili: 'Et tu Saturnia Juno, Jam mehor, jam Diva precor.' Æn. x11. Donatus ad 11. 1. Adelph. 'Jam, tarditatis inensatio est.' Idem.

Tuque prasidium mew libertatis, mewque salutis, &c.] Justinus de Eumene:

'Nune commilitones suos, nune patronos appellans, &c. nune refugia salutis suæ, et unica prasidia commemorans.' Idem.

Parentibusque, yc. reddideris] Donatus ad 1v. 5. Eunuch. 'Redditur' (quis) 'cupientibus, ut Domino servus; restituitur cupiens, ut patriae eivis; redditur et restituitur, ut patenti filius,' Idem.

Jubam islam tvam probe pectinatam, κε.] De ceivo Virgilius: 'Ornabat comma sertis, Pectebatque ferum.'. Encid. vii. Pollux i. 11. ubi de ferramentis ad equarum curam pertinentibus: Το δε διακτενίζον σιδήρων όδοντωμένον, πριονώδες, ψήκτρα (καλείται). Idem.

Meis virginalibus monilibus adorn.] Wow, et Sciopp, obloquintur Pric. et Burm, ad Ovidium loco mox producendo; quia multus monitium usus in equis adomandis. Esto. At istis numquam ornabatur juba, sed frons, collum, et pectus: ut videbimus statim, 'monilibusque bullisque multis aureis inoculatum.' Aptrus enim manus conveniunt voci virginales, quam monilia, quibus non se privare, sed alia equis nobilibus aptari solita illi dare vult. Hie promittit puella, se ipsam suis, non equisonis alicujus, manibus, licet tenera esset virgo, ejus jubam pexuram et adornaturam;

se ipsam ejus ornatricem fore. Qua in re sane summa consistebat gratia, cum honore conjuncta, quum adornatio per monilia fieri posset puellæ jussu per alios. Quapropter ego to-Ins accedo Mss. legentibus, r. manibus. Vide et infra ad 'incuria lavaeri,' et 'bullisque,' &c. Oud. Meis, &c. monilibus adornabo} In uno Fulvii Ms. erat, manibus a. quod (impense ab erudițis landatum) nos unlli rei putannis. Clamfianus de Honorii equo: Luxurient tamido gemmata mondia collo.' In de Deo Socratis Noster: 1 Neque enim in emendis equis phaleras consideranus, &c. si ex argento, et auro, et gemmis monilia variae gazae dependent,' &c. Bardesanes de mulicribus Bactrorum, (apud Eusebium) Μετά πολλης φαντασίας ξφιπποι, κοσμούσαι πολλφ χρυσφ καὶ λίθοις βαρυτίμοις τους "ππους. Pric.

Candaque setas incuria congestas] Vocem lavaeri, ab Elmenh, et Seriv. additam, dammarunt Pric. et J. Fr. Gron, lib. 1. Obs. c. 13. ubi recte contra Stew. vocem congestas vindicat ex Apolog. p. 6. Ed. Pric. ' Capillus hirtus et globosus et congestus, prorsus inenodabilis dintina incuria:' allisque. Sence. Hipp. 1248. 'Artus temere congestos.' Et uterque incuriam et curam proprie circa capillamenta dici probat: quibus adde Bronkh, ad Propert, lib. 111. El. 12. Burm, ad Phadi, lib, n. F. 2. Valer, Flace, lib. viii. 238, 'ac sua flavis Reddita cura comis.' Horat. lib. 1. Ep. 1. 91. 'Si curatus inæquali tonsore capillos:' uti est etiam in Mss. quatuor a me visis, non curtatus. Consule Bentlei. Verum id non impedit, quo minus hac cura in eapillis pilisque jumentorum peragatur ope lavaeri, enjus defectu, sive quia non lavabatur asinus, ejusque cauda, seta pilique erant inpliciti horridique. Immo curare verbum esse ad lavacrum pertinens, doenit ipse Pric. ad lib. v. p. 89. ' Corporis curatæ tibi;'

nbi vide nos quoque. Præterea incuria lavacri cong. confirmant insuper Reg. Guelferb. Oxon, D'Orvill. Inc. Quare et ego admisi. Egregie huc facit locus, quo simul manibus corroboratur, Virg. lib. vii. Æn. 483. de cervo: 'Adsuetum imperiis soror omni Silvia cura Mollibus intexens ornabat cornna sertis Pectebatque ferum, puroque in fonte lavabat.' Ae Sil. Ital. lib. XIII. 122. de cerva: Anrato matres assuetæ pretine mitem Comere, et limmenti Iluvio revocare colorem.' Quibus locis vide Comment. Alio sensu hac junxit Ælian. lib. 111. Anim. c. 2. Οὐ κόμας (των Ίππων) κτενίζοντες, οὐ χαίτας ύποπλέκοντες, οὐ λούοντες καμόντας. 9110 pertinct lib. 1v. p. 66. 'Lassitudinem vice lavacri pulvereis volutatibus digerebam.' Nec tamen plane necesse est, vocem lavaeri addi. Nam vel sie incuria de neglectione lavandi sumi potest, et explicari debet, ut lib. viii. p. 157. 'Inedia misera, et incuria squalida, tenebris imis abscondita, cum luce transegerat.' Quibus illico opponuntur 'lavacrum et cibi.' Post largeri inscrit etiam Guelf. monilibus. Ond. Setas incuria lavacri congestas, et horridas] In Apologetico: ' Capillus hirtus et nodosus, prorsus inenodabilis diutina incuria: ubi olim notata confer. To lavacri, nt in aliis exemplaribus, melius abfuturum puto. Pric.

Compta diligentia perpolibo] Cuncta invenias in Fux. et forsan in Bertin. et Oxon. ut maluere Beroald. et Colv. atque ediderunt Vulc. Ed. sec. Wow. Pric. Flor. Prompta conjecit Soping. ut supra, 'prompta velocitas.' Sed recte vulgatum defendit Grut. in Misc. Nov. Lips. vol. 111. P. 3. p. 507. Neminem offendisset, si scripsisset Anctor, accurata diligentia, per metonymiam effecti pro efficienti; verum pro ea maluit comtam, sive quæ nitide comat, dicere; quia 'comere' verbum est, quo præcipue

capillorum cura et ornatus exprimitur : quod nemo, qui vel primis labris Latinam linguam delibavit, nescire potest. Dein nimis temere ex unico Flor. Elmenh, sequentibus de more Scriv. et Florido, exhibuit pectinabo. Cum jam præcedat 'juba pectinata;' nec asini cauda pectinari soleat. Bene perpolibo, antiquo futuro, quo in quarta conjugatione usus Auctor est sæpissime, uti in inperfecto ibam, exarator in ceteris desideratur. Atque hoc etiam verbum ad muliebrem refertur ornatum. Terent. Heaut. it. 3, 48. ' Nulla mala re esse expolitani muliebri.' Oud. Compta] Culta, exornataque. Purior leetio est Cuncta, ut dicat se omni diligentia perpolituram setas asininæ candæ globosas, et prorsus inenodabiles dintina incuria negligentiaque discriminandi atque expediendi. Beroald.

Bullisque te multis inoculatum, v. stellis, &c.] In Pal. est, quod omisit Wow. munilibus bullerisque m. i. Ju D'Orv. monilibus mullisque te m. i. Hine nullus dubito, quin hine exciderit, quod supra insertum est, monilibus, bull. Æque enim ' monilium ' ac 'bullarum,' magnus usus in ornandis jumentis. Consule Burm. ad Ovid. lib. x. Metam. vs. 112. de cervo : 'Cornua fulgebant auro; demissaque in armos Pendebant tereti gemmata monilia collo. Bulla super frontem parvis argentea loris Vincta movebatur, parilesque ex ære nitebant Auribus in geminis circum cava tempora baccæ.' C. Barth. &c. ad Calpurn. Ecl. vi. 49. 'Alternat vitreas lateralis cingula bullas. Cornua subtiles, ramosaque tempora molles Inplicuere rosæ, rutiloque monilia torque Extrema cervice natant : ubi pendulus apri Dens sedet, et nivea distinguit pectora luna.' Virg. Æn. vii. 278. de equis Latini: 'Aurea pectoribus demissa monilia pendent.' Про-

στερνίδια καὶ προμετωπίδια ψέλλια, νοcant Græci. Vide Ælian. lib. vi. An. cap. 10. Achill. Tat. p. 49. Xenoph. Athen. Grammat. Porro te exsulat a Pal. Edd. Ber. Bas. pr. Dein Pith, inoccultatum, Oxon, habet inauratum, Palat. Fux. Guelf. et D'Orv. quoque inaulatum: unde effingebat N. Heins, teste Burm, inauriculatum; sed 'bullæ' non pendebant ab anribus; nec eas solas ornare volebat puella. Adhæc e seq. Mss. exceptis Guelf. ct Pal. in quibus , comparatione, 'veluti stellis,' satis patet veritas scriptura inoculatum. Plin. lib. 11. cap. 5. 'stellarum collucentium oculos.' Et quoties 'oculos' amicarum 'stellis et sideribus,' non comparant amantes? Sigut et ailscribuntur caudis pavonis, aliarumque rerum splendori. Vide Grou. lib. 11. Obs. cap. 16. Immo ipsæ stellæ et sidera 'mundi oculi' vocantur. Adi Burm. ad Ovid. lib. 1v. Metam. 228. 'mundi oculus.' Ac bene jam adseruerunt Wow. et Pricæ.s. Oud. Bullisque te, &c. aureis inoculatum, veluti stellis sidereis relucentem, &c. | Virgilius II. 'Illi stellatus iaspide fulva Ensis erat:' ubi Servius ex Caio Memmio: 'Syriaci calceoli gemmarum coloribus stellati: ' et Æn. 111. 'Armatumque auro circumspicit Oriona.' Servius: 'Quia et balteus ejus et gladius clarissimus fingitur stellis.' Oxon. inauratum: hand bene. Onomast. vetus: 'Inoculo, ενοφθαλμίζω.' Pric.

Et gaudiis popularium pomparum ovantem] Lib. x1. 'Comitare pompam sospitatricis Dew inovanti gradu.' Idem.

Progestans nucleos, edulia mitiora] Ut Verus Imperator, quem forsan hac fabula carpere voluit Appuleius, ei arqualis, apud J. Capitol. cap. 6. ' Equo prasino passas uvas et nucleos in vicem hordei in præsepe ponebat,' &c. ubi vide his similia, ac de equo Caligulæ Suet. cap. 51. item Casaub. ad v. Cæs. cap. 81. In Pal. et Oxon. progestas. Porro videri possent ista edulia mitiora, esse glossa $\tau \hat{\omega} \nu$ nucleos. Certe adpositio non elegans est; ae Scriver, jam uncis inclusit. Vulgaris tamen lectio maxime juvabitur, si inseras copulam et. Salm. et dulcia. V. D. ad m. Ed. Colv. Oud. Edulia mitiora] Eodem lib. xi. 'Miti commonstrato cibo.' Pric.

Te, &c. saginabo] Glossæ: 'Saginat asinnm, σάσσει ὄνον.' Idem.

Et depictam in tabula, &c.] Vide supra ad pag. 111. annotata. Idem.

V. regia] I. e. nobilis. Supra, 'summatem ejus regionis' vocat. (lib. 1v. p. 79.) 'Filia regis' interpretatur Florid. Inepte. Wass.

PAG. 129 Credemus etiam exemplo tuo veritatis] Fux. tuæ ver. et Ald. Roald. Neque aliter Mss. ceteri et Edd. O. præterquam Basil. utr. quæ dant tuo: unde tacite Wow. rescripsit, exemplo tuo veritati, atque hine inrepsit in Pric. sed enjus Auctor recte repudiavit. Constructio enim nequit esse, ' Credemus .veritati,' sed 'Credemus, Phryxum supernatasse arieti, &c. exemplo tuæ veritatis,' sive tuo vero exemplo, e quo scire poterimus, talia vere accidisse. De similibns vide Davis. in Add. ad Cic. lib. v. Tuse. D. cap. 28. ' pravitatis erroribus.' Wopkens. in Misc. Nov. Obs. v. I. p. 31. ad Septim. de B. Tr. lib. II. cap. 25. 'Exemplum admissi abhorrentem:' ut est in Periz. et jam edidit Artop. al. exempli. Voss, exempli causa adm. Potest enim et hoc referri ad illa, in quibus Genitivus ponitur pro Adjectivo; de quibus vide ad Suet. Aug. eap. 94. pag. 329. Infra lib. xr. pag. 249. 'Cohors religionis:' ad Flor. N. 31. 'onus stereoris.' Solin. pag. 13. ut Ald. et Salm. ediderunt: 'Planasiam de facie supinitatis sic vocatam.' Sed in Mss. optimis est supinatis vel supinati. Leg. puto supina nautis sic vocatam. Ob syllabam na excidit nau. Porro in Pal. D'Orv. Fux. etiam ered. In Edd. Ber. Bas.

pr. quæ etiam non agnoscit, est credimus. Pith. Citemus et. Oud. Accedes antiquis et ipse miraculis: credemus etiam exemplo tuo veritati] Cornutus apud Sosipatrum Charisium: 'Jamque exemplo tuo etiam principes civitatium et Poëtæ incipient similia fingere,' &c. In ista autem, (quod in multis editionibus factum) exemplo tuæ veritatis, &c. exensum volui. Pric.

Phryxum arieti supern.] Diod. Sic. lib. Iv. Palæphatus, Pausan. lib. I. et Ix. Cælius Rhodig. Antiq. Lect.

lib. xxx. cap. 34. Elmenh.

Arionem delphino gubernasse] Agell. lib. xvi. cap. 19. Cicero lib. it. Tuscul. Quæst. Oppian. 'Aλ, lib, v. vs. 448. Dio Chrysost. fol. 455. Elmenh. Delphinum exaratur in D'Orv. Palat. Oxon. Inc. ut tacite primus cilidit Wower, et hine segg, sed in ceteris Mss. ni fallant excerpta, et Edd. prioribus est delphino. Verum 'gubernare alieui' vel 'aliquo,' quis dixit? Hine vir Doct, ad marg, adlevit, delphino enatasse. Frustra sane. Verisimilins et ingeniosius J. Merc. ad Non. v. 'nare' p. 353, conjecit, delphino supernasse: ut observarit Auetor exacte distinctionem inter nare, quod est piscium et navium, uno ductu aquas secantium, et nature, quod est aliorum animalium. Et certe sic junxit, alia composita et derivata, ut p. 128. 'Gratias perhibebo,' 'honores habebo,' 'eibos exhibebo.' Lib. vii. pag. 138. 'Deferunt et proferunt.' p. 149. 'me fugæ committo, et inmitto me campis.' Salm, quasi e Pith, adscripsit, subernasse. Vide plura ad Flor. N. 3. Forsan tamen simplicius delphino corruptum est ex Græca terminatione delphina, nt apud Ovid. Fast. 11. 79. 114. 117. Hvg. lib. ii. Astron. c. 17. et alios citatos ad lib. IV. p. 85. 'Auriga delphini.' Nam et in Flor. N. 17. ait: 'Inter delphinas Arion,' ex Virg. Ecl. viii. Oud.

Europam tauro supercubasse] Ovid. 11. Metam. Herod. lib. 1. Lactant.

lib. 1. cap. 11. Mart. de Spectaculis Epigr. 16. Paus. lib. 1x. Festus in 'Europau.' Elmenh.

Mugirit in bovem] Ms. D'Orvill. et Ed. Scriver, com Meurs, in Exerc, Crit. P. 11. c. 17. et Piccart, Peric. Cr. cap. 9. præferunt, in bore, i. e. sub forma bovis. Sic Ovid, lib, xv. Met. 670. 'In serpente Dens prænuncia sibila misit.' Senec. Octav. vs. 208. 'Aureus idem fluxit in imbri.' vs. 770, 'fulvo fluxit in auro,' Sil. Ital. lib. viii. vs. 355. 'Savitque in imagine virtus.' Adde Salm. ad Lamprid. Comm. cap. 11. 'pictam in Amazone:' et ad Solin, p. 29. Ac sic præfert Ill. Bonhier, ad Petron. de B. Civ. p. 106, lectionem Codicis Theodos, vir nubit in femina, alteri Justin, in feminam. Sed utrumque recte se habere vel patet ex Salm. et in Solino e Mss. lego, 'in Æthiopem, sive Æthiopis speciem avium regeneravit.' In optimo tamen Leid, ibi legas degen, unde forsan rectius foret, in Ath. avum redegeneravit. Adi J. Gothofredum ad Theod. Cod. lib. IX. tom. vti. N. 3. In bovem igitur servo, sive instar bovis, ut solet inprimis Noster. Confer notata ad lib. 111. p. 50. 'In lapidem steti.' Egregie locus hic illustratur per Pollucis verba apud Philostr. lib. 11. de v. Sophist. p. 593. Howrebs, &c. είς λέοντα θυμοῦται, &c. και είς δράκοντα χωρεί, και είς πάρδαλιν άττει. Sic Mss. Plin, lib. x11, cap. 17, 'glomerari in pulverem.' Vulgo, pulvere. Lib. xIII. cap. 15, 'mensis in venani crispis.' Ceterum ex antedictis patet, quantopere ineptiat Westerhov. ad Terent. Andr. 1. 1. 50. ubi Ovid. 1. III. Am. S. 33. 'Sed postquam sapiens in munera venit adulter,' corrigens in munere, exponit, 'h. e. munus quasi manu ferens.' Immo ipse Jupiter venit in aureo munere, sive sub auri figura, et instar aurei muneris; ut ex litteris meis monuit Cl. Burm. Sec. ad Catal. Lat. lib. 11, Ep. 119. vs. 88. de Jove : 'Dicitur in nitidum procubuisse bovem." Oud.

Facies Deorum] 'Facies' gignendi casu, ut apud Cl. Quadrigarium Annal. lib. 1. notatur Gell. Noct. Attic. lib. 1x. cap. 14. Colv. Ita sumit ctiam J. Gron. ad Gell. cap. 13. Vir doctus hie adscripsit facie pro 'faciei,' nt alibi 'die,' 'acie,' pro 'diei,' 'aciei.' Vide me ad Cas. lib. 11. B. G. cap. 23. 111, 21. Inser. apud Gor. tom. 1. Etrusc. pag. 37. Ausonio etiam non infrequens : immo et Nostro de Dogm. Plat. pag. 573. 'Nulla specie significatione,' tamen vide Comm. ad Gell. Quid si hic non Genitivus, sed Nominativus sit, nt aliquid valeat 'aliquantum,' 'aliqua,' nt apud Comicos crebro; vel ut significet 'aliud quid' propria vocis vi. Vide me ad Sueton. Tib. cap. 47. 'quæ ab aliquo edercutur.' Virg. Æn. 11. 48. 'Aut aliquis latet error:' cum jam alios nominaverat. Hinc passim 'alius' et 'aliquis 'confusa. Adi ad Æn. vr. 665, 1x. 186. Et id malo, Oud.

Illos ad r. commeasse] Illac quidem exaratur in D'Orvill. Fux. Guelf. utroque, Oxon. Inc. ut nunc ex Wow. placito edi videas. Sed in Reg. Fux. aliis, et Edd. Vett. est illa, quod opinor esse verius, et Appul, magis conveniens. Ovid. Metam. 1v. 360. 'Et nunc hae juvenem, nunc circumfunditur illa.' Solin, cap. 25. ' Hercule illa transeunte.' Sie recte Ed. Salm. cum Mss. meis plurimis. Vulgo illac. Plura vide ad Front. lib. 11, 5, 21. 'Illa in tergum Romanorum effusus.' Cort. ad Plin. p. 164. 'Hac vel illa cadit.' Licet illac non penitus damnem. Consule Drakenb, ad Liv. lib. 11. 19. 5. Idem.

Renitebar fortiter] Sciopp, acriter in Colv. invehitur in Susp. quod retinebar in contextu retinuerit; cum sit merum typothetarum σφάλμα in sola ipsius editione, ut sæpissime erratum est. Pal. quoque, Inc. et Oxon. præbent firmiter. Nec male, sive pervicaciter, obstinato firmo-

que animo. Lib. v. p. 95. 'nisi longe firmiter præcaves.' Lib. vin. init. 'firmiter nutrieus amorem.' De Habit. Doctr. Plat. p. 617. 'Contumeliam patientia firmiter toleret.' Creberrime vero 'firmus' in 'fortis' est depravatum. Adi me ad Cæs, lib. 1. B. G. c. 3. Idem. Ad quoddam pervenimus trivium, unde me arrepto capistro dirigere dextrorsum magnopere gestiebut, &c. sed ego gnarus latrones illuc ad reliquas commeasse prædas, renitebar fortiter | Horatius ex persona equitis vectorem alloquentis suum: 'Quo tendis? non mihi Cumas Est iter, aut Baias, læva stomachosus habena Dicet eques : sed equi fra nato est auris in ore:' ad quæ vetus Scholiastes; 4 Hoc tanquam ad equini loquitur secundum consuetudinem vertentem: sed in equi ore frænato (inquit) auricula est quie locorum famam captat, et prout cognorit, iter dirigit :' quie, sententia longinqua satis prolata, aptissime tamen Appuleium illustrant. Pric. Unde me arrepto capistro dirigere dextrorsum, &c.] Vide Jacobi 3. 3. et ad eum loeum adnotata nobis. Idem.

Quid facis? &c. quid agis] Vide supra ad pag. 119. init. notata. Idem.

Quid meis pedibus facere contendis] Venustissime: sic Philo de homine equo residente: Ἐφιδρύμενος, ἄνευ καμάτων, μετὰ πολλῆς ἡσυχίας, ἐτέρου σώματι καὶ ποσίν τὸν δρόμον ἐξανύει. Ambrosins de Christo: 'Vestigiis nostris descendit ad mortis ærumnam, ut nos suis vestigiis revocaret ad cœlum.' Idem. Meis pedibus facere, &c.] Sic 'animo alieno amare' Declam. cccv1. apud Quintilianum. Idem.

Diversa tendentes] Lib. 11. 'Populus æstuat, diversa tendentes:' ubi dicta confer. Idem.

In causa finali] In causa finium. Idem.

Viæ erciscundæ] Vide Brisson, de Verborum Signific, lib, v. in voce: 'Erciscundæfamiliæ.' Elmenh. Mss. et Edd. aliquot Vett. tam hic, quam lib. 1x. p. 196. 'Nec erciscundæ familiæ, sed communi dividundo formula dimicabo:' addunt k, ut variant ubique, aliis ab 'erctum,' aliis ab 'herctum,' derivantibus. Oxon. kyrcisc. Fux. yrcisc. Dein deprendunt Guelf. pr. Oud. Imo viæ creiscundæ] Allusio ad notissianam Juris formulam, 'familiæ herciscundæ? Pric.

Coram deprehendunt] Supra lib. 111. 'Reum coram deprehensum:' et 1x. 'Non quidem coram, &c. deprehensum:' Idem.

Et ad Lunæ splendorem jam inde longius cognitos, &c.] Virgilius Æneid. 11. 'Addunt se socios Riphens, et maximus annis Iphitus, oblati per Lunam:' nhi Servius: 'Ducti per Lunæ splendorem.' Idem IX, 'Et galea Euryalum sublustri noctis in umbra Prodidit immemorem, radiisque adversa refulsit: et x. 'Janique dies cœlo concesserat, almaque enrra Noctivago Phæbe medium pulsabat Olympum:' et statim: 'Atque illi medio in spatio chorus ecce suarum Occurrit comitum, Nymphæ:' ad quæ Servins: 'Lunæ non sine causa commemoratio fit: nam aliter videri Nymphæ non poterant.' Ammianus lib. xxvi. ubi de Procopio saltubus et nemoribus delitescente: 'Cum a vespertino nitu Luna præluceus in diem metum augeret, undique facultate evadendi exempta,' &c. Dio Cassius de M. Crasso: Ἐπεχείρησε μέν νυκτός ἀπυδράναι, προδοθείς δὲ ύπο της σελήνης, πανσελήνου ούσης, οὐκ έλαθε. Achilles Tatius lib. 111. 'Ορώ δύο τινάς έξ έναντίας (σεληναΐα δ' ήν) σπουδή θέοντας. Diodorus lib. XIII. 'Ανακρινόμενος πως νυκτός ούσης έπεγίνωσκε τὰς ύψεις, έφησε, πρός τὸ τῆς σελήνης φως έωρακέναι. Idem. Ad lunæ splendorem | Lucian, και πόβρωθεν εὐθὺς πρός την σελήνην έγνωσαν τούς δυστυχείς αίχμαλωτούς: 'Et procui statim ad lunam cognovere infælices captivos. Beroald.

Risu maligno salutant] Γέλωτι ὑβριστή, nt 11. 6. apud Aristænetum. Snpra hic: 'Latissimum cachinnum tollens, et qualem solent furenter irati:' vide quæ olim ad Apologiam p. 12. adnotata. In nonunllis male risu magno s. Pric.

Quorsum istam, &c. lucubratis viam] Glossæ: 'Εἰς ποῖον μέρος, quorsum.' 'Lucubrare viam' est quod lib. 1. 'antelucio ire' vocat: sic infra 1x. 'farinam lucubrare.' Idem.

Nec noctis int. manes Larvasque | Lucian. οὐδὲ τὰ δαιμόνια δεδοικας; Valer. Flace, lib. 11, p. 40. (vs. 38.) 'Auxerat hora metus,' &c. Ovid. lib. 1. Amorum Eleg. 16. 'At quoudam noctem simulachraque vana timebam. Mirabar tenebris si quis amicus crit.' Elmenhorst. Nec noctis intempestie Manes larvasque formidatis] Apud Afranium: 'Quis tu es ventoso in loco Soleatus, intempesta nocte sub dio?' &c. 'Noctem intempestam' non necesse est præcise accipere. Festus: 'Intempestam noctem dicimus pro incertiore tempore, quia non tam facile noctis horæ intelligi possunt: ' et Servius ad Æneid, xit, docet intempestum non tantum peculiarem noctis partem significare, sed et perpetuum noctis epitheton esse. Pric.

Intervisere properas Lege cum Flor. et Fulv. libro: p. t. furtim visere p. Elmenh, Hand inepte sane. Luc. lib. iv. 707. 'rapit agmina furtim.' Et ceteri. 'Noctu præsertim.' Vide Serv. ad Virg. Æn. 11. 18. 'Includunt furtim lateri.' At vulgarem lectionem defendit Pric. ex b. l. pag. 115. 'An potins maritum intervisere venisti.' Adde notata ad lib. 1. in f. 'Quod intervisimus te.' Atque ita Plant. Cic. et alii. Utrumque furtim intervisere admisere Elm. Scriv. et Florid. Nec refragor. Oud. An tu probissima puella parentes tuos intervisere properas] Amaro risu prolata: talia supra illa : 'Tandem dignata es socrum tuam salutare : an potius maritum, &c. intervisere venisti?' 'Probissima puella' moralissime dictum. Terent, 111. 5. Andr. 'Ehodum bone vir: 'ubi Donatus: 'Elpwrikus, cum omne genus contumelia leve in enm dicinns' (lege ducimus) 'in quem ferimur iracundia.' Maluot docti heic (ex diobus Mss.) p. tuos furtim risere p. et furtim quidem 'furto noctis' ex Tacito interpretari poterant: at nil nutandum apparet, cum ex Onomastici illis, 'Interviso, διασκέπτομαι;' tum pracipue ex collatione locorum parilem amaritudinem exprimentium, vocisque utroque loco unius et ciusdem adhibitione. Pric.

Præsidum præbebunus] Verbum illud prasture supe abiit in prabere. Vide notas ad Front. lib. 1. cap. 5. § 23. estque etiam in Oxon, et Guelf. et Inc. Sed offendit præstabimus, monstrubinus, Quaread aliorum Mss. ductum, et D'Orvill, scripturam peribemus, cum Ed. Seriv, multum malo, perhibebimus. Quod compositum in hac significatione est frequens. Cato apud Gell. lib. 111. c. 7. 'operam reip, pethibuit.' Vide et lib. v. 13. XII. 5. Sed et sæpe in præbere corruptum. Adi Burm. ad Quinctil. lib. 1. c. 1. p. 17. Gron. ad Plin. lib. xxxv. c. 10. 'honorem ei perifibuit:' uti exstat quoque in Leid. veterrimo; idque repone ex codem, et alio Leid. lib. x. c. 21. 'Aliti tantum bonoris perhibeat.' Vulgo præbent. Sed vide Hardnini Indicem. Noster inprimis illud amavit, ut paullo ante : 'Quas tibi gratias perhibebo,' &c. lib. 11. p. 36. 'Testimonium perhibetote.' Lib. 111. pag. 47. 'solatium perhibuit:' ubi vide. Eadem enim ibi confusio. Lib. vii. 150, 'Testimonium innocentiæ perhibere.' Lib. 1x. p. 179. 'operas perhibendo:' uti legendum. Vulgo prabendo. Nec aliter turbatur lib. ix. p. 195. 'Anxilium meo perhibere domino.' Oud. Solitudini tuæ præsidium, &c.] Lib. x. 'Desolatam,

&c. parentumque præsidio viduatam.'
Pric.

Et verbum manu secutus | Manu exsulat ab Ed. Junt. post. forsan e lib. x. p. 222. 'Quod dictum dominus seentus.' Verum ibi non res, sed rursus verba sequantur, at lib. 1. p. 19. 'Et dictum jurejurando secutus.' Lib. 11. p. 28. 'Quod dictum risu secutus.' Hic agitur de re, verba secuta, in qua frequens est ex jure desumta formula 'injicere manum,' pro quo inmittere dixit pag. 54. Quare cum Fux. item et Reg. ac D'Orv, addant injecta, et crebro sie loquantur poëtæ et historici, enm Elmenh. Seriv. et Florid, inserni injecta m. Immo Noster sæpissime ita loquitur. Lib. 1. p. 5. 'Injecta manu, nt adsorgat enitor.' p. 19. 'Injecta dextra me trahere adoritur.' Lib. 11. p. 41. 'Injecta mann nasum prehendo.' Lib. 111. p. 50. 'Injecta mann me renitentem adtraxit:' pag. 51. 'manu firmiter injecta me producit.' Adde lib. IX. sæpissime, ut p. 198. 'Injecta pistori clementer manu deducit eum:' nec non p. 205. plane ut hic. 'Et injecta statim mann loro, quo me ducebat arreptum, incipit trahere: 'atque alibi. Et sic Horat, lib. t. O. 17. non significat 'verberare,' alindve, sed adprehendere: 'male dispari Incontinentes injiciat manus.' Pro verbum in Pal. Guelf. utroque est unus e præced. repetitum. Oud. Prenso loro retrorsum me circumtorquet] Μετάγει, Jacob. 3. 3. ubi dicta vide. Pric.

Suetis ictibus temperat] In Edd. Vulc. sec. Elmenh. Scriver. Flor. legitur sævis ictibus: quam lectionem non damnarem, si Mss. idoneis, nt Flor. ex quo varietatis nihil ad Vulc. Ed. notavit Lindenbr. confirmaretur. Confer enim notata ad lib. 1. p. 5. 'dextra sæviente.' Nanc revocavi id, quod Mss. et ceteræ Edd. obferunt, suctis, sive ejusmodi ictibus, quibus me latrones soliti erant ver-

berare: ut passim suetus cum compositis passive utitur Auctor. Vide me ad Suet. Aug. c. 23. 'a suetis et a peritis,' item inf. lib. 1x.p. 200, item Sil. lib. 111. 541. xiv. 538. ' Namque manus servat suetos dum languida ductus.' Oud. Nec baculi nodosi quem gerebut suctis ictibus temperat] In Cod. Theodos, de cursu publ. 'Plerique nodosis et validissimis fustibus inter ipsa currendi primordia animalia publica cognut quicquid habent virium absumere: ' supra lib. 1. ' Dei medici baculo, quem ramulis semiamputatis nodosum gerit.' Glossarium: ' Nodus, &c. βάβδου κονδύλωμα.' Pric.

PAG. 130 Tetubas ac vacillas] Lib. v. 'Titubante, ac sæpins vacillante vestigio.' Glossarinm: 'Σκάζω, titubo, vacillo.' Idem.

Et putres isti tui pedes fugere possunt, ambulare nesciunt] Lib. vii. 'An ipsum quidem sæpins incursare calcibus potnisti, moriturum vero alacritate simili defendere nequivisti? In Bacchid, Plant. 'Comesse panem tres pedes latum potes? Fores pultare nescis?' In Eigsdem Milite: 'Si quid faciendum est mulieri male atque maliciose, Ea sibi immortali memoria est meminisse, et sempiterna: Sin bene quid ant fideliter faciendum est, co deveninnt, Obliviosæ extemplo uti fiant, memini-se nequeunt.' Salvianus lib. vr. 'Infirmi ad ambulandum, robusti ad bibendum: ad gressum nutabundi, ad saltandum expediti.' Idem. Isti tui pedes fugere possunt] Ammianus lib. xvr. 'Ad solam fugam strenni.' Idem.

Pegasi vincebas celeritatem] Lucianus p. 248. "Ιππου ἀκύτερος και πτηνός. Nonnus lib. xxvIII. Seneca Troade vs. 384. Elmenh. At paulo ante vincebas pinnatam Pegasi celeritatem] In Plautina Triuummo: 'Ubi usus nihil crat dicto, Spondeo, Dicebat: nunc hic cum opus est, non quit dicere.' Gloss. 'Μικροῦ πρότερον, paulo ante.' Pric.

Sic mecum tustem quatiens ben. juentur | Fuit cum legerem, sie me confustat totiens. Confustat, ut ' Defustat, ξυλυκοπεί,' in Glossis. Sed jam vulgatani non repudio. Elmenh. Bene, quod incptam conjecturam deseruerit Elmenh. Quis enim non videt jungenda sensu 'mecum jocatur?' pro quo vitiose in Ed. Vicent. et M. Bas, pr. rocatur: ut monuit Boroald. ' Quatere fustem' dicitur pro concutere et vibrare eum crebro verberudo, ut passim 'quatere hastam,' ' tela,' 'faces,' 'flammam,' 'fulmen,' apud Poetas, Virg. in Cul. vs. 218, 11t flammas et sæva quatit milii verbera poena,' Oud. Fustem quatiens] Sunul, ut vidimus, ejus de tarditate stomachans. Plantus Aulul. 'Si hodie hercle fustem accepero aut stimulum in manum, Testudineum istum ego tibi grandiho gradum.' Pric. l'ocatur] Corrige, jocatur, nam per iromam dicit, comitem illum talia secum jocatum esse. Lucianus ait, se adeo post hac verba fustuario supplicio affectum esse, ut ulcerosus ficret. Beroald.

Domus corum extremum lericam, sc.] Samile το της π'νεως κράσπεδον apud Themistium: de 'domus lorica' fuse hie Beroaldus, Pric.

Processe cupressus] Lib. v. 'Involavit proximam copressum, deque ejus alto cacumine,' &c. Idem.

Cum suo sibi funiculo devinetam dedere præcipitem] Lib. vti. 'Ipsos partim constrictos uti fuerant, provolutosque in proximas rupinas, præcipites dedere.' Et nota, non sepultam hanc anum, sed præcipitem datam. Servins ad .En. xti. 'Cautum fuerat in Pontificalibus libris ut, qui laqueo vitam finisset, insepultus abjiccretur.' Fabulam Græcanicam quidem narrat Appuleius noster, ita tamen ut Romanos mores ubique alludat. Idem.

Puellaque statim distenta vinculis] In Pal. est, Et puella gestat st. Oxon.

Fux. Guelf. ambo, Et puella quidem st. D'Orvill. p. quidem st. Dein destinata e Colvii conjectura recepere Vulcan, Ed. sec. Elmenh, Seriv, Flor. sive celligata et vincta. Vide ad lib. 1. p. 9. 'membris destinatis.' Ac varietatis nihil adnotatum est e Florent. Aliogum Mss. et Edd. priores cum Wower, et Pric, servant distenta, quod non ansim hoe loco danmare pro, seorsum abducta, et a cortu separata, retentaque in vinenlis. Vide ad p. 117. 'Distentis amatoribus.' Alterum tamen præfero. In Ms. Inc. districta. Fix. distincta. Ond.

Postrema diligentia] ' Postumani d ligentiam 'vel simplicater vocat postremam, vi primitiva vocis, vel quæ in adparanda coma post mortem cins usu venit. Talis fere est ' postuma spes 'lib. (v. p. 106, Ed. Floridi, qui cum nonnullis ibi, nt hie Elmenh, male dedit posthuma. enim superlativum a post, ut 'extumus, 'intumus,' &c. Vide Canter. lib. 11. N. Lect. c. 10. Periz, ad Sanct. Mm. lde i. c. 2, et ques landat Duker, ad Flor, lib. r. c. 11. In nulla Ed. vidi canns quas, sed canns quam, e typographi vitio Vulcan, sec. Idem. Canam, quam postrema deligentia prapararerat, &c.] Ita 'sollicitæ cautionis difigentia pra parare' lib. 11. apud Arnobium, Palat, et Oxon, Corld, postuma diligentia; quod nemo doctior et sagacior non vulgato prætulerit. Pric.

Ferinis inradunt animis] Seneca Epist. 104. 'In pascuum emissus, cibum menu invasi;' en quam cophatice, imo Latine ubique Appulcius noster! Idem.

Ferocitate | Quid si legas vorneitate : nt significet, animis ferinis et voracitate inexplebili latrones cœnam invasiste | Lucianus simpliciter ait : εἶτα ἐδείπνουν, καὶ πότος ἦν μακρός : id est, 'Postea cœnitarunt, et potio erat liberalis,' Beroald.

Secum considerare | I. e. inter se deliberare, alius alium consultare. Quod videndum, an ita alibi occurrat. Nam 'considerare secum' et 'cum auimo suo,' apud Terent. Cie. &c. aliud quid significat, sive secum tacite perpendere. In D'Orvill. est consulture; quod si a pluribus Codd. confirmaretur, non displiceret. Oud. Incipiunt de pana nostra, &c. secum considerare] In Senecæ Apocol. ' De genere pænæ din disputatum est, quid illum pati oporteret.' Pric.

Utpote in cætu turbulento variæ sententia fucre Aλλοι άλλο τι έκραζον, ην γαρ ή εκκλησία συγκεχυμένη. Idem.

Ut primus vivam censeret cremari puellam | Theophylactus ad 1. Cor. 13. Χαλεπώτερον πάντων το ζωντά τινα κατακαθναι. infra lib. IX. ' Addebat, et tales oportere vivas exuri forminas,' Idem.

Tormentis excarnif. | Tertullian. Apolog. 'Civilis, non tyrannica dominatio vestra est. Aprid tyrannos enim etiam pro pœnis tormenta adhibentur: apud vos soli quæstioni temperantur.' Colr.

Certe calculo, &c.] Lib. x. 'Cum jam sententiæ pares cunctorum stilis ad unum sermonem congruentibus ex more perpetuo in urnam ærcam deberent conjici, quo semel conditis calculis iam cum rei fortuna transacto nihil postea commutari licebat.' Lib, vII. ' Calculis omnjum ducatum latrones unanimes ei deferunt.' Lucian. in Amoribus pag. 176. Ovid. lili, xv. Metam. p. 539. Elmenh. Temere vocem certe uncinulis inclusere Elmenh, et Scriv. Est enim mere Appuleiana in conclusione. Quasi dicas, ' quidquid sit, hoc certe verum est, in summa:' sicut hinc e glossa rà in summa inrepserunt in Ms. D'Orvill, quia sunt usui calculi in rationum summa conficienda. Vide supra ad pag. 110. lib. vii. 159. 'Certe hoc mihi concedas, necesse est.' Oud.

Tunc unus, omnium sedato tumultu,

&c.] Simile Act. 19, 35, vide. Pric.

Placido sermone sic orsus est | Virgil. 'Maximus Ilionens placido sie pectore fatur.' Idem.

Ultra modum delictique savire terminuml Lex enim pænam commensurat delicto, ut Marcianus ait, Digest. de poinis Leg. XI. Ammian. Marcell, lib. xxviii. 'Delictis supplicia non sint grandiora.' Elmenh. Ac ne meæ quidem modestiæ congruit, pati vos ultra modum, delictique særire terminum] Horatius: 'Adsit Regula, peccatis quæ pænas irroget æquas. Nec scutica dignum horribili sectere flagello.' Juvenalis: ' Flagrantior æquo Non debet dolor esse viri, nec vulnere major,' non 'ultra modum savire' inquit. Cicero Offic. 1. ' Est enim ulciscendi et puniendi modus:' hinc ' Judices immodice savientes ' in lib. 11. Cod. de custod, reorum. Isidorus Pelusiota: 'Αντιμετρείν χρη τοις πλημμελήμασι τὰς τιμωρίας, οὐκ ὑπερβαίνειν. Julianus: Οὐδὲ γὰρ εἰ σφόδρα ἐπιτή. δειοί τινές είσι πάσχειν κακώς, καλ κολάζεσθαι, τούτους έκ παντός απολέσθαι χρεών. Leo Imper. Constit. 61. Της κρίσεως ἀπαντώσης κατὰ λόγον τοῦ ἀμαρτήματος τοις έξεμαρτηκόσι, δίκης ώς άληθως έστι ψήφος, και δίκαιον το τούτοις επιτιθέμενον τίμημα· βαρυτέρας δε κολάσεως ή έφ' δσον έδει το πταίσμα κολασθηναι προϊούσης, οὐκέτι δίκης ἔργον, άδικίας δὲ είη τὸ γιγνόμενον. Pric.

Arcesserel Seneca de Iralib. II. c. 24. ' Pæna dilata potest exigi, sed exacta revocari non potest.' Cassiodorus Var. lib. vii. in Form. 1. Comiti Provin. ' Cunctatior esse debet, qui judicat de salute. Alia sententia potest corrigi. De vita transactum non patitur immutari.' Elmenh. Ac ne mortis quidem maturatæ festinas tenebras accersere] Sed diutinam pœnam aliquam cita morte graviorem. Claudianus de Ruffino: 'Cruciatus, vincla, tenebras, Dilato mucrone parat.' Ruffinus, versione Eusebianæ Historiæ, de Origene: 'Ut mille Apul.

Delph. et Var. Clas.

7 G

mortibus vexatus sit, nec tamen una ei gnam exoptabat accideret : perseentore summo studio id gerente, ut nec interitus præstaretur, nec pæna cessaret.' Philo de carniticilus Alexandrinos Judaos lacerantibus: Ούκ εύθυς έπι τὰ κυριώτατα μέρη τὰς πληγάς φέροντες, Ίνα μή θᾶττον τελευτήσαντες, και την των όδυνηρων άντίληψιν ἀποθώνται. Et nota lue 'mortis tenebras.' Virgilius: 'Malum virus serpentibus addidit atris.' Servius : Noxiis: ad tenebras et mortem' (id est, ad mortis tenebras) 'mittentibus.' ' Mortis tenebras' dixit et Orig. lib. x. Isidorus. Hesychius: Σκότος, ύλεθρος, θάνατος. Σκότος ύσσε κάλυψε, θάνατος κατέσχεν, Pric.

Meis itaque consiliis auscultantes, &c.] Lib. viii. in fine: 'Expergite, mi ausculta:' ubi dicta vide. Idem.

Vitam puella, sed quam meretur largimini] Nudam nempe per mediam asini alvum insuite: 'Ingrata misera vita ducenda est in hoc, Novis ut usque suppetat doloribus.' Idem.

Semper pigro quidem, sed manducone summo] Γαστήρ άργός ergo, ut apud Paulum Epimenides locutus. Idem.

Virginalis fugæ sequestro] Sie ix. 'Anus stupri sequestra.' Interpres vetus Deuter, 5, 5. 'Ego sequester et medius fui.' Guntherus vi. 'Latores apicum, mandatorumque sequestri:' de Deo Tertullianus: 'Idoneus patientiæ sequester:' his adde a Beroaldo notata. Idem.

PAG. 131 Totisque vacuefacto pracordiis] Τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν Lucianns pag. 248. Elmenh.

Sola facie prominente] Refert Valerius Maxim. lib. 1x. c. 11. in fine, 'Barbaros mactaturum pecudum intestinis visceribus egestis homines inserere, ita ut capitibus tantummodo emineant, atque ut dintins pænæ sufficiant, eibo et potione infelicem spiritum prorogare, donec intus putrefacti laniatui sint animalibus, quæ tabidis corporibus innasci solent.'

Brant. Per mediam alvum nudam virginem, &c. insuere, ut sola facie prominente, &c.] Capitolinus de Maerino: 'Cum quidam milites ancillæ hospitis pudorem depravare suspecti essent, et per quendam frumentarium ille didicisset, adduci eos jussit, interrogavitque utrum esset factum: quod cum constitisset, duos boves miræ magnitudinis vivos subito aperiri jussit, atque his singulos milites inseri, capitibus, ut secum colloqui possent, exstantibus.' Pric.

Insititium et fartilem as.] Verum insitutus est is, qui inscritur; [vid. VV. LL.] non is, cui alius inseritur. Quare licet Mss. et Edd. Vett. ante Vulcan. Ed. sec. dent insiticium vel insititium, præferenda videtur lectio insutitium, ut adscripsit vir d, ad oram Ed. Vic. Nam et sic Mss. Melæ lib. tti, c. 7. 'Liberum femori Jovis insitum,' pro insutum, ex Ovid. l. 111. Met. 313. 'Insuitur femori.' Scriv, enim insuticum nihil est, et insitium Beroaldi est ex typothetarum errore, ut patet e notis. Pith. insitivum, Gnelf. pr. insurcium. Non repudio N. Heinsii conjecturam, isicium vel insicium vel insiciatum: ut posteriori fartilem priorem vocem explicaerit, at fit millies, et sæpe a Nostro. Vide ad l. v. p. 93. 'scrupulose curioseque.' De isiciis adi ad l. 11. p. 25. et Heins, ad Ovidii F. L. 11. 578. 'Obsutum caput.' Dein fortilem D'Orvill, fertilem marg. Basil. pr. Ed. Oud. Super aliquod saxum scruposum, &c. exponere] Lib. IV. 'Montis in excelsi scopulo desiste puellam.' Pric. Insuticium, &c.] Ita Scaliger correxit: at Oxon. et alins Ms. insiticium legunt. Idem. Insititium et fartilem] Observa miram scriptoris in verhis elegantiam: nihil potnit inveniri significantius, quam asinum insititium dicere, et fartilem, in quo puella inserta sit et inclusa: de 'insititio' sat notum. Beroald.

Et Solis ardentis vaporibus tradere]

Hieronymus in vita Pauli: 'Perseverantem in fide Martyrem, &c. jussit melle perungi, et sub ardentissimo Sole, &c. resupinari.' Gellius vi. 4. de Carthaginiensibus: 'Uti erat Sol visus ardentissimus, repente' (e tenebris Regulum) 'educebant, et adversus Solis ictus oppositum continebant.' Pric.

Cum vernibus membra laniabuntur] Valer. Maximus 1x. 2. 'Atque ut diutinus pænæ sufficiant, cibo et potione infelicem spiritum prorogare, donce intus putrefacti laniatus sint animalibus, quæ tabidis corporibus innasci solent:' ubi nova et mira voce Pontanus saniatui substituit: ex isto autem Appuleii loco mutandum nil apertissimum est. Idem.

Cum canes et rultures intima protrahent viscera] Catullus: 'Lingua exsecta avido sit data vulturio: Effossos oculos voret atro gutture corvus, Intestina canes, cætera membra lupi.' Confer quæ olim dicta pag. 184. ad Apologiam. Idem.

Fame tabescet] 'Ignavissimo scilicet mortis genere.' Ammianus. Elmenh. Inedia diutina lethuli fame tabescet] Plinius 11. 63. 'Ne, &c. diræ famis mors, &c. lenta nos tabe consumeret.' Quintilianus XII. Declain. de Fame loquens: 'Auimi tormentum, corporis tabes,' &c. Pric.

Mortem sibi fabricare] Est Græcum, sic θάνατον τεύχειν Homerus: et supra hic lib. 111. 'risum fabricare.' Idem.

Talibus dictis, non pedibus sed totis animis latrones in ejus vadunt sententiam] Infra l. vti. 'Talibus dictis universi onnes adsensere.' 'Orantem sequitur clamor, cunctique cruentas Porrexere manus, inventaque tristia laudant.' Idem. Non pedibus, sed totis animus, &c.] Lib. vti. 'Et, quod aiunt, pedibus in sententiam meam vado.' Apud Quintil. Declam. xti. 'Pedibus manibus ivimus in sententiam necessitatis.' Idem.

Quam m. t. magnis auribus acc.] Festus: 'Auritus a magnis auribus dicitur, ut sunt asinorum. Alias ab audiendi facultate.' Elmenh. Quod meis tam magnis auribus accipiens, quid aliud quam meum crastinum deflebam cadarer] Infra lib. viii. 'Hac audiens, jam meas futuras novas cogitabam arumnas.' Pric.

METAMORPH. LIB. VII.

QUOD Lucianus uno tantum Volumine complexus est, id Appulcius membratim digessit: pluribusque voluminibus latissime evagatus explicavit: ne interpres alieni operis, sed conditor novæ historiæ videretur; et ut rerum varietate, quæ gratissima esse solet, lectores mulceret, caperet, oblectaret citra fastidium. Nunc itaque ut exequatur ordinem destinatum, summatim argumentum proponavor hujusce septimi voluminis.

Sub diluculum matutinum unus latronum reliquis collegis renunciavit,
quemadmodum illa quæ contigerant
in domo Milonis Hypatini latrocinia
et facinora infanda, imputabantur
Lucio Appuleio; et quod nullus latronum super tanto scelere insimulabatur, sed solus Appuleius omnis facinoris auctor fuisse credebatur,
quoniam nusqnam comparehat: quæ
audiens Appuleius in asinum trausformatus, secum querebatur et me-

dullitus ingemehat, quod pro insonte sons, pro innocente nocentissimus haberctur, nec causam suam agere posset. Inseruntur narratiuncular festiva: agasonis improbitas, et fœmineæ fraudes graphice describintur. Beroald.

PAG. 132 Ut primum] In Fux. non est distinctio. Pith. explicit lib. vii. Metam. Incipit lib. stit. D'Orv. Ms. at pr. Ceterum prima have sex verba Achilles Stat. ad Catulli c. 62. vs. 40. 'album a thera,' citat quasi ex sexto Ann. Enni, exhibens, malbabat dies ; uti etiam eifidere Columna et Hessel. Sed 'malbare' est activum. Vide ad l. x. p. 225. 'Cerei tenebras inalbabant.' Ond. Ut primum tene. bris abjectis dies inalbebat | Initio 11. Ut primum nocte discussa Sol novus diem fecit.' 'Abjectis,' tanquam onerosum amiculum a nocte luci circumtectum: hinc meldurendor et avard-RETACT FIE totics apud Gracos. 'Inalbehat,' ut apud C. Mattium: ' Albicassit Phubus, et recentatur.' Pric.

Collustrabat] Πανόπτης emm Solest. Unde Valer. Flaceus I. v. vs. 274. eum vocat 'omnituentem: 'et Ovid. I. iv. Fab. 4. (vs. 225. 'Mundi oculum.' Homerus II. Γ. 'Εδλίος δι πάντ' ἰψορᾶς. Videndus Orpheus in Hymnis pag. 503. Elmenh. Cundidum Solis curriculum cuneta collustrabat] Supra lib. 1. 'Et jam jubaris exortu cuneta collustratutu: uneta collustravide, Pric.

Quidam, &c. perrenit] Vulc. marg. adlevit superrenit, et sic ediderunt Wow. Pric. et Florid. ut l. xi. p. 253. 'Superveniunt de patria, quos ibi reliqueram famulos:' ubi in Oxon. reniunt: Stewech. ad p. 334. conjecit revenit. At Mss. O. cum Edd. erteris perv. retinent. Oud.

Sic enim mutuæ salutationis officium indicabat] Phædrus lib. 1. Fab. 29. 'Ille indignans repudiat officium.' Optatus Afer l. iv. p. 122. 'Ut aufe-

rat etiam illud, quod inter omnes solet esse commune, salutations videlicet officium.' Confer Lucianum. Elmenh, Abest enim a Palat. Male Soping, adscripsit libri sui ora, matutina. Vide Pric. et l 1v. init. ' Primus aditus et ovenla mutua.' L. v. p. 105, 'alternis amplexibus mutuæ salutationis expletis.' April Isid. quoque in Glossis, ' officia salutationis,' in v. 'Munia.' Sie emm legendum cum viris doctis, non salvationis. Dein indicabat omiserat prima manus librarii Oxon. Oud. Quidam de numero latronum perrenit : sie enim mutua salutationis officium indicabet] Simillions hie locus mitio quarti : 'Apud notos et familiares latronibus senes divertimus; sie enim primus aditus, et sermo prolixus, et oscula mutun, (que hie officium mutua salutationis sucat,) ' quamsis asino, sentire prastabant.' 'Officum salutationis' (ut multa) a Suetonio accepit. 'Mutuæ' autem 'salutationis officium ' hele, ut v. ' Alternis aniplexibus muture salutationis expletis: et apud Gellium 11, 2, 'Assurrevit placide Taurus, et post mutuam salutationeni resedit.' Pric.

Ix anhelitu rec. spiritu] Plant. Asin. Scena, 'ubi ego,' Ac. 'Placide ergo unumquodque derogita, ut acquiescam: non vides Me ex cursura anhelitum etiam ducere " Ovid. x. Metain, vs. 613. Aridus a lasso veniebat anhelitus ore.' Nonnus I. xxx. Dionys. vs. 61. 'Αλλά δα στομάτων BeBinuevor dolpa ritairwr. Elmenh. Ix anhelitu recepto spiritu] Terentius iii. 2. Adelph. 'Animum recipe:' nbi Eugraphius: 'Spiritum resume:' et Donatus: 'Quia præ auhelitu verha continuare non possit.' Cicero 1, de Officies: 'Cum nimias suscipimus celeritates, anhelitus moventur.' Arnobius lib. 1. Anhelum pectus spiritum ex ore jaciat.' Achilles Tatius lib. v. Είστρέχει τις των θεραπόντων ασθμαίνων. Apollonius Rhodius.

Έτ' ἄσπετον ἐκ καμάτοιο Ασθμ' ἀναφυσιόων. Scholiastes ad Γjinsdem 2. Άσθματι τῷ ἐν τῷ δρόμῷ γενομένῷ φυσήματι. Heliodotus viii. Ἐρίσταταί τις ἐπκεὐς ὑπὸ συντόνου τῆς ἐλασίας ός ἐδόκει πνευστιῶν. Hesychius: Ἐπασθμαίνων πνευστιῶν. 'Spiritum recipete' practer Nostrum et Terentium, dixit et Plautus Menachmo. Servius ad Georg. 1. 'Cum captos pisces super herbam exposuisset in litore, et illi recepto spiritu rursus mare petissent,' κε. Petronius: 'Apertis scilicet aliquatenns labris, quibus et spiritum recipere possitis, et cibum.' Pric.

Talem collegio suo nuncium fecit 111 D'Orvill, Pith. Fux. Guelf, sec. est tale. An neutro genere nuncium substantive dicatur, disputant eruditi. Its accedo, qui genus istud sine admucto substantivo non admittunt. Endem confusio in pluribus l. viii. p. 156. Quie quidem percepit talem nuncium, qualem non audiet aliam." Vide Calph. ad Terent, Heaut. 111, 1, 18. Drak, ad Liv. l. IV. c. 41. Broukh. ad Tib. lib. tii. El. 4. 5, et Fabri Thes. Fecit potest explicari per tulit; ut vidimus ad l. vt. p. 128. Copem facite.' Sed notabilis est linjus verbi omissio in membranis D'Orv. Nam videtur esse peculiaris idiotismus in voce ' nuncius;' ut verbum non adponatur, subintelligendum facillime e sensu. Confer Work, in Misc. Observ. vol. viii. p. 76. Cort. ad Plinii I. v. Ep. 20. ' Donec de avunculo nuncius:' Tennul, et me ad Front. l. 1. 1. 10. 'Contendit falsum ad cos rumorem.' Vulgo addebatur perlatum. Hine forsan corrigi posset Liv. l. XLV. c. I. 'Consuli tabellarius, qui se ex Macedonia venire diceret, laureatas litteras dicitur:' ubi reddidisse addunt alii, alii reddidit emendant. Quid si tollas dicitur, ortum ex præc. dicerct; et subintelligas tulit. Pariter in Martiano Capella 1. 11. p. 37. 'Et ecce subito Deorum pronuba nunciatur.' Sic enim recte in vetustissimo Leid. Seriv. a m. pr. Vulgo adrenire interserunt. Sapius vero cenit subintellectum est. Vide Burm. ad Lucan. l. x. 385. et Virg. Æn. x. 244. quo loco malim tamen Servio accedere. Oud.

Immixtus ego turbulis popularium] Lib. IV. 'Populi, &c. turbulis immisceor.' Oxon. et Fuxeus. turbellis, Pric.

Auctor manifestus facinoris postul.] Nimium auctoritatem Fulv. Cod. ejusque possessoris indicio tribuerunt viri eruditi, et inprimis Elmenh. Seriv, Florid. qui 78 manifesti in textum admiserunt; quia sape, 'manifestum seelus, 'furtum,' &c. occurrunt. Non agebatur hic, an crimen esset manifestnin, nec ne. Hoc ipsa res et Milonis expilata domus probabat, sed disquirebatur de auctore. Is tandem argumentis, at putabant, sufficientibus habebatur manifestus Lucius; ut elegantissime servant reliqui Missti. Homo enim dicitar 'manifestus criminis,' de quo nemo dubitat, quin commissum sit; cujus crimen clarum est, licet ipse anfugerit, vel nondum confessus sit. Vide Wass. Ind. Sallust. et Cort. ad B. Catil. c. 52. ' De confessis, sicuti de manifestis rerum capitalium, supplicium sumendum.' Ovid, lib, 111, Art, Am. 801, 'Tantum quum tinges, ne sis manifesta, caveto.' Auctor deletum est in Guelf. sec.

Commendatitiis literis] 'Επιστολαι̂s συστατικαι̂s 2 Cor. 111. 2. Gloss. 'Commendatitiæ literæ, συστατικά.' Pric.

Virum commentitus bonum, &c.] Sirachides x1. 31. 'Non omnem hominem inducas in domunt tuam, multæ euim sunt insidiæ dolosi.' Υποκρινόμενος ἐαυτὸν δίκαιον, ut Luc. xx. 20. Virgilius 'bonum simulare' dixit, et Lucilius: 'Blanditia certare, bonum simulare virum se, Insidias facere.' Cicero: 'Totius injustitiæ nulla capitalior est, quam eorum, qui cum

maxime fallunt, id tamen agunt, ut viri boni esse videantur.' Minneius Octavio: 'Creduli circumveniuntur ab his quos bonos putaverunt.' In Mimo veteri: 'Malus bonum cum simulat, tunc est pessimus.' Idem.

PAG. 133 Inter familiares intimos haberetur] Lib. 11. 'Inter cæteros familiares, &c. dehinc (te) nomerabimus.' Idem.

Plusculisque ibidem diebus demoratus]
Scribe P. ibi d. d. lufra lib. 1X.
'Panculis ibi diebus commorati,' &c. Idem.

Animum irrepens Temere Colv. conjecturam contra Mss. O. in textum receperant Vulcan. Ed. sec. Elmenh. Scriv. ac Florid. probavitque Drakenb, ad Sil. Ital. l. viii. 101. Nam, licet sa pissime metaphora in amore deducatur a nodis, vinculis, catenis, et retibus; unde et I. II. p. 23. 'Spiritum amoris profuudi pedicis alligat:' non minus recte se habet inrepere, sive clanculum se ejus animo insinuare. Sic apud Tibull. l. iv. 3. 21. Et quæcuinque meo furtim subrepet amori.' Auctor vero suo more non addidit nomini præpositionem verbo adnexam: ut 'inrepit cubiculum' l. 111. p. 58. vttr. p. 160. l. tv. p. 71. 'inrepsit caveam.' I. 1x. 'inrepsit hospitium.' Sed etiam non displicet. Oud. Folsis amoribus ancilla Milonis animum irrepens | Lib. xt. de hac eadem ancilla: ' Cum me Fotis malis incapistrasset erroribus,'

Ι'rocul nc procul, Sc.] Snidas: Πορρωτέρω, καὶ ποβρωτάτω' έπι συγκρίσεως καὶ ὑπερθέσεως, ἀντὶ τοῦ, πάνυ μακράν· καὶ ἀπλῶς, ἀντὶ τοῦ, πάνυ. Glossarium Isidori dictum: 'Procul, procul; longe longins.' Illa, ac procul, male omissa sunt in Cod. Oxoniensi, Idem.

Equum namque illum sunm candidum vectorem futurum duxisse secum] Supra lib. vi. 'Quis enim viantium vectorem sunm non libenter auferat secum?' Idem.

Indicere] Corrige indicem: ut dicat, servum Appuleii fuisse conjectum in carcerem, tanquam indicem demonstratoremque futurum scelerum ab hero Appuleio perpetratorum. Ber.

Ad ultimam mortem | Sive dirissimani, atque ultima miserrimæ mortis, at l. viii. p. 175. 'ad extremam confecerant mortem.' Mel. lib. 111. c. 2. 'ab ultimis cædibus temperant.' L. x. p. 228. 'nltime verberare' ait. Sed et 'ultima,' 'suprema mors' passim occurrit de ultimo vitæ fine, quod swpe perperam in sors, nox, &c. mutant eruditi, et in his Markland. Sed vide Bentlei, ad Horat, lib. 11. Ep. 11. 171. 'Nunc morte suprema:' ut est quoque in Mss. Leidd. Franck. D'Orvill, Vlaming, Drak, ad Sil, v. 416. 'Jam morte suprema.' Virg. Æn. 11. 447. 'Extrema jam in morte parant,' Sat. l. III. Theb. 70. 'Extremam nihil exhorrentia mortem.' Prud. c. 4. περί στεφαν. 133. ' Obitum supremum persecutoris gladius negarit:' atque ita lego in Catal. Burni, t. r. p. 360. 'Suprema Erravit jam morte dolor ;' ubi vide. Minuc. Fel. c. 36. ' usque ad extremam mortem voluntatem hominis sciscitatur.' Justin. l. vii. c. 2. 'Mortis postrema:' nbi prave Freinshem. conjecit morientis. Boeth. ' mortis finem' dixit l. 1. Cons. Phil. pr. 4. in f. Adi etiam ad Lucan. l. vr. 723. ubi legendum puto: 'Ah miserum, extremæ cui mortis munus inique Eripitur, non posse mori!' Vulgo iuepte, miser, extremum. Ond. mentis rexatum pluribus, &c. nihil quidquam rerum talium esse confessum Lib. x. 'Nec rota, vel eculeus tormentis ejus apparata jam deerant : sed obfirmatus mira præsumptione, nullis verberibus, ac ne ipsi quidem succubuit igni.' Pric. Pene ad ultimam mortem excarnificatus] Sisenna in fragmentis: 'Vitam cum dolore et insigni cruciatu excarnificatus amisit.' Idem.

Missos p. p. L. illius multos numero] Multos numero viros edidit Scriv. Bene: quamquam verior videtur scriptura Oxon. Fux. Guelferb. pr. ct D'Orv. in patriam Lucii viros multos numero: ac multos ab intempestiva Stewech, conjectura et explicatione τοῦ numero, reete defendit Colv. Numero per pleonasmum addi, fert Idio. tismus Latinæ linguæ, de quo multi multa. Vide Burm. ad Ovid. lib. 111. Art. 355. me ad Hitt. B. Afric. c. 23, Cort. ad Sall. B. Jug. c. 93. 'Numero quinque.' Ovid. Epist. 1. 97. 'Tres sumus inbelles numero.' De Mundo pag. 709. 'Elementum numero quintum.' Oud.

Qui rerum] Emendo reum: nt dicat, missos esse in patriam Appuleii, qui reum, hoc est, nocentem Appuleium quærerent, deposcerentque ad pænam. Beroald.

Veteris fortunæ, et illius beati Lucii. &c. et infelicis asini facta comparatione medullitus ingemebam] Lib. 1x. ' Veterisque Lucii fortunam recordatus. &c. submisso capite mærebam.' Quintilianus 11. Declam. 'Natura redit in extremis præteritæ voluptatis recordatio.' Tibullus: 'Cura novatur, Cum memor anteactos semper dolor admonet annos.' Enripides: Κεκλημένφ δέ φωτί μακαρίφ ποτέ Αί μεταβολαί λυπηρόν φ δ' αεὶ κακώς Έστ', οὐδεν άλγει, συγγενώς δύστηνος ών. Μαχίmianus: 'Dura satis miseris memoratio prisca bonorum.' Synesius in Epistolis: Συνεπιτίθηται δέ μοι τῆ πικρά των παρόντων αἰσθήσει μνήμη των παρελθόντων άγαθων, έξ οίων άρα έν olois γεγόναμεν. Vide Numer. x1. 5. Augustini Confess. x. 21. Et nota 'eomparationis' vocem. Seneca Troade: 'Est miser nemo nisi comparatus.' 'Medullitus ingemebam,' ut apud Ammianum lib. xiv. 'Hæc medullitus multis gementibus agebantnr:' et lib. xxv. ' Illud tamen ad medullas usque honorum pervenit,' &c. i. e. ingemebant medullitus, Infra hic lib. x. 'Medullitus dolore

commotus.' Festus: 'Medullitus: ex intimis medullis.' Onomasticon vetus: 'Medullitus, ἐκ μυελῶν.' Pric.

Subili itaque me, &c.] 'Subibat me illa frequens cogitatio,' ut infra isto libro loquitur. Idem.

Cacam et prorsus exoculatam Pacuvius apud authorem Rhetor, ad Herenn, 'Fortuna exca et insana,' Coint. Smyrn. lib. vii. vs. 77. Kal ἀνέρι πολλάκις ἐσθλῷ ᾿Αμφεχύθη μέγα πημα, λυγρώ δ' έπὶ κάππεσεν όλβος Ούτι έκών. Galenus in exhortat, ad artes erudite, quem vide f. 1. et seq. Elmenh. Non de nihilo veteris priscaque doctrinæ viros finxisse ac pronunciasse, cacum et prorsus exoculatam esse Fortunum, quæ semper suas opes ad malos et indignos conferat] Pacuvius apud Anctorem ad Herennium lib. 1v. ' Fortunam insanam esse, et cocam, et brutam perhibent Philosophi;' et post: 'Brutam, quia dignum atque indignum nequeat internoscere.' Plinins 11. 7. 'A plerisque carea est astimata, vaga, inconstans, incerta, varia, indignorumque fautrix.' Seneca Hippolito: 'Res humanas ordine nullo Fortuna regit, spargitque manu Munera cœca, pejora fovens.' Herodianus v. Τὰ μέν της Τύχης δώρα καί αναξίοις περιπίπτει. Palladins in Anthologia: Οὐ λόγον, οὐ νόμον οἶδε Τύχη, μερόπων δέ τυραννεί, Τοίς ίδίοις άλόγοις βεύμασι συρομένη. Μάλλον τοις άδίκοισι βέπει, μισεί δὲ δικαίους, 'Ως ἐπιδεικνυμένη την άλυγον δύναμιν. Dionys. Halicarnass. Τύχη άδικος, δωρουμένη τὰ μέγιστα των άγαθων τοις άνεπιτηδειοτάτοις. De Pluto apud Phædrum Hercules: 'Odi (inquit) illum quia malis amicus est.' Saturni sacerdos apud Lucianum de Jove conquerens: 'Ayaθούς άφιείς, και πονηροίς και άνοήτοις ανδράσι περιχεί του πλούτου. 'Cæcam et exoculatam' hic, ut ix. ' Nudis et intectis pedibus.' Vide ad Apologetici pag. 139. adnotata. Pric.

Judicio] Boxb. ad Spartiani Hadrian. t. III. Hist. Aug. p. 770. repo-

nit in judicio; quia sic a Veteribus locum hunc landatum reperit; et passim Appul, aliique hanc præpositionem abunde adponunt : de quo alibi. Hic non admiserim. Oud. Nec unquam judicio quenquam mortalium eligat] Οὐ λόγον, οὐ νόμον οίδε. nt supra in Palladii verbis. Ammianus Marcellinus lib. xxv. 'His ita cæco quodam judicio Fortunæ peractis,' &c. de eadem viii. 11. Isidorus: ' Passim in quoslibet incurrens, sine ullo meritorum examine.' Menander apud Stobænm: Οὐδέν κατά λόγον γίγνεθ' Δν ποιεί Τύχη. In Tabula Cebetis: Οὐδέν ποιεί μετά λογισμού, άλλ' εἰκή, καί ως έτυχε, πάντα. ibidem : 'Αφαιρείται & δέδωκε, και άλλοις δίδωσιν είκη, καὶ άβεβαίως. Asclepins vetus lipigrammatarius: 'Injusto arbitrio tempora dividens, Quod dignis adimit, transit ad impios: Nec discrimen hahet, rectave judicat.' Pric.

PAG. 131 Noxiorum ore] Meram Colv. ut et Grosl. conjecturam in contextum receperant Vulcan. Ed. sec, et segg, contra Msslos; camque multis adstruere conatur Pric. Sed noxiorum ore non temere sollicitandum. Ex oppositione patet, Appul. mentem esse, bonum virum a noxiis passim traduci, et contra malum sarpe bona frui fama. Non ergo de more noxiorum, sed ore agitur, et plictere pro verbis incessere, ut hic, invenias apud Nepot. in Attico c. 11. ' Cavit, ne qua in re jure plecteretur. Quare si quid mutaudum esset, multo rectius Casanb. Salm. Lips. aliigne ad marg. Ed. Colv. conjecerunt, nulla littera mutata, noxio rumore. Sic rumoribus abiit in moribus in Mss. multis apud Cæs. lib. IV. B. G. c. 4. Nisi si ipsa quorumdam Codd. nt D'Orv. et Edd. vetustissimarum Rom. et Venet. noxio ore magis arrideret. ' Noxinm os' poëtice pro ore noccotium et reorum usurparit. Ita lib. v. pag. 96. 'Noxiis animis armatæ lamiæ.' Oud. Quodque cunctis est extremius, varias opiniones imo contrarias nobis

attribuit, ut malus boni fama glorietur, et innocentissimus contra no.riorum more plectatur] Frequenter id fieri patet vel ex Ciceronis hisce: 'Qnæro,' (inquit,) ' si duo sunt, quorum alter optimus vir, æquissimus, summa justitia singulari fide; alter insigni scelere et andacia; et, si in eo sit errore civitas, ut honum illum virum, sceleratum, facinorosum, nefarinm putet; contra autem, qui sit improbissimus, existimetur esse summa probitate ac fide,' &c. Andronicus Rhodius x. 10. de Anaxagora: Φησίν ούδεν θαυμαστόν εί δόξεις τις τοις πολλοίς άτοπος είναι δυνατόν γάρ, άγαθον και εὐδαίμονα ύντα, πονηρόν και άθλιον τοις πολλοις νομισθήναι. Seneca Hippol. 'Tristis virtus perversa tulit Pramia recti: castos sequitar Mala panpertas, vitioque potens Regnat adulter.' Simplicius in cap. 1. Epicteti: 'Ασεβούντες πολλάκις περί το θείον, αὐτοί τε εὐπεβεῖν ἐαυτοὺς ἡγοῦνται, καὶ ύπο των άλλων τοιούτοι νομίζονται καί, το έναντίον, άλλοι σεμνοτέρας και μεγαλειστέρας ὑπολήψεις ἔχοντες περί τοῦ θείου, και άνθρωπικά και άτελη παραιτού. μενοι περί αυτου λέγειν, ασεβείς παρά τινων υπολαμβάνονται. Pric. Ut malus boni riri fama glorietur] Ecclesiastes viii. 10. 'Vidi impios sepultos, qui cum etiam adhuc viverent, in sancto loco erant: et landabantur in civitate quasi justorum operum.' Cassius cum Caium Marium artibus malis instructissimum dixisset, adjungit, Έκ της Τύχης tamen, η παράπαν τὰ πρώτα άγαθη έχρήσατο, καὶ άρετης δόξαν εκτήσατο, Idem. Lit innocentissimus contra noxiorum more plectatur] Casauhonus heie in margine libri sui correxerat noxio rumore p. opponit (inquit) viri boni famam rumore noxio: ingeniosam non possumus non laudare, nec tamen sequi conjecturam: non rumore enim, sed suppliciis innocentes plecti, sententia est Appuleii nostri: nec ille solus hoc dixit, sed et alii. Seneca: 'Invadit, &c. validissimos phthisis, innocentis-

simos pæna, secretissimos tumultus.' Cicero ubi supra: 'In eo est errore civitas, vel potius orbis ipse totus, ut bonos et justos viros tanquam malos et impios, persegnatur, excruciet, damnet, occidat,' &c. Boëthius in de Consolat. ' Premit insontes Debita sceleri noxia piena: Latet obscuris condita virtus Clara tenebris, justusque tulit Crimen iniqui.' Philostratus vi. 11. de Socrate et Palamede: 'Αδικώτατα έπαθον, όντες δικαιότατοι. quibus adde viii. 14. Ecclesi-Jam vero et 'nocentissimorum more tractari' Tertullianus dixit libro de fuga in persecut, adeo ut de positæ lectionis veritate nulla amplius dubitatio supersit. Idem.

In bestiam extremæ sortis quadrupedem] Sic Phæd. lib. t. Fab. 21. asinum vocat 'naturæ dedecus;' et Apulei, lib. 1x. Metam, adulteram 'muliebris sexus dedecus.' anum decrepitam 'vitæ dedecus.' Elmenh. Optime monuere Roald, et Sciopp, in suis codicibus interseri copulam et. Emphasin enim summam habet. Belg. en dat wel. Confirmatur quoque a Pal. Oxon. Guelf. Pith. Par. D'Orvill. et Edd. Wower, Pric. Floridi. Vide Acta Lips. A. 1716. p. 455. Wopk, in Misc. Obs. vol. viii, p. 58. ad Vellei, lib. 11. c. 60. 'Avunculo, et Cæsari.' Catull. C. 17. ' Puella, et puella:' ubi male Voss. ut. Supra p. 126. 'Mors et hæc sævissima.' Lib. x. p. 222. 'Cantharum mulso et multo contempera.' Ac sic etiam kal apud Græcos. Doctiss. Abresch. Lect. Aristan, p. 75. τè apud Herodian, lib. 11. cap. 5. Τυραννίδος άρπαγάς τε καὶ βίας, ΈΝ ΤΕ ασωτίαις και κραιπάλαις ubi nihil deesse opinor. Plura vide ad lib. 1. p. 17. 'Et recte.' Quidam etiam in Lucano lib. v. 580. legunt: 'caussa est, et justa timoris.' Cort. ac, quod eo sensu nusquam inveni. Fux. Guelf. pr. quadrip. Oud. Et extremæ sortis quadrupedem] Ovid. Amor. II. 'Auritus miserandæ sortis asellus:' sic

'extremæ conditionis mancipia' Ep. xx. apud Senecam. Glossæ: 'Infima sors, ὕστερα τύχη.' Pric.

Cujusque casus etiam euivis iniquissimo dolendus atque miserandus, &c.] Sophocles Œdip. Τγτ. Θέαμα δ' εἰσόψει τάχα Τοιούτον, οἶον καὶ στυγούντ' ἐποικτίσαι. Idem. Cuivis iniquissimo] In Apologetico: 'Cuivis vel iniquissimo animum explesse,' &c. Idem.

Crimine latrocinii in hospitem miki carissimum postulabar: quod crimen non modo latrocinium, verum etiam parricidium quisque rectius nominaverit] Petronins: 'Qui ignotos lædit, latro appellatur: qui amicos, paulo minus quam parricida.' Noster lib. v. 'Domus suas contendunt, dolum scelestum, imo vero parricidium struentes contra sororem insontem.' Idem.' Idem.

Silentio consentire | Ambrosius Serm. 49. 'Taciturnitas pro consensu habetur. Videtur namque confirmare. quod objicitur, cum non vult respondere.' Rufinus invectiva 1. in Hier. fol. 160. 'Compellor contra votum meum et propositum respondere, ne forte reticendo videar crimen agnoscere.' Greg. Magnus homil. 18. in Evangel, fol. 388. 'Quisquis conspicit, quod contumeliam accipis et taces, non putat, quia patientiam exhibes, sed crimen agnoscis.' Vide notata ad Arnob. lib. 1, Elmenh. Denique mala conscientia tam scelesto crimini præsens viderer silentio consentire. &c.] Demosthenes περί παραπρεσβ. Τώ μηδέν αύτφ συνειδότι δεινόν είσήει, εί πονηρών και δεινών έργων δόξη κοινωνείν. τω σιωπήσαι. Donatus ad Adelph. ' Confessionis genus est adversarium tacuisse.' Cicero in pro Sextio: 'Me vero non movit illius oratio, sed eorum taciturnitas in quos illa tam improba oratio conferebatur: qui tum, quanquam ob alias causas tacebant, tamen hominibus omnia timentibus, tacendo logni; non inficiando, confiteri videbantur.' Marius apud Sallustium: 'Cum omnibus locis me vosque maledictis lacerent, non placuit reticere, ne quis modestiam in conscientiam duceret.' D. Hieronymus in Epistolis: 'Respondere compellor, ne videar tacendo crimen agnoscere.' Idem 1. contra Ruffinnm: Et hortamini ut respondeam criminanti, ne, si tacuerim, videar crimen agnoscere.' Cyprianus contra Demetrianum: 'Ultra tacere non oportet, ne jam, non verecundiæ sed diffidentiæ esse incipiat, quod tacemus: et dum criminationes falsas contemnimus refutare, videamur crimen agnoscere.' Pric. Mala conscientia, &c.] Gloss. ' Kanbroia' mala conscientia: infra heic: 4 Conscientiae malæ reatum sustinebo.' Idem.

Inpatientia productus | Quid est impatientia productus? Conjiciebat Pric. perditus. Lege leviori mutatione perductus, hoc est, permotus. Flor. Sic etiam Wass, pro et per millies confundi notum est; sed parum slguificans id compositum est hie loci, et forsan productus explicari possit, post longam moram co inductus; quomodo produci scimus eos, qui dolo et insidis inliciuntur. Verum neque hic sensus loci sententiæ videtur congruus. In Regio, Fux. simpliciter est ductus : quod et sæpe occurrit pro 'inducto,' 'permoto.' Vide tamen, num scripserit Appulei, prolectus: de quo adi Heinsimm ad Ovid, lib. 11. Art. 718. 'Sed sensim tarda prolicienda mora.' Oud.

Volui dicere, non feci] Quinctil. lib. 111. c. 6. 'Longe fortissima tuendi se ratio est, si, quod objicitur, negari potest.' Ovid. de Amore 111. 14. 48. 'Sit modo, Non feci, dicere lingua memor.' Elmenh. Vide Pric. Oud. Impatientia productus, volui dicere, Non feci, Phædrus: 'Difficulter continetur spiritus, Integritatis qui sinceræ conseius, A noxiorum premitur insolentiis.' 'Non feci,' idiotismus est suam aut alienam innocentiam testatam volentium. Cicero in pro Ligario: 'Causas Cæsar egi multas, &c. certe nunquam hoc modo: ignoscite

Judices: erravit, lapsus est, non putavit, si unquam posthac: ad parentem sic agi solet: ad Judices, Non fecit, non cogitavit.' &c. Ovidins Amor, II. 'Felix qui quod amat defendere fortiter audet, Cui sua, Non feei, dicere amica potest.' Vide xix. 13. Sirachid. Apud Quintilianum ille Declam, x1. 'Miser ego nec ad cadavera accessi, non in sepulchra majorum meis manibus intuli : nec lienit super ipsa cadavera proclamare, Non feci.' Ibidem Declam. CCLXXI. ' Non enim tibi proderit dixisse, Non feci : nunquam mens exitu æstimanda est:' e converso apud Juvenal. vi. 'Sed clamat l'ontia, Feci.' Quid sit productus nescio: forsan perditus legendum: sic IV. 'fame perditus :' et v. ' vigiliis perdita.' Pric.

Sapus ac immodice] Perperam pro semel ac sæpius inm. Sciopp. Wow. et Pric. edidernnt contra reliquorum Mss. consensum sæpius ac imm. invito Linguæ Latinæ genio, de quo alībi, et ad lib. 1. p. 10. ac præponentes vocali, et elegantiam semel ac sæpius tollentes. Consule notam meam ad Anctorem B. Hisp. c. 42. 'Semel et sæpius manus adtulistis.' Oud.

Disserere | Colvii conjecturam seenti sunt Vulc. Ed. sec. (edissere enim operarum est lapsus, sicut et in Mss. Pith. Fux. dissere.) et Scriver. Nec refragarer, si vel unus idoneus Codex servasset. Nam cicberrinia est borum compositorum confusio, ubi alii diss. al. ediss. ostentant. Vide ad Cic. 111. de Offic. c. 5. Liv. lib. xxvII. 7. Sic et apud Cic. lib. 1. de N. Deorum c. 18. in vetustissimo Voss. est fretus intelligentia vestra edissero brevius.' Vulgo dissero. Ac restituendam e duobas Mss. Mart. Capellæ l. viii. p. 287. 'Nnnc planetarum orbes edisseram:' nt alibi sæpe. Virg. Æn. 11. 149. 'Milique hæc edissere.' Sil. Ital. l. x. 517. 'Nunc populo consul totas edissere Cannas.' Hinc 'multa edissertata' Solin. p. 10. ut bene Salm. e Mss. quibus conspirant septem Leidd. In al. edisserta, quod et restituendum erat Plin. l. 111. c. 8. 'ad singula toto orbe edissertanda properavi.' Sie enim est in antiquissimis Leidd. non edisserenda. Ac facile putaret quis ita reponendum in Septimio de B. Troj. lib. 11. c. 30. 'Uti canssam tanti mali edissereret:' pro edisseret, ut vulgo et in Ms. Sed illic e ceteris Mss. et Edd. Vett. corrigendum ediceret; quod et vidit Wopk, in Mise. N. Obs. v. 1. t. 11. p. 35. quod etiam et Codd. et Ant. Ed. bene dant c. 35. 'Eorum reges edicere.' Nec non lib. IV. c. 18. 'Recordatieorum, quæ Calchas edixerat, eadem, cunctaque congruentia inter se animadvertunt.' Sie lege e Miss. Vulgo, dixerate. cuncta congruentiaque an. Infra quoque l. xt. p. 239. 'Mihi disserendi tribuerit facultatem,' placebat Pricmo ediss. De Deo Socrat. pag. 686. 'Id Latine dissertare,' Scriverius edidit edissert. Sed contra Mss. quibus satis exemplorum suffragatur, ne ubivis illud e ipsis refragantibus inseramus. Adi Burm. ad Phadr. Prol. l. 1. 'Ego plures dissero,' et Wopk, d. l. p. 3. ad Septim. l. t. c. 3. 'Alia singuli disserebant:' ut bene in Mss. Idem.

Sed in prima vocc remansi] 'Inceptus clamor frustratur hiantem:' vide supra ad illum locum notata. Pric.

Quanquam nimia rotunditate pendula vibrassem labia] Lib. x. ' Contorta iu modum linguæ postrema labia.' 'Rotunde vibrare,' est ἐπιστρέφειν, unde articulatio formatur. Pollux II. 4. de Lingua: Τη ύγρότητι της ένδον έπιστροφής τὰς φωνάς τυποῦσα, id non effecit Asinus noster ob pendula et prominentia labia. Engraphius ad 11.3. Eunnehi: 'Scimus retortis ad hiatum labris, sed præeminentioribus, minus facile sonos exprimi.' Idem. Quanquam Legi posset, quam: nt intelligas, quam seilicet fortunam non pudnit fecisse me conservum cum equo meo, et conjugem, id est, conjunctum copulatumque, et in eadem conditione conjugatum. M. Cato 'myrtum conjugulum' appellat, iutelligi volens conjugalem, a conjugiis quibus præest Venus, enjus tutelæ myrtus dicata est: unde Venerem modo Myrteam, modo Murtiam vocant. Beroald.

Et identidem boari: Non, Non] Oxon. boari, nixa: quod quid sit nescio, nisi forte enixe legendum. Pric.

Quamquam nec istud puduit | Immo potius, relistud. Colv. Ut scilicet puduit referatur ad Appuleium. Sed rectins ad ipsam fortunam pertinet, quam ne puduit quidem, Appuleium facere conservum famulo suo et vectori equo. Quare Beroaldo placuit, semel modo quam scribere, suffragante, si fules Pric. Oxon. sed in Gron. Coll. nihil variationis erat. cum alio viro docto rescripsere quamque. Pric. hand male conjecit, quam quidem, tacite receptum a Florido. Nam in his ob scripturæ compendia frequens est confusio. Dispice tamen, an admitti non possit, quod interea incidit, quam nequam nec sive ne quidem, ut alibi sæpe. Nequam pro nequissimam. Sic in feminino genere Colum, lib. 111, c. 10. Extr. 'Nequain vitis.' In neutro Mattins apud Gellium l. xx. c. 9. 'Nequam scitamenta.' Oud. Quanquam nec istud puduit, &c.] Nullam scriptura ista sententiam præbet : non male dudum Beroaldus, Quam nec i. p. quo et modo Oxon. legit: conjeceram ego quidem ex ingenio, quam quidem legendum. Pric.

Conjugem] Quidni ejusdem servitutis jugo, vel eidem sorti et conditioni alligatum et obnoxium? Nec enim compascuus cum equo cœtus hnc usque illi sub dio contigerat. 'Conservus' puero asinus dicitur p. 151. Videtur quoque allusisse ad contubernales, una in cella habitantes: quamquam sie dicuntur potius servus servaque coitu mutuo utentes; ut l. vIII. p. 168. 'Villicus habens ex

eodem famulitio conservam conjugam.' Vide Fabr. Inscript. p. 307. &c. 314. 318. Oud. Me cum meo famulo meoque vectore illo equo factum conservum atque conjugem] Non memini illum equo suo \(\text{tepo}\) (\(\text{tepo}\)) (\(\te

Cogitationibus fluctuantem] Mss. Reg. Oxon. Pal. Guelf, sec. Ed. Junt. post. agitationibus. Quod verum puto, sive cogitationum æstibus, metaphora desumta a mari, quod ventis æstuque vario 'agitatum fluctuat;' nt apud Ovid. Epist. v11. Her. 39. et alios poëtas. Ac sæpe hoc in cogitat e glossa abiit. Plura dixi ad 1. 1. p. 8. 'Si qui aliud agitarit.' Sic etiam e Ms. legendum videtur l. x1. p. 261. 'Meenm ipse cogitationes exercitius agitabam:'ubi sequitur 'cogitationis æstu fluctuantem.' Vulgo et illic, exercit, cogitabam. Oud.

Suspiciens meum] Quomodo asinus possit suspicere ventrem suum, non capio. Nee enim ille altior est eapite. Nisi suspicere posuerit Auctor pro obliquum et a latere adspicere, ac fere respicere. Vide ad l. vi. p. 116. 'Imo gurgites despiciunt.' In Palat. Guelf. sec. est meum susp. In Ed. Junt. post. meam. Idem.

Falsam notoriam] Glossæ Veteres: Ex notoria. ἐκ τῆς ἀναφορίας.' Item ' Μήνυσις, Indicatio, Notoria, Indicinm:' ubi etiam vulgatum Notaria. Sed Notoria et Notaria indifferenter. Adi Cujac, Observ. lib. 1, et l. 111. Colv. Symmachus et Paul. I. vi. ad SCtum Turp. Grosl. Notariam est in sola Ed. Basil. pr. ut aliquoties apud alios in Mss. Adi Salm. ad Trebell. Poll. v. Clandii 11. cap. 17. ' Quam quod notoria tua intimasti :' et Theod. Marcil. ad Suet. Titum c. 3. Sed præter Fulv. etiam Palat. Fux. et Oxon. Codd. dant in plurali fulsa notoria, Ac dicitur utrumque. Confer Pric. et Duk, de Latin. JCtorum p.

421. Sed vulgatum retineo. Gloss. Isid. 'Elogium, textum malorum dictorum, quod Notoriam dicunt.' Oud. Qui commodum falsam de meo notoriam pertulerat] In 1. 111. § 4. ad leg. Cornel. de sicar. 'falsum indicium' vocatur. Vide Cujac. Observ. 1. 3. Pancirollum Var. Lect. 1. 37. et vii. 137. In Oxon. et alio Ms. falsa notoria. I. vii. Cod. de accus. 'Notoriis insimulatus.' Pric.

Expromptis mille aureis] Donatus ad Terentium: 'Exprompta, in medium

prolata.' Idem.

Quos in sinu laciniæ contexerat] Pith. Fux. in situ. Vulc. Ed. sec. insuta lacinia: sed insutos laciniae exhibuere Elmenh, ac Flor, probante quoque Pric. nti et Burm. qui sic landat ad Petron. c. 113. ubi itidem, ut hic, aurei erant insuti suturæ tunicæ. Vcrum elegantior, et a captu librariorum alienior, adeoque multo verisimilior lectio Cod. Florent, uti et Oxon, ac Guelf, insutu lacinia, qua et ceterorum Mss. et Edd. seripturæ in sinu vicinior est, quamque jam olim expresserunt Ed. Juntin. post. et dein Scriv. citatque Falsterns in Supplem. Ling. Lat. Sæpe monendum fnit, Auctorem passim uti nominibus quartæ declinationis, et inter hæc illis, quæ nunc rarissimo vel nusquam alibi reperias. Adi ad l. 111. p. 55. 'Eam in reformatu videam.' Immo ne in Pal. quidem insutos legas, sed corrupte, quos consutas insuta l. sine verbo contexerat. Ond. Quos in sinu laciniæ contexerat] Bene Palat. Ms. insutos laciniæ: non zonis tantum, sed et vestibus nummos nonnunquam recondebant. Petronius: 'Scis frater ad nes rediisse thesaurum de quo querebaris? illa est tunicula adline, ut apparet, intactis aureis plena.' Pric.

Communi conferebut arcæ] Papinianus: 'Jure societatis per socium ære alieno socius non obligatur: nisi in communeur arcam pecuniæ versæ

sint.' L. XXXII. pro socio, Colv. Fux. ferebat. Palat. 78 arcæ male omittit. Papinian. l. LXXXII. Digestorum pro socio: 'Si pecuniæ in communem arcam versæ sunt.' Inscriptio Grut. fol. 175, EROGENTVR. EX ARCA. COLLEGII. Elmenh. Vide etiam Schoff, ad Phædr. F. 69. Sic et lege cum Gravio in Cic. 1v. Verr. c. 8. 6 Communis arcæ et privatæ rei sociorum.' Collegiorum se, propria est ' area communis,' Alioquin communi substantive per se non foret damnandum. Vide ad Cæs. l. 11. B. G. c. 5. Oud. Communi conferebat arcæl Solomo μιμητικώς, itidem de improborum cœtu: Τον σον κλήρου βάλε εφ' παίν, κοινόν δε Βαλλαντίον κτησόμεθα πάντες μαρσύππιον έν γεννηθήτω ήμιν. Pric.

Oppetiisse] Fix. opperisse. Palat. Gnelf. sec. et Oxon. am. pr. aperisse. D'Orv. operisse. Edd. Elmenh. Seriv. Flor. oppetiisse. Mss. plerique et Edd. ceteræ, adoppctisse. Sed Flor. Guelferb, pr. Oxon, a m. sec. et Ed. Junt. post. oppetisse. Bene, et sæpe occurrens pro 'mortem oppetere' sen 'occumbere.' Nusquam adoppetere occurrit, natum, ut puto, ex varia lectione ad et op, simul posita. Ut in lib. de Mundo p. 743. 'His adoppositi sunt torrentium cursus:' ubi alii adp. bene al. opp. Sic ex 'adgnoscere' vel 'cognoscere' natum ' adcognoscere.' Vide ad Suet. Aug. c. 65. Oud. Fortissimum quemque, variis quidem, sed impigris casibus adoppetisse] Ovidins: 'Cum pereant acie fortissima quæque:' 111. 6. de Ponto. Justinus lib. v. 'Sed navibus exercitus deerat, fortissimis quibusque in Asiæ populatione amissis.' De bello Euripides loquens : Ἐσθλῶν δὲ χαίρει πτώμασι νεανίων, ubi έσθλοί, fortes, non ignavi: contra in Sallustii Jugurthino: 'Videre fugientes capi ant occidi: fortissimum quemque tutissimum:' et apud Suidam, ex Veterum nescio quo, in ἀποθνήσκοντας Έν πολέμφ ἀποθνήσκοντας δρῶ τοὺς περὶ πλείστου τὸ ζῆν ποιουμένους, καὶ ζῶντας δσοι τοῦ ζῆν ἀπεγνώκεισαν. Pric. Variis casibus adoppetisse] Justin. l. xvii. 'Amissis antea variis casibus quindecim liberis.' Idem.

Pacatis itineribus] Colv. pausatis i. Inepte. Elmenh. Nec enim volebat ille sua intermitti itinera: quomodo enim tunc conquirere potuissent novos socios? sed agi suadebat itinera sine prœlio et ferro pacata, servatisque induciis. Auctor adhibet omina verba in militari re usurpata. Guelf. pr. a m. pr. paratis. In Pal. Guelf. sec. pro tantisper est tantisque. Oud.

PAG. 135 Inquisitioni] Alii, inquisitionibus. Scal. conquisitionibus. Elmenh. Is cum Seriv. et Florido singularem hie numerum reposuit pro plurali, quem agnoscunt cum reliquis" Edd. etiam Mss. præter Pal. Guelf. sec. et Oxon. Fux. Qui tantæ auctoritatis mihi non sunt, ut sine alia caussa hie pluralem spernerem; unde restitui. Sed et Pith. et forsan Flor. ingsitioni. Confer notata ad lib. vi. pag. 113. Conquisitionibus vero mallem, si addicerent Mss. quia 'inquisitio' magis propria est indagationi latronum, ad eos delendos, vel fugitivorum. Vide ad p. 132. 'Conquisitio' autem passim vocatur supplementorum adscriptio, in re militari; quique eam peragit, 'conquisitor,' sive, ut Front. dicitur, 'delector,' lib. 1v. c. 1. § 3. ubi vide, et Drak, ad Liv. lib. xxix. 35. 'Intentissima conquisitione ad xxx. M. peditum confecisset:' ubi al. inquisitione. Sed sine Mss. nihil muto. insisteret Fux. Oud.

Ad pristinæ manus numerum, &c. integraretur] 'Instauraretur:' ita ad Andr. 111. 3. Donatus. Idem ibidem 1v. 2. 'Integratur quod ad integrum redit, quod repetitur, quod instauratur.' Festus Pompeius: 'Instaura-

ri, ab instar dictum est, cum aliquid ad pristinam similituduiem, &c. reficitur.' Pric.

Nam et invitos terrore compelli] Lycurgus in Orat, contra Leocratem. Dio Histor, Rom. lib. XLI. Aristides Orat. de Rhetorica, Stobæns Serm. 43. Elmenh. Nam et invitos terrore compelli, et rolentes præmio provocari posse] Hierocles: Οι τρόποι της παραγωγής ή διά λόγων ή έργων γίγνονται λόγω μέν, θωπειιόντων ή ἀπειλούντων. έργω δέ, δωρεάς ή τιμωρίας προτεινόντων. Tacitus: 'Dona in promptos, minas adversus abnuentes.' Sallustius Jugurth, ' Formidine, aut ostentando præmia affectare.' Ammianus lib. xxvi. 'Qui. &c. ad pacatiora jam vitæ discesserant, partim inviti, alii volentes adsciscebantur.' Themistins 1x. Orat. de Spartaço et sociis ejus : Τούς μέν δμοίους συμπείσαντες, τούς auelvovas de Biadauevoi. Pric. Inritos] Ad latrocinium exercendum inviti metu compellantur, volentes præmio invitantur: nec parum multi reperiuntur, qui malunt in collegio latronum tyrannica potestate dominari. quam in vita privata humiliter degere, atque serviliter. Berould.

S. vitæ renunciantes, instar tyrrannicæ p. sectam suam conferre malle] Recte Mss. Flor. Bert. Oxon. Pal. Pith. Fux. Guelf. ambo, cum Edd. Junt. post. Elmenh. Scriv. Flor. præbent ad instar, ut passini loquitur Auctor. Vide ad lib. 1. p. 19. 'ad instar solitudinis et scopuli.' Verum non intelligo quid sit, 'conferre sectam ad instar potestatis tyrannicæ.' Hoc nihil significare potest, nisi ' comparare eam potestati tyr.' Sed hinc non sequitur, eos quoque velle ea potestate uti : qui sensus Auctoris esse debet, eique etiam adfingitur a Beroaldo et Florido. Hunc ergo ut exprimamus, post vocem renunciantes addi quoque debet se; nisi velis recipere e Fulv. et Reg. Fix. senectam. At juventus potestati tyrannicæ exercendæ antior est, quam scnectus. Ac rarissime latrones finnt senes, nec ea spe, rapinas suas exercent, ut in senectute iis vivant, instar militum veteranorum, de quibus hine Cæsar apud Lucan. lih, 1. 313. 'Conferet exsanguis quo se post bella senectus? Qua sedes erit emeritis?' &c. Neque cam fuisse mentem Nostro, abunde e segg. patet. Corruperunt librarii sectum, quia videbant casum verhi conferre deesse. Optime vero cuncta procedunt : Mal. le conferre se ad instar sive imaginem tyr. potestatis, sectam snam per adpositionem. Latronnm secta est instar tyrannidis. Sic de iisdem latrombus lib. iv. p. 50. 'Se ad sectæ sueta conferent,' p. 79, 'Quos ad istam sectam pampertatis necessitas adegit.' Hoc lib. p. 130. 'Secta collegii.' Ita ' secta Deorum ' de Deo Socratis pag. 683. 'Sectæ pastoriæ integritas ' Flor. lib. 111. c. 12. et passim. Atque ita e Cod, Sangerm. aliisque legendum certo in Colum. lib. 11. c. 2. 'Secta agricolarum.' Vulgo, facta vel scita. Dein tuam est in Reg. Fux. male in Pal. Guelf. sec. Oud. Instar tyrannica potestatis] Melius, Ad instar, &c. Infra lib. x. ' Ad instar barbarica feritatis, vel tyrannicæ impotentiæ.' Pric.

Pro sua parte] Infra: 'pro virili parte.' Elmenh.

Statu procerum] Beroald, ail statum hie sumi pro statura. Nam alioquin 'status ad habitum refertur. Statura corpori adscribitur: sive status est $\sigma\chi\tilde{\eta}\mu\alpha$. Statura longitudo corporis,' ut ait Donatus ad Terentii Ennuchum A. 111. 5. 50. ac patet clare e Cic. lib. 1. de Offic. c. 35. 'Decorum in corporis motu et statu cernitur.' Item Asconio ad lib. 1. Verr. c. 21. 'Signorum figuram, statum.' Quare non miraberis statura e Cod. Palat. correctum a Wow. Elmenh. Pric. et Florido; ac suffragatur iis D'Orvillian.

Nil notatum e Guelf. Nihilominus Scriv. veterem lectionem, a plerisque Mss. confirmatam, retinuit. Et sane statu pro statura videtni quoque sumsisse Auctor lib, x1, p. 260, præter indicium pedis cetero etiam statu utque habitu nocturnæ imagini congruentem:' nbi per staturam explicant vulgo. Quamvis ibi totus corporis modus et proportio possit intelligi. Nec aliter sumendum censeo Gellii locum lib. 1. c. 1, 'Modulandaque status longitudinisque eius præstantia,' Magis favent loca Colum. lib. vit. 9. 2. 'Scrofa probantur longissimi status:' item c. 12. § 9. 'status longior productiorque.' Lib. viii. c. 2. 9. 'In gallinaceis status altior quæritur,' Idem tamen dixit 'præcipnæ staturæ viros' lib, 111. c. 8. 2. et 'humilis staturæ Ceuas 'lib, vr. c. 21. Quare cum separatim de mole corporis sit locutus, dicens corpore rastum, præplacet mili quoque statura. Oud. Statura procerum, et ætate juvenem] Pacuvius aprid Gellium XIII. 28. 'Ætate integra, feroci ingenio, facie procera virum.' Glossæ: 'Statura, ανάστημα, μέγεθος σώματος, μηκος ήλιklas.' In quibusdam hic statu procerum. Gellins 1. 1. 'In reperienda, &c. status longitudinisque Herculis præstantia.' Pric. Et statu procerum] Statura corporis et proceritate grandissimum. Proceritatem tyronum, inquit Vegetins, ad victoriam scio semper exactam: ita ut senos pedes. vel certe quinos et denas uncias habere probarentur. Verum non tam staturæ ratio habenda est, quam virum: quod et Homeri snadet auctoritas, qui Tydeum corpore quidem parvum, sed armis fortissimum fuisse significat. Statum autem pro statura dixit, sicut tonsum pro tonsura. Alias status consistitio dicitur, a stando videlicet : inde 'basilions status' Plauto, pro regius magnificusque consistendi modus. Apud eundem illud proverbiale: 'In statu stat senex:'

pro eo quod est, in procinctu est, et stat paratus. De statu oratorio, quæ res Græce dicitur στάσιs, et alio nomine 'constitutio,' et de statu Reip. et privatæ nihil notius. Scio tibi familiarem esse, ex crebra lectione, libellum meum de Optimo statu. Berould.

Et corpore vastum] Lib. 11. 'Vegetis et vastis corporibus:' ubi dicta confer: ad sententiam Hierocles: Πρός ληστείαν ύπο βώμης σώματος εκφερόμενοι. Pric.

Eique suusisse, ac denique persuusisse] In Apologia: 'Suasi, ac denique persuasi:' ad quem locum vide notata. Idem.

Ut manus hebetatas dintina pigritia tandem referret ad frugem meliorem, bonoque secunde, dum posset, frueretur valetudinis Theophylactus in Epistolis : 'Απαγε δήτα της άργίας, & βέλτιστε. τὰ τῆς φύσεως γὰρ δῶρα κατήσχυνας, τηλικαύτην βώμην καὶ εὐρωστίαν τοῦ σώματος ακόσμητον παριών. Menander apud Stobæum: 'Αργός δ' ύγιαίνων τοῦ πυρέττοντος πυλυ 'Αθλιώτερος, διπλάσια γάρ ἐσθίει μάτην. Palæologus VII. Orat. Οὐκοῦν γε λαμβάνειν άρμόττει τοις παρά σφίσιν αὐτοις τὰς χείρας κατέχουσι; τούτο λελωβημένοις ανθρώποις καί παρειμένοις προσήκειν ξοικέν οίς δέ καὶ δώμη σώματος, νεότης, καὶ ὑγίεια. &c. τούτους δε γενναίους άνδρας αύτους δεικνύναι, &c. Et nota hic, hebetatas manus,' Sallustius Catilinario: 'Scilicet ne per otium torpesceret manus, gratuito potius malus atque crudelis erat.' Oxon, deferret ad frugem mel.

Nec manum, &c. hauriendo p. exercerct auro] Suspicor germanum Apuleii esse, exereret. Quomodo etiam
apud Sex. Jul. Frontinum nuper
emendavi. Deinde, quod subditur,
'alios ad supplendum nomerum vestigare statuunt,' geminatione, i. retractione unius syllabæ, quæ in extremo verbi præcedentis delituit,
persanandum puto, numerum investi-

gare statuunt. Stewech. Bene ita legit Stewech, in Frontino lib. 11. c. 1. § 3. cum aliis: ibi vide. Sed hic male, ut vel patet ex Lucan. lib. 111. 691. 'Incertasque manus, ictu languente, per undas Exercent:' ubi plura, et quam sæpe viri docti frustra exercere in exserere conati sint mutare, perspice ad Suet. Tib. cap. 11. ' jus exercuit.' Mamert. in Genethl. c. 2. 'Virtutum motus et impetus vis divinitatis exercet.' Fux. cum m. &c. porrigetur. Pith. ac m. Oud. Nec manum validam crogandæ stipi porrigeret] Apud Clandianum: 'Tolerabis iniquam Pauperiem, cum tela geras? 'Ad stipem manum porrigere' etiam Seneca dixit. Prudentius: 'Omnesque qui poscunt stipem.' Glossæ: ' Stipem, έλεημοσύνη.' Act. 3. 2. 'Ηρώτα έλεημοσύνην λαβείν. Pric. Sed hauriendo potius exerceret auro] At sanius multo Chrysostomi illud, Βέλτιον έπαιτείν ή άρπάζειν. Homil. 70. in Matth. Idem.

Universim omnes | Rom. et Flor. universi o. Elmenh. Nec soli illi, sed et reliqui Mss. et Edd. ante Vulc. Ed. sec. quam prave recentiores secuti sunt, exceptis tamen Pric. et Florido. Passim ita Plant. Gell. aliique. Vide Pric. et de similibus Burm. ad Lucan, l. 111, 587. Duker, ad Florum lib. H. c. 12. 'Semel in perpetuum :' et omnino me ad Cæs. l. 111. B. Civ. cap. 61. Vulgo vero universi: probavitque merito Wassens. Oud. Universi omnes adsensere] Male in recentioribus quibusdam, universim: nam et Gellius x1x. 12. 'omnes universos' dixit. Pric.

Illum adscisci, et alios restigare statuunt] Ille Pith. Dein et abest Fux. Prave Stewechium abripuit innovandi prurigo investigare præferentem, contra Nostri stylum. Confer scripta ad init. lib. vi. 'mariti vestigationibus.' Dein in Mss. Oxon. Fux. Guelf. utroque, et D'Orv. est restigari, melius ex Pric. judicio, sicut et Wasseus i superscripsit. Errant viri docti. Non raro Activam Passivamque conjugationem in Infinitivis jungere amant auctores. Cousule me rursus ad Cæs, lib. 1. B. Civ. c. 32. 'Omnia permisceri, quam imperium dimittere mallent.' Oud.

Ulli pr. comparandum] Oxon. Guelf. pr. nulli. Iidem et Par. comparandus. Male. Minus bene Pric. per præsentium intelligit omnes, ' Qui tunc vivebant homines, atque ævum agitabant.' Immo vero cape præsentes ibi latrones, quos cunctos præstabat; qui cum illo comparandi non erant. Sic enim vice versa hæc verba, 'conferre,' 'comparare,' 'conpensare,' 'mutare' construuntur dupliciter. Lib. v. p. 92. 'nec Cupidmi comparo.' Vide Cas. lib. 1. B. G. cap. 31. et ibi Davis. et Lamb. ad Horat. lib. Y. O. xvi. quosque landat Burm, ad Vell. lib. 11. c. 12. et Ovid. Ep. 111. vs. 51. Unde patet errare Delr. et Salm. ad Solin. c. 1. ' mutarent veteribus virides laureas:' quod est in Mss. O. bene. Id. Perducit immanem quendam juvenem, &c. nescio an ulli præsentium comparandum] Imnanem hic intellige, 'Cui magni membrorum artus, magna ossa, lacerti.' Prasentium voce puto significari, 'Qui tunc vivebant homines, atque ævum agitabant:' qui vivunt sunt præsentes, mortui abesse videntur. Pric.

Toto vertice cunctos antepollebat] '1διωτισμόs. Elmenh. Ovid. lib. 111. Met. 182. 'colloque tenus supereminet omnes.' Oud. Nam præter ceteram corporis molem, toto vertice cunctos antepollebat, et ei commodum lanugo malis inserpebat] Ammianus lib. XIX. 'Primæ pubis adolescentem, &c. proceritate et decore corporis æqualibus antestantem:' quæ sumpsit ex istis Quadrigarii apud Gellium: 'Viribus, et magnitudine, et adolescentia, simulque virtute cæteris antestabat.' Pric. Toto vertice cunctos antepollebat] 1. Reg. X. 23. de Saul. 'Altior fuit universo populo ab humero, et sursum, 'Idem.

Centunculis, &c. male consarcinutis semiamictum] Firmicus VIII. II. Mathes. 'Panois male pendentibus nudus:' id est, semiamictus. Vide supra pag. 14. notata. 'Centunculus male consarcinatus,' est, quem πτυχικὸν καὶ πολυκόλλητον χιτῶνα Homil. in Christi Baptism. Gregorius Nysseuns vocat. Idem.

Inter quos pectus et venter crustata crassitie reluctabant] 'Pinguis aqualiculus, toto ut sibi sesquipede exstet.' Justinus de Physoone Ptolomæo: 'Sagioa ventris non homini, sed belluæ similis: quam fæditatem nimia subtilitas et perlucida vestis' (scribe, subtilitas pellucida vestis) 'augebat:' quod ibi a pellucida veste, hic a pertusa factum. Idem.

Fortissimo Deo Marti, &c.] De Eodem v. 'Fortissimum bellatorem illum.' Idem.

Libentius vulnera excipientem, quam aurum manu suscipientem | Δι' όλου νενευρωμένου, &c. οὐδὲν πρὸς πληγάς ένδόντα ut alicubi Philo locutus. Chrysostonius de SS. Martyribus Homil. 40. ad Antiochenos : 'Επὶ τὸ ξίφος, ώς έπι διάδημα και στέφανον, έτρεχον και πων είδυς τιμωρίας ήλεγξαν, οὐ τῷ γενναίως φέρειν μόνον, άλλά και τῷ μεθ' ήδονης και προθυμίας. Hesiodus Scuto Herenlis: Λιλαιόμενοι πυλέμοιο Φυλόπιδα στήσειν, τά σφιν πυλύ φέρτερα θοίνης, ex quibus adumbrata puto hæc Marii apud Sallustium: 'Sudorem, pulverem, et alia talia nobis relinquant, quibus illa epulis juenndiora sunt.' Idem. Aurum manu suscipientem] Glossæ: ' Χρυσυποδέκτης, susceptor aurarius.' Idem.

Ipsaque morte m.] Oxon, ipsamque mortem. Inepte. 'Melior morte' est θανάτου κρείττων, ut bene post Casaub. ad Apologiam p. 163. Pric. et Florid. exponunt. Qui contemtor mortis illam quoque vincit, caque est superior. Ut 'honus,' 'melior,' 'op-

timus,' passim de strenuitate bellica occurrit. Nugatur hie Beroaldus. Ipsaque morte, quam formidant alii, melivrem | Egesippus II. 18. ' Formidabilem cunctis subjiciens sibi mortem.' Apud Lucanum ille: ' Pompeii vobis minor est causæque Senatus, Quam mihi mortis amor.' tius Alexandrum landans: ' Clementia in devictos, &c. mortis, cujus metus cæteros exanimat, contemptio.' Ignatius de l'etro et Apostolis: Oaνάτου κατεφρύνησαν, ηδρέθησαν δπέρ θάνατον. ' Morte melior:' Græeum est. Prie. Morte meliorem | Mortem scriptores bouam appellant, quoniam finis est ærnmnarnm, et requies malorum : ut M. Cicero latissime explicat in Tusculanis quæstionibus. Inde a poëtis dicitur mors bona. Valerins Flaccus: 'miserere parentum Mors hona:' et, ut inquit Plinius noster, 'ex omnibus bonis quæ homini tribuit natura, nullum melius tempestiva morte:' præterea 'mors bona' ex eo dici potest, quod neminem fallit, neminem præterit, nee huic magis quam illi gratificatur, sed æqua lance cunctos tollit. Bervuld.

PAG. 136 Nec me putetis egenum vel abjectum] Sic 'vilis et abjectus homo' in lib. IV. Cod. de custod. reor. item 'abjectus et contemptus' apud Ciceronem in contra Rullum. Pric.

Neve de pannulis istis virtutes meas æstimetis] Lucianus in de Vita sua: Μἡ μυσαχθῆς τοῦ σώματος τὸ εὐτελὲς, μηδὲ τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. Cautic. 1. 5. Μἡ βλεψατέ με ὅτι μελανομένη εἰμί. Sirachides xi. 2. Μἡ βδελύξη ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτοῦ. Apud Virgilium: 'Neve hæc nostris spectentur ab annis Quæ ferimus.' Æneid. Ix. Σκότει με ἐξ ἐμαντοῦ, Bionis est apud Laërtium. Idem.

Ego sum prædo famosus, Hæmus ille Thracius, cujus totæ Provinciæ nomen horrescunt] Servius ad Æncid. x. 'Prædones sunt qui populandum alienam invadunt Provinciam.' Fir-

micus Mathes. 111. 5. ' Faciet bellorum Duces, &c. quorum adventum civitates semper aut Provincia maxime perhorrescant.' Sua autem Appulcius effinxit ex Virgilii hisce: ' Sum pius Æneas raptos qui ex hoste penates Classe velio mecum; fama super æthera notus.' In Glossis: · Κατάφημος, famosus :' ' prædo famosus' antem, ut in l. 111. 6 1. ff. de Offic. Præf. vigil. et l. capitalium. ff. de pænis, 'famosus latro:' et infra heie lib. ix. 'latro inclytus.' Bene 'prædoni' etiam 'Thraciam' patriam assignat: vide Advers. III. 16. Turnebum. Idem.

Putre Therone] Hoe nomen a Virgilio, Virgilius (teste Servio) a Pindaro sumpsit. Idem.

Humano sauguine nutritus, interque ipsos manipulos factionis educatus | Seneca de Hannibale (11. 5. de Ira.) 'Innatus sanguini, et ab infantia cædibus admotus:' apud Suctonium de Caio Casare: 'In castris natus, patriis nutritus in armis.' Themistius ad Valentinianum juniorem, Orat. x1. Ετι έν άγκάλαις περιφερόμενος συστρατεύεις τῷ πατρί και συστρατηγείς και τρέφει σε οὐκ ἐν θαλάμοις κατακοιμίζων, Α΄ C. άλλ' έπὶ τῷ Ίστρφ, καὶ τοῖς Σκυθικοΐς, &c. Justinus XII. 'Si veteranis patribus tirones filii succederent, militaturi in vallo in quo essent nati, constantioresque futuri, si non solum tirocinia, verum et incunabula in ipsis castris posnisseut:' et post: ' Neque castra aliter quam patriam, &c. duxere.' Idem.

Hæres et æmulus virtutis paternæ] Ovidius: 'Vivit et in nobis facundi vena parentis, Et res hæredem repperit illa suum.' Justinus lib. XIX. de Hasdrubale et Hamilcare: 'Per vestigia paternæ virtutis decurrentes, sicuti generi, ita et magnitudini patris successerunt.' Idem.

Exiguo temporis, &c. spatio] Lib 11. 'Exiguum vitæ spatium deprecamur:' et v. 'Modici temporis spatium,' &c. Idem.

Amissi] Lego amisi, hoc est, perdidi: ut verbum sit, non participium. Beroald.

Procuratorem principis ducenaria perfunctum] De procuratoribus Ducenariis scribit cum cura ad x. Cod. eolumen juris et humanioris doctrinæ omnis, J. Cujac, et vir item maximus B. Briss, in suo de verborum significatione commentario. Sed is ex hoc loco fortean arguatur non bene Leg. 1. c. Theod. de Offic. Magistr. Offic. censere, legi oportere ducenum pro ducenuriam. Vernm et de his notata quædam Jos, Sealig, lib. 11. Manilii (vs. 553.) Colv. Vide Lips. de Militia Rom. et Colvii notas. Elmenh. Pith. ducentaria. Dicti procuratores ducenarii, qui ducenariam mercedem procurationis, sive ducena sestertia aecipiebant in stipendium seu salarium. Adi me ad Suet. Claud. cap. 'Ornamenta consularia ctiam procuratoribus ducenariis indulsit.' Alii fuere 'ducenarii' in re militari, alii 'judices ducenarii,' apud Suet. Aug. c. 32. Oud. Procuratorem Principis, ducenaria perfunctum, &c.] De ' procuratoris ducenariis' vide Cujacium ad lib. x. Cod. Brissonium in de V. S. et (qui nuper Cyprianum edidit) doctissimum Rigaltzium. Beroaldus 'militum ducentorum præfecturam' intelligit: quo pertinent ista Servii: 'Illos centeni quemque secuti. Ex numero militum qui sequuntur, gradus dignitatis apparet.' Pric.

Prætereuntem coram fueram aggressus] Prætereunte me Ovato dant Edd. primæ cum Mss. etiam Pith. Guelferb. D'Orv. Par. &c. præterire me orato Oxon. prætereunte me coram Edd. Ber. Junt. pr. Ald. Colin. prætereuntem coram cum Beroaldo præbet Ms. Reg. et Edd. Junt. post. Bas. &c. quod reete refellunt viri docti; uti et Orato, quod a Wow. et seqq. in hunc diem falso est retentum. Sunt viri

docti, qui conjecerint: præeunte meo patre, prætereuntium incorum, prætereuntem in oratum, vel prætereuntem oram, ant prætereuntem inconsiderato; Soping, prætereuntem inopinato. Non male. Sed placet maxime vel oram, (vide Misc. Obs. v. 1. p. 131.) vel potius Wass. oria: quod parvum navigii, litoris oras legentis, genus, 'oraria navienla' dicitur Plin. lib. x. Epist. 28. vel horia, horiola apud Plant. et Fest. Vide Walch. Act. Jen. v. 4. p. 65. Vide et Gell. lib. x. c. 25. 'Oriæ, lenunculi.' Nonium de Genere Navium v. 'Horia' p. 553. 562. Ed. Mere. Fulg. de Expos. Serm. Ant. v. 'Oria.' Nam Plotina adpulerat mari, et tabernam litori proximam incubabat. Sed tamen obstant linie emendationi litteræ e et to in Mss. quarum ratio in hae emendatione nulla habetur. Dein mirum est, Hæmum hie dicere, se aggressum esse procuratorem præterenntem, nec meminisse uxoris, quam tamen dein præcipue, et fere solam memorat. Hinc suspicor altius sederé uleus. An exciderant quædam? Unde conjici posset, pratereuntem cum consorte tori. Vir doct. ad marg. Ed. Colv. præter viam de meo irato. Ant alind quid exsculpendum e litteris eorato, inorato. F. fortuito. Certe in alia eundum censeo. Pro aggressus in Florent. Guelf. pr. et sec. a ni. scc. est aggressos. Ond. Prætereunte me orato] Castigatior lectio est, prætereuntem coram: ut dicat latro Hemus, se coram aggressum esse prætereuntem principis procuratorem, unde sibi prima mali labes extiterit. Beroald.

Ipsi etiam probe spectatus] Lib. IV. 'Spectata virtutis suæ fiducia.' Elmenh. Ipsi etiam probe spectatus] Supra lib. III. 'Apud meos probe spectatus.' Virgil. 'Et rebus spectata juventus.' Servius: 'Experimentis probata.' Piso ad Tiberium apud Tacitum III. Annal. 'Quondam D. Au-

gusto parenti tuo probatus, et Tibi amiens.' In vett. Grammaticis: 'Spectatur, qni videtur, vel, qui probatur.' Symmachus: 'Ita me Dii Dominis' (Impp.) 'probabilem' (id est, spectatum) 'præstent.' Ovid. de Ponto II. 6. ad Græeinum suum: 'Quodque soles animo semper, quod voce precari, Omnia Cæsaribus sic tua facta probes.' Pric.

Hunc insimulatum quorundam astu projecit extorrem sariens invidia] Ita ' multorum obtrectatio unius virtutem devicit;' ut loquitur in Hannibalis vita Æmil. Probus. Lucianus in de non temere credendo: "loois o' av τοιούτους (διαβόλους) μάλιστα έν τε βασιλέων αὐλαῖς, καὶ περὶ τὰς τῶν ἀρχόντων καί δυναστευόντων Φιλίας εὐδοκιμούντας ένθα πολύς μέν φθόνος, μυρίαι δ' απόνοιαι, πάμπολλοι δέ, &c. διαβόλων διαθέσεις. 'Invidia' (inquit) 'projecit extorrem enm.' Tacitus Annal. III. 'Conspiratione inimicorum, et invidia falsi criminis oppressum.' Vide ad Matth. xxvii. 18. annotata. Virgilius: 'Pulsus ob invidiam:' ubi Servius: 'Ne merito expulsus esse videatur:' bene et projecit. Ammianus lib. xx11. ' Unde omnes hujusmodi, &c. projecit.' Glossæ: 'Projectus, έκβεβλημένος, έξεβδιμένος.' Idem.

Plotina quædam Dele 70 quædam ex Pal. Elmenh. Abest quoque ea vox ab Oxon, et uncis inclusa est per Seriv. et Pric. Sed perperam. Passim propriis nominibus additur hoc pronomen; cum persona, de qua agatur, vix aliunde nota sit, pluresque eo insigniti sunt nomine. Vide supra ad lib. 11. p. 29. 'Cerdo quidam nomine:' et ad Sueton. Ner. c. 33. 'a quadam Locusta.' Cie. xiii. ad Att. Ep. 50. 'Mancipio dari servo suo pro parte Hetereio cuidam.' Quibus innumera addi possent. Nec secus 'aliquis' et 'quis,' nomini proprio junguntur. Adi Burm. ad Virg. Æn. 11, 81. ' aliquod nomen Palamedis.' Dein in Guelferb. pr. legitur ratæ fidei, enm gl. firmæ. Oud.

Raræ fidei, atque singularis pudicitiæ fæmina] In veteri Lapide: 'Fæminæ rarissimæ, singularis exempli, pudicitiæ,' &c. Apud Quintilianum in Declam. 'Exempli rarissimi nxor.' Pric.

Quæ decimo partus stipendio viri familiam fundaverat] Passim ernditionis Appulcianæ vestigia deprehendas: en tibi vel hoe ipso loco fundacerat quam Latine dixit. Statius Sylv. IV. Prole fundasti vacuos Penates.' Plantus Mostell. Parentes fabri liberum sunt, Et fundamentum substruunt liberorum :' hinc παίδας, οἴκων στόλους Entipides Iphigenia vocat. Pollux 111. 2. οίκων στηρίγματα. et 11. 10. 'columnis' Artemidorus assimilat. Plinius lib. 1v. Epist. xxt. Cui nune unus ex tribus liberis superest, domumque pluribus adminieulis panlo ante fundatam, desolatus fulcit ac sustinct:' nec alio vorsum vetus l'anægyristes respiciens, 'Reipublicæ fundamenta' appellavit leges eas, quæ muleta ea libes afficiebaut, parentesque præmiis honorabant. Idem.

Sumptis atque contemtis] Sumptis est in Palat. Edd. pp. Junt. pr. All. Bas. Sed verissime spretis emendavit Beroald, quod confirmant reliqui Codd. Synonymiam amari ab Anctore, sæpe vidimus. Adi et ad lib. viii. 158. Et sie 1. hoe p. 151. 'contemnit ac despicit.' Jungit hæc etiam Terent. And. t. 5. 13. ' Quot modo contemtus, spretus?' Eun. 1. 2. 90. 'Contemtus abs te spernor:' ubi tamen meliore locatur ordine. Plus enim est spernere, quam contemnere. Cic. ait 'spretis et pro nihilo putatis.' Ond. Spretis atque contemptis, &c.] Cyprianus in de Lapsis: 'Spretis his omnibus atque contemptis:' infra hie lib. x. 'Spretis illis suis luculentis vehiculis, et praterhabitis, &c. carpentis.' Pric. Sumptis] Corrigo spretis: sequitur enim, 'Atque contemptis,' Beroald.

Fugientis comes) Ovidius: 'Sola comes nostræ perstitit illa fugæ.' Augustinus in XIV. Joannis: 'Quam multi proscripti a castis uxoribus amplius d'Iccti sunt! probata sunt multa casta ' (malim cara) ' conjugia calamitatibus maritorum : ct, ne alind amare conjuges quam maritos putarentur, non solum non desernerunt, amplins, etiam secutæ sunt.' Tacitus Histor, 1. 'Comitata liberos profugos matres, secutæ maritos in exilia conjuges:' et en exempla nonnulla. Idem xv. Annal. 'Novio Prisco, Glitto Gallo, atque Asinio Pollioni data exilia: Priscum Auton.a Flaceilla conjux comitata est.' Plimus vii. Epist. xix, de Fannia Helvidii uxore: 'Bis maritum secuta est in exilium: tertio ipsa propter maritum relegata.' Valerius Maximus de Hypsicrateauxore Mithridatis: 'Victuma Cu. Pompeio per efferatas gentes fugientem, animo pariter et corpore infatigabili secuta est.' Pric.

Infortuniis socia] Ita Theagena Agathoclis uxor apud Justin, lib. xxIII. dieit, se nub ndo non prosperæ tantum, sed onnis fortunæ cum viro iniisse societatem. Elmenh. Ms. Bertin. et Ed. Bas. pr. infortuniis, non adeo male. Nam socius sic Dativo jungitur æque ac Genitivo. Vide me et Burm. ad Luc. lib. 11. 316. 'Non me lætorum sociam, rebusque secundis Accipis; in curas venio partemque laborum.' Sil. Ital. lib. vi. 372. 'ratique Inpositus mostis socium me casibns addo.' Sive 'in omnes casus,' ut ait Solin. pag. 18. Comes autem et socius seu foris et domi passim junguntur. Vide ibid. et Horat. lib. 1. 7. 26. Sil. xv. 345. Vavass, de vi et usu verborum. Manil. lib. 11. 121, 'Et socios tenet et comites, atque hospitio una Fungitur.' Sic lego e Mss. in quibus hospitis; valge, hospitium jungitur. Bentleius andaeter et perperam, et consortes hospitiisque F. Ond. Lt infortunit socia] Seneca ex uxoris honæ maritum alloquentis persona: 'Non possumus una fælices esse, &c. una infælices eriques.' Controvers. 1. 6. Ovidius v. 15. Trist. 'Esse bonam facile est, ubi quod vetet esse, remotum est, Et nibil officio nupta quod obstet habet! Cum Deus intomit non se subducere nimbo, Id demum est pietas, id socialis anor.' Pric.

Tonso capillo, in masculinam faciem reformato habitu, §c.] Valer. Maximus nbi supra: 'Propter quem' (maritum) 'præcipuum formæ suæ decorem in habitum virilem convertere voluptatis loco habuit; tonsis enim capillis equo se et armis assuefecit, quo facilins laboribus et periculis ejus interesset.' Reformato, ut viii. 'in Lemures reformati:' et xi. 'Non in alienam personam reformatus.' Glossæ: 'Μετατυπῶ, deformo, reformo.' Idem.

Auro monetali zonis refertis incinctal Olim peregrinantes pecuniam in zonis secum habebant. Adolescens jam jam profecturus, Plauti Mercatore: 'Zonam sustuli,' Unde lux etiam alii loco Persæ: 'cape Tunicam atque zonam et chlamydem afferto et causiam, Quam ille habeat, qui hanc lenoni linic vendat. SA. Hen prope. To. Quasi sit peregrinus:' et Truculento: 'ST. Ubi est quod tu das? Solve zonas,' &c. Sic zona accipienda apud Ulpian, lib. vr. de bonis damnat. Colv. Adi Dempster. Paralip, ad Rosin, lib. 11, cap. 9. Oud. Pretiosissimis monilium, et auro monetali zonis refertis incincta] Ex more iter molientium, de quo ad Luc. 15. 13. adnotavi: inprimis autem Appuleium illustrant Justini ista de Ætolorum uxoribus : 'Quasi in perpetunm cum vicis exulaturæ, pretiosissima quæque anferentes,' &c. ' Aurum monetale ' vocat, quod in Jure 'signatum anrum.' Glossæ: 'Xpvσούν νόμισμα, aurum signatum.' Pric.

Custodientium militum] Milites cus-

todiendis reis adhibitos sæpius legas apud nostros; ut lib. IV. § 1. D. si quis caution. Lib. v. ex quib. caus. major, et non semel, Tit. de Custodia reor. Alia, ni fallor, et plura decus illustre patria mea J. Rav. Conjectancis suis necdum editis, quæ brevi lucem opera nostra videbunt, si nos adhuc cam. Sed et Lips. jam dudum etiam cum cura ad iii. Annal. Taciti. Colv. J. Ræv. Conject. cap. IV. Ond. Inter ipsas, &c. militum manus, et gladios nudos intrepida, &c.7 ' Nec insidias inter, nec militis ensem, Nec mare, nec ventos, barbariemve timens.' Statius Sylv. v. de Priscilla Abascanții: 'Quod si anceps metus ad majora vocasset, Illa vel armiferas pro conjuge læta catervas, Unlmineosque ignes, mediique pericula Ponti Exciperet.' Seneca cap. 16. Consol, ad Marciam: Cheliam, contempto hoste, et flumine, ob insignem audaciam tautum non in vitos transcripsimus,' Pric. Et gladios nudos intrepida] ' Non illa perieli Telorumve memor... Nam fortem faciebat amor, nexusque mariti Fæderis.' De Amore apud Stobæum Aristarch. Ούτος γάρ δ θεδς καλ τον ασθενή σθένειν Τίθησι, και τον άπορον εύρίσκειν πόρου. Maximus Tyrins Dissert. 1x. Οὐ θηρίον αὐτῷ δεινόν, οὐ πύρ, οὐ κρημνός, οὐ θάλαττα, οὐ ξίφος, άλλὰ καὶ τὰ ἄπορα αὐτῷ εὐπορώτατα, καὶ τὰ δεινὰ εὐμαχώτατα, καὶ τὰ Φοβερὰ εὐτελέστατα, καὶ τὰ χαλεπὰ εὐκολώτατα, &c. πανταχοῦ θάβδει, πάντων ὑπερορα, πάντων κρατεί. Idem.

Cunctorum periculorum particeps]
Philo de Abrahami uxore: Μυρία δείγματα τῆς φιλανδρίας ἐνεγκαμένη, τὴν σὸν αὐτῷ τῶν συγγενῶν ἀπόλειψιν, τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἀνενδοίαστον μετάστασιν, τὰς ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς συνεχεῖς ἐπαλλήλους πλάνας, διο. ἀεὶ καὶ πανταχοῦ παρῆν, οὐδένα τρόπον ἡ κλῆρον ἀπολιποῦσα, κοινωνὸς ὄντως βίου, καὶ τῶν κατὰ τὸν βίον πραγμάτων, ἐξ ἴσου δικαιοῦσα μετέχειν ἀγαθῶν ὁμοῦ καὶ κακῶν.

Tacitus de Germanorum avoribus: 'Ipsis incipientis matrimonii anspiciis admonentur venire se laborum periculorumque socias: idem in pace, idem in prælio ausuras passurasque.' *Idem.*

Pro mariti salute perrigilem curum sustinens] Supra lib, v. 'Pervigili cura rebus excubamus tuis.' Idem.

Ingenio masculo sustinebat] Τον θήλου λογισμού θυμφ άρσενι διεγείρασα: nt de septem filiorum matre 11. 7. 21. scriptor Maccaba corum locutus. Seneca ubi supra: 'Quis dixerit Naturam maligue cum muliebribus ingeniis egisse, et virtutes illarum in arctum retraxisse? par illis (mihi crede) vigor, par ad honesta, &c. facultas.' Idem.

Itineris difficultatibus, marisque t.] Bert, itincrum, Elmenh. Quod probari posset ex lib. iv. p. 83. 'Longis itineribus, atque latissimis maris meatibus.' Nisi potius correctoris sit, qui invenerat in Msto itineribus pro itineris, nt restat in D'Orv. Terrestre scilicet intelligit iter, ohpositum maris meatibus. Atque ita Mss. Taciti, teste Gron. lib. XIII. Ann. cap. 53. 'Sublatisque itineris' (scilicet terrestris) ' difficultatibus, navigabilia inter se litora fierent : ubi vulgo quoque itinerum. Confer notata ad lib. 11. pag. 29. 'Et maris ne viæ confeceris iter.' A Pal. et Guelf. sec. absunt diffic. marisque. Oud. Itineris difficultatibus] Ita Tacitus (e quo Noster) Annal, xiii. Marisque terroribus] Germanicus in Aratæis: 'Et cum terrores auget nox atra marinos.' Idem.

Temporariam sedem] Sic infra x1. 'Temporarium larem:' contra l. v111. 'Larem sedesque perpetuas.' Idem.

PAG. 137 Grassabamur] Flor. et Bertin. grassabamus. Elmenh. Sic etiam Reg. Fux. Pith. Guelferb. D'Orvill. Palat. Fux. et Edd. O. usque ad Basil. sec. vel crassabamus. Oxon. classabamus. Vide ergo, num et hoc verbo active grassare, non deponentialiter grassari usus sit Auctor, ut multis ahis, de quibus dixi ad lih. 1. pag. 18. pag. 35. 'reluctabant.' Sed lib. 11. in Imp. 'grassare naviter:' et de Habit. Doctr. Plat. p. 614. 'Grassari malitiam constat.' Ond.

Litus adpulisset] Fux. applicuit.
Roald. Item Pal. Guelf. ambo, Oxon. Par. Ne muta. Nam 'adpelere locum,' pro 'loco' vel 'ad locum,' sa pissime occurrit. Lib. vi. p. 118. 'Com primum jugi conterminos locos appulit.' Adi ad Front. lib. ni. 9. 4. et de similibus Heins. ad Æn, xi. 261. Oud.

Tabernulam | Pith, tarernulam. Rursus hoe natum ex confusione \(\tau \delta \nu b \) et r. Infra lib. 1x. pag. 497. 'Hortulanus in ipsa tabernula derepit in quamdam cistulam.' Vide et Pric. In D'Orv. est tabernula quadam proxima. Ne audias. 'Incubare' cum Accusativo dixit Noster quoque lib. iv. p. 69. 'folles incubabat.' et p. 75. 'lucos, &c. incubare;' ac passim apud Plin, ut docet index Harduini, et pluries in Mss. optimis. Ac male carpit Solin. Salm. ad p. 112. ' Delubra, quibus succedit aut incubat,' nt recte in M.s. O. Idem. Tabernulam quandam litori murique proximam, &c. incubabat] Florent. male, cavernulam: sequitur enim jam statim de cubiculo, cui nullus in carerna locus: imo et tabernulam vocat, quam 65. Instit. de rerum divis. Jurisconsultus cusum. 'Littorum quoque' (inquit) 'usus publicus est, &c. ob id, cuilibet liberum est casam ibi ponere, in quam te recipias,' &c. Pric.

Inradimus, &c. omnia] Solent prædones maris littora insidere, ut casu aut consilio appellentes infestare possint: vide supra p. 96. annotata: et bene invadimus. Gloss. "Υπεισέρχομαι βιαίως, invado:" supra lib. 11. 'Id omne latrocinalis invasit manus.' Idem.

Clamoribus inquietis cuncta miscuit] Lucret. 'Magnis clamoribus omnia complent.' Infra hic viii. 'Latratibus fervidis dissonisque miscent omnia.' Gellius de Polo histrione: 'Opplevit omnia, &c. lamentis veris et spirantibus.' Idem.

Suosque famulos nominatim, &c. suppetiatum convocans] Apud Theocritum Eidyll. xxvi. Δμῶας δὴ τότ' ἄῦσ' ὕπνον βαρὺν ἐκφυσῶντας. 'nominatim convocans,' ut solent periculis improvisis circumventi. Æneid. xi. 'Nomine quemque vocans:' ubi Servius: 'Per hoc extrema necessitas indicatur.' Pric.

Quem sibi quisque metuentes delit.] Quum conjecit Grosl, et reposnit Wow. cum Elm. Scriv. Pric. Flor. Sed Vulc. Ed. sec. recepit alteram Colvii conjecturam qui, non solum confirmatam a Ms. Fulv. sed et Flor. Reg. Fux. Palat. Pith. Guelf. utroque, Oxon. D'Orvill. et Ed. Juntin. post. Verissime. Ita lib. vitt. pag. 156. 'Exciti quisque, familia mæsta, concurrimus.' Prave in Reg. Fux. et D'Orv. est metuens, ac delitescebat in Ed. Aldi. Quique etiam in Oxon. Oud. Pavore cunctorum, cum sibi quisque metuentes delitesecbant, effectum est ut impune discederemus] Ammianus lib. xxv. 'Semet quisque relignis omnibus anteponens, vitare, &c. terribilia festinabat.' Seneca 111, 24, de Benef, 'In tanta confusione, &c. cum sibi quisque consule. ret, omnes ab illa fugerunt.' Apud Achillem Tatium lib. III. To oikelov έκαστος σκοπών ἀσφαλές, τὸ πρὸς τοὺς έτέρους εύγνωμον οὐκ έλογίζετο, supra lib. IV. ' Licet numerosa familia latis diversetur ædibus, tamen quisque magis suæ saluti quam Domini consulat opibus,' Oxoniensis heic, et alins Ms. qui sibi, &c. Pric.

Unicæ fidei fæmina] E converso lib. x. 'Malitiæ novercalis exemplar unicum,' Idem.

Bonis artibus gratiosa] A Tacito,

qui 'bonis artibus gratos' Annali 1. dixit. Idem Annali 111. 'honestis artibus copiosum:' quas v1. 'sanctas artes' vocat: opponuntur supra hic 11. 'malæ artes:' item in lib. 1. § 5. de servo corrupto. Idem.

Aggressuræ] Est in lib. 1v. famil. ercisc. sic 'aggressores' in lib. v11. ad leg. Pomp. de parricid. et 'aggressionis insidiæ' in Valentiniani edicto. Idem.

Plenam vindictam] Supra lib. iv. 'Vindictam tuæ parenti, sed plenam tribue: 'nt apud Plin. lib. v. Epist-66. 'Et plenam ei humanitatem tuam præstes,' &c. Brunt.

Latronis collegium] An L. collegii restigium? Passim enim latronum cœtum Auctor collegium vocat, ut init. hujus libri: 'talem collegio suo nuncium fecit:' et mox pag. 136. 'sportulam vestro collegio.' Cujus nullas reliquias vel signa superesse noluit Cæsar, sicuti sine ejus permissu collegia constituere erat vetitum, ut e Suctonio et Digestis notum. Oud. Latronis collegium] Alii, vestigium; i. noluit ut nemo maneret superstes. Vir d. ad marg. Ed. Vic. Idem.

Interiit | Interiit est a Ber. Priores Edd. dant interibit, ut exaratur in Ms. D'Orv. Pith. Scilicet e perpetua confusione pro interivit; quod servarunt Oxon, et Inc. Guelf, pr. et bene cum Brant, vindicavit Pric. Vide ad lib. iv. p. 78. 'perivit.' Fux. interium. Gnelf. sec. interitum, quod et habet margo Guelferb. pr. in quo post tantum est lacuna vocis fere tetrasyllabæ. Ceterum interiisse latrones intelligit per ληστοδιώκτας et είρηνάρχας, de quibus vide Auson. Epist. IV. 20. 'An majora gerens, tota regione vagantes Persequeris fures?' Misc. Obs. tom. I. vol. v. pag. 26. &c. Talis videtur fuisse in Cilicia εἰρήνης προεστώς Perilans apud Xenoph, Ephes, lib. 11. p. 36. Sed confer dictum l. Misc. Idem. Denique noluit esse Casar Hami lutronis

collegeum, et confestim interiet] Arrianus 111. 13. in Epictetum: 'Opare ότι ερήνην μεγάλην ὁ Καΐσαρ ήμιν δυκεί παρέχειν, (id est, παρέχει,) ότι ούκ είσλν οὐκέτι πόλεμοι, οὐδε μάχαι, οὐδε ληστήρια μεγάλα, υὐδὲ πειρατικά άλλ έξεστι πάση άρα όδεύειν, πλείν τε, Ας. Πος præcipuum subditorum beneticium a Regibus acceptum: et hine hoemos καl ήσύχιος βίος ille, de quo ad 1, 2, 2. Timoth, plena manu adnotavimus, Ad verba Appuleii antem illustranda faciunt unice Aristidis ista: Των πά-Λαι τις αὐτοκρατόρων πεττεύει, ώς λέγεται, καὶ μεταξύ παρετθέγξατο, μη βούλεσθαι Νασαμώνας είναι, είτα οι Νασα. μώνες ἀπώλοντο. Orat. in Smyrn. Oxon, hie interest, et infra statun transabici: sie tv. 'A gloria non perivit.' Pric. Interibit | Logo interiit: significat emm, confestim interiisse et extinctum esse collegium latronum, ubi id jussit Cies ir : nam de principe illad Psalmographi dici potest: 'Ipse dexit, et facta sunt : et ut scriptum legimus in libro Esdræ: 'Sr rex dixerit: Exterminate, exterminant: plantate, plantant: et omnes Virtutes enm obandinnt.' Beroald.

Tantum potest nutus etiam m. pr.] Oxon, t. post nutus, D'Orv. t. potest esse untus. Vocem ctiam uncinis circumdux crunt Wow, et Pric, qua faeile carere possumus. Nunc explicanda per rel: sed malim praponere τφ nutus: ne rtiam magni jungi possint, quæ mens Auctoris non fuit. Oud. Tantum potest nutus ctiam magni Principis | Virgilius Ecloga 1. 'Sæpe malum hoc nobis (si mens non lava fuisset,) De corlo tactas memini pradicere quercus: 'ubi Servius : (quem nt opportune emende:n adduco:) 'Significat motu Imperatoris posse agros eorum perire:' ita, qua none ntor, editio Genevensis: scribendum nutu Imperatoris. Ovidius de Augusto: 'Nolnit, at poterat minimo me perdere nutu.' Sidorius de Avito Imperatore: 'Solus facit omnia nutus.' Pric.

Militarium rexillationum indagatu] Latrones in provinciis per milites stationarios, mandato principis, a prasidibus proconsulibusve conquirebartur et vestigabantur. Tertull. Apologet. (c. 2.) Latronibus vestigandis per universas provincias militaris statio sortitur.' Hue non semel Jurisconsulti nostri spectant. Paulus lib. 111. D. de Offic, præsid. 1 Nam et in mandatis principum est, nt, cum is qui provinciæ præest, malis hominibus provinciam purgare,' Marc. lib. tv. ad Leg. Jul. pecul. 'Mandatis autem cavetur de sacrilegiis ut prasides sacrilegos, latrones conquirant.' Respicient forte etiam Impp. Aread, et Honor, lib, x. e. de Episcop, et Constant, lib. 1, c. de Custod, reor, Colr. De hac re et διωγμώ vide Casanh, et Salm, ad J. Capitol. in V. Marci c. 21. Alii rexillariorum. Per 'vexillationes' hic intelligit sine dubio equestres turmas, sive manipulos equitum, ut vocat Auctor lib. 1x. p. 182. quales crant auxiliarium in provinciis. Vide omnino Scheff, ad Manrieii Tactica p. 120. &c. Reines. Cl. viii. 9. Alibi etiam 'vexillationes Legionum, et præsertim in Britannia occurrent VEXILLATIO LEG. VI. VICT. Ut et XX. VICT. Quæ opus valli fecit per aliquot millenos passus. Confer Inscript, Grut, p. 2568, Fabr. Inser. p. 758. Mise. Obs. Nov. t. IV. p. 320. easque vicissim corrige. Item vide Pasch. Caryoph, de Therm. Hercul. p. 20. Oud.

Concisa] Vide ad Hirt. lib. VIII. B. G. c. 31. 'Copias accisas.' Ceterum perperam in Fabri Thes. jungitur factio mil. rexillationum. Cum agat de factione latronum, deleta indagatu m. vexillationum. Idem. Tota denique factione, &c. confecta alque concisa, ipse, &c. solus, &c. crasi] Macrob. Saturnal. VII. 2. 'Vel, si quis tota pene classe, &c. occupata, seu ingenio seu viribus solus evasit.' Concisa, nt

apud Lucianum in Jove Tragedo, κακούργους ἐκκόπτειν. Vexillationis vocem, ut complures alias, a Suctonio sumpsit. Factionem heie, 'latrocinalem' intellige. Lib. 111. 'Globus latronum invadit omnia, et singula domus membra ciugit armata factio.' Tertullianus Apologetico: 'Illis nomen factionis accommodandum est, qui in odium bonorum et proborum conspirant.' Pric.

Sumpta veste muliebri, &c.] Solertia non semel, nec de una causa usurpata. Plato in Critone: Καὶ ἴσως ἀν ἡδέως σου ἀκούοιεν ὡς γελοίως ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἀπεδίδρασκες, σκειήν τινα περιτιθέμενος, ἡ διφθέραν λαβὰν, ἡ ἄλλα οἰα δὴ εἰώθασιν ἐπισκευάζεσθαι οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα σαυτοῦ μεταλλάξας. Gellius vi. to. de Enclide: 'Tinica longa muliebri indutus, et pallio versicolore amictus, et caput et ora velatus, e domo sua Megaris Athenas ad Socratem commeabat.' Idem.

In sinus floccidos abundante] Ald. s. f. alium dante. Male. Elmenh. Ab Junt. pr. est corrupta illa lectio, s. f. alium dante. In D'Orv. sinu, Vide ad lib. 11, p. 23. 'In levem vibrantur umbram.' Perperam vero Mss. aliquot cum Edd. pp. Ber. Junt. pr. Ald. Bas, Lugd. Colv. Vulc. pr. Par. Elmenh. Seriv. dant floccidos, quasi a 'floccis' dictos, qui in nannis eminent. Tales enim non conveniunt muliebri vesti floridæ: neque a Substantivo 'floccus' tale Adjectivum formari, Analogia permittit. Optime fluccidos, sive laxos et tluxos, xadapoùs in Gl. ae rugis plicisque plenos, legas in Mss. aliis Beroaldi, Pith. Fux. Flor. Guelf. utroque, Palat. D'Orv. Inc. Edd. Junt. post. Wow. Pric. ac Flor. Sic 'aures, genæ flaccæ' et 'flaccidæ.' Oxon. vitiose flavos. Dein Beroald, legi vult undante, probante Pric. et Burm. ad Val. Flace, lib. 111. 525. 'Summo palla genu, tenui vagus innatat unda Crinis.' Quia scilicet

fluxæ vestes passim 'undare' et 'fluere' dicuntur. Exempla plura vide apud J. F. Gron. lib. 11. Obs. c. 17. Heins, ad Phædr. I. v. F. 1. Broukh. ad Tib. 1. 7. 47. et Propert. lib. 11. 22. 26. atque alios. Sed 'vestis abundans in sinus' nonne idem significat? Oud. In sinus flaccidos abundante] In multis floceidos: flaceidos antem (quod hac editio pra-fert) si 'rngosos' interpretamur, sententia in perspicuo erit. In veteri Onomast. ' Flaccidus, χαλαρός.' ita fluccidos sinus dixeris, quorum striæ rugas imitantur : unde nec improbe Beroaldus undante, non abundante substituit : supra lib. II. 'Capillo fluenter undante,' Oxon, In sinus flavos, quod frugis nihil bonæ continet. Pric. Ploccidos A floccis, qui eminent in panuo, dicti 'Sinas floccidi.' Cornel. Celsus, inter signa agroti mortifera esse dicit, si floccos colligit: et de floccis in hoc significatu crebra est mentio apud Plinium, et cæteros. Quidam corrigunt flaccidos, quasi languentes et fluxas atque laxas vestes intelligi voluerit: 'flaccere' enim est languere. Inde in Apologia scriptum est: 'Oratio rebus flaccet strepitu viget:' inde et cognomina Flaccorum, quorum scilicet aures essent flaccidæ. Berould. Abundante] Quid si legas Undante? dicimus enim eleganter 'vestes undantes,' quæ instar undarum fluctuant et undantur. Alia nimirum intelligitur vestis illa quam Cymatilem ab undis et fluctibus dicunt, quæ κύματα nominantur: cujus meminit Plautus in Epidico. Namque Cymatilis vestis ex eo nomen accepit, quod fluctuum similis sit, et textura ipsa fluctus et undas imitetur: qualia hodieque vestimenta symbolata vulgo nominitant. De hac cymatili veste Ovidium intellexisse arbitror, cum ait: 'Hæc imitata, undas nomen quoque traxit ab undis.' Quidam intellectum carminis Ovidiani ad cæruleum vestimentum referent, qui color est undarum. Id.

Mitellaque textili contecto c.] Pith. texili. Nescio quid sibi velit Barth. lib. xx. Advers. c. 15. legens tectili. Mitella sive parva mitra, mulichre capitis tegumentum intelligitur texta. Vide Thes. Fabri. Sic infra lib. xt. p. 224. 'Simiam pileo textili crocotisque Phrygiis.' Martian. Cap. lib. 11. p. 28. 'Calceos præterea ex papyro textili subligavit.' Oud.

Calceis femininis At Ælian. Var. Hist. lib. VII. 'Ρωμαίων δὲ αὶ πολλαί γυναίκες, και τὰ ὑποδήματα αὐτὰ φορείν τοίς ανδράσιν, είθισμέναι είσιν. Noster, albis illis et tenuibus. Notemus ergo hoc loco genus calceamenti feminei, diversi a virili, ut et apud Manil. lib. v. ' Femineæ vestes, nexæ sine tegmine planta, Et species, fictique placent ad mollia gressus.' Cic. lib. 1. de Orat. 'Ut si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer; quamvis essent habites, et apti ad pedem, quia non essent viriles.' Hesych. Σικυώνια, γυναικεία ὑποδήματα. Parum caute igitur Alianus videtur seripsisse, Romæ feminarum virorumque fuisse calceamenta eadem. Apuleins noster hie quidem Romæ non est; omnia ei tamen ubique ad mores ejus urbis in Græcanica hac fabella facta et ficta. Quod quivis in illa non hospes facile perspiciat, et nos non semel ostendimus. Et en tibi iterum in eo, quod sequitur. Colv. Feminis Pith. Femininis rarioris usus est, quam femineis; quod placet tamen ob consensum Codd. Flor. Bertin. Oxon. D'Orv. Reg. Fnx, (nihil not. ex Guelf.) ut edidere Elmenli. Scriv. et Florid. Eadem confusio de Mundo p. 732. 'Mare et femineum secus.' Temere vero Colv. accusat erroris Æl, lib. vit. cap. 11. cnm non loquatur Æl. de Rom. mulieribus #áσαις, sed πολλαίς, ac plebciis, nt bene explicat Balduinus de Calceo cap. 8. quamvis illic Nilantins etiam omnes sen rulgo intelligat, explicans de soleis domesticis, calceisque forensibus. Oud.

Albis illis] Flav. Vopiscus Aurel. (c. 49.) 'Calceos mulleos et ceteos, et albos, et eleraceos viris omnibus tulit, mulieribus reliquit.' Pollnx lib. ντι. cap. 22. "ίδια δὲ γυναικῶν ὑποδήματα Περτικά. λευκὸν ὑπόδημα, μᾶλλον ἐταιρικόν. Colr. Vide Comm. ibid. et Pric. Oud. Calceis famininis albis illis] Clemens Ρædag. 11. 11. Γυναιξ! τὸ λευκὸν ὑπόδημα συγχωρητέον, πλὴν el μὴ δδεύοιεν. Vide Colvii notas. Pric.

In sequiore in sexum incertus] Oxon. intectus, ut significaret hie idem, quod 'valde tectus.' D'Orvill. quoque Fux. Pith. Guelf. et Edd. O. ante Bas. sec. præbent incertus, άδηλος. Sed quid erit in sexum intectus aut incertus? Quare omnino et unice placet insertus, quod est in Reg. et Inc. ut legendum jam olim videre Beroald. et Cujac. Obs. 1. cap. 3. ac eum Bas. receperant Colv. et seqq. et recte etiam Pric. exponit 'insititium,' de quo vide et ad lib. vi. in f. ac Comm. ad Phædr. lib, m. F. 4. 'insitivi liberi.' Suet. Aug. c. 42. 'Manumissos, insertosque civium numero.' Eadem simili modo aliisque confunduntur. Supra lib. 1v. p. 81. 'Insertis mucronibus:' uti et illic legendum reor. Pro sequiorem in Ms. Inc. segniorem. Oud. In sequiorem sexum insertus] Incertus (ἄδηλος nempe) alii ex Mss. malunt: mihi insertus placet, έγκεντρισθείς: neque aliter enim quain 'insiticium' intelligo, metaphora non invenusta. Oxon. intectus: ut infra statim: 'Habitus alieni fallacia tectus.' Pric. Incertus] Qui ignorabar, delitescens sub habitu cultuque feemineo. Purior lectio est. Insertus: nam qui induit vestimenta muliebria, quasi inscritur et transfiguratur in alterum sexum. Lex Judaica, ut in Deuteronomio scriptum legimus, præcipit, ne mulier induatur veste virili, nec vir utatur veste sæminea. Probrosum enim id est, nisi quis ea causa indueret, qua Enclides factitavit :

qui, nt scriptores annotavere, sub noctem, prinsquam advesperasceret, tunica longa muliebri indutus, et pallio versicolore amietus, ad Socratem e domo sua clam contra decretum Atheniensium commeabat, ut sermonum doctrinæque Socraticæ fieret vel tantillo tempusculo particeps; rursusque sub lucem millia passuum paulo amplius viginti, cadem veste illa intectus, domum redibat. Sensus est: Indutus cultu vestituque foemineo, et ita hoc astu ignotus evasi. Legianus apud historicos, Volusium a triumviris proscriptum, assumpto habitu sacerdotali per itinera viasque publicas stipem emendicantem, hac fallacia salutem quæsivisse. Beroald.

Per medias] Lego, per medias acies. Idem.

Transabii] Flor. transici. Elmenh. Qui cum Florido istud recepit, invitis reliquis Mss. et Edd. ut Statio sæpe; et Virg. lib. 1x. Æn. 432. 'viribus ensis adactus Transabiit costas:' ubi vide Burm, Boëth, lib, 111, Cons. Phil. Met. 8. 'Stelliferum transabiit polum.' Immo Noster aliquoties, ut lib. viit. p. 155. 'Aper calcata retiola transabiit.' p. 163. 'difficultates illas transabiremus.' Recte ergo Pal. Fux. Guelf. ambo, et Oxon. transabivi, nt supra interivi : immo hinc u adhæsit sea. voci nam. Ond. Infra viii. ' difficultates transabiremus illas.' Oxon. transabivi: ut et supra paulo non interiit, sed interivit: nec longinque hic Florent. Codex, qui transivi legit. Pric.

Mulierem, &c. asinariam] Gloss.

Concedebant l. abitus] Aditus dant Reg. Fux. Oxon. D'Orv. Guelferh. et Edd. ante Bas. quam lectionem prætulit Seriv. pro 'accessu ad se.' Illorum ego judicium seqni malim, qui rescripserunt abitus, præeunte jam Ber. hinc Bas. Colv. &c. licet iumixtus aliquoties fuerit militibus: unde sequitur 'semitrepidus juxta mucro-

nes Martios constitutus.' In Pal. ét codebant. Oud.

Quippe cum] Guelf. pr. q. cam. Oxon. quippe enim, probante omnino Pric. Sed non adtendit, tunc debere sequi Indicativum modum, ut solet cum phrasi quippe cum. Hic vero subditur splendicarent; uti rols quippe cum subjunctivus subnectitur. Ac sic legendum forsan in Flor, N. 23. 'Qnippe quum structor, &c. egomet, &c. lapides adferam:' ubi deest vulgo, quum. Nisi malis eum Mss. et Edd. Vett. ibi legere quippe qui: ut sapins Noster. Iisque tam Subjunctivus quam Indicativus adponitur. Vide Drak. ad Liv. l. 11. 37. et l. xxxvii. 7. Quod et restituendum est Septim, de B. Troj. lib. 11. c. 28. 'Quippe qui cum per se amicus, tum præcipue, &c. nihil non mercri crederetur.' Sic enim Mss. et Ed. Artop, Vulgo deest qui. Ibid. cap. 29. 'Quippe qui, &c. tanti numinis Deum contemtui habuisset.' Idem. Quippe cum mihi etiam tunc depiles genæ lævi pueritia splendicarent] 'Nondum prima genas vestibat flore juventa :' et bene splendicarent: infra lib. 1x. ' Puer, adhuc lubrico genarum splendore conspicuus.' Pollux II. 4. Καὶ ἀνθοῦσαι παρειαί, και εὐανθεῖς, λάμπουσαι, στίλβουσαι, &c. Apud Aristoph. Thesmophor. Τί δ' ἐστιν ὧ παῖ; παῖδα γάρ σ' εἰκὸς καλείν, "Εως άν ούτως τὰς γνάθους ψιλὰς exeis. Onomast. vetus: 'Depiles, άτριχες, ψιλοί.' Oxon. Quippe enim mihi, &c. quod ni vulgato prætulerim, parum Appuleium noverim. In Apologetico: 'Quippe etenim videbatur sibi peridoneum matri repperisse.' Cicero IV. de finibus: 'Quippe habes enim a Rhetoribus,' &c. et non semel Lucretius. Vide Merceri notas ad Nonnium Marcellum. Pric.

Nec ab illa tamen paterna gloria vel mea virtute descivi, quanquam, &c. juxta mucrones Martios constitutus] Lib. IV. 'Quanquam vitæ metas ultimas obiret, non tamen sui nostrique, vel pristinæ virtutis oblitus.' Idem.

Habitus alieni fallacia tectus] Eodem lib. 1v. nec dissimili argumento: 'Ad reliqua fallaciae pergimus.' Idem.

PAG. 138 Villus seu castella, $\delta_{\rm C}$.] Glossæ: ' $\kappa \delta_{\mu} \eta$, villa, castellum, vicus.' Isidorus xv. 2. Orig. 'Vici et castella et pagi, ii sum, qui nulla dignitate civitatis ornantur, sed vulgari hominum conventu incolontur, et propter parvitatem sui majoribus civitatibus attribuuntur.' Tõ scu est et, ut supra ad lib. 1. monui. Idem.

Solus aggrediens] 'En latronem succinctum, de civitate in civitatem exilientem:' ut xxxvi. 28. apad Siraehidem. Idem,

Diloricatis statim pannulis] Hegesippus 1. 25. 'Amieta diloricato.' Idem.

En, inquit, istam sportulam, &c.] Moris olim, pro introitu alicujus collegii, curiæ, corporis, prioribus gratuitum quid præstari. Scævola l. cii. de Legat. lib. 111. 'Quæsitum est, si Sempronius cam militiam sibi comparaverit; sed et id quod pro introitu crogari solet, ex caussa fideicommissi ab heredibus consegui posset.' Snet, Claudio: 'Postremo etiam HS octogics pro introitu novi sacerdotii coactus impendere.' Colv. Ex more antiquo, ubi ob introitum solchant elargiri collegio, curiæ aut corpori. Vide I. vii. Cod. procurat. s. scrin. et l. III. Digest. de Legat. Plin. libr. x. Epist. 40. Elmenh. Vestro collegio] 'Collegium' pauci nesciunt ἐκ τῶν μέσων esse: eam vocem iste tanquam ad legitimæ cujusdam militiæ socios aptavit. In Glossario: 'Τάξις στοατιωτική, collegium,' &c. Pric.

Meque vobis Ducem fidissimum, &c. offero] Catilina apud Sallustium: 'Vel Imperatore me vel milite utimini: neque animus neque corpus a vobis aberit.' Idem. Si tamen non recusatis] 'Si vestræ res est accommoda turbæ.' 'Nisi vobis nolentibus suadço:' ut

hic infra locutus. Plautus Trinunmo: 'Bene volo ego illi faccre, nisi tu nevis.' Plinius lib. 111. Epist. 1. 'Liber legitur interdum, etiam præsentibus amicis, si tamen illi non gravantur.' Idem.

Brevi temporis spatio] Ita ex Flor. Bertin. D'Orv. Fux. Guelf. Oxon. eum Elmenh. Scriv. et Florido reposui, ut p. 136. 'exigno temporis spatio.' Cæs. l. i. B. Civ. c. 24. 'longo temporis spatio.' In ceteris Mss. et Edd. est brevis. Auson. Vers. Pasch. 10. 'brevis ævi cursum.' Qualia passim variant.' Oud.

Lapideam d. f. auream | Sic August. apud Sneton, cap. 29. gloriatur, se urbem, quam lateritiam acceperat, marmoream relinquere. Elmenh. Breri temporis spatio lapideam istam domum vestram facturus auream] Alexander apud Q. Curtium: 'Totum exercitum aspicite, qui paulo ante nihil præter arma habebant, nunc argenteis cubant lectis, mensas auro onerant.' Virgilius: 'Nunc te marmorenm pro tempore fecimus, at tu Si fætura gregem suppleverit, aurens esto.' Augustus apud Aurel. Victorem: 'Urbem lateritiam reperi, relinquo marnioream.' Pric.

Nec mora, nec contatio] Ex Virgilio, qui 'Nec mora, nec requies.' Æneid. v. Idem.

Deferunt] Ed. Vic. deferre. Non ineleganter per Enallagen seu Ellipsin, ut sape Noster cum aliis. Vide ad l. 11. p. 33. 'obferre.' Nec obstat, quod sequatur proferunt. Nam ita non raro variant modos. Adi me ad Hirt. B. Afric. c. 7. et 25. ' Rursus se recipere; atque auxilia abduxit.' Infra l. x. p. 217. Duk. ad Flor. l. 1v. c. 4. Et contra præcedente Indicativo, et seq. Infinitivo c. 20. 'frequentabat suas copias: Officinas ferrarias instruere :' nbi male Jurinius tentabat frequentare. Sept. de B. Tr. lib, t. c. 19. 'Lues invadit; atque, &c. milia fatigate et promiscue grassari.' Lib. 11. cap. 1. 'evolant navibus, neque versis, atque in finga (sic Mss. et Edd. Vett.) parcere, sed, &c. obtruncare.' Ut hic, sic in Edd. Vett. l. x. p. 217. 'Verberonem corripere trepidatio et in vicem h. c. succedere pallor, perque membra sudor emanabat.' Oud. Ducatum latvones, &c. ei deferunt] In Glossario; 'Ducatus latronum, ἀρχὴ ληστείαs.' Pric.

Sumeret abjecto centunculo divite. Sic reformatus] Emendandum puto locum. Forte sic : Sumeret. Ac tectus centunculo divite, sic reform, Colv. At vestis illa lautiuscula non potest nominari centunculus, Hinc Scriv. edidit: Sumeret, abjecto centunculo, divitem. Scilicet non perceperant viri docti, quamvis jam monuerit Beroald. 'centunculum divitem,' per Oxumoron dici pannosas ejus vestes et lacinias, quibus insutum erat aurum, quæque ideo recte divites vocantur : nt 'clemens violentia' lib, 111, p. 50, l. v. p. 101. 'pulsu lenientis palmulæ exasperari.' L. 1x. p. 184, 'vagarer errore certo:' ubi vide Pric. Flor. N. 18. 'stimulis refrenor.' Ita 'probrosus honor," pravum decus, et alia Silio I. XIII. 30, XI. 34, 421, ubi vide quos laudat Drakenb, et in Horat, Animady, Cuningh, c. de Oxnmoro, Quia vero ita has vestes nune vocatas esse a latronibus, non verisimile est, distinguo potins cum Oxon. Cod. sumeret. Abjecto centunculo divite sic reform. Male vero in Pal. est sumerent. et in D'Orvill. sumere. De illa ellipsi τοῦ ut, omnia sunt nota. Centuculo Fux. Oud. Vestemque lautiusculam proferunt, sumeret abjecto centunculo divitel Videantur quæ ad Luc. xv. 22. annotavimus. Oxon, hoc modo interpungit: Vestemque l. p. sumeret. Abjecto centunculo divite sic reformatus, &c. et continuo, et singulos exosculatus. 'Proferunt sumeret,' ut supra lib. II. 'porrigit bibam :' male Colvius hic operam impendit. Pric. Divite] Repugnantia sunt centuculus et dires, cum 'centuculus' proprie pannosorum sit, et sordidulorum. Sed nunc ex causa scitissime 'divitem centuculum' cognominat, quasi divitiis fartum: ex quo scilicet, diloricatis pannulis profuderat duo millia aureorum. Beroald.

In summo pulcinari] Id est, 'in summo toro,' ut lib. vi. locutus. Pric.

Cæna et poculis] Bert, Oxon, D'Orv, cæne poculisque. Palat. Pith. Fux. Ed. Junt. post. cæna poculisque. Flor. cænæ poculisque. Guelf. sec. cænæ poculimque, Edd. Elmenh. Scriv. Flor. cænaque poculisque. Malim tını cænaque et poculis. Vide ad lib. 11. p. 31. 'sequensque et tertium.' Sed alind quid latere videtur. Pro magnis in Pal. et Oxon. est magis. Oud.

Vinculis onusta] Ita 'vinculis onustum' 1.45. apud Hegesippum. Aumianus lib. xv. 'Onustum catenis' dixit: infra lib. 1x. Noster, 'vinculis obrutam.' Pric.

Contorta et vituperanti narel Non bene defendit vulgatum Elmenh, qui monere debuerat, per posterius vocabulum ab Appuleio, suo omniumque scriptorum more, explicari prins, ita ut et ac kal sæpe ponantur instar id est. Vide ad l. vi. p. 116. ipsum Stewech, l. x. p. 213. 'pompæ funebres, et sepultura filii:' ut leg. In Palat. contexta. Guelf. utroque contemta, D'Orv. et cont. vitup. Gnelf. scc. vituperata. Oxon. a m. pr. natura. Guelferb, pr. nature. Oud. Contorta et vituperanti nare] Horat. Epist. 1.5, 'Corruget nares.' Scholiastes: 'Quoties horret aliquis, nares contractæ rugam faciunt.' Idem Epist. 1. 19. 'Ad hæc ego naribus uti Formido.' Scholiastes: 'Caninis vituperantium naribus.' Suidas: 'Επέμυξεν, έξεμυκτήρισεν ήχον διά των ρινών έποίησεν. Hesychius: 'Αποσιμοῦν ἀποστρέφειν, &c. 'Damnare simo vultu' Virgilius in Moreto dixit. Pric.

Malæ conscientiæ reatum intra me sustineho, si quo l bojum mihi videtur dissimularero] Silius Italieus: 'Animunique nefas temerare silendo.' Fulgentius Mytholog. 11. 'Sicut livoris nota est silere quod noveram, ita crimen non est enarrare quod sentiam.' Idem.

Ego arbitror latrones quiqui eorum recte sapiunt, nihil anteferre lucro suo debere] Arrianus 11. 26. in Epictetiim: Τί κλέπτης θέλει; πράξαι τὸ αὐτῷ συμφέρου. Theophylactus ad Marc. Χ1. Τό ληστρικόν γένος περί το κερδαίνειν έπτόηται. Heliodorus lib. 1. Δησταίς και ψυχών αὐτών τὰ χρήματα προτιμότερα. Ibidem de Petosyride: Χρήματα πάμπολλα καὶ βοσκήματα τοῖς ζων. τα (Thyamin fratrem ejus) προκομίσασιν, είς τὰς κώμας τὰς ληστρικὰς διαπέμπων επεκήρυξεν, ύφ' ων άλδιτες οί λησταλ, και μηδέ παρά το ζέον της μάχης της μυήμης το κέρδος ἀποβαλόντες, &c. πολλων θανάτων εζωγρησαν. Το quiqui bene hie a Colvio repositum. Glossarium: 'Ortives av, quiqui.' Ibidem: "O, Ti av, quodquod: et, 'Ols TIGIN av, &c. quibusquibus: 'item, ''Aφ' ὧντινων ἄν ποτε, a quibuisquibus :' iterum : ' 'As τινας άν, quasquas.' 'As τινας δήπυτε, quasquas, quascunque : et, "Hs Tivos άν, enjus, enjus.' ' Ηι τινι δήποτε, cui, cui.' Sic 'quemquem' in Hecyræ fabula apud Terentium. Idem.

Sine ullo compendio indignationem vestram exercueritis] Sic apud Senecam 11. 4. de Clementia: 'Non in compendium, sed occidendi causa occidere.' Idem.

Quin ego censeo, &c.] Apud Terent. v. 8. Ennucho: 'Militem ego rivalem recipiendum censeo:' ubi Donatus: 'Quod 'ego' addidit, eo dicto usus est quo uti solent, qui plus in negotio vident.' Idem.

Censeo deducendam cam ud quampiam civitatem, ibique venundandam] Horatius: 'Vendere cum possis captivam, occidere noli.' Hegesippus v. 47. 'Nec Romani, &c. abnuebant vitæ indulgentiam, et studio captiva mancipia vendendi promptiores erant ad sulutem reservandam.' Judas Genes. 37. ad fratres, de Josepho: Τί χρήσιμον (quid compendii afferet nobis) ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; δεῦτε, ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῦς 'Ισμαηλίταιs. Idem.

Nec enim levi pretio, &c.] Florid. 111.

'Neque enim levi pretio emit qui rogat.' Idem.

Distrahi] Oxon, a m. pr. Guelf. pr. distari. Notandum vero καταχρηστικῶs, distrahi pro rendi dici de nna re. Com proprie venditione distrahantur variæ res, a diversis emtoribus comparatæ. Vide lib. 1x. p. 199. Sed et sic 'fundus distrahi' dicitur a JCtis. Vide Briss. de verb. signif. Oud. Distrahi poterit tulis atutula! 'In fornicem' nempe 'processura,' nt continuo subjungit. Quintilianus Declam. CCCXL. de puerulo: 'Aut ob infelices contumeliæ annos vænibit in lupanar aliquod.' Pric.

PAG. 139 Poterit unus] Sive tam dives est leno seu &ρης ἔμπορος, ut eleganter in Anthol. l. 1. p. 117. ut carissimo possit eam puellam emere, scilicet si quidem velit. Supponitur enim sub ista potestate voluntas. Quia tamen præcedit poterit, et certe requiritur ad emendum voluntas, forsan non inepte legas optavit, vel opturerit eum Marklando Ep. Crit. p. 49. Oud.

Magnis equidem talentis] D'Orv. magnus. Unde confici posset magnurius equidem, nt lib. 1. pag. 4. Sed vnlgatum præfero. Sive magna accipias, quia alia majora, alia minora sunt talenta, sive potins pro multis: quod pessime reponi hic volut Soping. 1. v. p. 89. 'magnis gazis.' p. 98. 'magnis pecuniis.' Adde Cic. pro L. Man. c. 7. Cæs. lib. 111. B. Civ. c. 31. Anson. in Parent. Cogn. vt. 3. 'Magna cui et variæ quæsita pecunia sortis.' Et contra 'parvæstipes' lib. 11. p. 29. x. p. 224. 'par-

væ pecuniæ' lib. 1x. p. 182. Ita ' magna jugera,' ' magna milia,' ' magna juventus,' pro multis; quamvis, ne quid dissimulem, docti quidam viri tres postremas dictiones condemnent, et ibi reponant multa. Adi Broukh. ad Tibull. l. 1. 1. 2. Burm. ad Valer, Flace, l. v. vs. 274. Sed correxit se ille ad Luc. l. v. vs. 365. post editas sc. meas Observ. in Misc. A. 1733, p. 135. Magna pro multa talenta, etiam Mss. aliquot Virg. Æn. x. 531. Catal. lib. HI. Ep. 217. 'Magnum continuo petis talentum.' Ita 'copiarum magnitudo' pro multitudine Hirtio B. Alex. cap. 26. 'magnus populus' Plin. lib. 1x. Ep. 39. Immo nonne sic tanta, quanta passim pro tot, quot ponuntur? Et ipse Broukh, monuit ad Prop. 11, 16, 7, et plurimi. Immo sic et infra l. viti. p. 166. 'videbimus annos magnos.' Pro equidem in Pal. Guelf. utroque quidem. Sed adi ad l. 1. p. 2. Idem.

Condigne natalibus suis] Infra heic: 'Suis monstruosis nuptiis condignam victimamus hostiam:' et x. 'Providentiæ divinæ condignum exitum ac-

cepit.' Pric.

In fornicem processuram | Præpositionem non agnoscunt Mss. D'Orvill. Fux. Pith. Guelf. ambo, Palat. Oxon. Edd. primæ, Beroald, et Bas. pr. Vide igitur, num procedere Auctor construxerit quoque cum Accusativo sine expressa præpositione, ut multa similia solet verba. Vel aliud quid latet. Nam perpessuram probare nequeo ob voces 'condigne natalibus suis;' quæ snadent ambigue sumendam vocem 'fornicem,' sive pro domo laqueata et in lacunar incurvata, qualis est potentium et divitum; sed et qualis est cella merctricia, sen lupanar fornicato opere structum. At ambiguitas tolleretur, si perpossuram substituas. Sed et segq. in Mss. habentur corrupte. Oud. In fornicem processuram] Gloss. 'Fornix, πόρνη, καμάρα.' lege, πόρνης καμάρα. ibidem: ' Fornicaria, πόρνη, ἀπὸ καμάρας ἡ ἴστανται. Pric.

Ex animo q. m. s. conducibilem pr.] Plantine dictum, meo quidem animo, id est, meo judicio utilem sententiam. Plant. Aul. 'E meo quidem animo facias rectius.' Fulv. conjungit, ex animo protuli, ἀπδ καρδίαs. Sciopp. in Symb. Prius verum. Oud.

Nostrorum estis consiliorum, rerumque domini] Mea opinione concinnius sit: vostrorum estis consiliorum, rerumque domini. Pro me facit, quod idem, qui hæc loquitur, præmiserit in eadem sententia: 'Et non sum quidem tam brutus, vel certe temerarius, ut scitum vestrum inhibeam:' allusum autem ad Plebisciti formulam, quod Tribuno, id est, plebis magistratu rogante, plebs constituebat : itidem snadente quidem Hemo prædonum duce, reliquis latronibus consiliorum liberam existimationem, rerumque dijudicationem relictam sequentia huins scriptoris clamitant. Usui porro fuere antiquis in suasionibus istiusmodi formulæ: 'at hic jam tua est existimatio,' quæ extat apud Apul. I. v. Plaut. Persa Scæ. 'Satin':' 'tua mera, tua judicatio est.' Cicero: 'sed hoc tui et consilii et judicii est,' l. XIII. Famil. Epist. 72. l. II. Epist. 2. Idem Bruto Ep. vt. Ep. vti. Ep. vtii. et Ep. 1x. Itidem Cicero: 'tuum judicium est, idque liberum,' l. x. Famil, Epist. 3, et lib. xv. Epist. 13. Idem: 'Tuum consilium est,' lib. xvI. Ep. 3. Iterum: 'vestrum jam consilium est, non solum menm,' l. xiv. Epist. 14. et Epist. 18. Iterum alibi: 'sed linius rei totum consilium tunm est,' l. xv. Ep. 14. Reperias earum formularum apud eundem M. Tullium synonyma non panca, sed meo animo non ad superiorum elegantiam; quales sunt: 'jam id vos videte.' Item: 'hæc pro tuo ingenio conside-Item: 'sed hæc ipse viderit.' A. Gellii locum pæne imprudens præterieram, qui libro primo Noctium

Attic. c. 18. 'In hac re,' inquit, 'de viro tam excellentis doctrina non meum judicium est.' Livio quoque non insolens ea formula: 'Utrum e rep. sit, nec ne, vestra existimatio est,' l. xxxiv. (c. 11.) Slewech. Possessivum æque pertinct ad res, quam ad consilia. Res certe Hami non erant, uti nec consilia, quæ jam sumserant latrones suo scito. Optime igitur emendavit Stewech. vostrorum, cui miror neminem suffragium dedisse; uisi quod restrorum ediderint Elmenh. Seriv. et Florid. Que exsulat ab Oxon, Oud. Hanc ex animo quidem mev conducibilem sententiam protuli, sed vos nostrorum estis consiliorum rerumque Domini] Plinins lib. 1. Epist. 20. 'Hac est, &c. mea sententia, quam mutabo, si tu dissenseris.' Sallustins ad Cæsarem de Republ. ordin. 6 Mihi quidem quæ mens suppetit eloqui non dubitabo : cæterum tui crit ingenii probare quæ vera' (id est, justu) 'atque utilia factu putes.' Cicero Famil. xvi. ad Tironem; 'Ita censeo, verum nt videbitur.' Apud Plutarchum in Sapientum Convivio: Έγω, & ε. ταῦτα ἀποκρίνομαι, τῶν δὲ ἄλλων εκαστος αποφαίνεσθαι δίκαιδε έστι την έαυτοῦ γνώμην. Chrysost. ad 1 Cor. VIII. 'Ο συμβουλεύων λέγει τὰ περί έαυτοῦ, οὐκ ἀναγκάζων τὸν ἀκροατὴν, άλλ' αὐτὸν ἀφίησι (scribe ἀφείς) τῆς τῶν γενομένων αίρέσεως κύριον. supra hic lib. v. ad Psychen sorores impiæ: 'Jam tua existimatio est, utrum sororibus pro tua cara salute sollicitis assentiri velis, &c. an sævissimæ bestiæ sepeliri visceribus.' Pric. Conducibilem] Gloss. 'Conducibilis, etχρηστος.' Idem.

Latronum fisci advocatus] Hujus meminit Marc. l. 111. de his quæ in testam. Ulpian. l. v11. de Jure Fisci. Colv. Adde Beroald. Sed in Reg. Fux. est fisci conciliator. In Pal. Guelf. pr. fisci consiliator. Oxon. Par. frugi consiliator. An fors jungenda fisci udvocatus consiliator? De ultima

voce consule Vinetum ad Anson. Grat. Act. p. m. 721. et Gloss. nec non de verbo consiliare Drak, ad Livii Epit. 125. ' Eadem Fulvia consiliante.' Oud. Ille latronum fisci adrocatus] Quia ne indignationem suam sine compendio exercerent consilium dederat. In Oxon. Ille latronum frugi consiliator. Pric. Latronum fisci advocatus] Allusio ad fisci principis advocatum. Fiscus autem, ut in commentariis Suetonii diligenter aunotavimus, proprie ad principem pertinet, ærarium vero ad rempublicam. De jure fisci titulus est apud jurisconsultos, et apad eosdem de advocato fisci, scribit Ulpianus: 'Fiscus alicni status controversiam faciat, quod fisci advocatus adesse debet : quod si sine fisci advocato pronunciatum sit, Divns Marcus rescripsit, nihil esse actum.' Sieut ergo 'fiscus principis' et 'advocatus fisci' dicitur, ita nune ' advocatum fisci latronum' festiviter nec inscienter appellat. Illud Satyrographi: 'Res fisci est ubiennque natat: intelligendum plane est de fisco principali, tanquam ad principem pertineret captura piscis generosi. Berould.

N. caussum pertulerat] Vide I. vii. c. de his qui accusantur. Burm. Sive totam ad finem sustinuerat egeratque. Male in Edd. Wow. et Pric. protulerat. Guelf. practul. Adi ad I. Iv. p. 84. 'Perlata fabula.' Hine patet nihil mutandum in Lucano I. vii. 65. 'Cunctorum voces, &c. Pertulit.' Oud.

In diulina deliberatione cateri eruciantes mora consilii meu pracordia, imo miserum spiritum, &c.] Festus: 'Cogitatio, &c. longa ejusdem rei agitatio in eadem mora consilii explicandi.' Ammianus lib. xxvi. ex Appulcio nostro: 'Gradum sensim referentes, moris diuturnis excruciabant:' repono, ex Auctore nostro m. diutinis e. sie infra hie lib. viii. 'Mora diutina commoti.' 'Cruciantes spiritum me-

um, est quod Act. 21. Την καρδίαν μου συνθρύπτοντες. Pric.

Vinculis exsolvant] Vulgo, a vinculis exs. Elmenh. Certe præpositione a carent Flor. Reg. Fux. Pal. Guelf. pr. Pith. Oxon, ut apud Tacit, l. x11. Ann. c. 37. 'vinclis exsoluti.' Sed ibi in Mss. Flor. Bodlei, est absoluti: nti hic in D'Orv. absolvant. Quod compositum in his amat Auctor. I. vii. p. 127. 'ubi me conspexit absolutum.' L. 1x. p. 192, 'helcio tandem absolutus.' L. xi. p. 250. ' navis absoluta strophiis anchoralibus.' Alibi, 'absolutus nodo,' 'somno,' 'ærumnis,' &c. Nec tamen vulgatum danino. Exsolvere pro solvere crebro. Vide ad Liv. 11. 32. Lucan. l. 111. 262. Hirt. B. Alex. c. 49. Virginem desideratur in Reg. Fux. ut mox jurenem in Palat. viderat simul Guelferb. sec. Oud.

Risu lætissimo] Beroald, et Colv. latiss. quos hic non audio. Elmenh. Bene judicat Elmenh. Nam, præterquam quod bene educatas puellas non decet latum extollere cachinnum: unde ait Ovid. lib. 111. Art. 281. ' Quis credat? discunt etiam ridere puellæ, Quæritur atque illis hac quoque parte decor. Sint modici rictus, sint parvæ utrimque lacunæ, Et summos dentes ima labella tegant. &c. Latus risus hic sane non convenisset; nimisque latronibus suspectus fuisset, qui facile tam mirabilis mutationis, et auditi risus caussam interrogassent. Satis est, eam lætam fuisse, et vultus gestu ad risum compositi declarasse gaudium, quod diræ mortis pæna esset liberata. In Pal. Guelferb, sec. gest. lat. In Par. Guelf. pr. gestiere. Oud. Risu latissimo] Lætitiam præferente: quia scilicet illum recognoverat non latronem esse, sed sponsum: quod si legas latissimo, expones pro cachinnabili et lato et spatioso risu, qualis interdum latissime effunditur. Physici dicunt, quod et Lactantius credit, lætitiæ affectum in splenc esse, intemperantiamque ridendi constare ex lienis magnitudine: verum hæc viderit Democritus. 'Me,' ut inquit Cæsar apud M. Tull. 'non pudet nescire, quo pacto risus concitetur, ubi sit, quomodo existat: atque ita repente erumpat, ut eum cupientes tenere nequeamus: quæ ne ipsi quidem illi sciunt, qui scire se pollicentur.' Beroald.

Quin igitur (inquit) supplicatum Marti Comiti pergimus] De Thyami, etiam latronum Duce, lib. 1. Heliodorus: Τον ὑπασπιστήν Ιέρειον ἄγων (Ι. ἄγειν) πρυσέταττεν, ὡς ὰν θεοῖς ἐγχωρίοις ἐναγίσαντες, οὕτω τῆς μάχης ἄρχοιεν. Pric.

Potari] Corrigo potatui, ut conveniat cum dictione illa sacrificatui: est enim sensus: vinum non habemus potatui, loc est, ad potandum satis copiosum ac sufficiens, ideoque id quærendum est, assumptis comitibus. Beroald.

Aram cespite virente Marti Deo faciunt] Virgilius, ubi de Turno et Ænca: 'In medioque focos, et Dis communibus aras Gramineas:' ubi Servius: 'Gramineas, quia et de bello res agitur, et Marti sacrificatur, cui gramen est consceratum, quod, secundum Plinium in Natur. Historia, humano crnore procreatur.' 'Cespite virente aram' heic, ut apud Jul. Capitolinum 'aræ cespititæ,' et in lib. x11. Cod. Theod. de Pagan. &c. 'erecta effossis ara cespitibus.' Oxoniensis, vulgatis melius, Aramque, &c. Pric.

PAG. 140 Comminantes] Minare idem quod agere. Paulus Festi epitomator: 'Agasones equos agentes, id est minantes.' Et paulo post: 'Agere modo significat ante se pellere, id est minare.' Supra lib. III. 'Nos duos asinos minantes, baculis exigunt.' Sic 'prominare' infra lib. IX. Utitur hac dictione Anianus ad-Pauli libros senteut. et inferioris ævi

Delph. et Var. Clas.

alii auctores. Colv. Adde Vinet. ad Auson. Epigr. LXVII. 'Ageret juvencas quum domum pastor suas, Suam relinquens, me minabat, ut suam.' Oud.

Unum prælectum] Vinum est in Bas. pr. quod me recte capere non fateor, licet hanc conjecturani margini adleverit etiam Gruterus. Unice verum est unde pro cx quibus; nti dant præterea D'Orv. Pith. Guelf. pr. Oxonte Edd. O. a Wow. usque. Terent. Eun. 1. 2. 35. 'E prædonibus, unde emerat:' et sæpe alibi. Idem.

Grandem hircum Marti] Pompon. Atellana apud Agellium lib. xvi. c. G. 'Mars tihi voveo facturus bidente ariete.' Elmenh. Solitum autem est latronibus Martisacru facere. Xenoph. Ephes. lib. 11. p. 35. Οί δὲ περὶ τὸν Ἰππόθοον τὸν λήστην, &c. τῷ δ' ἐξῆς περὶ τῆν θυσίαν ἐγίνοντο. Παρεσκευάζετο δὲ πάντα καὶ ἄγαλμα τὸ τοῦ 'Αρεως καὶ σκύλα καὶ στεφανώματα. nt legi debet locus ex emendatione egregii Hemsterhusii in Misc. Obs. Oud.

Marti secutori et Comiti] Custodem intelligit per secutorem; ut lib. IX. p. 188. 'Acerrimum uxori relinquens sequntorem.' Nisi significet idem fere quod comes. Vide Pric. in Add. ad lib. IV. pag. 72. ' Bonum sequutorem Lamacho dedimus;' aut translatum hoc sit a gladiatoribus. Vide Jos. Scalig. ad Manil. et Lips. Saturo. Idem. Grandem hircum, annosum et horricomem Marti, &c. victimant] Heliodorus II. Κριόν τινα τῶν ἡγουμένων καταθύσαντες. In Epistola Smyrnensis Ecclesiæ, de Polycarpo: Προσδεθείς Εσπερ κριός επίσημος έκ μεγάλου ποιμνίου, eis προσφοράν, &c. Bene antem post hircum prægrandem, dixit Glossariom: 'Victimæ, victimant. τὰ μεγάλα θύματα.' bene et annosum. Isidorus xII. 1. 'In victimis etiam ætas considerabatur:' commode et Marti additum. Servius ad Æneid. 111. 'Ratio victimarum fit pro Numinum qualitate.' Idem ad 1x. 'Singulis Numinibus certa sunt dona quæ offeruntur: unde est, Strueremve suis altaria donis: id est, propriis.' Horricomem, φριξότριχα ut in Glossario redditur. Pric.

Non modo, &c. expeditionum pradarumque, verum etiam voluptutum vestrarum Ducem me strenuum sentire debetis] Suidas de P. Æmilio: "Exeye των αὐτων ανδρών είναι, τῷ τε πολέμω κρατείν, καί ταις παρασκευαις των συμποσίων έπιμελείς τε και φιλοτίμους φαίνεσθαι. Proprie autem roluptatum dixit. Firmicus: 'Faciet popinarios, et qui alieparum voluptatum curam sollicitudinemque sustineant.' Galienus apud Trebellium Pollionem: 'Ecquid habemus in prandio, ecquie voluptates paratæ sunt?' Gellius 11. 1. de Socrate: 'Parcendique moderandique rationibus dicitur et a voluptatum labe cavisse, et salubritates corporis retinuisse: sic XIX. 2. 'gustus voluptatem' dixit. Terentius III. 1. Enpuchi: 'Tum me convivam solum abducebat sibi:' ubi Donatus: 'Hoc supererat,' (ita enim, non superat, legendum) 'nt qui esset minister magnarum rerum, &c. voluptatum quoque Regis particeps esset.' In tribus (quorum unus est Oxoniensis) Mss. male expositionum legitur. Onomast. vetus: 'Expeditio, στρατεία.' Glossæ: "Εξοδος είς πόλεμον, expeditio." Item: ' 'Η είς πόλεμον έξοδος, expeditio.' Instit. de milit. testam. 6 sed et si: 'In expeditione degens:' et ibid. § 1. 'Cum in expeditionibus occupati sunt.' Idem.

Gnaviter cuncta praministrat] Glosκæ: 'Navus, ξμπρακτος, εδιστραφής, εδικίνητος.' Hesychius: 'Ελαφρίζων, παρασκευαζόμενος βαδίως. Idem.

Tuccta concinnat] D'Orv. tacita. Ed. Vic. tucceta. Edd. Junt. ntraque, tucetat. Dein concremat exaratur quoque in Mss. D'Orv. Oxon. Fux. Guelf. utroque, Pal. Sed lib. 11. 'concinnaticia mensa.' In Dig. 'vasa concinnatoria.' Vitruv, lib. vitt. c.

1. 'lucerna concinnata, oleique plena et accensa.' Sic Arnob. lib. 11. p. 56. Paravit et concinnavit scientiolas artium :' ut lego. Vulgo, parens. Oud. Verrit, sternit, coquit, tuceta concinnat, apponit scitule] Hop ayas, καὶ ἐνθεὶς τῶν σκευῶν ὅσα πρὸς τοῦτο χρηστά, τὰ πρός τὴν δαῖτα ἄφθονα παρέχων, και μάλα αὐτός ξαυτόν ἐπισπέρχων, ut apud Philostratum in Iconibus ille. Scitule (quod et in Oxoniensi et aliis) Beroaldus ex conjectura reposuit : sic supra lib. 11. ' scitule ministrare:' in Vicentina antem, et aliis editionibus veteribus satule excusum; unde satulle Colvius, cujus notas adi : ita 'satulle apponere,' erit quod in Philostrati verbis παρέχειν άφθονα. Pro concinnat, Oxon. et Ms. alius concremat : de quo ulterius dispiciendum. Pric. Satule] Abundanter et copiose, quasi a sutis dictione deducta. Quid si legas scitule? quasi jueunda omnia, scitique saporis apposita esse significet. Berould.

Poculis crebris grandibusque singulos ingurgitat] Gellius XV. 2. 'Crebris et ingentibus poculis omne ingenium ingurgitabat:' sie 'pocula ingentia' apnd Senecam 111.33. de Ira: quibus opposita apud Ciceronem in de Senectute, 'rorantia et minuta pocula.' Pric.

Interdum tamen, &c.] Id est, 'interdum autem,' ut passim in Appuleio. Idem.

In simulatione promendi] Minus bene vulgo jungebatur insimul. una voce. Sed pejus e solo Pal. Wow. Elmenh. Scriv. Flor. in ejecerunt. Afrorum et Græco more addidit præpositionem Appuleius pro 'per simulationem.' Vide ad lib. 11. p. 21. et passim. Verum nequaquam displicet mihi Flor. et Fulv. scriptura insimuatione, sive callida monitione, quam faciebat latronibus, sibi hæc et illa petenda esse. 'Insinuare'enim sæpius significat, 'indicare,' 'docere.' Sept. B. Troj. lib. 11. cap. 9. 'Is

namque tum mæsto luctu' (sicleg. e Mss.) 'obsito Agamemnoni insinuans, quæ circa filiam ejus evenissent.' Lib. v. cap. 14. 'sna quippe opera insinuantibus id ablatum.' Frequens est in hoc verbo Arnobius, ut lib. 1. p. 39. ' Com enim de animarum periculis multa, multa de medelarum natura insinuaret magister atque anctor.' Sie enim Mss. ope, vel multa medelarum contra, legendum opinor eum locum. Vulgo, mala de illarum contra insinuator, sine sensu. Lib. 11. pag. 56. 'Quid enim alind se spondent vel insinnare posse, vel tradere.' Lib. v. p. 155. 'Pro veris, et velnt quiddam mirabile insinuare.' 158. 'Ex intimis eruta quemadmodum ipse scribit, insimuatque, mysteriis.' Glossæ: 'Insinnat, δηλοί, φανεροί.' Insimuate, δηλώσατε, 'Insimuatio, διδασκαλία, ή φανέρωσις.' 'Insinuavimns, εγνωρίσαμεν.' Sie etiam Tert. August. &c. Macrob. de quo et Solino breviter monnit Salm, ad illum p. 17. a. Oud.

Quæ poscebat usus] Arnobins 1. 'Omnia quæ usus posceret.' Pric.

Commeabat adsidue] Commetabat repono ex Nonio. Brant. Nulla de caussa, uisi antiquata captandi amore, et novandi prurigine. Commeare eleganter de frequenti itu redituque, ut 'commeare ad mulierculam' Terent. Heaut. 111. 1. 36. ubi Bentl. voluit etiam cometare. Consule omnino Burm. ad Suet. Claud. cap. 17. 'Commeare in urbem præsidibus permisit.' Cic. v. Verr. cap. 18. 'Quæ ad ea furta, quæ reliquisses, commearet.' Oud.

Partesque subreptas clanculo] In Oxon. Guelf. pr. et Par. subjectas, Guelf. sec. subrectas: unde facili emendatione fingas sublectas. Quod Pric. scribit esse in Oxon. et, si alius fidei idoneæ codex addiceret, non spernerem. Vide Serv. ad Ecl. Virg. 1x. 21. 'Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper.' In Pal. Guelferb.

sec. et Oxon. clancule. Idem. Ad puellam commeabat assidue, partesque subreptas, &c. offerebat hilaris] Esdræ IV. Λαμβάνει άνθρωπος την βομφαίαν έαυτοῦ, καλ έκπορεύεται είς έξόδειαν ληστεύειν καλ κλέπτειν ...καὶ ὅταν κλέψη καὶ ἀρπάση καὶ λωποδυτήση, τη έρωμένη αποφέρει. Ρεtronius: ' Delectatus miles et forma mulieris, et secreto, quicquid boni per facultates poterat coëmehat, et prima statim nocte in monumentum deferebat.' Oxon, heic, sublectus. Pric. Et prægustatus, &c. potiones] Ex Seneca Hieronymus: 'Potionemque nullam nisi alternis tactam labris vir et uxor hauriebant,' Idem.

Promptis suaviolis adlubescebat] Lib. 11. 'Patentis oris inhalatu cinnameo, et occursantis linguæ illisu nectareo prona lubidine adlubescenti.' Idem.

Hem! oblita es nuptiarum] 'Jamne flammatum geris Amore subito pectus, et Venere nova?' Idem.

Tuique mutui cupitoris] 'Qui voluntate mutua tibi mancipatus erat,' ut lib. 11. loquitur. Idem.

Et illi nescio cui recenti marito quem tibi parentes junxerant, sc.] Catullus: 'Virginitas non tota tua est, ex parte parentum est, Tertia pars patri data, pars data tertia matri: Tertia sola tua est.' Supra lib. 1v. 'Parentum consensu maritus nuncupatus.' Idem.

Hunc advenam] Tereut. Andr. 'Hanc peregrinam:' ubi Donatus: ' 'Hanc' cum contemptu dictum.' Idem.

Cruentumque percussorem] Infra hic, 'Abactorem indubitatum, cruentumque percussorem :' et ix. 'cruentus, et exercitatus percussor.' Glossæ: 'Percussor, σφάκτης,' sic legendum enim. Idem.

Necte conscientia stimulat] Lib, VIII.

' perpetuæ conscientiæ stimulum.'

Idem.

Quid? si quo modo, &c. parabis] Male Stewech. cum Groslotio, Salm. quid tentat. Quæ in Guelf. pr. Millies ita 'quid si.' Dein non melius ille, aliique cum Edd. Wow. sequentibus, sententia, nt putabaut, postulante, reposnerunt quoquo contra O. Mss. ut in Suct. Claud. cap. 24. Sed 'si quo modo' valet 'si aliquo modo,' ut sexcenties 'si aquis' omni in casu ponitur pro 'si aliquis.' Vide modo Pric. ad lib. ix. pag. 536. 'Si quo modo possem.' pag. 145. 'Si quo casu prolapsus.' Virg. Æn. 1. 18. 'Si qua.' Vide Burm. Ab Ed. Vulc. sec. abest τδ si. Oud.

Ludis de alieno corio] Q. Tertull, de Pallio: 'Hoc soli Chamæleonti datum, quod vulgo dictum est de corio suo ludere.' Non fidus ad hunc locum interpres Beroaldus, Colv. Infra p. 143. ' Panem sibi suisque de meo parabat corio.' Oud. De alieno corio] Proverbiale est, quod significat, quasi tu dieas, alieno, non tuo periculo ludis: ut corium meum, et cutis, propter ludum tuum lancinetur : ex libidine tua periclitabor, impudicitia tua mihi magno constabit. Metaphora sumpta ab his Insoribus, qui ludunt aliena pecunia, quorum alea fit cum aliena jactura. Potes hoc quoque referre ad nummos, qui olim ex corio fiebant: et Numa Pompilius, ut scriptores annotaverunt, in congiario dedit asses scorteos : sic enim nominantur nummi ex corio facti. Hinc illud Hieronymi: 'De thesauris tuis ne scorteum quidem nummum proferre possis.' Donatus quoque, in commentariis Virgilianis, pecuniam autumat ex corio bubulo priscis temporibus fuisse, et inde dictam pecuniam, quod ex pecore fieret. Placet simpliciter exponas, ut 'Indis de alieno corio ' dictum sit propter asini pellem: sicut dicimus, ludis de alieno auro, quando quispiam non suam, sed alienam pecuniam Indit in foro aleatorio: ex quo fit, ut qui ludit, impune ludat, citra sollicitudinem, altero, cujus pecunia luditur, anxio et periclitante. Apud Plaut.

! Concidere corium' est, lacerare flagris tergum et pellem hominis vapulantis: et ita est exponendum: cui subscribit illud Senecæ, scribentis in Snasoriis: 'Quod filius M. Tullii flagra protinus et afferri jussit, et Ciceroni patri de corio Celestii satisfecit.' Berould.

De verbis corum quibusdam dubiis, sed non obscuris prudenti asino, cognosco, δyc.] Oxon. et duo alii Mss. sed non obscuris, prudens asinus cognosco, δyc. τὸ prudens lieic epitheton temporale est: nec permittit enim nostri asini verecundia perpetunun intelligi: infra lib. 1x. 'Ipse gratas gratias asino meo memini, quod mco suo celatum tegmine, variisque fortunis exercitatum, et si minus prudentem, multiscium certe reddidit.' Pric.

Lepolemum] Ms. Lips, lib. VIII, p. 92. Ed. Colv. Thepolemus dicitur, unde Colv. conjiciebat Theopolemus. Male. Tepolemum D'Orv. Fux. Thepolemum, Pith. Alepolemum. Infra, Prapolemus. Tlepolemum bene Flor. et Edd. Juntin. post, ac Vulc. sec. cum seqq. ut vidit Beroald. Homerus jam et Ovid. Epist. 1. 19. Tlepolemi formarunt nomen. Lepolemum male in Edd. prioribus. Tepolemum Mss. plerique. Oud. Nihil hic invenio quod ad Tlepolemum pertinet: licet Beroaldum li. l. citet Oud. p. 468. J. Bosscha.

P. jam clarius contempta mea præsentia quievere mortui] Carins est in D'Orvill. Fux. Pith. et Edd. ante Béroaldum, qui correxit clarius. Quievere mortui, quæ voces sententiam turbant, non habent Mss. muiti, neque Edd. præter primas, et Bas. Nam Beroaldus easjam induci jussit. Cum tamen in Fux. Reg. et Flor. exaretur quæsiere mortui, in D'Orv. quæsiero mortui, videtur in illis aliquid latere, quo Appuleius monnerit, eas jam clarius et mutuo collocutos esse de inferenda latronibus morte, vel Chariten quæsivisse ex Tlepole-

mo, num jam mortni essent, vel certe morti proximi, aut vino obruti. Quia subditur: 'Bono animo esto: hostes statim captivos habebis.' Vel potins existimo eas e glossa natas, simulque corruptas, pertinere ad sequentem periodum: 'Cuncti denique,' &c. ubi vide, ac legendas, quasi vere mortui: ut conjecisse postea e notula Grosl. Mercerum didici, immo diserte exstare vidi in Cod. Pith. sedh. loco. Oud. Jam carius Lege clarius: id est, clariore voce, et subaltiore. Beroald. Contempta mea præsentia] L. ix. 'Dum præsentiam meam parvi facientes, libere quæ volunt omnes et agunt et loquuntur.' Pric. Quievere mortuil Obelo expungendum hoc est, tangnam subdititium, et alieno loco inculcatum; nec enim convenit exponere, operantes Veneri jacucrunt quasi mortui, atque animam anhelantes : nec ad latrones referri congruenter potest, quod tanquam mortui quieverint, obruti vino, et crapula consepulti. Beroald.

PAG. 141 Instantia validiore, δς.] Gloss. 'ΣΕπιξις, iustantia,' &c. lege ΣΕπειξις, ab ἐπείγω. Glossæ aliæ: 'Instantia, σπουδή, &c. ἔνστασις, ἔπειξις.' Pric.

Vinum jam immixtum, &c. sauciis illis, et crapula vinolentiaque madidis, ipse abstemius non cessat impingere] Immixtum est merum, ακρατον. Nicolaus Damascenus de Parsonda et Nanybri cauponibus: Οίνον ήδιστον πίνειν ὑπέχεον ακρατέστερον, επίτηδες ως μεθυσθείη. 'Crapula vinolentiaque madidis,' est quod Luc. 21. 34. έν κραιπάλη καὶ μέθη βαρυνομένοις. 'Mero saucios' dixit et xxiv. Justinus: 'a vino fatigatos' Interpres vetus Judith. XIII. 2. Abstemius male abest ab Oxoniensi Ms. Suidas : Κλεψιποτώ· τδ. φειδόμενος πίνω, καλ τον συμπότην φενακίζω. Αύτη γε μέν κλεψιποτούσα, καλ σωφρονοῦσα, &c. id est (ut hic Noster) 'ipsa abstemia.' Tibullus : ' Sæpe mero somnum peperi tibi, at

ipse bibebam Sobria supposita pocula victor aqua.' Vide Judith. cap. 12. in fine. Idem. Non cessat] Gloss. 'Οὐ διαλείπει, non cessat, &c.' Idem.

Mihi fecit] Variat Lucianus, quem inspice, si otium est, p. 248. Elmenh.

Cuncti denique, sed prorsus omnes vino sepulti jacebant omnes partim parati mortil Magna huic periodo inest scabrities. Mstorum ope tollenda. Pricæus divinavit, sed et prorsus omnes, qui consuli potest de cunctis et omnibus. Sopingins conjecit audacius, cum denique prorsus somno vinoque, &c. vel cunctum denique et universum somno vinoque. Cum in Ed. quoque Junt. post. sit cum, rescribo cum Viro docto ad mei exemplaris marginem: Cum denique omnes, sed prorsus omnes, rino sepulti j. locutione vere Appuleiana. Vide ad lib. x. p. 226. 'Totum me, sed prorsus totum, recepit.' Sic et repetit p. 234. 'dicercs to Copidines, et Cupidines veros.' Similes repetitiones aliis quoque frequentes sunt. ut Cic. de Leg. lib. III. c. 14. ' Pauci enim atque admodum pauci.' Stat. lib. 111. Theb. 62. 'Omnes Procubuere, omnes.' Adde Drakenb, ad Silium Ital. lib. xvi. 490. 'Primus, sed primns.' Cort. ad Plin. lib. vitt. Ep. 24. 'Ad homines, maxime homines, ad liberos, maxime liberos.' Omnes vero secundo loco significat, plane, omnino, toto animo et corpore ebrios fuisse. Vide Salm. ad Solin. p. 267. 'Villosæ omnes.' Male vulgo, comis. In Mss. aliquot comas. Aliis deest vox: unde potius et ex Isidoro lib. XII. 2. legendum: 'villosæ, mammis prominulis, ac profundis comis.' 'Sed prorsus omnes' plane ita innxit Cicero lib. IV. ad Fam. Ep. 10. Noster in Flor. n. 9. 'prorsus omnes virtutes:' 'cuncto prorsus' infra lib. x. p. 225. 'omnino totum' Cic. de Inv. lib. 1. c. 48. Sequentia omnes partim sunt delenda. Nam primo omnes suo loco exciderat: dein partim, pro quo passim reposuere Wower, Pric. Flor.

sive hic illic per antri conclave, non est in Flor. natum scil. ex parati ; quod contra exsulat a Reg. Fux. Guelferbytanis, Pal. D'Orv. Oxon. et Ed. Junt. post. in quibus legitur, partem mortui: Guelf. sec. parti, in Pith, etiam mortui. Scilicet huc pertinent superiora quæsiere mortui: ac scribendum puto: vino sepulti jacebant, parati morti: quibus glossa addita fuit, quasi vere mortui, quæ dein corrupte in textum alieno etiam loco inrepsit. Vide ad lib. 11. p. 41. 'Vivus quidem, sed sopore mortuus.' Lib. IV. p. 66. 'jacens in mortuum.' Non ergo partim erant parati morti, sive ad mortem strati et occidendo faciles, ac neci ipsis inferendæ idonei, sed omnes; negne passim jacebant. Nam discurrisse eos, suis sedibus excitos, nusquam dixit Auctor, quippe soporifero vino erant ingurgitati, quo non ad furibundos clamores et gestus sunt inebriati, sed tacite sanciati suffocatique jacuerunt. Quare minus bene passim legit quoque Is. Toussaintius in Conjecturis ad Lactant, de Mort. Persec. c. 17. 'Morti sopitus.' Fuit cum legerem, sepulti jacebant quasi vere mortui, partim parati morti; ut quidam jacuerint ita quasi jam mortui, in quibus nullum patebat indicium vitæ superstitis, alii tamen viderentur vivere, nihilominus morti essent affines, facilesque. Semel autem in talibus sæpe partim omitti, vidinius ad lib. IV. p.79. et hic etiam factum censet Stewechius ad lib. xr. p. 255. Sed alterum verius credo. Post morti minima distinctio est ponenda. Groslotins divinavit: omnes pransi parati morti. Oud. Cuncti denique, sed prorsus omnes vino sepulti jacebant] Scripserim, sed et prorsus omnes, &c. Servius in schedis Fuldens. 'Cicero sæpe ait, cuncti atque omnes: quia omnes non statim sunt caucti, nisi iidem simul sint juncti.' Hinc cuncti, σύμπαντες, in vetere Onomastico. Claudianus: 'Hujus paci-

ficis debemus moribus omnes, Quod cuncti gens una sumns.' Annd Cassiodorum v. 16. 'Et ob id omnibus possunt esse gratissima, quia cunctis profutura noscuntur:' sic supra lib. 111. 'Et singulis et universis.' Sepulti heic, ut apud Senecam Epist. XII. ' Cum vino, &c. sepelisset se.' Virgilius: 'Custode sepulto.' Servius: ' Dormiente sine pulsu, sine motu.' Jacebant autem Latinissime dictum. Interpres vetus Judith, x111. 4. 'Porro Holofernes jacebat in lecto, nimia ebrietate sopitus.' Virgilius v1. Ecloga: 'Silenum pueri somno videre jacentem, Inflatum hesterno venas, ut semper, Iaccho.' Idem Eneid. 111. de Polyphemo: 'Vinoque sepultus, Cervicem inflexam posnit, jacuitque per antrum: 'nbi Servins: 'Verbum jaenit de Varrone mutuatus est, qui ait in lecto temulentos jacere, sobrios cubare consuescere.' Pric. Vino sepulti, &c.] Gloss. 'Sopor e vino, Kdpos έξ οίνου.' Idem. Parati morti Ad omnes injurias expositi, ut et de ebrio illo lib. viii. loquitur. έκδοτοι ύπο τοῦ υπνου, ut vt. 14. Antiquit. apud Joseplium. Claudianus: 'Largo sopita Lyæo Castra subit : pereunt alii dum membra cubili Tarda levant, alii letho junxere soporem.' Paratos morti heic, ut apud Tacitum Annal, xIV. 'incesto parata:' et Annal, xv. 'arguenti paratus:' ita enim cum Faerno legendum non ausim dubitare. Verba Taciti: 'Prior Natalis totius conjurationis magis gnarus, simul arguenti' (vel, si malueris, ergenti Neroni) 'paratior, de Pisone primum fatetur,' &c. In excusorum nullo non legitur, arguendi peritior. Id.

Tunc nullo negotio artissimis vinculis impeditis, &c. illis] Nimirum, 'Facilis victoria de madidis, et Blæsis, atque mero titubantibus.' Nullo negotio, est ἀπονητὶ, μετ' εὐκολίας, δοπερ ἐυ σαγήνη λαβών ut Chrysostomus in de Juramento locutus. Ενευ πολέμοιο, Nonnus in Dionysiacis dixit: cujus

versus ob similitudinem argumenti merentur apponi: Καὶ σφίσι λοίγιος ύπνος ἐπέχραεν, ἀκλινέες δὲ Εσγατα βακχευθέντες ἐπευνάζοντο βοείαις, "Αλλοι δ' ἀστορέεσσι κατεκλίνοντο κατευναῖς, Νωθρον επιτρέψαντες ακινήτω δέμας ύπνφ. Βάκχαις άδρανέεσσιν έλώρια καί Διονύσφ. Τοὺς δὲ δίχα πτολέμοιο καὶ εὐθίκτοιο σιδήρου Δούλιον ἐς ζυγόδεσμον έληΐσαντο γυναϊκες Βριθομένους μελέεσσι, καὶ ἀντιβίων ὑπὲρ ὤμων 'Ως νέκυες ζώοντες έλαφρίζοντο μαχηταί. Loquitur de Iudis post potum medicatum fluvium a Baccho subjugatis. Sisenna apud Nounium: 'Inermos armati, impeditos expediti, sine ullo suorum vulnere cunctos interficiunt.' Idem.

Quam simul accessimus, tota civitas ad votivum conspectum effunditur] Apud Athenaeum Deipuos, v. Posidonius Apamæensis: Καὶ σχεδόν τὸ πλείστον μέρος της πόλεως έπι την εκδοχην αὐτώ έξεκέχυτο. supra lib. III. ' Ac dum primum angiportum insistimus, statim civitas omnis effusa, mira densitate nos insequitur.' Theodoretus Prodromus : "Η γε μέν πόλις, Έπεὶ τὸ ξυμβάν καὶ τελούμενον μάθοι, Έξήεσαν ξύγκλυδες έκ των δωμάτων. Josephus bell, Jud. v11. 22. de nobilibus Romanis, Vespasiano e Judæa Romam adveniente: Οὐκέτ' ἀνεκτὸν ἦν ἀναμέι ειν, άλλα ποβρωτάτω της 'Ρώμης αὐτώ προσεντυχείν έσπευδον' οὐ μην, οὐδὲ τῶν άλλων τις ηνείχετο της εὐτεύξεως την άναβολήν, άλλ' ούτως έξεχέοντο πάντες άθρόοι, καὶ πᾶσιν εὐπορώτερον καὶ ρᾶον έδόκει τοῦ μένειν τὸ ἀπιέναι ως καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τότε πρῶτον ἐν ἑαυτῆ λαβεῖν όλιγανθρωπίας αἴσθησιν ίδίαν (malin ίδίας) ήσαν γάρ έλάττους των απιόντων οί μένοντες. Chrysostomus Homil, de Babyla: Καὶ γάρ ποτε ἡνίκα ἀπὸ τῆς Δάφνης έπανήει, πασα μεν ήμιν ή πόλις είς την όδον έξεχύθη. Idem.

Læti, faciem gaudio delibuti] D'Orv. male facie. In Edd. primis, læti faciem, gaudio delibuti. Quod malim. Nam et delibutus sic occurrit lib. 111. pag. 49. 'lætitia delibuti, meque re-

spectantes,' &c. Lib. x. pag. 221. Magno denique delibutus gandio dominus.' Oud. Procurrent parentes, affines, clientes, alumni, famuli, lati, faciem gaudio delibuti] Infra lib. VI. ' Confestim denique familiares ac vernulæ, quique milii proximo nexu sanguinis coliwrebant, &c. repentino lætati gaudio, &c. ad meum festinant illico diurnum reducemque ab Inferis conspectum;' quo loco 'vernulas' vocat, quos hic 'alumnos.' Glossæ: Alumnus, οίκοτραφής, &c. Pric. Gaudio delibuti] Isidorns Orig. lib. x. Delibutus, de oleo nuctus, &c. hinc et delibutum gandio, id est, perfusum, vel plenum: supra heic lib. 111. Lætitia delibuti.' Idem.

Pompum cerneres omnis sexus et omnis atatis] Pollux Onomast, 1x. 8. Οὐδείς ούτω γέρων ή παις δστις αύτον οίκοι κατείχεν. Justinus lib. v. ' Non pueros imprudentia, non senes debilitas, non mulieres sexus imbecillitas domi tenet.' Paulinus in Ambrosii funere: ' Erat exequiarum turba innumerabilis, totius dignitatis, totiusque sexus, omniumque pene ætatum.' Chrysostomus ubi supra: Keral µer άγοραι άνδρων, κεναί δε γυναικών ήσαν αί οίκίαι, έρημοι δέ παρθένων οί θάλαμοι ούτω καλ ήλικία πάσα καλ φύσις έκατέρα της πόλεως εξεπήδησαν. Posidonius jam dicto loco: Συνέτρεχον έπὶ την θέαν ταύτην, ἄνδρες, γυναϊκές, παίδες. Theod. Prodromus: 'Ανδρών, γυναικών ύχλος, ήβῶντες νέοι, Γηρῶντες, οὐ γηρώντες, εὐτυχής, πένης, Γραών δμιλος, παρθένων, ου παρθένων, &c. Idem.

Hercle memorandum spectamen] Lib. vi. 'Videt hercle memorandi spectaculi scænam:' et viii. 'Cerneres non tam hercle memorandum quam miserandum etiam spectaculum.' Id.

Virginem asino triumphantem] Sive in asino: quam præpositionem addit D'Orleans ad Tacit. lib. xiv. Ann. p. 724. Sed ita Ovidius lib. v. Fast. 52. 'Illa coronatis alta triumphat equis.' Oud.

Hilarior pro vivili parte] Ovid. Trist. v. 12. 'Landes Cæsar pro parte vivili Carmina nostra tuas qualiacunque canunt.' Pric.

Proflatisque naribus] Glossæ: 'Έκφυσῶ, efflo, proflo.' Virgilins: 'Proflat de naribus ignem.' Idem.

Rudiri fortiter, imo tonante clamore personui] Lucianus Baccho: Ὁ τοῦ Σειληνοῦ ὄνος ἐνυάλιόν τι ἀγκήσατο. quod ὀγκῶσθαι μάλα τραχὺ καὶ καταπληκτικὸν Idem in Piscatoribus vocat. Virgil. Iv. 'Tercentum tonat ore Deos.' Servius: 'Aut quia, &c. ant, tonat, clara voce, et cum fiducia invocat.' Idem.

Colligatos adhuc rino magis quam cinculis, &c.] Chrysostomus Homil. de Ehrietate: "Απαν καταδεσμούντες τὸ σῶμα, ἀλύσεως σιδηρῶς χαλεπωτέρω, τῷ τῆς μέθης, &c. Idem.

Colligatos vino] Sic μέθη συμποδίζων τωὰ Plato vi. de Republ. Idem.

Erutisque rebus] Pal. Guelf. sec. cruptis, Oxon. Guelf. pr. cunctisque. Perperam Viri quidam docti probant eruditis. Mera est librariorum aberratio, qua lapsi sunt descriptores etiam vetustissimarum membranarum Leidd, utrarumque Prol. lib, x11, 'Terra edita, ut inde ernta dicantur.' Nec melins se habet ernderatisque, quod ad marginem hic adlevit vir doctus. Proprie enim terra, ager dicitur eruderari, e quo rudera, et lapidosa quæcumque bene sunt sublata; ut apud Varr. lib. xt. c. 2. R. Rust. Hine metaphorice quantitis purgationem et defæcationem significat. Confer Savaronem ad Sidon. Apoll. I. v. Ep. 7. et 15. 'Volumen prophetarum sua cura manuque de supervacuis sententiis eruderatum.' Adeo nt si jam istud participium posset habere locum, antrum latronum vel spelunca dici deberet eruderata, non res et opes inde sublatæ. Bene erutis servant reliqui Mss. et Edd. Neque enim ea tantum erni dienntur, quæ in terræ latent visceribus, sed et illa, quæ in abdito sunt recondita. Sic de sanctiore arrario Lucan. l. 111. 155. 'Tune conditus imo Eruitur templo, multis non tactis ab annis Romani census populi.' Immo etiam de hominibus latentibus occurrit, si vulgaris lectio, a vetustissimis Codd. confirmata, est vera in Horatio lib. 1. Sat. 4. vs. 26. 'Quemvis media erue turba.' Quod enim alii Codices, ut duo a me visi, elige, al. eripe, al. arripe dant, videntur interpretationes esse glossatorum. Oud.

In proximas ripas] Rupes conjecerat Lipsius, ut est in Ed. Junt. post. Rapinas Flor. et Oxon. Pith. Guelf. sec. ac margo Guelf. pr. Sed verissime rupinas præter alios Codd. præbent quoque Guelf. pr. D'Orvillianus, ut viri docti ex Wowerii monito, pro vulgari ripas, jam repositum iverunt. Vide ad lib. vt. pag. 126. In Ed. Junt. pr. præcipitas. Idem. In proximas rupinas præcipites dederej Lib. tv. 'Per altissimum præceps in vallem proximam etiamnunc simul spirantem præcipitant.' Pric.

Suis sibi gladiis obtruncatos reliquere] Hegesippus 1v. 32. de Vitellio: 'Peremitur in media urbe, vina et sanguinem fundens.' Petronius: 'Hic graves alios mero Obtruncat, et continuat in mortem ultimam Somnos.' De Sisara a Jaële occiso. Judic. 1v. 14. 'Soporem morti consocians defecit.' Clandianus: 'tali letho junxere soporem.' Idem.

Tali vindictalati, Sc.] Infra hoc lib. 'Vindicta, &c. gratulabar.' Virgilius: 'Et tandem læti sociorum ulciscimur umbras.' Idem.

Civitatem revenimus] D'Orv. civitates. Oxon. Guelf. sec. revertimus, ut in f. l. i. 'cubiculum reversus.' Sed l. ix. p. 194. 'Larem reveni meum.' In Apol. p. 499. 'Alexandria revenerit.' Atque Plautus, Cicero, aliique. In Septimio etiam de B. Troj. l. i. c. 7. 'Alexander cum supradictis comitibus revertitur,' in Mss. et Edd. Vett. venit pro recenit, ut l. 11. c. 27. 'Legati ad exercitum revenerunt.' De præpositionis ellipsi vide ad l. 1. p. 4. Oud.

PAG. 142 Divitius publica custodela commisere] Quidui publica custodela? Certe cum aliis Noster alibi (vide ad pag. 149. 'Meque lugæ committo.') Dativum huic verbo junxit. Anne aliid quid latet? Nam in D'Oiv. est publico, quod probum foret, si legeretur ad vel in custodelam. Vide ad Liv. l. v. c. 50. 'Quinn in publico deesset aurum.' Idem. Publica custodela] Quæ Tacito Annal. 111. 'publica custodia.' Vide ad Act. 5. 18. notata. Pric.

Sospitatorem nuncupatum m. prolixe quaritabat | Male abest proline a Pal. Guelf. utroque, Oxon. et Par. Dein qui curitabat in Pith, quaritabat est in Edd. Vicent. Ber. et vulgaribus usque ad Ed. sec. Vulcanii, qui tunc recepit eum Elmenli, et Seriv. ac Westerh, ad Ter. Enn. v. 9, 53, conjeeturam Colvii, pr. quam curabat, bonam quidem quod ad sensum, sed nimis a Mss. recedentem. Nam in D'Orv. quoque et Inc. Guelf. utroque, et Ed. Junt. post. est quiritabat, Oxon. Fux. quiritabant. Deleta voce nuncupatum Pricaeo etiam placebat quiritabat. Sed perperam. Verbum enim hoe numquam adhibetur, nisi in querela, et auxilii imploratione, ut patet ex iis quæ protulit Stewechins; et ex notatis ad l. v. p. 107, 'Hæc quiritans.' Comm. ad Plin. l. vi. Ep. 20. 'Alioquin et prolixum ejurare dixit' l. viii. p. 159. Quapropter ego cum Schikerado, Lipsio, Wower. Brantio, Pric. et Flor. Edd. quoque præfero curitabat, nt diserte est in Ms. Paræano, frequentative pro 'valde curabat.' Ut enim a 'clamo,' 'clamito,' 'dieto,' 'dietito,' &c. sic a 'curo,' 'curito.' Eamque formam enixe amat adhibere Appuleius, Egit ergo, quod promiserat puella l. vi. p. 128. 'sinu serico progestans nucleos

et edulia mittora, te menm sospitatorem quotidie saginabo,' &c. uti et quæ hie sequantur. Prolixe antem est rei culinariæ proprium, unde et 'lixm' et 'caro elixa;' neque enim a 'laxus,' sed a 'lix' derivatur. Vide Voss, in d. v. 'Curare' vero millies de cibaria re occurrit. Broukh. ad Tib. 1, 5, 33. Oud. Enim me, sospitatorem suum nuncupatum, matrona prolixe curitabat] Gloss. ' Proline, &c. αυταρκώς.' fortasse άρκετώς legendum. Variant hoc loco et editi, et Mss. Oxoniensis, matrona quirita. but : quæ, si to nuncupatum abesset, satis commoda lectio: quiritabat me sospitatorem suum, i. e. prædicabat, singulis instrepebat: hoc et olim Beroaldo placuit. Pric. Curritabat | Corrigendum est, quæritabat: ut sit sensus, Sponsa illa captitia me tunc maxime quarehat, utpote ipsins sospitatorem. Vel lege quiritabat, quod est clamabat, vocitabatque, et de me plurimum sermocinabatur : nam proprie 'quiritare' is dicitur, qui quiritum fidem clamans implorat : ut docet M. Varro, 'Quiritari,' inquit Donatus, 'Veteres dicebant, quitites conclamari.' In hanc sententiam Lucianns: πολύν λόγον είχεν έμου συναιγμαλώτου: id est, de me concaptivo multum fabulata est. Beroald.

Præsepium meum passim hordeo repleri jubet] Lih. 1x. 'Cibariis abundanter præsepium iostruxit.' Ovidius: 'Plenum ad præsepe juvenci.' Tibullus: 'Nunc ad præsepia debent Plena coronato stare boves capite.' Hinc πολυτελής και φατνωματική παρασκευή in Plutarchi Apophthegm: vide Suidam, verbo 'Ονος πρὸς έχυρα' et Hesyeh. in Στατὸς ἵππος, et Καπανικώτερα. Pric.

Camelo Bactrino] Oxon. Guelf. pr. Batrino, D'Orv. Vactrino, Pith. Vactrinæ pro more contusionis τῶν b et r. Edd. Junt. pr. Ald. Colin. Bactriano; ut passim quidem Latinis hoc adjectivum effertur. Sed et οί Βάκτριοι

Græcis, 'Bactri,' Latine, in sing. Bactrus.' Hine ergo Bactrinus,' nt ab, Augustus, Augustinus et Augustianus; a, Drusus, Drusinus et Drusianus. Vide ad Suet. Cland. c. 11. Verum præfero lectionem Ms. Florent, et Pith, et Edd. Rom. Vicent. Beroaldi, et Bas. pr. Buctrinæ, Non enim Græci tantum amant «dun-Nov potius efferre genere feminino, sed et Latini; et inprimis Plinius. Consule Harduinum ad I. vitt. c. 18. § 26. Camelos inter armenta pascit Oriens; quarum duo genera, Baetriae et Arabiæ : different quod illæ bina habent tubera in dorso, he singula, et sub pectore alterum, cui incumbant.' Sic etiam vetustissima membranæ Leidd, et aliæ, Oud, Fanum. que camelo Bactrino sufficiens] Vide 1. 10. § 8. Jul. Pollucem. Pric.

Diras derotiones imprecer] L. 1x. 'Diras in enun devotiones deprecata.' Survius ad Æneid. 1v. 'Jam utitur' (Dido) 'imprecationibus, i. e. devotionibus: unde devotor et devotrix dicitur, qui imprecatur.' Idem.

Inescatos] Nove pro 'saturatos.' 'Escandi gratia ' Solinne. 'Esculentus,' i. e. edax, Sidonio c. 12. ' propter escam bibendi,' Valg. Etr. x11.6. Wast. Sic 'recens' et 'vetus esca pro omni cibo avibus ad saginandum dato, Colum. l. vitt. c. 7. ubi etiam pane obescant avem pro, saginant : sed in al. et Sang. Cod. obesant. Outl. Largissimæ cænæ reliquiis rapinisque canes omnes mescatos atque distentos] Ambrosius Serm. xxx111. 'Videas in nonnullorum domibus nitidos et crassos canes discurrere, &c. Canis apud Phædrum: 'De mensa sua Dat ossa Dominus, frusta jactat familia, Et quod fastidit quisque pulmentarium.' 'Inescatos' hic, repletos: quia escis nempe solent corpora repleri: hine infin ix. metaphoricus, 'odore sulphuris inescatus.' Pric.

Promitterent honores habituri] P. h. habituros. Putean. Num ita legi vo-

luerit Putean, an vero exciderint literæ B vel M, ut notare voluerit, sic in Bembi vel Mangani vel utroque Codice exarari, nescio. Posterius tamen Nam habituros inveni etiam in D'Orv. Fux. Sed mutatione non est opus. Adi Pricæum, et me ad Cæs. 1. 11. B. Civ. c. 86. 'id quod facturi confirmaverunt.' De hoc Græcismo consule et Jensium Lect. Luc. p. 70. et segq. Isque ter reddendus est Apollodoro e Ms. D'Orv. l. m. p. 167. Ed. Gal. Εύτεκνος δε οδσα Νιόβη της Λητούς εὐτεκνωτέρα είπεν ὑπάρχειν. Vulgo, εὐτεκνωτέραν. p. 212. εἶπεν, &c. μόνη γάρ θεραπεύσαι δύνασθαι. Vilgo, μόνην. 1. 221. εξέατο άφανης γενέσθαι; nt illic quoque habent Oxon, et Palat. non aparn. Oud. Quoad summos illi promitterent honores habituri mihi] Pro, 'se habituros mihi' sic Taciti Ann. xv. 'Fossam depressuros promiserant.' Virgilius : 'Sensit medios delapsus in hostes:' ubi Servins Fuldens. 'Sensit in medios se hostes esse delapsum :' nt Horatins : ' Dignis ait esse paratus:' pro, 'ait se dignis paratum esse.' Catullus: 'Ait fuisse navium celerrimus.' Pric.

Consilium datur] Sic 1. Cor. 12. 25. γνώμην διδόναι. Idem.

Quo p. facto, d. remunerarer] Abest a Cod. D'Orv. το facto. Ac malim pacto sive modo: nt passim. Ac Nostro sæpe 'nullo pacto' pro 'nullo modo.' L. x. p. 226. 'Quo pacto mulier tam grande genitale susciperet.' Sed et 'quo facto' l. ix. p. 178. Sunt autem hæ voces millies confusæ. Dein remuneraret Edd. Vic. Ber. Junt. ntr. Ald. Oud.

Placuerat uni, domi me concl.] Mss. Reg. Fux. Guelf. ambo, Pal. Oxon. pl. quidem dominiæ concl. D'Orv. pl. quidem dominæ me concl. Verum si dominæ id placuisset consilium, reliqui non fuisse dissensuri videntur. Ad hæc sequitur alius, ut advertit Pricæus. Quare corrigendum puto, si alii addicant Codd. in $\tau \hat{\varphi}$ quidem,

Placuerat cuidam, domi me concl. Sed 'nnus' et 'alius' l. v1. p. 126. ac crebro. Idem. Placuerat uni, domi me conclusum] Virgilius: 'Aut intus clausos satura ad præsepia servant.' In vetere Onomastico: 'Concludo, συγκατακλείω.' Oxon. et Palat. Ms. Placuerut quidem Dominæ conclusum, &c. cui ne possim lectioni acquiescere obstat sequens illud, 'Sed obtinuit alius,' &c. Antithesis vocum uni et alius vulgatam lectionem stabilit. Pric.

Hordeo, lecto, fubaque, &c.] Inepte, ex Colvii conjectura, secto edidere Vulcan, Ed. sec. Elmenh. Scriv. Flor. Fructum ac fractum, vel etiam tunsum hordeum, datur in usus humanos, scolum unsquam. Et cm hono hoc asini dentibus, hordenm satis frangere valentis. Melior foret conjectura Stewechii lente. Sed Mss. et Edd. O. servant lecto. In Pal. lecto hordeo, bene, sive electo, puro, optimo, nec tantum recente, ut l. 1v. p. 78, sed ex quo onnes furfures et lapilli erant secreti, quos contra queritur sibi adpositos p. 143. Lecto alii capinat substantive pro cubili molliori. At eo non saginantur asini. Et certe tum præponi deberet. Oud. Otiosum, &c. saginari] Lib. vi. argnmento simili: 'Inter cibos delicatos et otium profundum.' Horatius : Bovemque Disjunctum curas:' ubi vetus Scholiastes: 'Otiosum pascis.' Apud Phædrum Inpus: ' Quanto est facilius mihi sub tecto vivere, Et otiosum largo satiari cibo!' Pric.

Rurestribus campis] Lib. viii. 'arva rurestria' vocat. Idem.

Daturus Dominis inscensu generoso multas mulas alumnas] Philo 11. de legg. special. 'Ονους ὑπερμεγέθεις, οθς προσαγορεύουσι κήλονας, ἀνατρέφουσιν, Ίνα ταῖς θηλείαις ἀναβαίνωσι πώλοις. Id.

Armentario equisione] Equilone Finx. equisione hic præbent Oxon, et Edd. Beroald, Junt, ntr. Ald. Colin. Bas. Colv. Vulc. utraque, et aliæ. Quomodo sæpins ea vox exaratur, uti in

Glossis ἐπποκόμος nune 'equilio,' nune 'equisio,' nune 'equiso' vertitur. Et hine forsan corrigi posset Epigr. in Catal. lib. v. Ep. 130. p. 310. 'Ubi iste post Sabinus, ante equisio Bidente dicit adtondisse forcipe Comata colla.' Vide Comm. Burm. et Add. Hie tamen malim equisone. Vide ad viii. init. Armenta D'Orv. Oud. Erocato armentario, &c.] 'Cui tradita cuneta Armenta, et late eustodia credita campi.' Onomasticon vetus: 'Armentarius, ἀγελάρχης.' Pric.

Deducendus adsignor] Donatus ad 11. 2. Eun. 'Ducitur quis ad sepulturam, deducitur ad lætitiam.' Idem. Gaudens lætusque] Supra hoc libro,

'Læti et gaudentes.' Idem.

Sarcinis et ceteris] Et ceteris oneribus, vel honoribus habent Flor. D'Orv. Oxon. Pith. Guelf. eum Edd. Wow. Elm. et segg. Absque quibus Mss. esset, facile descendissem in Stew. sententiam, inductus scriptæ leetionis in aliis Codd, variatione; et exsilio vocis oneribus in Edd. Vett. Quamvis, cum jam clitellis depravatum esset in uliis, ceteris, librarins quis temere addere potnerit onerib. Vide ad Phædri lib. 1. F. 15. de asino: 'Clitellas dum portem meas.' At mirum est, nusquam Auctorem ea voce per totam hanc fabulam usum fuisse. Oud. Sarcinis et cæteris oneribus jam nunc renunciaturus] Post nempe insignem honorem salvam virginem reportandi: etiam hodie, camelus qui quotannis Mecham donaria Regis Turciæ portat, ex eo nunquam tempore ulla sarcina gravatur. Tò oneribus (quod et in Oxoniensi legitur) bene additum fuit ex Palatino Codice. Pric.

Nactaque libertate] Oxon. naptaque; unde quis refingere posset adeptaque. Quo participio optimi quique passive sunt usi. Passive tamen et Hyginus dixit F. viii. 'Ea occasione nacta, fugæ se mandavit:' et alibi. Mallem tamen, si per Mss. liceret, dataque

lib. Certe data et nacta sic in Mss. erebro permutantur. Vide Drak. ad Liv. Ep. 15. 'pax et libertas data est.' Oud.

Pratis herbentibus] Herbantibus sive herbascentibus reposui anctoritate Mss. tum Roaldi et Elmenh, tum Reg. Pith. Guelf. utrinsque, Pal. Oxon. Bert. D'Orv. et Edd. Vett. usque ad Colv. et Lugd, nisi quod andaeins a Scriverio sit repositum vernantibus, cum præcedat veris, adeoque minus eleganter dicatur 'veris initio vernare prata.' Quamvis aliter rernare per se sit egregium; et passim de agro, humo, aëre dicatur. Vide in Apol. p. 414. Plin. lib. vii. c. 2. Flor. lib. 1. c. 16. Comm. ad Ovid. lib. x. Met. 166. reperturas Guelf. pr. Idem. Veris initio pratis herbentibus rosas utique reperturus aliquas] Infra lib. x. 'Plane tenui, ut potni, specula solabar clades ultimas, quod ver in ipso ortu jam gemmulis floridis cuneta depingeret, &c. et commodum dirupto spineo tegmine spirantes einnameos odores promicarent rosæ.' Horatius: 'Mitte sectari rosa quo locorum Sera moretur:' ubi vetus Scholiastes: 'Vetat puerum rosas, que jam peracto vere inveniri non solent, studiose quærere.' Pric.

Subibut me tamen i. e. frequens cogit] Tamen hie Joenm non habet, sed legendum est vel cum Puteani libris, cum illa, seil. cogitatione, quod veris initio rosas aliquas reperirem, et sic ex Fotidis promisso lib. 111. in hominem redirem, vel enm Oxon. tum illa. At prius malo. In Mss. vix distingui possunt hæ voculæ. Ad hæc eum Mss. O. et Edd. ante Colineum, in cuins editionem vox frequens librariorum errore videtur inrepsisse, rescripsi sequens. Non enim hoc frequenter cogitavit, sed ea quoque subiit cogitatio, se hominem factum, multo majoribus beneficiis honestatum iri. Miror, hune locum tam negligenter ab viris ernditis esse prætermissum. Oud. Subibut me tamen illa etiam frequens cogitatio] Oxon, et duo alii Mss. S. m. tum illa etiam sequens cogitatio. Pric.

Asino meo] Male omnino Wow. et seqq. receperant scripturam solius Cod. Fulviani, quam merito explosit Prieæus, et optime meo, ut dant ceteri libri et Edd. priores, vindicavit. Passim ita de se, ut asino, dicit 'asinum meum.' Vide Pric. lib. x1. p. 250. 'quo mens stabulaverat asinus.' Atque hinc in f. hujus lihri, 'Meleager asinus interisset,' non interissem : et sic contra de se, ut homine, 'menin Lucium.' Quod corruperunt quoque lib. x. p. 232. 'promicarent rosa, quæ me priori meo Lucio redderent :' ubi plura. Sie Arnobius ait lib. 1. p. 41. 'hominem suum,' quem induerat Servator Christus, de quo dixerat. Tribuitis Guelf, pr. Oud. Honoribusque plurimis asino modo tributis] Non hane damnaverim scripturam, praetulerim tamen asino meo tributis, quam et nonnulli editi et Codex Oxon, exhibent. Infra lib. 1x. 'Ipse gratas gratias asino meo memini: 'et x1. 'Ad illum locum pervenimus, in quo mens pridie stabulaverat asinus:' sie in eodem libro, 'Redde me meo Lucio: 'et x. 'Rosæ, quæ me priori meo Lucio redderent.' Pric.

Multo tanta, pluribus] Tanto bene ex emendatione Stewechii Groslotiique tacitus invexit Colvius et seqq. cum Mss. præter Palat. Fux. Pith. Guelferb. utrumque, et D'Orv. in quo est me. Sic de Deo Socratis p. 681. 'Multo tanto subtiliora:' item lib. x. p. 225. Vide J. F. Gronov. ad Gell. lib. Iv. c. 9. 'multo tanto laudatiora.' Aliaque, et similia supra ad lib. vi. init. 'nimio tanto cupidior.' Oud.

PAG. 143 Molæ mach. sub jugum] Olim jam Beroaldus monuit, junctim et una voce leg. subjugum, ὑποζύγιον, ut est in Mss. O. ac Glossis. Vide et Pricæum. Male Grut. lib. 111. Susp. c. 14. subjugam, et Vulcan. Ed. sec.

subjugem. Sie 'conjugus,' disjugus,' ' sejugns,' &c. alibi. 'Trijugum caput' lib. vr. p. 121. Infra lib. IX. p. 186. 'snbjungi machinæ asinum:' ubi in Mss. nonnullis quoque subjugum. Sed illic vide. Pro 'lora subjugia 'Vitruv. lib. x. e. S. Ms. Franek. subjugu. Sed aliter Catoni e. 135. Idem. Molæ machinariæ subjugum me dedit] Columella de hoc genus animalibus: 'Jam vero molarum et conficiendi frumenti pene solennis est hujus pecoris labor.' 'Subjugum me dedit,' (inquit) infra lib. IX. 'Subjungi machinæ novitium clamabat asinum.' In vetere Onomastico: ' Subjugalis, ὑποζύγιος.' Glossæ: ' Υποζύγιον, jumentum, subjugium:' scribe, jumentum subjugum. Hesychins: Υποζύγια κτήνη, τὰ ὑπὸ τὸν ζυγόν και τὰ ὑπόζωμα (fortasse και τὰ ζωα) πάντα τὰ έζευγμένα. Pric. Subjugum] Junctim et prima acuta lego, ut sit dictione unica subjugus eleganter dictus, qui sub jugum mittitur, qui Græce dicitur ὑποζύγιος. Beroald.

Vicinorum etium frumenta, &c.] Oxon, frugamenta: quam vocem nondum alibi reperii. Pric.

Nec mihi misero statuta saltem cibaria pro tantis præstabantur laboribus] Infra lib. IX. 'Matutino lutum nimis frigidum, geluque præacuta frusta nudis invadens pedibus enitebar: ac ne suetis saltem cibariis meum ventrem replere poteram.' Jure autem hoe asinus conqueritur, cum, ut virga et onus portio ejus, ita et cibaria. Vide xxxIII. 25. Sirachidem. Δούλφ μισθός τροφή, Aristoteles in Œconomicis dixit. Seneca lib. m. de Benef, 'Est aliquid quod Dominus præstare servo debeat, nt cibaria,' &c. Theano de servis loquens : Δικαία χρησις, ίνα μήτε διὰ τὸν κόπον κάμνωσι, μηδὲ άδυνατώσι διά την ένδειαν. Vide Proverb. 31. 15. Matth. 10. 10. Coloss. 4. 1. l. 22. et l. 50. ff. de oper. libert. Idem.

Hordeum meum frictum] Ordea

Gnelf. sec. Oxon. finctum, D'Orv. fractum; quomodo etiam in aliquot snorphi Codd. exstare monnit Beroaldus, sed male hoc loco. Duo describit Appuleius, quæ solebant fieri framentis, humano esni præparatis. Ea enim prius 'siccabant' vel 'torrebant' seu 'frigebant.' (Græci dieunt φρύγειν et τηγανίζειν.) Tum fricta sub mola frangebant, sive conquassando comminuebant in farinam. Hine passim illa conjungi solent ab Antiquis. Virgil, lib. 1. Georg. 267. Nunc torrete igni fruges, nunc frangite saxo:' et lib. 1. Æn. 179. Plin. lib. xvIII. c. 7. 'Græci perfusum aqua hordeum siccant, ac postero die frigunt, deinde molis frangunt:' quem locum obportune inter alia citat Ill. Heinsius ad Ovid. Medic. Faciei vers. 71. ' Nec tu pallentes dubita torrere lupinos, Et simul inflantes corpora frige fabas, &c. Utraque da nigris comminuenda molis.' Ex quo verbo abunde patet, male cundem virum pro torrere conjecisse frendere. Hoc enim demum est comminuere. Rectius idem divinavit lib. 1x. p. 193. 'Alveo frumenta confiesa purgari consuerant.' De hordeis ibidem præcesserat vers. 57. 'Hæc ubi ventosas fuerint siccata per auras, Lenta jube scabra frangat asella mola.' Male antem vulgo jungunt hordeum meum frictum, cum post meum distinctio quædam sit ponenda. Dieit Appuleius, hordeum suum, sive quod sibi designatum erat et debebatur, ipsi non fuisse adpositum, sed illud ab ista muliere frictum (vide Glossas) et a se per molam quassatum et fractum, vel ab ipsa consumi, vel, quod pejus erat, vicinis venditari. Sic rem esse considerandam patet ex Luciano, cujus omnia hic postris sunt simillima in Asino t. 11. p. 597. καὶ τὰς μὲν κριθάς, τουμόν άριστον, φρύγουσα, κάμοί, ώστε άλειν επιβάλλουσα. ibidem præcesscrat: παρά τῶν ἄλλων, τῶν ἐν ἐκείνοις τοις άγροις άλευρα τον μισθον αίτου-

σα, εξεμίσθου τοι εμόν άθλιον τράχηλον. ac sequitur, έμοι δέ πίτυρα άριστον ήν. dum ipsa edebat udças Bhas, de quibus vide omnino nostrum D'Orv. ad Charit. lib. 1v. cap. 2. pag. 370. N. Act. Lips. A. 1751, pag. 110. Oud. Hordeum frictum] Ex Luciano, qui ait: και τας μέν κριθάς τούμον άριστον φρύγουσα, quod significat prandium fuisse hordeum frictum, φρυγέω enim est sicco, et frigo. Plantus dixit 'cicer frietum,' intelligi volens rem vilissimam. Quidam legunt fractum, referentes ad molam, qua cicer molitur, quassatur, infringitur: unde et 'faba fressa:' sequitur enim: 'Et sub eadem mola meis quassatum aubagibus.' Græci hordenm appellant κριθήν, inde tuberculum oculorum a Græeis crithe nominatur, a similitudine videlicet hordei, cujus et Cor. Celsus meminit in vit. Beroald.

- Lab. machinæ attento] De hoc Genitivo etiam verbis et adverbiis juncto agam latius ad lib. viii. pag. 153. 'morum inprobatus.' Ac sic edidit, probavitque e lib. 1x. p. 185. Pricans. Verum contra Mss. ceteros nihil innovandum fuerat. Nam, præterquam quod sumi posset, ut 'attentus negotio,' et alia, de quibus vide ad lib. iv. p. 79. 'Huic operi attentum,' uti legunt, male tamen, viri docti; videtur potius hic Auctor eam vocem proprie adhibuisse, pro tenso ad machinam et adnexo, ἐπιτεταμένφ, ut in Glossis. Sic proprie lib. 11. p. 31. ' Arcum vigor attendit:' et magis ad hunc locum lib. vi. pag. 116. 'rupibusque attenditur,' sive adnectitur, et eo usque porrigitur : ubi vide. Oud. Laboriosa machina attrito] Infra lib. 1x. Pectora copulæ sparteæ tritura continua exulcerati: 'exempla locutionis jam ab aliis adducta.

Furfures incretos] Inertes legas in Edd. Juntinis: quod significaret furfures non idoneos alimento præstando; quomodo 'iners arbor,' 'gleba,"

&c. quæ fructum non ferunt, redduntve, apud Poëtas. In D'Orv. Cod. est intirtos. At recte in ceteris Mss. et Edd. incretos; quod pessime Floridus sumsit pro 'non cretos, hand cribratos,' contra verbi usum et Auctoris mentem. Nam si furfures nondum erant cribrati, tunc certe inmixta erat iis bona et esculenta farina. Verum eam subripiebat Lucio mulier. et postquam eam cribro separaverat a furfuribus, hos reliquos, ut erant sordibus et lapillis salebrosi, adponebat illi; ut optime exposuit Beroaldus, a Florido et aliis non intellectus. · Unde etiam pessime Sciopp, lib. IV. pag. 116. conjiciebat incretæ moli pro inconditæ, indiscretæ. Adi me et illic loci. Oud. Furfurcs apponebat] Suum, non jumentorum pabulum. Plant. Capteiv. 'Pistores scrophipasci, qui furfure alunt sues.' Pric. Incretos] Vide Beroaldum. Id. Furfures incretos] Accipe incretos, permixtos, non purgatos, neque excretos: sequitur enim, 'Sordidos:' sic Horat. in Sermon. 'Incretum puris circumposuisse catillis.' Ubi exponunt commentatores, 'incretum,' permixtum, vel 'incretos' expone pro cribratos, quæ scilicet elegantior scitiorque expositio est. 'Incernere' enim et 'succernere,' est cribris et excussoriis repurgare. M. Cato, 'cum semen serito, cribro tanquam linum, et eo terram, cribro incernito altam digitum transversum.' Plin. in xviii. ' Farinario cribro succernunt:' inde 'incerniculum' cribri genus vocant, de quo Plin. in vitt. 'Ne frumentarii negociatores ab incerniculis arcerent:' item M. Cato inbet, in supellectile villatica habendum esse 'incerniculum' nnum. 'Furfures' antem 'increti,' hoc est, cribrati, hand dubie deteriores vilioresque sunt, cum farina sequestrata sit ac separata. Lucianus, έμοι δε πίτυρα άριστον ην: id est, 'mili furfur prandium erat.' Græci πίτυραν vocant furfurem, unde furfurei panes 'pityrii' dicti: quorum mentio fit a Galeno in 1. de aliment. 'Rustici veteres' (auctore Gellio) 'apludam dixere furfurem frumenti, sicut floces vini fæcem.' Hinc illud, in esitantem furfureum panem, et vinum fætidum potantem: 'Apludam edit, floces bibit.' Plin. vero tradit, purgamenta milii et panici 'apludam' nominari. Inter vitia corporis fæda snnt et furfures, quorum mentio apud Pliu. frequens: 'canicas' appellant furfures de farre: a cibo canum. Beroald.

Fortuna sava] Rursus scava conjecit Sopingius, et ediderunt quoque Vulc. Ed. sec. Elmenh. ac Scriv. Sed vide Pricænm et me ad lib. v. p. 91. periculum tibi minatur Fortuna sævior.' Særis Pith, et in D'Orv. Palat. Fux. Guelf. ordine inverso exaratur, trad, cruciatib. Ond. Talibus arumnis edomitum novis Fortuna sæva cruciatibus tradidit Infra hic: 'Fortuna meis casibus pervicax, &c. novas instruxit insidias.' Item: 'Fortuna meis cruciatibus insatiabilis, aliam denno milii pestem instruxit.' Apud Virgilium: Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos Insequitur.' Apud Achillem Tatinm ille lib. vi. 'Εμοί δὲ ή συνήθης Τύχη πάλιν ἐπιτίθεται, καὶ κατ' έμου δράμα καινόν συντίθεται. In veteri Mimo: 'Fortuna obesse nulli contenta est semel:' apud Nonnium Ennius: 'Hen mea fortuna, ut omnia in me conglomeras mala!' 'Edomitum ærumnis,' ut apud Servium (Æn. II.) 'ærumnis victum.' Catonis hoc loco locum opportune corrigamus. 'Adversæ' (inquit) 'res se domant, et docent quid facto opus sit:' ita omnes Gellii editiones mihi visæ exhibent; legendum, adversæ res edomant, &c. habemus similem sententiam in his Livii lib. v. 'Adversæ res admonnerunt religionum:' et his Lucretii: 'Multoque in rebus acerbis Acrius advertunt animos ad religionem. Quo magis in dubiis bomines

spectare periclis Convenit, adversisque in rebus noscere qui sint: item his Aurelii Victoris: 'Constat sanctos prudentesque sensu mali prudentiores fieri: contraque expertes ærunnarum, dum opibus suis cunctos æstimant, minus consulere.' Idem alibi: 'Perditæ res subigunt recta consulere.' Iric. Fortuna sæva] Lib. v. 'En orha, et sæva, &c. Fortuna:' et alibi: 'Fortunæ sævitatem meæ.' Idem.

F. factis adorew plena gloriarer] In Mss. multis et Edd. Vett. tum hie, tum alibi est adoria. Vide Beroald. et lib, xii. p. 55, nec non in aliquot Codd. et Edd, Ber. Bas. pr. plene. Male. Non enim jungenda facta adorea; sed per Gracismum adorea plenæ gloriaver, seil. Ereka, 'de' et 'ob adoream,' 'adorea ergo.' Vide quo te ablegavi, lector, supra ad voces 'machina adtento.' Groslot, conjecit, f. plenus. Ond. Scilicet, ut, &c. domi forisque fortibus factis adorea nicnæ gloriarer | Seneca lib. cur bonis viris, &c. ' Fortuna fortissimos sibi pares quærit, quosdam fastidio transit.' Pric. Fortibus fa. ado.] Proverbiale est, de hominibus qui donn, foris, in urbe, extra urbem, forti animo et subnixo labores ærumnosos toleraverunt, qui fortibus factis adoriam landemque consequentur, qui gloriantur fortunæ cruciatibus sese hand quaquam succubuisse. Adorium Veteres dicunt laudem, sive gloriam : quia gloriosum eum putabant esse, qui farris copia abundaret, quod 'ador' nominatur. Plin. in duodevigesimo: Gloriam denique ipsam a farris honore adoriam appellabant.' Horatiani vero interpretes exponentes illud Flacci: 'Qui primus alma risit adoria: tradunt, adoriam dici landem bellicam, ex eo quod adorandi sint qui laudem ex bello reportant. Beroald.

Eq. armentis me congregem] D'Orv. congrege. Oxon. cum grege. Prave.

Vide Comm. ad Auson. Gryph. vers, 53. 'nt idem Congrege ter terno per ter tria dissolvatur:' ac Vinet, ad Epist. x. 21. 'congrege vulgo:' ac Bouhier, ad Pervig. Vener, p. 189. 'Congreges inter catervas,' Solin. p. 12. 'Congreges volitant.' Sic Mss. optimi, nihilque mutandum. Oud.

Serius auscultator] Pravo judicio Colvius et seqq, scripturam Cod. Pith, et primarum Edd. serius revocavit contra Beroaldi mointum, eni succimunt Mss. tantum non omnes, certe Flor, Pal. Fux, Guelf. Oxon. D'Orv. cum Edd. Junt. Ald. Colin. &c. et docent ita legendum voces 'aliquando,' tandem,' ut jam advertit quoque Pricieus, et serius tacite restituit Floridus. Qualis dicitur omnis, qui sero quid facit. Idem.

Armentis me permisit] Bertin, permiscuit. Quod probo. Elmenh. Praeunte Scioppio in Susp. d. l. et in textu exprimente Seriverio. perperam. At Scioppius dein videtur hoe quoque inprobasse. Nam in Symb. de co nil ait. Permisit significat plenam libertatem, qua asimis in greges equinos inmissus est. Hinc enim 'pernassus' pro soluto, libero ponitur ab aliis. Vide Barthinm et N. Hemsimm ad Claudian, l. 11, præt. in Rufinum: 'Permissis jam liect ire choris.' Adde Cort. ad Sall. B. Catil. c. 51. 'In exsilium permitti.' Et ut 'admittere,' 'inmittere equum,' dicitur hostili animo, sic et majore et solutiore inpetu 'permittere.' Hirt. lib. vitt. B. G. cap. 48. 'permisit st equo in cum.' Confer Drakenb. ad Liv. lib. 111. c. 70. § 9. 'Qua permissus equitatus turbaverat ordines.' Et ita 'permittere quid' vel 'se alicui' dici de eo, qui plenam rei suive potestatem alteri tradit, et plus esse quam 'committere,' tum alii, tum ego sæpius moneudum habui. Eleganter Martian, Cap. lib. 1x. p. 302. Et cum dicto resupina paululum, reclinisque pone consistentis sese permusit amplexibus Voluptatis: 'ut illic scribendum, rei natura, et Mss. 4. antiquissimis jubentibus. Vulgo consistens. In Guelf, utroque et Palatino est promisit. Ond. Serius auscultator] Serium auscultatorem nuncupamus, qui serio, diligenter, sedulo audit mandata domini, et ca naviter exequitur. Sed hie quidem malim legere serus quam serius, tanquam subindignanter dixerit Serius, hoc est, tardus, lentus, et conctator: qui non statum mandatum dominicum peregit, sed sero et cunctanter id tandem impleverit. M. Cato duo hac verba 'Audire' et 'Auscultare,' ita disparasse videtur atque disjunxisse, ut 'audire' sit negligentis, et ejus qui minime obsegui velit: 'auscultare' vero attendentis, et auditioni obtemperantis. Verba Catonis subscripsi, quæ sunt have: 4 Ita est enpidus orationis, nt conducat qui auseultet: itaque auditis, non auscultatis tamquam pharmacopolam: nam cins verha audiuntur, verum ei se nemo committat, si æger est.' Beroald. Mandati dominici serius auscultator] Ex vocibus 'aliquando' et 'tandem,' quæ sequuntur, legendum, quantum ego video, serus auscultator: imo et sic scriptum reperi in Cod. Oxoniensi. Pric.

At ego tandem liber asinus, &c.] Virgilius: 'Tandem liber equus, campoque potitus aperto.' Idem.

Tripudians, graduque molli gestiens] Georg. 111. 'Altius ingreditur, ac mollia crura reponit:' ubi Servius: 'Cum exultatione quadam incedit.' Κυδρφ σχήματι και ύγροῦν σκελοῦν γαυρώμενος φέρεσθαι, Xenophon in de re equestri dixit. Idem.

Equas opportunissimas jam mihi futuras concubinas deligebam] Apud Plantum Mil. glor. 'Ad equas fuisti scitus admissarius.' In his autem cum proxime præcedentibus, puto exprimi gestum illum quem τὸν εἰς τὰς θηλείας σχηματισμόν 1. 11. § 13. Julius

Pollux vocat: cujus loci ant ego intellectu, aut Interpres Latinus falsus, 'Deligebam' est eligebam. In veteri Onomastico: 'Deligo, ἐπιλέγομαι.' Idem.

Sed have ctiam spes hilarior in capatale processit exitium] Vide sub initium libri 1x, adnotata. Idem.

Ob admissuram veterem partim satianter, Sc.] Vix credo, Veneream, quod post Wow, exprimitur in Edd. Pric. et Flor. esse in Fulviano Cod. [Respicit Ondendorpins Notam Scioppir. Vide VV. LL.] sed Venerem; uti diserte in Mss. Bemb. Mang. Pal. D'Orv. Fux. Guelf. utroque, Oxon exhibetur, nec opinor, Veterum quemquam umquam dixisse admissuram Veneream, sed vel simpliciter admissuram, vel Venerem, ut Colum. 1. vi. c. 26. 'Saginandus, ut Veneri supersit.' Quare non cum Prieneo censeo vocem Venerem esse glossam, sed alteram admissuram, nt vulgatiorem et in jumentaria re ubivis obvinm. Quæ mea suspicio confirmatur scriptura Cod. Regii, ob admissuras Venerem. Hinc liquet, alios admissuram, alios admissuras adposuisse, et alios in textum recepisse, ac tum tandem Venerem in veterem, quod videtur in Florent, exstare, ut in Edd. ceteris, depravatum esse. Sic de Asino p. 145. 'Cum alioquin exsectis genitalibus possit neque in Venerem ullo modo surgere.' Adi et Colum. l. vi. c. 24. a lasciviunt in Venerem, quam si aut femina recusat.' Sic enim leg. e Ms. Sangerm. 27. § 4. et 10. 'Si admissarins iners in Venerem est, odore proritatur.' Sic Sang. C. 36. ' sed hebes in voluptate rar. sollicitatur ad Venerem. Hujusce sensum magistri lacessant admota g. c. femina.' Sic Ms. Sangerni. Aliter vulgo. Pallad. l. viii. t. iv. 'vaccas post vernam pinguedinem gestientes Veneris amare lasciviam.' Et passim apud poëtas. Nisi quis præferret admissariam, vel admissuræ Venerem. Plin. l. xx. c. 12. § 48. 'Venerem stimulat. Ideo etiam equis asinisque, admissuræ tempore ingeritur.' Lipsus vero e conjectura adlevit, ob admiss. ubcrem. Neque melior est altera mutatio, passim satiati. Nullins enim usus hic est vox passim, quant miror potuisse placere Pricwo. Recte Vett. Edd. cum Mss. pasti satianter. Quod corruptum est, quia in multis, ut D'Orv. Pal. Oxon. Fux. Guelf. pr. erat pastim satianter. Si quid mutandum, malim pastu satiati. Sed alterum efficacins: licet exemplum aliud nesciam. Sed formatur, ut 'amanter,' 'dignanter,' &c. In Ed. Vicent. pasci satianter. Ond. Ob admissuram Veneream passim satiati ac diu saginati] Columella vt. 27. 'Roborandus est largo cibo, et appropinquante vere hordeo ervoque saginandus, ut Veneri supersit,' &c. Varro 11. S. de Re Rust. 'Hos' (asinos) paseimus præcipue fano atque hordeo: atque id ante admissuram largius facimus.' Onomasticon vetus: 'Admissura, òxela.' Glossarium : 'Bíβασις' ή òχεία, admissura: ibidem: 'Oxeurhs, admissarius:' ita 'equus admissarius 'Sirachidis xxxIII. 6. apud Latinum Interpretem: nt recte pro emissarius restituit æternum deflendus honorandusque Vir H. Grotius. To Veneream ex Fulvii Ms. Sciopp, et Wowerins deprompserunt: habebant veteres editiones, admissuram reterem: Oxon. Ms. venerem: quod merum præcedentis vocis interpretamentum est: ego omnia ista inducenda crediderim, legendumque ob admissuram passim satiati, &c. Pric.

Et utique quovis asino fortiores] Lib. 1x. 'Canes rabidos et immanes, quibusvis lupis et ursis sæviores.' Idem.

Adulterio degemeri] Scribendum est degeneri: nam coitus asini cum equa invisus infestusque est equo generoso, tanquam degener et vilis: nec enim videtur esse decorum, quod

ascllus vilis et vulgaris velit inscendere equas præstantiores, quarum mariti sunt equi, et non asini: ipsæ quoque equæ dicuntur fastidire asellum subactorem et adulterum: idcirco, teste Plinio, præcipiunt equarum jubas touderi, ut asinorum in coitu patiantur humilitatem; comantes enim gloria superbire. Berould.

Nec hospitalis Joris servato fadere]
Lib. 111. argumento parili: 'Sed,
proh Jupiter hospitalis! &c. præclarus ille vector meus eum asino capita
conferunt, &c. utque me præsepio
videre proximantem, &c. iufestis calcibus insequuntur.' Pric.

Ard. cap. et subl. rertice] Constant sibi Mss. et Edd. Nihilominus verissimam arbitror conjecturam Pricæi, cervice. Et dubito, an nou ita intellexerit Beroaldus, ad hæc verba notans: 'Seeundum Virgilianam descriptionem 1. 111. G. 79. 'illi ardua cervix, Argutumque caput.'' Infra p. 149. 'Arduaque cervice sublimiter elevata.' Nemes, Cyneg. vs. 215. 'Ardua frons, &c. Plurima se validos cervix resupinat in armos.' Apoll. 111. 12. 60. δρθοΐσιν ὑπ' οδασιν αθχεν' άειρεν. Adde Burm. ad Ovid. l. viii. Met. vs. 281. 'Riget ardua cervix.' Et sic passim 'alta cervix.' Vide Barth, ad Cland, 1, in Ruf. vs. 53. 'a vertice' et 'cervice' sie confundantur in Suct. Cas. 45. Vitiose arduis Pith. Fux. Oud. Arduus capitel Virgil, de equo : 'Campo sese arduns infert.' Pric. Arduus capite, et sublimis vertice] Ita γαθρον και ύψαύχενα Ιππον, Orat. 1. Themistins: et έριαύχενας Ιππους Iliail. A. Homerus. I'ro vertice (quod omnes editos, imo, quod sciam, onnes Manuscriptos insedit) puto cerrice reponendum. Silius Ital. de generoso pullo: 'Insignis multa cervice.' Virgilins x1. 'Arrectisque fremit cervicibus alte.' Infra hic de scipso: 'Arduaque cervice sublimiter elata, lorum, quo tenebar, abrumpo.' Idem.

Primoribus in me pugilatur ungulis] Lactantius de animalibus loquens: 'Alia eorum, &c. suffulta ungulis, vel instructa cornibus.' Primoribus, est, prioribus, ξμπροσθίοις. sic δπλάς ξμπροσθίους μετεωρίζειν lib. 111. apud Agathiam Scholiasticum: et, δπλάς ξμπροσθίους ἐνσείειν 11. 3. 25. Maccabaicæ historiæ. Anacreon: Φύσις κέρατα ταύροις, 'Οπλάς δ' ἔδωκεν ἵπποις. Χεπορίου Παιδ. β. 'Επίσταται δ βοῦς κέρατι παίειν, δ ἵππος δπλη, &c. Idem.

Hinnitu maligno, &c.] Hinnitu, quem infesta rabies, non propitia voluntas ciebat. κατὰ φύσω enim hinnitum equis hilarem in Excerptis Floridorum tribuit. Idem.

PAG. 144 Remissis auribus] Recte Pricaus refellit eos, qui demissis legunt. Illi enim non conveniunt equis alacribus, et furentibus, ut vel patet ex notissimo illo versu: 'Demitto anriculas ut iniquæ sortis asellus.' Et Horat, lib. 11. O. 13. 'earminibus stupens Demittit atras bellua centiceps Aures.' Virgil. de equo ægroto 1. tn. G. 500. 'demissæ aures.' Habent illi 'aures subrectas,' ut docet experientia, et Plinius, citante Beroaldo, quem, male Roaldus ait, agnoscere 7d dem. ac Lucano l. iv. 753. et Æliano I, VI. An. c. 10. τὰ ἄτα ἄρθωσεν αὐτὸς καὶ τοὺς μυκτήρας διέστησεν. Hinc Noster p. 141. 'porrectis auribus proflatisque naribus rudivi fortiter.' Et sic alacribus canibus l. 11. p. 22. tribuit aures rigentes, nares hiantes, ora savientia. Adde Comm. ad Nemes, Cyneg. vs. 245. &c. Nam 1. tit. p. 60. vidimus legendum esse: ' rejectis auribus jam furentes.' Neque etiam placet, quod est in ponnullis Beroaldi Codd. item Fux. Reg. D'Orv. Oxon. Inc. et Edd. posterioribus Colvio, qui erravit, scribens sic esse in Rom. Ed. remissis. Aures enim remissæ sunt resolutæ, flaccidæ, marcidæ: quæ etiam non conveniunt furentibus equis, Revocanda igitur restat Vett. Edd. uti et Mss. aliorum lectio, Priemo etiam probata, remulsis, i. e. retro ac sursum reclinatis, ut exponit Beroaldus, sive reflexis et quasi supinatis, ex cujus corruptione remusis vel remilsis vel remunssis, quod dat Pithæanus, natum est remissis. Nec tamen line quadrat citatus a Pricæo locus I. 1. p. 2. 'Aures remulceo.' Ibi enim significat 'denno permulceo;' quod est palpantis et curantis equum, καταψήχοντος, ut 'permulcere alieui colla,' 'malas,' &c. 'caput' Ovid. Ep. vi. 96. vii. Met. 320. Suet. Ner. c. 1. Sil. l. 1. 101. Sed et 'mulcere' ac 'demulcere aures' ponitur pro demittere apud Nemes, Cyneg. vs. 258. quod non mutandum; Lact. l. 111. Inst. c. 10. de Ira Dei c. 7. nbi vide Bunem. Quæ mulcendi actio semper fit a superiori ad inferius. Ut ergo 'demulcere' est 'demittere,' sic 'remulcere' est 'reflectere.' Quod jam vidit Turnebus lib. XXI, Advers, cap. 22. intelligi per Virgil. lib. xtt. Æn. 812. ' candamque remulcens.' Immo Noster eo sensu alibi hoc participio utitur, ut in Flor. N. 15. Crinibus a fronte parili separatu per malas remulsis.' Vide Salmas, ad Tertull. Pall. p. 259, et quæ dicemus ad Flor. N. 3. ' Crines remulsis antiis et promulsis caproneis:' ubi itidem præmissis et promissis substituerunt. Immoremulsis unice verum esse evincit Cassiodori locus per Pricamm citatus I. vii. Var. c. 15. inter fervoris equini signa ponentis ' aures remulsas.' Oud. Remulsis auribus] Quidam codices manuscripti habent remissis. Natura generosissimo enique animalium notas animi peculiares tribuit: cauda leonum index est : in equis vero et omnium inmentorum genere indicia animi aures præferunt: fessis marcidæ, nutantes pavidis, subrectæ furentibus, resolutæ ægris. Ex hac Pliniana sententia 'aures remulsas' accipio, non tam resolutas et remissas, quam

subrectas, et quasi retro ac sursum reclinatas. Autiqui 'remissum' diennt, quasi repandum. Quidam legunt remissis, seusu manifestario. Beroald. Remissis auribus] Remulsis VIcentina editio, et non unus Ms. Frustra fuerunt illi qui remissis maluerunt: supra lib. 1. 'Aures' (equi) 'remulceo.' Cassiodorus vii. 15. de Equis: 'Crispatis naribus, ac rotundis et constrictis membris, auribusque remulsis:' de lupo Virgilius: 'Candamque remulcens Subject pavitantem utero: supra libro 111. in re simili, 'dejectis auribus furere' vocavit Noster: nec tamen ad mentem Colvii hoe in loco demissis scribendum : quid sit 'demittere aures,' in promptu est ex notissimo illo: Demitto auriculas ut iniquæ sortis asellus:' quod quam huic loco alienum, quis ille qui nescire fatebitur? Pric.

Dentiumque candentium hastis] Par. cistis: an serris, sicis, sarissis, spiculis? Latet vera lectio. Wass. Sed vide Beroald, qui bene candentium correxit pro cadentium, quod erat in Edd, primis. Quæ vox hic etiam ad terrorem facit. Adi Burm, ad Nemes. Cyneg. vs. 171. 'niveis armantur dentibus.' Pal. Fux. Guelf, astis, Flor. Pith. et D'Orv. asteis. Non tamen sic exseruntur, vel porriguntur, nec tam acuti sunt dentes equini, quam hasta. Quid, si legamus saxis? Quomodo 'dentes saxei' l. x. p. 226. et l. xt. p. 247. Ceterum vox renudatis docet nihil mutandum in Virg. G. III. 512. de equis furibundis: 'Discissos nudis laniabant dentibus artus.' Ob acumen sic dictos credit Barth, Adv. LVIII. 1. Apris 'gladios dentium' dat Pindarus Homericus vs. 604. Immo Plin. l. xvIII. c. 1. 'dentium sicas :' et in S. L. et Psalmo LVI. 4. δδόντες vocantur δόρατα καλ βέλη, με γλώσσα μάχαιρα δξεία, que abest a Fux. et mox me tot. dat. Oud. Cadentium] Lego candentium, hoc est, albicantium dentium: nam decidui dentes, signum sunt senectutis et invalentiæ. Dentes in cæteris senecta rubescunt, equo tantum candidiores fiunt. Senectus in equis intelligitur dentium brochitate sive bruncitate: hoc est, præminentia: brochi enim dentes, sive brunci, dicuntur prominuli. Hoc transcunter dictum sit, ut intelligas dictiones, quibus Plinius, Varro, Lucilius, et cæteri utuntur. Beroald.

Qui miseros hospites ferinis equis suis, §c.] De Eodem Ovidius: 'Quique suis homines pabula fecit equis.' Vide præter alios Servium ad finem 1. Æneid. 'Ferinis equis:' quia ut feræ hominum carnes vorabant. Pric.

Adeon' prapotens ille t.] Diomedis Thraciæ regis historiam attingit : qui, cum equos suos carne humana aliquandin alnisset, ab Hercule victus et equis suis in pabulum projectus est. Auctor Poëmatis in Ibin: 'Ut qui Threicii quondam præsepia regis Fecerunt dapibus sauguinoleuta suis.' Ovidins Libro nono Metamorph. ' Qui cum Threcis equos humano sanguine pingues.' Stewech. Innuit Diomedis tyrannidem, qui hospites advenas benigne domi suæ receptos vino somnoque sepeliebat, occisosque deinde equis suis in pastum offerebat. Hyginns Fab. 31. Albricins de Deorum Imaginibus. Ovid. in Ibin vs. 381. et alibi. Elmenh. Fuitne inter hospites eos aliquis Candaules? Certe illi se in hac historia comparat Lucius apud Lucianum t. 11. p. 596. An potius respicit ille ad Limonem, quæ a patre Hippomene equo in stabulo discerpenda est relicta? Vide Comm. ad Ovid. Ibin vs. 337. 461. 'Solagne Limone pænam ne senserit illam, Et tua dente fero viscera carpat equus.' Ceterum cum Scioppio et Modio facit Ed. Rom. Beroald. et Bas. pr. cum interrogatione Adcon' exprimentes. ut passim in Comicis, etiam seq. consonante. Sed non ita solet Auctor. Nam l. viii. in f. p. 175. 'Adeone, inquit, mente excidisti tua?' Ad hace simpliciter pergit narrare. Quare sequi malo ceterorum Codienm et Edd. etiam Vicentinæ, lectionem: Adeo præpotens ille. quæ jungenda sensu. In Reg. Eux. Pal. et Guelf. Adeo ille præp. Oud.

Rursus molares illos circuitus requirebam] Apud Horatium: 'Obsecto et obtestor, vitæ me redde priori.' De deliciis humanorum votorum Maximus Tyrius: Εί τις θεών, ὥσπερ ἐν δράματι ύποκριτάς, αποδύσας έκαστον τυθ παρόντος βίου καὶ σχήματος, μεταμφιέσει τὰ τοῦ πλησίον, αὖθις οἱ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποθήσουσι μεν τὰ πρότερα, όδυροῦνται δε τὰ παρόντα. Lactantins cap. 3. de Opific. Dei: 'Magnisque clamoribus conditionem pristinam flagitant.' Arriauns Epictetwornm III. 16. de co qui e servitute in libertatem et divitias evaserat: Πεφίληκε παιδισκάριον, καὶ δυστυχών ανακλαίεται, καὶ τὴν (προτέραν) δουλείαν ποθεί. adeo vere Eubu-

Fortuna meis cruciatibus insutiabilis] Heliodorus 11. Έριννὸς τοῖς ἡμετέροις κακοῖς ἀκόρεστος. De eadem Theodorus Prodromus: Οὐ ταῦτα τὴν ἄ-πληστον αὐτῆς γαστέρα Ἑπλησεν, οὐκ ἔδωκε τῷ λιμῷ κόρον. Ιdem.

lus: Πολλοί φυγόντες δεσπότας, έλεύ-

θεροι Όντες, πάλιν ζητοῦσι τὴν αὐτὴν

φάτνην. Pric.

Delegor enim ligno monte devehundo] Lactantius de Ira Dei cap. 13. 'Utitur' (homo) 'terra ad percipiendam frugum varietatem: collibus ad conserenda vineta: montibus ad usum arborum atque lignorum.' Asinos his usibus deputatos Græci ἀγκαλίδα-γωγούς vocant. Vide VII. 25. Pollucem. Idem.

Puerque miki præfectus imponitur]
'Præfectum' lepide dixit. Terentius: 'Elephantis quem Indicis præfeccrat:' ubi Donatus: 'Etiam hoc stulte, cum hoc ad dignitatem sumat, et sic pronunciet ut magna esse præfectura videatur.' Bene et imponi-

tur. Quintilianus XIII. Declam. 'Et vacca, et armenta, et omne pecudum genns: sed illa impositus colibet magister:' hinc in Glossario, 'Ἐπικτηνίπης, jumentarius,' &c. quo loci non inepte superjomentarius reponas: nec enim vim nullam illud ἐπὶ habet, nec altera vox illa apud Suetonium non extat. Idem.

Omnium ille q. p. deterrimus] In Edd. Rom, etiam et Beroaldi scribitur omnibus, notatque Beroaldus, figuram esse archaismon pro Genitivo. Neque aliter exhibent Mss. Florent. Palat. (errat enim Elmenh.) Bert. Fux. Pith. Guelf. ambo, D'Orvil. Par. et Oxon. teste Pricao, qui hoc dixit de codice Appuleii, non Gellii, vel Macrobii, ut falso credidit J. Gronov. ad Gell. lib. 11. c. 18. 'omnes omnimodis diis exosos.' Facillime vero potuit superlativum adhibnisse Auctor pro positivo, deterrimus omnibus, quod aliis exemplis cum Ablativo recte defendit Cl. Arntzen ad Anrel. Vict. de Cæs. c. 26. et aliquatenns magnus J. G. Vossius de Constr. c. 17. qui tamen cum ab Elmenhorstio deceptus crederet in Mss. esse omnibus modis, probavit Gulielmii conjecturam, a Vulcanio Ed. sec. et Elmenh. receptam, omnimodis. intercedo, quominus omnimodis adverbialiter hic illic occurrat; quomodo etiam Pearcius ex vetustissimo Cod. legit in Cic. lib. 1. de Orat. c. 20. 'omnimodis disputaret,'et Wopkens. in Misc. Nov. Obs. vi. t. II. p. 25. in Septim, de B. Tr. lib. 11. c. 16. ' Agri referti jugi pace, deprædati omnibusque vexati.' Sed cum ibi Ms. addat rebus, et alius exhibeat deprædationibusque, malim deprædationibus, ignibusque vexati. Verum Noster vel omnimodus utitur Adjective, nt disces ex Indice Floridi, vel plene effert omnibus modis, uti est lib. x. p. 215. 'sisti modis omnibus oportere.' Lib. xi. p. 252. 'lucrum certum modis omnibus significari.' Et pas-

sim alii, ut multis modis. Atque hoc probavit Pricaus, immo in textum admisere Scriverius et Floridas, inducti quoque falso Elmenhorstii testimonio. Sed omnimodis adverbialiter non adhibuit. Nam, quod ita citent ex Flor, N. IV. fallantur viri docti. Ibi enim cum Ed. Junt. post. et Salm, Plin, Exerc. p. 84, et aliis legendum, Omnis modi peritus modificator: seil. musici. Quamquam et illie omnibus modis rescribi posse suo loco videbimus. Ceterum salvo quidem sensu et constructione, sed, ut videtur, interpolate, ediderunt Vicent. Junt. atraque, Colin. Colv. Vulc. pr. Merc. Wow. Pric. omnium. Quod an in Cod. Regio exarctur, non andeo pronunciare. Sed ad Ed. Colvii nihil ex illo crat notatum. abest ab Oxon, Pal. Fux. Guelf. Oud. Omnibus deterrimus] Attende loguntionem innsitatam, neque ex regula Grammatices, qua pracipit superlativa jungi debere cum genitivo: ut dicatur, 'omnium deterrimus,' 'omnium pessimus.' Archaismos tigura est: sie enim Veteres loquebantur, quibus mutatio casumm crat frequens, et quasi peculiares. Illud Ciceronis non absimile videtur: 'Simillimum Deo judico:' quod tamen (ut docet Priscianus) significat valde simile: hoe autem totum transtulit ex Luciano, qui ait. είς το ύρος άνω έπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ωμοις ἐκόμιζον: id est, 'in montem superiorem mittebar, ad ligna humeris deferenda.' De puero quoque quem deterrimum pessimumque mortalium Appuleius appellat, Lucianus Græce inquit: ονηλάτην παιδάριον ακάθαρτον: id est, 'Asinarium puerulum impurissimum.' Beroald. Omnium ille quidem puer deterrimus] Gulielmius omnimodis ille, &c. at melins duo Mss. omnibus modis: infra lib. xt. ' Lucrum certum modis omnibus significari.' Gellius lib. 11. cap. 18. 'Ex quibus latenter intelligas non omnes modo Diis exosos esse, qui in hac vita cum armunarum varietate luctantui: quo loco mihi perplaceret, non omnibus modis Diis, δy c. reponi: est et omnibus in Oxon. Codice, $\tau \hat{\varphi}$ modis negligenter omisso. Pric.

Nec me montis execlsi tantum arduum fatigabat jugum] Cyprianus in de habitu virgin. 'quem laborem, cum conamur ascendere colles, et vertices montium!' at cum de lignatione heic agatur, apponamus congruum hunc Horatiani Scholiastis locum: 'Non facile itur in ea loca ad cadendum ligna, qua sunt nimis alta atque abrupta.' De 'montium jugis arduis' supra ad lib. 1. pag. 2. dixi. Idem.

Saxeas tantum sudes incursando conturbabam ung.] Palat. saxæ incursando contribut. Bert. suxeas sudes incessando conterebam ungulus. Wowerius. Incessendo conterebam. Sie Bertin. Sciopp. in Symb. Incursando contercham. Sic Aldus et Palat, Flor, i, contribum, Bert, incessando conterebam, Vulgo, i. conturbabam, Rom, i. conturbam, Male, Elmenh. B. M. contribam ungulas. Putean. Saxeas sudes ita fut Floridus] exposuit quoque Beroaldus. Sed forsan melius explices arbornin radices e saxis eminentes aut lignorum frusta saxis superjacentia. Lib. 1x. p. 153. ' per iter ardanm, sernpis et hnjusmodi stirpibus infestum.' Florid, ult. de via molesta: 'Adde et lapidum globos et caudicum toros.' Verum sudes non agnoscunt Mss. Reg. Fux. Guelferbytani, Oxon. Par. D'Orv. Inc. et Palat, præbentes saxosa. Nec male. Adi Passer. ad Propert. IV. 5. 20, 'Saxosamque terat sedula culpa viam.' Quid, si fuerit olim saxa sudesque, aut simile? ant saxeta: quæ vox etiam restituenda est Colum. de Arbor. c. 23. 6 loca aprica, calculosa, glarcosa, interdum et saxeta amat.' Sic enim Mss. Medie. Sangerm. et Lips. Vulgo, saxosa. Dein Pith, incrasando. Ne mutes

incursando. Liv. lib. v. 31. 'Agros incursavere.' Plura de hoc verbo vide annd N. Heins, ad Phædr, lib, 11. F. 7. Porro conterebam ex conjectura pro conturbam reposnit Beroaldus, eninque sequentes Junta, Aldas, Colin. Basil. ac dein e Ms. Bert. Wower, et recentiores, quod etiam divinarat Grut. Ac forsan eam lectionem firmant Reg. Fux. et alii. Sic lib. 1v. p. 65. 'Ungulis extritis.' Lib. 1x. p. 295, 'digitos adulteri ungula compressos, ad summan minutiem contero.' Sed in Vicent, Colv. Vule. Merc. &c. conturbabam. Æque 10fingi potuisset contundebam, nt lib. 1x. p. 182. 'Crebris offensaculis contusis eruribus meis.' Certe ungulæ non conturbantur ab inferiore parte. Seilicet ex Flor, Bemb, Mang, Fux. Pith. Guelf. utrinsque, item D'Orv. scriptura contribam, Palat, contributa. collata cum conturbabam, existimo corrigendum esse contribulabam, eleganti metaphora desumpta a frumenti contusi extritique tribulatione. Similiter ait lib. 1x. p. 185. 'pectora copulæ sparteæ tritura exulcerati.' Hucpertinet locus Judie. lib. 1. c. 8. & 6. 'Αλοήσω τὰς σαρκὰς ὑμῶν ἐν ἀκάνθαις, εξ \$ 16. ηλόησεν έν αὐταῖς τοὺς ἄνδρας, uhi καταξανώ et κατέξανε, quod Mss. nonnulli ostentant, e glossa est natum. Oud. Nec saxeas tantum sudes incursando conterebam ungulas] 'Sudes saxeas,' ut potnit, exposuit Beroaldus : bene interim Oxoniensis Ms. nec saxosa tantum incursando contribam ungu-Saxeas sudes | Ut sudes las. Pric. ligneæ ustulatæ vicem telorum implent, et perforant, sic et saxa acuta, quæ 'sudes saxea' dicuntur, nugulas asini comminuebant, conterebantque: et id facilius contingebat, propterea quod soleis ferreis minime erat calciatus. Lucianus: ἀνυπόδετος ὅρει έν λιθίνω: id est, 'in monte saxeo eram sine calciatu.' Jumentorum autem calciamenta sunt soleæ ferreæ. Berould. Conturbam | Corrige conterebam. Idem.

Persape dedolabar | Prosape in Palat. perclive Pith. Edd. Vicent. Ven. Veram esse puto Bertinianam leetionem. Ad puerum enim referenda sunt, sient segg. 'ietus inentiens,' &c. sive puer me procliciter, i. e. prono ad verberandum animo manuque, ae facile, et levissima quaque de canssa dedolabat. Quamvis et passivum retineri possit. Eodem enine Dedolabor D'Orv. desolabor Pith. Adjectiva nentra ab Auctore. passim adverbiorum in vicem esse posita, docebit notarum Index. Est vir doctus, qui conjecit pro clivo sive ante clivum; ut sit quasi παροιμία, ' Equus in clivo ' Senee. Ep. 31. Petron. &c. Non persuadet. Oud. Fustium quoque crebris ictibus persape de dolabar Glossie: 'Ευλοκόπος, δ τύπτων ξύλφ, fustnarius:' et ibidem: ' Ευλοκοπώ, τύπτω ξύλω, defusto, fustigo.' Dedolabar, ut in alio Glossario: ' Dolat, πελεκά, καl τύπτει.' Pric.

Ut usque plagarum miki medullaris insideret dolor Bert. medullitus. Elmenh. Quod placnit Scioppio in Susp. lib. 1v. 10. et usq. Pith. D'Orv. meduliuris. Singularem esse et hypallages similem locutionem pro 'usque medullas insideret mihi plagarum dolor,' Beroald. Pricaus, et Flor. aiunt. Nam male post plagarum in alignot Edd, distinctio quædam ponitur. Sed perperam. Significat enim vel 'continuo semper perpetuo,' vel 'tantum non,' 'adeo vehementer,' ' et eo usque,' ut medullas penetraret dolor, uti apud Terent. Adelph. 11. 2. 5. ' Ego vapulando, ille verherando, usque ambo defessi sumus.' iv. 2. 19. 'Ctesipho me pugnis miserum usque occidit:' et alibi. Vide Plant. Ind. Par. l. 1x. p. 204. 'fines usque et usque proterminaveris.' Oud. Ut usque plagarum mihi medullaris insideret dolor] Hypallage, pro, 'Ut medullas usque plagarum dolor insideret mihi.' Virgilius: 'Altius ad vivum persedit:' ubi Servius: ' Medullas, &c. penetravit.' Seriptor ad Hebracos 4. 12. Δακνούμενος άχρι μερισμοῦ, &c. άρμῶν καὶ μυελῶν. l'ric.

Coxæque dextræ semper ictus incuticus, &c.] Apud Plautum Bacchid. ille: 'Stimulo cor foditur:' cui alter cavillans, 'Pol tibi multo æquins est coxendicem.' Idem.

Ulceris latissimi facto forumine \ Vulneris (in Bert. rolneris) edidere Wow. Seriv. et Pric. Male, si quid video. Vulnus perpetua incussione ulcerosum erat, sed præterea ulcus hoe rescissum iteratis plagis fiebat, adeoque latissimum, Virgil. lib. 111. Georg. 161. ' ferro reseindere summum Ulceris os.' Grat. Cyneg. 355. 'lacerique per ulceris ora.' Estque 'foramen ulceris' Virgilio 'specus atri vulueris' lib. 1x. Æn. 700, quod bene contra Pricæum alti reponentem vindieavit Drakenb. ad Sil. lib. vi. 68, 'atris Vulneribus qui ferret opem.' Oud. Et vulneris latissimi facto foramine, imo rero foreal Libanius XIV. Declain. 'Ορωρυγμένους ύπο των μαστίγων. In martyrio Polycarpi: Μάστιξι μέν καταξανθέντες, ώστε μέχρι τῶν έσω φλεβών και άρτεριών την της σαρκός οίκονομίαν θεωρείσθαι. sic 'vulnerum foveas 'Cassiodorus cap. 15. de Anima dixit: 'fossare telis corpora' annd Varronem Ennins : et 'tergum vulneribus defossum' Claudianus. Virgilius: 'Reddit specus atri vulneris undam Spumantem:' ubi Servius: 'Poëtica exaggeratione specum pro cavatione posuit.' Proatri, alti antem quid nos prohibet legere? Prædictam sancti Viri passionem, cum Ignatii Epistolis ex Mss. nuper in lucem edidit celeberrimus sanctissimusque Præsul, Usserins, Armachanus Archiepiscopus: 'qui' (quod de Sophoele Val. Maximus,) 'certamen cum natura rerum gloriosum habet : tam ille benigne opera sua mirifica exhibendo, quam illa operibus tempora' (commodiora utinam) 'liberaliter subministrando.' Pric.

Vulnus sanguine delibutum] Edd. Ald. Junt. post. sanguinem. Ill. N. Heinsins ad Ovidii Epist. XI. vs. 12. legebat sanie: quod facile admitterem, si addicerent Mssti, ob præcedens ulceris. Gell. lib. v. c. 14. 'Conceptamque saniem vulnere intimo expressi.' Verum lib. vitt. p. 158. 'Vulnera illa, quorum sanguinem lacrymæ tnæ prolucrunt.' At illic quoque saniem reponere conatur. Lib. IX. pag. 205. 'prioris plagæ vulnete prolapsum capite sanguinem detergens.' Oud.

Lignorum vero tanto me premebat pondere, ut, &c.] 'Molem immensam humeris, et non tractabile pondus Imponens.' Seneca cap. 5. de Tranquill. 'Necesse est opprimant onera quæ fevente majora sunt:' nec solum pondere eum, sed et rerberibus multat: hæcsors, hoc genus animalium: 'Pάβδος καὶ φορτία δυφ apud Sirachidem est: bene et premebat. Lucilius: 'Mantica cantheri costas gravitate premebat.' Pric.

Ut survinæ molem, &c.] Festus: 'Moles pro magnitudine fere poni solet,' Idem.

Quotivs in alterum latus præponderans declinaret sarcina] Hoc volunt Hesychii ista: ' Ρέπει' κλίνει, βαρεί, καθέλκει. Idem.

Vel certe in alterum latus translatis percequare] Hoc illud est quod ύπος ύγια ἀφ' έκατέρας πλευρῶς εἰς τὸ ἰσόβροπου βαρύνειν Philo in Flaccum vocat. Pollux IV. 21. ᾿Ανασηκωθῆναι δὲ λέγοιτ' ἀν, τὸ προσθεῖναι τῷ ἀναφερομένφ πρὸς τὸ βαρύνον ἰσοβροπίαν. Idem.

Iniquitati p. medebatur] Pal. et Bert. inæquitati. Flor. iniquitate. Elmenh. Immo in Pal. Fux. et Guelferb. utroque est inequitate. inequitati Pith. Scriverius iniquitate edidit. Sed vere D'Orv. et Oxon. habent inequitatem, sen iniquitatem, vel inæquitatem. Nam mederi etiam cum Acensativo construi probant Grammatici ex Terentii Phormione, v. 4. 3. 'Quas mederi possis.' Serv. ad Virg. Georg. 1. 193. Oud.

Sarcinæ pondere] Glossarium: 'Bápos, sarcina, pondus, gravamen.' Pric.

PAG. 145 Pedibuss. consulens | Flor. peronibus. Recte. Elmenh. Verissime sic edidit Seriverius; Perones enim sunt rusticorum inprimis calceamenta. Atque in cadem hae re ait Lucianus, cuins hie omnia Nostris sunt simillima, tom. 11, p. 599, καl ποταμός Αν άένναος έν τη δοφ. δ δε των υποδημάτων φειδύμενος, οπίσω των ξύλων επ' έμυλ καθίζων, επέρα τον ποταμόν. De peronibus præter alios consule omnino Balduin, de Calc, cap. 17, et ejus Comm. Du Cangium in Gloss. Latino. Græcæ Gloss. ¿ εμβάς. pero. soccus.' Oud. Madore] Onomast. vetus: ' Mador, διέσις, ὑγρασία.' utitur et 1. libro. Pric.

Superpondium] In codem Onomast. 'Superpondium, ὑπέρμετρον.' Idem.

Limo conoso ripæ supercilio lubricante] Vel Ablativorum nimius hae in periodo concursus persuadere interpretibus, editoribusque debuerat, vitii aliquid hie latere; præter syntaxeos rationem, qua verbum 'Inbricare' numquam non est Activum, sive Inbrienm facere. Gloss. 'Lubrico, γλοιδω.' unde et lib. 11. p. 25. 'sua membra leniter inlubricans.' Prudent, περί στεφ. e. 12. 33. ' Namque supercilio saxi liquor ortus excitavit Frondem perennem chrismatis feracem. Hine pretiosa ruit per marmora, lubricatque clivum.' enim lego non nunc: ihique etiam in Oxon. clivo. Utrobique vitium natum ex pronunciatione vel scriptura syllabæ om: nisi quis malit hie supercilia, Gr. ὄφρυας. Adi Serv. ad Virg. Georg. 1, 108. Pric. ad lib. v. p. 107. 'juxta supercilium amnis.' Rittersh. ad Oppiani 'Αλιευτ. lib. 11. 34. Davis. ad Hirt, B. Afr. e. 58. Liv. 1, xxvn. 18. xxxiv. 29. Mel. lib. 111. cap. 3, Vitruv. lib. v. cap. 7. 'sedes præcidantur, et qua præcisio fuerit, ibi

constituantur itinerum supercilia.' Ita hie locus e Mss. et Edd. Vett. constituendus est. Solin. c. 24. 'Minutis orarum superciliis spoute fluctus ingrui resistuntur.' Uti et illa e Mss. sunt legenda; nisi quod minutis e conjectura emendarim pro vulgari intimis et Salmasiano in extimis. Si quis resistunt ex aliis Codd. et Edd. Vett. præferat, pro subsistant, stant, per me licet. Oud. Ripæ supercilio] Vide supra p. 282. dicta. Pric.

Capistro suspendere, canda sublevare] Scilicet me, ut Luciano tom. II. p. 599. ubi lego: οὐ γὰρ ἦν, καταβάς τε χειρά μοι επιδούναι, κάμε χαμόθεν επεγείρειν. Vulgo οδ et τοῦ χ. Adi Comm. Sed elegantissime hic exaratur in Codice D'Orv. capistro os suspendere, probante eximio ejus possessore in Miscell, Observ. v. t. p. 150. Et vere, si modo pro cauda tum legas cauda me. Quo faciunt egregie Oxon, et Par. Codd, in quibus caudam. Ond. Cauda sublevare Lib. Iv. 'Non fustibus, non stimulis, ac ne canda quidem, &c. eruribusque undique versum sublevatis, tentabat exsurgere.' Vide Exod. 23. 5. de asino sub onere deficiente: ubi Latinus: 'Sublevabis eum eo.' Ita 'plaustrum conversum sublevare,' in lib. LII. ff. ad leg. Aquil. In vet. Onomast. 'Sublevo, ὑποαίρομαι.' Pric.

Certam partem tauti ponderis Flor. certe tanti operis partem. Bene. Elmenh. Accedunt D'Orv. Oxon, ut jam edidere Wow. Elm. Seriv. Pric. Flor. et centies occurrit in Nostro. p. præc. 'vel certe in alterum latus transferre.' Mutaverunt forsan, quia sequitur, 'quoad resurgerem saltem detrahere.' Sed jungenda ibi resurgerem saltem. Ceterum cum Seriverio non solum ordinem mutavi, t. pond. partem, e Florent. sed ex eodem, Fux. Reg. D'Orv. Pith. Guelf. ambobus, Oxon. Par. rescripsi oneris, φορτίον in Luciano. Surgerem Pith. Oud. Certe partem tanti ponderis quoad

resurgerem saltem detrahere] Panægyristes ad Constantinum: 'Nimia mole depressi, levato onere consurgimus.' Pric.

Defesso mihi] Pricæns malebat defecto; sed vide ad lib. vi. init. p. 110. 'defectum laboribus.' In Ms. D'Orv. mox est mi pro mihi. Adi ad lib. 11. p. 24. 'mi salutare.' Quod non solum vetustioribus, ut Ædituo apud Gell. lib. x1x. cap. 9. Ennio apud Cicer. 1. de Off. cap. 12. Catullo cap. 5. Lucretio, Varroni, &c. sed et ipsi Ovidio fuit in usu lib. 1x. Met. 191. ' Nec mihi Centanri potnere resistere, nee mi Arcadiæ vastator aper ;' ac Virgilio Æn. vr. 104. 'nova mi facies inopinave surgit: ubi errat Servius synæresin tantum adhiberi dicens, eum incipiat esse blandientis adverbium. Vide Burm. et vs. 123. Oud. Nullum quidem defesso mihi ferebat auxilium] Hæc est vulgaris lectio, et satis commoda : crederem commodiorem tamen defecto. Lib. viii. 'Meisque defectis lateribus consulas: ' et libri vi. initio, 'defectus gradus:' et post, eodem libro : 'Lassa, saluteque defecta.' Glossa: 'Defectus, ¿¿arovhoas.' Pric.

Compilabat] Fulvius et Lipsius concipilabat. Male. Libr. 1x. ' Me membratim compilassent.' Vide Indicem. Sed eo loco p. 178. Ed. Pric. Lipsius lib. 11. Ep. 22. legit concipilassent. At perperam. Recte Ascon. Ped. et Festus docent ' compilare' proprie esse ita 'pervellere,' nt ne pilos relinquas, et hinc pro 'involare' et 'spoliare' poni : ut bene Beroald, et Flor, cum Elmenh. monuere. In Apol. p. 552. 'Invasisse me domum Pudentillæ, et compilare bona ejns.' In D'Orv. compilebat. Male. Vide tamen Mise. Obs. v. 1. p. 150. Oud. Compilabat] Pilos pervellebat : signat enim ita se fustuario casum, ut nec pilus in toto corpore relinqueretur. Namque 'com-

pilare' (ut auctor est Asconius Pedianns) est ita pervellere et furari, ut ne pilos quidem in corpore 'compilatores' relinquant. Ex codem fonte illa quoque verba sunt 'suppilare' et 'expilare:' hinc 'compilare ' dieitur scriptor, qui aliena furatur, et in unum quasi corpus redigit: 'compilare' enim, anetore Festo, est cogere. Ambrosius dictus est a Hieronymo 'compilasse' hexameron Origenis: quoniam videlicet, qua ab Origene dicta fuerant Græca lingua, hic furtim in librum suum transtulit, Latine compositum; et quod ille fusins tradiderat, et uberius, hie succinetius retulit, et astrictius. Virgilius 'compilator' Homeri dictus est ab æmulis, quoniam versus Homerieos ad verbum pene transferebat, ex alienisque racemis vindemiam sibi faciebat: quod ille respondit magnarum esse virium, clavam Herculis extorquere de manu. Auctores veteris bibliotheeæ mutuo se 'compilaverunt,' ut inquit Macrobius. Lucianus in hane sententiam : ἀλλὰ ἄνωθεν άπο της κεφαλής και των ωτων άρξάμενος συνέκοπτέ με τώ ξύλω, έως ἐπεγείρωσί με al πληγαί: id est, 'superne incipiens a capite et auribus, fuste me concidebat, eo usque dum me plagæ ipsæ excitarent.' Beroald.

Cadens fuste gravissimo] Ob horum hominum insolentem inhumanitatem prohibitum fuit Cod. Theodos. de eursu publ. angariis et parangariis, ne aliquis in agitando fuste uteretur. Verba adscribam: 'Quoniam plerique nodosis et validissimis fustibus inter ipsa currendi primordia animalia publica cogunt, quidquid virium habent, absumere, placet ut omnino nullus in agitando fuste utatur, sed ant virga ant certe flagro, cujus in cuspide infixus brevis aculeus pigrescentes artus innocuo titillo poterit admonere, non ut exigat tantum, quantum vires valere non possunt.' Loci hujus indicium mihi faciebat

doctiss. Juvenis Joann. Loccenius Holsatus, qui Curtii historiam emendatam et illustratam nobis brevi dabit. Elmenh. Istud cidit non est in mea Coll, sed cadit dant Edd, ante Beroald, item Junt, post, adit Pith. Fusti ex Flor, et Pith, recepi. Vide lib. tv. p. 66. 'non fusti tantum, sed et machæra perfossus:' et in Variis Lect, ad Auct. B. Hisp. cap. 17. 'Fusti percussit.' Ceterum male ante Wowerinm et contra Mss. O. editum erat grav. pro grandissimo. Lib. 1x. 'auribus grandissimis.' Lib. x. p. 222. 'grandissimum calicem:' et sie Varro, Plinius, alii. Oud. Cedit | Purior lectio est cadens : lioc est, feriens ac percutiens. Beroald.

Fom. vice me plaga | Pro vice, quod recte se habet, malebat ricem Stew. ad p. 378. Ed. Lugd. sive lib. x. p. 229. Sed adi me ad lib. 1. p. 9. 'Vice Calypsonis.' Vocem ipsæ ante Elmenh. e Codice l'al. jam addidit Wow, nt ille e Florent, et alii inserendam ex aliis Codd, monnerunt, quibus accedunt Reg. Fux. Guelf. Oxon. D'Orv. Inc. Pro me in Ed. Vicent. est mea. Oud. Donec fomenti vice ipsæ me plagæ suscitarent | Petronius: 'Osculis, tanquam fomentis aggressus est.' De eo, qui plagis velut fomentis quibusdam ad coitum incitari solebat, vide Cælium Rhodiginum. Pric.

Spinas accrrimas] Ad Ovidii lib. VII. Met. vs. 265. 'Succos incoquit acres,' N. Heinsins legi vult, sp. asperrimas, sine necessitate. Acreenim passim pro sævo, aspero ponitur. Vide Wopkens. Misc. Obs. vol. vIII. ad Vellei. lib. II. cap. 6. 'Majora et acriora repetens.' Acre et acutum συνωνύμως et vice versa passim usurpantur. Deest ea vox Fux. Oud.

Viriosas] Plerique quidem Mss. et Edd. viriosas exhibent. Nihilominns prætuli cum Palat. Oxon. Guelf. sec. et Edd. Junt. Ald. Vulc. sec. Wow. Pric. Flor. virosas; quia sic scribendum esse docent poëtæ. Eadem confusio infra, sed alio sensu, lib. IX. p. 186. 'Scæva, sæva, virosa, ebriosa.' In Pith. et Ed. Scriv. perperam vitiosas. Idem.

Infeste] Præfero omnino scripturam Edd. Vicent. Junt. utriusque, et Aldi, infestæ. Passim Adjectiva præ Adverbiis amat Noster, et quidem plura junctim. Lib. 1, p. 14, 'Lenis fluvius ignavus ibat.' Lib. n. p. 26. 39. vn. p. 145. viit. p. 159. x. p. 234. et aliis locis innumeris. Idem. Spinas acerrimas, et punetu venenato virosas, &c. caudæ meæ pensilem deligavit eruciatum: ut incessu mco commotæ incitatæque funestis aculeis infeste me convulnerarent | Glossa ordinaria ad Matth. 23. 5. ' Faciebant grandes fimbrias, et in iis ligabant acutas spinas, ut eundo vel sedendo interdum pungerentur, et sie quasi commoniti, ad Dei officia retraherentur.' In veteri Onomast. ' Aculeus, κέντρον.' Pric.

Si dolori parcens, &c.] Opportune heic stabiliendam censeo vulgatam in Jure lectionem, quam e doctorum numero non unus (Gothofr. Schardins) immutatam voluit. In lib. 1. 6 7. ff. si quadrupes pauper, fecerit: 'Si equus dolore concitatus calce petierit, cessare actionem istam:' ex lib. LII. \$ 1. sequentis tituli dolone. substituunt : quos vel hic locus Appuleianus erroris manifestos facit: at cum supra etiam libro 1v. 'dolorem plagarum ' legam: apud Curtium 111. Darii equos 'dolore efferatos:' et Senecam, (de animalibus sessorem recusantibus,) 'Compescimus ea, ut dolor contumaciam vincat.' (lib. In sap. non cad. injur.) Cum hæc legam (inquam) et apud Ciceronem (quem imitatus Jurisconsultus videtur) Orat. pro Seanro apud Priscianum: 'dolore concitatum:' non ipse tantum persuadeor, sed et aliis me persuasnrum crediderim, in tam concinna lectione nil quidquam novandum. Id.

Nec quidquam videbatur aliud exco-

gitare puer ille nequissimus, quam ut, δyc.] Suidas: 'Αεὶ φέρει τι Λιβύη κακύν επὶ τῶν κακούντων, καὶ ἀεί τι κακὸν νεώτερον ἐξευρισκύντων. Josephus viii. 3. de Jeroboamo: Οὕτως ἐξύβρισεν εἰς τὸ θεῖον, καὶ παρηνόμησεν, ὡς οὐδὲν ἄλλο καθ' ἡμέραν ζητεῖν, ἤ τι καινὸν καὶ μιαρώτερον τῶν ήδη τετολμημένων ἐργάζεσθαι. Idem.

Idque jurans et nonnunquam] Pro ulque in Palat, non ineleganter est id quoil. Ut sæpe vidimus in Cæsare Hirtingne. Et sic Ed. Ven. A. 1171. Lib. III. B. Civ. c. S6. 'Id quod facturi confirmaverunt:' ubi vide, ac Drakenb. ad Liv. lib. XXIII. c. 5. § 9. 'Id quod ante Cannensem certe cladem maximum fuit.' Oud, Idque jurans ctiam nonnunquam, comminabatur assidue] Infra lib. 1x. 'Carcerem, et perpetna vincula, mortem denique, &c. comminatus, &c. idque dejerans etiam confirmat per omnia divina Numina.' Philo in de legg, special. Είσι γάρ οι δμνύουσιν, έαν τύχη, τραύμα. τα και σφαγάς. Chrysostonius Homil. 15. in Epist. ad Ephes. Elol de tives at και δρκους πρυστιθέασιν, (nempe irre sine litaturas se,) οὐδέν δὲ αἰσχρότερον της ούτω θυμουμένης. Supra hic lib. v. ' Nec sum mulier, nec omnino spirem, nisi cam de tantis opibus pessum dejecero.' Pric.

Et plane fuit quod ejus detestubilem malitiam ad pejores cusus stimularet]
Philo de Flacco loquens: Προσεπέβρωσεν δ' αὐτοῦ τὴν ἐκ μαθήσεως τὸ πλέον ἡ φύσεως ἐπιτετηδευμένην ἀπόνοιαν καὶ συντυχία τις τοιαύτη, &c. Idem.

Nimia ejus insolentia expugnata patientia mea] Ovidius: 'Vitiis patientia vieta est.' Idem.

Calces validos extuleram] Ut rescripsere Elm. Scriv. Flor. extat c. in eum in Reg. Guelf. utroque, Oxou. D'Orv. Inc. ac Ed. Junt. post. Ordinem Mang. Cod. dederunt Wow. Pric. A ceteris exsulant. $\tau \grave{\alpha}$ in eum. Dein validas, ut est in Fux. et Fulv. præbent Reg. quoque Guelf. sec. et Palat. Contra lib. vi. p. 127. in vulgatis erat calce unica, in aliis nuico. Infra p. 147. 'calcis, quam inefficacem fuisse doleo;'in uno quem. Scilicetutrumque genus in usu fuit. Consule Heins. ct Drakenb. ad Sil. Ital. lib. vii. 696. 'Calce ferrata.' Canneg. ad Aviani F. xxviii. 10. Iu Oxon. Guelf. sec. eti un ctuleram. Oud.

Denique tale facinus in me comminiscitur] Infra lib. x. 'Tale denique comminiscitur facinus,' Pric.

Projereque funiculis constrictum] Wow, ordinem, quem ait esse in Fulviano, in contextu expressit, et hine Pricaci Ed. Sed ex Scioppi notula videtur patere, propere ei codici abesse, sicut et exsulat ab Mss, Reg. Fux. D'Orv. Oxon. Pal. exhibentihus funiculisque, (e Guelf. nil notatum,) nisi quod in ultimo vitiose, funiculumque. Bene advertit Stew, hie festinationi non esse locum. Quare cum illo, item Salmasio et Pricao, malim quoque probeque, vel funiculisque constrictum probe, prod. Nam in Pith. est propeque. Frequens est linjus vocis usus nostro Auctori. Vide Indiceni, et lib. 111. p. 87. 'Utres probe constrictos.' Lib. xi. p. 245. 'me probe muniveram: ubi alius proprie. ducit male in D'Orv. Via Fax. Oud.

Stuppæ sarcina me satis onustum, funiculisque constrictum, propere producit in viam.] In aliis, onustum, propereque funiculis constrictum, producit, &c. quod propins veræ lectioni: quam putamus petamiculis constrictum. lib. 111. de caprinis uttibus: 'Quos cum probe constrictos, &c. cernerem.' Pric.

PAG. 146: Fomento tenus] Plauti tenus e Bacchid. Act. 1v. 6. 23. huc nihil pertinet. Vide illic Comm. et Salmas. ad Tertull. Pall. p. m. 161. Si fomento tenus propugnare quis velit, fingat ille, carbunculum istum fuisse quidem igne spirantem, sed non totum perustum ita, ut stuppam statim accendere potuerit; sed tum demum, cum carbo ad stuppam usque

conceperatignem, eam quoque incendisse et surrexisse in flammam. Nihilominus ego quoque prætuli tenui cum Wow. Mercero, Sciopp. lib. IV. Susp. L. Ep. 12. ac ceteris; eonsentientibus Mss. Flor. Pith. Guelf. Reg. Pal. D'Orv. Oxon. Inc. &c. ut et Junt. post. Coalescens vero est in Ms. Incerto, non calescens, forte convalescens. Sæpe enim hæ voces sunt confusæ. Vide ad Jul. Obs. c. 103. Acid. ad Vell. l. 11 c. 48. Quintil, lib. v. Inst. c. 13. 'Convaluit flamma.' Solin, p. 11. 'anguem ad inmensam molem fernut convalescere,' i. adolescere, augeri. Vide Delr. et Salm. ac sic Mss. Leid. plurimi. coalescere Edd. Vett. et Struchtmeier. Auim. Crit. p. 128. Sie et c. 26. 'ne malum in perniciem convalescat.' C. 37. 'receptis in se aliquot amnibus convalescit:' ubi rursus vide Salm. Oud. Fomento tenui calescens et enutritus ignis surgebat in flammas] Vide ad Jacobi 3. 5. notata. Pric.

Pestis extremæ] Ustrinæ, incendii. Virgilius: 'Quid pestem evadere belli Juvit?' ubi Servius: 'Pestem, incendium significat: ut, Toto descendit corpore pestis: cum de navilus incensis loqueretur.' Idem.

Ustrina talis] D'Orvill. usterna, ut vulgo in Glossis, 'καῦσις νεκρῶν, bustuarium, usterna:' ubi in Mss. Sangerman. monente Cangio, est ustrena. Pricæus legit ustrina, solito more. Adi Elmenh. ad Arnob. lib. vii. p. 222. Fabr. Inscript. pag. 176. 230. Ustrinam Fux. Tali Oxon. Oud. Ustrina Gloss. 'Καῦσις νεκρῶν, bustuarium, usterna:' an non melius ustrina legas? in veteri Onomast. 'Ustrina, τὰ καυτηρεῖα.' Pric.

Moram non sustinet, sed meliora consilia pravertitur] Primo rescripsi moras auctoritate Flor. Fux. Pith. Guelf. D'Orv. Pal. Oxon. et Ed. Junt. post. uti sæpe in plurali apud poëtas, sed et lib. viii. p. 158. 'Inter moras.' Flor. N. 21. 'Habet necessaria fes-

tinatio honestas moras:' et alibi. Restituendum hoc etiam Martiano Capellæ lib, 1x. p. 301. auctoribus Mss. tantum non omnibus: ' Quippe scruposis: fateor, lassata duellis Insuetis lædor testificata moris.' Duellis rescripsi e conjectura pro puellis. Vide Vulcan. Grot. Heins. ad Valer. Flac. lib. n. 518. Dein in Mss. Reg. Fnx. Guelf. Pith. D'Orv. Oxon. Palat. exaratur sustinens ad mel. Florent. ut notavit Lindenbrogius, sustineus at mel. Wow. emendationem pro sustinet, sed secuti sunt reliqui. Latet aliquid, quod ernere nunc ingenii obtusior acies non permittit. An maturiora c.? Tandem pervertitur perverse est in D'Orvill. Adi ad lib. Iv. p. 66. 'Tam bellum consilium meum prævertit sors deterrima.' Oud. Ustring talis moram non sustinens meliora consilia prærertitur] 'Moras extrema recusant.' Infra lib. x. 'Perturbatus, excussusque toto consilio, et ob angustiam temporis spatio cogitandi privatus:' et ix. 'Præcipitante consilium periculi præsentia:' ad quem locum fusius dicemus.' Pric.

Affulsit Fortunæ nutus hilarior, nescio au futuris periculis me reservans] Infra heic: 'Mediis Orci manibus extractus, sed extremæ pænæ reservatus:' supra lib. 1. 'Recordabar bonam Meroën non misericordia jugulo meo pepercisse, sed sævitia me cruci reservasse:' ad quem locum pag. 12. adnotata inspice. Idem.

Conceptaculum] Cel. Drakenb. citat receptaculum ad Silium lib. 1x. 6t4. ubi ardens elephans idem nostro Lucio agit: 'Huc atque luc jactas accendit belua flammas. Donec vicini tandem se fluminis undis Præcipitem dedit,' &c. Sed memoria vel festinatio fefellit. Recte concept. in Mss. et Edd. O. ut apud alios et ipsum Nostrum lib. vt. p. 118. 'Undæ proximæ conceptaculo vallis inclusæ Stygias irrigant paludes.' Vide Pric. Simile luic est muli factum in flumine

procumbentis, nt salis onus madefieret, apud Ælian. lib. vii. Anim. c. 42. Oud. Pluviæ, &c. conceptaculum] Onomast. vetus: 'Conceptaculum, ἐκδοχεῖον.' 'collectam' et 'collectaculum' vocaut finium Seriptores: ad quos cruditissimi Viri Rigaltzii Glossarium vide. Ejusmodi receptacula video et 'lamas' dicta. Scholiastes vetus Horatii ad Epistol. lib. i. 'Lama, est aqua iu via stans, ex pluvia:' item: 'Lamas dixerunt majores lacunas, aquam cœlestem continentes.' Pric.

Ibi] Ex Grammatica legibus dicendum fuit, co memet abjicio. Floridus. Non video. Ibi est eo loco tum. Sed et lib. 1x. p. 205. 'ubi ducis' pro quo. Solin. p. 9. 'abjecto ibi corpore:' ubi vide Salm. p. 45. p. 13. 'colonias ibi deduxerint:' ac Salm. p. 68. 227. et sæpius. Oud. Ibi memet improvido saltu totum projicio] Incousulto (id enim est improvido) saltu ustrinam fugiens. Auctor de cardinal. Christi oper. cum Cypriano excusus: 'Non attendi quo prosilirem, dum me vorax incendium non cremaret,' Pric.

Gregariisque, &c.] Gloss, 'Gregarius, ἀγελάρχης, ποιμήν.' Idem.

Titubanti gradu prolapsum] Lib. vi. ad cundem istum: 'Rursum titubas, ac vacillas?' Idem.

Ignem ultroneum arcessisse] Arcessisse, quod conjecit et Lips, in textum recepere Vulc. Ed. sec. Elmenh. Scriv. et Florid. suffragante Cod. Oxon, sive suo lapsu ignem sibi contraxisse. Adi notata ad lib. t. p. 2. 'stilo, quem arcessimus.' Virg. IV. G. 221. 'Sibi tennes arcessere vitas.' Quod certe elegantius multo et proxime magis ad scripturam ceterorum Codd, quam audax N. Heinsii commentum, 'igne ultroneo exarsisse:' ad Ovidii lib. 1v. Fast. 795. Lucian. ait p. 601. ώς παριών, έκων έαυτον ένσείσαιμι τη έστία. Neque vulgatum plane damno, pro ultro accessisse ad

ignem, cique me injecisse. Passim enim vidimus, Auctorem addere verbis accusativum vi præpositionis verbo adhærentis. Et hoc ipsum accedere optimis quibusque ita in usu est. Vide Cerdam ad Virg. Georg. 11. 483. 'Ne possim naturæ accedere partes.' Sil. Ital. lib. 111. 446. 'Accedit Rhodani festino milite ripas.' Alibi forsan in Nostro 'accedere aures.' Quia in Pith. Cod. exaratur accensissem: vir doctus conjecit accendisse mihi; et arr. Oud. Mihi etiam arridens, &c.] 'Subamarum arridens,' ut supra lib. vi. locutus. Pric.

Ignigenum istum] Igninum Reg. mi. gimium Fux, ügignu Pıtlı, nugrinium Guelf. pr. et in marg. numinium habent: ingrinum Guelferb. sec. Pal. eligarum D'Orv. nugonem Oxon. Par. 'Ignigenus' certe asinus hic dici nequit, qui non ignem fecerat et generarat aliis, uti Solis equi; sed sibi modo arcessiverat, et in dorsum collegerat. Hinc non inepta est coniectura viri docti ad marg. exemplaris mei Ed. Junt. ignigerum. Nam igninus an eo sensu dici possit, dubito. Nugo vocatur Cupido a Venere lib. v. pag. 108. Verum istud prædicatum liuic loco non quadrat. Restat ergo nihil, quod aptius refingamus, quam igniarium, sen πυρείον, et ignis conceptabulum; sen ignitubulum, atque igniferum, sive ignigerum; quod nusquam occurrit. Et licet occurrat, ridicule magis dixit igniarium. Vide Gloss, et Dn Canginm, atque inprimis N. Heinsium, hujus lectionis auctorem, dicto Ovidii loco lib. IV. F. 795. nec non Salm, in Plin. Exerc. p. 126. Oud. Ignigenam istum] Ex præcedentibus exponere hanc vocem minus arduum foret: at Mss. aliam, imo tertiam et quartam exhibent. Oxoniensis nugonem istum: ut 5. 'nugonem istum castiget:' quod hoc loco tamen non est eur approbem. Pric.

In casulam rendito] Aptissimus hic locus defendendo lectionem nonnul-

lorum Suet, Msstorum Cæs, cap. 54. 'Aurum promercale in Italiam divenderet:' ubi vide Burm, ac me, Oud.

Jam se nequitiæ mæ proclamans imparem] Saturnus apud Lucianum: Οὐκ ἢδυνάμην ἀρκεῖν πρὸς οὕτω πολλὴν ἀδικίαν. 'Non capiunt vires crimina tanta meæ.' Servius ad finem tv. Georg. 'Hoc vult dicere: Res quidem publica habet optimum Imperatorem, sed tanta sunt vitia, &c. ut ca, liect optimus rector, refrænare uon possit.' Seneca 11. S. de Ira: 'Omnia secleribus ac vitiis plena sunt: plus committitur quam quod possit coërcitione sanari.' Pric.

Querelas hujusmodi concinnat] Id est, falsas criminationes. Glossæ: · Querela, μέμψις ματαία.' Proprie autem argumento tali conciunat. In eodem Glossario: 'Concinnat, &c. έπλ συμφώνω συγκαττύει, &c. συνσκευάζεται.' Alind Glossarium: 'Κατασκενάζω, concinno: 'ibidem: 'Κατασκευαστής, δ κακυπράγμων, concinnator,' &c. sic, 'criminum concinnatores' 111, 13, Sidonius: et apud Enudem IV. 22. 'mendacium concinnare:' infra hie lib. viii. 'fraudulentas ambages concinnare:' et ix. 'mendacium reconcinnare.' Idem.

Tardissimumque, et nimis asinum] Arnobins lib. 11. 'Bovis ritu; aut asini, porci; aut si est ullum animal tardins.' Idem.

Me, præ cæteris flugitiis, nune noris etiam periculis angit] In Apologia: 'Cur autem præterita conqueror, cum non sint acerba minus præsentia?' In Adelphis Terentii 1. 2. 'Nam illa quæ antehac facta sunt Omitto, modo quid designavit?' et alibi: 'Nam, ut alia omittam, pitisando modo mihi Quid vini absumpsit!' In Florentino hic et Oxoniensi, Me præ cætera flagitia: unde recte in recentius editis quibusdam, Me præter c. f. Ait novis periculis Noster. Cicero v. Verr. 'Id agit, ut semper superius suum facinus novo scelere

vincat.' Vide supra pag. præc. ad τὰ ' nec quidquam,' &c. notata. Idem.

Vetula mulier sive viro nubilis | Scitula bene reposuerunt Vulc. Ed. sec. Wow, et segg, quibus suffragantur Pal. Florent. Gnelf. bini, Pith. Inc. et Ed. Junt. post. Sic enim passim Nostro. Lib. 1. p. 6. 'Meroën, anum, sed admodum scitulam.' Lib. 11. p. 14. 'Forma scitula Fotis.' Lib. 111. p. 53. 'scitulæ formæ juvenem.' Lib. v. p. 101. 'puella seitula.' Arnob. lib. v. p. 179. 'Scituli pusiones.' Dein viro nubilis posset firmari ex Virg. lib. vii. Æn. 53. 'Jam matura viro, jam plenis nubilis annis:' et Nostri lib. viii. init. 'nnbendo maturuisset.' Sed Mss. omnes, quantum seio, cum Edd. Juntin. post. Vulean. Ed. see. et seqq. prabent rirgo. Adi me ad Frontin, lib. II. c. 11. § 5. 'Eximiæ formæ virgo nubilis:' ubi in Mss. ut hie in D'Orv. nobilis. In primis line facit Luciani locus p. 601. έπαι γυναϊκα ή παρθένον καλην και ώραζαν ίδη, ή παζδα. Mulier scilicet, nt Gr. yvvn, est unpta femina, virum jam experta, si opponatur virgini. Quod jam Lexica notarunt. Vide Quintil. lib. vt. cap. 3. p. 353. 'Ciccro objurgantibus, quod sexagenarius virginem duxisset, Cras mulier erit.' Herald, ad Arnob, lib. v. pag. 172, 173, 'Cum legeret nondum mulier flores et adhuc virgo Proserpina.' Barth, ad Claudian, p. 780. Vopisc. in Proc. cap. 12. 'Ex his virginibus una nocte deceminivi; omnes tamen, quod in me erat, mulieres intra dies xv. reddidi.' Unde et sape mulier pro uxore ponitur. Tandem pro sive v. in Pal. Guelferb. utroque, et Ed. Juntin. post. est seu; quod malo. In Fux. vel virgo. Oud. Scitula mulier] Glossæ: 'Scitus, &c. xapleis.' Pric. Virgo nubilis | Cornel. Nepos: 'Aut virgo amici nubilis.' Virg. vii.' Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.' Idem.

Seu tener puellus] Infra lib. IX. 'Te-

ner, et admodum puer.' Lucilius: 'Tener ipse etiam, atque puellus.' Ovidius XIII. Metamorphos. 'Nam tener, et lactens, pueroque similimus avo est.' Juvenalis: 'Quo tener Hedymeles operas dedit.' Scholastes: 'Tener ad ætatem retulit:' hinc 'primæ teneritudinis pueros' Suetonius in Tiberii vita. Idem.

Etiam ipsis stramentis] A Pith. abest etiam. D'Orvill. ipsis etiam st. Oxon. instrumentis. Vulc. conjecit sagmentis, sen saginis, procul dubio suspicans, stramenta pro stratis parum Latina esse. Sed adi infra lib. viii. p. 174. 'Me stramentis renudatum;' et quæ congessi ad Cæs. lib. vii. B. G. c. 45. 'Eque iis stramenta detra-hi.' Oud. Stramentis abjectis] Gloss. 'Stramenta, χορτόστρωτοι στιβάδες.' Pric.

Sese, &c. furens incurrit | Scio, supe incurrere dici cum Accusativo de co, qui violenter aliquem inpetit, ut passim dicitur, 'incurrere hostem.' Vide Wass. Ind. Sallust, et Cort, ad Jug. cap. 101. et ita poni pro avide et ca-co inpetu coitum alicujus adpetere, ut lib. x. p. 270. ' Ne nescius nesciam sororem incurreret.' Adde landata a Pric. Sed in omnibus illis dicitur incurrere alium, vel aliam, vi præpositionis verbo adhærentis, non vero incurrere sese; neque furens sese possunt jungi; neque anacolutho hic locus est. Certo certius locus est corruptus. Cum Gulielm. Stew. ad lib. x. 190. conjecit ecce pro sese. Sed cum supra verbum sit, a nonnullis scriptis absit, sicut hic sese a Pal. D'Orv. Fux. Guelf. ambobus, putem hoc loco sit collocandum, vel siet antique. Nisi quis existimare malit incurrit e glossa inrepsisse pro inruit. Hoc enim est, cum furore feminam Vide Donatum ad Terent. Enn. IV. 7. 18. Rucre atque inruere in re Venerea crebro adhibuerunt. Plaut. Cas. v. 2. 15. 'magis jam lubet in Casinam inruere.' Seneca in Hipp, vs. 705. 'Etiam in amplexus ruit.' Lamprid. in Comm. cap. 5. Nec inruentium in se juvenum carebat infamia.' Ac præcipne, ut hic, de animalibus, Liv. lib. III. 47, 'Placet pecudum ferarumque ritu promisone in concubitus ruere.' Virg. lib. 111. Georg. 214. 'In furias ignemque ruunt: Amor omnibus idem:' ubi vide La Cerdam, Horat, lib. 11. Od. v. 3. 'Nec tauri ruentis In Venerem tolerare pondus.' Auson. de bucula Myronis Ep. 63. 'Inruet in me Taurus amans.' Manil. l. 111. 655. 'Tuuc pecudum volucrumque genus per pabula læta In Venerem partumque ruit :' ubi male Bentleius supposuit pastumque, ei loco alienum. Partum addit poëta, ut doceat æque feminas ac mares tunc coitum adpetere. Catal. Petron. pag. 689. 'Non ergo, nt pecudes libidinosa, caei protinus irmamus illuc.' Ut autem 'ruere se,' 'promere se,' cum aliis dixit aliquoties Noster, sie etiam 'inruere se' est apud Terent, Adelph. 1v. 2, 11. 'Vide, ne ille hic prorsus se inruat.' Oud. Furens incurrit] Juvenalis, ubi de salaci matrona: 'Si nihil est, servis incurritur.' Infra hic l. x. ' Verebatur ne quo casu juvenilis caloris impetu lapsus, nescius nesciam sororem incurreret.' Tertullianns in de Pudicitia: 'Nec enim interest, alienam nuptam an viduam quis incurset, dum non suam fæminam.' Salvianns de Gubern, vii, 'In quanicunque eos primam feminam ardens impudicitiæ furor traxerit, irrnunt:' utitur et Declam. 111. hoc sensu Quintilianus. Minucius Octavio: 'Dum domi natos alienæ misericordiæ frequenter exponitis, necesse est in vestros recurrere,' (scribendum incurrere,) 'in filios inerrare.' Pric.

PAG. 147 Amator talis] 'Trux' nempe, 'et insuavis amator,' ut hic infra vocatur: sic 1x. 'Talis illa muller,' &c. detestanter prolatum. Idem.

Prostratis illis inhians] Tertullia-

nus: 'Libidine fera humanis membris inhiant.' Supra v. de Psyche: 'Prona in cum' (Cupidinem) 'efflictim inhians.' Idem.

Et ferinas voluptutes aversam Venerem invitat ad nuptias | Qui aversam Venerem hic nobis fabricaverunt, sine dubio et ferinas voluptates junxere præcedenti verbo tentat, ut clare in Colv. Vulc. &c. Edd. obscuriorem sentientes esse locutionem, invitare voluptates ad nuptius: quod possit exponi, irritare et accendere voluptuosum impetum, et ferinum ardorem ad luimanas nuntias, ut passim invitare cum rei substantivis construitur. omnino Burm, ad Vellei, l. 11, c. 67, 'Invitamentumque sceleris.' Cic. lib. v. de Fin. c. 6. 'Ut ipsum per se invitaret et adliceret adpetitum animi.' Sic l. viii. p. 153, 'parentum invitaret judicium:' ubi plura. Ovidio, 'invitare amores, culpam.' Sic same 'sommos invitare,' de quo vide Markl. ad Stat. l. 1. Silv. 3. 41. et ita Mss. duo meliores Solini cap. 30. p. 41. objiciunt gramina medicata, quantum potest ad invitandum sonorem.' Verum tunc deest copula, vel invitans legendum, ut vidit Pric. Sed aversam Venerem est in solo Bert, adversam Venerem Oxon, aversa Venere Flor, Reg. Fux. Pith. Barth. quod Beroald. Wow. Elmenh. Scriv. expressere. capientes de averso et præpostero coitu, plurimarum bestiarum more. Sed optime, ut statim videbimus, cum aliis et Ed. Pric. adversa Venere præbent D'Orv. Pal. Guelf. ambo, et Par. et pro ferinas voluptates, exaratur in Par. feminas voluntatas, Oxon. feminas volutatas, egregie, sive humi prostratas. Quam scripturam merito amplexus in notis est Pric. Docet Incianus: Πάντων ύβριζομένων, πάντων ανατρεπομένων, δάκνει έν φιλήματος σχήματι, καλ πλησιάζειν βιάζεται. Confer et cum illo quæ sequantur. Suet. Cal. c. 41. 'Invitans in libidinem juvenes senesque:' ubi vide. Delph. et Var. Clas.

Volutatas abierat e frequenti scriptura in voluptatas, ut vidimus ad l. IV. p. 66. et patebit latins l. 1x. p. 180. l. x. p. 219. Hinc quasi emendarunt voluptates; et feminas in ferinas. Sic contra feminæ pro feris, corruptum in Cæs. de B. Civ. l. 1. c. 84. 'Nunc vero, pæne ut feminas circum munitos:' ubi vide, et Sil. l. 1. 569. 'Sancia dum castris clausa est fera.' Inepte in Casare Th. Bentlei, mavult; circumcinctos, circumclusos, quæ glossæ sunt. Ceterum hine jam anparet, Venerem hic loci non sumendam pro coitu, sed ipsa Dea, invita, et tam propudiosis ac monstrosis commixtionibus adversante, jisque inimica; ut bene jam olim vidit Barthius lib. XXXII. Advers. cap. 15. Quamquam ille minus bene cum atiis aversa legebat. Aversi sunt Dii, qui antea amici juverunt, sed mutata sententia se averterunt, nec amplius favent, etiam cum destitutione hominum locorumque; adversi sunt simpliciter inimici, iniqui, noxii. Vide omnino Burm. ad Ovid. Ep. vii. 4. 'Adverso movimus arma Deo:' et hine nunc cum Cortio malim retinere in Lucan, l. vi. 314. 'Deserit adverso possessani numine sedem.' Illic me vide. Hinc, licet 'aversari aliquem' sit frequentius, de quo vide ad Suet. Tiber. c. 27. tamen cum Mss. et Augustino malim de Deo Socratis pag. 683. Ed. Flor. 'Osores et amatores quorumdam hominum Deos fingere; hos evehere et secundare, illos contra adversari et adfligere.' Nam diserte secundare, vulgo contra Mss. prosperare, et adversari sibi opponuntur; ut evehere et adfligere. Sic pag. 691. 'Secunda regere, adversa corrigere.' Ac passim Deus aversatur, quando non amplius juvat, adversatur, quando etiam nocet et adfligit. Accusativus vero Nostri more regitur a præpositione, verbo adbærente. Aversa Venere] Concubitum Oud. puerilem, et obscænum atque præ-Apul. 7 L

posterum, eleganter arershm Venerem appellat. Julius Capitoliuus in vita Albini imperatoris: 'Mulierarius,' inquit, 'fuit inter primos amatores, aversæ Veneris semper ignarus.' M. Cato in hominem muliebria patientem : 'Adversus,' inquit, 'et aversus impudiens es.' Præpostera quoque et postica libido unneupatur arersa l'enus, de qua dixit Plinius severiter et sancte: 'In hominum genere maribus diverticula Veneris excogitata, omnia scelera naturæ, forminis vero abortus : quantum in hac parte multo nocentiores quam fera sumus?' Quicunque horoscopum habuerit in quarta parte Capricorni praeposteris libidinum amorthus multeres persequetur, ut boc Maternus in septimo : item ille cum uxore sua impuro coitu misectur, in cujus horoscopo Jupiter et Mercurius positi fuerint in occasu, et cos Saturnus diametra raditione percutiat. Contum aversum esse elephantis, camehs, tigribus, Iconi, enmenlis tradunt, quibus aversa sunt genitalia. Beroult.

Ore improbo compulsat] Gloss. 'Συνωθῶ, contrudo, compulso.' Onomast. vetus: 'Compulso, συναράττω.' Pric.

Pariet | Oxon. parient. Idem.

Fest rus hic amasio] Prudentius, περι στεφανών ' Nubent puella, sarpe Inditur dolis, Amasionum comprimentur fraudibus,' Brast.

Mulierem incorum omnium gestiebat inseendere] Florid. 11. 'Hidem, in loco celchri, luce clarissima accubuit.' Nicetas Choniates ad milites quosdam, de nescio quo libidinoso sene: 'Αποφλαυρίσας τὰς ὑμῶν ἐντολὰς, ταῖς παρθενικαῖς, ἐπὶ μάρτυσι πολλοῖς, ὀνηδὸν ἐπιβριμώμενος, οὐχὶ δέδιε. Pric.

Ploratu questuque famineo] Pollux lib. VI. Θρηνάδες γυναικεΐον γένος. Virgilius: 'Lamentis, gemituque, et fæmineo ululatu.' Idem: 'Fæmineum clamorem ad cæli sidera tollunt.' Tacitus Annal. 111. 'fæminarum ululatum' dixit. Horatius: 'Et illa non

virilis cjulatio.' Scholiastes: 'Planetus, &c., magis fœminis conveniens.' Seneca 'Troade: 'Nos flebilis clamor movet, Furorque cassus fœminæ?' Seneca alter cap. 3. ad Helviam: 'Lamentationes, et ululatus, et alia, per quæ fere muliebris tumultuatur dolor.' Pric.

Comparita] Comparida est in Ms. D'Orvil. Fix. Inc. Edd. Ber. Junt. Bas. et nliis; sed recte jam Beroaldus vidit comparita legendum, sive conculcată. Contra Colv. tamen ubivis a pro u în compositis reponentem adi Salm. ad Solin. p. 41. 'parcius depavita;' quod etiam legitur în Leid. pr. sive calcata, (male enim explicat Salmas.) et Dacerium ad Fest. in 'Depuvire;' nbi e Mss. Leidd. supplendum ἀπδ τοῦ παίειν. Comparitaque Guelf. sec. Oud. Comparita 11a et Oxon, vide Colvium. Pric.

Dirupta Sie infra x. 'Dirupta nobili femina: 'et ix. 'Nates illas caudidas diruptus,' Idem.

Talibus mendaciis admiscendo sermones alios, &c.] Ψεύδεα πολλά λέγων, ἐτύμοισιν δμοια. Idem.

Animos pastorum in meam perniciem, &c. suscitarit] Lib. 1x. 'Magisque in suam perniciem advertit efferari.' Idem.

Denique unus ex illis, §c.] Lib. VIII. 'Inter have unus ex illis,' &c. Terent. Enunch. 'Illi invidere misere, verum unus tamen Impense.' Donatus: 'Proprie unus: nam unus ex multis dicitur.' Idem.

Imo communem omnium adulterum] Seneca III. 28. de Benef. 'Libidinis et gulæ servus: et adulteræ, imo adulterarum commune mancipium.' Idem.

Hemus tu] Lego, Heus tu, nt vox sit vocantis, inclamantisque puerum. Berould.

Obtruncato protinus co, &c.] 'Obtruncare' (vox qua plures quam qui intelligunt utuntur) est, a collo caput dividere. Servius ad Æneid. 111. 'Obtrincare, est proprie capite cædere.' In vetere Onomastico: 'Obtrinco, αποδειροτομέω.' Hesychins: 'Αποδειροτομήσω' αποτεμῶ τοὺς τραχήλους. Lucianus hoc loco, laxius, αποσφάξατε. Pric.

Canibus jacta] Priemus ait, insolentums hoc esse pro jace; et ne ita solus videretur locutus Appuleius, corrigit Glossas, timide tamen, 'Ακοντίζω, jactum jacio,' in jacto, jacio. Sed non opus est, eo recurrere. Nam et sic Phædrus in eadem re lib. 111. F. 7. de cane: 'frusta jactat familia:' ac Petron. c. 41. 'Cani jactans candidum panem.' Oud.

Ceterum v. carnem omnem] Dele 78 omnem ex Palat. Elmenh. Accedent Fax. et Oxon, sed omnino male et contra Appuleii genium, qui solet ejusdem fere significationis voces geminare, et præsertim hasee. Lib. 11. p. 23. 'Ceteros omnes decedere.' Lib. viii. p. 153. 'Ceteris omnibus id genus viris antistaret.' Lib. x. p. 220. 'possumus omnia quidem cetera fratres manere.' De Deo Socrat. p. 698. 'In omnibus ceteris membris.' Vide et ad lib. 111. p. 54. Immo sic Græcis άλλοι πάντες junguntur, ut Herodiano lib. v. c. S. et Latini 'alios omnes' frequenter aiunt. Hoc ipsum et Cicero initio lib. 1, ad Fam. 'ceteris satisfacio omnibus.' Tibull. lib. 1. 2. 57. 'cetera cernet Omnia.' Gellins lib. 11. c. 24. 'ceteris aliis diebus omnibus.' Arnobius, alii. Restituendum quoque e Mss. et Edd. Vett. Vegetio lib. 11. c. 10. 'Cetera omnia aut in hac arte consistere.' Item Mamert, Geneth, c. 8, 'nt absque paucissimis ceteri omnes fortasse crediderint.' Vulgo homines, quod rectum in co cap. 9. In Guelf. pr. ceterum. Ond.

Operationum cænæ] De carnis asininæ cibo consule Th. Reinesium lib.

11. Var. Lect. pag. 293. Idem. Intestina quidem canibus nostris jacta, cæteram vero carnem, &c.] Catullus: 'In-

testina canes, cætera membra lupi.' Jactare pro jacere insolentius, nec fortasse tamen solns dixit. Glossarium: ''Ακοντίζω, jactum jacio, jaculor:' quod facile dicat prolatum quis, ut 'cœnare cœnam:' 'pugnare pugnam,' &c. neque timeo proponere tamen an jacto, jacio, &c. legendum. Pric.

Corium affirmatum cinevis inspersum] Istud Aldi offernatum profluxit e conjectura Beroaldi, quam expresserunt quoque bis Junta. Offirmatum e conjectura ctiam doctorum edidere Wow. Elmenh. Pric. sed adfirmatu Fux. et adfirmatum hie servant Mss. ceteri, nti et plerique in f. hujus libri, 'stabuli fores adfirmaci solebant,' Vide Sciopp, thi et in Susp. Lect. IV. 12. Sed lib. x. p. 217. Obfirmatus mira præsumtione.' Recte illie; hic nihil unitandum fuerat. Ceterum inspersu cincris præponunt eædem Edd. et inspersum est in Pal. Pith. Edd. primis Ber. Bas, pr. Perperam. Lib. x. pag. 198. 'Come sordentes inspersu cineris.' De Ablativo quarta declinationis per N strum amato vide supra sæpins. Corium minuto emere inspersum, in Sole siccari et obfirmari solitum, patet ex lib. Iv. 73. Oud. Affirmatum cinerisinspersum | Sic emendo, offernatum cineris inspersu, ut sit sensus, Dominis reportabinus asini corium offernatum, hoc est, purgatum, induratum, concinnatum, inspers in inspergine cineralenta. Beroald.

Ejusque mortem de lupo fucile mentiemur] Genes. 37. 20. 'Occidamus eum, et mittamus in cisternam, &c. dicemusque: fera pessima devoravit eum.' Fucile hic non tam εὐχερῶs ant ῥαδίωs, quam πιθανῶs signat. Pric.

Sublata contatione] Lib. 1x. 'Jamque omni sublata contatione,' &c. supra hoc lib. 'Nec mora, nec contatio.' Idem.

Meis insultans malis] Servius ad Æneid. 11. 'Insultare, est in alienum dolorem exultare:' et ad x. 'Insultare, est mimicis per cavillationem illudere.' Glossæ: 'Insultat, ἐπιγαυριᾶ, ἐπιχαίρει,' &c. sic τῆ τύχη (ἀλλοτρία) ἐπεμβαίνειν, Vetus quis apud Snidam: et ταῖs συμφοραῖs ἐπεμβαίνειν 11. 17. apud Pollucem. Idem.

Calcisque illins admonitus, &c.] Æneid. vi. 'Et nimium meminisse necesse est:' ubi Servius ex Cicerone: 'Cui placet, obliviscitur, eni dolet, meminit.' Idem.

PAG. 148 Gladium cotis adtritu parabat] Conject Pricaus legendum, exasperabat, nt lib. v. p. 101. 'Novaculam adpulsu palmulæ lenientis exasperatam,' Sil. lib. tv. 19, 'saxoque exasperat ensem.' Lucan. lib. vii. 139. 'cantibus asper Exarsit mucro.' Verum passim in hae re dicitur ' parare arma,' nt eidem lib. viii. 520. Hoc ferrum, quod fata jubent proferre, paravi Non tibi, sed victo.' In Ms. D'Orv. est praparabat, ut pag. seq. 'Ferramentis linic curæ præparatis.' Oud, Gladium cotis attritu parabat] 'Destinatæ lanienæ cultros acuebat:' ut infra lib. viii. loquitur. Parabat, in re tali significanter dixit. Donatus ad Iv. 2. Andr. 'Apparari ad horrorem et timorem refertur:' ne quid dissimulem tamen, fortassis exasperabat scribendum: supra lib. v. ' Novacula, &c. lenientis palmulæ appulsu exasperata.' Pric.

Nefas (ait) tam bellum asinum sic enecare] Lib. iv. de urso ille: 'O grande (inquam) et extremum flagitium! vere pretiosam perdimus bestiam.' Idem.

Propter luxuriem lusciviamque amatoriam culpatum, &c.] Lib. v. 'Mater antem tu, &c. filii tui lusus explorabis curiose? et in eo luxuriem culpabis, et amores revinces?' Idem.

Servitioque tam necessario, Sc.] Plinius Panægyr. de Ægypto: 'Sciat se esse Pop. Rom. necessariam, et tamen serviat.' Idem.

Exsectis genitalibus, &c.] Animalia quibus natura adempta, languidioris plerumque fiunt petulantiæ. Por phyrius de Abstinent. ab Animalib. lib. 11. fol. 40. εὐνουχιζόμενα μαλακίζεται. οἱ μέν τε ἀλεκτρυόνες οὐδὰ ἄδουσιν ἔτι, ἀλλὰ τὴν φωνὴν ἐπὶ τὸ θῆλυ μεταβάλλουσιν ὥσπερ ἄνθρωποι. Quod de gallis dicit Porphyrius, id non omnino verum. Nam ego sæpius vidi capum, qui non solum ut gallus, cui testes integri, cantabat, sed gallinam quoque inscendebat et adulterabat. Vide notas ad Arnobium. Elmenh.

Neque in V. ullo modo] Mss. Reg. Fux. Guelf. Oxon. Pal. carent rois ullo modo, quæ uncinis inclusa videas in Edd. Elm. et Scriv. In Pith. et primis Edd. ante Beroaldum est nullo modo: ut duæ negationes hic quoque vehementins negent. Vide ad lib. v. p. 93. 'Nec nullo pacto temerat.' Oud. Nullo modo] Legendum est, ullo modo: aut duæ negativæ particulæ unius significantiam habebunt, ex ritu scilicet, et consuetudine priscæ loquutionis. M. Varro: 'Non modo ignorasse me clamat, sed omnino omnis heroas negat nescisse.' Beroald.

Crassion atque corpulention effici]
Plant. Epidico: 'Corpulention videre atque habition.' Oxon. fieri. Pric.

Asinos inertes] Lib. IX. 'Iners asellus iste.' Idem.

Nimio libidinis calore lab.] Nemo nescit libidinem passim igni et flammæ comparari. Nihilominus etiam Reg. Fux. Pal. Oxon. Guelf. et alii hic carent τῷ calore, quod uncis circumseripsit Wow. ut nimium sit pro nimietate. Sed vereor potius, ne ob vicinitatem τοῦ laborantes exciderit calore. Oud. Nimio libidinis calore laborantes] Abest, (ut male, vereor) calore ab Oxon. et Florent. Mss. supra lib. vi. 'Cujus effrenæ juventutis caloratos' (id est, libidinosos) 'impetus,' &c. ubi dieta pag. 124. vide. Pric.

Munsuetos ac mansues] Quia inlepida et ingrata hæc videtur vocum ejusdem sensus, aut potius unius varia

terminatione geminatio, non inmerito viri docti locum suspectum habuerunt, quamvis Mss. ad unum omnes utrumque vocabulum agnoscant. Ac Scriverius edidit simpliciter, mansue exinde factos per tmesin pro mansuefactos exinde. Pricæus quidem pro mansues conjecit infeliciter mites. Rectius saltem e Luciano ημέρος καλ πίων, pingues supposuisset. At G. Vossius, Soningius, et Piccart. Peric. Crit. c. 9. censuerunt mansuetos ac esse delenda, utpote nata e glossa al. mansuetos. In D'Orv. Pith, est atque. Namque vox mansues non adeo nota fuit librariis, adhibita tamen ab Attio, Catone, Varrone, aliisque. Adi Gron, ad Gell, lib. v. c. 14. 'Mitis et mansues accessit:' ac Festum. Piccartus vero legebat mansuetes ex Planti Asinar. 1. 2. 19. 'Reddam ego te ex fera fame mansuetem: ' ut citat Nonins p. 483. Ed. Merc. sed Mss. ibi dant mansuetam, et ipse Nonius ex Varroue citat accusativum mansuem. Quare illic saltem pro mansnete et mansues legendum est mansuetem et mansuem: quod patet e segg. 'pro mansnetum, ut sit nominativus mansnes.' Sed et Noster ipse mansuem, non mansnetem declinavit lib. x1. pag. 244. 'Vidi et ursam mansuem.' Ne tamen aliquid temere deleam, facit similis locus lib. 1v. p. 69. 'solus ac solitarius.' Oud. Adhibita detestatione mansurtos ac mansues, &c. factos] Ælianns in Epistolis : Τούτο (de castratione agit) τὰ ζωα ἀναπείθει ἡσυχίαν τε έχειν, καὶ σωφρονείν. Mansuetos ac mansues habent editi omnes, habet et Oxon, Ms. Ego qui tam clare non video ut discrimen harum dictionum cernam, vitandæ illepidæ geminationis ergo mansuetos ac mites reposuerim. Gellins v. 14. 'Mitis ac mansnetus accessit.' Gloss. 'Hogos, lenis, mitis, mansuetus.' Ibidem: 'Kaταπραύνω, mitigo, mansuefacio,' &c. Pric. Detestatione] Quidam corrigunt desecatione, pro exsectione geni-

talium, amputationeque virilitatis. Mihi oppido quam placet ut legas Detestatione, quod vocabulum novum mire congruit novatori opificique verborum Appuleio. Itaque eleganter detestatio significatur testium abscisio, emasculatioque, a testibus videlicet, hoc est, testiculis formata dictione. Aliis detestatio dicitur denunciatio, facta contestatione, ut docet Ulpianus. Alias ponitur pro execratione. 'Apocopi' eleganti vocabulo dicuntur a Julio Materno, castrati: quasi abscissi, amputata virilitate. Castratorum quoque illa nomina sunt, 'ennuclii,' 'spadones,' 'thlibiæ' et 'thlasiæ:' priora vocabula omnibus nota: posteriora pluribus iguota, a me explicantur in commentariis Tranquilli, et corriguntur in libris jurisconsultorum. Beroald.

Et oneri ferundo non inhabiles] 'Neque enim quid de fortitudine jumenti castratione detrahitur.' lib. xxxvIII. § 6. ff. de ædilit. edicto. Pric.

Nisi volentibus] Per anastrophen expone: id est, si vobis volentibus persuadeo. Beroald.

Mercatum proximum, &c.] Glossæ: Mercatus, &c. πανήγυρις.' Pric.

Ferramentis] Arnobins 111. 'Ant ruris ferramenta procudat.' Cato apud Servinin in Virgilium: 'Vir bonus, cujus ferramenta splendent.' Glossæ: 'Σιδηρεῖα ἐργαλεῖα, ferramenta:' at heic speciatim intellige quæ 'castratoria ferramenta' Palladius vocat. Idem.

Trucemque amatorem istum, &c.] In Apologia, de vulgaria Venere: 'Immodico trucique perculsorum animalium serva corpora complexu vincientem.' Idem.

Atque insuavem] Græcissat, ut et 1x. 'Insuavis, &c. mariti.' Idem.

Dissitis femoribus Colvianam coujecturam [vid. VV. LL.] temere in contextum receperant Valc. Elm. Scriv. Flor. Castrantes dissecabant virilia et exsecabant genitalia, non dissecabant femora. Hinc patet, non admittendam quoque esse conjecturam N. Heinsii ad Ovid. Fast. 1. 408. dissutis: quod ludicre dictum foret pro dissectis: multo minus Pricæi suspiciones desectis, vel destinatis: quod certe nimium a vulgari scriptura abit. In Ms. Oxon. discisis, Guelf. pr. disitis, Ed. Ber. discitis. Optime Beroaldus dissitis exponit, 'disclusis, diductis, divarieatis,' sive disjunctis et a se invicem remotis : ae bene monet Pricaus, eam vocem sibi satisfacere e lib. vi. p. 116. 'distributis dissitisque generibus' Quo adi. Oud. Dissitis femorib.] Diselnsis, divaricatis, diductis. Dissitum media correpta dicimus, distans, remotum, disclusum. E contrario adsitum, adjunctum ac propinquum. Dissitum, quasi procul situm: adsitum, juxta situm. In Floridis hae duo veluti inter se contraria opposnit atque disparavit, sie scribens: 'Homines neque longule dissita, neque proxime adsita possumus cernere.' Agretius Grammaticus adsitum dixit esse, cui aliquid ut sustineat adjungitur, citatque Horatii testimonium ex Epistolis: 'qua populis adsita certis Limitibus:' tanquam populus arbor ab Horatio adsita nuncupetur, quia vitibus maritatur. Ego vero ab Agretio dissentiens, ita interpretor, ut 'populus adsita' dicatur ab Horatio, arbor sita positaque juxta certos limites, ad jurgia inter conterminos dirimenda: quales hodieque in limitibus agrorum conspiciuntur: et ita Adsita simpliciter accipietur pro opposita ad limites agrorum, et fines, sive maritata sit vitibus, sive cælebs: immo fere semper in collimitio agrorum sunt arbores incultæ, minimeque frugiferæ. Qui sumpserit in manum novissimam Horatii epistolam, eamque accurate perlegerit, is hand dubie cognoscet, interpretamentum hoc nostrum cum Horatiana sententia ad amussim convenire; illud autem A-

gretii affectatum esse nimus et præstigiosum. Igitur ut ad rem redeamus, femora discluduntur, disseparantur, disjunguntur, et (ut dixit Appuleius) dissita finnt in asino, quem ferramentis castratoriis velis excastrare, et abseindere vinlitatem. Beroald. Dissitis femoribus emasculare] Onomasticon vetus ornatissimum: 'Emasculo, εὐνουχίζω.' 'Salacem ferro caudam demetere,' Horatius dixit. Colvins dissectis f. Oxon. cod. discissis: τὸ dissitis nobis satisfacit: lib. vi. 'Distributis dissitisque generibus:' nisi forsan, enm de castratione agatur, desectis vel destinatis scribendum: supra lib. 1. 'Vel, membris eins destinatis, virilia desecamns?' In vetere Onomastico: 'Deseco, ἀποτέμνω.' Pric.

Quoris retrece mit.] Hine Plantus Mercatore in senem exoletum: 'Itane vero vervex intro eas?' Et Casina: 'ne qua ignavissimis Liberi loci potestas sit vetulis vervecibus.' Similiter Arnobius lib. v. 'Quam enm verveceus Jupiter bene validam, tloridam, et succi esse conspiceret plenioris.' Non aliter legendum Pæmulo, quam, ain' vero verveceum eaput? ex sententia politissimi Lipsii. Colv. Vervece mitiorem efficere] Proverbiale est: sie viii. 'Vervecem, non asinum vides:' ad quem locum fusius dicenus. Oxon. male, viliorem. Pric.

Mediis Orci manibus extractus] Achilles Tatius lib. v1. ἐκ μέσων τῶν τοῦ θανάτου πυλῶν ἀναγαγεῖν dixit. infra lib. ix. ' Mediis lanii manibus ereptus.' Idem.

Sed extunc pænæ reservatus mærebam] Extremæ pænæ r. in quibusdam legi Codicibus, jam monuit Beroald, quibus consentiunt omnes, qui munc sunt cogniti: atque sic bene jam reposnerat Ed. Junt. post. nti dein Colv. &c. Ante typis circumferebatur cætunc, čerore. Sed nti illud Græce minus bene dicitur, nt docent Grammatici, ita extunc Latinum nego. Satis acute hinc conjecerat Sopingins extumæ. Verum observandum est, Appuleio extumum, semper significari de buitenste, extremum, vel ultimum, vel maximum ac pessimum, de elendigste, ut hic. Nec enim de morte agitur, sed quod morte eçat pejus, castrationis supplicio. Verum tamen aliud quid latet forsan. Nam pænæ non est in Lips. Palat. Guelf. sec. qui pro sed habent si, Immo in Flor, legas extrema vitæ, quæ explicari possent per vitam miserrimam, luctuosissimam; cum esset nobilissima corporis parte, ut ait, privatus. Quod si admittamus, quæstio manet, unde reservatus, et despiciens in Mss. exarctur. Vide igitur, num rimatus dederit Appulcius, et eius glossa fuerit de vel dispiciens. Certe ab co frequentari hoc verbum, sæpius vidimus; et inprimis lib. v. p. 89. 'prolectante studio visionis rimatur singula.' Timide tamen hanc conjecturam propono: cum vulgatæ lectioni idoneus inest sensus, et bona Latinitas. Oud. Extrema pana reserratus] Ovidius: 'Pænæ crucianda reservor,' Pric. Extunc | Ex illa hora, et temporis momento: sicut exnuuc dicitur, pro ex hoc tempore et hora-Quidam codices habent Extremæ, extrema autem pæna mortis est: et, ut inquit Celsus jurisconsultus, 'ultimum supplicium solam mortem interpretamur.' Beroald.

Innovissimapartec.] Jamnov. D'Orv.

'Novissimam partem,' vulgo exponent ultimam, extremam, respectu corporis asinini, et dependentem. Frigide et male. Nam novissima pars corporis asinini est cauda. Legendum omnino est nobilissima. Ut egregie cum Barthio lib. XXI. Advers. c. 1. correxit N. Heinsins ad Ovidii Fast. lib. 1. 408. Adde Burm. ad Petron. c. 129. 'funerata est illa pars corporis, qua quondam Achilles eram.' Contra ait Ovid. lib. 111. Am. 7. 'pars pessima nostri.' Ut Pru-

dentius Cathem. H. 11. 81. 'nutabat inguen saucium, Quæ corporis pars vilior.' Error ortus ex confusione τῶν b et v: unde hæ voces variant etram in Mss. lib. viii. p. 167. item Melæ lib. iii. c. 10. 'Africæ sæ fatigantis novissimus angulus:' ubi in Leid. male nobilissimus. Solin. c. 45. 'Infra nobilitatem sati.' in duobus Leid. male noritatem. Ond.

Pariturum] Lego periturum: hoc est, moriturum. Beroald. Et in novissima parle corporis totum me periturum deflebam] Tale illud, 'Exstinctæ corpus nou utile dextræ.' Pric.

Pracipitiruina memet ipse quarebam extinguere] Εχ θανατιώντων consuetudine, de qua fuse ad Matth. 27. 5. pag. 250. dixi. 'Pracipiti ruina,' ut apud Eunium: 'Pracipiti sese traxere ruina:' et Maximum Taurinensem: 'Etiam Magum illum Simonem orationibus suis' (Petrus) 'de aëris vacuo præcipiti ruina prostraverat.' Idem.

Dunque in ista necis meæ decontor electione, δγε.] Hegesippus 1. 45. 'De genere necis tractat.' Ovidius: 'In necis electu parva futura mora est:' supra lib. 1. 'De genere mortis tumultuario deliberabam mecum:' ubi notata p. 50. vide. Idem.

Vestigium] Si Mss. addicerent, facile paterer emendationem fastigium, quæ est in Ed. Ven. Sed nunc nihil muto. 'Suetum montis vestigium,' non est pes montis, sed via, qua inerant vestigia asini, quamque adsidue consueverat ire. Lucret. lib. 1. vs. 407. 'Institerant vestigia certa viai.' Oud. Montis suetum vestigium] X1. 'Sueto lavacro traditum:' pro vestigium cur non fastigium legimus? supra in hac ipsa narratione: 'Nec me montis excelsi tantum ardnum fatigabat jugum,' &c. Pric.

Securi lignum quod deveheret] Jerem. 46.22. 'Cum securibus venient, quasi cædentes ligna.' Ovidius: 'Et,

casa securibus, urar.' Develoret, de monte veheret, nec enim illud de vacat. Idem.

De proximo specu] D'Orv. Pith. proxima. Nec male. Omnis enim generis est specus. Ac femininum in multis nominibus videtur amasse Anctor: ut in 'calx,' 'cinis,' 'margo,' 'pulvis,' &c. de quibus vide suo loco, in Notarum Indice citato. In fine hujus libri fimus gen. femin. si tamen vulgaris lectio sit sana. Oud. Vustum attollens caput] Seneca (Edipo: 'Altum taurus attollens caput.' Idem Hippol. 'Alto vertice attollens caput: infra heic lib. xi. 'Caput attollens arduum:'et viii. 'deformem attollens facicus.' Pric.

PAG. 149 Quam simul conspexi] In membranis D'Orvill. a m. pr. est prospexi. Optime, utpote ex alto, et eminus. Lib. viii. p. 166. 'de sunimo colle prospectat.' Lib. vi. p. 112. 'Inter subditæ vallis sublucidum lucum prospicit fanim.' Et sexcentes. Oud. Quam simul uspexi,' &c.] Catullus: 'Simul te Lesbia aspexi,' &c. Pric.

Repentina facie conterritus] Lib. IX. 'Mobili, ac trapida facie percitus.' Idem.

Recello] Oxon. recellero. D'Orv. retollo. Lib. x. p. 226. ' nates recellebam:' ubi endem varietas. Optime Festus: 'Recellere est reclinace, et excellere in altum extollere.' Egit de hoc verbo J. F. Gron. Obs. lib. t. cap. 7. et ad Liv. lib. xxtv. cap. 34. 'Gravi libramento plumbi recellente ad solum:' quem locum corrupte citat Beroaldus hic inspiciendus. Oud. Totum corporis pondus in postremos poplites recello] Phædrus: ' Feroque viso retulit retro pedem.' Pric. Recedere] Ut inquit Festus, est reclinare: 'excellere' vero, in altum tollere. Livins in xxiv. 'Ferrea manus cum injecta proræ esset. gravique libramento plumbi recelle-

ret ad Solem suspensa, prora navim in puppi statuebat.' Sensus Appuleii est: Visa, inquit, ursa vasta et formidanda, omnibus viribus nervisque contendi effugere imminens periculum: ita poplites pedum posteriorum copi retrahere, reclinare, retroducere, ut ita rupto loro quo alligabar, saluti fuga consulerem: ab hoc verbo 'Recello,' Plantina dictione, epitheto meretricario ' recellicluniæ 'nominantur meretrices, quod scilicet in concubitu recellant clunes et nates torqueant, ut concinnior fiat venereus coitus. Sed in onnibus fere Planti codicions leges, non recelliclunias, sed reliquius alicarias, in l'enulo, 'Relicious' vero 'coma' significatur, viduatus coma, capillitioque depopulatus: a relinguo dictus, non a recello. Itidem 'frons relicina,' aperta capillis dimotis, a relinquendo deducta dictione. Nescio an satis decenter dici possit relicina coma: sed 'homo relicinus coma,' quasi relictus a capillis: et 'frons relicina,' quæ capillitio velata non sit, recte et eleganter dicitur. Frontem in Alexandro Magno 'relieinam 'fuisse, laudat Appuleius in Floridis: qua scilicet lata, aperta, spectabilis, et a capillorum tegumento libera viseretur. Ber.

Meque pr. p. fuga concitato] Quod Colvins e Lipsii codice reposnit [vid. VV. LL 1 et secuti sunt reliqui editores, præter Elmenh. Scriv. et Flor vix sensum ant constructionem habet idoneam. Nam, si hic Ablativus adlubitus esset pro Nominativo, specie temporis, 'meque concito, inmitto me,' durissime sane, nec ferri æque facilis, ac lib. xt. p. 257, ut est in nonnullis: 'coronato me et constituto errabam.' Nihilominus confirmatur Mss. Pal. Oxon. Guelf. Pith, retinentibus tamen fugæ. Opinor 78 concitato librariorum culpa scriptum pro concito, prima persona verbi 'concitare.' Quod inrepsit nasutuli

culpa, pro aliorum Codd. et Edd. scriptura committo: quia sequitur inmitto. Sed Appuleium solere jungere composita ejusdem verbi, vidimus jam lib. vi. p. 129. Committo autem sic dicit lib. 11. p. 33. 'Comme me committo.' Oud. Meque protinus pernici fuga concilato, &c.] Maximus Tyrins Dissert. 32. Τῷ τῶν ἴππων γένει συγκεκλήρωται πρὸις σωτηρίαν δρόμος. Χοπορίποι in de re equestri: 'Εκφυγών οὐδείς ἵππος βάδην πυρεύεται. In vett. editt. melius, pernici fugæ committo. Pric.

Perque prona non tantum pedibus, verumetiam toto projecto corpore, propere devolutus, &c.] Theophylactus ad illa Philipp. 111. τοις έμπροσθεν επεκτεινόμενος. Τοῦτ' ἔστι, πρίν φθάσαι, λαβεῖν σπουδάζων και τους πόδας, και τοι τρέχοντας, τῷ λοιπῷ σώματι προλαμβάνειν σπεύδων, τὸ ἐπικλίνειν ἐαυτὸν είς τὰ έμπροσθεν, δπερ από πολλής προθυμίας ylverac. Virgilius: ' Mox sese ad litora præceps Cum fletu precibusque tulit.' ubi Servius : ' Præceps, sine respectn salutis: scilicet postquam Cyclopum graviora pericula cogitasset:' ct post: ' Quo cat non cogitat, eorum comparatione quæ tingit:' et nota 76 devolutus. Aristoph. Acharn. Εί μη σχολην έχεις κατελθείν, έγκεκλήθητι. Scholiastes: Συστράφηθι. Idem.

Immitto me campis subpatentibus] Lucianus in de Domo: "Ιππος ήδιον αν οξιαι δράμοι κατὰ πρανοῦς πεδίου καὶ μαλακοῦ, προσηνῶς τὴν βάσιν δεχομένου, καὶ ἡρέμα ὑπείκοντος τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτυποῦντος τῷ ὅπλῆ ἄπαντι γοῦν τότε τῷ ὅρόμφ χρῆται, καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ κάλλος τοῦ πεδίου. Idem.

Summo studio] Wowerins non admittendo præpositionem ex, vel copulam et, secutus est auctoritatem Codd. Lips. et Pal. quibus accedit Oxon. uti et margo Bas. sec. et Edd. Colv. Vulc. pr. Merc. &c. Ac certe crebro sic locutus est Auctor. Lib. VIII. p. 153. 'summo studio petitio-

nis ejus munus obierat.' Lib. tx. p. 187. ' in maritum eximio studio commentus est.' Lib. x1. p. 259. ' summo studio percontabar singulos:' ubi unlla necessitate motus Pricæus malebat quoque, ex studio. Variant etiam libri lib. viii. p. 155. Hic vero et agnosennt Bert. D'Orvill. Pith. Fux. aliique, com Edd. ante Colvium; immo ex diserte exhibent tum pag. 155, tuin hie Florentinæ membrana. Quare admisi cum Edd. Vulc. sec. Elmenh, Seriv. Flor. Vide Pricæum bic, et notata ad lib. II. p. 42. 'Ex summis viribus.' Adde lib. 1x. pag. 187, 'Faciem videre cupiebam ex summo studio.' Lib. xt. pag. 262. 'largitus ex studio pictatis,' Adde lib. 1x. p. 190. 4 ex magnis suis laboribus:' ut videtur legendum: item Gronov. ad Gell. lib. vii. c. 3. 'Ex summa ope nititur:' nec non Comm, et Ind. ad Flori lib. 1. cap. 9. ' Ex summo studio adnisus est.' Oud. Summo studio fugiens immanem ursam] Melius, Ex summo studio, &c. Lib. vitt. contraria sententia: 'Ex summo studio bestiam insequentes.' Lib. III. 'Ex summis viribus irruentes ;' et sape alibi. Pric.

Tunc quidam viator solitarium ragumque me respiciens, inradit, &c.] Factures haud ardua. Isidorus Orig. XII. 1. de hoc genus quadrupedi: 'Animal tardum, et nulla ratione renitens, statim ut voluit, sibi homo substravit.' Idem.

Baculo, quem gercbat, obverberans] Baculum Guelf. pr. In Palat. q. ger. unde quis conficiat quod, ut vulgo lib. 1. p. 3. ubi contra iu aliis quem, Istud obumbrans, quod dant Edd. ante Beroald. et Mss. Oxon. Guelf. pr. inpense placet Pric. qui interdicto unde vi suo loco restituendum censebat. Idque, ut puto, significaret, 'vibrans baculum ita ut continuo mihi umbram faceret.' Nimis sane quam acute, et contra reliquos Mss. quorum anctoritas roboratur maxime lib.

1x. p. 196. 'Ferula nates ejus obverberans.' Sic ergo bene emendavit Beroaldus. Oud. Baculo quem gerebat obverberans] Commentus est Beroaldus lectionem istam, quam miror exteros editores ita facile secutos. Oxon. codex, primique omniam Romæ et Vicentiæ cusi, elegantissime obumbrans legant: quod ego interdicto Unde vi suo loco restituendum censeo. Pric. Obumbrans] Lego, obverberans: hoc est, verberilus et fustibus cædens. Beroald.

Per obliquam gravemque m. d. viam] In Oxon, est guaramque. Palat. Guelf. sec. graramque. Lips. graremque, ex quo perperam et male de Appuleio merens Colv. id tacite intrusit, quod miror a nemine deprehensum. Nam cum Mss. plerisque, in his D'Orv. Pith. Fux. priores Edd. O. habent ignaramque; ut vere jam Elmenh, et Scriv. restituerant. Adi quoque Serv. ad Virg. Æn. x. 707. 'ignarum Laurens habet ora Mimanta.' Merc. ad Septim. de B. Tr. lib. II. cap. 37. 'Avidus iguara cognoscendi.' Comm. ad Sall. B. Jug. c. 21. 'ignara lingua:' ad Ovid. lib. 1. Met. 137, vii. 672, 'Ignara ex arbore :' ad Plin. Paneg. cap. 54. 'locus ignarus:' ad Lucan. lib. vii. in f. 'nuda atque ignara jaceres.' Ladem confusio in Mss. auctoris ad Herennium lib. 111. cap. 6. pro ignotos et ignoti, vidi ignaros et ignari in antiquissimo Voss, et varia lectione Leid. Cod. Vide et Gronov. Contra gnarus pro cognito in Flor, N. 16, ' Cunctis prioribus gnaris.' Sie et nescius, inscius pro ignoto. Lib. v. p. 96. ' sarcinæ nescia rudimenta:' et 'inscio (ramite ' lib. vi. Ex adverso ignotus pro ignaro, incautus pro inproviso, et alia ponnutur. Confer. quæ landantur ad Virg. Ecl. vr. 40. Lucan, lib, 1v, 719, ad Catonis Dist. 1. 40. 'Carus amicus.' In Oxon, est me deducebat. Mox ego abest a Palat. Oud. Per obliquam gravemque me du-

cebat viam] Reponendum ex Cod. Florent. obliquam ignaramque: quod et (prima tantum literula omissa) est in libro Oxoniensis Bibliotheca. Servius ad Æneid, x. 'Ignarum: id est, ignoratum : qui nesciretur.' Isidorus lib. x. Orig. 'Ignarus duo significat: vel, qui ignorat, vel, qui ignoratur: quæ sumpsit ex his Gellii 1x. 12. 'Ignarus utroquevorsum dicitur, non tantum qui ignorat, sed et qui ignoratur.' Ita ignarum pro ignoto. Tacitus Histor, III. et Anual. xv. Ab eadem ultro citro communicatæ significationis forma, supra etiam lib. v. 'tramitem inscium' dixit. contra in Floridis: ' Prioribus guaris, sequentia exspectare:' id est, notis: et in Apologia: 'Alta illa, &c. Platonica, rarissimo cuique piorum gnara.' Pric.

Cursui me accommodabam] Reg. cursu, antique; ut sa pissime. Vide ad lib. 1. p. 4. Idem et Fux. caret τφ me. Tum accommodabam est in Edd. ante Colv. Sed id Nostro potius significat admovere, et sic adjuvare. Cum sensus Auctoris sit, se hand invitum pedes suos aptasse ad celerrime currendum, quod ipsi, ut asino, non erat solitum, ac se commodum facilemque cursui præbuisse. Quare Mss. Flor. Lips. Pal. Oxon. D'Orvill. retinui commodabam. Vide ad 1. 111. p. 54. 'locum artibus suis commodatum:' ad lib. vi. p. 112. 'Nutum meum precibus tuis commodare.' De nihilo tamen non est lectio Fux. et Reg. Codd. Pricaeo arridens, commendabam, sen committebam, ut præcedit, sive pro 'mandabam me fugæ:' quod non est infrequens. Oud. Lanienam] Ms. Pith. lanie. Nam. Mss. D'Orvill. Lips. Fux. Guelf. Oxon. a m. pr. et Coll. Voss. laniem. Nam c. Quasi lanies pro laniatione diceretur, cum alioquin taniena plerumque significet lanii tabernam. Vide ad Liv. I. XLIV. 16. Sed pro ipsa laniandi actione usurpavit, præter Prudentium,

in Lexicis jam citatum, Noster ipse I. 11. p. 41. 'Vicariam pro me lanienam susceptavit.' Lib. IV. p. 80. 'sub incerto salutis, et carnificinæ laniena.' Lib. 1x. p. 176. 'Lanienam inminentem fuga vitare? Idem. Nec invitus ego cursui me commodubam, relinguens atrocissimam rivilitatis meæ lanienam] Lib. viii. 'Nec me pondus sarcinæ, quanquam enormis urgebat, quippe gaudiali fuga detestabilem exsectorem virilitatis meæ relinguentem,' 'Virilitatis' voce utitur et 1x. 4. A. Gellins, Jurisconsultus in lib. IV. ff. ad leg. Cornel, de siear. Quintilianus Declam. cccx1. et vii. de Civ. Dei D. Augustinus: codem ctiam sensu Græci årδρείαν ponunt. Artemiderus 1. 47. Tou loxvos, kal ths τοῦ σώματος ἀνδρείας αἰδοῖον αἴτιόν ἐστι διδ ανδρεία πρός τινων καλείται. Επχensis, non male, Cursui me commendabam; sie 1. 'fage mandes' (id est, commendes) ' præsidium.' Pric.

Caterum plagis non magnonere commovebar] Hine δνος ἀήττητος Arriano 1. 18. in Epictetum. Plaut. Pseudolo: 'Neque ego homines magis aslnos unquam vidi, πα plagis costæ callent.' Idem.

Consuctus ex fortuna concidi fustibus] Ex forma exaratur in Lips. Pith. Oxon. Par. Pal. Gnelf. Ex fortuna omnes secuti sunt post Colv. et bene explicat Pric. ἀπό τύχης, et sorte asinina. Sicut et notaverat Sopingius, lectorem delegans ad notata in Jamblichum. De variatione 'formæ' et 'fortunæ' vide ad p. 1. Verum cum sequatur illico Fortuna, ac satis esse videatur consuetus, optimique Codd. (in quibus et D'Orv. ac Fux.) non agnoscant has voces ex for, uncis per Elmenh, et Seriv, inclusas, putem eas rectius abesse, e glossa inlapsas. Oud. Quippe consuetus ex fortuna concidi fustibus] 'Ex fortuna,' est, ex sorte hoc genus animalium. 'Ράβδος καl φορτία ὄνφ Sirachidem jam dicentem audivimus. Ovid. Amor. 11. 7. 'Aspice ut auritus miserandæ sortis asellus, Assiduo domitus verbere tardus eat.' Apud Arrianum III. 7. παροιμιακώς, 'Ως όνον ξυλοκοπήσαι. Non commovebar plagis (inquit,) quippe fustibus cædi consuetus. Ovidius 111. 7. de Ponto : 'Ductus ab armento taurus detrectat aratrum, Subtrahit et duro colla novella jugo. Nos quibus assnevit Fatum erndeliter uti, Ad mala jampridem non sumus ulla rudes.' Virgil. 1x. 'Assuevi longo,' &c. ubi Servins: ' Docet usum in omnibus rebus plurimum posse.' Plinius vi. Epist. 2. 'Milii, &c. leviora incommoda, quod assuevi.' Apud Senecam Agamemnone : ' Exilia mihi hand sunt nova, assnevi malis.' Sallust. Jugurthino: 'Quæ quanquam gravia sunt, tamen consuctudine jam pro nihilo habentur.' Pric.

Fortuna mvis casibus pervicax] Libentius pertinax legerem. Seneca Epist. civ. de Catone: 'Cum quo infestius Fortuna, et pertinacius egit.' Idem.

Opportunum latibulum m. celeritate præversa] Palat. opportune. D'Orv. latibuli m. c. perversum. Lips. Fix. patibulum m. c. perversu. Edd. Juntin. et Ald. perverse. Prave. Fortuna præversa est, sive prævenit latibulum celeritate misera seu infelici. Vide ad l. iv. p. 66. 'Tam bellum consilium prævertit sors deterrima.' Oud.

Perditant sibi requirentes vacculum, variasque regiones peragrantes] Vide t. Samuel. 9. 4. Pric.

Me, cognito capistro, prehensum] Me abest a Pith. Cognito est in Pal. Lips. Guelferb. sec. et forsan Flor. ut cum Colv. rescripsere ceteri, præter Elmenh. et Scriver. qui ceterorum Codd. et Edd. scripturam cognitum restituerunt. Non vero jungenda cognitum capistro, ut vulgo fit, et Floridus exponit, 'capistro quod agnoverant.' Tunc rectius legas cognito, sed, ut vere distinxit Scriv. me cognitum, ex notis, quæ ipsi inerant, capis-

tro prehensum. De participiis sine copula junctis vide ad p. 45, l. 111. Hinc cave ne addas copulam cum allis in Lactant. de M. Pers. c. 57. Valeria provincias pervagata, p. a. Thessalonicam cognita, comprehensa pænas dedit:' uti et monnit Cl. Abresch, in Lect. Aristæn, pag. 208. Reprehensum Ed. Bas. pr. Oud. Domini] Lego Deum pro Deorum: est emm exclamatio usitatissima, ' Proh Deum atque hominum fidem:' de qua M. Tullius in Oratore: 'Nam proh Deum atque homiunm fidem, pro Deorum aiunt:' hie fides accipitur pro anxilio, nt apud comicos frequenter. Beroald.

Raptatis violenter | Non agnoscunt adverbium Pal. Pith. sed ceteri omnes; nti passim eo ntitur Anctor, et adposite huic loco l. 1v. p. 82. 'De toro violenter extracta,' Lib. viii. in f. ' Nodum violenter invadens.' L. x. p. 230. 'elisus violenter medicus.' Oud. Quid me raptatis riolenter? quid invaditis] In Menechmo Plantina: 'Quid hoc est negotii ? quid illic homines ad me current obsecto: Quid vultis vos? quid quæritatis? quid me circumsistitis?' To violenter ejicunt. ego non moveri malim. Lib. viti. Funestum nodum manibus ambabus violenter invadens:' et x. 'Sie elisus violenter spectatissimus medieus.'

An te nos tractamus inciviliter] Ain' habent Pith. Edd. Beroaldi, et Bas. pr. Atque sæpe istud abiit in an. Vide ad lib. 1. p. 6. 'Ain' tandem?' Male vero post nos in Cod. D'Orv. inseritur inquit. Certissimo indicio, quoties hoc verbum inepti librarii inculcarint. Te abest a Pal. Guelf. sec. in quis tractemus. Nimis temere vero Seriv. in Ed. recepit τδ incongrue; quod, lucet aliquoties usurparit Auctor, hic mihi glossam sapit. Utrumque, violenter et inciviliter, junxit Suet. in Tito cap. 6. 'Egit aliquanto incivilius et violentius.' Immo com-

tra l. ix. p. 205. 'precatur, civilius atque mansuetius versari commilitonem.' Oud. Quin potius effaris ubi puerum ejusdem ogasonem, necatum seilicet occultaris] Vibulenus apud Tacitum Annal. i. 'Responde Blæse, ubi cadaver abjeceris.' Pric.

Calcibus contusus] Idem Ms. concursus, al. contrusus. Num concisus? Colv. Sic etiam Fux. At Oxon. ac tusus: et Gnelf. pr. attusus. Male vero conjecit Colv. concisus. Recte quidem sæpe, et paullo ante occurrit, 'concidi fustibus,' &c. Sed hoc inproprie admodum diceretur de incussione calcium, quæ non cædinut, sed tundunt. Concursus vitiose scriptum erat pro concussus, in quod sæpe mutatum est contusus. Vide ad Lucan. l. 11. 335. 'contusaque pectus Verberibus crebris.' Oud.

Ductorem] Mutandi prurigine laborabat Pricæns, cum hie rectorem malebat. Præcedit ' per obliquam me ducebat viam: ' et lib. 1x. de hortulano asimum insedente occurrit p. 205. 'Ubi ducis asinum istum?' Idem. Infit dejerans, nultum semet vidisse ductorem] Lib. x. ' Dejerant ntrique unllam se prorsus fraudem, &c. facti-Nullum semet vidisse tasse.' Pric. ductorem, sed plane, &c. solutum et solitarium, &c.] Non moveo illud ductorem, nam et 1x. 'Ubi ducis asinum istum?' magis placeret tamen rectorem. Ammianus Marcellinus: (et fortasse hare Appuleii respiciens :) 'Jnmentum solum, solutum, sine rectore.' Virgilius: 'Curruque hæret resupinus inani,' Servins: 'Inani: sine rectore.' 'Solutum et solitarium' hic, ut IV. 'solum et solitarium.' Idem.

Concinnatum] Concinatum est in Ms. Pal. Guelf. et Edd. Ber. Basil. pr. In Edd. ceteris vett. concinnatum. At concitatum placuit etiam Stew. ad pag. 146. 'querelas concinnat:' eique ac Wow. &c. adsensum præbnere seqq. Editores. At in Flor. Pith. et D'Orvill. est continuatum. Hinc Salm,

Mere. ad Non. p. 93. et N. Heinsius ad Ovid. l. xIV. Met. vs. 239, legunt continuatum, sive continuo secutum, et ad me accurrentem. Quo pertinent nonnihil præcedentia, 'solitarium vagumque me respiciens.' Et certe 'continuari' hoc sensu sæpins uti Auctorem, et alibi pro eo 'continari' seriptum, vidimus tum alibi, tum l. 1. p. 17. 'Me egredientem continuatur.' Immo et voces 'conciunatus' et 'continuatus,' inter se confusas esse, patebit pag. seq. Quia tamen concitatum firmatur etiam a Mss. nonuullis, istud retinui, sive præcipiti et concito gradu currentem, pro quo et citatum dicit. Adi ad lib. vr. pag. 119. 'Urnnlam Veneri citata retulit.' Oud.

Ob indicinæ præmium] Quod 'gratiam indicii' Minucius in Octavio vocat. Vide Exod. 23. 5. Julium Pollucem vt. 41. Pric.

PAG. 150 Vidissem]-Notandum pro ridisse vellem, per ellipsin τοῦ utinam, ἀπὸ κοινοῦ repetiti. Oud. Quem nunquam profecto vidissem, ጵc.] Eustathius ad Homeri Odyss. XVIII. Έθος τοῖς θυμουμένοις μέμφεσθαι καὶ τὸ ἥδη γεγονός, καὶ ἐπαρᾶσθαι, μὴ ἃν γενέσθαι, &c. Pric.

Vocem quiret humanam dare] Eam scilicet Lipsii, ut opinor, [vide Colvii Notam in VV. LL.] conjecturam in contextu exprimi curavit Vulc. Ed. sec. Sed perperam omnino; quia Codicibus adversatur, et 'dare vocem ' Latine sat dicitur pro ' vocem edere.' Sie 'dare dieta,' 'sermonem,' 'sonum,' 'verba' denique, pro loqui. Consule Doctiss, H. Cannegieterum Dissert, ad Avianum e. 20. et f. 37. 'Insertis verba dedisse so-Immo Ovidius, vel quisquis sit auctor Epist. xx1. Her. vs. 141. 'Sed si nil dedimus præter sine pectore vocem.' A Pal. abest vocem. In Florent. est quirem. Gnelf. pr. queret. Ond.

Hujus omnis injuriæ, &c.] Omnis a Vicentino abest, et ab Oxon. Ms. Pric.

Sic adseverans nihil quidquam promovehat, nam collo constrictum, &c.] Lib. 1X. 'Has, et similes affanias frustra obblaterantes eos retrorsum pagani abducunt: statimque vinctos in Tulianum compingunt.' Curtius lib. vi. de Philota jam ad necem ducendo: 'Gentium jura, Deos patrios, nequicquam apud surdas aures invocabat.' Id.

Pastores molesti] Priemus hanc vocem, in omnibus Codd, sic scriptam moleste fert. Nec minus ego. Dedisse Auctorem per solitam sibi ironiam opinor modesti, nt l. vi. p. 126. 'latrones vocat mitissimos homines et benignos comites:' ubi vide: item ad l. 111, p. 60, 'Illi gratissimo famulo:' ad l. v. p. 107. 'bonus ille filius.' L. vIII. p. 158. 'Nee cæpti nefarii bonum piguit amicum.' Et passim ironice: 'egregius maritus,' 'egregia soror,' 'uxor.' Item: 'bona,' 'pudicissima uxor,' de inpudica. Oud. Pastores molestil Fero moleste vocem istam, nec moveo tamen : est enim in omnibus libris, nee saltem in scriptura variatur. Pric. Lignum egerere] Ligna exportare, educere. Berould.

Reperitur ille] Item in D'Orv. Pal. Finx. Oxon. Gnelf. operitur. Florent. Pith. aperitur. Anne idem hoc, quod adparet; hy word ontdekt. Quomodo terram recens inventam vel intratam 'aperire' dicimus. Confunduntur vero aperire et apparere. Adi Drakenb. &c. ad Liv. l. 111. c. 15. 'Lux deinde aperuit bellum.' In Edd. Ber. Bas. pr. illo. Oud.

Conspicitur] Oxon. Conspicantur. 1.11. 'Conspicor in medio foro,' &c. Pric.

Seræ vindictæ gratulabar] Idem Codex, et ille quo Colvins usus, Feræ: id est, ursæ: sic viii. de apro: 'feræ quidem pepercit.' Idem.

Ægreque concinnatum] Fulviano suffragatur D'Orv. in continuatum. Quod explicari posset ita, ut membra membris fuerint conjuncta, et corpus factum continuum sive totum. Præfero tamen hic concinnatum, sive, ut beue interpretantor, coaptatum. Ond. Et cadaver quidem disjectis partibus tandem totum repertum, agreque concinnatum, ibidem terræ dedere] Lucanus de Pompeium tumnlante: 'Et collecta proced laceræ fragmenta carinæ Exigna trepidus posuit scrobe.' Seneca Hippol. 'Errant per agros funebres famulæ manus, Per illa qua distractus Hippolitus loca, Longum cruenta tramitem signat nota. Mæstæque Domini membra vestigant canes, Nec dum dolentum potnit sedulus labor Explere corpus.' Et nota, agre concinnatum. Enripides de discerpto Penthei cadavere, Οὐ βάδιον ζήτημα. Pric. Terræ dedere] 'Solatinm est vivorum humare defunctos.' Servius ad Æneid, x. Idem. Terræ dedere] Lactantins vi. 12. 'Non patiamnr Dei figuram jacere feris in prædam: sed reddamus id terræ.' Cicero 11. de legibus: 'Terræ corpus redditur.'

Ad magistratum] Omnes secuti sunt Colvium, et magistratum videtur etiam legi in Florent, et Gnelf, pr. In ceteris et Edd. Vett. est magistratus; nti Anctor noster cum optimis scriptoribus semper in plurali dicit de toto judicum vel regentium remp. corpore; at de uno ex iis magistratum. Adi modo Indicem. Nec enim hic potest intelligi præses provinciæ, vel aliquis ejus vicarius ant adsessor. Non ausim tamen negare, aliquando magistratum dici de toto corpore. Nep. in Themist. cap. 7. § 4. 'Ad magistratum, senatumque Lacedæmoniorum adiit:' nhi olim margini adscripsi magistratus, ut supra ibidem, et Justin. lib. xv111. c. 4. 'Rem ad magistratus defert.' Cæs, lib. vi. B. G. c. 20. 'Ut ad magistratum deferat.' Sed illic potest unus denotari. Sequitur enim, ' magistratus consulunt.' Oud. Ad casas interim vinctum suas perducunt, quoad renascenti die sequenti deductus ad Magistratum, &c.] Ammianus lib, xxvt. de Procopio: 'A comitibus suis arctius vinctus, relato jam die, &c. Imperatori offertur.' Supra hie lib. 111. 'Prinsquam iste claudestinis itineribus elaberetur, mane præstolatus, ad gravissimum Judicii vestri sacramentum enravi produci:' ubi dieta pag. 45. vide. Pric. Ad casas suus] Glossæ: 'Σκηνή ἀγροίκων, casa, tugurium:' alind Glossarium: 'Καλύβη, casa, tuguriolum,' &c. Isidorus xv. 12. Orig. 'Casa est agreste habitaculum virgultis arundimbusque contextum.' Idem.

Pana redderetur] Seneca Hippol. (589.) Quis me doloti reddit.' Il asse. Melius bue quadrat locus Octaviæ vs. 809. ' Populi msi ira conjugem reddat novam: 'et vs. 829. 'Suspecta conjux et soror semper mihi Tandem dolori spiritum reddat meo, Iramque nostram sanguine extinguat suo.' Ac passim reddere pro 'dare,' 'dedere' occurrit, prasertim in iis, quæ aliquam in se naturalis juris vel legis quasi ex debito continent obligationem. Quare non opus puto, ut cum Heinsio refingas dederetur ad Ovidii lib. xiii. Metam. vs. 661. ' pectora pænæ Dedit.' Oud.

Puerum plangoribus quærebant] Prave sic [se. quarebant] reposuit Colvins, quem tamen omnes rursus secuti sunt, aliquot forsan Codd, at Palat. Gnelf. sec. Pith. auctoritate decepti. Sed recte Fux. Reg. D'Orvill. Oxon. Guelf. pr. cum Edd. prioribus dant nucrebantur. Non jam quærehant puerum, utpote qui inventus erat. Indagationi illi parum conduxissent plangores et ululatus. Rectins dixisset cum plang. vel plangentes, &c. Sed querebantur, et lugebant eum mortuum non modo, sed et tam fæde dilaceratum. Error ortus, quod prima syllaba sæpe per æ sit scripta et edita, nt et supra vidimus, atque ultima in Mss. per notam indicata creberrime omittatur. Queri cum Accusativo hand raro construi, docere potest vel nota Burm, ad Ovid, lib.

IV. ex P. 9. 95, et Lamb, ad Horat. 1. 2. 6. ac sexcenties. Ceterum interpungenda sic sunt seqq. dum parentes puerum querebantur, et adveniens rusticus sectionem meum flagitabat vel flagitat non est, inquit, in his unus. Male enim in vulgatis multis post flagitat, major adponitur distinctio. Nisi cum Flor, D'Orv. Fux. et Edd. Bas, sec. Elmenh. Seriv. Flor, deleamns et post querebantur; sed tune non est, &c. nimis abrupte subjungi videntur; ac frequentissime ait Auctor: 'Et ecce.' Soping. placebat quiritabant, vel curabant, melius certe, quam quærebant. Idem. Dum puerum istum parentes sui plangoribus fletibusque quærehant, &c.] Luc. 2. 48. 'O maτήρ σου κάγω οδυνώμενοι έζητυξμέν σε. Pric.

Destinatum sectionem meum flugitat] Supra lib. 1v. 'Misellam Psychen ad destinatum pænam efflugitabat.' Idem.

Demerel Verissime, simul et eleganter conjecit N. Heinsius demetere ad Ovidii lib. v. Metam. vs. 101. ' Demetit ense caput.' Consule quoque quos ibidem landat Burm, et Drakenb. ad Sil. lib. x. 147. Arnob. lib. v. p. 159, nec non, quæ adfernnt viri eruditi ad Suet. Calig. c. 33. ' Tam bona cervix simul ac jussero demetur:' videbisane, anæ sit differentia inter 7à 'demere' et 'demetere caput, 'Αποκείρεσθαι γονίμην Φλέβa Anth. lib. 1. p. 70. Minuc. Fel. c. 24. 'Cni obsecuna testa sunt demessa.' Passim ita Græcis à μαν, cum compositis. Oud.

N. t. ministerium deerit. Hoc sic effectum e.] Hoc pro istorum, substituit Colv. et seqq. ut exaratur sane in Mss. Reg. Fux. D'Orvill. Oxon. Guelferb. Pith. Pal. deerit hoc. Sic eff. Mss. qui agnoscunt istorum, carent τφ hoc, quod rectins abesse vidit Pricæus, et Elmenh. ac Scriv. nucinis circumclusere, et induxit Floridus, revocato τφ istorum. Forsan dederat Auctor, horumce. Sic eff. Male vero

fingit Floridus, hæc accidisse, dum aberant famnli ad quærendum puerum. Sciebant enim jam puerum esse dilaceratum ab fera, nec jacturam ejus ab asini libiidine ortam, sed a finga, ut p. seq. Ipsosque illos inteligit locutor, qui pueri membra terræ dederant, et se ex iis unum. Pro sic in Oxon. Lips. Pal. Guelf. sec. sed. Idem. Hoc sic effectum est] Tô hoc ex duorum Mss. auctoritate delere possis. Pric.

Gratias agebam bono puero, quod, &c. unam carnificinæ meæ dieculam donusset] ' Diceula una' solet tempus brevissimum denotari: sie supra vi. 'Ad unam saltem diegulam sufficiens.' Cicero: 'Huic latroni unius diei usuram non dedissem.' Et in mortis (ut hie) lucratione, apud Achillem Tatium lil. v. Ούτως έξεφύγομεν την επιβουλήν, εκερδήσαμεν δε οὐδεν ή μίαν ἡμέραν. Apud Lucianum mortuorum cymbae Dives imponendus: Μίαν & Μοίρα ξασόν με την ημέραν μείναι. Heliodorns lib. IX. Ol απεγνωκότες έαυτών άνθρωποι, και την άει παρούσαν ώραν κέρδος είς ὑπέρθεσιν θανάτου νομί-Covous. Idem.

PAG. 151 Mater pueri mortem deplorans acerbam filii] Τὸ τέκνον ἐαυτῆς κλαίουσα: Matth. 2. 18. ubi dicta vide, Idem.

Fleta et lacrimosa] Catull, in Pelei nupt. ex Scalig. correct. Sic alibi in Apulcio, flebilis pro lacrymante et flente. Groslot. 'Αρχαϊσμός. Elmenli. Fleta] Pro 'flens:' sic apud Virgilium 'Tunsæ pectora palmis:' nomen pro participio: fortasse et Græcissat. Philo in de Mosis vita: Δεδακρυμένοι τὸν παίδα ἐκτιθέασιν, &c. et post: Καὶ δεδακρυμένον δρῶσαν, ἐλεεῖν, item: Συνδραμόντες εἰς τὰ βασιλήῖα δεδακρυμένοι. Pric.

Fuscaque veste contecta] Ut solent luctn indulgentes: vide supra pag. 36. dicta. Idem.

Ambabus manibus trahens cinerosam canitiem] Mos antiquus in luctu, cri-

nes cinere fædare. Catull. (Carm. LXIII, 224.) 'Canitiem terra atque infuso pulvere fædans,' Ovid. lib. viii. Metamorph. Fab. ix. 'Plangant ora simul matres Calydonides, chen! Pulvere canitiem genitor, vultusque seniles Fædat humi fusos.' Et sæpe in Biblis hæc occurrent. Elmenh. Ambabus manibus trahens cinerosam canitiem] Scholiastes ad Pacem Aristoph. Τίλλειν έαυτον, λέγεται, τδ τῶν ἐαυτοῦ τριχῶν ἐπιλαμβάνεσθαι, καὶ τάς κόμας σπαράττειν. intra lib. x. 'Trahens einere sordentem eanitiem :' supra lib. tt. ' Deprecantis, suamque canitiem distrahentis.' Vide 11. 10. Fabri Semestrium, Pric.

Exinde proclamans | Flor. exponit 'eminus.' Sed Nostro et aliis hæc vox usurpatur pro 'ex eo tempore;' nisi forsan capi possit pro 'identidem,' 'usque inde.' Juvat aliquantum locus l. viii, p. 157. 'Sed exinde odiosus emtor alind de alio non desiit quarere.' Pricaeo placet vel de limine vel jum inde, ab ostio seilicet, ut alibi loquitur Auctor. In Fux. est drinde. Ond. Et exinde proclamans] Fortasse melins, Et de limine proclumans: infra lib. viii. 'De primo limine proclamat:' ant ita, Et jum inde (id est, a limine, vel foribus) proclamans: supra lib, v. 'Jam inde a foribus, &c. boans.' Pric.

Tunsisque, &c. uberibus] Lib. 1v. 'Quid ubera sancta tunditis?' et viii. 'Nec non interdum manus Charites a pulsandis uberibus amovere:' item 1x. 'Et interdum pugnis obtundens ubera.' Idem.

Incipit] Magis Appuleium saperet, infit. Idem.

Et nunc iste securus] Bertin. Et metusiste securus. Sciopp, in Symb. Idem id prætulerat in Susp. Leet. 1v. 12. Ut metus sit easu secundo a securus recto: quomodo sæpe occurrit. Vide Heins, ad Ovid. Met. vii. 435. 'suis securus.' Et ne alia citem, Nostro ipsi in Floridis N. 16. 'Auditorii se-

enrus.' Verum multo est eleganting et nune post tam seelestum facinus, et efficaciores habet veneres, quam languens illud metus. Vide Pricæum. In Edd. Junt. Aldi male et tunc inse. Ond. Et nunc iste, &c.] Ex his Virgihi: 'Et nunc iste l'aris cum semivivo comitatu.' Pric. Securus incumbens præsepio] 'Securus' hie est quod Varroni in Menippæis, ' Habens ante positam alimoniam, Neque ante prospiciens, neque post respiciens :' quod in Epistola Judæ ἀφόβως ἐαυτὸν ποιμαίνειν. Ignatius de hoc genus animalibus: Μηδέν του μέλλοντος Φροντίζοντες, μόνον τοῦ φαγείν δρεκτικοί είσιν. Epist. ad Tarsenses. Infra hie lib. x. 1 Nec tantillum commotus ego, securus esitabam.' 'Incumbens,' κύvas. 'demersus circa præsepium caput' lib. 1x. dixit. Aristophanes de Cleone: Οἷον δὲ κύψας δ κατάρατος ἐσθίει! ad quæ Suidas : Διὰ τοῦ σχήματος την άδηφαγίαν αὐτοῦ δηλοί καὶ γαρ άνθρώπων και θρεμμάτων οι τοις εδέσμασι μάλιστα εγκεκυφότες και προσκείμενοι δυκούσιν ἀπλήστως και περισπουδάστως ¿σθίειν. Idem.

Voracitati sua deservil] 'Frit ardor edendi, Perque avidas fances immensaque viscera regnat.' 'Deservit,' nt Rom. xvi. 18. Τῆ ἐαυτῶν κοιλία δουλεύειν. Τῆ γαστρὶ λειτουργίας λειτουργεῖν Chrysostomus Homil. 15. ad Antiochenos dixit. Idem.

Miseriæ] Purior sensus est, si verbum sit Miseret. Beroald.

Detestabilem casum, &c.] Glossæ: 'Detestabilis, οἰκτρος, ἐλεεινός,' &c. Pric.

Defuncti magistri] Sic infra viii.
'Equorum magister.' Quiutilianus Declam. XIII. 'Et vacca, et armenta, et omne pecindim genus: sed illa impositus cohibet magister.' Servius ail Æncid. XII. 'Proprie magistri sunt militum, pastores pecorum: sed reciprocæ sunt istæ translationes, nam et ductor militum pastor vocatur, et magistros pecorum dicimus:'

sic 1 Maceab. vi. 37. Latinus, 'Magister bestiæ:' vide et Senecam 11. 19. de Beneficiis. Idem.

Senectam infirmitatem meum | Colvio antiquata captanti, quia in Lips. cod. erat infirmitatem meamque, obsecuti sunt Vulc. Merc. Wow. Adi et Gruter. l. 111. Susp. c. 11. et Septim, lib. ur. de B. Troj. c. 21. 'Quin contemtui sit adolescentiæ senecta ætas:' ubi tamen in Ms. est senectæ. Sed que hic bene servant Mss. et ceteræ Edd, ac rite vindicavit in notis Pric, In Gnelf, primo tamen non est que, sed inter senectam et inf. lacuna et litura vocabuli fere dissyllabi quasi atque. In D'Orv. senectum. Ond. Senectum infirmitatem meam contemnit ac despicit | Taeiths Annal. vi. 'Senectatem Tiberii ut inermem despiciens.' Idem 1. Historiarum: 'Ipsa actas Galbæ irrisni et fastidio erat.' Dio Cassins de Nerva : Διὰ τὸ γῆρας καταφρονούμενος. Hesiodus: Αίψα δέ γηράσκοντας ατιμήσουσι τοκήας. Μαλίmianns, ubi de senectutis incommodis: 'Jurgia, contemptus, violentaque damna sequentur.' Cicero in Catone M. de Salinatore et Albino: 'Deplorare solebant' (senectutem) 'cum quod voluptatibus carent, tum quod spernerentur ab iis a quibus coli soliti erant:' ibidem de senibus : 'Contemni se putant, despici, illudi.' 'Senectam infirmitatem' exponere quoquomodo Colvius conatur: at veteres editiones sincerius, sencetam, infirmitatemque meam; et hanc germanam scripturam esse probat sequens illud: 'Senties efficiam misero dolori naturales vires adesse:' id est, quamvis infirma sim, dolori tamen vires suppetere : accedat Taciti locus ex prædicto Historiarum libro: ubi senectæ et infirmitatis contemptum videbimus conjungi. 'Superior' (Germaniæ) 'exercitus Hordeonium Flaccum spernebat, senecta ac debilitate pedum invalidum.' De javentute contempta ad 1 Tim. 1v. 12. dicemus.' Pric.

At utcumque] Soping. mallet, et utcumque, nt l. viii. in f. 'Et utcumque metuens.' Rectius et vere, nt puto, Edd. Wow. et Pric. atque utcumque. Nec placet enim Pricæi commentum, et utique. Sensus est: Quidquid sit, certe se quoque iunocentem præsumit. Vide ad lib. iv. pag. 69. 'Sed illum ntcumque nimia virtus premit.' Fux. utrumque. Oud. Atque utcunque se præsumit innocentem. Malim, Et utique præsumit innocentem: lib. v. 'Sed ntique præsumis nugo, et corruptor,' &e. Pric.

Est enim congruens pessimis conatibus contra noxiam conscientiom sperare securitatem] 'Contra noxiam conscientiam,' exponas, 'contra morem noxiae conscientiae:' que plerumque adeo parum secura est, ut quod meretur assidue exspectet. Non longe ab his (saltem verborum conceptione) discedunt Symmachi ista: 'Moribus scævis familiare atque cognatum est armare spiritus impunitatis exemplo:' et forsan securitatem Noster pro impunitate dixit: ita sensus Symmachiano quadrabit. Idem. Circa n.] Legi potest, contra noxiam. Beroald.

Quadrupes nequissime] Gloss. 'Nequissime, ἄθλιε.' Pric.

Licet pr. v. us. sumeres] Sumens, quod vulgo ante Wow. editur, invenitur in Guelf. sec. pro sumus sive sis sumens, idque videntur voluisse Wower. et Pric. in quorum editionibus est vitiose sumes. Sed in Pith. funeris, in Mss. O. et Edd. Junt. post. Elmenh. Scriv. Flor. sumeres. Cui tempori tameu aptius respondere videtur posses, quam possis. Dein Fux. ineptissime. Ond.

Culpa carere] Vulg. vacare. Colv. Vacare. Vulgo, carere. Elmenh. Alternm hic alterius verbi glossam esse, liquido adparet. Quare, licet Lips. Cod. faveant Reg. D'Orv. Oxon. Par. cum Edd. Vulc. Wower. Pric. tamen adsentior Elmenh. Scriv. et Flor. qui

restituerunt vetustam lectionem vacure, quia id retinent vetustissimi, Flor. Fux. aliique, et curere magis sapit glossam, quam vacure. Eadem in his verbis est confusio apud Ovid. lib. 111. Am. El. 1v. 23. l. 1t. Met. 422. item in Mamert. Geneth. c. 13. 'Ut omnino vacent aditu suorum.' Quod non mutandum. Oud.

Arcere morsibus m. puero] Si hace sana sunt, quæ scahra admodum mihi videntur, ut ut intellectu facilia, sub-intelligendum erit, 'latronem,' 'homicidam,' quem a puero arcere debuerat morsibus, sive per suos morsus; neque enim opus mordicibus hic reponi: de qua voce alibi plura dixi. Forsan hic legendum erat cavere: pro quo supra male irrepsit carere. Idem.

Certe dorso receptum auferres protinus] Theodoretus τερί προνοίας v. de Equo loqueus: Οὖτος καὶ θηρῶντι συνθηρεύει, καὶ πολεμοῦντι συναγωνίζεται, καὶ κατὰ τῶν ἀντιπάλων μετὰ βύμης χωρεῖ κᾶν φεύγειν ἐθελήσης, δειλιῶν μεταβάλλει τὸ θράσος, καὶ σὸν τάχει φερόμενος τῶν διωκόντων ἐλευθεροῖ. Vide quæ de elephanto Pori Q. Curtius, et de Bucephalo Alexandri A. Gellius. Pric.

Deserto dejectoque, &c.] Si excipias Codd. Bert. et Pith. Mss. omnes præbent Lips. Cod. lectionem dejcetoque, a Colvio et seqq. receptam. Ut sensus sit; Asinum debnisse potius puerum istum dorso recipere, quam eum dejiccre et deserere. Et sie rejectus forsan abiit in derelictus, apud Cæsar, lib. v. B. G. c. 13. ' Ab æstn derelictæ naves.' Verum tum potius dejecto præcedere debuisset, ut vitaretur υστερον πρότερον. Adhæc mulier ista satis innuere videtur, filium suum, (quem etiam 'asini ductorem' adpellat Auctor pag. 149. ubi vide,) non insedisse asino, cum a latrone, ut credebat, invaderetur: Quare ait ipsum debuisse, 'auferre eum dorso receptum.' Amari vero a Nostro synonyma innumeris locis patet. Et

sic'deserens' ac 'relictus' junguntur a Virg. l. 11. Æn. 28. 'Desertosque videre locos litusque relictum:' ac decompositum hoc optimis quibusque in usu fuit. Consule Cl. Drakenb. ad Liv. lib. xxx1x. c. 30. 'Quæ derelicta inter nocturnam trepidationem erant.' Immo Nostro ipsi in Apolog. p. 524. Ed. Flor. 'Eam a quodam honestissimo juvene, cui prius pacta fuerat, post satietatem derelictam.' Quocirca in derelicto magis inclino. Oud.

Q. contra bonos mores, &c.] Formula JCtis usitatissima, ut Beroaldus observat. Sic 'contra legem fecit,' qui facit, quod lex prohibet. Brisson, de Verb. significat. 1. 111. Elmenh. An ignoras eos ctiam qui morituris auxilium salutare denegarunt, quod contra bonos mores id ipsum feccrint, solere puniri] Seneca 1. 11. de Ira: 'Cogitet quam multa contra quam bonum morem faciat.' Propert, 'O nimium nostro felicem tempore Romam, Si contra mores una puella facit:' ex Jure formula desmupta est, ut notavit Beroaldus : 'Morituris intellige perituris.' Lactantius vi. 11. 'Qui succurrere perituro potest, si non succurrerit, occidit.' De furtis (Homil. π. διδαχής) non aliena Chrysostomis: Οὐχ οἱ κλέπτοντες μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ κύριοι ὄντες κωλῦσαι, μὴ ποιοῦντες δέ, την αὐτην ἐκείνοις δίδουσι δίκην. Pric.

Sed non diutius meis cladibus lataberis] Vide supra pag. 84. adnotata. Idem.

Senties, efficiam, misero dolori naturales vires adesse] Dolori, etsi famina, etsi aniculae. Apud Senecam Andromache: 'Dabit ira vires.' Ovidius de Hecuba: 'Facit ira valentem.' Idem 1. Amorum: 'Quamlibet infirmas adjuvat ira manus.' Servius ad Georg. 111. 'Languentia corpora in vires quandoque furor excitat.' Esaiæ LXIII. 5. 'Indignatio mea ipsa auxiliata est mihi.' Philo

in de Josepho: 'Ρώμη κραταιοτέρα τοῦ πάθους ἰσχὺν ἐπιδιδοντος, ὁ καὶ τοὺς ἀσθενεστέρους νευροῦν εἴωθε. Idem.

Subscrtis manibus] Assertis, quod est in omnibus Vett. Edd. Beroald. exponit, 'liberatis, exertis, expeditis.' Verum nulla re impeditæ fuerant, neque adeo exserendæ manus sunt ei, quæ sibi fasciam vult solvere. Neque ullus Ms. ei lectioni fa-Colvii conjecturam substrictis exponere posses sursum adductis, et sic fasciæ admotis manibus. Lib. xt. p. 218. 'Compressis in artum feminibus et superstrictis accurate manibus:' nbi male Pric. voluit superstructis. Hue faciunt Gloss. Isidori: 'Unea mann, stricta.' Adi P. Burm. ad Nemes. Eel. 111. 32. ' Digitis aures substringit acutas.' At neque hue nos duennt Codd. Multo minus eo, quod audacissime conjecit Pric. sub suris, deleta voce munibus, intelligens fasciam cruralem ex Petronio c. 20. Duas institas ancilla protulit de suris: alteraque pedes meos alligavit, altera manus.' Sed ibi legendum est de sinu, nt viri docti, ipsninque verbum protulit ibi probant. Præterea quis credat, mulicri rustica servæ tantas fuisse crurales fascias, ut carum una potuerit singulos asini pedes illigare, cosque sic constringere? Mihi potius undis pedibus fuisse videtur. Certe cum Beroaldo et Florido non ambigas, velim, quæ fuerit fascia: sive pectorale strophium, seu erurales fasciæ, sen vitta crinalis. Nam ultimam sane non habuit, 'quæ fleta et laerimosa, fuscaque veste contecta ambabus manibus trahebat cinerosam canitiem;' ut supra describitur. Intelligenda est unice zona, qua erat 'succincta sub papillas,' nt Fotis ancilla lib. H. p. 25. In Fux. subseptis, Guelf. pr. subscertis. In D'Orv. Cod. ut in marg. Lips. est susceptis. Unde aliquando existimavi scribendum subjectis. Scilicet ut manus supposuerit solvendæ faciæ, non concinne constrictæ, sed rustice laciniis in sinu involutis atque inplicitis sie satis ligatæ, ut se potuerit continere. Quomodo, ni fállor, alibi dicitur 'manum sinu subjicere :' et adposite Ovidius, quando a Nymphis Dianam vestibus exni canit, lib. 111. Metam, vs. 167. 'Altera depositæ subjecit braehia pallæ, Vincla duæ pedibus demunt.' Verum adtentius loco considerato, unice retineo subsertis, codem sensu. Ut subinseruerit manns pectori, ad fasciam expediendam, non vero vi detrahendam, ut ait Floridus. Sic enim diserte exaratur in Flor. Reg. Pal. Oxon. aliisque, coque tendunt ceteræ lectiones. 'Manum in sinum meretrici inserere,' Terent. Heaut. 111. 3. 3. 'Insinuare manus,' ait Auctor lib. 1x. pag. 180. Oud.

Pedesque m. sigillatim alligans | Primo rescribendum omnino ex optimis membranis singulatim, vel saltem singillatim: nti est quoque in iisdem membranis ac Pith. et Ed. Vic. in Flor. N. 9. ac Mss. O. de Deo Socr. sæpins. Vide ad Suet. Aug. cap. 9. Restituendum id quoque e Mss. Mart. Capell, lib. vi. p. 228. 'Singulatimque potest, nisi rebus incidat.' Prave ibidem in Edd. accidat. Sept. de B. Troj. lib. 1. c. 11. 'nomina singulatim exponere.' Sic Voss. In alio singill. Vulgo, sigill. Dein alligans, cum Lips. Cod. et Edd. Colv. Vulcan. Merc. Wow, ac Pric. habet Oxon, ut lib. 11. p. 25. 'Amoris profundi pedicis æternis alligat.' Nihilominus cum reliquis Mss. et Edd. præferendum tam illic quam hic illigans. Eadem fascia utrosque pedes singulatim inligavit, atque involvit et inpedivit, ac sic fasciæ extremitatibus eos artissime constrinxit et alligavit, ut pedes movere aut calcitrare non potnerit, Rectins igitur illigans legas. Eadem confusio apud Cæs, lib. Iv. B. G. c. 17. 'tigna fibulis inligata artius tenereptur.' Cæs. lib. v. B. G. c. 45, Liv.

lib. xxxv. c. 46. Val. Max. vt. S. 4. Liv. l. v. c. 27. 'Manibus post tergum inligatis:' ubi non opus esse alligatis vel relegatis, quod viri docti substituere tentant, ex Cel. Drakenborchii nota patebit. Idem. Subsertis manibus, exsolvit suam sibi fasciam, pedesque meos sigullation alligans, &c.] Non alibi major varietas quam in prima vocis scriptura: in Oxon. Ms. subscrtis: in alio subseptis: in tertio obseptis: et in editis quibusdam, assertis: et nemo quidvis horum explicavit nobis: delen lum forsan 78 manibus, et pro subscritis, sub suris scribendum. Sub suris exsolvit snam sibi fascium, &c. Petronius: 'Duas institus' (Appuleius fascias diceret) 'ancilla de suris protulit, alteraque pedes meos alligavit, altera manus.' Pric.

PAG. 152 Et pertica, &c. arrepta, &c.] 'Non oblita animorum, aunorum oblita snorum.' Idem. Affirmari] Melius offirmari: pro co quod est occludi, abturari, obserari indicat perticam illam vicem implevisse claustrorum et repagulorum. Beroald.

Non prius me desitt obtundere, quam victis fessisque viribus, &c.] Josephus Antiquit. XIII. 21. Τραπέντας (Ίουδαίους) ἄπαντας έδίωκον οἱ φονεύοντες, έως οδ καὶ δ σίδηρος αὐτοῖς ἡμβλύνθη, &c. καὶ αἱ χεῖρες παρείθησαν. Pric.

Manibus degravatis] Sic Passerat. ad Propertium lib. 111. El. 7. f. 448. In Mss. et vulgatis est, m. degravatus. Male. Elmenh. Immo in Mss. et vulgatis est degravatus, m. uti debet; et pessime ineptam Passeratii conjecturam receperant Elmenh, ac Florid. Tune enim non suopte, sed cjus, fustis pondere debuerat dixisse, si manus gravatas intellexisset Auctor. Non vero manus, quæ languerunt fessis viribus, sed fustis suo pondere degravatus, elapsus est manibus lassatie verberando feminæ. Plin. lib. 11. Epist. 1. ' Liber, quem forte acceperat grandiorem, et seni et stanti ipso

pondere elapsus est.' Plura similia vide april Pric. Oxon. Fix. gracatus. Ond. Quam, &c. suopte pondere degravatus, manibus ejus fustis esset clapsus] Virgilius xII. 'Vi victus, et ipso Pondere defecit, prædamque ex unguibus ales Projecit.' Phnius lib. 11. Epist. 1. Liber, quem forte acceperat grandiorem, et seni, et stanti, ipso pondere clapsus est.' Petronius: 'Fraeta est putris sella, quae staturae altitudinem adjecurat: anumque suo pondere dejectam superfoculum mittit.' Nota et argumento tali 78 clapsus. De Poro Q. Curtius: 'Multoque sanguine profuso, languidis n'anibus magis clapsa quam excussa tela mitteret.' Pric.

Tunc de brachiorum suorum cita fatigatione conquesta, &c.] Propertius iv. 9. 'Atque ubi jam nostris lassavit brachia plagis.' Terent. Adelph. 'Ego vapulando, ille verberando ambo defessi sunus.' Vide i. Samuel. 14,31. Idem.

Ardentem titionem] Infra lib. v. 'Atque enucta fingentem, titione candenti inter media femora detruso, crudelissime necat.' Colv. Procurrit ad focum, ardentemque titioneu gerens, &c.] Virgilius: 'Ambusta torrem Corina us ali ara Corripit.' Sic ' ignes ex proximo raptos ' inter subitaria tela Quintilianus Deel. XIX. numerat. 'Titio' autem mulicbris vindietæ non infrequens adinmentum, Lib, x, de altera illa: 'Velnt mentitam, atque cuncta fingentem, titione candenti inter media femina detruso, crudelissime necavit.' Ælianus Var. xIII. 2. de Macarei uxore: Χίζαν άρπάσασα, &c. ημίκαυτου, ταύτη τον παίδα ἀπέκτεινεν. "Ardentem' licentiosius ait : 'titionem' enim extractum foco torrem semiustum et exstinction volgns appellat:' sunt verha iv. 11. Lactantii. Pric.

Prasidio nisus] Prasidio nisus est in Flor, Guelf. sec. Pal. pras. visus Guelf. pr. nisus prasidio D'Orvill. Fux. Pith. in præs. nisus Bertin. In Edd. Colvio prioribus, innixus præsidio. Quis enixus dederit, vel conjecerit, nescio. Sed vide Burm. ad Phædr. lib. iv. F. 8. 'Nixa celsis cornibus.' Præsidium considerari hic potest quasi fulcrum aliquod, quo innitebatur. Nisus tamen cum optimis Codd. præfero. Oud.

Liquidissimo stercoris strictim cgesto] Corruptam et glossemate internolatam Bert. Cod. scripturam temere arripuit Sciopp, latius de ca agens in Susp. lib. 1v. 12. et hinc liquidissimo stercore st. egesto, edidit Seriy, et liquido stercore Florid. Sie vara vibiam sequitur. Mss. reliqui constanter cum Edd. ceteris habent, liquida fimo egesta, nisi quod in Palat. Guelf. ntroque, et Oxon, sit egressa. 'Fimus' emm est sterens, unde Phædr. lib. Iv. F. 17. 'Fimoque turpi maximam explerent fament; Dumnaribus scrutantur eseam in stercore.' Solin. cap. 41. ' Proluvie citi ventris simum egerit per longas adspergines,' ni leg. est. Et alii. Sed quia ceteri fimum, masc. vel neutro genere (vide Burm, ad Ser. Samm. vs. 72. ut ibi quoque in Voss. Cod.) extilerunt, forte melius e Bert. liquido fimo egesto reponemus. Immo ipse Auctor eo genere extulit lib. IV. p. 104. 'Fimo fistulatim excusso.' Dein Edd. Juntin, pr. Ald. strictum. Pith. strictis. Idem. Donec solo quod restabat præsidio nisus, liquida fimo strictim egesta, &c.] Solinus cap. 43. de Bonaso: 'Quicquid præsidii monstro illi frons negat, alvus suffieit: nam cum in fugam vertitur, proluvie citi ventris fimum egerit, per longitudinem trium jugerum: enjus ardor quicquid attigerit, adurit.' Pric. Liquida fimo strictim egesta, &c.] Nonnins: 'Foria, stercora liquidiora.' Glossarium: 'Έσφιγμένως, strictim.' Idem.

Qua cacitate atque fatore tandem fugata est a me pernicies] Cicero de bestiis agens: 'Multæ etiam insectantes odoris intolerabili fæditate depellunt.' ii. de Nat. Deor. Solinus ubi supra: 'Ita egerie noxia summovet insequentes.' Cassiodorus x. 30. de Elephanto: 'Quod si aliquis' (circumstantium) 'præbere contempserit postulata,' (id est, stipem,) 'vesicæ collectaenlo patefacto, tantam dicitur alluvionem egerere, ut in ejus penatibus quidam fluvius videatur intrasse, contemptum vindicans de fætore.' Idem.

Ceterum titione delirantis .1ltheæ Meleager asimus interisset] Errant viri eruditi. [sc. Wass, et Floridus.] Interisset scripsit Appuleius, non interissem. Eodem enim modo sape ait, 'mens asinus' pro ego Asinus, et ' mens Lucius ' pro ego Lucius. Vide ad hujus lib. p. 112. Ceterum pro alioquin recte correxit, Mss. id confirmantibus, Beroaldus. Male Edd. priores, uti et Bas. dant certum. Lib. v. p. 91. 'Ceterum tibi summum creabis exitium.' Liv. lib. 111. c. 40. ' Ceterum nemmem, majore cura occupatis animis, verum esse, præjudicium rei tautæ adferre.' Vide quos ibi laudat Klockius, et Piceartum Peric. Crit. c. 9. In reliquis etiam turbant quidam libri. Nam titionem habet Reg. delibrantis Pith. Pro Meleager Par, Guelf, pr. et Oxon, me legalder, et in ultimi marg. Meleagri taliter. A Reg. Fux. abest asinus. In Edd. Basil. interiisset. Ceterum bon possum, quin hac occasione emendem insignem Ovidii locum Ep. 1x. Her. vs. 156. de Meleagro: 'Alter fatali vivus in igne fuit.' Cum tamen perierit, 'flammis absentibus ardens;' nt passim Ovidins et alii canunt, notumque est. Hiuc alii alia tentarunt; et Clar. Withov. in Orat. de Allegandi Abusu pag. 29. 'Alterius fatum stipes in igne fuit.' Mihi scripsisse videtur poëta: Alter fatali stipes in igne fluit. Porro in Reg. Fix. Cod. hie demum explicit lib. vi. et incipit vii. Oud. Certum | Legendum est Cæterum. Beroald.

METAMORPH. LIB. VIII.

Hoc volumine nex mariti Clarites miseranda, exoculatio amatoris Thrasylli facta per Charitem, ultronea puella mors explicantur. Mutatio domini, enarratio sacerdotum Deae Syriae luculenta, et illorum spurcissimae libidiues, flagra, dissectionesque membrorum, fraudes ac decipula detecta continentur. Beroald.

Proxima civitate In mea Bertin, Cod. collatione wque desideratur cx, ac reliquis Mss. O. et Edd. præter Wower. Pric. Flor. Necessaria si existimetur præpositio, malim credere e vel ex excidisse post proxima. Recte vero Floridus contra Sciopp. Elmenh. Pric. et Scriv. qui villula recepit, vulgatum civitate defendit e lib. vii. p. 217. Nam si famulus Charites fuit, venit e civitate, in qua illa habitabat. Infra pag. 238. 'Civitas cuncta vacuatur studio visionis, in eadem historia.' Oud. Venit quidam jurenis ex proxima civitate] Rectins in Cod. Bertin, ex proxima villula. lib, vii, 'De proxima villula spirantem carbunenlum furatus,' &c. et lib. t. 'Utrique comites ad proximas villulas lævorsum abiere.' Pric.

Unus ex famulis] Ex ante Colv. quem ceteri secuti sunt, jam exhibuit Ed. Junt. post. et agnoscitur a Mss. plurimis; quia illa præpositio supra forsan clapsa hic sedem occupavit, extrusa de. Quæ æque proba est, et comparet in Pith. D'Orv. &c. ut satis docuernnt viri docti. Adi Burm. ad Suet. Domit. c. 11. Drak. ad Liv. lib. xxxv. 29. 'Unum de auxiliaribus.' Sil. lib. xIII. 80. 'tot de milibus unum.' Justin. lib. xxiv. c. 5. 'Unus de principibus.' Hygin. Astron. 11. 23. 'De duobus asellis dici-

tur nnum deprehendisse corum, et ita eam' (paludem) 'esse transvectos,' Sic Cod. Voss. Sed et Appuleio ipsi non infrequens est. Lib. II. p. 38. 'Unus de optimatibus.' Lib. 111. p. 62. 'Unoque de sociis relicto.' Lib. vi. p. 114. 'Una de famulatione Veneris.' Lib. 1x. p. 20. 'Una de cetera cohorte gallina.' Lib. x1. pag. 260. 'De pastophoris mus.' Et sie in Mss. nonnullis lib. 1, p. 5. ' Unam de duabus laciniis.' Variatur quoque in Mss. Virg. Æn. 111. 602. Aus. Grat. Act. p. 725. Restitui igitur de, licet p. 166, 'unus e nostris:' et lib, 1x.in f. 'unus e commilitonibus.' Lib. XI. p. 246. 'Unus e ministerio.' p. 218. 'e cohorte unus :' et passim aliis. In D'Orvill, de famulis unus Charitis. Palat. semper Carithes. Oxon. Guelferb. pr. Charice, vel Carice. Ond.

Par. ær. exantlaverat] Guelf. pr. exanglaverat. Reg. Fux. anhelaverat. Sed exantlare, pro quo Pal. Guelf. sec. Edd. Vett. de more dant exanclav. Noster passim hac in re utitur. Vide ad lib. 1. p. 12. 'Qui meenm tot ærumnas exantlasti.' In D'Orv. Pith. exantl. par. ær. Idem.

Mira, &c. ignem propter assidens, inter conservorum frequentiam sic annunciabat] Apud Athenæum Xenophon Colophonius: Πὰρ πυρί χρὴ τοιαῦτα λέγειν, χειμῶνος ἐν ὥρα. Lucianus in de Peregrini morte: Σὰ μὲν πόβρω ταῦτα καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον ἐγὰ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἔτι πρότερον ἐν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτὸ. Bene autem frequentiam conservorum propter ignem posuit. Martialis: 'Cingunt serenum lactei focum vern».' Pric.

Equisiones, opilionesque, et bubsequa,

fuit, &c. | Equisitiones, in sola est Bas. pr. corrupte. Equisiones in plerisque Edd. Vett. nt equitio in multis Edd. et Mss. etiam Flor. de Deo Socratis p. 672. Sed equisones hic recte exhibent Flor, Pal, Pith, Fux, Guelf, Oxon. D'Orv. Edd. Rom. Vic. Bert. ut jam Sciopp, monuit. Adi ad lib. vii. pag. 142. 'Armentario equisone:' et Pricæum. Contra male opilonesque in Vic. et Ber. Al. upil. Vide ad Virg. Ecl. x. 19. Oud. Et bubsequa f.] Etiam pro et editur in Edd. Ber. Junt. utr. Aldi. In Ed. Vicent. omnes boni sequi. In marg. Bas. pr. et bovis equi. In Fux. Pith. Ed. Junt. pr. busequæ. Sed, ut in Lipsiano, sic in Palat. Oxon. D'Orv. Guelf. utroque, exaratur, op. omnesque p. f. vel omnisque : in Par. o. et omnesque f. In Incert, o. omnes quæ profuit. Latere quid videtnr, quod, quale sit, nescio. Fuit certe non mutandum, ut obvium in descriptione mortis. Neque etiam cum N. Heinsio addi placet, subulcique, ad Ovid. Ep. Her. xvii. 192. Quod adtexi voluit, quia cur eos omitteret, caussam non videbat vir acutus. Contra ego nullam canssam video, enr eos Mss. invitis addamus. In Flor. N. 111. 'Virgilianus opilio seu bubsequa.' Junt. bus. In Apol. p. 416. Ed. Flor. ' Virgilianos opiliones et bubsequas.' De Deo Socratis p. 672. 'Velut pastor, vel equiso, vel bubsequa.' Junt. rursus bas. Mss. multi boseq. Elm. bobs. Sed in Ind. bubsequa, ut apud alios et in Glossis. Idem. Equisones, opilionesque, et bubsequæ] Vide olim ad Apologiæ p. 23. notata. Pric.

PAG. 153 Fuit c. nobis quam misella] Gruterus sic distinguit, fuit Ch. n. quoniam misella. Elmenh. Scilicet post nobis distinguit Grut. lib. 1. Susp. c. 14. Quam nollem perdidisset conjecturam; ant excidisset N. Heinsio substituere τδ inquam, loco Ovidii citato. Præcedit 'sic annunciabat.' Idem 'quam misella,' quod miserrima. Intendit enim significationem yox

quam positivo juncta æque ac superlativo apud Nostrum aliosque sæpissime. Adi ad lib. 111. p. 46. In Pith. que. Ond.

Nec vero incomitata Manes adivit] Æneid. iv. 'Comitemne sororem Sprevisti moriens?' et xit. 'Et misero fratri comes ire per umbras.' Titinnins statim interfecturus se, ad Cassium jacentem: 'Accipe me fati tui comitem.' Ovid. in Eleg. ad Liviam, de mortni Neronis Drusi comitibus : ' Quorum aliquis mœstus tendens sua brachia, dixit, Cur sine me? cur sic incomitatus abis?' Statius ad Priscillæ Manes de Abascanto: 'Rupisset tempora vitæ, Ne tu Tartareum Chaos incomitata subires.' Clotho in ludo Seneca de morte Claudii : ' Hos tres uno anno, exignis intervallis temporum divisos mori jubebo: nec illnm' (Claudium) 'incomitatum dimittam.' Frequentius hæc et hujusmodi notamus, ut eximia nostri Auctoris eruditio, servatæque diligentius proprietates legentibus elucescant. Pric.

A capite] Aristoph. Pluto Act. 111. Scc. 5. τὰ πράγματα 'Εκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι πάντ' ἐρῶ. Elmenh.

Quibus stylum F.] Mss. quidem longe plurimi cum Edd. Junt. post. Colv. Vulc. Wow. Pric. exhibent stilos. Guelf. pr. stilo. Sed cum Bertino Florentini, Pith. et Edd. priores, ut Elmenh, ostentant stilum. Quod metuebaut forsan librarii ne Latinum esset ob pluralem quibus. multo elegantius est. Singulis enim unus sufficit. Adi me ad lib. 11. pag. 26. 'Cœrulos columbarum colli flosculos.' Burm. ad Virg. G. 1. 267. ' fringes nunc fraugite saxo.' Cave vero, ne pro Fortuna rescribas natura, quia hæ voces creberrime confunduntur, ex Lampridii Heliog. c. 35, 'Te vero, Auguste venerabilis, multis paginis, iisque disertioribns illi prosequentur, quibus id feliciter Natura detulerit.' Hic enim loquitur servus, cujus Fortuna non patiebatur historiam*scribere, quod est ingenuorum, vel eorum saltem, quibns plus otii et facultatum Fortuna concesserit. Ond.

In Historias speciem | Temere Colv. cum M. Bas, sec. Vulc. Wow. Pric. ejecerunt prapositionem in, exsulantem forsan gnoque a Palat. Tam contortis adpositionibus uti non solet Auctor; et alterum 'in modum,' 'faciem,' 'similitudinem,' &c. similia crebro adhibet. Quare cum Florido auctoritate ceterorum Mstorum et Edd. restitui 70 in. Idem. Quaque possent merito doctiores, quibus stilos Fortuna subministrat, in historiae specimen chartis involvere] Pacatus fine Panægyrici: 'Ad me longinqua convenient civitates, a me gestarum ordinem rerum omnis stilus accipiet, &c. compensabo Tibi istam (Imperator) injuriam, si cum de Te nihil ipse dixerim quod legendum sit, instruam qua legantur.' Ausonius Pamegyrico: ' Qui dicturi estis laudes Principis nostri, habetis velut seminarium, unde orationum vestrarum jugera compleatis.' Vopiseus in Probo : 'Illud tantum contestatum volo, me et rem scripsisse, quam, si quis volnerit, honestins eloquio celsiore demonstret.' Idem in Carino extremo: 'Habe mi amice meum munus: quod ego, &c. non eloquentiæ causa, sed curiositatis, in lumon edidi: id præcipne agens, ut si quis cloqueus vellet facta Principum reserare, materiam non requireret, habiturus libellos meos ministros eloquii.' Cicero de Casare: 'Dum voluit alios habere unde sumerent, qui' (melius si qui) 'vellent historiam scribere.' Pric. Quibus stilos Fortuna subministrut] Lampridius in Heliogabalo: 'Te vero Auguste venerabilis multis paginis, iisdemque disertioribus illi prosequentur, quibus id feliciter Natura detulerit.' A. Gellius vr. 8, 'Sed hane utramque declamatiunculam. &c. celebraverint quibus abunde et

ingenii, et otii, et verbornm est.' Id. Charitis] Emendo, chartis: ut sit sensus, se cuncta velle referre, ut historici possiut chartis et libris ista conscribere. Occulte denotat semetipsum, a quo hac chartis involvuntur, et historico stylo conscripta posteris produntur. Beroald.

Equo clarus] ' Equo clarus' hie siginficare equestris ordinis virum, et equo publico honoratum, tunc credam viris doctis, quam probarunt, equum simpliciter ita umquam usurpatum esse, sine adjuncta quadam dignoscendi nota. Neque ctiam, quod sciam, in ullo repetitur Codice, ut male scribit Colvins, Beroaldi est correctio; cam ille in Mss. quibusdam, nt ait, invenerat loco, quod posset exponi, 'domi suæ et in patria civitate;' vel de ordine, munere, dignitate et magistratu potius sumi, quo fungens effulgebat, utpote natalibus praenobilis. Sie passim flocum capere,' 'tenere in rep.' Liv. lib. IV. c. 57. 'primoribus patrum splendore gratiaque ad petendum præparatis, omnia loca obtinnere.' Vide Gron. c. 16. Comm. ad Sueton. Aug. c. 54. 'Contradicerem tibi, si locum haberem;' ut et Burm, ad Quinct, lib. vi. Inst. Orat. c. 3. p. 547. 'Tu enim non times, ne locum perdas.' Et huc facit adjectivum clarus, quod senatoribus et magistratibus loci conditione splendidis tribuunt Romani epitheton. Quare ego to loco amplexus sum, donec certius quid e Mss. producatur. Sed vox locuples videtur eam extrusisse. Seq. \(\tau\theta\) loco favent etiam Mss. Flor. et Ed. Vicent. quo, in Ed. Rom. eoque, quod placuit N. Heinsio ad Ovid. lib. xIV. Met. vs. 208. Sic certe corum in equorum abiit apud Frontin. lib. 11. c. 5. § 31. At in Mss. Fux. Pal. Oxon. Guelf. Reg. Lips. et D'Orv. est qui: unde Lipsius margini adlevit aque. Mallem hinc formare loci; ut clarus Genitivo junxcrit, sicut passim alia Adjectiva, et

statim ' pecuniæ locuples.' Vide Ind. Not. Pro clarus in Reg. etiam chartis. Oud.

Et pecuniæ simul satis locuples | Flor. pecuniæ simul fuit satis l. Elmenh. Er-1 at Elmenhorst. In Flor, et Pith, est, eo p. fuit satis loc. sieut et in Ed. Vicent, excusum co: quasi voluisset Auctor illam eo loco et munere satis pecuniæ habuisse, sicut natalibus, genere, et possessionibus propriis crat locuples. Alioquin enim notum est e Nonio pag. 42. et Comm. ad Quinct. lib. v. Inst. 10. p. 412. 'pecuniosnm' et 'locupletem' differre. Utrumque delebat Heinsius d. l. Dein simul, quod primus pro fuit restituit Colvins, dant ceteri Mss. præter Fux. Flor. Oxon, et Pal, in quo fuit valde loc. In Gnelf, sec. Edd. Vett. fuit satis 1. Sed neutrum nec fuit nec simul comparet in Guelf, pr. Edd. Col. et Bas. pr. unde illa nota. Posset hic refingi, Evque pecuniæ simul fuit satis loc. Locuplex etiam in D'Orv. Pith. Fux. et Ed. Junt. pr. ut passim. Voss. de Anal. lib. 1. 42. Oud. Juvenis natalibus pranobilis, &c. pecunia satis locuples, sed luxuriæ popinalis, &c.] Graechus apud Gellium vii. 11. de adolescente Lucano quodam: 'Apprime summo genere natus, sed luxuria et nequitia pecuniam magnam consumpserat.' In versu' Graco: Πολλοί γάρ ύντες εύγενείς είσιν κακοί. De Clodio Plutarchus: Γένει εὐπατρίδης πλυύτφ καὶ λόγφ λαμπρός υβρει δὲ καλ θρασύτητι των έπλ βδελυρία περιβυήτων οὐδενδς δεύτερος. Pric. Equo clarus, et pecuniæ simul satis locuples] Oxon. Quo clarus, et pecuniæ fuit satis locuples: quo accedit Vicentina editio: 'Pecunia satis locuples,' est, ed χρημάτων έχων, οὐ μέν τοι ὑπερπλουτών, nt lib. LIX. Dio Cassins loentus. Id. Equo clarus | Equitem, equestrique claritudine nobilem fnisse significat. Quidam codices habent, loco clarus: ut loci conditione splendidum fuisse demonstret. Beroald. Luxuriæ popinalis] Nonnins Marcellus: 'Popinones, quos nunc dicimus tabernarios: vel luxuriosos qui se popinis dednnt.'
Pric.

Et diurnis pot. exercitatus Nobil. Heinsins d. Ovidii loco conjecit diutinis. Sient hæ tres voces perpetuo in Mss. confunduntur, et sæpissime Appuleio. Vide Ind. Not. Verum tamen non temere mutem vulgatum. Dinrnæ potationes' capi possunt pro tempestivis, quæ vel de medio die fiunt, vel in diem usque protrahuntur. Vide Curt. lib. vi. c. 2. Huc pertinet lib. 1x. p. 186. 'Matutino mero, et continuo stupro corpus manciparat.' Allbi, 'mero et prandio matutino saucia.' Quidquid sit, multo minus mihi probatur ejusdem Heinsii ingeniosa quamvis conjectura exesitatus, sive opibus contritis exhaustus. Quo putat apertiorem reddi caussam, cur se latrociniis addixerit, nempe quia iis rebus bona abligurrierat, et ad inopiam redactus erat. Verum oh id facile intelligas pertinere ad ingenium ejus, ob quod talibus se adjungebat hominibus, cum quibus scortari et potare poterat, licet satis locuples et privatis opibus et munere publico maneret, et ideo etiam 'eximia mnnera parentibus' Charites mittere possit, ut sequitur. Exercitatus autem dicitur homo quacumque re, quam frequenter agit, etiam pessima. Vide hic Pric. et ad lib. 1x. p. 203. 'multis flagitiis exercitatus.' Sallust. B. Catil. cap. 6. ' Hnic ab adolescentia bella intestina, cædes, rapinæ, &c. grata fuere. Ibique juventutem suam exercebat.' Cic. XI. Catil. cap. 5. 'scelerum et stuprorum exercitatione adsuefactus.' Herodian, lib. II. e. 2. άρπαγαίς τε και βίαις έγγεγυμνασμένους. Atque ita passim Græci. Exerc. pot. Pith. Oud. Scortisque et diurnis potationibus exercitatus Apud Suidam v. ἐφήδοιτο, de nescio quo Ælianus : 'Ράθυμον καλ λαγνόν βίον, τον είς έταίρας και πότους

προηρημένω. In Apologia: 'Puer hoc ævi inter scorta et pocula,' &c. Plutarchus de Themistocle: Ἐν πότοις καί γυναιξίν έκυλινδείτο. sic, 'scortari et potare,' Terentins Adelph. junxit: et bene, 'exercitatus scortis.' Plantus Bacchid. 'Saliendo se exercebant magis quam scorto:' sic, 'exercere scortum,' Idem in Amphitryone. Terent. Phorm. 111. 1. 'A sna palæstra exit foras:' ubi Donatus: ' Bene palæstram ejus dixit lenonis domum, in qua est exercitus' (melius exercitatus legas) 'amator assidue.' Suetonius de Tiberio: 'Infantiam pueritiamque habuit luxuriosam et exercitatam.' Pric.

Manus infectus | Durinsculum hoc eidem Heinsio videbatur : quare reponi malebat manum. Id si scriptum legeretur, certe non mutarem. Sed absque hoc retineo manus. Alia enim est pronunciato et sonus Accusativi pluralis in us, alia nominativi singularis: quod ex syllabæ quantitate patet. Ovid. lib. 111. Am. 8. 22. 'Forsitan et quoties hominem jugulaverit, iste Indicet. Hoc fassas tangas avare manns?' Adde Pric. Infectas Pith. Fix. Oud. Nec non manus infectos humano cruore] Lib. 1. "Cruore humano aspersum atque impiatum.' Firmiens vi. 31, 'Latronem, et humano semper cruore perfusum.' Salvianus de sui temporis moribus: ' Quis est ant humano sanguine non ernentus, ant comosa impuritate non sordidus?' Et bene in hujusmodi argumento infectas. Tertullianus in de Baptismo: ' Quisquis se homicidio infecerat,' &c. Propertius: 'Infectas sangnine habnisse manus:' pro quo apud Senecam Tragicum, ' Hominum crnenta cæde pollutas manus :' vide et Festum in ' Impias.' Pric.

Idque sic crat, et fama dicebat] Communem lectionem, nec cam ineptam, nt ipse fatetur Pricæns, putant tamen in meliorem mutari posse refin-

gendo: Isque sic erat, et fama dicebatur. Heinsius vel glossema esse, vel rescribendum, ibidem opinabatur: isque hic crat, ut et fama dicebatur. Alius vir doctus conjecit: Idque sic erat, ut fama dicebat. Non male isque reponas. Sive, et is ita vivebat, sic vita ejus erat. Ut apnd Plant, et Terent. sæpins 'sic snm,' 'sic est.' Nisi malis: Idque, sicut erat, et pro etiam, fama dicebat. Certe et fama dicebut, sive testabatur, nequaquam est mutandum. Ait Auctor, eum tali vita fuisse, nec tacite vel clam, sed et istins vitam turpem civibus innotnisse, fama dicente. De qua locutione vide tum alios, tum me ad Sueton. Cæs. cap. 33. 'fama distulit.' Ita passim ' fama loquitur.' Oud. Idque sic erat, et Fama dicebat] Hiec est communis lectio, nec inepta ea: quam tamen sæpius putavi in meliorem sic mutari posse: Isque sic erat, et fama dicebatur. Ovid. Metam. vii. 'Felix dicebar, eramque.' Suidas: "H µèv κλέος, ηδέ και ήσθα 'Επί τῶν δμοίων τῆ περί αὐτῶν φήμη. Themistius IV. Orat. Σοφισταί όμως, και ήσθην και έλεγέσθην. Simplicius de Diogene et Heraclito: 'Αξίως θείοι ήσαν, και έλέγοντο. Επηαpius in Ædesii vita, de Sapore Rege: Τυραννικός και άγριος, &c. ην τε άληθως, και έξηγγέλλετο. Horatius: 'Si curas esse quod audis:' ubi Scholiastes: 'Si talis es qualem te Fama testatur.' In Excerptise lib. v. Pachymerii: ' Quædam de aliquo dicuntur, et sunt: quædam nec sunt, nec dicuntur: quædam dicuntur, sed non sunt: quædam contra sunt, sed non dicuntur.' Pric.

Cum primum Charite nubendo maturuisset] Cum esset 'Jam matura viro, jam plenis nubilis annis:' infra lib-x. 'Ubi flos ætatis unptialem virgini diem flagitabat.' Plato in Critone: "Ηδη εἰς ἀνδρὸς ὥραν τῆς κόρης ἡκούσης. Ηκεγγελίμις: "Ωρα γάμων ἐν ἀκμῆ γάμων. Idem: 'Ἐπιτελής ὡραῖα γημᾶσθαι. Idem.

Is genere] Ineptain hanc lectionem, quam primus intrusit Colvius, confirmatam a Pal. Oxon. Reg. Fux. D'Orvill. (in quibus esse videtur is genere juris) Guelf, in quorum primo hiis, miror a segg. Editoribus temere esse receptam, neque priorem elegantissimam id genus, quam merito probavit et explicuit bene Beroaldus, ab ullo hic esse vindicatam: nisi anod Sopingins in Colv. Ed. margine id præstiterit. Reservata seilicet erat hujus loci vindicatio egregio N. Heinsio ad d. Ovidii locum, et Claudiani finem. Id genus, quod Pithœanus Codex servat quoque, plane Appuleianum esse, docebo pluribus ad lib. x1. p. 244. 'Alio genere facium lumine.' Male hanc clegantiam quidam tollunt e Minucio Fel. c. 19. ' Hoc genus cetera, rerum vocabula esse, non hominum.' Corrigendus etiam est Ausonius Epig. 140. Lt si genera qua civium sunt id genns.' Sic citavi, ne lex Pedia laboret. Gronovii nota, credo, ihi vitio operarum vel Tollii fædata. Secundus iambi pes non potest esse dactylus. In marg. Bas. sec. id genere. Ond. Id genus] Ejus generis, scilicet procorum : vetus et perinde elegans locutio, 'id genns,' 'hoc genns,' pro hujus generis, et illius generis: hae locutione scatent volumina eruditorum, Beroald.

Parentes invitaret: judicio morum t. improbatus] Lipsiani codicis lectioni, quam post Colvinm admiserunt omnes, adstipulantur D'Orv. Pal. Oxon. Fux. Inc. Gnelf. Reg. probatque Pricæus vel ob Tit. Codicis, 'de repud. et judicio morum sublato.' Sed vero omnibus modis efficacius, elegantius, magisque Appulcianum est, quod servaut alii, in quibus Florent. Pith. et Bert. cum Edd. prioribus, parentum invitaret judicium, morum t. inprobatus. Quod merito revocari jussit N. Heinsins ibidem. Nisi malis poëtice judicia cum Pithæano, ut

adlevit Salmasins, 'Invitare parentum judicium' est muneribus eos adlicere, ut secundam se de filia pronunciarent. De verbo 'invitare' hoc sensu, etiam cum rei substantivis constructo, vide ad lib. vii. p. 147. 'volnptates invitat,' ut vulgo male legitur, et Drakenb. ad Liv. lib. II. e. 42. 'largitiones temeritatisque invitamenta.' Tum morum inprobatus pro morum caussa, ob mores, ἔνεκα, unice verum est. Passim tales Genitivos, non solum cum meris adjectivis, sed et verbis ac participiis, jungere amat Auctor. Adi me ad lib. IV. p. 78. 'viæ fatigati:' ad lib. v. p. 89. 'corporis curata :' ad lib. vii. p. 143. 'Adoreæ gloriarer:' item Heins, et Drakenb, ad Sil, lib, xvi. vs. 166. 'Animique probarat.' Immo lib. x. p. 216. ' Ætatis adprobatus.' Oud. Eximisque muneribus parentes invitaret, judicio morum tumen improbatus, repulsa contumeliæ fuerat aspersus] 'Apud Veteres' enim 'in eligendis maritis non genus et pulchritudo tantum, sed et virtus spectabatur.' Cicero 11. de Offic. Achilles Tatins de Callisthene: Προσελθών τώ Σωστράτη (Lencippes patri) ήτειτο την κόρην δ δέ βδελυττόμενος αὐτοῦ τοῦ βίου ἀκολασίαν, ἡρνήσατο. Roman. Vicent. et Aldina editt. parentum invitaret judicium, morum tamen improbatus, &c. quod vix probo tamen, vel ob Tit. Codicis: 'De repud. et judicio morum sublato.' Pric. Repulsæ contumelia] Phædrus: 'A quo repulsus' [repulsæ? J. B.] ' tristem sustinuit notam.' Idem.

In manum venerat] Fulvius mavult, conven. Sicut inf. pag. 129. 'Modo ne in Thrasilli manum sacrilegam convenias.' Sciopp. in Symb. Atque ita [sc. ut Fulv.] tacite ediderunt Wower. Pric. et Florid. quasi ex formula, quæ etiam bis apud Nostrum occurrit. Adi hic Beroald. et Pricæum ad lib. vi. p. 125. 'Rite Psyche in manum Cupidinis convenerat.'

Cic. in Top. c. 3. ' Una matrum familias earum' (Ms. Voss. hæ sunt, indicium glossæ) 'quæ in manum convenerunt, altera earnm, quæ tantummodo uxores habentur.' Mart. Cap. p. 15. ' Nupturam Deo convenire non posse,' Contra O. tamen Mss, id in textum intrusum nolim. Hi enim cum ceteris Edd. dant simplex renerat. Sie alibi 'venire in complexum.' Ovid. lib. 11. Art. 579. 'veniunt ad fædus amantes.' Apud Gell. lib. xvin. c. 6. 'In matrimonium venisse.' Quin ctiam 'in manum'et 'manus venire' dienntur illi, qui in potestatem alterius concedunt, nti 'in manum convenientes sponsæ.' Confer, que congessit Drak. ad Liv. lib. 11. c. 46. 'pngna in manus venerat.' Oud. In manum venerat] Id est, denupserat Lepolemo, ejusque uvor facta erat. Quod autem ait, 'in manum convenerat,' usus est verbo nuptiali, ex ritu scilicet consuetudineque priscorum: et ut id quod dicitur planius fiat, scito duobus modis uxorem haberi solitam, usu et coëmptione. Nam confarreatio, de qua suo loco dicetur, solis pontificibus conveniebat : quæ in manum per coëmptionem convenerant, eæ matresfamilias vocabantur: quæ autem usu, nequaquam. Coemptio certis solennitatibus peragebatur, et sese in coëmendo invicem interrogabant, vir ita: An mulier sibi materfamilias esse vellet? illa respondebat, velle. Item mulier interrogabat, utrum vir paterfamilias esse vellet? ille respondebat, velle. Itaque mulier viri conveniebat in manum, et vocabantur hæ nuptiæ per coëmptionem, et erat mulier materfamilias viro loco filiæ: auctor Ulpianus, et post Ulpianum Boëtius in commentariis Topicorum: qui alio quoque loco tradit, quod bona mulieris post ejus mortem vir adipiscatur, quæ in viri manum convenerit: efficitur enim per in manus conventionem, ut quacunque sunt ninlieris, viri fiant dotis nomine. Hanc solennitatem nuptiarum signavit A. Gellius, cum ait: 'Matremfamilias appellatam esse eam solam, quæ in mariti manum mancipiumque venisset.' Hoc idem denotat Servins Maronianus interpres, scribeus in x1. commentario: 'Matremfamilias dici, quæ in matrimonio convenit per coemptionem, per quandam jutis solennitatem.' Triviales magistri et minuti Gran:matistæ, quorum Deus est Servins, legentes lucc Serviana annotamenta, hallucinantur atque executiont: apud quos commentator commentatore, interpres eget interprete: qui nostra quoque interdum vellicant, quia scripta non sunt verbis vulgariis, et stylo rubiginoso. De hac coëmptione conjugali, qua uxor in mariti manum conveniebat, intellexit poëta illo versu: 'Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.' Hie autem ritus sie peragi solebat. Nubentes asses tris ad maritum venientes ferre solebant, atque unum quem manu tenerent, tanquam emendi causa, marito dare; alium, quem in pede haberent, in foco Larinm familiarium ponere; tertium, quem in marsupio condidissent, compito vicinali resonare. Beroald.

Permiscens] Planior lectio est, reminiscens. Idem. Denegati thalami permiscens indignationem] 'Manet alta mente repostum Judicium morum, spreta que injuria vitæ.' Pric.

Crnento facinori quærebat accessum] Έξήτει εὐκαιρίαν nt Matth. 26. 16. Luc. 22. 6. Idem.

Nactus d. præsentiæ suæ tempestivam occ.] In Oxon. et utroque Guelferb. Codd. est tempestillam; non vero in illis pestilam, ut ait vir doctus in Miscell. Obs. vol. 11. p. 394. refingens inde persubtilem. Sed vide ad lib. 1v. p. 65. 'subtilem occasionem nactus.' Huc referri forsan possit 'sollertia somni' lib. x1. p. 253. Sed nec hoc, multo minus postibitem,

quæ vox in Cod. etiam occurrit, placet. Vel ipsa Codicum lectio sequenda, vel nihil novandum potius. In Pal. Guelf. sec. et Coll. Voss. nactusque, item in Pal. Guelf. sec. præsentia sua. In Guelf. pr. nam cunctus d. s. t. o. præsentiæ. Oxon. naptus d. t. o. præsentiæ, sine $\tau \hat{\varphi}$ suæ. Haud male. Oud. Nactus denique, &c. tempestiram occasionem] L. x. 'Nacta solitudinis damnosam occasionem:' et iv. 'Subtilem occasionem nactus:' infra hic: 'Nactus fraudium opportunum decipulum.' Pric.

Scileri, &c. accingitur] Donatus ad v. 8. Eunuchi: 'Accingor' dicimus in rebus magnis suscipiendis.' Servius ad Æn. 1. 'Accingunt se: studiose parant:' infra hic lib. 1x. 'Ad expugnandum tenacem domus disciplinam totis viribus accingitur.' Idem.

Infestis mucronibus] Vide supra pag. 3. adnotata. Idem.

Turbæ gratulantium, &c. permisonit sese] Donatus ad v. S. Eunuchi; 'Multi se fingunt gratulari, cum invideant; gandere, cum dolent.' In excerptis vet. Glossarii: 'Turba lætantium, xopós.' Idem.

Salutique præsentia f. s. n. m. gaudibundus] Recte puto Scriv. ac Florid. recepisse Lipsianam emendationem, quæ et Groslotio in mentem venit, præsenti ac fut. pro qua conjunctione Salmas, Wow, et Pric, non debuerant supponere et. In ceteris Edd. et Mss. O. sine sensu est, salutique præsentia fuit. In Inc. salutarique pr. f. Nec, quid sit 'salutaris præsentia,' intelligo. Gratulabatur eis ' præsentem salutem,' quod manu latronum erepta esset, et vovebat, 'futuram subolem' novis maritis. Notandum vero, gaudibundus jungi dativo casni, pro quo lib. I. in fine habet genitivum, ' voti gaudeo:' al. gaudebundus in Fab. Thes. quod significabit ' cum gaudio adplaudens saluti.' Oud. Gaudibundus In aliquo vetusto auctore id videtur reperisse Appuleius,

nt 'lætabundus,' 'ludibundus,' et alia, de quibus consule Gellium lib. x1. cap. 25. Idem. Salutique præsentia] Videtur legendum, salutarique præsentia. Beroald. Gaudibundus] Scrihendum gratulabundus puto. Pric.

Ad honorem splendidæ prosupiæ] Vulgo hæc verba jungunt τῷ receptus, et exponunt, 'ut prosapia atque dignitas Thrasylli postulabat;' dubitat tamen Pricæns, an hæc eo sensu Latina sint. Nequaquam ego adfirmare ausim. Nec enim hæc ad 'receptus' pertinent, verum ad 'soboli gaudibundus,' quamvis voveat Thrasyllus 'in honorem generis Tlepolemi et Charites;' nti eorum splendida prosapia ex nova subole crescat et augeatur honore. ac h. Fux. Oud. honorem splendidæ prosapiæ inter præcipuos hospites, &c. receptus] Si vera ista scriptura, quæ milii parum Latina videtur, 'Ad honorem splendidæ prosapiw,' valet, 'Ut prosapia atque dignitas ejus postulabat: ' ut infra lib. x. loquitur. Ejus, intellige Thrasylli, non Tlepolemi. Pric.

Occultato consilio sceleris, emici fidelissimi personam mentiebatur] 'Tuta frequensque via est per amici fallere nomen.' Vide sub initium libri vu. notata, ad ea: 'Virum bonum commentitus.' 'Occultato' (inquit) 'consilio sceleris.' Augustinus in Psalm. 119. de doloso homine: 'Obtento velo probitatis et mansuetudinis, sæpe virus occultat.' Idem.

Pag. 154 Cæna poculoque communi carior cariorque factus] Theophylactus ex persona Christi. Luc. 22. Έξ ένδς άρτου ἐφάγετε, καὶ ἐξ ένδς ποτηρίου ἐπίεπε φίλους ὑμᾶς καὶ ἐνωμένους ἡ μία τράπεζα ποιεῖ. Homerus: Ἐπεὶ οἱ ἐταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής. 'Communis cæna' heic, ut apud Euripidem κοινή τράπεζα. et Chrysologum Serm. 171. 'mensa, ac convivium commune.' Idem. Carior cariorque] Vide Scaligerum ad ea Tibulli pag. 167. 'candidior candidiorque.' Idem.

In profundam ruinam Cupidinis sesc præcipitarcrat | Rimam divinavit Groslot. Barth. lib. xxxiii. Adv. c. 12. ex veteri, ut ait, codice, reponebat rogmam sen βωγμήν, i. e. voraginem. Sed ego nullos Mss. ant editos vidi, in quibus non legeretur Romam, vel ruinam: quod præter Bemb. et Fulv. Codd. exstat etiam in Oxon, D'Orv. Pith, Guelf, pr. et Par. Andaeins proposnit etiam Pricas legendum, in profundum Cupidiuis, ut lib. v. pag. 100, 'in profundum calamitatis se præcipitare.' Verum e similibus Appulcii locis de vera lujus lectione disputandum non est. Eamdem hanc sententiam ejusque adfines variavit sæpissime. Lib. 11. p. 23. 'Amoris profundi pedicis seternis alligat.' pag. 29. 'Et prorsus me in ipsum barathrum saltu concito præcipitare.' pag. 37. 'Cum me somnus profundus in imum barathrum repente demergit.' Catull. c. I.XVII. 107. 'tanto te absorbens vertice Amoris Æstus in abruptum detnierat barathrum.' Priemum. Toream cum Ber. et Ald. ediderunt etiam Junt. et Colin. rumnam edidit Vulcan, Ed. see, quod et adscripsit Vir d. Ed. Vicent. Sed mihi præ omnibus placet lectio Ms. ruinam, quam jam amplexi sunt in contextu Wow. Elm. Scriv. et Flor, Huc trahi possunt et libidinis labes vel casus, de quibus vide ad lib. vi. p. 121, ac 'fidei præcipitium' lib. 1x. p. 187. et 'ruina mentis' apud Ovid. Ep. xtr. 33. ' Præcipitare se in ruinam' est fere idem ac rnina, sive lapsu præcipiti demergere se, vel opprimi casu, de quo egi ad Hirt. B. Alex. c. 31. et Sneton. Calig. c. 57. ' proripiens se ruina.' Sopingius per forinam, ni fallor, intellexit canalem seu tubum instar corum, quibus sordes deluuntur. Quo trahunt Inscript. Grut. p. 1x. n. 5. 'Genio forinarum.' Nam male eo adtulit locum Apollin. Sidonii lib. 1. Ep. 5. Illic bene editur formas, sive aquæ canales forma structili; quod multis exemplis confirmarunt J. Savaro, Sirmondus, et maxime Polenus ad Frontin. de A. quæduct, pag. 113. 'Formas rivorum perforant.' Pith. Cupidis. Ond. In profundam ruinam cupidinis sese paulatim nescius pracipitaverat] Magis plaeeret milii, In profundum cupidinis, extrita intermedia vocula: sic v. 'in calamitatis profundum præcipitare se:' apud Valer. Maximum ix. 1. 'in profundum turpitudinis cadere:' et apnd Eundem 11. 10. 'in profundum miseriarum abjici; ' at cum ruinam Oxoniensis Ms. habeat, eorum qui rotam, arumnam, rimam, &c. voluerunt, præterhabitis conjecturis, 78 ruinam (quod et Scaliger, vel potius Faber reponendum existimaverunt) hand invitus amplector. Ruinam vocat, quod argumentis similibus alii ' barathrum,' ' abyssum,' ' charybdin,' Catullus : 'Tanto te absorbens vortice amoris Æstus, in abruptum detulerat barathrum.' Clemens Alexandrinus in Protreptico: 'Hôéī yapγαλίζει ή συνήθεια, άλλ' είς το βάραθρον ώθει. sie, είς λαγνείας άβυτσον εμβάλ. λειν έαυτου, v. 29. Isidorus Pelusiota: et, είς το Σοδόμων βάραθρον κατακοντίζειν τικά apud Suidam (v. σπάδων) Cyrillus Alexandrinus: sie, 'stupri barathrum,' Hieronymus in Epistolis. Anaxilans de scorto Phryne: Την Χάρυβδιν οἰιχὶ πόρρω ποιεί, Τόν τε ναύκληρον λαβούσα καταπέπωκ' αυτώ σκάφει. Horatius: 'Ah miser, Quanta laboras in Charybdi!' quibus congrunn, in re non dissimili, apud Sirachidem IX, 13. τῷ πνεύματι εἰς ἀπώλειαν ολισθαίνειν, quo tamen loco alдать Latinus legit, Pric. Romam] Dictio hoc in loco futilis, et nihil valens, ac intempestiva: pro qua sulistituito vel rotam, vel forcam: utrumque enim amori congruit. De rota Cupidinis auctorem habes Plantum, sic scribentem in Cistellaria: 'Jactor, crucior, agitor, stimulor: versor in amoris rota miser.' Foveam

autem et pedicas et casses dici, quis ignorat? translatione decentissima a feris facta, quæ foveis et cassibus capiuntur, irretiuuturque. Itidem amantes irretiti lapsique tenentur. Beroald.

Paulatim nescius sese pracipitarerat] Cyprianus in de zelo et livore: 'Qni odit fratrem suum, &c. it nescius in gehennam.' Augustinus Confess. vi. 8. de Alypio in amphitheatro sedente: 'Ut vidit illum sanguinem,' (gladiatoris cadentis) 'immanitatem simul ebibit: et non se avertit, sed fixit aspectum, et hauriebat furias, et nesciebat;' et ibidem v. 13. 'Propingnabam sensim, et nescivi.' Bene antem hoc argumento paulatim. Infra x. de matrona libidinosa: 'Per admirationem assiduam, paulatim in admirabilem mei enpidinem incidit.' Terent. Phorm. 'Amare capit:' ubi Donatus: 'Capit: non amavit: ut ostendat vim amoris non, &c. rem esse qua semel suscipi possit.' Vide notata ad ea lib. v. 'Accedente consuctudine, et roborata affectione.' Bene et præcipitarerat. Plantus: 'Qui in amore Præcipitavit, pejus perit quam si saxo saliat.' Paterculus lib. 11. 'A rectis in vitia, a vitiis in prava, a pravis in præcipitia pervenitur.' Pric.

Fomento consuctudinis exæstuans] Extuans Oxon, et Palat. Idem error est in nonnullis lib. x. p. 210. 'Inmodice debacchatus amor exæstuabat.' Vide ad Sueton. Tib. cap. 72. 'ut exæstnarat addatus aura.' Sed tamen in f. lib. v1. 'fætore nimio nares æstuabit.' Contra lib. x. p. 213. 'magnis ærumnarum procellis æstuat,' in uno est exæstuat. Sed ibi perperam, ut patet lib. 11. p. 40. 'populus æstuat, diversa tendentes:' nt passim Ciceroni, Livio, Suetonio, aliis. Oud.

Immodici ardoris et totos comburat] Immodici ardoris totos, quod est in Edd. Vett. defendi posset per Græ-

cismum, nt si dicas ghos the dorns. ερωτος, et similia; quomodo et 'totus iræ,' 'amoris,' &c. efferri possunt. Adi J. F. Gron. Obs. lib. 1. cap. 21. Abresch, Lect. Arist, pag. 80. Burm. ad Valer, Flace, lib. t. 207, 'Totasque Dei,' Cort. ad Plin. lib. v. Ep. 16. 'pietatis totus est.' Verum tamen hoe loco contra M.s. O, se mihi probare neguit. In Ed. Ber. inseritur et; in Bas. sec. immodicis ardoris et t. in Regio Fux. etiam est adurit. In Flor, et Lips, adurat, quod omnes recepere post Colv. Ego comburat e ceteris Mss. etiam Bertin, ac Pith. rescripsi: a qua veterum quoque Edd. lectione cur recedatur, nulla est caussa. Idem. Cum flamma sævi amovis, parra quidem primo rapore delectet, sed fomento consuctudinis excestuans, immodicis ardoribus totos adurat homines] Lucretius: 'Primum Veneris dulcedinis in cor Stillavit gutta, et successit frigida cura;' infra lib. x. 'Sed mulier illa, quamdiu primis elementis Cupido parvulus nutriebatur, &c. facile ruborem tennem deprimens, silentio resistebat: at ubi completis igne vesano pracordiis totis immodice debacchatus amor exæstuabat, sævienti jam Deo succubnit,' Pric. Fomento consuctudinis exastuans, immodicis ardoribus totos adurat homines] Ovidius argumento isto: ' Nam mora dat vires, teneras mora pereoquit uvas, Et validas segetes, quod fuit herba, facit. Quæ præbet latas arbor spatiantibus umbras, Quo posita est primum tempore, virga fuit. Tunc poterat manibus summa tellure revelli, Nunc stat in immensum viribus aucta suis.' Apud Xenophontem παιδ. ε. Έγωγ' οὖν ταύτην έωρακώς, και πάνυ μοι καλής δοξάσης είναι, όμως παρά σοὶ εἰμὶ, καὶ ἱππεύω, &c. cni Cyrus: Naì, μὰ Δι', ἴσως γὰρ θαττον απηλθες ή έν δσφ χρόνφ δ έρως πέφυκε συσκευάζεσθαι άνθρωπον και πυρδς γάρ τοί έστι θίγοντα, μη εὐθὺς καίεσθαι καὶ τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀναλάμπει.

adde Clementis locum paulo supra adductum. Idem.

Quo vel cland.] Quo valet qui, vel quomodo. Vide ad Liv. lib. xt. 26. 'Si quo usui esse possit.' Cæs. lib. vi. Bell. Gall. cap. 11. ' Quo differant has nationes.' I cl significat saltem, duntaxat. L. hoc p. 169. Quare vel donemns enm:' nbi male a nonnullis exsulat. L. x. init. 'Quem provenisse tibi caperes vel talem.' Flor. n. 18. 'Qua piam vel parva querimonia.' Adi et Cas. ad 1. 111. de B. Civ. c. 25. Deliberaverat, nt sive quo pacto saltem clam cum ea conloqueretur; cum et adulterare non posset, &c. Sunra liberarerat Ed. Ber. Oud. Quo, &c.] Id est, quo pacto. Pric.

Magis magisque] Virgil. II. Æncid. 'Et magis atque magis:' ubi Servius: 'Iteratione sermonis fecit augmentum:' supra lib. II. 'Magis magisque cum aenulatione virium crebrius insultantes:' et III. 'Magis magisque ad indignationem erecti.' Idem.

Puella furatrina conjugalis incommodaret rudimentum | Sensum, quem Anctori adfingit Floridus, juvat nonnikil locus Ovidii Ep. xvii, vs. 141. Sum rudis ad Veneris furtum, nullaque tidelem (Di mihi sunt testes) lusimus arte virum.' Verum, ut locum desidero, in que incommodare ponitur pro 'commodare,' 'prabeie,' quomodo explicuerat Bernald, sic peto exemplum, ubi rudimentum adhibeatur pro imperitia. Locus sine dubio corruptus est. In D'Orv. et Pith. Codd, est nutrimentum, quod tamen nihil invare videtur: nisi corrigas rudimenti nutrimentum vel incrementum. Suspicatus aliquando suro, num exciderit vox thalami vel lecti vel tori, aut e Fux. scribi debeat, conjugalis inc. rulimentum nominis: unde illa glossa initium nominis sc. quod conjux vocaretur. Sed donec certins prabeant Mss. placebit maxime viri doc-

ti ad Ed. Junt. post, marginem adlita conjectura conjugale; ac forsan s adha-sit, corruptum ex scilicet; de quo vide ad l. 111. p. 61. Constructio est Rudimentum conjugale incommodaret furatrina sen furto puella. Conjugule vero rudimentum sunt primi conjugalis lecti sen nuptialis forderis eum marito concubitus, et 'duleis primordia tædæ,' ut zit Valer, Flace. l. viii. 402. quæ impedichant, re puella Veneris furtum cum allo perageret, si vellet, quamquam non poterat velle. Ita sæpe Noster. Lib. vr. p. 113. 'Ante thalami rudimentum unptiale munus obtulerat.' L. vii. p. 142. de eadem Charite: Post unicam noctem et rudimenta Veneris, recens nupta, &c. Apol. p. 547. Ed. Flor, 'Virgo adfert ad maritum pulchritudiois gratiam, floris rudimentum, sive primitias virginitatis delibanda, Lib. 1x. Met. pag. 190. novis amplexibus Amori rudi litabant, prima stipendia Veneris militabant.' Obstat tamen buic lectioni, quod jam din illis rudimentis imbuta fnerit Charite. Quare priores conjecturas plane non nihili facio. Verbum incommodare codem modo adhibet Anctor in Apol. p. 514. 'ne quid tiliis suis co nomine incommodaret.' Adi Gron, ad Gell. l. r. c. 17. ' nihilque incommodaretur:' nti etiam vidit legendum esse Muretus e l'ulviano Cod. l. t. Ep. 6. ac confirmatur lib. vii. c. 17. 'cui quid ab co incommodari et noceri potest.' Oud. Et puellæ, si rellet, quanquam relle non posset, furatione conjugalis incommoduret rudimentum, &c.] Ista quidem nec satis intelligere, nec in transitu emendare possum. Pic. Furatrinæ conjugatis] Furtivi concubitus. Martiali furatrina eleganti vocabulo, pro furto et re furtiva dicitur, codem indicatu quo 'sntrina,' 'moletrina,' feratrine.' Veteres 'moletrinam,' at id transcunter explanem, dixerunt pro pistrino, a molendo scillect. Br.

Contensiosa pernicie | Scripsevim perticacia vel percicie a, pervico. Sed non urgeo pervicaciter. Brant. Perperam. Amat talem hypallages speciem Auctor pro perniciosa contentione. L. IX. p. 178. Pestilentiæ letalis pervicaci rabie possessus,' pro pestilentia letali pervicacis rabiei: nbi itidem mutare conantur viri docti. L. x. p. 233, 'membrorum voluptatem' pro voluptatis membris. Apol. p. 465. 'cothurnum facundiæ,' et alia, quibus adde Grævinm ad Cic. Off. 1. 111. c. 7. 'a communi tamquam humanitate corporis,' ut vulgo legitur. Frequens is loquendi mos est Græcis. Xenoph. p. 258. obr τοις παρούσι τῶν πλείστων pro πλείστοις παρόντων, Ælian, l. 1x. Anim. c. 42. καταμένουσιν είς την της επιδημίας ίσημερίαν, uhi sane unions loci sensus est ίσημερίας επιδημίαν, nt malchat J. F. Gronov. Longus in Pastor, l. 1. p. 11. Ed. Moll. 'Ο δε ανέβη ταις της δλκής ταινίαις ταις χερσίν ακολουθών. ' Αιίscendit vero manibus tanias, quibus trahebatur, subsequens.' Mollius voluit this rawlas, ut in sing. pracedit, δλκαιs. Oud. Ad hoc ipsum quod non potest, contentiosa pernicie quasi posset impellitur | Heaut. 11. 3. ' Hand stolte sapiens, si quidem id sapere est, velle id quod non potest contingere.' Seneca 1. 3. de Ira: 'Concupiscunt homines et quæ non possunt:' de proximo antem rem præsentem illustrant ista Maximi Tyrii : 'Ακόλαστον παύεσθαι μοιχεύων οὐκ ἐῶσιν αἱ ἐλπίδες. προστάττουσαι ανήνυτα πονείν και άτελείτητα. dissert. xxxvII. Hierony. mus in Epistolis: 'Impatientia nescit modum, et desiderium non sustinet,' (οὐ μακροθυμεί) 'unde et nos obliti virium nostrarum, et, non quid possimus, sed quid velimus tantum cogitantes, cupimus,' &c. Terent. Andr. 'Nodnm in scirpo quæris:' ubi Eugraphius: 'Rem quæ omnino esse non potest, nimia sollicitudine et cura inquiris.' Pric.

Quod nunc arduum factu videtur, amore per dies roborato, facile videtur effectu] Έχω δὲ τόλμης καὶ θράσους διδάσκαλον Έν τοῖς ὰμηχάνοισιν εὐπορώτατον, Έρωτα dixit nescio quis apud Euripidem. Idem. Amore per dies roborato] Lib. v. 'Accedente consuetudine, et affectione roborata,' &c. Idem.

Spectate denique, &c.] L. iv. 'Specta denique se anam me a calamitatis.' Id. Spe, ætate] 'Spes,' quam Græci ελπίδα vocant, quæ sola in terris remansit, ut cecinit Hesiodus, cunctos ferme mortales fovet ac paseit: in primis vero amatores spe aluntur, quæ melius cras fore semper ait, ut inquit Tibulbus. A Seneca quoque dictum est, 'O spes amantum credula.' Itaque spes et ætas juvenilis, quæ maxima snut in amore præsidia, Thrasyllo persuaserant, fæcile effectu fore quod concupiscebat. Beroald.

Sollicitis animis intendite] 'Quæ dicam animis advertite vestris.' Infra lib. x1. 'Imperiis istis meis animum intende sollicitum.' Pric.

Prorupit inpetus Lipsiano Cod. accedit forsan Pith, ac Colvio parnerunt Vulc. Wower. Pric. potestque indicativas satis defendi. In Reg. Fux. Guelf. D'Orvill. Palat. Oxon. est proruperit, ut edidere Elmenli. Scriv. Flor. Ego revocavi antiquarum Edd. lectionem confirmatam, prætergnam a Florentinis, ab Fux. aliisque. Lincolæ sub p et super n exciderunt. Passim Noster cum optimis quibusvis anctoribus inpetus plurali numero adhibet. Lib. vi. p. 113. 'sævientes inpetus ejus mitigas.' p. 124. 'juventutis caloratos inpetus.' Lib. vii. p. 137. 'In eam furiosos direxit impetus.' Lib. x1. pag. 239. 'Triformi facie larvales inpetus comprimens.' Plura vide ad h. libri p. 163. 'dirarum bestiarum repigrantur inpetus:' nt in Mss. nonnullis: item ad Liv. lib. 1. cap. 4. et Cas. lib. 1. c. 26. Oud.

Indagaturus feras, si quid tamen in capreis feritatis est | Eneid. IV. ' Feræ capræ:' ubi Servins: 'Capreæ.' Xenoplion παιδ. 1. Αρκτοι πολλούς ήδη πλησιάζοντας διέφθειραν, και λέοντες, καὶ κάπροι, καὶ παρδάλεις· οὶ δὲ ἔλαφοι και δορκάδες άσινεις είσι. In vet. Onomast. 'Caprea, δορκάς.' Pric. In capreis veritatis est | Verba nullo intellectu consistentia sunt, dignaque obeli jugulatione. Itaque illis confossis, expunctisque, ista substitue, In capreis feritatis: ut sit sensus purus et lucidus, Lepolemum ivisse venatum, indagaturum quidem feras, sed mitiores, quales sunt caprea, in quibus feritatis minus est, minusque periculi : et hoc faciebat, ut uxori amorabundæ sollicitæque de conjugis salute obsequeretur. Consimile consilium dat Venus Adonidi sno delicioso, apud Ovidium, monens ut lepores, cervos, capreas, tutæque animalia prædæ securus exagitet, abstineat apris, Iconibus, ursis; neque feras, quibus arma dedit natura, lacessat. Usitata locutio est, et perinde elegans, si dicas, Quod in capreis feritatis est : pro, quæ feritas est in capreis. Capreas autem fugaces esse, exarmatæque feritatis, nemo non novit. Beroald.

Nec enim Charite maritum suum quarere patiebatur bestias armatas, &c.] Propertius: 'Incipiam captare feras, et reddere pinn Cornna, et audaces ipse movere canes. Nec tamen ut vastos ausim tentare leones, Aut celer agrestes cominus ire sues. Hæe igitur mihi sit lepores audacia molles Excipere, aut stricto figere avem calamo.' Adumbravit autem hæc sua Appuleius ex Ovidjauis hisce in Veneris et Adonidis fabula: 'Hortaturque canes, mutæque animalia prædæ, Aut pronos lepores, ant celsum in cornna cervum: Aut agitat damas, at fortibus abstinet apris: Raptoresque lupos, armatosque unguibus nrsos Vitat, et armenti saturatos cæde

leones:' quibus statim subjunguntur ista: 'Te quoque ut hos timeas, si anid prodesse monendo Posset, Adoni monet: fortisque fugacibus esto Inquit, in andaces non est andacia tuta. Parce meo juvenis temerarius esse periclo, Neve feras, quibus arma dedit Natura, lacesse.' Oxoniensis, non quærere, sed quatere legit. Pric. Armatas dente vel cornu] Lactantins (cap. 2. de Opif. Dei) de animalibus loquens: 'Alia corum, vel plumis levibus in sublimi suspensa, vel suffulta ungulis, vel instructa cornibus: quibusdam, &c. arma sunt dentes,' &c. 'Animalia ad nocendum armata 'Seneca Epist. 121. dixit. Idem.

Frondosum tumulum] Guelf. sec. fondosum. Pal. fundosum: quod possit scriptum esse pro antiquo frundosum, ab substant, frus vel fros, frundis. Vide ad Cæs. B. Civ. l. 111. c. 58. et in Add. Item Pier. ad Virg. Georg. 1. 11. 372. Toll. ad Auson. in f. Technop, ubi in veterrimis membranis exaratur: 'Aut de frunde loquens, cur dicit populea fros,' al. frus. Dein Mss. D'Orv. Guelferb. pr. et Oxon. cumulum; quod non displicet Pric. Mihi secus videtnr. Nam præterquam, quod vere esse potuerit sepulcrum, nemore et arboribus de more incinctum, passim ita dicitur: 'montis, terræ tumulus.' Adi ad l. 11. p. 34. vi. p. 118. 'montis petit tumulum.' Cumu. lus est factus, tumulus est naturalis, vel sepulcrum. Oud. Frondosum tumulum] Onomast. vet. 'Tumnins, A6φος.' Glossarinm: ' Λόφος, ύψηλος τόπos, tumnlus, collis:' nec male in Oxoniensi, frondosum cumulum. Glossæ aliæ: 'Cumulus, collis, Bourds, φάραγξ.' lege, Cumulus, collis, Bovrds, Convallis: φάραγξ. vel, Cumulus, Bouvos. Conrallis, φάραγξ. Pric.

Ramorumque densis tegminibus umbrosum] Hesychius: Δάσκιον, μεγάλως σκιάζον, διὰ τὸ σύνδενδρον καὶ δατύ. Pollux 1. 12. § 10. de ramis: Σκιεροὶ, εὕσκιοι, σύσκιοι, δασεῖς, βαθεῖαν ποιούμενοι σκιὰν, &c. 'Ramorum tegmina,' sunt quæ 'nexus ramorum' Taeitus in Germania vocat. 'Densis' hic, ut supra 1v. 'marginem densis arborihus septam.' Glossæ: 'Δασεῖα, ἐπὶ ὅλης, densitas.' Ibidem: 'Δρυμὸς, nemus, saltus, condeusum.' Idem.

Prospectu vestigatorum obseptis campis] In Guelf. Reg. Fux. Pith. et Inc. est capreis, quomodo conjecerat edideratque Beroald, et cum eo Juntin. post. Quando sensus hic foret, vestigatores juxta frondosum tumulum prospexisse capreas, easque obsepivisse retibus, vel quia 'obsepiri' non fit 'retibus,' sed froudibus et ramis, pro obseptis, legendo obsentitis, quod novum etsi vocabulum, placuit tamen J. Vlitio pro 'sentium projectu sparsis campis,' ad Gratium vs. 49. ' Hæmonios includis sentibus apros: et vs. 241. 'Aspretis medius qua clauditur orbis:' ubi et illum et Burm. vide, docentes, feras majores etiam 'sentibus' fuisse inclusas. Verum tune malim obsentis campis, quod est in Palat, Guelf. sec. absentis in Par. Guelf. pr. Notum enim adjective 'sentus ager,' qui sentibus est frequens. Certe de 'capreis' hic cogitandum non esse, satis evincunt sequentia. Nulla enim erat caprea. Verum nec de venatione aprorum sumas. Hos enim minime quærebant. Alind quid latet. Quid enim quæso significabunt 'prospecta obsepti campi,' eo sensu, quo Interpretes hæc accipiunt de 'cura' per vestigatores adhibita? quæ simplici voce 'prospectn,' nt capiebat Flor. exprimi nequit. Hoc sentiens, credo, Vulcanius adscripserat margini præcinetu: ut scilicet cum canibus, de quibus statim sequitur, totos præcinxerint seu præsepserint aditus. In Cod. Pal. Guelf. sec. est prosceptu. Urs. Oxon. Lips. prosectu. Fux. Guelf. pr. proscetu. Hinc posset quis conjicere, refingendum oljectu, scil. frondium, sentium, ramorum, quibus velut indagine incluserant feras, ne ab alia camporum parte excitæ huc ad tumulum frondosum possent evadere, et post quæ frondinm tegnmenta se deinceps abscondere conantur; ut ait Auctor in segg. Quando et legi posset projectu obseptis agris: de qua voce adi Heins. ad Virg. Æn. x. 587. Sic 'objectum frondium' dixit Mela l. 11. c. 2. Verum nec objectu sine re, quæ objicitur, probare se mihi potest. Existimoune longe aliam esse Appuleii mentem, quam hucusque opinati sunt viri eruditi; neque obseptos esse campos per vestigatores, sed tumulum frondosum cripuisse vestigatoribus prospectum, eosque ramis densis inpeditos non potuisse prospicere; quare canes generosas indagini inmiserunt, ut si quæ laterent feræ excitarentur. Adeoque vel legendum, umbrosum, a vest. prospectu obseptis cumpis: unde forsan illud umbroso, vel prospectu esse Dativo casu sumendum pro prospectui: ut creberrime apud Appuleium. Vide ad l. 1. p. 4. Infr. p. 156. 'vulnera similia prosectu dentium.' Campi ergo frondibus et ramis obsepti inpediverunt prospectum, ut 'aditum prohibet horrenm validis claustris obseptum' 1. 111. p. 61. Eogne participio sæpins usus est Auctor. Vide Ind. Ac passim 'via,' 'iter,' 'campi obsepiri' dicuntur. Huc facit et Cæsar 1. 11. B. G. c. 17, 'Arboribus incisis atque inflexis, crebrisque ramis et rubis sentibusque interjectis effecerant, quo non modo non intrari, sed ne perspici quidem posset:' et c. 22. 'sepihusque densissimis interjectis prospectus inpediretur.' Liv. ait l. 1. cap. 27. 'parti peditum conspectum intersepire.' Oud. Prospectu vestigatorum, &c.] Glossæ: 'Vestigator, λγνευτής.' Ulpianns 1. XII. § 22. ff. de instruct. vel instrum. leg. 'Venatores, vestigatores,' &c. Vide Servinin ad ea Æneid. iv. 'Saltusque indagine cingnat:' et ipso Orig. libri x. fine Isidoram. In Oxon. et duobus aliis Mss. prosectu. Pric. Obseptis campis] Circumvallatis saltibus. Tale est illud: 'saltusque indagine cingunt.' Potes legere, obseptis capreis. Vestigatores enim in venatu capreas reliquasque feras obsepiunt, et indaginibus in arctum vallant. Beroald.

Canes, venationis indagini generosa, &c.] Quod recepit et explicuit, probante Flor. Pric. canes, venationis indagini generosæ mandatæ, sive destinatæ ad generosam indaginem, primus in contextum tacite inmisit Wow. contra Mss. O. et Edd. priores, ipsamque Latinitatis rationem. Velim enim mihi dari exemplum hujus constructionis, ille est mandatus ei rei pro destinatus. Dein quid est destinari indagini generosæ? quod fieri nequit, nisi ipsa canes sunt generosæ : ad quas sine dubio ea vox est referenda, non ad indaginem: ut fecerunt Editores etiam alii, mox partiti circumferentes. Caues dicuntur generosæ indagini pro spectati generis et natæ ad indaginem sen indagandom; sive quæ sunt generosæ indaginis, ut habeut nounulli libri, ac sollertis disciplina. Quomodo conjecit aliquando Vulc. delens renationis, vel legens venatici. Sed frustra. Recte Pric, cepit renationem de ipsis feris. Adi etiam ad Front. l. III. c. 13. § 3. ' Venationi insuerunt litteras, membranis mandatas,' Et ita sæpe etiam sumitur 'venatus.' Consule Drak, ad Sil. l. viii. 517. Generoso perperam est in Pal, Fux. Gnelf. sec. Sed et in Mss. O. et Edd. præter Wow. Pric. Flor, mandato. Quod omnino rectum est. Non tamen ut jungas cum aliquibus, item Edd. Elmenh. ac Scriv. mandato cubili residentes. Nequaquam. Canes non residebant in cubili; sed bestiæ feræ. Construendum est cum Beroaldo ! mandato inmittuntur, ' sive per mandatum, quod consistebat in hac re, 'invaderent bestias cubili residentes.' Vel absolute potest sumi mandato, sen postquam mandatum hoc erat, inmittuntur et laxantur. Hinc enim liquet, non andiendus esse Codices Lins, Reg. Pal. D'Orv. Inc. qui præhent invadere ; quod tamen Colv. et segg, secure receperunt. Fateor Latinissime posse dici inmittor inradere; sed tone mandato plane aboutdaret, unde id in mandatæ contra Latinæ Linguæ genium deformavit At unice verum est invaderent, quod cum Edd. Vett. servant Mss. Flor. Bert. Fulv. Pith. planeque Appuleianum per ellipsin conjunctionis ut. Sient recte vidit et explicuit Beroald. Sie l. IV. p. 80. ' Pracipiunt, solaretur alloquio.' v. p. 92. Præcipe, sistat.' p. 97. 'Præcipe, fungatur.' L. xr. 'præcipit, invinus essem.' Adde Pric. ad l. vii. p. 138. et alia ad l. 1x. p. 178. Immo lib. x. p. 230. 'Ad axorem mandat, saltem promissam mercedem mortis geminatæ deposceret:' abi in recentioribus nonnullis prave inscritur ut. Sed alio modo legit vir doctus ad M. Ed. Colv. canes venutionis indagine generosa circumdato cubili residentes, Ond. Canes, &c.] Est sensus; Canes sagaces ex seminio generoso ad indaginem venaticam comparatæ, immittuntur ad feras ex cubilibus latibulisque exagitandas. Nolito antem junctim legere, Mandato cubile recidentes: sed il-Ind Mandato, per se sejanetum legas : namque denotat, immissos esse canes sagaces, ex mandato scilicet vestigatorum, ut scilicet invaderent bestias stabulantes in cubili atque latibulo. Beroald. Canes venationis indagini generosæ mandatæ] Constructio est, Canes mandalæv. i. g. Mandatas, destinatas intellige : et venationem, µετωνυμικώς, rem venatu quæsitam. Ad sententiam Theodoretus περί Προν. ε. Ούτος (de cane loquitur) ίχνευσαι θήραν ύπο κυνηγέτου κελευόμενος, και των οσμών αιτιλαμβάνεται, και ταύταις οιοπ

τχυεσί τισι κατ' ακρίβειαν επόμενος, οὐ πρότερον ἀφίσταται εως οὖ εὕρη τὸ θήραμα. Pric.

Partitil Femininum genus optime confirmant Mss. O. nt bene Colvius cum segg, rescripserunt, ac legendum patebat ex voce generosæ; quod miror a Beroaldo, qui cum Rittershusio ad Oppianum in Cyneg. p. 95. recte eam vocem explicuerat, non animadversum esse. Sed ita hallucinati sunt et ille et alii paullo infra, eanum procaciores, quæ comminus contulerant vestigium, consectas interficit:' nam et illic vitiose dederant qui. Canes passim, quando de venatione agitur, in femmino genere occurrent: ut vere monent Colvins, Rittersh, et mox Sciopp. Idque innumeris locis confirmari posset : sicut et nunc in usu est venatoribus. Consule Titium ad Gratii Cyneg. vs. 185. N. Heins, et Burmann, ad Ovid. I. 111. Metam, vs. 140. pluribusque locis. Sic in Epigrammate Mnasalca, quod edidit L. Kusterus ad Snidam, v. Elνοσίφυλλον, Ένκονέουσα, &c. Είτε κατ' είνοσίφυλλον ύρος ποσί, πότνια, βαίνεις, Δεινόν μαιμώσαις έγκον έουσα κυσίν. Sed tamen hujus libri fine 'cauis venaticus: 'et l. 1x. init. 'canem rabidam invasisse canes venaticos.' Ceterum in Cod, D'Orv, exaratur hic percitæ q. mandato et memoria disciplinæ. Sed aptior huic loco videtur vulgata vox partitæ. Guelf. pr. partire. Dein musitatione Guelf. Fux. D'Orv. &c. Pal. et reditu Oxon. Pro sibi in Pith. sunt. Ond.

Totos præcingunt aditus] Virgilius: 'Saltusque indagine cingunt.' Idem Ecl. vi. 'Jam clandite saltus:' ubi Servius: 'Ne scilicet latius evagetur, eoque minus investigari possit.' Pric.

Tacitaque prius servata mussitatione, &c.] Seneca Thyeste: 'Sic cum feras vestigat, et longo sagax Loro tenetur Umber, ac presso vias Scrutatur ore, dum procul lento suem Odore sentit, paret, et tacito locum Rostro perer-

ret.' Et in Hippol. 'At vos laxas Canibus tacitis mittite habenas.' Horatius: 'Sen visa est catulis cerva fidelibus: ' ubi vetus Scholiastes : ' Sagacibus: vel silentium in vestigando servantibus.' Pollux Onomast. v. 10. aut bonæ canis esse φροντίζειν μέν κατά την ζήτησν των όσμων, ήσυχάζειν δέ κατά την ευρεσιντών ίχνων. et Longus lib. 11. ύλακτείν, κακώς πεπαιδευμέvwv esse. Arnobius 11. 'Asellus et bos, usu atque assiduitate cogente, discit arare et molere, &c. canis, cum invenerit prædam, colibere et continere latratum.' Oppianus Cyneget. 11. Μηδ' ύλάειν εθέλοιεν, επεί μάλα θηρευτήρσι Σιγή τέθμιδς έστι, πανέξοχα δ' έχνευτήρου. Plinius viii. 40. ' Qua' (fera) 'visa, quam silens, et occulta, quam significans demonstratio est! cauda primum, deinde rostro.' Idem.

Signo sibi repentino reddito, δς.] Plutarchus in de Deo Socratis: Οὐκ νί πολλοι κύνες τῶν θηρατικῶν σημείων, &c. συνίασιν, ἀλλ' οἱ μεμαθηκότες, εὐθὺς ἀπὸ σιγμοῦ τοῦ τυχόντος, τὸ προσταττόμενον αἰσθανόμενοι, ῥαδίως εἰς διεῖ καθίστανται. Vide Hesychium in Ἐπίσηγμα et Ἐπισήττειν. Pollucem ubi supra: et magni Etymologici Auctorem in Ἐπίστον, Idem.

Latratibus ferridis] Errat Elmenh. In Rom, est latrantibus l. ferundis. In Vicent. Ed. latrantibus fervidis. Hinc latratibus ferridis emendavit Beroald. et hoc cum aliis secutus est Aldus, certe Ed. qua ntor A. 1521. ferundis legas itidem in Fux. Guelferb. sec. latrantibus ferundis exstat quoque in D'Ory, Cod, fecundis in Ms. Par. et Oxon. Quod exponi posset per tales, qui auditi alios provocant et excient, et sic plures latratus sibi similes parinnt. Ill. Heinsius d. Ovidii 1. conjecit, furibundos vel fremebundis. Sed prima vox nimis abit a Msta lectione, et altera non valide satis exprimit vehementem canum boatum tali in occasione. Alind quid enim est. cum 'fremere canis,' 'aper,' 'ursus,' 'lupus' dr. ut mox, et l. IV. p. 78.

'obnixo mugitu et ferino fremitu.' Ovid. 1. v. Met. 627. 'luposque frementes.' Non temere ausim fervidis mutare: modo constet in Mss. esse. Passim enim omnia, quæ vehementissime aguntur, dici fervere notum est. Unde et nonnunguam Oratoris voci fervor adscribitur: ut vel ex Lexicis videre est. Mox que post dissonis, omissum est in Ed. Vicentina. Oud. Latratibus, &c. miscent omnia] Ex his Lucretii: 'Et cum jam latrant, et vocihus omnia complent.' Pric. Latrantibus ferundis] Ita emendo, Latratibus ferridis: fervido enim et vehementi latratu utitur canis sagax, post inventam feram. Beroald.

Nec ulla capra] Capa Pith, caprea Guelf. D'Orv. Reg. Fux. Oxon. Inc. Ed. Junt. past. Verissime. Non bic quærebantur capræ, quæ sunt mites alyes et compascuar pecudes, Geiten, Sed caprea, ζόρκες, δόρκες sen δόρκα-Ses, vel capræ feræ, Rhebokken, Steengeiten, (Æn. XII. 414.) sen silvestres Solin. p. 21. quales feras, aliasque dente vel cornu non armatas, hic investigabant. Vide Serv. ad Æn. 1v. 152. His vero confundendis non tantum sæpe errarunt librarii, sed et peccarunt viri doctissimi, ut latius ostendi ad Sueton. Tiber. c. 45, ' Hircum vetulum capris naturam ligurrire,' Capreolorum matrem male etiam Burm. vocat capram pro caprea, ad Virg. Ecl. 11. 40. Delrius erravit quoque in Solmi c. 11. capreæ pro capræ substituens. Capreas cum subus feris (ut leg. esse docet quoque Sangerm. Cod.) conjungit quoque cum aliis Colum, l. 1x. init, ubi vide, Oud,

Pavens damula] Ælianns VII. 19. de Animal. Νοθέτερά πως δοκει πρόβατον και όνος άτολμα δὶ, νεβροι και πρόκες. Artemidorns in Oneirocriticis: Και τὰ δειλὰ και δρομικὰ και ἀνελεύθερα, δειλοὺς ἡ δραπέτας παριστῶσιν ὡς ἔλαφος, λαγὼς, &c. Pric.

Pag. 155 Aper immanis] Confer Oppianum de Venatione l. 1. vs. 364. et Hesiodum de Scuto Herculis (vs. 386.) Ovid. 1. viii. Metamorph. Fab. 8. Elmenh.

Invisitatus Invitatus Guelf. Oxon. munitatus Par. sed invisitatus, ut correxit Colv. recte sequentibus (si excipias Ed. Vulc. sec.) reliquis, exaratur in ceteris Mss. et jam conspicitur in Ed. Junt. post. Innumeris locis hoc restituerunt viri eruditi. Consule præter alios Salm. ad Flor. l. i. c. 18. Gron. et Drak. ad Liv. 1. v. 35. xxvii. 39. Gell. l. v. c. 14. 'Omnimmque ferarum invisitata erat aut forma aut ferocia.' Noster etiam pluribus locis compositum id participium adhibet, nt in Flor. N. 10. ' forma invisitata.' N. 18. 'pucritia invisitatus:' ubi idem error in Edd. quibusdam. Plura vide ad Sucton. Ang. c. 43. 'si quando quid invisitatum, dignunique cognitu esset:' ubi tamen simul videbis, aliquotics ea emendatione temere abusos fuisse Criticos. Assurgit Fux. Oud.

Exurgit] "Εκθορε φολάδος κοίλης ut Babrias apud Suidam locutus. Pric.

Pilis inhorrentibus corio squalidus] In Palat, est simplex horrentibus, ut sæpe. Adi N. Heins. ad Ovid. lib. viii. Met. 285. 'Sanguine et igne micant oculi: riget ardua cervix, Et setæ densis similes hastilibus horrent.' Sed et compositum hand infrequentius est, et hic ob adjectum Substantivum necessarium. Verum majus latet ulcus in corio, quod non differt a præcedente cute. Clare vero patet, ab Appuleio pro cius more singula apri membra describi, quibus horrendus adpareat. In his sunt eins pilosæ villosæque aures: unde lubens amplector ingeniosam N. Heinsii conjecturam auri, ad Ovid. lib. xt. Met. vs. 176. Auctor de se asino lib, III. p. 59. 'Cntis tenella duratur in corium, &c. &c. Sic et aures inmodicis horripilant auctibus.' Scriptum fuerat ori pro auri; vel præ solita τών au et o permutatione, vel quia librarius auri vocem de metallo sumens ita correxerat; at alius videns sequi frementis oris, inde corio fabricavit. Oud. Pilis, &c. squalidus] Lib. xI. 'Squalens pilus defluit.' A. Gellius xI. 6. 'Quicquid nimis inculcatum obsitumque aliqua re erat, et inenteret visentibus facie' (id est, specie) 'horrorem: id squalere dicebatur.' Pric.

* Setis, &c. hispidus] Sidonius Carm. XXIII. 'Formam imponit apri, caputque setis Et tergum asperat: hispidisque malis Leve incurvat ebur.' Ammianus Marcellinus lib. XXIV. 'Cervicibus jubatis leones, armisque

hispidos apros.' Idem.

Dentibus attritu sonaci spumans] Errat Elmenh, tradens in illis Mss. [vid. VV. LL.] et Edd. Rom. esse dentium, et ideirco ita edens. Sie exaratur in Bert. Sed in istis, ut et ceteris Mss. et Edd. dentibus eodem modo, ut subditur, 'oculis adspectu minaci flammens.' At recte revocavit idem 78 spumeus, quod male Colv. e Ms. Lips. spumens, cui accedit D'Orv. Palat. Guelf, mutavit in spumans, licet dixerit Virgil, lib. 1. Æn. 324. 'Aut spumantis apri cursum clamore prementem:' et Anson. Epist. 1v. 28. 'Aut spumantis apri cursum clamoribus urgues.' Verum æque Latina vox, ejusdemque sensus est spumeus, præ alia hic adhibita Appuleio, ut genio sno indulgeret, et δμοιοτελευτά congereret, 'spumens,' 'flammens,' 'fulmineus,' quem ejus esse morem niminm et hinc vitiosum, patet innumeris locis. Colvium tamen secuti sunt Vulcan. Wow. ac Pric. quem de attritu dentium bic vide, et Burm. ad Ovid. lib. viii. Met. 369. 'dentibus in querno stipite tritis.' Oud. insurgentibus spinæ hispidus, dentibus attritu sonaci spumeus, oculis aspectu minaci flummeus] Hæc tria in apri ferocientis descriptione etiam alii junxerunt. In vet. Anthologia: Kal τας αὐχενίους πεφρικότα, θηγον δδόντα Βρυχώντα, γλήναις φρικτον ίέντα σέλας. 'Αφρώ χείλεα πάντα δεδευμένα. Philo-

stratus Icon. 1. 'Ορῶ δὲ αὐτὸν καὶ τὴν χαίτην φρίττοντα, και πῦρ ἐμβλέποντα, καλ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς πατάγουσιν. Ante omnes in Scuto Herculis Hesiodus: Θήγει δέ τε λευκον οδόντα Δοχμωθείς, άφρδς δέ περί στόμα μαστιχόωντι Λείβεται όσσε δέ οἱ πυρί λαμπετόωντι έξκτην 'Ορθάς δ' έν λοφίη φρίσσει τρίχας. Pric. Attritu, &c.] Sidonius ubi supra : 'Hirtam dorsa feram, repanda tela Attritu assiduo cacuminantem:' adde paulo post notanda, ad ea, ' Dentium compulsu,' &c. Attritu antem, arboris vel saxi intellige: ntroque enim pro libita sicas dentium acuunt: ut libri xviii. Præfatione nos Plinius docet. Idem.

Oculis, &c. flammeus] 'Ab ore Scintilla absistunt, oculis micat acribus ignis.' Idem.

Impetu frementis oris totus fulmineus] Claudianus de apro Herculis: 'Fulmen ab ore venit.' Phædrus: 'Aper fulmineis ad eum venit dentibus.' Ovid. x. Metamorphos. 'Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri.' Fast. 11. 'Fulmineo celeres dissipat ore canes:' et de Arte Amandi 11. 'Fulmineo rapidos dum rotat ore canes.' Ausonius: 'Stringere fulmineo venabula cominus hosti.' Idem.

Canum pr. qui c. c. v. g. h. i. j. consectas int.] Quæ verissime dant Flor. Pith. Guelf. Reg. D'Orv. Inc. &c. et Ed. Junt. post. uti et e Palat. reposnit tacite Wow. &c. Vide snpra. Miror, Vett. editores potuisse edere qui; dum exhibent simul consectas, pro quo contra in D'Orv. etiam est consectos, non recte probatum ab Er. Puteano. Pravo autem judicio prætulit Floridus 70 confectas, quod est in Cod. Inc. et solis Scriverii editionibus, forsan e typothetæ errore, licet ita quoque ad Ovidii d. l. citet Heinsins. Secare proprium est aprorum, dentibus laniautium. Hinc infra p. 155. 'prosectu dentium laniatum :' ubi vide. Similiter et Ovidius lib. viii. Met. 344. Fast. it. 232.

ait dissipari canes apri dentibus. Ibidem ctiam interfecit citat Heinsins; quod non opus est, licet sequatur transabiit. Nihil crebiius in historica relatione, quam ista temporis variatio. Mox 'pepercit, sed amputat.' nbi itidem variatur. Oud. Canum procaciores, quæ cominus contulerant cestigium] Ovid. Halieut. 'Canum quibus est audacia præceps.' Seneca Epist. LXXVI. 'In cane sagacitas' (virtus) 'prima est, si investigare debet feras: cursus, si consequi: audacia, si mordere et invadere.' Pric.

Genis hac illac jactatis, &c. interficit] Ovidius simili argumento: 'Ille ruit, spargitque canes, ut quisque furenti Obstat.' Idem.

Calcata retiola] Plantus Rudente: ' Nam nune et operam ludos faciam et retiam.' Ceterum hie locus notari potest ad lib. xxu. D. de Instruct. vel instrum, leg. ubi retia apraria inter venationis instrumenta. Ergo apri retibus olim etiam capti, quod non nemo negat. Colv. Adi Vlitium d. l. Gratii, sed et Comment, ad Horatii O. 1. 'Sen rupit teretes Marsus aper plagas.' At hic non apro, sed mitibus feris erant expansa retia. Dein, calcuta retiola, &c.] Seneca lib. 1. de Clementia: 'Feras lineis et pinnis conclusas continet: easdem a tergo eques telis incessat: tentabunt fugam per ipsa quæ fugerant, proculcabuntque formidiuem.' Pollux v. 10. Tas άρκυς διακόψειεν άν, καὶ τὰς στάλικας ἀνατρέψειεν. et quia των αρκύων meminimus, corrigamus Hesychii locum: 'Αρκύτατα, (inquit) οί τόποι ένθα αί άρκυες πήγνυνται. legendum άρκυστάσια. Pollux v. 4. O δε τόπος εν φ (αι άρκυες) ιστανται, άρκυστάσιον. Pric.

Qua primos impetus reduxerat] Pricaus direxerat recte. Flor. Sic certe sæpe loquitur Auctor. Verum hic locum habere nequit. Non enim aper primos inpetus direxerat ad retia post ipsum tensa, sed ad caues, quæ eum invaserant, proterrere conatæ. Sed iis consectis et dissipatis, primos illos impetus non retorsit, ut mox sequitur, terga dans, sed 'reduxit' retro iens et referens pedem, ut se colligat, simulque 'retiola tennia,' nec apris, sed imbellibus capreis et damis tensa calcans, et pondere corporis prosternens, transabiit facillime. 'Reducere' ergo impetus est retrahere cos inhibendo et retrorsum legendo vestigia. Consule omnino N. Heinsii notam ad Ovidii lib, vi. Metam. 107. 'timidasque reducero plantas.' Sic 'reducere anhelitus contratium emittendo' Solino p. 33, et 'aciem,' 'cornna' sæpe Frontino. Vide lib. 11. c. 3. § 5. 7. Lucau, lib. 111. 659. 'Postquam inhibent remi puppes, et rostra reducinit: ' ut poëtice magis legendum est ex optimis Mss. non remis, aut recedunt. Nec, si remi legamus, necesse est recedunt servari, quia si remis actio datur, ea etiam rostris dari debet. Perperam sic ratiocinatur Celeb. Burmannus. Rostra enim non possunt moveri nisi remigando sive per remos. Remi igitur reducunt ea, non ipsa recedunt, In Pith, Gnelf. pr. est quæ, Ond. Qua primos impetus reduxerat, transabiit] Hegesippus v. 27. ' Feræ ipsæ, cum se circumvallatas armatis viderint, majore in eos impetu ruunt, ut vi sibi iter aperiant.' Quid antem hie impetus reduxerat? legendom direxerat puto: sic vii. 'In eam furiosos direxerit impetus: ' et ix. ' Canem rabidam, &c. per posticam impetu miro se direxisse:' et passim uti amat dirigendi voce: lib. 111. 'Dirigitur præliaris acies.' vi. 'Ditigit citatum gressum: ' et x. ' Domum juvenis, &c. se direxit scava rivalitas.' Pric.

Nos, &c. pavore deterriti] 'Nos pavidi trepidare metu.' Æn. 11. Idem.

Inermes atque inmuniti] Palat. imminuti. Flor. attoniti. Elmenh. Ultimum alicui placere posset, nisi præcessisset 'pavore deterriti.' Nihil igitur mnta, et inermes ad manum, inmunitos ad corpus refer cum Pricæo. Qualia συνονύμως sen συνεκδοχικώς prolata amat Auctor. Vide ad lib. 11t. p. 56. 'nudi intectique sine veste et stragulis:' ad lib. v. p. 93. 'scrupnlose curioseque:' ad lib. VII. 36. 'spretis atque contemtis.' Guelf. sec. inminuti. Oud. Inermes atque immuniti] Inermes ad manus refer, immuniti ad corpora, Pric.

Tegumentis frondis et arboribus] Et dant Lips, Guelf. Par. et Edd. Vulc. Wow. Pric, sed rel servant Mss. ceteri et Edd. reliquæ. Quod non opus est, ut interpreteris cum Pric. per et. Abscondiderunt se tegumentis frondinm, fruticum, et sentinm, rellatuerunt post ipsos arborum ibi stantium truncos. Respondent enim hæc præcedentibus p. 154, 'apud frondosum tumulum, ramorumque densis tegninibus umbrosum.' Cum eodem tamen Pric. malim frondeis, quod adjectivum apud Virg. Ovid. Plin. Claud. aliosque occurrit. Sic alibi corrupte funeris pro funereis, Veneris pro Venereis, et similia. In Oxon, tegamentis, Oud.

Abscondimur] Sic quidem primus edidit Vulcan. Ed. sec. A. 1600. quod confirmant Mss, Flor. D'Orv. ac Par. Quare retineo. Sed Reg. Fux. Pal. Pith. Lips. seu Coll. Voss. et priores Edd. dant abscondimus. Quod capit Voss, per casus ellipsin lib. 111. de Anal. pag. 8. At potest hic retrahi accusativus: Et nos quidem cuncti, &c. abscondimus: sicut Auctor sæpius ait 'latenter se abscondere.' In Oxon. Guelf. pr. est adscendimus, quasi in arborum ramis se celaturi. Sed recte Pric. ait, 'non male, si Latinitas constaret.' Atqui non constat; nec adscendere convenit prioribus frondeis tegumentis, nec seq. celeritati equos inscendendi, Idem. Tegumentis frondis et urboribus latenter abscondimur?

Πάπτηνεν δ' έκαστος ὅπη φύγοι αἰπὸν ὅλεθρον. pro frondis malim frondeis seribi. Servius ad Æneid. 1. 'Frondosus locus est qui frondes habet: frondeum, totum est de frondibus.' In Oxon. melius, rel (id est, et) arboribus: et post, ascendinus: non male, si Latinitas constaret. Tacitus Annal. 1. 'Turpi fuga in suunma arborum nisi, ramisque se occultantes:' at recta est lectio vulgata, nam et viet infra hoc libro 'latenter se abscondere' dixit. Pric.

Captiose compellat] Insidiose, fraudulenter. Onomast. vetus: 'Captio, ὑπαγωγή.' Idem.

Cassa formidine] Lucretius: 'Sollicitamque geris cassa formidine mentem.' Idem alibi; 'Cassa formidine torpes.' Idem.

Humilitati sercorum istorum] Oxon. Fux. Guelf. pr. humilitati. D'Orvill. humilitate. Merito Pric. castigat enm, (Vlitium ad Grat. Cyn. vs. 85.) qui hic reponere inentissime tentabat cervorum, quasi hic cervos fugientes ostenderet. Servi adsunt, ut dominos in venatione adjuvent, et instrumenta venatoria gestent. Qualis erat ipse, qui hac referebat, et adfuerat, ' unus e famulis Charites.' Eumdem tamen errorem unper erravit quasi e suo ingenio ita emendans doctus vir in Fer. Davent. p. 227. Oud. Humilitati servorum istorum] Sic supra lib. v11. 'humilem et servilem vitam:' iterum ac sæpins dico, Appuleio magis proprie vix quenquam Ioqui: apud Senecam Phædra: 'Matris snperbum est nomen, et nimium potens, Nostros humilius nomen affectus decet: Me vel sororem Hippolite, vel famulam voca:' sic Luc. 1. 48. δούλης ταπείνωσις. Philip. 2. 7. μορφήν δούλου λαβών. et post, sequente versionlo, ξαυτόν έταπείνωσε. Servos hic, eos intellige, qui in venatu Dominis operas exhibebant: eiusmodi recept, sentent, 111. 6. Paulus meminit. Ammianus lib. xxviii. 'Si agros visuri processerint

longins: aut alienis' (id est, servorum) 'laboribus venaturi,' &c. qui ergo cerrorum reponebat, minus caute bonam lectionem immutavit, [Vlit. ad Grat. Cyneg. 85.] Pric.

In modum pavoris feminei] Medea apud Euripidem vs. 263. Γυνή γάρ τάλλα μέν φόβου πλέα, Κακή δ' ές άλκην και σίδηρον είσορᾶν. Elmenh.

Media manibus amittimus] De hac loquendi forma ad pag. 121. lib. vi. dixinus. Pric.

Quin ocius indipiscimur | Fallit Elmenh. [Vid. VV. LL.] In Palat. enim non legitur quin eum ocius, sed tantum quin cum a m. sec. dum a pr. m. fuerat ejus, fons scil. corruptionis hujus loci. Hinc tamen deceptus Scriv. edidit, q. eum ocius. Habent τδ eum quoque Guelferb. pr. Oxon. D'Orv. Inc. sed eur potius eum quam aprum dixisset Thrasyllus? Is vero sine casa celeriter clamavit, indipiscimur seil. prædam, quam præmiserat. Quare præstat solum ocius, frequenter ab Appuleio adhibitum, sicut ociter, supra etiam corruptum. Oud.

Et cape venabulum, et ego sumo lanceam | Si sana have est lectio, intelligendum erit solita ellipsi verhum dixit, ac distinguendum, et, Cape ren. et, Ego s. l. Quam vellem tamen, Mss. aliqui addicerent elegantissimæ conjecturæ N. Heinsii ad Ovid. lib. 111. Am. El. 111. 11. I, cape ven. En! ego sumo l. Sa pissime illas inveniri corruptelas illic, plurimisque annd poëtas locis evicit, præter Passeratium ad Propert, lib, 11, 22, 22, I etiam restituendum est Calpurnio e Ms. Ecl. 1v, 24. 'I, potins glandes rubicundaque collige corna.' Vide Burm, in Add, de vocula en in et corrupta. Consule jam supra dicta ad lib. 11. pag. 31. et alibi. Idem. Quin equos inscendimus? quin ocyus indipiscimur? et cape venabulum, et ego lanceam sumo] Aristoteles in equi Apologo: 'Ηρώτα του ἄνθρωπου, εὶ δύναιτο μετ' αὐτοῦ κολάσαι τὸν ἔλαφον' ὁ δὲ έφησεν 'Εὰν λάβη χαλινόν, καὶ αυτόν ἀναβή ἐπ' αυτόν, ἔχων ἀκοντία. Oxon. quin cum indipiscimur? Pric. Quin equos inscendimus] Collatinus apud Livium t. ad Tarquinium: 'Quin, si vigor juventæ inest, conscendimus equos?' Idem. Lanceum] Quam supra lib. t. 'lanceam venatoriam' appellat. Idem.

Nec tantillum morati, &c.] Lib. 12. 'Nec quidquam moratus,' &c. Idem.

Nec tamen illa genuini vigoris oblita, retorquet impetum] Cicero pro Milone: ' Hoc et ratio doctis, et necessitas barbaris, et mos gentibus, et feris Natura ipsa præscripsit, ut omnem semper vim, quaeunque ope possent, a corpore, a capite, a vita sua propulsent.' Plinius de bestiis loquens : Si vis inferatur, nulla est cui non sit anima injuriæ impatiens: et prompta, si noceas, ad se defendendum alacritas. Sentit enim vim quidque snam, qua possit abuti: ' ut rectissime Lucretius: 'Impetum retorquere,' est 'fugere:' contrarium illius quod præcessit, ' impetum dirigere.'

Et incendio seritatis ardescens] At legi jubet Pric. sed cur non potins ipsam quorundam Codd. sequitur manum sed, quod cum Lips, dant Fux. Guelf, pr. D'Orv. Palat, Oxon. Temere vero Wower, ex solo Bertin. contra ceteros Mss. et Edd. ut et Scriv. receperant ferocitatis, licet jnvent loca p. 163. 'Lupos nimia ferocitate sævientes.' pag. 164. 'Canes præter genninam ferocitatem, tumultu s. exasperati.' Sed non minus proba est feritas, et quidem de fera ipsa. Conf. Pric. Cic. lib. 111. de Off. c. 6. 'feritas belluæ.' Superiore pag. 'Si quid in capreis feritatis est.' Lib. x. ait quoque Auctor: 'ad instar barbaricæ feritatis.' Oud. Et incendio ferocitatis ardescens] Incendebatur (h. e. augebatur) irritatione ista naturalis ferocitas ejus. In Oxon. Ms. et veteribus editt. (etsi in sensu discrimen nullum) rectius feritatis. Seneca 1. 1. de Ira: 'Non vides, ut omnium animalium simul ad nocendum insurrexerunt, procurrant' (melins præcurrant) 'notæ? &c. ac feritatem suam exaspetent? spumant apris ora,' &c. et post: 'Nullum animal tam horrendum, &c. ut non appareat in illo, nbi ira invasit, nova feritatis accessio.' Pro et, lege, at incendio, &c. Pric.

Dente compulso] Dentium compulsu, quantum sciam, solum legitur in Edd. Colv. prioribus, item Wower. Scriv. Pric. Flor. et forsan in Ms. Pith. At in reliquis Mss. at Flor. Reg. Fux. Palat. D'Orv. Oxon. et Edd. Colv. Vulc. Merc. dente compulsu. Forsan dedit Auctor dentium complosu, vel per Græcismum suo more, et dentes complosa, sive dum dentes complodit, sive inter dentium complosionem, vel postquam comploserit dentes. Quidquid sit, intelligit Auctor collisionem dentium, quam præ ira et indignatione agit aper diversam ab dentium exasperatione; ut acuantur, cum qua eam confundit hic Pric. De dentium collisione frequentissime 'frendere dentibus' dicitur, ut Plauto, Festo. aliisque. Vide Burm. ad Ovid. lib. vtir. 369. Dentibus ille ferox in querno stipite tritis Inminet exitio, freudensque recentibus armis.' Hoc est quod supra dixit, 'dentibus attritu sonaci spumeus;' et Oppian. Cyneg. 111. 370. αὐτὰρ ὀδύντων Πολλὸν έπικροτέει λευκόχρουν ἄσθματι θερμφ. Dentium compulsu, &c.] Ovidins: 'Dentihus ille ferox in querno stipite tritis Imminet exitio.' Seneca 1. 1. de Ira: 'Spumant apris ora, dentes acuuntur attritu.' Pollux ubi supra: Τους δδόντας θήγει. et post: Τῷ πρὸς ἀλλήλους κόμπφ τῶν ὀδόντων ἀπειλεί. Aristophanes Ranis: Θήγοντος δδόντας 'Αντιτέχνου. nbi Scholia: 'Από μεταφοράς των χοίρων, οι όταν είς μάχην παρασκευάζωνται, τοῦτο ποιοῦσι. .De apro D. Basilius: Τον ένδοθεν θυμον δια της των δδόντων παρατρίψεως ύπεκφαίνων, adde quæ paulo supra ex Philostrato notata. Pric.

Quem primum insitiat, cunctabunda rimatur] Apollonius de Inpis in ovili: Μαίονται δ' δ, τι πρώτον ἐπαξεντες έλωσι, Πόλλ' ἐπιπαμφαλόωντες δμοῦ. Seneca Thyeste: 'Jejuna sylvis qualis in Gangeticis Inter juvencos Tygris erravit duos, Utrinsque prædæ cupida, quo primos ferat Incerta morsus: flectit liuc rictus suos, Illo reflectit, et famem dubiam tenet : Sic dirus Atrens capita devota impiæ Speculatur iræ, quem prins mactet sibi Dubitat, secunda deinde quem cæde immolet.' Ovidins Metamorphos. v. 'Ille nihil contra, sed et hunc et Persea vultu Alterno spectans, petat hune ignorat, an illum.' Hegesippus IV. 1. de Vespasiano: 'Cum paucis, quos præsentes habebat, imperterritus stetit : quasi in quos sese excuteret, considerans.' Idem.

Jaculum, &c. contorquet] Glossæ: 'Contorquet, immittit, jaculatur, ξμβάλλει.' Glossæ aliæ: 'Ένακοντίζω, intorqueo.' Idem.

Feræ quid. pepercit, sed, &c.] Præter Flor. Pith. et Bert. et Edd. Vett. ceteri Mss. habent parcens cum Edd. Colv. Vulc. Merc. Elm. Flor. Vernm, licet frequenter participia amet Auctor, de quo alibi plura, hic tameu sed otiosissimm foret. Et certe bis præcedit sed, at, ac Mss. Pal. Oxon. Fux. non agnoscunt 70 sed. Forsan tamen scripserit Auctor parcit, ut amputat, vel in præt. parsit: et inde duplex orta sit scriptura. Quamvis alibi pepercit dicere maluerit. Adi Bos. ad Nepot. Thrasil. c. 1. 'quibus parserat Fortuna.' Oud.

Sed equi, &c. postremos popl. l. f. amputat] Captans παρήχησιν Pric. mallet, si vel unicus codex addiceret feræ q. p. feri, &c. Verum ea hic loci nimis ambigua foret. Nam ferus quidem absolute aliquoties vocatur equus. Unde passim 'semiferi' di-

cuntur Centauri. Arnob. lib. 1v. p. 145. 'Induisse formam feri et hinnitibns evolavisse jactatis:' ubi vide notas, et adi insuper N. Heins, ad Ovid. lib. vi. Met. vs. 77. Vernm etiam quævis feræ, ut cervus, leo, &c. adpellantur feri. Consule enundem ad Ovid. Epist. 1x. 114. Comm. ad Phædr. lib. 1. F. 13. et 22. Immo ipse aper nomine feri crebro occurrit, docentibus id rursus Heinsio ad Ovid. lib. 111. Met. 224. viii. 355. 422, et viris emditis ad Phædr. lib. IV. F. 3. 'Sonipes iratus fero.' Quare nihil novandum contra Msstos. Dein in Coll. Voss. postremo. Post rehebatur desideratur in Pal. Tlepolemus. Idem. At Thrasyllus feræ quidem pepercit, sed equi, quo vehebatur Tlepolemus, postremos poplites, &c. amputat] Ita fateor quidem in omnibus legi et editis et Mss. cogitabam tamen concinne scribi posse, Sed feri, &c. Feræ pepercit quidem, at feri, &c. quæ παρήχησις (quo genere nemo spissior Nostro) adeo quidem blanditur mihi, nt si vel in uno Ms. reperirem, recipere non dubitarem. Ferum de equo' dici, præter alios docet Servius ad Æneid. 11. et v11. Idem ad Æn. 1. ' Feras dicimus, aut quod omni corpore feruntur, aut quod naturali libertate utantur, et pro desiderio suo ferantur: propterea omnes quadrupedes feras dicebant.' Hesychins: Θήρεια, τὰ ζωα καὶ ἐπὶ των Ιππων ούτω λέγουσι. corruptum et mutilum locum (si videbitur) sic constitues mecum: Θηρία, τὰ ἄγρια ζῶα· καὶ €π1. &c. Pric.

Residens] Sic Bert. Alii, recidens, non æque bene. Elmenh. Qui cum Scriv. et Flor. in contextum recepit, confirmatum a D'Orvill. Nihilominus male. Noster enim verbo residere utitur de placida sessione. Vide ad lib. 1. p. 14. 'juxta platanum residamus.' Lib. 1. p. 10. 'varicitus super faciem meam residentes.' Lib. 11. pag. 32. 'super me sensim resi-

dens.' Hic autem agitur de vehementi lapsu. Eguns enim ' toto tergo supinatus est.' Quod vere est recidere. Alia vide apud Pric. Sed et recidere, pro simplici cadere posuit Auctor. Adj ad lib. 1. p. 9. 'Humi recidens.' Ond. Quadrupes recidens qua sanguis effluxerat, toto tergo supinatus, invitus Dominum suum devolvit ad terram Polybius apud Suidam: 'Ο Ίππος τοῦ Σκιπίωνος έδυσχρήστησε μέν ἀπό της πληγης, ου μην όλοσχερως έσφάλμησε, διόπερ ορθός Σκιπίων έπὶ τὴν γην απέπεσεν. Heliodorus lib. IX. in Blemmynm et Persarum pugna: 'Eλυμαίνοντο την ίππον ύπο την γαστέρα κατά την διεξέλασιν τοις ξίφεσιν αποκόπτοντες, ώστε ξαιπτον μέν οὐκ ὀλίγοι τῶν ίππων, πρός του άλγηδόνα του χαλινόν ύπερορώντων, καὶ τοὺς ἀναβάτας ἀποσειομένων. Agathias lib. 111. de eleplianto saucio: Προς την πληγην δυσανασχετών, καὶ πρός γε τοῦ δορατίου άμφι τον όφθαλμον κραδαινομένου έκταραττόμενος, &c. τους υπερθεν έστωτας άποσεισάμενος κατέβαλε. et statim, de equis illius belluæ rabie turbatis: Ob μάλα τοις δυτήρσιν ἐπείθοντο, άλλὰ τὰς έμπροσθίους δπλάς μετεωρίζοντες, έξεκήλουν τους έλατήρας. Illa toto tergo, non sunt in Oxon. Ms. Ab eodem et Palat. Cod. 78 invitus abest. Pro recidens (quod Oxoniensis, et editt. vett. agnoscunt) male ex uno codice Elmenhorstins residens. Onomasticon vetus: 'Recido, ἀναπίπτω.' Hunc locum autem effinxit Noster vel ex isto Eneid. xr. 'Archilochus Romuli (quando ipsum horrebat adire) Hastam intersit eque, ferrunque sub aure reliquit. Quo sonipes ictn furit arduus, altaque jactat Vulneris impatiens arrecto pectore crnra. Volvitur ille excussus humi:' vel certe ex hoc e decimo, quem et video Beroaldum adduxisse: 'Multa movens animo jam tandem ernmpit, et inter Bellatoris equi cava tempora conjicit hastam. Tollit se arrectum quadrupes, et calcibus auras Verberat, effusumque equitem super ipse seentus Implicat: 'ubi Servius: 'Multa movens, utrum scilicet in ipsum au in equum tela intorqueret; quo vulnerato Mezentius effugio carebat:' ad mentem Thrasylli nostri uno importune. Pric. Supinatus] Hesychius: Παλιμπετές τὸ εἰς δπίσω πεπτωκός. Idem.

At enim furens aper, invadens primo lucinias ejus | Primo prave nec din absunt a Mss. Lips. Pal. Reg. Fux. Oxon. Inc. D'Orv. ejecitque Colv. cum Vulc. Merc. Wow. Pric. Elliptice dicitur pro 'nec din moratus,' vel, nt poëtæ ainnt, 'nec mora.' Vide ad lib. Iv. p. 80. ' Nec din, cum repente somno recussa.' Ex seqq. quæ varie interpolarunt librarii et viri docti, patebit clarius, nec diu hand abjicienda fuisse. In Edd. ante Colv. erat sed eum. Mss. Lips. Pal. Reg. Fux. Guelf. D'Orv. Oxon. Inc. At eum furens aper vel ap. fur. pro quo Colv. cum Vulc. Ed. pr. Wow. et Pric. exhibuerunt at enim. Ex ea vero et Colv. conjectura ecce eum Vulc. effinxit ediditque in Ed. sec. At ecce. Sed egregie exaratur in membranis Florent. quo et alludit Bertin, ut ediderunt Elmenh. Scriv. et Florid. Nec diu. Et eum f. a. In Pith. Nec diu, sed eum est. Ecce, eo temporis momento, quam vim huic particulæ tam apud alios, quam Nostrum inesse docui, tum ad Lucan. lib. 1. 231. tum ad Cæs. lib. vi. B. G. c. 37. tum supra lib. v. p. 90. 'Provecta nox; et clemens quidam sonus,' &c. Lib. 1x. p. 190. 'Commodum Veneri militabant; et contra opinionem inprovisus maritus adsistit:' ubi etiam male mutare conantur. Similior nostro locns est h. lib. p. 165, 'Vix bæc dicta; et statim lapidum cessavit imber.' Lib. x. p. 213, 'Vixdum sepultura fuerat explicata; et statim,' &c. nec non Statii lib. vii. Theb. vs. 300. ' Nec longum; et pulcher Alathrens Editus.' Adde Burm. ad Virg. Æn.

111. 9. 'Vix pr. inceperat æstas; Et pater Anchises dare fatis vela jubebat.' Hinc patet, cam copulam non mutandum esse cum Heinsio in at vel stat apnd Silium Ital. lib. vi. init. 'Titan jungebat equos, &c. Et fæda ante oculos strages.' Ceterum male eum postposnerunt vois furens aper Elm. Scriv. Flor. contra O. Mss. et Edd. Pessime vero Colv. sequentibus Vulc. Merc. Wow. et Pric. e Lips. Cod. cui accednnt Guelf. Palat. ct Fux. interpolavit invadens primo lacin. cum ceteri Codd, et Edd, bene dant auctius invadit jacentem, ac primo luc. sed et ejus abest item a Palat. Guelf. sec. Oxon. Oud.

PAG. 156 Laniavit] Flor. laniatum. Male. Elmeuh. Sic etiam l'ith. Ms. Posset videri corruptum esse inversis litteris e lancinat, in præs. ut amputat. Hoc enim in ferarum laceratione hand infrequens verbum est. Respice dicta ad lib. IV. p. 82. de canibus. Lib. 1x. p. 203. 'Vulneribus distrahont ac lacerant,' in Ms. lancinant. Solin. c. 15. 'Cadavera ipsa dentibus lancinare.' C. 27. 'lancinatas examinant pedum nisibus.' Sic Mss. 2. vetustissimi. Vnlgo dilaniatas, Salm. dilancinatas. Hinc Sen. in Thyeste vs. 778. Lancinat gnatos pater Artusque mandit ore funesto suos.' Nil mntes tamen temere. Nam et lib. Iv. p. 77. 'multisque numero morsibus' (canum) 'laniatum.' p. 78. 'morsibus laceratus ferroque laniatus.' Oud.

Bonum piguit amicum] Amare. sic Declam. cccxx1. apud Quintilianum: 'Illud interim testor, hunc bonum amicum ntrique maledicere.' Pric.

Vel suæ sævitiæ litatum, &c.] Lib. v. 'Tunc meæ injuriæ litatum crediderim,' &c. hæc autem cum sequentibus usque ad verbum contegenti sorte qua mala nescio Oxoniensis ignorat, connectit hoc modo autem contextus seriem: Nec cæpti nefarii bonum piguit amicum, sed suum auxilium miseriter roganti, &c. Idem.

Parcito] Videtur legi posse percito pro commoto, et se moventi: quod ad Tlepolemum est referendum: si legas percitus, de Thrasyllo erit intelligendum. Berould.

Plagosa crura contegenti] In aliis p. vulnera c. quod et nos rectius putamus. Virgil, 'Et vulnera dira tegentem.' Pric. Plugosu crura] Ita Bert. Fl. et Fulv. Vulgo, vulnera. Elmenh. At vulnera habent etiam Flor. Reg. Lips. D'Orv. Inc. at post Colv. Valc. et Merc. edidere, et rectius putavit Pric. e Virg. Æn. v1. 498. 'Et vulnera dira tegentem.' Quomodo scilicet h. l. Servins citat ad l. 1. 355, ex interpretatione. Nam Virgilius dederat, ' Et dira tegentem Supplicia.' Ad hæc talia exempla me non moverent. Nam qui vulnera circumtegit, ipsa etiam tegit crura, illa saltem parte, qua sunt vulnerata. Nihilominus varia hæc lectio fuit in aliorum etiam Mss. unde et Cod. Pith. et Edd. Vicent. utraque Junt, et Aldi exhibent, crura vulnera, non male inde viro docto ad marginem effingente, crurum vulnera. Verum cum amplius in Ms. Bert. ex Coll. Modii exaretur crura vel tenea vulnera, legendum esse certe mihi persuasi, plagosa femina, quorum glossæ sunt crura et rulnera. Latius hanc conjecturam adserui ad Sueton. Titum c. 4. 'sub feminibus,' docens, femora et inguina maxime adpeti ab apris. Oud.

Miscriter roganti] Regins Fux. commiseriter. Pric. nisi Apuleianum quid sonaret, pro ea voce maluerat miserabiliter. Prave. In hac ejus Adverbii forma Auctor imitatus est Laberium, Enuium, Catullum Carm. LXIV. 49. 'Patriam adlocuta est ita voce mesta miseriter.' Et ex iis Lexica dudum notarunt. Idem.

Per femur dextrum] Adscripsit libri sni oræ Grut. 'Forte guttur.' Ne audias. Ipse Appuleius dat rationem, cur Tlepolemi femur, non alias corporis partes, vulnerarit Thrasyllus; ut ferri vulnera similia viderentur: prosectu dentium, quos feminibus infixerat aper. Idem.

Lanceum immisit | Non demisit in vulgatis ante Colv. est, sed cum Pith. quoque dimisit, e manu seilicet, nt iret per medium femur. 'Demittere ferrum' dicitur, quando a superiore corporis parte deorsum immergitur. Vide ad Lucan. lih, vii. 621. 'Ore quis adverso, demissum fancibus, ensem Expulerit moriens. Animam quis corruat ictus:' uti nunc lego, et Cl. Burmann, ad Ovid. Ep. xiv, 5. Sed inmisit t. hie præbent etiam Reg. Oxon. Palat. D'Orvil. quod retinendum suadeo. Exempla plurma vide ad Lucau, lib. 111. 426, 'Hunc jubet inmisso silvam procumbere ferro.' Omnes vero Mss. et Edd. Vett. lanceam verbo postponunt; quo ordine recudi jussi. Idem. Suumque auxilium miseriter roganti, per dextrum femur lanceum immisit] Alterius spretis precibus snum opus perficit. Æn. x11. At fervidus advolat hasta Messapus, teloque orantem unilta trabali Desuper altus equo graviter ferit.' Ibid. x. 'Tum caput orantis nequicquam,' et multa parantis Dicere, deturbat terræ.' Et 1. 'Tum validam perque arma viro perque ossa securim, Altior insurgens, oranti et multa precanti Congeminat.' Ovid. 1x. Metamorph. 'Dicentem, genibusque manus adhibere parantem, Corripit Alcides: ac terque quaterque rotatum, Mittit in Enboicas tormento fortius undas.' Pric. Suumque auxilium miseriter roganti] Lib. IX. 'Deprecatur periclitanti sibi ferret auxilium.' Miseriter (Appuleianum quid sonans) non ausim expungere: malueram autem miserabiliter. In vet. Onomastico: 'Miserabiliter, ἐλεεινῶs.' Idem.

Prosectu dentium] Edd. primæ profectu. Junt. utraque et Ald. profectu, quod significaret effectu. Sed frustra. Vere Beroald. prosectu emendarat, uti est in Mss. plurimis. Græce sie

plane dixit Ælianus lib. r. An. 31. δδόντων διατομάς, Infra pag. 173. ' prosectu gladiorum, ictuque verberum.' Adi et ad lib. 11. p. 40. ' prosectis naso auribusque.' De casu Dativi in u ad lib. 1. p. 4. Oud. Prosecta dentium | Corrigo prosectu, ut sit casus dandi: prosectui, id est, laniatui et prosectioni : hæc enim nomina quarti ordinis casum dativum litera i finiunt : ut Lucilius dixit Anu et victu, pro anui et victui. Virgilius : teque aspectu ne subtrahe nostro,' pro aspectui: et in Georgicis: 'Quod neque concubitu indulgent.' Cæsar quoque in Anticatone, posuit dominatu pro dominatui. Sensus est : Fidentius percussit Lepolemum lancea, cujus vuluera credebat futura simillima prosectionibus et laniationibus dentis aprugni. Beroald.

Nec non tamen ipsam bestiam, &c.] Oxon. Per f. d. lanceam immisit: ipsam etiam bestiam, &c. expunctis intermediis omnibus. Pric.

Transadiit] Vere Roald. et Colv. ac jam ante illos Groslot. immo Ed. Junt. post. cum Mss. legunt transadigit: nam transadiit, quod in ceteris erat, vel transabiit, de ipso homine telum mittente, non est Latinum. Latius de hisce actum est ad lib. IV. p. 71. 'gladium per medium pectus transadigit.' In D'Orv. Guelf. pr. et Oxon. atque Ed. Scriv. est transadegit, scilicet ut tempora conveniant; sed citra necessitatem. Oud.

Defuncto juvene] Pricæi est, quod Flor. per plagium sibi vindicavit. Confer notata ad illum 1. lib. vi. p. 127. Apud Gell. lib. xx. c. 2. codicem Pembrocianum habere vita functos et finitos et s. notavit Wassens: priora sine dubio Interpretis sunt. Et sane definito j. hic vidi etiam in D'Orv. Par. Pith. Fux. defuncto Guelf. exstatque, si fides Pric. in Oxon. Nam in Gron. collatione nulla erat varietas. defuncto Guelf. Sed et in reliquis Mss. optimisque Flor. uti et

ante Beroald, in Ed. Vicent. exstat defuncto. Quod nolim ego damnare præ altero definito, cujus exemplum ea in significatione nescio. In Indice citat quidem Elmenh. Sidon. Apoll. lib. v. Epist. ult. 'justissimum est, ut definito sic quisque nostrum succedat,' Sed qua id fecerit auctoritate. scire velim. Nam in Edd. legas vel defuncto vel die functo, at in Ms. Leid. olim P. Danielis, die functi, et pro V. Lect. die finito. Id. Ad hunc modum defuncto juvene, &c. Redonemus ineptam hanc Beroaldo conjecturam. Oxon. Cod. duo alii Mss. vetusque ed. Vicent. definito legunt: unde veram scripturam finito hand ægre elicimus. L. vi. 'Quam' (vetulam) 'licet claudi pedis tui calce unica finire poteris:' ubi dicta p. 127. vide. Pric. Definito] Elegantius est defuncto. Beroald,

Quanquam perfecto voto] Placet Bertin. codicis scriptura, peracto voto. Satis jam facit mihi communis lectio. Infra lib. 1x. 'Magnis suis laboribus perfectum desiderium Philosetæro, &c. nunciat.' Pric.

Vultu gaudium tegit] Plinius panegyrico: 'Aliud solicitudinis, aliud securitatis ingenium est, alia tristinm intentio, alia gaudentium, neutrum simulationes expresserint.' Elmenh. Vultu tumen gaudium tegit] 'Consilium vultu tegit.' Virgilius. Pric.

Et frontem adseverat] Lib. 11. 'Vultuosam frontem rugis, &c. adseverabat.' Idem.

Cadaver av. circumplexus] Amplexatus, quod e Lips. Colvius intrusit, et post eum iidem, quos supra dixi, admiserc, legitur etiam in Palat. Guelf. Reg. Fux. D'Orv. Oxon. Par. Sed ut bonæ notæ sit verbum, sapit tamen glossam alterius circumplexus, quod Flor. Bertin. Pith. et alii cum Edd. prioribus retinent. Vide Sciopp. Lect. Susp. lib. Iv. Ep. 4. ac vindicavit illud etiam N. Heins. ad Virgil. lib. v. Æn. 312. 'lato quam circumplectitur auro Balteus.' Cujus ut et

Burm, exemplis addi possunt Snet. in Tib. c. 6. 'Flamma omnem comitatum circumplexa.' Hygin, lib. 11. Astron. c. 14. 'Eum draco circumplexus.' Avieni Descript, Orb. vs. 1138. 'Gens circumplectitur oram:' ac restituendum quoque est e Mss. et Edd. Vett, Nostro in lib. de Mundo p. 737. Ed. Flor. 'Maximis intervallis disjunetacircumplectitur.' Vulgo, complectatur. Passive usus est Appuleins de Habit, Doctr. Plat. p. 585. 'Ventrem gyris intestinorum circumplexum.' Oud.

Officia solerter affingit | Solerter male desideratur in Mss. Lips. Palat. Gnelferb. Oxon. Edd. Colv. Vulc. Merc. Tum finxit dant iidem et Reg. Guelf. ac D'Orvill. effinxit citavit Heins. sed affinxit Flor. Bert. Pith. et Edd. Ber. Juntin, Ald. Bas. Elm. Seriv. Flor. Affingit Edd. primæ cum Par. et Fulv. Edd. Wow. et Pric. quod restitui. Istud compositum præ simplici vel aliis conf. et eff. amavit Appuleius. Hine lib. 1. p. 13. 'Adficto ex tempore hand absurdo joco.' Lib. IV. p. 74. 'Litteras adfingimus.' Utroque loco simplex verbum aque valuisset. Et cadarer quod ipse fecerat, acide amplexatus, omnia quidem lugentium officia solerter finxit] Josephus Antiquit. 15. de Herode, Aristobulo ejus frande occiso: Πασι τοις εξώθεν πιθανώς επεσκευάζετο, μη μετά προνοίας γενέσθαι τῷ παιδί τὸν θάνατον οὐκ ὅσα πρός πένθος επιτηδεύων μόνον, αλλά (en peritiorem Thrasyllo artificem,) kal δάκρυσι χρώμενος, καὶ σύγχυσιν τῆς ψυχης αληθινήν εμφαίνων. Idem Bell. Jud. 11. de Hierosolymitanis sicariis: Ταίς ἐσθήσεσιν ὑποκρύπτοντες μικρά ξιφίδια, τούτοις έτυπτυν τους διαφόρους, έπειτα πεσύντων, μέρος έγένοντο των έπαγανακτούντων. Sequentia heic usque ad vocem conformatus membranæ Oxonienses ignorant. Pric. Cadarer quod ipse fecerat, amplexatus] Seneca, Alexandrum inprimis designaus, at fide bona pointentiam cmendantem. 'Transfoderunt' (irati quidam) 'amata corpora, et in cornun quos occiderant jacuere complexibus:' de Ira 11, 37. Idem.

Solæ lacrymæ procedere noluerunt]
Nec decebat sane Naturam penitus
ab imitatore exæquaci. Seneca Epist.
x1. 'Artifices scænici qui imitantur
affectus, qui metum et trepidationem
exprimunt, qui tristitiam repræsentant, hoc indicio imitantur verecundiam: dejiciunt vultum, verba suhmittunt, figunt in terram oculos, et
deprimunt: ruborem sibi exprimere
non possunt.' Idem.

Sic ad nostri similitudinem, qui v. lamentabamur, conformatus] Nostram non male exaratur in D'Orv. Fux. Ne tamen temere mutes, adi Pric. et me ad lib. v. p. 89. 'fatigationem sui.' Hetruscarum vero membranarum lectionem amaritudinem Vir doctus genninam Anctoris existimat in Misc. Observ. vol. 11. p. 394. Quia, ut ait, ea vox propria ingentibus, et ab ipso Appuleio adhibita. Verum exemplum, quod ex Apologia profert, 'lingna amaritudinum præministra,' non persuadet. Nam ibi significat convicia. De Adjectivo 'amarus' concedo id adhiberi in luctu, non vero amaritudo; quod, translate quoties sumitur, significat verborum contuineliam et linguæ quasi fel, quæ hinc am ira Ovidio I. II. Art. 151. et 'Juno amara' præ conviciando Propert, lib. iv. 9, 43. Retinere igitur malim vulgatum, quod totum Appuleianum est. Nam 'ad nostri similitudinem' est 'nobis similis in speciem.' Hoc ipso libro in f. 'Femur ad similitudinem perditi.' In Apol. p. 471, 'Ossa ad similitudinem talorum.' Item de Mundo p. 728. Vide et Burm, &c. ad Suet. Cæs. c. 84. 'Ad simulacrum templi.' Mox in Coll. Voss. erat, rerum dimentabamur. In Cod. Inc. verum dementomur: in Fix. verum elament. Oud. Ad nostri similitudinem. &c. conformatus] Servius ad Æneid. 11.

Nostri et vestri, genitivi plurales sunt antiqui, et ex Græcis venientes.' (sic enim, non convenientes scribendum.) 'Ad nostri similitudinem conformatum' phrasi Paulina dicas, σύμμορφον της ήμων είκονος γινόμενον. Rom. viii. 29. ubi et Vetus, conformis. Pric. Ad nostri similitudinem qui vere lamentabamur conformatus] 'Αληθινήν της ψυχης σύγχυσιο έμφαίνων, nt Josephum jam loquentem audivinius. Hesychins: Σχηματιζόμενοι προσποιούμενοι, σχήμα ἐπιδεικνύντες. Seneca Epist. xcix, 'Remota omni lugentium scæna, nihil erat nisi quod veris dabatur affectibus.' Gellius vii. 5, 'Opplevit omnia, non simulacris atque imitamentis, sed luctu atque lamentis veris et spirantibus,' Idem.

Culpam bestix dabat] Primo in Par. Guelf. pr. est, ct culpam manu sua. Pal. et Guelf. see. quoque inserunt et. In D'Orv. Pith. et O. Edd. ante Colv. est manus suæ culpam: quem ordinem restitui. Dein mentiens, quod addidit Colv. et seqq. agnoscitur quidem similiter a Pal. Guelf. D'Orv. Reg. Fux. Oxon. Par. Nihilominus suspicor, e glossa vel interpretatione esse natum. Certe plane vacat; et abest a Pith. nec male Elment. ac Scriv. uncinulis inclusere. In Reg. Fux. Guelferb. dabat b. Oud.

Fama dilabitur] Non displicet lectio Bert. Cod. dilatatur. Stat. 1. 1x. Thebaid, p. 306, 'Fama per Aonium rapido vaga murmure campum Spargitur in turmas, solito pernicior index, Cum lugenda refert.' Josephus de Bello Judaico lib. 111. c. 15. ' Nec nuntius aliquis superfuerat; sed ipsa per se fama excidinm prædicabat.' Elmenh. Nihil hac faciunt ad discernendum, utra lectio, dilatatur an dilabitur, sit præferenda. Scioppius olim in Susp. Lect. l. IV. Ep. 4. probaverat dilatatur; sed cum in Symbola simpliciter eam lectionem proferat, judici um mutasse, vel saltem Pricæus non suspendisse videtur.

inprobat; sed exemplis, qua profert, magis se refellit, quam id evincit. Dilatatur fama potest dici, quæ late manat, et passim distenditur, nt lib. v. p. 90. 'latinsque porrecta fama.' Verum hic 'Fama,' more poëtarum, inducta, ut persona, non potest 'dilatari;' sed recte 'dilabi,' nt alibi 'pervagari.' Nam sequitur 'detorquet cursus, et percutit aures.' Volans vero fingitur, ut millies. Jam de volatu 'labi' et 'lapsum' sexcenties occurrere, neminem fugit. Immo de 'Fama' Ovid. lib. IV. ex P. v. 16. 'Fama per inmensas aëre lapsa vias:' et in ipso, quem Pricæns adfert, exemplo Virg. lib. 1x. Æn. 474. ' Nuncia Fama ruit, matrisque adlabitur aures.' Sed et h. libro ait Auctor p. 174. Infamia consternati, quæ per ora populi facile dilapsa.' Dein 'cursus detorquet' Auctor sumsit ex Virg. iv. Æn. 196. de Fama; 'Protinus ad regem cursus detorquet Iarbam:' ut ibi monuit Burm. Oud. Nec dum satis scelere transacto Fama dilabitur] Donatus ad v. 6. Andr. 'Fama mali celerior quam boni:' non improbo Bertin, codicis lectionem, fama dilatatur: supra lib. IV. ' Fama porrecta pervagatur.' Totins porro istins loci imaginem Appuleius ex hoc Virgilii cepit: 'Interea pavidam volitans pennata per urbem Nuncia Fama ruit, matrisque allabitur aures Euryali, ac subitus miseræ calor ossa reliquit: Excussi manibus radii, revolutaque pensa. Evolat infelix, et, femineo ululatu, Scissa comam, muros amens atque agmina cursu Prima petit : non illa virum, non illa pericli, Telorumve memor: cœlum dehinc questibus implet.' Pric.

Simul percepit t. nuncium] Obvia est locutio 'accipere nuncium,' Latinis æque ac Græcis. Ut hic, τοιαύτην ἀγγελίαν ἐδέχετο Herodian. lib. 1. c. 4. § 20. Percepit tamen exsulat a D'Orv. de qua ellipsi vide quæ notavi ad initium l. v11. 'Talem collegio nuncium

fecit.' Oud.

Talem nuncium, qualem non audiet alinm] Aliad in Coll. Voss, ulius D'Orv. Quin in Oxon. Guelf. Palat. Fux. Inc. etiam tale n. quale n. u. aliad. In Pith. quoque aliad. Verum tale nuncium, sine adjuncto substantivo, Latinum haud esse monuimus jam ad d. lib. vii. locum, ubi etiam in uno et altero est tale. An scripserat Auctor alias, sive ulio tempore? Au vero totam vocem omiserat? Judicet Lector. Idem.

Amens] 'Vestigium amenti similis accelerans,' ut supra lib. 11. loquitur. Λύπη γὰρ ὀργή τ' εἰς ἔνα ψυχῆς τόπον 'Ελθοῦσαι, μανία τοῖς ἔχουσι γίνεται, ut olim Clewnetus scripsit. Æneid. 1x. 'Femineo ululatu, Scissa comam, unros amens, atque aguina cursu Prima petit.' Ovid. Metam. 11. 'Lugubris et amens, Et latinata sinus, totam percensuit urbem.' Pric.

Cursuque bacehata faribundo, &c.] Virgilius Ceiri: 'Infelix virgo tota bacehatur in urbe:' et Eneid. vii. 'Immensam sine more furit bacchata per urbem.' Ovidins de Phyllide: 'Ibat, ut, Aonio referens tricterica Baccho, Ire solet fusis barbara turba comis:' bene et cursu furibundo. Scriptor Maccabaici tertii, de Hicrosolymitanis mulieribus, Antiocho templi penetrali ingresso: Την άρμόζουσαν αίδω παραλείπουσαι, δρόμου άπακτον ἐν τῆ πόλει συνίσταντο. hoc habitu, interfectis matre et fratribus, Antigone ab Euripide describitur. Idem.

Per plateas populosas] Sidon. c. 15.
Plurimus hic Briareus populoso corpore pugnat.' Ammian. Marcell.
hib. xxiv. cap. 5. 'Civitas ampla et populosa virtute roboris excisa.' Aurel. Viet. de Cæs. c. 21. 'Alamannos, gentem populosam.' Gloss. 'Populosa, πολυοχλοῦσα.' et aliis. Wass. Vide supra ad lib. v. p. 93. 'populosam familiam.' Oud. Per plateas populosas, δc. fertur] 'Ανὰ πτόλιν οἰκτρὸν ἀείδει'
ut Adoni Venus interfecto. Chryso-

logus de archisynagogi filia: 'Illa secretas languoris sui sustinut passiones: hic' (pater ejus) &c. 'toro fertur et jactatur in populo.' Curtius ubi de Alexandro mortuo: ' Nobiles pueri, custodiæ ejus corporis assueti, nec doloris magnitudinem capere, nec scipsos intra vestibulum regiæ retinere potuerunt : vagique et furentibus similes, totam urbem luctu ac mœrore compleverunt.' Pric. Et arra rurestria fertur] 'Mæret, illacrymat, gemit : Et line et illue anx. ios gressus refert.' Cicero Tuscul. III. 'Ex hoc evenit, ut in animi doloribus alibi solitudines captent, ut ait Homerus de Bellerophonte : Qui miser in campis morens errabat Aleis, Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitaus.' Bion ubi supra, de Venerc: 'Ανὰ δρυμούς ἀλάληται. et post: Δι' άγκεα μακρά φορείται. Homerus de Achille l'atroclum interfectum lugente: Δινεύεσκ' άλύων παρά θίν' άλός. De Hercule, rapto Hila, Theocritus: Έν ἀτρίπτοισιν ἀκάνθαις Παίδα ποθών δεδόνατο, πολύν δ' ἐπελάμβανε χῶρον. et statim: 'Αλώμενος δσσ' εμόγησεν "Ωρεα και δρυμώς! deinde: 'Ο δ' & πόδες άγον, έχώρει Μαινόμενος, ex quibus Ovidiana ista de Canente, marito Pico amisso: ' Latos errat vesana per agros, Per juga, per valles, qua sors ducebat euntem.' Idem.

Casum mariti quiritans Beroaldus jam monuit ab aliis legi quiritans: ut certe hic quoque habent Mss. plerique, Edd. Junt. post. et Edd. post Colv. Sed queritans servatur a Pith. Fux. D'Orv. et Inc. ac præfertur a Beroaldo, uti et Cl. Arntzen. ad Plinii Panegyr, cap. 29. 'Nequidquam quiritantibus sociis;' tum quia hic de sola querela, sine opis inploratione, agitur, tum quia Accusativus casum melius to queritari quam quiritare jungitur. Sed et lib. v. pag. 109. in melioribus libris est: 'Hæc quiritans:' ubi vide. Et facile iste Accusativus per præpositionis ellipsin

etiam inquiritare procedit. Oud. Queritans] Sæpe conquerens lamentabili voce, et queribunda : a querendo, id est, lamentando, inclinatum frequentativum fit queritans. Quidam legunt quiritans, quasi vociferatione clamans. ' Quiritare,' enim clamare est, tractum ab his qui Quirites invocant, conclamantque: quod Veteres 'quiritari' dicebant. Lucilius: 'Clare quiritans.' Nigidius: 'Clamat quiritatum:' apud Plin. in epistolis anceps scriptura est, partim enim legunt, 'infantium quiritans,' partim 'infantium quiritatus:' utraque lectio satis proba est. 'Quiritatus' dicitur querela et vociferatio: 'Quiritatus' vero inclamatio, et quasi quiritum imploratio. Beroald.

Confluent, &c. civium catervæ] Lib. x. 'Magnæ civium turbæ confluebant:' et x1. 'Tunc ecce confluent undique turbæ.' Æu. x1. 'Fluentque ad regia plenis Tecta viis.' Servius: 'Fluent, festinanter incednut.' Pric.

Obvii omnes] Flor. obii. Male. Omnes non est in Bert. et Flor. Elmenh. Hinc ejecit rursus Elmenh, receptam vocem a seqq. Edd. nisi quod Scriver. nneis circumscripserit et Flor. Elmenh, parnerit. Sed et agnoscunt eam Pal, D'Orvill, Fux, Oxon, Guelf. Par. ac bene observavit Appuleius discrimen omnium, qui possunt esse alii post alios venientes, et cuncta civitatis, conjunctim et una studio visionis sese effundentis. Quare omnes cunctique bene jungi possunt, ut a Cicerone aliisque factum, et observatum recte a priscis Grammaticis, Asconio, Festo, Servio ad 1. 1. Æn. 518. pluribusque. Vide Drak. ad Liv. lib. vii. c. 34. 'Admiratione paventibus cunctis, guum amnium in se vertisset oculos.' Quare male fecit Colvins, quod contra seguens cuncta delerit, ut jam videbimus. Oud.

Ciritas vacuatur] Perperam hic Colvium secuti sunt Vulc. Merc. Wower. Pric. Nam servant eam quoque D'Orvill. Pith. aliique, cum Edd. prioribus; et Appulcius centies 'cuncta,' 'tota,' 'omnis civitas,' ac musquam fere simpliciter civitas dixerit. Plura vide ad lib. 111. p. 45. 'Cunctæ civitatis ostiatim.' Abest tamen a Reg. Pal. Oxon. Par. Guelf. Idem. Civitas vacuatur studio visionis] Lib. vii. 'Tota civitas, &c. conspectum effunditur:' ubi dicta p. 141. vide. Pric.

Labantique spiritu] Flor. labentique. Elmenh. Retinuit tamen Elmenh. nt omnes post Colv. labantique. Pric. in notis prætulit labenti e Taciti lib. v1. Ann. c. 50. 'Labi spiritum, nec ultra biduum duraturum firmavit.' Sic et 'morientium animæ' labi dicuntur. Consule congesta ab N. Heins, ad Ovid. lib. 111. Art. 742. ' Labor, io!' Quia tamen ceteri Codd. certe Reg. Pal. Guelf. Bert. Oxon. Par. D'Orvil. etiam dant labantique, et Charite mortua non est, haud sane id spreverim pro vacillante, et deficiente, nondum tamen penitus excidente sive labente: quod bene alioquin explicuit Beroald. effundit Pith. Guelf, pr. Oud. Labantique spiritu totam se super corpus effudit] Donatus ad IV. 5. Adelph. 'Animo male fieri dicitur, cum ictu alicujus mæroris perculsus, non sustinet corpus, sequiturque ruina membrorum.' Zeno Veronensis: 'Mortua spiritu, labentibus ad terram membris, incertas reddebat exequias, cni' (melius, et cui, id est, utri) 'lacrymas commendarent: mortnone, an morienti:' pro quibus Appuleius: 'Penissime ibidem, quam devoverat ei, reddidisset animam,' &c. Et nota in verbis Zenonis, 'lacrymas commodare:' sic ad 1. 1. Andr. Donatus : 'Qui alienis lacrymis snas commodabat:' quos locos si incidissent eruditi homines. hand ita male eandem in Petronio locutionem vexassent : nec, dum lucem afferre se crederent, Scriptori illi tenebras offudissent. Pro labantique spiritu, cum Florent, cod, et Vicent. cdit. labentique scribe. Tacitus (quem, ut sæpe monni, sæpissime imitatur Noster) de Charicle medico: 'Labi spiritum,' (Tiberii) 'nec ultra biduum duraturum, &c. firmavit.' Pric.

Totam se super corpus effudit] Servius ad v. Eclog. 'Lugentium est, nt et corpori inhærcant.' Æneid. x. de Mezentio, Lanso filto occiso: 'Ambas Ad cœlum tendit palmas, et corpore inhæret.' Ovidins Fast. 11. ubi de Lucretia: 'Ecce super corpus communia damna gementes, Obliti decoris virque paterque jacent.' Q. Curtins de Alexandro: 'Super amici' (Ephestionis) 'corpus ejulans procubnit.' Hieronymus de Eustochio, matre Paula mortua: 'Deosculari oculos, hærere vultui, totum corpus amplexari.' Virgilius de Evandro: Venitin medios: feretro Pallante reposto, Procubuit super.' Statius de Abascantio: 'Ore ligato Incubat amissæ:' amissæ uxori scilicet. Philostratus de Ajace, Palamede interfecto: Ἐπιδρίψας έαυτον τῷ νεκρῷ. Heliodorus 11. Έπὶ τὸ σῶμα τῆς κειμένης κατενεχθείς, &c. είχετο, και προσεπεφύkes. Idem.

Ac plenissime] In locatione plenissime reddidisset animam, otiosa est vox plenissime, quam exhibent Edd. Vett. O. Nam sensus nihilo minor esset, si id adverbinm abesset. Quare accedo viris doctis, qui, Stewechio Colvioque præeuntibus, ediderunt pænissime, præsertim cum suffragentur Flor. Guelf. Reg. Palat. Inc. Sed miror Colv. non monuisse, se etiam e Lips. Cod. reddidisset mutasse in reddidit: nti fecit melius, quam Stew. et cum eo Scriv. retinentes reddidisset, ut est etiam in omnibus Colvio prioribus. Si enim pænissime recipimus, omnino reddidit flagitat totius loci constitutio; iidemque Mss. ita exhibent, quibus succinit D'Orv. habens reddit. Lib. 1. p. 14. 'Corpus iu flumen pæne cermarat, uisi altero ejus pede retento, vix et ægre ad ripam superiorem adtraxi.' Oud.

Quam devorerat ei] Quem Pith. D'Orvill. quem devoraveratei. In Ed. Beroaldi etiam devoraverat ; sed explicat devorerat. Conficere posses devotaverat. Quomodo certe id verbum corruptum est in devorare a nonnullis lib. 1x. p. 191. 'Cuncta cæli numina, quæ dejerando temere devotasti.' Verum ibi longe alind significare, suo loco videbimus. Nec tuto viri docti probant, devotare dici pro devovere ex Cic. Parad. 1. cap. 3. ' Quæ patrem Decium, quæ filium devotavit, atque inmisit in armatas hostium copias.' Namque in binis Bibl, Leid, antiquissimis membranis optime legitur a ni. pr. devota vita, inmisit: et recentior manus addidit litteram c, quasi fuisset devotarit, ac i. Sed cum ac seq. vocali vix sit Latinum, certe non aurei argenteive seculi, alii inde fecerunt atque. Sic vara vibiam sequitur. Idem.

Ægre manibus crepta s.] Melius legas cum Ms. Pal. erecta. Se totam enim super corpus effuderat. Florid. Pricæi serinia compilans. Id sine dubio verum est ; quad in Guelf. sec. etiam reperitur. Solent ea verba perpetuo confundi. Adi Drak, ad Liv. lib. 111. c. 5. 'Vulnere accepto, ægre ab circumstantibus ereptus, et suorum animos turbavit, et ferociores hostes fecit.' Ibi rectum est ereptus, sc. ne ab hostibus caperetur. Sed hic officium consistere non potuit, nisi in adtollendo et erigendo heram, ut Lucan. l. viii. 65. deficientem Corneliam: 'frustraque adtollere terra Semianimem conantur heram.' Et passim. Ægre vero jungendum esse $\tau \hat{\varphi}$ crecta, non vero $\tau \hat{\varphi}$ remansit, ut putabat in notis Pricaus, sed in Add. sententiam mutavit, evincit vel ille Livii locus, et Nostri l. 1. p. 14. 'ad pænissime citatus.' Ibid. p. 5. 'lassus ipse, fatigatum ægerrime sustinens.' Et sæpins. In

D'Orv. ereptam. Ond. Sed, ægre manibus erepta suorum, &c.] Melius, ut in Palat. erecta: se totam enim super corpus effinderat. Pric.

Invita remansit in vita] Pal. Rom. et Ald, primam vocem inducunt. Elmenh. Hinc Seriv. uneis inclusit adjectivum. In O. Edd. antiquis solum est remansit in vita. Sed Beroaldus jam dubitavit, invita pro ingratiis et coacta una voce scribi debeat, an duabus in vita; et Palat, atque Oxon. præbent invita remansit: nt hoc sensu ait Cyprianus Ep. xL. 'remansit invitus.' Immo Mss. Flor. Guelf. Reg. D'Orv. Inc. diserte exhibent quoque invita remansit in vita: ac vide de hac elegantia notas ad Lucan. l. viii. 61. 'spe mortis decepta jacet.' Nec Pricæus debuerat de ejus lectionis veritate dubitasse; quia ipsi videbatur Appuleius tunc additurus fuisse quamvis: nt alibi sa pius facit. Nam hoc ei non est perpetunm. Sine tali conjunctione scripsit etiam lib. v. p. 92. 'Vi ac potestate Veneris usurus, invitus succubuit maritus.' 95. Deque tantis divitiis exigna nobis invita projecerit.' h. lib. p. 155. 'Quadrupes toto tergo supinatus, invitus dominum devolvit ad terram:' nbi ea vox desideratur male in nonnullis. In Apol. p. 513. 'Invitam cam conciliare studebat.' Fuit. cum et hic conjicerem, invisa remansit in vita. De quo vide ad l. vi. p. 118. Sed invita nominative retinere malo. Ond. Invita remansit in vita] Ovidius ad Liviam, Druso mortuo: ' Vix etiam fueras paucas vitalis in horas, Obtulit invitæ cum tibi Cæsar opem.' Pro invita remansit, &c. magis ad Appuleii morem quamvis invita scribas. Lib. v. 'Quamvis invitus, susceptas eas, &c. solo reddidit.' Lib. vi. 'Com primum sarcinas istas, quamvis invitus, pertulerit: et 1x. Apponebat propere mulier, quamvis invita:' at Palat. Cod. et antiquissimæ editt. ita locum concipiunt : Ægre m. e. s. remansit in vita. Oxon. Ms. invita remansit. Ægre autem remansit intellige, non ægre erecta. Justinus lib. x11. 'Ægreque ab eo obtentum ut vellet vivere.' Potest et alterum illud permitti: Ægre erigi hic, ut supra lib. 1. 'Fatigatum ægre sustinere.' Pric. Invita] Non libens, coacta et ingratis. Quidam sejunctim legunt, ut duæ dictiones sint in vita: hoc est, vivere perseveravit. Beroald.

PAG. 157 Funus vero toto fcralem pompan prosequente populo, deducitur ud sepulturam] Ovidius, ubi de Druso: ' Funeris exeguiis adsumus omnis eques.' Vide supra p. 86, 87, dicta. Dio Cassius de Augusto mortuo : Παρην δέ, και συνεξέφερεν αὐτὸν ή τε γερουσία, καὶ ἡ ἱππὰς, αἴ τε γυναῖκες αὐτῶν, καί τὸ δορυφορικών, οί τε λοιποί πάντες ως είπειν οί εν τη πόλει όντες. P. Chrysologus Serm, CXXI. 'In obsequium divitis migrat tota civitas cum funus effertur: pauper vadit solus:' ubi obsequium erudite dixit. Terent. Andr. 'In funus prodeo:' ubi Eugraphius: 'In obsequium funeris.' Luc. vii. 12. de vidua filium efferente: Kal όχλος της πόλεως ίκανδς ην σύν αὐτη. Florid. IV. Noster: 'Aspexit in pomæriis civitatis funus ingens locatum: plurimos homines ingente multitudine, qui exequias venerant circumstare.' Laërtius de Platone mortuo: Πανδημεί παρεπέμφθη. De ' nompa exequiali 'snpra p. 38. dixi. Pric.

Nimium clamare] In Lips. Cod. non est nimium nimium, quod sine copula stare posset, ut Grwce μάλλον μάλλον, sed nimium nimius, ut iu iis quos laudavit Elmeuh. item Oxon. Guelf. sec. Palat. D'Orv. Fux. Inc. Hinc dubito valde de veritate Colvianæ correctionis, quam etiam probavit Pricæus; licet alioquin proba et frequens sit locutio 'nimium nimiumque.' In D'Orvill. ut in Bert. est clamore. Hinc etiam refingi posset, nimium nimio clamare, pl. ut l. 111. p.

61. 'junxit opulentiæ nimiæ nimio :' ubi vide. Vel nimius clamore videtur explicatio glossaria vocum nimium plangere. Quidquid sit, milii nondum constat de certitudine lectionis linjus loci. In D'Orvill. etiam est plangens. Ond. Sed Thrasyllus nimium clamare, plangere, &c.] Tacitus Annal. 11. 'Et periisse Germanicum nulli jactantius mærent quam qui maxime lætantur.' In Oxoniensi et duobus aliis Mss. nimium nimius clamare: unde nimium nimiumque c. putavit bene Colvins legendum : supra fine tertii : ' Et cervice prolixa, nimium nimiumque porrectis labiis,' &c. ut quidem in vetere Vicentina, et Codice Oxoniensi legitur: in nuperis enim editionibus, mutile, cervice, prolixa, nimiumque p. 1. Pric.

Lacrymas reddere] Pro edere. Sic Tac. xvi. Ann. 'Ac mox redditum odium' pro editum. Groslot.

Veritatem ipsam faltere] Supra lib. 11. 'Ipsos Solis et Justitiæ oculos frustrari.' Pric.

Illum, &c. coætaneum, contubernalem, &c.] Ex quibus vinculis necessitudo arctior, proin gravior jactura: supra lib. iv. puella sponsum ereptum deflens: 'Tantulo triennio major in ætate, mecum primis ab annis nutritus, et adultus, individuo contubernio,' &c. ad quem locum pag. \$1. adnotata confer. Idem.

Fratrem d. addito nomine lugubri, ciere] Recte animadvertit Pricæus, stare hic non posse nomine lugubri. Tale enim non erat Tlepolemi nomen, aliaque ejns epitheti ratio non adparet. Immo non comparet vox nomine in Pith. Cod. Non tamen cum eo hinc refingerem, add. nomine, lugubriter ciere; quia lib. v. p. 48. ait, 'plangore sublato lugubriter ejnlare:' quod ideo tacite, sed temere, in textum hic recepit Floridus. Sed aque facile excidisse potuit sono lugubri, vel lug. voce ob vicinas præcedentium vel sequentium syllabarum

litteras. L. v. p. 92. 'Plangebant ubera, deflebant oculos, nomine proprio sororem miseram cichant; quoad sono penetrabili vocis ululabilis amens et trepida procurrit e domo.' Sed malim simpliciter legi, ad. nomine, lugubre c. hoc est, lugubriter et slebiliter. Vide ad I. v. p. 101. 'Simile mærendo:' obi vulgo, similiter. Dein in Pal. et Guelf, utroque Cod. est cire, quod codem redit. Utraque enim conjugatione occurrit, et hinc recte Ampl. Boulier, ad Petron, Carm, de B. Civili p. 106, bene correxit l. xxx1. Cod. ad L. Jul. de Adult. 'Ubi scelus est id, quod non proficit cire?' Vulgo scire. Contra circumfertur ubivis in Mart. Capella l. 1x. p. 309. 'Jam vos verenda, quæso, cæli germina, Quæ multiforme scitis cire barbiton.' Sed non ntitur Capella spondeo in quarta sede, et Mss. dant seit ciere, nt barbiton sit nominativus: et ita Mss. quatuor lib. II. p. 28. 'Sonus multifidis suavitatibus cietur.' Vulgo, suscitutur. Sed vide Doct. Bondami V. Lect. p. 57. A m. tamen seennda in Leid. Cod. quarto est scitis cire. Certior lectio est apud Nostrum de Mundo p. 735. ' Ventorum prælia ciuntur.' Sic enim Mss. non cientur. In Flor. N. 17. ' Voces, quas infesta rabies vel propitia voluntas ciant.' Glossæ: 'Cio, Nec mutandum in Catal. t. 1. p. 496. 'Phæbumque cio:' ubi vide Burm. Oud. Fratrem denique, &c.] Fratrem post omnia dixit, quasi ceteris majus omnibus. Lib. t. ' Comes, et pater, et frater meus :' ubi dicta p. 22. vide. Pric. Addito nomine lugubri, ciere] Virgil. tv. ' Et morientem nomine clamat:' at quid heic nomen lugubre? aut quæ ratio epitheti illins? locum interpunctionis, et (quod hand paulo gravius) vitiosæ lectionis macula deturpatum, ita mecum restitue: Fratrem denique, addito nomine, lugubriter ciere : sic supra 111. 'lugubriter ejulare.' Livins lib. 1. 'Solvit

crines, et flebiliter nomine sponsum mortuum appellat:' id est, (ut heic Appulcius,) 'lugubriter ciet:' supra lib. v. 'Jamque nomine proprio sororem miseram ciebant, quoad sono penetrabili vocis ululabilis, &c. trepida Psyche procurrit,' &c. quæ quid sibi volunt quam quod hic, lugubriter ciere? Idem.

V. exemplis multivagi cusus solatia nectere] Sic Ms. Ald. et Bas. 1. Alii, multijugi casus. Colvins. Non male leg. multijugi. Soping. Quinam alii ediderint vel conjecerint, multijugi, sive varii, et, ut alias dicit, multiformis, nescio. Sed Auctor est frequens in hac voce. Vide Indicem, et l. 1v. p. 72. 'multijugi adparatus.' L. XI. p. 241. 'multiformi specie, ritu vario, nomine multijugo:' ac sæpe cum multivagus in Mss. confunditur. Vide ad l. v. p. 111. 'multijugis precibus:' infra p. 168, 'multijuga scaturigine,' De Deo Socratis init. 'Luna eircumversione oris discoloris, multijuga pollens.' At hie Mss. O. quod sciam, multivugi servant. Quod significabit, Thrasyllum exempla adferendo, de alio ad alind transiluisse, et sic per varias historias vagatum exempla variasse. Apud Plin. l. 11. c. 10. 'Multivagus Lunæ flexus.' Mox in Gnelf. pr. solutio, in D'Orvill. et Palat. est solatia vertere. Ond. Verbis palpantibus stimulum doloris obtundere, variis exemplis multivagi casus solatia nectere] Petronius, ubi de matrona Ephesina: 'Coepit' (miles) 'hortari lugentem ne perseveraret in dolore supervacuo, &c. omnium eundem exitum esse, sed et idem domicilium, et cætera, quibus exulceratæ mentes ad sanitatem revocantur.' Paulus 1, 10, 13. ad Corinth. Πειρασμός ύμας οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ ἀνθρώπινος. Euripides: Οίμοι! Τι δ' οίμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν. his casus multivagus illustratur. Pric.

Contrectandæ mulieris] Scriptura vetus, contractandæ. Colv. Per a etiam Oxon, teste Pricæo: ut passim hæc varietas in compositis verbi tracto. Vide ad Hirt. B. Afr. c. 72. supra in f. l. IV. Infra l. x. p. 217. 'Contractatis manibus:' et præter alios Burm, ad Suet. Domit. c. 1. 'Contractatis multorum uxoribus.' Atque Mss. 2. Justini, a me collati, l. vii. c. 3. 'Petulantius Persis eas contractantibus.' Ammian, Marcell. 1. xxtv. c. 4. 'Ex virginibus nec contrectare aliquam voluit, nec videre:' al. contracture. Ond. Studium contrectandæ mulieris adhibere] In Milite Plantino: 'Te compellare, et complecti, et contrectare.' Cicero lib. 1. de Deorum Nat. 'Cur non gestiret taurus equæ contrectatione, equus vaccæ?' Cyprianus in de habitu virgin. 'Cum amictu vestis honor corporis ponitur: denotanda et contrectanda virginitas revelatur.' Achilles Tatius lib. IV. Χειρδς θίγειν, ψαῦσαι σώματος, αὖται ἐρώτων παραμυθίαι. Ibidem: 'Ακούσαι θέλω φωνής, χειρός θίγειν, ψαῦσαι σώματος. Oxoniensis, et alius Ms. contractandæ: quod eodem cadit. Glossæ: 'Ψηλαφω, tracto, contracto, &c. palpo.' Pric.

Delectando] Sive valde eam lactando. Ut frequentissime de in compositis Nostro aliisque auget significationem. Nec ausim contra Mss. cum N. Heinsio ad Ovid. lib. xI. Metamorph. vs. 412, reponere simplex lactando: quamvis nunc delectare hoc sensu alibi non occurrat. Oud.

Statim factis] In Flor. non est exactis, sed erectis, ut in Fux. Regio, et marg. Ms. Lips. ereptis est in Pith. nt excusum est in Edd. Vett. ante Colv. Factis dant etiam Pal. Guelf. sec. Oxon. Par. Edd. Vulc. Merc. ut l. iv. p. 87. 'perfectis thalami feralis solemnibus.' In Guelf. pr. sacris exaratur. Peractis tacite invitis Mss. edi curavit Wow. adsentientem habens Pric. hic et in Add. ad p. 199. Exactis Elmenh. Scriv. et Flor. con-

tra Mss. ediderunt. Est et, qui exceptis rescribendum conjecerit. At verius Mss. Urs. et aliquot Codd. Beroaldi, ipso probante, nec non Ed. Colin. præbent expletis; ut rursus Nostro I. v. p. 105. 'Alternis amplexibus mutuæ salutationis expletis. L. 1x. p. 199. 'Jamque nouo die rite completis apud tumulum sollemnibus.' Cæs. l. 111. B. Civ. c. 46. 'His rebus completis.' In D'Orv. est explcitis. Verum omnes illæ variantes lectiones, ercptis, crectis, expletis, factis (nam ceteræ sunt conjecturæ) movent me, ut credam, illarum nullam esse ab Auctoris manu, ac cum N. Heinsio ad Ovidii d. l. liæc esse mendosa pronunciem. Et quidem maxime me offendit vox statim, sequente protinus. Neque enim verosimile est, illam officia inferialia explevisse, seu conclusisse, ut ait Donatus ad Terent. Phorm. I. 1. ante solitum et statum, sive nonum, post sepulturam, quam memoravit hujus paginæ initio, diem: unde notissima sunt, 'sacra novemdialia,' ab Auctore etiam observata p. 199. Quare aliquando, ut in Misc. Obs. a. 1733. p. 131. cogitavi rescribendum esse, stato more explicitis, vel explicatis, sive expletis, et ut ait l. 1. p. 5. 'persolutis officiis feralibus.' 'Stato more' est ritu et die sollemni: ut passim. Juvat apprime locus l. x. p. 213. 'Vix dum pompæ funebres et sepultura filii fuerant explicatæ.' Alibi ait Auctor 'explicare munus,' ut l. vi. p. 122. Et pro peragere, absolvere et finire, sæpe, ut l. 1. p. 3. 'In flexibus tortuosis saltationem explicat.' L. x. p. 232. 'Ambages tubæ terminalis cantus explicuit:' ut crebro hoc verbum ponitur. Vide, præter plurimos, Duker, ad Flor. l. 1. 17. 'bellum difficillimum explicavit.' Et sic 'explicaturi consilium' abiit in expleturi apud Cæs. l. 1. B. Civ. c. 78. Idem. Officiis inferialibus statim exactis] Malueram peractis: sic 1x. 'Peractis feralibus officiis:' et in l.

xLIV. de manum. testam. 'solennia mortis peragere.' 'Solennia tumuli peragere,' Servius ad Æn. 1x. dixit. Seneca cap. 13. ad Marciam: 'Peractis quæ moris erat præstare defunctis,' &c. Pric. Expletis] Quidam legunt Exceptis, quod placet: ut sit sensus, Peractis officis inferiarum, decrevisse Charitem mori, ne marito superstes viveret. Beroald.

Puellæ protinus festinat ad maritum suum demeare] Infra: 'Jam tempus est ut, &c. deorsum ad meum Tlepolemum viam quæram.' Pric. Cunctasque prorsus pertentat vias] Ut Porcia Bruti. Idem.

Vias ; certe illam lenem, &c. consimilem: ined.] Male vulgo distinguunt, posito pleno puncto post vias, et commate solo post consimilem. Eo enim usque pertinent ad perpentat. Sequentia Inedia, &c. ad transegerat. In Oxon. male illa. Tum in Guelf. pr. lerem, et in Pal. ridicule lenam. Pith. lene otiosam, nec. Mortis viam lenem vocat inediam. Vide Beroeld, et Pric. Oud. Certe lenem illam, &c.] 'Inediæ' scilicet, ut continuo subjungitur: ergo bene lenem. Tacitus Aun. xt. 'Hortantibus, &c. quibusdam inediam, et lenem exitum:' id est, 'lenem inediæ exitum.' Seneca Epist. LXXVII. de Tullio Marcellino se inedia luci subtrahente : 'Paulatim defecit, ut aiehat, non sine quadam vo-Inptate, quam afferre solet lenis dissolutio.' Idem, lib. cur bon. vir. &c. 'Lenior jejuno mors est, cruditate dissiliunt:' liceat, dum quid certius excogitaverit quis, cruditantes reponere: qua voce adversus Psychicos, et alibi, Tertullianus utitur. Valer. Maximus vii. 1. 'Lenique genere mortis, &c. extinctum.' Pric. Illam lenem] Sensus est, destinaverat Charite mori inedia, tanquam ea mortis via lenis esset, et placidæ quieti consimilis nec telis ullis indigens. Inedia autem est septimus casus. Attende, genus mortis lene et otiosum, et pla-

cidum videri Appuleio, inedia mori: cum alioqui camænæ Græce canant, οίκτιστον λιμώ θανέειν, miserrimum esse fame mori: et, nt scribit Hieremias in Threnis: 'Melius est occidi gladio quam fame extabescere.' In Ezechiele quoque legimus: 'Sagittæ famis mortiferæ sunt.' Plautinus parasitus miserrimum esse hominem autumat, qui cum esse cupit, quod edat non habet. Cæterum hæc omnia referentur ad homines qui cupinnt vivere, quibus esuritio videtur malum acerrimum. Sed in homine qui mori omnino decreverit, mors per inediam pedetentim recepta in corpus minus truculenta sentitur, cum vi nulla adhibita moriatur. Hoc genere mortis periit Sisigambis Darii mater, quæ audita Alexandri Magni morte, succumbens dolori, cibo pariter abstinuit : et Lucan, quinto : l'ostquam mori statuerat die extincta. Beroald.

Inedia d. misera] Negligenter admodum Elmenh. notulas conscribillavit. inediæ d. miseria ex Lips. et Colv. placito editum est in Vulc. Ed. sec. Nusquam conspicitur miseræ, quod sensu careret. Mss. ceteri et Edd. inedia d. misera, nisi quod in Guelf. sec. sit miseria. Recte autem incariam Beroald. et Flor. exponunt illuviem et negligentiam lavacri ac balneorum, ut patet e seqq. Consule omnino notata ad l. vi. p. 128. 'Caudeque setas incuria congestas.' Oud. Incuria] Negligentia et illnvie: septimus est casus. Beroald.

Cum luce jam transegerat] Mss. Flor. D'Orv. Pith. Fux. Guelf. Edd. Elm. Scriv. jam cum l. tr. De locutione transigere cum luce, eique, transactione ac pactione facta, quasi cedere, et sic vitam finire, adi Beroald. et l. x. p. 216. 'Jam cum rei Fortuna transacto.' Tacit. de V. Agric. c. 34. 'Transigite cum expeditionibus, inponite L. annis magnum diem.' Florus ait l. IV. c. 7. 'Transactum

de partibus.' Septim. de B. Troj. I. 111. c. 25. 'Quia fortunam labantis' (Mss. 2. labentis) 'patriæ dolens de pernicie publica cum exitio ejus transigat.' Quod vindicavit ab Annæ conjectura Wopk, in Misc. Obs. Nov. v. 1. t. 11. p. 66. Oud. Cum tuce] Transigere verbum est forense, ad creditores et debitores maxime pertinens: quod idem valet, quod componere atque decidere. Debitor transigit cum creditore per decisionem, et ita lis negociumque finitur. Ex hac translatione conceptus sensus clegantissimus a nostro Lucio, qui ait, quod Charite cum luce transegerat: id est, cum vita et luce ætheria deciderat, tanquam debitor cum creditore: ut nihil sibi amplius foret cum luce, ut luci resolveret totum quod debebat: et ita per decisionem transactionemque cum luce factam transiret ad tenebras. Qui pro sociis transigit, satisdat, neminem postea eorum petiturum, ut auctor est M. Tull. in oratione pro Roscio Comcedo. Beroald. Tenebris imis abscondita, cum luce jam transegerat] 'Caput ferali obducit amictu, Decrevitque pati tenebras:' ut apud Lucanum Cornelia. Vide supra pag. 87. adnotata. Pric.

Familiares et necessarios] Tacitus Annal. 1v. 'Amici, aut necessarii:' sic, φίλους et ἀναγκαίους Dio Cassius lib. XLVII. junxit. Confer ad Act. 10.24. allata. Idem.

Religiosæ necessitati succumbens] Seneca Epist. LXXX. 'Interdum non licet palam esse miseros, sed interærumnas cor ipsum exedentes necesse est agere felicem.' Idem.

Obiens, ut jubebatur, viv. munia] Obediens prave exaratur in Flor. Pith. et D'Orv. vitio Appuleii librariis frequenti. Vide ad lib. Iv. p. 74. 'munus obeundum.' Tum videbatur est in Regio, et D'Orv. Edd. Colv. Vulc. Merc. Wow. Pric. At sensu inepto. Non videbatur Charite mus

nia obire, sed re vera obibat; at non sponte et volens; sed invita et jussa a parentibus. Bene igitur τὸ jubebatur, quod in ceteris Mss. et Edd. est, præstare judicarunt Pic. et N. Heinsins ad Ovidii lib. xiv. Metam. vs. 208. 'Invita ergo obsequebatur.' Quod adjectivum restituendum Colum. lib. vi. c. 2. e Ms. Saugerm. Oud. Obiens, ut videbatur viventium munia, δρ.] Melius in aliis jubebatur. Clitophon apud Achillem Tatum lib. v. Θεραπευθελ ἄκων τὸ τραῦμα, τοῦ Μενελάου με παρηγοροῦντος, ζῶν διεκαρτέρησα. Pric.

Prorsus in pectore, immo rero p. i. m. curpebat animum] Ibidem Heinsins ait, neminem non videre, quam inconcinna sint 'prorsus in pectore carpere animum.' Quam ob rem substituit pereso pectore. Non temere tamen ego quid ausim mutare, quia ista in pectore, &c. videtur opponere externæ actioni et screniori vultui Charites. Extrinsecus fingebat, se non adeo mæstam amplius; sed intus et in pectore carpebat animum, sive se ipsam. Immo animus in pectore dicitur, ut Græcis θυμός εν φρεσίν. Sed et Latinis 'mens animi,' et 'mens animusque' sæpe junguntur, ut in Flor. n. 4. Hinc et Vellei, lib. 11. c. 66. 'Erumpens animo ac pectore indignatio.' De priori adi etiam Grævium ad Hesiodi "Epya vs. 381. Alioquin pro prorsus in D'Orv. et Fux. Codd. est rursus, et vere in D'Orv. pro vero. Sed vox prorsus singulis fere paginis hoc sensu occurrit apud Nostrum; quamvis fatear, nusquam subsequi immo vero. Huic loco proxime accedit lib. 1v. p. 79. ' Nullam quidem, prorsus sarcinam, vel omnino, licet vilem, laciniam.' Male vero Elmenh. Scriv. et Florid. ediderunt, sed immo vero: quod unde habeant, nescio. Oud.

Vultu non quidem hilaro, verum paulo sereniore, &c.] L. 111. 'Paulisper hilaro vultu renidens, quantumque poteram, lætiorem me rofingens.' Sex versus subsequentes, usque ad verha solatio cruciabat, male desunt in Oxon. Ms. Pric. Penitus in medullis] Lib. x. 'Perniciem cæcam, &c. medullæ penitus attraxerant.' Idem. Μαντοτε carpebat amimum] Glossarium: 'Carpitur, τρύχεται, δρέπεται, κακοπαθεί.' Idem.

Dies totos, totasque noctes insumebat luctuoso desiderio] 'Sævumque arcte complexa dolorem Perfruitur lacry. mis, et amat pro conjuge luctum:' ut Cornelia apud Lucanum: qui fortasse ista patroi imitatur : 'Teneas licet, et amplexeris dolorem tuum, quem tibi in fili locum superstitem fecisti.' (cap. 1. Consol. ad Marciam) et post enm Augustinus : 'Solus fletus erat dulcis mihi, et successerat amico in deliciis animi mci.' Confess. IV. 4. Idem. Dies totos totasque noctes, &c.] Lib. v. ' Diem totum lacrymis et plangoribus misella consumit.' In veteri lapide: 'Desiderio natæ diem ac noctem cum lacrymis traxit.' Apud Quintilianum vi. Declam. ' Quæ misera desiderio tui dies noctesque jungit.' Seneca cap. 6. ad Marciam: 'Si fletibus Fata vincerentur, &c. eat omnis inter luctus dies: noctem sine somno tristitia consumas.' Petronius ubi supra: 'Positumque in hypogæo corpus custodire, et flere totis noctibus diebusque cœpit.' Homerus: Νυκτάς τε καὶ ήματα δακρυχεούση. Scriptor Tobiæ vitæ, de matre ejns: 'Ημέρας άρτον οὐκ ήσθιε, τας δε νύκτας όλας οὐ διελύπανε θρηνοῦ-Horatius: 'Tu semper urges flebilibus modis Mysten ademptum: nec tibi vespera Surgente decedunt amores, Nec rapidum fugiente Solem,' Cinna in Smyrna apud Servium in Georg. 11. 'Te matutinum flentem consuexit Eons, Et flentem paulo vidit post Hesperus idem.' Lucretius: 'Nec nox ulla diem, neque noctem aurora secuta est, Quæ non audierit mistos vagitibus ægris Ploratus, mortis comites et funeris atri.'

Idem. Totasque noctes] Virgil. 1v.

Georg. 'Flet noctem:' ubi Servius:

'Jugi nocte: continuo fletu.' Idem.

Et imaginem defuncti, &c.] Admetus apud Euripidem ad nxorem suam, ut putavit, morituram : Σοφή δέ χειρί τεκτόνων δέμας το σον Είκαπθεν εν λέκτροισιν έκταθήσεται. Lactantius II. 2. 'Fingendarum similitudinum ratio ideireo, &c. inventa est, ut posset hominum memoria retineri.' Apud Quintilianum x. Declam. 'Clamat itaque, clamat mater infelix : Si mihi aliquam imaginem filii mei, &c. auferres, injicerem tamen misera tanquam corpori manum: illam similitudinem flens tenerem: illos oculos, illam gratissimam faciem, et rictus oris expressos, et adumbratos artificis mann vultus.' Idem. Imagines defunctil Imitabatur Laodamiam, quæ ct ipsa imaginem defuncti Protesilai in larario domestico colebat. Polla quoque Lucani conjunx imaginem mariti habebat in toro, pro solatio et fomento: de quo Papinius in epicedio Lucani: 'At solatia vana subministrat vultus, qui simili notatus auro, stratis prænitet incubatque somno.' Beroald.

PAG. 158 Ad habitum dei liberi formaverat] Soli Elmenh. et Flor. receperunt formarat. In ceteris Mss. et Edd. formaverut. Quam sæpe autem talis defuncti consecratio, deformatioque in habitum alicujus Dei facta sit, docent hic Beroald, et Pric, item III. Ez. Spanhem. t. 1. de Præst. Num. p. 439. Burm. ad Sueton. Calig. c. 7. 'Cujus effigiem habitu Cupidinis dedicavit.' Oud. Quam ad habitum Dei Liberi formaverat | Suetonins Calig. 'Unns jam puerascens, insigni festivitate, enjus effigiem habitu Cupidinis in æde Capitolina dedicavit.' Scriptor Sapientiæ xIV. 15. 'Αωρφ πένθει τρυχόμενος πατήρ, τοῦ ταχέως ὰφαιρεθέντος τέκνου εἰκόνα ποιήσας, τον τότε νεκρον άνθρωπον, νῦν ώς θεον έτιμησεν. Statins Sylv. 11. 'Hee te non Jhyasis procax dolosis Falsi numinis induit figuras: Ipsum sed colit, et frequentat ipsum Imis altius insitum medullis:' quod ipsum licic Appuleius noster. Pric.

" Affixo servitio Ita exposuerat fut Florid.] Beroald. Sed vereor, ut affixo sie umquam occurrat. Hine dubitans Beroaldus explicuit etiam, 'adpositis mancipiis ad hoe ministerium;' nti sæpe servitium pro servis ponitur: ut ipsi Ciceroni de Har. Resp. c. 12. Verum cultus ille vel ministerium sacrum per servos indignum fuisset manibns, nec decorum ipsi Charitæ. Fuernat quidem 'servi' et 'liberti Venerei,' 'Martiales,' et alii; sed fuerant ii homines liberi, dein Deo Deæve mancipati, ut docet Græv. ad Cicer. Divin. c. 17. 111. in Verr. c. 62. Quare etiam malim cum Pricæo, quem consule, et N. Heinsio ad Ovid. lib. xiv. Met. 208. legere adfixa, i. e. unice intenta divino sui mariti cultui. et, ut alibi, adharens. Tibull, lib. 1. El. 111. 87. 'pensis adfixa puella:' ubi vide Comm. Liv. lib. 111. c. 68. 'Hærete adfixi concionibus, et in foro vivite.' D'Orv. affisso. Non æque bene Heins, ibidem vocem servitio tentat mutare in sucrificio. Nam serritium ponitur pro λατρεία, ut recte monuerat Beroald, ac divino cultu, ut clare rursus scribit Noster lib. XI. p. 249. 'Quorum sibi servitium Deæ nostræ majestas vindicavit.' Eoque sensu putem pro sacerdote vel saltem æditno a Vitruvio vocari præf. lib. vii. 'Demetrium' (Democritum Æg. Menagius ad Laërt. lib. 1x. s. 49.) 'Dianæ servum :' et ne de pluribus ίερόδουλοις dicam, alias apposite magis ad hunc locum, 'Bacchi famulas' præbent Inscriptiones. Consule doctiss. Gorium in Inscript. Flor. t. 1. p. 374. Oud. Affixo servitio] Excusis omnibus prohibentibus affixa reponendum crediderim. Seneca cap. 2. ad Marciam: 'Intenta in unam rem,

et toto animo affixa.' Virgilius de Palinuro: 'Clavumque affixus et hærens Nusquam amittebat:' infra lib. 1x. 'Affixus atque conglutinatus, &c. commissa provincia fidem tuebatur.' Eucherius ad Valerianum: ' Qui amat egregie rem aliquam, velut affixus et cohærens illi, nusquam eam relinquit, &c. Cicero Famil. 1. 8. 'Me tibi in omnibus rebus affixum habebis:' ita 'pensis puellam affixam' Tibullus, et 'affixam foribus' dixit. Minucius Felix de Sole : ' Cælo affixus, sed terris omnibus sparsus:' apud Quintilianum vi. Declam. 'Semper estis intra domum, uno plurimum in loco, levibus officiis affixæ.' Porcius Latro in Catilinam: 'Nihil illo affixins ad colenda bonorum consortia.' i. Nemo affixius illo. Ita de personis, non rebus positum ubique vides. Pric. Affixo servitio] Appositis mancipiis ad hoc ministerium: vel affixo serritio accipe pro cultura diligenti ipsius Charites, in colendo marito: ut servitium pro latria posuerit : id est, servitute : est autem latria, ut docet August, in x, ea propric servitus, quæ pertinet ad colendum Deum: unde idololatriam vocant, idolorum servitutem. Beroald.

Ipso se solatio cruciabat] Tertullia. nus in de Anima, cap. 56. de Homero: 'Tanto magis curam sepulturæ collocavit, quanto etiam moram ejus injuriosam animabus incusavit : simul et ne quis defunctum domi detinens, ipse amplius cum illo maceretur enormitate solatii dolore nutriti.' Seneca cap. 1. ad Helviam: 'Ne dolorem tunm ipsa solatia irritarent.' Idem cap. 1. ad Marciam: 'Hæc tristia et misera, et in se sævientia, ipsa novissime acerbitate pascuntur: et fit infelicis animi prava voluptas dolor.' Lucanus: 'His se stimulis dolor ipse lacessit.' Fulgentins Mythol. 1. de Syrophane Ægyptio: 'Doloris angustia (quæ semper inquirit necessitatis solatium) filii sibi simulacrum in

ædibus constituit:' et statim: 'Fecerat ille unde luctus resurrectionem indies acquireret, non quo luctus solatium inveniret:' ubi nota (ut et in Lucio nostro) quæ loquendi proprietas. Mortnorum vel absentium amicorum memoriam per corum imagines aut statuas renovatam, plerumque veteres Seriptores solatium vocaverunt. Isidorus vitt. 11. Orig. 'Fnerunt etiam ant quidam viri fortes, ant urbium conditores, quibus mortuis, homines, qui cos dilexerunt, simulacra finxerunt, ut haberent aliquod ex imaginum contemplatione solatium.' Servius ad Georg. 1. de Sylvano: 'Amavit puerum Cyparissum, qui habebat mansuetissimam cervam; hanc cum Sylvanus nescius occidisset, puer est exstinctus dolore: quem amator Deus in arborem ejus nominis vertit, quam pro solatio portare dicitur.' Tacitus Annal. XII. de Agrippina, post veneno Claudium sublatum: 'Velut victa dolore, ct solatia conquirens, tenere amplexu Britannicum: veram paterni oris effigiem appellare.' Minucins in Octavio: 'Dum gestinnt cornm' (Regum) 'memorias in statuis detinere, sacra facta sunt quæ foerant assumpta solatia.' Seneca Epist. xL. de imaginibus loquens: ' Desiderium absentiæ falso atque inani solatio levant.' Lactantins 11. 2. 'Si qui imaginem hominis peregre constituti contempletur sæpius, ut ex ca solatium capiat,' &c. Statius Sylv. v. 'Si manus aut similes docilis mihi fingere ceras, Ant ebur impressis aurumve animare figuris; Hine Priscilla tun solatia grata marito Conciperem.' Ibidem 11. 'At solatia vana subministrat Vultus qui simili notatus auro, Stratis prænitet, incubatque somno.' Symmachus x. 22. 'Senatus, impatiens dispendii sui, solatium petit de honore virtutis: vestrumque Numen precatur, ut virum nostra ætate mirabilem statuarum dinturnitas tradat oculis

posterorum.' Persens ironice ad Phineum, quem in saxum verterat, Metam. v. 'Inque domo soceri semper spectabere nostri, Ut mea se sponsi soletur imagine conjunx.' Pric.

Thrasullus vero præceps et temerarius In Flor, et Bert, legitur: Th. v. p. aliquin qui et de ipso nomine t. Quod glossam olet. Elmenh. Miscet diversas eorum Codicum lectiones in unam Elmenh, ut e segg, patebit. Sed Thr. habent Bert. Pith. et D'Orv. cum Edd, Colvio prioribus. Sed minimi hoc est momenti. Verum pessime Colv. quique enm secuti sunt, post præceps ejecerunt alioquin: quæ vox comparet in omnibus Mstis, etiam Lips, et singulis fere paginis ab Appuleio est adhibita. Quare recte Sciopp. in Symb. eam revocari jussit cum N. Heinsio et Wasseo. Vide omnino ad lib. 11. init. 'Anxius alioquin et nimis enpidus.' Ex prolatis illic exemplis, quibus innumera possent addi, patet, Auctorem solere voci alioquin subjungere sæpe Adjectivum synonymum cum copula; atque inde liquet τà et temerarius nequaquam esse inducenda, tamquam nata e glossa vocis Thrasylli, quod olim ob lectionem Bertin, Cod, qui et temerarius, opinabatur Sciopp. in Susp. Leet. lib. 1v. Ep. 4. nti et ad marg. Ed. Colv. Soping. Quo videmus, temere nonnunquam Criticos ab uno procedere ad alind. Eadem enim de eaussa Colv. nt glossam enm seqq. Edd. delevit de ipso nomine : quæ certe absunt quoque a Pal. Lips. Reg. Oxon. Par. Sed antiquissimæ membranæ Flor. Pith. nec non D'Orv. servant omnia, alioquin, et de ipso nomine temerarius: atque ex iis ingeniosissime N. Heinsins d. l. emendavit: p. alioquin, et re et ipso nomine temerarius. Quomodo apud Ovid. lib. 1. Am. El. viii. Dipsas anns 'ex re nomen habet:' ubi vide Burm. Et sic apud alios passim: unde vulgare 'nomen et omen.' Solet vero Appu-

leins semper nomen indere personis. quod convenit earum moribus, vitæque generi, ut plurimis patet exemplis, quorum quædam a me congesta sunt ad lib. 11. p. 30. At tamen nusquam hoc ita addidit Auctor. Quare potins simpliciter cum Clar. D'Orv. ad Charitonem p. 79. 'de ipso nomine temere,' retineo hoe sensu : 'Præceps alioquin sua natura; sed et temerarius, nomine ipso eum stimulante, quod quasi insusurrabat illi: Audendum est tibi, Thrasylle, ut hoe viri fortis nomen digne geras.' Afrorum, et in his Nostri, more, de pleonastice positum sumi potest. omnino ad lib. IV. p. 68. ' solatium de tam sera refectione tribues.' Oud.

D. l. satiarent, et pereitæ m. r. f. et in sese n. s. lucesseret luctus] Ex mutandi prurigine nata est Stew. conjectura exsatiarent. Creberrime simplex adhibet Anctor, nusquam compositum. Et p. 173. 'laniatu satiati.' Vide Indicem. Satiaret Oxon. Dein D'Orv. e glossa, et perterritæ. Minus bene vero Elmenh. Mss. Pal. et Edd. Rom. Ald. adscribit lectionem, lassesceret. Est sane in Cod. Flor. Inc. et Ed. Beroaldi, quem præter modum et Elmenhorstium secutus est Scriverius. Verum, ut Latina satis vox sit lassescere, de qua consule Lexica, nunquam eredam, in sese lassescere, scriptori idoneo fuisse usurpatum. Mss. ceteri, ni fallor, omnes, et Edd. primæ, ac post Beroald, reliquæ ad Colv. usque dant lucesseret, lacesserent, lascesceret, vel laecesseret sine sensu; unde præferrem omnino Lipsii conjecturam, a J. Rhoer. in Fer. Dav. p. 227. quasi suam propositam, quam et alii protulerunt, ac Vulc. Ed. sec. fidenter expressit, fluecesceret. Verum et illi scripturæ obstant rà in sese. At huic difficultati subvenit N. Heinsins ad Ovid. lib. x. Met. 191. xiv. 208. legens: Et sensim n. s. flaccesceret. Quæ divinatio certe nultum præferenda est einsdem conjecturæ lib. II. Advers. c. 7. In sese n. s. marcesceret; utpote nimis abeunti a scripta lectione, et otiosas voces in sese retinenti. Omnibus rite perpensis, unice recipiendam duxi cum Colv. Wow. Vulc. Ed. pr. Merc. Pric. Flor, Stewechianam et Groslotii emendationem, facesseret. Lib. III. in f. 'Omnis ignavia facessat e pectore.' Hoc est, fugiat, deserat, ut alias sape occurrit. Vide ad lib. v. p. 102. ' Lassa salute defecta ' vel ' deserta.' Nescio antem, cur Colv. perverse voluerit, hine sese facesseret : cum passim Noster To facessere pro cedere, abire, neutraliter sit usus. Adi ad lib. 1. p. 16. 'Intro facessit:' ubi vulgo capessit. Dictum vero in sese fucessere, ut lib. x1. pag. 243. 'Numen invictum in se recessit :' ubi, ut hic, confer Priemum. Idem. Et in sese nimictatis senio facesseret | Beroaldus lucesseret. Lipsius flucesceret. 70 facesseret est a Colvio, et probamus : at non illud ejusdem, Et hinc sese, &c. 'In sese facessere' heir, est quod x1. 'in sese recedere :' id est, evanescere, non amplius apparere: 'Sic oraculi, &c. fine prolato, Numen invictum in se recessit.' Pric.

Vestes lacerantem] In Oxon. restem, quod videtur probare Pric. excitato loco lib. 1v. pag. 79. 'Morentem et erines cum veste sua lacerantem.' Et certe ereberrime eam vocem in sing, numero cum aliis eleganter adhibet. Atque in simili re lib. 11. p. 38. 'capillos distrahere, vestem diseindere.' Lib. vi. p. 116. 'Involat in eam, vestemque diloricat, capilloque discisso,' &c. Nihilominus invitis reliquis Mss. nolim hic mutari pluralem, quem Auctor hic loci videtur prætulisse, ut frangeret nimium litteræ m concursum.' Oud. vestes lacerantem, capillos distrahentem, δε.] Έτι ἐν χερσίν τὰ πένθη ἔχουσαν, καὶ νεκροῦ τάφω προσοδυρομένην. 111 XIX. 3. apud Sapient. Scriptorem. Esdr. 1x. 3. Διέβρηξα τὰ ιμάτιά μου, &c. καὶ ἔτιλλον τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου. Ctesias apud Hesychium v. Σάραπις Διαβρηξαμένη τὸν Σάραπις, καὶ τὰς τρίχας καθειμένη, ἐτέλετό τε (ἴσ. ἐτίλλετό τε,) καὶ βοὴν ἐποίει. Oxon. vestem laccrantem: supra l. iv. ' Mærentem, et crines cum veste sua laccrantem.' Pric.

Non dubitavit de nuptiis conrenire] Est et hic κυριολογία. Festus Pompeius: 'Veteres conveniendi voce utebantur, cum primus sermo de nuptiis habebatur.' Idem.

Et impudente labe] Pith, et Guelf, uterque, imprudentiæ. Frustra adferunt viri docti locum lib. 11, pag. 30, ibi enim leg. esse imprudentiæ suæ (quod pronomen hic quoque addit Oxon.) labem, ni fallor, evicimus. At hic impudentiæ verissime exaratur in ceteris Mss. et Edd, nisi quod in Bas, pr. etiam impudente, Lib. v. p. 93. 'Ne qua sermonis procedentis labe consilium tacitum proderetur.' Min. Fel. c. 16. 'conviciorum amarissimam labem, verborum veracium flumine diluamus.' A D'Orvill. abest 70 et. Oud.

Tacita pectoris sui secreta] Lib. x. 'Tacitum' (id est, tacendum) 'secretum apernit.' Pric.

Vocem n. et horrnit et detestata est] Mss. Oxon. D'Orvill. v. u. exhorruit. Melius, judice Pric. non me. Nisi legamus, et exhorruit, et det. Singulis enim paginis polysyndeto utitur Auetor. Vide ad lib. 1. pag. 16. et Ind. Notarum. Exhorrescere vero facinus sie occurrit lib. 1x. p. 159. x. p. 211. Sed ferme, ut hic, lib. v. pag. 90 'Virginitatis suæ metnens et pavet, et horrescit, et quovis malo plus timet, quod ignoret.' Lib. vii. p. 136. 'Cujus totæ provinciæ nomen horresennt.' Oud. Vocem nefandam ct horruit, et detestata est] Gloss. ' Horruit, ἔφριξεν, ἐφοβήθη.' melius autem Oxon, Cod, exhorruit, et d. e. lib. 1x. ' Exhorruit Myrmex inauditum facinus, et occlusis auribus aufugit protinus.' Pric.

Gravi tonitru] Idem liber, tonitruo. Tonitruum et tonitru promiscue apud Antiquos: e quibus exemplum darem, si jam succurreret. Colv. Adde Guelf, sec. Locuples testis est Seneca lib. II. N. Q. cap. 56. ' Tonitrua nos pluraliter dicinius. Antiqui aut tonitruum dixerunt, aut tonum.' Quod et hodie superest in Trebellio Pollione de Gallienis c. 5. 'Auditum tonitruum:' ac Vopisco de Caro c.9. ' postillud præcipue tonitruum, quod cuncta terruerat.' Hygin. Astron. lib. 11. c. 5. in Mss. et Edd. aliquot: 'Tonitruum et fulgorem cæli indicium significationis fecisse:' Schefferus ait tonitruum pro tonitru ab ipso Cic. usurpatum. Sed frustra in illo hoc quæras. Tonitrua ibi, vel in Genit. plur. tonitruum, uti reliquis. Apud Nostrum de Deo Socratis pag. 681. olim edebatur: 'Quid super tonitruum Lucretius facundissime disserat;' estque in Ms. Cantabr. tonitrum. Sed Latinum non credo 'disserere super tonitruum.' Tunc tonitruo, ut hic in Lips. fuisset dicendum. Et in Mss. ceteris ibi, ut hic, est tonitru. Non igitur captandum id apχαϊκόν cum Colv. et Sop. Grave in Oxon. Oud. Et velut gravi tonitru, &c. vel ipso Diali fulmine percussa, corruit, &c.] 'Ut fulminis ictu Concidit.' Heliodorus lib. VI. "Ωσπερ βέλει, τῶ δήματι βληθείς. Petronius: 'Fulminatus hac pronnuciatione, &c. in lectulum decidi.' Hegesippus 1. 43. de Antipatro: 'Velut ictus et saucins gravi vulnere, jacebat aute pedes patris.' Pric. Corruit corpus] Apud Senecam Controvers, vii. 1. 'Obortæ sunt subito tenebræ, sublapsum est intercepto spiritu corpus.' Idem.

Obnubilavit animam] Perverso sane judicio Bert. Cod. scripturam prætulit Sciopp. lib. 1x. p. 194. 'acerrimo gravique odore sulphuris juvenis obnubilatus.' Gellius lib. 1. cap. 2. 'vultus serenitatem ægritudine ob-

nubilari.' In candem Nostro sententiam dixit Ovid, lib. 1. Trist. El. 111. 11. ' Non aliter stupui, quam qui Jovis ignibus ictus Vivit, et est vitæ nescius ipse suæ. Ut tamen hanc animo nubem dolor ipse removit.' Ubi vide Ciofanum, et inprimis Pric. ad Apolog. p. 124. 'Repentino mentis nubilo.' Sic et animum hic in Coll. Voss. sive Lips. quod tamen non sequor. Ipsi vero Charitæ tribuit Auctor, quod in ea effecit 'vox nefanda.' Nam inepte neutraliter per ellipsin secundum κατά exponit Florid, 'corrnit' et 'obnubilavit.' De Activo ' corrnere' adi ad lib. 1. p. 14. p. 161. ' dolore nescio crapulam cum somno discutit.' Thrasyllo tribuit quod in co dolor effecit. Oud. Et obnubilarit animam] Cod. Bertin. obumbravit, male: vide olim ad Apologiam pag. 124. notata. Pric.

Sed intervallo, revalescente paulatim spiritu, §c.] Lib. x. 'Sed revalescente rursus astutia,' &c. Idem.

Ferinos rugitus iterans | Mugitus reiterans, edidit Elmenh, sequentibus illum Scriv. ac Florido e membranis Flor. Immo mugitus cum Fulv. libro dant etiam Oxon. Gnelf. Pal. Lips. ac probat aliisque exemplis confirmare utitur Pric. Verum quæ Nostri loca adlegat, non persuadent. Nam in iis agitur de gravi mussitatione sine magno clamore, quæ ad Nostri locum nihil facit. Quare ego non temere antiquam lectionem, a multis Codd. corroboratam, (in D'Orv. est rugiens,) spreverim. Ferini rugitus etiam melius conveniunt, quam mugi-Nam feræ leænæ, cui sæpe comparator irata mulier, proprius est rugitus et fremitus. Vide Appul. in Flor. n. 17. De ursæ faciem sustinente Thrasyleone lib. IV. p. 78. 'obnixo mugitu et ferino fremitu:' adeoque rugitus satis exprimunt muliebris ejulationis insanam vocem, quam ante descripsit. Quidquid sit, reiterans certe non admittendum fuerat; licet

id quoque exstet in D'Orv, et Lips. Monachorum hac videtur Latinitas: nec credo, verhum 'reiterare' apud idoneum scriptorem illum reperiri: ac Noster crebro cum aliis iterare adhibet: ut lib. v. pag. 91. 'se nunc prorsus perisse iterans.' Lib. 1x. p. 191. ' tacitos secum mugitus iterans.' Lib. x. p. 226. 'dulces gannitus iterabat:' et sic sapins. Suspicatus aliquando sum, a manu Appuleii fuisse, rugitus ore iterans. Sed ἐπέχω. Oud. Ferinos rugitus iterans] Placet quod in Oxon. Ms. et editis multis, Lib. 1x. 'Tacitos mugitus iterans. secum mugitus iteraus: ' lib. IV. 'Obnixo mugitu, &c. præsentem casum, &c. tolerans.' Virgil, de Laocoonte : ' Clamores simul horrendos ad sidera tollit, Quales mugitus fugit eum saucius aras Taurus;' et xu. de Turno: Oculis micat acribus ignis: Mugitus veluti eum prima in prælia taurus Terrificos ciet: ' ubi Servius: 'Apparet mugitus et dolentium et irascentium esse.' Hieronymus in Joannis Monachi vita: 'De inferno quodammodo mugitum cordis gemitumque reddebat.' Interpres vetus Psalm. 37. 9. 'Rugiebam' (fortasse mugiebam, ut jam alibi monuimus legendum) 'a gemitu cordis mei.' Tertullianus cap. 9. de pœnitent. 'Ingemiscere, lacrymare, et mugire, &c. ad Dominum Deum suum.' Varro de ling. Latina lib. vr. 'Multa ab animalium vocibus ad homines translata.' Sophocles: Υπεστέναζε, ταύρος &s βρυχώμενος. Non dissimile illud Nicephori Gregoræ de Cæsarissa, marito mortno: Έστέναζε βύθιον, καθάπερ ζκ μεγάλης καμίνου της ένδον πικρίας καπνούς αναπέμπουσα ζέυντας καὶ φλυγώδεις. Pric.

Et jam seenam p. Thr. perspiciens] Obtemperavi viro doeto ad marg. Ed. Colv. et Pric. vocem etiam bene sie dividenti. Duas voculas olim fuisse docet Cod. D'Orv. eni deest jam. Sensus quoque postulat. Ante Be-

roald, vero inepte edebatur canum, ac frustra Vulcanius margini sui libri adlevit schemam. Ea line non quadrat. Scena est actio Thrasylli personata. Vide ad lib. IV. p. 77. 'Secnam cum anima retinens, variis corporis sui schemis ac motibus,' &c. nbi pessime item inculeant quidam schemam. In Guelf. pr. savam pestem T. In Pith. luc et alibi Tharsylli. Oud. Etiam scanam, &c.] Concinuins et jam scribas. Pric. Canam Thrasyllil Lego scenam pro apparatu et actione involuta: qua dictione in hoe significatu prope peculiariter utitur Appuleins. Berould.

Tunc inter moras, &c.] Florus IV. 10.

'Et subinde inter moras mortem a gladiatore suo elllagitasset.' Sallustius: 'Et inter eas moras promissa legatorum exspectare.' Idem: 'Inter eas moras Metellus se cum exercitu ostendit:' sic loquitur ctiam Suctonius in Nerone: Marcellus in lib. xxviii. ff. de administr. et peric. tutor. et in lib. xxxiii. de ritu mpt. item Paulus lib. vt. § 4. cod. Pric.

Sane cruenta] Mira obstinacia Mss. O. et Edd. usque ad Elm. Seriv. Flor, retinent sane. N. Heinsins etiam sanie cruentam correxit Ovid. Ep. Her. xt. 125, ubi citat 'inter moras hasce.' Ae cruentam cum Edd, ante Colv. et Elm. Seriv. Flor, ostentant membranæ Flor, et Fux, sed in reliquis Mss. et Edd. legas cruenta, nisi quod tota vox exsulet a Pal, ut constructio sit, ' faciem deformem sanie cruenta et pallore.' Quomodo alibi 'atra sanies.' Sed res codem redit. Immo ipsa ' umbra sanie ernenta' potest stare. Quia ex ante dictis concludas, reliquum potius Tlepolemi corpus, quam faciem, sanie cruenta fuisse fædatum, at illam letali pallore fuisse deformem. In Oxon. Guelf. pr. est pallorem. Talis Didoni in somno occurrit Sychæus occisus 'ora modis adtollens pallida miris, Crudelis aras, trajectaque pectora ferro Nudavit' apud Virg. Æu. 1. 354. Oud. Umbra illa miscre trucidati Tlepolemi sanie cruentam, et pallore deformem attollens facien, quietem pudicam interpellat uxoris] Ovid. Metam. x1. 'Luridus, exanimi similis, sine vestibus ullis, Conjugis ante torum miseræ stetit.' Pric. Pullore deformem attollens faciem] Virgilius: 'Simulacra modis pallentia miris.' Idem. Quietem, &c. interpellat uxoris] Lib. x1. 'Quietem meam rursus interpellat,' &c. Idem.

Mi conjunx] Æneid. 1v. 'O luce magis dilecta sorori:' ubi Servius: 'Per nomen necessitudinis ostendit se quæ sunt utilia persuadere.' Idem.

Non licebit | Nullus, inquit, alius te conjugem appellabit, nulli deinceps licebit uxorem te suam nominare, si memoria pristini amoris nostri infixa medullitus est pectori tuo, atque præcordiis, nam fæmina pudica, quæ casto amore primum maritum prosequitur, post illius obitum de sceundis unptiis non eogitat : et digamiam reprobans, alterius conjunx dici aspernatur: et merito: illi enim vivit adline prior conjunx, ejusque memoria perinde ac viventis refovetur. 'Magis se' (ut inquit Divus Hieron.) unicis applicant feminæ: et nihil alind nosse, magnum arctioris indulgentiæ vinculum est.' Menioratissimum est illud Porciæ dictum: quæ, cum laudaretur quædam bene morata, quæ secundum habebat maritum, sapientissime respondit: 'Fœlix et pudica matrona nunquam præter semel nupsit.' Marcella major rogata a matre sua, an ganderet se nupsisse, respondit: 'Ita valde, ut amplius nolim.' Valeria Messalarum soror, amisso Servio viro, nulli volebat nubere: quæ interrogata, cur hoc faceret, ait, 'sibi semper maritum Servinm vivere.' Beroald.

Si pectori tuo j. perm. nostri memoria, vel, &c.] Copula et [vid. VV. LL.] apparet in Mss. tantum non omnibus,

ut et Edd. prætergnam Beroald. Bas. pr. Florid. Plane tamen vacat, ac delet eam Pric. Posset tamen refingi at, vel ei, sive hei, dolentis et ingemiscentis particula. Nihil autem hie vidit Colv. varie errans. Optime jam hujus loci sensum percepit Beroald. Est autem hic : Si memor es mei, non maritaberis alio, vel, si excidit tibi fædus nostrum per meam mortem, tune nube alii, non Thrasyllo. Non opus antem videtur contra Msstos cum Pric. repeti vel si. Quod sic satis ex præcedentibus potest suppleri, vel saltem verisimilius excidisse post vocem casus, ant caritatis. Textui inseruit Florid. Permanent est in Guelf. Oxon. Pal. Fux. permaniet D'Orv. nostra quoque in Oxon. Item et pro vel prave in D'Orv. Pith. Oud. Et si pectori tuo, Sc.] To et inducendum credo : hoc vult : si pectore tuo manet memoria nostri, te alius nemo conjugem vocaverit. Pric.

Mortis meæ casus fædus caritatis intercidit | Viri docti conjecerunt casa; quia intercidit neutraliter capiebant; ut cos monuit Acidalius ad Planti Stichum cap. 4. Sed intercidit a 'cado' valet 'interrumpit.' Quod apud Cæsarem, Hirtinm, Plmium, aliosque occurrit. Adde Barth, ad Claudiani Cons. Prob. et Olvb. vs. 172. 'Intereisa dies.' Sie pro abrumpere, 'incidere ludum ' Horatio, ' spem ' Livio. Quare nec opus est, cum Pric. scribere interscidit a 'scindo.' Nugatur vero Colv. archaismorum studiosus. Nec interdicit est in Cod. Lips. sed intercidicit, librarii aberratione, sicut typothetarum culpa in Edd. Vicent. Junt. pr. et Ald. est interdicit. Oud. Vel acerbæ mortis meæ casus fædus caritatis intercidit] Legendum puto, Vel, si acerbæ mortis meæ easu f. c. intercidit, aut, acerbæ mortis meæ casus f. c. interscidit: quæ utraque scriptura efficiet sensum commodum. Pric. Casus fædus] Infortunium crudele ac deforme : et ita non

parum multi exponunt, sed falso et perperam: namque legendum est Casu, ut sit ordo et sensus: Si charitatis conjugalis fœdus interruptum est casu mortis meæ, nubito cuicunque voles alteri, modo ne Thrasyllo nubas, percussori meo, et parricudæ nefario. Quod si legas casus fædus, pro cruenta calamitate, futilis et levis erit sensus, minimeque consistens. Inclinatur autem hoc in loco 'fædus fæderis,' non 'fædus, fæda, fædum.' Beroald.

Quovis alio f. mariture] Dissuadet umbra mariti unptias sni percussoris. Cuilibet (inquit) alii conjungere potius, quam Thrasyllo. Sententia aperta est. Sed verba vim passa a sciolis, qui non animadverterunt, alio hie positum tertio casu. Scribo, cuivis alio felicius maritare. Sed dicent investes quidam pueri: At hodie nemo ita loquitur. fateor; sed Veteres seinus aliter multo locutos, quam quomodo nos loquimur : imprimis pronomina multa nou in 'ins' genitivo, et dativo 'i,' sed genitivo 'i' et dativo 'o' declinasse, testis Priscianus lib. vi. Hinc alia aliæ aliæ, illa illæ, neutra neutræ, utra utræ, una unæ, ulla ullæ, &e. apud Sosipatrum Charisium 1. 11. Ea phrasis in omnibus Apuleii exemplaribus est libro septimo: 'Sed plane crastino libet, non tantum naturam, verum etiam caput quoque ipsum pessimo isto asino demere.' Eandem phrasim et libro octavo observabam: 'Uno potiundi studio postponens omnia.' Iterum libro decimo: 'Inhiausque toto filiæ patrimonio immunebat, et capiti.' Identidem libro undecimo in missione populi : 'Principi,' inquit, 'magno, senatnique, et equiti, totoque Romano populo renuntiat.' Sed res ipsa vix tanti esset, ni mihi in animo foret confirmare lectionem Ulpiani, quæ in Pandectis Flor. quam alii pervertere conati, in l. invitus CLVI. ff. de diver. regulis juris: 'Cum quis in alii locum successerit, non est ægnum ei nocere hoc, quod adversus eum nocuit, in enjus locum successit.' Nam qui substituere, cum quis in alicujus locum, eos ego hanc phrasim non intellexisse assero. Sed hactenus subsidium a libris, quibus instar corollarii accedat vetus inscriptio: DATE. TER, FRYCTYM, VT. TERRA, REDDERE. POSSIT, AB. ALTERO, SPERES, ALTERO, QVOD. FECERIS. Ali rei, pro aliæ rei Plantum dixisse: rursus alios alimodi pro aliusmodi, Festus notavit. ntrumque a nominativo alis declinabat : de quo Priscianus lib. XII. Sosipater Charisins lib. 11. Diomedes lib. primo. Rursus alibi Plantum dixisse 'aliæ mulieri,' et Ciceronem 'unæ mulieri,' alii mecum observarunt. Adhibe et Agellium libro 1x. cap. 4. Stewech. De compacto quasi cum Groslotio hic archaizant interpretes, alius alium in ridiculum producentes errorem. Si vero quid mutandum esset, recipi deberet cum Ed. Florid, lectio quoiris antique, (non cuiris, ut prave ediderunt Wower. Elmenh. Pric.) quod valide propugnat Sciopp, in Susp. Lect. l. Iv. Ep. Adi ad l. vii. p. 131. ' Quoivis iniquissimo.' Burm, ad Virg. Ecl. 1. 21. Verum sic agentes potins corrumpunt, quam corrigunt Auctorem. Verbum 'maritare,' si umquam Dativum, multo pluribus certe locis casum Ablativum adseiseit. Epod. H. 9. 'Adulta vitium propagine Altas maritat arbores.' Unde 'maritatam frondem' dixit Pentadius in Epigr. Pithœan. l. 1v. Fulgent. 1. 1. Mythol. c. 2. 'Maritatus aër igne.' Hinc cum Horatio Ovidins ait Ep. tv. Her. 34. ' Fratre marita soror :' ubi vide Burmannum. Hor. III. 5. 'conjuge harbara maritus.' In Fux. mar. felic. Oud.

Neve sermonem conferas, nec mensam accumbas] Apud Synesium Epist. XLIV. Οὐδὲ ἐμβαλοῦμέν σοι δεξιὰν, οὐδὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς σιτησόμεθα. pro conferas, conseras lege. Vide supra pag. 1. notata. Pric,

Mei percussoris] Gloss. 'Percussor, κολαφιστής, σφάκτης.' Idem.

Noli parricidio nuptias auspicari] Parricidio, quia me amicum et hospitem interemit. Lib. vii. 'Ego denique, &c. latrocinii crimine in hospitem mihi carissimum postulabar: quod crimen non modo latrocinium, verumetiam parricidium quisque rectins nominaverit:' si expilatio hospitis parricidium, multo magis occisio ejus. Idem.

Quorum sanguinem tuæ lacrymæ proluerunt] Flor, hæ. Elmenli, Istud hæ ille et Florid, receperunt. Quasi adline lacrimas Charites suis in vulneribus demonstraret hæc umbra. Sed nihil lacrima citius arescit; umbræque adparent ca facie, qua occisa, non vero, quo honoratæ sunt. Tunc enim et odoribus fragrare deberent. Tuæ, quod ceteri Mss. et Edd. servant, omnino est retinendum. Pro sanguinem vero Pith. Fux. sanguine. At N. Heinsins ad Ovid. Epist. XI. 125, malebat saniem sinc ulla necessitate ; quamvis si saniem haberent Mss. nollem substituere sanguinem. Sed l. VII. p. 144. 'Vulnus sanguine delibutum:' ubi confer, quæ notavi. Tandem protulerunt Oxon, prolucre Edd, Colv. priores, et Scriv. verum Msstis. quantum scio, invitis. Oud.

Vulnera. Lancea] Pal. sed lancea. Wowerins. Secuti id tacite sunt Elmenh. Scriv. Pric. Flor. et confirmatur sed a D'Orv. Guelf. Reg. Oxon. Par. Coll. Voss. Nihilominus puto esse additamentum lectoris, glossatoris aut librarii. Multo elegantius adversativa ista particula, et præsertim post non, omittitur, a ceteris Mss. et Edd. In Flor. N. 23. 'pari studio, inpari celeritati:' ubi prave Flor. rursum inseruit sed. Vide omnino J. F. Gron. ad Senec. Epist. xxiv. et quæ laudant Drakenb. ad Liv. l. 1. c. 32. Burmann, ad Vellei, l. 11. c. 72.

'Non electionem daret, perfugium ostenderet.' Cort. ad Plin. Epist. 11. Ep. 17. viii, 2. me ad Lucan, 1. ii. 85. ' non ille favore Numinis, ingenti Superum protectus ab ira.' Ovid. Epist. xIII. 132. 'Non subiti casus ; numinis ista mora est.' Virg. Æn. XII. 890. 'Non cursu, sævis certandum est cominus armis.' Fraudi fuit librariis hae ellipsis in Lucano, quem fæde corruperunt, l. 1. 170, 'Antiquos Curiorum passa ligones Nolle sub ignotis extendere rura colonis.' Vulgo longa sub ign, sine idoneo sensu, et præcedente jam 'longos fines Agrorum.' Oud.

Et addidit cætera: omnemque scenam sceleris illuminat] Hæc non legantur in scripto Codice. Colv. Immo usque ad emanantibus desunt in Pal. Parwano, ac Guelf. see, in quibus alienum. Quod audiens Charite decoras genas, intermediis rursus omissis, sævientibus palmulis verberabat. In Edd. Ber. Bas. pr. Scriv. addit ob sequens inluminat. Sed frustra; ut supra h. libro sæpius, et sexcenties in Appuleio, ac Cæsare olim monendum habui. Oud. Omnemque scænam sceleris illuminat] Virgilius: 'Cæcumque domus scelus omne retexit.' Pric.

At illa] Subjungit D'Orv. audiens; ut fere in Pal. et Par. sieut et Guelf, pr. ante τὰ et addidit inserit Quod audiens Charite; sed pinguem olet interpolationem. Ac si vel maxime id verbum ab Appuleii manu profluxisset, demum haberet locum post eohumidat, et illa audiens. Nunc ab umbræ Tlepolemi sermone se convertens ad Charites descriptionem, primum narrat, quomodo mæsta cæperit dormire, et dein quid egerit, has umbræ voces audiens. Oud.

Ut primum mæsta conniverat] Ita bene Bertin. Ms. non, quieverat: supra lib. 1. 'Commodum conniveram,' &c. id est, ut hoc loco, 'ut primum conniveram.' Pric.

Toto faciem impressa | Virgilius: 'Os

impressa toro.' Juvenalis: 'Cubat in faciem, mox deinde supinus.' Petronius: 'Tota facie, &c. torum meum pressit.' Idem.

PAG. 150 Lacrymis emanantibus] Perennibus, jugiter fluentibus. Hesychius: Θαλερδν δάκρυον το πολύ, και μή ξηραινόμενου, άλλ' έπί τῶν ὀφθαλμῶν άεὶ θάλλον. Idem.

Decoras genas] Ejeci vocem decoras, qua non comparet in ullo Msto, nisi in interpolatis hic Pal. Guelf. et Par. et mox D'Orv. nec ulla Ed. ante Colv. qui perperam tacitus intrusit, et secure nimis retinuerunt seqq. Edd. Sequitur' decora brachia.' Oud.

Conhumidat | Sic Aldus et Bas. columitat. Rom, Flor. Bert. genas contundit : unde alii confundit. Elmenh. Ex hac nota vix quidquam sani elicias. Conhumidat est in Flor, In Fux. convidat. In Bert. Pith. D'Orv. aliisque, item Edd. pp. Juntin. Aldi, ac vulgo cohumidat ; in Edd. Ber. Colin. Bas. pr. cohumitat: unde Soping. faciebat cohumectat vel cohumigat, sicut Liv. Andronicus apud Nonium dixit 'inhumigare.' Vulgo initio Flor. 'cespes humigatus,' Sed ibi legendum esse fumigatus ex optimis membranis sno loco videbimus. At in Glossis quoque humigatus, BeBoeyuévos. Perperam vero Colv. cum Vulc. et Merc, e Cod. Lips, edidit confundit, quod lacrymarum non est. Nam planetus descriptio statim demum sequitur. Nihil temere muto. Sed quia ex varietate lectionis et interpolatione Codd. et in iis omissione hujus verbi patere videtur scriptum fuisse verbum a librariis non intellectum, mihi in mentem venit, num scripscrit Auctor confunditat, sive obruit et plane confundit. Nam 'finditare' est apud Plautum, 'diffunditare' apud Ammianum Marcell. Plautum imitari solet Noster, Nostrum Ammianus. Alioquin humectare ora,' 'genas lacrymis,' obvia poetis est locutio, 'humidare' vel 'humitare' vel 'uvidare' invenias, credo, nusquam. A Guelf, Pal. Oxou. Par. hoc verbum cum seqq. usque ad brachia absunt rusus. Oud.

Inquieta quiete excussa] Flor. quieti. Elmenh. Quieti item Lips. Pith. Fox. et Ed. Vicent. Quiet in Bert. An scripsit hie quoque Auctor in Dativo quici? Vide ad lib. 111. init. ' securae quieti revulsum.' Lib. 1v. p. 80. ' somno recussum' ait. Crebrum est poetis ' excuti somno.' Suet. Calig. c. 38. 'expergefacta somno:' ubi vide. Oud. Velut quodam tormento inquieta quiete excussa] Lib. Iv. ' Lymphatico ritu somno recussa:' ubi dicta confer. Virgilius, (quem imitatur Noster) Æncid. x1. 'Excussus Acontens Fulminis in morem, aut tormento ponderis acti.' Ovidius: 'Terque quaterque rotatum Mittit in Euboicas tormento fortins undas:' Joseplins Bell. Jud. 11, 20, non absimili locutione: Καθάπερ δργάνω τινί τῆ δεισιδαιμονία συνελκόμενοι. Pric.

Prolixum cjulat] Roman, p. hejulat, Flor, p. heu heu ejulat. Bene. Elmenh, Atque sic edidit Seriv. hejulat Edd. Ber, Bas, pr. Mihi videtur rescribendum prolixum Eheu ejulat, pro quo passim librarii medii ævi et posteriores heu heu scripserunt. Nec enim adsentiri possum illis viris doetis, et in his Cel. Burmanno ad Virgil. Ecl. 11. 58. et 111. 100. Æn. 11. 248. ejusque cognato ad Lotich, p. 467, qui censent, præeuntibus aliquot Mss. nbique in Horatio, Virgilio, Ovidio, aliisque poëtis, pro Ehcu legendum esse hen hen; quia existimant e brevem esse syllabam, adeoque locum in spondeo pede habere non posse, decepti vulgari scriptura Terentii Heant. A. I. 1, 31, 'Quæso, quid de te tantum meruisti? Ehen!' ubi certe Iambus esse debet in ultima sede. Sed animadvertendum simul iis fuerat, ibi deesse syllabam; nisi synalœphæ admittamus neglectionem. At verissime summus Bentleius illic, et

in Eunucho, A. iv. 4, 47, atque alibi ex antiquissimis Codd. restituit Oici, vel Eoiei, tribus syllabis: unde contractum et bine metrica lege productum est Eheu. Immo ut Charisius ait p. 1. 'Natura longæ syllabæ, aut ex nna syllaba producta vocali sunt, ut e, o.' Adha c vetustissimæ membrana, tum Virgilii, tum Horatii, nbivis fere E servant. Merum ideirco librariorum commentum censeo enm aliis esse istud geminatum heu heu. Adi Drakenb, ad Silium lib. x1, 212. Bronkh. ad Tib. lib. 1. 11. 81. Propert. lib. 11. Et. 24, 37. 'Certus eras, chen! quamvis nec sanguine avito Nobilis, et quamvis non ita dives eras,' Obiter moneudum ibi in Mss. uno excepto, exarari nauita: unde librarios Propertio cognomen Nautam fecisse notum est; sed miror, non subolnisse viris doctis, corrigendum fuisse hand ita. Nam non nimis a corrupta scriptura recedit. Oud.

Discissaque interula] Onomast, vetus: 'Interula, χιτωνίσκος.' Pric.

Verberabat] In Lips, Reg. Fux. Pal. Guelf. Oxon. Par. eum Edd. Colv. Vulc. Merc. Wow. Pric. est verberabat. Sed Flor. D'Orv. Fulv. Pith. et alii cum Edd. O. usque ad Colv. item Elm. Scriv. Florid. dant converberat, sive utraque brachia simul verberat, utsupra 'columectat genas.' Lib. 1x. p. 206. 'Qua pugnis, qua cubitis, qua morsibus totam faciem, manusque ejus et latera converberat.' Adde Lexica. Oud.

Participatis nocturnis imaginibus]
Pal. participat nocturnarum imaginum
secreta. Elmenh. Immo in Pal. Oxon. Guelf. utroque, Reg. Par. Inc.
itidem exaratur, n. im. sec. participabat, non participat, ut scribit quoque
male Pric. In D'Orv. et participatanocturnorum imaginum secreta. Quia
vero omnes illi codices in hoc Charites somnio admodum mutili et interpolati sunt, non ausim cum Pric.
eam lectionem reponere. Nam et

hine, collatione cum reliquis Codd. et Edd. facta, refingi posset: nocturnarum imaginum secretis participatis: a qua conjectura non sum alienus. Oud. Nec iamen cum quoquam participatis nocturnis imaginibus] Reponamus Oxoniensis, Fuxensis, et Palat. Mss. scripturam, quæ fere sic habet: Nec tamen cum quoquam nocturnarum imaginum secreta participat. Pric.

Indicio facinoris prorsus dissimulato]
'Non ulli cordolio patefacto:' ut
infra lib. 1x. locutus, Idem,

Tacita decernit] Vulgo, tacite. Elmenh. Istud Adverbium tacite prave Colvius, et qui eum de more secuti sunt, reposuerant pro Adjectivo tacita contra Mss. O. et Edd. Vett. ac genium Appuleit. Sic 'tacitus inprecatus,' 'tacitus avolavit,' immo statim 'taciti cocamus,' 'tacitus accedas.' Lib. 1x. p. 186. 'tacitus ingemiseerem: 'et similia immumera. Vide ad lib. 1. p. 14. 'Ignavus ibat:' ad lib. vp. 92. 'festimates adveniunt:' ad lib. vii. 139. 'libentes accedunt:' et creberrime. Ceterum in Oxon. et D'Orv. est decretit. Ond.

Petitor, uderat] F. udorat. Brant. Sie plane legitur in D'Orv. membranis. Verum tamen id verbum nimis abrupte hie poneretur. Appuleius in tali negotio ait: 'Sie adorat,' prolata verba tum subjungens. Vulgatum insuper tirmatur ex lib. v. p. 90. 'jamque aderat ignobilis maritus:' et ita de sororibus Psyches in malam partem adreniunt. p. 92. Et similia sæpius. Oud.

Aures obseratas de nuptiis obtundens] Ibidem: A. o. ad nuptias o. Donatus ad Andr. 11. 2. 'Obtundere, sæpe repetendo dicere: translatio a fabris, qui sæpe repetunt, aliquid malleo trudendo.' Suidas: Διατεθρυλλημένος τὰ ὅτα οἶον, κατηδολεσχημένος ἡ, οἶον, πλειστάκις, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν πλεῖστα ἀκηκοώς. Pric. Obseratus aures] Horatius: 'Quid obseratis auribus fundis preces?' Idem.

Astuque miro personata] Υποκριθείσα. Forte mimo. Vide pag. seq. Soping. ad morg. Atqui mimus eo sensu non pro mimico ponitur, sed est substantivum, sive ipsa simulatio. Vide ad Suct. Tib. c. 24. Plin. lib. vii. c. 12. Minimum commendationis peregerit. Auctor etiam passim 'artibus' et ' sagacitati ' jungit vocem mirus, ut lib. 1x. p. 188, lib. x. p. 212, 223, &c. ac saspissime mirum pro singulari, novo, magno, &c. sumit. Vide Pric. ad 1. h. p. 469. Nec seens alii. Vell. lth. 11. 27. ' miro opere fabricati.' Vide Burm, ad Flace, Valer, lib. 1v. 551. ' mira senecta majestas.' Virg. An. IV. 458. 'mirus lonor.' Barth. lib. XXIV. Advers. c. 12. Oud. Illa dementer aspernata sermonem Thrasylli astuque miro personata, Sc.] 'Anarifoai αδτον έδυξεν, άντιλέγειν γάρ οὐκ ἀκινδυvov Av. ut iv. Achillis Tatii. Penclope de procis suis apud Homerum: Οί δὲ γάμον σπεύδουσιν, έγω δε δόλοις τολυπεύσω. Ρεις.

Adhue, Se. carissimi mariti facies pulchra illa in meis dirersatur oculis] Curtius de Alexandro mortuo: 'Vigor ejus, et vultus educentis in pra-lium milites, obsidentis urbes, &c. occurrebant oculis.' Quomodo hie frater simiendum vide in pag. 22. notatis. Idem.

Odor cinnameus ambrosei corporis] Cantic. Solom. 1. 1. 'Οσμή μύρων σου ύπερ πάντα άρώματα. vide et iv. 13. 14. 15. Plutarchus Sympos. 1. 6. de Alexandro: Λέγεται και τοῦ χρωτὸς ἡδιστα ἀποπνεῖν, ἄστε καταπιμπλάναι τοὺς χιτωνισκους εὐωδίας άρωματίζούσης. In Epistola Smyrnensinn de Polycarpo jam igni adn oto: Εὐωδίας τοσαύτης ἀντελαβόμεθα, ὡς λιβανωτοῦ πνέσντος, ἡ ἄλλου τινὸς τῶν τιμίων ἀρωματων. Lucianus de Endymione: 'Αναπνεῖ τὸ ἀμβρόσιον. adde Gen. 27. 27. Idem.

Boni ergo et optimi consules] Hand inepte, nec incleganter, nescio nunc quis, ex amicis meis, conjecit: Boni ergo, a optime, consules, per ironiam, ut Thrasyllum securius deciptat Charite: quomodo et paullo post dixit, 'mi Thrasylle,' ut videbimus. Lib. x. pag. 229. ' Non prius, Medicorum optime, '&c. In Apolog. p. 559. 'Accipe, inquam, filiorum optime.' Estque frequens allocutio gratiam captantium. Lib. t, p. 16. 'parens optima, die oro.' Adde N. Heins, ad Ovid. lib. t. Trist. 7. 5. ' Hac tibi dissima as, sentis tamen, optime, dici.' Invitis tamen Mss. tutins est mbil novare. Nam explicari potest per incrementum, quo frequenter Auctor utitur. Quasi dicas boni, immo optimi e nsules. Similiter Cicero pro L. Manil. c. 18. ' Magua ac multo maxima parte.' In l'ith, bono. Ond. Optimi consules Lib. vt. ' Et, quod a me retenta, &c. non sis, optimi consule.' Pric.

Si luctu leg. n. concesseris tempus] Luctu divit antique pro luctui, qua phrasi apud Varronem et alios, 'proire exercitu:' qua de re nos ad Fl. Vegetium, et Gellins lib. tv. cap. 16. Itidem lib. primo de Asino dicitur, ' primini ingressu stabulum.' De luctus tempore legitimo visum est rei illustranda Imperatoriam constitutionem subjicere, quæ est in l. si qua c. de secondis nuptiis. 'Si qua ex feemuis perdito marito intra anni spatinm alteri festinaverit unbere, (parvum enim tempus post decem menses servandum adjicimus, tametsi id ipsum exiguum putemus,) probrosis innsta notis, honestioris nohilisque personie et jure et decore privetur, atque omnia, quæ de prioris mariti bonis vel jure sponsalium vel judicio defuncti conjugis consecuta amittat.' Decem menses olim luctus, proinde, nt anni quoque totins spatium fuerunt, testatur Plutarchus in Numa. Gellius videndus lib, 111. cap. 16. et versus Ovidiani, ex primo Fastorum: Per totidem menses a funere conjugis uxor Sustinet in vidua tristia sig-

na domo.' De L. Ascanii Eppicani conjuge elegaus et digna memoria inscriptio vetus inter Baias et Anversam : Liviæ Rufinæ nomen illi fuit; pars inscriptionis saltim adhibenda caussa brevitatis; 'Quæ adfecta cineribus conjugis adeo fuit, Ut ad secundum nullo umquam tempore transire Voluerit; quamvis din superviveret: et artas, l'osceret et valida natura virilem, Quem semper servavit, animum fidemque, Pudicitræ quasi mutare compelleret, Et ne brevem domesticam pugnam credas post maritum Vix. Ann. L. m. VIIII.' &c. Quod ad luctui præscriptum tempns, de co remissum quoque fuisse, cum privatis, tum publicis de causis, didici ex Festo: 'Minuitur,' inquit, populo luctus achs dedicatione; cum Censores lustrum condiderunt; cum votum publice susceptum solvitur. Privatis autem, cum liberi nati sunt; cum honos in familia venit; cum parens aut liberi aut vir aut frater ab hoste captus domum redit; cum despousa est; cum propiore quis cognatione, quam is, qui lugetur, natus est; cum in Casto Cereris est, omnique gratulatione.' Post cladem vero Cannensem, dum non essent matronæ, quæ sacra Cereris facerent, propter frequentiam lugentium, institutum Romæ fuisse, ne amplius centum diebus lugeretur; præter alios idem quoque Festus memoriæ prodidit. Stewech. D'Orvil. Fux. Guelferb. sec. quoque cum Edd. Elmenh. Scriv, et Florid, luctui. Quod tamen non necesse est, ut bene monet Stewech. Adi ad lib. 1. pag. 4. Immo lib. iv. p. 86. 'luctuque publico congruens justitium.' Sed l. IX. p. 198. edunt omnes 'pausam luctui fecit.' Inscriptionem, cujus partem hic refert Stewech, suspectæ fidei vide apud Grut. p. cccv. 2. legitimi Guelf. pr. Tum confeceris a m. pr. Guelf. pr. Oud.

Quoad residuis mensibus spatium reliquum compleatur anni] Apud Achillem Tatium ubi supra: Ἐπένευσεν ἡ γυνὴ, (dissimulanter, ut hic Charite,) ἀξιοῖ δὲ, &c. ὁλίγην αὐτῷ χαρίσασθαι ἡμερῶν προθεσμίαν. De annuo luctus spatio vide c. 12. de divers, temp. prascript. Cujacium, et hoc loco Beroaldum, Pric.

Tum meum p. tum, &c. | Tum bis cum Lips, Cod. habeut Reg. Fux, Pal, Oxon. Par. D'Orv. et Edd. Vulc. Merc. Wow, Pric. de more; et ex perpetua fere variatione. Sed tamen Mss. autiquiores in hisce edere magis solent quum et tum; ut Flor. Pith. cum ceteris Edd. Consule omniuo Drakenb, ad Liv. lib. 1. c. 22, ' Quum ætas viresque, tum avita quoque gloria: et ad lib. vr. c. 23. ' Ferox quum ætate ct ingenio, tum multitudims spe inflatus.' In D'Orv. est, quæ res testes tum m. p. tum et t. In Guelf. utroque, annique res fastum m. &c. Seenndo loco in Guelf. Jec. tumen. Ond. Que res, cum meum pudorem, tum ctiam tuum salutare commodum respicit | In Andria Terent, ille: 'Si in rem est utrique,' &c. ubi Donatus: ' Bene, utrique: non alteri utile, alteri inutile: cur suum pudorem dixerit, ex lib. viii. 10. et 11. disce: cur 'commodi salutaris' meminerit, continuo subjungit. Ovidius, ctiam in nuptiarum argumento: 'Quamvis properabitis ambo, Differ, habent parvæ commoda magna moræ,' Pric.

Immaturitatem nuptiarum] In Jure enim inmaturum dicitur matrimonium, quod intra luctus tempus contrahitur. Vide Cort. ad Plin. lib. 1v. Ep. 2. 'nuptiæ lugentis inmaturæ.' Oud. Indignatione justa Manes acerbos mariti ad exitium salutis tuæ suscitemus] Lib. 1x. 'Certe larva, vel aliquo diro numine immisso violenter ejus spiritum expugnari.' Acerbos, ante tempus factos. Virgil. 'Funere mersit acerbo.' Servius: 'Immature: a pomis

translatione facta:' supra hic hi Manes ipsi: 'Acerbæ mortis meæ casu,' &c. Pric.

Nec isto sermone Thrasyllus sobriefactus, &c.] Lib. 1x. 'Nec isto saltem tam nefario scelere impuratissima illa capita confutari, &c. potuere.' 'Sobriefactus, σωφρονισθείs.' Idem.

L. sauciantis susurros] Non male sauciantis exponit Beroaldus 'aures Charites vulnerantis.' Quis cnim nescit, linguam tam in sacris, quam profanis libris comparari cultro, gladio, vel telo? Quia tamen in Mss. optimis et in his Pith, est satiati sine sensu, opinor corruptum hoc ex latratu, sive lascivo gannitu, nt alibi sa pe, instar canis Veneris rabie incensi, coitumque poscentis, et, nt subdit, 'inprohis susmris.' In malam partem hic latratu quam gannitu malnit Auctor, quomodo mali oratores apud Ciceronem 'latrant magis, quam loquuntur.' Et Varro, 'eni lingua procax oblatrat senatum.' Sil. lib. viit. 251. quomodo et Graci ύλακτείν et ανθυλακτείν τινα dicunt. Vide Elian, de Anim. 1v. 19. Long. Past. 1. 15. ac 'canina verba latrant' Ovid. in Ibid. vs. 234, et Val. Max. lib. viii. 3. 2. ' innsitatis ford latratibus.' Atque Electra apud Sophoclem vs. 301. τοιαθθ' ύλακτεί. Oud. ciantis] Cujus verba instar jaculorum sauciabant, convulnerabantque aures Charites, et mentem. Beroald.

Ingerere] Colvii vel Lips. invergere expresserunt Vulc. Ed. pr. et Merc. cum Edd. Wow. et Pric. Beroaldi commentum ingerere propagarunt Junt. Ald. Colin. Bas. Vulc. Ed. sec. sed inurgere etiam D'Orv. Reg. Fux. inarguere Oxon. Par. et inurguere Pith. Guelf. ambo, Ed. Vicent. quod merito probarunt Wow. Pric. et divulgarunt Elm. Scriv. Florid. Id multo est efficacius ac bene latratui convenit, et idem, quod supra dixit, 'instanter garrire,' ac quasi impri-

mere ci susurros. Lib. 1x. p. 152. ' Eos idemtidem urguenti sermone compriment, promerent ocius aureum cautharum.' Hoc compositum restat et apud Lucret, lib. v. 1031. ubi male inurget in Edd. aliquot. Vett. enim amarunt magis urgueo, quam urgeo, ut sexcenties a viris elegantioribus monitum est. Vide ad lib. iv. p. 70. Oud. Imargere] Emenda, ingerere. Beroald. Susurros, &c. invergere! Inurguere recte veteres editiones habent, quibus proxime accedit Oxoniensis Cod. in quo inarguere scriptum. Gloss. 'Urgues, ¿πείγει, κατασπεύδει, ἐπίκειται.' Pric.

Rericta] Nihil mutandum. Ulpianus lib. 111. de susp. tutor. 'Si datis pupillo advocatis in mendacio revincatur.' Colv. Iloc monet Colv. quia in Lips. Cod. erat evicta, ut alibi passim. Sed revinci idem esse quod convinci tam de homine, quam re, jam Lexica satis probarunt; quamque crebro revincendi verbum adhibuerit Auctor, inspicienti Indicem in Delphini usus confectum patebit. Oud.

Istud equidem certe, &c.] Sie 'illud quidem certe' in lib. Lii. § 2. ff. ad leg. Aquil. Pric.

Concedas nec. e. mihi, Thrasylle] Sie vulgo Mss. et Edd. sed perquam languide. Quanto efficacius elegantiusque est, quod servarunt Mss. Pith. Palat. et D'Orv. mi Thrasylle! Atque ita olim ex ingenio emendavit J. Gruterus lib. 111, Susp. c. 11. et haud admonito lectore ediderunt Elmenh. et Florid. Posses suspicari mihi, mi Thr. a manu Appuleii fuisse. Sed deprecanti satis declarat, cui id concedat, necesse sit. Oud. Deprecanti concedas] In fragmentis Petronii: Saltem concede precanti.' Pric.

Ut interdum tacite clandestinos coitus obcamus] Sic supra v. 'clandestinos concubitus.' 'Furtivos amplexas obire' infra lib. 1x. vocat. Interdum est interim: dum nempe reliquos dies

annus metiretur. Idem.

N. quisquam persentiseat In Guelf. persentificat. In Mss. D'Orv. Pal. et Edd. Junt. legitur præsentiscat, sive ante sentiat. Verum Charite fingit, se cavere velle, ne interim aliquis quidquam de claudestino Veneris furto sential, et persentiseere aliquoties adhibuit Auctor. Vide Indicem. Eadem confusio est apud Terent, in Heaut. IV. 5. 21. ' Ne tu id persentisecres:' et Septimium de B. Troj. l. 111. c. 25. 'Nonne adhue præsenserunt, eamdem caussam extitisse tantorum funerum:' quo loco non persuadet mihi Wopkens. Misc. Nov. Obs. t. 11. p. 66, illud esse idem quod persentire. Nam Mss. Obr. et Voss. præbent pers. uti eidem et Periz. lib. IV. cap. 3. 'reliquo adhue ad persentiendum spiritu,' non præsent. Lib. IV. c. 11. ' Moxque ad aram, quo ne hostis dolum persentisceret, aversusque a duce, resistit.' Sic Mss. meliores, non adsistit. Lib. v. cap. 12. 'Et si qui persenserant.' Item in Solino c. 6. p. 16. Ed. Salm. 'Ex ejus fumo incolæ præsentiscunt, quinam flatus in triduo pertendant.' Sed et illic sex Mss. Leidd, optimi et Ed. Cam. pers. p. 18. 'Cum visos se persentiscunt.' Ita Mss. et Edd. p. 22. 'nbi terram persentiscunt.' pag. 21. 'persenserit.' p. 27. 'ubi eas persentiscant,' p. 44. 'Indicio odoris persenserunt.' Male Ed. Cam. præs. In Oxon. est quicquam. Ond.

PAG. 160 Prolixe consentit] Lib. x. 'Prolixe, &c. pollicetur.' Pric.

Opertas ex. u. tenebras] Facile quis substituat opacas, nt Virgil. I. x. Æn. 162. 'opacæ Noctis iter.' Lucan. I. v111. 373. 'per opacas Bella geret tenebras,' sive noctis sive silvarum, ut opaca vita rustica in montibus et nemoribus Silio I. 1. 395. ac passim. Noster I. x1. init. 'Noctis opacæ silentiosa secreta:' de dogm. Plat. p. 581. 'Opacitas noctis.' Vide et de Deo Socratis p. 770. Gell. I. x. 3.

Sed tamen cave, quid mutes hoc loco. Stat. l. x. Theb. vs. 18. 'dux noctis opertæ, Sorte Meges.' Quinctil. jam citatus a Prição Decl. x. c. 15. de incantatore: 'nunc opertæ arcana mea tenebræ adjuvate.' At ibidem vox opertæ Celeb. Burmanno suspecta est, eamque vix capiens conjecit inter alia opaeæ. In Mss. ibi exaratur opinor, quod forsan ex persona perorantis dictum explicari, adeoque servari possit. Alioquin proxime accedit opimæ, i. e. spissæ, densæ, et incantatori utilissimæ, ac grande lucrum adlaturae. In Guelferb. sec. ten, ultro. Oud. Noetemque, et opertas exoptat ultro tenebras] Ex more id genus sectæ, et similium lucifugarum disciplina. Prudentius: 'Aptamque noctem turpibus Nocturnus adulter fovet.' Horatius: 'Nocturnis ab adulteris.' Scholiastes: ' Occultis: hoc enim' (i. noctis) 'tempus crimini aptum est.' 'Opertæ' (id est, operientes) 'tenebræ,' sunt quales infra 1x. 'illunem caliginem' vocat. Proverb. vII. 9. de mœcho juvene: 'Graditur in obscuro noctis, &c. in tenebris et caligine.' Job. xxiv. 15. 'Oculus adulteri observat caliginem: dicens, non me videbit oculus,' &c. Theodoretus Serm. 9. de Provident. Μοιχοί, &c. καὶ οἱ τὰ τούτων συγγενη μετιέναι τολμώντες, σκότφ συνεργφ κεχρημένοι, ταθτα ποιείν έπιχειροθσι. Ταtius Achill. 'Densa noctis gavisus in umbra Tempestiva suis torpere silentia furtis.' Infra heic lib. 1x. ' Jamque nocte promota, &c. amatorem strenuum infertad usque Dominæ cubiculum.' Firmicus vIII. 12. de huinsmodi tenebrionibus: 'Puellarum concubitus cæca nocte sectantes.' Prie. Opertas, &c. tenebras | Quintilianus Declam, x. ex incantatoris persona: 'Opertæ arcana mea tenebræ adjuvate.' Idem.

Uni potiundi studio postponens omnia] Terent. 11. 3. Eunuch. 'Mea nihil refert, dum potiar modo:' ubi Eugraphius: 'Qualibet causa sit, dummodo ad hoc perveniam, ut possim potiri.' Infra lib. 1x. de alio scortatore: ' Quidvis facere, quidvis pati paratus.' Plato in Symposio ait, robs την πάνδημον 'Αφροδίτην ασπαζομένους έραν ώς αν δύνωνται ανοητοτάτων, (melius άνοητότατα,) πρός τὸ διαπράξασθαι μόνον βλέποντας. Heliodorus lib. 1. Πόθος ακριβής, &c. των μεν έξωθει προσπιπτόντων άλγεινών τε καὶ ἡδέων πάντων ύπερφρονείν· πρός έν δὲ τὸ φιλούμενον καὶ δράν και συννεύειν το φρόνημα καταναγκάζει, supra licie lib. 11, ' Paratus vel uno suaviolo recreatus, super ignem istum porrectus assari.' Idem. potiundo studio postponens omnia] Lucilius: 'Uno hoc non omnia muto.' Phædrus: 'Nihil respiciens dum dolorem vindicet.' Idem.

Tacitus accedas | Tacitus non est in Flor. Elmenh. Neque in Palat. ac displicaisse videtur Elmenh, et Scriv. qui uncinulis circumscripsere, forsan quia sequitur 'unoque' (Reg. uno quoque) 'sibilo contentus;' quasi ideo non posset dici ' tacitus accedere.' Sed ita Tibull, 1. 1. 2. 32. ubi bene Nostri locum adfert Broukhusius: 'Et vocet ad digiti me taciturna sonum.' Mamert. in Genethl. c. 3. 'Auræ tacitæ labuntur.' Adde Burm. ad Æn. 11. 225. Liv. l. 1. c. 16. 'taciti arguerent.' In Fux. Guelferb. utroque, tacitus for, m. Ond. Quam probe veste contectus, omnique comite viduatus, &c. fores meas tacitus accedas | Et statim: 'Te, &c. ad meum perducet cubiculum.' Infra lib. 1x. ' Jamque nocte promota solum perducit ad domum, probeque capite contectum amatorem strenunm infert adusque Dominæ cubiculum:' ad quem locum de adulteris coopertis plura. Pric.

Sibilo] Lib. 1x. 'Januam pulsat, sibilo etiam præsentiam suam denuntiavit.' Elmenh. Vide Pric. Oud. Unoque sibilo contentus] Hieronymus in Hilarionis vita: 'Tactu, jocis, nutibus, sibilis, et cæteris hujusmodi,

quæ solent morituræ virginitatis esse principia.' Tibullus 1. 2. 'Reseret modo Delia postes, Et vocet ad digiti me taciturna sonum.' Basilius Hexaëm, v11. de vipera murænæ coitum appetente: Συριγμῷ τὴν παρουσίαν σημήνασα. Desumptus mos hie amatoriæ fortasse ex castrensi militia. In fragmentis Sisennæ: 'Procul sibilus significare Consuli cæpit,' &c. Servius ad Æneid. 1x. 'Secundum Homerum, exploratores quæcunque volunt plerumque sibilo significant.' Pric.

Claustris adhærens] De clatris vide quæ quosque laudet Arntzen, ad Plin. Paneg. c. 81. 'domitas fractasque claustris feras:' et Comm. ad I'ropert. l. 1v. 5. 72. Quamvis ubivis niminm eam vocem intrudere nitantur viri docti. Arnob. l. vii. p. 214. 'feræ cavearum discutiant claustra.' Vide et ad Luc. x. 445. Verum utut sit, clatri vel clatra sunt fenestrarum vel cavearum, non januarum. ergo ob corruptam Editionis lectionem quid novandum. L. I. p. 8. 'non claustra perfringi, non fores Adde p. 10. 'ad claustra evelli.' pessuli recurrunt :' et Pricæmm. Ad ventu rursus antique Pith. Oud. Nutricem, &c. quæ claustris adharens, excubabit adrentui tuo] De simili 1. 6. Tibullus : ' Hæc mihi te adducit tenebris, multoque timore Conjungit nostras clam taciturna manus. Hæc foribusque manet noctes affixa, proculque Cognoscit strepitus me veniente pedum.' Pro claustris Colvins clatris, insulsissime : lib. 111. ' Domus januas, &c. evellere gestientes, claustrisque omnibus, &c. violenter evulsis,' &c. et vii. 'Januæ claustra sedulo exploraverat,' &c. adde l. xvii. § 1. ff. de action, empt. et vend, Pric.

Nec sequius aliquid suspicatus] Lib. 1X. 'Nec quidquam moratus ac suspicatus,' &c. eod. lib. 'Ac nihil etiam tunc sequius suspicatus.' Terent. 1. 1. Andriæ: 'Nihil suspicans etiam mali.' Idem.

Sed exspectatione turbidus] Menander: Πραγμ' ἐστιν ἐπίπονον τὸ προσδοκάν. Velleius Paterculus lib. π. 'Difficilis est, &c. utcunque conceptæ spei mora.' Achilles Tatius lib. τν. Οὐ δύναταί τις τρωθείς ἀνέχεσθαι. Sallust. Jugurth. 'Animo cupienti nihil satis festinatur.' P. Syrus: 'Est cupiditati et ipsa tarda celeritas.' Idem: 'Etiam celeritas in desiderio mora est.' Firmicus viii. 12. 'Puellarum concubitus cœca nocte sectantes, et nimio impatientiæ ardore poscentes.' Idem.

De dici spatio, et resperæ mora querebatur] Tacitus Annal. n. 'Vix diei moram perpessus.' Cassianus x. 2. de monacho acedia tentato: 'Solem, velut ad occasum tardius properantem, crebrius intuetur.' Sensu Appulciano Ovidius in Epistolis: 'Longa mora est omnis nobis quæ gandia differt.' Idem IV. Metamorphos. Pacta placent, et lux tarde discedere visa est.' Clandianus in de nupt. Honorii et Mariæ: 'Incusat spes ægra moras, longique videntur Stare dies, et lux tarde discedere visa est.' Heliodorus de Thyami lib. I. 'Υπό της περί την Χαρίκλειαν ἐπιθυμίας, καὶ παρούσαν ώραν ἀπέραντον χρόνου μηκος els ὑπέρθεσιν ἡγούμενος. Macrobius Saturnal, IV. 6. 'Nascitur præter hæc de nimietate amatorium pathos. Si mihi non hæc lux toto jam longior anno est.' Aristænetus: "Απαντα βραδύνειν εδόκει τῷ 'Ακοντίφ' καὶ οὐτε ἡμέραν έκείνης (qua Cydippen duxerat) ενόμισε μακροτέραν είναι, ούτε νύκτα της έκείνης νυκτός βραχυτέραν. Idem.

Sol tandem nocti decessit] Pith. Edd. Vett. noc. tand. Reg. Fux. dec. noc. Oxon. Guelf. pr. nocte. Male. Dicitur enim hoc, ut 'decedere alicui de via' passim. Sic Varius et Virg. Ecl. VIII. SS. 'nec seræ meminit decedere nocti:' ubi vide Ursin. Alioquin vulgarius est cessit, ut I. III. p. 53. 'Quod ni Sol nocti cessisset.'

Transfertur etiam ad homines. Vide me ad Sueton. Cæs. c. 59. 'cederc adversæ tempestati.' Et forsan restituendum Septimio de B. Troj. l. 11. c. 4. 'Igitur adventante nocte cunctis cupientibus requies belli facta:' ubi Ms. Perizon. ccdentibus. Bene, si adventanti nocti reponamus. Oud.

Et imperio Et ex imp. est in Edd. primis et Beroaldi ; sed et imp. Mss. Flor. atque Edd. Junt. Ald. Colin. Bas. Colv. Vulc. Merc. nt copulæ hic sit rursus abundantia. Placet tamen id quod reposnit Wower. ex cum segq. confirmaturque a Reg. Fux. Oxon. Pith. Guelf. utroque, Bert. D'Orv. Coll. Voss. etiani Nostri de more, præpositionem passim addentis; uti 'ex studio,' 'ex viribus,' 'ex jussu.' Prica o adridebat magis et. Idem. Adornatus | Adhortatus. Colv. Sic etiam est in D'Orv. Guelf. pr. Quod placebat Sopingio et Pricæo, passive pro 'stimulatus,' 'incitatus,' ut opinor. In Coll. Voss. est exhortatus. Sic passive dixit 'cohortatus' Cato apud Gellium I. xv. c. 13. Noster 'canes inhortatos' l. 1x. p. 203. de qualibus participiis plura vide ad I. IV. p. 71. 'Gladinm deosculatum:' et stating 'mentita tarditate.' Verum non convenit ei vox imperium. Quare adornatus retineo. Nam, ut recte monuerunt interpretes, respicit ad Charites jussum, 'veste contectus et comite viduatus accedas.' Oud. imperio Charites adornatus | Contextus sient Charite præceperat: at in Fuxensi et Oxoniensi Mss. Et imperio Charites adortatus, et nutricis capt. vigilia deceptus: quam præ altera scripturam amplectimur. Pric.

Et captiosa vigilia nut. deceptus] In Mss. et Edd. est hic ordo: Et nutr. capt. vigilia d. nisi quod prave cuncta desint Edd. Wow. et Pric. Nec quidquam est mutandum. Sic l. 1x. p. 182. 'Astu captioso.' Et sic alii passim. Dein in Ed. Scriv. est ac-

ceptus, ex prioribus nutrix acceptum: 'te ad meum perducit enbiculum.' Sed ita deceptus est Thrasyllus. Oud. Irrepit cubiculum, pronus spei] Hieronymas de simili juvene in vita Hilarionis: 'Venit, præsumptum animo stuprum gerens.' 'Promus spei' hie, ut lib. 1v. 'spei fatigatı.' Falsi porro qui irrumpit pro irrepit reponebant. Lib. 1x. de simili tenebrione: 'Irrepit temerarins adulter:' sic 1v. 'caveam, &c. festinus irrepsit.' Cato apud Gellinm: 'Ibi pro scorto fuit: in cubiculum subreptavit e convivio.' Pric.

Quod immixtum vino soporiferum gerebat venenum] Lib. vii. 'Et herele suspicionem mihi fecit, quasi soporiferum quoddam venenum cantharis immisceret.' Idem.

Mentita d. tarditatem | Mediceis membranis accedunt D'Orvillianæ, passive ex frequenti tum aliorum, tum præcipuo Appuleii usu. Supra lib. 1v. p. 66. 'ementita lassitudine.' v. p. 105. 'mentito nomine:' et h. l. p. 157. 'mentitæ pietatis.' Lib. IX. p. 184. 'stupore mentito.' p. 186. 'mentita præsumtione Dei.' x. p. 213. 'mentitis lamentationibus.' p. 230. 'mentitas lacrimas uxoris.' Quocirca Ablativum recepi; licet et lib. 1x. p. 193. 'Intrepidum mentita vultum:' sed ubi multi Ablativi sunt proximi, Oud.

Crebris potionibus, &c. facile sepelivit ad somnum] Plantus: 'Ut me deponas vino cam affectas viam.' Pric. Sepelivit ad somnum] Lib. 11. 'In profundam quietem sepulto.' Idem.

Jamque eo ad omnes injurias exposito ac supinato] Sic, 'vinctum, omnique patientiæ expositum,' Seneca lib. 111. de Ira dixit: bene autem de ebrio, expositum: supra lib. v11. 'Omnes vino sepulti jacebant, omnes parati morti, et expositi.' Basilius de poculis obruto: "Ετοιμος παθεῦν τοῖς έχθροῖς ὅσα βούλονται. exemplum in Oloferne: bene et supinato, quod alie-

no arbitrio subjectissimum notat. Lib. 1X. 'Nec ille, ut primum humi supinatus est, vel repugnare, vel omnino munire se potuit.' Infra hoc libro: 'Supinato illi, &c. immanem draconem mandentem resistere,' Id.

Introvocata Charite] Onomast. vetus: 'Ιπτονοςο, είσκαλέω.' Idem.

Masculis animis, impetuque diro] Lib. 1X. 'Ardentibus animis, impetuque vesano.' Idem,

Fremens invadit] Colvins, ferine invadit, inficete: supra lib. 1v. 'Gemens ac fremens indignatione.' Idem.

Ac superstitit sicurium, et inquit? Superstitit, quod in Pith, et Edd. est ante Colv. Pricans sumsit in prasenti, supersistit rejiculum putaus, ad Apol. p. 41. Perperam omnino. Li suffragantur Mss. reliqui. Quod si Fux. supersistens ab aliis confirmaretur, lubens in eam lectionem inclinarem. Sed in mea collat, est supersistit. Tum sucarium, siccarium de more in Mss. et Edd. aliquot. En! inquit confirmant Mss. O. Pithœano excepto. Vide ad p. 155. Oud. Supersistit sicarium] Virgilins, non dissimili materia: 'Quem Turnus superadsistens, sic ore profatur.' Pric.

En carus maritus] Guelf. sec. etrus. Oxon, Guelf, pr. etiam trux m. Quod intrusum est ab nasutulo, qui non capiebat solitam Auctoris ironiam : nec melior est lectio, quam prolatam per Pontanum lib. 111. Anal. c. 17. ex conjectura exhibent Wower, et Prieæns, carus mariti: quod sine addito substantivo Appuleiani ævi Latinitas adhuc non patiebatur, licet lib. IX. p. 202, 'per snam snorningne carorum salutem' occurrat. Multum præstaret tunc scriptura Regii Codicis, En curus amicus. Sed per amarım sarcasmum Thrasyllum Charite vocat maritum, quod quasi sponsalia jam cum ipsa contraxerat, et sua spe futurns erat maritus. Uti 'Mariæ maritus' Josephus Matthæi c. 1. 16. Sic 'socer' et 'gener' de futuro socero et genero. Vide ad Terent. And. iv. 4. 53. Serv. ad Æn. 11. 343. Burm, ad Valer, Flace, lib, 111, 497. 'Conjux de sponsa' apud Virg. Ecl. viii. 18. Æn. ix. 138. Tibull. iii. 2. 4. nbi vide Broukh, et ipse 'maritus de sponso,' ibid.' Lib. 111. 4. 31. 'Virgo deducta marito:' quo loco consule ennidem, ac Pricæum ad lib. IV. p. 81. 'Tabulis etiam maritus nuncupatus.' Immo et Nostro lib. x. pag. 227. 'exciti frater et maritus.' Oud. Carus mariti] Lib. 1x. 'Suam, suorumque carorum salutem adjurans:' ubi plura dico. Oxon. trux maritus. Pric.

Qui meum sanguinem fudit] Mariti mei: lib. 1v. Psyche ad parentes: 'Quid spiritum vestrum, qui magis meus est, &c. fatigatis?' Idem.

Quod fraudulentos ambages in meum concinnavit exitium] Lib. 1x. 'Seænas fraudulentas in exitium mariti subdolis ambagibus construebat:' de voce 'concinnare' supra pag. 146. dixi. Idem.

Oculi isti quibus male placui] Quibus dum placerem, male fecisse videor mihi: 'plus justo placui,' Horatius diceret: Beroaldus locutionem non intellexit. Hippolitus apud Senecam: 'Sum noceus, merui mori, Placui novereæ.' Seneca alter consol. ad Marciam cap. 24. 'Nullius spei se præbuit, et cum quarundam usque ad tentandum pervenisset improbitas, erubuit, quasi peccasset quod placuerat.' Idem.

Qui quodammodo jam futuras tenebras auspicantes] Scriptor Sapientiæ XVII.
20. de Ægyptiis: Ἐκείνοις ἐπέτατο βαρεῖα νὺξ, εἰκὰν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους. Cyprianus in de hab. virg. 'Andaci conatu crines tuos inficis: malo præsagio futurorum capillos jam tibi flammeos auspicaris:' ex quibus forsan desumpta hæc Hieronymi: 'Nec caput' (filiolæ tuæ) 'gemmis oneres, nec capillum irrnfes, et ei aliquid de gehennæ ignibus au-

spiceris.' Idem.

Quiesce securus, beate somniare. Non, &c.] Temere et contra genium Appuleii ex unico Bertin. Codice, coque recentissimo edidere Elmenh. et Scriv. secure, et audacius Wower. et inde Elmenh, ceterique contra Mss. O. et Edd. priores somnia, non ego te. Verosimilius ex somniare effinxerat Sciopp, somnia: te non ego. Sed somniare deponentialiter usurpatur. Vide ad lib. ttt. p. 57. 'Vigilans somniabar:' ut est in aliquot Mss. Quare nil temere mutandum erat. Si quis tamen te putet hic necessarium magis, quam ego, Scioppii amplectatur conjecturam. Oud. Quiesce secure] Judic. 18. 27. 'Venerantque in Lais, ad populum quiescentem et securum.' Pric.

Quiesce secure, &c. non ego te gladio, non ferro petam Infra lib. 1x. ille: 'Nihil triste de me tibi fili metuas: non sum Barbarus, nec agresti morm squalore præditus: nec ad exemplum mæchæ truculentæ sulphuris te lethali fumo necabo.' Idem.

PAG. 161 Absit, ut simili m. g. c. m. m. coaqueris] Paræanns quoque et Pithœanns ac Guelferbytani suffragautur Edd. ante Colv. non agnoscendo τὸ velim. Sed cum ceteri Mss. Flor. Reg. D'Orv. Pal. &c. inserant relim, quod vel sic satis defendi potest, unice tamen placet conjectura sive Colvii, sive Lipsii : vel in simili m. genere, ένεργητικώς. Istud in præ ignorantia, et hand adtenta Appuleiani styli observatione sæpe ejectnm vel corruptum est. Vide Ind. Notarum. pag. seq. in 'unita sepultura marito perpetuam conjugem dedere.' Sic apud Colum. lib. 111. in f. 'vel inseras' corrupit Sangerman, librarius in relim seras. Oud.

Vivo tibi morientur oculi] Seneca Snasor. vii. 'Vives, sed eruentur oculi tibi.' Donatus ad Terentii Eunuchum: 'Iu oculos maxime sævire fæminas, et Tragædiæ omnes et Comædiæ protestantur.' at hie de causa adæquata oeuli excæcati. Terent. 111. 2. Adelph. 'Adolescenti ipsi eriperem oculos :' ubi Donatus: 'Bene oculos amoris indices' (malim illices scribi) 'et flagitii adjutores.' Morientur hie, ut apud Euripidem, δμμάτων φόνοs. Philo in de Princip. creat. 'Οφθαλμοὶ μὴ βλέποντες, νεκροί. Pric.

Dormieus] Homo dormieus nihil videt nisi in somnis, et per nocturnas visiones, qui exoculatus est, nihil videre potest, nisi in somnis et dormiens. Talem videndi usum Thrasyllo renunciat. Beroald.

Faxo feliciorem necem inimici tui quam eitum tuam sentias] Sirachides XXX.

17. Κρείσσων θάνατος ὑπέρ ζωὴν πικράν. Saxo Grammatiens lib. vi. 'Cavendum duxerat, ne clarissimas manus turpissimi ciuiflonis exitio commodaret: improbi amoris faces gravius ignominia quam morte multatas existimans; ita a quibusdam calamitosus exstincto punitior existimatur.' In veteri Onomast. 'Faxo, ποιήσω.' Pric.

Lumen certe non videbis] Tobias ad Angelum Raphaëlem v. 12. 'In tenebris sedeo, et lumen cæli non video.' Ibid. x1. 8. 'Aperientur oculi ejus, et videbit pater tuns lumen cæli.' Artemidorus lib. v. de cœco: Τὸ φῶς εδλεπε. Idem.

Manu comitis indigebis] Χειραγωγοῦ. vide, si videbitur, non injucunda ad Act. 13. 11. adnotata. Idem.

Charitem non tenebis] Tenebis proprie dictum. Lib. v1. Puellam elegit, &c. teneat, &c. ad quem locum pag. 124. notata confer. Idem.

Nuptiasque non frueris] Sic Pal. et Flor. Vulgati, nuptiis non fr. Elmenh. In solo Flor. est nuptiasque. In Regio, Fux. Gnelf. utroque, Palat. Oxon. nuptias. Vere, non nuptiis. Cum Accusativo verbum fruor quoque construxere Veteres, Cato, Plantus, et Terentius. Vide Elmeuh. in Indice, Faërnum ad Heaut. 11. 4. 21. In-

genium frui.' Scheffer, ad Phædr. lib. 1v. F. 4. 'ne data possideant aut fruantur.' Placuit etiam Heiusio ad Ovid. lib. 11. Art. 227. Infra lib. 1x. p. 192. in Ms. et Edd. aliquot, 'libertatem fruitur.' Oud.

Nec mortis quiete recreaberis, nec vitæ voluptate lætaberis] Apud Quintilianum ille Declam. XII. 'Sic tabnimus, ut, &c. nec vivos habeamus, nec mortuos.' Optatus Milevitanus de Corah et sociis ejus: 'Ne beneficium de mortis compendio consequi viderentur, dum non esseut digni vivere, nec mori iis concessum est.' Tacitus (at proposito diverso) de Poppæa, Annal. XIV. 'Malorum præsagio jam a vivis exempta, unodum tameu morte acquiescebat:' scribe, e riris, et, morte quiescebat. De 'nortis quiete' supra pag. 40. dixi. Pric.

Errabis inter Oreum et Solem] Multimodis miseri sunt, misereque vivunt homines cæci. Chrysost, in Johan, homil. 16, fol. 603, Edit. Savilii: εὶ γὰρ οἱ τὸ φῶς τὸ ἡλιακὸν μή θεώμενοι, παντός θανάτου πικρυτέραν ύπομένουσι ζωήν, τί παθείν είκδς τους τοῦ φωτός αποστερηθέντας εκείνου; ενταθθα μέν γάρ έν τούτφ μόνφ άθυμία. έκει δέ οὐ μέχρι τούτου μόνον (καίτοι καί εί τούτο μόνον ήν το δεινον, οὐδὲ οὕτως Ισον το τής κολάσεως ήν, άλλα τυσούτω χαλεπώτερον, δσον δ ήλιος έκείνος τούτου κρείττων ασυγκρίτως έστί.) νῦν δὲ καὶ ἐτέραν ἐστὶ προσδοκήσαι τιμωρίαν. Elmenh. ortum] Lego orcum, hoc intellectn: luminibus orbatus erat, incertus et dubius atrum viventibus an defunctis sit annumerandus. Nam nec plene vivus dici potest, cum careat usu oculorum, qui vitam a morte distinguant: nec plene mortuus, cum ambulet et spiret : sed inter Oreum, hoc est, Plutonem, qui Deus est tenebrarum, et Solem, qui Dens est luminis, intermedius, et quasi in meditullio mortis ac vitæ collocatus videtur. Beroald. Incertum simulacrum errabis inter Oreum et Solem] Seneca Controvers. 111. 5. 'Nihil est miserius quam incertum inter vitam mortemque destitui.' Theseus in ejusdem Hippolito: 'Ambiguus ut me sortis ignotæ labor Detinuit inter mortis et vitæ mala.' Idem Controvers. 1. 3. 'Inter Superos Inferosque jactata, in novam pænam revixisti.' Miritice antem Appuleii locum illustrant Artemidori ista: 'Εδυξέ τις λέγειν τινά έαυτώ, ἀποθανείν μη φοβού, ζην δε ού δύνασαι τυψλύς έγένετο δρθώς, καί κατὰ λόγον ἀπυβάντυς αὐτῷ τοῦ τοιούτου. οὐκ ἐτεθνήκει γὰρ, παρόσον ἔζη οὐκ ἔζη δέ, παρόσον τὸ φῶς οὐκ ἔβλεπε. lib. v. § 78. Pric.

Quodque est in arumna miserrimum, nescies de quo quararis] Seneca Agamemnone: 'Nec hoc levamen denique arumnis datum est, Videre saltem et nosse quo percas malo.' Guntherns lib. x. 'Vehementibus ora sagittis Figuntur: neque scire licet, neque cernere fas est Vulneris auctorem.' Idem.

At ego sepulcrum mei Tlepolemi t. l. cruore libabo] Conjecturam Beroaldi litabo Elmenhorst, et Scriver, in contextum receperant. Sed, quæso, quid erit 'litare sepulcrum crnore?' significabit 'placabo cineres Tlepolemi tuo cruore;' ejusque manibus tuis oculis parentabo? Quomodo Servius ad /En. IV. 50. ait dici 'Deos sacris litare,' i. e. placare. Verum erravit Servius. Nemo, quod sciam, dixit 'litare Deos,' sed in dativo Diis, tum omisso, tum addito quarto vel sexto casu ejus rei, quam Diis offerebant, et qua eos placabant, quæque et ipsa dicebatur 'litare,' omisso dativo Diis. Adi Comment, quos citavi ad Suet. Aug. c. 96. 'sacrificio non litante.' Neque usquam aliter locutus est Auctor noster. Lib. 11. in f. 'tanto numini litemus.' Lib. 111. p. 48. 'de latronis hujus sanguine legibus vestris et disciplinæ publicæ litate.' Lib. v. p. 109, 'Injuriæ meæ litatum crediderim.' Lib. vi. p. 128. 'Tibi

meis cruciatibus litatum est.' Lib. hoe p. 156. 'suæ sævitiæ litatum tanto periculo.' Lib. 1x. p. 190. 'Amplexibus litabaut rudi Amori.' Lib. x. p. 230. 'Feralia mortuis litantur obsequia.' Posset quidem quis 'litare sepulcrum cruore tuo' explicare 'mariti mortem ulcisci tuo sanguine,' excitato loco Auctoris B. Hisp. c. 24. Centurionum interitio hac adversariorum pæna est litata.' Verum istins militis stylus tanti mihi non est. ut ad illum Appulcianum sermonem reformari velim. Ad hæc Mss. ad unum omnes, et Edd. ceteræ constant in verbo libabo. Quartum quidem casum cum aliis aliquoties huic verbo junxit Auctor, ut lib. x1. p. 242. primitias commeatus libant mei sacerdotes.' Tales pomorum primitias intelligit Tibullus lib. 1. El. 1. 13. Et quodeumque mihi pomum novus educat annus Libatum agricolæ ponitur ante Deo.' Ill. Bulier. ad Cic. lib. t. Tusc. Q. c. 23. censet leg. primum, ne omne pomum intelligatur Deo esse oblatum. Verum in verbo libatum satis liquet pomorum primitias modo intelligi. Unice id evincit locus ejusdem Tibulli lib. 1. El. x. 21. 'Hic placatus erat, seu quis libaverat uvam, Sen dederat sanctæ spicea serta comæ.' Adde Plinium lib. xvIII. 2. citatum a Broukhusio. p. 250. 'Insuper fluctus libant intritum lacte confectum.' p. 252. ' Deque penetrali fontem petitum spondeo libat:' nt legendum opinor. Verum et Ablativo non parcius utitur, nt lib. III. p. 55. 'litat vario latice, libat et mulsa.' Lib. IV. p. 78. 'poculis aureis, memoriæ defunctorum comitum vino mero libant.' Priore sensu Virg. Æn. vii. 245. 'Hoe auro libabat ad aras.' Valer. Prob. apud Broukh. ad Tib. p. 8. 'et hunc diem colentes lacte libant.' Lib. XI, p. 246. 'Aureum vasculum, de quo lacte libabat:' quod male sumunt ibi in Accusativo antique. Nihil igitur hic mutandum.

Sed ex iis patet voculam at vel sepulcrum mei esse corrupta. Pro at certe in D'Orvill. Cod. est ac, in Flor. et Ed. Vulc. sec. ut conjecit Colvius, ad ego sepulcrum; nt præ vesana commotæ mentis perturbatione et festinatione ego inter præpositionem et ejus casum interponatur; sicuti millies in jurejurando et precibus, ' per ego te fædera, dextram deprecor,' &c. quod et Noster adhibuit. Consule notata ad ldb, IV. p. 51. et lib. vi. p. 111. Nam alicquin passim τδ ego pronomini ejusque adjectivo vel participio medium inserit Auctor. Perperam vero hine tacite ediderunt Wower, Pric. Florid. Ego ad sep. quod ferrem, si in ullo exstaret codice, quia ego same gravis orationis ejusve periodi initio adhibetur, Vide Drak, ad Liv. lib. xx1. c. 3. ' Ego istum juvenem domi tenendum, &c. censeo.' Vel alind latet. Pro mei enim in Pith. est me, in Lipsiano ac Guelf. sec. est mis, quod ridicule Sopingins capiebat apxaikas pro mei; in Palat. nris. et pro sepulcrum scribitur sepule" passim : Hine confici potest vel ad ego sepulcrum umbris Tlepolemi, vel at ego sepulti umbris Tlep. tuo (in D'Orv. tuorum) luminum cruore libabo; quod explicat 'ejus manibus istis parentabo.' Oud. Libabo] Potes legere litabo, pro eo quod est expiabo, placaboque tali sacrificio. Beroald.

Sed quid mora temporis dignum cruciatum lucraris] Claudianus 1x. 'Dum mora supplicii lucro est.' Statius: 'Quonam usque moram lucrabere fati?' sic, 'tormenta imminentia lucrari:' lib. 111. apud Victorem Uticensem: et, 'lucrum suppliciorum captare,' 111. 17. apud Egesippum. De voce 'lucrari' hoc sensu posita ad Act. 27, 21. dixi, Pric.

Et meos forsitan, &c. imaginaris amplexus] Lucretius IV. 'Et cui quisque fere studio devinctus adhæret, Aut quibus in rebus multum sumus ante morati. Atque in qua ratione fuit contenta magis mens, In somnis eadem plerumque videmur obire.' In versiculis Catonis dictis: 'Mens lmmana quod optat, Dum vigilans sperat, per somnum cernit id ipsum.' In veteri Mimo: 'Amans, quod suspicatur vigilans, somniat:' et in Veterum Poetarum Catalectis: 'Vidi ego me tecum falsa sub imagine somui.' Servins ad 11. Eclog. 'Epichrei dicunt (quod etiam Cicero tractat) geminam esse voluptatem: unam quæ percipitur, alteram imaginariam: eam scilicet quæ nascitur ex cogitatione.' Macrobius Somn. Scip. 1. 3. ζνυπνίων unam esse speciem ait, ' cum cura animi qualis vigilantem fatigaverat, talem se dormienti ingerit : ut, si amator deliciis suis fruentem se videat,' &c. Scholiastes vetus Horatii ad Serm. 11. 'Solent hommes quod cupinnt per somnium videre.' Hegesippus 11. 2. de Glaphyra: 'In somnis Alexandrum vidit, et complecti desideravit.' Idem.

Ad alian panalem caliginem evigila] Caliginem carcitatis. Apud Senecam Quintiliani 11. 9. ille: 'Non video, nox oboritar, et crassa caligo.' Idem.

Attolle vacuum faciem] Frequens satis est locutio 'attollere oculos,' 'vultum,' 'genas.' Verum non video, quomodo hie Charite Thrasyllo vacuam faciem adscribere possit; cum eam nondum oculis orbarit, ant jubere, cum, qui supinatus jacebat, faciem attollere. Neque id opus erat: cum e præc. et seqq. pateat, oculos ipsius satis expositos Charitæ fuisse, ut cos convulnerare potnerit. Sed bene, quod Mss. aliam lectionem nobis servarint, quam temere transiluerunt eruditi. Nam etiam in Regio, Palat. Guelf. Oxon. Par. D'Orvill, scribitur ac vel at tu vel tum in vacuam (Oxon. Guelf. pr. vacuum) faciem vindictam (D'Orv. Gnelf. sec. vindicta) recognosce. Quare vix

dubito, quin legendum sit, ac tum in vacua facie vindictam recognosce. Ait Charite: Evigila ad caliginem, et tum recognosce pænam in facie, quæ erit oculis orbata. L. v. p. 97. 'In hoe parvulo cognoscam faciem tuam.' Nisi hæc velis' jungere tê vindictam, ut sit, vindicta quæ fict in tua facie, vel in tuam faciem. Nam sic Accusativus servari posset. Adi ad l. 111. p. 52. 'Cape in perfida mulicre vindictam:' et ad seq. p. 'vindicavi in mariti pereintorem.' Oud. Vacuam faciem] Oculis vacuam. Jocasta ad jam coecum Œdipum: 'Quo avertis faciem vacuosque vultus?' Pollux 11. 4. Τους οφθαλμούς εξορύττειν, κοιλαίνειν, KENOTN. Pric.

Ærunnas computa] Lib. v1. 'Quin et ceteras ejus ærunnas, &c. numerate.' Idem.

Faces nuptiales] Vide Servium ad IV. Æneid. Elmenh. Sic faces nuptiales twos illuminarunt thalamos] Ovid. ubi supra: 'Affuit Alecto brevibus torquata colubris, Suntque sepulchrali lumina mota face.' Pric.

Ultrices habebis pronubas] Pronubas, ni excerpta fallunt, cum Edd. ostentant Florentine membranæ, forsan et aliæ; probavitque cum Beroaldo Pricaus. Sed Mss. Fux. Lips. Pal. Oxon. Par. Guelf. uterque. Reg. D'Orvill, dant pravias: unde Scriverins junctim edidit, præcius pronubas, Male, si quid video. Pronubæ non præibant, sed dedneebant, comitabantur sponsam, manu ducentes, matronæ univiræ; nti et Græca παρανύμφου vox docet. Ineptit enim Isid. l. 1x. Orig. c. S. Vide Serv. ad Æneid, J. vii. 319. et Burm, ad Lucan. l. 11. 357. cum quo nunc omnino illic intelligo pronubam, matronam, non sponsam, qui sic dici nequit. Sed et eadem ratio valet contra solam vocem pronubas, distinctas a comite, quæ potins est pronuba. Quin etiam dari mihi velim exemplum, in quo sponso plures uno adsignantur

παρανύμφιοι, seu pronubi, et sponsæ plures una παράνυμφοι seu pronuba. Hinc passim tam proprie quam figurate pronuba, sponsæ et nuptiis comes, singulari numero ponitur. Exempla sunt innumera. Adi modo Brisson, de Ritu Nupt. p. 319, et in fine ejus comment, et sæpissime 'pronuba Juno.' Quod et observarunt poëtæ in nuptiis infaustis. Ovid. Epist, 11. 117. 'Pronuba Tisiphone thalamis ululavit in illis.' Lucan. 1. viii. 90. 'me prounba duxit Erinnys.' Neque obest mihi Senecæ locus, ab Elmenhorstio et Prica o allatus in CEd. vs. 614. Nam ibi emendandum est ex Mediceis membranis: 'Et mecum Erinnyn pronubam thalami traham, Traham sonantem verbera,' Nec etiam ab hac sententia demoveor Donati verbis ad Terent. Eunuch. Act. 111. Sc. 5. vs. 45. " eam in lectum illæ conlocant.' Ipsum verbum conlocant proprium est, et adscribitur pronubis.' Nam vel erravit Donatus, vel potius in genere dixit, verbum 'conlocare' esse proprium pronubis quibuscumque, licet singulis sponsæ noptiis tantum adsint singulæ. Uti Grammatici passim et in specie de 'pronubis' ubique scribunt. Male enim quidam solis pronubis adsignant Catulli jussum Carm. LIX. 187. 'Vos bonæ senibus bonis, Cognitæ bene feminæ, Collocate puellulam.' Hoc enim munus cum pronuba peragebat et sponsæ mater, et nuptæ sanguine proximæ, quæ et lectum paraverant, straverantque. Hinc apud Senecam in Phen, vs. 505, 'non te duxit in thalamos parens, comitata primos.' Ne ad alia provocem, et longior hæc fiat nota. Ob hæc omnia ab hoc loco alienas censeo pronubas, et vocem ex falsa glossa in textum irrepsisse opinor, sublata prævias, quæ unice vera erat. Ultrices habebis prævias jactantes faces furiales, et atras, pectorisque tui conscientiam perpetuo correpturas. Tædas enim faces-

que in nuptiis a pueris puellisque præferri solitas,' ut 'prælucerent' spousæ sponsoque subsequenti, ut millenis locis patet, quis tandem nescit? unde infanstis in nuptiis Eumenides sive Furiæ et 'Ultrices diræ' passim faces pra ferunt. Ovid. l. vr. 470. Metam. 'Enmenides tenuere faces de funere raptas; Eumenides stravere torum.' Ep. Her. vi. 46. 'sed tristis Erinnys Prætulit infestas sanguinolenta faces.' Adde Burm. ad Val. Flac. Argon. lib. 11. vs. 173. 'Stygias infanda ad fædera tædas:' at inprimis proprie Senec. in Troasin, vs. 1132. 'Cum subito thalami more pracedunt faces, It pronuba illie Tyndaris, mæstum caput Demissa,' Sie hic Ultrices prævice sunt, Orhitas comes sive παράνυμφος aut παρανύμφιος (de quibus vocibus, num different, nec ne, consule H. Steph. in Thes, et Comm. ad Hesych.) et pone stimulus conscienliw. Out. Ultrices habebis pronubus] Oxon. Fuxensis, et Palat. Mss. prærias: P. Fabro approbante: ego pronubas (quod Vicentina aliæque veteres editiones præferunt) non puto rejiciendum. Ovidius in Epistolis: 'Pronuba Tisyphone thalamis ululavit in illis, Et eecinit mæstnm devia carmen avis.' Seneca Œdip. 'Et mecum Erynnes pronubas thalami traham.' Pric.

Perpetuæ conscientiæ tuæ stimulum] Melius, ait Pricæus, legas, quod etiam margini adlevit J. Tollius, perpetuum, nisi enallagen malneris. Ego sane eam malo, licet p. 162. 'marito perpetuam conjugem reddidere.' Quia animadverti eam hypallages speciem aliquoties iteratam esse ab Auctore nostro. Vide ad l. 1. p. 15. 'Amnis vicinia sempiterna:' ad h. l. p. 154. 'Contentiosa pernicies:' ad l. 1x. p. 182. 'cohibita equorum curruli rabie,' non currulium. ad l. xi. p. 241. 'palmæ victricibus solis,' et 'Arabiæ felicia germina,' ut in Mss.

pro victricis et felicis. Porro in Edd. Vulc. sec. Elmenh. et Scriv. additur tuw contra Mss. O. Fanulum Guelf. pr. et in marg. al. stim. Oud. Perpetuw conscientiw stimulum] Melius perpetuum legas, nisi enallagen malueris. Pric.

Ad hunc modum vaticinata mulier, &c.] Lib. x1. 'Ad hunc modum vaticinatus sacerdos:' et v1. 'Sic turris illa, &c. vaticinationis munus explevit.' Idem.

Acu crinali] Acus ad crines distinguendos in mundo muliebri. Tertullianus de pænitentia: 'Cedo acum crinibus distinguendis, et pulverem dentibus elimandis.' Idem de virginibus velandis: 'Vertunt capillum, et aen lasciviore comam sibi infernnt, crinibus a fronte divisis apertam professa mulierositatem.' Petrenius: Et huie Psyche acu comatoria cupienti mihi invocare Quiritium fidem malas pungebat.' Colr. Hieron. in Esaiam lib. 11. cap. 3. f. 15. ' Habent acus mulieres, quibus ornatorum crinium compago retinetur, ne latins fluant, et in sparsos dissipentur capillos.' Et contra Ruffinum: 'linguam veridicam discriminali acu confodiebant.' Elmenh. Acu crinali, &c. Thrasylli tota convulnerat lumina Terentiriv. 3. Eunuch. 'Ut ego, &c. in oculos involem venefico.' Donatus: 'In oculos, quasi amatori,' Idem ibidem ad Sc. 6. 'In oculos maxime sævire fæminas et Tragædiæ fere omnes et Comædiæ protestantur.' Propertius: ' Præcipueque oculos qui meruere ferit.' 'Acus erinalis' autem non infrequens mulierum sævientium adjumentum .Philostratus de zelotypa quadam: 'Επιστάσα τη εὐνη, της μέν ἄμφω, τοῦ δὲ ἔτερον τῶν όφθαλμῶν ἐξέκοψεν, ἐναράξασα ταῖς περόvais, quibus adde quæ e Hieronymo et Petronio jam alii adduxerunt. Pric. Acu crinali] Isidorus Orig. XIX. 31. 'Acus sunt, quibus in fæminis ornandorum erinium compago reti-

netur, ne laxius fluant,' &c. scribe, ornatorum crinium, ex his Hieronymi in Esaiam: 'Habent acus mulieres, quibus ornatorum crinium compago retinetur, ne latius fluat,' &c. vicissim in Hieronymo laxius, non latius scribe. Noster supra 11. 'In effusum laxa crinem.' Idem. Acu crinali] Ut ' crinale aurum,' ' crinales vittæ ' dicuntur, quibus fæminæ utuntur ad crines vinciendos : ita 'crinalis acus' ad cultum capitis adhibetur, nt in statione sit coma, nec sint sine lege capilli. 'Calamistrum' acus est major, quæ calefacta in cinere capillos torquet et ornat: cujus ministri a cinere 'cinerarii' et 'ciniflones' appellati. A 'calamistro' dicti 'calamistrati,' et 'calamistrata:' quam M. Tul. Gabinio effeminato adprobavit. Est et 'discerniculum' acus matronalis, a 'discernendo' dictum, quoniam eo discernitur capillus, et ' discrimen 'capitis componitur. Ita enim dicitur divortium distinctioque capillicii in fronte. Ovidius ' Compositum discrimen erit, discrimina landa.' Item: 'Longa probat facies capitis discrimina puri:' divus Hieronymus hoc discerniculum, quo discrimen ornatur, eleganti scitoque vocabulo 'discriminalem acum' appellat, qui scribens contra Ruffinum, quod annotatu cognituque dignum est, sic ait: ' Fecerunt hoc et Fulvia in Ciceronem, et Herodias in Joannem, qui veritatem non poterant audire, et linguam veriloguam discriminali acu confodiebant.' Beroald.

Exoculatum] Luminibus orbatum, excæcatumque. Idem.

Dolore nescio crapula eum somno discutit] Bene restituit priorem lectionem Elmenhorstins, [vid. VV. LL.] confirmatam a Mss. meis O. nisi quod in D'Orv. Fux. et Oxon. male sit crapula. Colvins e Lips. Cod. videtur mutasse, quia non capiebat, quomodo Thrasyllus ipse dicatur somnum discussisse. Quod tamen non facit cra-

pula, sed dolor, ut quis forte legere vellet, sciens in D'Orvill. esse nescius, et in Oxon. Guelf. pr. nescium. Sed ita solet Auctor ipsi personæ adtribuere, quod est rei: ut et monuimus ad p. 158. ' Velut gravi tonitru percussa obnubilant animam.' De usu vocis nescius passivo, sive pro ignoto, vide Beroald, Pric. et supra ad lib. v. p. 96. 'nescia rudimenta.' Guelf. pr. discute. Ond. Nesciol Casus est dandi, ut exponas Nescio scilicet Thrasyllo, pro ignoranti, nescientique, a quo sit hoc passus. Quid si junctim legas Dolore nescio, ut sit septimus casus, et epitheton doloris, atque ita interpreteris, Dolore nescio, pro ignorato et latente? Namque apud priscos nescius dicitur, tam is qui nescitur, quam qui nescit: sicut et ignarus, non tam qui ignorat, quam qui ignoratur. Auctores Gellins, Servius, et cæteri : sic Virg. ' Pastor agens telis liquitque volatile ferrum Nescius:' ubi 'pastor nescins' significatur, qui nescitur et latet. Beroald. Dolore nescio] Dolore cujus efficientem cansam nescivit : supra: 'Quodque est in ærumna miserrimum, nescies de quo queraris.' Vide 1x. 12. A. Gellinm: cujus obiter perturbatissimum locum sie ordina: 'Nescius quoque dicitur tam is qui nescitur. quam qui nescit. Plantus in Rudente: Quæ in locis nesciis nescia spe sumus. Sed super co qui nescit,' &c. Pric.

Arrepto nudo gladio, &c. per mediam civitatem cursu furioso provipit se] Apud Petronium: 'Hæc locutus, gladio latus cingor, &c. mox in publicum prosilio, furentisque more omnes porticus prosilio.' Idem.

Solebat accingere] Bene vidit Colvius, se temere Lips. Codicis lectionem arripnisse. Nihilominus Vulc. Merc. Wower. Pric. ejus editionem snnt secuti, contra reliquos Mss. et Edd. O. De hoc verbo adi ad Ovid. lib. 111. Met. 102. Ep. 1x. 66. 'In-

eingi zonis dedeenisse putes.' Et passim. Sed et ipse Auctor rursus lib. xi. p. 243. 'Hie incinctus balteo militem gerebat.' In D'Orv. pro solebat exaratur consuererat. Oud.

Proculdubio nescio quod scelus gestiens] 'In vultu pignora mentis habens.' Progne apud Ovidium vi. Metamorph. 'Magnum est quodeunque paravi, Quid sit adhue dubito.' Heliodorus lib. v. Δηλος ην άπο τοῦ βλέμματος έμμανές τι διανοούμενος. Pric.

Monumentum mariti contendit | Pricæi notam compilavit Floridus. Non vero recta est in Codd. Flor. et Fulvii, sed secta, ut habet Pithecanus. In D'Orv. a, certissimo indicio locum in mendo cubuisse. A plerisque Mss. abest hac vox, sicut ab Edd. Colv. Vulc. Merc. Wow. Pric. Posset videri reponendum, sie ad m. sed malim cum Elmenh, Scriv. Pric. Florid. in Ursini concedere sententiam. Vide omnino ad lib. vi. p. 120. 'Ad inferos recta se posse descendere:' ac de verho 'contendo' sine præpositione ad lib. 11. p. 30. 'Cubienlum menin contendo.' Oud. Monumentum mariti contendit] Repone ex cod. Fulviano, Recta monumentum m. contendit: infra lib. xt. 'Et recta patrium Larem. &c. contendo.' In vetere Onomastico: 'Recta, την εὐθεῖαν.' Pric.

Viluatis totis ædibus] Istud viduatis pro conjectura ad marginem adlevit quoque Sopingius. Et sic primus edidit Vulcan. Ed. sec. quem secuti sunt Scriver. et Florid. E Florent. Cod. hic nihil varietatis est annotatum. Sed reliqui Mss. cum Edd. eeteris dant nudatis, sive vacuefactis, quod non erat mutandum. Ita 'nudari' dicuntur 'mænia,' 'urbs,' quibus milites civesve excedant. Vide præter alios Drakenb. ad Liv. lib. xxi. c. 11. 'muros defensoribus nudasset.' Voce viduatus crebro quidem utitur Auctor, sed non nisi pro

privatus, adjuncta re, qua quis sit destitutus; ut 'viduatus solatio,' 'præsentia,' 'alloquio,' 'comite,' &e. Confer Indicem. Nudatis igitur restitui. Oud. Nudatis totis adibus] Basilius Homil. in Gordium Martyrem: 'Εξέλειπον τὰς φυλακὰς τῶν οἴκων οἱ φύλακες, ἄκλειστα ἦν τῶν ἐμπόρον τὰ ἐργαστήρια. Pric.

PAG. 162 Capulum [capit] Tlepolemi propter adsistens] Non primus induxit vocem capit Elmenhorstius; sed eum Colvio etiam Vide. Mere. Wow, et ante eos, ut vidimus, Stewech. e conjectura, confirmantilus Mss. Flor. Vide me ac Pric. ad lib. x. p. 213. 218. 'Cooperculo capuli remoto.' Egitque de hac voce seu conditorio corpus capiente etiam G. Cuperus lib. 11. Obs. c. 9. Scrv. ad Æn. XI. Absque iis codicibus Nostrique et aliorum exemplis, servari posset scriptura Codd. Lips. Pal. Oxon. Fux. Par. D'Orvillii, Guelf. utrinsque, caput Tlep, ut Charite adstiterit ad illam monumenti partem, ubi jacebat compositum cadaveris caput. Belg. aan 't hoofde end. Sie enim clare Sucton. in Cas. c. S4. ' Intraque lectus eburneus, et ad caput tropæum cum veste, in qua fuerat occisus.' Domit. c. 17. ' Neque ad capnt' (lecti) ' quidquam, excepto capulo.' scil. pugionis, quo sensu si hic sumserit Auctor, quod nullus credo, quædam deessent. Oud.

Propter assistens] Vulgo, propea. Elmenh. Propter Scriverius etiam edidit, cum Edd. Colvio prioribus et Mss. Fux. Pith. et Guelf. vere, ut hic docuit Stewechius, et adi ad lib. II. p. 36. 'quam propter adsistens.' Fatendum est tamen, 70 prope non solum in ecteris post Colvium Edd. sed et in Florent. (ni fallant excerpta) ac D'Orvill. inveniri, solemni scil. confusione. Oud.

Gladioque fulgenti singulos abigens, &c.] Excerpta Diodori Siculi de Aquilio quodam (ut heic Charite) sibi mortem illaturo: Τοὺς ἐπ' αὐτὸν δρμῶντας ἐποίησε μὴ τολμῆσαι πλησίον αὐτοῦ
προσελθεῖν. ' Fulgentem gladium'
Noster, Virgilium imitatus, dixit.
' Abigere gladio' antem etiam apud
Ulpianum est Tit. de Abigeis. Pric.

Abjicite importunas lacrymas] 'Muliebres tollite luctus: Flete alios, mea mors lacrymis non indiget ullis,' Id.

Vindicavi mei m. c. peremtorem] Lipsiano codici, cujus anetoritate Colvius cum segg. et Florido temere ejecit præpositionem, accedunt Pal. Pith. Oxon. Par. D'Orvill, sed perperam, ut latius docet Pricæus: recteque cum Elmenhorstio restituit Scriverius. Plura vide ad lib. IV. D. 85. 'In pulcritudinem contumacem r. vindica e' ubi itidem vulgo exsulabat. Fux. in meam. Pith. indicati mei. Oud. Vindicari mei mariti cruentum percussorem] Lætalunde, ut solent qui plenarie litatum suis injuriis credunt. Apud Quintilianum III. Declam. ille: 'Percussi, &c. occidi, hausi sanguinem noxium ultrice dextra.' Ibidem v. ' Erige vultus pater, &c. vindicati de sævissimis prædonibus sumus.' Vindicavi in mei autem, non, ut hactenus in excusis, legendum: supra lib. 1. 'Statutum est ut in eam, &c. saxorum jaculationibus vindicaretur;' lib. 11. 'Extremum facinus in nefariam scelestamque istam fæminam vindicate:' lib. 111. 'Constanter ferte sententias de eo crimine quod etiam in civem vestrum, &c. vindicaretis:' et 1. Florid. ' Haud secus in eum quam in sacrilegum vindicaretur.' Jul. Paulus Sentent. v. 23. 'In honestiores pæna capitis vindicari placuit.' Pric.

Punita sum fun. m. n. prædonem]
De vi hujus participii similiumque
vide, inter alia, Gifanii Ind. Lucret.
v. 'Consultus.' Sciopp. Veris. lib.
11. 2. Gudium ad Phædr. F. 2. Perizon. in Sanct. Min. p. 136. Burm. ad
Vellei. lib. 11. c. 97. 'peragratus partes:' et Comm. ad Suet. Aug. c. 21.

'multatus est pæna:' sed ubi ultus prætuli. In Edd. Elmenh. Seriv. Florid. est nupt. mear. Oud. Punita sum funestum mearum nuptiarum prædonem] Quintil. 1x. 3. 'Est et in verbis:' (figura) 'ut, fabricatus est gladium: et, inimicos punitus est: quod mirum minus est, quod in natura verborum, est et quæ facimus patiendi modo sæpe dicere: et contra, faciendi, quæ patimur: ut, vapulo: ideoque frequens permutatio est, et pleraque utroque modo efferuntur.' 'Nuptiarum prædo' hic, ut apud Petronium, 'corporis prædator.' Pric.

Jam tempus cst, ut] Exsulat verbum substantivum a Mss. Lips. Pal. Pith. Guelf. sec. et Edd. Colv. Vulc. Merc. Wower, Pric. In ceteris Mss. et Edd. comparet, non quidem necessario, sed videtur Auctor ad exsequiarum indicendarum formulam adlusisse. Terent. Phorm. v. 8. 37. 'Exseguias Chremeti, quibus est commodum, ite. Jam tempus est:' ubi vide Comm, et Kirchm, de Fnner. In Ed. Florid, uti, et mox Oxon. Ms. deorsum. Oud. Jam tempus ut isto gladio deorsus ad meum Ttepolemum viam quæram] Theagenes apud Heliodorum ad Charicliam suam, quam crediderat interfectam: 'Απολείψη με μικρόν ύστερον, ίδου γάρ σοι χοὰς ἐπάξω τàs ἐμαυτοῦ σφαγάς. Appuleins hunc locum e Virgilio sumpsit, apud quem sic Dido: 'Et nunc magna mei sub terras ibit imago:' et statim: 'Ulta virum, pænas inimico a fratre recepi-Jam tempus,' &c. cum luce transigentium sernio. Seneca (111. 23. de Benef.) de C. Vettio captivo: 'Gladium militi ipsi a quo trahebatur eduxit: et primum Dominum occidit: deinde, Tempus est (inquit) me et mihi consulere, jam Dominum manumisi: atque ita se uno ictu transjecit.' Pric.

Et enarratis ordine singulis] Sic in Bertin. esse [vid. VV. LL.] Sciopp. in Susp. Lect. scripsit, probavitque. Sed rectum est omnino enarratis, quod servant reliqui, ac statim sequitur nunciaverat; pro quo tamen in D'Orvill. est narraverat. Lib. 1x, p. 206. ' cunctisque enarratis :' ut est in Mss. optimis. Lib. x. p. 230. 'Vixque enarratis cunctis ad uxorem mandat.' Et sic 'ordo narratæ rei 'Phædr. 1. F. 2. ibique Scheff. per ordinem etiam est in Palat. Guelf. sec. et Regio. Ordinem Fux. Frustra. Adi Pricæum ad lib. 1x. p. 188. ' Ordine mihi singula retexe.' Burm. ad Virg. G. IV. 4. Oud. Et engreatis ordine singulis, &c.] Vide supra pag. 72. notata. Pric.

Ferro sub papillam dexteram transacto] In D'Orvill, est dextra. Quod juvat Pricæi conjecturam dextera, se. manu, ut papillam intelligat sinistram, qua per ictum cordis paratior ad Orcum via est. Dein transacto est in D'Orvill. Pith, Guelf, pr. et Edd. Colvio prioribus. Passim quidem dicitur 'transigere aliquem gladio,' ut docere possunt commentarii eruditorum ad Phædr, lib. 111, F. 10. sed an transigere gladium occurrat, dubito. In Oxon. est transadacta. At Flor. Reg. Fux. Inc. Palat. cum Lips. Par. transudaçto præbent, ut Colv. et segq. rescripsere. Vide ad lib. IV. p. 71. 'gladium per medium pectus transadigit.' Nec minus defendi posset adacto Ovidii aliorumque exemplis. Oud. Ferro sub papillam dextram transadacto, &c.] Ovid. ' Ferro per pectus adacto.' Per dextram (inquit) papillam transadacto: ita supra hoc libro: 'Per femur dextrum' (ei) 'lanceam immisit:' at cum per mammam sinistram ad Orcum sit paratior via, quid mali est credere dextra Appuleium scripsisse, sinistramque papillæ nomine εξόχως intellexisse? Paterculus lib. 11. de M. Bruto: 'Cum mucronem gladii ejus' (Stratonis) 'dextra tenens sinistræ admovisset papillæ, ad enm ipsum locum qua cor emicat impel-

lens, &c. uno ictu transfixus exspiravit.' Pric.

Corrnit] Sic quidem exaratur in Reg. Fux. Bert. aliisque, ut reposuit Colvins et seqq. sed Coll. Voss. concurruit, Flor. D'Orvill. Pith. Gnelf. Oxon. Pal. aliique eum Edd. Vett. concorruit, forte pro una, simul, statim eum ietu corruit. Oud. Corruit] Supra, de eadem ista: 'Corruit corpus, et obnubilavit animam.' Pric.

Pervoluta] Flor. perrolutata. Bert. provoluta. Elmenh. Ultimum edidit Scriverins, et placuit Salmasio et Wasseo, ob seq. perefflarit, quod notaret, cam pronam eccidisse. Sed Guelf. pr. pervoluptata, ac verissime legitur in aliis, item D'Orv. Pith. Oxon. ex coll. Gron. perrolutata, sive crebro se intorquens, et palpitans in multo sanguine, ut lib. 111. pag. 139. ubi vide Pricæum. Oud. In sno sibi pervoluta sanguine] Vide supra p. 45. adnotata. In Finxensi et Florent. Mss. pervolutata, Pric.

Bulbutiens incerto sermone] Ut solent animam efflaturi: supra lib. 1. 'Cum ille impetu teli præsecata gula, &c. incertum stridorem per vulnus effunderet:' ad quem locum p. 10. notata vide: Lex 15. Cod. de Testam. &c. 'linguam seminecem' vocat. Idem.

Perefflarit v. a. In Ed. Vicent. perefflavere. Ber. correxit perflavit, nt exaratur in Mss. O. (excepto Pithoano perofflavit) et Edd. usque ad Colvium. qui tacite rursus pereffluvit reposuit. Et certe 'efflare animam,' in morte sollemnis est locutio. 'Perefflare' ergo esset penitus efflare. Magis tamen inclino in Pricæi conjecturam proflavit; quo usus est Anctor lib. vii. p. 141. 'proflatis naribus.' Auson. Epigr. 65. 'mactata est vacca Minervæ. Sed Dea proflatam transtulit huc animam;' ubi tamen in Ms. est proflatu, scilicet suo. Plura de hoc verbo vide ad Frontin. lib. tt. c. 2. § 7. 'Auras proflare:' uti et Heinsins legit in Curtio lib. 1x. c. 4. § 21. ' Efflare' et 'reflare anhelitus' confunduntur etiam lib. 1x. p. 194. ubi plura. Oud. Perefflavit virilem animam] Ovidius de alia sui interfectrice, Lucretia: 'Fertur in exequias animi matrona virilis.' In Oxon, perflavit: unde non male proflavit scribas. Pric. Per efflavere] Corrigendum est, perflavit, quod est elflavit, exhalavit animam, tamquam anima sit halitus et spiritus, super quo in primo commentario Tusculanarum copiosissime. Beroald.

Corpus ablutum] Superstitio Veterum cadavera lavare. Ælianus Var. Histor, lib. IV. ότι Δαρδανείς τους ύπο της 'Ιλλυρίδος ἀκούω τρὶς λούεσθαι μόνον παρά πάντα τὸν ξαυτῶν βίον, ἐξ ὧδίνων, καί γαμούντας, και αποθανόντας. Noster Lucius infra lib. 1x. 'summis plangoribus, summisque lamentationibus, atque ultimo lavaero procurant.' Lucianus de luctu : Μετά ταῦτα δὲ, λούσαντες αὐτοὺς ώς οὐχ ἰκανῶς της κάτω λίμνης λουτρον είναι τοις έκει. Colv. Ex more antiquo, quo mortuos lavabant. Lib. 1x. 'Eum ultimo lavacro procuiant.' Socrates apud Platonem, in Phadone f. 115. ¿με δε νῦν ήδη καλεί, φαίη αν άνηρ τραγικός, ή είμαρμένη, καὶ σχεδόν τί μοι ώρα τραπέσθαι πρός τὸ λουτρόν. δοκεί γὰρ ήδη βέλτιον είναι λουσάμενον πιείν το φάρμακον, καί μή πράγματα ταις γυναιξί παρέχειν νεκρου λούειν. Act. Apost. c. 9. v. 37. Εγένετο εν ταις ημέραις εκείναις ασθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν Ταβιθὰ, λούσαντες δε αὐτὴν ἔθηκαν ἐν τῷ ὑπερώω. Sic apud Galenum de Methodo medendi lib. XIII. c. 15. Theagenem jam mortuum, cui nec servus nec mulier, nec puer erat, Cynici lavant. Elmenh. Corpus ablutum] Ex ritu priscorum, apud quos cadavera abluebantur, et ungebantur. Ennius : ' Tarquinii corpus bona fæmina lavit et unxit.' Virgilius quoque vetustum morem expressit illis versibus: 'Pars calidos latices, et ahena undantia flammis Expediunt, corpusque lavant frigentis, et ungunt.' Lavare cadavera proximis concedebatur. Anna Maroniana infit: 'date vulnera lymphis Abluam.' Berould.

Munita sepultura] Mss. O. constant in scriptura munita, nisi quod Palat. et Guelf. sec. dent munitam. Nam fallit Wower. Lipsii et Groslotii conjectura unita, soli displicuit Vulcanio, qui εκδόσει sec. exhibuit uncta. Quo scilicet 'lavatio' et 'unctio' cadaveris jungatur: ut fit sæpissime. Vide modo Beroald, et Kirchm, de funer. Sed solins lavationis hac in re meminit quoque Appulei, lib. 1x. pag. 198. Contra solius unctionis in Flor, n. 19. ubi de utroque congessit multa Colvius. Nihilominus non placet hic munita, neque Roaldi explicatio. Minuta non convenit dignitati Charites. Quare omnino cum Brantio, sed divisis vocibus, lego, in unita scp. Πλεονάζει τὸ in frequenti Nostri more. Vide p. 161. 'In simili mortis genere coæquari;' et Indicem notarum. Unico sepulcro jungi amabant carissimi conjuges. Vide Beroald. Pricæum, et mox Elmenhorst. item Alard, ad Val. Flace, v. 58, 'nec separe conteget urna.' Ovid. Epist, x1, 123. 'Et refer ad matrem, socioque inpone sepulcro: Urnaque nos habeat, quam libet arta, duos.' Et passim in Inscriptionibus, 'sibi et nxori suæ.' De participio unitus adi Cellar. Cur. post. p. 157. Et sic legendum lib. XI. p. 259. docuerunt viri docti: 'unita ratio numinis religionisque.' In Mss. Sueton. Aug. c. 62. etiam est uniri. Ond.

Ibidem] In eodem sepulchro consepultam una cum marito significat: ut sicut viventes fuerant mutua concordia copulati, ita et defuncti simul quiescerent. Cleopatra cum Antonio in eodem sepulchro concludi voluit. Beroald. Corpus ablutum, unita sepultura ibidem marito perpetuam conjugem reddidere] Antiquæ editiones, ut et

Oxon. Codex, munita: quod est qui (Roald.) conatur adstruere ex his veteris monumenti; 'Structura enm munitura sarcophagi,' &c. ego Linsii (a quo unita) et seguor et conjecturam munio. Tobias ad filium de uxore «113: "Οταν ἀποθάνη, θάψον αὐτην παρ' έμοι έν ένι τάφφ, vide et Judith. xvi. 28. Amator de amasio suo apud Luciamim: Τελευντίως δε εντυλάς τοις μετ' έκείνου ύπ' έμοῦ στεργομένοις έπιθήσομαι, κοινόν αμφοτέροις έπιχωσαι τάφον. οστέοις δε αναμίξαντες οστέα, μηδε την κωφήν κόνιν ἀπ' ἀλλήλων διακρίναι. η ιιίbus adde quæ apud Euripidem Admetus ad Alcestidem, et hoc loco ab Elmenhorstio allata. De ablutione cadaverum jam heic alii dixerunt: quædam et ad Act. 9, nos adnotasse meminimus. Pric.

Dedere] Conjuges uno sepulchro sepeliehantur. Burchardus Decretornm lib. 111. c. 162. 'Unaqua que mulier sequatur virum suum, sive in vita, sive in morte; quos conjunxit munm conjugium, conjungat unum sepulchrum.' Ovid. Metamorph. lib. 1v. Fab. 2. 4 Quos certus amor, quos hora novissima junxit, Componi tumulo non invideatis eodem.' Sic Monica serio mandat filiis suis, ut illam edita anima in sepulchro chari mariti collocare velint, at Augustin, lib. 1x. c. 10. confessionum notat. Et Chrysost, matrem sepelit in conditorio patris. Grego. Patriarcha Constant, in Vita Chrysostomi, Elmenh.

Sponte delatus] Gloss. 'Τῆ ἰδία προαιρέσει, sponte, ultro.' Pric.

Ultronea vobis infesti Manes en adest victima] Excerpta Diod. Siculi, de Adrasto, quamvis involuntario homicida: Κατ' ίδιαν ἐπὶ τὸν ὙΑτνος (id interfecto nomen) πορευθείς τάφον, ἐαντὸν κατέσφαξε. Idem. Ultronea, δις victima] De bove Julius Obsequens: 'Injussa de mootibus per hostinun classem aduatavit, seque ad aram percutiendam obtulit.' Idem.

Valvis super se diligenter obseratis,

§c.] 'Conspectum Incis fugiens, tenebrisque pudorem Celans.' Idem.
Valvis, &c. obscratis, incidia statuit elidere, &c. spiritum] Supra heic de Charite: 'Incidia, &c. tenebris imis abscondita, jam cum luce transegerat.'
Seneca (ad Mare. cap. 22.) de Cordo
hoc idem genus mortis adsciscente:
'Lumen onne præcludi jussit, et in
tenebras se condidit.' Curtius de
Sisigambi, Alexandro mortno: 'Abstimit cibo pariter et luce:' adde
supra pag. 87. notata. Tertullianus
de Lycurgo: 'Ut in secessu inedia
de semetipso judicavit.' Idem.

Damnatum spiritum] Apud Petronium: ' Quid proderit hoe tihi, si soluta inedia fueris? Si te vivam sepelieris ? Si, antequam fata poscant, indemnatum spiritum effuderis?' Brant. Sua sententia damnatum spiritum] In lib. 1. ff. de confess. ' Qui quodammodo sua sententia damnatur.' l'hilotas ap. Q. Curt. ' Memet ipse non deseram, nec committam ut damnatus etiam mea sententia videar.' In vetere Inscriptione: 'Inferno Plotoni, tricorpori oxori cariss. Tricipitique Cerbero munns meum ferens, damnatam dedo animam, vivamque me hoc condo monimento,' &c. Pric. Spuria est inscriptio, quam hic profert Pricæns. Adi Cel. D'Orvill. ad Chariton, p. 67. Oud.

Hinc ille longo trakens spiritu] Hac ille recte exaratur in Flor. Pith. Ox. on. Par. D'Orv. et Ed. Junt. post. ut restituit Wower. Sie nusquam inveni. Nam Vulc. Ed. utraque habet quoque hic. Lib. 1. p. 15. ' Hac Aristo. menes:' et passim. Dein longo spiritu est in Flor. Bertin. Pith. et Edd. ante Vulc. sec. Ed. Quod commode explicari posset, scil. ut dicat Auctor, 'nuncium traxisse hæc verba relata longo spiritus ductu,' nt apud Virg. 1. Æn. 371. 'suspirans, imoque trahens a pectore vocem.' Sil. lib. viii. 79. 'Verba trahens largis cum fletibus.' Verum tamen malim cum

aliis Mss. et Edd. posterioribus retinere Accusativum, sive longos spiritus, at apad Gell, lib, xII, c, 2, 'spiritusque et anhelitus e pectore.' Sive suspiritus cum Brantio et J. F. Gron. ad Script. Eccles. p. 113. et Livium lib. xxx. c. 5. 'Crebro suspiritu et gemitn.' Quod præfero, quia ita clare præbent longos suspiritus membranæ Regiæ. Vide plura hic apud Pric. et ad lib. t. p. 5. 'Cum ille imo de pectore cruciabilem suspiritum ducens.' Item ad lib. v. p. 105. et ad lib. xr. p. 249. 'Fatigatos anhelitus trahens.' Quinctil. Deel. xiii. c. 4. 'fatigatæ anhelitum traherent.' Ovid. lib. x1. Met. 709. 'gemitus e corde trahuntur:' et sæpe. Apage vero conjecturam Sopingii: 'Hic ile longo trahens spiritu,' pro ilia: licet 'trahere,' 'ducere ilia' frequenter hoc in negotio occurrant. Necessarium est pronomen ille. Oud. Lougos trahens spiritus] ' Fatigatos anhelitus trahens,' ut infra x1. Gellius x11. 5. 'Spiritusque et anhelitus e pectore ejus evadere.' Vide supra pag. 5. notata. Horatius: 'Et latere Petitus imo spiritus.' Pric.

Mutati domini] Dominii habent Pal. Oxon. Fux. Guelferb., D'Orvill. &c. cnm Edd. Wower. Scriv. Pric. et Florid. Verissime. Consule J. F. Gronov. ad Senec. de Const. Sap. c. 13. 'sed venales, sed novum aucupantes dominium:' et quos laudat Arntzen. ad Aurelii Victoris Epit. c. 6. 'salvo exenta dominio.' Mox in Par. Guelf. pr. male mentientes pro metuentes. Fux. met. nov. Oud.

Fugere comparant] Perperam Brantius Colvio adversatur, allato loco, qui hie mihil probat. Fugere habent O. Mss. et Edd. præter Beroaldi, Junt. Ald. Colin. Bas. 'fugæ se substituentes.' Si quid mutare malebant, refinxissent potius, fugam comp. Sic enim Auctor rursus ait lib. 1x. p. 200. 'profectionem comparat.' Lib. x1. p. 257. 'domuitionem comparo.' Verum ut paro, sic etiam comparo cum

Infinitivo construitur. Adi P. Burmann. ad Ovidii lib. 1. Metam. 225. et lib. 11. Trist. 267. 'Urere tecta comparo.' Atque ita Terentius. Cicero, alii. Idem. Fugere comparant! Purior lectio, fugæ se comparant. Beroald.

Magna il. quidem commendatione] Offendit magnopere me istud ille, hae certe in sede. In D'Orv. est magna illa comm. sine $\tau \hat{\varphi}$ quidem. In Regio Fux. mea illa q. comm. Respicit Auctor lib. v11. p. 142. 'evocato armentario equisone, magna cum præfatione deducendus adsignor.' Estne ergo leg. m. illa cquidem comm.? vel m. illa cum comm. Amat enim Auctor ad emphasin addere pronomen: ut vidimus jam p. 2. 'a Plutarcho illo inclyto:' allisque in locis. Oud.

Quidquid in casula pretiosum conditum pervolat ; meo atque, &c.] In Mss. plerisque et Edd. ante Colvinm pro pervolat legitur serrabat. Wowerius primus inverso ordine præposuit pervolat quidquid. Sed deleto etiam To servabat. Hine Elmenhorstius et Seriver, pervolat q. i. c. pretiosum conditumque servabat, quod et ex Oxon. Cod. protulit Pricæus. Verum hiulea sie fit oratio. Non enim meo, &c. descrit, cohærent præcedentibus. Quare tacite Floridus edidit meoque, quod Oxon. Exc. Gronov. ostentant. In Cod. Regio nec perrolat nec servabat invenitur. In plerisque deest pervolat. In Pal. Oxon. Par, Lips. Pith. Guelf. ntroque, conditumque serv. quod Elmenli. Scriv. et Florid. edidere. Immo in Florentino scribitur, q. i. c. pr. conditumque servabat, meo atque: unde existimo istud que æque ac serrabat et percolut sua sede lapsum esse, et legendum, ut edidi : quidquid i. c. pretiosum conditum servabut, pervolat, meoque: sive celerrime petit et aufert omnes pretiosas res, quas servabat conditas in casula, et meo dorso inpositas absportans deserit sedes. Sic omnia aptissime procedunt. De verbo 'pervolare' adi Schwartz. ad Mamert. Genethl. cap. 8. Negnagnam opus est to que post conditum; sient eo carent plerique Mss. et Edd. usque ad Elmenh. De rebus conditis adi Cas. et Salm. ad Spartiani Hadrian, c. 11. et ad Veget, lib. IV. c. 8. 'servare in conditis.' Non inepte etiam legas : quidquid pretiosi, ut apud Flor. lib. t. c. 13. § 11. 'Quidquid religiosissimi:' et passim. Colum. lib. 1v. c. 17. 'Quidquid teneri est.' Sic enim ex Cod. Sang. aliisque leg. Vulgo tenerum. Prave est quid in Oxon. D'Orv. quod Finx. Guelf. bini. casu Pith. capsula Guelf. pr. Idem. volat quicquid in casula pretiosum conditum, mco, &c. | In aliis conditum perrolat: at nec sic constructio procedit: repone ex Oxon. Ms. Quiequid in casula pretiosum conditumque serrabat, meo, &c. vel, melius adhue ex Vicentina editione, conditum servabut. Pric.

Asportans] In Edd. pp. Ber. Colin. et Mss. est absportans, ut alibi sæpius. Vide Hirt. B. Alex. in f. Nep. Them. c. 2. contra sententiam Prisciani pag. 571. Restituendum hoc verbum est e Mss. Septimio de B. Tr. lib. t. c. 9. 'Ea secum de domo Menclai asportata.' Sic in Voss. Vulgo apport. Cic. Parad. 1. 'Multa de suis rebus secum asportarent.' Septim. lib. 11. c. 51. 'Asportatas prædas in commune solitum redigere.' Vulgo idem est error, sed, ut citavi, exstat in Voss. Periz. et Ed. Ohr. Oud.

PAG. 163 Pullos, passeres, hados] Passeres prabent Mss. Flor. Bert. Pith. et Edd. Colvio priores. Quare eos denno inculcavit Elmenhorstins, sed a nemine anditus, nt oportuit. Anseres dant ceteri Mss. O. et Palat. p. et anseres. Neque passeres defendere aliquo modo debuerat Colvins. Quis credat, eos in hoc rerum statu curasse, ut servarentur passeres, puerorum quidem, sed urbanorum et mollium, non rusticorum delicia? Prospexere futura vita, adeoque omnia illa congessere, quibus cum uxoribus, vel contubernalibus potius,

et infantulis vitam tolerare, vel iis divenditis pecuniam conparare possent. Adhæc talia hic nominantur, quæ infirmo gradu fugam morarentur. De passeribus ergo non cogitarunt. Confer et Lucian. t. 11. p. 603. Idem.

Hædos, catellos] Non minus, quam passeres, displicent hie loci catelli. Certe rusticis istis majori usui futuræ essent capellæ, quas hædis bene junxisset Appuleius. Quod miror, nemini tot interpretum et Criticorum suboluisse præter solum Piccartum, verbo monentem, capellas rescribendum in Peric. Crit. c. 13. carellas Guelf. pr. ldem.

Quidquid i. g. fugam morabatur, n. q. p. ambulabat] Fl. morabantur n. g. p. ambulabant. Elmenh. Hanc potins, quam præced. passeres, scripturam Elmenhorstins amplecti debuerat. Nam sane hand est spernenda, et favet D'Orv. in quo morabantur. Quippe, nti quisquis jungitur plurali, de quo vide Cl. Burm. ad Ovid. Art. lib. 1. 267. 'Quisquis ubique viri dociles advertite mentes:' sic etiam quidquid merito construi posse censendum est, nee minus ac 'quid hominum litigant' apud Terent, &c. Vide ad Sueton. Ner, c. 31. item 'quantum essent' in Aug. e. ult. et Comm. Alibi construitur et cum Adject, plurali. Adi Cel. Duker, ad Flor, lib. 1, cap. 13. § 11. 'Quidquid, &c. partim in doliis defossa terræ recondunt.' Guelf. ambo, Pal. fuga. In Pith. nostrisque p. Oud. Infantulos, &c. et quicquid infirmo gradu fugam morabatur, &c.] Quod præcipne infantuli solent. Vide Matth. xxiv. 19. Virgilius de Iulo, jam capta Troja: 'Sequiturque patrem non passibus æquis:' vide et Genes, xxxIII. 14. Judic. xvIII. 21. 'Fugam morari' supra etiam lib. IV. dixit. Pric. Nostris quoque pedibus ambulabat] Plinius: 'Alienis pedibus ambulamus:' supra l. vi. 'Quid meis nedibus facere contendis?' ubi dicta p. 128. vide. Idem.

Camporum ad spatia perrecti] In Ma-

nusc. omittitur præpositio, Apuleiano more. Reposita dicit, at superius lib. IV. 'convalles repositas.' Sciopp. in Symb. To ad abest in Flor. Elmenh. Lis codicibus accedunt Palat. Oxon. D'Orvill, Fux. Pith, Guelf. Omnino recte. Non vult Auctor, se pervenisse in campos, quod significat τδ pervehi ad camporum spatia; de quo vide ad l. 1. p. 15. 'me usque ad ipsam civitatis portam pervecto:' sed post superatum montem emensos etiam esse camporum jacentia spatia. Tacit, I. 11. Aun. c. 8. 'Lacus unde et Oceanum usque ad Amisiam flumen secunda navigatione pervehitur.' Arnob. l. vit. p. 174. 'Eleusinios etiam pervelitur fines.' Pravecti hie quoque probum esset, sive prætercccti, de quo alibi sape. Oud.

Jam respera semitam tenebrante] Ex Nostro lib. xxv. Ammianus: 'Vespera tenebrante, a cæna Jovianus raptus.' Pric.

Nos nocturna, i. v. matutina prohibebant egressione] Guelf, pr. egressionem. Vehementer Pricae placnit Cod. Oxon, scriptura per Græcismum: nocturnam, i. v. matutinam egressionem. Mihi id nimis andax et anomalum videtur, ' prohiheo te illam rem.' Librarii vero Appuleiani passim illam litteram m vel addiderunt, vel omiserunt, sensu ac constructione contrarium flagitante. Contra N. Heinsins ad Ovid, l. XII. Met. vs. 66. nbique Accusativum rei verbo prohibere junctum mutat in Ablativum. Sed adi Wopkens, in Misc. Obs. Nov. t. 11. p. 12. me ad Cæs, l. 11. de B. Civ. c. 35. 'Aditum prohibebant:' ubi tamen intelligi possent 'ipsi adeuntes hostes,' ut Cicer. Phil. v. 4. 'hostium aditus urbe prohibentur.' Ceterum inepte D'Orv. perhibebant sine conjunctione etiam. Ed. Ven. pro-Abest etiam a Fux. Oud. Unde nos incolæ nocturna, imo vero matutina etiam prohibcbant egressione] Oxoniensis : Nocturnam, imo vero matutinam e. p. egressionem: quam loquendi figuram Græcam nemo humanior respuerit. Sed et quarto et sexto casui jungi docet Servius ad II. Æneid. Pric. Prohibeam] Lego prohibebant, ut sensus fiat Incidior, nitidiorque. Beroald.

Numerosos grandes] Sal. numero grandes, V. D. ad m. Ed. Colv. Oud.

Vastis corp. sarcinosos | Saginosos, quod exhibet sola Vulcanii Editio, unice probabat N. Heinsins ad Ovid. Fast, l. vi. vs. 229. Sed bene vulgatum defendunt Beroaldus, exemplo Priap. Ep. 79. 'Non es poëta sarcinosior nostro :' et Pricæns loco l. 1v. p. 73. 'sarcina corporis prævalebat:' ubi Vulcan, et alii pluribusque locis sagina substituere conati sunt. Idem. Sarcinosos Prægraves, et carnis sarcina onustos. Ovid. in Priancis: 'Nemo est poeta sarcinosior nostro.' Beroald. Vastis corporibus sarcinosos Male Colvins carnivoros: supra IV. 'Ursam, quæ ceteris sarcina corporis prævalebat,' &c. sic, 'pabuli sarcinam,' in de Dogm. Platonis dixit.

Passim rapinis ads. infesture] Sic Mss. O. dant. Nec muto. Haud ineleganter tamen conjecit Pricæns ad l. IX. p. 202. 'Transenutium viatorum passivis morsibus alumnatos:' nbi vide, et supra ad l. vt. p. 316. 'passivam congeriem.' Ceterum in Mss. Reg. Fux. D'Orv. est infestatione vel infestatoe. Si alicubi legeretur infestitare, ab eo hand alienus forem, ut mox obsercitare: nbi idem irrepserat vitinm. Oud. Jamque ipsas vias obsiderel Plinius Panægyrico: 'Nec mediocre pacis decus habebatur submota campis irruptio ferarum, et obsidione quadam liberatus agrestium labor.' Pric.

Et in modum latronum prætereuntes aggredi] Judic. IX. 25. de Sichemitis latronibus: 'Ανήρπαζον πάντας τοὺς διαπορευομένους ἐν τῆ ὁδῷ. Idem.

Immo vero] Colvinm secuti sunt reliqui: de qua formula vide ad l. 1. p. 10. Sed Flor. Pith. Fux. Guelf. pr. et D'Orv. servant immo etium; et vero abest ab Oxon. Alibi immo et. Vide ad l. 1v. p. 74. In Palat. et Guelf. see. est, Immo vero etiam; ut paullo ante: 'Immo vero matutina etiam proh. egressione.' Dein male rapidos Pith. Fux. Guelf. pr. Adi ad p. 164. Oud.

Inertissimorum pecudum] Priemus in notis exhibet inertissimarum; quasi ita hic vulgo legeretur, ex communi loquendi modo. Verum non modo Edd. O. sed et Mss. universi servant vocalem o. unde proclive est corrigere pecuum; quia solet Appuleius eam linjus vocis declinationem pecu, pecua usurpare. Vide ad lib. 11. init. ' boves et id genus pecua.' Immo de Genitivo pecuum consule Ursinum ad Cicer, pro Lege Man. c. 6. et ad Festum; itemque Gronovium ad Gell. 1. vII. c. 3. ex Ms. emendantem, pecuum numerum. Nihilominus, jubentibus Codd. servo pecudum a Nomin. Plur. pecudu. Nam et co usi sunt Veteres, ut late docet Nonius cap. 2. p. 159. Ed. Merc. Adde Vossium de Anal. l. 1. c. 32. et sic Ms. in l. 1x. p. 201. Ae forte restituenda est ea deelinatio in Martiano Cap. l. vi. p. 204. Ed. Gr. 'In hae provincia Rhodanus fluvius ex Alpibus veniens, per Lemannum lacum meat, et caussas fertilitatis inportat, terræ germinibus. ac feecundis:' ubi Grotius conjecit fæcundat. Sed eum Glossæ exponant pecoribus, præfero ejusdem emendationem fætubus ; nisi malis fæturis, ut alibi sæpissime: vel, quia rarior vox corruptioni caussam dedit, pecudis sive pecudibus. Guelf. sec. ineptissimorum. Idem. Exitiumque inertissimarum pecudum ipsis jum humanis capitibus imminere] Ita IX. de cane rabida: 'Ac dehinc proximum petiisse stabulum, atque ibi pleraque jumenta, &c. incurrisse: nec postremum saltem ipsis hominibus pepercisse.' 'Inertissimæ pecudes' heic, ut in Apologia,

'segnissima corpora,' de eodem genere animalium. Pric. Exitiumque, &c. pecudum] Seneca cap. 17. consol. ad Marciam, de Dionysio Siculo: 'Libertatis, justitiæ, legum exitium.' Idem,

Ossibus cuncta candere | Ovid. Fast. 1. v. 558. 'Squallidaque humanis ossibus albet humus.' Virg. XII. Æneid. Valer. Flac. lib. 111, Argon, v. 165. Ammianus lib. xxxI. Elmenh. Suisque risceribus nudatis ossibus cuncta cundere] 'Campos sub clade latere.' Imperator Claudius apud Trebell. Pollionem: 'Campi ossibus latent tecti.' Plinius 11. 3. de Terra loquens: 'Quamque sanguine nostro irrigamus, insepultis ossibus tegimus.' 'Visceribus suis nudatis ossibus,' ut annd Zenonem Veronensem: 'Ubique dispersi, ubique deperditi : semesis ossibus etiam, suis carnibus nudis:' et Agathiam lih. 11. Γυμνά δέ τὰ ὀστὰ πύθεται σποράδην ἀνὰ τὰ πεδία περιεβριμμένα, et infra hoe ipso libro. 'ossa pulpis viduata.' 'Candere ossibus cuneta,' proverbiale est. Virgilius de Sirenum scopulis : 'Multorumque ossibus albos.' Idem xII. 'Campique ingentes ossibus albent.' Ammian, lib. xxx1, 'Campos ossibus albentes.' Seneca Œdip. 'Et albis ossibus sparsum solum.' Horat. 'Albis informem spectabunt ossibus agrum.' Tactius Annal. 1. 'Medio campi albentia ossa, nt fugerant, nt restiterant, disjecta vel aggregata.' Pric.

Cautione summa viæ reddi debere] Vitiose in Edd. Colv. et Vulc. sec. excusum est summæ. Certo certius summa pertinet ad cautione, et rectius hæ voces transponuntur in Mss. Reg. Fux. Guelf. D'Orv. Oxon. summa cautione. Perperam etiam in D'Orvill. Pith. Fux. est viu. L. vii. p. 150. 'pænæ reddi.' L. ix. p. 191. 'rursum se reddidit quieti:' et sæpins. uti et 'thalamo,' 'lecto,' 'cubiculo se reddere,' similiaque. Oud.

Et die jam provecto] Avienus Periegesi: 'Vix evecta dies illuminat:' ubi malim provecta scribi: sic supra 'provectam noctem' 11. lib. habuinus. Pric.

Sole florido | Eleganter, ut Lucretius lib. IV. ' Bina lucernarum florentia lumina flammis:' et alibi, 'flammai flore coorto.' Ubi notant docti ex Homero, ἄνθος πυρός. Etiam sic Æschylus Prometheo, ad Vulcanum: Τὸ σὸν γὰρ ἄνθος παντέχνου πυρὸς σέλας Θυητοίσι κλέψας ώπασεν. Sed quidni eadem hic emendem Nævium sic apud Marcellum corruptum Lycurgo: 'Ut videam Vulcani opera hac flaminis fieri flora,' legamque, hac flammis fieri flora. Certe Junius, nostræ decus Belgicæ, dum legit, hæc fimbriis fieri florida. Junius non est. An non etiam protrahenda in lucem antiqua lectio apud Virgil. Æneid. XII. 605. 'Filia prima manu floros Lavinia crines, Et roseas lacerata genas :' quæ hactenus in Servii scriniis latuit, pro seque supponi passa, flavos Lavinia crines. 'Est,' inquit Honoratus, 'sermo Ennianus.' Nullus in ejus scriptoris, quæ ad nos pervenere, reliquiis. Sed Attius Bacchis: 'Nam flori crines video ut propexi jacent.' Pacuvius Antiopa: 'floros dispargite crines.' Sunt, qui in Virgiliano versu nescio quam episynalæpham velint, florcos Lavinia crines; quos non bene sentire, hinc clarum. Colv. eumdem ad Sidon. Apoll. l. 1. Ep. 6. ' prati floreas opes:' et Gronov. ad Gell. l. III. c. 9. 'flora et comanti juba:' qui bene Servii notam disposuit. Oud.

Bestiarum repigratur impetus] Confirmatur conjectura Lipsii, repigrato f. Putean. Hæc uon capio, nisi respiciatur ad locum l. 1. p. 7. 'repigrato fætu.' Ed. Bas. pr. repinguatur. Ms. D'Orvill. repigrantur, hand male. Passim enim impetus Noster cum aliis in plur, usus est, ut de asino l. vii. p. 147. 'furiosos direxit impe-

tus:' de apro supra h. l. p. 155. ' qua primos impetus reduxerat:' et sæpe. Solin. p. 22. de coturnicibus: ' impetus differunt.' Confer notata ad l. hujus p. 154. ' Quorsum proruperint impetus.' Pro best. in Pithæano legas ferarum. Oud. Divarum bestiarum, &c.] Luporum. Æneid. viii. ' Dirarum nidis domus opportuna volucrum:' ubi Servius: ' Dirarum, non nunc mali ominis dicit, ut sunt bubones: sed quæ humanis cadaveribus vescebantur:' ad mentem Auctoris nostri illustrandam appositissime. Pric.

Laciniatim disperso] Optime hune locum illustravit, simulque vindicavit Beroald. e Colum. l, v11. c, 5. 'grex in laciniis colonis distribuatur:' nbi vide. Glossæ: 'Lacinia, ἀπόσπασμα πλήθουs.' Palat. Pith. Guelf. pr. et Oxon. dispersos. De commeatu adi ad p. 165. comitatu Guelf. sec. a m. pr. resperso Fux. Oud.

Cuneatim stipato commeatu difficultates illas transabiremus] Ammianus lib. xxiv. de asinis agrestibus: 'Ideo simul incedentes, ut constipatione densa feroces leonum frustrarentur assultus.' In vetere Onomastico: 'Cuneatim, κατὰ στίφη.' Glossæ: 'Stipata cohors, συνελθὸν τάγμα.' et in aliis: 'Κούνιον, τὸ σύστημα, cunem..' 'Densi cuneis se quisque coactis Agglomerant:' qui locus e Virgilio desumptus. Pric.

Ecce festinationis] Purior lectio est, si legas Cæcæ. Nam bono epitheto 'festinatio cæca' nominatur, cum fere semper improvida sit, et cæcutiens : quam præposteram Cyprianus appellat, quam Livius inimicam consilis esse tradit: et sane multi festinatione periclitantur: e contrario cunctatio nomen est virtutis, quo bono censentur probi imperatores. Beroald.

Et metu incertæ insecutionis] De qua, an superventura esset, incerti erant: sic infra IX. 'incertam venditionem' dixit. Pric.

Vigiliam noctis] Amicarum, ut puto, quispiam deleri vellet τδ noctis. Quia sic Auctor ait l. 1. p. 8. 'Circa tertiam ferme vigiliam conniveo.' L. III. p. 45. 'Quum fere tertia vigilia cuncta civitatis circumirem:' atque ita ceteri. Vide ad Pomp. Mel. l. 1. c. 10, 'A quarta vigilia.' Suet. Calig. c. 54. Cic. passim. Nolim tamen, quum Mss. hic noctis retinent, quidquam innovari. Nam et sic Hirt. ait B. Afric, c. 47. 'Circiter vigilia seennda noctis.' C. 67. 'Quarta noctis vigilia.' Auct. B. Hisp. c. 11. ' Noctis tertia vigilia.' Immo ipse Appuleius pluribus locis 70 noctis addit: ut l. 111. p. 56. 'Jamque circa primam noctis vigiliam.' L. x1. init. 'Circa primam ferme noctis vigiliam.' Notandum tamen, semper noctis præcedere. Et hisce aliquo modo defendi posset nonnullorum Codicum lectio in Cas. l. 1. B. G. c. 27. 'prima noctis vigilia e castris Helvetiorum egressi.' Malim tamen vel sic ibi, ut dixi, prima noctis. Nec secus membranæ optima plurimæque præbent in Martiano Cap. l. vi. p. 191, 'defectus Solis in Campania diei septima visus.' Vulgo additur hora, ut paullo ante, 'Lunam noctis secunda hora defecisse.' Sed et illie in anibusdam a m. pr. hora est omissa. Oud.

PAG. 164 Tunc ego metu prædicti periculi] Metu pro non inscius revocavit Scriverius, quod editur ante Colv. et servavit item Pith. Cod. Sed metu præcedit et sequitur illico. Ac non inscius confirmatur a Reg. Oxon. Inc. et D'Orvill, quamquam admodum friget. Pal. Guelf. uterque, non scius. Vide, num scripserit Auctor: Tunc ego eximie metuens præd. periculi, et confer notata ad l. 1. p. 7. 'metnens captivitatis.' Alibi quoque hæc junxit Auctor ut l. 1. p. 15. 'Eximie metuens mihi.' L. 111. p. 46. 'Simul eximie metuens et hospitibus meis et mihi.' L. v. p. 101. 'tanti mali confinium sibi etiam eximic metuentes,' Alibi 'eximic trepidus,' 'eximic trepidans,' Idem.

Quam potuil Non male quam potui reposuit Colvins e Ms. Lipsii, cui succinere videtur Regins. Inspice Heins. ad Ovid. L. 111. Art. Am. vs. 262. et Rem. Am. vs. 325. Sed, ut adparet e nota Elmenhorstii, in ahis Mss. exaratur, quod prins vulgatum fuit, quantum poteram: et in Oxon. Par. Fux. Pal. Guelf. pr. D'Orv. habetur quantum potui. Corrigendum existimo, quantum pote. Et sic dein comperi esse in Cod. Pithæano. Quod, uti et quantum potest, omnibus personis et numeris adponitur. Vide Fabric. ad Terentii Eunuch, 11. 3. 85. ac Phorm, 1v. 3, 69, Solin. c. 30, ibique Salm, p. 275. Supra l. III. p. 61. 'nos, quantum pote,' vel potest, 'gravioribus sarcinis onerant:' nhi vulgo possunt. Catull. c. 46. 'Quantum qui pote plurimum perire.' Afranius Suspecta apud Nonium p. 186. Ed. Merc. 'In Orpinos jam, quantum pote, explodam hominem.' Sic recte Voss. a m. pr. et Ed. Gothofr. potes alii. Auson. Epist. xiv. 5. 'sed tantum adpropera, quantum pote.' Unde id restituendum existimo eidem in Technop. p. 474. 'Sed laboravi, ut, quantum ejus pote, absurda concinerent.' Vulgo posset, ubi in Ms. vetustissimo possent, in alio quantum posset videri. Solin. c. 11. p. 21. 'quanta pote tamen fide in designando operam locabimus.' Sie enim leg. e Mss. optimis, non possumus vel quantam potest. Vel etiam legi pos-set quam pote. Vide ad l. 1. p. 8. 'Ante lucem aufugianius illine, quam pote, longissime.' L. H. p. 28. 'Accubueram, quam pote, tutus.' Varroni passim pote pro potest. Sic de V. Pop. R. apud Nonium, v. 'Abstemius' p. 69. ut legendum e Ms. Voss. vetustissimo. Marcopoli περί ἀρχης ibid. v. 'Comest' p. 81. Plura apud Grammaticos. Idem. Quam polui, turbæ medius, &c.] Virgilius: 'Ipse

agmine Pallas In medio: 'ubi Servius: 'Hic mos fuit, ut tirones poucrentur in medio, et ambirent viri fortes exercitum.' Pric.

Inter conferta jumenta] Reete contra Scioppinm judicat Elmenhorst. [vid. VV. LL] licet etiam in D'Orv. et Edd. Vic. Ber. Bas. conserta lega-Harnm vocum perpetua est confusio, librariis, et nonnunquam viris doctis hand recte discernentibus earum significationem et vim. Confertus enim significat densum, spissum, frequentem: adeoque huic loco recte convenit, ut mox, ' confertæ juventutis strepitu.' Sie enim legendum bene monnit jam Wowerius. L. IV. p. 76. 'Confertæ manns violentia.' L. 1x. p. 203. 'Inter confertam trepidæ multitudinis strageni.' Solin. c. 25. 'Si confertis pecorilms occursitent.' Et sic passim. Vide ad Frontin. l. 11. c. 2. § 1. 'Phalanx conferta sibi ipsa esset impedimento: 'ad Liv. l. xxII. c. 28. 'Conferto agmine mittit equites,' Virg. G. 111. 369. 'confertoque agmine cervi.' Sen. Cons. ad Marc. c. 16. Justin, l. xxIV. c. S. Stat. Theb. vii. 728. Flor. i. 14. Consertus vero significat conmixtum, connexum; ut 'conserta cadavera' Lucano I. 111. 575. ubi consule notata. Et sic 'conserta tellus' in Ætua Severi vs. 130, 156, Nam male Sealig, et Gorall, illic malunt conferta. Sie et 'consertus clamor,' ' conserta vox,' est mixta et inter se confusa, de qua dicam ad l. 1x. p. 184. 'clamore conserto.' Oud.

Sed illa pernicitas non erat alacritatis meæ, sed formidinis indicium] Firmicus in de error, prof. relig. 'Facta ex ipso timore velocior:' supra hic lib. vt. 'Timor mihi ungulas alas fecerat.' Pric.

Metu magis volaticum f.] Oxon. metum. Gnelf. pr. mecum. Dein D'Orv. vollatius. Oxon. Guelf. pr. volatilum; unde proclive est facere volatilem. Quia volaticus magis dicitur, qui in-

constans, vagus, et levis est: ut ipsi Nostro l. v. p. 109, 'Psychen illam fugitivam, volaticam, mihi requirite.' At volatilis, qui est volucer, facile et cito volare potest. L. v. p. 102. ' per humeros volatilis Dei pinnæ roscidæ.' L. vt. p. 113. 'nec indipisci maritum volatilem quiens.' In Glossis tamen: 'Volations, πτερδεις. Volatile, πτηνόν.' Dein per hæc Gnelf. pr. Oud. Pegasum inclytum illum metu magis volaticum fuisse] Nicetas Choniates in Isaacio Angelo, de fugiente Branæ Alexii exercitu: Thu τῶν πολεμίων ἐπιδίωξιν δεδιττόμενοι, ἡΰχουτο τους (αὐτῶν) Ίππους μη ποσὶ κόπτειν τὸ δάπεδον, ἀλλ' ἵπτασθαι κατὰ Πήyagov. Pric.

Dum altum adusque cælum] Veterem et plurimorum Codd, etiam Florentini, Pith. Fux. Oxon. D'Orv. et Gnelf. lectionem in altum, et adusque c. tacite jam revocavit Wower, et segq. Temere Colvius e Lipsiano in et et, et hinc Vulcan, ejecerant. Abest quidem in a Palatino; nisi fallant excerpta. Sed Lipsius ipse a suo tantum abesse notavit et. copula est necessaria. Pegasus non modo subsiluit in altum, sed etiam adusque cælum. Melins in posset omitti. Quia 'altum subsilire' adverbialiter sumi quit pro 'alte' vel 'in altum,' ut'sublime tolli,' 'volare,' &c. Sed tamen in Appuleio occurrunt ' in altum elevari,' 'efferri,' 'proripi,' 'sublimari,' l. 111. p. 57. 1v. p. 64. v. p. 104. 'pinnis in altum se proripuit.' VII. p. 143, et l. v. p. 97. 'Licentiosa temeritate prosilinnt in altum.' Oud.

Igniferæ morsum Chimæræ] Oppianus Cyneget. l. 11. vs. 233. Plinius lib. 11. c. 106. Martian. Capella l. vt. Tzetzes Chiliad. v11. Hist. 149. Elmenh. An ex poëta aliquo? Vide quæ margo Cod. Pric. det. Wass. Dum in altum, et adusque cælum subsilit ac resultat, formidans scilicet igniferæ morsum Chimeræ] Ut primum hæc legi, imaginem horum versiculorum

concepi: 'Scilicet igniferæ morsum timet ille Chimeræ, Indeque ad extremum subsilit usque polum:' qui, nt nescio an sint Ovidii, ita hoc et scio et profiteor, ad marginem cos Oxon. Codicis totidem verbis me appictos invenisse. Pric.

Pastores qui nos agebaut, in speciem pratii manus obarmaverant: hie lanceam, ille venabulum, &c.] Diodorus de Siculorum divitum pastoribus (in Exceptis): Περιφέροντες βόπαλα, μαὶ λόγχας, καὶ καλαιροπας, Α. ο. καταπληιτ κην είχον την πρόσψιν, καὶ πολεμικῶν ἔργων οὐ πόβρω κειμένην. Idem. Hie lanceam, ille venabulum, &c.] Supra hie: 'Cape venabulum, et ego sumo lanceam:' et ix. 'Me lanceis illis et venabulis, &c. compilassent,' Ac. Idem.

Salebrosa semita] Glossæ: 'Salebræ, ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνωμαλίαι, καὶ βόθυνοι.' Onomasticon vetus: 'Salebræ, ἐκρήγματα.' Idem.

Erant qui sudes praneutas attollerent]
Sallustius de parte quadam exercitus
Catilume: 'Ut quemque casus armaverat, sparos aut lanceas, alii praacutas sudes portabant.' Virgilius:
'Hie torre armatus obusto, Stipitis
hie gravidi nodis.' Idem vit. 'Non
jam certamine agresti Stipitibus agitur duris, sudibusve perustis.' Idem.

Nec quidquam prater unicam tubam deerat, quin acies esset præliaris] Ammianus lib. XXVIII. 'Com hæc eadem numerantes notarii prope triginta assistant, com thecis et pugillaribus tabulis, ut deesse solus magister ludi literarii videretur.' Idem.

Negnidquan frustra, &c.] Delerunt quidam posteriorem hanc, nt prioris vocis interpretamentum: quin potius copulam interposuerunt? Catullus: 'Rufe, mihi frustra ac nequidquam cognite amice:' at nil expungi debet: amat Scriptor hic (ut supra lib. 1. monui) adverbia duo ponere, nullo ligamento adnexa. Glossarium: Mátyp, frustra, nequicquani, cassum:' videtur incassum legendum. Idem, Ne

quisquam] Corrige, nequiequam. Græci τδ αὐτδ vocant, quando idem bis dicitur, junctim enim posuit Nequiequam et frustra: sicut etiam 'Ergo igitur' copulat: namque hæc repetitio dictionum idem significantium ornat identidem orationem, ut ostendit Gellins in XII. Attamen apud Aristoplanem facctissimum comicorum, Euripides Æschylum insectatur, quod idem bis dicat ¾κα ιαλ κατόρχομαι, utrumque cuim significat 'venio?' sicut μάκτρα καλ πάρθοπος dno verba sunt idem significantia, hoc est, 'arcam panariam.' Beroald.

Timorem i. s. inanem] Lipsius conjecit inmanem. Nihil mutandum censeo. Eventu patuit, illorum timorem fuisse vanum, quem tamen frustra perfuncti suut; quum inde iis inminebat periculum, unde nou metuerant. N. Heinsius minus accurate ad Claudian. lib. 1. in Ruf. vs. 35. citat timore inani. Nam vide ad lib. III. p. 51. 'paupertinani Milonis conam perfunctus.' Illum tem Guelf. pr. Oud.

Pejores inhasimus laqueos] Noster sapins hoc verbo usus id jungit Ablativo cum aliis scriptoribus. Vide Indicem. Vel sic tamen nihil innovari velim: quia similibus compositis crebro Accusativum adponit, ut 'incubare,' 'insidere,' 'insistere,' &c. ut discere lector notest ex notarum Indice. Probat etiam Salmasins ad Tertulliani Pallium pag. 373. 'humerum adhæret.' Simile est Virgilii lib. vitt. 124, Æn. 'dextramque amplexus inhæsit:' nisi subintelligamus cervice cum Burmanno, eni favet parodia Ausonii in Cent. nuptiali p. 511. 'fixitque in virgine vultus, Oscula libavit, dextramque amplexus inhæsit.' sc. ori. In uno Cod. illic adhæsit. Idem.

Confertæ juventutis, &c.] Servius ad Æneid. 11. 'Juventus enunciatione singulare est, intellectu plurale.' Idem ad IV. Æneid. 'Juventa, Dea illius ætatis est: juventus, juvenum multitudo.' Pric.

Lupi, &c. nulli contra nos aditum iulerunt] Plantus Capt. 'Quasi lupus esuriens, metui ne in me faceret impetum.' Idem.

Satis agentes, &c. cximieque trepidi] Glossarium: ''Αγωνιώ, satago, trepido.' Supra lib. r. 'Trepidans, et eximie metnens mihi.' Idem.

Canes rabidos et inmanes | Columella de re rustica lib. vii. c. 12. de canibus: 'Villæ custos eligendus est amplissimi corporis, vasti latratus, canorique, ut prius auditu maleficum, deinde etiam conspectu terreat.' Elmenh. Villæ coloni, &c. canes rabidos et immunes, &c. quos ad tutela præsidia curiose fuerant alumnati, &c.] In lib. xLIV. ff. de acquir. rer. domin. 'Cum pastori meo lupi porcos eriperent, hos vicinæ villæ colonus cum robustis canibus et fortibus, quos pecoris sui gratia pascebat, consectatus, Inpis eripuit,' &c. Philo in de Plantat. Noachi: Τοῦ ἀνθρώπου κτήματα φρουρούς έχει καὶ φύλακας άγριωτάτους θήρας, είς την των επιόντων και κατατρεχόντων άμυναν. 'Immanes canes,' ut apud Ennium, 'Immane' canes ut.' Immanes hic ad mensuram corporis, non animi teritatem refer; ita vocem eam et àγρίους et μεγίστους Glossarium exponit. Pric. Quibusris lupis et ursis saviores | Solinus c. 20. ' Apud hos populos nati canes, omnibus feris anteponuntur: frangunt tauros, leones perimunt.' Vide supra pag. 65. notata. Idem. Ursis sariores Juvenalis: 'Sævis inter se convenit ursis.' Ammianus lib. xxiv. 'Ursos ultra omnem rabiem sævientes.' Id.

Cujuscemodi vocibus] Hujuscemodi, quod ante Colvium vulgo edebatur. est in Regio, Fux. Hujusmodi Pith. Ed. Colin. sed cujuscemodi præbent Mss. quantum scio, reliqui; ut et posteriores omnes exhibiterunt pro 'cnjuscumque modi.' Adi Colv. et Roald, ad lib. 1x. p. 77, 'arreptis Apul.

cujuscemodi telis.' Sic et legendum lib. x. p. 219. 'et cujuscemodi pulmentorum reliquias.' Vulgo ejuscemodi. Lib. xt. p. 250, ' Vannos onnstas aromatis et cujuscemodi suppliciis congerunt;' non huj. Flor. n. 15. ' speculis, poculis, et cujuscemodi utensilibus,' e Mss. Florentino et Pitheano. Adde Mercer, ad Septim. de B. Troj, lib. it. c. 18. 'Aurumque et alia cujusque modi dona.' Vulgo et illie hujuscemodi, item lib. 11, c. 27. ' multa cujuscemodi pecora:' ubi in al. ej. huj. cujuscumque m. Plura vide apud Duker, ad Flor, lib. 111. 4. 2. me ad Hirt, B. Afric, c. 19, 36, &c. et ad Cic. lib. 11. de Inv. c. 41. 'legem cujuscemodi sit.' Ceterum in Oxon. exaratur coce n. inh. quod. Guelf. pr. mort. nobis. Oud.

Jubilationibus solitis, &c. nobis inhortantur 'Nota vocis hortatu cient.' Aristoph. Equit. [Vesp. 703.]"Iva yeyνώσκης τον τιθασευτήν, κάθ' δταν οδτός γ' έπισίζη Έπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιδρύξας, άγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδάς. Hesychius: 'Επιβρύξειν' κύνας ἐπαφιέναι, καὶ παρορμαν. Infra l. 1x. 'Canes pastoricios, villaticos, feros atque immanes, &c. laxari, atque in eorum exitium inhortatos immitti pra cipit: ' supra lib. iv. ' Conclamant canes, utque ad me laniandum, &c. ferrent impetum, cohortantur.' In vet. Onomast. 'Hortatus, εγκέλευσις.' Proprie ctiam de rusticis, jubilari. Gloss. ' Κραυγή άγροίκων, ejulatio, jubilatio: ' vide et Festum Pompeium. In codem Glossario: 'Έξαλαπίζω, exclamo:' fortasse έξαλαλάζω scribendum. In alio Glossario: ' 'Αλαλαγμός, jubilatio,' &c. Pric. Jubilationibus] Ut 'quiritare' urbanorum est, sic 'jubilare' rusticorum: auctor M. Varro. Hinc 'jubilationes' et 'jubila' dicuntur inclamationes, et voces rusticorum. Calpurnius in Bucolicis: 'Et tua merentes expectent jubila tauri.' Ecclesiastici scriptores cum vulgo concinunt, a quo 'jubilare' accipitur pro

7 R

Delph. et Var. Cias.

exultare, et voce gandium ostentare: quod Psalmographus prophetes in psalmis Græce habet: ἀλαλάξατε τῷ κυρίφ, id nostri interpretati sunt, 'jubilate Domino.' Beroald.

PAG. 165 Cudique, Sc. circumfusi] Virgilianum est: 'Undique visendi studio Romana juventus Circumfusa rnit.' Æneid. 11. Pric.

Sine ullo delectu, &c.] Lib. IV. 'Sine ullo ciborum delectu.' Idem.

Canes copiosos, ardentibus animis alios] Capiosos Guelf, sec. G. Vossius etiam e Ms. Lips, margini adsertipsit copiosos, et conjecit rabiosos. Sed frustra. Tune enim bis idem dixisset Auctor. Ac copiosi pro multis occurrunt non modo apud Plinium sæpissime (vide Indicem) aliosque, sed et Nostrum aliquoties, ut lib. 1v. p. 83. 'Multi denique civium et advenæ copiosi.' Lib. x. p. 225. 'Brevibus admodum, sed satis copiosis pulvillis.' Immo, ut hic, lib. 1v. p. 77. 'Cuneti canes de proximo angiportu satis feri, satisque copiosi.' Oud.

Inscindere] Colv. inscendere. Ego vulgatam non sollicitaverim, quod videam nimiumquam familiare huic Nostro esse verbis et nominibus, ut paulo aute monuituus, 70 in jungere. Brant. Scilicet, ut compositum ponatur pro simplici scindere; ut alibi 'incoactus,' 'integere' et 'intectus,' 'intollere,' de quibus vide loca in Indice citata; et sic habent Mss. longe plurimi. Quamquam in Oxon, et Par. videtur esse inscendere, ut in quibusdam codicibus esse scripsit Beroaldus, et hine post Colvinm admiserunt omnes Editores, ut 'inscendere equum,' 'asinum,' de quo vide ad lib. 1x. pag. 206. 'inscenso me.' Lib. 11. p. 32. 'Inscenso grabatulo, super me residens.' Ego tamen neutrum hie esse puto ab Auctore : sed insidere, anod egregie nobis servarunt D'Orvillianæ membranæ. Hoc enim compositum sive a 'sido' sive a 'sedeo' (nam sexcenties in Mss. confunditur) partim cum quarto etiam cash construxere Veteres. Hie vero loci est a 'sedeo.' Vide Grav. et Duker, ad Flor, lib. IV. c. 7. Drak, ad Sil. lib. v. vs. 3. Liv. lib. IX. cap. 14. 'insessis viis.' Senec. Phæn. 122. ' saxum insidens : ' al. o. Et præsertim Nostrum lib. 111. init. ' grabatum insidens.' Lib. 1x. p. 199, 'dorsum insidens menm.' De Mundo p. 736. 'cogitationes insidere.' Mox ita 'residere: 'et 'supersedere' cum Accus. lib. xi. p. 216. 'Quam supersedebat aspis.' Et quod hic 'insidere,' infra de Dracone ait : 'supinato illi mandentem insistere.' Frequenter antem 'inscendere' et 'insidere' cum derivatis permiscentur. Adi ad lib. 1x. p. 205. 206. Ceterum non possum, quin hac occasione de verbo 'insidere' oblata simul emendem Lucani locum lib. 11. vs. 651, 'tot obpressu depulsis hostibus arces.' Ubi in veterrimis Mss. invenitur infesta, in aliis obsessæ; quod placuit Cortio. Unice putem verum esse insessæ, cujus glossa est obpressus; quodque crebro abiit in infestus. Flor. lib. 11. c. 1. 'Infestum, et insessum ab hostibus tumulum occupavit:' ubi Leid. Ms. non habet et insessum: dum alim Leidd, membranæ infessum: unde enm Salmasio ex Jornande opinor infestum esse a varia lectione. Sed idem lib. 111. 3. 13. 'In subsidio Noricos insederat Alpium tumulos.' Ita recte Mss. vel insiderat. Tacit. lib. XIII. Ann. cap. 39. 'montis præsidiis insessi,' Stat. lib. xII. Theb. 236. 'insessa cubilia monstris.' Adde me ad Frontin. lib. 1. c. 5. 5 32. 'In loca insessa.' Vulgo erat infesta. Immo 'insidere arcem' frequentissima Anctorum est locutio. Virg. l. 11. Æn. 615. 'Jam summas arces Tritonia (respice) Pallas Insedit.' Liv. lib. xxvi. c. 44. 'Quingentis militibus arcem insedit.' Tacit. lib. 111. Hist. cap. 69. 'Arcem præsidiis insedit.' Flor. lib. 111. c. 21. 'Arcemque Capi-

tolii quasi captivam victor insedit.' Taudem etiam Appuleii, Apol. pag. 344. Ed. Colv. 'Verticem hominis velut arcem insedit.' Oud. Cerneres non tum hercule memorandum quam miserandum spectaculum: canes copiosos ardentibus animis alios fugientes arripere, alios stantibus inhærere, et per omnem nastrum commeutum morsibus ambulare] Fortasse ex his Taciti in Agricolæ vita: 'Tum vero patentibus locis grande et atrox spectaculum: sequi, vulnerare, capere: atque eosdem oblatis aliis trucidare.' Pric. Alios fugientes arripere] De aliis canibus infra lib. 1x. 'Latratibus absonis horribiles, ennt in homines. &c. nec fugientibus saltem compescunt:' quo loco plura. Idem. Alios stantibus inharere] Ovidius : ' Hæsuros cerno per ossa canes.' Infra heje de formicis, 'morsimuculis inhærentes.' Idem. Inscindere] Discindere, dilacerare, divellere. Quidam codices habent Inscendere, ut dicat, canes supra jacentes homines inscendisse, insiliisseque. Beroald. Per omnem nostrum commeatum morsibus ambulare] Supra lib. 111. 'Per totam dommin cædes ambulet.' Pric.

Ecce tanto periculo malum majus insequitur] Virgilius: 'His alind majus Juturna adjungit.' Idem.

Rusticani illi] Onomast. vetus ; 'Rusticanus, ἀγροῦκος.' Idem. Rustica] Emendo rusticani: alioqui sensus confunditur, et structura solœcismo claudicat. Beroald.

Quam p. c. cladem] Vulgo, qua p. caderemus clade. Elmenh. Is itaque revocavit cum Scriv. Pric. (in notæ præfixis) et Flor. antiquarum Edd. lectionem, quam unice veram quoque decerno. Neque Latinum credo cavere aliqua re pro aliquam rem vel ab al. re. Certe exemplum quæro. Nec statni potest esse singularis Appuleii stylus. Aliis enim locis vel præpositionem a, vel Accusativum addit, ut e seqq. patebit. Nihilominus Mss.

Flor. Reg. Fux. D'Orv. Lips. Pal. Oxon. Guelf. Par. et Edd. Vulc. pr. Wow. Pric. ostentant qua clude. Unde Vulcan. Ed. sec. dedit caderemus. Perperam. Pejus vulgo carere pro ritare habet junctum sibi Dativum lib. x1. p. 253. 'Quippe cum aviditati contumaciæque summe cavere, et utramque culpam vitare deberem.' Sed in optimis Florentinis membranis est aviditate contumaciaque. ergo excidit a, ibique ab? An potius utroque loco præferemus Accusativiim, ut clapsæ sint lineæ - loco τοῦ m. Pro priore conjectura facit Auctor lib. 11. p. 23. 'Cave tibi fortiter a malis artibus Pamphilæ illius.' Apol. p. 539. Ed. Flor, 'ut sibi ab insidiis Rufini caveret.' Pro Accusativo, in quem pronier sum, stat idem ibid, p. 24. ' Hæc tibi cavenda censeo.' Lib. v. p. 101. ' Hæc tibi cavenda censeham.' Item de Deo Socr. pag. 692. Ed. Flor. lib. vi. pag. 124. 'dum t. scias æmulos tuos cavere:' de quo tamen loco ibi vide. In Apol. p. 403. Ed. Flor. 'peccatum sollicitins cavet.' p. 148. 'potentia caveri potest.' Pro quo Accusativo Auctor etiam posuit Genitivum, participio junctum, de Deo Socr. p. 697. 'similium numinum caventes.' Ceterum in Ed. Junt. pr. legitur, q. p. nequiremus cladem. In Guelf, pr. quoque cladem. Optime. Qua sive qua parte careremus sen vitaremus cladem. Ond. Ut discernere prorsus nequiremus quam potissimum caveremus cladem In Andria Terent. 11. 6. ' Quem (inquam) ad cœnam vocabo meorum æqualium Potissimum?' nbi Donatus: 'Æqualium ætate, potissimum dignitate:' vel ex isto Appuleii loco quam fallat vides: addennis tamen et alium ex Æmilii Probi Hannibale: 'Cum quid potissimum vitarent, non viderent,' &c. Quam hic pro utram: vide ad Matthæum pag. 98. et 185. dicta. Pric.

Cominus canum, an eminus lapidum]

Scythæ apud Q. Curtium, ad Alexandrum: 'Inimicos sagitta eminus, hasta cominus petimus.' Vide p. 4. ad Apologiam notata. *Idem*.

Que dorsum meum residebat] Isidorns Orig. XII. 1. 'Asnuns et asellus a sedendo dietus, quasi assedus: sed hoe nomen (quod equis magis conveniebat) ideo hoe animal sumpsit, quia priusquam equos' caperent homines, huie præsidere (lege residere) 'ceeperunt.' Residere et tertias et quartas inflexioni Appuleius jungit: priori sæpius, posteriori et hie, et x. 'Consueta loca residentibus:' et ibidem: 'Me, &c. resideus, &c. comissimus sermonibus affatur.' Idem.

Quo dolore commota] Infra hic: 'Quo dolore, &c. iustincta.' Idem.

Fletu cum clamore sublato, maritum suum pastorem illum suppetiatum ciet] Lib. 1x. 'Atque ut ejus lethalem ululatum cognovere ceteri fratres, adcurrimt muesti suppetias.' Idem. Fletu cum clamore sublato] Infra lib. 1x. 'Sublato flebili elamore.' Seneca Troade: 'Et vos flebilis elamor movet, Furorque cassus fieminæ?' Idem.

Domini fidem clamitans | Fux. Deum f. cla. Bene. Roald. Monuit id quoque Beroaldus, et expressere Junt. post. Colin. &c. Nam priores Edd. hahebant domini, quo posses Imperatorem intelligere, cujus fidem implorare, et per enjus Genium obtestari solebant, ut lib. 1x. p. 208. ' Militum fidem Cæsaris idemtidem inplorantium, at illius, adsidue Deum numen obtestantis:' ubi itidem domini in Edd. pp. sed contra Mss. tam illie, quam hic. Milites Cæsaris fidem inplorant, non instici et pastores. Est autemilla corruptio frequens ex contractione am nata, ut lib. vti. p. 149. 'fidem hominum Denmque testabatur: 'item p. 172, 175, lib. (x. p. 190. 'fidem Deum boantem dominum,' et pluries. Demum f. Pith. Oud. dem Deum clamitans] Lib. IX. ' Recipit, &c. fidem Deum boantem Dominum.' Juvenalis: 'Nos hominum Divumque fidem clamore cienus.' Pric. Domini fidem] Tersior lectio est, Deum fidem, pro Deorum: usitata enim exclamatio est, ut Deorum fidem, hoc est, auxilium imploremus. Berould.

Crnorem uxoris abstergens] Passim quidem hac in re abstergere et detergere diennt anctores, sed tribus illis Codd. accedent hie D'Orvill, Guelf. sec. in abigens: coque abeunt Reg. Fux. abiens, Oxon. Par. Guelf. pr. abjiciens, sen abiciens. Immo in Coll. Voss, est etiam uxore. Quare, ni inluberet me Medici arum membranarum auctoritas, abigens reposuissem; quomodo scabies abigenda cortigit N. Heins, in Macrob, tib. 111. Sat. c. Sic certe 'exigi macula' et similia sunt in usu. Adi Comment, ad Sucton. Aug. c. 94. Quin et apud Petron, c. 89. legas 'metus abigit laerimas,' sive amovet, non laerimare facit; quamvis aliter explicer Burmannus. Oud. Cruorem uxoris abstergens] Gellins v. 11. ' Detersi cinorem: 'infra hic lib, 1x. 'Prolatum capite sanguinem detergens.' Price

Quod] Lege, quid: have est enim pastoris illius, enjus uxor saxo ieta fuerat, vociferatio, per interrogationem miserationemque deprompta. Beroald.

Miscros homines, et laboriosos viatores] Firmicus VIII. 29. 'Faciet viatores, &c. qui omnis laboris onere prægravati, vitam miseram ducant.' Pric.

Invuditis, perteritis, atque obruitis] Duo tantum verbu, ut edidere Colvins et seqq. invaditis atque obteritis habent quoque Reg. Fix. Flor. Oxon. Guelf. Pal. Par. D'Orv. cum Ed. Junt. post. cum antea ederetur invaditis ac perteritis (vitiose terri Junt. pr. Ald. Col. Bas.) atque obruitis. Grosl. et Stew. proteritis, Colv. ad lib. 1v. pag. 76. proterretis. Ms. Inc. perterretis. Ego malim cum Heinsio

ad Ovid. Am. lib. 1. 9. 12. vetustam lectionem, a Ms. Bertino servatam sequi, inv. perteritis atque obruitis. In Pith, est anoque inv. ac prosternitis atque obruitis. Plantus et Columella usi sunt to perterere, cuins glossa videntur 'prosternere' et 'obterere.' Nequaquam certe delendum est obruitis. Duo enim dicit Auctor, et perterere ad canes, obruere ad lapides pertinet. Hinc mox etiam jungit 'lapidum imbrem' et 'canum procellam'et 'lapidis' ac 'morsus vulnera.' Proprie autem obrut dicitur de lapidum jactu. Vide Curt. lib. 111. 4. 11. vt. 11. 10. 38. Ipse Appul. lib. x. p. 214. 'Lapidibus obrutum publicum malum.' Oud.

Quas prædas munitis] Inepte a Colvio defendi hie munitis, hene monnit nota præcedente Scioppins. Archaizantem Brantinm non moror. Mctuitis e Fulviano receperant Wower. Pric. et Florid. e segg. seil. 'hanc ipsam cladem de vestris protelamus manibus.' Sed ibi fatentur, se prædas metuere. Ideireo aliud latere e proximioribus patet. Minutis Guelf. see, minuitis etiam in Palat, initis in Florent. Scilicet legendum erat punitis. Nihil a vobis prædati sumus: ob quod nos puniatis, nihil damni vobis attulinus, quod rindicetis. Creberrime enim 'punire,' Ciceroni et aliis jungitur ipsi crimini, ob quod quis puniatur. Et sic Noster lib. v. pag. 95. 'ad superbiam puniendam.' Apol. p. 542. Ed. Flor. 'mendacium puniendum.' In Flor. N. 3. 'ad stoliditatem puniendam.' Immo forsan pejus est corruptus locus, et scripserat Appuleius punitum itis. Ut apud Plant, et Terent, 'is perditum, is quæsitum,' &c. Gell. lib. vii. e. 3. XII. 1. ' socios servatum ire, interfectum ire.' Vide et Salmas, ad Tertull. Pall, p. 106. Quin Nostro de Deo Socratis p. 644. 'Incepta prohibitum ibat, non adhortatum.' Sed et corrigendus sic e Mss. Auctor in Flor. N. 16. 'Quibus taudem verbis gratias habiturus te commemoratum eam.' Vulgo es vel sum commemoratu meo. Idem.

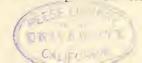
At non speluncas ferarum, vel cautes incolitis Barbarorum] Seneca Thyeste: 'Tale quis vidit nefas? Quis inhospitalis Caucasi rupem asperam Heniochus habitaus?' Pollnx 1x. 4. Θηρίων μάλλον ἢ ἀνθρώπων πόλις. Pric.

Ut humano sanguine profuso gaudeutis] Firmicus vi. 31. 'Homicidam, latronem, et humano semper crnore perfusum.' Idem.

Lapidum congestus imber] Sive conjectus, ut e glossa pro congestus irrepsisse Vitruvio diximus ad Sucton. Calig. c. 15. Eidem lib. 11. c. 7. Gelicidiis et pruina congesta;' uti legi debet e Mss. 2. Vossianis, et Franck. Vulgo pruinis sine sensu. Cap. 8. p. 31. ' Gelicidiis et pruina taeta.' Oud. Lapidum, &c. imber] Phoeas in Virgilii vita: ' Nocturnum furem saxeus imber habet.' De Stephano Prudentius: 'Per imbrem saxeum Colos apertos intuens.' De eodem Gregorius Nyssenus: Ταίς των λίθων νιφάσι καταχωννύμενος. Χερμάδων ἐπομβρίας apud Licophronem habemus. Lucianus Timone: Πλείστους λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλαζώ, &c. αὐτούς. Pric.

De summo cupressus cacumine] Lib. v. 'Involavit proximam cupressum, deque ejus alto cacumine sic eam, &c. affatur.' Florid. tv. 'In quadam proxima quercu, in summo ejus cacumine, &c. sedit.' Idem.

De vestris protelamus manibus] Onomast. vetns: 'Protelo, ἀπείργω.' Sisenna in Histor. fragm. 'Romanos impetu sno protelant;' et quia Sisennam citavinuns, aliquantillum de eo boni mereamur. In omnibus libris editis ita apud Gellium xII. 15. loquitur: 'Nos nna æstate in Asia et Græcia gesta idcirco literis continentia' (lege continenter) 'mandavinuns, ne velitatim et saltuatim scribendo lectorum animos impediremus.' Ita

excusi omnes, dico in ea parte quam nos graviter corruptam restituemus: in nonnullis enim alium verborum ordinem esse, et rellicatim, non relitatim scribi nequaquam ignoramus. Est antem pars affecta, pars prima, quam hoc modo sanamus : Nos non una astate, &c. Res (inquit) non una astate gestas, &c. literis continenter (nimirum, quasi continenter gesta fuissent) mandavimus, ne saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus: id est: reminiscentias corum perplexas redderemus. Tacitus Ann. 1. (quem Sisenna imitatum verba negabit nemo) 'Hæc, quanquam a duolus Ostorio Didioque pro-prætoribus plures per annos gesta, conjunxi, ne divisa hand perinde ad memoriam sui valerent.' Hic forsan aliquis obstrepuerit, mutandum nil, et hanc mentem Sisenna esse. Est Asia quidem a Gracia divisa, nos tamen in iis arstate una res gestas conjungendas putavimus, ne saltuatini scribendo, &c. Penitius inspicientem putabo tamen idem meenm sensurum, Sisennamque corrigendum e Tacito, quam id acuminis amplectendum. Idem. Protelamus | Propulsamus, et longe propellimus : ne scilicet vos de nobis spolia auferatis. Terent. in Phormione. ' Ne te iratus suis savis dictis Protelet:' exponit Donatus protelet, protrahat, præveniat, exagitet. Festus Pompeins: ' Protelare,' inquit, 'est longe propellere: ex Graco videlicet τηλόθι, quod significat 'longe:' alii a telorum jactu dici antumant. ' Protelare' est prolongare: in Deuteronomio scriptum est: 'Protelentur dies vestri: 'id est, prolongentur. Nonins plures significatus linjus verbi explicat. 'Protelum' dicitur a Lucretio tenor, illo versu: 'Undique protelo plagarum continuato:' hoc est, tenore. Beroald.

Jam denique paec tranquilla securi potestis incedere] Lib. vii. 'Discussa sollicitudine jam potestis securi esse.'

Alius lapidis, alius morsus vulnera referentes, universi tamen saucii] Juven. 'Pancæ sine vulnere malæ, Vix eniquam ant milli toto certamine nasus Integer.' Petronius: 'Multi utrinque semimortui labuntur: plures cruenti vulneribus referent veluti ex prolio pedem.' Videtur imitatus Noster Sallustiana ista: 'Paulo diversi alius alibi stantes, omnes tamen, &c. ceciderunt.' Idem.

PAG. 166 Paululum conquiescere]
Recte e Mss. quibus concinunt Reg.
Fux. Pith. Guelf. Inc. Oxon. D'Orv.
&c. Jam olim Ed. Junt. post. hanc
vocem [refectui] addıdit, et dein Wower. Elmenh. et seqq. Sic lib. 1x. p.
192. 'Helcio absolutus, refectuique
seenre redditus.' Sive malis cum
Var. Lect. Flor. refectu, ut statim
renu, et centies Nostro. Adi ad p.
4. 'Ingressu primum fuerit stabulum.' Quo facit et Guelf. pr. refecti.
Ond.

Recurare] Cum Fulviano D'Orv. dat recreare. Cave, andias. Lib. vi. p. 125. 'Vulneratis domi relictis et plagas recurantibus.' Lib. 1x. p. 181. 'dolium probe recuratum:' ut bene emendavit Is. Voss, ad Catull, c. 45. 'Et me reenravi otioque et urtica.' Sed male id participium pro recreato Aicardus Hirtio adfingere tentavit de B. Afr. c. 67. At restituendum e duobus Mss. est Hygino Astron. lib. II. cap. 20. 'Aquæ magnam copiam nacti corpora recuravernut, et Libero nunciaverunt,' non recuperarerunt, quod fit cibo, hand agna, qua corpora recreantur et animi fatigati reenperantur, ut et hie segnitur.

Passim prostrati solo] Virgilius: 'Passimque in littore sicco Corpora curantes:' ubi Servins: 'Passim, prout quisque voluit.' Pric.

Adhibere festinant] Volens defendere Colvius 7b festinant, hujus verbi,

non του properare, exempla debuerat proferre; quæ in promtu sunt. Cic. lib. 111, ad Fam. 6. 'Quam festinares decedere.' Horat. lib. 11 O. 7. 'festino deproperare coronas.' Colum, lib. IV. c. 27. 'vineta festinabimus emundare," Auct, de Corr. Eloq. c. 3. 'Maturare libri luijus editionem festino:' ubi frustra Gronovius coniecit gestio; nt vel patet ex Huratii loco. Nostri antem vindicat ipse Auctor p. 159. 'puella protinus festinat ad maritum demeare.' Sed nec ignoravit ea Stewechius, ac segg. Infinitivi faciunt omnino, ut elegantius saltem abesse etiam hie videatur 78 festinaut per modi enallagen, historicis frequentissimam. De insa re vide ad Silium lib. vr. vs. 90, 'purgat vulnera lympha, Nunc mulcet succis; ligat inde.' Oud. Hic crnorem præterfluentis aquæ rore diluere] Ovidins: 'Crudelia vulnera lymphis Abluere.' Propertius: 'Et Dominum lavit mœrens captiva cruentum.' Lucianus in Deorum Dialogis: "Απειμι, ὕδωρ αὐτῷ πρὸς τὸ τραῦμα οἴσων. Vide hic Beroaldum, et a nobis ad Act. 16, 33, notata. Pric.

Spongiis macidatis] Inacidatis propugnat quoque Sciopp. in Corp. Epistol, t. 11. pag. 52, estque etiam in Regio, et Inc. eique favent omnes Codd, et Edd, Vett. in quibus macidatis, Pith. matidatis, Guelf. pr. maccedatis, sec. macedatis. Sed æque inaudita vox est inacidatus ac macidatus, quam hine damnarunt Beroaldo posteriores Editores, substituentes madidis, ut est in Ed. Junt. post. vel madidatis, quod Salm. adlevit, ut in Edd. Wower. Elmenh. Pric. Florid. maditatis Scriv. Præferrem tum quod et Oxon, habet inacetatis. Aceto enim vulnera dilni satis probavit Pricæus. Vide et ad Petron. c. 136. licet ipse alterum maditatis præferat, quia non videntur illi, quorum fuga tam præceps fuerat, acetum hic paratum habuisse; dum aqua, ad quam pro-

strati jacehant, copia abundabat. Addo ego, quod non usi sunt hi spongiis ad vulnera aperta, sed modo ad tumores comprimendos, quod a cruore et vulneribus distinguit Auctor. Quamquam et hoc alias fiat aceto, oleo, aliisve, quæ parata habemus. verbo 'madidari' adi præter Glossas Barth, ad Claud, lib. 11, de R. Pros. 88. 'madidantes nectare pennas.' Val. Antias apud Arnohium lib, v. p. 155. 'injecisse madidatis,' i, e, ebriis vincula. Sed forsan omnibus hisce verior est lectio Codicis D'Orvilliani marcidatis, i. c. emollitis, sive succidis. Nam alias comprimere tumores lana succida solebant, teste Celso de re Med. lib. vii, c. 1. Gloss. 'Marcidat, τήκει, τήκετω.' Posset et conjici malaxatis, quod adhibuit Laberius apud Gell, lib. xvi. 7. et restituendum est e Mss. Leidd. Isidoro l. xx. Orig. c. 2. 'spongia, panis aqua diutius malaxatus.' Vulgo legitur diutissime laxatus. In D'Orv. Guelf. est spongeis, at passim ostentant Mss. Oud. Ille spongiis madidatis tumores comprimere] Hippocrates in de Medico: Πρός μέν τους δφθαλμούς δθονοίοις, πρός δέ τὰ τραύματα σπόγγοις. Vetustissima editiones hic macidatis: Mss. quidam, inacedatis. Oxoniensis, inacetatis. Aceto vulnera leniri docent hæe Petronii: 'Vulnusque eruris, &c. aceto dilno:' et Sereni Sammonici ista: 'Nec non peniculo calidum annectatur acetum, Quo lita sanescunt depulso membra dolore.' Plinius xxix. 2. de lana succida: ' Vulnera ex vino, vel aceto, vel aqua frigida et oleo expressa sanat.' At, cum isti ad flumen sedeant, ubi aceti facultas nulla, aquæ antem plus satis, libentius Colvii conjecturam madidatis probo: nimirum aqua profluenti niadefactis. Chrysostomus Homil. 27. ad Antiochenos: Τὰ φλεγμαίνοντα τῶν τραυμάτων οὐδὲ ἐπιβολὴν χειρός ἀνέχεται, οὐδὲ άφὴν ὑπομεῖναι τραχυτέραν διά τούτο οί σοφοί των ίατρων μαλακή

τινι σπογγιά τὰ τοιαύτα καταψήχουσιν έλκη έπει οδυ και τούτοις έλκος έστιν έν τη ψυχή φλεγμαίνου, ωσπερ απαλή τινι σπογγιά προσηνές ύδωρ και πότιμον σπώντες, ούτω τὰ είρημένα άπαντα καταντλήσαντες, πειρόμεθα καταστέλλειν αὐτῶν τὸ φύσημα, καὶ τὸν ἔγκον καθαί. ρεω, adde Plinium jam supra adductum. 'Madidare' est in vetere Onomasticn: et bypalven exponitur. At antequam spongias dimittamus, emendemus (ubi de cognato spongiæ, peniculo) Terentium: apud quem sic Thraso: ' Peniculo ne pugnare, qui istum line portes cogitas?' respondet Coquus: ' Egone? imperatoriam virlutem noveram, et vim militum: Sine sanguine hoc fieri non posse, qui abstergerem vulnera.' In versu medium occupante mihi jacet sententia: άδήλως καὶ ὑποσκοτεινῶς Donatus interpretatur: eam erigo interrogationis notain tollendo, lugendoque, Næ ego imperatoriam, &c. Qui abstergerem rulnera autem, έλλειπτικώς pro, ideoque peniculum attuli quo vulnera abstergerem. Pric. Macidatis Liquoris infusione madentibus; vocabulum infrequens minimeque protritum. Plin. in xxxII. refert, vulnera fracturas spongiis utilissime foveri, qua vulnerum inflammationibus imponuntur, nune siceæ, nune ex aceto inspersæ: nunc ex vino, nunc ex aqua frigida : ex aqua vero cœlesti positæ, secta recentia non patiuntur intumescere. Cum macor pro macie apud priscos accipiatur, quidam 'macidatas spongits' interpretati sunt, quasi aqua expressa siccatas, quales imponuntur his morbis, quas vaporari oporteat. Ego seens existimo: ut scilicet 'macidatæ' dicantur, quasi 'madidatæ,' hoc est, madore et humoris infusione perfusar ac madidæ. 'Spongia' enim (nt docet Celsus) ' quocunque modo imposita est, dum madet, prodest.' Beroald.

Alius fasciolis hiantes vincire plagas] Luc. x. 31. Κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ. Appianus Alexandrinus: Ἐπιδησάμενοι τὰ σώματα, ὡς τετρωμένοι. ' Himtes,' ut apud Statium, ' Vulnus hiat, magnæque patet via lubrica plagæ.' Pric.

Saluti snæ quisque consulebat] Lih. 1v. 'Tamen quisque magis snæ saluti quam Domini opibus consulat.' Idem.

Profecto clamabant | In meis Bertin. Cod. excerptis est profecte. Fux. perfecto. N. Heinsins ad Claudian, in Rufinum lib. 1. va. 151, conject ex professo, vel professione: atque ita L. D'Orleans ad Tacit, lib, t. Ann. pag. 17. Verum tam crebro Auctor insetit vocem profecto, ut eam et hic non ausim damnare, Vide Indicem. Imnio codem fere mode lib. 11. pag. 21. 'Aurum, &c. intentum matronam profecto confitebatur.' Oud. Senex de monino colle prospectat, quem circum capella pascentes opilionem esse profecto clamabant] Apposite Theocriti Scholiastes ad Lidyll. 1. Almbhor elolv, of ev τοίς αίπεσι, τουτέστιν, ύψηλοίς τόποις. &c. ràs alyas véhovres. sie 'Saxi de vertice pastor,' apud Poëtam pra cipunm. Pric.

Lacte | Lac in Flor. Reg. D'Orv. Bertin, ex vulgari usu: pro quo tamen vetustiores plurimi lacte in Accusativo aque ac nominativo adhibuerunt. Vide Vinet, aliosque ad Ansonii Technop, p. 496. Gronov, ad Gell, lib, x1x, c. S. Hardnin, ad Plinium lib. xv. § 16. et lib. xx. § 71. ubi sic quoque in Mss. Leidd, nec aliter Ms. Tragur. in Petron. c. 38. 'Lacte gallinaceum invenies.' Voss. Cod. pr. in Hvgini Astron. lib. 11. c. 43. 'Junonem dedisse lacte, et jussisse ei lacte præbere.' Burm, ad Ser. Sammon, vs. 1079, 'Lac asina, &c. prodesse loquuntur:' ubi etiam in Voss. antiquissimo lacte. De Nominativo lacte vide Grammaticos, quos citavit doct. P. Bondam. in V. Lect. p. 17. Apud Paulum aque ac Festum v. 'Subrimari' in Mss. O. est, 'lacte sugentes rumine trabunt.' Et

sic in Accusativo viri docti sumunt locum lib. x1. p. 216. Vasculum, de quo lacte libabunt.' Sed ibi Ablativum esse docui ad p. 161. h. l. 'ernore libabo.' Verum nec lacte, nec lac, sed lactem exaratur in Oxon. Palat. Guelf. utroq. Zabar., teste, sed repugnante Ferrario lib. 1. Elect. c. 15. Quod amplecti malo, a Nominativo lactis, de quo vide 1s. Voss. ad Catull. c. 63. 393. 'lacti fumantibus aris:' ut est in Mss. apud Plinium lib. xt. c. 39. 'Mammæ ova gignentium nulli, nec lactis, nisi animal parienti.' Sic Mss. 5. Leidd, vel lactis. Vulgo lac. Adi et Taubm. ad Plaut. Bacch. a. v. s. 2. 16. 'Oves, que nec lactem nec lanam habent.' Apud Vitruvium quoque lib. vii. c. 11. veterrimus Voss. habet: 'nec lactem miscentes;' uti et libri aliquot Gell. lib. x11. c. t. 'Ad præbendum lactem.' Immo ipse Auctor sic et infra declinavit p. 173. e consensu Mss. et Edd. 'ut quorumdam hominum lactem, sic illa sanguinem concupisceret humanum:' at ibid. 'nec non et vini cadum, et lactem, et caseos.' Quod perperam mutant quidam. Oud.

Inchoatum] Sic Florid. 2. Alii, coactum. Elmenhorstius. Scil. simplex coactum ediderat Vulcan. Ed. sec. quem secutus est Scriverius, quodque prætulit Cl. Burmannus, existimans to in adhæsisse ex præcedente voce recentem. Sed Mss. plerique, et in his Reg. Fux. Pith. Guelf. Oxon. D'Orv. cum Edd. primis, ceterisque vulgaribus, dant incohatum vel inchoatum, quod, hono sensu carens, pravo judicio revocavit Elmenhorstius, et ex quo ad Claudiani lib, t. in Ruf. vs. 151, refingendum divinavit N. Heinsius, recenter coagulatum. Verum præterquam, quod longius abit, a scripta lectione, videretur mihi potius esse glossa, quam vera Appuleii manus. Cum Colvio et Pricæo putem omniuo rectam esse scripturam incoactum, ut est in Mss. Lips. Bertin. Palat. et edidere Beroald. Vulc. Ed. pr. Merc. Wower. Florid, pro concretum et coagulatum per epenthesin τοῦ in, more plane Appuleiano. Adi notarum Indicem. Cogere proprium est in hac re, nt post Priemum hie docuit Burmann, ad Nemes, Ecl. II. 31. 'cogendi lactis in usus.' Virg. G. IV. 35. 'frigore mella cogit hiems.' Hine Lactant. in Phoenice vs. 99. 'in massam cineres in morte coactos:' ubi in morte exponi debet 'jamjam, dum moritur;' ut apud Lucanum lib. 11. vs. 26. 'oculosque in morte minaces.' Catal. -Seal. p. 142. 'forte furenti Erravit in morte dolor.' Sed Mss. in Lactantio variant, habentque in more, in monte, de more, et similia : unde N. Heinsius legebat sine more pro massa incondita. Malim repouere non more, atque interpretari, 'inaudito,' 'prater exemplum.' Consule omnino ipsum Heinsium, et Drakenb. ad Silium Ital. lib. xII. 449. 'Victis non more carinis.' Oud. Haberet ne vænui lac] Calpurnius Eclog. 1v. 'Et lac venale per urbem.' Pric. Vel adhuc liquidum, vel in caseum recentem incoactum] Eodem Polyphemus discrimine apud Ovid, Metam. XIII. 'Lac mihi semper adest niveum, pars inde bibenda Servatur, partem liquefacta coagula durant.' 'In caseum recentem incoactum,' ipsum id quod Nonnus Dionys. 17. τυρον νεοπηγέα vocat. Hesvehius: Νεόθρεπτον τον νεωστί πεπηγότα τυρόν. Idem: Τετυρευμένον, συγκείμενον ἀπό τοῦ πηγνυμένου γάλακτος. Quod his πήγνυσθαι, Empedocli est γομφούν καὶ δεσμεύειν. 'Οπός γάλα γλαυκζν εγόμφωσεν και έδησε. qua facie viii, 64. Martialis 'lac alligatum' dixit: quod Appuleius noster incoactum vocat: τω in (quod insolens non facit) initio verbi adfixo. Virgil. Georg. 111. 'Quod surgente die mulsere, horisque diurnis, Nocte premunt.' Servius: 'In caseos cogunt:'

sie Eclog. 1. 'Et pressi copia lactis:' ubi Servius: ' Emulcti, et in caseum coacti:' adeo male hie nonnulli libri inchoatum legnut. Idem. Inchoatum] Nitidior scitiorque lectio est incoactum a cogendo scilicet: ut exponas concretum, coagulatumque: etenim cogitur coagulaturque lac ad caseum figurandum. Dixit Maro: 'et pressi copia lactis:' intelligi volens caseum quem dicimus manu pressum, cujus Columella mentionem facit in viii. In primo commentario enodatus est Ciceronis nodus, de tyrotarichi patina, quod genus obsonii esse diximus, ex caseo salsamentisque confectum. Illud adde, 'patellam tyrotaricham' nb Apitio celebrari inter edulia ganeata, quum ex quocunque salso coquendam cam oleo esse dicens inquit: 'Exossaliis et cerebella et pulpas piscium, jecuscula pullorum, caseum mollem excaldatum, hæc omnia calcfacies in patella: teres piper, ligustienm, ad lentum ignem coques : ovis erndis obligabis: cominum minutum asperges, et inseres.' Notandom, non esse junctim legendum in his Apitii verbis, piper ligusticum, ut male literati legunt, sed sejunctim et seorsum. Beroald.

De cibo vel poculo] Ridicule novam vocem deminutivam potulo a potu format Stewechius ad lib. vi. p. 125. vocem 'paniscus.' Recte se habet poculo, quod non modo scyphum, sed et ipsum illud, quod bibitur, significat: unde 'poculentus.' Vide ad lib. 111. p. 46. Oud.

An nulli, &c.] Virgilius: 'An nescis quorum consederis arvis.' Elmenh. An nulli scitis quo loco consederitis] Virgil. 'An nescis quorum consederis arvis?' Apnd Ciceronem Sonn. Scip. 'Nonne aspicis quæ in templa veneris?' Arnobius lib. 1. 'Nonne cogitatio vos subit considerare, disquirere in cuja possessione versemini? cuja in re sitis?' talia et Plautina ista: 'O stulte, stulte, nescis

nunc vanire te, Atque in co ipso adstas lapide ubi præco prædicat.' Pric.

Et cum dicto, &c. conversus, longe recessit] 'Tantum effatus, et in verbo vestigla torsit.' Æneid, vin. 'Nec plura effatus.' Servius: 'Sicut festinantem decebat.' Idem.

Quæ rox ejus, &c. pastoribus nostris non mediocrem parorem incussit] Infra heie: 'Quæ res incutiebat mihi non parvam sollicitudinem.' Idem. Ac dum, &c. de loci qualitate sciscitari gestiunt] Glossæ: 'Φιλοπεύστης, sciscitator: 'et,' Πολυπραγμονῶ, sciscitor, percontor.' Idem.

Senex alius, magnus ille quidem, gravatus annis] Beroaldus vocem magnus hic tripliciter exponit, vel pro 'magno natu,' vel 'eo, qui est longi corporis,' vel 'qui primatum tenet inter pastores.' Verum quocumque sensu sumas, mihi vehementer suspecta est vox. Ultimo certe sensu sumi nequit. Insigne aliquod tunc addere debuerat Auctor; unde appareret. comites Lucii vel ipsum id scire potuisse. Sed ne pastor quidem ille senex erat; at viator, cui nepos itineris fuit comes. Si per 'magno natu' interpreteris, uti lib. 1v. p. 81. 'Tanto trienuio major in ætate,' et contra parrus sæpins usurpatur de puero, et minor de juniore, ctiam a Nostro, ut patet ex notatis ad lib. 1v. p. 83. ter idem ingrate inculcasset Auctor 'senex,' 'magnus,' 'gravatus annis.' Atqui pro 'procero' non ponitur hæc vox, nisi ridicule nonnumquam. Hinc olim in Miscell. Observ. conjeci ignarus pro ignoto, nt lib. vti. p. 149. per obliquam ignaramque me ducebat viam :' ubi plura. Et certe, si constaret, quod ait Pricans, Madaurensem nostrum ante oculos habuisse illa, quæ citat ex Virgilii lib. 111. Æn. vix dubium esset de hac emendatione. Nam in ea descriptione additur vs. 592, 'Ignoti nova forma viri.' Vel divinavi : magnis i. g. gravatus annis:

ut dicitur magno natu, et similia, ac paullo plus significaret, quam lib. 11. p. 21. 'senex jam gravis in annis.' Pro multis antem sæpe magna dici vidimus ad lib. vii. p. 138. 'Magnis equidem talentis.' Sic lib. x. p. 229. 'magna tropæa numerabat.' At nunc unice mihi placet conjectura Nobilissimi doctissimique JCti, et amicissimi viri, Matthiæ Roveri, magis, scilicet, quam prior senex, de quo facta fuerat mentio. Oud. Senex alius, magnus ille quidem, Sc.] Æneid. 111. 'Cum subito e sylvis macie confecta suprema, Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu Procedit, supplexque manus ad littora tendit:' cum sequentibus : ex quibus totus hic locus expressus est: quod hic 'draco,' ibi ' Polyphemus.' Pric. Gravatus annis] Theocritus: Πολλοίσι βαρύς περ έων ένιαυτοίς, sic, ύπο της ηλικίας βαρυνόμενον Polybius : et, 'cervos ætate gravatos,' Servius in Virgilium Ecl. vii. Idem.

In buculum pronus] Saxo Gram. 'Minus vegetum corpus fulcimine tutans, Flaccida subjectis innixus membra bacillis.' Seneca Herc. Fur. 'Incrs senectus adjuvat baculo gradum.' Idem Œdipo: 'Baculo senili triste prætentans iter:' alter 11. 6. de Clementia: 'Obnixam baculo senectutem.' Ovid. Metam. v111. 'Membra levant baculis.' Cornel. Gallus: 'Baculo incumbens ruitura senectus.' Pronus, ὑπὸ χρόνου καμφθείs' ut Crates de seipso locutus. Idem.

Et lassum truhens vestigium] Ovid. ubi supra: 'Tardique senilibus annis, Nituntur longo vestigia ponere clivo.' Claudianus I. in Ruffinum: 'Longævum mentita senem, rugisque severas Persulcata genas, et ficto languida passu:' adde quæ ex Plinio et Plauto Beroaldus. Phædrus lib. v. 'Quin etiam resides, et sequentes otium, Ne defuisse noceat, repetunt ultimi:' repone, reptant ultimi. Seneca de sene (Edipo: 'Repit incertus viæ.'

Bene autem, trahens vestigium. In Euripidis Phæniss. Γήρα τρομεράν έλκω ποδός βάσιν. Idem.

Cum fletu, &c. genua contingens] Ennius: 'Lacrymansque ad genua accidit.' Idem.

Per fortunas, S.c.] Cicero VII. II. ad Atticum: 'Per fortunas, quale tibi consilium Pompeii videtur?' Infra hic lib. 1x. hoc sensu, 'per spes prosperas quem orare' dixit. Idem.

Geniosque vestros] Glossarium: 'Τύχη ἐκάστου ἀνθρώπου, genius.' Seneca Epist. x11. de villico suo: 'Jurat per Genium menun,' &c. vide Hansenium de Jurejurando Vett. pag. 96. Heraldum ad Tertulliani Apologeticum, pag. 125. Idem.

Sic ad mew senectutis spatia validi latique veniutis] Marcellus Empiricus: 'Sic non incuses validam placitamque senectam.' Idem. Ad mew senectutis spatia, &c.] Infra lib. xt. 'Cum spatium seculi tui permensus,'&c. Terent. v. 4. Adelph. 'Prope jam excurso spatio.' Donatus: 'In summa senectute.' Firmicus v. 1. 'Ad extremæ senectutis spatia pervenict.' Idem.

Validi lætique] Ita Augustus apud A. Gellium 'lætum et benevalentem' dixit. Idem.

Decepto seni] Male Beroaldi conjecturam, quam et Meursius suam fecit in Exercit. Crit. lib. 111, cap. 28. in contextum recepere Vulc. Ed. sec. Elmenh, et Scriv. Nec ullius assis hic est Brantii defecto, contra Mss. Egregie Pricæus, cujus scrinia de more compilavit Floridus, docet, deceptum significare præter spem et opinionem: destitutum, orbum, privatum eo, quod ipsi carum erat pignus. Adde Cel. Burmann. ad Petron. c. 115. 'Illnm arma decipinnt:' et ad Vellei, lib. 11. c. 116. me ad Lucanum, et omnino Comm. ad Virg. Æp. iv. 17. ' deceptam morte fefellit.' Adposite Auson. Epigr. Parent. 1x. 7. 'Te juvenis primis luxi deceptus

in annis: et s. 13. 'deceptos canos.' Cie, lib. v. ad l'am, Lp. 10. La inpendere Reip. quæ qui reliquerit, unllo modo mibi quidem deceptus esse videatur.' Veget, lib. iii. c. 24. Cuirns falcatus uno addicto aut vulnerato equo decipitur.' Pro canis in Palat. stulte causi si. Guelf, pr. met redite. Ond Decepto sem subsiste] Decrepto malnit Beroaldus. Glossa. Decreptus, ixiorepus, Tettu saucros yepar, Tayi arat " et in vetere Onomastico: ' Decrepi-11, do varoy sporter. List qui defecto substituit, et stabilire satagit. Dee pta (editionum veterum et membranarum Oxomensum lectio, scriptura est sincerissima. Est autem ' decipi' hoe in loco, orbari: nee hoe tantum, sed ab atleetu carissimo derelinqui, orbari pignore dilectissimo, et quasi anopparifeodas. Elegantissima, minusque cognita significatioms exemply ponemus. Auson. 'Torqueo deceptos ego vita ciclibe canos." Anna de sorcre moritura apud Silinm Italienm, lib. viii. Quod vidi d cepta nefas! congessit in atram Cuncta tor montmenta pyram.' Calpurnius Siculus: 'Same etiam leporem decepta matre paventem Misimus.' Ambrosius Hexaem, v. 9. ' Turtur ubi fuerit jugalis proprii amissione viduata, pertæsum thalamos et nomen habet conjugii, eo quod primus amor fefellerit eam dilecti morte deceptam.' Virgilius (ex quo Ambrosius,) . Eneid. tv. ' Postquam primus amor deceptam morte fefellit.' Idem Georg. IV. de Orpheo, Enridice amissa: ' Cava solans a grum testndine amorem: ubi Servius . Amorem ægrum: mæstum, deceptum.' Jephthe ad tiliam sacrificandam Judic. 11. 35. ' Decepisti me, et ipsa decepta es.' Apud Quintilianum Dives liberis privatus: 'O miseras cogitationes! o decepta solatia!' Hegesippus v. 2. urbem Hierosolymitanam alloqueus: ' Quomodo decepta es popules tris! typianis Ipit. ii. 'Sed et Carconnieni apprelicusi infirmitate, decepti esse non debent, ut eis subvematur.' Quibus ommibus lavis decepti sunt peporantroi, desiliti. Virgilius de Creusa amissa inter tigam Luca : Defuit, et comites natumque virinique fefellit: id est, d c pit; misi quo l non non a que arridet sit Gracum That er, video enim et ip es Gracos sie par rem amarag. ear. Dio t'assus de matre tieta, interfecto ell: Kas il per outur anarn. Cera, Tre rer Toic & UTIE & LEGIS αιοσιίτατα άπ λλιμει ν έπείδε. Πας co libertins attuli, nt Laturam nonnibil huguam ornarem, et quia insignessires, qui hune obiter Appulen loenin produxerunt, virtute n istins voeis video aliter explicasse, Peic. Decepto) Videtar legendum Descrito, ut sit pathos ab ætate semli, quarinvalida atque imbecilla est, indigaque aliera opis, 'Decrepiti' dienntur scnes, quasi clamosi, a crepitu: nam ' crepare 'son re est; chinosos antem et querulus eise seues millus est qui nescrit. Aliculter, retautur, dier quasi in dubio vita constitutos, a ' crepero,' quo significatur anceps et dubium, unde et 'erepuseulum' dietum lux dubia : et Crepusci homines 'nominati, qui eo tempore erant nati, ut Lucu, qui prima luce. Be-

Meunque parrulum ab Inferis creptum conis meis reddite] Cicero Verrina v. 'Fihi nomen implorans, mihi ad pedes misera jaenit, quasi ego excitare filium ejus ab Inferis possem.' Reddite autem venustate heie non panea divit, non minima proprietatis observatione. Horatus: 'Medicum roget nt te Suscitet, et reddat natis carisque propinquis.' Apud Tacitum ille Anual. r. 'Seil quis fratri meo vitam? quis fratrem mihi reddet:' apud Hieronymum liberorum ultime periclitantium mater Hilarionem oraus: 'Per ego te Jesum cle-

mentissimum Deum nostrum obtestor, per erneem ejus et sangninem, ut reddas mihi tres filios: 'et post: 'Hilarion servo Christi, redde mihi filios meos.' Ovidius: 'Aut mihi redde meos: apt me quoque conde sepulchro.' Hoe sensu Luc. 9. 42. ἀποδιδόνα.. vide et Luc. 7. 15. 1. Reg. 17. 23. 2. Reg. 4. 36. Pric.

Pag. 167 Nepos namque meus, et itineris hujus suavis comes] Ameid. 11.
'Meus comes, et cousanguinitate propinguus.' Philostratus in Heroicis: 'Εθεράπευον ὰεὶ τὸ βάδισμα τῶν πατέρων οἱ τῶν παιδων νεώτεροι. Idem.

Invantantem spiculæ] Gnelf, ambo, invantate. Pro horum et Medicea scriptura caricantem conjicere posses garritantem, ut retineamus vetustarum Edd. lectionem sæpicule. Nam in Mss. est sepicule, sive sæpiuseule, licet statim quoque sequatut 'avum sa picule clamitantis.' Verior tamen videtur lectio per Roaldum et Colvium, Nc. recepta, sive cantantem in sæpicula, seu parva sæpe, ut solet hwe vox et sæptum per diphthongum exarir. V. Burm, ad Ecl. 1. 34. quamvis id deminutivum alibi non repererim. Ed. Ber. spicule. Oud.

Dum forte passerem, &c. consectatur arripere] Id est, dum consectatur: ut supra 111. 'Telum quærens invenire,' Glossæ: 'Consectatur, ἐξέρχεται εἰς τὸ παρατηρεῖσθαι.' Supra lib. 1. ille: 'Dum voluptatem gladiatorii spectaculi, &c. consector, in has ærunnas incidi.' Pric.

In Joveam, quæ fruticibus imis subpatet] Dubitat Pricæus, foveam naturalem, an feris capiendis factam
intelligere debeamus. Ego prius malim. Nullus enimbic venationi locus,
et sæpi bene adjuncta fovea, qua agri
discernuntur a communi via, quaque
prior opilio sciebat, latere draconem.
Erantque frutices crescentes, et vivi,
non superinjectæ foveæ herbæ, de
qua adi Dausq. et Drakenb. ad Sil.
hb. vi. vs. 336. 'In foveam parco

tectam velamine frondis Ducit nocte lupos positæ balatibus agua.' Non male vero Pricæus substituit qua, sive ubi. Eum vide et ad lib. 1. p. 2. ' Prata qua praterit.' Ac sic Mss. aliquot et Edd. Vett, Clandiani 1. de Rapt. Pros. vs. 236. Devenere locum, Cereris qua tecta virebant :' ut lib. 1. in Ruf. 124, ' Est locus, extremum pandit qua Gallia litus.' In Oxon. fluctibus. In Gnelt. pr. fructibus corrupte pro fructic, quam vitiosam librariorum finsse scripturum, monnimus sæpe, et sient statum in multis est 'fructices horridos.' Oud. Delapsus in proximam foream que fruticibus imis subpatet] Supra lib. vii. ' Campis subpatentibus.' Pro que, malim qua, &c. subpatet reponi. Lib. 1. ' Per voluns illud qua maxime patebat: 'et iv. ' Qua clavi immittendaforamen patebat: codem lib. 'Ad ipsum confinium gulæ qua cervix exacta fuerat.' Foveam hane naturalemne dicenns, an ad feras capiendas factam? vide v. 12. Jul. Pollucem. Pric.

Auxilium s. s. clamitantis | Perverso judicio Elmenhorstius, et ex eo Seriverins, revocavit vulgarem ante Colvium lectionem auxilium. Multo elegantius in omnibus Mss. solo Bertino recentissimo Cod. excepto, uti et in Ed. Junt. post. exhibetur arum; quod bene vindicavit Pricaus. Huc alludit enim et Pith. scriptura orium Guelf. pr. anum. Nam solent pueri, in periculo præsertim, invocare carissimos sibi, quos credunt sibi posse auxilium ferre. Sic Icarns cadens clamat apud Ovid. lib. 11. Art. 91. ' Pater, o pater, auferor.' Clamare autem et conclumure cum Accusativo personæ pro elata voce nominare, vocare, occurrit sæpins, tum in Nostro, tum aliis, ut jam Lexica satis notarunt. Ovid. lib. 111. F. 223. 'Qui poterat, clamabat avum, tum denique visum.' Mox 'juvenem inclamant.' Oud. Avum sibi sæpicule clamitantis] Ita

bene Fuxensis cum Oxon. Ms. et vetere Vicentina editione: auxilium (quod nonnullis placet) luite loco minus belle convenit: pueruli in discrimine positi carisximas necessitudines suas nominatim cient: id locorum, id seculorum omnium consuetudo monstrat. 'Avum clamare' hic, ut 11, 'saxa conclamare,' Pric.

Defectam valetudinem] Vel, (ut loquitur lib. X11. § 3. de usufructu, &c.) defectam senectuteni.' Idem.

At robis, atatis et roboris beneficio, &c.] 'Vobis quibus integer avi Sanguis adest, solidæque suo staut robore vires.' Idem. At robis, &c. faeile est, &c.] Propertius 11. 9. 'At vobis facile est verba et componere frandes.' Idem.

Puerumque illum novissimum successionis m. atque unicam stirpem] In D'Orv. etiam est nobilissimum: quod quo bono sensu acceperit probaveritque Roaldus, [vid. VV. LL.] non capio. Mera est librariorum aberratio, nota ex confusione Tar b et v. Vide ad lib. vii. p. 118, 'nobilissima parte corporis,' ubi vulgo norissima. Dein ultimam Colvii conjecturam recepit Scriverius, et notæ prafixit novissimam Pricaus. Mihi non opns videtur ulla mutatione, qua nec Latina satis est. Quid enim significahit 'novissima successionis stirps?' Sed 'successionis novissimus 'est ultimns eorum, qui senis successores et heredes fuerant, adeoque jam unious, sive unica stirps et proles. Lib. x. p. 224. 'Novissima consequia.' In Guelf. pr. at unicum, Oud. Novissimam successionis mea alque unicam stirpem | Seneca Herc. Fur. ' Unicum lapsæ domus Firmamen, unum lumen afflicto malis.' Bene autem nepotem stirpem suæ successionis vocat. Virgilius: 'Dii patrii servate domum, servate nepotem:' ubi Servins, ' A quo certa crat Romanæ prolis propagatio.' Mater Tobiæ, de filio x. 4. 'Baculum senectutis nostræ,

&c. spem posteritatis nostræ unicam:' quo nomine senex iste misericordiam movet: sic Luc. 9. 38. ille: 'Επίβλεψον ἐπὶ τὸν υίδν μου, ὅτι μονογενής ἐστί μοι. Sub hac imagine autem ἡθικῶς majorem tristitudinem tingit. Theophylactus ad Luc. 18. Οἱ πατέρες, ὅταν ἔνα παΐδα ἔχωσι, πλείω τὴν σχέσιν πρὸς τοῦτον ἐπιδείκνυνται. Plinius lib. 1ν. Epist. 21. 'Cujus ego pro salute, ὁc. hoc sum magis auxins, quod unicus est.' Ovidius: 'Parcius e multis mater desiderat unum, Quam quæ flens dicit, Tu muhi solus eras.' Pric.

Suamque caniciem distrahentis] Lib. vii. 'Ambabus manibus cinerosam caniciem trahens:' et x. 'Trahensque cinere sordentem caniciem.' Id.

Juvenior] Antiqui usurpant juvenior pro Junior. Calpurnius: 'Sum quoque juvenior.' Columella de apibus loqueus in x. 'Illi quidem incommodo, quod juveniori examini solet accidere.' Beroald.

Quique solus prater ulios, §c.] Imitatur Plantina Pseud. ista: 'Sed eur sedebas in foro, si eras coquus Tu solus prater alios?' sic i. Florid. 'Solus ante alios catus canere:' et iv. 'Hoc unum sibi præ cæteris deesse.' Pric.

Exurgit alacer] Vide supra pag. 13. notata. Idem.

Et percontatus quoniam loci, &c.] Lib. 1. 'Percontato pretio, &c. viginti denariis præstinavi: 'melius Vicentina editio, præcontatus, et præcontato legit: nam non hie simplex percontatio tantum, at quæ actus secuturi prævia. Idem.

Dum pubulo vestro, suaque cura refecti] Modo edidit Scriver, sed in Bertin, non est modo, at mostro. Neque homines refecti erant pabulo; apti possunt dici ad iter, cum jumenta etiam erant pabulata, sed ipsi non possunt dici refecti esse pabulo jumentorum. Quare nequaquam displicet Stewechii conjectura, quam

Floridus callide in interpretatione expressit. In Palat. est, d. pabulo vix. Fuitne ergo, dum pabulo vix nos, nostrique s. c. r. Oud.

Sarvinulis quisque sumtis suis] D'Orvill. sarc. suis quisque s. optime et verissime. In his enim quisque pronomini postponi solet. Vide me ad Hirtii B. Afric. c. 31, 'sno quisque loco.' Comm. ad Liv. lib. vr. 13. ' defectionem sui quisque populi.' Colum, lib. 111, c. 1. 'sua enjusque ingenii poma vel semina.' Ita Ms. Sangerm. Virg. Ecl. vii. 54, 'sna quaque sub arbore poma:' nt lego cum viris doctis. Idem. Sarcinulis quisque sumptis suis, viam capessunt] Lib. x1. ' Sumptis rursum quæ quisque detulerant, alacres ad fanum reditum capessunt.' Glossæ: 'Sarciιια, σκεύη δδοιπορικά.' Pric.

Clamore, &c. nominatim cientes illum juvenem frequenter inclamant] 'Tardantem longo socium clamore requirunt.' Lucretins lib. iv. 'Palantes comites cum montes inter opacos Quarimus, et magna dispersos voce ciemus.' Æneid. II. 'Implevi clamore viam, mestusque Creusam Nequicquam ingeminans, iterumque iterumque vocavi.' Idem.

Mox mora diutina commoti, mittunt e suis arcessitorem, &c.] Florid. 111. 'Sed ubi dintins a quo sedetur, nec Philemon usquam comparet, missi ex promptioribus qui accirent.' Vicentina editio, Oxoniensis Ms. et quo Colvins usus, hora diutina. Idem.

Mira super conservo suo renunciat] Initio libri istius: 'De ejus exitio, et totius domns infortunio, mira ae nefanda, &c. sic annunciabat.' Idem.

Supinato illi, &c. immanem draconem mandentem insistere] Superstare. Glossarium: ' Ἐφίσταμαι, Immineo, insisto.' Ovidius Metamorph. 111. in Cadmi et draconis fabnla: ' Ut nemus intravit, lethataque corpora vidit, Victoremque super spatiosi corporis hostem,' &c. Apud Quintilianum ille

Declam. XII. 'Velut infaustæ aves super exspirantes stamus.' Draconis pastores et bubulcos vorare soliti meminit et in Vita Hilationis D. Hieronymus. Idem.

Nec ullum usquam miserrimum senem comparere illum] Terentins: 'Ille autem vir bonus nusquam comparet.' Florid. 111. Noster: 'Neque Philemon usquam comparet.' Idem.

Qui eum prorsus hunc illum, nec alium locorum inq. præmittebatur] Hæc in B. et M. absunt. Putean. Absunt etiam ab Oxon. Guelf. utroque, Par. D'Orv. quietem item in Regio, Fux. Pith. qui cum Ed. Vicent. Rectius foret tum. Pro locorum in Flor. Pith. Fux. est cocorum, in Edd. ante Beroald, cacorum: unde corrigendum puto tesquorum; quæ sunt deserta, horrida, ut ab Anctore describuntur. et sacra quædam loca, quorum genium et inquilinum bene fingit Draconem. Adi Drakenb, ad Sil, l, vi. 288. De 'Tesquis' vide ad Propert. iv. 9. 31. Infra in Flor. N. xi. et xvii. 'Merulæ in remotis tesquis fringultiunt, ut hie passer.' Dein insulsissime corruptum est verbum præminabatur; ut vere legitur in Mss. plerisque, et Edd. ante Aldnm. Colvius, qui præminabantur contra sensum primus edidit, sequentibus cum, quod miror, Valc. Merc. Wow. Elmenh. Pric. hic alind egit. Clarus est sensus, nec quidquam difficultatis hie video, si quidem tamen ipsius Appuleii sunt. Præminatus erat opilio, eum Draconem illie latere inquilinum eorum tesquorum. Vide Stewech. p. 361. ct me ad lib. vr. p. 119. 'Ut abiret innoxius, præminantis.' Oud.

PAG. 168 Velociore se fuga proripiunt] Phædrus: 'Veloci saltu fovea se liberat.' Priv.

Celerrime denique longo itinere confecto, &c.] Oxon. et Vicent. hoc modo interpungunt: Nosque pellunt crebris tundentes fustibus celerrime. Denique, &c. celerrime pellunt, intellige: neque clausulam verbo denique incipere Appuleio insolitum. Idem.

Ubi compertum facinus | Ubi legas in Mss. plerisque. Nihilominus, cum mihi dent Flor. Pith. et Edd. ante Colvinm, malim omnino cum Beroald. et Scriverii Ed. inibi. Lib. 1. p. 16. 'Inibi deversatur.' Lib. vi. p. 120. 'Inibi spiraculum Ditis.' Infra p. 169. 'Imbi Larem decernant:' nhi etiam variatur, p. 175, 'Luibi vir principalis,' et sæpissime. Male vero Vule. Ed. sec. Wower, et segg, receperunt ejusdem Beroaldi conjecturam compertum, quim captum vel ceptum librariorum more sit in Mss. (). et Edd, prioribus, quod alii ridicule vel mutant vel capiunt. Captum et inceptum passim dicitur de re andaci, nefaria et magui momenti. Oud. Ubi compertum facinus oppido memorabile, &c.] Id est, 'facinus oppido memorabile compertum:' si ha c vera lectio. Lib. 1. 'Me vera comperta memorare: et ix. 'Fabulam suavem compertam.' Præfero ego quod in ahis libris, Ubi captum facinus. Donatus ad v. 6. Eunuch. 'Incipere, magnorum facinorum est:' et ibid. ad Sc. 4. ' Facimus mediocria, incipinns ingentia,' Idem ad 1. 3. Phorm. 'Incipere, proprie, quasi de re magna dixit.' Colvius spectum facinus, ridicule. Pric. Mihi captum facinus] Purior intellectus est, si legas, Inibi compertum facinus: ait enim, narrare se velle facinus memorabile, quod inibi, id est, in eo pago compertum exploratumque habuit. Berould.

Servus quidam, cui cunctam familiæ tutelam Dominus permiserat suus] Dixi ad Matth. 24. 47. Pric.

Possessionem maximum, &c. villicabat] Glossarium: 'Οἰκονομῶ, villico. Οἰκονόμος, δ ἐπὶ τῆς κώμης, villicus:' et in alio: 'Villicus, δ κατ' ἀγρὸν οἰκονομῶν.' Idem.

Habens ex codem famulitio conservani conjugem] Rationem ex his Tertul.

liani disce: ' Domini disciplinæ tenacissimi servis suis foras nubere interdicunt: scilicet, ne in lasciviam excedant, officia deserant, dominica extrancis promant.' In plerisque veteribus hoc loco conjugam. Idem. Conservam conjugam | Pracipit Columella, villico conjugem copulandam esse, quæ enm contineat, et in quibusdam rebus adjuvet : ea nec juveuis esse dehet, nec fædi habitus, nec rursus pulcherrimi: nam fæditas villicæ fastidiosum, nimia species desidiosum faciet ejus contubernalem: eadem a vino, ab escis, a superstitionibus, a somno, a viris remotissima sit. Cuto, 'Villica,' inquit, 'ad carnam ne quo eat, neve ambulatrix siet: munda sit, villam conversam mundamque habeat, cibum villico et familiæ curet : gallinas multas et ova uti habeat: nuces et poma, et alia quæ condi soleut, condita habeat.' Conjugom accipe pro conjugem, quasi conjugatam, copulatamque. Plin. in viii. de aspidibus loquens, sic inquit: 'Conjuga ferme vagantur, nee nisi cum compare vita est. Beroald.

Narrare cupido] Vulgo, cupio. Ausim legere cupitio: ut supra lib. 1v. 'Snim levitio.' Brant. Æque ineptum est levitio ac cupitio. Apage tamolidos archaismos. Nec damno quidem cupido, scil. est mihi, quod cum Lipsiano præbet Palat. Quia tamen in ceteris Mss. et Edd. ad Colvium legitur cupio, parum afuit, quin id cum Scriverio restituerem. Immo l. 1x. p. 188. 'sed nosse valde cupio:' in Ed. Beroald, similiter irrepsit cupido. Oud.

Commiserat] Alii, permiserat. Elmenh. E solo Florentino ita rescripsit Elmenhorstins, cumque secuti Scriverius et Florid. pravo judicio. Permiserat optime exaratur in Mss. et Edd. ceteris, quod significat plenam potestatem, quam illi ad tutelam domus tradiderat dominus. Vide

quædam I. IV. p. 67. et ad Cæs. I. v. B. G. c. 3. 'Fortunas ejus fidei permissurum:' item Munk, et Burm, ad Ovidii Arg. Fab. Metam. p. 59. Lib. 1x. p. 195. 'cui nostra tutela permissa fuerat.' De Mundo in f. 'Eique se totum dedit atque permisit.' Virg. l. 1v. Æn. 101. Dotalisque tuæ Tyrios permittere dextræ.' Restituendum et Vitruvio Præf. l. vt. 'Ingenuo pudori, non andaciæ protervitatis permittendum indicantes.' Ita cuim in 2. Voss. Franck, et Arundel. non committ. Ceterum in Reg. Fux. et D'Orv. est permis, s. dominus. A primis et Pith, abest suns, Ond.

Extraneaque] Colvinm secuti sunt Editores omnes, Seriverio excepto. Et sane extraneaque exstat in D'Orv. Guelf. pr. Oxon, &c. Sed vel sic cum ceteris malim extrariæ, sive non domesticas, alienas, ut bona extraria' de Phil. Mor. p. 608. et alibi. Inspice Indicem, et Comm. ad Sucton. Vespas, c. 5, 'Canis extrarius,' Immo et bis pro extrancis, seu percgrinis, et ex alia terra, in Floridis N. 18. Mssti habent extrarios. Similiter Mss. optimi Auctoris ad Herenn, l. r. c. 14. II. c. 13. 'extrariæ defensionis.' Variant Codd, Ciceronis l. 11. de Invent. c. 56. et 59. ubi iidem nunc extrancæ, nunc extrariæ habent. Ut enim a 'contra' 'contrarius, 'sic ab 'extra' 'extrarius' est. Ita 'momentarius' abiit in 'momentanens' l. 1x. p. 177. nbi vide. In Fux. est excituræque, Ond.

Dolore pellicatus uxor ej. instricta] Participium instricta, quod hic legas in Mss. Lips. Pal. Guelf. sec. D'Orv. Reg. Fux. Inc. Pith. Edd. Rom. Ber. Junt. post. Bas. Colv. et seqq. est quidem probæ monetæ, sed alio sensu: ut videre est ad l. x. p. 218. 'feralibus amiculis instrictus, atque obditus;' non vero, ut hic sumitur, protacta, perculsa, perstricta: ut volunt viri docti. Librariorum est mera aberratio, æque atque illorum, qui instructa scripserunt, ut est in Oxon.

Guelf. pr. Ed. Vicent. et Marg. Bas. pr. pro instincta, quod verissime servarunt membranæ Florentinæ enm Edd. Junt. pr. Ald. et Colin. et Beroaldus se ex aliis legere malle, bene adnotaverat. Is enim non instructa voluit, ut Colv. et Pric. scribunt, sed instinctu, quod ceteroquin bene vindieavit ultimus, cujus scrinia legit Floridus. L. III. p. 44. 'privatis simultatibus instinctum.' L.IX. p. 188. 'Insignis tutelæ nimietate instinctus atque inflammatus.' p. 193. 'His instincta verbis mariti,' nt et de Phil. Mor. init. Sic enim omnibus his locis, non instrict. ant instruct. leg. Auct. de Corr. Eloq. c. 14. Concitatus et velut instinctus.' Vitrav. l. 1x. c. 3. 'Instinctie mentes litterarum jucunditatibus,' Sic enim Mss. Vossiani cum Franck, teste P. Wessel, l. 11. Obs. c. 28. Plura vide ad Lucan. l. v. 150. 'Instinctam sacro mentem testata furore.' Drakenb. ad Liv. l. IV. 33. 2. 'Velut fanatico instincta cursu :' et l. 1x. c. 11. In Ed. Junt. post. est uxore. Idem. Instricta] Offensa, perculsa, perstricta. Alii legunt instincta, alii intricta pro extimulata, impulsa, exagitata: et sic legere malim, quam instricta. Beroald. Quo dolore pellicatus uxor cjus instricta] Terent, IV. 4. Hecyræ: ' ALgræ mulieres sunt, non facile hæc ferunt :' ubi Donatus : ' Nec facile ferunt pellicatum, neque amorem aliarum in viris.' Seneca Agam. 'Ultimum est nupta malum Palam mariti possidens pellex domum.' Glossa: ' Ζηλοτυπία, pellicatus.' Onomasticon vetus: 'Pellicatus, παλλακία.' bene autem, dolore pellicatus, Cicero apud Priscianum: 'Uxorem pellicatus dolore concitatam.' Servius ad Æncid. 1. de Junone: ' Permota forma pueri velut pellicatus dolore, eum in avem vertit:' sic 'ira pellicatus' apud Valer. Maximum 1x. 14. et infra hic lib. x. 'pellicatus indignatio.' In Oxonicusi Ms, et Vicentia edito libro instructa: quod ad aliquid Beroaldo probatum. Colvius ex codice suo instricta et hic et alibi hujus Scripti reponit. Aldina lectio est instincta: quam ut veram sine scrupulo admitto. 'Instingui,' est percelli, incendi, inflammari. Tacitus in Agricolæ vita: 'Instinctos ruentesque' (milites suos) 'ita disposuit, ut,' &c. Idem, vel alius quis, in de Clar. Orator. ' Concitatus, et velut instinctus.' Seneca Epist. 108. 'His' (præceptis) 'instinctus, abstinere ab animalibus capi.' Gellius 1. 11. 'Impulsu atque instinctu extranco naturalis illa Gracchi vehementia indiguisse non opinor existimanda est.' Gloss. "Ερεθισμός, instigatio, instinctio: (ubi melins instinctus scribas.) Ibidem : ' Οἶστρος, ὁ παροξυσμός, instinctus:' infra heie lib. 1x. 'His instincta verbis mariti andacissima uxor:' ibidem : 'Insigni tutelæ nimietate instinctus atque inflammatus:' et in lib. de philosophia: 'Mentes, Natura duce, instinctæ ad ardorem ejus:' ita enim in his omnibus Appuleii locis legendum credimus, clareque ex superioribus testimoniis probasse existimamus. Pric.

Cunctas mariti rationes] His accounts: rationes villicationis ejus, quas Domino exhibendum habuit et approbandum. In Apologia: 'Neget eam rationibus villicorum subscripsisse,' Idem.

Et quicquid horreo reconditum continebatur, admoto combussit igne] Senec. Herc. Fur. 'O quam cruentus fæminas stimulat dolor, Cum patuit una pellici et nuptæ domus! Scylla, aut Charybdis Sicula contorquens freta, Minus timenda est: nulla nou melior fera est.' Quæ fortasse ex Euripidæis istis: Γυνὴ γὰρ τἄλλα μὲν φόβου πλέα, Κακὴ δ' ἐς ἀνκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν "Όταν δ' ἐς εὐνὴν ἡδικημένη κυρῆ, Οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα. Ex quibus forsan desumpta et Ovidii illa: 'Sed neque fulvus aper media

tam sævns in ira, Fulmineo rapidos dum rotat ore canes: Nec lea cum catulis lactantibus ubera præbet, Nec brevis ignaro vipera læsa pede: Fæmina quam socii deprensa pellice lecti Ardet, et in vultu pignora mentis habet.' Idem. Quicquid horreo reconditum, &c.] Supra hic: 'Quicquid in casula pretiosum conditum servabat,' &c. Idem.

Tori sui contumeliam In Apologetico: 'Ita ei contumelia lecti sui vectigalis est :' ubi malim vectigal legi. Idem. Jam contra sua saviens viscera, &c.] Adeo vere argumento simili Horatius: 'Exigit autem Interdum iste dolor plus quam lex ulla dolori Concedit:' et Seneca 1. 26. de Clementia: 'Illa rationis expertia, et a nobis immanitatis crimine damnata, abstinent suis: et tuta est etiam inter feras similitudo; apud homines tantum, nec a necessariis quidem rabies temperat sibi, sed externa suaque in æquo habet.' Viscera, filiolum intellige. Artemidorus lib. v. Tà σπλάγχνα τον παίδα σημαίνουσιν ουτω γάρ και τον παίδα καλείν έθος έστι. Hieronymus ad cap. 17. Proverb. 'Nimirum illud contra exteros, hoc contra sua viscera certamen agebant." Idem.

Laqueum sibi nectit] Volebam plectit. Sed hoc ipso libr. extr. 'mortem sibi nexulaquei comparabat.' Brant. Hand inepta Brantii est conjectura; quia illico subditur 'infantulumque eodem funiculo neetit,' odiosissima ejusdem verbi repetitione, ab Appuleii stylo aliena, qui amavit in talibus δμοιστέλευτα synonyma quidem, vel per varias præpositiones distincta, non ea-Verum an dem simplicia verba. 'plectere laqueum' quis dixerit, dubito; 'plectere coronam,' et similia scio. Adi ad l. vt. p. 110. et quos landat Burm, ad Phædr, F. 9. 'se plecteret,' sive flecteret. Ut in duobus vetustissimis Vossianis a m. pr. legas in Cicer. l. II. N. D. c. 44. ' Pos-

teriore trahens plexum vi corporis arcum.' Vulgo, flexum. Quid si semel modo scripsit Auctor, laqueum sibi, infantulumque, &c. eodem funiculo nectit? In D'Orvill, codice illa omnia infantulumque, &c. nectit, non comparent. An legendum nexilem? ut lib. v. p. 99. 'laqueo me nexili suspendam.' Mait. Cap. lib. iv. pag. 95. 'nexilis complexio circumventos strangulat.' Videant acutiores. Pro funiculo in Palat. vitiose fluncto. Ond. Laqueum sibi nectit | Infra heic : 'Mortem sibi nexu laquei comparabat: et v. 'Me statim laqueo nexili suspendam.' Pric. Infantulumque, quem de eodem marito jamdudum susceperat, &c.] Ovidius ubi supra: 'Conjugis admissum, violataque jura mariti, Barbara per natos Thracias ulta suos.' Idem.

Seque in præaltissimum puteum præcipitat] Flor. per alt. p. Elmenh. Neque aliter exhibetur in Mss. Lips. Oxon, Reg. Fux. Palat. D'Orv. Pith. Guelf, sec. unde Drakenb, ad Liv. l. XL. c. 21. conjecit, in peraltissimum. Sed in meis Flor. Cod. excerptis est per præaltissimum p. quod unice verum existimo, et Appuleianum, ut in Add. partim vidit Pricæus. L. 1v. p. 66. ' per altissimum præceps in vallem proximam præcipitant.' L. v. p. 101. 'per proximi fluminis marginem præcipitem sese dedit.' De Mundo p. 742, 'alias figuras per proclive sibi jaciat:' ubi in Edd. nonnullis etiam, in pr. Virg. Æn. vitt. 256. ' seque ipse per ignem Præcipiti injecit saltu.' Malim antem præalt, retinere e l. vi. p. 120. 'pergit quampiam turrim præaltam, indidem se datura præcipitem.' Et sic alii. Front. l. 1. 72. 'In præalti fluminis transitum:' ubi male in Cod. Scriver. peralti. Ond. Seque in præaltissimum puteum, appendicem parrulum trahens, præcipitat] Ovid. 'Jactura socii sanguinis ulta virnm.' De Ino Seneca: 'Insiluit freto, Mersura gnatum seque.' Plinius de re non dissimili, sed a causa dissimillima profecta: 'Se cum marito ligavit, abjecitque in lacum.' L. v1. Epist. 24. Oxon. hic, Seque per altissimum puteum, &c. quæ lectio germanissima: supra lib. 1v. 'Per altissimum præceps in vallem proximam, &c. præcipitant.' Pric. In præaltissimum puteum] Porphyrins apud Fulgentium: 'Pnteum quoque te puto Quinte, Quanto altus magis es, tam mage despiceris.' Idem.

Luxuriæ suæ præstiterat | Bert. luxurie sua. Elmenh. Probavit id Pricæus, immo Scriverius in contextum recepit. Ac sane passim a Nostro et aliis luxuries adhibetur de libidine. Vide Indic. et Lexica, Solin, c. 30. ' Quis verum patrem roverit in hac luxuria incesti lascivientis,' Reliqui uxori suæ cum Colvio dederunt, et jam olim Ed. Junt. post. cum Mss. quantum scio, omnibus; unde suspicor, relictum ab Anctore, uxori luxurie sua, vel luxu uxori succ. proxime accedit ad luxuria sua, ut est in Edd. Vett. ac Pith. luxurie sua. Nam et luxus co sensu sumitur. Vide quæ scripsit Burm, ad Sueton, Ner. c. 29. Sed et suæ simpliciter pro uxori suæ stare potest; ut passim apud poëtas. Ond. Qui causam tanti sceleris uxori suæ præstiterat] Vicentina, et Mss. nonnulli, luxurie sua præstiteral: quæ fortasse sincerior scriptura: sic vi. hoc sensu 'luxuria puerilis:' et vii. Inxuria amatoria.' Pric.

Nudum, ac totum melle illitum firmiter alligavit arbori ficulneæ] Hieronymus in vita Pauli: 'Perseverantem in fide Martyrem, &c. jussit melle pernngi: et sub ardentissimo Sole ligatis manibus post tergum, resupinari: scilicet, ut muscarum' (Appuleius hic formicarum) 'aculeis cederet, qui ignitas sartagines superasset.' In lege Lyctiorum (is Cretæ populus) ne quis Urbem suam Epicureus intraret: 'Εὰν δέ τις ἀφίκηται θρασυνόμενος, &c. δεδέσθω ἐν κύφωνι πρὸς τῷ ἀρχείῳ ἡμερῶν εἴκοσιν, ἐπιβξεθμενος μέλιτι γυμ-

νός, καὶ γάλακτι, Ίνα ἢ μελίτταις καὶ μυίαις δείπνον. (apud Suidam in Ἐπίκουρος et in κύφων.) confer Plutarchum in vita Artanerxis, Theodoretum Ἑλλην. παθημ. Serin. 9. Idem.

Arbori ficulneæ] Servius ad Georg.

1. 'Sunt aliquæ derivationes ex usu
magis quam ex ratione venientes, ut
queruus, ilignus, ficulnus,' &c. Idem.

In ipso carioso stipite] Ms. ipsa cariosa stip. Colvius. Bert. cariosa. Elmenh. Adde Palat. D'Orv. Fux. et Edd. Wower, et Pric. Quasi stipes esset feminini generis. Sed in Pith. est cuj. etiam ipso cariosa stipe, in Oxon, in ipsa cariosa stipe: unde forsan erat legendum stirpe, se. ima, ubi formicarum sedes. Jam vero stirps, do arbore enm sumitor, æque masculini ac segnioris generis est vox. Vide Comm. ad Virgil. l. xu. Æn. 208. ' imo de stirpe recisum:' et Grammaticum in notis N. Heinsii ad Prudentii Psychom, vs. 879. Eadem confusio in Plinio I. vitt. c. 26. ' Atque abi acutissimum vidit stirpem:' in al. stipitem, sed in optimis Mss. Leidd. Voss, et aliquot Edd. acutissimam, Oud.

Inhabitantiam formicarum nidificia burricbant | Bulliebant Ald. Roals. Burriebant. Sic scriptus liber, sic veteres Editiones omnes. Nescio, cur Beroaldus reposnerit bullicbant. Quod nequaquam æque exprimit susurrum illum undantium formiearum. Colr. Hæc est vetus et sincera lectio Flor. et Rom. codicis, pro qua nobis licenter ingessit Beroaldus bullichat. Vide Indicem. Elmenh. Burriebant, quod sane, vel buriebant, in plerisque Mss. et Edd. primis exstat, defendit etiam Barthius I. XXXVI. Advers. c. 13. quasi is esset sonitus formicarum, et vetus vox, ab Appuleio usui redonata. Immo Sopingius adscripsit Glossas. ' Bordit, ψηρτιά, γαυριά,' legens ibi quoque burrit. At ibidem cum eadem explicatione præcedit Burdiat: et, quæso, qui to yaupiar locum habet

in burrire? Certe sono formicarum, quem nescio an umquam quis audiverit, id verbum non videtur convenire, et melius adhiberetur de apibus. Hinc Floridus illud non de sono, sed concursatione cepit. Milii non seens ac Beroaldo Pricaoque suspectum est, licet vix potnisse effingere librarii videantur. Conjecturæ Beroaldi, quam secuti sunt Junt. Ald. Colin. Bas. favet vox sequens 'scaturigine,' ac l. vt. p. 116. 'rount senedum populorum undæ: et locus G. Britonis in Phil. l. 1. vs. 637, de formicis: 'Nunc hac, nane illue discurrant ordine nullo, Fragmina cellarum studio reparare frequenti certantes, caveis simul ebullire videres.' Magis tamen inclino in Pricai conjecturam, ober-Verum ei refragatur ipsa Anctoris constructio. Si enim nidificia in quarto casa sumas, verbum caret recto casu, unde pendeat. Neque ipsa 'nidificia formicarum' dici queunt 'oberrare' et 'commeare.' Sciendum itaque est, in Palat. et Guelf. Codd. scribi, inhabitantes formica abhorrebant, vel aborebant, et in Paraa. no, inhabitantes formica aberrabant. Unde suspicor, a manu Appuleii venisse: cujus in ipso carioso stirpe inhabitantes formica nidificia, vel mira nidificia oberrubant, et, &c. commcabant : vel etiam, inhabitantium formicarum turba nidificia oberrabant. Conjunctio syllabarum urba oberra, et pluralis numerus, singulari subjunctus, quamvis alioquin frequentissimus, corruptioni occasionem potnit subministrasse. Quo facit, quod in Bertin, sit commeabat, si verum monet Elmenhorst. In Pith. est burrio. Idem. Cujus in insa cariosa stipite inhabitantium formicarum nidificia burriebant | Oxon. In ipsu cariosa stife. Alii, in ipso carioso stipite. Pro burriebant Beroaldns bulliebant: quæ lectio ab aliis improbatur, ut formicarum susurris minus congruens, quos hac fictitia voce Appuleium expressisse putant. Hujusmodi animalculorum susurros ego nunquam audivi: in Codice Oxonicnsi est aberrabant: unde facile oberrabant scribo: oberrabant, est, huc illuc errabant. Et quis tot alis conjecturis hane prærere gravabitur? Pric. Burriebant] Lego bulliebant, pro eo quod est scaturiebant, fervebantque. Beroald.

Multijuga scaturigine] Fulvius, multiraga. Elmenh. Non Fulvius, sed Fulvianus codex ita legit, consentiente D'Orvilliano, uti crebro hæ voces confunduntur. Adi ad l. v. p. 111. Verum optime defendit Pricaus vulgatam lectionem. Non ita vagantur formicæ circa nidum; sed uno tramite procedunt, snamque servant callem, teste Ovidio, et Hesychio in v. Μυρμήκων δδοί. Jam antem scaturigini egregie convenit 7d jugis: quod crebro jungitur aquæ, fonti, &c. Vide ad Hirt, l. viii. B. G. c. 16. Misc. Obs. vol. vt. p. 564. L. IV. p. 72. 'Multijugi adparatus.' Oud. Et ultro citroque commeubant multivaga scaturigine] Ovidius Metam. vii. de quercu loquens: 'Heic nos frugilegas aspeximus ordine longo Grande onus exiguo formicas ore gerentes, Rugosoque snam servantes cortice callem.' Multivaga illnd a Wowerio est, ad cujus editionis normam hic contextus formatus: in cæteris omnibus multijuga: quæ scriptura reponenda: supra lib. vr. 'Ruunt aliæ superque aliæ sepedum populorum undæ.' Theocrit. xv. Μύρμηκες ανήριθμοι και άρυθμοι, qui loci non multivagum sed multijugum exprimunt: sie infra hie 'multijugis ovium talis flagrum tessellatum' dixit: et supra lib. vr. 'multijugas preces.' Pric. Ultro citroque] Glossarinm: 'Ultro citroque, έξωθεν καὶ ένδοθεν τουτέστι, πανταχοῦ.' Idem.

Parvis quidem, sed numerosis et continuis morsiunculis, &c.] Plautus: 'Jam ego te faciam ut hic formicæ frustulatim differant.' In vetere Onomastico: 'Morsiuncula, δηγμάτιον.' Idem. Per longi temporis cruciatum, &c.] Cyprianus contra Demetrianum: 'Saltem contentus esto dolorum nostrorum compendio, et simplici ac veloci hrevitate pœnarum; admoves laniandis corporibus longa tormenta.' Scneca 11. 5. de Benef. 'Acerrima est crudelitas quæ trahit pænam.' Id.

Visceribus adesis, homine consumto, membru nudarunt] Abesis exaratum est in D'Orvill, Fux, Guelf, et Palat. Sed nihil est mutandum. Frequens illa in scriptis aberratio, ut l. IX. p. 185. 'palpebras adesi.' Consule Broukhus, ad Propert. l. IV. El. 7. 9. 'beryllon adederat ignis.' Nemes. Ecl. 1v. 11. 'Quos lusus adederat ignis.' Vide et Heins, ad Ovid, 1. Am. xv. 41. Non vero in Bertin, est adesione hominis, sed simpliciter adesione. Quod modo ex contractione natum videtur. Nec enim adsensum queo præbere N. Heinsio ad Ovidii l. xiv. Metam. vs. 208. emendanti omnino consumta membra nudarunt. Nam, quæso, quomodo nudare possunt membra, quæ consumta sunt? Quod si membra se bene habeat, conjungenda sunt carnibus et visc, adesis membra nudarunt, sive artus spoliarunt iis. Alioquin conjicias, hominem consumtum, membris n. Per hominem captata locutione intellexit Auctor, omne quidquid carnis est. Conferendus hic omnino est Lucani locus, quamvis sit corruptissimus, l. 1x. vs. 769, ' Jamque sinu laxo nudum est sine corpore vulnus, &c. Omne Quidquid homo est, periit. Pestis natura profana Morte patet:' uti nunc legendum existimo. Illic vide, et Martial. de Spectac. Ep. vii. 'Inque omni nusquam corpore, corpus erat.' In Regio, Fux. membra nudant. Oxon. et ossa. Oud. Carnibus, &c. adesis membra nudarunt, ut ossa tamen viduata pulpis, &c.] Hieronymus ad cap. 37. Ezechielis: 'Ossa cum aliis ossibus nervorum vinculis colligantur, deinde implentur carnibus: et desuper ob

pulchritudinem extenditur entis, quæ nudarum carnium operiat fæditatem.' In Oxon. et Florent. melms, ut ossa tantum. Pric.

Nitore nimio candentia] Infra lib. 1x. 'Demonstrat novitate nimia candentes aureos.' Idem.

PAG. 169 Hac quoque detestabili deserta mansione, &c.] Virgil. 'Hanc quoque descrimus sedem.' Idem.

In summo luctu] Mili certissime reponendum videtur in summo lucu, cadem ratione, qua 'primo lucu' apud Plantum, Terentium, alios. Brant. Non lucu apud Comicos, sed luci legitur. Vide Plantinum Parei lexicon, et Bentlei, ad Terentii Adelph. v. 3. 55. ceterum rus cras cum filio Cum primo luci. M. Immo de nocte censeo,' Qui locus fugisse videtur Pricaum, cum ait se ignorare, Terentium dixisse cum primo lucu: ut Donatus et alii eo loco et in Planto legi volunt. Confer Westerhovii compilationes. Et profecto ego quoque non video, cur pagani isti in tanto luctu fuerint ob improbi illius servi panam, non admodum recentem, nisi fuerit ob detestabile spectaculum. Negne huc pertinent superiora p. 162. 'graviter affectis rusticis,' qui miscrabili dominæ morte erant adtoniti. Quid si igitur legas, jam summo luci, sive cum jam summa lux erat, pestquam in eo pago totam perquieverant noctem, proxime pracedentem, et hinc sine intermissione rursus toto die iter perrexerunt. Et sic solet Auctor initium finemque itinerum describere. L. 1. p. 14. 'Et jam juharis exortu cuncta collustrantur.' L. h. p. 163. 'Jam vespera semitam tenebrante:' et innumeris locis. Immo ibid. debere idque vel in primis observitare, ut luce clara, et die jam provecto, et sole florido vitantes insidias transabiremus:' quo tune neglecto monitu, et male mulcati, nunc videntur consilium mutasse, et clara demum luce profecti esse.

Oud. Paganos in summo luctu relinquentes] Est qui in summo lucu scribendum confidentissime adfirmat: cum primo lucu Terentium non ignoro dixisse: nt Matt. 20. 1. αμα πρωτ. at interim id non est in primo lucu: nec memini Plautum aut alium tali modo locutum: adde quod et supra hoc libro occurrunt ista: 'Hæc ille, &c. illacrymans, graviter affectis rusticis annunciabat:' ubi 'graviter affecti rustici,' sunt fere quos hoc loco 'Paganos in summo luctu' vocat. Pric.

Dieque toto e. emensi rias] Non toto, sed totas legit Colvins, [vid. VV. LL.] nt debuit, si denique admitteret ; quo facit D'Orvill. dans diemque totus. Immo denique totas habet mea Fux. Cod. collatio. In Oxon, Guelf. pr. est dieque totam campestrem emersimus civit. corruptissime. Sed verissime in Florent. Pith, Guelf. sec. est dieque tota, ut expressit Scriverius, et videtur volnisse Elmenh. Nam in textu eius remansit toto. In Edd. Vic. Junt. pr. Ald. male etiam emersi. Vide ad pag. 2. 'Glebosa camporum emensa.' Oud, Campestres emensivias] Onomast. vetus: 'Campestria, πεδινά xwpia. Pric.

Civitatem quandam, &c. jam fessi pervenimus] Lib. 1x. 'Ad hortulum nostrum jam fesso equo diverterat.' Sallustius Jugurthino: 'Din unflumque fatigati tandem in castellum perveniunt.' Idem.

Inibi Larem sedesque perpetuas pastores illi statuere decernunt] Supra lib. 1v. 'Secum cos animadverteram colloquentes, quod in proximo nobis esset habenda mansio, et totius viæ finis quieta: cormuque ctiam sedes illa et habitatio.' Idem.

Longe quasituris firma latebra, &c.] Vulgaris lectio contrarium sensum habet, quam Anctor innuit. Nam latebra quasituris non possunt significare, nisi loca, in quibus latere possunt illi, qui quarent: cum Appu-

leius volnit dicere, cam mansionem visam illis esse sibi tutas et firmas latebras contra istos, qui jam din, vel e longinquo ipsos quæsivissent, vel investigaturi essent, ut vulgo etiam exponunt, invita verborum construc-Eadem fere difficultas remanet in Stewechii conjecturis. Quare omnino amplector Codd. Ursiniani et D'Orvilliani scripturam quasitis, sive quod videretur hæc civitas tutum esse latibulum iis pastoribus, din et e longinqua regione inquisitis. Posset ex uris cogitari de additamento viris vel nris, i. c. nostris. Sic olim putabam. Sed postquam bene perpendi permutationem modorum riderentur et invitabat, apparnit mihi satins esse, nihil mutari, et hoc sensu sumenda esse verba: Quia pastores putabant, hae loca firmas latebras visum iri illis, qui se inquisituri essent, vel inquirere vellent, et cos ideo sc. non tam longe vestigatores esse, et quia annonæ copia invitabat. Ut participium non pendeat a ' firma vid.' sed a solo verbo 'viderentur.' Oud.

Beata celebritas | Tanta c. Guelf. sec. Crebritas exaratur etiam in D'Orvill. et editum est a Scriverio. hoc quidem loco contra N. Heinsium l. IV. Metam. Ovid. vs. 46. præfero. Quia celebritas videtur magis convenire hominibus, iisque, quæ ad ipsos homines pertinent; crebritas et hominibus et rebns, atque, ut hic, annonæ. Ex sensu eligendum est, quod videtur singulis locis aptius. Nam ubivis hæ voces commutantur, ut vidimus jam l. r. p. 14. 'Crebritas commeantum.' Ovid. l. vr. Met. 165. 'comitum celeberrima turba:' ubi in pluribus Codd. creberr. Sed adi ad Sueton, Tiber. c. 52. ' per noctes celeberrime adclamatum est.' Idem. Et annonæ copiosæ beata crebritas] Glossæ: 'Εὐθηνία, Copia, nbertas, annona,' &c. In Oxon, et vett, editt, celebritas. Pric.

Quo vendibiliores videremur? Miror venditariores e Plauto potuisse placere alicui; cum 'venditaria lingua' ei dicatur active, hic passivo sensu non potest non accipi. Neque ctiam conjecturis opus est, qualis venui: quam prave in contextum intrusit Wower, retinente Pricao, qui tamen divinavit rendi carius, quod pejus est. Cur ctiam non venu cariores, ut alibi pro venui. Sed vendi cariores, quod est in Mss. novem cum Edd. Colv. Vulc. Merc. facile se tueri potest, ut sit Infinitivus pro nominis Dativo casu renui. Quales infinitivi milleni sunt aprid Poëtas. Malim tamen acquiescere hic Elmenhorstii, quem et sequentur Seriv. ac Flor. judicio, ex aliis Mss. quibus accedit l'itheanus, rendibiliores restituentis, and est in omnibus ante Colvium Edd, et Appulcii menti bene accommodum est. Vendibilis enim est vox optimis quibusvis usurpata, ipsumque comparativum occurrit apud Varronem lib. 1. R. R. c. 4. loco adposito: 'Cultura agrum non solum fructuosiorem faciunt, sed etiam vendibiliorem, atque adjiciunt ad fundi pretium.' Quod Pricans pro cariores substituere voluit carius, videtur offensus fuisse genere masculino; cum præcedat neutrum jumentis. Sed intelliguntur 'asini,' in quibus ipse Lucius, et 'equi,' ut subdit, de qua generis mutatione vide ad lib. iv. p. 75. 'numerunique perditorum.' sc. ursorum: etsi præcedunt 'feræ.' Oud. Jumentorum refectis corporibus quo venui cariores videremur] Sic apud Philonem (lib. 871 πας δ σπουδ. έλεύθ.) δελφάκια καὶ πρόβατα δπότε μέλλοι πιπράσκεσθαι, τροφαίς έπιμελεστέραις είς εὐσαρκίαν πιαίνειν. Lucianus in Vit. auct. Στήσον έξής παραγαγών τούς βίους άλλά κοσμήσας πρότερον, ὅπως εὐπρόσωποι φανῶνται, καὶ δτι πλείστους ἐπάξωνται. Editio Vicent. que vendibiliores videremur: et sic multi Mss. In vetere Onomast. Vendibile, τιμαλφές.' Oxon. Fux.

et alii, ut hic cditur: teutabam ego, quo vendi carius videremur: iil est, quo carius venderemur: sic ix. 'Molæ, quæ maxima videbatur, &c. adstituor,' et alibi in his libris. Pric.

Ad mercatum producimur] Infra lib. 1x. 'Productum me, voce præconis venni subjiciunt.' Terentius Heantont. 'Omnes produxi ac vendidi.' Denatus ad Ejusdem Ennuch. 1. 2. 'Produci res venales dicuntur.' Idem.

Magnaque voce præconis] Vide supra pag. 44. dicta: infra hic de codem: Voce ranca sancius.' Idem.

At me, &c. cum fastidio plerique præteribant] Abies jactabunda, ad dnmum, in Avieni fabulis: 'In me suspensos explicat aura sinus: At tibi deformem quod dant spineta figuram, Despectam cuncti præteriere viri.' Hesychius: Παρειμένος, &c. καταπεφρονημένος. Seneca cur bon. vir. &c. 'Fortuna fortissimos sibi pares quærit, quosdam fastidio transit.' Supra lib. iv. de vetula: 'Fastidium Orci.' Idem.

Subsicirum] Apud scriptores modo subsicirum, modo subsicirum scribi lego indifferenter, codem significatu et intellectu: nam subcisira dienntur, quæ subcisa sunt, et quasi subtracta, a subcidendo dicta. Subsicieum vero a subsecando inclinari videtur. Plin. Gellius, M. Tull. 'subcisiva tempora' eleganter appellant, quasi subtracta, subducta, subsectaque negotiis rebusque necessariis : quæ vulgo furto subrepta dicuntur: hic subsicirum accipe pro reliquum: et supervacaneum, quasi subsectum ex reliquo grege divendito, sicut in X1. quoque dixit: 'Qui subsicivum, quamvis iteratæ jam traditioni remansisset,' Lucianus dixit υστατον καὶ ἀπολελειμμέvov. Lucius noster, ' relictum solum et subsicivum.' In x11. commentario Snetonii nostrum super hoc verbo extat annotamentum. Illud adde, apud Nonium Marcellum legi vulgo subsirum, cum legendum (mea quident sententia) sit subsicieum, quod significare ait sequens, succedaneum, succedens, tanquam a succedendo inclinatum. Beroald.

Qui de dentibus nostris ætutem computubant] Xenophon in de re equestri. Suidas in κατηρτοκότα. Hesychins in λιπογνώμονες, et γνῶμα sic enim, non γῶμα scribendum. Pric.

Manum cujusdam, &c. mordicus arreptam, &c.] Aristophanes Pluto: 'Οδάξ έλαβόμην. Scholiastes: ἀντί τοῦ, τοῖς ὁδοῦσιν αὐτὴν έλαβον. Idem.

Putridis scalpebat digitis | Lipsiano codici accedant Pal. D'Orv. Oxon. Fux. Pith. Edd. Colv. Vulc. Merc. Wow, Pric. sed male. Illa enim vox hue non quadrat. Nam 'putridus' est putrescens, rerrottende, a 'putrore,' voce Lucretiana lib. 11. 928. et alibi; quales lujus emtoris digiti non possunt dici, sed putidi, i. e. fætidi a 'putore,' de quo vide ad lib. iv. p. 65. 'putore nidoris,' cujus manus sordebat fectore. Eadem varietas apud Lucan, lib. 11, vs. 441, 'putrida membra recidit:' ubi tamen legendum putria. Alterum forte restituendum Ausonio Epig. 108, vs. 18. 'Turpia non aliter l'olygiton membra resolvit.' Nam in Ms. Voss. Turpida, et præcessit vs. 2. 'Ulcera membrorum scabie putrefacta foventem.

Plenissime conterui] E Lipsii conjectura ceteri cum Colvio in contextum receperunt pænissime contra Mss. O. et Edd. vett. Unde enim ante Roaldi notas venerit planissime, quod nonnemo hic malebat, nescio. Mutari nequaquam oportuit plenissime, i. e. omnino. Passim ' plene,' et Adject. 'plenus' usurpatur pro 'omnino,' 'toto,' 'omni.' Hine 'plenins perielitari' lib. 1x. p. 178. 'plenius gratias agere' Flor. N. 16. Min. Fel. cap. 14. 'plenius peroratum:' quod tentari non oportnerat. Recte vero Ill. N. Heins, ad Ovid. Epist. XIX. 17. e Ms. Florent, cui adde Pithea-

num, reseribi jussit conterui, nt diserte exstat in Regio, Fux. Guelf. utroque; sient in Mss. multis et in his Voss. conterit vel conteritur pro contritum in Ser. Sammonico vs. 474. damnante tamen Burmanno. De qua inflexione ibi Heinsium consule, et quos landat Bronklins, ad Tibnil, lib. 1. El. 4. 44. Aut opere insueras adteruisse manus.' Immo Charisius notat, Appuleium dixisse terii: sed G. J. Vossius probabiliter emendat terui. Lib. 111. de Anal. c. 30. Atque ita quoque reponendum e Mss. in Apol. p. 309. Ed. Colv. 'carbone de rogo obternerit:' quod jam monuit Heins, in Advers, pag. 556. Forsan etiam infra lib. xt. p. 260. 'Viriculas patrimonii adteruerant inpensæ.' Illic vide. Mordicus exsulat a Paræano; mallemque mordicibus, si juvaret idoneus codex. De his vocibus late egi ad lib. 111. p. 60. 'mordicus adpetens.' Idem.

Praco diruptis funcibus Mos olim præconum in mancipia vænni subjecta jocos et dicteria jactare, quod ex Luciani βίων πράσει optime videre est. Sie parasitus de se ipso, Planti Sticho: 'Nune si ridiculum hominem quæret quispiam; Venalis ego sum cum ornamentis omnibus,' &c. Putem huc spectare versum Lucilii lib. xt. 'Conjicere in versus dictum præconis volebam, Grani:' et locum Athenæi Dipnosophist. lib. x. Τυύτου δέ και Ἰσχόμαχος δ κηρυξ εγένετο ζηλωτης, δς έν τοις κυκλοίς έποιείτο τὰς μιμήσεις ώς δ' εὐδοκιμεῖ, μεταβάς ἐν τοῖς θαύμασιν ύπεκρίνετο μίμους. Certe celebrata Veteribus passim præconum dicacitas. Colv.

Et rauca voce saucius] Ita, 'raucam præconis vocem' 1. 3. Sidonius. Servins ad Æneid. XI. 'Raucnm τῶν μέσων' modo enim canoram significat, modo vocem pessimam.' Pric.

In meas fortunas ridiculos construebat] In Par. Guelf. pr. est in mea fortuna. Ab eodem, Guelf. utroque, et

Palat. abest vox ridiculos. Dein construcbat, ut primus edidit Colvins, exhibent Mss. O. præter Bertinum et Pitheanum, in quibus est, sicut in Edd. prioribus, instruebat, et prætulisse videtur Elmenhorstins. Certe ego mutatum nollem. Frequens enim est Auctor in hoc composito, quod passim cum altero confundi solet. Vide Indic. Flor, ut et Notarum. Lib. v. p. 98. ' Novum commentum instruit.' Lib. vii. p. 144. 'Fortuna aliam mihi pestem instruxit.' Lib. x. p. 215, 222, 'Voluntates ejus instrucbat.' Alibi 'fraudem instruere,' nec non simplex 'struere voluptatem' lib. xt. p. 260. Oud. In meas fortunas ridiculos construebat jocos | Hinc 1.85. Martialis, ' facetus præco.' Pric.

Extritis ungulis debitem] Supra lib. iv. 'Ungulis extritis claudus et titubans.' Seneca Epist. 1.1. 'Jumenta in molli palustrique pascuo saginata, cito subterentur.' Idem.

Colore deformem et inerti pig. ferocem | Colorem illum primus ex ingenio finxit Beroaldus, expressum a Basil. Colv. et segg. In Mss. et Edd. priscis, item Juntinis et Aldi, est dolore, sine dubio vitiose, ex quo tamen verissimam lectionem excudere facile fuit, nempe lurore. Quam sæpissime adhibet Auctor. Lib. 1. p. 4. 'Lurore deformatus:' ubi etiam vide, et lib. v. p. 100. 'Exsangui colore lurida.' Lib. viii. p. 157. 'lurore et inluvie collapsa membra.' Lib. 1x. p. 185. 197. 'Tum lurore deformes.' Mox et abest ab Oxon. Male vero Elmenhorstius testatur in Flor. Cod. esse inerti, probatque. Ibidem, ut in reliquis Mss. legitur, in hebeti f. ex Appuleiano genio. Vide cum alibi, tum ad lib. 1. p. 3. 'in mollitie' vel 'mollitiem decorus.' Pith. Edd. Vicent. Ber. inherti, corrupte pro inhebeti. Ond. Et colore deformem] Oxon. et tres alii Mss. dolore d. quod alii quidem probant, ego non intelligo. Pric. Dolore] Minutulus error, qui

emendari potest unius literæ immutatione, ut pro dolore legas colore deformem: color enim maxime spectari solet in venalibus jumentis, ita ut honestate coloris sæpe pretiosiora fiant: sicut e contrario, ex coloris malitia repudiantur. Virg. in descriptione equorum, illud celebratissimum prodidit: 'honesti Spadices glaucique; color deterrimus albis, Et gilvo.' Beroald. Et in hebeti pigritia ferocem] Pigrum ad portanda onera, et id genus ministeria subeunda: ferocem ad calces elevandas, et mulieres incurrendas. In nonnullis heic, et inerti p. f. Pric.

Nec quidquam amplius quam ruderarium cribrum] Vide supra pag. 63. notata. Idem. Ruderarium cribrum? Nihil prorsus contemptibilius, abjectins, despectins in asino dici potnit, quam ut ruderarium cribrum diceretur: quo dicto signatur asinus nulli rei prorsus ntilis, nisi nt ex eins corio fiat cribrum non framentarium, sed ruderarium, quasi dicat, stercorarium, ad rudera scilicet expurganda accommodatum: quo nihil esse potest vilius: est enim rudus, stereus quod raditur. Rudera quoque dicuntur purgamenta et quisquiliæ cementicii et latericii parietis vetusti et diruti. Palladius interpretatur saxa contusa. quibus pavimenta statuminantur, hoc est, solidantur: quod et Vitravius refert. De rudere novo et vetusto scripsi copiose in commentariis Suetonii. Rudetum appellat Cato, locum ruderis plenum : qui a Plin, ruderatus dicitur. Inde fit verbum elegans Eruderare, quod est expurgare, defecare, emaculare. Sidon. Apollinaris: 'Aures virosa susurronum fece completas eruderat.' Beroald.

Quare adeo v. donemus] In Palat. Guelf. Reg. Fux. Oxon. D'Orv. Inc. Quare donemus. Pith. Edd. antiquæ, Atque adeoque vel d. Arbitror omnino vocem adeo male a Colvio et seqq. Editoribus omissam, esse revocan-

dam. Passim ea vox ab auctoribus inscritur, et a poëtis, in primis Comicis, elegantiæ et intendendi gratia; vel pro ideo sumitur. Vide Drakenb. ad Liv. lib. x. c. 5. 'Non potentem, atque adeo etiam absentem.' Infra lib. 1x. p. 185. 'palpebras adesi, atque adeo male luminati.' De Phil. Mor. p. 609, 'Adeo honestum adpellari oportet.' Sie Mss. Vulgo, ideo. Quare vel legendum, Quare adeo, vel atque adeo vel d, quæ est ipsa Bertin. Cod. scriptura, sive ob istud que cum Stewechio amplins atque adco, inquit, vel d. Terent. in Phorm. 11.3.43. 'Atque adeo quid mea.' Vel hic significat tantummodo, ac sæpe per librarios exsulat. Vide ad l. h. p. 158. 'Quo vel clandestinis,' &c. Oud. Quare vel donemus eum cuipiam, &c.] Claudianus de Entropio: 'Omnes ponituit pretii, venumque redibat Dum vendi potuit: postquam deforme cadaver Mansit, et in rugas totus deflexit aniles; Jam specie doni certatim limine pellant, Et fædum ignaris properant obtrudere munus.' Pric.

Si qui tamen fænum suum perdere non graratur] Facetus præco ille apud Martialem, colles venum exponens: 'Quis faceret pretium nisi qui sua perdere vellet?' Idem.

Cachinnos circumstantibus commovebat] Infra lib. 1x. 'Risum toto cœtu commoveram.' Idem.

Jam aufugiens effugere] Abest jam a Palat. In Pith. est mei. In Guelf. sec. et. Perperam vero jungnnt vulgo auf. vel fugiens effugere; quum Auctor construxerit, quam per tot regiones jam aufugiens, non potui effugere vel placare. Atque aufugiens cum Lips. Cod. habent Palat. Guelf. sec. item Edd. Vulc. Wow. Pric. In ceteris fugiens. Et sane negant viri doctissimi, Broukh. ad Propert. lib. 1. 9. 30. Burmann. ad Petron. c. 81. umquam occurrere conjunctum Accusativo, nisi corruptis locis, apud probati styli auctores, ut certe nusquam

apud Nostrum. Sed lib. 1. pag. 15. ' per diversas et avias regiones aufugi.' Unde distinctione post quam posita, facile hic auf. possit retineri, præsertim cum potuerit captasse differentiam Appuleius in auf. et effug. Verum cum in reliquis Mss. et Edd. non compareat au, ego quoque exsulare istam syllabam passus sum. Potuit perperam est in Edd, ante Beroaldum. Oud. Illa fortuna mea særissima, quam per tot regiones jam aufugiens, effugere, &c. non potui, &c.] Apud Virgilium: 6 Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos Insequitur.' Pric. Non potuil Lege potui, ut sit prima persona: de se enim loquens inquit: Ego fortunam effugere potni, nec placare.' Berould.

In me cacos detorsit oculos] Lib. v11. 'Cacam, et prorsus exoculatam esse Fortunam.' Pric.

PAG. 170 Duris meis casibus] Vide supra p. 60. notata. Idem.

Mire repertum] Colvius, mi e re repertum: commento (ut mihi videtur) mire, et ab re reperto. In Apologia Noster de speculo: 'Cum in eo visitur imago mire relata.' Idem.

Cinædum, et senem, calrum quidem, cincinnis, &c.] Perperam 70 ct omiserunt Seriv. et Floridus. et senem eleganter dictum est pro et eum quidem senem. En dat wel. Luciano klyaisos. και γέρων. Hinc explicationis gratia librarii aliquot, et in his Pithœanus, Fux. et Edd. ante Colv. dederunt cinædum, et senem cinædum. Vide ad lib. 1. p. 17. 'Et recte:' item ad lib. vir. init. 'In bestiam, et extremæ sortis quadrupedem.' Dein prave Colvins e Ms. Lips, cui suffragantur Pal. Oxon. D'Orv. Fux. item Edd. Vulc. Merc. Wow. Pric. ejecit particulam sed, quam agnoscunt reliqui, tum Mss. tum Edd, et flagitat præcedens qui-Nam perperam Elmenhorstius dem. id tacite mutavit in quemdam. Pro semicanis in Guelf. pr. a m. rec. semicomis; pro capillatum vitiose in Bas.

pr. capillorum. Ond. Cinædum, et senem] Ibidem, de Ruffino quodam: 'In hac etiam ætate, qua nunc est, qui ipsum perdepsuint multi sunt:' ubi plura p. 164. notata. Sarisberiensis 111. 13. Polycratici: 'Pudet dicere, quod seipsos viri ætate provectiores et sensu turpitudini tantæ non subtrahant: et cum eos in nobiliore sexu Natura creavit, ad deteriorem, quantum in ipsis est, ex innata malitia prolabuntur: effæminati vitio et corruptela morum, cum tamen Naturæ beneficio fæminæ esse non possunt.' Pric.

Calvum, &c. cincinnis semicanis et pendulis capillatum] Erat ἀναφαλαντίας οδλος, nt in Navig. Lucianus loquitur. Martialis ad Labienum v. 50. 'Sunt illine tibi sed et hine capilli, Quales nee puerum decere possint: Nudum est in medio caput, nee ullus In longa pilus area notatur.' Idem ad Marinum x. 83. 'Raros colligis hine et hine capillos, Et latum nitidæ Marine calvæ Campum temporibus tegis comatis.' et in fine: 'Calvo turpius est nihil comato.' Idem.

Unum de triviali popularium fece] 'Natum in triviis,' Scholiastes vetus Horatii ad Serm. 11. 'Balathroni, scurræ, et triviali.' Vide ad Act. 17. 5. notata. Idem.

Circumferentes mendicare compellunt] Clemens Alexandrinus Protreptico: Μένανδρος γοῦν ὁ κωμικός, ἐν Ἡνιόχω ἐν ύποβολιμαίψ τῷ δράματι. Οὐδείς μ' ἀρέσκει περιπατών έξω θεδς Μετά γραδς, οὐδ' εἰς οἰκίας παρεισιών Ἐπὶ τοῦ σανιδίου μητραγύρτης. Τοιοῦτοι γάρ οἱ μητραγύρται "όθεν είκότως δ 'Αντισθένης έλεγεν αὐτοῖς μεταιτοῦσιν, Οὐ τρέφω τὴν μητέρα των θεών, ην οί θεοί τρέφουσιν. Minutius Octavio: ' Mendicantes vicatim Deos ducunt.' Huc spectat Dionys. Halicarn. lib. 11. Tertullianus Apologet. c. 13. Colv. Tzetzes 13. Chiliad. Hist. 475. Vide quæ dixi ad Minut. fol. 59. Elmenh. Qui per plateas et oppida cymbalis et crotalis personantes.

Deamque Syriam circumferentes, mendicare compellunt] Tertullianus in Apologetico: 'Circuit cauponas mendicans religio.' Ibidem: 'Non sufficinus et hominibus et Diis vestris mendicantibus opem ferre.' Vide Suidam in Περγαΐα "Αρτεμις. Infra hie lib. 1x. 'Divinis exuviis onustus, cum crotalis et cymbalis circumforaucum uendicabulum producor ad viam.' Et nota, per plateas. Augustinus Civ. D. v11. 26. de hoe geuns æruscatoribus: 'Per plateas vicosque Carthaginis, etiam a populis unde turpiter viverent exigebant.' Pric.

Cappadocum me et satis forticulum] Cum Mss. dudum ante Colvium recte Cappadocum exhibuere Juntæ et Aldus. Vide Lexica, et de generositate equorum Cappadocorum B. Pium t. r. Thes. Crit. p. 418. Dempster. de Hetruria Reg. lib. m. c. 73. Veget. lib. IV. de Art. Veterin. cap. 6. 64. Perperam vero satis mutare tentavit Lipsius, ex cujus mutatione sic citat J. Argolus ad Onuph. Panvin. lib. 1. de Lud. Circ. c. 13. Auctor cum aliis τὸ satis Adjectivis jungere amat; nt vidimus ad lib. 11. p. 35. 'pner et satis peregrinus.' In Oxon. Guelf. pr. fortilocum, Fux. renuntiat. Oud. Ille Cappadocum me et satis forticulum denunciat] Vegetius IV. 6. 'In permutandis equis vel distrahendis maximam fraudem patriæ solet afferre mendacium: volentes enim carius vendere, generosissimos fingunt.' Intempestive Lipsius hujus loci lectionem immutavit. Pric. Cappadocium me] Qui mancipia vendunt, nationem cujusque in venditione pronunciare debent: ut inquit Ulpian. Plerumque enim natio servi aut provocat. aut deterret emptorem. Ideirco interest nostra scire nationem. Præsumptum etenim est, quosdam servos bonos esse, qui nationis sunt non infamatæ; quosdam malos videri, quia ea natione sunt quæ magis infamis est. Nunc itaque præco ex hac doctrina nationem pronunciat venalis asini, tanquam mancipii; eumque esse ait Cappadocem, tanquam nationis probatæ: namque ex Cappadocia regione Asiatica servi utiles et boni venales deportabantur, quos Cappadocas poëtæ concinnantes appellitant, Persius, Martialis, et Papinius. hunc intellectum referendus est versus ille Horatianus: ' Eget aëris Cappadocum rex:' ubi 'rex Cappadocum' significatur, non rex Cappadociæ (ut ego sentio), sed dominus fabulosus, habensque Cappadocum, id est, mancipiorum, legiones in famulitio. Berould.

De suis novit professionibus] Ita Bertin. - Sciopp. in Symb. et Susp. 1v. 8. Bert. et Flor. de suis n. professionibus. Elmenh. Sie scriptum etiam in Pithæano, et excusum est quoque in Editionibus Colvianam præcedentilius, ac Scriverii. Tacite reposnit Colvins sua professione e Ms. Lipsiano, cui suffragantur ceteri. Pluralis numerus tamen facile se tueri potest: ut intelligantur primo professio naturalis temporis locique, de qua hic agit Pricæus et in Apol. p. 191. 'Natam sibi filiam ceterorum more professus est:' ac luculentius jam ante Torrentius ad Suetonii Tib. cap. 5. 'Natus est Romæ in palatio. xvi. Kal. Dec. &c. Sic enim in fastos, actaque publica relatum.' Tum professio censualis, in qua notum est, unumquemque debuisse annos profiteri. Vide Cic. pro Archia, Ascon. aliosque: et tandem professio, qua edebant Mathematico genituram suam; de qua consule Commentarios ad Sueton. Aug. c. 94. et in Florid. N. 15. Oud. Sed ipse scilicet melius istud de sua novit professione] In Glossis: 'De professione, ἀπό τοῦ ἐπιτηδεύματος 'at id nil ad istins loci sententiam: professionem heic natalium professionem intellige: quæ præcise in l. non nudis. Cod. de probat. et l. statim. Cod. de fide instrum. professio, ut hoc loco, vocatur: cur autem de asino loquens ita jocetur, ex sequentibus apparet. Pric.

Quamquam enim prudens, &c.] D'Orv. quantum. Existimat vero Pricæus, scribendum esse, inprudens. Sed accedere illi nequco, et hunc loci sensum esse opinor Jocantis præconis: Quamvis sat sciam, eum esse civem, et prudens incurram in crimen legis Corneliæ, qui enm vendam tibi pro servo, eme tamen illum modo pro servo. Si inprudens exarasset Auctor, debuisset esse, ni fallor, incurrerem. Ond. Quanquam enim prudens, &c.] Fortasse imprudens scribendum. Obscuri admodum loci potest hæc sententia esse: ætatem eins ex natalinm tabulis multo certius quam ex dentibus explorabis; natalium inquam, potest fieri enim ut imprudens legem Corneliam incurram, dum tibi civem Romanum pro servo vendo: quin eme tamen, &c. quasi mancipium, quod poterit te foris, poterit et domi juvare. ἔγκλημα autem, sive crimen dixit, non pænam legis, quia imprudenter vendens. Pric.

Legis Corneliæ] An de plagiariis? Quæ nusquam lecta. Certe lege Fabia de plagiariis tenentur, qui hominem liberum vendunt, emunt. Lib. I. D. de Lege Fabia de Plagiar. lib. xv. c. cod. lib. 11. c. ubi de criminib. agi oport. Lucianus: 'Ο κῆρυξ πῶς ἔφης; πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον; 'Ερ. ἔγωγε. 'Αγ. εἶτα οὐ δέδιας μή σοι δικάσηται ἀνδραποδισμοῦ, ἢ καὶ προκαλήσεταὶ σε εἰς 'Αρεῖον πάγον; Sed etiam forte caput hoc fucrit legis Corneliæ de Falsis. Colv. Lib. I. ff. Leg. Fab. de plagiar. Elmenh. Vide Ampl. Byukersh. lib. 111. Observ. J. C. 18. Oud.

Quin emis, &c.] Plantus Persa: 'Quin tu hanc emis?' Pric.

Bonum et frugi mancipium] Horatius, etiam ex mancipii persona: 'Sum bonus et frugi:' supra lib. v. 'Honesta hæc, et natalibus nostris, bonæque tuæ frugi congruentia?' et Iv. 'Statni, &c. asinum me bonæ fru-

gi Dominis exhibere.' Idem.

Quod to et foris et domi poterit jurare] Id est, qui foris circumgestanti tibi Deam cornu canens adambulare poterit, domi vero promiscui operis concubitus partiarios agere: ut infra de juvene corpulento his usibus inserviente loquitur. Ita tractat cinædum præco: ita falsum hoc dicterium capiendum. Idem.

Odiosus emptor aliud de alio non desinit quærere] Glossarinm: 'Περιεργάζομαι, sciscitor, otiose ago:' videtur odiose legendum: 'odiosi' dicebantur molesti percontatores: et 'odinm,' intempestiva ac nimia interpellatio. Plantus: 'Enecas jam me odio.' Terent. Hecyra: 'Tundendo, atque odio effecit denique,' &c. Ibidem: 'Cum isthoc odio:' nbi Donatus: 'Instantia ac molestia.' Idem.

Percontatur anxie] Glossæ: 'Πολυπραγμονῶ, sciscitor, percontor.' Idem.

Vervecem, (inquit,) non asinum vides] Lib. vii. 'Emasculare, et quovis vervece mitiorem efficere.' Lactant. 111. 26. 'Da mihi virum qui sit iracundus, effrænatus: pancissimis Dei verbis tam placidum quam ovem reddam.' Scriptor vitarum illustrium, de Fabio Maximo: 'Ovicula a clementia morum dictus:' de Eodem eadem Plutarchus. Cyprianus in de zelo et livore, de Christo loquens: 'Gregem suum oves vocat, ut innocentia Christiana ovibus exæquetur: agnos vocat, ut agnorum naturam simplicem simplicitas mentis imitetur.' Chrysostomus: 'Εὰν ἴδωμεν ἄνθρωπον ημερον, λέγομεν, πρόβατον δ άνθρωπος. Basilius ad illa Esaiæ 7. Θρέψει ἄνθρωπος δάμαλιν βοῶν, καὶ δύο πρόβατα. 'Αντὶ τοῦ, ήμέρου, καὶ ἐπιεικοῦς, &c. ήθους, πρόβατα τροπικώς προσηγόρευσε. et post: Πρόβατα, οἱ χρηστότεροι τὰ ἤθη. Aristophanes Pace: 'Ως ἐσόμεθ' ἀλλήλοισιν άμνοι τούς τρόπους. ubi Scholia: Εὐήθεις, &c. ή πραείς καὶ μαλακοί. ex quibus (ut sæpicule) Suidas: 'Αμνοί τρόπους άντὶ τοῦ, πραεῖς, εὐήθεις, ἁπλοῖ, Theodoretus in de Providentia : Tais άπλαϊς και άκακοήθεσι ψυχαϊς έκ των ξπαινουμένων ζώων τάς προσηγορίας τε-Celkagiv. Idem.

Ad usum omnem quietum] Florus IV. 11. 'Habiles in omnia quæ usus poscebat:' sic, ' habilia ad ministerium mancipia,' in lib. xxxvit. ff. de ædilit. edicto. Ciccro Nat. Deor. 11. 'Ad usum aptus.' Idem.

Nec calcitronem quidem] Calcitrosum dat Regins; ut sæpins apud JCtos, aliosque. Sed vetustiores amarunt calcitronem. Quare nequaquam contra relignos Codd, est novandum. Junctim etiam Gellin lib. IV. c. 2. 'equus mordax et calcitro.' Calcetronem Guelf. Non pro nec exaratur item in Reg. Pith. et D'Orv. Sed quomodo nec defendendum sit, vide ad lib. IV. p. 69, 'Nec perfringere quidem.' Oud. Non mordacem, nec culcitronem Glossie: ' Δηκτικός, mordosns.' l'ollux, ubi de equi vitiis : Adrews, AuxTigur, &c. Pric.

Sed potius in asini corio modestum hominem habiture credas] Lege, ut in Oxoniensi et aliis, Sed prorsus ut in asini, &c. supra lib. vi. ' Quod si vere Jupiter mugivit in bove, potest in asino meo latere vel vultus hominis, vel facies Deorum.' Idem. Modestum hominem | Scholiastes vetus Horatii: ' Vulgo simplex modestus dicitur.' Glossæ: 'Modestus, enieuchs.' Idem.

Prorsus ut in asini corio m. h. inhabitare credus] Ita Mss. omnes. Vulgo, potius in a. c. m. h. habiture c. Elmenh. Prorsus habent Mss. ceteri, quod prave Colvins mutavit cum iis, qui eum segni solent in potius. Sed Palat. et D'Orvill. cum Edd. ante Colvium non habent in: quæ præpositio hic facile abesse potest, præsertim cum omnes Codd. et Edd. servent inhabitare, præter Lipsianum, Guelf. sec. et Colvium cum segq. Malim tamen delere particulam ut, quam non agnoscunt Lipsiau. Reg. Fax. D'Orvill, Solent enim scriptores, et in his Appuleius, illa 'credas,' putes,' 'scires,' et similia efferre sine τω ut. Elmeohorstio adsensum præbet ex Oxon, Pricæus: cui adde Guelf. utrumque, Pith. Oud.

Faciem t. m. cj. feminibus, facile percontaberis] In Pal. est femoris, in Flor. et Oxon. semoribus. Cave quid mutes. Vide Beroald, et Pricæum, Comm. ad Sucton. Tit. c. 4. et supra p. 156. ' Plagosa femina contegenti:' et lib, x. p. 228. Dein inmiseris, si in Ms. idoneo sit, nolim rursus mutari, quod post Stewechum in Bassic, et ceteras est receptum. Alioquin ex emiseris, quod in Mss. plerisque, ut Reg. Inc. Fux. Guelf. D'Orv. Pal. &c. et emissis in Pith, legas, facile depravari potnit ex imiseris, sive commiseris. Quo vehementer facit sequens verlinin periclitaberis; ut bene Colvins e Lips. Cod. rescribi curavit, et Mss. O. habent pro co, quod prius edebatur, percontaberis, et Stewechlana conjectura perscrutaberis. Vide me ad Cæsar. lib. 11. B. G. cap. 8. ' Quid hostis virtute possit, periclitabatur.' Solin, c. 19, ' periclitari fidem volnit:' ubi in Mss. aliquot recentiorihus pernoscere. Sed adi Salm. Eadem confusio lib. 1x. p. 178. 1 foribus patefactis plenius, an sim jam mansuetus, periclitantur.' pag. 179. ' plausus manus et aurium flexus, et quidvis alind periclitantium, placide paticbar.' Dein D'Orv. Fux. etiam inscrit rides; et Guelf. sec. Pal. Oxon. ridens, Guelf. pr. ridentis, quod e Glossa natum, unde aliis ridebis, perperam e Lipsiano intrusit Colvius cum Vulc. Merc. Wow. cum non compareat in Mss. ceteris, nec Edd. prioribus. Vide et Pricæum. Pith. pramonstrat, Fux. Guelf. pr. demonstrut. Ondendorp. Si faciem tuam mediis ejus seminibus immiseris] Est jocus παρά προσδοκίαν debebat manum tuum, non fuciem. Palat, et alii femoribus: melius feminibus: sic x. 'Titione inter media femina detruso:' et in Apologetico: 'Interfeminium tegat.' Columella (qui et belle Appuleium illustrat) vi. 2. 'Mox etiam convenit tota terga tractare, et respergere mero, quo familiariores bubulco fiant: ventri quoque et sub femina manum subjicere, ne ad ejusmodi tactum postmodum pavescant.' Pric.

Patientiam] Incpte profecto Elmenhorstins patientium exponit 'partem asini virilem' in Indice, et Scriverius in Epistola ad Wower, inserta t. vi. Obs. Misc. p. 171, tentabat parientium: enm certo certins sensus sit, ' quam patienter te hoc facientem laturus sit.' Debuisset saltem dici parientiam a parere sive obsequi. Eodem modo peccatur a nonnullis lib. x1. pag. 254. 'Nec inpatientia corrumpebatur obsequium meuni,' Oud. Facile periclitaberis, videns quam grandem tibi demonstret patientiam] Patientiam heic Elmenhorstins capit pro natura, id est, membro salaci: ego simpliciter accipio: supra vii. idem asinus iste: 'Nimia' (pueri) ' insolentia expugnata patientia mea.' Pro videns, sunt qui videbis legunt: recte antem ntrumque abest a Mss. et veteribus editionibus. ' Periclitaberis,' inquit, (id est, experieris,) quam grandem, &c. sic 1x. ' Patefactis foribus, au jam sim mansuefactus periclitantur.' Terentius Andr. 111. ' facere periculum ' dixit. Pric.

Lurconem tractabat] Flor. unus, la dictabat. Elmeuh. Perperam. Confer Pricænm. Nisi inde fingere placeat ductabat cum Heinsio ad Ovid. Ep. xxi. 182. sive dolis ludebat. Sed lurconem explicant helluosum, seu gulosum. Quo sensn certe hæc vox vulgo sumi solet. Verum non video, quo pacto hæc significatio huic Isiaco conveniat. Quare malim interpretari obscenum, seu libidinosum, sive δματα λιχνά habenten. Glossæ: 'lurcones, λεῖχνοι.' In Flor. Guelf. pr. et

Pal. lirconem, Fux. lyrchonem. Edd. Vic. Juntinæ, Aldi lucronem, seu lucri cupidum et mendicum. At nusquam ea vox, quod sciam, occurrit. Oud. Tractabat dicacule | Sic supra v. 'ridicule tractare.' Lib. 1x. 'Indicre tractare:' et infra hic, (si vera lectio) ' ridicule landare.' Diencule, irrisorie. Onomast. vetus: 'Dicaculus, σκωπτικός.' Scholiastes vetus Horatii: ' Dicaces sunt, qui risum movent maledicendo, qui habent joca mordacia:' hine supra 1. ' probrimi dicacule dicere,' apta et tructandi vox illudenti. Terent. Heant. 11. 3. ' Hiec arte tractabat virum.' Apud Gellium libri viii. cap. 14. lemmate: 'Ignominiatus tractusque:' et lemmate 18, libri vit, ' Quent in modum Phavorinus tractaverit intempestivum quendam de verborum ambiguitatibus quærentem.' Neutiquam Phavorinus tractabat, at tractabatur, ut interpellator intempestivus: quod ex serie totius capitis apparet, et præcipue his verbis ejus: ' Non tempestive hunc hominem accessinms;' corrigenda itaque vulgata lectio, et hoc modo formanda: ' Quem in modum Phavorinum tractaverit quidam ' (aut si malueris Grammaticus quidam) 'intempestive de verborum ambiguitatibus quærentem.' Pric.

Cognito cavillatu] Gloss. ' Cavillatio, &c. είρωνεία.' Idem.

Sed ille, &c. similis indignanti] Hegesippus 11. 2. 'At ille indignanti similis,' &c. Virgilius: 'Indignanti similem similemque minanti:' supra hic lth. v11. 'Dolenti atque indignanti similis.' 11. 'Lixæ temulento similis:' etx. 'Tristes, et iratis similes.' Augustin. Confess. 1x. 11. 'Quærenti similis.' Gellius v11. 17. 'Oscitans, et hallucinanti similis.' Idem.

At te (inquit) cadaver surdum et mutum, &c.] Lib. 1x. 'At te nequissimum et perjurum caput,' &c. Cum jocis velitari iste non posset, &c ad diras convertit. Chremvlus cum Paupertate disputans apud Aristophanem: 'Αλλά σέ γ' δ Zeùs έξολέσειε. ubi Scholia: Επιστομηθείς παρά της Πενίας, αc. είς κατάρας του λύγου έστρεψε. In hac Appuleii verba sie Beroaldus: 'Imprecatur ut ira Deorum obsurdeseat, obmutescat, executetur:' non na est: imprecatur coccitatem tantum, cetera convicio prolata: sie supra 190. 'Etiamne tu busti cadaver?' ubi Claudianum vide: ita Cicero Pisonem 'cadaver et carnem putridam' vocavit: simile convicium κωφός καί τυφλός apud Arrianum IV. S. in Epictetum. Bene autem surdum ac mutum cadaver: sic, cadaver κωφόν και άναυδον Meschio Syracusanus dixit. Idem.

Sanctus Sabadius | Sancum sape abiisse in Sanctum, certum est. Vide quos laudant Dempster, ad Rosinum p. 35. et Drakenb. ad Silium lib. viii. 214. Sed ille non est Deus Isiaco-Dem Sabazius ediderunt Vulcan, Ed. sec. Scriver, et Floridus, Ed. Elmenh. Sabacius. Ms. Oxon. Guelf. pr. Sabarius, D'Orv. Sabaudius, Cod. Inc. Sabidius. At nil est mutandum. Græcum & Latinis posterioribus sæpe per d'effertur, et præsertim in hac voce, ut fuse docent Valesius ad Harpociat. p. 329, et Salmas, ad Spartian. Hadr. c. 9. Non autem SABAZO, sed sanazio in Inscriptione superiore [vid. VV. LL.] alirsque dant alii, et Gruterus p. XXII. De nominis ratione vide et Periz. ad Allian. lib. XII. V. H. c. 35. Oud, Sabadius] At. Sabazius: de hoc ahi pluscula. Pric. Sanctus Sabadius] Eundem habert Solem atque Liberum accepimus, quem Sabadium nuncupautes magnifica religione in Thracia celebrant, ut Alexander scribit: eigne Deo in colle ædes dicata est specie rotunda, cujus medium interpatet tectum. Rotunditas ædis monstrat hujusce sideris speciem, summoque tecto lumen admittitur, ut appareat Solem cuneta vertice summo lustrare lucis immissu, et quia co universa patescunt. Igitur cum Dea Syria sit Luna, et cætera numina fæminea complectatur, merito illi jungitur Sahadins, qui est Sol et Liber pater, breviterque omnia masculina numina complectitur. Addamus hoe in loco et illud tanquam anctuarium, quod numina quædam Antiqui coluerunt utriusque sexus particulatione pollentia: quos Deos Arsenothelys appellant, quasi dicas masenlos et fœminas: quo nomine quadam quoque animalia ab Aristotele nominantur, semet menutia. Sabadii Dei meminit M. Tuliius in libris Legum, cumque ut peregrinum ejectum a civitate Atticorum tradit: etsi mendose Sabeius pro Sabadius scriptum legitur. In monumentis Græcorum, maximeque apud Suidam, comperio Sahazium dici Denm Dionysium, hoe est, Bacchum, ànd τοῦ σαβάζειν. ita enim barbari dicunt bacchari. Berould.

Cum suo Adone Venus Domina] Servins ad Æneid. v. 'Singula Numma habent inferiores potestates, quasi ministras: ut Venus Adonim, Diana Virbium:' Venus Domina hic, ut v. ad candem: 'Quid tale Domina deliquit films tuns?' sic, δίσποινα 'Αρτεμις (ni fallor) apud Sophoelem. Pric.

Cœcum reddant] Flor. reddunt, forte pro redduint, ἀρχαϊκῶς, nt in inpiecatione ac voto apud Comicos. Infra lib. rx. p. 191. in Ed. Junt. post. 'numina te pessumum pessume perduint.' Isis autem sui numinis aut cultus violatoribus credebatur cœcitatem inmittere, nt docet Ill. N. Heinsius ad Ovid. lib. 1. ex P. 1. 55. 'privatus lumine.' Ac recte Prieœus hoc ultimum solum de inprecatione capit, non etiam præcedentia 'mntum et surdum delirumqne,' nt putabat Beroaldus. Ista modo sunt convicia, quæ in eum jactat. Oud.

PAG. 171 Scurrilibus, &c. velitaris jocis] Ita Gellii vi. 11. 'Maledictis velitari;' apud Titipnium 'verbis velitari,' et Nostrum in Apologetico,' calumniis velitari.' V. Festum Pompeium. Pric.

Jumento fero posse Deam committere] Sic 'equo fero imponere,' l. xxxvII. apud Justinum: ubi frustra doctissimus vir τδ equo pro glossemate expungit. Idem.

Ut turbatum repente divinum deficiat simulacrum] De idoli cultore x111. 15. Sapientiæ Scriptor: 'In pariete ponens illud, et confirmans ferro, ne forte cadat prospiciens illi.' Baruch. v1. 26. de Diis fictitiis: 'Επ' ἄμοις φέρονται, &c. αἰσχύνοντες δὲ καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτὰ, διὰ τὸ μήποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέση. Pro turbatum, disturbatum malo: sic lib. v11. 'Disturbato gestamine:' et1x.' Mensas impetu meo, &c. disturbo.' Onomasticon vetus: 'Disturbo, ἀπορβίπτω,' Idem.

Crinibus solutis] Flor, pro var. lect. dissolutis: quod hine tacite inculcarunt Elmeult, et ex co Scriver, et Floridus. Simplex efficacius. Ovid. lib. 111. Art. 431. 'Funere sarpe viri vir quaritur. Isse solutis Crinibus, et fletus non tennisse decet.' Metam. lib. XIII. 284. 'crine soluto, Sient chat, magin genibus procumbere non est dedignata Jovis:'et alibi. Tibull. 1. 1. 8. 'Tu manes ne la de meos, sed parce solutis Crinibus, et teneris, Delia, parce genis.' Et sie alii: ac sequitur dis. Ond.

Et Dew mew humi jacenti aliquem medicum quærere] De medico apud Plautum in Menwehm. ille: 'Tandem vix ab ægrotis venit: Ait se obligasse crus fractum Æsculapio, Apollini autem brachium.' Philippus ad Alexandrum filium apud Lucianum Dial. Mort.*Η τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν δρῶν τὸν τοῦ Διὸς υίδν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; αc. et nota, 'Deæ humi jacenti:' infra heic, 'Dea vehiculo meo sublata, et humi reposita:' et post de Eadem: 'Simulacri jacentis contemplatione.' Pric.

Cogitabam subito velut lymphaticus exilire, &c. sed pravenit cogitatum meum emptor anxius] Lib. 1v. 'Cogitabam totum mennet pronum abjicere, &c. sed tam bellum consilium meum prævenit sors deterrima.' 'Emptor anxius' hic, est qui Horatio 'hians emptor:' quo spectat et 'calor licitantis' in lib. 1x. ff. de public. et vectigal. Idem.

Ut me ferocitate cernens exasperatum, emptionem desineret] Apud Plantum ille in Menwehm. 'Ego me assimulem insanire ut illos a me absterream.' 'Ferocitate exasperatum,' ut supra hic de canlbus: 'Præter geminam ferocitatem tumultu suorum exasperati.' Idem.

Pretio depenso statim] Glossæ: ' Pretium, τίμημα ἐπὶ τοῖς ἀνίοις καταβαλλόμενον.' Idem.

Quod quidem gaudens Dominus, scilicet tædio mei, facile suscepit] Psalm. 44. 13. 'Vendidisti populum tuum sine pretio:' ubi (apprime ad Appuleii illustrationem) Diodorus: Πέπρακας ήμᾶς, &c. τοῦ μηδενός '(id cst, pretio vilissimo:) τοῦτο γὰρ λέγει, ἄνευ τιμῆς' ὡς ἀχρήστους δούλους, καὶ οὐδενὸς ἀξίους. Idem.

Tumicla spartea] Mss. plerique habent tumida, et Florent, unus pro Var. Lect, tumida partea, Pith. tumida parten, Edd. Vic. et Junt. post. tumida parte, quod capiebat Beroaldus de turgida colli parte, qua asini alligantur præsepi. Sed et idem, quia in Mss. est spartea, interpretabatur sparteam tumidam, pro fine crasso. Verum spartea uninquam substantive sumitur. Sie tamen reliqui editores usque ad Colvium, qui cum Vulc. Wow. Pric. Flor. verissimam Scaligeri emendationem tumicla recepit, ut diserte exstat in Ms. D'Orvilliano, et uno Florentino, pro tumicula sive tomicula, parva tomica, quod citra ngcessitatem Lindenb. adscriptis Vitruvii locis lib. vii. c. 3. et Rutgers. lib. 111. V. L. c. 9. conjecerunt, et minus

bene receperant Elmenh, ac Seriver. 'Helcium sparteum,' 'tæniam sparteam,' 'copulam sparteam' ait, ut lib. 1x. p. 184, 185. Nihil frequentius est in Mss. quam cl. corruptum esse in d, et vice versa. In Palat. spartrea. Ond. Tumicla spartea, &c.] Ita Sealiger emendavit ad Festum verbo 'Tomices.' Pric. Tumida parte deligatum] Eam partem in asino signat, quæ tumore turgida circa collum inmentorum propter vincula tractoria esse solet. Codex mannscriptus habet tumida spartca: quæ lectio purior est, et probior: ubi spartea ponitur pro helcio et vineulo ad trahendum accommodato, dieta a sparto ex quo conficitur. Spartum autem herba Hiberica est, sive juncus, quo sutiles naves snebantur : a cujus copia Carthago nova in Hispania spartaria cognominatur: hine sporta. quasi sparteæ dietæ: de Sparto plura Plin, in XIX, idem in XXIV, dubitat, an genista, quæ præstat usum vitilium, sit spartum. Græci ad funes sparto usi sunt, unde spartea pro fune et vinculo. Tumida antem dixit, a crassitudine funis et vinculi spartei. Beroald.

Novitium famulum] Glossæ: 'Novitius, νεώνητος.' Pric.

Tradidit Philebo] Traditio emptionem sequitur. Idem.

De primo limine proclamat] Ostenditur studium cjus eloquendi quod præstinaverat. Æneid. xi. 'Et mæstas alto fundunt de limine voces:' ubi Servius: 'Ad preces festinantium mulicarum desiderium ostenditur:' supra hie lib. v. 'Jam inde a foribus boans:' simile hie infra, 'ab ingressu statiun primo constrepere.' Idem.

Mercatus perduxi] Mercato, quod est in Edd. O. ante Colvium, sa pe in Mss. occurrit pro nundinis, mercatu; et ita G. Vossius alibi legere mavult ad Vellei. lib. r. c. 6. Videtur tamen potius esse mos vel lapsus librariorum plerumque, de quo consule Dra-

kenb. ad Liv. lib. 1. c. 15. § 30. Sie infra rudito e Ms. pro ruditu. Non male ergo mercatu legit Brantius. Nam ad publicum mercatum productus erat p. 169. Plant. Asin. 11. 3. 'Asinos vendidit mercatori mercatu.' At Mss. quoque Pal. D'Orv. Reg. Par. Inc. favent vulgatæ nunc lectioni mercatus. Sed in Oxon. Guelf. pr. Scilicet Florentina ex mercatum. Coll. Lindenbrogiana membranæ, nec non l'ithœanæ servarunt nobis veram lectionem mercata. Nam ipse Philebus cinadus cinados vocans puellas, se quoque sic consideret, necesse est; unde ctiam apud Lucianum illi respondentes enm feminino quoque genere alloquuntur. T. 11. p. 601. Τούτον οὐ δούλον, άλλὰ νυμφίον σαυτή πόθεν άγεις. Nec obstat, quod hic tamen masculino genere dicatur solus; quia ut ad magistrum loquuntur apud Nostrum, non apud Lucianum. Quid? and et mox non quæ, ratæ, sed qui in D'Orv. et Inc. et rati in Fux. Pal. Pith. Gielf. D'Orv. Inc. et Edd. O. ante Colvium legatur: ut solent Auctores in descriptione Eunuchorum, et Cinædorum variare genns, quia tales nec viri nec feminæ. Adi Terent. Enn. 11. 3. 65. &c. Catull. c. LXII. vs. 8. ubi vide Vulpium, et omnino Heins. ad O. vid. Ep. vt. 48. 'Quæque sub Idæo tympana colle movent.' Bonhier. ad Petron. Carm. de B. Civ. p. 105. Tutius tamen judico, mercatus vel mercalu retinere. Ceterum male Scriverii Ed. Amst. dedit produxi. Nam de publico mercatu, in quem productus erat, eum domum privatam jam detulit. Infra recte perduxisse eadem quoque exhibet. Utrumque junetim lib. 1x. p. 183. 'productum me venni subjicinnt, et emtum pistor ad pistrinum perducit.' Oud.

Sed illæ puellæ chorus erat cinædorum] Lib. x. 'Sed isti Castores erant scænici pueri.' Pric.

Fracta, rauca, et effeminata roce] In Oxon. Fux. Pith., qui inserit et, et

D'Orv. ac Gnelf. ntroque etiam est fracte, vel fractæ, unde aliquando cogitavi, an hic legendum esset fauce rauca et effem, voce. Vide Pric. ad p. 169. 'præco diruptis faucibus et rauca voce saucius.' Ac sæpe faucis vox adhibetur in clamoribus. Vide Auctor, ad Herenn, lib, 111. c. 14. Sucton. Aug. c. 84. 'infirmatis faucibus, præconis voce concionatus est.' Et passim. Adi Isidor, lib. xı. Orig. c. 1. Virgil. de Cerbero lib. vi. Æn. 417. 'latratu regna trifauci Personat:' et Silius lib. 11. 551. 'formaque trifauci Personat:' ac Noster lib. vi. p. 121. 'tonantibus oblatrans faucibus.' Hinc emendandum Epigramma de Hecuba in Catal. Cl. Burmanni t. 1, p. 110, 'invita fance latravit anus,' Vulgo ineptissime, 'in vico sancia latrat:' 'runta tremente Verba sono' de l'ythia Lucan, v. 153. Vide omnino ad vs. 191. De 'tremula voce' senum et annum vide Broukh, ad Tib. 1. 5. (2. 91.) In Ed. Vule. sec. est facta rauca. Vernm recte fracta se habet: quæ adprime convenit eastratis, et mollibus, feminisque, Xiphil. de Heliogab. p. 912. Ed. Hanov. Τούς τε παριόντας άβρα τε καὶ κεκλασμένη φωνή προσεταιριζόμενος. Suidas in Βωμολοχεύσατο. Claud. 1. in Eutrop. vs. 261. ' verbisque sonat plorabile quiddam, Ultra nequitiem fractis:' ubi vide Barth, et Heins, nec non hic Pricæum, et Cannegiet. ad Aviani F. xvII. 13. 'Illa gemens, fractoque logni sic murmure cœpit.' Huc facit et Martian. Cap. lib. ix. p. 302. 'Mars eminus conspicatus nuptias teneræ cum admirationis obtutu languidiore fractior voce laudavit, profundaque visus est traxisse suspiria.' Unde et suspicio milii nata est, an non et hæ puellæ fractæ rauca et effeminata voce queant diei, juvantibus Mss. Verum insuper quæritur, quomodo 'fractam et effeminatam vocem' adpellare potuerit Auctor 'raucam.' Hinc doct. Cannegieterus ibid, pro

glossa mala vocem delendam censet. Sed male, ut opinor. Quia iis vox erat effeminata et fracta, eamque tamen magno clamore et ululatu intollebant, fiebat eratque 'rauca,' nt supra præconis, et inde sequitur 'clamores absonos.' Virg. junxit lib. IV. G. 71. 'æris rauci canor, et fracti sonitus tubarum.' Atque omne murniur, vel sonus ingratus passim 'raucus' dicitur. Hinc de picarum sono Ovid. lib. v. Met. vs. ult. ' Raucaque garrulitas.' Immo et de tenni nec claro sono occurrit. Vide Burm. ad Æn. 11. 546, 'raueo ære repulsam:' quem locum imitatus videtur Claudian. B. Gild. 433. 'raucosque repulsus Umbonum.' Vide et Virg. Æn. 111. 515. 'fractas ad litora voces.' Dein haud inlepida est scriptura Cod. D'Orvilliani, et exunimata voce: intercepto scilicet præ nimio clamore, ultra quam vires paterentur, et garrulitate spiritu. Oud. statim exultantes in gaudium, fracta, &c. et effæminata voce clumores, &c. in. tollunt] In Hecyra Terentii: 'Postquam adspexere ancillæ advenisse, ilico omnes simul Lætæ exclamant,' &c. 'Voce fracta,' ut apud Gellium 111. 5. 'infractam vocem:' apud Senecam Epist. xc. 'molles et infractos cantus :' et Xiphilinum in Heliogabalo φωνή κεκλασμένη. Bene autem 'fractam' vocem effæminatam vocat. Isidorus II. 12. de Offic. Ecclesiast. ' Vox lectoris simplex crit, &c. plena spiritu virili, &c. non fraeta, nee tenera, nihilque fœmineum sonans.' Hesychius: Θηλυδριώδεε κατακεκλασμένον. Pric. Exultantes in gaudium] Servius ad Æneid, x. 'Exultare, est gaudere.' Minucius Octavio: 'Quanto, quamque impatienti gaudio exultaverim.' Idem.

Non cervam pro virgine, δc.] Porphyrius περί ἀποχ. β. Ἐθύετο (ante tempora Hadriani) καὶ ἐν Λαοδικεία τῆ κατὰ Συρίαν τῆ ᾿Αθηνᾳ κατ᾽ ἔτος παρθένος, νῦν δὲ ἔλαφος. De Iphigenia (quæ hic innuitur) est fabula pervulgatissima. Idem.

Mugistrum] Utpote Μητραγύρτην et Archigallum, Vide Inscript, Gud. et Phil. a Turre de Mithra p. 273. &c. Oud.

Heus, aiunt, &c.] Oxon. Heus civiter, &c. sub quo fortasse latet quid, quod in transitu non erno. Pric.

Exedas t. bellum s. pullulum] D'Orv. et Oxon, etiam cum utroque Guelf. excedas. Inepte. De variis excdendi et exsugendi sensibus adi omnino N. Heins, ad Ovid. l. xIV. Met. 208. Hemsterh, ad Lucian, t. r. p. 115. et quos laudat, Burm, in Misc. Obs. N. vii. p. 178. Quod male in exusta apud Vitrav. l. 11. c. 8, mutat Cl. Wesseling, lib. 1. Obs. c. 18. Adi tu Varron, l. 11. de R. Rust. c. 4. et ipsum Vitruvium l. 11. p. 25. 'tophus exsugens.' L. t. c. 4. vt. c. 2. p. 108, 109. L. viii. præf. et c. 1. Compositum exedi restituendum etiam est Columellæ e Mss. Sangerm. et Medie. l. 11. c. 10. ' Ea ne eureulionibus absumatur (nam etiam dum in siliqua, exestur) curandum erit.' Vulgo estur. Ceterum in Palat. t. velum p. Guelt. rellum. In D'Orv. Oxon. Guelf. pr. pullum. Oud. Cave ne solus exedas, &c.] Lib. iv. 'Ut equus meus tanta copia, et quidem solus potitus, Saliares se cœnasse cœnas crederet.' Juvenal. 1. ' Pœna tamen præsens,' &c. ubi vetus Scholiastes: 'Quod solus voraverit quod multis sufficere potnisset.' Lucilius apud cundem Scholiasten Sat. IX. 'Gustavi crustula solus:' sic, πλακούντα αὐτὸς μόνος καταπίνειν, apud Arrianum 1. 18. in Epictetum: et, τας θύρας ἐπικλεισαμένους, τρυφάν μόvous, apud Lucianum. Julianus in Epistolæ fragmento: Πάντας ἀπελάσομεν, Ίνα μόνοι τὰ κοινά δώρα, &c. άρπάσωμεν, quibns adde ex Platone et Euripide jam statim adducenda. Ab ista gulæ voluptate ad inguinum hie translatio facta: sic 1x. 'Solus

ipse cum puero cubans, gratissima corruptarum nuptiarum vindicta perfruebatur: 'et apud Petronium: 'Errantem' (puerum) 'sua veste circundedit, ae domum abduxit: credo ut tam magna fortuna solus uteretur.' Propert. 'Fruar, o solus, amore meo.' Pric. Tam bellum scilicct pullulum] Plantus Cas. 'Meus pullus, meus passer, mea columba,' &c. Festus Pompeius: 'Antiqui puerum, quem quis amabat, ejus pullum dicebant.' Idem.

Sed nobis quoque tuis palumbulis nonnunquam impertius] Euripides: Μετάδος φίλοισι σοῖσι σῆς εὐπραξίας, Καὶ μὴ μύνος τὸ χρηστὸν ἀπολαβὰν ἔχε. In Lyside Platonis: Τί; ὑμεῖς αὐτῷ μόνοι ἐστιᾶσθε; ἡμῖν τε οὐ μεταδίδοτε τῶν λόγων. Plenius in Appulcio legas, 'indidem nonnunquam impertias:' supra lib. 111. 'Et impertire nobis unctulum indidem.' Idem.

Ceraula Locum hic habere nequit Choraula, [vid. VV. LL.] sive tibieen, tibia recta in sacris Græcorum ludis chorisque canens. Vide ad Sueton. Ner. c. 54. Harduin. ad Plin. l. xxxvii. c. 1. Homo enim hie non tibia, sed cornu canebat, ut bene advertit in margine Lindenbrogius, cui' hae debetur emendatio. Qualis cornicen semper aderat Isiacis, et Cybeles, Deæque Syriæ saeris. Quia tamen et turba tibicinum aderat, ut vel ex pag. seq. et Luciani αὐλητης δμιλος patet, videntur librarii inde choraula formasse. Sienti et alibi pro ceraula irrepsit. Sed tibicines hi cornu canebant, sen tibia inflexa. Ovid. lib. 1. ex P. 1. 39. 'Ante Deum matrem cornu tibicen adunco Cum canit.' Adi Neapol. et Heins. ad Ovid. l. Iv. t. 181. 'inflexo Berccynthia tibia cornu: 'et l. vi. Fast. vs. 660. ac Salmas, Plin, Exerc. p. 87. ad Nostri locum de Deo Socratis p. 685. 'Cymbalistarum, et tympanistarum, et ceraularum.' Vulgo ibi quoque, choraularum. Item Colvium ad Flor.

N. 4. 'Monumentarii ceraulæ.' Bene igitur cum Elmenhorstio sic cdiderunt Scriverius et Floridus, et confirmant membranæ Pithæanæ. Oud.

Collatitia stipe de mensa paratus] Si Schikeradi sententia locum habere posset, dixisset potius Auctor ad mensam. Errasse Beroaldum quoque et Sopingium, patet vel ex solo illo Apol. loco, ubi vide Pricæum. p. 50. de lapide, qui Aristophani quoque Toaπέζα dicitur, servi emebantur; ut ibidem docet Pricaus, cujus notam compilavithic Floridus. Adde Brodæum l. vi. Misc. c. 5. Idem. Collatitia stipe, &c.] Ita non semel vel uno xiv. libro (imitatione Appuleii nostri) Ammianus Marcellinus. Appuleius ipse in Apologia: 'Collatis sextantibus.' Pric. Collaticia stipe demensal Signat tibicinem redemptum esse pecunia, quam eleganter Collaticiam nominat, quia collata fuerat. Sed aniphibolon est, utrum collata a choro cinædorum, an collata a popularibus religioni Deæ Syriæ mancipatis. Proditum est ab historicis, funus Agrippæ collatis sextantibus a populo Romano adornatum esse. Talis pecunia eleganter Colluticia dici potest. Demensa autem accipe pro numerata, soluta: una dictio est. M. Tull. 'Ut verba verbis quasi demensa et paria respondebant:' sic et demeusum dicitur: quo nomine significatur cibarium servorum: nam servi quaternos modios frumenti accipiebant in mense, et id demensium dicebatur, sive dimensum. Utrum auten. a mense, an a metiendo, incertum est. Quidam in duas dictiones distingunnt, ut sit de mensa, scilicet numulari : tanquam significet pecuniam de mensarii mensa esse persolutam, quam Græco vocabulo trapezan vocant : unde et trapezitæ dicti argentarii mensariique, dictione apud Plantum frequentissima. Beroald.

Circumgestantibus Deam cornu canens adambulabat] Ovidius in de Pouto: 'Ante Deum matrem tibicen adunco Cum canit,' &c. Pric.

Promiscuis operis partiarios agebat concubitus] Promiscui exaratur in D'Orv. Fux. Oxon. Guelf. pr. a m. sec. ediditque sic Scriverius. Nemo nescit, opus honesto vocabulo a Nostro aliisque vocari coitum. Broukhus, ad Tibull. 1, 10, 64. Hinc corrigendum putat Heinsins Cælium Aurelian. Ed. Lugd. in Svo. p. 290. 'Ac deinde post effectum displicere sibimet facit corpus,' legens opus. Sed quæ est, quæso, hæc loquendi ratio ' concubitus operis,' pro ' opere concubitus.' Ad talem hypallagen confugere non necesse est. Operas sive actiones et scenica quasi officia, ad Veneream rem eleganter transtulerunt: ita ut nihil mutandum esse possis censere. Sed quia tot Mss. dant promiscui, ac Guelf. pr. partiurius, et Flor. concubinus, omnino arbitror, dedisse Appuleium, promiscue operas partiarias agebat concubinus. Consule Herald. ad Arnob. lib. IV. p. 147. 'Cujus fuerit conditionis Venus, enjus operæ, enjus quæstus:' et quæ notavi ad Snetonii Tiber. c. 43. ' Cubicula libris Elephantidis instruxit, ne cui in opera edenda exemplar imperatæ schemæ deesset.' Hinc patet, errare Cl. Heumannum, qui opere substituit in Minucio Felic. c. 9, 'si non omnes opera, conscientia tamen pariter incesti,' in Misc. Nov. Lips. v. vii. p. 255. Eleganter vero active sumitur concubinus, sive qui instar patientis concubini sen catamiti debebat obsequi turpissimæ illorum libidini, et suarum partium operas nunc huic, nunc illi promiscue et quasi in commune præbere. Coufer omnino Curtium lib. x. c. 2. § 27. ' Bonis vero militibus cariturns sum, pellicum suarum concubinis:' ibique doetiss. Snakenburgii notam. hanc locum nonnihil pertinet et loeus Livii l. Iv. c. 2. ' Promiscua connubia, ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus.' De partiario adjectivo et adverbio vide ad l. 1v. p. 84, l. 1x. p. 196. Gion, Obs. l. 1v. c. 16. Comm. ad Caton. R. R. c. 16. et c. 137, et Glossas. Oud.

Appositis largiter cibariis, &c.] Hesychius: Ἐπιδαψιλευδμενος, &c. ἐπί-χωρηγῶν πλουσίως. ita enim tenore uno, in vulgatis male divisa, legenda. Pric.

Et Dominis placeus] Symmachus: 'Ita me Dii Dominis probabilem præstent.' Idem.

Et meis defectis jam lateribus consulas] Spurcissimi et propudiosissimi laboris nimietate exhaustis. In Priapæis: 'Defecit latus, et periculosa Cum tussi miser exspuo salivam.' Martialis: 'Rumpis Basse latus, sed in comatis.' Juvenalis: 'Nec queritur quod Et lateri parcas, nec quantum jussit anheles.' Infra hic, in ejusdem infamiæ scæna: 'Rusticanum, industria laterum atque imi ventris bene præparatum.' Idem.

Hac audiens, jam mens futuras nocas cogitabam ærunnas] Apud Ciceronem ex vetere Tragudia Tuscul, 111. 'Futuras mecum commentabar miserias.' In Hecyra Terentiana: 'Lacrymo, quæ posthac futura 'st vita cum in mentem venit: 'supra lib. vi. 'Quam' (sententiam) 'meis tam magnis auribus accipiens, quid alind quam meum crastinum deflebam cadaver?' Idem.

Deformiter quisque formati] 'Οξύμωρον, quale 1x. illnd, 'Farinulento cinere sordide candidati.' Idem.

Faciem exnoso figmento deliti et oculis cunctis] Quod Colvins et seqq. e Lipsiano invexerunt, exstat sane etiam in Palat. D'Orv. Reg. Fux. Pith. Oxon. sed in Bert. est faciem deliti, ut præbent omnes Edd. priores: quod videtur non debnisse mutari. Sed quia in Flor. est faciem delitam, et sequitur oculis obunetis, non oculos obuneti, eonjeci fuisse olim: faciem deliti, tum et oculis, &c. Græcismus ille faciem

plane respondet Appulciano genio. Singulis emm fere paginis eo utitur Auctor: ut vel videre est in hoc ipso loco. Adi et ad l. 11. p. 21. ' Obtutum in me conversa:' et alibi. Lib. 1x. p. 185. 'frontes litterati' sive frontem, quod malim; 'et capillum semirasi' lib. xt. p. 215, in Mss. aliquot, capillum derasi funditus, verticem pranitentes. Sed ibi, uti hic. malo varietatis et ebowvlas gratia vertice cum aliis. Syntaxeos mutatio obtuit librariis, creberrima tamen: ac simili modo Ovid. l. x. Met. 103. 'Et succincta comas, hirsutaque vertice pinus.' L. XI. p. 260. 'Ecqui vestigium similis:' nt legendum videbimns. p. 262. ' Non alienam personam reformatus.' Sic Mss. Vulgo, in al. Proxime hac verba ait Ovid. l. 1v. Met. 47. 'Oblita rictus.' Similis menda vulgares adhue obsidet Editiones Juvenalis Sat. vr. vs. 490. Disponit crinem laceratisips a capillis Nudahumero Psecas infelix, undisque mamillis.' Mss. magno numero cum Edd. priscis, nuda humeros. Verissime. Lucan, lib. vi. 256. ' undum pectora Martem.' Claud, Cons. Prob. et Olyb. vs. 87. 'dextrum nuda latus.' Ovidio sæpins 'nuda genn,' 'pedem,' &c. aliisque, in quibus talia sexcenties, a novatoribus intrusa, rursus corrigere necesse habuerunt viri eruditiores, elegantioresque. Vide ad Virg. Æn. v. vs. 570. Pigmento autem tueri se facile potest loco Apologiæ p. 421. Ed. Flor, de tabula, ' quod luto fictum, aut pigmento illitum.' Vel sic tamen aliorum Codd. lectionem figmento præfero. Κατάπλασμα intelligit: atque ita jam legit Salmasius ad Tertull. Pall. p. 247. 'Cutem fingere.' Sic' fingere corpus,' 'capillos, &c. unguento:' de quibus egiad Lucan. 1. x. 491. Adde Heins, ad Ovid. Am. l. 1. 14. 2. ubi videtur Cl. Burmanno e memoria excidisse, fingere hoc sensu pro tinguere, unguere, pingere usurpari. Atque hinc est, and fingere sape ponatur pro fucare, obvelare, et mentiri simulatione. Vide ad Valer, Flace, l. 11. 241. 'Ficta' vel 'picta genas.' Inde etiam explicandus videtur ejusdem locus I. v. 532. ubi hærent interpretes: 'Et fingit placidis fera pectora dictis,' sive fucat, et sic tegit. Confer vs. 571. et l. v11. 32. Oud. Oculis obunctis] B. Ambrosins lib. 1. de Virginib. 'Gemmis onerantur aures, oculis color alter infunditur,' Cole. Facie canoso pigmento delita] D. Augustinus de hoc genus æruscatoribus: 'Facie dealbata, fluentibus membris, &c. per plateas vicosque Carthaginis, a populis unde turpiter viverent, exigebant.' Pric. Et oculis obunctis] Id est, palpebris. Vide ad Apologiam pag. 174. dieta. Idem.

Mitellis] Servius ad Æneid. 1v. 'Quibus effeminatio crimini dabatur, etiam mitra iis adscribebatur.' In vetere Onomastico: 'Mitella, ματρίον.' Idem.

Crocotis Ms. creciocotis. Mulicrum hæe etiam vestis. Ælianns Var-Histor. lib. VIII. Είγε και Φωκίωνος γυνή το Φωκίωνος ιμάτιον εφόρει, καί οὐδὲν ἐδείτο οὐ κροκωτοῦ, οὐ ταραντινοῦ, οὐκ ἀναβολης, οὐκ ἐγκυκλίου, οὐ κεκρυφάλου, οὐ καλύπτρας, οὐ βαπτῶν χιτωνίσκων. Ideo bene ex veteri libro restituimus infra lib. x1. 'Et simiam pileo textili, crocotisque Phrygiis, catamiti pastoris specie.' Ennmerans vestium genera feminearum senex apud Plantum Epidico. (11. 2. 47.) 'Indusiatam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.' Et Aulularia earnmdem concinnatores: 'Cum incedunt infectores crocotarii,' Plura exempla apud Nonium, cap. de Vestimentorum gener. Colv. Pal. crocrocodis. Flor. unus d. crocrocodis. Male. Vide Indicem. Elmenh. In Palat. est crocorcotis, Oxon. Guelf, pr. crococotis, Fux. crocrocotis, Pith. crocrotis, Guelf. sec. crococortis. Cur non deminutive, ut apud Plautum,

crocotulis? nt mitellis pro mitris. Sie etiam Catal. Burm. t. 1. p. 433. 'Nec dein movere lumbos in crocotula:' ut leg. censco. De crocotis adi Salmas, ad Tertull. Pallium p. 291. &c. Spanhem. ad Callim. pag. 100. Oud. Crocotis] De his jam alii. Pric.

Bombycinis linteis | Pro injectis, anod est in Edd. Vett. O. dedit Bas. pr. linteis, bine Bas. sec. retinuit linteis injectis, et ita istud nomen textui temere contra Mss. irrepsit, quod bene Colvins rejiciendum in notis monuit; sicuti et paruerunt ceteri. Recte. Vestimentorum enim genera solent adjective efferri, restis ant simili voce subintellecta. Vide Plinium. Infra lib. xt. p. 210. 'Multicolor, bysso tenui pertexta.' Martialis lib. viii. 68. 'Femineum lucet sic per bombycina corpus.' Male hic in D'Orv. bombyciniis. Dein injecti, quod restituit idem, omnino habent omnes Mss. unico Bert. excepto; pro quo male hic Merceri Ed. Paris. A. 1601, et Sopiug, in marg, exhibent intecti: quod sæpe quidem apud Nostrum occurrit; sed hic non adeo concinnum est. Vult enim Auctor, vestes iis dissolutas fuisse, et temere corpori injectas, nec certe cinctas, nt distinguat ab illis, quos dicit, 'quidam tunicas cingulo obligati:' sieut lib. x1. pag. 245. legendum: 'linteamine cinctum p. strictim intecti;' e Mss. Sed late illorum participiorum diversam vim adstruxi ad lib. 11. p. 33. 'Aureis vestibus intecti:' ubi vide. Oud.

In modum lanciolarum] Cape χιτῶνας βαβδωτούς. Alii emendare conati: in modum laciniarum. Wower. Modins, laciniarum. Elmenh. Probante etiam Scioppio in Susp. L. Iv. Ep. 8. At non in Symb. Mihi quidem vix intelligi posse videtur. His tinicæ cingulo subligatæ non poterant fluere instar laciniarum quoquo versus. Sed tunicæ ipsæ erant βαβδωτοί, et virgatæ, purpura quasi fluente

trabium instar seu parvarum lancearum purpurcarum, ut bene explicant alii. De quo plura ad Florid. N. 9.
Tunicam interviam triplici licio, purpura duplici. In Oxon. Guelf. pr. est laciolarum. Ond. Tunicas albas in modum lanciolarum, δε.] Cyprian.
Sacerdotes tunicis multichribus iidem Interius ritum cultu exteriore fatentur.' Virgatas heic tunicas recte Beroaldus intellexit. Casaub. etiam ad marginem Appuleii sui βαβδωτούς χιτώνας alliverat. Pric.

Pedes luteis induti calcris] Catullus (c. LX. 10.) 'latus huc Huc veni, niveo gerens Luteum pede soccum.' Cote. Male Heraldus ad Mart. p. 227. legit linteis. Guelf. pr. liceis pedis. Oxon. ind. calc. Desunt in Par. et Guelf. pr. Malim vero inducti: nisi refragarentur hic omnes libri, præter Pithæanum tamen. Vide ad lib. 11. pag. 39. 'palmeis baxeis inductum.' Oud.

Deamque serico contectam amiculo, &c.] Vide Baruchi vt. 12. Pric.

Attollentes i. gladios et secures, evantes exsiliunt] Et abest Guelf. pr. Oxon. qui etiam cum Reg. Fux. Pal. D'Orv. Guelf. sec. ostentant levantes; ità ut corum auctoritate facile admitti posset: Adtollentes i. gladios, et secures levantes. Videntur tamen potins librarii non intellexisse evantes, sen bacchantes, nt alihi ait, et euan evoc clamantes, utpote colentes Sabazium quoque Bacchum : jam autem σαβάζειν dicitur pro εὐάζειν, nos docente id D. Heinsio ad Silinm Ital. lib. 1. 18. Sic Propertio lib. 11. 2. 28. 'euantes chori:' ac Virgilio lib. vt. Æn. 517. 'enantis orgia circum Ducchat Phrygias.' ibique Serv. quos jam citarunt Beroald, et Pric. Oud. [Nihil notat Oudendorp, de voce ac, quam ipse habet enm omnibus Edd. quas manu tractamus.] Euantes | Servius ad Æneid, vi. 'Enantes, bacchantes: a Libero, qui Enan dicitur.' Pric.

Incitantes tibiæ eantu] Constant Mss. in lectione incitante. In millo vidi prius Colvio editum incitantes. Sie 'tuba ciere et dare bellum' dicitur. Adi Dukerum ad Petronii cap. 122. vs. 134. 'Tuba Martem Sideribus tremefacta ciet,' in Comment, Flori Ed. pr. pag. 925, et sec. pag. 612, ac me ad Lucan, lib, IV. 186. 'Classica dent bellum.' mo et lib. 1x. pag. 179. 'Sibilo præsentiam suam dennuciante.' Oud. Lymphaticum tripudium] Vide qua vir optimus et rerum litterarumque veterum impense doctus Johannes Menisius de Orchestra pag. 25. notat. Elmenh. Incitante tibice cantu lymphaticum tripudium | Seneca Epist. cviii. Quidam ad magnificas voces excitantur, alacres vultu et animo: nec aliter concitantur quam solent Phrygii tibicinis sono semiviri.' Juvenal, 'Cum tibia lumbos Incitat,' Phædrus de tibicine : ' Cujus flatibus Solebat incitari saltantis vigor.' Lucretius: 'Et Phrygio stimulat numero cava tibia mentes.' Horatius: Pulso Thyas uti concita tympano.' Chrysostomus Homil, de tribus pueris: Τὰ λεγόμενα της Μουσικής δργανα τους άφρονας δεινώς, &c. εξεβάκχευε. Jamblichus de commissatore juvene: Εξήπτητο καὶ ἀνεζωπυρεῖτο ὑπὸ τοῦ αὐλήματος. Pric.

Percursatis casulis] Bene perervatis contra Colvium, queni de more secuti sunt Vulcan. Merc. Wower, vindicavit etiam Priemus. Nam ita dant et Mss. mei, eleganter. Virgil. Ecl. 1. 62. 'pererratis amborum finibus:' et crebro. Immo Noster lib. 111, init. ait, 'pererratis plateis amnibus.' Lib. ix. p. 179. 'Nec pancis casulis atque castellis oberratis, devertimus ad quempiam pagum urbis opulentæ quondam.' Ex quo loco certe e varia lectione, forsan et hic, in Codd. Oxon. et Par. inrepsit eastellis. Quod præferebat Pricæns. Sed male. Sensus Auctoris est, ipsos, postquam pererraverant rusticos vicos, et pauperiores casulas (quo deminutivo sa pins utitur) pervenisse tandem ad villam possessoris opulenti. In Guelf. pr. a m. pr. erat casihus casulis. Oud. Nec paucis percursatis casulis] Melius Oxon. castellis. Ex eodem et aliis membranis pererratis lege. Virgil. 'Pererrato statues que denique Ponto:' ubi Servius: 'Hoe verbo ostendit erroris longiuquitatem.' Prie.

Possessoris Britini | Miror, ineptam istam lectionem Britini contra Mss. Beroaldi, Roaldi, Colv. Elmenh. Pric. ubivis in contextu mansisse, præterquam in Edd. Junt. post. Scriv. et Floridi. Eam quidem Hermolaus explicare conatus est; quasi intelligeretur aliquis e Britia, Bithyniæ civitate. Sed cur talis nationis hominem memorasset Auctor, cum res agatur in Thessalia cique continuis regionibus? Adhæc tantum non omnes libri dant beati, et in his Reg. Fux. Guelf. D'Orv. Bert. vel bti, ut est in Pith. Oxon, et Palat, ex quo Gruterus formavit etiam ad suæ editionis marginem bcati, sive divitis et opulenti; ut vocem illam sumi sexcenties, vel pueri sciunt. Oud. Ad quandam villam possessoris Britini] Puto rectius beati, quomodo in Fuxensi libro, et alio a Beroaldo landato: compendium scripturæ illins habet et Oxon. Ms. Pric. Possessoris Britini] Nomen est proprium rustici opulenti fortassis a Brittia civitate Bithynia deductum, ut sentit Hermolaus, vir in nostra memoria doctissimus. Lucian, meminit Beriæ civitatis Macedoniæ, a qua Beritinus commode deduci posset. Codex vetustus manuscriptus habet possessoris beati, quod placet: ut exponas, eos venisse in villam beati, hoc est, opulenti et divitis possessoris. Beroald.

Cervices lubricis intorquentes motibus] Ulpianus 1. 1. de Ædil. ed. 'si servus inter fanaticos non semper caput jactaret.' Hoc etiam Bacchantium, Tacitus Anual. xi. 'Ipsa crine fluxo, thyrsum quatiens, juxtaque Silius edera viuctus, gerere cothurnos, jacere caput.' Colv.

In circulum rotantes] In Edd. Juntinis et Aldi expressum est crinibusque, forte pro antiquo accusativo crinisque. Dein arculum placebat quoque Sopingio ex Festo, nt quidem est in Guelf, sec. atque Elmenhorst, ait esse in duobus Florentinis, sed in Excerptis Lindenbrogii nihil tale inveni. De his arculis consule Reines, I. H. Var. Leet, p. 238. et Grævinm ad Isidori Glossas. Reete tamen repudiarunt segg. Editores. Non enim ex pendulis crinibus faciebant talem rotundum arculum, quem verisimilius Antiquarius quis posset intrulere Martiano Capelle 1. 1. p. 19. ' Erat illi in circulum ducta fulgens corona.' Sed caput comasque in aërem κύκλφ jactabant, sive rotabant, ut exempla evincunt a viris doctis prolata, quibus plura facillime addi possent. In Edd. antem Colvii et segg. contra Mss. et Edd. Vett. minus concinne exhibetur, rot. in circ. Guelf. pr. rorantes. Oud. Crinesque pendulos rotantes | Statins : ' Quatit ille sacras in pectore pinus, Sanguinensque rotat crines.' Servins ad Æneid, x. ' Mater Deum dicta Cybele, άπό του κυβιστάν την κεφαλήν quod semper Galli motu capitis per furorem comam rotantes, ululatu futura pronunciabant.' Enripides πλοκάμους βίπτειν και προσείειν dixit. Lucianus de Alexandro pseudomante: Σείων την κύμην άνετον, ώσπερ τῆ μητρί ἀγείροντές τε και ενθεάζοντες, εδημηγύρει. Lucret. ubi supra: 'Terrificas capitum quatientes Numine cristas, Dictæos referunt Curetas:' adde quæ heic Colvius, et in Omissis. Pric.

Ad postremum] Flov. ac postremum, ut edidit Scriverius. Lib. 11. p. 41. 'postremum injecta somni nebula.' L. IX. p. 177. 'Nec postremum saltem ipsis hominibus pepercisse.' L.

x, p. 215. 'sna postremum manu porrexerit puero.' Et aliis. Verum tum abundat hic copula ac. Quare nil mutandum censeo aque, ac Pricaus. L. 1x. p. 189. 'Ad postremum tamen formidinem mortis vicit aurum.' Et sic ad supremum pro tandem videtur usus esse Quinctil. Decl. XII. c. 21. Oud. Ad postremum, &c.] Florent. Ac postremum: habenns quidem in Glossis, 'To TEXEVTATOV, denique, postremum,' &c. et apud Tacitum Ann. 1. item adverbialiter, nil muto tamen: nam et infra lib. 1x. 'ad postremum' dixit. Virgil. vi. 'Sie demum,' &c. ubi Servius: 'Ad postremum: h. c. novissime.' Juvenal. Sat. 111. 'Ad summam,' &c. ubi Scholiastes: 'Ad postremum:' et Gellius xvi. 19. ' Cantus ad postrema.' Pric.

Ancipiti ferro] ld est, securibus iis de quibus supra locatus. Hesychius: Κρόπιον άξίνη δίστομος. Virgilius XI. 'ferrum bipenne' dixit : nbi Servius 'bipennem,' 'securion' exposnit: et Æneid, vii. Ferro ancipiti decernunt.' Servius : 'Utrinque noxio : dicit autem aut gladios aut bipennes,'

Idem.

Sua quisque brachia dissecant] In Oxon. est disciunt, in Par. dissicuit, et in solis Edd. Bas. dissecat : cum multo elegantion sit pluralis. Vide ad I. IV. p. 70. 'quisque decurrent.' Tum dissicant, quod expressere Colv. Vulc. Merc. Wower. Elmenh. Pric. exaratur in Mss. tantum non omnibus, librariorum scilicet more, qui ubivis dissicare scripsere pro dissecare; ut 'quatinus,' 'protinus,' &c. et contra 'vendicare' pro 'vindicare.' Item 'dissicere' pro 'disjicere.' Quæ perperam placuere Colvio, aliisque. Adi Cl. Drakenb. ad Silium It. l. 1x. vs. 538, pluribusque locis. Contra de Mundo pag. 735. dissectis nubibus fulminat cœlum,' in Mss. et Edd. multis disjectis. Ond. Sua quisque brachia dissecant | Statins ubi supra; 'Consumptaque brachia ferro Debilitant.' Luciamis de Corybantibus: 'Ο μέν αὐτῶν τέμνεται ξίφει τον πηχυν, δ δέ, &c. Prudentins in Romani passione: 'Cultrum in lacertos exerit fanations, Sectisque matrem brachiis placat Denin.' Cyprianus: 'Mente fremunt, lacerant corpus, funduntque cruorem.' 1. Reg. 18.28. de Baali sacerdotibus: 'Incidebant se juxta ritum suum cultris et lanceolis.' Vide Senecam apud Augustinum de Civit. Dei vi. 10. Martialis: 'Alba minus sævis lacerantur brachia cultris, Cum furit ad Phrygios enthea turba modos.' Pric.

Inter hac unus, &c.] Aretwas de Affectionibus temporalibus: Tépvorταί τινες τὰ μέλεα θεοίς ίδίοις ώς άπαιτοῦσι χαριζόμενοι εὐσεβεί φαντασίη, καὶ έστι της ύπολήψεως ή μανίη μούνον, τὰ δὲ άλλα σωφρονέουσι. ἐγείρονται δὲ αὐλφ και θυμηδίη ή μέθη, ή τῶν παρεόντων προτροπή. ἔνθεος δὲ ἡ μανίη, κ' ἡν ἀπομένωσι, εξθυμοι, ἀκυδέες, ὡς τελεσθέντες τῷ θεῷ, ἄχρυοι δὲ καὶ ἰσχνοί, καὶ ἐς μακρόν ασθενέες πόνοις των τρωμάτων. Ubi graphice depinguntur hi nostri sacerdotes, et codem fere modo, quo a Lucio nostro. Culv.

Anhelitus crebcos referens] Lib. XI. de sacerdote altero illo: 'Fatigatos auhelitus trahens,' Donatus ad IV. 4. Phorm. ' Hariolus quasi fariolus, a fatis, et fando: cum f pro h, et item h prof in multis locutionibus ponatur: an quod imitatur aspirationem in exhalando: nam halitu solent excludere mortalem animam ut divinam recipiant.' Pollux 1, 1, de oraculis et proplietis agens : Τὸ πνεθμα δὲ εἴποις αν, καλ, άτμον μαντικόν, καλ άσθμα δαιμόνιον. Dio Chrysostomus de Regno 1. Ταῦτα δὲ ἔλεγεν, οὐκ ἄσπερ οἱ πολλοὶ τῶν λεγομένων ενθέων ανδρών και γυναικών, ασθμαίνουσα, καὶ περιδινοῦσα τὴν κεφαλην, &c. άλλα πάνυ έγκρατως, καί σωφρόνως. Pric.

Numinis divino spiritu repletus] Flor. numini. Male. Elmenh. Si Mss. hac in scriptura consentirent, nihil mendi

hic latere suspicatus fuissem. Nam ita et l. x1. init. 'divino numinis nutu:' ac sæpe 'dens' et 'divinns' cum voce numine conjunguntur: ut latins videbimus ad l. 1x. p. 186. ' calcatis per omnia divinis numinibus,' Vide et l. vi. p. 119. Sed et Palat. Fux. Gnelf. Oxon. et Edd. Juntinæ, Aldi, dant numini. Pith. numeri. Scilicet optime servarunt membranæ D'Orvillianæ nimium. 'divinum spiritum' satis intelligitur numinis sive numinum, quæ nominat p. 170. Ut vero nimis pro valde, et nimius pro maximo e solito Nostri, ejusque seculi et sequ. stylo passim occurrit, quod in Appulcianis commentariis sæpe videre est (Adi Ind. not.) sic nimium codem sensu sumitur, ut l. h. p. 157. 'Thrasyllus nimium clamare, plangere.' Item l. 111. p. 62. l. iv. p. 67. et sæpins. Plura vide ad Sucton, Gramm, c. 21. 'nimis panca et exigna.' Oud. Velut numinis divino spiritu repletus, simulabat, δς.] Simulabat se θεύληπτον. Jul. Paulus recept. sentent. v. 21. ' Vaticinatores, qui se Deo plenos simulant,' &c. Isidorus Orig. viii. 9. 'Divinitate se plenos simulant, et astutia quadam frauduleuta hominibus futura conjectant.' Noster in de Mundo: 'Velut Prophetæ quidam Deorum majestate effantur ceteris. quæ divino beneficio soli vident:' legendum videtur, qui Deorum majestate pleni, effantur, &c. et nescio an jam alibi hanc locum emendaverim. Apud Senecam Snasor. III. Ovidius: 'Feror huc et illuc, ut plena Deo.' Servins ad Æneid. vt. ' Nondum Deo plena, sed afflata divinitate Numinis.' Pollux ubi supra : θεοῦ πλήρης et, θεοῦ πληρωθήναι. Suidas: Κατεβακχεύοντο τουτέστιν, ενεθουσίων, επιπνοίας τινός πληρωθέντες. Pric.

Simulahat sauciam vecordiam prorsus, Quasi, &c.] P. Faber mallet, s. sanctam vec. Roald. Male. Sauciam est a Deo contacta. Vide omnino Lucan. I. v. 119. 'Stimulo fluctuque furoris; Compages humana labat, pulsusque Deorum Concutiunt fragiles animas:' et vs. 186. 'Sic plena laborat Phemonoë Phœbo.' Et plura ibidem luc pertinentia. Immo sequentia ' quasi Deum præs.' &c. evincunt sauciam esse legendum. Nam perperam Barthins l. Lt. Advers. c. 1. totam hane sententiam a quasi usque ad agroti inchisam, ut glossema humile, et plebeiæ futilitatis, proscribit, jungens cum vulgaribus Edd. vecordiam prorsus. Specta. Sed ex adlato Lucani loco patet, ni fallor, nihil esse ejiciendum. Immo jungenda sunt prorsus quasi, nt fit a Bourdelotio ad Heliod. p. 74. Edd. primis, Ber. aliisque, et Floridi. Nusquam enim Auctor per vocem prorsus claudit periodum, licet centies eam adhibeat : sed sensus suos etiam connectit per prorsus quasi alibi, ut l. 1x. p. 183. 'cantharum clanculo furari, prorsus quasi possent tanti facinoris evadere periculum.' In Pith. rerecundiam p. qua D. Ond. Simulabut sauciam vecordium] Heliodorus VII. "Ως τινα τῶν ἀγυρτῶν, ἡ καὶ άλλως έξεστηκότων παρήμοιβον. Lucianus de Alexandro pseudomante: Meμηνέναι προσποιούμενος ενίστε, και άφροῦ ύποπιμπλάμενος τὸ στόμα. Pric.

Quasi domini præsentiu] Domini non est, nisi in Mss. Fux. Reg. Edd. Vic. Beroaldi, et Bas. ut solet ex contractione dum vel dm, sive dni, Sed deum clare in Florent. D'Orv. Inc. aliisque, quod et e suis monnit Beroald. et ceteri editores secuti sunt. Eadem inepta depravatio του Deum in domini accidit supra, et infra crebro. Vide ad p. 165. ' Deum fidem :' et p. 176. 'Denm providentia.' L. IX. p.182. 183. Non opus igitur est cum Pricæo reponere divini, et p. 175. 'divini reverens,' ac 'divini providentia,' citante ex Apologia, 'divini contumaciam,' sed quæ verba ego invenire nequivi. At in Florid. n. 15. Mss. et Edd. Vett. præbent, ' divini arcanum

antistitem,' pro arcani, vel arcanorum. Si quid mutandum hic esset, mallem divum: quo facit lectio Cod. Guelf. pr. dnum. Oud. Quasi Deum præsentia soleant homines, &c.] Χαριεντισμός. qualis april Ciceronem ille Tuscul. iii. 'In luctu capillum sibi vellere, quasi calvitio moror levaretur.' Est in aliis hic. Quasi Domini prasentia: quis vero Dominus ille è nimirum neque Deum, nec Domini, sed Divini legendum: lectionem hanc compendiose exhibet Oxon. cod. in quo Divini exaratum: nec tantum in illo Ms. sed et in vetere Vicentina editione. pro voce minus cognita autem, notiorem obtruserunt nobis. 'Divinum, belov.' et hine in Apologia Noster, ' Divini contumaciam.' Pric. domini prasentia] Quidam legunt, quasi deum prasentia; ut sit sensus, Præsentia Deorum et numine afflati homines debilitautur, et languore quasi quodam pra diti ægrotant : et ita homines non sui dicentur, possessi numine, et spiritu dæmonis; alioqui homines non sui dicuntur, qui servi sunt : quales etiam dici possunt sacerdotes, qui se addixerunt religioni. Berould.

Non sui fieri meliores | Fuit, cum locum hunc de mendo suspectum haberem ob ignorationem Græcismi, ¿avτων βελτίους. Sic lib. 1x. p. 204. ' Illum perempturus invadit avidus. Nec tamen sui molliorem provocaverat,' hoc est, se ignaviorem. Labor adeo, ut lib. 111. 41. legendum putem: 'Statuas et imagines dignioribus, meique majoritms reservare suadeo.' Nam vulgata iectio meisque majoribus, nihil juvatur exemplis a Colvio allatis. Porro idem, quod hic mihi, viro docto usu venit in Tacito, apud quem sub initium lib. v. Hist. legimus : 'Atque ipse ut superior sui jam crederetur, decorum se promptumque in armis ostendebat.' Conatur istic mutare : ipse ut super fortunam crederetur. Sed non dubito, quin sic admonitus

sententiam potins snam, quam Taciti verba dehine mutaturus sit. Sciopp, in Symb. Jungunt quidam non sui, quasi non in sua potestate; veraquidem sententia, ut l. 11. p. 29. 'mente vidans, needum suns.' Sed tum necessario deest quid : unde N. Heinsio in mentem veneral inserere non sui, haud fieri mel, ad Ovid, I. xt. Metam. vs. 723. 'Hoc minus et minus est amens sua.' Verum idem rectius Græcismum esse statuit cum Isacio Pontano Anal. III. c. 17. et Scioppio, qui ante in Susp. l. Iv. Ep. 8. sui ejicere voluerat. Sed adi omnino ad 1. 111. p. 51. 'meigne majoribus;' et Comm. ad Taciti locum c. 1. Vitiose moliores in Ed. Vulc. sec. 'Sui meliores sunt, qui meliores facti sunt, quam ante fuerant, nt πλουσιώτεροι έαυτῶν Thucyd. l. t. c. 8. quem locum bene adlevit Burmannus. Oud.

Sed debiles effici] Sie impurus ille Mahomet cum morbo caduco laboraret, persuasit suis asseclis, se ex præsentia Angeli Gabrielis, enjus majestatem ferre uon poterat, fieri ægrum, et cen mortuum collahi: post visionem vero divinam ad sese iternu redire, nimirum ut ea, quæ vidisset et audivisset, in universi mundi utilitatem manifestaret. Joannes Cantacuzems Orat. 1. io Mahomedem fol. 75. Elmenh.

PAG. 173 Quale providentia cælesti meritum reportaverit] Apud Suidam in Πυβρός: Ἡ δὲ δικαία Πρόνοια αὐτῆς δύναμν ἐπεδείξατο. supra lib. Η . Providentia Deum, quæ nihil impunitum nocentibus permittit: 'meritum,'mercedem: nec aliter ad Phorm. H. Donatus: 'mercedem' intellige, plagas a se impositas sibi: tale et v. illud de sororibus Psyches: 'Et perinde ut merebantur, ora lacerantes.' Pric.

Vaticinatione clamosa] Hinc intelligas, cur scripserit Plautus Truculento: 'Icit femur: num obsectonamariolus est, qui ipsus se verberat?' Colv. Incessere] In Palat. Fux. Guelf. incensere, quod inepte protegit explicatque Brantius. Passim argueudi et corripiendi sensu occurrit incessere. Consule notata ad Sucton. Tib. c. 61. ad Lucan. l. v. 680. in Apol. p. 400. 'Incessere maledictis.' Nihil frequentius est, quam librariorum mos n ante s inculcantium, 'thensaurus,' semenstris,' quotiens,' et innumeris similibus. Vide ad Cas. l. 11. B. G. c. 6. 'portas succedunt.' Vulgo, succendunt. Oud.

Et insuper] Glossæ: 'Καὶ ἐπὶ τούτοις, insuper etiam.' Pric.

Pænas n. f. ipse de suis manibus exposcere] Potest vulgaris lectio satis defendi, ut de manibus sumatur pro per manus. Male enim interpretatus est Floridus a manibus. Hoc enim significaret manus pænam esse daturas. Non ab illis, sed a sese ipse suis manibus pænas expoposcit. Sic abundaret quasi præpositio de. Adi omnino ad l. iv. p. 67. 'solatium de refectione tribues.' Immo sic plane Ovid. l. vi. Met. vs. So. 'Percussamque sua simulat de cuspide terram." Nihilominus multum præfero lectionem Codd. Lips. Oxon. utrinsque Guelferbytani, ac D'Orvilliani, quam Pricæns e conjectura protulit, ipse de se suis m. quomodo fere 'de te petere,' aliaque in Nostro occurrent. Vide ad l. vt. p. 120. 'petit de te.' Oud. Panas noxii facinoris ivse de suis manibus exposcere] Malebam, de se suis m. e. nec ignoro tamen hoc in Scripto vò de multoties abundare. Pric.

Quod semiviris illis proprium g. est]
Plutarchus adversus Colotem fol.
1127. ἀλλ' οὐκ ἐλεύθερος οὖτος, ἄ Μητρόδωρ', ἐστὶν, ἀλλ' ἀνελεύθερος καὶ ἀνάγωγος καὶ οὐδὲ μάστιγος ἐλευθέρας δεόμενος, ἀλλὰ τῆς ἀστραγαλωτῆς ἐκείνης, ῆ τοὺς Γάλλους πλημμελοῦντας ἐν τοῦς μητρώροις κολάζουσιν. In Flor. est pium g. Elmenh. Caret D'Orvill. τῷ quod; ut per parenthesin sequentia

ponantur, haud ineleganter: et ut sæpius fit per Appuleium. Respice, quæso, ad l. i. p. 18. 'demonstro seniculum. In angulo sedebat.' Dein in eodem est semiminimis. In Reg. Fux. semimaris. Tum in Florent. sic i ...

pum. Hoc lego pricum: quod crebro abiit in proprium. Vide ad l. 111. p. 47. 'privas inter nos amicitias.' Sed l. x1. p. 291. 'cerimoniis me prorsus propriis percolentes.' In Guelf. pr. gestatum. Oud.

Contortis taniis lanosi velleris] In Mss. Lips. Pal. Reg. Fux. Pith. Guelf. D'Orv. Edd. Vic. Colv. Vulc. sec. Scriv. videas tenis, quasi a nominativo tenus vel tenum, sive vinculis et nodis. Atqui ita legi volnit Salmasins ad Tertulliani Pall. p. 165. (210.) 'quam philyræ tenis vixerat:' nisi potius hæc scriptura inputanda sit librariorum mori, pro tauiis scribentium tenis, nt aliorum teniis, tenniis. Id quod credere malo ob locum Virg. l. v. Æn. 262. 'evincti tempora tæniis:' ubi vide Serv. et Comment. ac Cercotinin sive Petavium in Salmas, p. 55. 'Tæniæ contortæ' sunt nodosæ fimbriæ, ex lanoso vellere: unde et 'fimbriatum flagrum' ait. Idem.

Multijugis talis ovium tessellatum] In Guelf. pr. tali ovina, sec. tuli omnia, in Palat. tulionia, D'Orv. Oxon. Par. tali omnia. Orium tali dici possunt. ut δορκός vel δόρκαδος ἀστράγαλοι Græ. cis. De quibus vide Casaubon, ad Theoph. Charact. c. 5. Nescio tamen, cur ex ovium talis, magis quam aliorum pecorum hæc flagella fecerint Galli. Infra neutro genere Anctor dicit 'flagrum pecuinis ossibus catenatum:' ac Græcis simpliciter vocatur μάστιξ έξ ἀστραγάλων et ἀστραγα. λωτή. Confer Reinesii Var. Lect. 1. 111. p. 426. Comment. ad Pollnc. 1. x. s. 54. Quid si ergo ipsam Msstorum lectionem retineamus, omnia sive per omniu, omnino, locutione cum op-

timis scriptoribus, tum Nostro frequentissima? Vide Solin. c. 59. in f. 'hirsuti omnia:' quod non mutandum. J. F. Gron. ad Senec. Consol. ad Marciam c. 25, 'Tramites omnia plani:' et J. Gron. ad Gell. l. 11. c. 2. 'Omnia quæ pater imperat parendum.' Passer, ad Propert. l. 1. El. 2. Plura dicam ad l. x. p. 220. 'possumus omnia quidem cetera fratres manere.' Dein in nullo Ms, est tessellatum, sed in Oxon, testatatum, in D'Ory, Inc. ut in ceteris et Ed. Vicent, tesserutum. Quod videtur esse verum. Si enim a tessella diminutiva voce fit tessellatus, cur non ab eins primitiva tessera fit tesseratus, codem senen? Idem.

Scse multinodis commulcut ictibus] Multis nodis Pith, et Guelf, pr. Placebat nempe viro docto ad marg. Ed. Colv. et Pricavo, quod est in Mss. Fulv. et D'Orvill. multimodis. De quo plura notabinus ad l. x. p. 232. 'Ubi discursus reciproci multimodas ambages tubæ cantus explicuit: 'ubi eadem confusio. Sed hic vulgatum magis probo. Multis nodis et vinculis contorta erant flagra; ut ca descripsit Auctor I. v. p. 99, 'Multinodis voluminibus serpens.' Martian. Cap. 1. IV. in f. 'Et multinodos perpeti amfractus din Hymen recuset.' Sic enim cum Grotio legendum, auctoritate vetustissimi Codicis Leidensis. Vulgo perpetui, quasi multimodos esset nomen substantivum. Sic ctiam nodi sunt in ligno, sive knobbels vel kwasten: unde passim 'nodosi rami.' De 'mulcare' vide ad l. IV. p. 64. Idem. Indidem sese multinodis commulcat ictibus] ' Nunc dextra ingeminans ictus, nunc parte sinistra.' Meccenas ad Deam Cybelen apud Fortunatianum: Sonante tympano quate flexibile caput, Latus horreat flagello, comitum chorus ululet:' placet porro quod in uno Ms. multimodis. Pric.

Mire c. p. d. præsumtione munitus] Ms. mie. Lego, mira. Sie infra lib.

x. (p. 217.) 'Sed, obfirmatus mira præsumtioue, nullis verberibus ac ne ipso quidem succubnit igni.' Colv. Mira hinc ediderunt Vulc. Ed. sec. Elmenh. Scriv. Flor. et Prieæns in Netis; atque sic liquido exaratum est Florentiæ. Quare id retinui, licet ante vulgatum mire, quod in reliquis habetur Codd, satis defendi queat ex aliis Auctoris locis. Vide ad p. 170. 'mire reportum:' creberque ille vocis miras et mire usus per Nostrum; et exemplum a Colvio prolatum unice infringit conjecturam Nic. Fabri, legentis, commaculabat ictibus myrrhæ, sive olvou έσμυρνισμένου, ad cruciatus et tormenta toleranda ministrati, de quo consulas et J. C. Wolfium ad Enang. Marci c. 15. 23. Vide et Ramirez de Prado Pentac. c. 9. Nusquam Auctor vocem præsumtionem adhibet nisi de persuasione et obfirmatione animi, ut alii multi: nec credo uspiam usurpari de 'antecapto usu.' In Pith. dolori. Ond. Mira contra plagarum dolores præsumptione munitus] Plagas nobilitate plusquam Spartana concoquens. lib. x. 'Obfirmatus mira præsumptione, nullis verberibus, &c. succubuit.' Utroque loco Nicol, Faber, vir magnæ eruditionis (lenocinante, sed falsa conjectura) malebat myrrha: vidcantur quæ περί οίνου έσμυρνισμένου ad cruciatus et tormenta toleranda ministrati, et vir doctissimus ille, et in Annalibus Baronius; at longe a vero abest receptar illa lectionis immutatio: atque hoc certuin esse ex heic adductis exemplis liquidissime constabit: lib. 111. 'mira celeritate' dixit: et ibidem, 'miro visendi studio:' lib. 1x. 'miror impetu,' 'miro odio,' 'custodela mira,' et, 'mira sagacitate:' lib. x. 'mira desperatione: 'et, 'miris artibus' 1. XI. 'picturis miris:' et, 'miris simulacris:' fortasse et 'miram maciem' lib. 1. quo tamen loco excusi legunt miseram. Pric.

Prosectu gladiorum] Sie supra pag. 156. 'prosectu dentium.' Idem.

Solum spurcitie sanguinis, &c. madescere] Homerus: Ἐρυθαίνετο αϊματι γαία. Idem.

Ut quorumdam hominum, lactem] Post hominum subintelligendum est rursus stomachus, quam vocem bene interpretationi suæ insernit Floridus. Sensus enim est, Lucium vereri, ne Dew iratæ stomachus concupisceret asininum sanguinem, sieut quorumdam hominum, ægrotorum scilicet sive tabescentium, stomachus concupiscit lactem asininum. Vere sic locum explicuit et illustravit Castalio Dec. IV. Obs. c. 3. Male ergo Ms. quidam habet borum 1. teste Beroaldo, qui lujus loci sensum non percepit. Nec opus etiam est, cum Ferrario l. 1. Elect. c. 16. homines sumere de gravidis feminis: unde conjecit scriptum fuisse quarumdam. Idem etiam ait, hic in nonnullis Mss. esse lucte, recte tamen faciens, quod non probet. Statim, 'et lactem, et caseos.' Vide supra ad p. 166. 'Haberetne venui lactem.' Sic illa. Fux. ille. Delet utramque vocem Castalio. Ond.

Sanguinem conspiceret asininum] Conspiceret retinent mordicus Mss. excepto Bertino, quod et Salm. oræ allevit. Quare cum Ber. Ald. Junt. post. Elmenhorst, ac seqq, concupisceret expressi, licet non alienus sim a Brantii conjectura consitirct; certe eam præfero divinationi Ferrarii concuperct vel conciperet: quæ verba frequenter sunt confusa, ut apud Juvenal. Sat. x. vs. 5. 'Ant cupimus? quid tam dextro pede concipis, ut te Conatus non næniteat, votique peracti?' Mss. Leidd, et alii magno numero perperam dant concupis. Quod jam olim de suis Britannicus et Merula monuerunt. Passim autem 'concipere' (sc. animo) 'nefas,' 'scelus,' 'spem,' et similia dicuntur, quæ peragere vel habere quis concupiscat. Cic. 11. Ca-

til. c. 4. 'Quid mali aut sceleris fingi ant excogitari potest, quod non ille conceperit?' Consule Cl. Burmann. ad Ovid, lib. vii. Met. 22, ' thalamos alieni concipis orbis:' ubi eadem varietas. Sed 'stomachus concipit sanguinem' pro 'concupiscit,' 'sitit,' Latine dici posse non puto. Ad hæc littera s in omnibus Mss. servata illi lectioni omnino obrogat. Inepte enim Castalio defendit vulgatum conspiceret, quasi facete transtulisset Auctor vivendi sensum ab oculis ad stomachum. Idem. Sic illa sanguinem conspicerct asininum] Volebam ad emendationem Beroaldi concupiscerct excusum. Pric. Sanguinem conspiceret asininum | Lucianus: έγω δε ταθτα δρών τὰ πρώτα ἔτρεμον ἐστὼς, μήποτε γρεία τη θεώ και δνείου αίματος γένοιτο: id est, 'Ego hæc cernens in primis timebam, ne asinino sanguine opus esset Deæ.' Hanc Luciani sententiam paulum devius noster Lucius invertit. Unde fit, ut ita corrigendum esse existimem, ut pro conspiceret legas concupisceret, et erit sensus : Ego existimavi, ne stomachus Deæ desideraret sanguinem asininum, sicnt solet interdum lac humanum expeti. Dulcissimum est hominis lac, (ut inquit Plinius,) maximeque alit, mox caprinum. Quidam asininum bibendo liberati sunt podagra, chiragrave. Codex manuscriptus non habet hominum lactem, sed boum lactem: ut de lacte bubulo intelligas, quod medicatius est, et quo alvus maxime solvitur. Lactem autem dixit ex Veterum declinatione, apud quos lactis et lacte recto casa dicebatur. Berould.

Pulsam carnificinam dedere] Purior lectio est, et sensus lucidior, si legas pausam carnificinæ dedere: signat enim, post pausam, id est, quietem et cessationem lacerationis et verberationis factam, pecunias collegisse a circumstantibus, quarum extorquendarum causa talia factitaverat. Pausa requies dicitur, et cessatio alicujus

rei. Dictio vulgaris et vernacula, qua et eruditi quoque usitati sunt. Lucilius: 'pausam facit ore loquendi.' Q. Claudius in annalibus: 'Pugnæ facta pausa est.' Lucretius: concurrere, nec dare pausain.' Idem. Ubi tandem fatigati, &c. pausam carnificinæ dedere] 'Ut primum cessit furor hic, rabiesque quievit.' Pausam carnificinæ dare, 'ut apud Lucretium: 'Concurrere, nee dare pausam.' et infra hic x1. 'savis casibus pausam tribuere.' Dicitur et 'pausam facere.' Apud Varronem Ennins: 'Pausam fecere fremendi:' apud Gellium 1x. 13. Quadrigarius: ' Pugnæ facta pausa est:' et iufra heic lib. 1x. ' pausam luctui facere.' Pric.

Stipes areas] M. Varro lih. 1v. de Lingua Latina: 'Diis cum thesaureis asses dant, stipem dicunt,' Tertullianus Apologetico: 'Certe, inquitis, templorum vectigalia quotidie decoquant, stipes quotusquisque jam jactat? non enim sufficimus et hominibus et Diis vestris mendicantibus opem ferre: nec putamus aliis, quam petentibus impertiendum.' Propter has stipes Alexus Upigr. Gracor. lib. 1. Κειράμενος γονίμην τις ἀπό φλέβα μητρός ἀγύρτης. Plura, alia tamen, Lipsins ad Annal. xiv. C. Taciti. Colv. Stipes areas] Ovidius: 'Ante Deum matrem cornu tibicen adunco Cum canit, exiguæ quis stipis æra neget?' Pric.

Imo vero et argenteas multis certatim offerentibus] Lucretius: 'Ære atque argento stermunt iter omne viarum, Largifica stipe ditantes.' Certatim, nt apud Plantum Milite: 'Inter se certant donis, Ille miserrimum se retur minimum qui misit mihi:' et Petroninm: 'Suas opes summo certamine in Eumolpum congesserunt:' supra heic lib. Iv. 'Amieorum donationibus variis certatim oblatas.' Snetonius 'certatim ingerere' in Nerone dixit. Onomast. vetus: 'Certatim, φιλοτίμως.' Idem.

Vini cadum et lactem et caseos] Adeo placuit iste pluralis [vid. VV. LL.] Seriverio, at in contextum receperit; intelligitque Sciopp. agninas, sive tenera agnorumintestina. Prave omnino. Nusquam enim luctes simpliciter de agninis sumuntur, sed de quibusvis intestinis. Vide Nonium. Ridicule etiam inter rinum, caseos, far, &c. harum deliciarum mentionem insernisset. Memorat Auctor omnia, quæ corradebant ad vitam sustentandam. Unde loco ficuum, quas refert Lucia. nus, nominavit lac, quod omisit ille. Lactem untern in Accusativo aliquoties occurrere, vidimus supra, et paullo ante monitum. Lacte rursus alii. In Oxon, est caseum: unde, si quid foret mutandum, mallem, et vini cudum et lactis et cascum vel casci : atque in Luciano t. 11. p. 601. ίσχάδας, καλ οΐνου καὶ τυροῦ κάδον. Vulgo erat olvov; at name ex interpolatione Solani, και τυρόν και οίνου κάδυν, me non probante. Sed hie a reliquis Mss. stahinns tutins. Oud. Vini cadum] Lib. 11. 'Et vini cadum in atate pretiosi.' Pric. Et lactem, et cascos, ct farris et siliginis aliquid, &c.] Tzetzes ex persona unius ex collegio simili: Τίς οὐκ ἀπαρχάς ὀσπρίων τε καὶ συκών Αγνώ φέρειν δίδωσι τυμπάνω 'Pelns; Et lioe μητραγυρτείν id est, (Enstathio exponente) το μετά τυμπάνων, &c. περτιέναι, και έπι τη μητρίτροφας αγείρειν. Firmiens vi. 31. 'Futura prædicunt, ut sic illis quotidianæ vitæ alimenta quærantur.' Idem.

Deæ gerulo] Mihi asino: περί δνου είδωλον βαστάζοντος est lemma in Græcorum veteribus fabellis. Idem.

Avidis animis corradentes omnin] Lucilius: 'Omnia viscatis manibus legit, omnia sumit.' Idem.

In sacculos farcientes] Præpositionem in ignorat Ms. Colr. In nec comparet in D'Orvill. nec Fuxensi: ac rectius, nt equidem opinor. Id enim, quod implenus, farcimus, non illud, quod ingerimus. Hand 'farci-

inus far in saccos,' sed 'farre saccos.' Sic 'farto theatro' in Flor. N. 16. ubi vide Colv. Sacculo Ed. Vicent. et Guelf. pr. ac præparato a m. sec. Oud. Surcinæ pondere gravatus] Male τδ sarcinæ delet Palat. cod. Supra lib. vii. 'Nec, &c. immodico sarcinæ pondere contentus.' Pric.

Palantes] In vetere Onomast. 'Pa-lor, περιφέρομαι.' affinisatis argumento Act. 19. 13. περιέρχεσθαι. Idem.

Gaudiales instruunt dapes] Infra lib. 1x. 'Dapem nefariam instruit.' Idem.

A quodam colono, fictæ vaticinationis mendacio, pinguissimum deposcunt arietem] Ut Dea vel inescata proventum feliciorem promitteret, vel propitiata labes fundorumque pestilentias averteret. Juvenalis Sat. vi. de hujusmodi errone : 'Grande sonat, metuique jubet Septembris et Austri Adventum, nisi se centum lustraverit ovis, Et xerampelinas veteres donaverit ipsi.' Bene et 'mendacio vaticinationis.' Phavorinus de hoc genus nebulonibus: 'Cibum, quæstumque ex mendaciis captantes.' Et, 'quæ aut temere aut astute vera dicunt, præ cæteris quæ mentiuntur, pars ea non fit millesima:' apud Gellium lib. xIV. cap. 1. Idem.

Qui Deam, &c. esurientem suo satiaret sacrificio] Nil mirum Deam esurire illam quæ et medico indigere potuit. Idem.

PAG. 174 Probeque disposita cœnula] Disposita proprie: vide supra pag. 30. notata. Idem.

Industria laterum atque imis ventris b. præp.] Flor. unus, imi. Elmenh. Imi citavit etiam Heins. et edidere Scriv. ac Floridus, ut τῆ industria quoque jungatur. Ut 'industria inguinis' in Schol. Juvenalis S. 1x. 136. Vide Pric. 'industria virium' Septimio lib. 11. de B. Tr. c. 2. 'Imus venter' sic Justino lib. xxxviii. 1. 'Curiosius imum ventrem pertractanti ait, Caveret, ne aliud telum inveniret, quam quæreret.' Perperam vero

Clar, Wasse ad Sallustii Catil. c. 1. p. 4. conjecit hiris, putans hiras esse infimas partes, cum sint intestina et eorum anfractus, sive ima ilia, ut loquar cum Ovid. lib. xII. Met. 440. Vide Comm. ad Fest. et Arnob. lib. VII. p. 230. Ill. Bouhier, ad Petron. de B. Civ. vs. 45. Et sic e Mss. legendum de Dogm. Plat. p. 589. Ed. Flor. 'hirisque intestinorum:' et forsan Plin. lib. x1. c. 37. \$ 69. ' de crescentibus hiris.' Mss. renis. Vulgo, crenis. Oud. Industria laterum, atque imi ventris bene praparatum] Vox praparatus accedit ad formam Græcam. Philostratus v. 12. de athleta: Eùψυχία και μήκει κατεσκευασμένος. Pric.

Ante ipsam mensam] Rem sacram habitam Veteribus, eoque detestabilior fæditas. Ovidius: 'Ante ipsam, qua mors foret invidiosior, aram.' Idem.

Ad illicitæ libidinis, &c.] Lib. vii. 'Illicitas atque incognitas tentat libidines,' Idem.

Nudatum supinatumque juvenem, &c.] Catullus, simili spurcitia: 'O Memmi, bene me ac diu supinum, Tota ista trabe lentus irrumasti.' Idem.

Exsecrandis uredinibus flagitabant] Primo loco Mss. omnes cum Edd. primis, Junt. pr. Bas, dant virginibus vel urginibus, Reg. infandinis virginibus. Unde perperam Beroald. Ald. Colv. Vulc. Merc. Wow. Elm. Pric. fecere inguinibus. Non magis hic locum habent inguina, quam virgines. Verissima est lectio uriginibus, quam idem Beroald. Mod. et Colv. proposuerunt, et inveni jam in Ed. Junt. post. ac bene Scriverius et Floridus expressere. Vide ad lib. 1. p. 6. 'coenæ me gratnita, ac mox urigine percita, cubito suo adplicat.' Verum tunc nequaquam rectum videtur uredinibus. Hoc enim unum idemque est ut monuit Roaldus, et hinc illæ voces in Mss. quoque variantur 1. dicto: atque hic ita a Pricæo confunduntur, ut quid velit, nescias. Virginibus hic

etiam ostentant Flor. pr. D'Orv. Pith. Guelf, Oxon, Pal. Sed oribus unice legendam esse, vere monuit Salmasins ad Tertull. Pallium p. 510, et sano judicio recepit Scriverius. 'Irrumationem' intelligit, quam illi pathici cinædi, 'omni parte corporis atque ore polluti,' nt de Commodo ait Lampridius c. 5. experiri ab isto supinato invene volebant. Vide l'riapeia, Catull, Mart, et Falst, Subplem. Ling. Lat. Minuc. Fel. c. 28. 'qui medios viros lambunt, libidinoso ore inguinibus inhærescunt.' Ceterum in D'Orvill, vitiose efferuntur. Adi ad lib. vi. p. 117. 'rabie efferari.' Oud. Execrandis inguinibus postulabant] Cato apud Festum: 'Intercutibus stupris flagitatus: habebant Mss. virginibus: lege cum Beroaldo, et antiqua Vicentina, uredinibus: ant com Colvio, uriginibus: supra hie lib. 1. 'Urigine percita:' et unde sciums (quanquam nil moveo) an vox illa Juvenali restituenda? In editis est, 'Prurigo mora impatiens:' qui scimus (inquam) an urigo seribendum? Pric. Infandis virginibus] Corrige inguinibus, sive uredinibus. Dictio illa virginibus hoc in loco cassa, futilis, et nugatoria est, nihilque ad intellectum Appuleium pertinens. Quadrat autem, sive, inguinibus quod placet, legas, sive uredinibus: nt statim subjungit: dicuntur autem uredines ardores, pruritus, incentiva libidinnm: ab nrendo deductum nomen. Lucianus έπασχον έκ τοῦ κωμήτου όσα συνήθη καὶ φίλα τυιούτοις άνοσίοις κιναίδοις ήν: id est, 'passi sunt muliebria, quæ talibus impuris cinædis jucunda sunt.' Berould.

Nec diu tale facinus oculis meis tolerantibus, §c.] Tale illud 1x. 'At mihi penitus præcordia rumpebantur, præcedens facinus, et præsentem deterrimæ fæminæ constantiam cogitanti.' De motu animi ad aspectum rerumindignarum oboriente, videantur quæ ad Act. 47. 16. commentati sumus, Pric,

Porre quirites perclamare] Legendum semper judico, Pro Q. Soping. Atque ita expressit Colineus; sed male, ut clarissime liquet ex versu Priap. c. 25. ' Porro (nam quis erit modus) Quirites:' ubi vide quos laudat Sciopp, et hie Pric, atque omnino Th. Canterum lib. 1. Var. Lect. c. 3. Porro abest etiam ab Edd. Juntinis. Secutus autem Wower. Elmenh. Scriv. Pric. Edd. exhibni proclamare auctoritate Mss. Bert. Oxon. D'Orvill. ut passim apud Nostrum. Vide Indicem. Negligenter Floridus dedit exclamare, dum in ceteris est perclamare, Apud Brisson, in Form, p. 718, Ed. Mogunt, editur perclare. Oud. Porro quirites] Lego proh quirites, nt sit vox exclamantis Quirites: sient dicitur ' Proli Jupiter:' vel potius emenda, o Quirites: subsequitur enim auditum esse O tantum. Lucianus inquit: avaβοήσαι & Ζεῦ σχέτλιε ἡθέλησα: id est, ' Exclamare volui, o Jupiter infeste.' Pric. Porro Quirites, proclamare gestici] Juvenalis: 'Non possum ferre Quirites.' Scholiastes: 'Exclamatio, porro quirites.' Vide Formulas Brissonii. Pric.

Processit O] Mss. et Edd. pleræque dant praccessit : quæ, si vera foret lectio, supra omnino legendum foret: O Quir. Sed bene Florent, Codd. proc. servarunt, ut e conjectura edidit Vnlcan. Ed. sec. item Elmenh. Scriv. Flor. Sic fere lib. h. p. 156. 'Solæ lacrimæ procedere nolucrunt.' Eadem confusio lib. v. p. 93. 'sermonis procedentis labe.' Pro o in Palat. et Guelf. sec. est si. Oud. O, &c. clarum et validum] *Ω σύντονον Diogeni Laërtio: qui ad hunc modum de Xenocrate: Χαλκή προσπταίσας λεκάνη ποτέ, και το μέτωπον Πλήξας, Ίαχεν ΤΩ σύντονον, εἶτ' ἔθανεν. Pric.

Et asino proprium] Cur ita? an quod hoc animal ceteris magis fusti assuetum? Idem.

Inprovise conferto gradu se penetrant]
Pal. Oxon. Lips. Guelf. sec. improvisu.

Tum conforto Gnelf. conserto Edd. Scriv. male. Vide ad p. 164. Dein D'Orvill. se petunt, pessime. Gell. lib. v. c. 14. 'In eam me penetro et recondo.' Lib. xtm. c. 10. 'In Grammaticam se penetraverat.' Boëth. lib. 11. de Cons. Phil. pr. 3. 'Quae in profundum sese penetrent.' Infra de Dogm. Plat. lib. 1. p. 559. 'poculente sese penetrarent.' Plura de hac locutione vide in Sanct. Min. lib. 111. c. 3. ibique Periz. Oud.

Palamque, Sc.] Έπ' αὐτοφώρφ. Pric. Jam jamque vicinos u. percicutes | Cum vitiose in aliquot Mss. et Edd. primis editum esset pertientes, Beroaldus et reliqui id male ceperunt pro partientes, seu communicantes. Nihil verius est lectione percientes, quain firmant etiam Regins, Fux. Guelf. sec. et D'Orv, sive magno sono vehementer cientes, ac convocantes. Atque ita Plantus et Lucret, et sæpe Noster ' percitus.' Oud. Jam jamque vicinos undique percientes] Est quod IV. (ubi de suppetiis ferundis,) 'Vicinos corrogare,' (ita enim, non rogare, legendum mouni:) 'et unumquemque ciere:' et vii, 'viciniam convocare:' nam per hoc loco vim adaugentem habet, quod non cogitantes Critici nostri, quantum frustra laboris exhanserunt! Pric.

Scenam patefaciunt : insuper ridicule, &c.] Vir doctus acute corrigere tentat : sc. patefaciunt visu pervidiculo. Nolim tamen vulgatum damnare : ridicule laudantes innguntur bene. Vide Pricæum. 'Ludiere tractare' lib. 1x. p. 181. Al. ridiculose. Adi ad Gell. lib. vi. 13. In Palat. Guelf. utroque deest scenam. Pith. cenam. Oud. Turpissimam scænam patefaciunt | Lib. x. 'Vocatoque nuo et altero, ac deinde pluribus conservis, demonstrant infandam hebetis jumenti gulam.' Pric. Turpiss. scanam patefaciunt] Lib. 1x. 'Scænam propudiosæ mulieris patefacit:' et x. 'Incontanter ei libidinis nostræ totam scænam detegit.' Idem. Ridicule, Sc. laudantes, Sc.] Sic supra v. 'ridicule tractare:' ubi dicta pag. 109. vide. Idem.

Hac infamia consternatil Cyprianus de istorum mendicabulorum Dea : 'Cujus cultores infamia turpis inurit.' Idem. Hac infamia consternati, quæ per ora populi facile dilapsa, merito inrisos ac detestabiles eos cunctis effecerat, Sc. collectis omnibus, furtim castello facessunt | Catullus: 'Cur non exilium. malasque in oras Itis? quandoquidem patris rapinæ Notæ sunt populo.' Apud Terentium IV. 2. Hecyræ: 'Hie video me invisum, &c. tempus est concedere.' Attius in Diomede: 'Ego me Argos referam, nam hic sum nobilis.' Per ora populi hic, ut 1. ' Passim per ora populi: et v. Per cunctorum ora populorum. Invisos ac detestabiles:' ut vti. 18. apud Gellium: 'Usque adeo intestabiles invisosque fuisse,' &c. ' Collectis omnibus :' ut 1. 'sarcinulis collectis.' Idem.

A. jubaris ortum] Vulg. exortum. Colv. Ex hoc tempore ubique legas ortum: sed antiquam lectionem et compositum servant Florent. D'Ory. Pith. Fux. et Oxon. (e Guelf. nil notatum) ut loquintur optimi quique. Vide ad Suet. Aug. c. 5. Vesp. c. 5. Vel etiam in plurali. Solin. cap. 25. 'Solis exortus venerantur.' Sic Mss. 5. optimi. Et ipse Auctor lib. t. p. 13. 'Jam jubaris exortu cuncta collustrantur.' Quare istud restitui. Oud. Bonaque itineris parte ante jubaris ortum transactal Lib. 1. 'Aliquantulum processeramus, et jam jubaris exortu cuncta collustrantur.' Pric.

PAG. 175 Flagro illo pecuinis ossibus cathenato] Hesychins: Κερκυραία μάστιξ, περιττήν τινα τήν κατασκευήν είχον αὶ Κερκυραίαι μάστιγες. οἱ δὲ καὶ διπλὰς αὐτὰς ἔφασαν εἶναι. εἶχον δὲ ἐλεφαντίνους κώπας, καὶ τὰ μεγέθη περιτταὶ ῆσαν. ὑπερηφάνους δὲ εὐπραγοῦντας τοὺς Κερκυραίους φησίν ᾿λριστοτέλης ποιεῖσθαι, ἡ γίνεσθαι. Elmenh. Hoc nihil ad Nos-

tri flagrum 'talis omnia tesseratum' p. 173. ubi vide. Oud.

Ad extremam confecerant mortem] Ante ubique, ad extremas conf. mortes. Colv. Si excipias Pithœanum, consentiunt Mss. O. et Ed. Junt. post. in sing, numero, ut ediderunt ceteri, post Colvium. Vide ad lib. vii. pag. 133. 'pæne ad ultimam mortem excarnificatum.' In plurali mortes summa potius pericula vel varia mortis genera significant, nisi de pluribus sumantur. Vide Serv. ad Æn. x. 854. Zinzerl, Prom. Crit. c. 47. Voss. de Anal. lib. 1. p. 178. Burm. ad Ovid. lib. xt. Met. 538. In D'Orv. conserunt, Ald. Ed. confecerat. Oud. Verberantes, pene ad extremam confecerant mortem] Gellius xvII. 1. 'Verberando necatus est.' Gracchus apud Eundem x. 3. 'Usque adeo verberari jussit, dum animam efflaret.' 'Ad necem usque verberare,' Terentius Phormione 11. 2. dixit: ct 1. 2. Adelph. 'Ad necem usque loris operiri.' In lib. viii. § 2. ff. de pæn. ' Nec ea pæna damnari quenquam oportet, ut verberibus necetur.' 'Conficere' heic 'ad mortem,' et scite, et Latine dixit. Donatus ad v. 4. Eunuchi: Proprie hoc verbum convenit gladiatoribus iis qui gravissimis vulneribus occubuerunt : sic Cicero in Catilinam: Gladiatori illi confecto et sancio:' ut illi solebant confici vulneribns, sic se plagis confectum dicit. Pric.

Meos p. enervare securi sava comminaretur] Meos abest a D'Orvill. enumerare Fux. secura in eod. secure Oxon. Pith. Guelf. ambo. Vere autem sava sen inmani, ut ante dixerat, e Lipsiano Cod. reposnit Colv. quod firmant Florent. Guelf. sec. Pith. Palat. Vide Pricæum, et Silium l. xiii. 721. 'Nunc meritum sæva Brutum inmortale securi Nomen.' Comminare Active, bonum quidem est verbum, sed aliud significat hic locum non habens. Oud. Qui poplites meos ener-

vare securi sæva comminaretur] Supra lib. IV. 'Districto gladio, poplites ejus, &c. amputant.' Isidorus Orig. lib. XVIII. 'Cetera membra securibus cæduntur, collum gladio tantum.' In Mss. et editis quibusdam male, sua securi. Virgilius, (ex quo Noster,) 'Sævasque secures.' Scriptor de Excid. Hierosolymitano v. 22. 'Super colla pignorum sævam librantis securim.' Plinius Panægyrico: 'Iustare ferro, sævire securibus.' Pric.

Simulacri tacentis] Mirum est, Mss. consentire in ineptissima lectione tacentis, si excipias tamen Florent, et Pith. Sed millies has voces confunduntur. Vide Burm, ad Quintil. Declam. clxix. me ad Lucan. lib. v. 434. Tacentes Guelf. pr. contemplationem sec. Oad. Simulachri tacentis] Mutæ statuæ: sic Horatius 'infantes statuæs' eleganter dixit, pro tacentes et mutas. Potes et legere jacentes: namque humn jacebat reposita Dea Syria, nt dudum dixit: et Luc. inquit χαμαλ καθημένη: id est, 'humi jacens.' Beroald.

Refertum sarcinis planis gladiis min.] Primo in Bertin, et Edd. Elmenh, ac Seriv. est referctum. Dein sarcinis plenis junxerunt Vulc. Wow. Pric. quorum ultimus tamen eam distinetionem damnavit, recte. Plenis est etiam in Reg. et Flor, quod posset sumi pro totis. Vide ad p. 169. Et ita sæpe vox plenus a Poëtis usurpatur. Consule N. Heins, ad Ovid. lib. H. ex P. 7, 77. Broukhus, ad Propert. lib. rv. 10. 36. et alibi crebro. Atque ita capiebat Broukhus, Tib. 1. 5. 66. 'janua sed plena est percutienda mann.' Sed vide potius Vulpium et Heynium. Planeis est quoque in D'Orvill. planis Oxon. Palat. Inc. Guelf. ambo, Bert. Pith. quod retineo. πλατέσι Είφισι. Adi Pric. Passim ' plana manu.' Oud. Rursum itaque me refertum sarcinis plenis, gladiis minantes, &c.] Mss. duo, et vetustissimæ editiones, sie legunt ac dis-

linguunt: refertum sarcinis, planis gladiis minantes. Colvius sinistris avibus illam alteram lectionem suggessit. 'Minare planis gladiis' Appuleius dixit, ut, πλαγίοις και πλατέσι ξίφεσι παίειν, Dio Cassius lib. xr. et, ' plana faciem contundere palma' Juvenalis Sat. x1. sic, 'planas manus deducere,' &c. 1. 14. apud A. Gellium. Non tali sensu Pontius in Cypriani vita: 'Manu expansa et complanata ad spathæ modum, ictum, &c. animadversionis imitatur:' quomodo hæc debeant sumi ex his Hesychii disce: Πλάται, τῶν σπαθῶν τὰ πλατέα. Pric.

Inibi] Onomast. vetus: 'Inibi, αὐτόθι,' Idem.

Vir principalis] Έκ τῶν τῆς πόλεως πρώτων, vide ad Act. 13. 50, adnotata. Florid. 3. Noster: 'Unum e principalibus viris.' Idem.

Eximice domine reverens] Pal. et Edd. primæ dm, id est, deum, non domini, ut putarunt : et hinc eximiæ dominæ seu Deæ Syriæ finxit Beroald. cum Edd. Junt. pr. Ald. Col. Bas. Dea Junt. post. divini Pric. ut supra. Sed Deum recte dant Mss. ctiam Flor. D'Orv. Oxon. Inc. cum Edd. a Colvio usque. Vide ad pag. 172. Oud. Religiosus, et eximie Deum reverens] Τὰ περί θεούς πάνυ νοσῶν, ut Rutilianus ille apud Lucianum in Pseudomante. Vicentina, et reliquæ veteres, Domini reverens: pro quo Beroaldus, Dominæ: id est, Deæ Syriæ: modestus et probabilius aliis, qui Deum, nullis libris adstipulantibus: fortasse in Ms. divini erat, ex quo divini legendum. Vide paulo supra notata, ad ea, 'Quasi Deum præsentia,' &c. Pric. Domini referens | Corrigo dominæ reverens, vel deum reverens: erat enim hic (ut inquit) homo religiosus, et reverens Deorum, quod religiosi est: vel reverens dominæ, quasi peculiariter cultor Deæ Syriæ. Beroald.

Sonitu tympanorum] Sono Reg. Inc. soni Oxon. sonu Edd. Vicent. Ber.

Junt. utraque, Ald. Colin. Ac vere, ut opinor. 'In sonu signorum' dixit Siscuna, teste Nonio Marc. c. 8, § 76. Ammian. Marc. lib. xx. c. 9. 'Vocum sonu.' Gell. lib. xiii. c. 23. 'Cujus sonus indifferentia' e Mss. Vide et ad lib. xx. p. 199. Oud.

Modulis exercitus] In Mss. quantum scio, omnibus, præter Pith. est exitus vel excitus: ut jam expressit Ed. Junt. post. cum Colv. et segg. Eademerat confusio in Hirt. B. Alex. cap. 67. 'Excitusque nuperus:' nbi vide. Adposite etiam Quinctil, lib. x1. Inst. cap. 2. 'Simonides nuncio est excitus:' ubi cave cum summo Gronovio ad Senceam de Tranquill. Anim. cap. 14. legas excitatus. Consule et Pricæum, Idem, Cantusque Phrygii mulcentibus modulis excitus] Exercitus male habent Mss. aliquot, et antiquitus cusi : supra lib. vi. 'Quæ vocis excitu procurrens:' et x. 'Acerbæ mortis exciti nunciis,' &c. Pric. Exercitus | Exercitatus. Corn. Tacitus: 'Ipse forma decorus, et armis equisque in patrium nostrumque morem exercitus.' E contrario inexercitum dicimus, inevercitatum et quietum. Macrob. 'Ego Disarium nostrum inexercitum non relinquam.' Placet legas excitus, pro co quod est excitatus, commonitusque. Beroald.

Votico suscipiens hospitio] 1d est, 'optato hospitio:' sic v. 'votivas nuptias.' v11. 'votivum conspectum:' et apud Scriptorem de Pudicitiæ bono, 'votivum negotium.' Pric.

Intra conseptum domus] Infra lib. x1. 'Infra conseptum templi.' Onomast. vetus: 'Conseptum, περίφραγμα.' Idem.

Capitis periclitatum] Martialis:
'Periclitatur capite Sotades noster.'
Idem.

Quod incuriose pone culina fores, &c. suspensum, canis adaque venaticus latenter invaserat] Gratius in Cynegetici fragmento: 'Sed praceps virtus ipsa venabitur aula:' id est, in aula

domus tnæ: subdit enim: 'Pasce tamen, quæcunque domi tibi crimina feeit, Excutiet sylva magnus puguator aperta:' ergo falsus (ni ego) Barthius, qui aulam, nidum exposuit. Apud Lucianum, inter pauperum contra opulentos malas preces, hahemus, τὴν κύνα παρεισπεσοῦσαν τόν τε ἀλλάντα δλον καταφαγεῖν, περί τ' ἄλλα τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ ἢμισν. Et nota, incuriose suspensum. Longus in Poimenicis: Els κύων, κc. τὴν ἀμέλειαν ψυλάξας, τὸ κρέας ἀρπάξας, ἔφυγεν. Idem.

Lætusque præda, &c.] Florid. Iv. de Aquila: 'Præda simul et victoria lætus.' Idem.

Quo danno cognito, &c.] Lib. IV. 'Tanto danno cognito.' Idem.

Suaque reprehensa negligentia] Ita melius quam in Bertin. Cod. deprehensa. Cornel. Nepos in Datame: 'Seipsum reprehendit.' Idem.

Lamentatus lacrymis inefficacibus] Lib. Iv. 'Quid laerymis inefficacibus ora, &c. fædatis: 'et ix. 'Lacrymis uberibus, et postremis lamentationibus inefficacem commovet miserationem.' Idem.

Mærens, et utcunque metuens] Lib. v. 'Pavens, et utcunque metuens.' sic 1. 'Trepidus, et eximie metuens.' Idem.

Altius filio consalutato | Wower, arctius f. s. Bene. Elmenh. Sic male vulgo hic locus distinguitur. Alioquin non alienus forem a scriptura artius, quam etiam Lipsius margini adlevit, et citavit Pricæns ad lib. x. p. 231. ut lib. x. p. 218. 'eumque complexus artissime.' Auson, Ep. XXIV. 185. 'Tune ego te ut nostris aptum complecterer ulnis.' In vetustissimis membranis actum. Scribo. artum. Suet. in Claud. c. 43. ' Britannicum'artius complexus.' Creberrime ita vox artus est corrupta. Adi Comment. ad Lucan. lib. 111. 664. 'Robora quum vetitis prensarent artius ulnis.' Lib. 1x. 111. 'Arte complexa dolorem:' metaphorice, ut

Plin. lib. vi. Ep. 8. 'hunc artissime diligo,' Sic enim Mss. O. Cortius, ardentissime. Frustra, ut vel patet e sequentibus. Ibidem, 'Amas conjunctius tu.' ac supra ad lib. vt. pag. 125. Verum non opus hie est, ut Jungas modo metuens altius, ut dixi. recte fit in Edd. primis, et nonnullis aliis, sive vehementins. De quo vide ad lib. IV. pag. 80. 'altius ejulans.' Lib. 1x. 'altius commota.' Lib. x. ' altius agitata.' De Deo Socratis in f. 'properas altum.' Cicer. 1. Act. in Verr. c. 7. 'Altins' sive interins 'perspicere.' Plin. lib. v. Ep. 15. 'Altissime inspexi.' Frustra autem a Wowerio divinatum esse consaviato, docet nos Pricæus, qui tamen ipse a nimia novandi prurigine non est immunis, cum ad lib. 1x. p. 188, citra ullam necessitatem tentat inculcare de nexu laquei. Ond. Arctius filio suo parrulo consalutato, arreptoque funiculo, mortem sibi nexu laquei comparabat] Ut quæ metnebat verbera vel hoc pacto evaderet. Seneca: 'Iracundus Dominus quosdam ad fugam coegit, quosdam ad mortem.' Complecti et osculari suos mos frequens perituris. De Myro Plutarchus: Λύσασα την ζώνην, και βρόχον ἐνάψασα, την αδελφην κατεσπάζετο, &c. Idem de Ancharo Midæ filio: Δούς περιπλοκάς τῷ γεννήσαντι, καὶ τῆ γυναικί Τιμοθέα, έφιππος είς τον τόπον τοῦ χάσματος ηνέχθη. Pro consalulato Wowerius consaviato reposuit: adjuvabo (quod nec ipse fecerat) conjecturam ejus: supra hic lib. 11. 'Amplexus osculatur artissime:' nec tamen loci lectionem immutatum ibo: nam et in vetere Onomast. Consaluture, est ασπάζεσθαι. et Tacitus (quem sæpe exprimit Noster) non semel ea voce utitur. Pric.

Nec tamen latuit fidam uxorem ejus casus extremus mariti] Lib. v. 'Nec enim vos utique domus meæ famosa fabula, &c. latuerit.' Lib. vi. 'Nec Providentiæ bonæ graves oculos innocentis animæ ærumna latuit;' lib.

1x. 'Ardentem Philosetæri vigilantiam matronæ nobilis pulchritudo latere non potnit:' et iv. 'Nec denique nos latuit Chryseros quidam,' &c. Idem.

Funestum nodum violenter invadens manibus ambabus] Apud Petronium ille: 'Inclusus suspendio vitam finire constitui, &c. cervicesque nodo condebam: cum reseratis foribus intrat cum Gytone Eumolpus, meque a fatali jam meta revocavit ad lucem.'

Adeone, &c.] Vir doctus sub nomine M. ad marginem Ed. Junt. post. adscripsit, videri hos alicujus Comici versus, Adeone præsenti malo exterritus Mente excidisti tua? Quibus respondet, quod statim initio lib. seq. hic Noster, 'Præcipitante,' inquit, 'consilium periculi tanti præsentia.' Oud. Adeone, inquit, præsenti malo perterritus mente excidisti tual In Ennucho Terentiana: 'Quid homo, inquam, ignavissime, Itan' parasti te ut spes nulla reliqua in te esset tibi?' Pric. Mente excidisti tual Catullus, si memini: 'Sensibus ereptis mens excidit.' Hoc voluit Scriptor Sapientiæ, qui metum, των τοῦ λογισμοῦ βοηθημάτων προδοσίαν, XVII. 11. vocat. Idem.

PAG. 176 Fortuitum remedium quod Deum providentia subministrat, &c.] Lib. 1. 'Cum nullum aliud telum, &c. Fortuna subministraret.' Etiam hic in vet. Vicent. dni: unde clarum divini legendum. Idem.

Deum providentia] In Edd. primis et aliis rursus, domini vel dm. Hinc Pricæus rursus conjecit divini. Sed recte Beroald. Colv. &c. cum Mss. deum. Vide supra ad p. 172. lib. III. p. 4. 'providentiam Deum.' Oud. Domini providentia] Purior lectio est, Deum providentia: pro Deorum. Beroald.

Resipiscis] Frustra Pricæus lectionem veterem et vulgarem una cum Elmenh, et Scriverio defendere satagit, ipse satis docens, sibi videri ejus

compositi sensum luc non convenire; cum proponit, si alicui inmutare placeret, resipis pro simplici sapis. At respicis firmant Mss. Florent. Guelf. sec. Pal. et Reg. ut edidere Colv. Vulc. Merc. Wower. et Florid. sive si curas quid et rationem habes in nltimo fortunæ turbine. Phæd. lib. 11. F. 10. 23. ' Nihil respiciens, dum dolorem vindicet.' In Oxon. rescipiscis. Ond. Si quid in ultimo Fortunæ turbine respicis, expergite mi ausculta] Apud Livium lib. 1. 'Si tua re subita consilia torpent, at tu mea sequere.' Helena apud Enripidem: Els ἄπορον Theeis, δεί δέ μηγανής τινος. Apud Æschylum chorns ad Prometheum: Kaκὸς δ' ἰατρὸς ὅστις ἐς νόσον Πεσών ἀθυμείς, και σεαυτόν οὐκ ἔχεις Εύρεῖν όποίοις φαρμάκοις ιάσιμος. Mi auscutta, consilium suggerentis formula. Apud Plantum Curcul. 'Auscultes mihi, Atque istam exturbes ex animo ægritudinem:' supra lib. v. ' Ergo ansculta mihi, nec te præcipitio, vel ullo mortis genere accersito perimas:' et vi. 'Meis itaque consiliis anscultantes, vitam puellæ, sed quam meretur largimini.' το respicis eo remittanins unde Colvius deprompsit, veterumque editionum scripturam resipiscis revocemus: 'resipiscit,' qui aberrantem spiritum revocat, vel excitat dormientem. Vide ad Andr. iv. 2. Donatum: conjecturæ autem si novæ locus, resipis, (id est, sapis,) scribamus: sic, pro narrare, renarrare: pro dare, reddere: et alia illius notæ hoc in Scripto occurrentia. Pric.

Expergite mi ausculta] 'Ut te ipsum serves non expergisceris?' Apud Senecam Herc. Fur. 'Meliora mente concipe, atque animum excita:' id est, expergiscere: expergite hic est εγρηγορότωs. Idem.

Remoto quodam loco deductum] Supra lib. 1v. 'Remoto et abdito loco positum.' Idem.

Femurque] Recte femusque, ut olim

in Miscell, Observ. Londini editis observavimus. Glossæ: 'Femus, μη-ρόs.' Wass. Vide Misc. Obs. vol. 11. p. 395. quas ipsius hoc indicio Wassei esse nunc scimus. Immo uterque Gnelferb. et Palat. hic quoque femus, sed supra fenus hahent. Gloss. Cyrilli: 'Μεσομήριον, interfemus:' quod perperau corrigit doctiss. Munkerus ad Anton. Liber. c. XLL. p. 332. Dein atractum Pith. Ond.

Protrimentis] Onomasticon vetus: 'Protrimenta, ἐπιτρίμματα.' Pric.

Cereini vice] In Palat, et Ed. Junt. pr. etiam est cerei. Elmenhorstius Modii, sive potius Stewechii, ad l. x. p. 220. conjecturam nobis dedit pro Bertini Cod. Jectione, quae est cerrini vicem; quae est optima, confirmata a Pithecano, meritoque recepta a Seriverio, et pluribus confirmata a Tollio nd Auson. Ep. 1. vs. 14. 'Fratris vi-

ccm.' Adi ad l. 1. p. 9. 'Vicem Calypsonis.' Neque cerrinæ refingi opus est: cum subintelligi possit et debeat femoris. In Guelf. pr. c. meæ, sec. mæ, forsan pro more. Oud.

Destinata et. laniena cultros ac.] Destinatæ ctiam lanienæ cum Elmenh, &c. habent Mss. O. excepto Regio, qui servat priorum Edd, lectionem destinata ctiam laniena. Pith. tamen et Fux. cum Ed. Vicent. destinata etiam laniene. Verissima scilicet est Lipsii emendatio jam, quam in contextum admisi. In D'Orv. cultro, Pal. Guelf. sec. cultos. Idem. Nequissimo verberoni sua placuit salus de mea morte, et multum conservæ sagacitate laudata, destinata etiam luniona cultros acuebat] Conservam, uxorem intellige. Esther. 5. 11. de Hamane: 'Placuit ei' (uxoris) 'consilium, jussit excelsam parani' (Mordochwo) ' crucem.' Pric.

METAMORPH. LIB. IX.

Hic nonus liber continet astum asini, quo lanienam evasit. Sequitur alterum periculum, quo rabiosus creditus, auxilium aquæ potus acquisivit. Narratio fabellæ de fœmina maritum illudente, enjus amator sub specie emptoris in dolio fefellit. Sors captiosa Syriacorum sacerdotum, furtunique deprensum. Descriptio pistorii operis, eni fuit mancipatus. Explicatio fabularum de adulteriis impudicitiaque feminarum lepidissima. Domini rursus mutatio, a pistore ad hortulanum facta translatione, Dirum familiæ infortunium. Hortnlani in militem abactorem insultatio: asini occultatio et prospectus. Beroald.

Contra me manus, &c. obarmabut] L. viii. 'In speciem prælii manus obarmaverant.' Pric.

Præcipitante consilium periculi tanti præsentia] Lib. vii. 'Ustrina talis moram non sustinens, meliora consilia prævertit.' Lib. x. 'Perturbatus excussusque toto consilio, et ob angustiam temporis spatio cogitandi privatus.' Infra heic: 'Repentino malo perturbatus, et misera trepidatione ad inopiam consilii deductus.' Ovid. 111. 6. de Pont. 'Sed pavor attonito rationis ademerat usum, Cesserat omne meis consiliumque malis.' Plutarchus in de Alexandri fortuna : Τὰς κρίσεις ἐκκρούουσιν αί φαντασίαι τῶν κινδύνων έγγυς γινομένων. Dio Cassins lib. XIII. "Όταν τι απροσδοκήτως τινί καί μετά πλείστου παραλόγου προσπέση, τό τε φρόνημα αὐτοῦ ταπεινοῖ, καὶ τὸ λογιζόμενον ἐκπλήσσει, ώστ' αὐτὸν κάκιστόν τε καὶ ἀσθενέστατον τῶν πρακτέων κριτην γενέσθαι. Idem.

Nec exspectata diutina cogitatione, lanienam imminentem fuga vitare statui] Lib. x. 'Nec quidquam dintina deliberatione tam salubre visum, quam fuga celeri fortunæ sævientis procellam evadere.' *Idem*.

Vinculo, q. f. d. abrupto | Verissime Wower, primus edidit abrupto, ut habent Mss. tantum non omnes, nec non Horatiani I. IV. O. 7. 28. 'Abrumpere caro Vincula Pirithoo.' ct passim. Arrupto, quod est in prioribus Edd. et obrupto frequentes sunt librariorum aberrationes; nec inde fingendum arupto. Vide Pricæum, et lib. vt. pag. 129. 'Lorum, quo fueram destinatus, abrumpo,' Et ita sarpius. In Pith. arruptu. Ond. Vinculo quo fueram deligatus abrupto, &c.] Ennius : 'Sicut equus qui de præsepibus altis Vincla suis magnis animis abrumpit,' &c. ubi Notas Columnæ vide. Sinon apud Virgilium: 'Eripui fateor letho me, ac vincula rupi.' Pric.

Ad tutelam salubrem | Salutis legas in Mss. Lips. Oxon. Guelf. Par. D'Orvill, Flor. Palat, et Edd. Junt. post. Elm. ac Scriv. bene probante Priewo, prolato lib. viii. loco, 'salutis præsidio.' Idem est, ac si dixisset ad tuendam meam salutem, ut l. vi. p. 3. 'Rerum mearum tutelam geris, et alind quidquam cogitas, nisi de tua salute.' Immo l. x1. p. 251. ' Salutis tutelam in Deæ manu positam.' In Pith, solum tutelam salubris calcibus. Mox me deest Pith. Oud. Ad tutelum salutis] L. VIII. ' salutis præsidium ' dixit : salubrem (quod heic excusum) non adeo probamus. Pric.

Transcursa proxima portica] Terent. 1v. 6. Eunuch. 'Dum ego hinc transcurro ad forum:' ubi Donatus: 'Transcurro dixit, non, curro: ut proximitatem fori ostenderet.' Iden.

Sacrificales epulas cum sacerdotibus dea canitabat] De extis reliquiisque aliis sacrificiorum domum secum asportatis conabant olim. Libet hanc in rem locos aliquot veterum Scriptorum notare. Plantus Pænulo: 'Age, camus intro, dum exta referentur.' Horatius 11. Sermon. 'Ante Larem proprium vescor, vernasque procaces Pasco libatis dapibus.' Tertull, lih. de spectaculis: 'Non sacrificamus, non parentamus. Sed neque de sacrificato, et parentato edimus. Quia non possum cœnam Dei edere, et cœnam Damoniorum.' Convivia etiam hine solemnia conficiebant, amicosque excipiebant. Arnobius I. vii. de extis loqueus : 'Prandia inde vel cœnas so-Iemni more conficere.' Hinc lux aliquot Planti aliis locis. Amphitruone: 'To gubernatorem a navi line evoca verbis meis Blepharonem; ut, re divina facta, mecum prandeat.' Pænulo: 'Miles, convivas volo Reperire nobis commodos, qui una sient: Interibi attulerint exta, atque eadem muheres Jam ab re divina credo apparebunt domi.' Milite: 'Sacrificant? dant inde partem majorem mihi, quam sibi. Abducunt ad exta: me ad praudium, ad cænam vocant.' Et ideo Sticho: 'Jamne exta cocta sunt? quot agnis fecerat? CR. Illa quidem nullum sacrificavit,' Virgilius vin. Æneid. 'Vescitur Æneas, simul et Trojana juventus Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis.' Sed omiseram ex Rudente; 'Sed quam mox coctum est prandium? AM. Quod prandium obsecto te? Tr. Nempe rem divinam facitis hic.' Et post non procul a fine fabulæ: 'Nunc hine intro ibo, et sacrificabo: postibi Jubebo nobis cænam continuo coqui.' Sic etiam de libatis poculis bibebant. Minutius Octavio: 'Quod vero sacrificiorum reliquias, et pocula libata contemnimus.' et: 'Præceptos cibos, et delibatos altaribus potus abhorretis.' Etiam illud observare est, ad has dapes nullos admissos, nisi sacerdotes, ant illos qui a sacris non arcebantur. Quod ex hoc Lucii nostri loco etiam videre licet. Aristophanes apud Suidam : Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήσει, κάν χρη σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι. Alludit eo Tertullianus de Præscrip, advers, hæretic, 'Alter vero pro delictis oblatus, et sacerdotibus tantum templi in pabulum datus, secundæ repræsentationis argumenta signabat: quia delictis ommbus expiatis, sacerdotes templi spiritalis, id est, Ecclesiæ, dominicæ gratiæ quasi visceratione quadam fruerentur.' Cole. Vide quæ dixi ad Minutium fol. 19. Elmenh.

Mensas ctiam impetu m. collido, &c.] Etiam pro vois et id genus, quod habent vulgares Edd, usque ad Colvium, exaratur in Mss. Lips. Pal. Oxon. Par. D'Orv. Guelf. Reg. Fux. ot exprimitur itidem in Ed. Junt. post. Sed quia in Flor. ac Pith. etiam genus, et Bert. etiam, et id genus, si quidem verum ait, reperitur, hinc Elmenh. sequentibus Scriverio et Florido, utrumque exhibuit etiam et id genus: et ita quasi ex optimis membranis citat Heinsins ad Valer. Flace. lib. 1v. 497. Sed ad Ovid. lib. xiv. Met. 208. e scriptis Codd. et prioribus Edd. legi vult, mensas, et id genus. Prins cum Elmenh, malo. Certe rà et id genus prave exsulare jussit Colvius cum Edd. Vulc. Merc. Wow. Pric. Adi ad lib. x1. p. 244. 'Alio genere facium lumina.' Dein mei Pith. Oud. Mensas etiam impetu meo collido atque disturbo] In Luciano Gallo, non dispari argumento: Tàs τραπέζας ανέτρεψας, bene et mensas, non mensam dixit. Virgilius 1. 'Mensæque remotæ:' ubi Servius: 'Licet sub extranea persona, Romanorum tamen morem exequitur, apud quos duæ mensæ erant: una epularum, altera poculorum:' quæ verba, ut de proximo hue quadrant, ubi et res de mensis, ita aliis horum librorum locis aptissime conveniunt. Appuleius enim ad exemplum Virgilii (quem præ omnibus et Poëtis et Historicis sectatur) sæpissime sub personis Græcis Romanas consuetudines alludit. Pric. Impetu meo, &c. disturbo] Infra lib. x1. 'Ne repentino quadrupedis impetu religionis quietus turbaretur ordo.' Idem.

Qua rerum deformi strage paterfamilias commotus, δςc.] Thucydides: Πασιν, ἐν τοῖς ὕμμασι, καὶ ἐν τῷ παραυτίκα δρῶν πάσχοντάς τι ἀηθὲς, ὀργὴ πρυσπίπτει. Idem.

Me cuidam famulo curiose traditum]
Lib. x. 'Meque cuidam acceptissimo
liberto suo, &c. magna præfatus diligentia tradidit.' Virg. 111. Eclog.
'Nuper mihi tradidit Ægon.' Servius: 'Fidei meæ commisit et credidit.' Idem.

Ne rursum convivium, δe. dissiparem] Lucianus ubi supra: Συνετάραξας ἡμιν τὸ συμπόσιον. Hesychius: Σὺν δ' ἡμιν δαίτα ταράξαι συνταράξαι ἡμιν τὴν εὐωχίαν. Idem.

Hic astuto] Primo hoc reposui cum Scriverio fide Mss. Flor. Pith. Fux. Guelf, sec. Bert. Lips, Pal. D'Orv. In Guelf, pr. hæc. Dein Mercer. cum segg. edidit astulo, nisi quod Vulcan. Ed. sec. exhibuerit astutulo. Sopingius conjecit sutcloso e Glossis, sutelose, πανούργως.' Quomodo et Planto sutelæ dicuntur fraudes. Mihi commentum non placet. Astulo vel uustulo dant Mss. O. et Edd. priores; unde jam Beroaldus in explicatione fecit astutulo: unde videtur arripuisse Colvins, meritoque etiam probavit G. Vossius, et adpinxit quasi e Msto vir doctus ad oram Ed. Vicent. Vide ad lib. vi. p. 137. 'Astutulæ anus.' Nisi quis ipsum astulo retinendum contendat, ut sit Substantivum deminutivum ab astus, et commento sit natum e glossa ac sequentibus verbis 'id ipsum commentum.' In D'Orvill. mox scitule desideratur. Oud. Commenta] Glossæ: ' Commento, τεχνάσματι.'

Pric. Astuto commento] Hoe meo invento callido et astutulo. 'Astutos' callidos dicunt, ab ustu, id est civitate: quoniam urbici sunt rusticis callidiores, astutiores, vatriores. Beroald.

Homini nato] Terent. Phorm. 'virum me natum.' Plant. 'nato nemini.' Vide Job. XIV. 1. Democritus apud Stobæum Serin. XXII. Θνητοί γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς. Apolog. Wass. Nihit Fortuna renuente licet homini nato dextrum provenire] Demosthenes: Μεγάλη ροπὴ, μᾶλλον δὲ ὅλον ἡ Τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθράπων. De 'homine nato' olim p. 32. ad Apologiam dixi. Pric.

Nec consilio prudenti, rel remedio sagaci dirinæ providentiæ fatolis dispositio subverti vel reformari potest] Velleius Paterculus : 'Prævalebant jam fata consiliis.' Ovidins: 'Tantum ne aliquis sibi posse videtur, Fata quoque nt superet?' Virgilius: 'Manent immota tuorum Fata tibi :' ubi Servius : Per transitum Stoicorum dogma ostendit, nulla ratione posse fata niutari.' Idem ad .Eneid. 1, 'Fati immobilis ratio est:' ad 11. 'Contra fata venire constat neminem:' et ad xi. 'Fata superare nemo hominum potest.' Ammianus Marcellinus : 'Nulla vis humana unquam aut virtus meruisse potnit, ut quod præscripsit fatalis ordo, non fiat.' Cicero ex Varronis persona: 'Quam vim animam esse diennt mundi, eandemque esse mentem, sapientiamque perfectam, quam Deum appellant : omniumque rerum quæ sunt ei subjectæ quasi providentiam quandam, &c. quam interdum Necessitatem appellant, quia nil aliter possit atque ab ea constitutum sit, intervenire : quasi fatalem et immutabilem continuationem ordinis sempiterni.' Theocritus : Οὐκ ἔστιν ἀλύξαι 'Ανθρώποις ό, ττι Μυίρα κατὰ κλωστήρας ἐπείγει. Maximus Tyrius Dissert. 30. Τυραννικόν ή Είμαρμένη. και άδέσποτον, και άμετάτρεπτον, id est.

' quæ subverti nequeat,' ut loquitur Appuleius noster. Idem. Nec consilio, &c.] Josephus Antiquit. 11. 5. Κρατήσειε δ' το οὐδεις τῆς τοῦ θεοῦ γνώμης, οὐδὲ μυρίας τέχνας ἐπὶ τούτψ μηχαυησάμενος. Proveib. XXI. 30. 'Non est sapientia, non est prudentia, non est consilium contra Deum.' Idem. Reformari] Mutari. Vide supra pag. 136. dicta. Idem.

Mihi denique id ipsum commentum quod momentariam salutem reperisse videbatur, periculum grande, imo exitium prasens creavit] 'Quameunque visun virtute munirem, Successim Dea dira negavit.' Virgil, Georg. III. 'Ea visa salus morientibus una, Mox erat hoc iusum exitio:' ubi Servius: 'Hoc ipsum quod saluti esse putabatur.' Idem ad Eclog. 1x. 'Plerumque bona in pejus, &c. mutantur,' Artemid. 111. 67. Έντοις πράγμασί ποτε μέν χρησταὶ έλπίδες είς κακοι ἀπέβησαν. Do. natus ad in 1. Adelph. 'Sarpe male cedit quod bonum putatur: et ibid. 1v. 7. 'Sape homines ca optaverunt quæ aliis aliter' (melins quæ aliter) 'atque expectavement contigissent: quain potestatem rerum vertentium se in utramque partem Vertumno Deo superesse Veteres existimaverunt.' Chrysost. Πολλά δοκούντα λυσιτελείν, έστιν ότε βλάβην ήνεγκε πολλήν. Tacit. Ann. vi. 'Eaque quæ remedio quasita, &c. in contrarium mutari.' In versiculis Soloni adscriptis: Πασι δέ τοις κίνδυνος έπ' έργμασιν, οὐδέ τις οίδεν Η μέλλει σχήσειν, χρήματος άρχομένου. 'Αλλ' δ μεν εδ έρδειν πειρώμενος, οὐ προορήσας, Είς μεγάλην άτην και χαλεπήν έπεσεν. April Libanium morusus ille: Νομίζων φοράν άγαθων έσεσθαί μοι το πράγμα, συμφοράν ησθόμην προσθέμενος. Idem.

Mobili ac trepida facie percitus] Nobili dant Palat. D'Orvill. Fux. Guelf. sec. e solita variatione. Ac Priemus, omnes id præteriisse credens, fatetur se nescire, quid sit mobili, et ideo conjicit ignobili. Quod ego multo minus

intelligo. Rectior tum foret conjectura Brantii nubila. Sed nihil est mutandum. Mobili bene Floridus interpretatus est 'instabili;' sive, ut cum Sallustio loquar, B. Jug. c. 107. 'Incerto vultu pavoris occurrit:' ubi vide omnino Cl. Wasseum, bene mobili illustrantem, nec male post facie comma ponentem; uti et Cortium; nec non me ad Lucanum lib. v. vs. 214. 'Nunc vultu pavido, nunc torva minaci Stat nunquam facies.' Cebes in Tab. p. 37. Ed. J. Gron. Εὐδαιμονία καθεστηκυία το πρόσωπον. Oud. bili ac trepida facie percitus] Terent. Hecvr. 111. 3. 'Incredibili re atque atroci percitus.' 70 mobili quid sit nescio: præterierunt omnes, nemo explicavit nobis: fortasse ignobili, id est, ignota, scribendum: sic supra v. ' ignobilis maritus.' Pric.

Irrumpit triclinium] Achilles Tatius lib. 1V. Εlστρέχει τις τεθορυβημένος. Idem.

Canem rabidam] Actius Tetrabibli 11. Sermone 11. c. 25. Quum omnes capes natura calidi ac sicci sint, per a statem ex ambiente nos aere aliam caliditatem et siccitatem conquirunt, et ob immoderatam temperaturam insaniunt, et ha c insania rabies vocatur. Patientur autem hoc magis in illis regionibus, in quibus maxime inaquales ambientis mutationes inordinate funt: in quibus et livemes vehementes finnt et astus excellentes.' Cassins Iatrosophista in Quæstion, Natur. Quæst. 1.XXIII. Elmenh. De proximo angiportu canem rabidam, &c.] Supra lib. IV. 'Canes de proximo angiportu satis feri,' &c. Pric.

Myrtilum mulionem] De mulione leviter emendem Isidor. Origin. lib. x. 'Mulio dictus a mulis, eo quod præsidet iis et vehiculis.' Mulis autem mulabusque plurimum usi Veteres ad carrucas trahendas. JC. l. xxxviii. D. de Ædil. ed. quibus plerumque insidebant lionestiores matronæ: it et hodie moris esse videmus. Scævola:

'Quæsitum est, an carruca dormitoria cum mulis, cum semper uxor usa sit, debeatur. Respondit, si ejus usus causa habita esset, deberi.' Lib. xIII. de Auro arg. leg. Tertullianus lib. 11. ad uxorem: 'Unde nisi a diabolo maritum petant' bonum exhibendæ sellæ, mulabus et cinerariis peregrinæ proceritatis?' Nec de alus sentit Plantus Aninlaria: ' Ego faxim muli, pretio qui superant equos, Sint viliores Gallicis canteriis.' Vel Basilins Oratione ad Divites: 'Ημιόνων πλήθος κατά χροάν διηρημένων, ήνίοχοι τούτων άλληλων διάδοχοι. Quo etiam pertinet Titiunii fragmentum, quod apud Nonium: 'Unde thensam; atque mulos? sine eam pedibns grassari.' Ideo muliones de urbano ministerio, Panlo nostro lib. xcix. de Legat. lib. iii. Colv. In Edd. Rom. et Vicent. Mytilum. Beroald, et enm segg. Mytilium. Colv. et Vulc. Ed. pr. ac Merc. Mitillum. Vulc. Ed. sec. Miccylum. Wower, et Pric. Micyllum. Sed Colvii conrectionem Myrtilum confirmant egregie Regius, Fux. et Ed. Junt. post, plane sic exprimentes. Acceduntque Flor. D'Orv. Guelf. pr. in quibus Mirtilum, et alii cum Oxon. Guelf. sec. et Pal. in quibus Mirtillum, Pith. Mirtulum. Ac bene Myrtilum nomine ab Enomai anriga mutuato, recepere Elmenh. Scriv. et Florid. Dein milonem pro mulionem prave D'Orv. Fux. Guelf. sec. Oud.

Hephæstionem cocum] In Edd. primis est Ephestionem, Fux. et festionem, Palat. Oxon. Guelf. ambo, Festionem, D'Orv. festiccuem, lectionum monstra. Hephæstion quasi Vulcanius optime convenit coquo. Vide Beroaldum. Coquum contra Mss. et Edd. exprimi curavit Floridus. Idem. Ephestionem] Nomen est coquo accommodatum, Græce enim πραστος dicitur Vulcanus, unde Ephestiades insulæ dictæ Vulcaniæ. Ad Vulcani autem violentiam (nt inquit Plantus) apponit coquus edulia. Celebratissimus est

Ephestion ille Alexandri amicissimus, quem olim ipse alterum Alexandrium esse dixit: cujus obitu tanto mœrore confectus est, ut equus mulosque totonderit, ut urbium pinnas diruerit, ut medicum eruci suffixerit, ut tibias et instrumenta musica id genus dii in castris cancre vetuerit: quem in funerando Ephestione decem millia talentum impendisse, auctores tradunt. Beroald.

Hypatarium] Hypatium primus edidit Vulcan. Ed. sec. quod secuti sunt segg, quasi summum seu præcipnum alı υπατος: unde sive ab υπατεύω priorum editionum lectionem Hypatarum vel Hupathavium etiam deducit Beroaldus. In Ms. Regio est Hippasium. In plerisone et in his D'Orv. Fux. Pal. Guelf. Oxon. Par. Inc. est Hispasium vel Hyspasium. In Pith. Hippataphium. Vide ergo, mum legi debeat Hypuspasium, ὑπασπάσιον, vel Aspasium, ab ἀσπάζω. Cubicularii enim erant servorum dilectissimi. Nomen itaque ab re ei, ut ceteris, indiderit Appuleius: sicut fecit semper. Vide ad lib. 11. p. 30. 'Arignotus.' Oud. Hypatavium] Potest videri nomen deductum a verbo Græco ὑπατεύω, quod significat ago consulatum, et excello. Sic υπατος consul dicitur et eximius, ut ita cubicularins inter alios primarins significetur, Beroald.

Morsibus contacta] Oxon. Gnelf. ambo, D'Orv. cnm Ed. Pric. contractu. quod miror, cum in notis bene defendat contacta, et alterum in nulla Ed. alia invenerim. Vide Pier. ad Virg. Georg. lib. 111. 566. Gebh. ad Liv. lib. 1v. c. 15. Drakenb. ad eumdem lib. Iv. c. 9. 'Contacta civitate rabie.' Auct. Corr. Eloq. c. 12. ' Contacta vitiis pectora.' Adi etiam N. Heins, in Misc. Obs. v. 1x. p. 291. me ad Lucan, lib. v. 91. 'Contactumque ferens hominis.' Alibi apud Nostrum contactio abiit in contractionem. Oud. Venenatis morsibus | Supra lib. vi. 'Et nonnunquam venenatis morsibus in exitium mortalium sævire.' Isidorus x11. 4. de aspide: 'Venenato morsu interimit.' Virgil. 'Læsæque venenum Morsibus inspirant.' Horatius: 'Morsuque venenat.' Pric. Contacta nonnulla jumenta, &c.] Ita recte Oxon. et Bertin. Mss. cum edito Vicentiæ: male contracta alii, alii contrectata. Seneca III. 7. de Ira: 'Quædam in contactos corporis vitia transiliunt.' Sallust. 1. Histor. 'rabie contacti.' Isidorus Iv. 6. 'Contagium a contingendo, quia quem tetigerit polluit.' Idem.

Efferari jam simili rabie] Petronius; 'Ex dolore in rabiem efferatus.' Onomast. vetus: 'Effero, ἀγρίω.' Idem.

Quæ res omnium, &c. percussit animos] Lib.vitt. 'Quæ res circumstantium, &c. deterruit animos.' Idem.

Cujuscemodi telis] In cujuscem. vel eujusquem. consentiunt reliqui Mss. Immo et jam Ed. Junt. post, plaenitque bene Piccarto Peric. Crit. c. 13. In Cod. Inc. ejuscemodi, Pith. hujuscem. Oxon. eujusmodi. Vide ad lib. viii. p. 16t. et infra p. 183. et sæpins. Ita ex Mss. Codd. in Solin. p. 59. 'enjuscemodi gemmæ.' Deest telis Guelf. pr. Oud. Ratique me etiam eadem peste infectum ferocirc, arreptis eujuscemodi telis, &c.] Oxoniensis hoc modo: R. m. c. e. p. infectum, ferociter arreptis, &c. Pric.

PAG. 178 Ut exitium c. protelarent adhortati] In Guelf, a m. pr. et. Optime Cod. D'Orvill. caret conjunctione ut. Lib. iv. p. 65. 'Atque ad me laniandum ferrent impetum, cohortantur.' Sic enim leg. p. 70. 'Adhortatur, bonum commilitonem liberaremus.' Plura vide lib. 1. in f. 'patitur, enbitum concederem.' Lib. viii. p. 154. 'Mandato, invaderent.' Infra p. 194. 'persuasi, secederet.' Cohorti Fux. Oud.

Polius resaniæ morbo] Eodem cum Colvio et seqq. inserunt etiam Guelf. Flor. Reg. Fix. Pal. Pith. et alii. Sed sie sanatum non puto locum.

Non putabat, eos laborare codem vesaniæ morbo. In Oxon. Pith. Fux. et Guelf, pr. beraniæ, in Pal. Guelf. sec. beranic, D'Orv. Coll. Lips. veramine. Tune potius legendum suspicor, ipsi potius rero animæ morbo vel vero equidem anima m. vel vera equidem resanice morbo. Sic equidem in eodem abiit in Cod. Bert. mox, p. m. equidem temporis. Fux. lab. morbo. Ond. Ipsi potius codem resaniæ morbo laborantes | In Menæcluno Plautina, Sc. ut wtas: 'Insanire me aiunt, ultro cum ipsi insaniunt.' Cyprianus de Novatiano: 'Cum sit a seipso factus immundus, sordidus, sacrilegiis inquinatus: hoc nos esse contendit.' Pric.

Nec dubio] Dictum hoc est pro et procul dubio, vel haud dubie, nt passim apud Livium, in quo etiam recentiores sape dubio dederunt, pro dubie. Adi Drakenb. ad Liv. lib. 111. c. 24. lib. xxx1v. c. 2. Sie et p. 199. 'Qui non dubio tristius cogitaret alind:' nt legendum puto. Dubito Guelf. sec. Oud.

Lanceis illis et renabulis] Idem Codex, rel (id est, et,) renabulis: quod rectius esse non dubito: sic sæpe enim Appuleius. Pric.

Bipennibus] Glossæ: 'Bipennis, δίστομος ἀξίνη.' Virgilius x1. 'ferrum bipenne' dixit. Idem.

Membratim compilassent] Hesychius: Μελιοῦσι, κατακόπτουσι. Idem.

In quo mei domini devertebant] Hoc non intelligo. Domini ejus sacerdotes erant in triclinio, in quod paullo ante irruperat; sed inde retractus, et servo servandus traditus, ac ne ad mortem cæderetur, rursus effugit in locun; quo occlusus fuit solus; non vero in 'cubiculo, quo domini devertebant,' sed, ut optime ait Lucianus, in 'cubiculum, quo domini dormirent,' t. 11. p. 608. Exciditue ergo domicilii vel simile quid? Tale certe quid postulat sensus. Nisi pejus corruptus sit locus. Divert. de more in

plerisque Mss. et Edd. Oud.

Cubiculum, &c. irrupissem] Antea in triclinium irruperat, nunc in cubiculum dormitorium irrumpit. Pric.

Obscratisque super me foribus] Lib. viii. 'Valvis super se diligenter obseratis.' Interpres vetus Esaiæ 26. 20. 'Claude ostia tua super te.' Idem.

Concessionis | Interpretatur Beroaldus per ingressionem vel introitum. Quod non capio. Asino intra cubiculum degente, etiamsi non rabido, non certe in illud concessissent. Lipsii et Wassei conjecturæ nimis a vulgata scriptura abeunt. Corrigendum mihi videtur consessionis, sive consessus, ut 'convictio' pro 'convictu' Cic. lib. xvi. ad F. Ep. 21. Asino intus cubiculi clauso, sacerdotibus, cunctisque convivis non metuendum erat, ne periculum suo cætui et discubitoribus immineret. Martian. Cap. lib. 11. p. 37. ' Difficultatem superæ consessionis evicit.' Lib. v. p. 139. 'Conventum superæ consessionis adtestor.' Sic enim legendum e Mss. plurimis. Vulgo confessionis, in uno etiam concessionis. Lib. viii. p. 273. 'locum consessionis honoratissime præbuerunt.' Ita passim Martiali et aliis consessores. Guelf. pr. conc. per. suæ. Ond. Sine ullo concessionis suæ periculo] ' Ingressionis, et introitus,' exponit Beroaldus: at exempla desidero. Lipsins congressionis: quod nec ipsum satisfacit mihi. Pric.

Pestilentiæ letalis pervicaci rabie p.] In Ed. Vicent. est rabia, quasi rabia æque ac rabie dixerint, ut 'planitia,' mollitia,' &c. Certe in Glossis 'λύσσα, rabia: rabies, plurale non habet.' Scilicet medio sic ævo dixerunt. Servins ait ad Æn. 1. 200. rabiem secundum antiquos nonnulli dictum adserunt, vam rabiam dici adfirmant; ut est in antiquissimo Leid. Cod. Horatii rabiam O. 1. 15. Infra scabia pro scabie. Verum N. Heinsins ad Ovidium lib. xiv. Met. vs. 208. dividavit scribendum esse tabe. Nihil

mihi temere mntandum videtur; atque esse hypallage, in qua frequens est Auctor, pro pestilentia rabiei. Vide ad lib. VIII. p. 154. 'Contentiosa peruicie.' Oud. Pestilentia lethalis, &c. rabie, &c. peresus] Lib. x. 'Herbæ pestilentis succo noxio peremptus.' Pric.

Solitariæ fortunæ munus amplexus] Id est, beneficium solitudinis: futili ergo torquetur scrupulo Beroaldus an heie solitum fortunam intelligat: supra lib. 1v. 'Ipsa solitudo mihi bonam fiduciam tribuebat, si, &c. in hominem, inspectante nullo, resurgerem.' Idem.

Post multum equidem temporis, &c.] Diu est quod ad Apologiam pag. 160. monui, videri mibi hoc loco post altquam multum legendum. Idem. Jamque clara die] Persius: 'Jam clarum mane fenestras Intrat:' supra lib. viii. 'Luce clara, et die jam provecto.' Idem.

Illos ausculto, &c. de meis sie altercare fortunis] Lib. vi. 'Dum secum mitissimi homines altercaut de mea nece.' Idem.

At hunceine In Bert. ut hunceine, Guelf. pr. adducine. Salm. quoque ex cod. Pith. adposuit adhunceine. Sed Flor. D'Orv. Guelf. sec. Oxon. Palat. Inc. adhuccine: quod omnes probant, et nemo edidit præter Scriverium, sie etiam corrigente N. Heinsio in Advers. p. 459. qui insuper ibidem conjecit agitari pro jactari, superflue sane, præsertim cum præcessit agitaverant. Alioquin synonyma esse quis nescit? 'Jactari' vero is dicitur egregie, qui furore, morbo, doloribus, curis inquietum habet corpus, et concutitur varie. Vide quos landat Wopk. Misc. Nov. v. 1. p. 2. p. 18. ad Septim. de B. Tr. lib. 11, c. 6. 'Eumque jactatum magnis doloribus.' Burm, ad Ovid. lib, 1v. Tr. El. 3. 26, 'Fessaque jactati corporis ossa dolent.' Oud. At hunccine? &c.] Melius in ceteris, adhuccine? Pric.

Virus increscente sævitia p. exstinctum] Inquiescente videtur esse in Regio; ut edidere Colv. Vulc. Merc. Wower. Pric. Flor. pro quiescente, vel requiescente, ut exponunt viri eruditi, pleonasmum rov in hic etiam, quemadmodum alibi apud Nostrum, statuentes. At mihi non persuadent. Inquiesco, si esset in usu, aliam significationem non videtur habere posse, quam commotionis vel sollicitudinis, sive 'fio inquietus,' 'excitor,' &c. Quod sibi etiam in animum inducens N. Heinsius ibid, in Advers, conjecit inriescente, sive flaccescente, adeoque cessante. Hanc enim solam cum plerisque existimat Appuleii esse mentem, cui idcirco non conveniret participium increscente, quod est in ceteris Mss. et Edd. quod unice servandum reor. Nam videtur mihi Auctor voluisse, virus jam exstinctum esse per insam sa vitiam, quæ, dum crescit, sese lassat, donec omnes vires effinderit, et sic sese consumserit, ut hine exstinguatur. Passim 'increscere morbus' apud Medicos. Frontin. lib. 11. c. 5. § 37. 'fiduciam increscere.' Oud. Inquiescente savitiu, &c.] Pro quiescente, ut 'incognoscere,' 'inconcupiscere:' et talia apud Scriptorem istum. Pric.

Opinionis varia, &c.] Symmachus lib. ix. 'Inter hac opinionum varia,' &c. Idem.

De rima quadam prospiciunt, &c.] Vide supra pag. 57. notata. Idem.

Sanum me atque sobrium otiose consistere] Καθήμενον και σωφρονοῦντα ut v. 15. D. Marci. 'consistendi' (id est, quiescendi) vocem, 'jugi jactationi' opponit. Idem.

Plenius an sim jam mansuetus periclitantur] Frustra omnino conjecit Stewechins planius. Vide ad lib. VIII. p. 169. 'Plenissime contrivi:' et Indicem. Palat. Fux. Pith. Guelf. sec. dant jam sim. Floridus omisit vocem jam. Tum mansuefactus videtur esse in Lips. quod a Bas. Ed. pr.

usque in contextu remansit. In ceteris Mss. et Edd. prioribus est mansuctus, non vero rabidus, nt suspicati erant ex vespertino casu. Quare istud restitui. Tandem percontantur est in Oxon. Par. Guelf. utroque, percunetantur in Palat. Fix. et D'Orvill. Sed male. Vide Pricaum, et notata ad lib. vIII. p. 170. Oud. Jumque ultro foribus patefactis, plenius an jum sim mansuefactus periclitantur] Fuxensis, Oxon. et Colvii Ms. percontantur: tuentur alteram lectionem vel hæc Plantina Mostel, 'Nihil pericli est, age, Tam placida est quam est aqua: vise, ire intro andacter licet.' Pric.

De calo missus mihi sospitator] Aristophanes Avib. Σὸ δέ μοι κατὰ δαίμονα και Συντυχίαν ἀγαθὴν ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ. Snpra heic lib. 111. 'Tandem mihi inopinatam salutem ipse Jupiter tribuit.' Psaln. 57. Δ. Ἑξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔσωσέ με. vide Suidam in ἄνθρωπος ἀνθρώπφ δαιμόνιον et in κατὰ θεῖον. Αιτemidorus 1. 7. Θεόπεμπτα ἐν τῆ συνηθεία πάντα τὰ ἀπροσδόκητα καλοῦσι. Tibullus: 'Sed videar cœlo missus adesse tibi.' Idem.

Si intrepidus, &c. aquis adlubescerem, sunum me, &c.] Philostratus vi. ult. Φαρμακοποσία λύττης ὕδωρ, &ν θαρσήση αὐτὸ ὁ λυττῶν. Idem.

Atque omni morbo scirent expeditum] In Apologia: 'Sanitas expedita, imbecillitas laciniosa est.' Vide quæ ibidem pag. 81. annotata. Idem.

Visum contactumque laticis] Istiusmodi animalia hydrophoba vocant, quæ
studiose vitant aquæ aspectum, et
omnium poculorum haustum perhorrescunt. Firmicus Astronom. lib.
viii. cap. 5. Theod. Priscianus de
medicina lib. 11. cap. 8. Vegetius
Mulomedicinæ lib. 111. cap. 31. Aëtius loco prænotato. Elmenh.

PAG. 179 Contantes adhuc] Dubitantes propius consistere eum, quasi adhuc ferocientem: supra lib. iv. Ut, &c. nemo quisquam fuerit ansus

quamvis jacentem bestiam vel digito contingere, nisi tandem pigre ac timide quidam lanius, &c. utero bestiæ resecto magnificum despoliavit latronem.' Pric.

Pronus et t. caput invergens] Ms. Pith. totus c. mungens. Mergens vel immergens, quæ non Beroaldi, sed Roaldi est conjectura, primo comparens in marg. Bas. Ed. sec. dein expressa in Vulc. Ed. sec. Elmenh. Seriv. Flor. acriterque desensa a Pricwo, nequaquam damnarem, si esset in Mss. Nam, præterquam quod bie proprie de aqua occurreret, ut sæpissime, (vide Pricænm,) et Plinio lib. viii. c. 42. atque Epigr. vet. 'Cerne ut demerso torridus ore bibat:' ac Solino Polyh. c. 45. 'quo quis actior, profundins nares merserat in bibendo,' (sic Mss. vnlgo additur co,) sæpe 'mergere caput,' 'lumina,' &c. ponitur pro 'inclinare deorsum,' nt pluribus probabo ad p. 185. Circa præsepinm capita demersi.' Immo Manil. lib. 1. vs. 399. ait in Ed. Bentlei, 'At caput Orion excelso immersus Olympo.' Verum quum non solum in omnibus Edd. Vett, sit invergens, præterquam in Junt. post. quæ ex interpolatione prava præbet inferens, sed et in omnibus membranis sit vergens vel invergens, ut forsan in Regio, (nam nihil ex eo in excerptis notatum,) nullam video caussam, enr vergens sen invergens debeat mutari ex conjectura in meram hic glossam. Quare Sopingio, Gronovio lib. 11. Obs. c. 7. et N. Heinsio accedo, qui retinent invergens. Sic Valer. Flacc. lib. v. 595. 'ille profundo Incumbens Odrussa mero, Viden' alta comantem Pectora, et ingenti turbantem pocula barba?' ubi frastra toro reponere tentat Burmannus. Vide Heinsinm ad Ovid. lib. 1. Fast. 141. 'In tris vergentia partes.' Adde me ad Lucanum lib. IV. vs. 525. 'segnis vergere ponto Non erat astra polus.' Quod contra omnes Codd. et summorum Criticorum Gronovii, et N. Heinsii in Advers. p. 106. aliorumque judicium rejecit et cum Edd. Vett. mergere substituit Burm, aiens vergere fortasse posse sumi active, sed loca esse dubiæ lectionis: cum illud valide probarent dicti viri, item ad Ovid. lib. 1. P. 9. 52. et Gifanius in Ind. Lucret. et Dativus pro Accus, cum in vel ad frequentissime occurrat. Passim antem hæc verba in Mss. et Edd. confinduntur. Manil. lib. t. vs. 310. 'utraque caudam Vergit in alterius rostrum.' Vulgo rostro: unde et Bentlei, conjecit mergit. Sed malo quod edidit. Veget. lib. IV. c. 6. 'Hostis super caput suum vergeret saxa.' Sic cnim e Mss. est legendum. Boëth. lib. IV. Cons. Phil. Metr. 6. 'Obita mergens orta supremo.' In Ms. Leid. antiquissimo vergens. Solin. p. 22. 'ut vela incident' (aves) 'et præponderatis sinibus alveos vergant:' ut optimi dant Mss. Salmas, et mei sex meliores. Prave ibi substituunt invertant, vertant, mergant. Omnia e glossis et interpolationibus. Oud. Pronus, et totum caput invergens] Omnes Mss. vergens, que lectio firmari potest ex Plinio, qui 1v. Epist. nlt. pronum et vergens junxit: ego, cum de potu heic res, aut mergens, aut immergens legerim: et, nisi probe fulcivero conjecturam meam, a me, contra membranas tot veteres, stet nemo quisquam. Solinus cap. 47. 'Quo quis acrior fuerit, speique majoris, eo profundins nares mersitat in bibendo.' In veterum Poëtarum reliquiis: 'Fontanos latices, et lucida pocula vitro, Cerne ut demerso torridus ore bibat.' Scholiastes vetus Juvenalis de Phœnicoptero, Sat. xt. 'Hujus rostrum tam prolixum est et curvum, ut, nisi merso capite, aqua in os ipsius non possit intrare.' Sic apud Clementem Alexandrinum Pædag. 11. 2. Το πρόσωπον μονονουχί έμπλύνειν και έναποκλύζεσθαι. et Theocritum vII. Αὐταῖσιν κυλίκεσσι καὶ ἐς τρόγα χείλος ἐρείδειν. et infra hoc ipso libro, ubi de pabulo, etsi non de potu: 'Cantherii, &c. circa præsepia capita demersi.' Bene autem pronus argumento isto: supra lib. 1. 'Appronat se, avidus affectans poculum:' ubi pag. 14. adnotata vide. Prie.

Plausus manus] Virgilius: 'Et plausæ sonitum cervicis amare.' Scneca 'blandiente tactu permulcere' dixit. Ulpianus ad 11. Olynth. Εἰωθαμεν τὰ θηρία οὕτως έξημεροῦν, διὰ τοῦ τὴν χεῖρα τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἐπάγειν, οἰονεὶ κολακεύοντες αὐτὰ διὰ τοῦ χεῖροτοιβεῖν. Idem.

Et aurium flexus] 'Aures flectere' heic, fortasse est quod supra 1. 'aures remulcere' dixit. Idem.

Modestiam meam] Mansuetudinem viti. de eodem isto: 'Prorsus ut in asini corio modestum hominem inhabitare credas.' Glossæ: 'Modestus, ἐπιεικής. 'Επιείκεια, mansuetudo, &c. modestia.' Idem.

Cum crotalis et cymbalis] Cicero in L. Pisonem: 'Nec collegæ tui cymbala et crotala fugi.' Idem.

Inter semiruta vestigia] Pal. et Colv. i. semirupta, Par. semirura. In Oxon. etiam, Reg. Fux. Gnelf. sec. semirupta ex vitioso librariorum more, sed et in 5. illis Mss. et D'Orvill. ac Gnelf. pr. est intra, ut vestigia urbis opulentæ semiruta ambierint undique pagum. Vide ad l. v1. p. 112. 'Templum intra lucum.' Sed et vulgatum satis defendi et stare potest. Oud.

Hospitio proximi stabuli, &c.] Id est, 'stabuli quod ingressu primum,' ut supra lib. 1. locutus. Pric.

Operas præbendo vitam tenebat] Vita hie pro vietu, ut apud Terentium, 'Cui opera vita erat,' id est, qui ex opera sua vivebat: ubi frustra est Palmerius, dum τδ opera, cum Donato, septimo casu accipiendum putat. Græcismus est. Julianus Epigrammat. Græcor. lib. vi. El δ' δλίγου δώ-

ρου τελέθει δόσις, οὐ τόδε, νύμφαι, Μέμψις, έπει Κινύρου ταῦθ' δλος ἔσκε βίος. Ait piscatori Cinyræ retia vitam fuisse: hoc est, de quæstu per ea facto vixisse. Similis locutio Euripidi Andromacha: "Απασι δ' ἀνθρώποισιν ή ψυχή τέχνα. Colv. Pal. o. præhendens, male. Elmenhorstius. Oxon. ac Guelf. ambo, prehendens. An prahibendo, ut apud Plautum non semel. Potius inde faceres perhibens. Vide ad 1. v1. p. 129. 'Præsidinm perhibebimus.' Sed nihil mutandum contra saniores Codd, et vide Pricæum. ' Vitam tenere,' pro quo conjecerat Groslotius terebat, dicitur pro sustinere. Vide ad l. 1. p. 4. 'Quo quæstu me vel vitam teneam.' Salm. e Pith. scriptura tenebatur, conjecit tuebatur. In Palat. parris rim merc. corrupte. Oud.

Gracili pauperie laborans, fabriles operas prabendo, &c.] Seneca cap. 23. ad Polybium: 'Alium ad quotidianum opus laboriosa egestas vocat,' &c. Pric. Fabriles operas præbendo, parvis illis mercedibus vitam tenebat] Georgius Nyssenus de Aëtio 1. contra Eunominni: Δια χειρός έχοντα σφύρα βραχέα, καὶ ἀκμόνι μικρῷ προσκαθήμενον ὑπὸ σκηνή τριχίνη, γλισχρώς, και μετά πόνου τά άναγκαῖα τοῦ βίου διά τῆς ἐργασίας ταύτης συμποριζόμενον τίς γάρ αν δή γένοιτο μισθός λόγου άξιος (Appuleius 'parvas mercedes' dixit) τῷ θεραπεύοντε τὰ σαθρά τῶν χαλκωμάτων, καὶ παραβύοντι τὰς τρυμαλιάς, &c. καὶ μολιβδοχοούντι των λεβήτων τας βάσεις; quæ facile est videre quam bene Appuleium illustrent. Oxoniensis, Palat. et Lipsii Ms. prehendens: satis commoda vulgata lectio: ' præbere operas' passim in Digesto occurrit. Idem. Parvis illis mercedibus vitam tenebat] Hesychins: Μεμισθαρνηκότα μισθώ κάμνοντα. Virgilius: 'Tolerare colo vitam, tennique Minerva:' ubi Servius: ' Non, filo tenui: id est, subtili artificio: sed, parvo pretio lanificii exiliter et tenuiter victum præbente." 'Tenere vitam' hic, ut r. 'Qua

quæstn vitam teneam :' et apud Plautum Bacchid. 'improbis se artibus tenere.' In Axiocho Platonis dicto, de hominibus χειρωνακτικοῖς καὶ βαναύσοις : Πονουμένους εκ νυκτὸς εἰς νύκτα, καὶ μόλις τὰ ἐπιτήδεια ποριζομένους. Idem.

Postrema lascivia, &c.] Summa: sic infra hoc lib. 'postremas lamentationes' dixit. Idem.

Dum matutino ille ad opus susceptum proficiscitur] ' Dum bene mane Duris e stratis opera ad fabrilia surgit.' Antoninus v. 1. "Ορθρου, δταν δυσόκνως έξεγείρη, πρόχειρον έστὼ, ὅτι ἐπ' ανθρώπου έργον έγείρομαι. Hesiodus: *Ορθρου ἀνιστάμενος, Ίνα σοι βίος ἄρκιος ein. Plutarchus Sympos, 111, 6, Την έσπέραν τῶν πόνων ἀνάπαυσιν, τὸν δὲ δρθρου, άρχην και την μέν δ Λύσιος έπισκοπεί Διόνυσος, μετά της Τερψιχόρης καί Θαλίας δ δέ πρός την έργανην 'Αθηναν, καί του άγοραῖου Ερμην ἐπανίστησι. Susceptum qui e contextu ejecerit, me neutiquam repugnantem habebit. Florid. 1. Impransus ad opus foras extruditur.' Auctor de Observ. vigil. in D. Hieronymi operibus: ' Bonus Deus, qui ita prospexit, ut liomo exiturus ad opus sunm, &c. nsque ad vesperam, haberet vicarium tempus.' Idem. Dum matutino, &c. proficiscitur | Commode hoc hora vositum: Οὐδὲ γὰρ εὕδειν 'Ανδράσιν ἐργατίναισι κακαί παρέχοντι μέριμναι. pallpertatis μέριμναι nempe: ut XXII. apud Theocritum. Idem. Dum matutino ille ad opus susceptum proficiscitur, statim latenter irrepit ejus hospitium temerarius adulter] Snidas: Moixòs, & πόρνος έκ τοῦ μη, καὶ τοῦ οἴχομαι ὁ ἐπιτηρῶν μὴ οἴχηται ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, ϊνα εἰσέλθη. Idem.

Veneris colluctationibus] Scribend. Venereis. Columella: 'Rebus Venereis operari.' Stewech. Idem correxit postea etiam N. Heinsius ad Ovid. Metam. l. v111. 862. 'Studioque operatus inhæsi.' Adi ad l. 11. p. 22. 'de fancibus lapidis' seu lapi-

deis. Mss. pertinaciter Genitivum Substantivi servant. Oud. Veneris colluctationibus, &c.] Lib. 11. 'His et hujusmodi colluctationibus ad confinia lucis usque pervigiles egimus.' Aurelius Victor de Domitiano: 'Furens libidine, cujus fœdum exercitium Græcorum lingua κλινοπάλην vocabat.' Pric.

Operantur] Vide supra pag. 45. notata. Idem.

Maritus, &c. improvisus hospitium repetit] Infra hic in simili nequitiæ scæna: 'Commodum novis amplexibus Amori rudi litabaut: commodum prima stipendia Veneri militabant, &c. et contra ounium opiniouem, &c. improvisus maritus adstitit.' Idem.

Clausis ct obscrutis foribus] Supra hic: 'Clausis obseratisque super me foribus,' &c. Idem.

Uxoris laud. continentia] Vide Aristrenetum Epist. ultima. Elmenh. Eum adscripserat Lindenbrogius. Oud.

Sibilo etium, &c.] Lib. VIII. 'Unoque sibilo contentus,' &c. ubi dieta pag. 160. vide. Pric.

PAG. 180 Ad hujusmodi fl. perastutula] Abest a Fux. Pith. et Palat. Cod. ad. Ed. Scriv. hujuscemodi. Bene: sed Mss. addicendum; quibus invitis nihil erat novandum. Utrum. que adhibuit Appulcius, ut Floridi Index docere potest. Vide et p. 184, Sient nec Pricæns debuerat conjicere præastutula. Æque enim per intendendi cansa, ac præ Appuleius adjectivis præfigit, ut 'peracutus,' 'perargutus,' &c. Vide Indicem. 'Perastute' in Planto legitur. In D'Orvill. est perastutella. Oud. Tunc mulier callida, et ad hujusmodi flagitia perastutula] Euripides de mulieribus loquens: Είς μέν έσθλ' άμηχανώταται, Κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται. Bene autem flagitiis astutiam junxit. Servius ad Æneid. xt. 'Astutos proprie malitiosos vocamus.' Pro perastutula, fortasse præastutula legendum: sie IV. 'præaltissimum puteum:' VI. 'præeminentes silices:' et VII. 'prægrandem hircum.' Pric.

Tenacissimis amplexibus expeditum] Florid. 1. de Elephautis: 'Expedire gressum nequientibus, vel omnino abrumpere tenacissimorum serpentium squameas pedicas,' at hæc ad locutionem; ad sensum loci istius Claudianus: 'Liveseant brachia nexu:' vide et vii. 27. Ecclesiasten. supra hic lib. v. 'Jungens membra cohibentia.' Idem.

Semiobrutum] Beroaldus hic apte de doliis defodi solitis quædam notavit. Locus Plinii est e lib. xiv. cap. 21. Sanius Jurisconsulti nostri idem indicant, ut in l. xciii. D. de Legat. lib. m. D. de Tritico, Vin. leg. lib. LIV. D. de Actionibus empti. Colv. Vide ad Colum. l. XII. c. 18. Oad. Dolio, &c. dissimulanter abscondit] Infra heic in alia hujus notæ narratione: Subitario ducta consilio, enudem contegit viminea cavea.' Horatius: 'An turpi clausus in area,' &c. ubi vetus Scholiastes: 'An in adulterio comprehensus, claudaris in arca, &c. ne te maritus inveniat.' Juvenal. ' Quem toties texit perituri cista Latini.' Scholiastes: 'Latinus minus fnit, qui mæchus in cistam devolutus, superveniente aliquo tegebatur.' Pric. Semiobrutum | Plin, de cellis vinariis scribens, refert, mitioribus plagis dolia, quæ sunt vasa fictilia vinaria, infodi solita terræ tota, aut ad portionem situs, cœlumque præberi: alibi vero impositi, tectis arceri: imbecilla vina demissis in terram doliis scrvanda, valida expositis. Jurisconsulti quoque de fundo instructo, indicant dolia defodi solita, scribentes: 'Instrumento conservando, dolia, licet defossa non sint, accedunt.' Item tit. de contrahenda emptione: ' Dolia in horreis defossa, si non sunt nominatim in venditione excepta, horreorum venditioni cessisse videri.' Apud eosdem doliarium poni videtur pro dolio vel cella, in qua dolia vinaria sint: sic enim scriptum est: 'Si ex doliario pars vini venierit, veluti metretæ centum.' 'Doliaria anus' festiviter dicta a Planto, pro ventrosa et hebetissima. Beroald.

Aspero sermone accipit] Annon melius excipit? certe Tacitus (quem ubique imitatur Noster) 'sermone infesto excipere quem,' Histor. 111. dixit. Pric.

Siccine vacuus et otiosus, insinuatis manibus ambulabis mihi] Increpatio similis apud Philonem illa in de Mosis vita: Βραχίονας καὶ πήχεις άργυὺς τρέφοντες, οὐκ ἐρυθριᾶτε; ' Manibus insinuatis,' est, in sinum conditis: sic Proverb. 19. 24. Eis τους κύλπους αὐτοῦ τὰς χείρας εγκρύπτειν qui habitus desidiosorum. Imperator Manuel Palæologus vii. Orat. Οὐκ οὖν λαμβάνειν άρμόττει τοις παρά σφίσιν αὐτοις τὰς χείρας κατέχουσιν τοῦτο γὰρ λελωβημένοις και παρειμένοις ανθρώποις προσήκειν FOIKER. Tale apud Chrysostomum Homil. 16. in Epist. ad Ephes. τὰς αὐτοῦ χείρας δήσας καθέζεσθαι. et 'manibus compressis sedere 'apud Livium. Vacuns hic est εύσχολος, εύκαιρος ut bene in Glossario vertitur. Glossæ aliæ: ' Σχολάζων, vacuus.' Ulpianus l. XI. § 1. ff. ad exhibend. 'Si forte ipse servus ex operis, vel artificio suo solebat se exercere, nune vero cogitur vacare:' id est, (ut vertitur in Basilieis) σχολάζειν, vacuos autem quid mirum ambulones esse? cum nil boni negotii habeant. Apud Terentium v. 1. Adelph. ille: 'Postquam intus sum omnium rerum satur, Prodeambulare huc libitum est:' quæ adduco ut hac Donati corrigam: ' Procedere segnem, deambulare significat : nam deambulare etiam intus potnit.' Priore loco videtur prodeambulare scribendum. Idem.

Nec, obito consueto labore, vitæ nostræ prospicies] Philo in de Mundi Opificio: Ἡ γυνὴ σφοδρὰς ἀνίας ἐνδεξαμένη τὰς ἐν ἀδῖσι, &c. ὁ δ' ἀνῆρ ἐν μέρει πόνους καὶ ταλαιπωρίας καὶ συνεχεῖς ἱδρῶτας, ἕνεκα πορισμοῦ τῶν ἀναγκαίων. Apte heic autem prospicies. Terentius iv. 2. Adelph. 'Ego jam prospiciam mihi:' nhi Donatus: 'Bene prospiciam, quasi non pransurus nisi providero mihi.' Idem. Vitæ nostræ prospicies] Donatus ad 1. 3. Phorm. 'Vita mores significat, et animam, et alimentum,' &c. Idem.

Et aliquid cibatui parabis] Lib. IV. 'Sic nobis otiosa domi residens lusitabis? nee nostris tam magnis tamque periculosis laboribus solatinin de tam sera refectione tribnes?' *Idem*.

Miscra et pernox et per diem Misera deest D'Orv. miserum Oxon. per noctem et per diem, ut in Palat, sie in Oxon. Pith. est et Edd. aute Colv. quæ etiam earent priore et cum Fux. et Guelf, pr. ac Wow, et Pric. Sed pernox dant præter Lipsianum Regins, Fux. D'Orv. Bertin. Guelf. cum Edd. Colv. Vulc. pr. Merc. Optime vero Roaldus ad l. v. p. 91. 'Et perdia et pernox,' ubi vide, hie quoque sic legendum esse vidit ; uti expressere Vulcan, Ed. sec. Elm. ac Seriv. cum Florido, confirmaturque a Florent. Codd. et Inc. Adde Pricæum. Oud. At ego misera, &c.] Apud Terentium 1. 4. Phorm. ' Quod ego huic, &c. exitio remedium inveniam miser?' ubi Donatus: 'Quum ego, &c. dixerit, εμφατικώς addidit miser:' at hie loquendi modus sequiori sexui familiarior: supra hic lib. iv. captitia puella: 'An ego misera tali domo, &c. privata?' &c. Donatus ad 11. 1. Hecyræ: 'Misera, muliebris interpositio est.' Idem ad 111. 2. Adelph. ' Proprium est mulierum cum loquuntur, aut aliis blandiri, &c. aut se commiserari.' Pric.

Lanificio nervos m. contorqueo] Ovid. l. XII. Metamorph. 'columque, I, cape cum calathis, et stamina pollice torque.' Elmenh. Minus aptum hoc est exemplum. Significat hic exerceo et fatigo. Vide Burm. ad Phædr. l. 111.

F. 14. 7. 'Ille se torquet din.' Simplex quoque hic exaratur in D'Orvill. Oud. Per noctem et per diem lanificio nervos meos contorqueo] Hoc est quod κοπιάν έργαζόμενος, Paulus 2 Cor. IV. 12. vocat. Glossarium: ' Εριουργία, lanificium.' Virgilins: 'Ceu femina primum Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva, Impositum cinerem et sopitos suscitat ignes, Noctem addens operi,' &c. quæ sumpta ex Apollonii III. Idem IX. 'Nec vulnera lavi Veste tegens, tibi quam noctes festina diesque Urgebam, et tela curas solabar anili.' Apollonius IV. 'Evvvxin κλωστήρα γυνή ταλάεργος έλίσσει. quod, lucubrando facere, ' Var-'lanam roni in de Rom. Populo, bene et contorqueo nervos meos. Ovidius : ' Assidnis exercent brachia telis.' Snidas: Εανάν πονείν τους κάρπους τάς γυναίκας διὰ συνεχή τῶν ἐρίων ἐργασίαν. vide et Proverb. 31. 17. 19. similia Hesychiana illa: Καναβισθήναι, πρός την κάνναβιν έξιδρώσαι καί πυριασθήναι. Per noctem, et per diem legit et Oxon. Ms, nec tamen male illi qui pernox et perdia: sic, perdium et pernoctem, Gellius 11. 1. et xxx1. Ammianus (pertinacissimus ejus imitator) dixit. In vetere Onomastico: ' Perdins, πανημέριος.' ' Pernox, παννύχιος.' Pric.

Ut intra cellulam nostram saltem lucerna luceat | Plutarchus in περί τοῦ μή δείν δανείζ. Καὶ μέν Μίκυλλον εἰσείδον (φησίν δ Κράτης) τῶν ἐρίων ξαίνοντα, γυναϊκά τε συγξαίνουσαν. Τον λιμον φεύγοντας εν αίνη δηϊότητι. Servius ad citata Virgilii ea, 'tennique Minerva.' 'Parvo pretio lanificii exiliter et tenniter victum præbente.' Suidas: Λεπτά ξαίνεις επί των πενιχρώς τον βίον διαγόντων. Lucerna, (quam unicam hic intellige,) paupertatis magnæ indicium.' In l. vi. § 3. ff. de offic. Præsid. 'Ne tennis vitæ homines, sub prætextu adventus officiorum vel militum. lumine unico, vel brevi supellectili ad aliorum usus translatis, injuriis vexentur, Præses Provinciæ providebit:' ubi male Corasins et alii limine unico malebant. Isidorus Pelusiota: Την 'Ελισσαίον εὐτέλειαν ζήλου, ὑπερφφ καὶ λύχνφ ἀρκοῦ, &c. Ovidius Fast. 11. 'Lumen ad exiguum famulæ data pensa trahebant.' Martialis x11. 32. nescio cujus supellectilem euumerans: 'Ibat grabatus tripes, et bipes mensa, Et cum lucerna, corneoque cratere, Matella curto rupta latere meiebat:' et alibi: 'Pondero, poto, cano, ludo, lavo, cæno, quiesco: Dum parvus lychnus modicum consumit olivi.' Idem.

Daphne vicina] Oxon. Dasyrie, sub quo fortasse nomen nondum erutum delitescit. Idem.

Mero ct prandio matutino saucia] In Edd. Vic. Ber. Bas. Vulc. matutina. Sed infra hoc libro p. 186, 'Matutino mero et continuo stupro corpus manciparat.' Tum saciain Edd. Vic. Junt. post, satia Mss. Flor, D'Orv, Edd. Junt. pr. Aldi, Colin. quæ adjuvant Wowerio et Scioppio prælatam lectionem satiata. Immo et illa est in Cod. Pith, et Inc. Verum tamen pro saucia stant cum altero Florentino Lips. Fux. Pal. Oxon. Reg. Guelf. cum Pricæo. Fateor equidem saucius sæpins ita adhiberi, ut significet eum, qui vino ita percussus est, ut quasi nescins sui et sepultus jaceat, ut supra l. vii. p. 141. et Justino l. 1. c. 8. Idem tamen de hominibus crapula modo obsessis ait l. xxiv. c. S. 'Hesterno mero saucii.' Solin. p. 20. 'imitari ebrietatem sensibus sauciatis.' Immo Martialis usurpat etiam prolibidinis fomite lib. 1v. Ep. 64. de inguine: 'Incaluit quoties saucia vena mero.' 'Solvi mero ' alii etiam Adi Comment. ad Petron. dicunt. cap. 79. 'Vini satias' rectius adstruxerunt viri doeti Livio l. xxv. c. 23. ubi et alii rino sauciatis. Oud. Mero et prandio matutino sauciata] Editiones Aldina et Vicent. satia, ex quo formarunt satiata, quod et in Fulvii libro : ego saucia (quod, ni fallor, et Oxoniensis exhibet,) veriorem lectionem existimo: non enim Ennius tantum 'flore Liberi sauciari,' sed et Noster lib. vii. (fortasse Ennium secutus) 'saucium vinolentia' dixit. 'Prandium matntinum' videtur esse quod infra hoe libro 'jentaculum' vocat: ibi et 'meri' mentio. 'Cum qua' (inquit) 'protinus jentaculo, dehine vino mero mutuis vicibus velitata' &c. Pric.

Cum s. adulteris volutatur] Palat. quidem, Oxon. Guelf. et panci alii, cum Edd. plerisque exhibent voluptatur, idque prætulit summus Grævius ad Justin. 1. xII. c. 16. 'cum serpente voluptari.' Sed præter alios Codd, illic duo quoque D'Orvilliani Mss. servarunt rectius volutari. Quod verbum frequentissime a librariis in voluptari, illis etiam locis, ubi istud verbi nequaquam stare potest, mutatum est. Adi ad l. vit. p. 147. Optime igitur Florentini, Reg. Fux. D'Orvill, et alii, Edd. Beroald. Bas. Vulc. sec. ostentant volutatur, docte vindicatum a Pricaeo, præsertim ex Quinctiliani Declam, cclxxII. 'Cum adultero volutata est.' Adde, ut plures præteream, N. Heinsinm Advers. p. 350. 706. eumque, et Barth. ac Burman, ad Petronium c. 79. 'volutatusque liberius cum fratre:' nec non ad Quinctiliani verba, a Colvio prolata. In Coll. Voss. adulteriis. Oud. Cum suis adulteris voluptatur] Ita principes editiones Romana et Vicentina : fortasse item (nam nec satis memini) Ms. Oxoniensis: acriterque isti lectioni propugnat Colvius, non hoe in loco tantum, sed et in Quintiliano Decl. 111. at minus recte facere eum patebit ex sequentibus exemplis, scripturamque Florentini Codicis volutatur modis omnibus reponendam. Seneca Epist. cxiv. 'Cum omni exoletorum feminarumque turba convolutatur.' Tertullianus: 'Una orant. una volutantur.' Petronius: 'Subduxit milii nocte puerum, &c. voluta-

tusque liberius cum fratre non suo,' &c. Cassianus xiv. 17. 'Aut cœnosis libidinum suarum volutabris polluat.' Justinus xII. de Alexandri Olympiade: 'Visa est per quietem cum ingenti serpente volutari: et in CCLXXVII. Quintiliani ipsius Declamatione: 'Cum adultero volutata est: quibus addamus e Græcis quædam. Solomo μιμητικώς 7. 18. Gnomologici: 'Απολαύσωμεν φιλίας εως υρθρου δεύρο, καὶ ἐγκυλισθῶμεν ἔρωτι. Lucianus Asino : 'Επί ταύτης κυλιδμενυς, &c. συμπλεκόμενος, &c. Plutarchus de adline puero Themistocle: Έν πότοις και γυναιξίν εκυλινδείτο. (Αμορίιthegm. Reg. &c.) sic, akpasia συγκυλινδείσθαι, Xenophon in Convivio I. IV. et, 'in omni dedecore volutari,' Auctor ad Herennium dixit. Pric.

Sic confutatus maritus] Infra hic:

'Nec isto saltem tam nefario scelere,
&c. confutari terrerive potuere:' sic,
'dictis confutare,' Phorm. 111. 1. Terentius: et, 'increpatione confutare,'
Zeno Veroneusis. Idem.

Et quid istuc est] Bene Scriverius adoptavit -b ecquid, probante etiam Pricæo. Alterum istic, quod exaratur item in D'Orv. Pith. Fux. Guelf. Oxon. Palat. et Edd. ante Bas. sec. ac Colv. omnino rejiciendum. Non enim digito aliquid monstrat maritus, sed objurgatus, bona verba dat, quasi dicat, mi uxor, quid sibi vult ista hæc objurgatio? Nam, &c. Wel wat 's dat. Milii etiam videtur elegantius abesse verbum substantivum a Ms. Palat. Edd. Juntinis et Aldi: licet sciam, a Faërno et Bentleio per elisionem litteræ d editum in Terentii Phorm. A. 11. 1. 27. D. 'Vellem quidem. P. Quid istuc est? D. Rogitas, Phædria?' et sæpins apud Plautum, 'Quid istuc est verbi?' Vide Ind. Par. Est non comparet in Guelf. sec. nec Pal. Oud. Et quid isthuc est] Melins in aliis, Ecquid, &c. uxorem stomachantem mulcet compellatione ista. Apud Terentium Phorm.

11. 1. 'Quid istuc?' ubi Donatus; 'Magnam vim habet contra iram hujusmodi interrogatio.' Florent. et Oxon, Codd. istic. Pric.

Licet forensi negotio officinator noster attentus, &c.] In Pseudolo Plautina: 'At illic nunc negotiosus, res agitur apud Judicem.' Idem.

Ferias nobis fecerit] Otiandi tempus: hinc in Glossario: 'Feriæ, ἀρ-γίαι.' Idem.

Prospexit] Perperam omnino Colv. et Vulcan. Ed. sec. e Cod. Lips. cui accedunt Pal. Oxon. Guelf. edidernut prospexit, contra mentem Appuleii. Non enim officinator, sive officinæ magister ei prospexerat, sed ipse sibi, qui dolium hoc alii cuidam, non officinatori, vendiderat. Oud.

Vides istud dolium? &c.] Melius videsne? sic 1. 'Videsne extremas fenestras?' &c. et v1. 'Videsne insistentem, &c. illi rupi montis ardui verticem?' Pric.

Quod superracuum frustra locum detinet tantum] Donatus ad Hecyram; 'In medio stare dicitur supervacuum et molestum.' Idem.

Conversationis nostræl I. e. officii familiaris et domestici. Floridus male reddidit 'habitationis.' Noster alibi pro colloqui et una esse adsidue. 'Versari' in ea re Cicero. Vide Senecam Ep. xLI. De Ira III.7. Glossæ, ἀναστροφή, διαγωγή. Hac etiam voce αναστροφή reddit Interpres vetus. Vide Tertullianum, Hyginum, Justinum XXXIX. 1. Victorem Epit. c. 18. Firmicum de Errore p. 9. 12 33. 74. et Codicem Theodosianum t. IV. l. III. de Sicariis. Frontinum tuum l. II, c. 9. § 10. ' Quum Latinæ Linguæ usum ei conversatio pristina castrorum dedisset.' &c. Wasse. Auct. de Corr. Elog. c. 9. 'Conversatio amicorum:' ac passim. Supra l. v. init. 'Conversatio Jovis humana.' L. viii. init. 'sermonibus adsiduis et conversatione frequenti.' De Deo Socratis p. 671. 'Parit enim conversatio contemtum:' de dogm. Plat. in Mss. est pro frequenti conversione, ut videbimus. Oud.

Ut dato pretio rem suam secum ferat] Hine joculare illud infra x. 'Miles qui sine pretio me sunm fecerat.' Rem suam,' ut supra 11. 'Non terræ rem suam denegamus.' Matth. xx. 14. To odvåpor. Pric.

Quin itaque pracingeris] Terent. Phorm. 11. 2. 'Accingere.' Donatus: 'Appara 1e, atque expedi.' Vide ad Luc. 12. 35. H. Grotium. Idem.

Mihique manum tantisper accommodas] Lib. v1. 'Orabuut, &c. manus tantisper accommodes:' ubi dicta p. 121. vide. Idem.

l'ecobrutum] Mire hoc dictum pro 'effossum et erutum.' Sic tamen constanter habent Mss. ac per singularem decompositorum usum, de quo alibi, defendi potest; qui præsertim locum habet incompositis a ruo. Seriverius vero edidit ex obrutu. Quo modo in Glossis Labbæi dicitur 'xō-ois. obrutus.' Verum hoc non significat, ut deberet, 'post effossionem,' postquam eruinus,' sed 'postquam defodimus et obruinus.' Adeoque contra loci sensum necessarium. Oud.

E re nata fallacia, mulier E re nata pro incidente inopinato sæpius utitur Noster. Vide Pric. ad l. 1v. p. 65. 'E re nata consilio capto.' p. 191. suspectisque e re nata, quæ gesta sunt.' Symmach. l. iv. Ep. 59. 'Optio cessavit e re nata: ' uti recte emendarunt viri doeti. Adde Stewech, ad l. r. p. 13. et l. rx. p. 206. Gell. l. m. 7. 'Uti res nata est.' Ac 'fallaciosa mulier' occurrit lib. vIII. p. 160. Nihilominus contra Mss. O. non ausim eam emendationem veram præstare; cum æque facile construi possit, fallacia nata e re, ac bene defensum putem a Beroaldo e Quinctil. 'E re natum exordium.' Vide et ad p. 206. Atque ita legendam forsan in Solino p. 63. ' e re natum nomen.' vel 'a re nautica nomen datum.' Vulgo, e re nata datum n. 1dem. E re nata fallacia, mulier temerarium tollens cachinnum | Lectioni (ut quidem ego existimo) mendosissimæ nemo hactenus controversiam fecit : tolle distinctionis notulam, et scribe fallaciosa mulier. In re nata (i. subitaria, idiprovisa) illa animo præsenti usa. Donatus ad v. 3. Adelph. 'Natum, de rebus repentinis dicimus: ut supra: E re nata melius fieri hand potnit, quam factum est hera.' Vide supra p. 65, et 70, dieta. Vitiosa istius loci scriptura Beroaldum induxit. Pric. E re na. faltacia] Dicimns aliquando absolute 'e re nata,'nt inquit Donat. dicimus etiam cum adjuncto: ut 'e re natum exordium,' dixit Quintil. intelligi volens subito inventum, et ipsa causa repente sumptum: idem aliubi gratiora esse tradit, quæ inventa subito, nec domo allata, sed inter dicendum 'e re ipsa nata' esse videantur. Igitur 'e re nata fallacia,' significatur muliehris dolus, ad fallendum maritum subito excogitatus: non domi, non ante compositus, sed ex ipsa re et negotio incontanter expromptus. Beroald.

Magnum (inquit) istum virum, &c. nacta sum] Donatus ad 11. 6. Andr. 'vir, ad vituperationem cum ironia: ad laudem vero sine ironia.' Pric.

Ego mulier, et intra hospitium contenta, &c.] Contenta intra hospitium erat, quia mulier. Philo in de legg. special. 'Αγοραί και βουλευτήρια, &c. και δ ἐν ὑπαίθρφ βίος, &c. ἀνδράσιν ἐφαρμόζουσιν' θηλείαις δὲ οἰκουρία, και ἔνδον μονή. hinc, nt de re insueta, Sophocles Œdipo Colon. Ἐκεῖ γὰρ οἰ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας Θακοῦσιν ἱστουργοῦντες, αὶ δὲ σύννομοι Τὰ ἔξω βίου τροφεία πορσύνουσ' ἀεί. Idem.

Minoris distraxit. Additamento pretii] Addit Barth. Advers, l. XXIII. c. 9. foris, ut opponatur τοῖs 'intra hospitium.' Non persuadet mihi. Abditamentum Beroaldus capiebat pro detractione et deductione. Sed recte rum seqq. legit et distingüit Colvius. Quod etiam de suo alleverat vir doctus ad marg. Ed. Junt. post. et dant Mss. plerique, nisi quod preciis in D'Orv. a m. pr. Vide etiam Pric. Oud. Additamento pretii lætus maritus] 'Insperato-lucro in gaudium diffusns:' ut supra lib. 11. locutus. Glossæ: 'Πρόσθεσιs, additamentum. Προσθήκη, Accessio, adjectio, augmentum, additamentum.' Pric.

Tanto pretio præstinavit | Lege cum Bertino, Aldo, et Romano, qui t. præst. Elmenh. At Lipsiani Cod. lectionem firmant Flor. Pal. ni fallunt excernta, cum Vulc. Merc. ct Wow. &c. Edd. ac Pricao eam probante e l. IV. p. 74. 'Inmittimus caveæ modico præstinatæ pretio.' Ac passim. Quia tamen hie pracessit pretii, malim hoc loco subintelligere fide Mss. Regii, Fux. Pith. Guelf. pr. D'Orv. Oxon. Par. et Edd. reliquarum, ut in majoris. Suet. Calig. c. 38, 'Inmenso emere,' Quintil. Decl. xii. c. 19. 'Quod tam magno vendidisti.' Immo hoc ipso libro p. 199. ' Comparat L. numis: magno, ut aiebat.' Vel legi posset tanti. Adi me ad Sueton. Cæs. c. 50. ' Minimo addixit.' Oud. Et, quis est ille, ait, qui tanto pretio præstinavit] Lib. v. Quis ille quem modici temporis spatium repentina senecta reformavit?' Rom. et Vicent. qui tanto præstinorit? nec aliter Bertin, et Oxon. Ms. Lectio altera autem (quam debemus Lipsii Manuscripto) multis modis probabilior: supra lib. IV. 'Immittimus caveæ modico pretio præstinatæ.' Pric.

Sermoni mulieris defuit] Sermonis Pith. Contentus additur etiam in Regio, forte pro contatus sive cunctatus vel cunctantius, ut in Apol. p. 403. 'contanter' vel 'cunctanter hominem postulare:' de Deo Socrat. p. 697. 'Cunctantius credere.' Vide ad Sueton. Cæs. c. 60. 'ad dimicandum cunctantior factus est.' Sic 'mo-

derantius' a 'moderanter' Lucretio: quamvis Heiusius minus Latinum putet ad Ovid. 1. Met. 510. Sed ita et Mss. in lib. 1. p. 8. in f. Oud. Nec ille sermoni mulieris defuit] Apposite 1. 9. Aristænetus: 'Οδὲ μοιχὸς συμπράττων, ὡς ἀπὸ συνθήματος, τῆ τῆς γυναικὸς γνώμη, &c. Pric.

PAG. 181 Exurgens alacriter] Vide supra pag. 21. notata. Idem.

Et multifariam rimis hiantibus quassum] Glossæ: 'Multifariam, πολυπρόπως, πολυμερῶς.' In Palat. male, nimiis hiatibus. Ovidius Trist. v. 13. 'Rimisque dehiscunt.' Virgil. 1. Æn. 'Rimisque fatiscunt.' Oxon. quassatum: quod eodem cadit. Gloss. 'Quassum, σαθρόν.' Glossæ aliæ: 'Σαθρός, quassatus, fragilis.' Idem.

Quin tu? &c.] 'Hortantis est.' Servius ad 11. Eclogam. Idem.

Erasis intrinsecus sordibus, diligenter, &c.] Oxon. Guelf. pr. crassis. Hinc mallet Pricæns derasis, contra genium Appuleii, cui e in compositis passim valet a vel de; ac de supernis sordibus aliisque sumitur. Sic l. 1. p. 5. 'eluviem operose effrico:' ubi vide. Infra 'scabiem exscalpere.' Atque ita passim apnd optimos quoque e pro a vel de adhiberi solet. Recte vero jungit Pricæns 7b diligenter hisce, non, ut vulgo fit, sequentibus verbis, ac rectius dat Regius, crasis diligenter sordibus intrinsecus. Oud.

Aptum usui p. dinoscere] Pal. uctum. Pith. usu. Hand male inserit Pricæus an; certe eo sensu locus capi debet; unde et in interpretatione addidit cum Beroaldo Florid. an utile queat esse. Quid si optimumne usui? Sept. de B. Troj. l. 111. c. 23. 'Sed cupere dinoscere, barbarine, Græcine summa rerum potirentur:' ubi tamen elegantius in duohus Mss. inveni, barbari Græcine. Vide Periz. Dissert. ad l. 1. c. 20. et millies alios. Infra p. 182. 'Utiles, nec ne, processus sciscitaretur.' Mox in Oxon. ct

Par, discernere vel dignoscere e glossa : ut anud Juven, Sat. x. vs. 2. 'dinoscere verum:' in Mss. nonnullis discernerc. Sed alterum agnoscit Servius ad Virgilii Georg. l. 11. 461. ubi vide Horat. l. t. Ep. 15, 29, 'civem dinosecret hoste.' Sic enim et ubique Mss. optimi, non dis. Adi Burm. ad Ovid. I. xi. Met. vs. 835. 'Vix ut dinoscere posses.' Et ail Suet. Oth. in i. 'Ut nemo dinoseeret.' Sic supra 'dirumpere.' Vide ad l. I. p. 12. Idem. Ut erasis intrinsecus sordibus diligenter aptum usui possim dignoscere] Recreabis locum languentem sie legens et interpungeus: Ut e. i. s. diligenter, an aptum u. p. d. Oxon, possim discernere, vel dignoscere: quorum alterum abundat : in eodem, at male, crassis: melius, erasis: et adhuc melius, ni fallor, derasis. Persius argumento simili: 'Seriolæ veteris metuens deradere limum.' Glossarium: ' Παραξύω, derado, destringo.' Sie supra beie lib. v. 'comas deraderc.' Bene autem, an usui aptum. Aristophanes Acharn. Πως δ' άν πεποιθοίη τις άγ-Γείφ τοιούτω χρώμενος κατ' οἰκίαν, Τοσύνδ' ἀεὶ ψοφοῦντι; ad quæ vetus Scholiastes: ΟΙ άνθρωποι παραιτούνται έπλ τοιούτων κεράμων αναγκαϊόν τι βαλείν, φοβούμενοι το σαθρον αυτών. Pric.

Putas æs] Scriptura vetus, putasses. Colv. Scilicet ex vitiosa Beroaldinæ editionis lectione, vos, Basileenses effinxere ros putetis. Sed nos putas bene scripti et Edd. ceteræ. Pal. Guelf. etiam putasses. De malo sive ἀπό κακοῦ bene explicant viri docti, 'furto' vel 'aliquo dolo malo,' cum J. M. Palmer. Specim. t. tv. Thes. Crit. p. 698. Schegk. Præmess. c. 12. et Barthio l. xxxiv. Advers. c. 15. qui tamen notat in suo Codice glossam esse adscriptam, 'Malus arbor est pomifera.' Quasi ad aurea Hesperidum poma respiceretur; et ut nos fere similiter dicimus, Het geld wan de boomen schudden. At hie ne-

quaquam congruit. Oud. Nist nos putas as de malo haberel Ac per hoe prodacturos illud. ' De malo habere' Græcissans dixit, pro, ex malo, vel, illicito lucro. sic, 'acquirere ex malo,' Interpres vetus Sap. 15. 12. pro eo quod in Græco, εκ κακοῦ πορίζειν. Κακά κερδαίνειν, Hesiodus έργ. α'. vocat: ¿¿ àδiκίας κερδαίνειν, Isocrates ad Dæmonieum. Seneca cap. 23. de vita beata: 'Sapiens nullum denarium intra limen male intrantem admittet:' imitatus, ni fallor, Euripidem, qui χρήματα κακώς οίκους είσελ-Obrra in Erechtheo dixit. Simile apud Aristophanem, Tov Blov our de δικαίου κτασθαι. 'malo jurejurando rem quærere' apud Plautum Bacch. ει, πλούτω άπο κακής έργασίας περιγίνεσθαι, apud Democritum. Ælianus de nescio quo apud Suidam in apa. 'Απάταις καὶ ψευδολογίαις συμβιούντι, ούδεν ούδεποτε ύγιες λέγοντι, και έντεῦθεν πλουτούντι. Pric.

Acer et egregius ille maritus | Minus bene Pricaus per acrem hic intelligit 'promptum, impigrum, et expeditum.' Neque enim hoc prædicatum verc, et sequens egregius ironice est intelligendum, sed utrumque, ut millenis solet Anctor locis. Rectins ergo Floridas interpretatur 'sagax,' sive ' prudens' potius, et ad ingeninm ejus hominis stupidi est referendum. Neque tamen cum N. Heinsio substituendum rafer ex Ovid. Ep. xvi. 314. 'Utere non vafri simplicitate viri.' 'Vafer' numquam in laudem ponitur, quahic requiritur, ad illusionem tamen. Optime igitur acer. Nepos in Alcib. c. 5. 'Acerrimi viri præstantem prudentiam cognoscere.' In Guelferbytano utroque est alacer. Oud. Nee quidquam moratus, &c. acer ille] Ex his, ut videtur, Virgilii Æneid. x. ' Nec Turnum segnis retinet mora, sed rapit acer,' &c. Acrem heic intellige, promptum, impigrum, expeditum. Virgil. t. 'Acris Oronti.' Servins: Fortis, alias, velocis, quidam acrem

in unamquamque rem vegetum ac nimium tradunt.' Pric.

Accensa lucerna, &c.] Ut solent diligentius quid aggressuri. Luc. 15. 8. Id.

Discede frater] Fac te e medio. Donatus ad Andr. IV. 2. 'Discedere dicitur, qui e medio abit.' Frater ignoti compellatio, ut apud Italos hodiernos. Idem.

Probe procuratum istud] Heinsins ad dictum Ovidii locum emendabat perpurgatum, ut in Longi Pastor. I. 11. init. δ δε πίθους εξεκάθαιρεν. δ δε άββί-Your Endekey, non Enedekitey. Sed nimis abit a Mss. In D'Orvill, est perturatum. Hinc malo cum Is. Vossio ad Catull. c. 45. recuratum, quod est perpurgatum. Consule notata ad 1. viii. p. 166. 'Corporaque laniata sedulo recurare.' Quod tamen Vossins ibi adfirmat, in veteribus libris ita legi, dubito. Certe ego in nullis inveni. Dein istum D'Orvill. Oud. Donec probe procuratum istud tibi reprasentem] In Menwehmo Plautina: 'Ego tibi hanc hodie probe Lepideque concinnatam referam.' Pric. Et cum dicto, Sc.] H fa, kal els Epyov Tpáπεθ', ut 1. Apollonii. Idem.

Scabiem] In Glossis, ' Ψώρα, Scabia, Scabies, Scavia.' In P. Warnef. I. IV. de G. Long. c. 47. 'clades scabearum.' Sed alii scabierum. Isidor. 1. x. Leprosus a pruritu nimio scabiæ;' ut est in vetustissimo Ms. Leid. Vide ad p. 178. Rubies et rabia. Verum non video, qui hie locum possit habere scabies, quæ non est nisi morbus pruriginosus, sive de schurft krauwagie, qualis est frequens ovibus et canibus et hominibus. Nec facile persuadent viri docti, intelligi 'fæcem induratam,' quasi pustulas ex fera scabie oriri solitas, sive ipsam asperitudinem. Vide Cl. Schultens. ad Jobi c. 11. 8. Infra Flor. N. 15. 'Serpentium scabiem,' quidam e Mss. legunt scabrem, at male; cum illic intelligantur pediculi, qui vel Pherecydæ cutem scabebant, vel ob quorum arrosiones se scabebat. Verum hoc loco egregie conveniret scabrem sive asperitudinem. Ita confunduntur scabiedo et scabredo apud du Canginm in Gloss. Lat. Vide ibidem Colv. et G. J. Vossium in Etymol. unde et verbum scabrere apud l'acuvium in Nonio quinquies: 'Pænitudine squales, scabresque inculta vastitudine.' Sic enim Mss. optimi magno numero. p. 168, 169, 185, 226, 243. Ed. Merc. Vide et Scalig. ad Fest. v. 'Vastum,' L. Carr. Ant. I. 1, 2, Oud.

Cariosæ testæ] Legendum, cariosa testa. Elmenh. Ita Lindenbrogius notavit exarari in Florentinis membranis, et unice placuit Pricao, ut scilicet fuerit instrumentum, quo sordes deradebat, atque illud ipsum scabrosum et asperum, ut tanto melius scabredinem dolii destringeret. Testo etiam vix locum habere posse videatur, ac dolium non fictile, quod et testam vocat Juven. S. xiv. vs. 311. sed ligneum fuisse; quia tam altum fuit, ut totus vir in illud descenderit, et tamen non majoris ponderis, quam quod idem vir collo gerere potuerit : quo etiam pertinere videntur præcedentia, 'rimis hiantibus quassum.' Sed non capio, quid sibi velit cariosa. Ea vox milii videtur non significare hie posse, nisi vetustam, et quasi carie exesam, vel obsitam. Ac dolium posse vocari testam, satis probat Juvenalis, de quo dubitare non debuerat Pricæus, Videant acutiores. In Abl. testa magis inclino; ne accuratissimus in talibus descriptionibus Auctor omiserit scalpendi instrumentum. Quid si inmutes voces, scabiem vel scabrem cariosam vetusta testa? p. 158. 'Cervice cariosa vulnerum putredine.' Guelf. pr. curiose. Ond.

Exscalpere | Exculpere vel exsculpere dant Flor. Pith. D'Orv. Guelf. si fides excerptis, cum Lips. forsan et aliis, Colviumque secutæ Edd. Vulc. Merc. Wower. Sed alii Codd. et Edd. O. Vett. habent exscalpere, vel

exealperc. Ut ubivis hæc verba eorumque composita confunduntur non modo a librariis, sed etiam viris doctis. At rite attendenti patet, verba 'seulpere,' 'insculpere,' 'exsculpere' significare industriam et accuratam elaboratamque artem, sed 'scalpere,' 'exscalpere' rudiorem, levioremque sine arte operam, et merum laborem. Vide quæ notavi ad Sucton. Galbam c. 10. et perpende loca a Burm, et me citata ad Suet. Claud. c. 1. ac Nepot. in Pans. c. 1. Quintil. l. 11. Instit. c. 19. Min. Fel. e. 23. p. 240. 242. et ter in Apol. quibus omnibus locis rectum est exsculpere, sive exactissime incidere, vel litteras ac figuras faciendo vel eliminando. Sed hie corum nihil habet locum: cum non tantum nihil incidatur, nec ulla ars vel accurata fabrica requiratur, sed exteriora modo deradantur rudi opere. Belg, ufschrabben. Eadem confusio in Auson. Grypho Præf. 'Hunc locum nostra illa poëtica scabies coepit exsealpere.' In Apol. p. 412. 'Hirndines dentibus implectantur, eas una ex avibus fl. injecto rostro sine noxa periculo exscalpit.' Bene igitur Elmenh. et Seriv. a restituerunt, probante Priewo. Idem. Scabiem cariosæ testæ occipit exsculpere] An dolium testam vocat? vix putem: imo potius cum Elmenhorstio cariosa testa legendum. Interpres vetus Jobi 2. 7. 'Testa saniem radens, sedebat in sterquilinio.' In Glossis: ' 'Ρερυπωμένος, cariosus.' Ibid. ' Εὐρωτιῶν, ὁ ἡυπαρὸς, cariosus.' Oxon. et Vicent. melius, exscalpere. Pric.

Bellissimus ille pusio] In Reg. Fux. vilissimus, Pal. Oxon. Guelf. pr. D'Orv. velissimus. Hinc patet, varias lectiones natas modo ex crebra confusione b et r, nt innumeris Nostri locis. In eadem fere re superiore libro p. 171. 'Bellum scilicet pullnam.' Vide et Martial. l. III. Epigr. 63. Oud.

Inclinatam dolio, §c.] Glossarium;
 'Κύπτω, vergo, cevo, inclino.' Juvenalis IX. 'Ipsos etiam inclinare maritos.' Scholiastes ad Ejusdem I.
 'Ceventem: ad stuprum inclinatum.'
 Infra bic lib. X. de matrona salacissima illa: 'More quo didiceram, facile reclinat me.' Pric.

Superincurratus] Martialis: 'Incurvabat Hylam posito Tyrinthius aren.' Idem. Dedolabat] Subagitabat, expolibat, complanabat, in obseœno significatu. Fabrorum verbum est, qui dolando incurvati complanant materiarum asperitatem. Imitatus est antem Pomponium poëtam, qui seripsit: 'Dolasti uxorem.' Beroald.

Calamitosus faber collo suo gerens dolium, coactus est ad hospitium adulteri perferre] Pro, 'collo suo gerere dolium coactus est ad hospitium adulteri:'vel, 'collo suo dolium coactus est ad hospitium adulteri perferre:'loquendi duo genera in unum miscuit: quod nee Latinis nee Græcis res insolita. In Glossis:' Δυστυχής, calamitosus, infelix:'etibidem:'Κα-κοδαίμων, calamitosus.' Pric.

Mercedibus suffarcinati] Pleni, repleti, instructi: dixit Hieronym. 'nos suffarcinati auro Christum pauperem sequimur:' et Augustin. ait in lib. de vita Christiaua: 'Nonne aspicimus, quanto auro et argento et veste suffarcinatus exierit de Ægypto Cyprianus, doetor snavissimus et martyr beatissimus:' notissimum est illud Terent. 'Video Cantharam suffarcinatam,' Beroald.

Piissimi i. sucerdotes] Bert. Colv. et Rom. purissimi i. s. Elmenh. Immo vero Colvius primns antiquam lectionem purissimi mutavit in piissimi, auctoritate seil. Cod. Lips. cui accedunt Florent. Guelf. et Pal. cum posterioribus Edd. Sed nulla caussa est, cur eam scripturam, quam reliqui servant Codd. spernamus, spurcitici illorum sacerdotum ironice melius convenientem, quam piissimi.

Quod et bene judicavit Pricans. Quare veterem eam lectionem restitui. Adi illum ad l. viii. p. 174. ' Ridicule sacerdotum purissimam laudantes castimoniam.' p. 162. 'sacrilegos inpurosque compellantes:' item p. 183. Adde Comment. ad Petron. c. 9. ' Muliebris patientiæ scortum, enjus ne spiritus purus est.' Oud. Piissimi isti sacerdotes In codem Glossario: 'Εὐσεβέστατος, piissimus:' similis ironia illa in Apologetico: ' Dicat hie pins filius,' &c. Æneid. vi. 'Quique pii vates.' Servins: 'Vaticinantes, non mendaces.' Nec male ii libri qui purissimi : supra, ubi de hoc ipso collegio, lib. viit. Ridicule sacerdotum purissimam castimoniam landantes.' Pric.

Sorte unica pro casulis pluribus enotata] Elegans hic locus de Divinatione, quæ per sortes olim fiebat; de qua, et ad hunc pertinet ctiam locum, sic scribit in Iliada Homeri Eustathius: Εὐριπίδης δέ έν μέν Φοινίσσαις και μαντικάς τινας ψήφους κλήρους καλεί, ας δέλτοις παρασημειούντο έν τε πτήσεσιν ὀρνίθων καί λοιποίς. ἐκεί οἱ παλαιοί κλήρους νοοῦσι καί τους ύπερ μαντείας μίσθους εν δε τώ, Δέλτος κλήρους οὐ δεδεγμένη, κλήρους φασί λέγειν, ή τὰς μαντείας, ή σημειά τινα διδόμενα τῷ μάντει, ἐξ ὧν δρμώμενος προεφήτενε. Locus Euripidis postremus est ex ejusdem Hippolyto, ubi sic legimus: Οὐδ' ὅρκον, οὐδὲ πίστιν, οὐδὲ μαντέων Φήμας ἐλέγξας, ἄκριτον ἐκβαλεῖς με γῆς. Θη. Ἡ δέλτος ῆδε, κλήρον οὐ δεδεγμένη, Κατηγορεί σου πιστά, τοὺς δ' ὑπὲρ κάρα Φοιτῶντας ὅρνις πόλλ' έγω χαίρειν λέγω. Ad quæ Scholiastes: Κληρός έστι το σημείον το διδόμενον τοις μαντευομένοις, άφ' ών οί μάντεις δρμώμενοι προφητεύουσι περί τινος μελλόντων. των δὲ μάντεων οἱ μὲν τονισι προσέχουσιν, οί δὲ κλήροις. Hue respexit Tibullus: 'Ille sacras pueri sortes ter sustulit: illi Rettulit e triviis omina certa puer.' Huc etiam facit Callimachi locus Epigrammat. Græc. lib. 111, et maxime ad illius

Tibulliani lucem, quem tamen decus Musarum Scaliger non notavit, in Rittacum Mitylenæum: Είπεν. δ δέ σκίπωνα, γερουτικου όπλου, αείρας, 'Ηνίδε, κείνοί σοι παν έρέουσιν έπος (Οίδ' άρ' ύπο πληγησι θεας βέμβικας έχοντες *Επτρεφον ευρείη παίδες ενί τριόδω.) Κείνων έρχεο, φησί, μετ' ίχνια. Χώμεν ύπέστη Πλησίου. οἱ δ' ἔλεγου' τὴν κατὰ σαυτον έλα. Ταῦτ' ἀίων ὁ ξείνος ἐφείσατο μείζονος οίκου Δράξασθαι, παίδων κληδύνι συνθέμενος. Suidas: Κληδών, φήμη, μαντεία, καὶ κληδονισμοί, αί διὰ τῶν λόγων παρατηρήσεις. Colv. Una Guelf. pr. Casulis pro parvis easibus Latiuum esse haud puto. Nee etiam cusulis de parvis casis rusticis hic sumi potest. Hæc sors enotata erat in usum omnis generis hominum, etiam divitum et præpotentium : quamvis ita præbeant Mss. longe plurimi, et Edd. Vett. ac pro casulis Bert. Pith, et Edd. Ber. Junt. Ald. Colin. Bas. Verum istud pro, quod Ber. Colv. Pric. Flor. probant, non damnarem, si quidem in vetusto reperiretur Codice. Nam nec Lips, nec Florent. (errant enim Colv. et Elmenh.) nec Reg. Pal. D'Orv. Guelf. Pith. et Ed. Vulc. sec. agnoscunt τδ pro. In Ed. Vicent. est de, quod favet illis, qui ridicule capsulis conjecerunt, quasi fingentes Galli, se plures sortes habere, unam tamen semper de capsulis extraxissent, quomodo arcæ inclusæ crant Prænestinæ sortes, de quibus et vide ad Sucton. Tiber. c. 63. Unice verum est casibus, uti Lipsius quasi e suo Cod. margini adlevit, et invenit in alio, ac recte explicuit Beroaldus, ac Wower, et segg, ediderunt. Eodem vero redibit, sive in Dativo retineas casibus, sive in Ablat. malis pro casibus, id est, pront easus varii se dabant, na allerhande gevallen, et pro quæstionibus, quas consulentes homines interrogabant, hisce seil, omnibus excogitaverant, sive enotaverant, unam modo sortem, sive oraculo effatum, quod poterat convenire va-

riis casibus, quos mox subjungit, et de quibns præcipue consuli solebant divini. Non opus ergo est cum Oxon. Cod. et Ed. Scriverii legere enodata, quomodo 'fata enodare' quidam legunt l. 11. p. 28. ubi vide. Neque notata eum Pricavo e mera conjectura. Nam Mss. tantum non omnes enotata liabent, pro quo ante Colvium in Edd, prave circumferebatur erocata, licet jam melins monuerit Beroald. Infra in fine, ' vestigiis enotatis.' Pro plurimos in Palat. male plurimas.' Oud. Sorte unica casibus pluribus enotata, &c.] Rectam lectionem cum Colvio putem, pro c. pluribus e. Pro enotata antem notata malim: sic, 'sortes notis distinctæ' apud Tacitum Mor. Germ. Optime illustrando luic loco Quintilianus Decl. 1v. 'Tota in eo fallendi ratio est, non dare consulentibus quod deposeunt, sed caligine magnague promissorum varietate suspensos sie ilimittere, ut quicquid casus attulerit, potent prædictum esse.' Nec mirum a magistro artem monstratam discipulos exercere. Cicero Divinat, it. 'Utrum corum accidisset, verum oraculum fulsset.' Pric. Pro casulis plu.] Quæ ad plures rusticorum casulas esset accommodata. Quidam codices habent capsulis, quod non displicet: ut intelligas, unam sortem ex capsulis loculisque pluribus evocatam, eductamque a sacerdotibus, ut multiplex videretur, quæ tamen erat unica. Quid si legas Casibus, ut codex manuscriptus habet? ut sit sensus Sacerdotes Syriacos invenisse subtiliter sortem unicam, quæ pluribus casibus negotiisque inquirentium conveniret, et mire congrueret. Beroald. Erocata] Quidam legunt enotata : quod quadrat. Idem.

Matrim. s. captantes] Edd. pr. Ber. Colin. Bas. præbent cooptantes, Junt. pr. etiam cooperantes, Pal. Fnx. Pith. Guelf. et Ed. Junt. post. coaptantes sive conjungentes. Sed ea non est

Appnleii mens. Captantes, ut emendavit e Lips. Cod. Colvius, confirmatur a Flor. D'Orv. Oxon. et forsan pluribus, sive volentes inire matrimonium ex sortium monitu, seu indiantes quasi matrimonio, et seire adpetentes, quale sors ipsis donarct, ut fere loquitur lib. 11. p. 28. Oud. Si qui, matrimonium sorte captantes, interrogarent, rem ipsam responderi aicterogarent, rem ipsam responderi aictero, κε.] Artemidorus 1. 53. Γεωργείν, η σπείρειν, ή άροτριάν, η φντεύειν, άγαθον τοῦς γῆμαι προηρημένοις, &c. Pric.

PAG. 182 Satis liberum procreandis] Explicat Floridus, 'ut producerent segetes liberorum, nt satis sit Dativus casus. Bene, quod ad sensum. Scabri tamen quid orationi nimis abruptae inesse videtur. In Ms. Inc. satis I. procreandum. Forsan excidit verbum aliud boc paeto, jungendos matrimonio, et satis lib, procreandis arandum. Quo pertinent Isidori verba a Prica prolata ἐπ' ἀρότρφ παιδών. Ciceronis dictum apud Plutarch, in ejus vita p. 874. łoweiper tekva. et Comm. ad Planti Asin. 11. 2. Meurs. Exercit, Crit, lib. 111. c. 21. et Comm. ad Plauti Asin, 11. 2. ' Fundum alienum arat.' Inprimis Inscriptio Montfauc. Diar. Ital. p. 164. Kal ebrenulys αροτήρα τον πατέρ' ημέτερον. ac D'Orv. ad Chariton, lib. 111. c. 2. walder da' αρότρφ. Oud. Et satis liberum procreandis] Isidorns Pelus. 111. 243. Παρ' 'Αθηναίοις συνάφεια κατά νόμον, έπ' αρότρω παίδων ελέγετο γίνεσθαι. Artemidorus jam dicto loco: 'Apoupa σίδεν έλλο έστιν ή γυνή, σπέρματα δέ nal ourà ol naides. Cicero ail Atticum : 'Tertullæ abortum doleo, tam enim Cassii quam Bruti serendi.' Pric.

Arra sementis florentia] Immo sementi vel sementibus, a nominativo sementis: ut semper apud classicos scriptores. Verum tamen in Glossis legas, 'Xπόροs, sementa, semen, sementis.' Ac Neutro plur. sementa

pro segetibus apud sequioris ævi scriptores. Vide Glossarium Du Cangii. Oud. Et arva sementis florentia] Glossarium: 'Γη σπορίμη, arvum.' Pric.

Si quis de profectione sollicitus, &c.] Lib. 11. de Ægyptio propheta: 'Arcana fatorum stipilus emerendis edicit in vulgus: qui dies, &c. negotiatori commodus, quis viatori celebris, quis navigiis opportunus, mihi denique proventum hujus peregrinationis inquirenti, multa respondit,' &c. In his, ut in aliis multis, tenebriones istl ad veros verique Dei Prophetas componebant sc. Vide Judic. 18. 5. Scriptor Sapient. 13. 19. de Idoloatris simulaera consulentibus: Περί δοιπορίας ἐπικαλείται το μηδέ βάσει χρήσθαι δυνάμενον. Idem.

Quadrupedum cunctorum mansuctissimos] Philo in de Decalogo: 'Ημερώτατα, &c. βίφ ἄρωτηρ ὁ βοὺς, &c. Ovidius: ' Boves, animal sine fraude dologue.' Idem.

Et lucrum promitti de glebæ germine] Hoc ordine, quod sciam, editi omnes, et omnes Mss. qui vero pressius mecum ista verba perpenderit, ad proxime præcedentia videbit non perpendere: quid enim ad iter accingenti se cum lucro glebæ? at empturienti agros quid in votis, quid in oculis magis? post vocem pronunciari ergo putem reponenda esse, sensumque hactenus luxatum ita commode coaliturum. Si possessiones (inquit) præstinaturus quæreret; merito boves, ut et jugum, et area sementis florentia pronunciari: et lucrum promitti de glebæ germine. Idem. Et lucrum promitti de glebæ germine] Existimat Pricæus ad iter accingenti nihil esse cum lucro glebæ: adeoque ea huc non pertinere, sed retrahenda esse ad superiora post pronunciari; ut cum possessionibus et agros præstinaturo subjungantur. Verum errat vir doctus. Nihil contra Mss. et Edd. est mutandum. Nam bene advertendum est, Auctorem ita

variare orationem, ut tamen utrique membro priecedentis sortis singula iis respondentia aptet. Sic ad 'conjuncti terram proscindunt hoves' pertinent 'jungendi connubio boves et jugum, juncti paratique quadrupedum mitissimi, cervices hostinm jugo subacturi,' ad alterum ' læta germinent sata' pertinent 'sata liberum procreanda, arva sementis florentia, lucrum de glebæ germine, et præda de rapinis uberrima.' Si igitur hic demas istud lucrum de glebæ germine, nihil hic habemus, quo explicetur versus sortis secundus, et possessionis emtori contra unius illius versus sensus bis inculcabitur. Lucrum de glebæ germine est quæstus, quem facit mercator, itinera, et agros, urbesque obiens. Contra lib. 1. pag. 4. Æginensem illum mercatorem, 'sinistro pede profectum spes compendii frustrata est.' Oud.

Si prælium copessiturus, &c. utiles nec ne processus sciscitaretur, &c.] Et hoc ad veri Dei sacerdotum exemplum. 7d Urim de expeditionum successibus consuli solitum, apparet ex 1. Samuel. 30. 7. et Numerorum libro. Propertius 11, 27, 'Quæritis et cælo Phænicum inventa sereno, Quæ sit stella homini commoda, quæque mala. Sen pedibus Parthos sequimur, sen classe Britannos.' Pric. Vel latronum factionem, &c.] Lib. IV. 'Latrones remeant, &c. factionis suæ cunctis viribus.' Lib. vii. 'Nolnit esse Cæsar Hæmi latronis collegium:' et statim de eodem collegio: 'Tota itaque factione, &c. confecta: ' item viii. ' Factionibus latronum sociatus.' Idem.

Addictam victoriam forti præsagio contendebant] Arnobius lib. 11. 'Bella cum hostibus geritis, non victoriam vos credentes præliorum successibus relaturos?' Addictam est promissam. Onomasticon vetus: 'Addico, ἐπαγγέλλομαι.' pro forti Colvius sortis, non importune. Idem.

Addictum victorium forti præsagio] Frandes sortilegorum Auctor detegit, ac perstringit, quod nimirum sorte unica maximi cavillatores satisfacere pluribus conarentur, sive illi de matrimonii felicitate et successu quærerent, sen de possessionibus emendis, vel profectione instituenda auspicium captarent, sen denique de præliari eventu solliciti essent. Quippe boves conjunctos terram proscindentes (quæ sors erat) la ta omnia his omnibus præmutjate. Hæc, inquam, Appuleii mens est : et quo perspiciatur facilius, adhibebo correctionem meam, audeo dicere verissimam : addictum sortis præsagio contendebant. Verbum addicendi perfamiliare anspiciis. Tacitus primo histor. ' auctus homine, addicentibus auspiciis vocat concionem.' Sic in auguriis 'aves addicere,' vel, quod pro codem erat, odmittere, dicebantur, apud Livium, Plantum, Senecam. Vide si lubet Festum in 'Addicere,' iterum in 'Admissivæ,' et notas doctissimi Andrew Scotti in auctorem de viris il-Instribus; ubi simile mendum ab codem sublatum. Varronis locum hactenus depravatum apud Nonium in 'Tristis' recte emaculo: 'Illud vero quondam animo meo sedit' (vulgo quondam meo fecit) int ego non metuam fulmen, non haruspicem tristem simul addici' (vulgo ac dici) 'non quæro.' Videndum porro, situe apud Festum, in 'Præpetes,' restituendum pro re, addicant, ubi legitur indicent. Emendatum potro alterum a me Apuleii locum placet eadem opera subdere. Apul. lib. de Den Socratis: 'ut Annibali somnia orbitatem oculi commoneant, Flaminio anspicia periculum cladis prædicent, Attio Navio miraculum cotis adjiciant.' Scribo pradicant, Attio N. m. c. addicant. Quod ad alites, quæ volatu auspicia facerent, numeratæ buteo, sanqualis, immusculus, aquila, vulturius, anctore Festo. De reliquis auspicioruni

cerimoniis idem in 'Præpetes,' in 'Oscines,' et Gellins lib. vt. cap. 6. Stewech. Nemo dubitavit dein de veritate lectionis addictum, quam expressit jam olim Ed. Junt. post. et post Wowerinm reliquie. Addictam sortis adscripsit margini etiam Salmas. Sed vide notam sequentem. Non adeo certa est visa altera Stewechii Colviique conjectura sortis, Pricæo licet placita, et a Florido in contextum recepta. Nam sorti quidem dant Edd. Junt. Ald. Colin. Bas. pr. sed forti est in Mss. O. et Edd. primis, ut Colvins ceterique viri docti exhibnerunt: idque Inbens retinco, sed mutata distinctione, addictam forti, præsagio c. id est, a Diis destinatam viro forti, contendebant præsagio. Nisi quis vellet vel sie retinere, addictam sorti sive fato. Vide tamen latius nota sequenti. Certe fortis pro sortis dici nequit. Nam Fors nihil est nisi l'ortuna, casus fortuitus. Sors est fatum, destinatum enique, sive divinationis species et oraculum: licet millenis locis rudes librarii ens voces confederint. De verbo 'addicere' vide plura ad l. 111, p. 52. · Meditatus innoxios casus adversus culpæ non potest addicere.' Oud.

Cervices hostium jugo subacturi, et prædam, &c. capturi] Bene quierit Floridus, quod ceteri prave neglexerunt, quo hic Nominativus pluralis, nt esse prima specie videtur, sit referendus. Sed nimis audacter et temere hine conflavit id, quod vides lector, desumptum ab co ex Collatione Cod. Pith. suboctuiri, et captuiri: cni vir doctus adscripserat optime, ac Salmas, margini adlevit. Mallem ob consensum Codicum ad anacoluthon referre, de quo vide ad l. iv. p. 65. Nisi putarem leniore medicina sanari posse ulcus; ut nempe vel legatur, addictan rictorian fortibus, &c. subacturis et capturis, vel potins, quia in Mss. est oditum vel aditam forti, reponendum, editam victoriam fortis prasagio, &c. subacturi et capturi; nt sit Genitivus singularis. Aiebant sortis sum præsagio editam sive enunciatam esse victoriam viri fortis, quippe qui subigeret, &c. Edi vero verbum esse oraculis et vaticiniis proprium, eleganter docuit Broukh. ad Tib. 1. 4. 67. 'Deus edidit ore.' Idem.

Divinationis ejus astu] Tò ejus non est in Florent, Elmenh. Ex illo itaque et Pal. deleverunt Wower. Pric. et Flor. et Elmenh. ac Scriv. uncinulis incluserunt. Non agnoscunt hanc vocem quoque Lips. Reg. Fux. D'Orv. Pith. Oxon. cum Ed. Junt. post. Nec tamen putem de nihilo insertum, sed ex littera s corruptum, cum illa significaret seiliect. Confer notata ad lib. 111. p. 61. 'pessima scilicet sorte.' In Oxon. Guelf. pr. captiose. Oud.

Contraxerant pecunias] Reponi volebat veterum Edd, ante Colvium omninm lectionem corraserant Pricaus. Verum obstant Mss. multi, certe Flor. Oxon. Lips. Palat. et quæ scripsi ad lib. 11. p. 30. ' Quodcumque vel ignotorum miseratione, vel amicorum benivolentia contraximus.' Sed in D'Orvill, et Pithœanis membranis exaratur convaserant. Hinc aliquando conjeci convasarant, i. c. astu et dolo malo paraverant, et recondiderant. Terent. Phorm. t. 4. 13. ' Aliquid convasassem, atque hinc me protinus conjicerem in pedes.' Idem. Divinationis astu captioso contraxerant non parras pecunias Πολλήν έργασίαν, ut Act. 16. 16. in non dissimili argumento. Accius apud A. Gellium xIV. 1. 'Aures verbis divitant Alienas, suas ut auro locupletent domos.' Interpres Nicomachæorum IV. 9. & 6. Προσποιούνται ιατροί τινες είναι, ή μάντεις σοφοί, ίνα δόξαντες ωφέλιμοι είναι τοις κεγρημένοις, τὰ ἐκείνων παρακερδαίνωσι. Et bene astu divinationis. Gellius ubi supra: 'Qnæ temere aut astute vera dicunt, præ ceteris quæ mentiuntur pars ea non fit millesima.'

Pro contraxerant, repone veterum editionum scripturam corraserant: lib. vii. 'Viaticulum corrasi mihi:' lib. viii. 'Avidis animis corradentes omnia:' x. 'Summulas diurnas corradere:' et xi. 'Sufficientem corrasi summulam.' Terent. Adelph. 'Minas decem corradet alicunde.' Pric.

Argenti satietate jam defecti] Omisit Floridus, quod bene Pricæus argenti defessi præferens, unde sna hansit, monere, tunc inserendam copulam et, ut bene viderat ille, et Sciopp, hinc ctium legens. Beroaldus, qui inepte explicuit, 'viribus succumbentes in argento ferendo,' scribit, quosdam legere refercti, sive pleni et onusti; non vero ita in Codd. Mss. esse, nt supponit Scioppins. Sed et falsum est, cos ' satietate argenti fuisse defessos.' Tune non furati fuissent anreum cantharnm, ut infra liquet. Ad hæc argumenti, si Bertinum hand bonum Cod. excipias, habent Mss. omnino omnes, uti et Ed. Junt. post. sive destituti et exhansti per assiduas interrogationes, quia argumenti sive ejusdem sortis satictas jam ceperat homines, quibus præ nimis frequenti repetitione fastidio et vilis erat. Sic argumentum est carmen lib. xi. p. 245. 'Edixerat; quod argumentum referebat interim majorum antecantamina votorum.' Plura dabunt Scheffer, et J. F. Gronov, ad Phædr. F. 38. ' Hoc argumento est tuta hominum tenuitas.' Duo juncti ablativi occurrunt sexcenties, et defectus is dicitur, qui non sufficit amplius ei rei, quam huc usque egit, vel agendam sibi sumsit, præ quovis impedimento, innumeris locis. Vide ad p. 184. et Indicem notarum, et quos in illis laudavi. Ceterum contra Mss. et Edd. ordinem Floridus edidit arg. jam sat. In Oxon. est satietatem. In nullo vidi satiate, de qua adi Drakenb. ad Sil. lib. Iv. 100. Quæ vox pro satietas restituenda e Mss. Plinio lib, v. c. 1. et Solino ex 4. optimis

Mss. et Ed. Ald. 'quos satias vitæ tenet.' p. 27. Ed. Salm. Sic rursus p. 30. 'Ad periculum agat satias,' vulgo quoque. Oud. Assiduis interrogationibus argumenti satietate jam defecti] Id est, assiduarum interrogationum satietate argumento defecti. Defecti, dry-pump'd: ut Nostrates loquuntur: at in Ms. Bertin, et vetere Vicentina editione, argenti satietate, non argumenti legitur: unde ego, non magna mutatione, tentabam, A. i. et argenti s. i. defessi: tale illud 111. de latronibns: 'Opulentiæ nimiæ nimio ad extremas incitas redacti.' Dixerat supra paulo, pecunias non parvas corrasisse cos: imo publica minificentia saginatos, crebrisque vaticinationum mercedibus suffercinatos: quid ergo mirum tales 'argento defessos' dici? Fessum autem, magis proprie de animo quam de corpore dici, ex Servio, ad finem quarti, si memini, demonstratum. Pric. Defecti] Viribus succumbentes in argento ferendo, quidam legunt jam referti: hoc est, suffarcinati, plenique. Beroald.

Ad viam prodeunt, via tota, quam n. c. l. pejorem] Liber vetus, viam totam. Colv. Nec aliter legas in Palat. Oxon, D'Orv. Pith. Fux. Guelf, utroque. Quod ni vulgato prætulerit, male se facturum putat Pricæns, per ellipsin scil. pronominis ea, nt millies. Verum tamen alind quid latet elegantius, et quod e suo codice ipse adscripsit Lipsius; ad viam prodeunt, vium, tota quam nocte confecerumus, longe pejorem. Sic Mss. et Edd. Vett. lib, xt. p. 216, 'Sequebatur bos, in creetum levata statum, bos omniparentis deæ simulacrum: elegantissima epizeuxi, quam amat Noster cum optimis Poëtis et Oratoribus. Vulgo, erat ca bos. Ond. Ad viam prodeunt, via tota quam nocte confeceramus, longe pejorem Horatius Serm. 1. ' Postera tempestas melior, via pejor,' &c. Oxoniensis et Lipsii Ms. viam totum, &c.: quod ni vulgato prætulerim, male me facturum puto. Pric. Lacunosis incilibus, &c.] Vide Beroaldum. Idem. Lacunosis incili] Inciles fossæ dicuntur, quæ in viis fiunt, ad aquam deducendam. Cato: ' Per hvemem aquam de agro depellere oportet, in monte fossas inciles puras habere oportet.' Dicinius et incilia neutro genere. Idem, 'incilia aperire, aquam deducere in vias, et segetem curare oportet, nti fluat.' Ulpian. tit. de rivis: 'Incile,' inquit, est locus depressus ad latus fluminum, ex eo dietus, quod incidatur : inciditur enim vel lapis, vel terra, unde primum aqua ex flumine agi possit.' Elices quoque nonnulli vocant sulcos aquarios, quorum meminit Columella: quibus humorem omnem eliciebant, et extra segetes derivabant. Lacunosum autem dici profundum, depressum, concavum, constat, a lacunis: quæ et ipsæ sunt fossæ, in quibus collecta aqua stare consuevit, quarum mentio est apud poëtam, sie scribentem: 'Unde cavæ tepido sudant humore lacunæ,'

Stagnanti palude fluidam] Lib. 1v. 'Et valles illas agminibus stagnantibus irrigans.' Pric.

Sublurie] Inepte Boxhorn, ad Spartiani Hadrian. t. 111. Hist. Aug. p. 771. quasi e Vet. Ed. legit divisim sub luvie, ut luvies sit dicta pro illuvies. Adi Pric. Amm. Marc. lib. xv. c. 4. ' nec limosa subluvie tardatur properans flumen.' Oud. Sublurie canosa lubricam] Glossarium ab H. Stephano editum: "Υπόκλυσις, subluvies.' Onomast. vetus: 'Subluvies, poros.' Glossarium Isidori dictum: 'Alluviis: coenosis locis:' merito autem tales 'lubrici.' Claudianus Mamercus: 'Ut solemus in iis locis, quæ vel humoris assidui subter-Invionum ' (mel. subterluvionibus) ' cedentia, vel levi '(scribe læri) ' prono Inbrica sunt,' &c. Ita apud Nounium Lucilius 'iter labosum' dixit. Pollux t. 1. ubi de viarum discriminibus: "Υφυγρα, διάβροχα, ὑποφέροντα τοὺς πόδας, &c. ὀλισθηρὰ, τοὺς πόδας ὑποσκελίζοντα. Pric.

Vix tandem ad campestres semitus, &c. evadere potui] In vetere Onomastico: 'Campestria, πεδινά χωρία.' Donatus ad 1. 2. Phorm. 'Evadere, est per obstautia pervenire:' et ad Andriam: 'Evadere, est per quamenque difficultatem ad aliquid pervenire.' Idem.

Et ecce nobis repente, &c.] Servins ad Æneid. 11. 'Hac particula utimur quoties aliquid repentinum volumus indicare:' et Donat. ad 1v. 7. Adelph. 'ecce dicitur, cum repente triste aliquid, &c. intervenit.' Idem.

Manipulus armuti supercurrit equitis] Vereor, ut Latinum sit manipulus equitis. Nam licet 'eques,' 'pedes' de pluribus junctim et collective dicantur, nemo tamen, credo, scripsit 'turma equitis,' 'cohors peditis.' In Florent, est manipuli, in D'Orv. Reg. Oxon, Fux, Guelf, utroque, Inc. munipulis. In omnibus vero Mss. arm. supercurrunt equites. Quare non est ambigendum de illa lectione. Sed quæritur, quomodo legenda sit prima vox. Scriverius edidit, manipuli a, supercurrent equites. Sed malim cum Pricao servare ipsum singularem numerum munipulus, per ἐπεξήγησιν, een bende gewapende ruiters. Sic 'pedites tot millia,' 'modii tot millia,' &c. de quihus plus semel egi ad Cæsar, et Hirtium. Vide Indicem notarum. De 'cohortibus' et 'manipulis equitatus' sive equitum consule Ill. Schelium ad Hygin. p. 85. Lipsium de Mil. Rom. p. 60. Viros doctos ad Sueton, et me ad Front. lib. Iv. c. 1. 6 26. Contra turma de peditibus Ammian, Marcell. Vide tamen, num sub voce manipulis aliud quid lateat, quo armati hi equites fuerant. Non enim fuere justi milites, sed 'pagani;' ut patet p. 183. et κωμῆται, nt Luciano vacantur t. 11. p. 609. Oud. Nobis, &c. manipulus armati supercurrit equitis] Qni statim urgente sermone comprimunt, promerent cantharum subreptum. Simillinum Genes. 44. 3. 4. 5. vide: ubi et de scypho ablato: adde et Judic. 18. 22. 23. 24. Oxon. armati supercurrunt equites: quod existimo genuinam scripturam: supercurrunt est et in tribus aliis Mss. Pric.

Cohibentes equorum curruli rubie] Cum in plerisque et optimis Mss. inveniatur id, quod post Colvium [vid. VV. LL.] admiserunt omnes editores, nihil rursus temere est mutandum. Certe pro curruli, pro quo in D'Orv. currili, Oxon. Fux. Guelf. pr. cursiculi, in Pith. civili exaratur, non reponendum currulium cum Pricaeo. Passim enim Appuleins, Poëtarum more, amat rei adseribere, quod est personarum, vel contra: ut sæpissime monendum habui, p. 183, 'lucubrabant pervigilem farinam.' p. 188. 'Ardentem Philosetæri vigilantiam.' Si quid innovandum hic foret. alia liæc res instituenda foret via, Scilicet vox equorum otiose abundat: et pro ea est equum in Edd. Colin. Bas. sec. Sed non conspicitur in Palat, Cohibentes dant cum Bertino et Pith, Edd. omnes ante Colvium, Hinc ergo fieri possit, cohibente se curruli rabie, sive inhibente. Cohib. &c. ceterosque desunt in Guelf, sec. Oud. Ægreque cohibita equorum curruli rubie] Lib. 1v. 'At illi canibus ægre cohibitis,' &c. Hesychius: Δυσκάθεκτοι, δυσκράτητοι, δυσκόλως έπεχόμενοι. Oxon. et Colvii Ms. curriculi: at nec curruli, nec curriculi videtur, sed currilium vel currulium scribendum: supra lib. 1v. 'Ut hercle ipse sentirem non asinum me, sed equum currulem nimia velocitate refectum.' Gloss. 'Δρομεύς ιππος, equus currulis: ' et, ' Τροχηλάτης Ίππος, currilis egnus.' Gloss. aliæ: ' Currulis ennus, σύν άρματι αγωνίζομενος.' Pric.

Colloque constricto, §c.] Plant. Amphitr. 'Manifestum hunc obtorto collo teneo Furem flagitii.' Supra lib. vit. 'Collo constricto reducunt eum,' &c. ubi constringere, est πνίγειν. Matth. 18.28. Κρατήσας αὐτὸν, ἔπνιγε. ad quem locum uberius notavi. Idem.

Urguenti sermone comprimunt, sc.]
Onon. urgente: nec mala tamen altera scriptura. Glossæ: 'Urgnet, ἐπεί-γει, κατασπεύδει, ἐπίκειται.' In vetere Inscriptione: 'Urguente fato sanum ipse necavit se.' Comprimere, hic est παραβιάζεσθαι. Idem.

Auctoramentum sceleris] Quo scilicet, instar gladiatoris, et milites, qui proposito mercedis vel stipendii lucro se muneri vel militia addicunt, invitatiscelerise obstringerunt. Cic. r. de Off. c. 92. 'Est enim illis ipsa merces anctoramentum servitutis.' Vell. l. 11. c. 28. 'Auctoramentum jugulati civis.' C. 66. 'Auctoramento funebri invitare ad necem,' Vide infra p. 190, 'metallo pudicitism auctorata est:' et Beroald. .fuctoratum male in Palat. Ond. Promirent ocyus aureum cantharum, promerent auctoramentum illud sceleris sur] Ita bene Beroaldus, cum antea potius legeretur. Oxon, autem, expunctis mediis hisce, Promerent auctoramentum illud s. s. De auctoramenti voce cundem Beroaldum vide. Glossæ: 'Miodos eis λουδον, auctoramentum.' At hic 'auctoramentum sceleris' id videtur esse quod lib, 11. Paterculus 'sceleris invitamentum' vocat. Pric. Promerent potius] Lego, ocius: inclamant enim milites, ut ocius, hoc est, cito ac celeriter sacerdotes illi depromerent, proferrentque cantharum furto subtractum. Annotandum, 'aureum cantharum' dici a Lucio nostro, quam 'phialam' dixit Lucian, sie scribens : ανάθημα φιάλην χρυσήν κλεψαντες ύπο τῆ θεῷ ἔφερον : id est, 'oblatam phialam auream furantes intra simulachrum Dew exportarunt.' Beroald. Auctoramentum sceleris] Pignus ac

vinculum, quod illos furti alligat, quo in furto deprensi continentur. In 111. Suet. commentario scripsi, auctoratos vocari gladiatores, qui se vendunt ludo quasi addicti. Hinc auctoramentum pro obligatione sine pretio et mercede, qua auctoratus mancipatur. Seneca lib. 1v. de Beneficiis: 'Hominem viralem venalis animæ crebris auctoramentis accendebat.' M. Tull, in t. Officiorum: 'Merces,' inquit, 'auctoramentum servitutis est: cui consimile est illud Appuleianum. Lo enim fere modo dicitur 'auctoramentum sceleris,' quo 'auctoramentum servitutis:' potest et simpliciter positum videri, pro argumento, indicioque et pignore sceleris illorum ac furti. Idem.

In operto] Oporto Pith. aperto editur a Vicent. Junt. pr. Aldi, Colin. sed perperam : ac recte operto vindicavit Pricans. Res ipsa loquitur, fortum in occulto peractum simulatione sacri, vel, ut ait Lucianus, cum Deæ Syriæ simulacrum ex Denm matris sacrario et reméver rursus sustulerant, ut proficiscerentur, t. 11. p. 609. sive 'ex fani donario,' quo repositus est cantharus et simulacrum, p. 183. Cic. Par. 1v. 'In opertum bonæ Deæ accessisti:' et mox, 'in operto fuis-11. Oud. Quod simulatione solennium qua in operto factitarerant, &c.] Colvins, quæ in aperto f. quod si rectum, in aperto hic, est quod 'in propatulo et conspicuo' dixit in Apologia: at si in aperto sacrificabant, quæ coma a pulvinaribus Deæ cantharum furandi? quin potins solos sacrificasse dicimus in sacello Deæ quopiam et ab ejusmodi secreto furandi opportunitatem captasse? Oxon, heic: Quod de simulatione, &c. quæ lectio probabilis valde: 70 de sæpicule abundat in Appuleio nostro. Pric.

Ab ipsis pulcinaribus] Hoc ad crimen venerandum. Ovidius: 'Ante ipsam, qua mors foret invidiosior, aram.' Idem.

Matris domini] Lego matris Deorum: hoc est, Cybeles: quæ mater Denm nominitatur. Beroald.

PAG. 183 Adhuc luce dubia, &c.] Id est, (nt Marc. 1. 35.) πρωί ἔννυχον λίαν. Hesychius: 'Αμφιλύκη' ὅρθρος, τὸ λεγόμενον λυκόφως. Ovidius: 'Dubiæque crepuscula lucis.' Seneca Hippol. 'Dum dubia lux est.' Idem Troadibus: 'Dum premitur dubius nocte vicina dies.' Isidorus Orig. v. 31. 'Crepusculum est dubia lux, nam creperum dubium dicimus.' Opponitur 'lux certa' apnd Quintilianum Declam. x. 'Nec jam, nisi cum luce certa, tugatisque sideribus, &c. vanescebat.' Pric.

Mendaci risul Editiones omnes habent mendoso. Sed legendum esse mendaci, quis non vidit? Accedit praeterea auctoritas codicis Fulvii a Pricaro probati. Florid. Atqui non ita habet Ursini codex, sed ejus est conjectura. Nequaquam est vero simile mendaci a librariis in mendoso, quod Beroaldus sine exemplo interpretatur 'doloso,' fuisse depravatum. Tune potins reponendum videretur mendacissimo, ut vitium e scripturæ compendio natum sit. Non displicet Colvii invidioso; donec certins quid expiscetur alins. Oud. Mendoso risu cavillantes] Mendaci non dubito legendum, ex libro Fulvii. Pric. Mendoso risu] Sæpe risu facetoque mendacio homines elabuntur ex crimine manifestario, et hæc quoque disciplina rhetorica est: ut si objectum sit turpe aliquid quod negare non queas, responsione joculari eludas, et rem facias risu magis dignam quam crimine: sicut fecisse Ciceronem proditum est, qui cum inficiari non posset pecuniam se domus emendæ causa a Publio Sylla reo accepisse, quam prins se accepisse negaverat: urbano dicto diluit mendacium, et risit satis, dicens, Prudentis et cauti patrisfamilias esse, quod emere velit, empturum se negare, propter competitores emptionis: sie nunc isti impuri sacricolæ, in furto manifesto deprensi, doloso risu et astuta cavillatione sacrilegium in religiosum officium converterunt. Beroald.

Quan plerique insontes, &c.] Oxon. Qua plerumque i. et, verbo antecedenti, sed male, securitatem. Pric.

Propter unicum caliculum | E Mss. caliculum leg. dixi in Miscell. Wass. Scilicet in Misc. Observ. vol. 11, p. 396. Licet cantharum prostet etiam in Lius, Guelf. Reg. D'Orv. Pal. Oxon, Par. et Edd, post Colvinm, qui recte sententiam mutavit, restitui cum aliis et Pithwano caliculum, quem ante vocatum cantharum fuisse adleverat Glossator quis; inde in contextum irrepsit. Sed eleganter fingit Appuleius, istos nebulones sceleris sur externandi caussa cantharum sive poculum magnum vocasse nune caliculum sive parvum modo calathum et evathum. Ipse se Auctor illustrat. cum lib. x. p. 222. 'Anreum cantharum 'contra adpellat 'grandissimum calicem.' Nec tantum Cato et Celsus caliculum de parvo poculo adhibnerunt, sed plures. Hine enim pocillator etiam nominatus est servus, sen puer 'a caliculis,' qui aliter 'ad evathos.' Adi omnino J. F. Gronov. lib. 11. Observ. c. 21. p. 118. Oud.

Noxios religionis antistites a. d. vocari capitis] Floridus tacite recepit innoxios, prebantibus id etiam Brautio et Pricaco. Immo in Coll. Voss. clare legitur innoxios. Nihilominus contra reliquos Mss. et Edd. nolim temere noxios damnari, sive reos sacrilegii, et læsæ sen violatæ religionis. Sie norius pro reo Tacito lib. v. Ann. c. 11. 'Ut noxium conjurationis ad disquisitionem trahebat.' Auson, Carm. Pasch. 8. 'Noxia quem scelerum plebes tremit.' Tum vitiose Guelf. pr. Oxon. a m. pr. disseratum. Posset vocaritis, quod est in Pith. et O. Edd. Colvio prioribus, aliquo modo defendi pro vocareritis; ut

per interrogationem admirantium pergant loqui. Sed præstat multum scriptura Codd. Flor. Reg. Oxon. Guelf. Pal. Par. Lips. rocari. D'Orv. vocati. Idem. Noxios religionis antistites ad discrimen vocari capitis] Infra hic: 'Ac ne legis quidem severitate, &c. ad discrimen vocabo capitis.' Innoxios non male monitum a Stewechio legendum. Sensum (etsi a nebulonibus hujusmodi satis importune editum) idem quod supra lib. vii. ubi de Fortunæ seævitate: 'Varias opiniones, imo contrarias nobis attribuit: ut malus boni fama glorietur, contra, innocentissimus quisque noxiorum more plectatur.' Pric.

Hac et alias similes affanias frustra ablatrantes cos] In Mss. vulgaribus cuncta liæc per Ablativum, quem Colvius et segq. exceptis Elmenhorstio et Scriverio, hic prætulerunt, efferuntur, præterquam in Mss. Florent. Pith, et Bertin. Is vero procul dubio effictus est a librariis, quia non ceperunt terminationen blaterantis esse Accusativum pluralem, et hinc mutarunt, Hac et alia Edd, Junt. Ald. hac et alias Edd. veteres ante Colvium. In Florentinis nou est has et similes (de quo vide ad lib. 1v. p. 80.) sed has alias similes. De affaniis adi Voss. in Etymol. Ablatrantis est in O. Edd. Vett. In Oxon. ablacteratis, al. alternantes, Palat. ablateratis, Inc. adlatratis, Guelf. pr. abblatteratis, Reg. D'Ory, blateratis vel blatteratis cum Colv. et Vulc. Ed. sec. sieut blatterantes jam conjecerant Beroaldus, et J. Gulielm, in Plauti Trin. c. 4. Sic lib. x. p. 216. 217. Perspiciens malum istum verberonem blaterantem, et nescio quas affanias effutire.' Male Stew. Elmenh. et Seriv. edidere adblatterantes. At quia in plerisque est abl, omnino existimem recte a Brantio divinatum esse obblat, ut exhibuerunt quoque Wower, Pricæns, Floridusque. In deliciis nostro est Auctori præpositio ob in Compositis, ut

paullo ante 'obverberat.' Sed sæpe abit in ab. Consule modo notarum Indicem. Non vero per tt, sed unicum t, scribendam esse vocem docet syllabæ bla correptio apud Poëtas idoneos. Salmasius margini adlevit oblatrantes. Oud. His, &c. affaniis frustra obblateratis] Ut solent sontes criminis objecti; infra lib. x. ' Modo liane, modo illani partem scalpere capitis: et ore semiclanso nescio quas affanias effutire, ut nemo eum prorsus a culpa vacuum merito crederet.' Glassarium: 'Blaterat, ματαιολογεί.' Blato, (fort. blatero,) ' ματαιολόγος.' Vicent, ablatrantes: et ita Beroaldus legit: vide heic notas Colvii, qui alteram lectionem reposnit. Pric. Ablatrantis] More latrantium canum vociferantes : potest et legi blacterantes : quod proprium est corum qui mendacia funditant, et affanias jactant. Ber.

In Tullianum compingunt] Calputnius Flaccus Declam. IV. p. 386, 'Video carcerem publicum saxis ingentibus structum, augustis foraminibus tenuem lucis umbram recipientem. In hunc conjecti, robur Tullianum prospiciunt, et quoties jacentes ferrati postis stridor excitat, examinantur, et alienum supplicium exspectando suum discunt.' Elmenh. Omnes scil. non quosdam vel alios; ut male vertitur pro illos in Luciano t. 11. p. 609. Oud. Statimque vinctos in Tullianum compingunt] Ob cantharum a Matris Deum pulvinari subreptum. In Plantina Menechmo ille: 'At ego te sacram coronam surripuisse Jovi scio: Et ob eam rem in carcerem ted esse compactum scio.' Pric.

Quod gerebam, apud fani donarium] 'Donarium' hie non intellige 'templum,' nt ait Pricæus, sed proprie conclave templi et fani, quo reponebantur dona et ἀναθήματα. Vide ad Virg. Æn. x11. 149. et ad Lucan. lib. 1x.516. 'Nec Eois spleudent donaria genimis.' Oud. Apud fani donarium] Apparet vel ex his verbis non in

aperto ista mendicabula sacrificasse. 'Donarinm' heic, templum intellige, ut in Floridis: 'Ibi donarium Dew opulentum:' sic, 'concio,' 'civitas,' 'senatus,' &c. vide xviii. 7. A. Gellium. Pric.

Altera die productum me, &c. vanui subjiciunt] 'Produci' heic proprie: supra lib. vIII. 'Ad mercatum producimur:' ubi dicta p. 169. vide. Idem.

Per iter arduum scrupis] Donatus ad v. 4. Andr. 'Nimis molestæ sunt pedibus scrupulosæ viæ.' Idem. Pariter] Lege, per. Beroald.

Nec die tantum, verum perpeti etiam nocte lucubrabant pervigilem farinam] Curtius lib. v. 'Ne nocturna quidem quiete diurnum laborem relaxante.' Pervigilem metonymice pro pervigiles: ea operis enim pistorii disciplina. Firmicus 11. 10. Mathes. 'Eorum artes erunt aut sordida, aut squalidae, ex quibus vigiliae perpetuae operatoribus exiguntur: quales sunt confectores coriorum, fullones, lanarii, pictores' (scribe, pistores,) &c. Pric. Verum perpeti cliam nocte, &c.] Vide supra p. 35. dieta. Idem.

Sed mihi, ne rudimentum servitii perhorrescerem, novus Dominus loca et lautia prolixe præbuit] Oxon. Sed dum rudimentum, &c. hand æque bene: nam et Lucianus τὸν ἐπὶ μισθζ συνόντα, ne quid servile timeat, ait laute initio tractari. Vide et Suidam in καταχύσματα. Idem.

Et ciburiis abundanter instruxit præsepium] Lib. VII. 'Præsepium meum passim hordeo repleri jubet:' ad quem locum p. 142. notata confer. Idem.

PAG. 184 Illa otii suginaque beatitudo] Puella supra vi. ad hunc asinum ipsnm: 'Inter cibos delicatos, et otium profundum, vitaque totius beatitudinem,' &c. Idem.

Molæ m. adstituor] Pricæns cum Tollio malebat hic quoque edi molam, quia lib. 111. init. est 'tribunal adsti-

tuor.' Et passim sic Auctor aliis etiam compositis jungit Accusativum; nt aliquoties habnimus, et aliquot exempla rursus colligam ad p. 187. ' sermo meas defertur aures.' Vide et Arntzen, ad Plin. Paneg. c. 23. Sed contra Codd. consensum nihil innovandum censco. Cur enim hos casus potius non variarit? quod elegantiæ est. Matutino Pith. Oud. Molæ, quæ maxima videbatur, matutinus adstituor | Fortasse molam, &c. adstituor: sic supra 111. 'tribunal adstituor:' ad quem locum confer Servium cxxxv1. 5. adductum. Videbatur, est, erat: vide olim pag. 5. ad Apologiam notata. Pric.

Velata facie, &c.] Eleganter Secundus in Anthol. lib. 1. c. 33. N. 21. de asino: Οὐχ ἄλις ὅττι μύλοιο περίδρομου ἄχθις ἀνάγκης Σπειρηδὸν σκοτόεις κυκλοδιώκτος ἔχω. ubi vide Brodæum. Oud. Velata facie, propellor ad incurra spatia, &c.] Velata facie, ne vertigo laboii officeret. Ita Sampson, effossis oculis, in pistrinum missus, Judic. 16. 21. Pric.

In orbe termini circumfluentis] In Pal. et Fux. sic ti, in Pith. tinini. Ait vero Pricœus, termini mendosum esse, aut quid velit nesciri. Verum rectissime explicuit Floridus, esse 'exterius latus semitæ, quod altius exsurgens cohibebat jumentorum pedes, ne extra canalem vagarentur.' Omnia enim dicuntur termini, quibus quis circumscriptus exspatiari ulterius nequit. Oud. In orbe termini circumfluentis, &c.] Tò termini (de quo nihil nemo) mendosum est, aut quid velit nescimus. Pric.

Vagarer errore certo] Pacatus Panægyrico: 'Quin ipsos viæ implicabat errores: et nunc dexter, nunc lævus, nunc vestigiis suis obvius, incertum iter ancipiti ambage tenebat.' Qui locus facile quem inducat ut incerto in Appuleio malit: at certo errore δξύμωρον est, qualia plura in hoc Scripto. Errore, quia in orbem jugiter errabat:

certo, quia machine alligatus, in eodem semper orbe versabatur: nee putuit incerta ponere vestigia, et huc illuc ferri. Apposita ad linuc seusum ctiam que de Planetis a Beroaldo adducta. Idem.

Nec tamen sagucitatis ac prudentia mea, &c. obtitus] Vide supra p. 77. aduotata. Idem.

Cum inter homines agerem, vidissem, &c. | Sui hie oblitus est Auctor. Non enim solum, cum homo erat Lucius, viderat tales molas ab asinis circumagi; sed etiam ipse asinus factus similes machinas circumrotaverat, Dixerat enim Auctor lib. vii. p. 113. ' Namque ordenm menm frictum, et sub eadem mola meis quassatum ambagibus venditabat. Milu vero per diem laboriosæ machinæ adtrito,' &c. Cautius ergo Auctor Dial, Asini Græcus, qui priora narraverat t. 11. p. 597. hoc loco p. 010. modo dicit: έγω δέ ἡπιστάμην, δπως χρή ἀλείν, πολλάκις μαθών, vel, ut in aliis, παθών, προσεποιούμην δέ αγνοείν. Oud.

Tamen ut expers et ignarus operis, stupore mentito defixus harebam \ Stuporis voce heic utitur Latinissime. In fragmentis vett. Poctarum: ' Domiti modo terga juvenci Quid premit, et tenerum currere cogit equini, Dum stupet, ac novus est?' Servius ad Æneid, vr. ' Hæe autem pertinent ad victimarum explorationem: ut. si non stupuerint, apte probentur.' Pontius μεταφορικώς de homine, in vita Cypriani: 'Aiunt Apostoli literæ, neophytos præteriri debere: ne stupore gentilitätis nondum fundatissensibus adharente,' &c. et Florus 11. 12. 'Tertius' (dies) 'captivos, ipsumque Regem,' (exhibnit) 'attouitum adhue, tanquam' (malim et tanquam) ' subito malo stupentem,' Pric.

Quod enim rebar] Perperam contra Mss. et Edd, Scriverius ejecit τδ enim. Namque illud eleganter post quod sive quia παρέλκει. Terent. Hec. 111. 1. 31. ' Quia enim qui cos gubernant.' Immo diserte intra p. 194. 'Quod enim putaret ab ea profectum.' Lib. x. p. 227. 'Quod enim sarcina prægnationis oneratam eam relinquebat.' Lib. x1. p. 252. 'Quod enim sedulo percontaveram:' ubi etiam errat Pricæus. De Philos. Mor. p. 614. 'Quod enim his rebus nocetur.' Sic Mss. Vulgo, Et enim. Oud.

Vel otiosum certe cibatum iri] Lib. vii. 'Domi me conclusum et otiosum, hordeo secto fabaque et vicia saginari.' Pric.

Circumsteterunt me, &c. atque, &c. plagas ingerentes acervatim, &c.] 11. Μποςαδ. 3.26. παραστάντες εξ έκατέρου μέρους, εμαστεγούν αὐτον άδιαλείπτως. Idem. Plagas ingerentes] Sic 'fustes congerere' apud Phwdrum. Idem.

L't cunctis consiluis abjectis, ilico scitissime taniæ sparteæ totus inniæus, §c.] Lib. tv. 'Statni jam dolis' (quos heie consilia vocat) 'et fraudibus abjectis, asinum me bonæ frugi Dominis exhibere.' Terent, tv. 1. Andr. 'Quantasque hie snis consiliis mihi confecit sollicitudines.' Virgilius x1. 'Consilio versare dolos aggressus, et astu.' Idem.

Hac subita sectie commutatione, &c.] E converso in de Deo Socratis: 'Nee enim mens illa a sua perpetua secta ad quempiam subitum habitum dimovetur.' Idem.

Risum toto cœtu commoveram] Lib. viii. 'Cachinnos circumstantibus commovebat.' Idem.

Maxima dici parte transacta] Horatius: 'Quarta jam parte dici.' Ennius apud A. Gellium: 'Magna cum lapsa dici Pars foret.' Virgilius: 'Melior quoniam pars acta dici.' Id.

Refectione indigus] Indigus, quod habent Guelf, pr. Oxon. Bert. est a Beroaldo in contextum receptum: cum alii et Edd. pp. item Junt. pr. Ald. haberent indignus. Jungi autem τὸ indigus solet Genitivo, nusquam, quod sciam, Ablativo; nisi quis forsan ita legendum putet locum Cice-

louis in Parad, IV. 'rebus ad victum necessariis indigum:' de quo consule J. Hild. Withofium in Orat. de Pace A. 1746. p. 32. &c. D'Orvill. indigens, quomodo in Solino e. 52. ' nullius ad eseam opis indigi.' Mss. 5. et Edd. Ald, cum Grass, dant male indigent. At Mss. Florent, Pal. cum Edd. Vulc. sec. Elmenh. Seriv. dant indiguus; quod quidem et ipsum alibi non occurrit, sed et a ceteris Mss. in quipus est indignus, corroboratur, et Analogite est conveniens. Indiguas enim ab 'indigeo' formatur, ut 'adsiduus' ab 'adsideo,' 'continuus' a 'contineo,' &c. Oud. Eximie fatigatus, et refectione virium vehementer indigus] Indigus refectione virium, quia eximie fatigatus. De Paulo Act. 9. 19. Λαβών τροφήν, ενίσχυσεν. adde quæ ad Act. 27. 34. adnotata. Pric.

Fance perditus] Sic 'tussi perditus' Lucilius apud Donatum, Eun. 11. 3. vide supra ad lib. 1v. init. notata. Idem.

Inoptabilis officinæ disciplinam cum quadam delectatione arbitrabar] Apud Petronium: 'Alternos opponebam foramini oculos, et veluti quodam cibo replebam me.' Arbitrabar, inspiciebam: ut sæpius in his libris. Inoptabilis, ἀπεύκτου: (ut apud Virgilium 'inamabilis') κατὰ νοτί στέρησιν. Vide 11. 6. A. Gellium. Hesyehius: 'Απόθητος' μὴ φιλούμενος. Idem.

PAG. 185 Vibicibus livedinis Idem, libidinis. Colv. Sic et Pal. Flor. D'Orv. Fux. Pith. Guelf. et Oxon. miscens bet r, rivicibus libidinis. Floridus hie hypallagem statuit pro livedine vibicum. Salmas. in Plin. Exerc. p. 89. legit livedineis: ut sape vidimus eis et iis contracta fuisse in is. In Guelf, pr. libidis. Hine forsan simplicior lectio vera sit vibicibus licidis. Quid tamen, si livedinis sit Adjectivnm a Nominat. 'livedinus,' ut 'cærulus' et 'ewruleus,' aliaque. Certe hue facit locus e Flor. N. 9. 'si quis ex illis lividinis' sive invidis: ubi itidem in Mss. Flor. et Voss. Coll. est libidinis, in aliis lividis. Hinc verbum 'lividinare' pro livore laborare apud Petron. c. 138. de quo vide N. Heinsii et J. G. Grævii untuas litteras in Epist. Corp. t. IV. pag. 306. 307. &c. Licidulis, quod voluit Markland. ad Stat. lib. Iv. Silv. 9, 24, non videntur corrupturi fuisse librarii: vicibus Pith. Oud. Vibicibus livedinis totam cutem depicti] Pollux 111. 8, ubi de ergastulariis et mancipiis: Μωλώπων τὸ δέρμα μεστον έχειν. Huc referas Hesychiana illa: Φοινίκους μάστιγας, διά τδ τὰ νῶτα φοινίσσειν. Depicti, venustissime; apud Plautum ille; ' Meum futurum corium pulchrum prædicas, Quem Apelles atque Zeuxis duo pingent nigmentis ulnicis.' Pric.

Scissili centuncuto] Guelf. pr. sciscili, Oxon. a m. pr. scissibili, D'Orv. cicili: ex quo, cave, ne effingas cilicio vel cilicino, de quo vili veste præter Salm. ad Solin. c. 23. 'tentoria cilicia' (sie Mss. tres, bene), multi collegere multa, et adi potius ad lib. r. p. 5. 'futili centunculo:' et Markl. d. loco. Hie quoque, ut ibi, in Pal. D'Orv. Edd. Junt. Ald. Colin. centuculo. Ond. Scissili centunculo magis inumbrati quam obtecti] 'Frigida consuti velabant ingnina panni.' In vetere Onomastico: 'Centunculus, yvaφάλιον.' Cyprianus Epist. LXXVII. ad fideles in mecallo constitutos: 'Panis illic exiguns, &c. vestis algentibus deest:' confer quæ supra in hanc mentem p. 4. adnotata, et, quod verbum inumbrati spectat, vide Suidam in επιλυγάζεσθαι. Pric.

Nonnulli exiguo tegili tantummodo pubem injecti] Agatharcides de mulieribus in Ægypti aurifodinis versantibus: Οὖτως ἐζωσμέναι δυσπροσάπτως, ἄστε μόνην τὴν τοῦ σώματος αἰσχύνην κρόπτειν ἀλήθουσιν. Idem. Exiguo tegili] Juvenal. 'Et tegetis pars Dimidia brevior.' Infra hoc lib. 'Stramen aliquod, vel exiguum tegimen parare.' Idem.

Tunicati] Onomasticon vetus: 'Tu-nico, χιτωνίζω.' Idem.

Frontes litterati] Glossæ veteres: Litteratus, γεγραμμένος.' Hoc sæpius in Plauto. Petronins: 'Eum hac nota litteratum esse.' Seneca etiam Ludo de Morte Claudii 'litteratum Cilicem' dixit. Servorum nequam frontes inuri inscribique a dominis solebant. Diogenes Laertius lib. IV. de Dionis patre ante servo: Εχων ου πρόσωπον, άλλα συγγραφήν έπι του προσώπου, της του δεσπότου πικρίας σύμβολον. Ulpianus Fragmentis: 'Dediticiorum numero sunt, qui pœnæ canssa vincti sunt a domino, quibus vestigia scripta fuerunt:' ubi recte alias scriptum, quibusve stigmata scripta f. Cajus enim de iisdem: 'Aut in quorum facie vel corpore quæcumque indicia aut igne aut ferro impressa sunt.' Quo facit D. Augustinus in Epist. ad Galatas: 'Stigmata dicuntur note quædam pænarum servilium; ut si quis, verbi gratia, servus, in compedibus fuerit propter noxiam, id est, propter culpam, vel hujusmodi aliquid passus fuerit, stigmata habere dicatur: et ideo in jure manumissionis inferioris est ordinis.' Qui locus plane ad hos dediticios nostros servos pertinet: ut et ille Isidori Origin, 1x. ' Propter suppliciorum notas, quas manifeste perpessi sunt, ad dignitatem civium Romanorum non pervenerunt.' Tertullianus de Resurrectione carnis: 'Oro te, si famulum tuum libertate mutaveris, quia eadem caro atque anima permanebunt, quæ tlagellis et compedibus et stigmatibus olmoxiae retro fuerant.' Nec plura addo in re manifesta. Dixit de his frontibus inscriptis abunde Lipsins Elect. 11. p. 58. Colv. Frontes litevatil Macrobius Saturnal, 1, 11, 'Servus compeditus, inscripta fronte.' Valer. Maximus vi. 8. Vinculorum pæna coërcitus, inexpiabilique literarum nota per summam oris contumeliam inustus.' Bion de patre suo apud

Diogenem Lagrtium: "Εχων οὐ πρόσωπον, ἀλλὰ συγγραφὴν ἐπὶ τυῦ προσώπου, τῆς τοῦ δεσπότου πικρίας σύμβολον. vide et in 'Ιστρίανα Hesychium. Martialis: 'Et numerosa linunt stellantem splenia frontem: Ignoras quid sit? splenia tolle, legas.' Pric.

Capillum semirasi] Servitia, quæ in pistrinis et ergastulis semirasa erant. Turnebus Adversar. lib. xx. cap. 9. Lipsius Elect. lib. 11. c. 15. Scaliger ad Catullum p. 54. Elmenh. Ed. Vicent. semirasci. Id. Capillum semirasi] Cyprianus ubi supra: 'Semitonsi capitis capillus horrescit.' Artemidorus: 'Οπότερον δ' ὰν τῆς κεφαλῆς ψολυν έχοι τις, οὐκ ὰν εὐσυνείδητος, els ἔργον δημόσιον κατακριθήσεται' τοῦτο γὰρ κὰκεῖ παράσημόν ἐστι τοῖς δικαζομένοις. Pric.

Pedes annulati] 'Compede suras Cruraque signati nigro liventia ferro.' Martialis: 'Has cum gemina compede dedicat catenas Saturne tibi Zoilus, annulos priores.' Idem.

Tum lurore deformes] Supra lib. 1. 'Lurore, &c. deformatas.' Wower. cutim l. d. illepide, cum præcesserit, 'cutim depicti.' Idem.

Atque adeo m. luminati] Martian. Cap. lib. 1. p. 17. vs. 27. p. 237. 6. lib. 1x. p. 305. 20. Tertullian. Apolog. Wass. Atque adeo male luminati] Fortasse melius ideo reponas. Pric.

Ut in modum pugilum] Ambrosius de Officiis libro 1. fol. 8. 'Quoniam qui non subscripserint ad coronam, non tenentur ad laborem certaminis; non se perfundunt oleo, non oblinunt pulvere, quos manet gloria, exspectat injuria.' Tertull. de Pallio c. 4. de corona militis c. 3. Elmenh.

Qui pulvisculo perspersi dimicant] Vix possum credere non irreptitia esse: sunt tamen et in Oxon. Ms. Pric.

Farinulenta] Farinulenta, fidenter cum Scriverio exhibui. Lipsii enim ct Florentinis membranis accedunt Regins, Fux. D'Orvill. Palat. Pith.

Guelf. ambo; et antiquos to cinis in feminino genere usurpasse, jam Lexica docent ex J. G. Vossio in Anal. lib. 1. cap. 29. quem omnino vide, et Scalig. ad Ausonii Parent. cap. 27. Maff. in Mus. Ver. p. 171, 'cinis bic adoperta quiescit.' Dein curie D'Orv. forsan pro cariei: quia ita scripserunt quidam librarii, nescientes, cincre feminine posse dici, sed sequitur ' cervice cariosa;' ubi in l'alatino etiani curiosa. Ond. Farinulento cincre sordide candidati] Hesychius : Κατηθαλωμένη τεφρωθείσα. Alluditur hic ad morem Veterum magistratus toga candida petentium: quo et pertinet Onomastici illud: ' Candidatus, Aevκοείμων.' Sordide candidati, δεύμωρον, quale viit. 'deformiter formati.' Bene autem tribuit sordes pistrino. Firmicus III. 10. ' Eorum artes erunt. aut sordidæ, aut squalidæ, &c. quales sunt confectores coriorum, &c. pistores' (ita supra p. 184, legendum monui), &c. et ibidem c. 11. 'In talibus artibus positos, quæ gravibus oronibus,' (scribe odoribus, vel operationibus) 'ant sordibus squalidæ sunt: ut sunt fullones, aut coriorum confectores, aut caligarii, vel pistores,' &c. Pric.

Quid, vel ad quem modum, &c.] Sic $\pi \hat{\omega} s \hat{\eta} \tau l$ Matth. x. 19. Idem.

Muli senes, vel cantherii debiles] Non equi et asini tantum, sed et muli pistrinis adhibiti. Isidorus (ex Veterum ut videtur quopiam) Orig. x11. 1. 'Mulus, &c. jugo pistorum subactus, tardas molendo ducit in gyrum molas.' τὸ vel est et, quod plus semel (ni fallor) monitum. Idem.

Capita demersi] Guelf, pr. a m. sec. Oxon. a m. pr. demensi. Ill. N. Heinsius ad Ovid. Fast, lib. 1. vs. 141. et Valer. Flacc. lib. viii. 65. volebat deversi vel diversi. Confer notata ad p. 179. h. l. Sed et vide ad Nasonem et Valerium commentarium Burmanni, docentis, mergere sæpe nihil aliud csse nisi omuino declinare, depri-

mere. Adde quæ scripsi ad Lucan, lib. vii. 183, 'Signiferi mersere caput:' ubi miror, enm sensum non admitti a Burmanno. Stat. lib. 11. Silv. cap. 1. 'Tollis mersum luctu capnt.' Senec. lib. 1. Nat. Quæst, c. 16. de Pathico: 'Cum compressus erat, et caput merserat.' Boëth. l. 111. Cons. Phil. pros. 11. 'In terras capite demerso.' Eginhart, in Vita Caroli M. c. 32. 'Equus capite deorsum merso decidit.' Male enim hoc Clar. Cannegieterus ad Aviani Fab. xt. mutari conatur in verso. Adde Interpretes ad Silium lib. x. vs. 78. ' Erroresque fene sollers per devia mersa Nare le-Immo et infra lib. x. pag. 230. gravedine somno lenta jam demersus.' Qui locus egregie firmat Valerium l. viii. 65. 'lumina somno Mergimns.' Præterea initio Heinsius inculcat qui. Sed contra Appuleii genium, de quo consule notata ad lib. 1. p. 16. Oud. Circa præsepia cupita demersi] ' Demersi,' κύψαντες, qua voce summa ingluvies denotatur. supra p. 151. notata. In vetere epigrammate: 'Cerne ut demerso torridus ore bibat.' Pric.

Moles Palcarum] D'Orvill, insulse, mores. N. Heinsius ad Ovid, lib. v. Metam. vs. 450. et 1. F. 450. substituere conatur, sicut hinc alibi citat, culmos. Accedere viro ingenioso nequeo. Bene grandes acervi magnique cumuli dicuntur moles: ut sæpe a Nostro aliisque magnum quodcumque corpus vocatur moles. Adi ad lib. vi. p. 119. 'Pinnarum nutantium molibus.' De sarcina lib. vii. p. 144. 'Tanto me premebat pondere, ut sarcinæ molem elephanto, non asino paratam putares.' Tum Oxon. a m. pr. Guelf. pr. puleorum. Oud.

Cervice cariosa vulnerum putredine]
Ni exulcerati sequeretur, maluissem
ulcerum: vulnera sive ulcera linjusmodi video pantices dicta. Gloss.
' Pantices, ἕλκη κτηνῶν ἐν τραχήλφ.'
Ibidem: ' Panceps, ἕλκος κτήνους ἐπι-

τραχηλίου,' scribe, Paulices, έλκη κ. ξ πιτραχήλια. Pric.

Follicantes naves, &c.] Sic 'narium folles,' Prudentius in περιστεφ. dixit. Glossarium: 'Follex, ἀσκὸς, θύλακος καμίνου.' Glossæ aliæ: 'Φύσα χαλωέως, follis.' Idem.

Hiulci] Vide qua olim p. 113. ad Apologiam allata. Idem.

Pectora copulæ sparteæ tritura continua exulcerati] Juvenalis: 'Tritoque trahunt epirhedia collo Segnipedes, dignique molam versare nepotis.' Pollux de bajulis tractans, τριβήν dixit. Τύλη (inquit) έκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τοίς τραχήλοις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀχθέων γινομένη τριβή. VII. 29. Talia et Hesychii illa : Χειριβρώτφ δεσμώ τοίς πυκτικοῖς ἱμᾶσι διὰ τὸ τὰς σάρκας διακόπτειν και αναλίσκειν, supra lib. VII. ' Per diem laboriosæ machinæ attrito:' adeo male heic trituræ vox a nonnullis mutata. Copula heic, est quam paulo supra 'tæniam sparteam' dixit: sic 'stuppa tortas copulas,' apud Nonnium Accius: ubi et doctissimis viris qui pro stuppa, sipa scribunt, non possum assentire: ita enim et 'stuppenin tormentum' in Apologia Noster. Idem.

Perpetua castigatione ossium tenus renudati] Vide supra p. 144. sub f. notata. 'Castigat, νουθετεί, δέρει.' Ita Latinus το Pauli ὑπωπιάζειν, 'castigo' vertit. Passim hoc sensu ctiam in Jure occurrit, extenditurque ad fustes et ad flagella. Idem.

Multivia circumcisione] Negligenter Elmenh. Scriv. et Flor. Edd. habent multijuga. Tum circuitione posset adstrui loco Capitol. in Maximinis cap. 3. 'equum admisit multis circuitionibus.' Sed circumcursione sine dubio vera est lectio, quam etiam servavit Ed. Junt. post. probata itidem a Scriv. Pric. Florido. Guelf. pr. circumcusione. Discursus jam vocavit p. 184. Gyros poëta incertus apud Pith. 1. v. Epigr. p. m. 134. 'Linque precor gyros. Poteris pistore ministro

Candentis quadræ munus habere sedens. Per te namque terens Cererem, patiere labores, Quos, quærens natam, pertulit ipsa Ceres.' Sie legest ille locus. Frustra igitur divinaverat quoque Sopingius, circumpisatione vel circumtrusatione. Ond. Multivia circumcisione] Scribe cum Florent. Cod. et Colvio, circumcursione. Pric.

Veterna atque scabiosa macie] Guelf. pr. Oxon. a m. pr. veterana, Guelf. sec. uterrima. At Reg. Fux. et D'Orv. eum Lips. veterna pro veternosa, inveterata, ut edidere Colv. Vulcan. Ed. pr. Merc. Wow. Pric. Flor. probavitque Barthins I. xxxuu. Advers. c. 5. e Fulgentii 'veterna rupe;' sed non satisfacit. Magis idoneam auctoritatem desidero; licet eo satis inclinem. At substantive 'morbi veterno inplicatus' dixit quoque Auctor lib. x. p. 216. Oud.

Talis familiæ funestum mihi etiam metuens exemplum, &c.] 'Talia jam metuens misero mihi parari.' Interpres vetus Tobiæ vn. 11. 'Expavit, sciens quid evenerit illis septem, &c. et timere capit ne forte et linic similiter contingeret.' Lib. IV. hoc eodem sensu: 'Tunc ego, miseri commilitonis mei fortunam cogitans,' &c. et viii. Quæ res incutiebat mihi non parvam sollicitudinem, videnti tot vulneribus largiter profusum cruorem: ne quo casa Deæ peregrinæ stomachus, ut quorundam hominum lactes, sic illa sanguinem concupisceret asininum.' Calpurnins v. Declam. de carcere publico: 'In hunc conjecti robur Tullianum prospiciunt, &c. et alienum supplicium exspectando' (bene Lipsins aspectando,) 'sunm discunt.' Nec forsan aliud heic exemplum quam supplicium. Tacitus Annal. xv. 'Adversus sontes novissima exempla meritos,' Gell. vi. 14. 'Veteres nostri exempla pro maximis gravissimisque pænis dicebant.' Cicero Philipp. xiv. 'Crudelissimis exemplis

interemit.' Idem.

Veterisque Lucii fortunam recordatus, &c.] Vide supra p. 133. notata. Idem.

Ad ultima salutis me tandem trusum, summisso cap.] Quod ad Participium detrusus adtinet, verissime judicavit Brantius. Sic diserte in uno Florent. scribitur, al. detruxus. Vide Drakenb. ad Liv. lib. xxvi. c. 19, § 4. In Edd. Vett. usque ad Colvium legitur, et ad ultima salutis me tandem trusum : sed tune copula et abundat. Et ad ultima salutis jum detrusus cum Wower. et Pric. edidit Vulcan. Ed. sec. sed in prima cum Colv. et Merc. et ad ultima s. jam detrux. Nec satis accurate varias Mstorum lectiones exhibuerunt viri docti. Nam in Florentinis membranis exaratur : Et ad ultimum salutis me tandem trusus, supra me scripto meæ. In Palat. Et ad ultima s. me tandem trus, atque ita Oxon. nisi quod ultimum et trusum misso habeat. D'Orvill, et Guelf, ambo, et ad ultimum s. meæ (me Guelf. pr. et sec. a m. sec.) tandem trus. In Pith. ultimam salutis me tandem trusum. Immo Bertin, et ad ultima s. metam detrusum, si fides excerptis meis. Certe in Regio et Fuxensi Codice est sic: Et ad ultimum salutis meæ tandem trus. summisso. Al. transubmisso. Scilicet omnis error natus est, quod sus exciderit ob viciniam detrusus summisso. Hine, quia putarunt Accusativum esse trusum, ex metam de fecere me tandem: unde reliqua variata sunt. Nam adparet clarissime, a Stewechio verissime emendatum esse, quod multis confirmavit Pricæns, et jam ante me receperant Scriverius et Floridas, et ad ultimam salutis metam detrusus. Sic lib. II. p. 30, 'navis ægre ad ulterioris ripæ marginem detrusa.' Sil. Ital. lib. xv. 43. 'Stygias Erebi detrusit ad undas.' Passim detrudi dicuntur, qui pejorem accipinut sortem. In Septim. de B. Tr. lib. IV. c. 2. 'Ac restantes detrudere umbonibus, moxque detrusos obtruncare.' Sic optime Ms. Perizon. Vulgo, repulsos. De ultima salutis meta vide Pricæum, et notata ad lib. 111. p. 61. Oud. Et ad ultima salutis jam detrusus, &c.] Vicent. edit. et Oxon. Ms. E. a. u. s. me tandem trusum, &c. bene itaque a Stewechio emendatum, E.a. u. s. metam detrusus. 'Salutis meta ultima' est, quæ Petronio, 'fatalis meta:' sic supra 1v. 'ultimas vitæ metas' dixit : et lib. viii. exennte, 'Fortunæ ultimum turbinem.' Pro detrusum, Lipsius, Cœlius Rhodig, et alii detrux malunt: quæ vox ut quid sit nescio, ita alteram rectiorem præsto. Æmilius Probus de Dionysio in vita Timoleontis: 'Ut non solum auribus acciperetur, sed etiam oculis cerneretur, quem, et ex quanto regno ad quam fortunam detrusisset.' Sic, ' de summo telicitatis gradu ad ima detrusus,' apud Horatii veterem Scholiasten: 'in luctum et dolorem detrudi,' apud Ciceronem ad Q. Fratrem: et, 'Ad mendicitatem detrudere se,' apud I'lautum Menæchmo. Pric.

Summisso capite mærebam] Horatius: 'Demitto auriculas, ut iniquæ sortis ascllus.' Glossæ: 'Καθειμένος, δ στυγνδς, dejectus, submissus,' &c. Idem. Ingenita mihi curiositate, δτ.] Quam

alibi 'familiarem curiositatem' vocat, et infra hoc libro 'genuinam curiositatem.' Idem.

Priscæ poëticæ divinus auctor] Ejus elogia collegit Lipsins ad Velleium, quihus adde Antholog. lib. 1. c. 67. Elmenh.

Gratias asino meo memini] Tertullianus cap. 42. de Præscript. 'Ceterum nec Præsidibus suis reverentiam noverunt:' figura Græca. Pric.

PAG. 186 Variisque fort. exercitatum] Verum ait Stewech. in talibus majorem usum esse vocis exercitus, quam exercitatus. Sed creberrime confundi eas, nec sine exemplo esse ultimum, videre lector potest ad Sueton. Tiber. c. 6. 'pueritiam habuit

exercitam.' Sicut contra in bonam partem l. x. p. 231. Vir alioquin cxercitus pro exercitatus. Quare non ausim admittere Stewechii conjecturam, licet et eam Pricæus suam fecerit. Oud. Variisque fortunis exercitatum] Reposnerim, exercitum. Virgilius: 'Nate Iliacis exercite fatis:' ubi Servins: 'Fatigate: nam exercitatus peritum significat.' Gell. lib. xx. cap. ult. 'Per negotiorum intervalla, &c. exercitus defessusque sum.' Idem 1x. 3. de Philippo Macedone: ' Negotiis belli victoriisque affectus exercitusque.' Macrob. in Saturnal. ' Ego Disarium nostrum inexercitum non relinguam:' supra heic lib. vt. ' Ærnmnis exercita.' Pric.

Etsi minus prudentem, multiscium certe reddidi! Πολυμαθίη enim οὐ νόον διδάσκει: ut olim Heraclitus dixit. Pro etsi, malim si reponi: nec enim plane imprudentem se vocat, at modeste prudentiæ opinionem detrectat, Idem.

Suare comptam] In loco l. I. [vid. Not. Delph. ad h. l.] legendum, vera compertu. Hic suarem compertam erit fabulam, quæ comperta est, esse suavis. Et sic etiam in Pithmano. Quia tamen Mss. ceteri et Edd, habent suave comptam, neque ut fictam fabulam, sed veram historiam narrat Auctor, ·adprime milii placet altera Colvii conjectura, suare conditam: ut passim de lepore et suavitate orationis dicitur. Sexcenties vero Anetor neutrius generis adjectivo pro adverbio utitur, ut aliquoties monendum habnimus, Suave comptam] Lege suavem compertam: sic supra 1. 'Me vera comperta memorare.' Pric. Suare comptam] Suaviter ornatam: nomen pro adverbio est. Potest congruenter legi compertam, ut codex manuscriptus habet. Beroald.

Qui me pretio suum fecerat] Supra heic, 'Adest, ut dato pretio rem suam secum ferat.' E converso lib. x. 'Qui me nullo vendente comparaverat, et sine pretio summ fecerat.' Pric. Bonus alioqui vir, et apprime modestus] Χρηστὸs, ἐπιεικήs. Vide ad Matth. 1. 19. notata. Infra hic lib. x1. 'Vir alioqui gravis, et sobriæ religionis observatione famosus.' Idem.

Pessimam, &c. conjugam] De eadem infra: 'Ad detegenda quoquomodo pessimæ feminæ flagitia:' infra lib. x.' Proprius pessimæ feminæ filius:' ibidem: 'Nescius fraudum pessimæ mulieris:' et 11. 'Hi pessimam fæminam statim, &c. vivam sepeliendam,' &c. Euripides: 'Ω παγκακίστη, καὶ γυνή τί γὰρ λέγων Μεῖζόν σ' ὅνειδος ἐξείποι τις ἄν; Idem.

Ante cunctas, &c. longe deterrimam] Virgilius: 'Scelere ante alios immanior omnes:' et alibi: 'Ipse ante alios pulcherrimus omnes.' Florid. 3. Noster: 'Præcipuum beneficium, et longe ante cetera præcellens.' Idem.

Ut hercules ejus vicem cgo quoque, &c. ingemiscerem] Glossarium: 'Doleo vicem tui, et vicem tuam, συμπάσχω σοι' Idem.

Nec enim vel unum vitium nequissima illi famina deerat] Q. d. 'Hospitium calamitatis: quid verbis opu'st? Quamvis malam rem quarens, illic reperias.' Plautus: 'Vah: quid illa potest pejus quidquam muliere memorarier?' Non unum (inquit) vitium deerat illi. Auctor ad Herenium IV. 'A quo tandem abit iste vitio?' Theopompus de Philippi R. sodalibus, in Excerptis Polybianis: Tl των αἰσχρων ἡ δεινων αὐτοῖς οὐ προσ- ῆν; ἡ τl των καλων καl σπουδαίων οὐκ ἀπῆν; Idem.

Flagitia confluxerant. scæra, sæva]
Tertullian. ad uxorem l. 11. c. 4. 'Quis
conjugem suam ad convivium Dominicum illud, quod infamant, sine scæva suspicione dimittat?' Sic recte
Scaliger. Vulgo sua suspicione legitur. Elmenh. Sed omnia, prorsus ut in
quandam cænosum latrinam, in ejus animum flagitia confluxerant] Cicero in
Verrinis, de Apronio: 'Immensa ali-

qua vorago aut gurges vitiorum turpitudiaumque omnium.' Arnobius 1. v. de Jove : ' Neque ullum turpitudinis genus est, in quo ejus non nomen consociatis libidinibus consecratis: ut videatur miserabilis prorsus ullam non esse causam ob aliam natus, nisi ut esset criminum sedes, &c. locus quidam expositus, in quem spurcitiæ se omnes scænarum colluvionibus derivarent.' Philo lib. quod Deus immutabilis: Σύστημα καὶ συμφόρημα κακῶν ἀθρόων καὶ ποικίλων εἰς ἐν είδος συνυφασμένων. E converso, 'sinceram bonarum artium congeriem,' Claudianus suum Mallium vocat : cui simile Ausonii illud: 'Qnid alind et quam ex omni bonarum artium ingenio collecta perfectio?' Notemus obiter locutionem, 'quasi in sentinam confluere.' Sallustins Catilinario: 'Postremo omnes quos aut flagitium aut facinus domo expulerat, hi Romam sicut in sentinam confluxerant.' Scriptor de Excidio Hierosolymitano IV. 6, 'Ex diversis regionibus principes flagitiorum quasi in sentioam confluxerant,' Salvianus I. III. 'Quid est aliud pene omnis cœtus Christianorum quam vitiorum sentina?' et vii. ubi de Carthagine agit : 'Fœtebant, ut ita dixerim, cuncti illius cives cœno libidinis, &c. unam illic putes fuisse libidinum fornicationumque sentinam : cœnum, quasi ex omni platearum et cloacarum labe collectum.' Affine Taciti illud Annal. xv. 'Per Urbem etiam, quo cuncta undique atrocia aut pudenda confluunt:' et illud apud Declamatorem in Sallustium: 'Quo, tanquam in imam voraginem, cœtus omnium vitiorum excesserat.' Pric.

Viriosa, chriosa] Mulierem viri adpetentem Beroaldus ad l. hnjus p. 178. existimat dicendam viriosam, quia virosus a virus venit, de quo ad l. vii. p. 145. 'spinas virosas.' Sed ibidem æque Mss. plerique et Edd. exhibent male viriosas, atque hic viriosa in Reg.

Fux. Oxon, Pith, Pal. D'Orv. et Edd. Vett. At putcin ego viriosum a vires derivari, et nil nisi validum significare. Sed virosum prima longa a virus, at prima brevi a rir descendere, ut et Lucilius docet in Nonio p. 494. Ed. Merc. Quin immo virosa diserte legitur in Florent, et Bert, ut Vulc. Ed. sec. Wower, et Pricæus edidere. Apposite omnino Scipio apud Gellium l. vn. c. 12. 'Qui non modo vinosus, sed virosus quoque sis:' quo loco egregie confirmatur Fux. Ms. non in mea Coll. lectio vinosa pro ebriosa, merito probata Roaldo et Pricao. Quantopere ludat in similibus sonis Anctor, vidimus et ad I. v. p. 92. Oud. Scava, sava, virosa, ebriosa, pervicax, pertinax, &c.] Terentius v. 8. Eunnch. 'Fatuus est insulsus, tardus,' &c. ubi Donatus : 'Hæc pro acervo vitiorum,' &c. Auctor ad Herennium ubi supra: 'A quo tandem abest iste vitio? &c. suæ pndicitiæ proditor est, insidiator alienæ: cupidns, intemperans, petulans, impius in parentes, ingratus in amicos, infestus in cognatos, in superiores contumax, in æquos et pares fastidiosus, in inferiores crudelis, in omnes intolerabilis.' In quibusdam bic Mss. injuriosa: in aliis jurgiosa: et in aliis, (nt et Oxoniensi,) ririosa : id est, viri appetens, salax, libidinosa. Colvius (quod eodem cadit) rirosa. Servins ad Æneid, xn. 'Virago dicitur mulier quæ virile implet officium : id est, mulier quæ viri animum habet : has Antiqui viras vocabant:' ubi si (quod dicere non audeo) mutandum quid, virosas, vel viriosas legendum. Porro in Fuxensibus membranis, vinosa, non ebriosa, legitur: ut vox unaquæque præcedens sequentem adsonantem habeat: quod cum non infrequens Scriptori isti, probabile et hoc loco factum. Pric. Pervicax, pertinax In de Deo Socratis: 'Pervicaci audacia, pertinaci spe.' Donatus ad IV. 1. Hecyr. 'Pervicax: perseverans cum quadam vi.' Onomasticon vetus: 'Pervicax, εδστατικός.' 'Pertinax, διάτονος.' Idem.

In rapinis turpibus avara, in sumptibus facilis profusa] Λαμβάνουσα ἀφ' ὧν ούκ έδει, και μη είς & έδει διδούσα: ut 111. 23. apud Jul. Pollucem. Cicero in pro Cælio: 'Quis in rapacitate avarior? quis in largitione effusior?' Sallustius: 'Alieni appetens, sui profusus.' Idem: 'Quos pessima ac diversa inter se mala, luxuria atque avaritia vexabat:' quod ante apud Livium Cato, lib. xxxxv. 'Diversisque duobus vitiis avaritia ut luxuria civitatem laborare.' Seneca pater Octavia: 'Avaris manibus et perdat, rapit.' Seneca filius Epist, cxx. ' Nemo non quotidie et consilium mutat, et votum, &c. nunc pecuniam spargit, nunc rapit :' et Præfat. lib. 1. Nat. Quæst. 'Non est tibi frons ficta, &c. nec avaritia, quæ quod omnibus abstulit, sibi negat: nec luxuria pecuniam turpiteramittens, quam turpius, &c. reparet.' Tacitus Annal. xiii. de Narcisso: 'Cujus' (Neronis) 'vitiis per avaritiam ac prodigentiam mire congruebat. Ammianus l. xxit. ' Nec largiendi, nec rapiendi, &c. tenuere aliquem modum.' Scriptor de Hierosolymit, excidio vii. 4. 'Ubi se flagitiis ingurgitaverunt, dissipando proprias successiones, diripiunt aliena.' Auctor de cibis Judaicis in operibus Tertulliani : 'Sequitur' (avaritia) ' præcurrentem luxuriam : quicquid hæe per vitia consumpserit, illa per scelera restituit, orbe criminum recurso, ut rursum luxuria eximat quicquid avaritia congesserat:' nbi pro recurso, reciproco malim; et pro eximat, exinanint legi. Dio Cassins de Νετοπε: Πολλά χρήματα άνηλίσκετο. &c. πυλλά δὲ βιαίως ήρπάζετο. Idem de M. Antonio : Τὰ ἀλλότρια ήρπαζε, καl τὰ οἰκεῖα προίετο. Apud Herodianum Pertinax : Τὰ μεγάλα, καὶ ώς έτυχε χαρίζεσθαι, ούκ αν περιγένοιτο, εί μπ έκ τοῦ ἀρπάζειν, καὶ βιάζεσθαι. Chrysostomus Homil. 22. ad Antiochenos: Πολυτελή φοροῦντας Ιμάτια, πολλήν περιβεβλημένους τὴν φαντασίαν, &c. τὰ πάντων ἀρπάζοντας, πλεονεκτήσαντας. Plinins, etsi argumento diverso, ad lunc locum concinne: 'Momento nihil magis esse vitandum quam istum luxuriæ ac sordium novam societatem: quæ cum sint turpissima, discreta ac separata, turpius junguntur.' Lib. 11. Epist, 6. Idem.

Inimica fidei, hostis pudicitiæ] Valentinianus Novell. 11. de Manichæorum secta: 'Inimica publicæ disciplinæ, hostis fidei Christianæ.' Idem.

Calcatis divinis numinibus] Forte Christianæ religioni addictam innuit. Colv. Passim sic 'divinum unmen' et 'divina numina' occurrunt, nt p. 186. 'Omnia divina numina:' ubi male alii divina, ahi numina expungunt. L. x1. init. 'divino numinis nutu.' Crebro 'deorum numina.' Vide ad l. v1. p. 119. v111. 172. Virg. Æn. tv. 204. Similia videri possunt in Hyg. Fab. 125. 'Divina voluntate deorum:' ubi nil ejici debet. Christianam mulierem existimat etiam Pricæus. Vide et Min. Fel. c. 9. Oud. Culcatis divinis Numinibus] Infra 1.

Culcatis divinis Numinibus] Infra 1. x. 'Calcata Numinum religione.' Pric.

Mentita prasumptione Dei quem pradicaret unicum, &c.] Apparet hane pistoris uxorem Christianam fuisse: magisque id apparet ex prasumptionis voce: ita sanam enim ac veram fidem Pagani illudentes appellabant. Tertullianus in Apologetico: 'Hæc sunt quæ in nobis solis præsumptiones vocantur.' In Montani et sociorum Passione: 'Condiscipuli ejus suadebant ut, præsumptione deposita, sacrificaret.' Honorius Ethnicus apud Symmachum 'obstinationis præsumptionem' dixit. Idem.

Conjunctis observationihus vacuis] Edd. Ven. Bas. conjunctis. Ber. Junt. pr. etiam convictis; sed recte jam Beroaldus legi jusserat confictis, ut est in Mss. O. dein vacuens in Guelf. utroque, Pal. Oxon. vanis Edd. Vulc. sec. Elm. Pric. sed male contra Mss. Idem enim significat, ut ostendit Pricæns. Nam et male vulgo vanas editur, optimis Mss. invitis. Lib. x. pag, 226. 'Vacuas fuisse cogitationes meas.' Vide plura ad Lucan, lib. 1v. vs. 726. Heins, et Burm, ad Ovid. Met. lib. vii. 785. 'Vacui morsus.' Barth, ad Calpurn, Ecl. 111, 170, 'Vacui fasces.' Miscell. Obs. vol. viii. p. 205. 235. Oud. Conjunctis] Legendum est, confictis: hoe est, simulatis, ementitisque. Berould. Confictis observationibus vacuis, &c. matutino mero ct continuo stupro corpus manciparat] Vacuis pro vanis Gracum est. Hesychius : Kerdy, &c. udrawy. Infra lib. x. Et cum dicto, vacuas fuisse cogitationes meas, ineptumque metum monstrat.' Colv. qui ergo ranis corrigebat, vanam operam insumebat. Observationes vocat cerimonias cultui religioso congruentes. In Apologia: · Vulgatissima observationum consuetudine: 'et x1. Miles. 'Vir sobriæ religionis observatione famosus.' Vanas antem observationes vocat hymnos, preces, et àyanas illas quibus horis operabantur matutinis veteres Christiani: et quas identidem diffamabant Idololatræ illi, non tam religiosos ritus quam crapulæ libidinisque anctoramenta. Tertullianus ad Uxorem: 'Quis conjugem suam ad convivium Dominicum illud, quod infamant, sine scæva suspicione dimittet? Paganus apud Minucium Fælicem; ' De convivio notum est, passim omnes loquantur: ad epulas, &c. coënnt cum liberis, sororibus, matribus, sexus omnis homines, et omnis ætatis. Ibi postquam epulas multas,' &c. dein sequitur de concubitibus. Lucianus de Christianis Peregrinum captivum visitantibus : Καὶ ἔωθεν μὲν εὐθὺς (Appulcius matutino, &c.) δράν ην τώ δεσμωτηρίφ περιμένοντα, χήρας τινάς, καί παιδία ὄρφανα οί δὲ ἐν τέλει αὐτῶν καὶ πυνεκάθευδον ένδυν, διαφθείρυντες τους δεσμοφύλακας είτα δείπνα ποικίλα είσεκεκομίζετο, και λόγοι ίεροι αὐτῶν ἐλέγοντο. Pric. Et miserum maritum decipiens | Supra lib. v. 'Reconcinuato mendacio fallens maritum: maritum autem hoc loco decipiens, quia superstitionis peregrinæ particeps. Plutarchus in conjugal, præceptis: Ocobs ούς δ ανήρ νομίζει σέβεσθαι τη γαμετή καλ γινώσκειν μόνους προσήκει περιέργοις δέ θρησκείαις καλ ξέναις δεισιδαιμονίαις ἀποκεκλείσθαι (malim ἀποκλείεσθαι) τὴν αύλειον. οὐδενὶ γὰρ θεῶν ἱερὰ κλεπτόμενα καί λανθάνοντα ύπο γυναικός κεχαρισμένως δράται. Bene antem, quod nee solæ hoc nomine Christianæ laborarent. Tibullus: 'Exibit quam sæpe time, seu visere dicet Sacra bouæ marihus non adeunda Dew.' Idem. Matutino mero, &c.] Juvenalis: 'Et matutino sudans Crispinus amomo.' Supra heic de quadam alia: 'Mero et prandio matutino saucia.' Idem.

Subjungi machinæ novitium clamabat as.] Subjugi exstat in Regio, Pal. D'Orv. Guelf. sec. Oxon. a m. pr. Coll. Voss. item ductabat in Reg. Fux. D'Ory, Coll. Voss, dictabat Pal. Oxon. Guelf, ambo; unde hand male forsan refingi posset, subjugum m. n. duci vel dari dictubat as. ex lib. vii. p. 143. ' Molæ machinariæ subjugum me dedit,' Dictabat certe hand inelegans est, sive dictata dabat et edicebat, ut magistra et dictatrix. Sic 'fata dictare' lib. x1. p. 260. 'Dicere' et 'dictum' sæpe pro 'edicere,' 'edictum.' Nihil tamen temere contra reliquos Codd. et Edd. muto. Subjungi machinæ enim recte dicitur, ut Plinio lib. x1. c. 49. 'Subjunctas carpento suo equas.' Et clamabat est cum clamore jubebat, poscebat. Vide ad lib. 111. p. 44. ' præcone silentium clamante.' Oud. Subjungi machinæ, &c.] Quam supra lib. vii. ' molam machinariam' dixit. Hinc in l. quæritur, ff. de ædilit, edict, ' machinarina asinus.' Pric.

Insistens jubebat] D'Orv. institens. Fux. injubebat. Exsulat 70 jubebat a Pith. Cel. J. Wasse in Misc. Obs. vol. 11. p. 397. probabat institures, sine dubio tunc volens vel supponens legendum irrogare mox; ut institores sint έργοδιωκται, operis instigatores. Verum iis hic locum esse nequaquam puto. Pricæus exponit 'urgens et instans.' Et recte, ut opinor. Namque hoc verbum in se habet significationem ardoris, studii, maximæque intentionis. Adi me ad Cæs, lib. 111. B. G. c. 14. Val. Flace, lib. 111, 486. 'Animis insiste tuis.' Veget, lib. 11t. c. 17. 'sicubi hostis vehementius insistit.' Virg. Æn. 1v. 533. 'Sic adeo insistit, secumque ita corde volutat:' et apposite Septim. de B. Troj. lih. iv. cap. 13. 'Ajace præcipne insistente.' Inser. Afric. apud Shaw Itin, pag. 233. PELAGI MERCIB. INSISTE-BAM. Nec tamen nego, captatum hic ab Auctore id verbum, in oppositionem prioris recubans: sed ita ut majorem urgendi quam simpliciter standi vim exserat, ut apud Sueton. in Tiber. c. 72. 'Instans in medio triclinio:' ubi vide. Nolim itaque verti consistens cum Burmanno dicto Miscell. loco. Floridus in interpretatione omisit. Vide et pag. 204. Oud. Insistens] Id est, instans, urgens. Pric. Jubchat incoram sui plagas mihi quam plurimas irrogari] Vopiscus in Aureliano: 'Servos et ministros peccantes coram se cædi jubebat.' Suctonius de L. Othone: ' Ausus est etiam in Illyrico milites quosdam, &c. capite punire : et quidem ante principia, se coram.' Idem de Claudio Imp. 'Tormenta quæstionum, pænasque parricidarum repræsentabat, exigebatque coram.' Lampridius in Severo: 'Pro qualitate loci, aut fustibus subjiciebatur in conspectu ejus, aut virgis, ant condemnationi.' Sic Luc. 19, 27, катаσφάξατε ξμπροσθέν μου. in Græco Jereτοία 52. 10. κατ' όφθαλμούς σφάττειν.

et Apocal. 14. 10. ενώπιον βασανίζειν.

Quemdam sentiebam juvenem | Oxon. a m. pr. sitiebam. Recte vero Prieæns suspectam habet vocem jurenem, quam non agnoscit Oxon. Cod. Qui enim cognoscere quihat esse invenem, cum ipse addat, se oculis velatum fuisse? Neque etiam e sequentibus scire potuit. Hic enim erat alius, quam ' Philesietærus,' ejus deinceps adulter; ut clare patet e sequentibus: ubi hunc primum anus stupri sequestra vocat 'pigrnm' et ' formidolosum.' Fuitne olim ignave, sive tarde et suspensis pedibus? Sequitnr enim etiam de eo: 'Odiosi mariti tui supercilinui ignaviter perhorrescit, amoris languidi desidia.' Vide item ad p. 201. Oud. Assiduc plane commeantem in ejus eubiculum quendam senticham juvenem, cujus et faciem cupicbam videre ex summo studio. si relamentum capitis libertatem tribuisset meis alioqui luminibus | Seneca Œdip, 'Visu carentem magna pars veri latet:' relamentum heic asini intellige, non adulteri: quamquam (nt post panca monstrabimus) et id genus tenebriones tecto capite irreperent. Infra heie: 'Cæcam scabiosi illins asini faciem:' et supra: ' Velata facie propellor ad flexuosi canalis incurva spatia:' quomodo ergo jurenem dicit, quem videre non poterat? at recte importuna vox abest ab Oxon. Ms. Pric.

PAG. 187 Ex summo studio ridere cupiebam] Supra lib. vii. 'Ex summo studio fugiens immanem ursam.' Donatus ad ii. 1. Hecyræ: 'Majoris operis est, studere quam velle:' et post: 'Studium est voluntas hominis attentior atque impensior.' Idem.

Anus quadam stupri sequestra] Intermedia, internuncia. Firmicus vi. 30. 'Aut sequestros, aut turpium libidinum ministros faciet:' sic supra fine vi. 'asinus fugæ sequester.' Bene autem anum stupri sequestram facit. Gregorius Nazianz, Panægyr.

in Cyprianum: Καὶ προαγωγῷ χρῆται, οὐ γυναικιδίφ τινὶ παλαιῷ τῶν πρὸς ταῦτα ἐπιτηδείων, &c. quod a vetustis deductum temporibus, nunc viget, et in secula transibit. Idem.

De die] Pridem ad Apolog. p. 137.

dixi. Idem.

Inseparabilis aderat] Infra heic: 'Inseparabilis assidebat.' Glossæ: 'Αχώριστος, Inseparabilis, individuns.' Idem.

Vino mero m. v. velitas eanas fraud. &c. constructat] Quod erat vulgo, exstat et in Regio. Sed velitata cenas D'Orv. immo velitata scenas est quoque in Florent. Pith. et Oxon. margine, ut verissime emendavit Beroald. ediditque Wower, et sena, Velitata jentacido et vino dicitur, que ferenla et pocula vicissim cum altera jactat. ut lib. vii. p. 143. 'postremis velitatur calcibus.' Lib. 1x. p. 197. 'primis adhuc armis velitatur.' Lih. v. ' primis Veneris prœliis velitatur.' Adde ad p. 203. 'lapidibus crebris in eum velitantur.' Scenæ sunt artes et apparatus dolosi. Vide ad lib. IV. p. 77. 'Scenam quam sponte sumserat.' Infra p. 195. 'Scenam mulieris patefecit,' eodem modo erat corruptum in connm. Oud. Cum qua protinus jentaculo ac dehine vino mero, &c.] Terent. Andr. 'Importunitatem spectare aniculæ quæ compotrix eins est.' Pric. Vino mero mutuis vicibus velitatal Virgil. ' Variantque vices,' Servius: 'Ut invicem potent,' Idem, Velitatas cænas] Legendum videtur velitatas scenas, ut distinctione dictionum facta sensus elucescat, ut velitata scilicet vetula significetur, quæ scenas fraudulentas, hoc est, apparatus dolosos, et decipula fraudulenta construehat in exitium miseri pistoris: nam scena in hoc significatu dictio est Appuleio nostro peculiaris. Beroald.

Quanquam graviter succensens, &c.] Donatus ad II. 6. Andr. 'Succensere: in re gravi et justa irasci.' In Cod. Oxon, rectins suscensens. Glossæ: 'Suscenset, Καταμαίνεται, αλτιαται, μνησικακεί. Pric.

Quod auribus grandissimis præditus, δyc.] Supra 111. cum hoc animal indurect: 'Sic et aures immodicis horripilant auctibus.' Martialis v1. 'Acuto capite, et auribus longis, Quæ sic moventur ut solent asellorum.' Scholiastes ad Plutum Aristophanis de Mida: Μυθεύονται αὐτὸν καὶ ἄτα ὕνου ἔχειν, ὕτι τὰ τῆς ἀκοῆς αἰσθητήρια, οἶά πιο ὕνος, μέγιστα εἶχεν. Ιdem.

Cuncta, tongule etiam dissita, facillime sentiebam] Philo in de Abrahamo: Τίς περι ἀκοὴν εὐτυχὴς οὕτως ὡς τῶν ζώων τὸ νωθέστατον, ὅνος; Basilins Ηεχαϋμ. 8. Τὸ ὀξυνήκοον τοῦ ζώου (asini nempe,) οὐδὲ ἄλλο τι ἔχειν λέ-

γεται των χερσαίων. Idem.

Timidæ illius aniculæ sermo talis] Pro talis in Pith. quidem. Nullum loenm hie habet vox timidæ. Udæ vel madidæ conjecit etiam Heinsins in Advers. l. 1. c. 10. qualem eam descripserat, et Ovidius Dipsadem 1. 1. Am. El. S. ubi vide Burmann. Quomodo in Horat. legendum lib. 1. O. 18. 11. 'Cum fas atque nefas exiguo fine libidinum Discernunt udi.' Vulgo, avidi. Vox udi corrupta etiam erat in Lucano l. 11, 71. Nihilominus non putem hic id repetiisse Auctorem. Pricæus conjecit quoque tremulæ. Sed unice veram cum Wasseo existimo alteram eins conjecturam, tinnulæ, i. e. dicacis et garrulæ, qualem et 'sermocinatricem immodicam' p. seq. illam describit. Nam sic l. 1. p. 5. 'dicacitas tinnula,' in Mss. etiam exaratur timida. Facete Juven. Sat. vi. 440. 'Verborum tanta cadit vis, Tot pariter pelves, tot tintinnabula dicas Pulsari.' Oud. Timidæ illius aniculæ, &c.] Epitheton, cujus nec affertur, nec afferri potest, ulla proba ratio, in uvidæ, temulentæ, et id genus alia mutarunt: melius conjecissent tremulæ: supra lib. 1v. enim, 'anum trementem' habnimus. Ovidius Metamorph. viii. ' Mensam succincta tremensque Ponit anus.' Apud Ciceronem Ennius: 'Cum tremulis anus attulit artubu' lumen.' Petronius: 'Anus, &c. trementibus labellis.' Idem: 'Ætatisque lougæ moram tremulis vocibus cæpit accusare.' Placet præ istis tinnulæ: i. loquacis. Plautus Pseud. 'Molestus ne sis, nimium jam tinnis:' supra lib. 1. 'Jam seitum est cavillum, jam dicacitas tinnula.' Infra heie de hac eadem anicula: 'Immodica sermocinatrix:' et, 'Hactenus adhue anicula garriente,' &c. Pric.

Mi herilis] Sie Iv. etiam ad fæminam, 'Parce mi parens.' Idem.

Tuos volentes amplexus discruciat] Melus libri quibus usus Beroaldus, volentis: tale illud: 'Nostros vidisti fleutis ocellos,' Idem.

Philesieterus] Melius in Oxon. Philesieterus: id est, φίλυς εταιρος. Hesychius: Φιλέτσιρος, πεφιλημένος. Idem.

Et contra maritorum inefficaces diligentias constantissimus] Juven. 'Foelicior astro Martis, ut in laqueos nunquam incidat.' Declamationis in Sal-Instium Auctor: 'Noli nobis languorem et soporem nimium exprobrare: sumus diligentes in tuenda pudicita uxorum nostrarum; sed ita experrecti non sumus ut a te cavere possimns: andacia tua vincit studia nosττα.' Έχω δε τύλμης και θράσους διδάσκαλον Έν τοις άμηχάνοισιν εὐπορώτατον, Έρωτα, ait apud Euripidem ille. Quod iste τόλμην και θράσος, ille audaciam vocat: constantiæ voce notat Appuleins noster. Ad superiorem sententiam spectant et Virgilii ista: 'Cnram Clymene narrabat inanem Vulcani, Martisque dolos, et dulcia furta.' Et hæc Apollodori apud Stobæum: Κλείεσθ' ή θύρα μοχλοίς, άλλ' οὐδὲ είς Τέκτων όχυρὰν οὕτως ἐποίησε θύραν, Δι' ής γαλή και μοιχός οὐκ εἰσέρχεται. Idem.

In quendam zelotypum maritum] Martielis: 'Toxica zelotypo dedit uxor mocha marito.' Idem. Nosti quendam Barbarum? §c. Quidni] Terent. Eunuch. Patris cognatum atque æqualem Archidemidem Novistin'? Quidui? ubi et Donatus: (ad sensum aniculæ istius hand inapposite,) 'Hoe sic pronunciandum est, ut appareat ex ipso nomine statim odiosum nescio quem occurrisse.' Idem.

Quem Scorpionem præ morum acritudine vulgus appellat | Ezechiel 2. 6. 'Increduli et subversores sunt tecum, et eum Scorpionibus habitas.' Hieronymus in Apocalypsin: 'Scorpiones vocantur qui sunt corde indomabili.' In vetere Epigramın. Θαττον ποιήσει μέλι κάνθαρος, ή γάλα κώνωύ, "Η σύτι ποιήσεις, σκόρπιος ών, άγαθόν. Pollux Onomast, vi. 29. de moroso et iracundo homine: "Aγριος, θηριώδης, λου γέμων, σκορπιάδης, σκόρπιυς. Hesychius: Σκορπιούται, άγριαίνετοι, &c. Philo de Elicone, Imperatoris Caii assentatore: Σκορπιώδες ανδράποδον, τον Αίγυπτιακον ίδυ είς 'Ιουδαίους ήφιεν. Stephanus in π. πολ. de Cyclireo: Διά την των τρόπων τραχύτητα ΌΦΙΣ ἐπεκλήθη. Chrysostomus Homil. in illud : Sutheit tibi gratia mea : Προσέχετε δτι τὰ ὐνόματα ἀπό τῶν τρόπων τίθενται, και αί προσηγορίαι άπο της γνώμης και τουτο οὐκ ἐν τῷ γραφῷ, ἀλλά καὶ ἐν τῆ συνηθεία τῆ κοινῆ. ἐὰν ἴδωμεν σήμερον άνθρωπον ήμερον, λέγομεν πρόβατον δ άνθρωπος (vide supra pag. 170. ailnotata.) έαν Ιδωμέν τινα άναισχυντούντα, λέγομεν, μη γάρ άνθρωπος κύων έστιν ; έὰν ἴδωμεν δολερόν, ΌΦΙΣ δ &θρωπος, &c. Tertullianus cap. 32. de Anima: ' Quidam homines bestiis ada-quantur, pro qualitatibus morum et ingeniorum, et affectuum,' &c. Theodoretus meel neovolas. 8. Tois πονηροίς ήθεσι τὰς τῶν θηρίων προσηγορίας ἐπέθησαν. Nec tantum ab animalibus, sed et rebus cognomenta indita. Guntherus de Marchione Malaspina: 'Quem, propter mores (ni fallor) acerbos, Spinam fama malam vero satis ore ferebat.' Ælianus Var. XIV. 35. de scorto Phryne: 'Agin

έκαλείτο ήλεγχε δε αὐτης το ἐπώνυμον τοῦτο την τοῦ ήθους άγριότητα. ΡΙΙΙtarchus in de Iside et Osyride: Tov ωμότατον Περσων βασιλέα καὶ φοβερώτατον ΤΩχον, αποκτείνοντα πολλούς, τέλυς δὲ τὸν Απιν κατασφάξαντα, καὶ καταδειπνήσαντα μετά των φίλων, εκάλεσαν Μάχαιραν, &c. οὐ κυρίως δήπου την όνομασίαν αὐτοῦ σημαίνοντες, ἀλλὰ τοῦ τρόπου την σκληρότητα και κακίαν δργάνω φονικώ παρεικάζοντες. Oxon. pro morum acritudine: quod genninum existimo, Idem. Quem Scorpionem præ morum a, vulgus appellat | Lib. v. Cod. de malef. et mathemat. 'Chaldwi, et Magi, ac ceteri, quos maleficos ob facinorum magnitudinem vulgus appellat. Idem.

PAG. 188 Uxorem generosam] Hoe sensu Glossarium: 'Generosus, εὐ-γενης, ὁ ἀπὸ γένους.' maneum (ut videtur) locum sarcito, τίμιος vel ἔντιμος addendo. Idem.

Mira custodela munitam] Propertius; 'Quid faciat nullo munita puella timore;' Idem.

Munitan, domi suæ, &c.] Cogitabam etiam, munita domur sua: supra lib. 1v. 'Satis munita domuncula contectus.' Idem.

Ultima illa pistoris uxor] Tò ultima male delet Bertin. Ms. Virgilins: 'Atque ultima Tenerum Jussa sequar.' Servius: 'Ultima, deterrima.' Idem.

Quidni? inquit] 'Quidni,' ad formam Græcam, πῶs γὰρ οὐ. Donatus ad 111. 4. Adelph. 'Plus est quidni, quam norerum: nam quasi corripit dubitantem.' Idem.

Ergo nosti totam Philesiteri, &c. fabulam] Helena apud Euripidem: Πάνθ' οἶσθ' ἄρ', ὡς ἔοικε. Idem.

Minime gentium (inquit,) sed nosse valde cupio: et, oro, mater, ordine milii singula retexe] Venus apud Lucianum ad Paridem de Helena loquens: Πάντως δὲ καί συ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς, respondet ille, Οὐδὲν ὧ ᾿Αφρυδίτη' νῦν δὲ ἡδέως ἃν ἀκούσαιμί σου τὰ πάντα διη-

γουμένης. 'Retexere ordine singula,' est, quod Act. 21.13. ἐξηγεῖσθαι καθ' ἐν ἔκαστον. Supra lib. VIII. 'Enarratis ordine singulis,' &c. ubi dieta ad p. 162. vid. Terentius III. 2. Adelph. 'Rem omnem narrato ordine.' Maximianus: 'Referens ordine cuncta suo.' Idem. Oro mater, &c.] Hesychius: Μήτηρ, ἡ προσβυτάτη πῶσα. Id.

Profectionem pararet] Infra hic: 'Ad sexagesimum lapidem profectionem comparat.' Idem.

Fidelitate pr. cognitum | Egregie firmat hie locus Cæsaris dictionem lib. 1. B. G. c. 28. ' Quod egregia virtute erant cogniti;' ubi vide. Cic. v. nd Fam. Ep. 2. Gravissimis reip. caussis cognito.' Oud. Servulum, &c. pracipua fidelitate cognitum] Cicero lib. t. ad Q. Fr. 'At, si quis est ex servis egregie fidelis,' &c. Macrob. Sat. 1. 11, ' Cum et Jovem tetigerit cura de servo, et multos ex his fideles exstitisse constiterit.' Cicero pro Deiotaro: 'Servo, ut putabat, fideli,' &c. P. Warnefridus lib. 111. 'Cum, &c. ipse cum uno fidelissimo tantum suo remansisset, gravissimo sonno depressus, caput in genubus ejusdem fidelis sui reclinans, obdormivit.' His adde quæ olim pag. 186. ad Apologiam notata. Pric.

Secretum commonet] In aliis secreto. Orleans ad Taciti Annal, XI. secretorum legit, Idem.

Suæque Dominæ custodelum omnem permittit] Ovid. 'Quem penes est Dominam servandi cura, Bagoë.' Uxorem autem committit ei, ut fide non vulgari spectato. Philo lib. ὅτι πῶς ὁ σπουδ. ἐλεθθ. de servis loquens: Πολλοί δὲ καὶ γυναῖκας, &c. δεσποτῶν ἐνετράπησαν, συγγενῶν προκριθέντες εἰς πίστιν. Vide quæ de Agamemnone ad bellum profecturo Odyss. 111. Homerus. Idem.

Carcerem, et perpetua vincula, &c.] Claudianns: 'Crnciatus, vincla, tenebras, Dilato mucrone parat.' Ruff. 1. Idem.

Mortem denique violentam et famem] Servi olim a dominis fame puniti, cum iis scilieet statuta et debita cibaria non darentur. Imperator Antoninus: 'sed et dominorum interest ne auxilium contra sævitiam, vel fament, vel intolerabilem injuriam denegetur iis, qui juste deprecantur,' apud Justinian, Institut, lib. 1. Tit. De cibariis servorum quædam nobis notata, quæ ad hune locum non incommode promantur. Tertullianus de Præscriptione adv. hæretic: 'Quis servus cibaria ab extraneo, ne dicam inimico domini sui, sperat?' Alludit noster Lucius Metamorphosi lib. vit. Nec mihi misero statuta saltem cibaria pro tantis præstabantur laboribus.' De his sæpius Jurisconsulti nostri. Neratius I. penult. de Impens, in res dot. fact. Paulus l. XII. de Admin, et Peric, tut, Scavola 1. 6 xt. Lucius, de Legat. lib. tt. Ulpian, Fragm. Tit. XXII. Eadem Diaria ctiam dicta. Martialis: 'Sed Lupus usuram, puerique diaria poscunt.' Canonem vocat Salvianus de Providentia Dei lib. 1v. 'Ac primum, servi si fures snnt, ad furandum forsitan egestate coguntur: quia etiamsi iis stipendia usitata præstentur, consuetudini hwe magis, quam sufficientiæ satisfaciunt, et ita implent canonem, ut non expleant satietatem.' Nec alind est Demensum. Donatus in Phormionem Terentii: 'Servi quaternos modios accipiebant frumenti in mensem, et id demensum dicebatur. Verum a mense, an a metiendo, incertum est.' Hac cibaria ab actore servo distribuebantur. Irenæus advers, hæres, lib. tv. cap. 41. Quis igitur erit fidelis actor, bonus et saviens, quem præponet dominus supra familiam, ad danda eis cibaria in tempore?' Quod est ex illo D. Lucæ cap. 12. Tis άρα έστιν δ πιστός οίκονόμος και φρόνιμος, δν καταστήσει δ κύριος έπλ της θεραπείας αύτοῦ τοῦ διδόναι έν καιρώ το σιτομέτριον; Cibaria το σι-

τομέτριον, ut nos Demensum; quod a Dimetiendo dictum non dubitarim. Nam certa mensura dabatur. Juvenalis: 'Servorum ventres modio castigat iniquo, Ipse quoque esuriens.' Seneca Epistola LXXX. 'Servus est: aninos modios accipit : ubi ex Donato reposuerim, quaternos modios, facili errore, qui in numero, sublato. Vel potins in Donato scribi fortassis debet quinos, pro quaternos. Certo item pondere: ob quod dixit Terentius Phormione: 'Quod ille uncistim vix de demenso suum defrudans genium, comparsit miser.' Appendi enim olim solebat etiam frumentum. Lex. x11. Tabularum: SI. VOLET. SVO. VIVITO. NI. SVO. VIVIT. QVI. EM. VINCTVM. HABERIT, LIBRAS, PARRIS, IN. DIES. DATO. Horatins Sermon, lib. 1. Satyr. v. 'cui satis una l'arris libra foret, gracili sic, tamque pusillo.' Alia autem erant Rustica cibaria, alia Urbana. Paulns Sententiar, lib. 111, 6 Fundo cum omni instrumento rustico et urbano, et mancipiis, quæ ibi sunt, legato, semina quoque et cibaria debebuntur.' Quem etiam vide lib. XXIII. D. de Instruct. vel Instru, leg. Horatius Epistol, 1. ' Cum servis urbana diaria rodere mavis. Horum tu in numerum voto ruis,' Et ideo idem Paulus lib. xcix. de Legat. lib. 111. Dicendum autem est, quod urbani intelligendi sunt, quos paterfamilias inter urbanos adunmerare solitus sit: quod maxime ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.' Petebantur autem, dabanturque singulis calendis. Plautus Stieho: 'Vos meministis quot calendis petere demensum cibum, Qui minus meministis, quod opus sit facto, facere in ædibus.' Hinc scriptores inferioris ævi Demensum pro stipendio, salario, honorario quolibet, vitæ ratione etiam nsurparunt. Spartianus Hadriano: 'Ita ut plerisque in diem vitæ suæ demensum sine dilatione restituerit.' Lat. Pacatus: 'Nec solum abundan-

tem rejiciendo sumptum, sed vix necessarium usurpando demensum, quod natura difficillimum est, emendasti volentes.' Sidon. Apollinar. lib. 11. Epistolar, de Maximo loquens : ' Cumque mole curarum pristinæ quietis tenere demensum prohiberetur.' Colv. Pricai scrinia de more compilavit Floridus. Frustra vero laborant viri docti, qui defendunt vulgarem lectionem. Gradatim adscendit Auctor. Famem ergo ante mortem, quæ ultima pæna est, dixisse debuerat: quod animadvertit etiam Scioppins in Susp. eamque caussam fuisse existimo, cur Wowerins tacite, sed pessime, interpolarit, famem denique, et mortem violentam, uti est in Pric. Edit. Nec tamen hic crucis supplicium intelligendum arbitror. Iflud enim non convenit perpetuis vinculis. Quod validum magis argumentum est, quam illud, quod Elmenhorstio opposuit Pricaus, se numquam legisse, dominis privatim potestatem datam esse, servos cruci adfigendo. Nam, si ipsi hoc jus privatim non habuerint, ut quis facile crederet ex Terentii Andria, 'Quid meritus es? Crucem;' immo ex verbis Auctoris p. 168. lib. viii. 'dominus arreptum servulum alligavit arbori,' &c.; curare certe poterant, nt ista pæna, quam servis infligere volebant, publice exsecutionem acciperet. Adhæc vox defamis nusquam legitur. Neque verum est in membranis Florentinis exarari, m. violentam et defamen. Sic exhibetur in Ed. Junt. post. Sed in Ms. est, m. violentam defamem, ut et in Oxon, a m. pr. Guelf, utroque, D'Orvill. ac Fux. Quare nullus dubito, quin verissima sit lectio, de fame: ut lib. vII. p. 147. 'Ejusque mortem de lupo facile mentiemur.' Simile 'de via languere,' et alia. Vide Ferrar. ad Cic. Phil. 1. 5. Ve. rum quia mors de fame non est violenta ex ipsa Auctoris nostri sententia lib. viii. p. 157, eique contra fere

semper opponitur, ista quoque vox admodum suspecta est mihi fatenti nescire, quomodo ea refingenda sit. Pricæus conjiciebat, mortem lentam et famem per êv διὰ δυοίν, sive mortem famis; vel id quod Floridus ex eo excerpsit. Sed unde tunc illæ litteræ vio? Quare arridet hucusque: Mortem denique, vel lentam de fame. Vel pro etiam maxime: ut sexcenties et vers. seq. ' vel in transitu.' Lentissimum et hine miserrimum mortis genus esse famem, testantur omnia veterum et recentiorum monumenta. Violentum et infamem margini adlevit Salmasius, Oud. Mortem denique violentam et famem comminatus] Seneca cap. S. in sap. non cad. injur. de Morte loquens: 'Maximum illud, ultra quod nihil habent iratæ leges, nec sævissimi Domini quod minentur.' Post cetera famem comminatur, ut gravissimum, nec immerito. Quintilianus XII. Declam. 'Adeo neque apud Inferos quidem ulla pœna est fame gravior.' Ibidem : 'Felix pestilentia, felix præliorum strages, denique omnis mors facilis: fames aspera vitalia haurit, præcordia coquit: animi tormentum, corporis tabes, &c. durissima necessitatum, malorum deformissima.' Chrysostomus Homil. 46. ad Antiochenos: Λιμόν ακούσας, μη παρέλθης άπλως το λεγόμενον άπάντων γάρ θανάτων ουτός έστι χαλεπώτα. τος, &c. καθάπερ γὰρ δήμιδς τις τοῖς σπλάγχνοις ενδον καθήμενος, άπαντα καταξαίνει τὰ μέλη, πυρός παντός καὶ θηρίων σφοδρότερον κατεσθίων πάντοθεν τὸ σῶμα, διηνεχή τινα και άβρητον παρέχων δούνην. Virgilius vi. 'Epulæque ante ora paratæ Regifico luxu: Furiarum maxima juxta Accubat, et manibus prohibet contingere mensas:' ubi Servius: 'Furiarum maxima, id est. sævissima: hoc est, fames: ut...Vobis Furiarum ego maxima pando: unde et famem prænunciat, ut hanc esse Furiarum maximam doceat.' Idem ad 111. 'Nihil fame gravius:'

deinde hæc Sallustii addit: 'Sin vis obsistat, ferro quam fame æquius perituros: ex quo, ut videtur, lib. xxv. Ammianus: 'Ferro properans quam fame, immanissimo genere mortis, absomi: adde Terent. Heautout. v. 2. et ibi Eugraphium, Ms. Oxon. M. d. riolentam defamem comminatus. Florent, et defamem e. quæ probant homines eruditi (Elmenh, Sciopp.). et ad crucis infamiant referent : non possum ego accedere sic sentientibus: nam nec (quoil sciam) defamis uspiam alibi occurrit, nec Dominis servos erucifigendi potestatem concessam lego: fame autem atllivisse eos mancipia sua Scriptorum multa testimonia evincunt, quorum pauca ad firmandam alteram lectionem non erit importunum apponere. Pacuvius: 'Te in specu tenebrica macerabo fame.' Herns ad servos suos in Vespis Aristophanis: Έν πέδαις παχείαις οὐδὶν ἀριστήσετε. Imperator M. Antoninus: 'Sed et Dominorum interest, ne auxilium contra sævitiam. vel famem, &c. denegetur iis qui juste deprecantur.' Messenio Sc. Spectamen, in Plautina Menæchmo: 'Recordent id qui nihili sunt, quid iis pretii Detur ab suis heris : ignavis. improbis Viris, verbera, compedes, molæ, magna Lassitudo, fames,' &c. Quæ verba calamum meum pergentem demorantur loquitur non tantum servus, sed et de servis ac mancipiis : quis vero ejusmodi nationem appellari viros crediderit? præcipue qui Romanos mores ac Scriptores cognovit? Quid multa? lectione ac distinctione prava infuscatum locum ita luce perfundo: Quid iis pretii Detur ub suis heris: ignavis, improbis: Sitis, verbera, compedes, &c. Et, ne quis respuat conjecturam hanc, expendat Cypriani ista: 'Nisi tibi pro arbitrio tuo serviatur, &c. flagellas, verberas: fame, siti, unditate, &c. affligis.' Epistola ad Demetrianum. Si quid porro in Appuleio mutatum vellem, de fame

scriberem. 'Mortem de fame comminari,' ut vii. lib. ' mortem de lupo mentiri:' quod loquendi genus fortasse etiam reponendum viii. libro, ubi vulgo, mortem sibi nexu laquei comparabat. Nullum autem recepta lectio, hac parte saltem, mihi scrupulum movet : pro violentam vero, lentam substituendum putavi. Plinius 11. 63. 'Ne in tadio vitæ diræ famis mors, &c. lenta nos tabe consumeret:' cui simile supra vt. 'inediæ diutinæ lethali fame tabescere.' Mortem lentam et famem, pro, leutam mortem famis: figura ev δια δυοίν dicta, quæ σχέσις frequentissima, Pric.

Si quisquam hominum vel in transitu digito tenus eam contigisset | In Emmcho Terentii IV. 6, 'Si illam digito attigerit uno, oculi ilico effodientur:' ubi Donatus: 'Moris comminantium est ad exiguum revocare commissa, quæ se ulturos prædicant.' Cicero Tuscul. v. 'Lælius, si digito quem attigisset, pænas dedisset.' vel in transitu Barbarus; quibus apposite Plutarchus Artoxerx, vita: Δύσζηλα τὰ βαρβαρικὰ δεινώς περί τὸ άκδλαστον, ώστε μη μόνον τον προτελθόντα και θίγοντα παλλακής βασιλέως, άλλα και του εν πορεία προσελθόντα (παρελθόντα legerini) καὶ διελάσαντα τας αμάξας εφ' αίς κομίζονται, θανάτφ κολάζεσθαι. Pro quisquam hominum, fuit qui quisquam omnium corrigebat (Sciopp.): et levi, et minus necessaria mutatione. Juvenalis: 'quisquam hominum est quem tu contentum videris uno Flagitio?' Ad hæc, crectæ, non sordidæ et jacentis, auris lectori, hoc altero illo gravins quid et concitatius sonabit. Oxon, hic. cognorisset: quod non video cur approbem. Idem.

Idque dejerans etiam confirmat per omnia divina Numina] Lib. 11. 'Quamque sanctissime poterat, adjurans cuncta Numina.' Alia porro quam quæ debuerant agebant, ille (Brant.) qui τὸ numina, hic (Elmenh.) qui τὸ divi-

na expunctum voluit: retinendum utrumque: supra hic: 'Spretis atque calcatis divinis Numinibus:' et infra hoc ipso libro, 'cœlestia Numina.' Idem.

Summo pavore perculsum Myrmecem, &c.] Nota 'custodis pavorem,' et Propertium emenda 11. 23. 'Rejecto quæ libera vadit amictu, Custodum et nullo septa tumore placet:' repone timore. Idem 111. 12. 'Quid faciat nullo munita puella timore?' timore custodientium nempe: et 111. 14. 'Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ.' Tibullus 1. 6. 'Hæc mihi te adducit tenebris, multoque timore Conjungit nostras claun taciturna manus:' ubi pro mihi te, legendum tibi me videtur. Idem.

Accrrimum relinguens uxori secutorem] Ælianus Var. 11. 14. de Xerxe platani admiratore: Μελεδωνόν αὐτῆ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένη, φρουρόν καὶ φύλακα. Idem.

Obstinato animo] Lib. v. de Psyche: 'Statuto consilio, et obstinato animo.' Hoe sensu in Glossario: 'Obstinatione, ἐπιμονῆ.' et supra lib. ι. 'Obstinationi suæ me ingratis obedientem.' Idem.

Destrictain inseperabilis adsidebat] Bene Colvins probavit Ms. Lips, lectionem districtam; quam expressit dudum Ed. Junt. post, sive occupatam. Adi ad Lucan. lib. x. 422. 'Districta epulis aula.' Infra lib. x. in f. ' Lectulo coaptando districtus inservit.' Et passim hoc corruptum. Perperam vero Pricæus malebat legere destrictæ. Amavit Auctor talibus compositis vi suæ præpositionis addere quartum casum; ut vidimus pag. præc. In ipso verbo adsidere occurrit lib. 1. p. 17. 'Adsidebat pedes nxor :' ubi et vide. Lib. IV. p. 80. 'Adsidens eam.' Lib. viii, p. 168. 'Quasi parentem adsideret ægrotum.' Sed, uti in Ms. Ursini, sic in D'Orvill, et Fux, est adsistebat. Quod servo videtur esse accommodatius, qui stare ministerio paratus, non sedere solet: licet custos dominæ hic factus sit. Et hoc quoque verbum quarto casui junxit Appuleius lib. n. p. 33. 'grabatulum adstitit mensula.' Sic etiam verba 'adesse,' 'accumbere,' 'accubare,' 'actitui,' lib. 11. p. 27. 28. 1v. 68. v. 90. 111. 42. et alia construuntur, de quibus dicendum habeo suis locis. Nam ubique fere hic vel ille vir doctus mntare conatur. Ed. Bas. insuperabilis. Oud. Destrictum] Videtur destrictæ legendum. Gloss. 'Destrictus, περισπασθείs, λοχοληθείs.' Pric.

Ac tantum necessario vespertini lavaeri progressu affixus, &c.] Ex moribus temporum illorum necesse erat se lavacro curaret: id quia prohiberi inhumanum, Myrmex, se custode, permittit: sic in l. vt. Cod. Th. de cust. reor, ' Quos ad lavaerum sub tida cuetodia duci oportet.' Libanius in mepl προσεδρ. τοις άρχουσι, de odiosis petitoribus agens, habet quædam quæ cum nimia Myrmecis luins diligentia pari passu incedunt. Έσπέρα (inquit) καὶ λύχνος, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἀπέρχονται άλλά καὶ λουτρόν τῶν ἀρχόντων αὐτοίς, ώς ἐκείνοις μηδὲ πράξαί τι τῶν ἀναγκαίων ενείναι, quæ verba tamen, nisi ex parte, non intelligibilia videntur ; qualia enim et cujusmodi illa? ἀλλά και λουτρον των άρχοντων αὐτοῖς, nimirum mutilus locus ad banc faciem integrandus: ἀλλὰ καὶ λουτρόν τῶν ἀρχόντων, αὐτοῖς τὸ βῆμα. vel ipsa lavacra Magistratuum importunis his pro tribunali sunt: adeo sine temporis, sine loci respectu moleste interpellant eos. 'Vespertinum progressum' heic, ut iv. 'progressum matutinum' dixit: et illa t. necess. fortasse, tam necessario, intelligenda. Idem.

Affixus] Vox apta custodelæ. Juvenal. 'Custos affixus ibidem.' Virgil. de Palinuro: 'Clavumque affixus et hærens Nusquam amittebat.' · Vide quæ plura de voce ista supra pag. 158. aduotata. Ovidins: at de comi-

tis observantia, non custodis observatione: 'Quando ego nou fixus lateri spatiantis adhæsi?' Idem.

Extremas manu prehendens lacinius] Julianus ad Jamblichum: Τῷ σῷ χιτωνίσκφ προσάψαιμι ὰν ἡδέως, ΐνα σοῦ κατὰ μηδὲν ἀπολειποίμην ἀλλὰ συνείην ἀεὶ, καὶ πανταχοῦ προφεροίμην. puto περιφεροίμην scribendum. Tale apud Themistinu Orat. 4. ἔπεσθαι, καὶ συμπαραθεῖν, τοῦ τρίβωνος ἐξημμένος. 'laciniam extremam' dixit et Petronius. Idem.

Ardentis Philositeri eigilantiam matronæ nobilis pulchritudo latere non potuit] Infra lib. x. 'Hæc bene, &c. disposita, feralem Fortunæ nutum latere non poterant.' Vide supra pag. 157. notata. Idem.

Atque hac ipsa potissimum, &c. tutelæ nimietate instrictus atque inflummatus, &c.] Ovid. 'Auget Hoc ipsum flammas.' Theocrit. 'Ερεθίζετο μάλ-Nov epastas. Supra viii. de Thrasyllo: 'Cum adulterinæ Veneris magis magisque præclusos aditus copia custodientium cerneret, &c. tamen ad hoc ipsum quod non potest, contentiosa pernicie, quasi posset, impellitur.' Seneca Epist. xcvii. 'Omnibus crimen suum voluptati est : lætatur ille adulterio, in quod ipsa difficultate irritatus est,' &c. Horatius: ' Nam te Hoc facit insanum,' &c. ad quem locum vetus Scholiastes: Semper ibi plus incendimur quo difficilius pervenimus.' Menander, cum dixisset mulieres magis irritari strictiore custodia, addidit: Τό τ' ἄρσεν άει του κεκρυμμένου λίχνον. Ovidius Fast. III. 'Quicquid servatur cupimus magis, ipsaque furem Præda vocat: pauci, quod sinit alter, amant.' Contra apud Eundem Amor. 1v. 'Cui peccare licet, peccat minus: ipsa potestas Semina nequitiæ languidiora facit.' Plinius lib. viii. Epist. 21. 'Omnium rerum cupido languescit, cum facilis occasio est.' Quintilianus 1. Declam, 'Diliguntur

immodice sula quæ non licent, &c. brevis de concessis, sed' (scribe, et) 'statim satietati vicinus affectus est: non fovet, non nutrit ardorem concupiscendi' (lege, concupiscentia) 'ubi frui licet: et quæcunque in mentibus circa permissa coalescunt, non sunt desiderii, sed voluntatis.' Vicent. editio, et Ms. Oxon. instinctus: hand dubie rectius. Vide quæ supra pag. 168. adnotata. Idem.

Tutclæ nimictate] Propertius: 'Clausæ tutcla puellæ.' Idem.

Instinctus atque inflammatus] Infra hic de canibus: 'Incensi atque inflammati.' Idem.

PAG. 189 Quidvis facere, quidvis patil Horatius: 'Paupertas quidvis et facere et pati cogit.' Elmenh. Quidris facere, &c. paratus ad expugnandam, &c.] Ovid, 'Nihil est quod non effræno captus amore Audeat.' Donatus ad 111. 5. Eunuchi: 'Amore cogente nihil est infectum cupientibus.' Interpres optimus Nicomacharring III. S. Ol moixel Sià The Exiθυμίαν τολμηρά πολλά δρώσων. Fulgent. Mytholog. 111. 'Amor cum periculo sæpe concordat.' In vetere Mimo: 'Metum respicere non solet quicquid juvat.' Supra lib. viii. 'Uno potiundo studio postponens omnia: ' ubi plura hanc in mentem adnotata. Paratus monstrat animum vel gravissima subcundi. Supra 11. nec dissimili argumento: 'Paratus, vel uno interim suaviolo recreatus, super ignem porrectus assari.' Hoc sensu Luc. 22. 33. «τοιμος et Act. 21. 13. έτοίμως έχω. adde Heliodori locum continuo subjungendum. Pric. Quidvis facere, quidvis pati paratus] Horatius: 'Possum quidvis perferre patique: ' vide et Suidam in αὐτολήκυθοι. Zeno Veronensis (etiam de cupidine inconcessa loquens): 'Nil prorsus existimat turpe nec pati nec facere:' et Lucianus Cynico: Τί δὲ δεῖ λέγειν δσα των αφροδισίων ένεκα πράγματα ποιούσί τε καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι;

Apud Heliodorum viii. ille: Πάντα ὑπὲρ σοῦ πράττειν καὶ πάσχειν ἔτοιμος. Libanius in Magi accusat: Πᾶν ἦσαν ἔτοιμοι καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν ὑπὲρ αὐτοῦ. Adde quæ pag. 165. ad Apologiam notata. Philo in de Mosis vita lib. τ. Τραχηλιζόμενος ταῖς ἐπιθυμίαις, πάνθ ὑπομένουσι δρᾶν τε καὶ πάσχειν. Idem.

Accingitur] Lib. vIII. 'Sceleri, &c. accingitur:' ubi dicta p. 153. confer. Idem.

Pecuniæ c. difficultates sint perviæ] Nihil tam munctum, nihil tam firmum, inquit princeps orator, quod pecunia expugnari non possit, in Verrem Orat. 11, fol. 40. Unde et famigerabilis ille urbium prædo Philippus gloriari solitus, nullam arcem inexpugnabilem, etiamsi portæ ejus ferratæ, et muri adamantina firmitate muniti, in quam modo ascllus auro onnstus quiret ascendere. Cicero lib. 1. ad Atticum Epist. xvi. Paulus Silentiar, Anthol. lib. VII. cap, 29. Χρύσεος αψαύστοιο διέτμαγεν αμμα κορείας Zeùs διαδύς Δανάας χαλκελάτους θαλάμους. Φαμί λέγειν τον μῦθυν έγω τάδε χάλκεα νικά Δάπεδα και δεσμούς χρυσός δ πανδαμάτωρ. Χρυσός δλους ρυτήρας, δλας κληίδας έλέγχει, Χρυσύς ἐπιγνάμπτει τὰς σοβαροβλεφάpous, Kal Δανάας ελύγωσεν όδε φρένα· μή τις έραστας Λισσέσθω Παφίαν, αργύριον παρέχων. Elmenh. Et, quod pecuniæ cunctæ sint difficultutes perviæ] Phædrus: 'Objecto cuncta corrumpit Incro.' Horatius: 'Abstinens Ducentis ad se cuncta pecuniæ.' Pric.

Auroque soleant adamantinæ etiam perfringi fores] Χρυσός δ' ἀνοίγει πάντα, κάΐδου πύλας. Apud Servium Tiberianus: ' Αυτυπ, quo pretio reserantur limina Ditis.' Idem.

Supplex eum medelam cruciatui deprecatur] Infra heic: 'Deprecatur periclitanti sibi auxilium ferret.' Id.

Nam sibi statutam decretamque mortem proximare, ni cupito maturius potiatur] In Milete Plantino: 'Si non quibo impetrare, Consciscam lethum : vivere sine illo scio me non posse.' Imp. Marcus ad Senatum apud D. Cassium: "Αν μή τούτου τυχῶ, προς τον θάνατυν σπεύσω. Phædra ad Hippolitum: 'Certa descendi ad preces: Finem hic dolori faciet aut vitæ dies.' Parthenius in Eroticis, de Lencippo sororem depereunte: 'Ανακοινούται (τὸ πράγμα) τη μητρί, και πολλά καθικέτευε μή περιϊδείν αὐτὸν ἀπολλύμενον εί γὰρ αὐτῶ μὴ συνεργήσειν, ἀποσφάξειν αὐτὸν ήπείλει. Aristænetus 1, 10. Δυοίν θάτερον, ή γάμον, ή θάνατον βληθείς διελογίζου, adde supra p. 91, notata. Pro cupito, melius cupita (ποθουμένη) legas: sic vi. 'Ne cum sua cupita conveniret:' ct 111. 'In avem se plumaturam, et ad summ cupitum sic devolaturam.' Idem.

Nec eum tamen quidquam in re facili formidare debere] Infra XI. 'Nec quidquam rerum carum reformides ut arduum.' Idem.

Fide tenebrarum contectus] 'Defensus tenebris, et dono noctis opacæ.' Supra lib. viii. in non dissimilis nequitiæ scæna: 'Noctemque, et opertas exoptat tenebras:' ad quem locum notata consule. Idem.

Intra momentum temporis] Petronius: 'Momento temporis montem conscendinus.' Idem.

Suadelis validum addens aculeum, q; r. p. s. t. v. diffunderet] Pro cuneum in Edd. O. et Ms. Pith. ante Colvium edebatur aculeum. Quare non displicet mihi Bertin. Cod. lectio, quam ex Cicer. Or. c. 19. 'aculeos oratorios:' Sciopp, in Susp. lib. v. Ep. 23. prætulit, aculeis. Sic enim melius in allegoria cuncta simul dixerit. Ac simili metaphora usus est Cicero pro Murena c. 24. 'Quam se securim injecisse petitioni tuæ putas.' Recte vero Colvins vidit, hæc non cohærere sequentibus. Nam deest verbum, a quo pendet addens. Unde pro enim conjectt jam, continua oratione. Sed

cum in Mss. Lips. Pal. D'Orv. Fux. Guelf, atroque, scribatur adens vel addens ad cuneum, in Oxon. a m. pr. addens acuneum, in Edd. Vett. addens aculeum, vide, num dederit Appuleius: His aculcis validum addensat cuneum, sive adigit, at ait Vitrav, lib. 1. c. 5. 'uti cuncos ad centrum adigendo.' Colum. l. 1v. c. 29. 'Adaetis arundineis enneolis.' Virgil. ait Æn. vii. 505. ' cuneis coactis scindere quereunt:' aliique. Diffinderet vero confirmatur, ut debet, a Mes. Guelf, pr. D'Orv. Oxon. Bert. Inc. pluribusque. Ceterum locus hic injecit mdii suspicionem emendandi Valer. Flace, l. vii. 140. 'elatæ propins succedere dextræ Telecoonta sinit, duplicataque ora securi Disjecit.' In Mss. est delicataque ora: pro quo ne delata scribamus, vetat pracedens clatæ. Forsan ergo densata vel dentata, Ond. His et hujuscemodi suadelis validum addens cuncum] Virgilius : ' His alind majus Juturna adjungit.' Æn. x11. 'His et lujuscemodi suadelis: 'ut it. 'His et hujuscemodi colluctationibus.' Pric.

Porrecta enim manu sua, Se.] Hesychins: Προτείνεται, δίδωσιν, ὑπισχνεῖται. fortasse προτείνει scribendum. Suidas: Προτείνειν δωρεῖσθαι, χαρίζεσθαι. ubi et sequentia vide. Idem. Exhorruit Myrmex inauditum facinus] Lib. x. 'Quanquam tale facinus protinus exhorruisset: 'et viii. 'Sed Charite nefandam vocem exhorruit,' (ita Oxon. non, ut viilgo, et horruit) 'et detestata est.' Idem.

Occlusis auribus effugit] Ignatins ad Ephesios: Βύσαντες τὰ ἄτα (ὑμῶν) εἰς τὸ μὴ παραδέξασθαι τὰ σπειρόμενα ὑπ' αὐτῶν. Philo in de legg. special. Οὐκ ἀπυδραμεῖται; τὰ ὧτα ἐπιφράξασα; vide quæ ad Act. 7. 57. notata. Idem.

Auri splendor flammeus] Lucretins: 'Nee splendorem reverentur ab auro,' Virgil, vi. 'Auri aura:' ubi Servius: 'Splendor auri,' Horatius Serm. 1. 'Hunc capit argenti splen-

dor.' Bene et flammeus splendor. Cassiodorus vii. 32. 'Auri flamina' (i. flammeus splendor) 'nulla permixtionis injuria albescat.' Noster in de Mundo: 'Flammis ex auro, vel electri claritate.' Lucianus Timone: *Ω χρυσὶ, &c. αἰθόμενον πῦρ ἄτε διαπρέπειs! quæ hausit a Pindaro: sic, 'radiantem monetam,' Prudentius dixit, et Clemens Pædag. 111. 5. χρυσίου μαρμαρυγάs. Idem.

Videbat tamen decora illa monetæ lumina] Nec quidquam ahud (Diphilus): Πρός τό λαβεῖν γὰρ ὧν ὁ νοῦς, τὅλλ' οὐχ ὁρᾳ. 'Videre lumina monetar,' est quod Basilio, Homil. de Avarit. χρυσόν βλέπειν, χρυσόν φαντάξεσθαι. quomoide etiam Dissert. 36. locutus Max. Tyrins. Hesychius: Κατοπτρίζεται ἐν αἰσθήσει ὁρᾳ, ἡ φαντάξεται. Νεc temere hie decora: sic, 'decorem splendoris auti,' Beda in de Orthographia: et, τοῦ χρυσίον εὕχροιαν, Basilius ubi supra. Lucianus, adductis modo verbis, διαπρέπεις. et Noster statim infra, 'formosam pecuniam.' Id.

Opulentam prædam jam tenebat animo] Ita Cicero, 'pecunia, spe atque animo incubare,' in pro Cluentio. Sallustius Jugurth. 'Totum ejus regnum jam animo invascrat.' Noster in Apologia: 'Totum Pudentilla quadragies præsumptione, &c. devorarat.' Idem.

Miroque mentis salo, &c. misellus in dirersas sententias carpebatur | Ammianus lib. xvii. ' Fluctuantes ambiguitate mentium, in diversa rapiebantur.' Curtius lib. 111. 'Quicquid in ntramque partem aut spes aut metus subjecerat, secreta æstimatione pensabat.' Festus Pompeius: 'Miscelliones appellantur, qui non certæ sunt sententiæ, sed variorum mixtorumque judiciorum.' Suidas : 'Ev τριόδφ είμι λογισμών έπι των αδήλων και άμφιβόλων πραγμάτων, vide et in έν τριόδοισιν Hesychium. Ovidins Metam. x. 'Utque securi Saucia trabs ingens, nbi plaga novissima restat, Quo cadat in dubio est, omnique a parte timetur: Sic animus, vario labefactus vulnere, nutat Huc levis atque illuc: momentaque sumit utroque.' De astu vel salo mentis supra pag, ad lib. IV. init. dixi. Idem.

Et cogitationum dissensione] Servius ad Æn. x. 'Omnis cogitatio in dubitatione est ante sententiam.' Idem.

Illic fides, hic lucrum : illic cruciatus, hic voluptus] Lege, illine fides, hinc lucrum, &c. similis et sententia et locutionis ista apud Persii veterem Scholiastem Sat. 1. 'Hine pudor, illine petulantia: hine pudicitia, illine stuprum: isthine fraudatio, illine fides.' Nec apposita minus, ultro longe salubria magis hac Seneca LXXXII. Epistola: 'Nihil honeste fit, nisi eni totus animus inculmit, atque affuit : cui nulla parte sui repuguavit: ubi autem ad malum acceditur, dissident inter se judicia facientis; hinc est quod jubeat proposita perficere, illino quod retrahat: et ab le suspecta ac periculosa fuget; igitur in diversa distrabitur,' &c. Verba gravia et saneta, verba meram sapientiam spirantia: et quæ nemo nisi conscientiam inustus, verissima non experitur. Id.

Ad postremum tamen, formidinem mortis vicit aurum] Cicero pro Cluentio: 'Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia.' Cum ratio simul et argentum tanquam in trutina ponuntur, argentum (inquit Demosthenes in de l'ace) ¿6' έαυτό τον λογισμόν καθέλκει. At, cum de servo res hic, apposita illa Taciti: 'Cum secum servilis animus præmia perfidiæ reputaret, &c. cessit fas et salns patroni.' Annal. xv. Ejnsdem sunt et ista Annal. XI. 'Nec fidem integram manere, ubi magnitudo quæstunm spectetur.' Imitatur bic Appuleins Sallustium forsan, qui ad bunc modum de Jugurtha scribit : 'Commotus metu atque libidine, diversus agitabatur: timebat iram Sewatus ni Legatis parnisset, porro

animus cupidine eœens ad inceptum scelus rapiebat: vicit tamen' (τσ. tandem, quod Appuleio ad postremum) 'in avido ingenio pravum consilium.' Idem. Ad postremum tamen, δς.] Idem in de Republ. ordin. 'Ubi enpido divitiarum invasit, &c. nullum ingenium satis pollet: quin animus magis aut minus mature, postremo tamen succumbit.' Idem.

Nec saltem spatio cupido formosæ pecuniæ leniebatur] Non nego omnes editos hane seripturam retinere, nec, vel uno Ms. jubente, immutandam eam : sum tamen ausus cogitare dici spatio legendum: nam et ex verbis 'dimota contatione,' videtur statim eum lacro victum sucenbuisse; et curas, quæ heic sequuntur, nocturnas, dici spatio opponi : adde quod et 'spatium diei' lib. viii. dixit. Video autem permitti jam posse receptam lectionem. Lib. vt. 'Quoad tanthe Dear sarviens ira spatio mitigetur: ' et infra hic, ' Quoad spatio fervens mariti sedaretur animus.' Id. Sed nocturnas etiam curas invaserat pestilens araritia] Basilins ubi supra: Τοῦτο (χρυσίον) καὶ καθεύδοντι ἐνύπνιον, καὶ έγρηγορότι ένθύμιον. P. Chrysologus, Serm. xxix. 'Fidem frangit, turbat quietem.' Idem.

Pag. 190 Devorato pudore] 'Pudorem devorare,' etiam supra 11. dixit. Idem.

Nec a genuina levitate descivit mulier] Lib. v11. 'Nec ab illa tamen paterna, &c. virtute descivi: 'sic, 'ab obsequio descire,' infra lib. x. et, 'a conspecta fide descire,' in Apologia. Glossæ: 'Desciscit, ἀφαιρεῖται,'nescio an bene conjecerim, ἀπαρνεῖται. Idem.

Metallo, şc.] Columbanus: 'Fæmina sæpe perdit ob aurum Casta pudorem.' Elmenh. Εχεςταπόο metallo] Heliodorus IV. 'Απαραίτητον έχει πρὸς γυναϊκα ἴυγγα χρυσὸς καὶ λίθος. Zeno Veronensis: 'Execrabili metallo procedis onusta.' Pric.

Ad suæ fidei præcipitium] 'Anro

flexa fides quæ nec bene firma manebat Antea, præcipiti cecidit jam prona ruina.' Idem. Fidei præcipitium] Sic Paulus, 'fidei naufragium,' 1. ad Timotheum. Idem.

Et magnis suis laboribus perfectum desiderium, &c.] Terentius l'rologo Eunnehi: Perfecit, &c. Donatus: Perfecit, mire: quasi difficile et illicitum. Idem ad 1. 2. Heeyræ: Efficimus, quod cum magno conatu et molimine facimus. Et nota, magnis laboribus. Heeychius: Έπιμοχθησαι σὺν μόχθφ ἐπιπονήσαι. Ιdem.

Pretium reposeit | Præmium habent Regins, Fux. Pith. Guelf. pr. cum Edd. O. ante Colv. quod facile tueri posses pro mercede, ut l. hoc p. 197. ' præter præmii destinatum compendium.' Sed vetant loca l. x. p. 216. Venenum comparare sollicitus, centumque aureos solidos offerens pretium mecum olim convenerat:' et p. 218. 'Medico sinuntur aurei, opportuni somni pretium.' Solent vero ereberrime præmium et pretium confundi. Adi Comm. ad Liv. l. xxvi. c. 40. ' pro cujusque merito pretia pænasque persolvisset:' ad Justin. 1. 1. c. 7. 'Ciedes Candauli nuptiarum pretium fuit :' ad Gellium l. 111. c. 8. ' Qui sibi pretium a nobis peteret, si te confecisset.' Mox in D'Orv. poscit, Oxon. Guelf. pr. cum Bert. et Ed. Scriverii, deposcit, ut l. viii. p. 173, ' fieta vaticinationis mendacio p. deposeunt arietem: et, ut hie, l. x. pag. 230. ' promissam mercedem mortis geminatæ deposceret.' Verum re in compositis sæpe apud Nostrum abundat, Oud.

Nocte promota, &c.] Lib. viii. in re simili, 'Noctemque, et opertas exoptat tenebras:' ubi dieta p. 160. vide. Pric.

Capite contecto] Adulteri ad amicas capite obvelato itabant. Charite lib. præcedenti ad Thrasyllum mæchum truculentum: 'Sed heus tu, inquit, quam probe veste contectus, omnique comite viduatus prima vigilia fores meas tacitus accedas.' Fortunat. de Rhetorica: 'Invenit filius adulterum obtecto capite.' Calpurnius Declamat. 47. 'Invenit adulescens incertum quem adulterum capite velato.' Juvenal. Sat. vs. vs. 121. 'Intravit ealidum veteri centone lupanar.' Elmenh. Probeque capite contectum, &c.1 Juvenalis vt. 'Ille jubet juvenem sumpto properare cucullo.' Idem viii. Nocturnus adulter, Tempora Santonico velans adoperta cucullo.' In Historia Susannæ: Καὶ Αλθε πρὸς αὐτην νεανίσκος δε ην κεκρυμμένος. Horatius: 'Odoratum caput obsenrante lacerna:' ubi vetus Scholiastes: ' Exit de adulterio, obtecto capite, ne quis illum videat.' Isidorus Orig. xix. 26. 'Cum egrediebantur de ludi prostibulo juvenes, &c. velamento tegebant caput et faciem : quia solebant erubescere qui lupanar introiissent.' Seneca (hune morem alludens) c. 13. de Vita beata; 'Indulget vitiis suis, non timide, nec obscure : et luxpriatur, etiam inoperto capite.' Pric.

Commodum n. a. Amori rudi l.] Amoris nudi D'Orvill. Male. Ovid. Ep. xvii. 141. 'Sum rudis ad Veneris furtum.' Lib. x. Met. 636. 'rudis, primoque Cupidine taeta.' Vide et Gebhard. ad Propert. l. 111. El. 13. 5. l. iv. El. 3. 12. Burm. ad Phædr. F. 33. et supra ad l. viii. p. 154. 'furatrinæ conjugalis rudimentum.' Oud.

Veneri militabant] Vide supra pag. 32. dieta. Pric.

Novi et nudi milites] Verba novi et, absunt ab Oxon. Ms. et eo quo Colvius usus. Idem.

Et contra omnium opinionem] En, ecce particulæ sunt perfamiliares iis, qui magnum aliquod facious narraturi, et velut in scæna fabulam posituri sunt. Ea propter libenter restituerim, En, contra omnium opinionem. Nam valde ea res præter exspectationem adulterorum jam primo amori et amplexui litantium. Sic et libro

septimo de Asino, his verbis: 'Ut quemque enim viatorum prospexerit, sive illa sit vetula mulier, sive viro nubilis, seu tener puellus, sese illico disturbato gestamine;' emendandum censeo seu tener puellus : ecce illico dist. gest, in quo non tam mea me opinio delectat, quam ipsins Apuleii anetoritas confirmat, prædicto lib. vii. 'Et ecce de proximo specu vastum attollens caput ursa.' Iterum libro eodem: 'Et adveniens ecce rusticus.' Pariter et libro nono: 'Fabulam præ carteris snave comptam ad aures vestras adferre decrevi, et en, occipio.' Mihi quoque dubinm non est, quin eodem modo reponendum libro decimo: 'coruscis prælucebant facibus: eece inflannt innuptarum puellarum decoræ facies.' In editis codicibus hactenus sedit, Et influunt. Petronium Arbitrum in halosi Trojæ: have ad fata compositus Sinon Firmabat et mendacium in damnum potens.' Sequentia si legas, non improbas, en mendacium. Apud eundem scriptorem legere tento, En favor in pretio. In vulgatis legitur, Est favor. Iterum apud enndem : 'Et quasi non posset tot tellus ferre sepulchra,' Scribo, En quasi non posset. Stewech. Male et hie loci tentat vir doctus. Designat momentum temporis. Vide ad l. viii. p. 155. 'Nec din. Et eum furens aper invadens.' Oud. Contra omnium opinionem] Infra hic: 'Insperato, et longe contra ejus opinionem :' et de lapide : ' Contra omnium opinionem deciderat innoxius.' Pric.

Captata noctis opportunitate] Virgilins Georg. 111. 'Nocturnum furem:' nbi Servius: 'Noctis opportunitatem captantem.' Vegetius 1v. 6. 'Tenebrarum ac noctis occasione captata:' supra heie lib. 1v. 'Observato noctis illunis tempore.' Idem.

Improvisus maritus adsistit] Apud Quintilianum ille Declam. XVIII. etiam simili argumento: 'Improvisus adstiti, dum non timeor adveni:' vide fabellas Phædri 111. 10. Idem.

Suæ domus januam jam pulsat, jam elamitat) 'Clamitare, indignantis est.' Donat. ad 1. 1. Andr. Aristænet. 11. 22. 'Ο ταύτης (adulteræ) ἀνὴρ ἐξ ἀλλοδαπῆς ἀφιγμένος, (ita Barbarus noster) τὴν θύραν, ἄμα βοῶν, ἔκοπτε. Horatius: 'Nec metno, ne, dum futno, vir rure recurrat: Janua frangatur, latret canis, undique magno Pulsa domus strepitu resonet: vel pallida lecto Desiliat mulier, uniseram se conscia clamet.' Idem.

Saxo fores verberat] Oxon. faxo. Hinc inlustratur lectio Mss. aliquot Horatii 1. 1. Od. 25. 'quatiunt fenestras Jactibus crebris juvenes protervi.' Oud.

M. m. suspectus] Multa vocabula in ntramque partem reciproca, et adversa significatione usurpata, usu et Gellio observante, didicimus, nt videlicet suspiciosus dicatur is, qui suspicatur, item is, de quo suspicionem habemus : at suspectus ea notione nondum reperire potui. Quæ ratio est cur scribendum antumem, et ipsam tarditatem magis, magisque suspectans, vel si mavis, suspectutus. Suspectandi verbum ita placnisse Plinio, aliis idoneis auctoribus, Sallustio imprimis, non est operæ testimoniis confirmare. Stewech. De verbo suspectare vide Cort. ad Sall. Jng. c. 70. Sed Active suspectus bene vindicavit Pricæus, quem consule. Oud. Et ipsa tarditate magis magisque suspectus, dira comminatur Myrmeci supplicia] Perapposite ad hune locum Suidas: 'Υέ' ἀπειλή βραδυνόντων, καὶ ἀνοιγνύναι κελευόντων, ubi sensu tamen passivo βραδύνειν, quod forsan insolentius. Falsus autem, et multum falsus qui tarditatem et suspectans volebat. Suspectum hic pro suspicientem vel suspicacem posnit, nt 11. pro flens, fleta. Virgilius: 'Pictis conspectus in armis:' ubi Servins: 'Conspicuus, vel conspicabilis.' Sic in Gloss. ' Perspectus:' (id est, perspicax,) 'εὐπρούρατος.' Donatus ad v. 1. Heeyræ: 'Suspectas esse, ambigunin est : nune partem ejus manifestam videmus.' Ammian, lib. xvr. 'Suspectior de obscuris, nec referre gradum, nec ulterius ire tentavit.' Scholiastes vetus Horatii ad Carm. m. de vita regia: 'Quia semper insidiarum metu suspecta sit.' His adde quæ ex Glossariis, Enripide, Tertulliano, adnotavit ad Catonis disticha Jos. Scaliger. E converso vox suspiciosus, sono activa, non solum activum sensum sed et passivum recepit : id est, non suspicantem tantum, sed et suspectum significat. Vide 1x. 12. A. Gellium, qui et 1x. 4. 'incredulas res' forma non dissunili dixit. Pric.

Repentino malo perturbatus Lib. x. 'Repentino malo perturbatus adolescens,' &c. Idem.

Ad inopiam consilii] Pavor sapientiam homini ex animo expectorat. Achilles Tatins de Chtiph, et Leucip. Amotibus lib. vit. p. 177. άληθης δέ έστιν, ώς ξοικέν, ό λόγος: δτι μνήμην έμπλήσσειν πέφυκε φόβος: δδ' οδν Σωσθένης περὶ ἐαυτοῦ φοβηθεὶς ἄπαξ ἀπάντων ἐπελάθετο τῶν ἐν ποσὶν ὑπης δωματίου κλείσι τὰς θύρας. Elmenh. Ad impiam consilii reductus] Ob mali improvisum superventum: vide supra ad ipsum libri istins initium adnotata. Pric.

Quin clarem, &c.] Id est, quo minus. Vide xvii. 13. A. Gellium. Id.

Interdum] Ita hac lego, neque in uno illo libros cusos sequor, in quibus ex Philippi Beroaldi sententia supposuere, Interim Philositærus. Nam illud interdum pro codem est. Quod ita quoque apud Corn. Tacitum, et in Pandectis usitatum observavi l. x111. de vacation. et alibi: quare apud eundem hunc Apulei. retinendum quoque libro secundo: 'sævire vulgus interdum;' neque emendandum, ut amicus meus putabat, rulgus incertum. Ipsum pro se causam dicentem Apuleium audianus, qui lib. 1v. de

Asino: 'at dum vaporis flammis' (inquit) 'exanimatur, nos interdum pulpis eins valenter saginantes.' Quin et octavo libro apud eundem est: ' Et interdum claudestinas coitus obeamus: quoad dies reliquos permetiatur annus.' Pluribus apud scriptorem hunc locis eandem phrasin observavi, et quosdam tollere conutos, non sum nescius. Cæterum enr ab iis dissentiam, prædictis testimoniis ostendisse mihi satis est. In lectione Tertulliani lib. de anima, observasse videor, ubi interim pro interdum vicissim collocatum sit: 'Cur idem animas' (inquit) 'immaturas et innuptas, et pro conditione a tatis puras et innocnas interim dignas inferis judicas?' Clara crit particulæ istins notio ex Plinii lib. x. Epist. 27. 'prudenter' (ait) 'constituis, interim navibus, interim vehiculis uti, prout loea suascrint.' Hoc amplius; interduatim, et interatim Veteres pro interdum et interim dixisse, Festi observatione innotuit. Stewech. Vulgo, interim. Et sic reponere visum Beroaldo. Vide quæ super hoc alibi supra. Colr. Interim legitur in solis Edd. Ber. Junt. post. Bas, ac frustra Sopingius conjecit interimdum. Adi ad lib, 111, p. 43.

Tunicam injectus | Flor, tunicas inirctas. Elmenh. Tunicas etiam Bertia. Fux. Gnelf. ambo, Lips. Pal. Oxon. D'Orv. Optime. Interiorem scilicet et exteriorem. Sie l. 1. p. 5. ' unam e duabus laciniis meis exuo.' Lib. x1. p. 245. 'superiorem exutus tunicam.' Vide Varron, apud Nonium v. Subjenla c. 14. Liv. lib. vtt. c. 37. 'militem binis privis tunicis donatum.' Sucton, Vitell, c. 2. 'Inter togam tunicasque.' Ovid. Fast. v. 676. ex emendatione Heinsij: 'Incinctus tunicas mercator.' Adde Brodæi Miscell. lib. vi. c. 7. Ferrar. et Ruben. de re vestiaria. Oud.

Pedilms intectis] Ut solent festinantes. Theocrit. xxv. 'Ανστα, μηδέ πόδεσσι τεοîs όπο σάνδαλα θείης. Horatins ubi supra: 'Discincta tunica fugiendum est, et pede nudo.' Pric.

Recipit, &c. fidem Deum boantem Dominum] Aristænetus 1. 5. de Zelotypo: "Ηκεν εὐθὺς, καὶ εἰσπεπήδηκεν ἔνδον, κεκραγώς άμα, κάι πνέων θυμού. Βοαπtem, vociferantem. Gloss. 'Bow, vociferor.' Ennius apud Varronem: 'Clamore boantes.' Vetustæ editt. fidem Domini boantem Dominum: unde Beroaldus, fidem Dominicam, &c. id est, Dominis debitam fidem: quod non video cur laude prosequar, cum sæpius hoe in scripto Deum fidei occurrat. Idem. Bountem dominum | Sensus est conceptus ex quotidiana loquendi consuetudine : ubi enim a servo decipimur, vel decipi nos eredimus, hoare solemus, et exclamare dominicam fidem, et iterare: Hæccine est fides quam domino præstat servus? ita nunc dominus boando inclamabat fidem domini, quam fluxam et infidam apud servum fuisse ingemebat : et hæc lectio magis placet, quam si legas Fidem Deum, pro Deorum: quæ exclamatio est frequentissima. Beroald.

Quo jam pro limine liberato] Puto γνήσιον Auctoris esse, Qui jam prolumine vibrato, nt prolumen sit lucifer. Brant. Infeliciorem hac vel Sopingii polimine citantis Scal. ad Fest. v. ' Polimenta,' conjecturam vidi nullam. Salmas, ad Solin. p. 9. legit, qui intro limine liberato, ut ad Myrmecem referatur. 'Liberare' enim 'fluvium,' 'montem,' 'terminos,' dicitur is, qui eos transit ac superat. Vide ad Frontiu. lib. 1. c. 5. § 3. 'si flumen liberasset.' Verum Myrmex non videtur limen egressus esse. Adhæc durissime 70 qui referretur ad Myrmecem, præcedente 'demittit Philesetærum.' Ac tune, quia in Cod. Pal. etiam est lumine, rectins legeres, qui jam protinus, vel porro lumine liberato, sive prolato. Vide ad p. 204. 'ferro liberato.' Nam buensque in tenebris cuncta

sunt acta. Sed quia sequitur demum ' clausa domo,' quam prius claudere quam lumen petere debuisset, ne hæc quidem conjectura placet, et vulgatum retineo. Sive quo, Philosetæro, egresso jam extra limen, et sic e periculo et quasi e carcere liberato. Myrmex domum clausit, et securus reddidit se quieti. Sent. lib. 11. de Bell. Troj. c. 41. 'Corpus ejus liberatum ex acie.' Pro limine dicitur, ut 'pro foribus,' 'pro curia,' 'pro rostris,' ' pro æde,' et similia, 80a kovis. Vide Abram. ad Cicer. pro Sext. c. 15. Gron, lib. IV. Obs. c. 1. et alios. Suet. Oth. c. 3. 'pro foribus adstare.' Vitell, cap. 16. 'icligato pro foribus cane:' et Nostro ipsi lib. xt. p. 250. ' pro foribus adsistens.' In Pith. est præ lim. Conjecit vir doctus primo. Oud. Pro limine liberato | Vide x1. 3. A. Gellium, Pric.

PAG. 191 Non uxori, nec ulli familiarium, &c.] Melius Fuxensis Cod. non ulli famil. Idem.

His et in sinum furtim absconditis] In Flor. Guelf. pr. Oxon. est fortim, Pal. fartim, quod miror placuisse non solum Scioppio, sed et Vulc. Ed. sec. et Elmenhorstio. Duae soleæ non farciunt sinum. Sed furtim eas abscondidit, sive clam Myrmece, uxore, ceterisque domesticis. Atque ita Auctor sæpe. Lib. 111. p. 54. 'Capillos me sedulo furtimque colligentem:' in sinu sc. lib. viii. pag. 160. 'furtim depromtis calicibus:' et passim. Vide Indic. Oud.

Forum versus detrahi] In Palat. Fux. Guelf. et Oxon. verso. Male Brantius hinc conjecit forinsecus. Non enim trahi eum jussit modo foras, sed in forum: ubi hominum est frequentia, ut illic solearum indicio vestigium adulteri posset indipisci. Mox detrahi servant Mss. Flor. Reg. Quare nihil temere moveri velim. Forum enim solebat esse medio et inferiori urbis loco plano. Hinc Romæ ' descendere in forum.' Alioquin adtrahi

est itidem non male in Mss. D'Orv. Pith. Fnx. Gnelf. Palat. Coll. Voss. et Edd. Junt. post. ut lih. 111. p. 50. 'Me renitentem clementi violentia secum attraxit.' In Oxon. Par. abtrahi: unde abstrahi, quasi ex optimis membranis, relinxit N. Hemsins ad Ovidii lib. viii. Metam. vs. 413. 'nexis adamante catenis Cerberon abstraxit.' Idem. Forum rersus detrahi] Oxon. abtrahi. Bertin. attrahi. Vide ad Act. Apost. c. S. p. 65. adnotata. Pric.

Tacilos secum mugitus iterans] Servins ad Æn. XII. 'Apparet, mugitus et dolentum et irascentium esse.' Seneca i. I. de notis Iræ: 'Spiritus coactus ac stridens, &c. gemitus, mugitusque:' et II. 35. 'Talem nobis iram figuremus: flamma lumina ardentia, sibilo, mugituque, &c. perstrepentem.' De dolentium mæstorumque mugitibus supra p. 158. notavimus. Idem.

Rapidum dirigit gressum] Lib. vi.

'Citatum dirigit gradum.' Suidas:
Θολερῶς προβαίνεις: ἐπὶ τεταραγμένως
προϊόντων, καὶ μὴ καθισταμένην τὴν πορείαν ἐχόντων. Idem.

Vultu turgidus, subductisque supercilus] Turgidus exstat in Flor. Reg. et Edd. ante Wower. Sed turgido, nt edidit ille, Elm. Pric. Flor. habent quoque D'Orv. Pith. Fux. Guelf. Ovon, turbido tamen ex Bertino edidit Scriverins, magisque probavit Pricæns. Gell. lib. 1. c. 26, ' Negne oculi, opinor, truces sunt, neque os turbidum.' Verum non tanti istum Codicem facio, ut ideo mutem turgido. Quod iratis ctiam est proprium: unde 'turgere' et 'tumere alieui' pro irasci jam notatum est in Lexicis, et 'tumida ira' Ovid. Met. lib. vill. vs. 437. Atque hine ' iratus Juppiter buceas inflat' apud Horat, lib. 1. Sat. 1, 20, ubi vide Interpretes. Minus bene Clar. Burmannus ad Petron, c. 44. aliter explicat. Sed plura vide ad geminum Nostri locum lib. v. p. 109, ubi irata Venus 'vultu turgido ... truci supercilio.' Nam prave Pricams illie quoque e conjectura substituit turbido. Eque vere posses reponere turpido, ut apud Pacuvium in Nomo p. 201. Ed. Merc. ubi Ms. Voss, 'voce suppressa, innato fronte, vultu turpido.' Oud. Per plateam dum Barbarus rultu turgido subductisque superciliis incedit iratus | ' Saliductis supercilis incedere' iratorum est, et superbientium. Aristoph. Equit. Tà uitwa' drionage, ubi Scholia: Touto δργής δείγμα. In iisdem ad Aves scho-1114: Tas dopous aspen illus rois depritonérois. Pollux II. 4. Tar oppus alpar, brechowers. Hieronymus ad Paulinum: Subducto amercilio grandia verba trutinantes.' Hine ' subducti supercilii carptores,' Nævio apud Gellium, Plinius XI. 37. de supercihis agens; ' Hæc maxime indicant fastus, superbia aliubi conceptaculum, heic sedem habet; in corde nascitur, hue subit, heic pendet.' Suctonins de l'iberio: 'Incedebat cervice rigida et obstipa, adducto fere vultu! quo loco notemus etiam incedebut, quod de Barbaro nostro non temere prolatum. Claudianus in Entropium: Mentitoque ferox incedit Barbara gressn.' Interpres vetus r. Samuel. 17. 41. ' Ibat autem Philistans incedens.' Servins ad Aneid, t. ' Incedere est, cum dignitate ambulare:' adde que statim ex Tacito apponemus. Et bene hete de homine fastuoso, ' per plateas incedit.' Hesychins: Σύβαρις διά πλατείας' παροιμιώδες, έπι των σοβαρώς πορευομένων, vide et Suidæ Collectanea. Optime autem 'subductis superciliis' iste Barbarns insignitus. Cyrillus Alexandrinus (in de recta tide) de Rabsace Assyriorum Duce : 'Amovolais BapBaρικαίς ου μετρίως κατωφρυωμένος. Vultu turgido hic, ut in vetere Onomastico, Turgidus, ὑπέρογκος.' at Cod. Bertin. turbido, quod sincerius puto: supra fine v. 'Visamque eam visu tumido, quasivere,' &c. scribo, risu turbido. Æn. x. de Mezentio: 'Turbidus ingreditur campo:' ibidem de Turno: 'Spem turbidus hausit inanem:' ubi Servius: 'Tumens, clatus arrogantia:' et de Eodem x1. 'Venulo se turbidus infert.' Servius: 'Terribilis.' De codem iterum x11. 'Ita turbidus infit.' Servius: 'Plenus terroris et perturbationis:' sic, 'turbidum incessum' Tacitus, de Pisone, 'Civitatem Athenieusium turbido incessu exterritam, oratione sava increpuit.' Annal. 11. Pric.

Deprehensus Prehensus Oxon, Ms, et liber Beroaldi. Idem.

Conscientia tamen pessima permixtus lacrymis uberibus] Stewechio non accedo post vocem permixtus interpungenti: laerymabat nequani iste, etsi minime coram deprehensus, ex sola malæ conscientiæ contemplatione: supra lib. 111. 'At ego tune temporis nil amplins quam tlere poteram, non tam mehercule truculentam accusationem metnens, quam meam miseram conscientiam:' multoque minus approbo quod pervictus mavult. 'Permatus lacrymis,' ut et intra heic, 'mœrore permixtus:' et x1. ' Pavore et gaudio, &c. permixtus: 'id est, repletus: sic, 'mænia lamentis permiscere,' lib. xxv. Ammianus Marcellinus: 'conscientiam delicto miscere,' Scriptor de bono Pudicitiæ in Cypriani operibus: et, 'terram stercore mixtam,' 1.34. Palladius: quo loco (quod nonnulli volunt) nec julam, nec vestilam legendum. Idem.

Inefficacem commovet miscrationem] Scribo, commorens m. Idem.

Opportune Philesieterus occurrens] Fallaciæ similem contextum 1, 5, apud Aristænetum vide. Idem.

Quodam negotio destinatus] Legi aliquando, distentus. Sed mendum jam vix putem hic esse. Colv. Æque potuisset conjici distractus vel districtus. Sed recte mutavit sententiam Colvius. Destinatus est vinctus, ut passim Appuleio, ac negotio alligatus, ac sic occupatus. De isto Ablativi usu, ubi vulgo est Dativus, dixi quædam ad Suctonium in Oth. c. ult. 'majore miraculo esse.' Alioquin scribi etiam posset quoidam, antique pro cuidam. Vide ad lib. v11. p. 131. 'Quoivis iniquissimo.' Lib. x. p. 223. 'Quinquemnali magistratui destinatus,' Oud. '

Pugnisque malas ejus elementer obtundens] Ita et Oxon. Lipsii Ms. inclementer: ut et nos legendum conjecimus: supradib. 111. 'Arreptam inclementer increpat.' Pric. Malas obtundens] Maxillas leviter terieus: nec enim illum, utpote benevolum, ferire inimiciter volebat. Obtrudere autem translatum est a fabris, qui sæpe repetant, perentiantque tundendo aliquid malleo. Berould.

At ne nequissimum et perjurum caput, Ne. cuncti cæli Numina, §c.] Eumenes apud Justimum Irb. xiv. 'At vos, devota capita, respiciant Dii perjuriorum vindices.' Terentius Andr. 'Ridicultum caput.' Donatus: 'Pro toto homine.' Suidas: Μιαρὰ κεφαλή, ἄσπερ, φίλη κεφαλή' ἐκ τοῦ ἦγεμονικοῦ μέρους τὸν ἄνδρα δηλοῦ. Pric.

Qua dej. temere devotasti] Flor. derorusti, male, Elmenh. Non in pieis Excerptis. Sed derorasti est in Pal. Oxon. D'Orv. Inc. Fux. Pith. Guelf. Ed. Scriv. adplandente Pricaro, ut 'devorare numina' sit spernere, calcare, et ut supra 'devorare pudorem:' verum ibi significat 'consumere;' quomodo dici posset ' devorare fidem,' 'jusjnrandum.' Een ced inswelgen. Sed non 'devorare Deos.' Quare recte censet N. Heinsins ad Ovid. lib. 11. ex Ponto El. 11, 27, illos operam Insisse, qui devorasti probatum iverunt. Neque tamen ipse melius audacter reponere tentat temerasti, ut ipsum 'devotare' exponi potest cum Glossis ' ἀφοσιω' scelere devoto.' Barth, explicat ' pro prosperis inclementes reddidisti Doos,' ad Cland. in Ruf. vs. 351. Malim tamen cum aliis explicare 'inprecatus es, in vota tua vocasti.' Ita certe apud Minne. Felic, in Octav. c. 28. Asinos consecratis et cosdem cum Iside religiose devotatis: ubi etiam Ms. deroratis, et male interpretatur Meursins, turbantque mire viri docti. Vide et Wopkens, Misc. Obs. vol. x. p. 43, et de confusione derorare et derotare supra ad lib. vitt. p. 156. Oud. Cali Numina, que dejerando temere derotastil Scribe cum Lipsu et Oxon, Ms. devorasti. 'Devorare numina,' est quod supra hic, ' Numina spernere et calcare: sic 11, et jam abbi hoc ipso libro, ' pudorem summ devorare.' Beroaldus heic suam operam lusit. Pric.

Pessimum pessime perdant] Κακδν κακῶς ἀπολ. &c. Matth. 21. 41. Apud Græcos hac forma loquendi nihil tritius. Idem.

De balneis soleas] Erant Veteribus suæ solem balneares, quas scilicet in balneis induebant. Sosipater Charisius Institut. Grammat. lib. t. 'Balnearius fur, balucarius mutteus, et solea bolnearis.' De hac censeani sensisse Lucillium: 'Quidni? Seruta quidem ut vendat scrutarius, laudat Præfractam strigilem, soleam improbus dimidiatam: quos duos versus, separatim landatos a Veteribus, ita jungendos putem. Strigilem inter balnei utensilia, quis ignorat? Et sic supra Noster lib. 1v. ' Scrntariam facere' eadem hac de re dixit: 'Enim vos bonæ frugi latrones, inter furta parva atque servilia timidicule per balneas et aniles cellulas reptantes, scrutariam facitis.' Has soleas, soccos etiam arbitrer appellari Plauto, Persa: 'Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium.' Colv. Vide Petron. c. 26. 3. Oud.

Vincula conteras] Ut in Ursin. et Lips. sic in Palat. D'Orvill. Fux. Guelf. utroque, est conferas, ac lu-

sisse Anctorem in ejusdem verbi compositorum conjunctione, aliquoties vidimus. Nihil tamen hic mutes, velim. Non com tantum intelligitur dignus, qui ferat vincula, sed qui diutissime ferat, et sie usu et continuo, nt fit, contritu in splendorem illa redigat. 'Terere frena' sic dicuntur Vide ad Lucan, lib. 1v. 751. Idem. Dignus qui et ista vincula conteras] Supra lib. 1. ' Dignus es extrema sustinere:' nbi notata p. 6. confer. ' Conterere vincula,' est, quod 'redigere in splendorem compedes,' Plantus Aulularia vocat. Pric.

Curceris teuebras] Sic, 'carceris tenebraiumque secretum,' Declam. vi. Quintiliamis: et, σκοτώς κρυπτόν, Enripides Bacclus. Idem.

Inductus] Deceptus. Infra lib. x. 'Inductos servuli mendacio.' Ibid. 'Sic inductus, pecuniam signavit:' et in Apologet. 'Falsa spe inductus.' Gloss. 'Inductus, δελεασθείς.' &c. Idem.

Imo sublatus, et ad crudelitatem del.] Viveret Apuleius, periculum immineret librariis forcæ, misi forte in crncem tollendos existimemus, ob depravatam, atque adeo deformatam tam facetam, tam lepidam fabulam: in qua inurbanas et invenustas mendas diutius non tolero. Emaculo autem, inductus, imo os sublitus. Phrasis trita et l'lantina est, 'os alieni sublinere.' Tractum proverbium a genere Indi, quo dormientibus ora pinguntur, ut auctor est Nonius; etiam in Germanismo nostro, quem decipimus, cui verba damus, ei dicimur mel circum os sublinere. Plautus Aulularia: 'Fidei censebam maximam multo fidem Esse, ea sublevit os milu penissime.' Locus Varronis Mysteriis apud Nonium in Portitores, cui id proverbium periisse existimabam. ' Æs defrandasse cauponem, bonam luto oblevisse, tum portitores ara induxere.' Non me præterit a

magnis viris restitutum, borem vel obuum luto opplerisse. Tentaham tamen legere, pro naulo os sublevisse, portitoris aram induxisse: vel hoc modo: nauclero os subterisse. Est autem æra mmeri nota, ut docet Nonins hoc Lucilii testimonio ex libro xxix. 'Hiec est ratio perversa iera summa, et subducta improbe.' Qui versus mea opinione legendus: Hac est ratio perversa, ara summa est subducta improbe. Era mentionem quoque videmus in legibus Visigothorum; et nos non inepta ejus vocis interpretamenta aliquot in Ms. tuo, Metelle, vidimus, quæ brevitatis causa omittere volui. Redeo ad Apuleii verba, quibus 'inductus' sat ornate dieitur, qui deceptus est. Sic et Cicero in Orationibus conjungit, inducere, decipere, destituere. Idemque alibi: decipere, fallere, inducere. Usus similater Arnob, lib. 11, et Lactant, lib. 111. cap. ultimo. Unde est, cur supra libro secundo de Asino, ut mendosum suspectem hunc locum: 6 malis novæ nuptæ peremptus artibus, et addictus noxio poculo.' Qui enim interemptus vencuoso poculo, rectius dicereturinductus. Nam, quod alii restituere voluerunt adductus, ne quidem lectioni vulgatæ æquivalet. Libro decimo de Asino similiter dicitur: ' Nec patiar servili mendacio inductos pejerare.' Stewech. Probo cum Pricaeo istud immo cero, quod etiam est in Palat, et sæpissime Nostro. Vide ad lib. 1. p. 10. Alterum vero os sublitus, quod adeo landavernnt viri docti, etiam Pricæus; immo textui intruserunt Scriverius et Floridus, mihi ab hoc loco alienissimum videtur. Neque enim hic landatus est Barbarus, ant ulla adulatione deceptus; qualis est, cui os sublini dicitur. Auctor rursus, ut passim, imitatus est Græcos, qui crebro τῷ ἐπαίρειν hoc sensu utuntur. Consule H. Stephani Thesaurum. Hesvch. 'Επήρεν' ανέπεισεν. Ευτίρ. Hec. vs. 69.

αγρεσθαι δείμασι, φάσμασιν. Similia vidimus ad lib. 111. p. 48. 'ad j. indignationem arrecti.' Immo et alvo deiρομένη, in Apoll. Rhod, 111, 1009. Pricans tamen ait in Oxon, esse sublitus, Id non vidi in Gronovii Excerptis. Quasi e Pithœano margini quoque adlevit Salmas. Quæ Stewechins de locis Varronis et Lucilii adtexuit, sunt ineptissima, nec Latina. Mox et abest Oxon. Crudelitatem perverse admodum conspicitur in solis Edd, Bas. Par. Colv. Vulc. pr. Seriv. Oud. Immo sublatus Melins Ms. Lipsii, immo vero s. supra lib. 1. ' Inanimis, &c. immo vero semimortuus.' Gloss. 'Immo vero, ἀλλὰ μήν.' Stewech, recte faciebat etiam qui beic os sublitus reponebat: etiam sublitus Oxon. legit. Pric.

PAG. 192 Ignorit ex animo] Sie supra 111. 'Ex animo delictum remittere.' Donatus ad v. 7. Adelph. 'Ex animo: tota mente, non perfunctorie.' Modius, 'Ignovit ex animo:' nempe, servo illi timore exanimi: haud recte collineata conjectura. Idem.

Beatam illum, &c. At ego misella, &c.] Supra hic de alia hujus notæ fæmina: 'Ego misera, &c. lanificio nervos meos contorqueo, &c. quanto me felicior Daplme vicina!' &c. Idem.

Et cacam illius s. a. faciem | Vulgata quidem lectio satis habet, quo se theathr, quod in tota hac narratione sæpins inculcet Auctor faciem snam velamento obtectam fuisse, quamdin molam circumagebat; et hæc fabula sit narrata illud horæ, qua molæ sonus andiebatur; adeoque et Lucius erat cœcus. Sicut mox subdit sibi dein ' revelata lumina ' fuisse. Multo tamen elegantior mihi a que ac Pricao videtur lectio et ecce: quam confirmant etiam Reg. Fix. Guelf. Oxon. Palat. δεικτικώς scil. et per myeterismum cum summo fastidio, ut lib. vi. p. 115. ' Ecce nobis turgidi ventris sui lenocinio commovet miscrationeni.'

Ita et lib. x. p. 222. 'Hens puer lautum diligenter, ecce! illum aureum cantharum mulso contempera.' Lipsio placebat quoque eccam. Ond. Et carcam illius scubiosi asini faciem, &c.] Sic in excusis plerisque, quin et vetustioribus; comque sa pius hic de velato capite suo sit questus, eni facile non hare lectio placeat? complures tamen Mss. (inter quos Oxomensis) et ecce illius, magno consensu legunt. Id si germanum, putarim fastidienter dictum. Lib. vi. ad Psychen Venus: ' Et ecce nobis turgidi ventris sui lenocimo commovet miserationem.' Pric.

Amatorem illum alacrem vadimonio sistam] Plant. 'Ubi tu es qui me convadatus Veneris vadimonis ? &c. Ecce nie sisto,' &c. Infra lib. x. 'Promissae libidinis flagitat vadimonium.' Seneca, vel apud Senecam Cicero, μιμητικῶs Epist. 97. 'Illius tibi noctem promitto, nec differo: intra comperendinationem fides promissi mei stabit:' figura, nt et hoc loco, a re forensi sumpta. Idem.

Cubiculo facessul [Lodem lib. x. Clausis cubiculi forthus, tacessunt.'

Pudica uxor statum canas Sahares comparat] Juvenalis: 'Meechis foliata parantur, His emitur quicquid graciles huc mittitis Indi.' Idem.

Vina pretiosa defacat] Symmachus lib. iii. Epistolar. ' Plerique condita musta defacant.' Per saccum autem vina transmissa olim purgabantur, defacabantur. Plutarchus Symposiac. lib. vi. late super liac re, cujus verba line maxime spectant : Τί οδν άτοπον εί και του οίνου το τρυγώδες, ώς κρίμνον ή σκύβαλον, ή διήθησις έξαιρεί; Fæcem vino nimirum hoc modo tolli. Glossæ veteres Græco-Latime: ' Διϋλίζω, defæco, Fæco, sacco, percolo.' De hoc passim Scriptores prisci, Lucretins, Horatius, Plinius, Martialis, et medici nonnulli; ut notarnut viri docti. Columella lib. x. 'Saccus, inversæ metæ similis, qualis est, quo vinum liquatur.' Eleganter Seneca Epistola LXXVII. 'Nihil interest centum per vesicam tuam, an mille amphoræ transcant : saccus es.' Sed in mendo cubat ejusdem doctissimi scriptoris locus Epistol, axxxv. 'O hommem calamitosum! nescit vivere: non pacata aqua lavabatur, sed sæpe turbida; et, cam plueret vehementius, pane lutulenta.' Invehitur in sumptus immodicos, quibus suo avo lavabatur, balucaque P. Scipionis simplieiter nullisque impensis extructa lau-Sed quid sibi vult, dat maxime. pacata aqua? Liber scriptus mens, siccata aqua. Scribendum scilicet, saccata aqua. Quosdam suo tempore tam molles et deheatos indicat, ut etiam aqua per saccum percolata purgataque in balneis sese lavarent. Nihil hac emendatione clarins. Colv. Adde Beroald, et Pric. Oud. pretiosa descout] Tertullianus in de Prenitentia: ' Conquirito altilium enoimem saginam, defercato vini senectutem. Onomast. vetus: 'Defeco, ἀποτρυγόω.' vide Colvium et Berouldum. Pric.

Tucetis] Vude supra ad pag. 25. dicta. Idem. Mensa largiter instructa] Supra lib. 1v. 'Mensas dapibus largiter instructas.' Catullus: 'Large multiplici constructæ sunt dape mensæ.' Idem.

Ct Dei cujusdam, sic adventus exsp. adulteri] Videtur alludi ad παροιμίαν, θεοῦ ἐπιφάνεια. Sciopp. in Symb. Ut Dei cujusdam, sic expectatur adventus adulteri] 'Adventus proprie exspectatorum necessariorumque dicitur.' Donatus ad 11. 2. Eunuch. Ut Deus exspectari proverbiale est. Eustathius 'Ερωτ. Ι. Δέχομαι παρ' αὐτῆς (πόλεως) οὐκ ὡς κήρυξ, ἀλλ' ὡς θεός. simile apud Paulum ad Galatas, ὡς Χριστὸν δέχεσθαι. Eunapins de Juliano Priscum et Chrysanthium accersente: Καθάπερ θεοὺς ἱκετεύων ἐλθεῖν καὶ συνείναι. Pric.

Apud nactum proximum 1)'Orvill. apud vicinum pr. Oxon. Guelf. pr. ap. vaccham positus. Turneb. LXXIII. Adv. c. 23. ac Schoetgen, de Fullonia c. 3. præferunt, quod est in O. Edd. ante Colvium, Nactam, quasi sit Græce Νάκτης a νάξαι vel νάσσειν, farcire, stipare, unde et vanta coactilia Hesychio, et ' νακτόν densum pressum' in Glossis; id quod probo, unde et infra nactina. Vide Salm. ad Solin, p. 129, licet etiam Turnebus inclinet in Nacam. At Casaubonus ad Persium p. 248. ubique vult nattam. Cum Mss. ut et Edd. posterioribus servo Naccam e Festo, sed majuscula N, at nomen proprium : quod bnic hommi inposnit, nt fulloni, et ab opificio. Errant vero qui hue referunt Ausonianum ex præf, ad Pacatum vs. 7. 'Invent trepide silete nactæ.' Recte illie in optimo Ms. e Vossianis, nune Leidensi, trepidæ s. nugæ. Pium ad Plant, Bacch, v. 1. 14. laudat Burm. Oud. Maritus foris apud naccam proximum camitabat] In Sticho Plantina: 'Apud fratrem cœno in proximo.' Membrana Oxon. et Fuxenses raccam: nuccam scribendum autem apparet ex his Festi: Nacca, fullones sunt, &c. quod nanci sint, et nullius pretii:' apud fullonem autem hoc loco conatum fuisse ex sequentibus clarum, Pric.

Adharens lateri] Ovidius; 'Lateri spatiantis adhæsi.' Vide supra pag. 20. dicta. Idem.

Adulter adrentat] Phædrus: 'Ventitare adulterum, Stuproque turpi pollui famam domus.' Idem.

Adhuc adulteros i. delectans] Mollis, tener, et adhuc admodum puer. Juvenal. Satyr. 1. versu 78. 'Quem patitur dormire nurus corruptor avaræ, Quem spousæ turpes et prætextatus adulter.' Elmenh. Adhuc lubrico genarum splendore conspicuus] 'Αγένειος ἀκριβῶς, αὐδ' ἐπ' ὀλίγῳ τῆν παρειὰν χνοῶν' ut de Baccho Lucianus. 'Genarum splendorem,' ut supra lib. y11. 'Cum

milii etiam tunc depiles genæ lævi pueritia splendicarent.' Pric. Adhuc adulteros ipse delectans] Petronius: 'At ille non indelectatus nequitia mea,' &c. Idem.

Ut primum, &c. inchoatum gustum extremis labiis contingebut | Lib. 11. ' Necdum satis extremis labiis summum aquie rorem attigerat,' &c. Pro gustum malim gustulum legi. Infra hic: Cogitas, ut video, gustulum præparare nobis:' supra lib. 11. 'Dulcem et amarum gustulum carpis.' Idem. Accusoriam potionem | Quid est accusoriam potionem? num cursim et festinanter allatam intelligimus? an raptim haustam? vel potius legendum, antecursoriam potionem: etenim antecursoria eleganter dici potest prima potio, quasi praecursoria, et ut vocabulo Græco utar, prodromos, quæ cænam antecurrit, anteceditque. Quiinterpretantur antecursoriam, quasi præministram Veneris, et præviam: vinum enim est libidinis incentivnin. Beroald.

Diras devotiones in eum deprecata] Ita, 'compositas et meditatas diras imprecari.' Tacitus Annal. vi. at Noster non imprecari, sed deprecari: quod quam electe, quam enudite prolatum disce ex vi. 16. Gellii. E converso heic paulo infra, 'salutem imprecari' dixit. Pric.

Crurum eius fragium abominatal Primo crurum ejus fr. habent D'Orvill. Palat. Fux. Guelf, sec. de quo vide ad Sueton, Calig. c. 3. Ejus abest ab Ed. Scriv. Sed ei diserte exaratur in Florent, ut edidere Vulc. Ed. sec. et reliqui. Frequens est crura alicui frangere. Adi ad Snet. Aug. c. 43. 67. 'Crnra ei fregit.' Substantiva autem nomina derivata adsciscere casum verbi vidimus ad lib. vII. p. 143. quamquam hic facile cum participio abominata jungi possit. Sed quia fragium pro fragmine nusquam occurrit, crurifragium conjecit etiam N. Heins. in Advers. p. 525. ac præivit jam ali-

ano modo Beroaldus. Mihi crurum ei non mutanda videntur. Dein pro abominata Lipsius de Cruce lib. 11. c. 14. legebat adominata clariore sensu certe, sed prætuli obominata, quod tacite edidit Wowerins, Scriv. Pric. ac Floridus. Sapins vidimus ob in compositis depravatum fuisse in ad vel ah, quod hie cum prioribus Edd. servant Mss. ni fallor, omnes. Ond. Et crurifragium obominata] Salvian. III. de Gubernat. (Quicquid non post sumus imbecilli, optamus irati: et in omni animorum indignantium metu votis malis pro armis utimur.' Lipsins adominata mavult. Pric. Crurum fragium | Æmulatio Plantina: nam sicut ille lumbifragium dixit, ita hic Noster crurifragium, pro fractura lumborum et crurum. Plant, in Amphitryone: ' Nam si me irritassis hodie, lumbifragium bine unferes a me. Idem.

PAG. 193 Exangui formidine trepidantem, &c.] Servins ad 11. Encid. 'Ideo timentes pallescent, quia ante exangues fiunt.' Idem.

Alreo ligneo, quo frumenta purgari consucrerant] De simili Plato Timaeo. άσπερ τὰ ὑπὸ τῶν πλοκάμων τε καὶ ὑργάνων των περί την τοῦ σίτου κάθαρσιν σειόμενα καὶ ἀναλικμώμενα, τὰ μέν πυκνά καί Βαρέα, άλλη τὰ δὲ μανὰ καὶ κοῦφα eis έτέραν ίζει φερόμενα έδραν. Colo. A D'Orv. Cod. abest ligneo, pro quo Heinsins d. l. divinavit qualo ant vanno iligno vel iligneo. Frustra Alceum vocat Auctor rursus p. 195. Furmenta Guelf. pr. Tum confusa perperam exsulare jussit Colvius, sequente cum Vulcanio Ed. sec. Eam vocem retinent, excepto Lipsiano, Mssti et Edd. quamvis corrupte. Nequaquam enim credibile, apud pistorem varia frumenta fuisse confusa, quæ etiam sic vanno vel alveo ligneo purgari nequennt. Neque pertinet huc locus lib. vi. a Priemo adlatus. Nulluin mihi est dubium, quin maximam adtentionem Wassei et Heinsii conjec-

tura contusa mereatur. Nam Bertin. Cod. lectio a Scioppio lib. 11. Susp. Ep. 14. probata, minus est Latina. Non enim frixus, sed frictus dicitur. Ad hare a furfuribus frumenta purgari nequennt tantum fricta, sed jam per molam fracta: de quorum differentia vide me omnino ad lib. vii. p. 143. 'hordeum meum, frietum, et sub eadem mola meis quassatum ambagibus.' Quia tamen vox contusa glossam olet, malim ex corruptis confusa, confrixa, confuxa Guelf. pr. cum eodem Heinsio reponere confresa sen confressa, h. e. confracta. Vide ad Festum in v. ' Frendere,' ubi in blss. (). est faba fresa, nti et Colum. 1. 11. c. 11. 'Cicera bubus ervi loco fresa datur.' Plura videte apud eum in Advers, p. 524. Tandem in Ed. Junt. post, bene editur consucrant. Ond. Quo frumenta confusa purgari consucrerant] Male a quibusdam abest 70 confusa. Supra vi. 'Accepto frumento, et hordeo, et papavere, &c. confusisque in unum grumulum:' ubi et vide ex Philone adducta. Pric.

Contubernalis artissimi] Lib. x. 4 Artissimo, multumque sibi dilecta contubernali.' Idem.

Hem! qualis (Dii boni!) matrona? quam fida, &c. turpissimo se dedecore fadurt] 'Hem, interjectio est res novas et inopinatas andientis.' Donatus ad IV. 4. Adelph. 'Quam fida!' est, quam fida habita! Ovidius: 'Matronaque rara pudica est.' Juvenal. 'Auratam Junoni cæde juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.' Fida heic, ut in vetere Epigrammate: 'Vulgi nescia, fida viro.' Id.

Nefarium et extremum facinus, &c. tolerare nequiens, fuga me proripui] Supra: 'Exhorruit Myrmex inauditum facinus, et occlusis auribus, aufugit protinus.' Idem.

Juro ego per istam sanctam Cererem, ξc.] Glossarium: 'Eccer, κατὰ τῆς Δήμητρος.' Meurs. in Exerc. Crit. emendavit Eccr: melius eccere Vulcanins. Festus Pompeius: 'Eccere jusjurandum est: ac si dicatur, per Ceveren.' Idem.

Me nune etiam meis oculis de tali muliere minus credere] Plinins in Panægyr.

Stupeo, P. Conscripti, needum satis ant oculis meis aut auribus credo.'
Tibullus 1. 2. 'Ille nihil poterit de nobis credere quidquam: Non sibi, si in molli viderit esse sinn.' Philo in de Mosis vita: "Ωστε τοὺς ἰδόντας ἀπιστείν. Idem.

His instincta verbis mariti, audacissima uxor, noscendæ rei cupiens, non cessat obtundere, &c.] Ingenii mulichris specimen. Gellius 1, 23, 'Mulier fit audiendi cupidior : secretum rei, et silentium pueri, animum ejus ad inquirendum everberat : quærit itaque compressins violentiusque.' Quo loco pro everberat, puto evibrat scribendum. 'Evibrare alicujos animum.' est, acuere, excitare, incendere. Idem Gellius 1. 11. ' Neque etian ut excitarentur atque evibrarentur animi.' Ammianus (imitator ejus studiosissimus) lib. xiv. 'Adversando jurgandoque cum parum congrueret, eum ad rabiem potins evibrabat.' Everberari antem, est aurium. Ammianus eodem libro: ' Cum hæc taliaque sollicitas ejus aures everberarent.' Sidonius vii. 9. in Concione: 'Aures illico meas incondito tumultu circumstrepitas, ignobiling pumilionum murmur everberat.' De voce instingui, supra p. 168. dixi. Idem.

Totam prorsus a principio promeret fabulam] Terent. 1. 1. Andr. 'Rem omnem a principio audies.' Virgil. 'Imo age, et a prima dic hospes origine nobis.' Idem.

Nec destitit, donec, &c.] Hwc cum sequentibus usque ad infortunium a Ms. Lipsii, et Oxon. absunt. Idem.

Ignarus suorum, δ.υ.] Ημε facit Epigrainma vetus: Ἐκτὸς παιδεύεις Πάριδος κακὰ καὶ Μενελάου, Ἐνδον ἔχων πολλοὺς σῆς Ἑλένης Πάριδας. 'Ipse foris Paridis mala narras et Menelai, Intus ha-

bens propriæ hand unum Helenæ Paridem.' Sciopp. in Symb. Hieronymus in Savinianum Diaconum: 'Solemns mala domus nostræ scire novissimi, ac liberorum et conjugum vitia, vicinis concionantibus, ignorave,' Elmenh, in Add. Sie ignarus suorum, domus alienæ percenset infortunium] Tacitus Annal, XI, de Claudio salacis Messalinæ marito: 'Matrimonii sui ignarus, et munia Censoria usurpans,' Apud Achillem Tatium lib. 11. ille : Σὰ μὲν ἐν Βυζαντίφ πολεμείς ύπερ άλλοτρίων γάμων, έν Τύρφ δε καταπεπολέμησαι και της θυγατρός σού τις τους γάμους εσύλησεν, quibus adde quæ ex Graco epigramm, adduxit Sciopp. Pric.

Servati pudoris, &c. famina] Contratius apud Firmicum 'unudinatus pudor;' et vi. 30. apud eundem 'pudor prostitutus,' Idem.

Secundo rumore gloriosa | Maptupouμένη. Vide quæ ad Act. Apost. pag. 17. et 93. notata. Hesychius; Εὐφημουμένη επιφημιζομένη. ' A malis rumoribus tuta erat,' ut ad Uxorem 1. Tertullianus locutus: 'Obscœni rumoris nullam in se fabulam dedit :' nt II. contra Jovinianum Hieronymus. Æncid. viii. 'Rumore secundo.' Servius: 'Bona fama.' Apud Terentium 1, 3, Phorm, 'Quod habes, &c uxorem sine mala fama.' Scriptor Judithæ viii. 8. Οὐκ ἦν δε ἐπήνεγκεν έπ' αὐτην δημα πονηρόν. Apud Suidam in διαβρείν. Οὖ διαβρεί πολύ και κλεινόν όνομα άντι του, εύφημία γεραίρεται. id est, 'secundo rumore gloriosus.' Sic, 'honestum, et rumore secundo,' Noster in de Philosophia libro. Sensu contrario apud Horatium, 'rumore malo flagrare:' et Ovidium: ' Casta anidem, sed non est cicdita; rumor iniquus Læserat.' Fast. IV. His adde quæ et Brantio notata. Idem.

Furtivos amplexus obiret] Sic supra viii. 'Coitus clandestinos obire.' 'Furtivos amplexus,' ut eod. viii. lib. 'Furtivos concubitus.' 'Furto gandet amans' Claudianns dixit, Statius Achill. 'Densa noctis gavisus in mmbra Tempestiva suis torpere silentia furtis.' Georg. IV. 'Martisque dolos et dulcia furta.' Servius: 'Adulterium.' Idem.

Laratil Bene lauti reseripserunt Elmenh, et Scriv. ex Mss. et Edd. priscis, pro quo Colvium sequentes reliqui larati substituerant, quod ex interpretamento in nuum forsan alterumque codicem, ut Fux. inrepsit. Quis nescit lautum pro laratum passim legi apud Plantum et Terentium. Immo Nostro I. x. p. 222. Clantum diligenter aureum cantharum.' In Septim. de B. Troj. l. 111. c. 25. ' totusque lotus est.' Mss. quidam et Ed. Obr. lautus. Bene. Sie enim eidem l. 1. c. 15. ' Quis perfectis, pure lanti: ' et l. 1v. c. 8. ' lautum bene cadaver Antilochi.' Salmas, quasi e Pithorano adscripsit loti. Ond.

Miscebatur in Venerem] Hesychius: Μέξις, κοίτη, συνουσία. Gloss. 'Μίξιτ ἀνδρός και γυναικός, coitus.' Juvenal. 'Tua nunc Migale.' Scholiastes: 'Nomen umlieris, ex ipsa coitione.' Idem ad Sat. 11. de 1stro: 'Omne patrimonium sunm vivus donavit uxori, &c. ut simul dormiret is qui et ilum corrumperet, et illi misceretur.' Sic, 'lascivias amatorias miscere,' lih. vi. Arnobius. In narratione de Susauna, com. 38. 'et vidimus eos pariter commisceri.' Pric.

Eundem illum subjectum contegit viminea carea] Vide supra notata. Id.

Quæ fustium flexu, &c.] l'alat. Gnelf. sec. fustim flexum. Ill. Heinsins ad Ovid. l. v. Fast. 675. negans, de riminibus dici fustes, conjecit: quæ fastigatim vel fastigatius, deleta voce flexu. De verbo 'fastigare,' ejusque derivatis, adi ad Liv. l. XLIV. 9. ad Cæs. l. 11. B. G. c. 8. (pro quo Lætins in Vitruvio l. vut. c. 7. male edidit fustigiare.) sed hic non est inculcandum. Cur vimina crassiora vocari nequeant fustes, non video: et ut pro-

prinm est in hae re texere, sic etiam flectere. Vide me ad Cars. 1. 11. B. G. c. 17. 'Teneris arboribus inflexis, et rubis sentibusque intertextis.' Ad luec de nihilo hand est verbum erat in Pith. et Edd. Colvio prioribus : pro quo Florentina membrana habent teret. Sine dubio enun scripsit Appuleius, fustium flexu tereti sive teretium, ut 'teres oliva' Virg. Ecl. viii. 16. Livio, 'telum hastili tereti. Ac passim teres dicitur, quidquid oblongum, æquale, et leve est. Deceptus ab Elmenhorstio, male e Florentino quasi interetum producente, N. Heinsins conject d. l. in textum. Mss. Lips. Pal. Oxon. D'Orvill. Guelf. ambo dant in vel iri erectum, ut sine hæsitatione rescripsi. Vide ad 1. 1v. p. 60. 'Erectus in hominem.' Sic recte Perizon, in Minuc. c. 17. ' Recta montium, vallium flexa,' rescribi jussit erecta, licet 'recta saxa,' 'rectas rupes,' sed alio sensu, dixerit Livius. Vide ad l. xxi. c. 35. Dein unice verum est aggerata, quod reposni, auctoritate Codd, Fux. Pal. Oxon. Guelf. utriusque, D'Orv. et Ed. Junt. post. L. IV. p. 67. 'Convalles spinetis aggeratar.' p. 68. ' panibus aggeratim ingestis,' Plura vide ad l. 11. p. 31. 'Aggeratis in cumulum stragulis:' unde simul liquet, tumulum, ut illic Wower, hic Heinsius malebant, non esse præferendum. 'Aggerari'verbo utuntur etiam alii, in his Curt. 1. vi. c. 6. Auct. B. Hisp. c. 5. Solin. c. 27. p. 38. 'Coctu pulveris aggerantur.' Arnob. l. 1, 4, et Vitruv, l. 11. c. 3. ' Non sunt in opere ponderosa, et faciliter aggerantur.' Sic enim Mss. Voss, duo et Franck, veterrimi, et Edd. Vett. non aggeruntur. Male vero quidam id verbum reponuot Front. l. 111. 7. 4. 'egeri terram.' Oud. In rectum aggregata cumulum? Oxon, aggerata. Vide ad pag. 34. dicta. Pric.

Suffusa candido fumo sulfuris] Edd. Ber. Colin. suffusas, D'Orvill. Fnx. suffisa, Guelf. sec. suffissa, Oxon. Par. Gnelf. pr. suffixa. unde suffita legi deberet, non suffitas, qui casus tamen hic melius conveniret, quippe laciniæ suffigutur, non carca. Proprium autem in hac re esse verbum, et de vestibus quidem, docere poterit vel solins Plinii Index. Ac de usu sulfuris in fullonica arte vide Schoetgenium p. 45. Vel sic tamen nihil mutem. Suffusa enim fumo recte dicitur cavea, quæ eo est obpleta; solitumque esse librariis errorem suffindere pro suffundere scribere, existimat Salmas, ad Tertull. Pall. p. 251. Certe ubique hæ syllabæ confunduntur. Idemque in Isidoro l. xvi. c. t. legit 'Tertium (sulfuris genus) 'liquor est; usus eins ad lanas suffiendas, quia candorem mollitiemque præstat;' ubi Mss. sufficiendas, suffindendas. Vernm illic suffiendas necessario legendum. Nam alioquin fumo addi debuisset, quo lanæ suffundantur, sen sufficiantur. Quæ verba confundantur, ut suffectus et suffusus in Valer, Flace. 1, 820. Hinc quod Virg. ait l. II. Æn. 210. 'Ardentisque oculos subfecti sanguine et igni.' Ovid. dicit I. xi. Met. 368. 'rubra subfusus lumina flamma:' et Silius 1, 1x. 460, 'subfudit flammis ora.' L. xi. 219. 'snbfnderat ora sanguis: 'nbi vide Drak, Mela l. 1. c. 13. 'Specus adsidua nocte subfusus.' Quidquid su, certe nimis audacter N, Heinsius putat candido fumo glossema esse, natum ex interpretatione verbi inalbabat, legitque, suffitu sulfuris, ad dictum Ovidii [vid. Not. Oud. præc.] ad init. in Fastis locum : 'urna Purus suffita, quam ferat, haurit aquam.' Per candidum fumum intelligit Auctor candentem, lucidum, vel similem, cui contrarius est ater, crassus, et fuliginosus. De luijus vocis significatione vide ad l. IV. init. 'candens rosarium,' Ovid. l. 1v. Fast, vs. 739. Cærnlei fiant vivo de sulfure fumi.' p. 196. 'sulfuris letalem fumum' dieit Auctor. Fimo Guelf. pr. a m. pr. Inalbahat usque ad juvenis desunt Mss. Oxon. Paræano, Palat. Guelf. Oud. Suffusa] Ex Plinii a Beroaldo adducto loco suffitas legendum. Gloss. 'Θυμιάω, suffio,' &c. Pric.

Mensam nobiscum, &c. participabat] Vide supra pag. 4. allata. Idem.

PAG. 191 Intercluso spiritu, diffluebat | Sic distinguendus est locus. Male valgo hæc jungantur. Unde Heinsius d. l. [vid. VV. LL. ad præcedentia] existimans, non quadrare rois intercluso spir. verbum difflucre, legebat deficiebatur: quomodo Floridus in interpretatione explicat, ac sæpissime occurrit 'spiritu defici.' Sed contra Mss. tantum non est audendum ; nec. nt nunc vidimus, est opus. Diffluebat præ erumpente sudore in spiritus intercluso meatn et deliquio; ut fieri solet. Vide ad 1. 11. p. 41. 'Frigido sudore diffluens.' Oud. Interdum acer. rimo gravique odore sulphuris juvenis inescutus atque obnubilatus, intercluso spiritu diffluebat] Ammianus Marcellinus: ' Funins augustius penetraus, ideoque spissior, quosdam obstructis vitalibus necavit.' 'Intercluso spiritu,' nt apud enndem lib. xxvi. 'Vitam laqueo spiritu intercluso profudit.' Curtius lib. 111. 'Interclusus spiritus arcte meabat.' Hegesippus v. 21. Interclusis fancium meatibus strangulabantur.' Tacitus Annal. vt. de Tiberio: 'Interclusa anima, mortalitatem creditus est explevisse.' Livins lib. xxii. 'Obrneutesque ora subjecta, super humo injecta, interclusisse spiritum apparebat:' quod Quintiliano Declam. 1x. et Senecæ Controvers, vii. 1. 'spiritum intercipere.' De 'mentis obnubilatione,' vel 'nubilo' p. 124. ad Apologiam dixi. Pro interdum antem, male interim reposnit Beroaldus, cum idem valeat interdum, et sæpe in his libris, et apud Arnobium. E converso, nonnunquam interim pro interdum occurrit. Quintilianus Declam, ccxLvIII. 'Neque

enim continuo homo occisus ad crimen et damuationem pertinet; cum hoc interim legibus facere liceat,' Idem Instit. Orat. v. 7. 'Hlud Fortuna interim præstat, ut aliquid quod inter se parum consentiat, a teste dicatur; interim (quod sæpe evenit) ut testis testi diversa dicat.' In Tragædiis Senecæ; 'Interim scelus est fides,' Pric.

Crebras ei sternutationes commorebat] Sternutamentum enim ex calore oritur, qui ocyus spiritum elicit, enjus excursio spiritus, sternutatio est, ut dicit Aristoteles Problemat. Sect. 34fol. 478. Elmenh.

Salutem ei fuerat imprecatus | Vetus poëta Ammianus Epigramm. Græc. lil. 11. Οὐδὲ λέγει, Ζεῦ σῶσον, ἐὰν πταρή· οὐ γὰρ ἀκούει Τῆς δινός πολὺ γὰρ τῆς ακοής απέχει. Unde paret, antiquum morem imprecandi sternutanti, 'Deus te servet.' Colv. Tennit, et etiam nunc tenet consuctudo, sternutantibus salutem imprecari. Petronius: (cap. 98.) 'Gyton, collectione spiritus plenus, continuo ita sternitavit, ut grabatum concuteret, ad quem motum Eumolpus conversus, salvere Gytona jubet.' Ammianus lepide in bene nasutum Authol. lib. 11. c. 13. οὐ δύναται τῆ χειρί Πρόκλος τὴν δῖν ἀπομύσσειν, Της ρινός γὰρ έχει την χέρα μικροτέρην οὐδὲ λέγει, Ζεῦ σῶσον, ἐὰν πταρή, &c. Non solum antem ominosum, sed unminis ad instar a paganis cultum sternutamentum. Arist. problemat. Sect. 34. fol. 478. de Histor. Animal. lib. t. c. 11. Plutarchus de Homero fol. 315. Philemon apud Theodoretum contra Græcos fol. 87. Orat. de provident. 10. Elmenh.

Quod res crat, tandem suspicatur] Ammianus lib. xxxi. 'Id quod cogitatum est, suspicatus:' supra heie: 'Suspectis e re vata quæ gesta sunt.' Pric.

Et impulsa mensa, remotuque carea, producit hominem, Sc.] Ita sorex iste indicio est detectus sternutationis snæ. Petronius: 'Collectione spirius plenus, ter continuo ita stermatavit, ut grabatum concuteret: ad quem motum Eumolpus conversus, salvere Gytona jubet: remota etiam culcita videt Ulyssem, cui vel esuriens Cyclops potuisset parcere.' Idem.

Reflantem] Respirantem, recipro-

Inflammatusque indignatione, &c.] Cassioitorus cap, 15. de Anima: 'Indignatione nima flammatus:' fortasse, ex Appuleii hoc loco, inflammatus legendum: hoc sensu hæc Glossarii accipio: 'Inflammatus, έμπεπυρισμέvos.' Pric. Inflammatusque indignatione contumelie, gladium flagitans, &c.] Ovidins: 'Nec capiunt inclusas pectora flammas, Jamque moras male fert.' Cypriamus Epist. LXII. 'Si superveniens maritus sponsam snam jacentem cum altero videat, nonne indignatur, et fremit? et per zeli livorem fortassis et gladium in manum sumit?' Lucilins: 'Nec longin' quidquam Nobis, quam dextra, gladium dum accommodet alter: Usque adeo studio atque odio illius efferor ira.' Idem.

Ni respecto communi periculo] Supra heic: 'Ni respecto subiti periculi turbine,' Idem.

Suapte in, ej. violentia sulf.] Qui me olim reprehenderunt, quod suapte ita absolute dixissem pro sua sponte, iis vel hunc ob locum sententiam mutare licet: quamvis mihi certum sit, majorum quoque gentium Auctores itidem particulam hanc fuisse usos. Et apud Lucretium (lib. vt. 755.) quidem hoc notavit Gifanius. Apnd Catullum in quibusdam editionibus legitur: (Carm. L.) 'sonitu snapte tinniunt aures.' Varro IV. de Ling. Lat. ubi de caseo loquitur : 'Postca quam designunt esse contenti his, quæ snapte natura ferebat sine igne.' Agell, lib, xviii, cap, 10. 'Quod venæ quidem snapte immobiles sint,' Ita ibi V. C. Sciopp, in Symb. Ab.

solute suapte pro sponte, sua ri a Lucretio et Catullo usurpatum censet etiam Is. Voss. ad Cat. c. 51, p. 113. et a Varrone pro suupte vi Salmas, ad Solin. p. 294. Ac sane sic Mss. nonnulli lib. vii. p. 152. exhibent, 'suapte pondere degravatus fustis.' Sed perperam, ut existimo. Cic. lib. 1. de Nat. Deor. c. 25. ' si atomi ferrentur in locum inferiorem suppte pondere.' Nam si suapte absolute eo sensu diceretur, cur igitur non meapte, tuapte? quod tamen nusquam occurrit. Ad hac Noster cum aliis semper jungit substantivo. Ut in Apol. p. 488. 'Si philosophi suapte doctrina canssas et remedia morborum noverunt.' De Phil. Mor. p. 599. 'Bonum snapte natura adminiculo non indiget:' quæ jungenda etiam in Varrone: ut rursus de Deo Socratis p. 669. ' Naturas, &c. æviternas, corporis contagione suapte natura remotas.' Sic lego cum Florido, et Th. Sellio Observ. Add. ad p. 26. In Mss. suaque. Vulgo, sua quidem, Mercer, sua quoque. Istic certe debuisset absolute usurpasse, sine natura, cum agat de natu-Accius apud Ciceron, Disp. Tuse, 11. c. 5. 'tamen ipsæ snapte natura enitent: 'et ipse Cicer. lib. 11. de Orat. c. 23. 'Et suapte natura, quod velint, consequantur.' Liv. lib. IV. c. 22. 'Quia snapte natura tutissima erat.' Septim. de B. Troj. l. vi. c. 2. 'mobile suapte natura muliebre ingenium.' Sic enim e Mss. legendum. Vulgo, sua. Rursus Auctor noster de Deo Socr. p. 680. 'Si suapte natura tam spissæ ac graves crant non secus quam plumbi rodus, et lapis, snopte nisu caducæ, terris illiderentur: 'ut leg. e Mss. Immo 'suapte sponte' junxit ibid. p. 683. In Gellio suapte vi est rectum. Nizolius quidem citat e Cicer. lib. vi. ad Att. Ep. 7. 'Quintus puer snapte, pie sane, me quidem certe multum hortante, sed currentem,' &c. verum in optimis Edd. sine ullo variationis

indicio exhibetur, Q. filius pie sane. Solin. c. 7. p. 16. 'Snopte ingenio inflammat:' ubi mirum est, in Mss. 6. optimis legi quoque, suaple ingenio inf. In Voss. tert. simpliciter, suapte infl. ut hic vellent. C. 17. p. 27. 'Snopte ingenio pesti resistunt:' nhi itidem 3. Mss. rec. suapte. Non ergo snopte est sua sponte, sed ple liabet eamdem vim, quam ipsius, vel de plutibus ipsorum, ut Cic. de Orat, lib. 111. c. 3. ' Crassum snapte interfectum mann.' Neque tamen hie jungam sumpte violentia sulfuris, ut Floridus interpretans 'propria vi;' sed subintelligo e præcedentibus noxa. Ait enim Appulcius, 'enm absque noxa nostri periturum suapte' sive sua ipsius culpa per violentiam sulfuris, quam spoute sibi arcessivit, caveam illam subiens. Duos enim ablativos vario sensu uni verbo connecti sexcenties, cui non dictus Hylas? In Guelf. sec. est sua parte et sulphoris. Ond. Adseverans, brevi absque noxa nostri, suapte inimicum ejus violentia sulphuris periturum | Petronins : Genna ego perseverantis amplector. ne morientes vellet occidere.' Salvianus u. de Avaritia: 'Nulli sunt tam feri, tam inhumani, qui non desperatos jam atque morientes adversarios suos persegni desinant.' Phædrus de panthera in foveam delapsa: 'Alii fustes congernnt, Alii onerant saxis: quidam contra miseriti, (Perituræ quippe, quamvis nemo læderet,) Misere panem.' Apud Plantum ille : 'Eho Psendole, i, gladium affer. Quid opus gladio? Qui hunc occidam atque me. Quin tu te occidis potins? nam hunc fames jam occiderit.' Dio Cassius lih. LIX. de Caligula: Τοῦτον (Senecam) ἀποθανείν κελεύσας, άφηκε, γυναϊκί τινι ών έχρητο πιστεύσας, δτι φθόη τε έχοιτο, καλ οὐκ είς μακράν τελευτήσοι. Pric.

Quippe jam semivirum illum, &c.] Omnino quippini legendum videtur: sic infra hic: 'Apponebat ei mulier, quamvis invita: quippini? destinatam alii:' et alibi apud Scriptorem istum. Idem.

Uxorem suasi, ac denique persaasi, secederet] Scriptus, succederet. Colv. Hinc ille edidit secederet. At Cel. Burmannus secedere omnino legendum contendit ad Phædr, lib. t. F. 15. ' suadebat asino fugere;' ibi quoque reponens asinum. Sic certe Virg. Æn. xII. 814. 'Juturnam succurrere fratri snasi.' Vide Serv. ad Æn. x. 10. Auson. Epic. in Patr. vs. 53. 'Me suasit vitre abitum petere.' L. v. p. 96. 'Ut to suadeant meos explorare vultus:' et infra p. 195. 'suadebat maritum quieti decedere:' ubi tamen in D'Orvill, Cod, et aliis est marito et decederet, ut apud Frontin. lib. 1v. 5. 7. 'Suaserunt commilitonibus stringerent gladios, et erumperent.' Cum Dativo vero et Infinitivo lib. x. p. 212. 'Marito persuadet, ad lougissime dissitas festinare villulas: et ipsi Virgilio lib. 11. G. 315. ' Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat auctor, Tellurem Borea rigidam spirante movere.' Sic enim Mss. plerique Maronis et Nonii in v. 'Riginum' p. 385. Ed. Merc. Quare cum variis modis casibusque verba suadere et persuadere adhibucrint, ut vel patet ex cjusdem notis ibi, et ad Ovid. Ep. XVII. 185. ad Petron. c. 46, nihil temere in hisce contra Mss. muto. Sic lib. x. p. 212. 'Pollicetur, et bonum caperet animum impendio suadet,' Ita enim Mss. non ut b. Similia sunt innumera. Vide ad f. lib. 1. lib. 1v. p. 65. lib. viii. p. 154. Sic p. 193. habuimus, 'obtundere, fabulam promeret.' Infra p. 207. 'denuntiant hospiti nos dedere potius, quam subiret discrimen capitis.' Restituendum item e Mss. Leidd. 4. Martiano Capellæ lib. 1x. pag. 305, 'Annuit puero, præcincret nuptiale carmen.' Vulgo, præcinere. Ceterum in Oxon. est anogne succederet. Pro denique in Fux, est diutius, Ond. Suasi uc

denique persuasi] Seneca Epist. 71.

'Snadeo mihi adhuc ista quæ lando, nondum persuadeo.' Vide Budæum ad lib. 1. ff. 'de servo corrupto,' et quæ nos olim pag. 197. ad Apologiam.

Atque ultra limen t. ad quampiam tantisper, &c.] Videntur veteres editores atque hor loco etiam sumsisse pro 'statim,' 'celeriter,' 'continuo,' 'e vestigio,' de quo vide ad lib. 1. p. 14. 'adspiciens eum intentiore acie atque pallore deficientem video.' Malim ego interpretari et quidem. Pricær certe lectio nimiæ est interpolationis suspecta. Potius tum simpliciter legerem, secederet p. iretque: vel pro tantisper conficerem latitaret. Sed our Mastos non sequimur, et delemns to atque, and non agnoscunt? Codd. Bemb. Oxon. Reg. Fux. Guelf. ambo, D'Orvill. Coll. Voss. videturque a nonnullis librariis insertum; quia putarunt, paululum et tantisper requirere hanc copulam. Verum duo Adverbia ejusdem fere sensus ab Auctore, aliisque jungi, advertimus sæpins. Adi ad lib. 1. p. 13. 'Curiose sedulo.' In Palat. Guelf. sec. lumen. Oud. Secoderet paululum, atque ultra limen tabernæ ad quampiam tantisper familiarem sibi, mulicrem, quoad, &c.] Hiantem heie orationem vel myops agnoverit: 70 atque abest ab Oxon, et sie facile sanatur locus. Addendo, non detrahendo, medelam ego certiorem adhibeo. Scribo, Secederet paululum ultra limen taberna, atque ad quempiam tantisper familiarem sibi mulierem diverteret, quoad, &c. et lioc non turbidæ et ambignæ, sed puræ liquentisque fidei. Infra heic: 'Ad quampiam sibi divertit familiarem,' &c. Et lib. 1v. 'Ad notos' (sic enim, non anud notos, scribendum monuimus) 'et familiares latronibus senes divertinins.' In Oxon, et Colvii libro succederet: quod non approbo tamen. Vide statim ex Egesippo adducenda. Tantisper hic, ut in Glossis: ἐπὶ τοῦ παρόντος, et ibid. ''Αχρὶ τοσούτου, tantisper:' nec tam ad vocem sequentem, quam ad τὸ diverteret applicandum. Apud Terent. 111. 3. Heautont. 'Concedas hine aliquo ab eorum ore aliquantisper.' 'Iratum breviter vites,' Publius Syrus dixit. Pric.

Quand spatio fervens mariti sedaretur animus] Seneca 111. 39. de Ira: 'Primam iram non andebimus oratione mulcere, surda est et amens : dahimus illi spatium.' Supra heie lib. vt. 'Inter istam spicarom congeriem patere, &c. delitescam, quoad tantæ Dere sæviens ira spatio mitigetur.' Ita enim ille locus legendus. Hegesipp, de Excid. Hiorosol, 1, 43, 'Nullum sibi alind remedium, nisi nt longins aliquo secederet, quo tantæ bestiæ farori vel faga eximerentur.' Esaia 26. 20. 'Abscondere modicum ad momentum, donec pertranscat indignatio.' Rebecca ad Jacobum Genes. 27. 43. 'Αναστάς ἀπόδραθι είς την Μεσοποταμίαν πρός Λάβαν τον άδελφόν σου els Χαρβάν, και οίκησον μετ' αὐτοῦ ημέρας τ.νας, έως τοῦ ἀποστρέψαι τον θυμον και την δργην τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπό σοῦ. Achilles Tatins lib. VI. "Εδοξεν οδν τη Μελίττη το νον άναχωρείν σταν δὲ ἐν καλῷ θῆ τὰ πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ γένηται τὰ τῆς ὀργῆς ἐν γαλήνη, τότε μετιέvai. Vide l. xxvii. § 4. ff. de ædilit. edict. Apud Petronium est, 'iram prudenti absentia exstinguere.' Apud Theophylactum ad Joh. 10. ὑποχωρείν, τῶ θυμῷ ἐνδιδόναι, καὶ διὰ τῆς ἀπουσίας τὸ τοῦ θυμοῦ πάθος λῆξαι παρασκευάζειν. De Tempore Ovidius loquens: 'Hoc etiam sævas paulatim mitigat iras.' De eodem Philo in de Josepho: Ίκανδς και πένθος άνελείν, και θυμον σβέσαι. Augustinus Confess. IV. 8. ' Non vacant tempora, nec otiose volvuntur per sensus nostros: faciunt in animo mira opera.' Idem.

Qui, non eram dubius, aliquid, &c. (tristius) pr. cogitaret (aliud)] Suomore Floridus Pricæi notam decurtavit.

Is autem in capite notæ præfixo exhibnit, non eram dubius alioquin de se, &c. Difficillimus sane est locus, nec Latina constructio, qui, non eram dubius cogitaret : nisi anacoluthon statuas pro quem non eram dubius cogitare, vel, qui, non eram dub, quin cogit. In Mss. Flor. Pal. Bert. Pith. Fux. Gnelf. sec. Lips. Oxon, D'Orvill. exaratur erat, ediditque Scriverius. In Oxon, D'Orv. non erat dubium cogiture. Quod ultimum etiam est in Palat. et Guelf. utroque, ac Pith. Hine existimo varie a librariis locum esse corruptum, non intelligentibus, quod dederat Auctor, non dubio, i. e. sine dubio, ut l. hoc p. 178. 'Nec dubio me compilassent;' ubi vide. Putavi aliquando, Gracissasse Auctorem, ac scripsisse, qui non erat dubius cogitare, passive, pro quem non dubitabam cogitare. Uti ait Auctor de Mundo p. 729. ut leg. e Mss. 'Adeo illis cognita est vis mali, ad inferiora aëris noxii crassitate densati, inferiores facilius adire,' pro cognitum est vim adire. Similia sæpe in Pandectis. Vide Jensii præfat, ad Stricturas. Auctor Corr. Eloq. c. 16. 'Manifestus est accingi.' Mela l. 111. c. 5. ' Araxes neque in utram partem eat, manifestus.' Sic et 'nunciatus est adesse,' et similia frequenter. Vide ad Cæs. l. 1. B. Civ. 14. 64. Plm. l. III. Ep. 7. Amm. Marcell. l. XXII. c. 7. Sed multum præfero priorem conjecturam non dubio. In sequentibus vero nihil est mutandum vel delendum: licet etiam Lipsius conjecerit, cogitaret. Talium cont. epularum. Salmas, cogitare, Talium, Atqui aliquid tristius aliud recte copulantur, uti 'quispiam alins levior labor,' supra p. 184. et l. x. p. 217. 'ab alio quopiam.' Cic. pro Sext. c. 24. ' Expulsus non alio aliquo crimine: et sæpe Auct, ad Herenn, l. 11. c. 17. 'ab aliqua alia civitate:' ubi tamen Mss. septem a me visi cum Edd. pp. non agnoscunt alia. Par est alius

quis : de quo vide ad Melam. 1. 11. c. 7. in f. 'alindve quod virus;' ut leg. item in Colum. l. 11. c. 9. e Cod. Sangerm. 'ubi vel viligo vel alia quæ pestis segetem enecat.' Vulgo, aliqua. De significatione τοῦ aliud, aliter in malam partem, vide plura ad l. r. p. 8. et ad Hirt. B. Afric. e. 52. ' Aliter adversariis cecidit.' Oud. Qui tanto calore tantaque rabie perculsus, non eram dubius alioquin etiam de se suaque conjuge tristius profecto cogitaret aliud] Josephus Antiquit. xviii. 10. de Caio Imper. Reploorts &v. oaνερός ην εργαπόμενός τι δεινόν αυτούς. Mss. Florent, et Bertin, Non erut dubius, Oxon. Non erat dubium, Casaub. ad oram libri sui: Non cram dubius, et post, quin aliad, &c: Tristins aliquid, εὐφημισμός, pro, morte violenta, 78 alind mulli usui est nisi ad sensum implicandum. Pric.

Contubernalis epularum tædio fatigatus, &c.] Glossarium: 'Tædet me linjus hominis, σικχαίνομαι τοῦτον ἄνθρωπον.' Fatigatus, metaphora ab iis sumpta qui onere laborant. Sirachides xx1. 19. 'Εξήγησις μωροῦ ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον. Petronius: 'Itaque tædio fatigatus, rogo inquam,' &c. Gellins 1. 2. 'Jamque omnes finem cuperent, verbisque ejns fatigati pertæduissent.' Idem.

Quæ suo pudore postposito, torique genialis calcato fædere] Oxon. Quæ s. pudore torique, &c. Ita, 'calcare pudorem' heic, erit quod supra 11. 'pudorem devorare:' at non facile vulgatum rejicio. Arnobins lib. v.' Postpositis pudoris et verecundiæ frænis.' Idem.

PAG. 195 Larem mariti lupanari maculasset infamia] Sic, 'commaculare torum,' Isidorus Orig. v. 26. dixit: item Plinius jam statim adducendus. Contra Hebr. 13. 4. αμίαντος κοίτη. ubi Latinus, 'immaculatus torus,' Idem.

Prostitutæ notam adscircrit] Pal. Lips. Guelf. cum Edd. Colv. Vulc.

Merc. Wow. Pric. notam. Sed recte nomen revocari jusserunt Elmenh. et Pricæus e Mss. quibus adde Reg. Fux. D'Orv. aliosque. 'Nomen prostitutie adsciscere' est meretrix et adultera fieri, ut nominori et rocari passim pro esse sumitur. Vide Pric. et p. 196. 'Intempestivum tibi adultert nomen vindicas.' Frequens quoque est 'adseiscere nomen.' Sic Liv. l. xxxiii. c. 21. 'Regium adscivit nomen.' Sil. Ital. l. xiv. 36. 'nomen ab anne Adscitum patrio.' In Guelf. pr. adscrnit. Ond. Jamque perdita nuptæ dignitate, prostitutæ sibi notam udsciverat | Lege nomen, ex Mss. Florent. et Bert. et edito Vicentia libro. Sic Rom. 7. 3. μοιχαλίς χρηματίζειν. Luc. 15. 19. prodigus ille, nequitiæ snæ et luxuriæ conseins : Οὐκ ἔτι άξιός είμι κληθήναι υίδς σου, ποίησδυ με ώς ένα τῶν μισθίων σου. Et nota heic, ' digmtatem imptæ.' Plinius l. vt. Epist. 30. de Gallita adulterii rea: 'Et suam, et mariti dignitatem Centurionis amore maculaverat: ' hine xix. 25. apud Isidorum, ' maritalis dignitas.' Scriptor ad Hebræos, ubi supra: O yauos Thuos. Pric. Prostituta, &c.] Glossie: 'Eralpa, prostituta, meretrix.' Ibident: ' Προστάσα έπλ πορνεία, prostituta: ' et, ' Προίσταμαι, έπὶ πόρνης, prosto.' Firmicus v. 26. ' Prostituto pudore publicas meretrices:' et cap. 25. ' Passivis libidinum cupiditatibus prostituta.' Iterum vi. 30. 'In publicis meritoriis prostituta.' Idem.

Suadebat maritum temporius quieti recedere] Mss. longe plurimi cum Edd. Ber. Bas. Colv. et seqq. dant temporius, Guelf. sec. temporis, Bert. Pith. cum Edd. ceteris, temperius. Quod cum nounullis præfert Burmann. ut antiquius, ad Ovid. l. iv. Met. vs. 198. 'modo surgis Eoo Temporius cælo.' Sed adi G. J. Voss. de Vitiis Sermonis p. 168. Dein marito decederet præbet D'Orvill. de quo dixi ad pag. præc. Decedere est item in Re-

gió, Oxon. Guelf. utroque, Flor. cum Edd. Wower. et Pric. Vere. Confer notata ad l. v. p. 91. 'Decessit ad somnum.' Dativo usus etiam est Auctor l. 111. p. 60. 'concedere angulo.' et l. v1. p. 116. 'concedere cœnæ.' l. 1. p. 8. 'Quieti nos reponamus,' Oud. Temporius quieti decederet] Sic, 'temporius discumbere,' Donatus in Terentii vita. Glossæ: 'Ἐνωρότερον, temporius.' Vide quæ in 'de Vitiis sermonis' pag. 168. vir summus J. G. Vossius, communi eruditorum damno dum hæc scriberem mortalitati ereptus. Pric.

Utpote intercepta cana profugerat pr. jejunus] Vulg. ne profugevet prorsus jejunus. Colv. Sic etiam Mss. Pith. Bertin. In D'Orv. profugaret. Pricœus legit, utpote qui, &c. profugerat. Sed non ita solet Anetor, qui, licet sæpissime utatur to utpote, nusquam tamen addit pronomen. Verum etiam nusquam jungit cum verbo, ut Colvins ennique sequentes exhibuerunt cum Mss. plerisque; sed vel adjectivo nomine vel participio. e. g. l. 1. p. 6. 'Utpote ultime adfectus: 'et passim. Vide Indicem. Quare vel parenthesi includenda videntur verba, profugerat prorsus jejunus: vel forsan scripsit Anetor: Utpote interceptæ cænæ (quæ vox exsulat a Palat. Guelf. ambobus, et Oxon. a pr. m.) profugus et pr. jejunus. Adi Duker, ad Flor. l. 111. c. 22. ' profugus feralis illius tabulæ.' Aliquando cogitavi, num ex illo ne sit refingendum nam vel potius enim, quam conjunctionem sæpe præponit Auctor. Vide congesta ad l. IV. p. 69. Oud. Utpote intercepta cana, &c.] Scripserim, Utpote qui, &c. Pric. Profugerat prorsus jejunus] Horatius: 'Quem nos sic fugimus ulti, Ut nihil omnino gustaremus.' Idem.

Mensam poni comiter postulabat] Hæc lectio (quam et probat Colvius) est Beroaldi: sane infra heic lib. x. et in Floridis Noster 'mensam po-

Delph, et Var. Clus.

nere' dixit. Græci etiam eadem facie τράπεζαν παραθείναι. Vide quæ ad Act. 16. 34. adnotavimus, et quæ ad eundem locum vir maximus H. Grotius. Mss. autem et veteres editiones legunt, mensum potius, &c. quod, sensum adeo commodum efficiens, cur de suo depellendum? Idem. Potius] Lego poni: sic Plantus: 'Pueri mensam apponite.' Horat. 'Mensam poni jubet.' Beroald.

Mihi penitus carpebantur præcordia, §c.] Vide quæ ad Act. 17. 16. allata. Hegesippus 1. 17. 'Coquebantur ægra præcordia.' Persius, ad hunc asinum nostrum perapposite: 'Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere eredas.' Pric.

Mecumque sedulo deliberabam, si quo modo possem, detectis ac revelatis fraudibus, &c.] 'Omnia narrasset, sed et os et lingua volenti Dicere non aderat, nec quo loqueretur habebat.' 'Si quo modo,' ut supra vit. 'Quod si quo modo cæteri latrones persenserint,' &c. ubi otiose reponebat Stewechius, quoquomodo: est enim utrumque in usu, at illud rarius. Glossæ: 'Εἴτινι τρόπφ, si quomodo.' Item: ' Εί πως, si quomodo,' &c. Virgilius vi. Eclog. 'Si qua,' &c. ubi Servius: 'Pro, si: vel, si quomodo.' Sie Philipp. 111, 11, εξ πως ubi Latinus, 'si quomodo.' Idem.

Illumque qui ad instar testudinis alveum succubabat, &c.] Qui 'Abditus interea latuit sub tegmine cavo, Impatiensque moræ siluit, præputia ducens.' Idem.

Senex claudus, cui nostra tutela permissa fuevat, &c.] Lib. Iv. 'Anum senio curvatam, cui, &c. tutela tot numero juvenum commissa videbatur.' De 'claudis agasonibus' supra pag. 121. dixi. Idem.

Universa nos jumenta, id hora jam

] postulante, ad lacum proximum bibendi
) causa gregatim prominabat] Suetonius
. Galba: 'Cum de proprietate jumenti quæreretur, levibus utrinque arguApul.

8 B

mentis et testibus, ideoque difficili conjectura veritatis, ita decrevit, ut ad lacum ubi adaquari solebat, duceretur capite obvoluto,' &c. Varro lib. 1v. de Ling, Lat. 'Lacus, lacuna magna, ubi aqua contineri potest:' ubi forsan, lacuna non magna legendum. Glossarinm: ' Tonos er & daiγον ύδωρ συνίσταται, lacus, stagmun.' Lacum proximum, intellige, portre oppidi illins contiguum lacum. Terentins IV. 2. Adelph. Prinsquam ad portam venias, apid ipsiin lacum Est pistrilla.' Donatus: 'Credibiliter lacum addidit, nam Varro docet semper lacum portis additum : scilicet ob usum jumentorum excuntium et introcuntium.' Et nota, hora postulinte. Artemidorns 111. 67. Ildera πρός τάς ώρας ἀποβλέποντες άνθρωποι, ποιούσι. 'Gregatim prominare' heic, ut supra lib. vii. 'Gregatim pecua comminantes.' Idem.

Opportunissimam mihi vindictæ subministravit occasionem] Apud Petronum Ille: 'Ego autem nactus occasionem vindictæ,' &c. Rom. et Vicent. editt. rectius optalissimam, Vide supra pag. 24. dicta. Idem.

Observatos extremos digitos adulteri, qui per angustias cari tegminis promine-bant] Suetonius de Claudio post aulura latente: 'Jacentem discurrens forte gregarius miles, animadversis pedibus, &c. agnovit.' Idem.

Ad sunmam minutiem contero] Seneca de granis Epist. 90. 'Sæpins reteruntur, donec ad minutiem, &c. redigantur.' Idem.

Sublato flebili clamore] Lib. v111.

'Fletis cum clamore sublato.' Phædrus: 'Flebiles gemitus ciens.' Scriptor ad Hebræos 11. Κράξας μετὰ δακρύων. Idem.

Canam] Lego scenam: hoc est, apparatum, tegumentum. Translatio a scena histrionica, quæ subductis alveis cuucta demonstrat. In hac locutione frequens est Lucius noster. Beroald. Exsangui pallore trepidantem Infra: 'exsangui formidine trepidantem adulterum.' Lactantius ad vi. Thebaid. Statii p. 107. 'Sanguis proprie videtur animæ esse possessio, unde exsangues mortuos dicinus.' Elmenh. Exangui pallore trepidantem puerum] Metam. vi. 'Pallentem, trepidamque, et dira timentem.' Metam. xii. 'Trementem, Pallentemque metu, ac trepidantem morte futura.' 'Exangui pallore,' ut apud Euripid. alμα δ' οὐκ ὐτῆν χροί. Supra lib. 1. 'buxeum pallorem' dixit. Pric.

Serena fronte] Lib. 111. 'frontem tuam serena venustate hetabit assidue.' Elmenh.

Nihil triste de me tibi fili metuas: non sum Barbarus] Heliodotus lib. I. ubi de Charielen et ceteris captivis: Έπει ήγοντο, τίς άρα τύχη διαδέξεται ήμας, έβδων; καὶ πολλά τον Κνήμονα Ικέτευον, εί τι δύναιτο, συμπράττειν. ὁ δὶ ἐπηγγέλλετο, καὶ θυμόν έχειν άγαθον προύτρεπεν: οὐ παυτάπασε Βάρβαρον είναι τὰ ήθη τὸν λήσταρχον έγγυώμενος. Pric. Non sum Barbarus] In Euripidis Hetaclidis ille: Οὐ γὰρ τυραννίδ' ໕στε βαρβαρων έχω. Idem.

Nec agresti morum squalore præditus] Metam. 1. 'Non incola montis, Non ego sum pastor.' Catullus: 'Pleni ruris et inficetiarum.' Hesychius: 'Αγροῦ πλόων' ἀγροικίας πλήρης. Gellius 1. 5. 'Subagresti ingenio homo:' ex eo (ut semper) Ammian. xxx1. 'In crudelitatem proclivior, ingenii subagrestis:' et x1ν. 'Velamento subagrestis ingenii persuasionis opifex.' Horatius: 'Asperitas agrestis, et inconcinna, gravisque.' Idem.

Nec ad exempl. machinæ truculentæ]
Ms. ut ad exempl. &c. Ceterum scripserim; nec ad exemplum mæchæ truculentæ, de nxore sna sentit. Cole. Liber Fulvii, nactinæ truculentæ. Unde forte, naccæ: nt uxorem fullonis seu naccæ intelligat. Nisi potius nactinæ, pro naccæ uxore. Aliis visum, mæchæ truculentæ. Sed invita necarat

adulterum mœcha: quare machina potins occiderat : viminea scilicet cavea. Wower. Ms. Bertin, pro machinæ habet votivo. Sed Fulvianus: ad ex. nactinæ truculente sulphuris te l. f. n. Nactina ergo forte erit, qui nacca, de quo modo sermo crat, id est, de follone: an verius, ut uxorem naceæ significet? Videat Lector eruditus. M. N. L. Sciopp, in Symb. et Susp. lib. 11. 14. Nuccinæ truculentiæ. Ita Flor, membranæ. Aldus et Palat, machince t. Bert, vativo truculente. Rom. machiæ t. Scaliger, et Colvins, mæchæ t. Elmenh. In machina truculenta L. D'Orleans ad Tacit. lib. 11. Ann. p. 258. Doct. Schoetgenins naccinam, sive potius nactinam, truculentiam explicabat talem, quali fullo sen nacta tractat pannos suos p. 3. de fullonia: cum certo certius respiciat Auctor ad machum per naceæ uxorem alveo sulfurato absconditum, supra p. 193. 194. Non enim dubito de lectionis nactina veritate, ad quam insuper acceduut Oxon, naptinæ, Guelt. pr. in marg, nactine. Litura erat in textu. Palat. nacne, Zabar, et Pith. Cod. vaccmæ; nt supra in Mss. 3. erat vaccam pro naccam. Sed præter unum Mediceum et Pithæanum ceteri Mss. dant truculentæ (turculentæ Guelf. pr.) adjective vel truculente adverbialiter. Quare et quia fullonis uxori magis adscribenda est illius mochi mors, quam ipsi fulloni, nou alienus essem a lectione nactinæ truculentæ cum Wowerio, Scioppio, quem et vide in Epist. Corp. tom. It. p. 52. et Ferrario l. 1. c. 15. Si modo nactina pro nxore nactæ firmari posset exemplo; nt 'regina,' 'caupona,' &c. Quod certe malini, quam substituere cum Colv. Vulcanio Ed. sec. Scriverio et Pricæo mæchæ, aut matronæ, ut diserte exstat in Ms. D'Orvill, sed sine dubio correctoris sapit manum, ant vicini, uti volebat vir doctus, nescio quis. Nunc servo naccinæ truculentice pro fullopica, sive auod fullo

mæchum sic siverat perire, sive quia ejus in domo res erat gesta. Machinæ, quod habent omnes usque ad Colvium Edd. nullius assis est. Oud. Nec ad exemplum machina truculenta sulphuris te lethali fumo necabo] Vulcatius Gallicanus in Avidio Cassio: 'Supplicii genus invenit, ut stipitem grandem poneret pedum 180, et a summo usque ad imum damnatos ligaret : et ab imo focum apponeret, incensisque aliis, alios fumi cruciatu, &c. necaret:' ubi vide quæ ex Martyrologio notavit eximins ille Casanbonus, Philo de Alexandrinis in Judaeos sævientibus: Καπνώ τὸ πλέον ή πυρί διέφθειραν, οἰκτρότερον καὶ ἐπιμηκέστερον ύλεθρον τοις δειλαίοις τεχνάζοντες. Macrobins Saturn, IV. 4. 'Ut, dum queritur Cicero, flammam ex lignis viridibus factam, atque ibi inclusum fumo necatum: hoc enim a materia pathos est: quoniam hic usus est fumo materia ad occidendum, ut alius gladio, alins veneno.' Julianus in Casaribus: Τυφούμεθα ύπό του καπνού. Hesychius: Τυφωσαι, πνίξαι, ἀπολέσαι. Pro machinæ, lege cum Scaligero mæchæ: intelligit uxorem fullonis, quæ adulterum suum cavea sulpliurea contexit. Rem totam paulo supra uarvatam habemus. Pric.

Ad discrimen vocabo capitis] Adi Cujacii Observat. lib. vi. c. 11. Rævardum nostrum Variorum lib. iv. c. 6. Colv. Vide notas nostras ad Arnobii lib. iv. fol. 87. Elmenh. Nec, 8yc. ad discrimen vocabo capitis tam venustum atque pulchellum puellum] Tale illud vii. 'Nefas tam bellum asinum sic enecare.' Pric.

Cum uxore mea partiario tractabo] Supra lib. 1v. 'Partiario majestatis honore tractor:' supra l. viii. 'Promiscui operis partiarios concubitus agebat.' Idem.

Erciscundæ familiæ] Glossarium: 'Οὐσίας διαιρετέας, familiæ erciscundæ.' Idem.

Sine ulla controrersia vel dissensione

Gloss. ' 'Ανευ ἀντιλογίας, sine controversia, sine contradictione:' et statim: ' 'Ανευ μέμψεως, sine querela:' quod heic, ' dissensione.' Idem.

Tribus nobis in uno conveniat lectulo] Ausonius: 'Tres uno in lecto: stuprum duo perpetiuntur, Et duo committunt.' Scholiastes Juvenalis de Istro quodam, ad 11. Sat. 'Onne partimonium suum vivus donavit uxori, nt simul dormiret is qui et illum corrumperet, et illi misceretur.' Idem.

Cum mea conjuge tam concorditer vixi, §c.] Suctonius de Tiberio: 'Cum Julia primo concorditer, et mutuo amore vixit:' quæ sic imitatus est Noster in Apologetico suo: 'Onmem supellectilem, cunctasque divitias, in concordia conjugii, et mutuo amore ponentem.' Servius ad Virgilii ea: 'Commbio jungam stabili. Dicendo, connubio, ostendut legitimum: dicendo, stabile: longam promittit concordiam.' Idem.

Ut, ex secta prudentium, eadem nobis ambobus placerent] Nec incommode hoc modo legas: l't et secta prudentium cadem nobis ambobus placeret. Prudentes heie non consultos, sed philosophos intelligo : quo et spectat ' placendi 'vox. Glossæ: 'Secta, alpeois, φιλοσόφου δόγμα, &c. Glossæ alia: ' Φιλοσοφία, philosophia, secta.' Servins ad Eneid. x. 'Sectas dicimus habitus animorum, et instituta philosophorum circa disciplinam.' Idem. Eadem nobis ambobus placerent] Oviduis, si non labitur memoria, de Baucide et Philemone : 'Velle ac nolle ambobus idem.' Idem.

Habere plus auctoritatis uxorem] August. Quæst. in Genesin, Quæst. 53. apud Gratianum Decret. part. 2. Causs. 33. q. 5. 'Est ordo naturalis in hominibus, ut serviant fæminæ viris, filii parentibus; quia nulla justitia est, nt major serviat minori.' Vide Aristot. probl. Sect. 29. fol. 468. Chalcidium in Platonis Timænm fol. 281. Elmenh. Sed nec æquitas ipsa patitur

habere plus auctoritalis uxorem quam maritum] Paulus ad Timoth. 1. 2. 12. Γυναικί αὐθεντεῖν ἀνδρὸς οὐκ ἐπιτρέπω, ἀλλ' είναι ἐν ἡσυχία. Pric.

Deducebat ad torum notentem puerum, sequentem tamen] Horatius: 'Ego, ut contendere durum est Cum victore, sequor.' Supra lib. t. 'Obstinationi sua me ingratiis obedientem, perducit ad illum suum grabatulum.' Idem. Notentem, Sc. sequentem tamen] Martialis v. 'Secuit nolente capillos Eucolpus Domino, nec prohibente tamen.' Idem.

Solus cum puero cubans] Пагбераства est, ubi Venus mutatur in alteram tarmam, et masculi abbeves er apoeri την αίσχημοσύνην κατεργάζονται, nt ait Basilius Magnus hound, 'quod deus non sit author malorum' p. 161. Hos gentium Apostolus 1 Cor. v1. vs. 9. et 1 Timoth. IV. 10. apperoxoltas vocat. Equidem enorme et abominandum hoc vitium in omni mundo late vagatum ubique fere reperit suos amatores, et velut pestllenti sidere Romanorum, Gracorum, Persarum, Æthiopum et Turcarum mentes afflavit, sicuti docui ad Arnob, lib. 1. contra gentes fol, 36. Soli Germani nihil tale novere, nec urtica illa nuquam tetigit fortissimos heroes nostros, ut crudite ex Quintiliano observat vir eximins J. Lipsins in notis ad Taciti Germaniam p. 53. Elmenh. Et pudicissima illa uxore altrorsus disclusa, solus ipse cum puero cubans, gratissima corrupturum nuptiarum rindicta perfruebatur] Apud Petronium ille: 'Ego nactus occasionem vindictæ, Eumolpum excludo: redditaque scordalo vice, sine æmulo scilicet, et cella ntor, et nocte.' Maritos antem ita molliores uxorum mæchos tractasse testantur multi Poëtarum loci : vel vide Epigr. 57. Catull. et it. 47. Martialem. Pric. Solus ipse cum puero cubans] Vide supra pag. 171. notata.

Rota Solis lucida diem peperit] Oxon.

lucidam, et fortasse melius, judice Pricæo lib. x. p. 218. 'remeabit ad diem lucidam." Nihil temere novandom puto. Quia Solis rota (sive orbis, de quo vide Bronkh, et Vulp. ad Tib. 1. 9. 52. 'Luciferi rota') est lucida, ideo parit diem. Et sine adjectivo dies ita sæpe usurpatur a Nostro. Sie lib. 11. init. 'Sol novus diem fecit :' ubi paulo post p. 21, contra Pricæus mavult, jularis orbe lucido: Illic enm vide. Ac 'Sol,' 'Luna,' 'stellæ,' 'sidera' sexcenties lucida poëtis dicuntur. Quare miror, nec intelligo, cur a Cl. Cuninghamo contra Mss. innumeros, et Grammaticorum citationes apud Horat. lib. 1. O. 3. 2. 'lucida sidera' editum sit fulgida, vox, quæ, si a Lucretio lib. 111. 364. recessoris, auctoritate idonea caret. Prudentium enim, Fortunatum, Solimum, et similis Latinitatis scriptores mhil moror. Nec juvat Claudian. t. R. Pros. 115. 'Obducam tenebris lucem; compage soluta Fulgidus umbroso misccbitur axis Averno.' Nam ita solus Ms. Claverii dat. In Ceteris codicibus et Edd. Vett. exstat, Obd. ten. solem; c. s. Lucidus, &c. Alibi quidem Horatius dicit 'fulgere sidera nautis' lib. 11. 16. 3. Sed fulgida non vocat. At Carm. Sec. vs. 2, 'lucidum cæli decus;' nt apud Senec. Œd. 403. Oud.

Ferula nates eius obrerberans] Adulterum prætextatum more pædagogi fernlis excipit. Fulgent. Mythol. lib. 1. 'Tumidas ferulis gestaham palmas.' Prudentius præfat. καθημερινών: Etas prima crepantibus Flevit sub ferulis,' Juvenal. Sat. 1. Augustinus de Civit. Dei lib. XXII. c. 22. Confess. lib. 1. c. 14. Sidonins Apollin. lib. 11. Ep. 10. Columella lib. x. de cultu hortorum. Non solum autem manus (de quo video dubitare virum doctum) sed et nates puerorum ludimagistri cædebant. Disco hoc ex Plauto Bacchid. scena Nunc experiar, &c. 'Inde de hippodromo et palæstra ubi revenisses domum, Cincticulo præeinctus in sella apud magistrum assideres: Tum librum legeres: si unum peccasses syllabam, Fieret corium tam maculosum, quam est nutricis pallium.' Et Tzetze Chiliad, Hist, 1x. Histor, 258. Σκύτος, τὸ παίον τὰς πιγὰς παίδων των μανθανόντων. Cædi autem pueros parte hac ideo receptum, quod sint nates sensus obtusi ob cutis crassitudinem, cui insit callosum quiddam, et solidius durinsque quam reliquo corpori, præsertim superno. Cælius Rhodig. Antiq. Lect. lib. 1v. c. 8. Elmenh. Quam altissime sublato puero, et fernla nates eins obrerberans] Prudentius in Romano: ' Præcipit Sublime tollant, et manu pulsent nates.' Ferula antem objurgatur mæchulus iste, ut tenellæ ætatis. Vide Suetonium in Caligula, Ulpianum lib. 1. ff. ad SC. Silan, et quæ heic Elmenhorstio adnotata, Pric.

Tu autem (inquit) tam mollis uc tener? δ'c.] Gloss. 'Τρυφερδε, tener, mollis,' &c. Hesychius: 'Απαλδε, μικρδε, τρυφερδε. Philostratus de Como: 'Απαλδε, και ούπω έφηβοε. De 'pueris tenellis' vide supra pag. 146. dicta. Idem.

Et admodum puer] Suetonius Nerone: 'Puer adhuc, necdum matura pueritia.' Idem.

Defraudatis amatoribus, &c.] Q. d. 'Thte lepus es, et pulpamentum quæris?' Suidas: Δασύπους κρεῶν ἐπιθυμεῖ λέγεται δὲ ἐπὶ τοῦ ἐπιθυμοῦντος παρ' ἄλλφ γενέσθαι τὰ ὕντα παρ' ἑαυτῷ. Supra heic de alio juniore mæcho: 'Adhuc lubrico genarum splendore conspienus, adhuc adulteros ipse delectans.' Idem.

Et connubia lege sociatas corrumpis] Hæc absunt (sed, ut puto, male) ab Οχοπ. Ms. Sirachides 1χ. 12. Μετ' ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου. ad quæ Clemens Alexandrinus: 'Επεὶ μείζων ὁ κίνδυνος τῷ τῆς συμβιώσεως δέσιν λύσαι πειρωμένω, vide et 19. 20. Levitic. Apud Plutarchum in de liber. educ. inter alia juniorum ἀδικήματα, numerantur et γαμετῶν γυναικῶν οἰκοφθορίαι, Illud corrumpis Gracum est: sic supra iv. 'matrimonia corrumpens.' Vide pag. 124. adnotata. Idem.

Forinsceus abjecit] Sive medium eum sublatum e domo in plateam provoleit, ut apud Terent. Andr. 1v. 5. 37. Quare non puto audiendum esse N. Heinsium, qui ad Ovid. lib. v. Met. 450. legendom autumat abigit; licet in Mss. de more scribatur abicit.

Ille adulterorum omnium fortissimus] Beroaldus, formosissimus. Verum est appellari eum superius 'formosum et liberalem:' sed additur stronuum, et contra maritorum diligentias constantissimum (id est, andacissimum) Quem ergo alibi audacem dixit, quid heic mirum fortem vocari? Juvenalis Sat. 1v. 'Solaque libidine fortes.' Scholiastes: 'Ut quem unllus posset a consuctis vitiis deterrere.' Possumus et alio sensu eam vocem capere. Horatins: 'Fortique marito Destinet uxorem: quod, 'validum in officio noctis,' Donatus ad Hecyram IV. I. exponit. Pric. Adulterorum fortissimus] Non videtur convenire, ut puer delicatus fortissimus adulterorum unncupetur: proinde lego formosissimus. Beroald.

Insperatu potius salute] Ex his Virgilii: 'Insperata tandem tellure potiti.' Apud Suidam in συνυφαίνουσα' 'Ο δέ Χαγανος παράδοξόν τι έρμαιον σωτηρίαν ηὐτύχησε. Pric.

PAG. 197 Proturbavit domo] Perperam omnino Scioppius defendit perturb. et male revocavit tacite Wower. unde et mansit in textu Pricæi, bene propugnantis alterum. Proturbare omnino scribendum est, ubi agitur de aliquo qui suo loco detruditur, vel foras, vel humi: perturbare, quando de simplici corporis vel animi commotione agitur, manente tamen persona suo loco vel statu. Exempla enim, quæ profert Scioppius, vel corrupta

sunt, vel nihil probant; erratque dicens, in nullo Mstorum esse prut. Sie enim diserte Florent. Reg. Palat, D'Orvill, com Edd. Colv. Vulc. Merc. Elm. Seriv. Adi ad lib. 11. p. 38. ' Domo proturbor:' item ad hujus libri p. 205. 'Obtundens eum dorso meo proturbat:' ubi vide Stewech. Errat quoque Vorstius ad Justin, lib. 111. c. 4. 'In exsilium proturbatus.' Contra e Mss. perturbat omnino reponendum in Val. Flace. lib. 1, vs. 597. Nuntius hunc solio Boreas proturbat ab alto: Pangæa quod ab arce nefas, ait, Æole, vidi,' &c. Oud. Eamque protinus de sua perturbavit domo] Mira lectioni isti olistinatione propuguat Scioppins: cum et supra tamen lib, 11. Noster, 'domo proturbari' dixit. Pric.

At illa, præter genuinam nequitram, contumelia etiam, &c. commota] Vide supra p. 81. dicta, Idem.

Contunclia etiam, quameis justa, tamen altius commota atque exasperata]
Macrobius Saturn. v11. 2. 'Dolor
semper reprehensionem vel justam
sequitur.' In Apologia Noster: 'Etiam hi, qui sibi delicti alicujus conscii
sunt, tamen, cum male audiunt, impendio commoventur.' Quanto fortius commovetur ergo hæc pistoris
uxor, quæ male non audiit tantum,
sed et malum divortii subivit! Idem.

Ad familiares faminarum artes accenditur] Ovidins Metamorphos. 1x. 'Inferior virtute, meas divertor ad artes.' Bene et artes fæminarum. Clytemnestra apud Senecam Tragicum: Agam. 'Tecum ipsa nunc evolve femineos dolos.' Euripides : Πολλάς αν εύροις μηχανάς, γυνή γάρ εί. In Ejusdem Medæa: Φείδω μηδέν αν επίστασαι Μήδεια, βουλεύσασα καὶ τεχνωμένη. Scholiastes ad Ejusdem Hippolytum: "Ωσπερ το νουν έχειν τοις ανδράσι δέδοται, ούτως το κακουργείν και μηχανάς έξευρίσκειν, ταις γυναιξί. Ετ (quod proxime ad argumentum nostrum) apud Eundem senex ad Crensam: 'Εκ τῶν δὲ δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρῶν' 'Η γὰρ ξίφος λαβοῦσαν, ἡ δόλφ τινὶ, 'Η φαρμάκοισι σὸν κατακτεῖναι πόσιν. Pro accenditur, melius cum Colvio accingitur legas. Vide quæ supra pag. 153. dicta. Idem.

l'eteratricem | Veratricem inlustravit Scaliger ad Virgil. Cirin. p. 75. Verum ipse sic non legit; sed edidere ita Vicent. Junt. pr. Ald. Vulcan. Ed. sec. ac Wower, Theod. Marcil. not. Gramm. ad 1. Florid. Appuleii, cum Pricao, qui tamen probavit quoque veteratricem cum Scalig. ibid. p. 76. et Broukhusio ad Tibull. 1, 2, 41. 'Ut mihi verax Pollicita est magico saga ministerio.' Adi et Beroald, ac Festum v. 'Veteratores,' In D'Orv. vitatric. Ond. Magnaque cura requisitum veratricem quandam, &c.] Melius in aliis veterutricem. In veteri Onomast. 'Veteratrix, πανούργος.' Glossarium Isidori dietum: 'Veteratricom; callidam, incircumscribendam.' Idem x. Orig. 'Inveteratus, eo quod sit multi veterisque in malitia usus:' adde Donatum et Engraphium ad 11. 6. Andr. Glossæ aliæ : ' Πέπειρος πανουργίαs, inveteratus.' Appuleins Floridis: 'Tanti veteratoris perfectissimus discipulus.' Pric. tricem] Sicut veterator dicitur vetus in malicia, ita et reterutrix fæmina, in astutiis et fraudibus exercitatissima. Veteratorie adverbium, significans callide, astute, malitiose: veteratoris est, confidere in mendaciis. Beroald.

Quæ, δ.c. muleficiis quidvis efficere posse credebatur] 'Carminibus quæ posset solvere mentes Vinctas, atque aliis duras inmittere curas; Sistere aquam fluviis, ac vertere sidera retro, Infernasque ciere animas, mugire jubere Sub pedibus terram, et descendere montibus ornos.' Dio Cass. Φαρμακίδα περιβόητον ut in Claudium suum Agrippina. Tacitus in eodem argumento: 'Deligitur artifex talium, vocabulo Locusta.' Pric.

Multisque suffarcinot muncribus] Sic,

'auro suffarcinari,' Hieronymus ad Paulinum. Proprie 'suffarcinari' autem de avibus: ut ad Andriam Donatus notat. Idem.

Conciliari marito] Τῷ ἀνδρὶ καταλλαγῆναι, 1. Cor. 7. 11. Interpres vetus Judic. 19. 3. 'Secutusque est eam vir suus, voleus reconciliari ei.' Glossa i 'Els φιλίαν διαλλάσσω, reconcilio.' Id.

Larra] Fux, lania. Forte, Lamia. Sed improprie. Rould. Infra: 'larvatus ad Inferos demeavit maritus.' p. 198. ubi, et hic inspice Prica·um. Lib. r. p. 5. 'larvale simulacrum.' Oud.

Si id nequierit, certe larva, &c.] Sallustius de Jugurtha: 'Bomilcari, &c. imperat, pretio, &c. insidiatores Massivæ paret, &c. sin id parum procedat, quovis modo interficiat.' 'Si id nequierit,' hoc loco, ut in Apologetico: 'Ipsum vivum: si id nequierint, vel mortuum ostendant.' Pric. Certe larva, vel uliquos diro numine immisso, violenter ejus expugnari spiritum] Firmicus III. 14. 'In nono ab horoscopo loco Mercurius cum Venere partiliter constituti, fascinantes mulieres dabunt, et uxores quæ etiam ipsos artus (lege maritos) larvari, &c. faciant.' Glossæ: 'Larva, δαιμόνιον, είδωλον.' Dirum numen, est, 'Deorum ira immissum.' Vide Servium ad Æneid. 11. et Nonnium Marcellum, Gloss, ' Dirus, δεινός, θεοχόλωτος.' Idem.

Divinipotens] Onomasticon vetus: 'Divinipotens, θεοκρατήs.' Idem.

Primis adhuc armis facinorosæ disciplinæ, &c.] Servius ad Æneid. x. 'Arma, sunt uniuscujusque rei possibilitas:' et ad Æneid. 11. 'Arma, sunt instrumenta cujuslibet rei: unde insidiantis frandes arma nominavit.' 'Prima arma' heic, sunt, qualia supra 1. 'folia artis' vocavit. Idem.

Sequius] Vide Indicem Florid. Pric. ad Apolog. p. 187. Gron. ad Gell. lib. 111. c. 14. Comm. ad Liv. Sueton. alios. De confusione τῶν sequius et sequens vide ad lib. x. p. 235. Oud. Quæ res, cum ci sccius ac rata fuerot,

proreniret] Sallustius Catil. 'Sed ea res longe aliter ac ratus erat evenit.' Ammianus lib. xxviii. 'Sed longe secus accidit quam sperabatur.' Pric.

Umbrumque violenter peremptæ mulieris, &c.] Infra lib. x. 'Sic elisus violenter spectatissimus medicus:' supra heic: 'Violenter ejus expugnari spiritum.' Idem.

Argumentureris] Antiqui pleraque verba active pronunciabant, quæ nunc passive dicuntur: ut 'auguro' pro 'auguror,' 'contemplo' pro 'contemplor,' 'seruto' pro 'argumentor.' Plautus dixit 'arbitrabant,' pro 'arbitrabantur.' Maro 'populat,' pro 'populatur.' Eunius 'criminat,' pro 'criminatur.' Argumentari autem est, argumentis uti ad rem probandam, ut docet Asconius. Beroald.

Sed forsitan lector scrupulosus reprehendens narratum meum, sic argumentaberis: Unde autem tu stultule asme intra terminos pistrini contentus, quid secreto, ut affirmas, mulieres gesserint, scire potuisti] Vopiscus in Aureliano: 'Imperator qui domi clausus est, vera non novit.' Catullus (ex quo fortasse asinus noster): 'Dixerit hic aliquis, qui tu isthare janua nosti, Cui nunquam Domini limine abesse licet? Non populum auscultare, sed huic suffixa tigillo, Tantum operire soles, aut aperire domumi.' Pric.

Quemadmodum homo curiosus, &c. cuncta, &c. cegnori] Supra lib. 1.

Non quidem curiosum, sed qui velim scire vel cuncta, vel certe plutima.' Idem.

Nudis et intectis pedibus] Lib. x.
'Nudo et intecto corpore.' Infra
hic: 'Sub dio, et intecto conclusus
stabulo:' et supra: 'Detectus, et
revelatis fraudibus:' et in Apologia:
'Jejunus et irrefectus.' Idem.

Flebili centunculo] Fortasse rectius, scissili cent. Scindere vestes in luctu et re anxia, moris vulgati. Lib. vii. Adhuc flentem, adhuc vestes lace-

rantem.' Lib. 1v. 'mærentem, et crines cum veste sua lacerantem.' Ovid. 1v. Metam. 'Deplanxere domum scissis cum veste capillis.' Herodian. lib. 1. Wower. Scissili placebat etiam Pricæo. Si quid, quod tamen non opinor, mutandum, mallem sutili βακιώδη vel futili πολυθύρφ. Adi ad pag. 5. nbi 'scissile palliastrum' vocat 'sutilem' vel 'fnt. centunculum.' Oud. Flebili centunculo semiamicta] Supra hic: 'Scissili centunculo innumbrati.' Et fortasse sie hoe loco scribendum. Vide supra pag. 4. notata. Pric.

PAG. 198 Discerptæ, &c.] Vox discerptie, vereor, ut ab Apuleio sit, quem paullo post scripsisse arbitror pleram, non pleramque; quomodo Sallustium, Livium, Suctonium locutos, Germaniæ flos Janus Palmerius in spicilegiis suis docuit. Item Priscianus lib. v. et Festus in plera. In luctu, de more Veterum, caput inspergi cinere solitum, testes sacræ literæ, et ipse Apuleius libro septimo: 'Nam mater mottem pueri deplorans filii fletu, et lachrymosa fuscaque veste contecta, ambabus manibus traliens cinerosam caniciem, ejulans,' &c. iternm libro dicimo de patre loquens, qui altero filiorum humato, alterum, ut incestum, judicibus sistere cogebatur, 'Et statim,' inquit, 'ab ipso ejus rogo senex infelix ora sua recentibus adhuc rigans lacrymis, trahensque cinere sordentem caniciem, foro se festinus immittit.' Ritum illum attigit Arnobius libro v. adversus gentes: 'Lugentium' (ait) ' sumunt sordes, et miseriarum insignia.' Virgil. lib. x. Æneid. 'Canitiem immundo deformat pulvere, et ambas Ad cœlum tendit palmas.' In lætitia, in conviviis virorum pariter ut fæminarum capillos ungi solitos, ab Apuleio, Cicerone, Virgilio, aliis plerisque veteribus plus centum locis ostenditur. Etsi compositi capilli, uncti, et calamistrati indicium fuerint mollitiei,

ut videre est apud Martialem nou uno loco: apud Ciceronem secunda oratione in Catifinam: in ea, quam pro P. Sextio dixit : in ea, quam post reditum habuit in senatu. In ponenda, vel contra, alenda coma, variæ, tum antiquæ superstitiones Veterum. Imprimis pro catera bona corporis valetudine crines alere solitos, testis milii Censorinus lib. de die Natali, in ipso procemio. Quin et in faciendis votis superstitionem hanc quoque obtinuisse historiæ loquuntur. Victi enim ab Lacedæmoniis Argivi, qui criniti antea fuerant, voverunt, non ante comam alituros, neve mulieres suas aurum laturas, quam Thyreas recuperassent. E diverso Lacedæmonii vovere, ut antea non comati, in posternm comati essent. Meminit Herodotus lib. 11. Et videre est hoc seculo qui eam superstitionem servent. Stewech. Quid in discerpta seu laceratæ et discissa obstiterit Stewechio, non percipio. Disceptæ Guelf, pr. Archaismi captatio in pleram contra Mss. nulli bono est. De ea vide etiam Torrent, ad Sueton, Tiber, c. 75. In Pal. et Coll. Voss. est pleraque, in Regio, Fux. plerasque. Tum Oxon. inspersæ. Oud. Comæ semicanæ sordentes inspersu cineris | Lucianus in de Lucin: Καί που καὶ ἐσθης καταβρήγνυται, και κόνις έπι τη κεφαλή πάσσεται. Apud Quintilianum Declam, x. 4 Confusi cinere vultus, et infectum favilla caput.' Euripid. Κόνει φύρουσα δυστηνδν κάρα. Pric.

Pleramque ejus anterentulæ contegebant faciem] 'Solutas In vultus effusa comas:' ut de Cornelia Lucanus, Poupeio occiso. Idem.

In s. cubiculum seducit eum] Alii, deducit. Elmenh. Deducit] Frequens hæc est locutio de Amantibus, et Venereo furto vel nuptiis operam daturis. Vide ad lib. 11. p. 24. 'Et in cubiculum te deduxit comiter.' Is vero sensus huic loco minime convenit. Quare, licet nusquam sedu-

cere usurpaverit Auctor, hic tamen malim e membranis Florentinis cum Elmenli, Scriv, et Flor, ac Pricaco in notis seducit, sive solum et seorsum Frequens autem in his est varietas. Vide ad Cæs. l. r. B. Civ. c. 7. 'A quibus seductum Pompeium.' Oud. Manu pistori clementer injecta, quasi quidpiam secreto collocutura, in suum cubicutum deducit eum Infra lib xt. 'Me, &c. arrepta manu, sacerdos deducit ad ipsius sacrarii pe-Act. 23. 19. Ἐπιλαβόμεnetralia.' νος της χειρός αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καί άναχωρήσας κατ' ίδιαν, έπυνθάνετο τί έστιν θ έχεις ἀπαγγείλαί μοι; ubi, si placet, notata vide. Deductio antem in secretum locum hoe loco per insidias facta: ut Genes. 4. 8. Judic. 3. 19. 11. Samuel. 3. 27. qua in historia Josephus: 'Αποσπά μεν οἰκείων, ώς εν αποβρήτω διαλεξόμενος, pro quibus Appulcius, ' quasi quidpiam secreto collocutura.' In quibusdam heic seducit eum: quod melins argumento quadrat. Seducit: seorsim ducit: seducit etiam, est, είς τὸ κατ' ίδιαν ἀποσπά, in vetere Glossario. Pric. Pistoris Lege pistori, ut sit casus dandi : significat enim mulierem illam squallentem et luridam injecisse manum pistori, eumque sevocasse quasi quædam secreto colloqui vellet. Beroald.

Adducta fore, δ.c.] Fore ένικῶς posuit et Plautus, nec non Petronius. Pric. Confectum omne frumentum] Id est, molitum, elaboratum. Glossæ: 'Συντελεσθέν, confectum.' Glossæ aliæ: 'Confectum esse, κεκοπᾶσθαι, συντεντελήσθαι. Idem.

Opperique supplementum postulabant] Glossæ: 'Supplementum, ἀναπλήρωμα.' Idem.

Atque ut illis sæpicule et intervocaliter clamantibus nullus respondit Dominus, jam forem pulsare validius, &c.]
Libanius in de Invido: Κεκλεισμένας
ἰδῶν τὰς, &c. θύρας, οὐκ εἰωθὸς δν, προσελθῶν κρούσας ἐκάλουν ὡς δὲ οὐδεὶς
ὑπήκουε, πάνυ σφόδρα κύπτων καὶ βοῶν,

&c. Idem. Intercocaliter clamantibus] Lib. 1. 'Januam, &c. pulsare vocaliter incipio:' ubi dieta pag. 16. vide. Idem.

Diligentissime f. oppessulata] Supra lib. 111. 'Patere fores cubiculi diligenter occludam:' et viii. 'Valvis super se diligenter obseratis.' Interpres vetus citato Judicum loco, com. 23. 'Clausis diligentissime cœnaculi ostiis.' Idem.

Redacto] Reducto vel diffracto. Ex vitiosa Elmenhorstii notula deceptus Seriverius Ed. Lugd. distructo card. et in Amstel, est distracto vel diffracto cardine. Non enim pro reducto in Bertin, cod. est distracto; sed exhibet ille reducto vel distracto. Male. Ait Auctor, cos vel removisse cardinem, vel diffregisse, utcumque sit, certe rescrasse forem. Lib. x1. bis : velis reductis.' Sic Scaliger legit in Germanici Arateis p. 28. Grot. de clave: 'Succutit, et foribus reducit vincula clostri:' cum in Grotii Ed. sit prædicti. Sed Mss. et Edd. Vett. dant præducit. Hinc contrarium re reducti debet admitti, et emendari: 'Succutit, et foribus præducti vincula clostri.' Sera enim vel pessulus foribus præducitur, ut claudantur, vel obducitur, ut frequentius dicitur. Oud. Majus pejusque aliquid opinantes, nisu valido reducto vel diffracto cardine, tandem patefaciunt aditum: nec uspiam reperta illa muliere. vident e quodam tigillo constrictum jamque exammem pendere Dominum] 1bidem com. 45. de Egloni servis: 'Exspectantesque din donec erubescerent, et videntes quod nullus aperiret, tulerunt clavem : et aperientes. invenerunt Dominum suum in terra jacentem mortuum.' Pric.

Summis plangaribus] Glossæ: 'Plangaribus, κοπετοίs, θρήνοιs.' Idem.

Ultimo lavacro procurant] Vide ad Act. Apost. pag. 85. dicta. Idem.

Frequente prosequente comitatu, tradunt sepultura] Artemidorus 11. 54. Τὰ αὐτὰ ἀμφοτέροις συμβαίνει, τῷ γαμοῦντι καὶ τῷ ἀποθιήσκοντι: οίον, παραπομπή φίλων, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. Vide supra pp. 86. et 156. notata. Id.

In quo pridem | Recte Gulielm. et Colvius cum segg, emendavit pridem : nt postulat sensus, et Mss. præter Bertimm et Pith. exhibent; ac non solum jam ante vidit Stewechius, sed et olim expressit Ed. Junt. post. At prave omnino Colvius in quo intrusit, ceterique retinuerunt, contra Mss. (). et Edd, priores, et optimorum scriptorum exempla. Tacit. l. vi. Ann. c. 37. ' Denupsit in domum Rubelli Blandi.' Ovid. Met. lib. xir. 196, 'nec Canis in ullos Denupsit thalamos: ' ubi vide Heinsium. Favet quidem Colvio Quinctiliani locus Declam. 337. 'Ea domo, in qua virgo nupserat.' Verum et illic melius summi viri, Gron, et Burm, emendarunt, in quam. Cic. pro Cel. c. 14. ' An quum in familiam clarissimum unpsisses! Potins innupsisses. Vide ad Lucan. l. 111. 23. Oud.

Crines pendulos quatiens] Lib. viii.

'Crines que pendulos rotantes.' Pric.
Crines p. q. ct interdum pugnis obtundens ubera] Virgilius: 'Unguibus ora soror fædans, et pectora pugnis.'
Hieronymus ad Paulain: 'Morelymphatico sparsis crinibus, &c.lacerum pectus invadere.' Idem.

Qua] Legendum est, Qua, scilicet filia: casu recto. Beroald.

Sed ei per quietem obtulit sese flebilis patris sui facies, adhuc nodo revincta cercice] Quintilianus Declam. 315. 'Stabat aute oculos laceratus et adliuc cruentus pater, ostendebatque ctiusa vitalia.' Idem.

Eique totum novercæ scelus aperuit] Virgilius: 'Cœcumque domus scelus omne retexit.' Idem.

Et quemadmodum larratus ad Inferos demeasset] Quemadmodum sibi spiritus larva expugnatus fuerat. In vetere Inscriptione: 'Nec luctu, nec lacrymis misera ac larvata nostra defleatis funera.' Gloss. ' Δαιμονισμός, larvatus:' nhi larvatio, ant (quod malim) δαιμονιζόμενος legendum. Idem.

Accursu familiarium, Sc.] Infra heic:
'Ut accurrentium familiarium manu liberaret sc.' Idem.

Pausam, &c. feeit] Vide supra pag. 173. notata. Idem.

PAG. 199 Jamque nono die, completis apud tumulum solennibus, §τ.] Glossa: 'Novendialia, ἔννατα ἐπὶ νεκροῦ ἀγόμενα.' Donatus ad Phorm. 1. 1. 'In nuptiis etiam septimus dies instaurationem voti habet, ut in funcre nonus dies, quo parentalia concluduntur.' 'Solennia complere' heie, est quod m l. xliv. ff. de manum. testam. 'mortis solennia peragere.' Servius ad Æneid. vi. 'solennia tumuli peragere.' Vide supra pag. 157. adnotata. Idem.

Ad hareditariam actionem] Corrige, auctionem: significat enim, omnia deducta esse ad venditionem hæreditariam, qua scilicet bona ex liæreditate provenientia vendi solent. Actionem antem dici publicam venditionem, sive subhastationem, notissimum est, ex en quod enientem angeat, et vendentem, nt interpretatur Fulgentius Placiades. Apud Plautum parasitus in Sticho, auctionem facit parasiticam, vendens jocos ridiculos, et cætera parasiticæ supellectili congruentia. Apud eundem in Menæchmis fit auctio, qua servi, supellex, fundi, ædes, omnia veneant. Beroald.

Pauperculus quidam hortulanus] Jnven. 'Exigui lætus plantaribus horti.' Virgil. 'Custos et pauperis horti.' Excerpt. vet. Gloss. 'Pauperculus, πτωχότατος.' Firmicus IV. 6. 'Auterunt hortulani, sed miseri pauperesque.' Pric.

Q. nummis. Sed magno, ut aiebat. Sed] Fulvius conjecit, Scilicet ut communi. Quod mihi non displicet. Facile enim ex scil. quod est scilicet, (quomodo et alibi in Fulvii Ms. seriptum erat,) fieri potuit sed. Colvius

aliis locis similiter scilicet pro sed bene reponit, airque in suo libro scil. scribi solitum, quod ntrumque signifieat et sed et scilicet. Sciopp. in Symbola. Fulvius, q. n. scilicet magno. Florent, recte 7d sed delet. Elmenh. In M. deest sed. Putean. Hand infrequens est, ita bis poni particulam sed. Adi Burm, et me ad Lucan. I. 1. 143. x. 161. Cic. lib. vi. ad F. Ep. 12. Nepot. in Pans. c. 4. in f. Val. Max. l. 1. 8. 7. Misc. Obs. vol. 1. p. 428. Et sic Mss. plerique et Edd. Heinsio priores in Claud, de Laudibus Serenæ vs. 4. 'Si floribus ornes Reginæ Regina comam; sed floribus illis Quos neque frigoribus Boreas, nec Sirius urit Æstibus; æterno sed veris honore rubentes,' &c. Immo sic sæpins scripsit Noster. L. vIII. p. 164. 'Sed illa pernicitas non erat alacritatis mea, sed formidinis indicium.' Lib. x1. p. 216. 'Sed sollerte repertu, &c. Sed et ad istum plane modum.' De Deo Socratis p. 670. Ed. Flor. 'Sed nunc non de errorum disputatione, sed de Naturæ distributione disseremus.' Nihilominus quia Mediceo codici consentiunt Reg. Fux. Pal. D'Orv. Guelf. ambo, Mang. Oxon, cum Edd. Wower. Elmenb. Seriv, Pric. Flor. ejeci prius sed, pro quo Ursinum voluisse scilicet, male Elmenhorstins ait, nt patet e Scioppii nota. De ejus vocis decurtatione in scil. sc. s. alibi dixi. Oud. Magno] Id est, magno pretio. Virgil. ' Magno cum optaverit emptum,' Servius: 'Magno pretio: ut alibi, Et magno mercentur Atridæ.' Idem 1. Georg. 'Milesia magno Vellera mutentur.' Servius: 'Ingenti pretio comparentur.' Vide Beroaldum. Pric.

Ut communi labore victum sibi quærerel] Et meo, et suo labore. Virgilius Georg. 11. de agricola: 'Sustinet hine armenta boum, meritosque juvencos:' ubi Servius: 'Sui consortes laboris.' Lactantius IV. 17. de suillo genere: 'Ventri et pabulo servit, nec alium ullum dum vivit præstare usum potest, sicut cæteræ animantes, quæ vel sedendi vehiculum præbent, vel in cultibus agrorum vivuut,' (lege jucant:) 'vel plaustra collo trahunt,' &c. Columella præfat, lib. vr. 'Jumenta nomen a re traxere : quod nostrum laborem, vel onera subvectando, vel arando juvarent: quæ x11. 1. Orig. Isidorus transcripsit. Lactantius idem in de Ira Dei, c. 13, ' Intelligimus et ipsa animalia codem modo ad usum hominis a Deo facta; partini ad cibos, partim ad vestimo, partim ad operis auxilia.' Ita juveneum σύνεργον ημίν ζωον, Basilius in c. 7. Esaiæ dixit. Idem.

Me multis oleribus onustum proximam civilatem deducere consucrerat] Virgilius Moreto: 'Venales olerum fasces portabat in Urbem.' Horat. 'Thrax erit, aut olitoris aget mercede caballum.' Idem.

Venditoribus tradita mercede] Non modo permittente, verum et postnlante sententia scribo, renditoribus tradita merce: camque conjecturam nostram Luciani verbis corroborari memini; adscriberem, si ad manum esset. Stewech. Vel potins merce, scilicet herbis, quas vendebat hortulanus. Ita Pulvio visum. Wower. Recte Fulvius merce, nimirum oleribus, quæ vendebat hortulanus. Atque etiam ita Stewechius. Sciopp. in Symb. Elmenh. Per renditores intelligunt viri docti institores, propolas #aλιγκαπήλους, vel magnorios lib. 1. nbi vide, qui simul emta aliis per partes vendunt, Voorkoopers. Barthius lib. XXXIII. Advers. c. 5. statuit etiam venditores καταχρηστικώς poni pro emtoribus ut prave nonnemo reponendum suspicatus est e Luciano tom. 11. p. 611. παραδούς τοῖς ταῦτα (λάχανα) πιπράσκουσιν. Hinc etiam tot viri docti, quibuseum facit Sopingius, vocem mercede, quæ nusquam, quod sciam, pro merce vel re venali occurrit, licet in Nominativo sit merces in

Glossis, reponunt merce, ut ediderunt quoque Elmenh. Seriv. Flor. iisque favet margo Cod. Oxon. Solus Beroaldus mercedem capit pro ' peennia ipsi pro oleribus a venditoribus' (seu propolis) 'tradita.' Sed eo sensu nimis abrupta et insolens est locutio. Cogitavi aliquando, num majus hic hæreret ulcus, ac rescribendum foret, venditis olevibus sibi tradita, vel contracta aut nacta mercede. Sensu claro facilique, sive corrogata pecunia, laboris sui mercede. Lib. 11, pag. 29. Stipes, immo mercedes opimas consecutus.' De verbo contrahere vide ad lib. 1. p. 30. De nactus passive ad lib. vii. pag. 173. 'nacta libertate.' Oud. Venditoribus tradita merce] Lucianus hic, Τοίς ταθτα πιπράσκουσιν. intelligit παλεγκαπήλους, Pric. Venditoribus] Septimus est casus : nt exponas, ' tradita a venditoribus mercede olerum, hortulanus ad hortum remeabat.' Lucianus planius inquit: καλ παραδούς τοις ταύτα πιπράσκουσιν; iil est, 'tradens olera emptoribus, agebat me iterum ad hortum,' Beroald.

Sic hortum redire] Id est, 'sic demum:' et nota est rei factæ. Vide quæ ad Act. 20. 21. adnotata. Pric.

Dum fodiens, dum irrigans, cateroque incurcus labore deservit] Prenalem vitam olitoris heikar ob oculos ponit. Ad Menedemum Chremes aprid Terent. 1. 1. Heautont. 'Nunquam tam mane egredior, neque tam vesperi Domum revertor, quin te in fundo conspicer Fodere, ant arare, aut aliquid ferre : denique Nullum remittis tempus, neque te respicis.' Hesiodus de agricolis: Οὐδέ ποτ' Τμαρ Παύσονται καμάτου καὶ διζύος, οὐδ' ἔτι νυκτός Γινομένης, χαλεπάς δὲ θεοί δώσουσι μερίμνας. 'Curvare corpus,' est terram subigentium. Sidonius Carm. v. 'Sic quondam Consule curvo Vertebas terram.' Virgilius III. Ecloga: 'Tempora quæ messor, quæ curvus arator haberet.' Plinins senior: 'Arator, nisi semper incurvus, prævaricatur.' Lucianus Timone: 'Επεκεκυφώς έσκαπτεν. et ibidem: νενευκώς είς τὸ έργον. Eustathins έρωτικ. 4. Γήπονος, περί μέσους κεκυφώς τοὺς ἀστάχυας. Sic aquilegem, κατέχοντα δίκελλαν, καί κεκυφότα, Achilles Tatius lib. 1. depingit: et, 'figulum se curvantem,' xxxviii. 33. Sirachides. Idem. Deservit] Inservit operi rustico intentus. Posses legere Deserit, id est, plantat: projeter verbum Luciani ἐφύτευε, id est, Screbat. Beroald.

Tacita quiete recreabar] Contra lib. vii. 'Nec tamen tantillum, xc. meæ quieti spatium datum.' In Lipsii et Fuxensi Ms. placita: unde recte vir summus P. Faber, placida. Virgilius: 'Omnia noctis erant placida composta quiete.' Idem: 'Placidam per membra quietem Irrigat:' et alibi: 'Placida laxaront membra quiete.' Pric.

Remeans annus] In se recurrens. Annus itaque secundum Ægyptios indicabatur ante inventas literas, picto dracone, caudum suam mordente, quia in se recurrit. Servius ad Æn. v. Idem.

Hybernas Capricorni pruinas] Cicero de Natura Deorum: 'Tum gelidum pavido de pectore trigus anhelans, Corpore semifero magno Capricornus in orbe,' Elmenh. Post mustulentas Autumni delicias ad hibernas Capricorni pruinas deflexerat] Juvenalis: 'Jam lethifero cedente pruinis Autumno.' Pric.

Assiduis pluviis, nocturnisque rorationibus, sub dio, &c.] Propertius 11. 7. 'Sub Jove duravit multis immota diebus, et Lunæ patiens, et pluvialis aquæ.' 'Nocturnis rorationibus,' &c. ut 1v. 22. Danielis, ὁπὸ τῆς δρόσου αὐλίζεσθαι. 'Sub dio,' quia Domini adeo pauperis jumentum. Horatius: 'Pauper, et infinia De gente, sub dio moreris,' &c. ubi vetus Scholiastes: 'Sub dio posuit pauperis mansionem.' Theophylactus ad 1. Tim. 5. Κᾶν ἄλλα ἄπορος είη τις, οἰκίαν πάντως ἔχει, οὐ

γάρ δη αθθριος μένει. ubi forsan, δεῖ α. μένειν legendum. Xenophon apud Suidam: 'Υπό τῆς alθρίας κακῶς σκηνοῦντες, Idem.

Continuo discruciabar frigore] Plinius viii, 43. de Asinis: 'Animal frigoris maxime impatiens.' Idem.

Quippe cum meus Dominus, &c. ne sibi quidem, nedum mihi, posset, &c.] 'Ο δοῦλος οὐχ' ὑπὲρ τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Matth. 10. 24. ubi dicta vide. Idem.

Tegimen] Ovid. lib. 111. Metam. 52. 'tegimen derepta leoni Pellis erat.' Tegumina, e Mss. Colum. l. 1. c. 8. Wass. Guelf. pr. regimen, D'Orv. tegmen. Contra l. x. p. 225. 'spoliata tegmine,' in Ms. tegimine: ubi et vide. p. 232. 'dirupto spineo tegmine.' Sed adi et Stewech. ad Veget. v. 14. 'Tegminum cura:' ubi m 3 Mss. tegiminum. Barth. ad Stat. Theb. 11. 541. me ad Cæs. l. 11. B. G. c. 21. item Comm. ad Æn. 111. 581. v11. 666. Oud. Vel exiguum tegimen] Glossæ: 'Tegimentum, Στέγασμα, κάλυμμα, σκέπασμα.' Pric.

Contentus umbraculo] Flor. conteetus. Elmenli. B. fr. c. contectus u. Putean. Contectus etiam legitur in D'Orvill. Verissime. Non enim continemur umbraenlo, sed tegimur. Neque hic hortulanum videtur voluisse landare ab animi plura non desiderantis continentia Auctor, sed simpliciter ejus humilem conditionem descripsisse; ut inde tanto magis adpareret, quam miserum suns Asinus hospitium hic nactus esset. Crebro antem contentus et contectus confusa esse, patuit jam p. 180. 'intra hospitinm contenta:' et p. 197. 'Intra terminos pistrini contentus.' Apud Lucan. l. 1v. vs. 810. 'Nullo contectus Curio busto:' in multis Mss. legas contentus, Non placet tamen. Oud. Frondoso casulæ contentus umbraculo] Seneca Epist. xc. 'Furcæ utrinque suspensæ fulciebant casam, spissatis ramalibus ac fronde congestam:' et post, ead. Epist. 'Adversus sævitiam biemis aut imbris, vili receptaculo tnti, sub fronde vivebant.' Hieronymus ad Heliodorum: 'Frondoso arboris tectus umbraculo.' Pric.

Geluque prægcuta frusta] Interpres vetus Sirachidis XLIII. 21. 6 Gelu sicnt salem effundet super terrain : et, dum gelaverit, fiet tanquam cacumina tribuli.' Imo tanquam acumina tribuli acutius et vividins legas. Ammianus Marcellinus I. xxx. ' Per nives, et acumina crudelium pruinarum.' Onomast, vetus landabilissimum: 'Acumen, ¿górns.' Glossæ: Acumen, Expor Elpous.' et Seneca Epist. LXXXII. de re tribulo non aliena valde. ' Quid acutius Arista?' at Ammiani locus rem extra controversiam ponit. Frusta Appulcius vocat, quæ alii crustas. Sidonius IV. 6. 'Cumulis nivium, crustisque glacierum.' Gloss. 'Παγετοῦ κλάσματα, crusta, lege crustæ. In vetere Onomastico: ' Crusta, πλάξ ζοτρακον.' Servins ad Georg. 111. 'Cum crusta feminino genere dicimus, lapidis, ant ligni, aut gelu partem significamus.' Et ad vii. Encid. 'Crusta neutraliter dicimus de his quæ comedi possunt: feminino genere, fragmenta quæ comesse non possumus : nt Concrescunt subitæ currenti in flumine crustæ:' hinc ' frigore humum crustatam,' lib. xxv. idem Ammianus dixit. Idem.

Nudis invadens pedibus] Sic VII.
'Saxeas sudes incursare:' quod hic invadere. Nudis intellige, ferro non munitis. Hesychius: Γυμνδε, ἀνυπόδητος. Idem.

Enitebar] Donatus ad Andr. 111. 4. 'Enitere, labora: quasi difficile sit, et conatu opus.' Idem.

Ac ne suetis saltem cibariis ventrem meum replere poteram] Supra lib. v11. 'Nec mihi misero statuta saltem cibaria, &c. præstabantur:' ubi fusius p. 143. dixi. Idem.

Mihi et ipsi Domino cana par et similis] Horatius: 'Servorum ventres modico castigat iniquo, Ipse quoqueesuriens.' Tacitus de Germanis loquens: 'Dominum ac servum nullis educationis deliciis dignoscas.' Apud Quintilianum vt. Declam. 'Habitamus in fluctibus, biberui nos feriunt venti: non statio, non sedes, non quies: sed, quod malorum meorum' maxima portio est, tam miseri sontetiam Domini mei.' Idem.

Lactucie reteres et insuaves illæ] Juven. 'Tales ergo cibi qualis domus.' Apud Aristophanem in Pluto: Σιτεΐσθαι δ' άντι μὶν άρτων, Μαλάχης πτόρθους, ἀντὶ δὶ μάζης, φυλλεῖ' Ισχνῶν ῥαφανίδων. Idem.

Canosi succus cariem] Ms. Ald. Ven. canosi sucus. Quidam, canosi succi. Succus, quarto inclinandi ordine, quomodo loquintur Grammatici: ut lectus in Planti Amphitruone: 'Quam lectus ubi cubnisti concaluit locus!" recte notante Prisciano; et male aliter accipiente J. Palmerio. Sic Cornificius de Cahis Deorum lib. 1. 'Ipsis vero ad Cereris memoriae renovandæ gratiam, lectus sternuntur.' Apud eumdem Grammaticum lib. vr. sic sonu apud L. Sisennam lib. 111. Historiar. ' Postquam in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est.' De loco Planti monuit hoc loco etiam Beroaldus. Nos repetere debuimns, ne if sequendi putentur, qui super hoc veteres Grammaticos non audinnt. Colr. Pal. scariem. Elmenh. plerique et Edd. Vett. sucus: ut passim, sutuis Pith, succi Edd. Vnlc, sec. Elm. Scriv, Flor. nec quidquam varictatis e Florent, est notatum. Sed ita 'intrimenta sucuum' dixit lib. x. p. 219. Sonu vidimus lib. viii. p. 175. In Oxon, quoque et utroque Guelf, scariem. Oud.

PAG. 200 Tenebris illunæ caliginis impeditus, et imbre nimio madescens, &c. ad hortum nostrum, &c. divertit] Anacreon de Cupidine: "Ανοιγε, φησί, Βρέφος εἰμί, μη φόβησαι, Βρέχομαι δὲ,

κασέληνον Κατα νύκτα πεπλάνημαι. Ιn Solomonis Cantico. v. 5. "Avoigov μοι, ότι ή κεφαλή μου επλήσθη δρόσου, καὶ οί βόστρυχοί μου ψεκάδων νυκτός. Seneca vi. 15. de Benef. 'Quanti æstimas in solitudine hospitium, in imbre tec-In vetustis editt. et Mss. madefactus. Orientins Illiberitanus: 'Nemo Conspersus pluvia, nec madefactus crit.' Hesychius: Διαχείται ύπο υμβρου βρέχεται. Pric. Tenebris illunæ ealiginis, &c.] Latinus Proverb. vii. 9. Interpres: 'In noetis tenebris, et caligine.' Virgilius: 'Et nocte tegentur opaca.' Servius: ' Opaca nubium caligine.' Idem.

Atque ob id ab itinere directo cohibitus, ad hortum nostrum, Se. divertit] Valde hie locus illustrat Evangelii illum Luc. XI. 6. Χρησόν μοι τρείς άρτους, έπειδή φίλος μου παρεγένετο έξ όδου πρός μέ. Impulsus nempe aut nocte, aut imbre, aut utroque: noctu antem supervenisse eum monstrant illa, πορεύσεται πρός αυτόν μεσυνυκτίου. jam et illud εξ όδοῦ παραγίνεσθαι, est quod hic, 'ab itinere directo divertere,' vel 'cohiberi:' quæ vis locutionis Græcæ hand seio an Interpretibus animadversa. 'Iter directum' hie, ut vi. 'canale directum.' Glossæ: 'Εὐθεῖα όδὸς, itiner.' (id est, rectum iter.) ex illo qui deflectunt, dirertere dicuntur. In vetere Onomastico: 'Diversito, τρέπομαι,' videtur ἐκτρέπομαι legendum. Glossæ: 'Devertit, ἐκνεύει, ἐκτρέπεται.' et hinc ad Ennuch. IV. 2. Donati illa: 'Diverticula dicuntur, &c. domicilia, ad quæ de itinere divertendum sit.' In eodem Glossario: 'Diverticulum, &c. καταγώγιον.' Idem. Ad hortulum nostrum jam fesso equo divertit] Lib. viii. Ad civitatem quandam populosam, &c. jam fessi pervenimus.' Idem.

Receptusque comiter pro tempore, licet non delicato, necessario tamen quietis subsidio] Basilins Conc. de Ingluvie et Ebriet. de se et cœnobiotis suis: Ἐπεδήμησεν τίς τῶν ξένων; &c.

κέκμησεν έκ της ύδοιπορίας; τοσυύτον αὐτῷ προστίθεμεν δσον τὸν κόπον παραμυθήσασθαι. Tale Antiquit. IV. 8. apud Josephum illud: 'Αφιγμένους άλ. λαχόθεν ανθρώπους ξενίων τυχείν αξιούν ων δ θεδς καθ' ων άν παρέχει. ubi pro καθ' ὧν ἃν, quis non videt καθ' ὧραν scribendum? ' Quietis non delicatum subsidium,' est, non delicatum lectum. In Epistola Myiæ Pythagorieæ: Ἐν τούτοις (lecti stragulis) τδ οίκεῖον ή φύσις ἐπιποθεῖ, οὐ τὸ πολυτε-Aés. Chrysostomus Homil. xiii. in Epist. ad Ephes. Κέχρησο κλίνη καλ στρώμασι, μή πρός επίδειξιν πεποιημένοις, άλλά πρός ἀνάπαυσιν. Ε converso hie lib. x. 'Pulvillis pluma delicata ventose tumentibus terrestrem nobis cubitum præsternunt.' Bene antem delicate opponit necessarium. Plinius lib. viii. Epist. 4. 'Cur tibi similis andientia, præsertim non delicata sed necessaria denegetur?' Seneca (sensu Appuleianum proximante): 'Id actum est ab illo mundi conditore qui nobis vivendi jura descripsit, ut salvi essemus, non delicati.' Epist. 119. De locutione pro tempore, supra pag. 15. dixi. Commode et post ea verba, necessarium subjunxit. Virgilius: ' Nunc te marmoreum pro tempore fecimus:' ubi Servins: 'Pro necessitate.' Idem.

De prædiis suis] Fix. de præsidiis suis: et Aldus. Condita præsidia appellavit elegantissime, quod olim de pecunia dici solitum alii annotarunt. Daniel ad Quernlum Planti, quæ ocenltata et jacens alio etiam nomine peculium appellata est celebri illo rusticorum dicto apud Celsum lib. LXXIX. § 1. de leg. 3. pecuniam sine peculio fragilem esse. Non ab alia mente Tertull. lib. adversus Valent. ' Inerat autem,' inquit, ' in Achamoth peculium quoddam seminis spiritalis: sient et ipsa Achamotha in filio Domiurgo sequestraverat, ne hoc quidem gnaro. Accipe industriam clandestinæ ejus providen-

tiæ. Ad hoc enim et deposuerat et occultaverat, &c. Qui locus, vulgo, interpretum hactenus ignorabilis fuit. Rould. Vulgarii libri, de præsidiis suis. Basil. 2. editionem expressimus. Colv. Flor. et Rom. de prasidiis s. Elmenh. Sic quoque D'Orv. Pith. Guelf, sec. Lips, et alii cum omnibus ante Bas, sec. quibus intelligintur omnia ad vitam sustinendam necessaria, et in his pecunia. Vide Burm. ad Phadr, lib. 1v. F. 21, et Hensing. Diss. ad Nepot. Themist. c. S. ' Quod satis esset præsidii, dedit.' Solin. cap. 52. ' Eadem illa in præsidio.' (Huls, præsidia) ' gernnt.' Sed tum non habent, quo referantur, seqq. prædicti ogri. Quare ommno præstat legi de pradiis. Nec infrequens carum vocum est confusio. Confer notata ad Cars. lib. vi. H. G. 32. ' Non præsidium, non oppidum.' Drak. ad Liv. l. v. c. 55. XXXIV. c. 51. Oud.

Nec moratus meus Dominus] Supra hoc lib. 'Nec quidquam moratus, &c. ille egregius maritus.' Pric.

Sacculo et utribus vacuis secum opportutis] Ad vinum et frumentum asportandum. Lib. viii. 'Avidis animis corradentes omnia, et in sacculos de industria, &c. præparatos farcientes.' Idem.

Prandio participat] Vide supra pag. 4. notata. Idem.

In poculis mutuis altereantībus] Ita Sirachidis ix. 13. Latinus, 'in vino altereari:' quod supra heie, 'vino mutuis vicibus vehtari:' et vi. 2. apud Pollucem, ἐν πότφ διαμιλλῶσθαι. Idem.

Mirabile prorsus event ostentum] Æn.

11. 'Subitum, dictuque oritur mirabile monstrum.' Mirabile heic, παράδοξον ut bene in Glossario. Sic Luc. v. 26. παράδοξον Latinus peritissime vertit. Idem.

Clamore genuino] Fux. clangore. Roald. Ms. clangore. Sciopp. in Symbola. Omnes libri, clangore. Wowerius. B. M. clangore genuino. In-

terpr. in marg. genuino. Putcanus Clangore. Vulg. chimore. Elmenh. Sic anseribus clamores tribuit Veget. lib. iv. c. 26. Miror tamen unde ea vox hie loci intrusa sit. Nam Mss. quorum excerptis utor, ad unum omnes, numero 9. cum Ed. Junt. post. dant clangore: quod bene restituit Wowerins. Clangor est somes quarumvis avium majorum. In Florid. N. 17. Avium instigati clangores.' N. 23. Corvus dum vult clarissime clangere.' Senec. Herc. (Et. vs. 1390. feris clangoribus Ætherea Stymphalis.' Eadem confusio in Ovidii lib. Mr. Metam. vs. 528. 'ingenti clangore sonantem Vidit avem :' ubi consuli possunt Heinsins et Burmannus.

Aucilla] Ita Flor. Alii, ancilla; male. Vide Indicem. Elmenh. Deminutive seil, pro aricula. Quomodo olim conjectrat Meurs. l. 1v. Exerc. Crit. c. 8. lib. 11. Cr. Arn. 3. et jam expresserat Vulcan. Ed. sec. adplandente Lindenbrogio. Adı etiam Reines. Var. Lect. lib. it. p. 198. ac videtur etiam scriptum in Oxon. finstra reclamante l'ricao. quod citat e libro vi. 'Ancilla nequissinia,' nequaquam huc convenit. Sie enim ibi a Venere Psyche vocatur p. 115. Rectius tum protulisset avem gaviam et columbas, quie dicuntur in 'domina Veneris famulitio' esse, lib. v. p. 107. et lib. vt. p. 113. Sed longe alia in his ratio, quam ut gallinam paterfamilias vocet ancillam, quia parit ova; nisi habuerit cam quasi in coquis, et de familia culina-O bona ancilla] Ita editio ria. Idem. Vicentina pervetus, et Cod. Oxon. Sunt tamen qui contendunt aucilla legendum. Supra lib. vt. 'ancillam nequissimam' dixit: cur non hoc loco e converso, ancillam bonam? certe ct 'partubus saginare' (ut inquit) 'Dominum,' quoddam genus famulationis videtur. Qui adeo fastidiosi sunt ut linjusmodi non queant ferre, non est

cur ingrata lectione se ipsos et Appulcium inquietent. Pric.

Heus, inquit, puer] Palat. heus tu, inq. puerum: unde tacite istud tu inserunt Wowerins cum Pricao. Nec male. Lib. 1. pag. 3. 'Heus tn, inquam:' p. 10. U. 'Heus tn, inquit.' 'Heus tu, ubi es r' et passim, et plane, ut hic, lib. vii. pag. 147. 'Heus tu, puer, ait.' Sed tamen cum ceteri Codd. non agnoscant, addere omisi. Nam et alibi non additur pronomen. Lib. 11. p. 35. 'Heus juvenis.' Lib. 111. p. 46. 'Heus pneri, inquit:' et nt hic super mensa ad servum lib. x. p. 222. 'Heus, ait, puer.' Sic et Horatius, aliique. Oud.

Calathum fatui gallinacco destinatum angulo solito collocato] Varro 111. de R. R. 'Acus' (id Festo, palea) 'parturientibus substruendum.' Pric.

Ita ut jussum fuerat, procurante puero] Lac. AIV. 22. Καὶ εἶπεν δ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας. Idem.

Ante ipsos pedes Domini] Infra lib. x. 'Ante ipsos pedes Prasidis,' Supra lib. 11. 'Ante ipsa vestigia mea.' Idem.

Quod scimus illud] Vide supra pag. 33. notata. Palatinus autem, Codex Lipsii, et Oxon. Ms. hoc non agnoscunt. Idem.

Non enim ovum, &c. sed pinnis, et unguibus, et oculis, et voce etiam perfectum edidit pullum] Merito prodigiosum hoc visum, cum et Epicharmus de hac avium specie ageus: Οὐ τίκτει τέκνα Ζῶντ', ἀλλ' ἐπάζει, καὶ ποιεῖ ψυχὴν ἔχειν. Et Macrohius vii. 16. generalius: 'Natura fabricans avem, ab informi rudimento incipit: et ovum, iu quo needum est species animalis efficit. Ex hoc, perfecta avis specie existit, procedente panlatim maturitatis effectu.' Idem.

Qui m. s. continuo capit comitari] Bert. comitare. Elmenh. Ut Ovid, ex Pont. 'Stygias comitavit ad undas:' et Trist. v. 4. 'comitavit Oresten.' Wass. Probavit etiam N. Hein-

Delph, et Vur. Clas.

sius ad Ovid. lib. 1. Trist. 9. 31. 'comitaret enntem:' ubi vide, et lib. viii, Met. 692. 'Ac nostros comitate gradus.' Ibidem vero pro qui citatur quæ, operarum, credo, vel memoriae errore. Oud.

Nec vo secius longe majus ostentum, §c. exoritur] 'Aliud ex alio malum,' nt Terentins locatus. Supra lib. VIII. 'Ecce tanto periculo malum majus insequatur.' Expressit autem hunc locum Appuleius ex Virgilii isto: 'Heic aliud majus miseris, multoque tremendum Objicitur magis, atque improvida pectora turbat.' Pric.

Pag. 201 Sub ipsu mensa quæ reliquias prandii gerebat] Lib. 11. 'Et adsistit mensula, totius cœnæ, &c. reliquias tolerans.' Idem.

Largissimus emicuit fons sanguinis] Juvenulis XIII. 'Tanquam in mare fluxerit amnis Gurgitubus miris, et lactis vertice torrens.' Scholiastes: 'Ant lacteis, ant sanguineis.' Et ita in Juvenale legendum: dico, aut lactis vert. t. In Oxon. emanucit: quo nil opus. Glossav: 'Emicat, ἐξάλλεται, προπηδῷ.' Idem.

Ipsoque illo momento quo stupore defixi, mirantur, &c.] Seneca Natur. quaest. 111. 27. 'Transierat in stuporem metus, non vacabat timere mirantibus.' Sic Luc. 1x. 43. post ἐκ-κλήττεσθαι θαυμάζειν. Idem. Ιρκοque i.m. q. s. d. mirontur, &c.] Supra hic: 'Ipso illo denique momento quo nos lauti cœnam petebamus,' &c. Idem.

E cella vinuria] Glossæ: 'Cella vinaria, οἰνάν.' nec aliter in Onomastico legendum, ubi vulgo celluria. Interpres vetus Cantic. 11. 4. 'Introduxit me in cellam vinariam.' Virgilius: 'Nec ideo cellis contende Falernis:' ubi Servins: 'Cellis, apothecis: nam cellas vinarias dicimus.' Idem.

Quod olim diffusum fuerat] Diffusum propric. Vide Beroaldum. Idem.

s- Visæ etiam interea mustelæ mortuum 1- serpentem forinsecus mordicus attrahen-Apul. 8 C tes] De Xenocrate Suidas: Συνεγράψατο το οίωνοσκοπικον οίωνισμα: οΐον, εί έν τῆ στέγη έφάνη γαλή ή όφις, το δὲ τί σημαίνει, quæ eadem et in Telegono habet. Idem.

Pastoricii canis] Glossæ: ⁴ Pastoricius canis, ποιμενικός κύων. ⁵ Pollux VII. 33, Ποιμνίται κύνες αἰπόλοι κύνες. Idem.

Hac tot ac talia, &c. ad extremum stuporem dejecerunt animos, quid prius, quidre posterius, &c.] Obstupuere aniini, gelulusque per ima cucurrit Ossa tremor, quid fata parent.' Virgilius de Turno: 'Obstupuit varia confusus imagine rerum: 'nbi Servins: 'Multiplici nuncio: quod Regina periit, quod urbs oppugnatur, &c. Curtius IV. de Diarro: 'Multipliers doloris exspectatione commutus, et quid potissimum timeret incertus.' 'Quid prius, quid posterius' proverbiale est, ubi in pluribus difficilis delectus. Virgibus xt. ' Quem telo primini, quem postremum aspera virgo Dej cis?' Idem iv. ' Quae quibus anteferam?' ubi Servius; ' Quid prins e quid posterius dicam? Et alibi ad condom librum: Quid prais, quid posterius dicimus, ubi onnia et parik et magna sunt." Seneca Here, Ct. ' Qua prima quepar? Quie summa gemain? pariter enneta Dellere juvat.' Clandian. Consul. Honor 'Que prima miser, qua funera dictis Posteriora querar?" Ammianus lib. XXIX. 'Inter ambigentes Indices quil prius quæri debeat, quid posterius.' Libanius Basilico: 'Ενταίθα δή τί πρώτον ή τί τελευταΐον χρη λέγειν. Apud Achillem Tatium lib. VIII. ille: Ouk olda Tlvos άρξωμαι λόγου, καὶ πόθεν οὐδε τίνων κατηγορήσω πρώτον και τίνων δεύτερον. Idem.

Numinum calestium leniendis minis] Adeo vere Lucretius: 'Homines in rebus accebis Aerius advertunt animos ad religionem.' Et nota, 'minis leniendis.' Virgilius de Anchise: 'Numina magna vocat, meritosque indicit honores: Dii prohibete minas: Dii talem avertite casum.' Idem.

Adhue omnibus exspectatione teterrimae formidinis torpidis, accurrit quidam servulus, magnas et postremas Domino illi fundorum elades annuncians] Ovid. Metamorph. x1. 'Cursu festimus anhelo Advolat anmento custos Phoceus Anetor: Et, Peleu, Peleu, magnae tibi nuncius adsum Cladis, ait.' Jobi cap. 1. 'Ετι τούτου λαλοῦντος, Άλθεν ἔτερος ἄγγελος, &c. et post: 'Ετι τούτου λαλοῦντος, Άλθεν ἔτερος, &c. Idem. Exspectatione teterrimæ formidinis torpidis] Ita 'stupore ac miraculo torpidos,' lib. xx11. T. Livius. Idem.

Tribus liberis doctrini instructis, et verecundia praditis, virebut gloriosus] De alio lib. χ. 'Habebat juvenem filium probe hteratum, atque ob id, pietate et modestia præcipium.' 'Gloriosus vivebat,' est ipsum id quod apud Terentium. Uno ore omnes omnia bona dicebant, et landabant fortunas ejus, qui guatos haberet tah ingenio præditos. Glossarium: 'Gloriosus, δεδοξασμένοs.' Est et hoc sensu Gracum μακαριζόμενοs. Idem.

Potens et dires] Phwdrus: 'Venit ecce dives et potens.' Lib.111. Idem. Et prosapuæ majorum gloria male utens] Apud Quintilianum ille 1x. Declam. 'Non ego æs alienum luxuia contraxi, nec profusus in vitia, fortuna nostra male usus sum.' Πολλοί γὰρ ὕντες εὐγενεῖς, εἰτιν κακοί, fnit veteris Græci dictum. Exemplum vel e Thrasyllo pete initio viti. libri. Idem.

Pollensque factionibus] Talis Crotoniata ille, de quo sic Porphyrius: Κατὰ μὲν τὸ γένος καὶ δόξαν προγονικὴν, καὶ βίου περιουσίαν πάντας τοὺς πολίτας ὑπερβάλλων χαλεπὸς δὲ ἄλλως, καὶ τυραννικὸς, τῆ τε τῶν φίλων περιβολῆ, καὶ τῆ τοῦ πλούτου δυνάμει πρὸς ἰσχὺν ἀδικημάτων χρώμενος. 'Pollere factionibus,' divitum est. Plantus Anlul. 'Te esse hominem divitem, Factiosum.' In ejusdem Cistellaria: 'Neserver's Pollere factionium.' In ejusdem Cistellaria:

que nos factione tanta quanta tu sumus: Neque opes nostræ tam sunt validæ quam tuæ. Idem in Trinummo opulentiam et factiones junxit. Cæcilius Comicus apud Gellium 11. 23. Opulento famam Facile occultat factio.' Vide et Nomium in 'factio.' Idem.

Et cuncta facile faciens in civitate] The modie dia relpos exave ut 11. 1. april Jol. Pollucem. Theseus ad Creontem apud Sophoclem, magno Grotio vertente; 'Ingressus urbem quæ colit fas ac pium, Quæ cuncta rite legis ex norma facit, Nostris omissis moribus, quicquid lubet Moliris, et vi cuneta te acturum putas.' Idem Pollux vi. 32. potentem ac factiosum describens: Tis & av avrloxor mpds The φύμην αὐταῦ, Α.c. πάντολμος ἄνθρωπος. παν αν πράξας. Josephus Antiquit. XIX. 1. de Aruntio quodam: Χρήματα περι-Βεβλημένος δμοια τοις 'Ρωμαίων πλουσιωτάτοις δύναμίς τε ήν ιφ' ols εθελήσεις πράσσειν κατά την πόλιν. Plato Alcibrade 1. 'Os οὐ μόνον έν τήδε τη πόλει δύναται πράττειν δ βούληται, άλλ' έν πάση τη Ελλάδι. Idem.

Hostili modo vicini tenuis incursabut pauperiem] Varro: 'Qui pote plus, urget: pisces ut sæpe minutos Magnu' comest, ut aves enecat accipiter.' Et nota hie το vicini. Martialis de liberto Cæsaris: 'Vexat sæpe meum Patrohas vicinus agellum.' Sirachides x111. 23. 'Pascua divitum sunt pauperes.' Salvianus 1ν. 'Quotusquisque juxta divitem pauper aut intactus aut tutus è' Idèm.

Pecua trucidando] Ut suas iis mensas instrueret. Vide 11. Reg. 12. 4. Id.

Bores abigendo] Clandianus bello Get. 'Si bos abduetus aratro.' Simile quod Basilins de Divite, Homil. εἰς τοὺς πλουτοῦντ. 'Ἐπάγει τὰ ζεὐγη τῶν βοῶν, ἀροτριᾶ, κατασπείρει, θερίζει τὰ μὴ προσήκοντα. Idem.

Fruges adhuc immaturas obterendo] Ibidem Claudianus: 'Si libata seges.' Quanto laudabilior Belisarius, etiam hostis personam sustinens: Ἡνίκα ἀκμάζοι τὰ λήτα, εἰς τὸ ἀκριβὲς διεφύλασσε μή τινι παριοΐσα ἡ Ἱππος λυμήνηται. Vide Suidam, Idem.

Pag. 202 Frugalitate spoliatum] Sic frugalitatis vocem Declam. cexeviii. Quintilianus posuit, et renalitatem pro renalibus vii. 32. Cassiodorus. Idem.

Ipsis etiam glebulis exterminare gestiebat | Claudianns: ' Proturbat avita Quemque domo, veteres detrudit rure colonos.' Idem. Finiumque inani commota quæstione, &c.] Seneca vii. 4. de Benef. 'Fines Atheniensium aut Campanorum vocamus, quos deinde inter se vicini privata terminatione distinguunt.' Et nota, finium quæstionem. Ulpian, lib. viii. ff. fin. regund. 'Ad officium de finibus cognoscentis pertinet, mensores mittere, et per eos dirimere ipsam finium quastionem.' Servius ad Eclog. 1x. de Virgilio: Lis exorta est de finibut inter enm et cos qui in proximo agros acceperant.' Idem.

Terram totam sihi vindicabat] Isocrates ad Nicoclem: Τινές, ην καl μικρών μείζω των δμόρων δύναμιν έχωσιν, αποτέμνονται της γης, καl πλεονεκτείν ζητούσι. Idem.

L't suo saltem sepulchro paternum retineret solum, &c.] Non jam tam ut aleret se vivum agens, quam ut mortuum tegeret. Servius ad Eclog. 111, de Calio quodam, quamvis prodigo et ganeone: 'Venditis omnibus rebus, et consumptis, tautummodo spatium sibi reservavit quod sepulchro sufficeret.' Idem.

Amicos plurimos ad demonstrationem finium, &c. corrogarat] Sic in lib. XIII. ff. fin. reg. 'fundi terminos demonstrare.' 'Amicos corrogare,' ut 1v. 'vicinos corrogare.' Vide supra pag. 70. dicta. Idem.

Trepidans eximie] Lib. viii. 'Satis agentes rerum suarum, eximieque trepidi.' Idem.

Quantulum ferentes auxilium] Placeret legi, quantulum quantulum, hoc

est, quantulumcumque. La phrasi multa efferebant Antiqui, maxime Jurisconsulti nostri, et inter illos Ulpianus, ut 'qualis qualis,' 'qualiter qualiter,' &c. Qua de re nos alibi. Alterum linjus scriptoris locum subjiciam: quod emendatione indigere videatur. Islib, vii, De Asino: 'Quod si quo modo cæteri latrones persenscrint, restituo geminationem quoquo modo: nt in vulgatis quoque codicibus paulo infra dieto libro legitur : 'nt me quoquo modo perditum iret.' Stewech. Flor, quantulum quantulum f. Elmenh. Immo quantulum quantutum jam comparet in Ed. Junt. poster. uniceque probo. Miror, Pricaum vulgata lectioni adharere malle, qui tamen lib. v. p. 99. repetitionem 'quorum utrum utrum sit' amavit. Plant, in Poen. A. 111. Sc. 1, 25. · Quantum quantum ad eum erit delatum.' Terent. Adelph. 11. 1. 3. ' Quantus quantus indul nisi sapientia es.' Photm. v. S. 10. 'Quanta quanta ha c mea panpertas est.' De pluribus similibus vide ad lib. 11. p. 22. 26. Lib. v. p. 105. ' Nec solatium unde unde spernendum est.' Edd. Seriv. habent quantillum. Ond. Quantulum ferentes auxilium | Sic Oxon. Ms. etiam, et vetus Vicent. editio. Gloss. ' Quantulum, ποσόν τι.' Florent. Quantulum quantulum: id foret quod Hebr. 10. 37. μικρον βσον βσον, adhareo autem priori lectioni. Pric.

Confusus] Δυσωπούμενος, αίσχυνόμεvos. Idem.

Clementer expostulantibus, fervidosque ejus mores blanditiis permuleentibus] 'Iratum blanditiis lenientibus:' ut supra lib. vi. locutus. Rich. Victorinus 11. 13. 'Dum Saulem spiritus malus vexat, cithara David ejus insaniam temperavit: quia cum sensus potentium per elationem in furorem vertitur, dignum est ut elocutionis nostrae tranquillitate, quasi citharae dulcedine ad salutem revocetur. Durus adamas incisionem ferri non reci-

pit, sed leni hircorum sangnine madescit.' Et nota hic mores ferridos, sic 'homo ferventis naturæ,' apud Ammianum Marcellinum. Bene et expostulantibus. Donatus ad 1. 2. Hecyr. 'Expostulatio, est apud ilum ipsum qui peccaverit: postulatio, de illo apud alterum:' quæ et repetit ad 1v. 1. Andr. Iden.

Suam suorumque carorum salutem, &c. adjurans] Servius ad Æneid. 11. 'Naturale est jurare per id, quod quis carum habet.' Significat carus nonnunquam in interiorem amicitiæ gradum receptum, sic supra viii, 'En carus mariti:' hie malim liberos restrictius denotari : hine etiam 111. illud, 'per pignorum caritatem:' horum autem per salutem jurare, hand insolitum. Hieronymus contra Jovinianum: (Celebrandus natalis ejus,' (filiolæ nempe,) 'jurandum per salutem ejus.' Ita, non jurat tantum per salutem filii, sed et pejerat Regulus apud Plinium, lib. 11. Epist. nlt. 'Per snam salutem 'jurandı vestigia habemus in lib. v. et xxxIII. ff. de jurejur. Idem.

Tot mediatorum præsentiam] Idem Ms. meditatu. Al. meditatorum. Colvius. Ms. meditatum. Alins, meditatorum. Quastio finium mota. Locus igitur erit terræ mensoribus. Quare emendandnin, tot metatorum præsentiam. Wowerins. Flor. tot emiditorum (emediatorum). Rom, et Ald, totum m. Alii, t. metatorum. Vide Indicem. Elmenh. Ms. meditatum, al. meditatorum. Quid si metatorum, vel metitorum, id est, mensorum? Ulpian. lib. viii. D. finium regund, 'Ad officium de finibus cognoscentis pertinet, mensores mittere, et per eos dirimere ipsam finium quæstionem.' Vide et lib. 111. eod. tit. ct Tertullian, lib. 1. adversus Marcionem. Brant. In Indice, quo lectorem delegat Elmenhorstins, nihil est. Mediatorum quidem servant Mss. plerique, quorum, neque Glossarum anetoritas mihi tanti non est, ut credam ea voce barba-

ræ Latinitatis usum hic Appuleium, quod censet Pricæns, alioquin conjectans mendicarum. Hand magis Latinum est metitorum pro mensorum, unod Brantio in mentem venerat. Metatorum mihi maxime arrideret æque ac Wowerio, Tollio, Vossio de Vitiis Sermonis p. 76, quo facit ctiam Fux. Gnelf. ambo, et Ed. Junt. post. meditatorum, nisi existimarem veriorem esse aliam lectionem, quam probabilem faciunt Ms. Pith. et Edd. Rom. Vicent. Junt. pr. Ald. totam mediatorum pr. Scilicet existimo, ab Anctore relictum, totam mediorum præs. Sequestri enim passim vocantur medii, qui depravata Latinitate sunt dicti mediatores. Adi omnino Passerat, ad Propert, lib. 1v. 4, 58. Heins, ad Claud, 11. in Ruf. vs. 309. Mox illum abest a D'Orv. Ond. Adseverans parri se pendere tot mediatorum præsentiam | Emendant, unus metatorum, meritorum alius. Si quid nuntandum crederem, mendicorum reponerem. Pollux vii. 6, de hoc genus impotente: Διαπτύων τους πολλούς. καθάρματα, καὶ πτωχούς καλών, non dubito autem lectionem positam rectissime se habere. Suidas: Meolins: είρηνοποιός. Glossæ: 'Μεσίτης, Sequester, mediator: nec aliter vocem eam 1. Tim. 2. Latinus vertit. Imo quam aliam lectionem permittunt præcedentia illa? 'Clementer expostulantibus, fervidosque eins mores blanditiis permulcentibus.' Firmatur etiam (quod pene me fugerat) a Codice Oxoniensi. Pric.

Auriculis per s. servulos sublutum] Idem, aniculis. Colvius. Ms. anniculis. Corrigendum, aniculis per suos servos sublatum. Wowerius. Manuscrip. avinculis. Nihili lectio. Puto scrib. maniculis, a manica, vinculo. Plant. Captiv. 'Injicite huie actutum manicas.' Et Mostel. Ac. v. Sc. 1. 'manicas celeriter connectite.' Brant. Alii, anniculis, Wower. aniculis. Elmenh. Amiculis sive vestibus est in Edd.

Wow, et Pric. Verum ea vox non convenit participio sublatum; multo minus Brantii maniculis sive χειροδέσmois; quod etiam in mentem e Glossis venit Sopingio, qui et frustra conjecit manniculis tendiculis, inter manus. Sciebat etiam satis ille, potens quamvis et dives, privatus tamen, sibi non licere, alii homini libero manicas injicere. Neque its onus erat ad vindicationem possessionis istins agri : sed tantum, ut inde protruderetur vi et mann. Satis bene vulgatam lectionem, O. Mss. confirmatam, tuetur Pricæns. Nos etiam dicimus, by de Ooren vatten. Pro servulos in Bert. est famidos, Fux. servos. Oud. Denique vicinum illum amiculis per suos servulos sublatum, de casula longissime statimque projectum iri) Illud amiculis formavit Wowerius ex nescio cujus Ms. vestigiis: alius maniculis voluit, i. e. parvis manicis. At veteres editiones, etiam Oxon. Ms, multo melius auriculis legunt. Nostrates, codem loquendi genere, to pull out by the cars: cui simile apud Phædrum, 'capite foras protrudi:' quod etiam nostra lingua, to thrust out by head and shoulders. Post, pro statimque æque infeliciter stratumque reponebant. Qui graviter commoventur, solent addere, quod minantur, statim impleturos. Supra lib. 1. ' Faxo eum sero, imo statim,' &c. Pric. Longissime] Gloss. "as ποβρωτάτω, quam longissime.' Idem. Projectum iri] Ibidem: 'Projectus, έκβεβλημένος, έξεββιμμένος. Idem.

Quo dicto insignis indignatio totos audientium pertentavit animos] Act. 7. 54. 'Ακούοντες ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις. Idem.

Paulo liberius respondit, &c.] Quintilianus IX. Declam. Paupertatis est proprium, quando alia deficient, exercere libertatem. Idem.

Suis opibus confisum] Opes faciunt animum. Ter. Hecyra act. 111. sc. 5. 'Quia paululum pecuniæ accessit, sublati est animi.' Elmenh. Frustra eum suis opibus confisum] Apud Menandrum ille: Μηδ' αὐτὸς, εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς, Πίστευε τούτφ: μήτε τῶν πτωχῶν πάλω Ἡμῶν καταφρόνει. De fiducia autem in opibus collocata, ad r. Tim. 6. 17. hand panca diximus, quaintegra ei loco servanus. Pric.

Tyrannicam superbirm comminari] Idem, tyrannica superbia. Colv. Certum est minari cum compositis et derivatis supe sibi juagere casum quartum, significantem illud malum, enjus minas quis intendit : ut Hirt. in B. Afric. c. 71. 'Comminarenturque impetum.' Suet. Tib. c. 75. 'Unenin et Gemonias cadaveri minarentur.' Adi Lamb, ad Horat, lib, r. O. 28. 25. 'quodenmque minabitur Eurus.' Bentlei, ad lib. 1v. O. 14, 28, 'Diluviem minitatur agris.' Immo sic apud Nostrum sarpius, ut docet Pricæns ad lib. x. p. 213. 'Sibi enmdem illum gladio comminari: quod tamen illie non umtandum videbimus. Sed et hie iste Accusativus mihi displicet. Non comminabatur illis superbiam, sed comminabatur malum tumide et impotenter, ac superbi tyranni more. Lege igitur, tyrannica superbia, auctoritate Mss. Florent. Palat. Lips. D'Orv. Oxon, Fux. Guelf, cum Edd. Vulc. sec. Elm. et Scriverii. In D'Orvill. est comminare. Oud.

Cum pauperes e. liberali legum præsidio] Vide Tacitum lib. 111, Annal. cap. 28. et Ulpjanum leg. 1x. Digest, de Offic. Procoss, Elmenh. Cumalioquin pauperes etiam, liberali legum præsidio, de insolentia locupletium consueverint rindicari] Ovidins Fast. 111. ' Inde datæ leges, ne fortior omnia posset.' Philo in de Princip. creat. "Orav iδιωται και άποροι και άδοξοι πρός δυνατωτέρους διαφέρωσι, πρώς το μηδέν άνηκεστον παθείν μία έλπις δ νόμος. Aprid Ciccronem vetus Tragic. de Orat. 111. ' Erras, erras : nam exultantem te et præfidentem tibi Reprimunt validæ legum habenæ.' Theophylactus ad Rom. 13. de Magistratibus : Δι' αὐτῶν δ βίος ήμων συνίσταται, και είγε μη ήσαν, πάντα αν ωχετο, των δυνατωτέρων τους ασθενεστέρους καταπινόντων. Euripides Supplications: Οκ έστιν ούδεν κρείττον ή νόμοι πόλει Καλώς τεθέντες. δ τε γάρ άσθενεστεοος, 'Ο πλούσιός τε την δίκην ίσην φέρει, Ν κα δ' ὁ μείων τον μέγαν, δίκαι' ίχων, [V. Suppl. 132.] Theodoreti est Ejust. V. Tobs vomous eis enikuuplav τῶν ἀδικουμένων οἱ νομυθεται γεγράφασι. Idem VII. Repl Moroias, de legum beneficio agens: 'Ο άδικούμενος άδεως πρόσεισι τοις δικάζουση και την της άδικίας είσαγει γραφήν, και την του ήδικηκότοι ου δεδοικε δυναστείαν, ουδε φρίττει πλούτου την περιφάνειαν. Ajund Snidam in έθυς. 'Ο νόμος τοσαύτης δικαιοσύνης και φιλανθρωπίας μεστύς, ώστε και τοις άτυγοισι χρησιμώτερος καθέστηκε τῶν γένει προσηκόντων καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ίσχυρότερος της αυτής εκείνων ρώuns. Apud Livium ille lib. xxvIII. Neminem umm civem tautum eminere debere, ut legibus interrogari non possit: nihil tanı a-quandæ libertati, quam potentissimum quemque posse causam dicere.' Impp. Valentinianus et Marcianus Novell. Neminem exhiberi, &c. et in Theodos. Cod. 'Illi' (Provinciarum rectores) 'noxice potentia vim legum benignam, illi divitiis integram mentem opponant.' Bractonus de legg. et consuetud. Auglia. 111. 10. Coram iis' (de Judicibus agit) ' nullum deprimat adversariorum potentia, sed agat quilibet quod causa sua desiderat.' Pric.

Quod oleum flammæ, quod sulphur incendio, hoc et iste sermo truculentiæ hominis nutrimento fuit] Eurip. Οι γὰρ πνέοντες μεγάλα τοὺς κρείσσοις λόγους Πικρῶς φέρουσι τῶν ἐλασσόνων ὕπο. Strachides ΧΧΥΙΙΙ. 10. Κατὰ τὴν ὕλην τὸ πῦρ ἐκκαυθήσεται, οῦτως κατὰ τὴν ὑλην τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἴσται καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνθρώπου ἀνυψώσει τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. Eundem sapientem Hehreum etiam S. 4. vide. Idem. Quod sulphur incendio, &c.] Terent. Phorm.

'Loquar ne? incendam.' Donatus:
'Quia iracundia ignis est.' Idem.

Suspendium sese, &c. ivsis legibus mandare proclamans] 'Jura negans sibi nata.' Salvianus Massiliensis: 'Mavult quilibet improbus execrari legem, quam emendare mentem.' De Caro Philo: Νόμον ἡγούμενος έαυτον, τους των έκασταχοῦ νυμοθετών ώς κενάς βήσεις έλυσεν. Philostratus vii. 11. Το φρόιτημα (δ πλυύτος) εγείρει, νόμοις τε οὐκ ἐα πείθεσθαι. Aristoteles Politie. IV. 11. Οἱ ἐν ὑπεροχαῖς εὐτυχημάτων ύντες ίσχύος, και πλούτου, &c. άρχεσθαι ούτε βούλονται, ούτε ἐπίστανται. Præcipne autem, si (ut heic) ira accesserit, nulla legum reverentia. In vett. Mimis: 'Legem solet obliviscier iracundia.' Ibidem : 'Lex videt iratum, iratus legem non videt.' 'Suspendium legibus mandare' heic, ut, 'iratus leges minitari,' apud Horatium : et, laqueum Fortung mandare,' apud Juvenalem. Idem.

Pastoritios | Pal. pastoritos, Par. pastoraticos, pag. præc. ' de ore pastoritii canis.' Sed utroque loco Barthins ait in veteri fragmento membraneo scribi pastorii et pastorios, ad Calpurn. Ecl. v. 105, 'pastoria virtus.' Cic. t. ad Att. 16. 'pastoritia fistula: 'et alibi. Varr. l. 1. de R. Rust. c. 2. § 16. 'pastoritiam vitam agerent.' Item Gloss, Alterntra vox restituenda Columella I. vii. c. 12. "Hæc de domesticis custodibus: illa de pastoralibus.' Nam in Mss. Sangerm. et Med. est pastoribus. Mox Ed. Merc. feras. Ond. Canes, &c. villaticos, feros atque immanes, &c.] De lminsmodi vide supra pag. 65. notata, Pric. Feros atque immanes] Gellins xvi. ult. ' Feros atque immanes nautas.' Idem xv. 21. 'Immanes et ferocissimos.' Idem.

Esitare cadarera] Ita et Oxon. Ms. at Colvius aliam heic lectionem tuetur. Idem.

Passivis m. annulatos] Canes, qui vincti erant annulis suis, jubet laxa-

ri, ad mordendos invadendos que passim omnes sine ullo discrimine transeuntes viatores. Sed valde corrupta have ante : duplexque hoe loco nobis hand parvi momenti emendatio. Prior, passivis morsibus. Lectum enim fuit, passim morsibus, emendante Beroaldo. At vetus excusa, etiam illa lectio, que in libro scripto, passibus morsibus: unde scripsimus id, quod expressum est. Passirum id quod passim commune est, vulgare, confusnm. Sic supra lib. vi. (p. 116.) 'Discerne seminum corum passivam congeriem.' Infra l. xt. (p. 240.) 'Perque divina colla passive dispersi.' . Hine conject scribendum Florid. lib. 11. ' Passivis verbis, soluto loguntu, libera oratione.' Dictio hac Afrorum propria fuisse videtur. enum cam semel dumtavat in Tertulliano, sed et concilto Carthaginiensi etiam repperire est: ut notatur a B. Rhenano, Presbyter ille lib. de Carne Christi: 'Qui alimn faciunt Jesum, alium Christum; alium elapsum de mediis turbis, alium detentum, alium in secessu montis, in ambitu nubis, sub tribus arbitris clarum, alium ceteris passivum, ignobilem,' &c. Lib. 1. advers. Marcionem, ' Passivum nomen Dei, et passivum convictum' dixit. 'Passivos discipulos,' advers. Valentinian. ' Passivum censum,' de Monogamia. Et 'passivitas' pro libertate et communione, confusione, de Pallio, Apologet. advers. Hermog. de Anima, de Pudicitia, et alibi. Altera emendatio est annulatos laxari. ubi vulgo erat, alumnatos laxari. Ms. annullatos. Annulatos reposni, id est. colligatos, vinctos. Sic supra: 'pedes annulati.' Glossæ H. Stephani : ' Anatus, δακτυλιοφόρος, συμποδισθείς. Lego, Annulatus. Annulus enim pro compede, catena, a similitudine scilicet, quæ illi cum annulo. Mart. 'Annalus iste tuis fuerat modo cruribus aptus.' Planti locum, doctis viris sæpius tentatum, emendandum

ita putavi. Menechmis: 'Nam se ex catenis eximunt aliquo modo. Tum compediti annulum lima proterunt. Aut lapide excutiunt clavum: 'et male vulgo legi, januam lima prot. Gulielmo nostro reponente licet, lamnam lima prot. Nam laminæ hic nullus locus; quandoquidem de compede sermo, et alind est in Lucretio Propertioque, quos idem amieus noster adducit, quam quod in Plauto denotare vult. Vice versa D. Ambrosius pretiosis istis annulis oneratas mulieres vinctis et compeditis in carcere comparat. Locus elegans lib. 1. de Virgimbus: 'Huic collum eatena constringit, inde pedem compes includit. Nihil refert, anno corpus oneretur, an ferro. Si cervix premitur, si gravatur incessus, nil pretium juvat: nisi quod vos mulieres, ne pereat vobis poena, trepidatis. Quid interest, utrum aliena sententia, an vestra vos damnet? Hinc vos etiam miserabiliores, quam qui jure publico damnantur; quod illi optant exui, vos ligari.' Similiter Basilius Magnus luculentissima illa Oratione ad Divites: Χρυσδς δέ περισφίγγων καί βαρυτίμους των λίθων δ μέν τις αὐταῖς προμετωπίδιος γίνεται κόσμος, ό δὲ περιαυχένιος και άλλος εν ζώναις, και άλλος τας χείρας δεσμεί, και τους πόδας χαίρουσι γάρ αἱ φιλόχρυσοι δεδεμέναι ταῖς γειροπέδαις, μόνον έαν ὁ δεσμών αὐτάς η. Atque horum locorum collatio non injuennda mihi visa, et iccirco latins ea adscripsimus. Colr. Pro annulatos vulgati libri et Bertinianus codex habent alumnatos. Sciopp. in Symb. Mss. passibus m. alumnatos, Elmenli, Mordicus Mss. et Edd. Vett. retinent passibus; unde facile quis conjiciat assiduis. In Edd. Colin. et Wower, ac Pric. est passim. Sed veris. sima est emendatio Colvii passiris, sive promiscuis, qui passim finnt in viatores quoscumque. Vide etiam Pricænm, recte damnantem alteram ejus conjecturam, a Vulcan, et Merc.

temere admissam, unnulatos, sive vinctos. De quo vide ad l. 1x. p. 185. Salmas, ad Tertull. Pall, pag. 375. Vopisc. Aurel. c. 50. Neque enim conjungi possunt morsibus quiulati, ac morsibus laxari Dative pro ad morsus hic locum habere. Quippe nunc non præcipit eos lavari in morsus 'transcuntium viatorum,' sed horum fratrum, et sociorum. Reete ergo alumnatos, ut est in Mss. sive caues edoctos mordere transcuntes quoscumque nune mimitti jubet in fratres. De passivo usu participii alumnatus vide ad lib. vr. p. 124. 'meis manibus Nihil notatum e Guelf. alumnatus.' Ond. Transcuntium viatorum passim morsibus alumnatos] 'Transenutes viatores' dixit et Declam, vi. Quințilianns. In Mss. erat passibus: unde Roaldus assiduis. Beroaldus, passim. Colvins, passiris: quod satis belle firmat ex ahis Scriptoribus. Accedat illis et Firmicus, qui 'libidiuum passivas cupiditates' dixit. Cur non et Nostrum viii, sic scripsisse putemus? quo loco omnes editi hunc in modum habent: 'Lupos passim rapinis adsuctos cunctam regionem infestare.' Male pro alumnatos antem idem annulatos reposnit. Supra lib. viii. 'Canes rabidos et immanes, &c. quos ad tutela prasidia curiose fuerant alumnati: ' et vi. ' Adolescentem istum quod meis manibus alumnatus sit, scitis, &c. omnes.' Alumnati (i. e. nntriti) erant hi canes viatorum morsibus. In Epistolis Simocattæ: 'Η θήλεια κύων, & ε. περιφρουρεί το γήδιον, ανθρωπίνης δργώσα πιμελής εφάψασθαι. Φυλακτικούς θήρας, οίς το αίμα ή τροφή, apud Clementem Pædag, 111. 3. habemus. Seneca cap. 22. ad Marciam de Sejano: 'Et acerrimi canes, quos ille, ut sibi uni mansuetos, omnibus feros haberet, sanguine humano pascebat.' Vide quæ de Alyattis canibus Polyænus vii. 2. Philo in de Mosis vita: Ἐπιφοιτῶσιν (οἱ κύνες) καὶ έπιτρέχουσιν άδεως, κάν άπείργη τις,

είs τὸ ἀήττητον ἀντιφιλονεικοῦσιν, ἄχρις ἄν αϊματος καὶ σαρκῶν κορεσθῶσιν. Imo Colvii lectione admissa, nec vel sensus constabit: quid enim est, morsibus annulatos? i. e. vinctos, ipso exponente. Quin et alteram lectionem flagitant prolati e libb. vi. et viii. loci. Pric. Passibus] Purior lectio est, si legas Passim. Beroald.

PAG. 203 Laxari] Senera Hippol. Laxas Canibus tacitis mittite habenas.' Pric.

Atque in corum exilium inhortatos, &c.] Supra lib. viii. 'Canes rabidos, &c. nobis inhortantur.' nbi notata pag. 161. vide. Inhortari hic, est, quod Petronio ' canem instigare.' Quo seusu et Glossarium: 'Instigant, ἐφιστῶσιν, ἀπελαύνωσιν.' scribe, έπελαύνουσιν. Hesychius: Έπελαύνειν. ἐπιπέμπειν. Iterum in Glossario: 'Iustigatio, διδασκαλία, ἀπελασία.' lege. Instigutio, ¿πελασία. Instillatio, (quie vox perierat,) διδασκαλία. Idem. In eorum exitium inhortatos, &c.] Lib. 11. · Parvulos etiam ad exitium mulieris hortantur:' et x. 'Quacunque ad exitium nulicris bestia fuisset immissa.' Idem.

Qui simul signo solito pastorum incensi atque inflammati sunt, latratibus absonis, &c.] Lib. viii. 'Signo sibi repentino reddito, latratibus fervidis dissonisque miscens omnia.' Idem.

Eunt in homines] Milii pro gennino sonat in omnes. Nam non hominibus solis canes illos imposucrant, atque inhortati fuerant rustici : sed et jumentis; quæ varia in illo latronum comitatu. Rescribo et lib. x1. 'Totæ civitati notus ac conspicuus, digitis omnium nutibusque notabilis.' Vulgatis libris circumfertur hactenus, digitis hominum. Quin et lib. 111. Floridorum mirum, ni eadem via tollendum scripturæ vitium: 'cæterum ipsins vocis homines exercendi casus.' Atque scribendum, omnes; vel, ut solent Antiqui eo casa, omnis. Stewech. Aliud egit Stewechius confundens historiam canum, per rusticos innissorum in transcuntes pastores l. viii. p. 164. 165. cum his canibus a divite in hos fratres, &c. qui hic sine jumentis erant, incitatis. In exsulat a Guelf. pr. Oud. Eunt in homines] Virgilius: 'Simul ense recluso lbat in Euryalum.' Æn. ix. Pric.

Fugientibus s. compescunt] Emendo certissime compercant, id est, parcunt. Turpillius Lindia apud Nonium v. 'Velitatio.' (p. 3.) 'Comperce verbis velitari.' Et alii. Roald. Compescunt. Sie scriptus liber, sie omnes vulgati. Reponunt alii, comparcunt. . Ego aliquando, compercunt. Sed apxalκώs compescunt, id est, compercunt. Sic pascere pro parcere alibi apud Festum: nempe nt Asa, ara: Valesins, Valerius, et sexcenta alia, in quibus littera S olim posita, enjusque locum postea occupavit R. Colr. Compescunt, ἐπέχουσι, hoc est, se ab illis continent, se inhibent et subsistunt. Non enim satis placet Colvianum hoc, ut compescere et compercere, hoc est, parcere, idem sint. Opponuntur enim hoc loco 'fugientibus compescunt,' et, 'irritatiores sequentur.' Sciopp. in Symb. Colvius accipit pro compercunt, αρχαϊκώς s pro r. Ego acceperim το compescunt παθητικώς, id est, compescuntur aut sustinent, et fugientibus absolute. Brant. Qui r in textum recepit, et adsentitur Cl. Wasse, Cum Colvio faciunt Soping. et Gruter, l. 1. Susp. c. 1. Mihi Scioppii et Brantii sententia præplacet. Plant, Bacch, III. 3, 59, 'Compesee in illum dicere injuste;' sive inhibe, contine te, tibi, non, parce. Glossæ: 'Compescit, temperat:'ubi non opus ergo, cum Salmasio Plin. Exerc. p. 562. scribi compercit. Alio sensu rectius idem reposuit in Solino c. 22. 'In hiemem compercunt arborum fructus:' ubi multi Mss. compergunt. Sed Voss, pr. a m. sec. diserte compercunt. Al. compertiunt. Oud. Nec fugientihus saltem compescant] Justinns lib. xxiv. 'Sed nec fugientibus fortuna commodior fnit.' Compescunt habet et Oxon. Divinavi (quod et alios fecisse video) compercunt. Amnianus lib. xiv. 'Ne cedentium quidem ulli parcendo.' Senec. Controv. viii. 4. 'Quis miretur eum mori voluisse, quem fugientem quoque Fortuna persequitur?' Pric.

Sed en magis irritationes sequentur] Seneca Epist, LXXVIII. Perniciosior est hostis fugientibus.' Solinus cap. 35. de Crocodilis: 'Formidant resistentes, fagientes insequentur: malim et insequuntur in Appuleio seribi. Sallustius Jugurthino: 'Ac primo mulieres et pueri, &c. fugere, postremo cuncti, armati, incrmesque: quod ubi accidit, co acrius Romani instare, fundere,' &c. Judie. 20. 39. vetus Interpres: 'Putaverunt filii Benjamin cos fugere, et instantius persequebantur.' Idem. Eo magis irritationes sequentur] An. XII. ' Handquaquam dictis violentia Turni Fleetitur, exuperat magis ægreseitque medendo.' Idem.

Inter confertam trepidæ multitudinis stragem] Onamasticon vetus: 'Strages, ὅλεθρος.' Glossæ: 'Strages, ἀναίρεσις πολλή, ὡς τὴν γῆν σώμασι κατεστρῶσθαι.' Idem.

Offenso lapide] Insolentiorem paullo locutionem esse bene advertit Pricæus, pro off. pede ad lapidem. Similis aliquantum est Ciceronis pro Rose. Amer. c. 29. 'offendis scopulum.' Oud. Offensa lapide] Offenso ad lapidem pede. Locutio insolentior panlo. Pric.

Obtunsis digitis] Lib. 11. 'Digitis pedum detunsis ob lapidem.' Elmenh. Et obtunsis terræ digitis] Vide supra pag. dicta. Pric.

Canibus instruit nefariam dapem] L. iv. 'Snis epulis bestiarum saginam instruentes.' In Fabellis Phadri: 'Inedia sunt consumpti cum suis, Felisque catulis largam præbuerunt dapem.' Ad Achillem Hector apud

Homerum: Μή με ξα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι 'Αχαιῶν. Jacobus apud Philenem de Josepho: 'Ατιθάσσοις και σαρκοβόροις θηροίν εὐωχία καὶ θοίνη γέγονας' γευσαμένοις καὶ ξστιαθεῖσι τῶν ἐμῶν σπλάγχων. Sic. τοῖς θηρίοις ἐστίασις, apud Suidam in λωποδότης. Sic, ποῖς αρικῶν τράπεζαν τῷ σκώληκι παρασκευάζειν. Chrysostomus Homil. VI de Fato et Provident. adde his quæ supra pag. 126. adnotata. Idem.

Nacti prædam jacentem, miserum illum adolescentem sic frustatim discerpunt] Supra lib. viii. de Tlepolemo ad terram devoluto : ' Nec din, et furens aper eum invadit jacentem, ac primo lacinias ejus, mox ipsum resurgentem multo dente laniavit.' Ait, ' frustatim discerpunt.' Juvenalis, nec absimili casu: 'Labitur heie quidam, nimia formidine cursum Præcipitans, capiturque: ast illum in plurima sectum Frusta ac particulas, ut multis mortuus unus Sufficeret, totum corrosis ossibus edit Victrix turba." &c. Infra heic: 'Concisprum enm machæra sna frustatim.' Idem.

Agnorere] Repone (quod in aliis) cognorere: sic semper Appulcius. Idem.

Obvolutisque lacinia laris manibus] Habitus se ad pugnam componentis. Pollux v. 3. de venatore: "Ην (χλαμύδα) δεί τη λαιά χειρί περιελίττειν, δπότε μεταθέοι ή προσμάχοιτο τοις θηρίois. Vide Commentatores l'etronii. et hoe loco Beroaldum. Idem. Laris manibus] Signat adolescentes involvisse sinistras vestimento, et quasiobarmasse ad conflictum: quod fieri solet in quotidianis rixis, ut scilicet pro scuto sit pallinm circa sinistram involutum. Livius : 'inter hac dicta paludamento circa lævum brachium intorto, nam nee scuta quidem secum extulerat, in hostes impetum fecit.' Cæsar quoque in Commentariis belli civilis Pompeiani sie refert: 'Repentino periculo exterriti, sinistras

sagis involvent, gladiosque distringent.' Berould.

Propuguare fratri] Sic constanter exhibent Mss. Heinsius tamen ad Petron. c. 63. 'involnta manu sinistra curiose,' existimat legendum propulsare. Sed mihi non persuadet. Sic enim ferme lib. v11. p. 151. 'Propugnare pedibas et arcere misello pnero potueris.' Item Amm. Marc. l. xv111. c. 8. 'Propuglasns miseriis meis.' Vide omnino G. J. Vossium de Constr. c. 37. et Stephan. ad Saxon. Gramm. p. 51. 'partibus ejns propugnaturus.' Ond.

Conterrere] Scribe cum Vicentina et aliis, conterere. Pric.

Viudicarent de pollutissimo fr.] Minus recte vir doctus ad marg. Ed. Junt. post. conjecit vindicate. Ellipsis est τοῦ ut creberrima post verba rogandi, concedendi, hortandi, inbendi, snadendi; quam habnimus jam sæpissime. Sie etiam post rå clamandi. Vide ad Front. 11. 4. 1. Casarem, Livium, Suctonium, alios. Dein in Oxon. Guelf. pr. prave de opulentissimo. Confer Pricæum, et Cort. ad Sallust. B. Jugurth. c. 15. 'polluta licentia.' Oud. Quippe cum miserrimus adolescens toce ultima prolata, vindicarent de pollutissimo dirite mortem fratris, &c.] Lucretia ad patrem et matrem (si memini) apud D. Halicarnass. Ύμεις, είπερ άνδρές έστε. Sec. εμοί τιμωρήσατε. et 1. Livii: 'Date dextras fidemque haud impune adultero fore.' Servius ad Virgilii Æneid. viii. de Eadem : 'Petiit, ne violatus pudor, neve inultus ejus interitus esset.' Germanicus apud Tacitum moribundus Annal. 11. ' Non hoc præcipuum amicorum munus est, prosegni defunctum ignavo quæstu: sed, quæ voluerit, meminisse: quæ mandaverit, exequi.' Josephus Antiquit. XIV. 15. de Phasaela: 'Ακούσας, &c. τον άδελφον 'Ηρώδην τους πολεμίους διαπεφευγότα, σφόδρα την τελευτην εὐθύμως ύπέμεινε, καταλιπών τον θάνατον αὐτοῦ.

Pric. De pollutissimo divite] Infra l. x. 'Scelerosæ pollutæque fæminæ.' Gloss. 'Μεμολυσμένος, pollutus, maculatus.' Affini Gellius significatu ' homines inquinatissimos' dixit. Philo in de legg. special. 'Ακάθαρτος, κυρίως δ άδικος καὶ ἀσεβὴς, ὁ τῷ μήτε τῶν ἀνθρωπίνων μήτε τῶν θείων αἰδώς τις ἔρχεται. Talis hie noster dives, qui et hominibus et ipsis legibus suspendium mandavit. In Oxon. male, opulentissimo d. Idem.

Non tam hereule desperata quam ultro neglecta sua salute, contendunt ad divitem, atque ardentibus animis, &c.] 'Gladiatorio animo ad enui viam affectant:' ut Terentins Phormione locutus; id est, (ut ibi Donatus): 'Animo ad periculum parato: animo ita perdito ne temerario, ut non sibi caveant, dummodo vulnerent.' Seneca Controvers. vi. 'Concitatissima est rabies in desperatione.' Polybins 11. Περικακούντες, καὶ δυσχρηστούμενοι τοῖς παρούσιν, οί μεν άπό θυμού καὶ τῆς άλογιστίας είς τους πολεμίους προσπίπτοντες, έκουσίως ἀπέθνησκυν. 'Ardentibus animis,' ut infra l. x. Juvenalis: 'Sed jurgia prima sonare Incipinnt animis ardentibus,' &c. Idem.

Lapidibus crebris in eum velitantur] Scholiastes vetus Juvenalis ad Sat. xv. 'Nulla sic sunt domestica rixantibus tela, ut sava.' Ad rem ipsam Seneca: 'Si exigna contentio est de modo finium, ad lapides et arma discurrunt: de brevit. vitæ cap. 3. et Gregoras I. x. Oi περί γης όρων πρός άλλήλους μαχόμενοι πρώτα μέν ταις άπο γλώττης λοιδορίαις περί της νίκης διαγωνίζονται είτα βραχίονι καὶ παλάμη τὴν απαλλαγην ἐπιτρέπουσιν, ός αν ἐπικρατέστερος καταστάς, ή λίθω πατάξη την κεφαλήν, ή κονδύλφ καιρίαν τρώση, ή τυχών ούτωσί πως ξίφους, παρά πλευράν έλάσας, εναρίθμιον τοῖς εν Aδου κειμένοις τον άνταγωνιστην τάχιστα ἀποδείξη. Id.

Multis ante flugitiis similibus exercitatus percussor] Quintilianus 1. Declam. Et manus homicidium, &c. velut quoddam genus artis exerceat.' Sic, 'a cædibns exercitatum,' Seneca 1. 26. de Clementia. Heliodor. de Piloro latrone l. v. Γένναlφ, καὶ φόνοις πολλοῖς γεγυμνασμένφ. Idem. Flagitiis similibus exercitatus] Tacitus de Agrippina Claudii: 'Ad omne flagitium exercita:' ubi malim exercitata legi: ita, 'adaudaciam exercitatos,' Sallust. Catilina. Petrus 11. 2. 14. καρδίαν πλεονεξίαις γεγυμνασμένην. Aristophanes Vespis: "Ω ποναπόνηρε. ubi Scholia: 'Εν ἀσκήσει καὶ μελέτη πεπονημένε. scribendum puto, πονηρίας πεπονημένε. Idem.

Per pectus medium transadegit] Æneid.ix. 'Viribus ensis adactus Transadigit costas, et candida pectora iupit.' Supra 1. iv. 'Gladium suum, &c. per medium pectus ictu fortissimo transadigit.' Idem.

Telum transjectum] Æneid. ix. 'Hune illa exceptum, &c. 'Trajicit:' ubi Servius: 'Vis jactus ostenditur.' Idem.

Rigore librato] Sive tirmo corporis statu retento, quasi in aquilibrio. De Mundo p. 399. Ed. Colv. 'cum directi tamen rigoris statum retineant.' Talis figuræ est 'rigida et obstipa cervix' Suctonio in Tib. c. 68. Adi Frontin, de Agror, Qualitate, et Serv. ad Virg. Æn. IV. 254. notantem, rigorem et pro directione poni. Oud. Telum transjectum, atque ex maxima parte pone tergum elapsum, soloque nisus violentia defixum rigore librato suspenderat corpus] Suidas de Cotta quodam: Ούτω βίαιαν ηφίει πληγήν, ώστε τον βληθέντα διά τε τοῦ θώρακος καὶ τῶν πλευρών διαπείραι, και τη γη προσηλώσαι. Hesychius: Προσήλωσαν προσέπηξαν, έτρωσαν. Judic. IV. 21. de Jaële: Ένέκρουσε τον πάσσαλον έν τω γνάθω αὐτοῦ, καὶ διήλασεν ἐν τῆ γῆ. Sic 1. Reg. 18. 11. 'cum pariete configere.' De Cadmo Ovidius : ' Conjectum in guttura ferrum Usque sequens pressit, dum retro querens eunti Obstitit, et fixa est pariter cum robore cervix.' 'Rigorem libratum' vocat, qui inter terram, ercetamque ac naturalem posituram, æquali quasi libramento juvenis corpus suspendebat. Sic, 'animam in confinio mortis ac vitæ librato dolore suspendere,' Declam. viii. Quintilianus: et, 'caput sub gladio libratum,' Tertullianus. Pro transjectum, Florent. et vetustiss. editt. transrectum: id est, (ut bene in Glossario vertitur) διακομίζο-μένον. Pric.

PAG. 201 Sicario illi] Quiutilianus x. 1. 'Per abusionem sicarios etiam omnes vocamus, qui cædem telo quocunque commiserint.' Idem.

Lapide contorto] Juvenalis xv. 'Saxa inclinatis per humum quæsita lacertis Incipinnt torquere.' Glossæ: 'Contorquet, immittit, jaculatur, ἐμ-βάλλει.' Latinus 1. Sam. 17. 49. 'Lapidem circumducere' vocat. Idem.

Longo jactu petierat: sed impetu casso per extremos digitos transcurrens lapis, &c.] Nou aliena Virgilii ista: 'Tum lapis ipse viri vacuum per inane volutus, Nec spatium evasit, totum nec pertulit ietum:' ubi Servius: 'Evacuatus est impetus ipsius spatio longiore.' Oxon. Longo ictu p. Idem. Impetu casso, &c.] 'Excepere aurae.' Virgil. Idem.

Deciderat innoxius] Innoxius more Plantino pro eo, qui nihil nocet, àβλαβής, ut et pag. seq. 'nec innoxius ei saltem regressus evenit.' Sciopp. in Symb. Atqui ibi potius passive sumendum. Vide ad l. vi. p. 119. Sed primo significatu est, qui non nocet, nt passim Appuleio, et Planto non tantum, sed omnibus. Vide ad Phædr. F. 32. Suct. Calig. c. 3. 'Lenis adeo et innoxius.' Oud.

Proventus humanior] Mira locutio, pro casu et eventu leniore et feliciore, fortunatiore. Idem. Nonnullam tamen, δςc.] Glossæ: 'Nonnullum, τὸ τυχόν.' Pric. Sagacissimo jureni] Ibidem: 'Sagacissimus: ἀγχίνους, φρονιμάτατος,' Idem.

Sie crudelissimum juvenem compellat] Malo discriminandi causa scribi, dicitem compellat: præcessit enim unte versiculum unum vox juvenis, de fratre tertio. Idem.

Frucre exitio, &c.] Lib. 1. ille:
'Fruatur trophæo suo Fortuna,' &c. Idem.

Et sanguine trium frutrum insatiabilem tuam crudelitatem pasce] Niobe apud Ovidium Met. vi. 'Pascere crudelis nostra Latona dolore: Pascere, ait: satiaque meo tua pectora luctu.' Apud Justinum l. i. 'Satia te sanguine quem sitisti, cujusque insatiabilis semper fuisti.' In excerptis Enripidæis: Πίμπρα, κάταιθε σάρκας, ἐμπλήσθητί μου Πίνων κελαινὸν αΐμα. Jubelius Taurea Campanus ad Fulvium Flaccum: 'Quoniam enpiditate tanta sanguinis nostri teneris, quid cessas in me cruentam securim distringere?' Idem.

Gloriose triumphatum scias, &c.] Vide, num mea hac lectura auribus tuis magis tinniat: gloriosus triumphator cluas: vel hæe: gloriose triumphatum eas; licet, privatos suis poss. pau. fines usque proterminaveris, habiturus tamen vicinum aliquem. Profecto illud habiturum, vel quod in Parisiensi et Italica editione est, habiturum te, meo judicio mendo non caret. Originem vitiatæ scripturæ alias indicavi, et unde evenerit, ut indifferenter scripserint us, um; as, am; es, em; et similia. Stewech. Fux. triumphandum. Roald. Triumphandum scias. triumphatum. Scripta lectio recta, nec alia admittenda. Colv. Legendum conjeci: triumpha, dum scias, licet privato, &c. S. Salvianus extremo libro quinto de gubernat. Dei: 'quamlibet cuncta occupes, quamlibet cuncta pervadas, vicinum semper invenies.' Sciopp, in Symb. Bert. et Rom. triumphatum scias. Puteanus Cent. 1. Epist. 97. et Scioppius, triumpha, dum scias. Elmenh. Et de prostratis civibus tuis gloriose triumpha] Ibidem: 'Ut gloriari possis, aliquanto virum fortiorem, quam ipse es, tuo jussu interemptum.' Niche ubi supra: 'Corque ferum satia, victrixque inimica triumpha.' Pric.

Possessionibus] Hæ pauperibus et parvis agris minns congruæ videntur Pricæo; quare legit possessiunculis: quia possessio, teste Festo et aliis, dicitur de late patente agro. Sed non id perpetuo observarunt auctores. Quinctil. Declam. XIII. de apibus pauperis cap. 2. 'Non late pauperi casæ circumjecta possessio.' Oud.

Habiturum te tamen vicinum | Salvianus de Gubernat. Dei libr. v. 'Quamlibet cuneta occupes, quamlibet cuncta pervadas, vicinum semper invenies.' Elmenh. Dum scias, licet privato suis possessionibus paupere, fines usque ct usque proterminaveris, habiturum te tamen aliquem vicinum] 'Cvprianus ad Donatum: ' Continuantes saltubus saltus, et de confinio pauperibus exclusis, infinita, ac sine terminis rura latius porrigentes.' Veronensis Serm, de Avarit, 'Jungunt saltubus saltus, fines oderunt: illicitum putant habere vicinum.' Basilius ejusdem tituli Concione: El έπιθυμείς της του γείτονος οἰκίας, γείτων δέ σοι πάντως οὐ λείψει. Esaias 5. 8. 'Væ qui conjungitis domum ad domum, et agrum agro copulatis: num quid habitabitis vos soli in medio terræ?' Q. d. putatis nullos vicinos vos habituros. Seneca Epist. 89. 'Quam vultis late possidete: sit fundus quod aliquando imperium vocabatur: facite vestrum quicquid potestis, dum plus sit alieni.' Antoninus viii. 27. de Pompeia et Augusto Cæsare : Πόσα ἐσπάσθησαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν Ίνα διάδοχόν τινα καταλίπωσιν! είτα ανάγκη έσχατόν τινα γενέσθαι. Vox possessionibus pauperibus minus congrua videtur. Festus Pompeins: 'Possessiones appellantur agri late patentes,'

&c. Sie supra bie vitt. ' Possessionem maximum villicare.' Repono, etsi nullis libris auctoribus, possessiunculis. Salvianus I. v. 'Exturbas possessiunculis suis vicinos tuos.' Pric. Fines usque et usque proterminareris] Horatius: 'Vocat usque sunm qua populus adsita certis Limitibus vicina refugit jurgia.' Juvenalis: 'Ergo paratur Altera villa tibi, cum rus non sufficit unum : Et proferre libet fines,' &c. Bene (in de beneficiis) Seneca vii. 7. 'Multi, &c. fines ahis abstulerunt, sibi nemo constituit.' Id. Num hec ctiam dextra, quæ tuum prorsus amputasset caput, iniquitate Fati contusu, decidit] De Scavola Valer. Maximus: ' Pertasus dextram suam, quod ejus ministerio in ca-de Regis uti nequisset,' &c. Apud Euripidem ille in Here. Fur. "Ω δεξιά χείρ ώς ποθείς λαβείν δόρυ! Έν δ' ἀσθενεία τὸν πότμον διώλεσας, 'Επεί σ' έπαυσ' άν. 'Alioqui compescuissem te:' quem locum non dubito respexisse Appnleinm nostrum. Idem. Iniquitate Fati] Servius ad Encid. 11. ' Fatis iniquis: voluntate Numinum: 'videtur iniqua roluntate Numinum scribendam. Idem.

Sua miserrimum jurenem manu perempturus invadit] Livius lib. XXXII.

'Juratus se eum sua manu interempturum,' &c. Frontinus IV. 39. de
Scipione: 'Pronunciavit manu se sua
interfecturum, nisi,' &c. Seneca de
Alexandro: 'Qui Clytum, &c. inter
epulas transfodit, et manu quidem
sua.' Suctonius Caligula: 'Spirantique adhuc, &c. pulvinum jussit injici, atque etiam fauces manu sua oppressit.' Adde quæ pag. 177. ad Apologiam aduotata. Idem.

Invadit] Glossæ: 'Invadit, ἐφορμᾳ.' Supra lib. viii. 'Invadit ac supersistit sicarium:' et vii. 'Invadimus, ac diripuimus omnia.' Idem.

Nec tamen sui molliorem prorocarerat] Non sunt in Lipsii Ms. nec cod. Oxon. In vetere apud Suidam tamen Epigrammate: 'Εσθλός έων, ἄλλου κρείττονος ἀντέτυχεν. Idem.

Insperato] He sychins : Έξ ἀελπτόης (forte ἐξ ἀέλπτου) ἐξ ἀνελπίστου. Id.

Arripuit ejus dextram] Supra lib. 111.

'Arrepta manu Fotidis.' Gloss. 'Arripit, &c. χειρδς έπιλαμβάνεται.' Idem.

Ferro librante | Fux. librato. Roald. F. vibrato. Iidem, ferro librante. Colv. Vulgati libri habent ferra librante. Ms. Fulvii, ferro librato. Sciopp. in Symb. Bert. f. librante. Elmenh. Vibrato, quod substituit vulgato librante Colvius, eumque segq. Vulc. Ed. pr. Merc. Wower. &c. merito damnat Pricæns, præferens librato: nt exaratur in reliquis Mss. cique adplandit Wopkens, in Misc. Obs. Nov. v. 1. ad Septim. l. Iv. de B. Troj. c. 11. 'Quoad Alexander librato gladio procurrensque, aversum hostem per nt. 1. geminato ictu transfigit:' ut locus ille legendus est fide Mstorum Leidd, aliorumque; nisi ibidem, adstipulante Perizon, Cod. a m. pr. amplins malis liberato; nt volchat Heinsins, sed abstitit Wopkens. Quidquid sit de eo loco, hic certe præplacet mihi, quod servavit unica Ed. Junt, post, liberato, sive erepto de manu inimici permagnam vim. Ipse enim non habnisse videtur gladium, quem sinu suo liberavit. Sic Auctor noster lib. 11. in f. 'Gladium liberatum arripio.' Lib, v. p. 101, 'cœcæ tenebræ custodia liberata lucerna.' Vitrny, l. vii. c. 3. 'Purnm ferrnm e mortario liberetur.' Vulgo vitiose contra Mss. et Edd. Vett. libretur. Sic 'expedire jaculum' Horat, 1, 1, O. 8. Ovid. Met. x1. 158. 'Aures liberat arboribus,' Plura vide in notis Burmanni ad l. vi. Met. 551, et Heins, ad l. s. Fast. 793. 'Auratum vagina liberat ensem.' In Virgilio Æn. IV. 579. pro vagina cripit ensem in Ms. e glossa liberat. Pith. et Guelf. ferro vibrato. Oud. Ferro vibruto] Lege cum Fuxensi et aliis, librato: sic 'telum librare,' Virgilius. Pric.

Multis et crebris ictibus impuram elidit divitis animam] ' Nunc dextra ingeminans ictus, nunc ille sinistra.' Infra hic, de patre ipso istins juvenis: 'Jugulum sibi multis ictibus contrucidat.' Apud Quintilianum declani. 345. 'Nefarium corpus repetitis ictibus trucidavi.' Sucton. Calig. ' Nec temere in quenquam, nisi crebris et minutis ictibus animadverti passus est.' Idem de Vitellio: 'Apud Gemonias minutissimis ictibus excarnificatus.' Lactant. vi. 20. ' Percussos jacentesque repeti jubent, et cadavera ictibus dissipari.' Ammianus lib. xv. ' Densis gladiorum ictibus trucidant.' Idem.

Impuram elidit divitis animam] Lucilius: 'Fances invasse, animamque Elisisse illi.' Infra hic lib. x. 'Sic elisus, &c. spectatissimus medicus.' Commode autem adeo improbi divitis animam impuram dixit. Sencea Epist. LXXXI. 'Quid ergo? utrum illum pecunia purum effecit, an ipse pecuniam conspurcavit? quæ sic in quosdam homines quomodo denarius in cloacam cadit.' Idem.

Gulam sibi prorsus execuit] Non video quid hic faciat illud prorsus. Fortasse pro prorsus execuit, præsecuit legendum. Supra lib. 1. 'Impetu teli præsecata gula.' Scholiastes Juvenalis de Seneca: 'Sibi venas prasecans.' Et in vetere Epigrammate; Præsecuit tenerum lubrica texta caput.' Scribendum videtur lubrica testa: i. e. glacies, in qua puer ludebat. Bene etiam (quod in idem cadit) prosecuit legas. Tertullianus Apologetico: 'Et alia vis pronuncietur in eo qui genitalia vel lacertos, alia qui gulam sibi prosecat.' Glossæ: ''Απότμησις, prosectio. 'Αποτομή, abscissio, prosecatio.' Sic supra luc viii. 'Prosectum dentium:' et ibidem, 'prosectum gladiorum' dixit. Servins ad Eneid, vitt, 'Quæ non prosecantur.' Idem.

Nec ultum verbum, &c.] Apud Petronium ille: 'Frigidior hieme Gallica factus, nultum potui verbum emittere.' Alius Declam. 11. apud Quintilianum: 'Auferunt nobis vocem quafieri non posse credimns: et silentium est admiratio subita miserorum.' Philo de Jacobo: Συγχυθελδ ὑπὸ τῆς περιπαθήσεως, ἀχανὴς ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἔκείτο, μηδ ὅσον τὴν κεφαλὴν ἐπᾶραι δυνάμενος, θλιβούσης καὶ ἐκτραχηλιζούσης τῆς συμφορᾶς.

Ne tacitum quidem fletum | Ovidius: nec me flere diu, nec potuisse loqui. Et lachrymæ deerant oculis et verba palato.' Achilles Tatius de Clit. et Lencip. amoribus p. 71. Tavra nev έθρηνουν ήσύχως, &c. Elmenh. Vulgo, nec t. q. Sed ut scripsi, ita D'Orv. et Ed. Scriv. Vide ad l. 11. p. 35. et alibi. Oud. Ac ne tacitum quidem fletum tot malis circumventus senex quivit emittere] Nimmum: 'Obstupuit varia confusus imagine rerum.' Ovid, 'Fine carent lacrymæ, nisi cum stupor obstitit illis,' Idem: 'Et pariter vocem lacrymasque introrsus oborsas Devorat ipse dolor.' Vide pag. 119. dicta. Pric.

Ferro, quo commodum inter epulones suos, &c.] In fragmentis Varronianis: 'Cultro se coquinario trajecit.' Onomasticon vetus: 'Epulones, δαιτυμόνες.' Idem.

PAG. 205 Jugulum sibi multis ictibus contrucidat] Lib. VIII. 'Multimodis sese commulcat ictibus.' Ovidins de Amphione, nt hic Noster, liberis orbato: 'Ferro per pectus adacto, Finivit pariter moriens cum luce dolorem.' Idem.

Cæruleus corruens] Vulgo, tremulus corruens. Cærnlens color recte dicatur, morte morientis violenta. Colv. Nihili et corrupta lectio. Scribe, cernuus corruens. Quod et Josepho Scaligero, heroi incomparabili, placuisse memini. In quibnsdam libris, tremulus corruens. Wowerins. Cæruleus.

Alii libri, tremulus. Quid si cernuus vel cornutus? Sciopp. in Symb. Cermus corruens. Ita Scaliger, Flor. cernulus c. Vulgati, tremulus. Lipsii codex, caruleus c. Male. Vide Indicem. Elmenh. B. cerrulus. M. cernulus, Puteanus, Caruleus est in Pal. Guelf, sec. et Edd. Vulc. pr. Merc. servulus irruens D'Orv, cernulus irruens Fux. tremulus Pith. Oxon. Bert. cnm. Edd, vulgaribus ante Colv. de quo vide Beroaldum. cervulus Guelf. pr. cernulus Ed. Junt. post. et Vulc. Ed. sec. Hinc Lipsius margini quoque adlevit cernuus, ut edidere Wower. et seqq. Adi etiam Pric. et Comm. ad I. i. p. 14. 'In flumen cernnat corpus.' Mss, tamen omnes abeunt in terminationem rou lus. Quare si cernulus codem sensu sustinere se posset, non inde alienus forem. Vide Salmas. Plin, Exerc. p. 149, et Lips, ad Senecæ Ep. S. ut certe est in Mss. O. 'Non vertit fortuna, sed cernulat et allidit.' At Gronov, ibi cernulare et cernulus in Glossis, damnat quoque, ut librariorum errorem. I'ro cornutus Scioppium voluisse credo cernuatus. Alterum quid sit, nescio. Oud. Quoad super mensam cernuus corruens, portentosi cruoris maculas novi sanguinis fluvio proluit] Apud Curtium lib. vitt. 'Alius mensam snam sanguine sno aspersit.' April Senecam Agamemnone: 'Sanguinem extremæ dapes Domini videbunt, et cruor Baccho incidet.' Illud cernuus (quod et nos rectum putamus) Scaligeri conjectura est: fortasse ex Florentino, in quo scriptum cernulus: eo pertinet Lucretii istud: 'Namque omnes plerique cadunt in vuluus,' &c. Oxon, et vett. editt. tremulus corruens, quod non male ex Juvenalis loco firmavit Beroaldus. In Ms. Lipsii caruleus : quod utinam inepte approbare sat:s Colvins habuisset, at, dum illud, et id genus plura, ex libro co in contextum recepit, egisse quid alund videri potest, quam ut juvenilem temeritatem proderet, et affanias ab Auctoris instituto ac mente alienissimas obtruderet. Glossæ: 'Τερατώδης, monstruosus, portentnosus.' Pric.

Proluit] Edd. Seriv. protulit, sive protrusit, ursit, ut defluerent maculæ una cum novo cruoris fluvio. Sed male. L. viii. p. 158. 'Vulnera illa, quorum sanguinem tuæ lacrimæ prolucrunt.' Vide plura ad 1. i. p. 10. ad Cæs. l. i. B. Civ. c. 48. Oud.

Puncto brevissimo] Lib. x. 'Momento modico, imo puncto exiguo.' Pric.

Dilapsæ domus fortunum] Malebam collapsæ; non quod id minus Latinum, sed quod hoc Appuleianum magis. Supra lib. v. 'Tam beatam fortunam collapsam indigue.' Infra xt. 'Tu fortunam collapsam adfirma.' Idem.

Suosque casus | Nihil minta : suos casus legendum satis patet e loci nexu. Hnc enim respondent 'vacua manus; ' sicut ' miserationi fortuna domus' respondent 'depensæ lacrimæ.' Amici casus non solum, sed et suam adversam fortunam ingemuit. mescens Guelf. pr. Oud. Suosque casus grutiter ingemiscens | Quinam sunt isti casus sui quos hortulanus ingemiscit? spesue deceptas illas quas de vino, oleo, frumento conceperat? quanto melius suspicari mecum esse locum depravatum, proque futili lectione suos, scribendum scaros? nimirum scavos collapsæ domus casus : vel, infælicis patrisfamilias illins. Tale Virgilianum illud, 'Multa geniens, casuque animum concussus amici: 'et illud supra hie lib, 1v. ' Sie affectæ domns triste fatum cuncta civitas congemebat.' Scribendum scavos autem, patebit ex sequentibus locis. Lib. xt. 'Th scavis exantlatis casibus pausam pacemque tribue: ' et iv. 'His omnibus, &c. rite dispositis occurrit scavus eventus.' Item III. 'Quod tunm factum sca vitas consecuta est: 'id est, quis scavus casus, vel eventus. Pric.

Depensis pro prandio lacrimis] Ms.

depransis pro prandio l. Colvius. Depransis. Vulgo, deprensis. Elmenh. In D'Orv. Fux. Guelf. sec. Flor. Pal. Inc. ct Edd. Vulc. sec. Elm. depransis; ut nempe ederit pro praudio lacrimas, sive loco praudii. Verum prandium inter hae sumserat; ut ex præcedentibus conspicuum est. Immo deprandere lacrimus non potest dici is, qui lacrimat, sed contra, qui lacrimas suas inhibet, et eas devorat. Quomodo dicitur Nostro alibi, aliisque, 'tacitus devorare injuriam, pudorem,' &c. Adhæc nusquam occurrit depransus. Guelf. pr. Oxon. deprehensis, Ed. Scriv. deprensis. Quod non capio. Unice verum est depensis. Solvit et dedit lacrimas, ut passim occurrit apud poetas, quasi mercedem et pretium praudii. In Flor. N. 18, 'Mercedem dependo pro disciplinis.' Vide et Indic. Mart. Cap. p. 38. 'Gubernatori dependit obsequium.' Adde notata ad Cæs. l. r. B. G. c. 44. 'Stipendium dependerint.' In D'Orv. dep. de prandio, Guelf. sec. pro pransis

Vacuasque manus complodens] Frumento et reliquis quæ superaverat vacuis. 'Complodere manus' dolentium est, aspectuque vel auditione rei gravioris commotorum. Heliodorus: Βαρύ τι ἀνοιμώξας, &c. καὶ τὰ χεῖρε διατρίψαs. In Phædone Platonis: Στεναγμοῖς καὶ δακρύοις, καὶ τῶν χειρῶν κροτήσει. Synesius in Epistolis: 'Επὶ πᾶσιν, ὧ τοῦ δαίμονος! εἰπὰν ἔκαστος, καὶ τὰ χεῖρε πατάξας, ἀπηλλάττετο. Pric.

Infesso] Legendum est insesso, ut sit sensus: Hortulanus insidens dorso meo per eamdem viam, qua venerat, retro rediit. Beroald.

Nec innoxius ei saltem regressus erenit] Lib. vii. 'Nec tamen levi periculo tentati discessimus.' Innoxius ancipitis significationis est: ut 'formidolosus,' 'suspiciosus,' 'infestus,' et id genus plura: de quibus ix. 12. A. Gellius videndus. Pric. Ut indicabat habitus et habitudo] Vide supra pag. 15. adnotata. Idem.

Miles e legione factus nobis obvius, &c. percontatur quorsum vacuum duceret asinum] Servius ad Eclog. 1x. Virgilii: 'Hoc dicit, augmrio se esse admonitum, nt abstineret ab occursu litigiosi militis.' Miles e legione. i. e. legionarius m. ita capio Glossarii illa, 'Ταγματικόs, legionarius:' at ibidem pro Τάγμα, τὸ στρατιωτικὸν σημείον, rexillum, videtur milii legendum, Τάγματος στρατιωτικὸν σημείον, &c. Idem.

Marore permixtus | Supra hic: 'Permixtus lacrymis uberibus:' ubi dicta pag. 191. vide. Idem.

Latini sermonis ignarus] Oxon. Latino sermone i, cujus locutionis exempla desidero. Idem.

Tacitus præteribat] Lib. v1. 'Sed tu, nulla voce deprompta, tacita præterito.' Idem.

Familiarem insolentiam] Oh quam Pyrgopolinices apud Plautum, et Thraso apud Terentium eximie vapulant. Elmenh. Nec miles ille familiarem cohibere quirit insolentiam] Terent. I. 2. Hecyræ: 'Cum milite inhumanissimo:' ubi Donatus: 'Omnis miles inhumanus.'

Conficior] Corrige, convicio: id est, probro: tanquam silentium hortulani pro convicio et maledicto fuerit militi: vel potius lege, ut conjicio, id est, ut conjectura opinor: ut sit verbum. Beroald.

Vitæ, quam tenebat] Ut ut varient libri, scribemus vite, quam tenebat. Itidem pagina sequenti 'inversa vite:' nec anscultabimus eos, qui emendare conati inversa vice. Miles enim familiari sibi insolentia rusticum in itinere obvium vite (quam centurionis insigne fuisse ad Vegetium docuinus) acriter obtudit. De cetero rescribendum quoque et illud erat, dorso meo proturbat: idemque verbi Apuleio reddendum paulo superius eodem scilicet libro: 'nun-

cium remisit uxori, camque protinus de sua perturbavit domo:' nam contra pertinacem trium librorum consensum non metuo restituere, proturbarit. Sic apud Plinium pigras et ignavas 'apes proturbant.' Arnobius lib. 11. 'Affectus animis insitos proturbare, pellere.' Stewech. Fux. baculo, quem t. Sed glossa nequam textum nequissime irrepserat. tis insigne fuit centurionum. Tritum id, pervulgatissima plerisque omnibus testimonia. Huic verbo certatim ingercutibus symbolam, etiam ego meam hic adfero, nempe fragmentum illud ex quopiam scriptore, anod Suidas collegit in hune modum ; Κλήμα κρατήσας έγκαλείσθαι προσδόκα, ubi pessime interpres, κλημα palmitem vertit, non ex ritu Romano. Vitem enim debuit dicere, quam Graci omnes authores gunn vertere volunt, κλημα nuncupant. Vide Plutarchum Galb, ubi pariter erratum ab interprete docuit nos Rob. Constantinus. Roald. Idem, rici q. Colvius. Centurionem incomitatum in itinere fuisse, vix credibile. Hinc etiani capio de gregario milite, vel minore quodam præfecto Græce quoque loqui gnaro, et ad centurionis imitationem superbe gerente baculum (p. 207.) de vite: quæ et vastiorem nodum (p. 206.) habebat. Μαστίγι, flagello, simpliciter ait Lucianus tom. 11. p. 611. ritæ Edd. pp. Rescribe riti auctoritate Codd. Flor. Fux, sive Reg. Guelf, utrinsque, Pal. D'Orv. quo etiam faciunt Lips. Oxon. vici, ut 'fusti,' 'igni,' &c. Vide Voss, de Anal, lib. 11. c. 12. Oxon. quem. Guelf. sec. tenebar, Pal. qua tenebar. Ond. Indignatus silentio ejus, ut convicio: vite quam tenebat, obtundens eum, &c.] Apud Juvenalem Sat. III. 'Nil mihi respondes? aut dic. aut accipe calcem. Dicere si tentes aliquid, tacitusve recedas, Tantundem est, ferinat pariter.' Petronius: Arundinem rapuit ab ostio, iterumque nihil respondentem mulcavit.' Tacitus Annal. vi. 'Silentium ipsius non civile, ut crediderat, sed in superbiam accipiebatur.' Pric. Vite quam tenebat, obtundens cum] Lib. vii. 'Baculo, quem gerebat, obverberans,' &c. Compositum obtundens pro simplici, ut sæpissime in his libris. Idem.

Dorso m. proturbat | Vulg. perturbat, Etiam supra hoc restituimus, ipso hoc libro, Colv. Perturbat. Sic libri vulgati et Bertin. Vid. not. ad p. 160. Sciopp, in Symb. Proturbut. Bertin. perturbut. Quod Scioppins defendit. Elmenh. Male; licet ostentent D'Orv. et Pith. etiam pert. Rectius ceteri prot, quod ante Stew, et Colv. jam exhibuit Ed. Junt, post. Perturbantur, qui confundantur corpore vel animo, proturbantur, qui dejicinntur de vel ex loco et humi, aut expelluntur. Adi ad pag. 196, et quos laudo ad Frontin, lib. 11. cap. 2. 'Equitum partem proturbantem pedites.' Virg. Æu. 1x. 441. ' hinc comminus atque hine proturbant:' ubi vide Burm, ad Serv. Statins lib. v. Theb. 661. 'Inpiger objecta proturbat pectora parma.' Oud.

Supplicue respondit] F. supplice, pro suppliciter, ἀρχαϊκώς. Saliari carmine apud Varronem, 'supplice canite.' Soping. Sed Noster quoque lib. xt. p. 257. 'suppliene gratiis persolutis.' Dein ignorantiam Pith. Oud. Respondit, sermonis ignorantia, se quid ille diceret, scire non posse] Id est, nescire: ad quem modum loquendi advertendum. Lucretius lib. 1v. ' Nune aliis alins cur sit cibus, ut videamus Expediam: quare ut aliis quod triste et amarum est, Hoe tamen esse aliis possit prædulce videri:' id est, prædulee videtur. Apud Cassiodorum Rex ille: 'Alteri subdi non possumus, quia Judices non habemus.' Cyprianus 61. Epist. ' Non potest videri cessasse, qui vicarios substituit.' Sarisberiensis III. 13.

Polycratici: 'Effeminati vitio et corruptela morum, cum tamen Naturæ beneficio feminæ esse non possunt.' Lactantius II. 9. 'Quomodo Deus, &c. iguem et aquam vel accenderit, vel eliquaverit, solus scire potest qui fecit? De codem Minucins Fælix: 'Qui cum possit præscire materiam, pro meritis et qualitatibus singulorum etiam fata determinat.' Nec de alio ad 11. Cor. 16. Sedulius loquens: 'Qui potest in vos vindicare, nisi ponitentiam agatis.' Servius ad Æncid, 11. 'His rebus terret eum qui non potest mortem timere.' i. e. non timet mortem. Sic quod Joannis 20, 2. Οὐκ οἴδαμεν ποῦ έθηκαν αὐτόν illius paraphrastes Nonnus sic extulit: 'Ημέας δ' οὐ σθένος έστι νοήσαι δπη μιν έθηκαν. Augustinus Confess. vi. 14, 'Id otium sic moliti, ut, si quid habere possemus, conferremus in medium.' Et post : 'Cum videremus nobis esse posse decem ferme homines in eadem societate,' &c. Quibus adde quæ supra pag. 41. hand maligne adnotata. Pric.

Ubi ducis | Beroaldus, Floridus, aliique, putant ubi pro quo hic dictum ad denotandam militarem impcritiam. Quod locum fortassis habere posset, si adhuc Latine loqui pergeret miles. Atqui jam hæc Grace subjecit; et mov scilicet pro mo? dixit. Adi Pricæum, et Flor. Sabin. in Thes. Crit. tom. 1. p. 1092. Oud. Ubi ducis? &c.] Id est, quo ducis? sic ποῦ pro ποῖ, Hebr. 11. S. et 8που non ubi tantum, sed et quo in Glossario vertitur. Pric. Ubi ducis asinum istum] Attende elocutionem inusitatam, Ubi ducis: cum ex grammaticali disciplina et norma dicendum fuerit, Quo ducis. Verum Lucius noster, (ut ego opinor,) non minus scite quam festiviter, militem Grammaticæ institutionis ignarum inducit militariter loquentem, prævaricato Grammaticorum decreto, minimeque observantem placita Donatistarum. Beroald,

Sed mihi (inquit) operæ ejus opus est, nam de proximo castello, &c.] Militaris διασεισμοῦ species. Vide Luc. 3. 13. Sic, τὸ ἐτέρου ὑποζύγιον εἰς ἐαυτοῦ χρείαν ἀποσπᾶν, Antiquit. vi. 6. apud Josephum. Et nescio quid simile apud Syncsium vi. Epist. Pric.

Advehere] Quidam, avehere. Eamdem in rem Paulus noster lib. IV. de Publican. 'De rebus, quas in usus advehendas sibi mandant præsides, D. Hadrianns præsidibus scripsit,' &c. Colv. In quibus libris sit arch. nescio. Sed præstat adv. scilicet ad se. Vide ad Sueton. Tib. cap. 74. 'Apollinem Temenitem advectum Syracusis.' Ceterum de militari et proconsulari vehiculorum et junnentorum comprehensione, quam pressing Belgice dicimus, ad Suetonium, et alibi, multis egerunt viri docti. Oud.

Et injecta statim manu, loro me quo ducebar arreptum incipit trahere] Supra lib. vi. 'Et verbum manu injecta secutus, prenso loro retrorsum me circumtorquet.' Oxon. et Palat. Loro quo me ducebat, arreptum, &c. Pric.

Rursus precatur] Vulg. deprecatur. Colv. Simplex hinc ediderunt segg. editores, et favent Mss. Reg. D'Orv. Pal. Lips. Nihilominus prætuli scripturam Edd. Vett. deprecatur, confirmantibus eam Flor. Oxon. Fux. Pith. Guelf. pr. Bertin. sive valde precatur. Uti enim in multis compositis, sic in hoc quoque verbo præpositio de anget significationem, apud optimum quemque, sive sensu averruncationis, sive accipiendi quid. Hirt. B. Afr. cap. 32. ' Qua subplices dominantem deprecati sunt.' Afr. cap. 85. 'deprecante, eis uti parcerent.' Suet. Cæs. cap. 29. 'Senatum litteris deprecatus est.' Septim. de B. Tr. lib. 11. cap. 6. 'ut viriliter incommodum ferret, deprecabantur,'et, 'multis precibus Ulixen deprecatur, uti ad eos acciendos pergeret: et passim alii. Vide Davis ad Cæs. lib. 1. B. G. cap. 9. Miscell. Obs. A. 1741. p. 69. Ac sic præcipue Noster loquitur. Lib. 11. p. 39. 'Exigum vitæ spatium deprecamur.' Lib. 111. p. 52. 'Utque mihi prosperis faveret volatibus, deprecatur.' Lib. 1x. p. 192. 'devotiones in eum deprecata.' Mox p. 206. 'deprecatur, periclitanti sibi fetret auxilium.' Lib. xt. init. 'Specimen deæ statui deprecati.' Ac sæpius. Oud.

Versuri commititonem] Corrigendum, ni fallor, rersari militonem, eo quod rustici ista deprecatio est: ut 'miles,' item et 'milito :' ut 'commiles,' itidem et 'commilito,' bonis auctoribus in usn. Infra eodem hoc libro: 'contra militones, ibi nec uspiam illum delitescere adjurantes.' Stewech. An et miles hortulanns, et συστρατιώτης? an quia cum illo concertavit? Wasse. Mera hæc innovandi prurigo. Nusquam miles vocatur milito: loco adjecto Mss. liabere comm. videbinius. Oud. Precutur civilius, &c. versari commilitonem] Servius ad Æn. xm. 'Animo, aut corpore, ant precibus et voce possumus quicquid possumus.' Pric.

Nam et hic ipse, &c.] Scribe, hie iste: sic supra II. 'Hic iste Chaldæus.' Virgilius: 'Hic tamen ille urbem Patavi sedesque locavit TeucroIum.' Idem.

Iners asellus] Lib. vit. 'Non modo asinos inertes, sed et equos ferocissimos.' Idem.

Morbo detestabili caducus] Ait asinum istum subinde vel titubare, vel in terram cadere: alludens morbum epilepsiæ, quo homines caduci fiunt. Supra hic de eodem: 'Crebris offensaculis et assiduis lapsibus contusis curribus meis,' &c. Quæ Barthius Advers. vii. 19. et Beroaldus attulerunt, haud ad mentem Appuleii putem. Idem.

PAG. 206 De proximo solet] Fux. de proximo hortulo solet. Roald. Tò de non est in Bertino. To hortulo delet Palat. Elmenh. Hortulo carent Edd. Colvio prioces, præter Ed. Junt. post, quacum et Mss. plerisque ille et segg, eam vocem addiderunt. Sed multo rectins abesse milii videtur; ne sibi ipse obloquatur hortulanus: qui, ne sciret miles, ipsum ad suos ire hortos, finxerat, se proximam petere civitatem. Inepte ergo nunc meminisset hortuli sui, quem miles iste non debebat scire a sese possideri. Bene itaque Elmenh. et Scriverius uncinglis incluserunt a nasutulis e præcedenti insutam vocem. Absolute de proximo, ut alia, sæpe solent efferre Scriptores. Vide ad Cæs, Frontin, &c. Burmann, ad Sueton. Jul. c. S. Drakenb. ad Liv. lib. III. c. 9. Cort. ad Plin. lib. 1x. Ep. 39. Immo ita Appuleius crebro. Lib. 11. p. 22. 'Sicunde latratus de proximo ingruerit.' Lib. vr. p. 78. 'gladios de proximo congernat.' Lib. xt. p. 242. ' de proximo clementer rosis decerptis.' p. 256. 'Adoravi de proximo.' Lib. 111. p. 66. 'In proximo.' Oud. Vix cliam paucos olerum manipulos solet anhelitu languido fatigatus subvehere, nedum ut rebus amplioribus idoneus videatur gerulus] In Plantina Amphitr. 'Vix incedo inanis, ne ire posse cum onere existimes.' Tacitus Imperator jam senior apud Vopiscum Senatum alloquens: 'En membra quæ jaculari valeant, quæ hastile torquere, quæ clypeis intonare, &c. vix munia Senatus implemus, vix sententias, ad quas nos locus arctat, edicimus.' Calvisius Sabinus (homo æger. gracilis,) ad Quadratum se ut luctaretur hortantein: 'Et quomodo possum? vix vivo :' apud Senecam Epist. 27. Pric, Olerum manipulos] Glossæ: ' Δεσμή λαχάνων, fascis oleraris.' Id.

Sed ubi nullis precibus mitigari militem, &c.] Claudianus: 'Postquam precibus mitescere nullis, Non auro cessisse videt,' &c. Terent. Phorm. III. 2. 'Adcon' ingenio te esse duro atque inexorabili, Ut neque misericordia neque precibus molliri queas?' Virgilius IV. 'Sed nullis ille movetur Fletibus, ant ullas voces tractabilis audit.' Idem. Ubi nullis precibus, &c.] Sallustins apud Nonnium: 'At Oppius, postquam orans uihil proficiebat,' &c. Idem.

Diffindere] Idem vet. diffundere. Colv. Oxon. Guelf. pr. diffidere, Guelf. sec. diffundere. Intelligit caput ita verberare, ut eerebrum quoque dissecetur, vel ex co diffundatur. Adi ad lib. 1v. p. 72. 'Diffissa crate costarum.' Videri autem posset huc retrahendum verbum relle, quod versu sequenti satis otiosum est, et abest a Palatino; sed ibi vide. Et crebro, 'volo,' 'possum,' 'debeo,' &c. per ellipsin solent omitti. Adi Ind. Not. ad Casarem. Ond. De vastiore nodulo, cerebrum suum diffindere] Juvenalis : Nodosam postbæe frangebat vertice vitem.' Vide supra pag. 129. dicta. Male in quibusdam conjunctim, derustiore: 7d de abundat, ut sæpe in his libris. Pric.

Simulans quærere ad c. m. genua ej. velle contingere] Non totidem sibi vulnera intulere hac conflictatione, sen mavis luctatione tam strenni gladiatores, quot una illius narratione Apuleius retulit. Non quidem ex ludo gladiatorio, sed ex altero illo correctorum, te judicem sumo, clarissime Metelle, ut agonothetam, et tecum Criticos primarios, ut decernatis, rectene et ordine fecerim, qui emendarim simulansque e re. De qua formula huic Apuleio et cæteris bonis familiari, præsertim in rebus subitis, perturbatis, supra egimus. Observandus mos deprecautium, videlicet contingendi genua, qui et libro sequenti: 'atque ibi tum fletni. tum precibus, genua etiam decurionum contingens.' Rursus et lib. octavo de Asino: 'Visisque pobis

cum fletu maximo singulorum juvenum genua contingens sic adorabat.' Ennius Pancrat. 'Cum de subito me orat mulier, lacrymansque ad genua accidit.' Petronius Arbiter: 'Protendo igitur ad genna vestra supinas manus.' Singulas hominis partes dis singulis tribuebant. Aurem Memoriæ; frontem Genio; dextram Fidei; aliis alias. Cur vero genua Misericordiæ? jam notnm. Quod monuit quoque Servius tertio Æneid. Virg. Observatum scio et alium in deprecando morem, nempe osculandi manus. Apuleius libro secundo: 'Hujus din manus exosculatus et ipsa genua contingens, miserere, ait, sacer-Meminit ejusdem moris iterum idem scriptor libro quarto: ' Tali,' inquit, ' sermone puella deterrita, manuque eins exosculata, Parce, inquit, parens.' Ovidins: 'dum veniat sperata voluptas, Oscula dat manibus.' Quos quidem mores hoc nostro ævo in usum revocari videmus. Alterum illum in rebus quoque divinis, et ritibus antiquorum fuisse, notavi apud Arnobium libro sexto: ubi stupidam illam paganorum superstitionem ille auctor insectatur, atque perstringit his verbis: 'Ita enim non videtis spirantia hæc signa, quorum plantas et genna contingitis, et contrectatis orantes.' Observatus denique alins ritus, quo utebantur, si Deos adorarent, tamen aras ipsas amplexandi. Apuleius libro sexto: 'Tunc,' (inquit) 'genn nixa, et manibus aram tepentem amplexa, detersis ante lachrymis, sic adprecatur.' Virg. 1v. Æneid. 'Talibus orantem dictis, arasque tenentem Audiit omnipotens.' Ex quo ritu clara quoque ratio, cur Varro et Macrobius tradiderint, aras dietas primitus fuisse 'ansas.' Stewech. Simulansque. Ald. Ven. Ms. simulans quærere. Pro contingere Ms. tangere. Colvius. Bertin. simulae quærere a. c. m. Florent, simulans quærere. Supplices genua con-

tingebant. Apulcius lib. 11. Metam. et lib. vitt. Dionysins Halicarnass. lib. viii. fol. 111. 514. Victor de perseent. Vandalorum libr. 1. fol. 630. Seneca Thyest. Act. 3. Scen. 2. Tacitus lib. vt. Annal. Posidonius de vita Augustini c. 15. Ennapins Ædesio pag. 340. Notata ad Arnohium f. 144. lib. vi. Elmenh. Simulansque mera est Beroaldi conjectura, quam primus recepit Colineus, et dein sequentes: cum Mss. cuncti, certe Lips. Flor. D'Orv. Pal. Oxon. Par. Guelf, ambo, et Edd, priores aliaque dent, simulans quarere. Non se hine extricare fatetur Pricæus. A Palat. Guelf, et Oxon, abest 70 velle. Quo deleto, vel ad superius revocato, facile to quarere possemus retinere pro conari: quod certe Apulcianum est. Vide ad lib. 111. p. 63. 'quærens eruere,' vel invenire. Levi mutatione posset quoque constitui sensus, simulansque sesc, nt conjecerant Ger. Vossins et Salm. Ut vernm tamen fatear, maxime arridet mihi Stewechii divinatio, simulansque e re, i. e., statim, ex tempore, ut se dahat occasio. Sie crebro 'e re' vel 'e re nata.' Adi ad p. 180. Catull. c. 10. 'E re respondi.' Sic enim verissime correxit Scaliger. Confer Misc. Obs. v. p. 3. Apud Terentium et Nostrum 'e re ipsa.' Observandum tamen, nihil variationis ad simulansque enotatum ex Reg. Fux. Fulv. Bemb. Mang. Dein in Regio, Fux. item, ac D'Orv. Pal. Oxon. Guelf. pr. est tangere. Quod perinde est. Sed contingere in hac re sæpe utitur Auctor. ut vel videre est ex Stewechii nota. et lib. 11. p. 39. 'Et ipsa genua contingens.' In Pal. quoque morendam. Ond. Currit ad extrema subsidia, simulansque, &c.] Virgil. 'Ubi se nullo jam cursu evadere pugna Posse, neque instantem reginam avertere cernit; Consilio versare dolos ingressus, et astu, Incipit hæc,' &c. Pric. mulansque ud commovendam miserationem genua ejus velle contingere, &c.] Ex more vitæ periclitantium. Homerns Iliad. φ. 'Ο δέ οἱ σχεδον Τλθε τεθηπώς, Γούνων άψασθαι μεμαώς περί δ' ήθελε θυμφ 'Εκφεύγειν θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν. De genubus ad commovendam misericordiam tactis, ad Matth. 17. 11. adnotavimus. Oxon. et Lipsii Ms. relle tangere, minus bene. Supra lib. 11. 'Cujus manus et ipsa genna contingens.' Lectionem vulgarem simulansque Beroaldus excogitavit: at in Oxon, eæterisque omnibus Mss. vetustisque editionihus, legitur, simulans quarcre, &c. quod etsi minns satisfaciat mihi, sequentibus præsertim aliis infinitivis, male intelligere malo quam pejus immutare. 'Multa' (inquit Quintilianus lib. 11, cap. ult.) 'in veteribus libris reperta, mutare imperiti solent, et dum librariorum inscitiam insectari volunt, suam confitentur.' Quæ meditans, manum sæpius coliibeo, aliosque has literas tractantes, idem faciant admoneo. Idem. quærere] Purior lectio est, si legatur, Simulansque, ut sit particula tantum copulativa. Beroald.

Sublimem clatum] Male Sopingius sui libri oræ adscripsit elisum. Terent. And. v. 3. 19. 'sublimem hunc intro rape.' Optime vero in Ms. D'Orvill. sublime. Virgil. lib. t. G. 320. 'Sublime expulsam ernerent.' L. 111. Georg. 108. 'Jamque elati sublime videntur.' Valer. Max. lib. vi. in f. Quos sublime extulerunt,' nt bene emendavit socer, quem vide, et me ad J. Obseq. c. 101. Sil. Ital. lib. 1v. 144. 'Suspendunt cancti frenis sublime reductos Cornipedes.' Sæpins hoc in Nostro est corruptum. In Flor. N. 23. Propassis utrimque pinnis, &c. sublime evectus.' Sic Mss. item de Dogm. Plat. p. 587. 'Verticem etiam sublime posnit.' Utrobique vulgo, in subl. Ita profundum Colum. lib. 111. c. 11. ' Nec profundum radices agunt, sed per summa terræ dis-

pergunt.' Sic lege e Sangerm. Cod. non in prof. nec summum. C. 19. ' ne per summa terræ sitiat æstatibus.' Oud. Submissus atque incurvatus, arreptis ejus pedibus utrisque, sublimem elatum terræ graviter applodit] 'Consumptis precibus violentam transit in iram.' Justinus xiv. 'Cum non obtineret, preces in iram vertit.' Notanda illa, 'submissus et incurvatus.' Sirachides x1x. 24. 'Est qui se nimium submittit a multa humilitate, et, &c. si invenerit tempus malefaciendi, malefaciet.' Huic similem, anilem astutiam supra lib. IV. vide. Tacitus Annal, XII. ' Decidisse simulans, genna Mithridatis invadit, ipsumque prosternit: et Annal, xv. Lateranus, quasi subsidium rei familiaris oraret, deprecabundus, et genubus Principis accidens, incautum prosterneret, premeretque.' 'Applodere terræ' hic, ut vi. 'Incussis in cam, &c. calcibus, protinus terræ applodo.' Glossæ: 'Προσκρούω, offendo, applodo.' Virgilius 'terræ applicare 'dixit. 'Impressoque genu nitens, terræ applicat ipsum.' In Adelphis Terentii: 'Sublimen medium primum arriperem, et capite in terram statuerem, Ut cerebro dispergat viam.' Pric. Sublimen clutum] Hieronymus in Hilarionis vita: 'Amplexus eum post tergum, in sublime levavit.' Idem.

Terræ graviter applodit: et statim qua pugnis, qua cubitis, qua morsibus, &c. totum faciem manusque ejus, et latera converberat] In Excerptis Diodori Siculi, de Pleninio: Οι χιλιαρχοι τοῦτον δόντες ἐπὶ γῆν, τὰ ἄτα περιέτρωγον αὐτοῦ, καὶ τὴν ρῦνα· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τὰ χείλη διέσχεσαν. Sic, ' prostratos verberibus mulcare,' apud Tacitum Ann. I. Oxon. Tum faciem ejus, manus ejus, et l. e. Idem. Qua cubitis] Hesychius: Κυβιτίζω· τοῖς ἀγκῶσι πλήττω. Vide supra pag. 38. notata. Idem.

· Si resurrexisset] Vulgo, si surrex-

isset. Elmenh. Auctoritate Mss. Flor. et Pal. ita rescripsit Elmenh. cum Scriver. et Flor. et confirmat Pith. In ceteris Mss. et Edd. sisurr. L. IV. init. l. v. init. l. vII. p. 145. 'Quoad resurgerem saltem.' L. v. p. 156. 'Mox ipsum resurgentem multo dente laniavit.' Alioquin perinde esset surgere ac resurgere, ut patet clarissime ex Suet. Vesp. e. 5. et Domit. c. 1. quorum uno loco eadem arbor eversa dicitur surrexisse, altero resurrexisse. Oud.

Sese concisurum eum muchæra sua frustatim] Ita Noster, ἡθικωτέρως Luciano, qui simpliciter, ἀποκτείνειν. Eunapius in Ædesio: Κρεουργηδον, ἄσπερ τι τῶν ἐν ταῖς εὐωχίαις ζῶον, κατακόψαντες. Αρικ! Philonem lib. ὅτι πᾶς ὁ σπούδ. ἐλεύθ. Μαγείρων τρόπον κατὰ μέλη καὶ μέλη κρεουργεῖν. Hesych. Μεληδον, ἐπίβρημα: εἰς μικρὰ μέρη καὶ μέλη κοπτόμενον. Sic Judic. 19. 29. at de cadavere: 'In partes ac frusta concidere.' In Menechmo Plautina: 'Dedolabo assulatim viscera.' Idem.

Prostratus] Glossæ: 'Prostratus, κατεστρωμένος.' Idem.

Ae prærentus vulneribus] Pontan. 1. 11. Anal. c. 15. præmeniens. Omnes male, ut liquido ostendit Pricæus. 'Acceptis vulneribus occupatus per snos pro occiso sublatus.' Cæs. l. 111. de B. Civ. c. 109. ubi ineptinnt legentes occipitis, vel supinatus. Ibi vide, et Vell. l. 11. c. 50. Wopkens. Misc. Obs. v. viii. p. 28. Ad rem Cic. pro Sextio c. 37. 'Multis vulneribus acceptis et debilitato corpore contrucidato, se abjecit exanimatus; neque ulla alia re ab se mortem nisi opinione mortis depulit,' &c. In D'Orvill. et pr. Ond. Ac præventus vulneribus] Expositorum unus, ' cruentus vulneribus:' duo alii, ' pene moriens vulneribus.' Pontanus Analect. 11. 15. ' Præmeniens vuln.' Priores licentiose satis, iste tertius illepide. Qui Appulcium sincerum vult, receptam lectionem tueatur. Præventum, 'occupatum' vocat, vel 'impeditum.' Infra hb. x. 'Insita matribus pictate præventa, descivit ab obsequio mariti:' et eodem libro: 'Si
vere peremptus, si vere morte præventus est,' &c. Firmicus Mathes.
viii. 26. 'Multarum mulierum amore
præventos.' Tam parum noti Appuleio qui apud ipsum tamdiu diversati: id est, qui manibus eum triverunt, Notisque illustrarunt. Pric.

Quod solum restabut, simulat se mortuum] Lactantius vi. 20. ' Quin etiam percussos jacentesque repeti jubent, et cadavera ictibus dissipari, ne quis illos simulata morte deludat. Consule quæ benigne ad Act, xiv. 20, adnotavimus. Idem, Deprecatur periclitanti sibi ferret auxilium, seque cum suo sibi asino tantisper occultaret] Apud Plantum Rudente: ' Nunc tibi amplectimur genua, egentes opum, &c. Ut tuo recipias tecto, servesque nos.' Supra hic lib. vt. 'Miserandæ Psyches animæ, &c. subsiste: inter istam spicarum congeriem patere vel panculos dies delitescam.' Idem.

Nec oblitus ille, &c.] De hae loquendi formula vide supra pag. 77. notata. Idem.

In superius canaculum] Fux, in canaculum attracto absque superius. Verum injuria abesset. Conacula Latinis authoribus sunt contignationes et contabulationes, ad quas scalis adscenditur. Vitr. lib. 11. cap. S. 'Ergo,' inquit, 'cum recipere non posset area plana tantam multitudinem ad habitandum in urbe, ad auxilium altitudinis ædificiorum res ipsa coëgit devenire. Itaque pilis lapideis, structuris testaceis, parietibus cæmenticiis, altitudines extructæ, contignationibus crebris coartatæ, et conaculorum summas utilitates perficient et despectationes.' Ex hoc loco Vitruvii forte in leg. 5. et interdum, de iis qui dejecere, legendum: Quod si ex maniano canaculi, non ex madiano,

nt ubi vulgo scriptum. 'Ergo mænianis et contignationibus variis alto spatio multiplicatis populus Romanus habet sine impeditione habitationes.' Have gravissimus author. Uhi notandum, vocem mæniani ad illam superiorem despectationes spectare. Alioqui confudisset mæniana cum cœnaculis, quod fortasse (juratus enim id non assevero) verum est: nam pergulæ ipsæ, quas quidem eum monianis easdem esse dicunt, comacula sunt. Tertull. advers. Valent. elegantissime etiam, 'nostra,' ait, ' omnia cœnacula in adienlarum disposita sunt formam, aliis atque aliis pergulis superstructis, et unicuique Deo per totidem scalas distributis, quot hareses fuerunt. Meritorum factus est mundus, insulam Felic. credas tanta tabulata ecclorum, nescio ubi; illic etiam Valentinianorum Deus ad summas tegulas habitat. Ergo canacula, idem quod maniana, idem quod pergulæ, quæ fortasse etiam Calcidica appellata Vitruvio lib. v. cap. 1. et Aus. Perioch, in Odyss, quod enim Homerus dixerat ὑπερφον, vertit ille Chalcidiam; et certissimum est, cœnacula et pergulas ita vocari. Glossaria Philoxeni: 'Pergula, ὑπερῷον καὶ ἰκρία.' et alibi : μεσόδμη, ύπερφον, όροφη, στενόν ούκημα. et alias: ' conaculum, ὑπερώον καὶ δίαιτα.' Quamquam non me latet ali. as esse incepiani et pergulæ notiones. quas indicare posset solus Glossarii locus supra citatus. Crenacula et pergulas varie expressit Juvenalis Sat. 111. 'Ultimus ardebit, quem tegula sola tuetur A pluvia, molles ubi ponunt ova columbæ:' et alibi, 'rarus venit in cœnacula miles.' Bibaculus apud Suet. de Val. Catone Grammatico: ' Quem tres coliculi, selibra farris, Racemi duo, tegula sub una, Ad summam prope nutriant senectam.' Itaque in ædificiis Romanis a prima contignatione, quæ plano pede aditur, exteræ canacula

appellatæ, ut non immerito hic Noster ad differentiam 'coenaculum superius' dixerit, quod etiam 'scandulare tectum' pag. 25. videtur nominasse, nimirum quod esset scandulis, ut solet, coartatum, compagiatumque intestino opere. Ex his omnibus apparet, quæ fuerint stabula, qui cœnacularii, quorum frequens lectio in lib. nostris. Conaculariorum in 1. 11. 5 soluta, de pignerat, act. qui dicuntur cœnaculariam exercere in libro 1. \ sed et signis, de iis, qui dejee. vel effnder. D. fuere enim, qui enm insulas conduxissent a dominis adium, cœnacula postea et cellas singulis diversitoribus locarent, et non paucas pensiones corraderent. Itaque canacularius in Glossis Graco-Latinis interpretatur σταθμούχος, δ τὰ ἐνοικεῖα τῆς οἰκίας συνάγων, ut ex ipso quasi dominus ædium videretur. Ideo aliis Glossis Domnedius vocatus. Hinc pendet interpretatio loci illius apud Arbitrum: 'Jam enim faxo sciatis non viduæ hanc insulam esse, sed M. Manucii.' Vidua enim cœnaculariam excreebat in insula M. Manucii. Porro nt id obiter notem, peregrini erant et plebeii, ut plurimum, qui has cellas et cœnacula locabant. Loci, quos ex Juvenal. et Suetonio advocavimus, id aperte ostendunt. Ostendit et Prudentius illo versu lib. 1. adversus Symmachum: 'Omnis qui celsa scandit cœnacula vulgus.' Roald, Vide etiam Pricaum, In Vitruvii loco e Mss. Voss. Reg. Franck. legendum : coaxatæ cænaculorum ad s. utilitates perficient disparationes. Adi Salm. ad Solin. p. 708. Wesseling. 1. 1. Obs. c. 18. Comm. ad Cæs. lib. vii. B. G. 28. Oud. Meque per scalas, &c. in superius canaculum attracto, hortulanus deorsus in ipsa tabernula direpit in quandam cistulam] 'Superius cœnaculum,' est ύπερφον, ανώγεον. piter apud Plantum: 'In superiore qui habito cœnaculo.' Vide ad Act. 1. 13. notata. Gentilis in Commentario ad Apologiam pag. 200. detorsus heic, pro deorsus scribit: quod nempe in cistas et talia correpentes, comprimere se soleant, et contorquere: adducitque in eam mentem Horatium, at loco importuno. Nil ego mutandum contendo. ' Deorsus derepere,' ut viii. 'Deorsus delabi:' taberna etiam (quie deorsus posita) cœnaculo superiori disertim manifesteque opponitur : quod cum satis cuivis candido, non cavillatori, posse facere videatur, apponam tamen et Donati in Adelph. 111. 3. locum, quo minor sit dubitandi occasio: 'Veteres' (inquit) ' ganeum meritoriam tabernam dixerunt, από της γας, τουτέστι, της γης quod ipsa sit in terra, (Appuleius deorsus dixisset,) 'non, nt cœnacula, superius.' Pro direpit scribendum derepit. Vide supra pag. 67. dicta. Plinius vin. 36. de Ursis: In arbores aversi derepunt.' Pric.

Pag. 207 Et supergesto delitescit orificio] Lectionem istam Mss. nullis jubentibus, non equidem immutabo. Proponere tamen liceat an superjecto legendum. Ammianus lib.xxv. 'Obrutus est saxorum multitudine superjecta.' Onomasticon vetus: 'Superjacio, ἐπιβάλλω.' 'Orificium cistæ' hic, ut x. 'Orificium urnæ.' In eodem vet. Onomastico: 'Orificium, στόμα.' Idem.

Velut emersus gravi crapula, nutabundus, & c.] Titubans et vacillans, ut solent crapula laborantes. Glossarium: 'Vacillantes, κραιπαλῶντες.' Idem. Nutabundus] Salvianus lib. vi. 'Ad gressum nutabundi.' Supra hic lib. vi. 'Nutanti capite claudicare.' Idem.

Confususque de impotentia deque inertia sua quidquam ad quenquam referre, &c.] Supra hic: 'Non uxori, non ulli familiarium cordolio patefacto.' Longus de Methymnæis juvenibus, ut miles iste, strenue plagis multatis: 'Εκκλησίαν συνήγαγον τῶν πολιτῶν, καὶ ἰκετερίας θέντες, ἰκέτευον

τιμωρίας ἀξιωθήναι τῶν μὲν ἀληθῶν λέγοντες οὐδὲ ἔν, μὴ καὶ προσκαταγέλαστοι γένοιντο, τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ὑπὸ ποιμένων παθόντες. Ubi et consonam fere disparitatem videmus discrimini, quod hoc loco inter hortulanum et militem. Idem.

Sed tacitus injuriam devorans] 'Multa gemens ignominiam, plagasque superbi Victoris.' Seneca iv. 37. de benef. 'Injuriam tacitus tulit.' Idem.

Istas tunc clades enarrat suas] Melior vett. editt. et Mss. lectio: Istam t. cladem e. suam. Lib. iv. 'Miseri parentes tanta clade defessi,' &c. Lib. viii. 'Nequiens idoueum exitium tantæ cladi reddere:' et x. 'Magnam domus cladem,' &c. Idem.

Contubernio] Glossæ: 'Contubernium, συνοικέσιον, συνσκήνιον, σύνσιτον στρατιωτών.' Idem.

Militaris sacramenti] Ibidem: 'Sacramentum, ὅρκος στρατιωτικός.' Idem.
Ob amissam spatham] Vide Lipsium de Milit. Rom. lib. v. Idem.

Signis nostris enotatis, investigationi &c. darent operam] Apposite Clemens Alexandrinus Stromat. VI. "Eστιν ή μέν ζήτησις, δρμή έπὶ τοῦ καταλαβείν, διά τινων σημείων άνευρίσκουσα τὸ ύποκείμενον. Heic signa malim restrictius restigia significare; quo spectant Hesychii illa: Ίχνηλατήσαι έκ των ίχνων ζητήσαι τινα. Vide l. 111. ff. de fugit. Ut ex vestigiis feras linminesque, ita ex signis res ac veritatem deprehendimus. Hinc fit, ut signa pro restigiis, et e converso restigia pro signis pouantur. Quintilianus v. 9. Signum vocant σημείον, quanquam id quidam indicium, quidam vestigium nominaverunt.' Et vide heic totum militum contubernium unius, etsi debitas, plagas ulcisci aggressum. Apud Juvenalem, sive de commodis militiæ Scriptorem, post Pagani illa: 'Nec mihi deerit Ultio, si justæ defertur causa querelæ.' sequitur, 'Tota cohors tamen est inimica, omnesque manipli Consensumagno efficient curabilis ut sit Vindicta, et gravior quam injuria: dignum erit ergo Declamatoris Mutinensis corde Vagelli, Cum duo crura habeas, offendere tot caligatos? Millia clavorum? Ubi ad oram libri sui qui penes me, (ex ingenio, an ex Ms.?) vir eximius Josias Mercerus: tot caligas? tot Millia clavorum? quæ lectio quantum præstet vulgatæ quid opus demonstrare? Idem.

Nec defuit ricinus perfidus] Hesiodus: Πήμα κακός γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθός μεγ' ὅνειαρ. Julianus Epist. 20. Γείτονα μὲν ἔνεστιν ἐχθρὸν ἔχειν. supra lib. 1. 'Cauponem vicinum, et ob id æmulum,' &c. Idem.

Tum commilitones, accersitis Magistratibus, δc.] En aliam διασεισμοῦ speciem, ipsorum magistratuum aditionem, ut publica auctoritate freti commodins grassarentur. Hanc, inter alias, speciem respicit l. vi. § de offic. Præsid. Τὸν ἄρχοντα ἐπ' οἰκίαν οῦ τις ἀποκρύπτεται ἐπάγειν, habemus viii. 6. apud Jul. Pollucem. Idem.

Vasculum argenteum] Juvenalis: 'Argenti vascula puri.' Idem.

Tunc Magistratus, et damno Prasidis nomine cognito, &c.] Lectio nihili, quæ tamen libros omnes impune pervagatur. Scribe, et damno, et Prasidis nomine cognito. Idem.

Denunciant hospiti, nos dedere potius quam subiret | Infinitivum Græcum esse monnerat Pricæns, forsan quia in Edd. Scriv. invenit dederet: uti olim quoque hic malui. Sed lib. x. p. 240. 'Caussæ patronis denunciat præco, neque principia dicere, neque miserationem commovere.' Adi et ad p. 194. 'Persuasi uxorem secedere.' Sub seq. subiret facile subintelligas ut. Vide Duker, ad Liv. lib. xxxvii. c. 37, et me ad Cæsar. In Coll. Voss, est reddere, Oud. Veniunt ad diversorii nostri fores, claraque voce denunciant hospiti nostro, nos quos occultaret apud se, &c. dedere] Similia, at in re dissimili, Judic. 19. 22. Περικύκλωσαν τὴν οἰκίαν, &c. καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἀνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας, ἐξάγαγε τὸν ἄνδρα τὸν ἐισελθύντα εἰς τὴν οἰκίαν σου, &c. Dedere (sic ubique enim, non dederet scriptum) ex usu Græco est. Pric.

Salutique studens ejus quem in suam receperat fidem] Id est, 'in suam opem et auxilium:' ita ad Andr. 1v. 3. Donato exponente. Cornelius Nepos de Eumene: 'Amicum' (Perdiceam) 'non deseruit, neque salutis quam fidei enpidior finit.' Et proprie hoc loco receperat. Ulpianus lib. 1. § 2. de serv. corrupt. 'Recipere, est refugium abscondendi causa alieni præstare, vel in agro suo, vel in alio loco, ædificiove.' Idem.

Nec vidisse quidem illum hortulanum contendit] Plutus apud Aristophanem: *Ην μὲν γὰρ εἰς φειδωλὸν εἰσελθῶν τύχω, Εὐθὺς κατώρυξέν με κατὰ τῆς γῆς κάτω. Κἄν τις προσέλθη χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος, Αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυβίον, "Εξαρνός ἐστι μηδ' ἰδεῖν με πώποτε. Supra heic l. VII. 'Infit dejerans, nullum semet vidisse rectorem,' &c. Idem.

Contra, commilitones, ibi nec uspiam illum delitescere, &c. contendebant] Apud Plantum ille in Milite glorioso: 'Me homo nemo deterruerit, quin ca sit in his ædibus.' Idem.

Scrutinio] Glossæ Græco-Latinæ: ' Ζήτησις, controversia, scrutinium, quæstio.' De hoc scrutandi ritu elegans locus Petronii Arbitri Satyrico, qui longior, quam ut debeat hic adscribi. Colv. Vide ad ejns c. 47. P. Pithæi lib. 11. Subs. c. 17. scruptinio Pal. et D'Orv. Oud. Scrutinio detegere] In lib. 111. ff. de fugit. ' Scrutari cubilia et vestigia occultantium.' Pric.

Immissis lictoribus] In persecutione furti Veteres solebant etiam obsignata et minutissima quæque excutere. Petrus Pithœus Adversar, lib. 11. c. 19. Elmenh,

PAG. 208 Publicis ministris] Fux. ministeriis. ut infra: 'donec jussu magistratuum ministeria publica.' Ulp. lib. 1. de servis fugit. 'in publicum deduci intelliguntur, qui magistratibus municipalibus traditi sunt, vel publicis ministeriis.' Roald. Ministeriis. Vulg. ministris. Colvius. Bert. ministris. Elmenh. Minus bene ministris in Pith. D'Orv. et Edd. ante Colv. Vide ad lib. 111. p. 44. 'Me publica ministeria perducunt.' In Oxon. Guelf. sec. publice. Oud.

Utriusque] Legendum est utrinque secus, it sit sensus: contentio crescit violentia ex utraque parte, militum scilicet et hospitis: cum milites asseverarent pro comparato hortulanum et asinum intra ædes delitescere: hospes vero obstinate pertinaciterque denegaret. Beroald. Tunc gliscit violentior, &c.] Silius Italicus: 'Gliscit Eliseo violentior ira tyranno.' Glossæ: 'Αὐξάνεται, augescit, gliscit, crescit.' Pric.

Pro comperto, &c. asseverantium] 'Pro comperto asseverare,' est quod 1 Timoth. 1. 7. et Tit. 111. 8. διαβεβαιοῦσθαι. Idem.

Domini numen] Lego Deum numen, pro Deorum: locutio est apud Veteres usitatissima. Beroald.

Quidnam sibi vellet tumultus ille] Et hoc ex Graco usu. Act. 11. 12. Τί &ν θέλοι τοῦτο εἶναι; vide et Act. xv11. 20. 'Quid iste fert tumultus?' apud Horatium legas. Pric. Per quandam fenestrulam, &c. prospicere gestio] Lucianus: Διακύπτω, &c. διὰ τῆς θυρίδος. sic Proverb. vii. 6. in Graco, ἀπό θυρίδος παρακύπτειν. Idem.

Collineatis oculis ad umbram m.] Sic omnino scribendum, non collimatis, anctoritate optimorum et vetustissimorum codicum. Est autem collineare jaculum ad scopum aliquem dirigere, non autem, tangere propositum, ut perperam non vulgi tantum putant, sed docti etiam multi, quorum Muretus fuit, scribit: 'nee per-

itissimos quidem jaculatores semper collineare,' sive, ut ipse mavult, collimare. Cicero enim hastam aut sagittam aliquo collineare dicit. Et Agell. lib. 1x. c. 1. 'Si in editiora mittas, et ad percutiendum superne aliquid manus et oculos collinees, quo motus a te datus fuerit, et telum ibit, quo jeceris.' Supra pag. 61. Sciopp. in Symb. Collimatis oc. Alii, collineatis oc. Recte. Elmenh. Pius ad Plaut. Bacch, vit. 11, 12, Burm. Quibus in Codd. Sciopp. invenerit collineatis, nescio. Mei omnes cum Edd. Vett. et vulgaribus dant collimatis; nisi quod in D'Orvill. sit combinatis. Quidam a limis probare sunt conati auctoritate Glossarum: ' Collimare, στογάζεσθαι.' 'Collinio, καταστογώ.' Sed et illie potins rescribendum colliniare seu collineare. Sic delinearet abiit In delimaret in Florid. N. 7. Recte igitur Sciopp, eum Elm. Seriv. Prie. collineatis probat. Consule Gronov. ad Gellii locum, ac Vorst. de Latin. mer. susp. c. 23. In Flor. N. 23. ' Collineato pro fronte situ, et conniventibus ad regulam lineis:' ubi eadem confusio. Sed recte Salmas, ad Solin. p. 118, minus bene tamen ibi legens obliniarcrint. Rectum oblima. verint. Oud. Collimatis oculis] Collineatis excusum volni. In vetere Onomastico: 'Collineo, καταστοχώ.' Vide Scioppii Notas. Pric.

Magnus continuo clamor exortus est] Lib. x. 'Clamor exurgit consona voce cunctorum.' Idem.

Emersis] Legi potest emensis: utraque lectio probabilis. Beroald.

Injecta manu, me velut captivum detrahunt] Vide supra pag. 43. notata. Pric.

Oblatum magistratibus] In Cypriani passione, ex cænobii S. Victoris Ms. 'Cyprianum Galerius Maximus Proconsul, alia die, &c. offerri sibi præcipit.' Vide supra pag. 54. dicta. Idem.

In publicum deducunt carcerem] Sic

et infra x. loquitur: supra vti. 'publicam custodelam' dixit. Vide ad Act. xv. 18. adnotata, Idem.

Unde e. de prospectu et umbra asini n. e. fr. prorerhium] Alium de umbra asini, atque de prospectu illius adagionem fuisse, certum est, illumque antiquum fuisse l'Iatonis, Demosthenis, aliorum scripta clamitant. De prospectu asini, ex historia, quam Apuleius hic narravit, originem traxisse, testis quoque in narratione eadem Lucianus. (Tom. 11. 613.) Quapropter adductus sum, ut putarem scribendum, de prospectu, ut de umbra asini. Tu vide, sumne hoc loco induetus. Stewech. De boc proverbio vide reverendissimum et immortalitate dignissimum senem, Andream Scottum, quem virum propter eximiam eruditionem, humanitatem singularem, et studium indefessum de patribus et politioris literaturæ scriptoribus bene merendi, eximie amo. Elmenh. Hæc e glossa irrepsisse arbitror. Serirer. Ei adsensum prabet Floridus. Ego mallem Stewechii sententiam sequi, vel et umbra, tanquam e glossa et veteri proverbio natum, simpliciter delere. Quia diserte Lucianus proverbiam Ένου παρακύψεως hine ortum scribit. De utroque proverbio, perperam in vulgatis Appuleii exemplaribus nunc commixto, agunt hic late Beroaldus et Floridus. Edd. Junt. Ald. unde est. Oud. De meo prospectul Quod scilicet per fenestram prospiciens, me et hortulanum prodidissem. Ex prospectu et umbra Lucianus sic: κάκτοτε έξ έμοῦ πρώτου ήλθεν είς ανθρώπους δ λόγος ουτος, έξ ύνου παρακύψεως: id est, 'tnnc primum ex me hic sermo inter homines ortus est ex asini prospectu.' Beroald. Ex asini prospectu | Proverbium hoc, ex prospectu et umbra asini, significat, ex re insperata sæpe magnas res prodi atque manifestari, adducique in discrimen : sieut ex prospectu asini detectus est et proditus

hortulanus delitescens: interpres Luciani proverbium hoc, έξ ὅνου παρακύψεωs, parum eleganter interpretatur 'Ex asino conspecto:' cum fuerit dicendum, ' ex asini prospectu:' quod et verba Græca significant, et docet Lucius noster: apud Græcos celebre est id proverbinm έξ ὅνου παρακύψεως. de his qui ridicule calumniantur. Ferunt enim asimm fregisse vasa fictilia in fignli officina, per fenestrani prospicientem: unde asinus in ins vocatus a domino tabernæ, interrogatus cujus criminis insimularetur. dixit ὄνου παρακύψεως, id est, ' de asini prospectu.' Alii tradunt, quod asino conspiciente aves evolarunt, disruperuntque telam: quapropter dominus telæ asinarinm in jus vocavit, qui rogatus, Quam ob causam rens fieret? dixit, 'Ex asini prospectu:' unde natum est adagium. Sed attende quæso lector, et unne mihi totus adesto, quod cum Lucianus tantum dixerit ex prospectu asini natum proverbium, Noster addidit, 'de prospectu et umbra;' scito non hoc simpliciter intelligendum, propter umbram asini, ad quam nuns commilitonum oculos direxit, et ex ea deprendit hortulanum delitescentem : sed ut ego sentio, clanculum et dissimulanter alludit ad proverbium alterum Græcum ὑπερ ὅνου σκιᾶς: id est, ' de umbra asini,' quo uti solcmus de iis, qui desiderant nosse futilia et frivola, minimeque utilia.

Cujus meminit Menander in Enchiridio, et Plato, et alii complusculi. Ductum autem est proverbium ex fabula, qua traditur, juvenem conduxisse mercede asinum, et cum sub nmbra asini per meridianum æstum quiescere vellet, exturbatum esse ab asinario, asserente se illi asinum tantum locasse, non umbram. Ex hoc ventum est in indicium ab utroque: quod cum olim in judicio causæ capitalis coram indicibus fastidiosis recitasset Demosthenes, et illi mox expergefacti fabellæ lepiditate, cuperent noscere quis fuisset exitus rei, subjunxit orator oppido quam tempestiviter et scite: ὑπέρ ὅνου σκιᾶς ακούειν ω άνδρες επιθυμείτε, ανθρώπου δε κινδυνεύοντυς ύπερ ψυχής οὐδε τής φωνής ἀνέχεσθε. 'o viri' (inquit) 'cupitis de nmbra asini? hominis autem pro anima periclitantis desensionem audire non vultis.' Sunt et illa apud eosdem Græcos de asino quoque celebrata proverbia, σνος πρός αδλον, 'asinus ad tibiam:' ὄνος λύρας, 'asinus ad lyram:' ὄνος, είς ἄχυρα, ' asinus in paleas.' Dicitur autem hæc paræmia de his qui præter spem incidunt in bona, illisque voluptarie fruuntur. Celebrant et illud, ovor keipeis, 'asinum tondes:' de hominibus inefficacia aggredientibus, asinum enim tondere non possumus. Cui consimile est hoc, ύνου πόκους ζητείς, id est, 'asini vellera quæris.' Idem.

METAMORPH. LIB. X.

Hoc decimo libro continetur militis cum asino ad civitatem accessus: facinoris muliebris ob amorem incastum infandumque luculenta descriptio. Asini duobus fratribus facta venditio, quorum alter pistor erat, alter coquus: mox frattum, ob asini furtivam rapinam cibariam, dissidium atque contentio. Asini vita genitalis et parasitica sub domino mitiore, ejusdemque cum matrona amorabunda conenbitus: fœminæ scelestæ ad bestias damnatio. Judicii Paridis editio: asini fuga ex spectaenlo. Berould.

PAG. 209 Propter eximiam inpotentiam] Scripsi olim insolentiam, ut libro præcedenti supra: ' Nec miles ille familiarem cohibere quivit insolentiam.' Nam sic apud Senecam Epistola xen. legeram: 'At odit ens qui subita et magna potentia insolenter utuntur.' Sed monuit me liber mens vetus, ibi quoque tegendum, 'qui subita et magna potentia impotenter utuntur.' Sie impotenter etiam apud Quintilianum Instit. lib. 1. ' Ne quid improbe, ne quid impotenter faciat, monendus est puer:' et ipsum Senecam de Beneficiis lib. tv. 'Qui non ipsis quas impotentissime fecit, speciem aliquam induct recti.' Itaque in Apuleio nihil mutandum: Seneca vero emendandus fuit. Cole. In Palat. et Coll. Voss. est per. Bene vero Colvins mutavit sententiam. Nec est quod dubitet Beroaldus et cum eo Floridus, an impotentia sumi hic debeat pro debilitate. Quo sensu quidam locutum esse volunt Auctorem lib. 1x. p. 207. de codem hoc milite : confususque de inpotentia, deque inertia sua.' Nam et illic pro insolentia, qua hortulanum vite obtudit, ejus asinum abducere volens, sumi debet, ut infra p. 214. ' ad instar barbaricæ feritatis, et tyrannieæ impotentiæ.' De Phil. Mor. in f. Pancorum divitum inpotentiæ se dedentes:' ubi vide Sciopp, et Elmenh, in Ind. Suet. Cas. c. 77. Nec minoris inpotentiæ vocem edidit.' Drakenb. ad Liv. lib. xxx. 16. XXXVIII. 18. Oud. Ob eximiam impotentiam] Utrum ob invalentiam et imbelliam, an ob immodicam militaremque potentiam ac insolentiam, ambiguum est : constat enim militem vapulasse, cum ob infirmitatem virium (quibus hortulanus præpollebat) tum ob contumaciam impotentiamque tyrannicam, dum militariter cædem hortulano minitatur, Beroald, Propto eximiam impotentiam eximic vapularerat] Servins ad Æneid. 1. 'Sunt quadam quæ pro locis intelliguntur, ut impotens : quad et satis, et minus, et mbil potens significat.' Glossarium: 'Impotens, &c. &uds.' Beroaldus nodum hie in scirpo quasivit. Pric.

Præmicantem] Fulgorem in armis requirunt Impp. ad inentiendum terrorem. Plaut. Milite, Act. t. Scen. 1. 'Curate ut splendor meo sit clypeo clarior, Quam Solis radii esse olim, cum sudum 'st, solent. Ut, ubi usns veniat, contra conserta manu Oculorum perstringat aciem in acie hostibus.' Elmenh. Oxon. Guelf. pr. promicantem. Ed. Bas. pr. permic. Oud.

Scutum cateris his longius lucens]
Fux. scutum c. l. Abest lucens. Corrigo, scutum cetra longiorem. Cetra autem est breve seutum Hispanieum, cujus mentio infinitis authorum locis, præsertim apud Livium lib. viii. Decad. 3. Ruffus etiam lib. 111. de gestis Alexandri: 'Bactrianorum equitum duo millia fuere armati bipennibus forte brevibus, levibusque scutis; cetræ maxime speciem reddentibus.'

Glossograp, habet, cetram (ita enim legitur col. 399.) esse την ἀσπίδα ληστρικήν. Porro Veteres promiscue scutus et scutum dixerunt, nt 'clypeus' et 'clypeum,' et alia id genus. Rould. Ms. cetera longiorem lucens. Colv. Ποβρωτέρω ἀποστίλβον. Milii locus est suspectus, maxime quod in Lipsiano codice scriptum ait Colvins: scutum cetera longiorem lucens. Forte: cetera longe relucens, vel, ceteris longe prælucens. Sane simile quippiam latere puto. Sciopp. in Symb. Alii notarunt, in antiquis libris legi: catera longiorem lucens. Fortasse: cateris longe relucens. Sed scripserat Apuleins: cetris his longius relucens. His, id est, vulgaribus. Nam V. C. cetra longius lucens. Wowerins. Fl. 2. et Lipsii liber, catera longiorem. Wower, cateris his l. relucens. Scioppius, cateris longe pralucens. Elmenh. Hæc certo certius sunt corrupta. Sed non recte a viris doctis castigata. Ac primo nulli bono sunt illa ceteris his, Si ista valerent, debnit Appuleius simul monstrasse illa scuta cetera. Quare abeat 78 his, quod est in nullo Cod. Valer. Flace. lib. 1, 403. 'tantum hæc aliis excelsior hastis Splendet.' Verum nec convenit 70 ceteris. Nam scutum hic alind erat nullum, præter unius militis, sicut 'galea' et 'lancea.' In Mss. ad nnum omnibus est cetera. Quare etiam Modius conjiciebat vel scutum et cetram longius lucentem, vel sc. cetra longiore lucens. Posterius non intelligo, prius valere nequit. Cui enim bono uni militi scutum et cetra? Non capio etiam lectionem Ed. Vulc. sec. cetra his longius lucens. Appuleium de cetra, quæ nihil ad rem facit, hic cogitasse nullus credo. Cetera nullum habet sensum. Sed miror, viros doctos non advertisse, deesse verbum, a quo pendeant Accusativi, vel abundare mox pronomen relativum quæ vel quam, cui nunc jungi debet composuerut. Hinc in Interpretatione interpolavit Floridus sie: 'Imposuerat mihi galeam et clypeum, qui longius emicabat reliquis illis,' Sciheet in Palat. Oxon, Par. Gnelf. utroque est, cetera longiorem lucentem, in Flor. Fux. Reg. D'Orv. Lips. cetera longiorem lucens. Hinc suspicor, litteram m loco sno excidisse, et hine natam corruptelam; dum dederat Appuleius aliquod verbum, sive ceperam, sc. dorso meo, vel gerebum. Frequens enim confusio est Tar c et g. Sie fere lib. viii. p. 162. &c. 'Gerehamus infantulos,' &c. et similia: quare se codem libro gerulum vocat. Hinc ex longiore lucens facillima est emendatio, longius lucens, sive longius relucens, ut bene ediderunt Elmenhorstius ac sequentes. Nam masculinum genus lucentem sine dubio dederunt quidam librarii existimantes, convenire debere cum longiorem: licet scutus masculine dixerit olim Turpilius in Demiurgo, teste Nonio de Indiscr. Gen. p. 226. Ed. Mere. Æn. viii. 93, 'fulgentia longe Scuta.' 623. 'longeque refulget.' Si tamen cui placet magis, cetra longius relucens, ejiciat ominino pronomen, quod non nihil ob varietatem numeri mihi suspectum est. Nam Mss. Flor. Lips. D'Orv. Reg. Ed. Colv. eumque seqq. habent quam, sed Pal. Oxon. Par. Fux. Pith. Guelf. pr. cum Edd. Vett. que, melius, judice Pricao. Et saue non lanceam modo, verum etiam galcam et scutum, lanceæ suspensa in tropæi modum, sedulo ad terrendos viatores composuerat. Male enim Vlitins exponit cuspidem super longissimum hastile exaltatam, ad Gratii Cyneg. vs. 118. 'Quam longa exigni spicant hastilia dentes.' Oud.

Surcinis propriis onustum] Apposite in Glossario: ' Σκεύη στρατιωτικά, surcinæ.' Seneca cap. 12. Consol. ad Helviam: ' Militantes quotam partem rerum suarum secum habent! cum omnem apparatum castrensis

disciplina submoveat.' At hic extra expeditionem agebat. Idem. Longius relucens] Suidas: Τηλαυγές· λίαν λαμπρον, πόθρωθεν φαινον. Pric.

Sic etium lanc. | Vulg. sed ctiam. Ms. hastisti, pro hastili. Colvins. Bert. sed et l. Elmenhorst. Nullus cod. consentit Lipsiano, ut edidere Colv. Vulc. et Elmenh. in to sic. prave. Fraudi videtur illis fuisse Ellipsis των non solum frequentissima. Immo eum Bertin, dant Pal, Pith, Guelf. ambo, Oxon. Par. sed et. Optime. Sive præterea. Vide me ad Suet. Tib. e. 59. Infra p. 214. 'Tanta indignatione curiam, sed et plebem inflammaverat:' et passim. Neque aliter e Mss. legendus locus Septimii de B. Troj. lib. it. c. 4. 'Ceterum in ea pugna utrinsque exercitus interfecti multi mortales, sed et vulnerati pars maxima, prorsus unllo, aut perpaucis cladum' (Mss. cladem vel clade) 'belli ejus expertibus.' Aliter vulgo. Lognissimo in Oxon. conspicuum Guelf. pr. Oud. Lanceam longissimo hastili] Cum Lucianus hunc in Macedonia militem fuisse describat, intelligimus sarissam significari: etenim sarissa (ut docet Ælianus in Tacticis) lancea est, qua utitur phalanx Macedonica, longitudine 14. cubitorum: quorum duo manus continent, reliqua 12. prominent: inde sarissophori a nostris scriptoribus dicti, qui sarissas gestant. Beroald.

Quam scilicet, &c.] Melius Oxon. Quæ s. Pric.

Propter terrendos] Gnelf. pr. proter terr. Male Priemus cogitavit, ad proterrendos. Terrere quidem viatores, sed non simul fugare volebat miles. Eam tamen vim inesse verbo proterrere, alibi documus. Ceterum perperam Beroaldus lanceam interpretatur sarissam, aiens, Lucianum, hunc hominem in Macedonia militem fuisse, describere. Minus sane adtente inspexit Lucianum, qui tom. 11. p. 611. scribit, eum adpellasse hortu-

lanum τῆ Ἰταλῶν φωνῆ. ut Noster p. 205. Sed p. 613. ait militem, de quo nihil hic amplius, vendidisse famulo viri ditissimi ex Macedoniæ urbe Thessalonice, ejusque conservo fratri; ut refert Noster demum p. 219. pro more alias fabulas interscrens. Oud. Propter terrendos, δχc.] Sic etiam Oxon. Ms. Cogitabam ad proterrendos. Lib. IV. 'Nam et ursæ facies, &c. ad proterrendos, si qui de familia forte vigilassent, videbatur opportuna.' Virgilius: 'Adverso proterret equo:' supra hic lib. VIII. 'Facibus feras proterrebant.' Pric.

Miscros viatores] Lib. VIII. 'Miscros homines, et laboriosos viatores.'
Idem.

Confecta campestri, &c. via, ad quandam civitatulam pervenimus] Lib. viii. 'Campestres emensi vias, civitatem quandam populosam, et nobilem, &c. pervenimus.' Idem.

Cujusdam decurionis] Gloss. Δεκάρχης, decurio.' Idem.

Ad præpositum suum qui mille armatorum ducatum sustinebat] Firmicus III. 5. 'Faciet mhilominus armatos, præpositos, tribunos, vel minoris loci duces,' &c. Glossæ: 'Ducatus, ήγεμονία.' In loco Firmici legendum videtur armatorum præpositos. Onomast. vetus: 'Armati, ένοπλοι.' De 'mille armatorum ducatus' vide l. 1. ff. de testam. milit. Idem.

Designatum facinus] Prave et perperam factum. Designare est rem novam facere, in utramque partem, et honam et malam. Prave et recte facta, designata apud Veteres dicebantur: hic in malam partem ponitur. Designatores dicti, qui ludis funebribus præsunt: ob eam causam (ut credit Donatus) quod in ipsis ludis multa fiant nova et spectanda. Terentius in Adelphis: 'Modo quid designavit?' Beroald.

Pag. 210 Ad librum profero] Infra heic: 'Quæ comperi, ad istas literas proferam.' Pric.

Juvenem filium probe literatum, atque ob id consequenter pietate ac modestia præcipuum] In Tabula Cebetis: Γράμματα καὶ μαθήματα, ἃ καὶ Πλάτων φησὶ ώσανεί χαλινοῦ τινος δύναμιν έχειν τοῖς νέοις. Philo in περί της είς τὰ προπαιδ. συνοδ. "Ωσπερ εν οικίαις αύλειοι πρόκεινται κλισιάδων, έν δὲ πόλεσι τὰ προάστεια, δι' ὧν είσω βαδίζειν ένεστιν ούτως καί της άρετης πρόκεινται έγκύκλια, ταύτα γάρ όδός έστιν ἐπ' ἐκείνην φέρουσα. Scholiastes ad Equit. Aristoph. 'H παιδεία τους ατόπους λογισμούς έκτρέπει. et post: 'Ως της παιδείας ίκανως καθιστώσης, αποδιώξαι και απελάσαι τους πονηρούς λογισμούς. In versu Græco: "Απαντας ή παίδευσις ήμέρους ποιεί. Demosthenes in Amatorio: "Ολως μέν ἄπασα φύσις βελτίων γίγνεται παιδείαν προσλαβούσα. Ammianus Marcellinus 1. XXIX. 'O præclara informatio doctrinarum, &c. quæ vel vitiosas natnras sa pe excoluisti.' Comina us l. x. 'Multos novi quos a pravis et illaudatis consiliis eruditio sola retraxit.' Ab his non multum discedit quod de Theramene 111. 2. Valer. Maximus: A literis ac doctrina virilitatem traxit:' ita enim legendum putem, non, ad doctrinam, ut in excusis: τδ consequenter post ob id fortasse abundare videatur. Q. Curtius lib. Iv. 'Non recto itinere, sed majore, et ob id tutiore, circuitu.' Ibidem: 'Avidum certaminis, atque ob id incantius in se ruentem.' Appuleius ipse lib. r. Canponem vicinum, atque ob id æmulum: et post, 'Civitatem, &c. in summo montis exasperati vertice sitam, et ob id aquis sterilem:' l. vIII. 'Diurnis potationibus exercitatus, atque ob id factionibus latronum male sociatus:' et 1x. 'Imbre nimio madefactus, atque ob id ab itinere directo cohibitus.' At merito locum heie implet, nimirum διακριτικώς positum. Exenlti studiis consequenter boni sunt, non autem necessario. Apud Cehetem ubi supra: Πότερον δε ανάγκη ταθτα (μαθήματα) λαβείν, εί μέλλοι τις ήξειν πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, ἡ οὕ; 'Ανάγκη μὲν οὐδεμία, ἔφη, χρήσιμα μέντοι ἐστί. Multi enim nullis literis adjuti vivendi normam optimam sequentur: alii eruditionis nomine conspicui haud unquam ad meliorem frugem evadunt: at hæc est virtus literarum, ut bonas indoles citius ad perfectionem ducant: certe pessimas, saltem ad aliquid, refrænent ac coliibeant. Idem. Pietate ac modestia præcipuum: quo accedit et Lipsianus Ms. Idem.

Vel talem Adposite Ovid, Epist. xx. 227. 'Adpeteres talem vel non jurata maritum, Juratæ vel non talis habendus erat.' Oud. Quem tibi quoque provenisse cuperes, vel talem] De liberis et parentibus Plautus in Mostellaria: 'Expoliunt, docent literas, jura et leges, Sumptu suo et labore nituntur, ut Alii sibi esse illorum similes expetant.' C. Marius apud Sallustium: 'Si jam ex patribus Albini et Bestiæ quæri posset, mene an illos ex se gigni maluerint, quid responsuros creditis, nisi se liberos quam optimos voluisse?' Hadrianus inter landes Commodi apud Dionem Cassium : Οίον οὐδ' αν εὔξασθαι παίδα εδυνήθην. Imp. Claudius apud Suetoninm de L. Othone: 'Vir, quo meliores liberos habere ne opto quidem.' Contra apud Plutarchum in Cimone: Τοιούτος οίον ἀπεύξαιτ' ἄν τις μὴ γενέσθαι έαυτφ παιδίον. Idem in περί δεισιδαιμ. Τοῦ Τιμοθέου τὴν Αρτεμιν ἄδοντος έν 'Αθήναις, καὶ λέγοντος, θυάδα, Φοιβάδα, μαινάδα, λυσσάδα. Κινησίας δ μελοποιδς έκ τῶν θεατῶν ἀναστὰς, τοιαύτη (ἔφη) θυγάτηρ γένοιτο. Suetonius de Augusto: ' Deprecanti populo,' (relegationem Juliæ) 'et pertinacius instanti, tales filias, &c. pro concione imprecatus.' Declamationis in Sallustium Auctor: ' Nunc, ut ad te revertar, patremque tuum præteream: qui si nunquam in vita sua peccavit, tamen majorem injuriam facere Reipublica non potuit, quam quod te talem filium genuit.'

Proprie antem in hoc argumento provenire. Apud Plantum Trucul. 'Cum tu recte provenisti, cumque es aucta liberis Gratulor.' Justimus l. 11. 'Artemenem primum quidem Dario, sed privato provenisse.' Idem XXXVI. 'Israëlem felix decem liberorum proventus majoribus suis clariorem fecit.' Pric.

Ductuque alia, filium procreuverat alium] Ergo alter, ut loquuntur Græci, erat πρόγονος. Idem.

Adaque, §c.] Abest a Bertino, agnoscit Oxon, quin et supra viii. 'Canem adæque venaticum' dixit. Onomasticon vetus: 'Adæque, ἐπίσης.' Idem.

.Etatis unnum supergresserat] Sic idem vet. eod. et al. supergressus erat. Valg. supergesserat. Unde politissimus Dousa divinabat scribendum, supercesserat. Sed quidni supergresscrat, id est, supergressus erat? An non testis satis locuples Priscianus, qui l. viii. et congredior et congredio Veteres dixisse notat? Cole. Pal. Bert. Rom. et Flor. supergesserat. Dousa supercesserat, male. Vide Colvium. Elmenh. Colvianam lectionem similibus adscrit Falsterus in Supplem. Ling. Lat. Ita Solin. ait c. 30. ' Quadragesimum ævi annum supergreditur.' Silio dicitur l. 1. vs. 226. 'Transscendere annos:' et Arnobio 1. 1. p. 18. ' Diem primæ nativitatis intrare.' At reliqui cum Edd. Vett. retinent supergesscrat, et in D'Orvill. Guelf. pr. transposite annum atatis. Quid si legas, unnum ætati supergesserut. Millies littera sequentis vocis adhæsit priori. Ovid. l. 1v. Fast. 702. 'Addideratque annos ad duo Instra duos.' E Guelf. nil notatum. Oud.

Forma magis quam moribus in domo mariti præpollens] Theocritus XXIV. Τὰν μορφὰν ἀγαθῶ, τὸν δὲ τρόπον οὐκ ἔθ' δμοίω. Spartianus de Ælio Vero: 'Hadriano, &c. acceptior forma quam moribus.' E converso, de Susanna, Scriptor de bono Pudicitiæ: 'Uxor,

&c. pulcherrima, pulchrior moribus.'

Sed naturaliter impudica, seu fato, &c. impulsa | Donatus ad ea 1. 1. Andr. ' Mala mens, malus animus:' 'Argumentum a Natura, et an aliquis sine causa malus, an ab impulsione.' Servius ad Æneid. 1x. 'Apad Platinum Philosophum et alios, quæritur utrum mentis nostræ acies per se ad cupiditates et consilia moveatur, an impulsu alieujus Numinis. Et primo dixerunt mentes humanas moveri sua sponte, deprehenderunt tamen' (melins tandem) 'ad omnia honesta impelli nos Genio et Numine quodam familiari, quod nobis nascentibus datur: prava vero nostra mente nos cupere ac desiderare : nec enim tieri posse ut prava Numinum voluntate enpiamus, quibus nihil malum constat placere.' Vide quæ olim ad Apologiam p. 182, et nuper ad Jacobi 1. 13. 14. notata, Idem. Scu fato, &c.] Ovidius : ' Sive fuit fatum, sen fuit ipse Deus.' Idem.

Oculos ad privignum adjecit] Servius ad Æneid. vi. 'Amare privignum crimen est, virtus maritum.' Oculos adjicere licie, est quod Matth. 5. 28. πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι Βλέπειν. ubi notata vide. Pollux II. 4. 'Εποφθαλμεῖν, ἐπιθυμεῖν τινος. Suidas: 'Οφθαλμὸν ἐπιβάλλειν περιέργως θεάσασθαι. Plantus hoc sensuin Milite, 'adjicere animum.' Narrationem isti persimilem v. 7. habet Valerius Maximus. Idem.

A socco ad cothurnum ascendere] Socci enim calcei humiliores: cothurni altiores, ob dignitatem personarum Tragicarum repræsentandam majorem. Hinc histriones Tragici, 'Alti incedere,' dicti Senecæ: sed correctione eget locus ejus Epistol. LXXVI. 'Nemo ex istis, quos purpuratos vides, felix est: non magis quam ex illis, quibus sceptrum et chlamydem fabulæ assignant, cum præsente populo elati incesserunt et cothurnati; simul exicrunt, excalceantur, et ad

staturam suam redeunt.' Quod ut suspicer, facit liber mens vetus, qui habet, lati incesscrunt; invertamque litteras, alti incess. Subjicit enim. et ad staturum suam redeunt. Sie idem Epistola cxv. 'Onmium illorum, quos incedere altos vides, bracteata felicitas est.' Lucianus etiam ita Menippo: Καὶ καταβάς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν, πείνης καὶ ταπεινός περιέρχεται· qui locus fere einsdem sententiæ eum hoe Senecæ. Sed et Anacharside: Eldov, & Solaw, υθε φής, τοὺς τραγφδούς καὶ κωμφδούς, είγε εκείνοι είσιν, υποδήματα μεν Βαρέα, καὶ ύψηλὰ ὑπυδεδεμένοι, χρυσαίς δὲ ταινίαις την έσθητα πεποικιλμένοι, &c. Cole. Oxon. Guelf. pr. et sec. in marg. ad cuternum. Ond.

Primis elementis | Forte scribendum, alimentis. Colv. Colvins, alimentis. Bene. Elmenh. Fgo elementis retineam, ut mox (p. 211. Ed. Pric.) 'ne de parvis indignationis elementis.' Brant. Miror, summum Casaubonum quoque prætulisse alimentis, probatum item a Passeratio ad Propert. I. III. El. 21. p. 528. 'Ipse alimenta sibi maxima præbet Amor.' Sed bene sit Brantio et Pricæo, qui elementis defenderunt. Immo quamvis alterum esset in nonnullis Codicibus, sicut in Ms. Voss. de Mundo passim ælementum pro elem. exaratur, tamen elementis ut doctius et exquisitius retinerem. Nam elementum originis suæ vi est alimentum, quo omnia subolent et crescunt, ut docet J. G. Vossius in Etym. Adi etiam Barth. ad Claudianum l. 1. in Rufiu. vs. 6. Sil, Ital. l. 111. 77. 'Irarum clementa mearum.' Juven. Sat. xiv. 125. 'Sunt quædam vitiorum elementa: his protinus illos Inbuit.' Crebro junguntur prima elementa. Vide ad l. 11. p. 28. In Oxon. primis cultis. Conferantur schedæ ineditæ inter Perizoniana Bibl. pub. ad Quinctil. Decl. xt. Oud. Quamdiu primis elementis Cupido parvulus nutriebatur] Ex his, ut puto, Virgilii l. VII. 'Ac dum prima lues udo sublapsa

veneno Pertentat sensus, atque ossibus implicatignem: Nec dum animus toto percepit pectore flammam, Mollius, et solito matrum de more locuta est.' Casaubonus ad oram libri sui alleverat alimentis, quæ etiam Colvii conjectura fuit probata Elmenhorstio. At rectum illud elementis, si quid uspiam his in libris sincerum. Quintilianus Declam. xiv. 'Ut adolescentis ardoris impetus in parvis exstinguatur elementis.' Sic infra hoc ipso libro, 'indignationis parva elementa,' Noster. Pric.

Ruborem ten. deprimens] Nisi ruborem capianius pro ardore, per sanguinem ferventi, et effectu pro caussa per notam Metonymiam, hie legendum est vel vaporem, ut conjecit Wassens, vel ardorem, ut doetus juvenis, Lennepius, in Animadvers. Colutho junctis p. 147. Verecundia enim vix locum habere posse videtur. Oud.

Facile ruborem tenuem deprimens silentio, resistebat] Lucianus in de Dea Syria, in re non dissimili: 'Η δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρύνει, καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτε. Pric.

Bacchatus amor] Ms. (Fulv.) debacchatus. Sciopp. in Symb. Non male eam lectionem amplexus est Scriverius. Passim enim, et præsertim apud Nostrum, præpositio de significationem verbi intendit; atque in hac ipsa voce apud Terentium et Horatium. Oud.

At ubi completis igne resano totis præcordiis, δ.c.] Maximian. 'At postquam teneram rnpit verecundia frontem, Nec valuit penitus flamma recepta tegi.' Lucianus ubi supra: 'Ος δέ οἱ τὸ κακὸν μεῖζον ἡσυχίης ἐγένετο, κλαίεσκέ τε δι' ἡμέρης, καὶ Κόμβαβον ἀνεκαλέετο, καὶ οἱ πάντα Κόμβαβος ἦν. Pric. Completis igne v. totis præcordiis] De Phædra, itidem noverca, Seneca in Hippolito: 'Labitur totas furor in medullas, Igne furtivo populante venas.' Virgilius: 'Vulnus alit venis, et cœco carpitur igni.' Idem. Bac-

chatus amor, &c.] Lib. 11. Bacchamur in Venerem. Idem.

Sevienti Deo jam succubuit] Servins ad Eclog. x. 'Cuivis facilius quam amori repugnatur:' præcipue in concesso (qualis hic,) amori. Idem ad tv. Æneid. 'Contra dignitatem amor susceptus gravior esse solet.' Idem. Savienti Deo jam s.] Concinnius forsan, S. jam Deo succubuit. Idem.

Ac languore simuiato, §c.] Apud Petronium: 'Quod solum igitur salvo pudore poteram confingere, languorem simulare cœpi.' Vide II. Samuel. 15.3. Contra apud Philonem, Νοσῶν ὑγιαίνοντα καθυποκρίνεται. Idem.

Mentitur in corporis valetudine] Emenda, mentitur corporis invaletudine. Vox invaletudo ter apud Ciceronem, item apud Tertullianum et alios. Vulgatam Tmesis figura Stewech. tueri potest, nt jam aute aliquoties. Brant. Probare debuerat Floridus, mentiri alibi vel ab Appuleio usquam sumi pro 'celare,' 'dissimulare,' et ficta fraude abscondere. Nam contra usus verbi habet vim simulandi, et rem personamve fictam induendi. Adi Tennul. ad Front. lib. III. c. 10. 57. 'Fugam mentiti.' Drakenb. ad Sil. Ital. l. 11, 637, 'fratrem mentite Lycorma.' Hinc perperam Burmannus vulgatam Lucani lectionem dominis 1. v. mutavit in dominos vs. 356. ' Namque omnes voces, per quas jam tempore tauto, Mentimur dominis, hæc primum reperit actas: et exposuit. falsis nominibus vocamus eos Consules, qui revera sunt reges et domini. At certe Consulis vox tune non primum reperta. Dein Imperator potest dici 'mentiri Consulem,' sive sub specie consulatus esse dominus; alter vero alterum non potest mentiri dominum. Unice vera est lectio dominis. Intelligit Lucanus falsos verborum honores, fictosque titulos, per quos Romani Imperatoribus et Dominis adulabantur: ut bene Scholiastes et Hortensius cepere. Sic mentiri cum

Dativo apud Sil. l. vit. 160. 'numquam tellus mentita colono.' Claud. Cons. Prob. et Olyb. vs. 108. geminisque fidem mentita tyrannis.' sic Græce ψεύδεσθαί τινι. Sed ad Appuleium revertamur. Difficultas bæc nequaquam tollitur emendatione Stewechii, quam de suo quoque protulit Piccart. Per. Crit. c. 13. et expressit Seriverius. Nam nugas Brantii omitto. Pricaei conjecturam probavit Doct. Abreschius in Lect. Aristæn. p. 70. Sed minore mutatione tum legas in corpore raletudinem, sive amorem suum simulat esse morbum. Is enim potius dicitur valetudo, quam invaletudo, quæ admodum suspecta mihi vox est, certe ab Appuleio nusquam adlubita. Quid, si seripserit Auctor: Ac languore mentito dissimulat rulnus animi in c. ral.? Solet enim Noster sæpe passive uti participio mentitus. Respice ad l. viii. p. 160, 'mentita tarditate.' Oud. Vulnus animi mentitur in corporis valetudine] Quod est in usu Latinitatis mentiri quid, quam simulare? cujushbet rei speciem præ se ferre? at hoe non agit mulier ista ut mentis sua vulnus appareat, quin e diverso, utitur quanta potest solertia, ut corporis, non animi ægritudine decumbere videatur. Ergo loci mutanda lectio videtur, et ad hanc formam concinnanda: Vulnus animi mentitur corporis invalitudinem. Mutatio quidem levicula, quæ e tenebris tamen sensum obrutum extraxit. Juvenalis, non ista quidem sententia, at verbis isti argumento concinnis: 'Corpore sano Advocat Archigenen, onerosaque pallia jactat.' Pric. Mentitur in corporis valetudine] Simulat se languore corporis affectam, cum animi agritudine tabescat : sic olim Antiochus amore novercæ Stratonices captus, cum cupidini sævienti succubuisset, nec ullum remedium tanto malo reperiret, simulans se corporis morbo conflictari, in lecto decubuit: qui mox opera et astu Erasistrati medici

revaluit factus voti compos. Beroald.

Jam catera salutis vultusque delrimenta, &c.] Virgilius simili argumento: 'Horrida vultum Deformat macies.' Ovidius in fabula Biblidis: 'Esse quidem læsi poterat tibi pectoris index, et color, et macies, et vultus.' Metam. viii. Nazarius, at in re alia, in Panægyrico: 'Male clausi signa mœroris per vultus indices exierunt.' Maximianus: 'Prodere non ausus, carpebar vulnere cœco: Sed stupor et macies vocis habebat opus.'

Nemo est, qui nesciat. Pullor deformis, &c. Non displicet scriptura vetus, pallore deformis. Colv. Ms. deforis. Quod scires esse Apulcianum, Sciopp. in Symb. Lipsii liber et Bert. pallore d. Alii, p. deforis. Scholiastes vetus Horatii ad Epod. 11. 'Ex amoris impatientia nascitur tristitia, ex qua languor, ex languore pallor, silentium et suspiria; ex quibus ut adjunctis signis certo cognoscitur amor.' Ovid. lib. 1v. Metamorph. fab. 4. 'palles: facit lune amor ipse colorem.' Propertius: 'Nec dum ctiam palles, vero nec tangeris igni.' Plantus, Persa, scena, Qui amans egens ingressus: 'SA. Satin usque valuisti? Hand probe. Sa. Ergo ædepol palles. To. Saucius factus sum in Veneris prælio. Sagitta Cupido cor meum transfixit. Sa. jam servi hic amant.' Lucianus de Syria Dea p. 414. Έρωτος δε άφανέος πολλά σημεία, όφθαλμοί τε ασθενέες και φωνή και χροιή καὶ δάκρυα. Docte Aristænetus Ep. 13. libr. 1. p. 53. et seq. Et Avicenna libr. 111. Tract. 4. fol. 206. Elmenh. Primo tacite addidit Colvius verbum est, quo carent priores Edd. cum Mss. Pal. Fux. Pith. Guelf. Oxon. D'Orv. in quibus, uti et Flor. Bert. Par. et Ed. Vicent. est pallore. Ut jungantur nesciat pullore deformis, quomodo alibi loquitur Auctor. Verum non solum Amantes hoc sciunt, sed etiam, qui non amant. Ac sequentes Nominativi satis docent, Amoris hoc signum pallor deformis esse retinendum. Vocula est transposita, et per e expressa, adhæsit voci pallor; qui ipse recte dici potest deformis, ut Martiali lib. 11. Ep. 74. ritium deforme. Fulv. Cod. lectio deforis nihili est. Oud. Pallor deformis] Supra lib. v. 'Si rite conjecto, &c. de nimio pallore corporis, &c. amore nimio laboras.' Pollux IV. 19. 'Ωχρια, ως νοσοθντα ή έρωντα δηλούν. Catulins Argonaut. ' Quantos illa tulit languenti corde dolores! Quantum sæpe magis fulgere expalluit auri!' De Seylla amore perculsa Virgilius Ceiri: 'Nullus in ore rubor; ubi enim rubor, obstat amori.' Vide quæ plura Beroaldus et Elmenhorstius. Male heic ex Mss. Scioppins pallor deforis: supra lib. VIII. Pallore deformem faciem.' Pric.

Marcentes oculi] Appuleius codem libri v. loco: 'De istis marcentibus oculis tuis,' &c. (sic scribendum monnimus,) 'amore laboras.' Idem.

Lassa genua] Legebam, lapsa genua. Poëta primus : 'Genua labant.' Colv. Quidam libri, lapsa genua. Non omnino male. Wower. In Scriverii Ed. Amst. jam editum est lapsa. Quo facit vehementer locus lib. v. p. 105. Verum si recte conjecto, &c. ab isto titubante et sæpius vacillante vestigio, deque nimio pallore corporis, et assidno suspiritu, immo et ipsis mœrentibus oculis tuis: amore nimio laboras.' Adde Heliodorum lib. IV. Æthiop, p. 172. Ed. Paris. Verum illic, ceterisque in locis, per Pricæum excitatis, agitur de muliere incedente vel stante, cui labi possunt genua; hic vero de muliere lecto adfixa et decumbente: ut bene ipse Pricæus advertit, et hinc ad conjecturam descendit, legitque, lapsæ genæ: quod nuper quasi ex suo ingenio repetivit Cl. Jac. de Rhær in Fer. Dav. p. 227. de quibus multa vide in Comm. ad Sueton. Aug. c. 99. 'Ac malas labentes corrigi præcipit :' uti et Burm.

conject in Virg. Æn. x11. 222. 'Tabentesque genæ.' Et sane mulieris genua sub pallio latentia videri non poterant a medico. Non igitur ex illis, sed ex genarum flaceitate, uti ex ceteris facici, et somni, suspiritusque indiciis debebat colligere mulieris amorem. Quare ab ea correctione nequaquam sum alienus. Si tamen vel sic genua quis retinere mavult, omnino is lassa retineat quoque, sive languida. Omnia enim, quæ languent et flaccescunt, lassa dicuntur. Vixque ulla superest ejus vocis, hoc sensu sumtæ, memoria, in qua non quidain librarii lapsus reposuerunt. Sie 'lassa salus,' 'lassus furor,' de quibus dixi ad lib. v. p. 102. Arens, cojus nervus præ dintina intensione languet, 'venatibus lassatus' dicitur Clandiano Cos. Prob. et Olybr. vs. 187. 'Lassa terra' et 'lassa natura' ntrique Phnio lib. xvn. N. H. c. 15. et lib. vi. Ep. 21. ubi vide Buchnerum. Immo 'lassum collum' Virg. Æn. 1x. 436. et 'viscera lassa' apud Lucan. lib. 11. 340, quibns locis eadem confusio, et videndi Comment. Oud. Lassa genua | Sic, ' genubus succiduis lassum, Germanicus in Aratæis, Oxon. Lapsa g. quod et Colvins conjecit. De Phædra amatrice et noverca Seneca Hippolito: 'Soluto labitur morieus gradu.' Ibidem de Eadem: 'Populatur artus cura, jam gressus tremunt.' Appuleius ubi supra: 'Ab isto titubante et sæpins vacillante vestigio, &c. amore laboras.' Virgilius v. Ecloga: 'Incumbens, &c. oliva:' ubi Servius: ' Propter amorem se non sustinens.' Apud Plautum in amoris, etsi simulati, argumento: 'Tene me obsecto. Cur? Ne cadam. Quid ita? Quia hic adstare Nequeo: ita animus per oculos meos defit.' Sic Hebr. 12. 12. (at sensu alio) παραλελυμένα γόνατα. et supra heic lib. viii. 'Lurore pene collapsa membra.' Cum autem de vultus detrimentis res licie, et hæc mulier lecto decumbat, (quo loci genuum lapsorum videtur minus tempestiva mentio) fortasse rectius prædictis, lapsæ genæ seripserimus. Lapsæs intelligo insuceas, arescentes. Claudianus: 'Interius fugere genæ.' Quintilianus x11. Declam. 'Genas destitutas' dixit. Juvenalis, 'pendentes genæs.' Pric.

Quis turbida] Philostratus 1. 23. Πηδήσεται ή καρδία θαμά έκθρώσκουτος τοῦ ὕπνου, ὁ δη μάλιστα περὶ τοὺς έρῶντας φασὶ γενέσθαι. Idem.

Et suspiritus cruciatus tarditate vehementior] 'Attractus ab imo Spivitus, interdum gemitu gravis.' Ovidus, ubi de Biblide: 'Nec eausa suspiria mota patenti.' Scholiastes vetus Horatii, in amoris argumento: 'Ex tristitia lauguor, ex languore pallor, silentium, et suspiria:' et Anacreon, simili materia, ὑπὸ καθματος ἀναστενάζειν. Idem.

Vapore febrium] Flor. raporibus. Elmenh. Pluralem recte reposuerunt Elm. Scriv. Pric. Flor. e Mss. Medic. Oxon. quibus adde Pal. Lips. Fux. Par. D'Orv. Gnelf. et Ed. Junt. post. Sic supra lib. vi. p. 131. 'Solis ardentis vaporibus tradere.' De Mundo p. 731. Ed. Flor. 'æstivos vapores revolventes horæ.' Eamque vocem restituendam existimo ibid, p. 736. 'Brumalis austeritas vapores terræ, ac tostorum viscerum venas remittit.' In Edd. enim Vett. est, austros favonius ac terra, terrestr. &c. Vulgo, aust. terrestrium viscerum v. r. Alia de hoc plurali vide ad Lucan. lib. 1x. vs. 587. 'monstrat tolerare vapores.' Quod quidam prave damnant. Oud. Vapore febrium] Melins Florent. et Oxon. Mss. Vaporibus. Pric.

Nisi quod et flebat] Ovidius nbi supra: 'Et lumida sæpe Lumina.' Horatius: 'Humor et in genas Furtim labitur, arguens Quam lentis penitus macerer ignibus,' Idem.

Caloris intemperantia] Ms. coloris

int. Colv. Sie etiam Pal. Pith. Oxon. Guelf. pr. ut referatur ad mobilem faciem, de qua supra, et intelligatur nimius nunc faciei rubor, nunc pallor. Nihil tamen mutandum censeo. Aliam tunc vocem quam intemperantiam adhibuisset Auctor. 'Innuit vesanum Amoris ignem totis præcordiis iumodice exæstuantem,' ut ait paullo superius, cuique infra p. seq. opponit 'corporis calorem,' sine quo tamen flagrabat. Oud.

Fatigatus anhelitus] Infra x1. ' Fatigatos auhelitus trahens:' et ix. 'Anhelitu languido fatigatus.' Ad sententiam loci Declam, viii. Quintilianns: Abditos profundosque morbos, aut citatior, &c. sanguinis cursus, aut crebrior anhelitus laborantis anima indicat.' Julianus Misopogone: 'Ως ηλθεν, (ή ποθουμένη,) εδίδου τά συνθήματα τοῦ πάθους δ ιεανίας, δοθμα των θλιβομένων ήφίει ἐπέχειν γὰρ αὐτὸ κινούμενον, καίπερ σφόδρα εθέλων, ούχ οδός τε ην, και ταραχή ην τοῦ πνεύματος. De Daphuide amore Chloës vulnerato Longus Sophista : Τὸ πνεῦμα, ποτὲ μεν λάβρον εξέπνει, καθάπερ τινός διώκοντος αὐτόν ποτε δε επέλιπε, καθάπερ εκδαπανηθέν έν ταις προτέραις επιδρομαίς. Pric.

Et utrinque secus jactatæ crebriter laterum mutuæ vicissitudines] Heliodorns lib. vii. Παννύχιος ἔκειτο, πυκνὰ πρὸς ἐκατέραν πλευρὰν τὸ σῶμα διαστρέφουσα, &c. Seneca, ubi de Phædra: 'Semper impatiens sui Mutatur habitus.' Ibidem: 'Artusque varie jactat incertus dolor.' Idem.

Quam facilis, licet non artifici medico, &c. Venereæ cupidinis comprehensio] 'Quis enim celaverit ignem, Lumine qui semper proditur ipse suo?' Quintilianus ubi supra: 'Medicus qui per hæc non potest invenire languorem, non invenit nec remedium.' Juvenalis Sat. IX. 'Deprendas animi tormenta latentis in ægro Corpore, deprendas et gaudia: sunnit utrumque Inde habitum facics.' Anacreon: 'Έγὰ δὲ τοὺς ἐρῶντας ἰδῶν, ἐπίσταμ' εὐθύς. Έχουσι γὰρ λεπτὸν ψυχῆς ἔξω χάραγμα. Idem.

PAG. 211 Impatientia furoris altius agitata] Ita bene Beroaldus; sic supra IX. 'Commota et exasperata altius.' Firmatur etiam emendatio ejus ab Oxon. et Fuxensi Ms. Idem. Alterius agitata] Lego, altius vel alternis agitata. Beroald.

Dirupit silentium] Sie et idem Oxon. codex. Pric.

Vocari præcipit filium] Confer Senecam Hippolyto, Val. Maximum libr. v. cap. 7. et Plutarchum in 'Demetrio.' Elmenh. D'Orv. præcepit. Sed co tempore non opns est. Vide ad lib. 11. p. 37. 'Introrupit et recognoscit.' p. 213. 'perduxit et procumbit.' Oud. Et ad se vocari præcipit filium] Apud Achillem Tatium illa lib. 19. Nενίκημαι, πεπλήρωμαι βελῶν κάλεσον ταχὸ τὸν Ιώμενον, ἐπείγει τὸ τραῦμα. Pric.

Ne ruboris admoneretur] Fux. sed ne rub. Roald. Scilicet ne rub. adm. Sic emendavi. Vulgo, sed ne rub. adm. Scriptum olim f3: quod sed, quod etiam scilicet est. Sie lectum male Floridor, IV, 'Cui sed multo tanto præstat illa altera mercis, quam Thalein memorant suasisse:' cum scribendum esset, scilicet multo tanto, &c. nt endi jussimus. Colv. Bene Colvius vocem scilicet, qua carent Beroaldinæ Edd. et cui Mss. plerique et Edd. Vett. substituerunt set, vel sed, restituit, ut modo jam dixi. In D'Orvill. est admoneret, Coll. Voss. admoneretur. Ond. Quod nomen in eo ipso, scilicet ne ruboris admoneretur, libenter eraderet] Ovidins de Biblide fratrem inconcesse amante: 'Jam nomina sanguinis odit: Biblida jam mavult, quam se vocet ille sororem.' Oxon. et Florent. in eos ipsos: latet aliquid anod hand properans produco. Pric.

Striatam gerens frontem] Ms. strictam. Sicut Petron. 'Quid me spectatis constricts fronte Catones?' Sciopp. in Symb. Al. strictam f. male. Vide Indicem. Elmenh. Oxon. Guelf. pr. et Par. stratam. Fulviano Codici accedit Pithwanns, strictam dans: and amplexus itidem est cum aliis Salmasius ad Tertull. Pall. p. 61. ac 331. et ad J. Capitolini Maximum et Pupienum c. 6. Verum multo elegantius reliqui Codd, servant striatum, sen rugis distinctam, locutione ducta vel a columnis per strias incisis, quas nos vocamus gerilt, de quibus consule Beroaldum, et Burm. ad Serv. Æn. viii, 660, sive a striis gratoris. quibus frontis rugas, uti et sulcis, passim comparant Ovidius, alique poëtæ. Creber in hac voce est Auctor. Adi me ad Suctonii Aug. c. 70. Adde l. xt. p. 246. 'Aspis squameæ cervicis striato tumore sublimis:' ubi de more eadem varietas, Oud. Senili tristitie striatam gerens frontem] Ante annos animumque gerens frontemque severam.' Statius de Melioris puero: 'Et castigatæ collecta modestia frontis.' Phædra de Hippolito: ' Quam grata est facies torva viriliter! Et pondus veteris triste supercill!' Plinius lib. 11. Epist. 7. de Coctio Spurinæ filio: 'Tanta ci gravitas, &c. ut posset senes provocare virtute, quibus nunc honore adæquatus est :' et v. 16. de filia Fundani: ' Nondum annos quatuordecim expleverat, et jam illi senilis prudentia, matronalis gravitas erat.' Ex quo, ut videtur, Noster Florid. 11. 'Senilis in juvene prudentia.' Menander: Oùx' al tpixes ποιούσιν al λευκαι φρονείν, 'Αλλ' ό τρόπος ένεστι τη φύσει γέρων. Pric. Senili tristitia striatam gerens frontem | Euripides Bacclis: 'Ως δύσκολον το γήρας ανθρώποις έφυ, Έν τ' ύμμασι σκυθρωπόν! Seneca Hippol. 'Frons decet tristis senem.' Idem. Striatam fron.] Rugosam, contractam, subductam, qualis ex tristitia esse solet, quæ et caperata frons dicitur: et decenter dixit Plant. ' quid huic homini frons caperat severitudine?' Striæ sunt canaliculæ in columnis, et cava: unde 'columnæ striatæ' dictæ. Talibus fulciuntur ædes Bentivolorum magnificentissima. Quidam strias non ipsos canaliculos dici interpretantur, sed prominentias et extuberationes inter cava et canaliculas columnarum. Vitruvius in 1v. 'Columnas' (inquit) 'striari viginti striis oportet.' Idem striaturam appellat descriptionem striatarum columnarum. Igitur translatione venustissima 'striatam frontem' posuit Lucius noster, pro tristissima et caperata, in qua rugæ aspiciantur instar striarum, quas in columnis efficients. Rugarum enim et striarum reciproca translatio est. Idem Vitruvius: 'Trunco,' inquit, toto strias, nti stolarum rugas niatronali more demiserunt.' Crassitudines striarum codem auctore faciendæ sunt, quantum adjectio in media columna ex descriptione invenictur. Strigæ vero alind longe significant: nam (ut Grammatici docent) appellantur ordines rerum interse junctim collocatarum, a stringendo dictæ. Columella in 11. de fæno loquens, sic refert: 'Tunc demum convertemus, et utrunque siccatum coartabimus in strigam, atque in manipulos vinciemus.' Beroald.

Utcunque] Nitidior lectio est, utrunque. Idem.

Ut in quodam vado dubitationis hærens] Servins ad Æneid. 1x. 'Omnis cogitatio in dubitatione est ante sententiam.' Pric.

Omne verbum quod præsenti sermoni putabat aptissimum, rursum improbans] Idem ad Æneid. x1. 'Naturale est, ut quoties simul multa cogitamus, vix aliquod comprobemus.' Idem.

Nutante etiam tunc pudore] Theophylactus Simocatta in Epistolis: Έρωτικὸν διηγήσασθαι πάθος το γυναικέιον φύλον αἰσχύνεται. Ovidins Metamorphos. x. 'Virgo Cinyreia carpitur igne Pervigil indomito, furiosa-

que vota retractat. Et modo desperat, modo vult tentare: pudetque, Et cupit, et quod agat non invenit: ntque securi Saucia trabs ingens, ubi plaga novissima restat, Quo cadat in dubio est, omnique a parte timetur; Sic animus vario labefactus vulnere, nutat Hue levis atque illuc, momentaque sumit utroque.' Idem.

Unde potissimum caperet exordium decontutur] 'Nescit quæ prima exordia sumat.' Ovid. Metamorph. x. de Myrrha: 'Conataque sæpe fateri, Sæpe tenet vocem.' Ædituns vetus Poëta apud Gellium xix. 9. 'Dicere cum conor curain tibi, Pamphile, cordis, Quid mi abs te quæram, verba labris abeunt.' Phædra ad Hippolitum: 'Sed ora cæptis transitum verbis negant, Vis magna vocem emittit, at major tenet.' Idem.

Rogat, &c. causas præsentis ægritudinis] Supra lib. 1v. 'Aniculæ instantissime causas, &c. mæroris requirenti.' Idem.

Nacta solitudinis, &c. occasionem] Vide supra pag. 153. dicta. 'Solitudinis occasionem' dixit et Tacitus Annal. xv. Idem.

Prorumpit in audaciam] Lib. IX. 'Occulta libidine prorupit in adulterum quendam.' Idem.

Ubertim allacrymans] Hieronymus in Epitaphio Nepotiani: 'Ubertim fluentes lacrymas.' Sic, 'ubertim manantes lacrymas,' Iv. 23. Sidonius. Supra heic lib. vi. 'Uberi fletu rigans Deæ vestigia:' et v. 'Flens ubertim, decessit ad somnum.' Idem.

Lacinia] Præ pndore coopernit faciem, ut liberius amorem impudicum, scelestumque profiteretur. Apud Platonem Socrates operit pallio caput orationem quandam parum pudicam habiturus. Apud Gellium Julianus rhetor capite convelato canit versus poëticos, amasios ac venerios. Beroald.

Laciniaque contegens faciem] Apud Gellium ille xix, 9. 'Permittite mihi quæso operire pallio caput, quod in parum pudica oratione Socratem fecisse aiunt.' Propertius 1. 4. 'Et quæ Gaudia sub tacita dicere veste libet.' De Myrrha patrem cupiente Ovidius Metam. x. 'Pudibundaque vestibus ora Texit, et o dixit felicem conjuge matrem.' Pric.

Voce trepida sic eum breriter affatur] Servins ad Æneid. Iv. de Didone: 'Suspense et pedetentim, amore resistente incipit.' Idem. Causa omnis et origo, &e.] Juvenalis xIv. 'Mentis causa malæ tamen est, et origo penes te.' In Apologia Noster: 'Causa, et ratio, et origo initialis.' Idem.

Etiam medela ipsa, &c. tute ipse es] Vide supra pag. 26. notata. Idem.

Isti tui oculi per mcos oculos] Quintilianus Declamatione secunda: ' Oculi tota nostra luxuria. Hi nos in omnia vitia cotidie præcipitant, mirantur, adamant, concupiscunt.' Firmicus Astronomicων libro quinto cap. 1. Amorum illecebras oculorum passivis cupiditatibus incurrent.' Et, cum ad Venereos coitus collecta per oculos desideria semper compellent.' Achil. Tatius libro 1. pag. 7. Κάλλος γαρ υξύτερον τιτρώσκει βέλους, και δια των οφθαλμών είς την ψυχην καταρρεί. 'Οφθαλμός γάρ όδος έρωτικώ τραύματι. πάντα δέ με είχον δμοῦ, ἔπαινος, ἔκπληξις, τρόμος, αίδως, αναίδεια επήνουν τὸ μέγεθος, ἐκπεπλήγμην τὸ κάλλος, ἔτρεμον την καρδίαν, έβλεπον άναιδως, ήδούμην άλωναι. Alia vide apud And. Schottum in Proverbiis p. 276. et Bernardum Martinum Variar. Lect. 3. c. 24. Elmenh. Isti enim tui oculi per meos oculos, &c.] Philostratus 1. 21. Τὸ ἐπιθυμητικὸν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν Achilles Tatins lib. vi. είσάγεται. Είς τὰ ὅμματα τῶν καλῶν τὸ κάλλος κάθηται, δέον δε εκείθεν επί τούς όφθαλμούς των δρώντων Ίσταται. Aristænetus II. 18. Δεξάμενος τοῦ κάλλους την ἀποβροήν διὰ τῶν ὀμμάτων, ἐρωτικῶς διεθερμάνθη. Anacreon: Οὐχ ίππος ἄλεσέν με, Οὐ πεζός, οὐχὶ νῆες Στρατός δὲ καινδε άλλος 'Απ' ὀμμάτων βαλών με. Hinc illud quasi insolitum in Simocattæ Epistolis: Βέβλημαι τὴν ψυχὴν, μηδὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀδικούμενος. Vide in ὀμμάτειος πόθος Hesychinn. Plutarchum Sympos. 111. 6. Philostrati epistolam, Πόθεν μου, &c. Ovid. Amor. 111. ' Perque tuos oculos qui rapuere meos,' Pric.

Ad intima delapsi præcordia] Supra lib. 11. 'Ubi primam sagittam sævi Cupidinis, in ima præcordia mea delapsam, excepi.' Virgilius: 'Inque sinum præcordia ad ultima subdit:' nbi Servius: 'In loca cordi vicina, nbi sensus percipitur.' In Epistolis Ovidii: ' Non mea sunt summa leviter districta sagitta Pectora, descendit vulnus ad ossa meum.' Orientius Illiberitamus; 'Amor, ut lacrymæ, quas fundi injuria cogit, Ex oculis surgit, pectoris ima petit.' Musæns: 'Απ' ὀφθαλμοΐο βολάων "Ελκος ολισθαίνει, και έπι φρένας ανδρός όδεύει. Paulus Silentiarius: ΟΙστρος όλισθήεσσαν έχει φύσιν, ήν τις διστοῦ Ακρον έλη φλογέου, δύεται έντδς 3λos. Maximus Tyrius Dissert. ιχ. 'Αρχή αὐτοῦ (amoris) άνθος σώματος, ερχόμενον είς υφθαλμούς, και δι' αυτών έπι την ψυχην βέον. Moschus de Cupidine : 'Επὶ σπλάγγνοις δέ κάθηται. Idem.

Meis medullis accrrimum commovent incendium] Scriptor de bono Pudicitiæ, in Cypriani operibus: 'In medullis versata cæca incendia,' &c. Zeno Veronensis: 'Cum medullitus amoris insani flagraret incendio.' Statins Achilleidos I. 'Fax vibrata medullis.' Infra heic, at in re alia: 'Perniciem, &c. medullæ penitus adraxerant.' Sirachides Ix. 9. 'Εκ ταύτης (formositate) φιλία ὧς πῦρ ἀνακαίεται. Adde quæ supra pag. 26. adnotata. Idem.

Misercre tuæ caræ parentis] Ante vulgo, tua caussa pereuntis. Colvins. Flor. Pal. et Rom. tua causa pereuntis, recte. Elmenh. Bene Horat. 'Me tuo longas pereunte noctes.' Wass.

Vere ratiocinatur Floridus. Adi quaque Pricæum, et Burm, ad Quintil. Decl. xv. c. 3. Immo neque in Ms. invenit Colvins, tuæ caræ parentis, sed vitiose tua causa parentis: sicuti exaratur item in Reg. Fux. ac D'Orvill. Adhae in Pitheano est miserrime, Fux. misi; unde effingi posset, miserere mei. Ond. Miserere tuæ caræ parentis] Supra II. argumento non dissimili: 'Miserere, et subveni maturius.' Lectionem positam debemus Lipsii Ms. aut potins Colvii incogitantiæ: qua sine, in latebris jacuisset suis, nec secutas quasdam editiones deformasset : inter eas, quam adornavit Wowerins, ad quam nostræ magnam partem contextus formatus. Complures alii Mss. (quos et veteres omnes editiones seenta) legunt, M. tna causa pereuntis: quam iterum suis sedibus scripturam reponamus. Supra ad Fotidem snam Noster II. Miles. ' Pereo, imo jamdudum perii, nisi tu propitiaris.' Virgilius Eclogviii. 'Ut vidi! nt perii!' In reliquiis veterum Poëtarum: 'Sava von cernis quod ego langueo?' scribe, Sæva ah, non cernis quantum ego langueo? Sic me destituis jam semimortuum? id est, (ut hie noverca) 'jam tui causa percuntem.' Pric.

Nec te religio patris omnino deterreut]
Religionem heic verecundiam vocat, sive, religiosum respectum. Glossæ: 'Εὐλάβεια, Reverentia, verecundia, religio.' Glossæaliæ: 'Religio, ἐρησκεία, &c. διάθεσις, καλ αἰδώ.' Patris, est 'erga patrem:' ut Sirachidis III. 15. 'Eleemosyna paæstita:' et, 'juramenta patrum,' id est, patribus facta: Sapient. xvIII. 22. apud Latinum Interpretem. Idem.

Cui morituram prorsus servabis uxorem] Confer quæ supra pag. 49. adnotata. Idem.

Illins recognoscens imaginem in tua facie, merito te diligo] Virgilius de Didone: Gremio Ascanium, genitoris imagine capta, Detinet.' Apud Senccam Phædra ad privignum: 'Genitor in te totus.' Andromache apud eundem: 'Testor immites Deos, Non aliud Hector in meo nato mihi Placere quam te: vivat, ut possit tuos Referre vultus.' Idem. Illius recognoscens imaginem in tua facie] Lib. v. Psyche ad Cupidinem: 'Sic in hoc saltem parvulo recognoscam faciem tuam.' Cicero de filio suo: 'Imago corporis et animi mei.' Idem.

Habere] Corrige, habes. Beroald. Necessarii facinoris] Pith. necessarium. Pricans hujus epitheti rationem se non adsegni fatetur. Intelligit Beroaldus facinus, quod cum persona necessaria, sive necessitudinis vinculo copula committitur ; inente, ob eandem rationem, ob quam vidimus paullo ante parentis non valere. Verissime interpretatus est Floridus facinus meæ saluti necessarium;' quia morituram alioquin sic servabis. Malim vero invertere hoc pacto: Cui morituram prorsus servabis uxorem. J. e. r. i. i. t. f. m. t. d. Habes capax necessarii facinoris otium. Habes solitudinis plenam fiduciam. Nam, &c. Ratio in promtn est. Sic enim rectins cohærent singula singulis argumentis. Oud. Necessarii facinoris] ' Facinus necessarium' vocat, quod cum necessaria persona committitur, et necessitudinis vinculo copulata: qualis est inter novercam privignumque conjunctio. Beroald, Habes solitudinis plenam fiduciam] De Potipharis uxore Zeno Veronensis: ' Cantat solitudinem, &c. a quali ctiam non irritata adolescentia invitis feminis sæpe violenta esse consuevit:' vide 23. 25. et 26. Sirachidem. In eodem argumento Cyprianus, sive de bono Pudicitiæ Scriptor: 'Latebrarum tuta quibusdam videtur occasio,' &c. Apud Achillem Tatinm lib. 11. ille: Πολλά δην τὰ δπλίζοντά με θαβρείν οίνος, έρως, έλπls, έρημία, et illa apud Petronium: Sume ergo amplexus, si placet, neque est quod curiosum aliquem extimescas: longe ab hoc loco frater est.' In narratione de Susanua senes libidinosi: 'Ίδοὺ, αὶ θύραι κέκλεινται τοῦ παραδείσου, καὶ οὐδεὶς θεωρεῖ ἡμῶς. Juven. 'Tam facile et pronum est Superos contemnere testes, Si mortalis idem nemo sciat.' Plin. Epist. 'Tantumque licentiæ pravis ingeniis adjicit illa fiducia, Quis enim sciet?' Pric. Necessarii fucinoris] Rationem epitheti istius non assequor: fortasse locus corruptus: quæ Beroaldus attulit, non satisfaciunt. Idem.

Nam quod nemo novit, pæne non fit] Fux. penitus non fit. Roaldus. Ms. Namque nemo novit, pæne non infit. Colvius. Ms. penitus non fit. Sciopp. in Symbola. Palat. namque infit, q. n. n. p. n. f. O stulta! licet homines non novere facta tua mala, novit tamen ca ille, qui supra nos negotium curat, Deus, quem nemo fallit judicem. Unde et non profane homo profanus Offic. lib. 111. dicit: 'si omnes Deos hominesque celare possimus, nihil tamen avare, nihil injuste, nihil libidinose, nihil incontinenter esse faciendum.' Notata ad Minutium fol. 61, et Eusebius de præparat, Euang. lib. XIII. c. 11. Elmenh. Ms. p. non infit: unde fortasse, pane infit, id est, non fit, aut nærum fit. Braut. Ms. penitus pæne nou fit. Sic forte leg. Wass. Penitus habent quoque Oxon. et Guelf. pr. D'Orv. pane non infit Palat. Guelf. sec. cum Lips. Nam erravit Elmenhorstius, a quo deceptus Scriverius edidit, ut ille scripsit in Cod, eo haberi. Ineptiit suo more Nihil muto com Pricaeo. Namque n. Palat. Guelf. sec. Namque quod n. Oxon. et Guelf. pr. Oud. Quod nemo novit, pene non fit] Seneca 1. 13. de Ira: 'Innocentem quisque se dicit, respiciens testem, non conscientiam.' Solomo Proverb. 30, 19. 20. 'Viam aquilæ in cælo, viam colubri super petram, &c. talis est via mulieris adulteræ, quæ comedit, et

tergens os sunm, dicit, Non sum operata malum.' Ovidius III. Amor. Non peccat quæcunque potest peccasse negare, Solaque deformen culpa professa facit.' Simplicius in cap. 17. Epicteti: "Eως &ν έλεγχθωμεν, οίδμεθα λανθάνειν, καί διά τοῦτο μηδὲ ἡμαρτηκέναι δοκείν. Salvianus lib. vii. 'Solet flagitiosa res, quando agitur occulte, fidem facinoris non mereri.' Oxoniensis, et duo alii Mss. non male, penitus non fit : communem lectionem retinco tamen, ob hæc Zenonis Veronensis: ' Pene pro infecto habetur, quod non diffamatur.' (Serm. IV, de Esaia.) et ista Senecæ 11. 29. de Ira: ' Qui dicere tibi nisi clam non vult, pene non dicit.' Pric.

Quanquam tale facinus protinus exhorruisset, &c.] Lib. 1x. 'Exhorruit Myrmex inauditum facinus.' Idem.

Non tamen negationis intempestiva seccritate putarit exasperundam | Provide hoc, præcipue eam erga, quæ parentis locum implebat. Gellius 11. 7. ubi de liberorum officio in parentum imperia: 'Sententia media optima et tutissima est, quædam parendum esse, quædam non obsequendum : sed ea tamen quæ obsequi non oportet, leniter, at verecunde, ac sine detestatione nimia, sine opprobratione acerba reprehensionis declinanda sensim, et relinquenda, non respuenda esse.' Vide quæ Acrotatus in Plutarchi apophthegm. Pro intempestira, melius intempestiræ scribas, ut respondeat sequenti membro. 'Intempestivæ severitatis negationem' opponit 'cantæ promissionis dilationi.' Idem. Negationis intempestiva severitate] Id est, (ut infra argnmento alio,) ' intempestiva repulsa.' Idem.

PAG. 212 Exasperandum, sed leniendum] Vulgo, exasperandum, et paulo post leniendam. Colv. Al. exasperandum. Bert. leniendam. Elmeuh. Omnes tacite Colvium secuti sunt, excepto Fiorido. Et sane Mss. quos quorum-

ve excerpta adhibui, neutrum genus servant. Quia scil, librarii putarunt referendum esse ad facinus proxime præcedens. Quamquam ego malim tune malum subintelligere, multum tamen cum Edd, Colvio prioribus et Florido præfero genus femininum, et capio de Noverca, quam, (non vero fucinus ant malum,) hortatus est, int bonum caperet animum,' Passim exasperari dicitur non tantum res aut bestia, sed etiam homo, qui iratus redditur. Sie l. 1x. p. 197. 'Mulier altius conmota atque exasperata:' p. 201. 'Sermone exasperatus latro.' Solin, c. 53. e Mss. 'offendit asperavitque Casarem.' Ita etiam ' lenire aliquam' l. v. p. 101. 'Clementer ad se vocatam permulcet verbis lenientibus.' L. vi. init. 'Iratum uxoriis blanditiis lenire.' Et sic alii passim. Oud. Sed cautæ promissionis dilatione leniendam] Impudici et importuni petitores pon raro tali astu elusi; vel vide Nostrum viii. de Charite et Thrasyllo. Chariclia lib. v. apud Heliodorum: 'Ορών τον Φοίνικα μη ανιέντα, άλλ' είς ύπερβολήν τε πρός το βούλημα θερμαινόμενον, και ήμέραν οὐδεμίαν τοῦ διοχλείν περί των αὐτων ἀπολειπόμενον, έγνων το παρον ύπερθέσθαι χρησταίς έπαγrealass. Eadem vii. ad Theagenem suum, quem ardenter Arsace appetebat : Εί άτοπον δοκιμάζεις το αἰτούμενον, άλλα σύ γε πλάττου το συγκατατίθεσθαι, καλτρέφων επαγγελίαις της βαρβάρου την δρεξιν, ὑπερθέσει ὑπότεμνε τὸ πρὸς ὀξύ τι καθ' ημών βουλεύσασθαι, εφηδύνων έλπίδι, και καταμαλάττων ύποσχέσει τοῦ θυμοῦ τὸ φλεγμαίνον. Pric.

Ergo prolixe pollicetur] 'Ægram Multa bonum sinulans vana spe ludit amantem.' Infra hic lib. xI. 'Meam differens instantiam, spei melioris solatiis alioquin anxium mihi permulcebat animum.'

Bonum caperet animum, &c. suadet] Lib. 111. 'Bono animo es, quod ad hujus rei curam pertinet.' Lib. v11. 'Bono animo et Charite dulcissima:' et in Floridis: 'Ægrum jubet uti sit bono animo.' Apud Heliodorum lib. 1. Ἐπηγγέλλετο, και θυμον ἔχειν ἀγαθον προύτρεπε. Idem.

Se saluti redderet] Fux. reduceret. Roaldus. Cum D'Orvill. Cave, quid mutes. Sic alibi, 'reddi quieti,' 'pœnæ,' 'viæ,' 'Lari,' in Nostro. Vide Indicem. Abest vero verbum suadet a Pithoano. Forsan offendit librarium tempus præsens pro præterito; quia subjunctivi modi tempus est inperfectum. Sed adi notata ad Caes. 1. I. B. G. c. 8. 1. 1. B. Civ. c. 18. ' Petit, ut mitteretur.' Suct. Cas. c. 56. 'Si vellet, commutet.' Virg. Æn. vi. 534. 'Fortuna fatigat, Ut tristis sine sole domos, loca turbida, adires.' Oud. Refectionique se ac salati redderet] Bene hoc, ex refectione enim salus. Act. 27. 31. Παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβείν τροφής, τούτο γάρ πρός τής ύμετέρας σωτηρίας. Pric.

Donec putris atiqua profectione liberum voluptati concederetur spatium] Simulatio, ad eorum morem composita, qui amores furtivos sectantur. Proverb. VII. 19. 'Frnamur cupitis amplexibus, &c. non est enim vir in domo: ahiit via longissima.' Achilles Tatius lib. VIII. Τοῦ ἀνδρὸς στειλαμένου τινὰ μακρὰν ἀποδημίαν, καιρὸν τοῦτον νενόμικεν εὕκαιρον μοιχείας. Sic uxor Baibari bic lib. Ix. marito peregre profecto. Idem.

A noxio conspectu novercæ] Lib. 11. 'Perinde in ejus' (Pamphilæ magæ) 'faciem oculos meos, ac si in Avernum lacum, &c. dejeceram.' Idem.

Consilio pleniore] Haud spernenda est Bertiniani Cod. lectio, Appuleianum sat stylum sapiens. Vide ad l. 1x. p. 197. 'Altius commota:' et l. x. p. 211. Quia tamen reliqui Mss. et Ed. Junt. post. conspirant in lectione, a Colvio restituta, consilio pleniore, eaque Latinissima est, facile in illa acquiesco. Sic 'plena gaudia' Cic. Tusc. v. 67. 'plena fides' Ovid. Ep. xii. in f. ac 'plenior aura' Ep. xx.

242. Claud. I. in Ruf. 12. ' Plena promissa' Front. l. 111. 3. 1. 'plena gratia' Vell. l. 11. c. 16. Immo Nostro p. 214. 'filii plenis operabatur affectibus.' p. 220, 'fiducia latendi pleniore capta.' p. 227. ' plena cum sanctimonia disposita.' Forsan et sic rescribendum in Floro l. III. c. 17. 'ad plenæ spem civitatis:' ut eidem 1. IV. c. 4. 'plena dignitas.' Mox transponit verba senem educatorem Meurs. ad Lycophr. vs. 241. Oud. Et magnam domus cladem ratus indigere consilio pleniore, ad quendam compertæ gravitatis educatorem senem protinus refert] Apud Senecam: 'Secede mecum potius, ut rerum statum Dubium ac minacem juncta consilia explicent.' In Florent. Etiam magnam domus cladem, &c. unde facile germanam scripturam eruo, Et tam m. d. c. Pric.

Sed impatiens vel exiguæ dilationis mulier | Augustinus Confess. vi. 15. 'At ego, &c. dilationis impatiens,' &c. Merito autem hujusmodi mulierem imputientem vocat. Seneca Hippol. 'Sed Phædra præceps graditur, impatiens moræ.' Jul. Firmicus in de errore prof. relig. 'Nullo genere, &e. mulichris impatientiæ tormenta curantur.' Idem vi. 30. Mathes. 'Eritque, &c. ista mulier circa omnem libidinem vitio prostituti pudoris impatiens,' Virgilius vi. 'His Phædram Procrinque locis,' &c. ubi Servius : 'Fæminarum tantum ponit exempla, non quod desint viri, sed elegit sexum impatientem ad amandum. Confer et quæ supra pag. 31. notata. Idem. Exiguæ dilationis] Scriptor de excid. Hierosolym. IV. 4. 'Dilatio. nem tam exiguam nequaquam impedimento futuram,' Idem.

Ficta qualibet caussa] Malim, quamlibet. Vide Suet. Vespas. c. 5. 'Quamlibet magnum.' N. Heins. ad Ovid. Ep. vi. 140. 'Quamlihet iratis justa dat arma dolor.' Oud.

Modo istud, modo illud causæ faciens] Hoc vII. Heliodori in re simili, άλλοτε ἄλλαις προφάσεσιν ὑπερτίθεσθαι. et VIII. ποικίλας, καὶ ἄλλοτε ἄλλας προφάσεις ἀναπλάττειν. Virgilius Eclog. 13. 'Causando nostros in longum ducis amores:' ubi Servius: 'Causas nectendo differs desideria nostra.' Sic, 'trahere omnia, et alias, deinde alias moræ causas facere,' apnd Sallustium in Jugurthino. Pric.

Adl. d. transtulisset odium] Ms. transtulit. Colv. Solent libidinosæ mulieres, quorum amores ipsæ ultro appetiverunt, si ab iis contemni ac repudiari se videant, illico illos calumniari, et pessimis habere modis. Exempla aliqua commemorat M. Ant. Muret. var. lect. lib. 1. cap. 12. Transtulit, Al. transtulisset, Elmenh, Transtulit cum Cod. Lips, habent Pal. D'Orv. Bert. Guelf. sec. Edd. Junt. Ald. Wow. Scriv. Pric. debito sensu. Quia tamen in Mss. Flor. Oxon. Guelf. pr. Par. Pith. aliisque, et ceteris Edd. scribitur alterum, et in l'ithœano non comparet ad, vide, num legendum, l. d, transtulit ad odium. Ond. Quoud illa, &c. pollicitationem sibi denegatam manifesto perspiciens, mobilitate lubrica nefarium amorem ad longe deterius odium transtulit | In vetere Mimo: 'Aut amat aut odit mulier, nihil est tertium.' Juvenalis: 'Mulier sævissima tunc est, Cum stimulos odio pudor admovet :' quod ipsum hac in facti specie impletuni. Heliodorus lib. VII. Φιλόνεοι γυναίκες, αμείλικτοι γίνονται καί βαρυμήνιδες ἀποτυγχάνουσι, καὶ τοὺς ὑπερόπτας ώς δβριστάς αμθνονται. Idem VIII. 'Απελπισθείς ὁ έρως οὐδεμίαν έχει φειδώ τοῦ ἐρωμένου, τρέπειν καὶ φιλεῖ τὴν ἀποτυχίαν είς τιμωρίαν. Quintilianus VI. Declain, 'Est quædam ultima amorum rabies, et novissime in furorem vota ipsa vertuntur.' Pric. Nunciorum varietate] Contra in Glossario: Sine ulla varietate, ανέυ ποικιλίας τιvos. ή αμφισβητήσεως. Lipsius, mendaciorum varietate: infeliciter, Idem, Mobilitate lubrica, &c.] Lib. 11. ' Lubricis gestibus mobilem spinam quations.' Idem. Mobilitate lubrica nefarium amorem ad longe deterius odium transtulit] Ad odium, vitæ juvenis perniciosum. Servius ad Æneid. 1. 'Amantibus nec levius aliquid, nec mutabilius invenitur: ut in ipsa probatur Didone: uam de ejus interitu cogitat, cujus panlo ante amore deperibat.' Theophrastus apud Plutarehum in Catonis M. vita: Κινδυνείει τὸ λίαν φιλεῖν, αίτων τοῦ μισεῖν πολλάκις γίνεσθαι, Idem.

Adsumpto stutim nequissimo, &c.] Sic Act. 17. 5. in malo, προσλάμβανεσθαι. Tacitus Annal. 111. 'Secretis colloquiis ferocissimo quoque adsumpto.' Idem.

Et ad omne facinus emancipato, &c. servulo] Talis apud cundem Annal. XV. 'libertus cuicunque flagitio promptus:' tales et Annal. XI. 'pecunia, &c. lu omne flagitium obstricti.' Seneca Herc. Fur. 'Ad omne clarum facinus andares manus.' Idem.

Dotali serculo] Pal. de tali. Inepte. Vide Beroald, et JCtos. Non autem est Casus Dativus sed Ablat, absolutus. In verbis 'consilia communicat' rursus subintelligenda sunt cum co. Adi ad Cæs. I. 111. B. Civ. c. 18. et Drak, ad Liv. l. vi. c. 4. 'Cum plebeiis magistratibus consilia communicare.' Oud. Dotali servo] ' Dotales servi' (ut ex verbo ipso notissimum est) dicuntur, quos uxor cum dote ad maritum attulit. Plaut. in Asinario: Dotalem servum Sauream uxor tua adduxit, cui plus in manum sit quam tibi.' De servis dotalibus et ancillis mentio fit apud jurisconsultos : et ait Paulus titulo de donationibus : 'Si quid in pueros ex ancillis dotalibus natos maritus impenderit, aut in doctrinam, aut in alimenta, non conservatur marito, quia ipse ministeriis eorum utitur: quemadmodum si a prædonibus redemisset servos dotales:' 'recepticium' vero 'servum' appellant proprinm uxoris, quem sibi recipit ac retinet, neque doti dat.

De quo A. Gellius, de quo et M. Cic. loquitur, sic scribens: 'ubi irata facta est, servum recepticium sectari atque flagitari virum jubet.' Beroald.

Præsentaneum comparat] Sic lioc loco et p. 216. 'Furcifer iste venenum præsentaneum comparare sollicitus:' ut videtur esse in Oxon, et Par. Ac solent alii hanc vocem de φαρμάκω δηλητηρίω et præsenti (ut sæpissime Latini) efferre. Ita Suet. Ner. c. 33. ' Venenum velocissimum ac præsentaneum coquere.' Quinct. Decl. xvii. Verum præsentarium dant ceteri Codd, et Edd, eague terminatio videtur magis Appuleiana, ut extrarius, de quo alibi. L. 11. p. 37. 'Nostri vim præsentariam.' Ita et Gellio l. v1. c. 4. ' Venenum dedisse non præsentarium.' Sic enim Mss. Quamquam Beroald, ad Suet, et hic Pricæus neum citent. Testatur vero postremus, in Oxon. Cod. legi peremptorium e glossa, ut patet ex Paræano et Guelf. pr. qui habent peremptorium præsentaneum, ex pag. 217. 'Venenum peremptorium comparare,' Ceterum male D'Orvill, præbet præparat, quod sequitur. Oud. Venenum præsentaneum comparat] Apud Quintilianum ille xvii. Declam. 'Virus præsentaneum paro, quod statim, quod subito corripiat.' Sie Gellii vt. 4. 'venenum præsentaneum.' Oxon, peremptorium, ut infra heic hae in narratione vocatur. Onomasticon vetus: 'Peremptorius, avaipetikos.' seripserim, Peremptorium, αναιρετικόν intelligens 'venenum.' Pric.

Insontis privigni] Quint. Declam. I. et II. lib. I. Antholog. I. e. 50. Elmenh. Idque vino diligenter dilutum, insontis privigni præparat exitio] 'Decet hæc dare dona novercam.' 'Coctumque venenum, Priviguoque datum,' Juvenal. vi. Pric.

Dum de oblationis opportunitate secum noxii homines deliberant] Lib. v1. 'Dum secum mitissimi homines altercant de mea nece,' &c. Idem.

Proprius p. f. filius] Proprius est suus, qui in oppositionem alterius filii sibi erat proprius. Vide Borrich, in Vind. Latin. p. 192. Tib. 1. 6, 69, ubi forsan leg. Vive din. tibi, duleis anus, proprios ego vitæ, Sit modo fas, annos contribuisse velim.' Vulgo, mihi, et tecum. Cum exciderat vi, fecerunt tecum, &c. Sil. Ital. I. xit. vs. 717. 'ut sævis Gradivus in armis Implerit dictum proprio de nomine campum,' Cic. vt. ad Fam. 1. 'ullo proprio periculo: ' ut infra p. 214, ' metu periculi proprii.' Immo explicari potest naturalis in oppositionem privigni. Sic p. 236. 'capellæ canitiem propriam luteo colore mutant.' Post matutinum laborem studiorum, &c.] Ita in lib. 1. Cod. de adsess. et domest. &c. 'studiorum labor:' apud Nostrum in de Platonis dogm. 'studendi labor:' in Apologia, ' labor literatus:' et Capellam lib. r. ' Philologia laborata' (i. e. laboriosa) 'pervigilia.' Bene et matutinum laborem. Seneca de patribus loquens: 'Excitari jubent liberos ad studia maturo obeunda.' Pric. Studiorum] Glossæ: 'Studiorum, ἀσκήσεων,' Idem,

PAG. 213 Nescius fraudis occultæ] 'Ignarus, et juveniliter hanriens: 'ut in re tali, de Druso Tacitus. Casam similem apud Lucianum habemus in Zenophantis et Callidemidæ Dialogo. Idem.

Haustum] Leviter id mutandam credo, et scribendum, continuo perduxit haustu. 'Educere,' 'perducere,' antiquis illis et Romane loquentibus, non alind sonabant, quam nobis 'ebibere.' Plautus Amphitruone: 'Hirneam, ut matre fuerat natum, vini ednxi meri.' Apuleius hoe eodem libro: 'Grandissimum calicem uno haustu perhausi.' Versus antiquissimi Poëtæ, ex quinto lib. Arnobii (p. 175.) huc accersere visum est: 'Inde manu poclum sumit, risuque sequenti Perducit totum Cyceonis læta liquorem.' Stewech.

Exanimis terræ procumbit] Seneca Hippol. 'Repente terræ corpus exanimum cadit.' Pric.

Malitiæ novercalis exemplar unicum]
Virgilius: 'Miscueruntque herbas, et
non innoxia verba:' ubi Servius:
'Exprimit augmenta malitiæ novercarum,' &c. Lactantius in de opific.
Dei, de Cicerone: 'Eloquentiæ ipsius
exemplar unicum.' De 'novercalibus
odiis' vide Marcellum Donatum ad
initium Taciti Annalium. Idem.

Clade familiæ vindictæ compendium traxit] Palat. cladem f. Elmenh. Loci linjus sensus satis est clarus, sive mulier illa ex strage familiæ, suique filii morte traxit, sive cepit sihi, breviorem viam ultionis, et ad vindictam de privigno sumendam. Atque sic habent Mss. Flor. Pith. Oxon. primusque edidit Vulcan. Ed. sec. Wower. Elmenh. Pric. Flor. Verum Mss. et Edd. reliqui exhibent cladem per adpositionem: sed tum mallem cum viro docto (Modium puto) legere: Cladem f. in vind. comp. traxit. ' Compendium vindictæ,' ut Silio l. x. 476. 'leti compendia.' Vitiose in Palat. transit, Guelf. sec. tranxit. Oud.

Missoque prot. cursore, qui vianti] Fux. misitque prot. cursorem, qui pervianti. Roald. Misitque prot. cursorem. Iidem (vulgares libri) missoque prot. cursore. De servis Cursoribus hic Beroaldus. Est et locus Senecæ Epistol. CXXIII. 'Omnes jam sic peregrinantur, ut illos Numidarum præcurrat equitatus, ut agmen cursorum antecedat.' Colv. Missoque prot. cursore. Vulgo, misitque p. cursorem. Adi Beroaldum. Elmenh. De eursoribus servis ad satietatem egerunt viri docti, de servis scribentes. Nostro similis est 'Phaontis cursor, cui codicillos præripuit Nero, apud Sueton. c. 49. Vide et c. 29. et in Tito c. 9. ' cursores suos misit.' Murat. Inscr. p. 2046. 7. fuitque in Palatina domo ' Cursorum præpositus' Grutero Inscr.

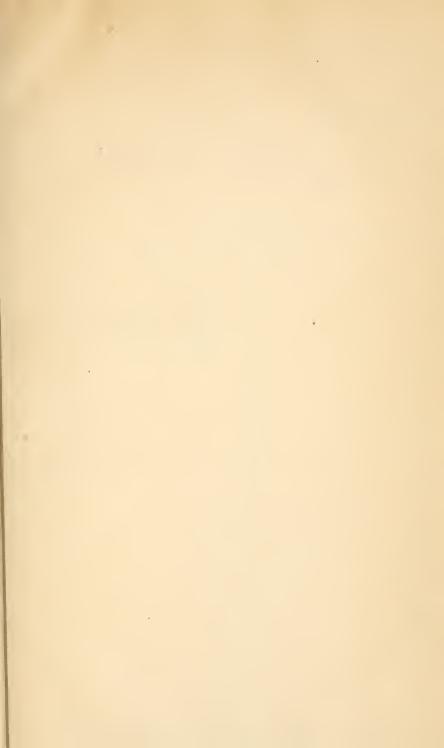
p. 600. 15. Ceterum minus ben Elmenhorstius revocavit lectionen Edd. Vett. missoque cursore, licet e adatipulentur Mss. Flor. Pith. Bert Tunc enim dubinm nimis evadit, qu pertineat codem, utrum ad cursorem an ad maritum, qui ibi necessario in telligendus. Quare placet et mih ut Wowerio, Pric. Flor. cum Mss Lips. Fux. Reg. Oxon. Pal. D'Ory Suspice Par. misitque cursorem. tamen ab Appuleii manu fuisse, mi susque p. cursor, cui cum lector ve librarius adposuisset e, id est, cs abiit in cursore: unde alii misso cai sore, alii misit cursorem fabricarun Quid autem sibi voluerit Scriveriu edens, missoque cursorem, nesci Dein in Reg. Fux. non est qui perv anti, sed exsulat qui. L. vi. p. 12 ' Quis viantium.' Oud. Misitque pro tinus cursorem, qui vianti marito domi expugnationem nunciaret] Cypriant Lv. Epist. 'Semper scelera festinan quasi contra innocentiam festination prævaleant.' De cursoribus vide Pi norium in de Servis pag. 147. et seq-Suetonius de Nerone: 'Perlatos cursore, &c. codicillos præripuit Plinius lib. vii. epist. 12. ' Curson dimisso.' Onomasticon vetus: 'Cu sor, δρομεύς.' Glossæ: 'Ταχυδρόμο cursor.' Glossæ aliæ: 'Exercipe ταχυδρόμος, δρομεύς, και κούρσω Pric. Misso cursore] Inter mancip sunt et cursores: quod ex lection jurisconsultorum sat cognitum es scribit enim Paulus volumine de le gatis 3. 'quod si alii vernæ, alii cu sores legati sint, si quidam cursor et vernæ sint, cursoribus ceden semper enim species generi derogat Antiquitas celebrat cursores, quos h merodromos vocant, qui die uno inge spatiam cursu emetiebantur. Int quos clarissimns fuit Philonide Alexandri magui cursor, ex Livi Plin. Probo Æmilio, et cæteris. B roald.

P. Nimia temeritute] Forte sci

SOUTHERN B

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILI

AA 000 404 788

LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

Los Angeles

This book is DUL on the last date stamped below.

KITCH LOUKL

MAY 4 1985

